

รายงานวิจัย

โครงการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ

โดย พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย และคณะ

สิงหาคม พ.ศ. 2561

สัญญาเลขที่ RDG5830012

รายงานวิจัย

โครงการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ

คณะผู้วิจัย

1. พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าโครงการ
2. พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร นักวิจัย
3. ศาสตราจารย์ พลตำรวจตรี ดร.วีรพล กุลบุตร นักวิจัย
4. พันตำรวจเอก ดร.กฤษณะ พัฒนเจริญ นักวิจัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล นักวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

การดูแลความปลอดภัยสาธารณะให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมในยุคปัจจุบัน มีความสลับซับซ้อนกว่าในอดีต ตามความซับซ้อนของสภาพของสังคม การเติบโตทางเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเดินทางคมนาคมและการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว ส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรม และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในโลกปัจจุบัน

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) ซึ่งมีสมาชิก จำนวน 10 ประเทศ ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างในด้านสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่ส่งผลต่อสภาพอาชญากรรมและการบริหารจัดการงานตำรวจของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ภัยคุกคามด้านความปลอดภัยสาธารณะที่ไม่มีข้อจำกัดด้านพรมแดน ล้วนเป็นเหตุผลสำคัญที่จำเป็นต้องเรียนรู้ถึงสภาวะแวดล้อมของมิตรประเทศในภูมิภาค สภาพอาชญากรรม รวมถึงการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นบทเรียนในการปรับตัว การพัฒนาและเตรียมพร้อมสำหรับการรับมือกับอาชญากรรมในอนาคต

การศึกษานี้ ทำให้เข้าใจถึงบริบทสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม การบริหารจัดการงานตำรวจด้านต่างๆ และระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และองค์กรตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ ที่ให้โอกาสคณะผู้วิจัยเข้าทำการศึกษาองค์กร ลงพื้นที่เก็บข้อมูล และให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง คณะผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรตำรวจของไทย และเพื่อนประเทศสมาชิกอาเซียน ในการพัฒนาองค์กรและเสริมสร้างความร่วมมือกันในการต่อสู้กับอาชญากรรมต่อไป

พลตำรวจโท ดร. ปิยะ อุทาโย
หัวหน้าโครงการวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อการดูแลความปลอดภัยให้กับสาธารณะในขอบเขตความปลอดภัยจากอาชญากรรม ของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) การลงเก็บข้อมูลภาคสนามในประเทศต่างๆ และการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบในด้านสภาพสังคมและเศรษฐกิจ พบว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ มีผลต่อสภาพอาชญากรรมทั้งภายในและอาชญากรรมข้ามชาติของประเทศต่างๆ ในด้านโครงสร้างการเมืองการปกครองและประวัติศาสตร์ ส่งผลต่อวิวัฒนาการการจัดองค์กรตำรวจของประเทศต่างๆ โดยแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก เริ่มจัดองค์กรแบบตะวันตก อยู่ในช่วงเวลาที่ประเทศเจ้าอาณานิคมตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาค ระยะที่สอง ประเทศต่างๆ ได้รับเอกราช ดำเนินการบริหารงานตำรวจเองและทำให้องค์กรตำรวจเป็นเอกภาพ ระยะที่สาม ช่วงการปฏิรูปตำรวจและปรับปรุงประสิทธิภาพ ตัวแบบงานตำรวจของประเทศในอาเซียน แบ่งได้เป็น 1) ตัวแบบตำรวจแบบแองโกลประชาธิปไตยแบบพีล (Democratic Anglo Peelian) 2) ตัวแบบตำรวจภาคพื้นทวีปแบบประชาธิปไตย (Democratic Continental) 3) ตัวแบบอำนาจนิยมในรูปแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ และ 4) ตัวแบบผสมระหว่างแองโกล ประชาธิปไตยแบบพีลกับตำรวจภาคพื้นทวีป

ในด้านการบริหารงานบุคคล มีจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่พลเรือน และกำลังพลรูปแบบอื่น การสรรหาและคัดเลือก การเกษียณอายุ และการพัฒนาบุคลากรที่แตกต่างกัน ในด้านระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ระบบกฎหมายของแต่ละประเทศได้รับอิทธิพลจากยุคอาณานิคม ผสมผสานกับขนบธรรมเนียม ประเพณีของแต่ละประเทศ นอกเหนือจากกฎหมายทางอาญาทั่วไปแล้ว ในแต่ละประเทศมีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดทางอาญาอื่นๆ เพื่อควบคุมอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อย ในด้านการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ในสังคม ในบางประเทศถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปตำรวจ หรือเป็นส่วนสำคัญของการควบคุมอาชญากรรม สำหรับในประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ การเป็นหุ้นส่วนมีเป้าหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ และเป็นส่วนสำคัญของการควบคุมทางสังคม ด้านงานตำรวจระหว่างประเทศ ทุกประเทศในอาเซียน เป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (INTERPOL) และอาเซียนนาโพล (ASEANAPOL) และมีความร่วมมือทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคี ประเด็นความร่วมมือมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะปัญหาที่ต้องแก้ไขร่วมกัน โดยมีผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ ในยุคศตวรรษที่ 21 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง บทเรียนที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานจัดการงานตำรวจไทยต่อไป

Abstract

The objectives of this research were to study and compare police administration and law related to law enforcement in the criminal justice system for safeguarding public safety in terms of crime safety among ten ASEAN member countries, namely Brunei, Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Malaysia, Myanmar, the Philippines, Singapore, Thailand and Vietnam. This research employed qualitative research methods, whereby data collection was carried out through document research, in-depth interviews, field data collection conducted in these countries, and workshops.

A socio - economic comparative study revealed that geographical and socio-economic characteristics have an impact on both domestic and transnational crime of these countries. Their political structure and history have an influence on the evolution of their police organizations. The evolution is divided into three phases. The first phase consisted of the period of time when this region was dominated by Western colonizers and, therefore, was characterized by the Western-style police organization. The second phase consisted of the time when these countries had gained independence from Western colonizers and then they conducted police administration on their own and created unity in police organizations. The third phase involved the period of police reform and optimization. The ASEAN policing models are divided into: 1) The democratic Anglo - Peelian model, 2) The democratic continental model, 3) The communist - socialist authoritarian model, and 4) The combination between the democratic Anglo - Peelian and the democratic continental model.

With regard to personnel administration, the manner in which it is handled may vary from one country to another country. Each country, for instance, may have a different approach with respect to the number of police officers, civilian officers or other forces; recruitment and selection processes; retirement systems; and personnel development. The legal system related to law enforcement among these countries has been a combination between colonial influence

and local norms and traditions. Apart from criminal laws in general, the countries have provisions pertaining to other criminal offences for crime control and for maintaining peace and order. In terms of building a partnership between police and other sectors in society, some countries consider this to be part of police reform or an integral part of crime control. In socialist - communist countries, the partnership is aimed at maintaining peace and order and national security, and it serves as an integral part of social control. Concerning international policing, all the ASEAN countries are members of INTERPOL and ASEANAPOL and are part of an international, regional and bilateral cooperative effort. Issues pertaining to their collaboration vary according to the nature of problems that need to be addressed collaboratively, whereby national interest is the top priority. In the 21st century, cooperation between police agencies is essential. Lessons learned from this comparative study have resulted in recommendations for the development of Thai police administration.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

โครงการวิจัยเรื่อง

“การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ”

หัวหน้าโครงการ : พล.ต.ท.ดร.ปิยะ อุทาโย

นักวิจัย : พ.ต.อ.ดร.ปรีดา สถาวร

ศ.พล.ต.ต.ดร.วีรพล กุลบุตร

พ.ต.อ.ดร.กฤษณะ พัฒนเจริญ

ผศ.พ.ต.ท.ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล

โครงการวิจัยได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1.ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทุกภาคส่วนจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพที่จะขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งด้านการค้าการลงทุน การเมืองและความมั่นคง และสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งเตรียมรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายในประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องในด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ได้แก่ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมความมั่นคงในรูปแบบเดิม และการต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบ ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การรองรับการเปิดเสรีทางการค้าการลงทุน สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในด้านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การคุ้มครองผู้บริโภค ทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายด้านภาษี ศุลกากร การขนส่ง เป็นต้น ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ในโลกยุคปัจจุบันสิ่งที่มากระทบต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในแต่ละประเทศ มีทั้งภัยจากอาชญากรรมภายในประเทศ และภัยจากอาชญากรรมข้ามชาติและการกระทำผิดกฎหมายที่ไม่มีขีดจำกัดด้านพรมแดน การพัฒนากลไกงานตำรวจภายในประเทศและความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจในประเทศอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสาธารณะและเตรียมความพร้อมต่อภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ จะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานตำรวจ การจัดองค์กร ระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อดูแลความปลอดภัยสาธารณะ และกระบวนการยุติธรรมของประเทศต่างๆ ในอาเซียน

2.วัตถุประสงค์

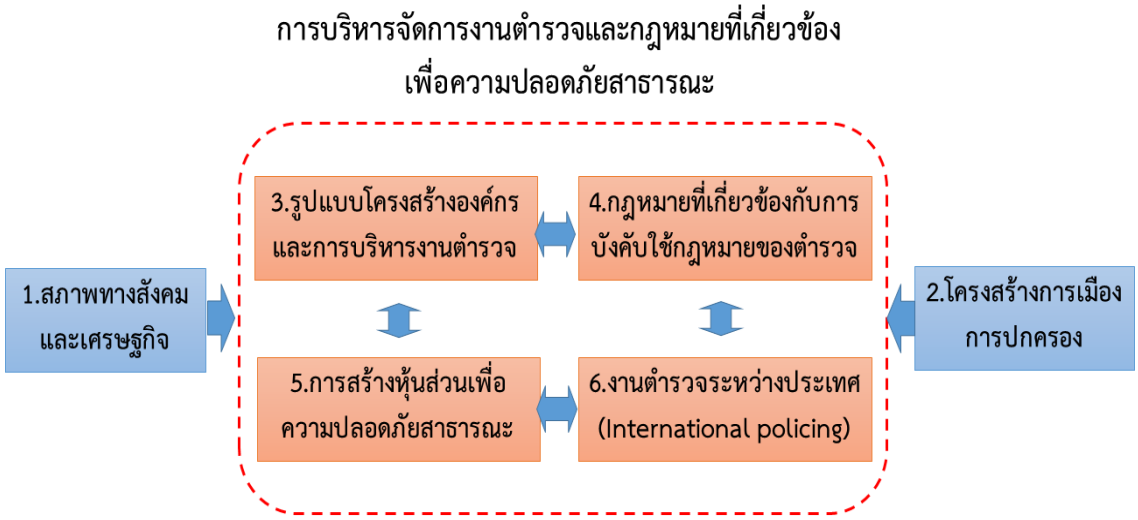
2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรม ของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยให้กับสาธารณะ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลความปลอดภัยให้กับสาธารณะ ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงความพร้อมในการรองรับสถานการณ์เมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

3.ขอบเขตการวิจัย

เป็นการศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจ ซึ่งครอบคลุมองค์กรตำรวจในภาพรวมของประเทศและหน่วยงานให้บริการประชาชนในระดับสถานีตำรวจ รวมทั้งศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในงานตำรวจ ในประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม

4. กรอบแนวความคิดการวิจัย

5. ระเบียบวิธีการศึกษา (Methodology)

ใช้การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Study) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) เก็บข้อมูลโดยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) จากบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้ การลงเก็บข้อมูลภาคสนามในประเทศต่างๆ การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

6. ผลการศึกษาโดยสรุป

6.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

ที่ตั้งของประเทศสมาชิกอาเซียน มี 6 ประเทศที่อยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน คือ เมียนมา ไทย สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย (ยกเว้นส่วนที่ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว) ส่วนประเทศที่มีลักษณะเป็นเกาะหรือหมู่เกาะ มี 4 ประเทศ คือ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน (รวมทั้งพื้นที่ของมาเลเซีย ที่ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว) ขนาดพื้นที่ของประเทศและลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ มีผลต่อการบริหารจัดการงานตำรวจ เพื่อดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ประเทศที่มีขนาดเล็ก เช่น สิงคโปร์ และบรูไน ขนาดของพื้นที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สามารถบริหารจัดการดูแลความปลอดภัยสาธารณะได้ง่ายกว่าประเทศที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่หรือประเทศที่เป็นหมู่เกาะ เช่น เมียนมา อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น

ประเทศสมาชิกอาเซียน มีลักษณะชาติพันธุ์และศาสนาที่หลากหลาย โดยกลุ่มประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ได้แก่ เมียนมา ไทย สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม และสิงคโปร์ กลุ่มประเทศที่ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน และส่วนศาสนาคริสต์มีเพียงประเทศเดียว คือ ฟิลิปปินส์

ด้านเศรษฐกิจ ในปี ค.ศ. 2016 ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มากที่สุด คือ อินโดนีเซีย (932,259.18 ล้านดอลลาร์) โดยกลุ่มประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ลดหลั่นกันลงมา ได้แก่ ไทย (407,026.13 ล้านดอลลาร์) ฟิลิปปินส์ (304,905.41 ล้านดอลลาร์) สิงคโปร์ (296,975.68 ล้านดอลลาร์) มาเลเซีย (296,535.93 ล้านดอลลาร์) เวียดนาม (223,864.00 ล้านดอลลาร์) เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของประเทศต่อหัวประชากร (GDP Per Capita) จะพบว่า ประเทศที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยสูงสุด คือ สิงคโปร์ (52,962.5 ดอลลาร์) และบรูไน (26,938.5 ดอลลาร์) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะพบว่า ประเทศที่มีรายได้ต่อหัวประชากรอยู่ในระดับต่ำ เป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงมาก อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 2016 เรียงลำดับได้ดังนี้ สปป.ลาว (7.0 %) กัมพูชาและฟิลิปปินส์ (6.9 %) เวียดนาม (6.8 %) เมียนมา (5.9 %) อินโดนีเซีย (5.0 %) มาเลเซีย (4.2 %) ไทย (3.2 %) สิงคโปร์ (2.0 %) และบรูไน (-2.5 %) ลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมในประเทศได้ เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หากไม่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ก่อให้เกิดการกระจุกตัวของความเจริญในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ส่งผลให้ประชากรเคลื่อนย้ายจากชนบทเข้ามาสู่เขตเมืองที่มีค่าครองชีพสูงในขณะที่รายได้เพิ่มขึ้นไม่สมดุลกับรายจ่าย เกิดความไร้ระเบียบของเมือง ปัญหาสังคม ชุมชนแออัด ปัญหาช่องว่างของรายได้ระหว่างคนจนกับคนรวย คนว่างงาน ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมและยาเสพติดมากขึ้น

อาชญากรรมโดยทั่วไปในประเทศอาเซียน ประเภทคดีที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ เหตุฉกชิงวิ่งราวทรัพย์ ล้วงกระเป๋า ที่เกิดเหตุในที่สาธารณะ คดีลักทรัพย์ในเคหสถาน

การทำร้ายร่างกาย ในบางพื้นที่อาจมีและใช้อาวุธในการกระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ แหล่งท่องเที่ยวของแต่ละประเทศจะมีปัญหาอาชญากรรมมากกว่าพื้นที่อื่นๆ

อาวุธปืน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงมี 2 ประเทศในอาเซียน คือ ไทย และฟิลิปปินส์ กฎหมายอนุญาตให้ประชาชนสามารถขออนุญาตครอบครองอาวุธปืนได้ คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบางครั้งจึงมีความรุนแรงจากการใช้อาวุธปืน อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศแม้ว่ากฎหมายจะไม่อนุญาตให้ประชาชนครอบครองอาวุธปืน แต่ก็มีอาวุธปืนที่ผิดกฎหมายหลงเหลืออยู่หลังสภาวะสงครามหรือจากการลักลอบนำเข้ามาในประเทศโดยผิดกฎหมาย ก็เป็นปัจจัยให้เกิดเหตุอาชญากรรมที่รุนแรงได้เช่นกัน

จากลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคมและเศรษฐกิจส่งผลให้อาชญากรรมบางประเภทในบางประเทศมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปดังเช่นในประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ หรือประชาชนสามารถเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุม เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย เป็นต้น เกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คดีฉ้อโกงบัตรเครดิต คดีคัดลอกข้อมูลบัตรกดเงินสดหรือบัตรเครดิต เพื่อขโมยข้อมูลในบัตรเครดิตไปจัดทำบัตรเครดิตปลอมและนำไปใช้รูดซื้อสินค้า รวมทั้งมีความผิดด้านอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เกิดมากขึ้น

ประเทศที่มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำมากและเป็นเมืองที่มีความปลอดภัยในระดับต้นของโลก คือ สิงคโปร์ แต่ก็ยังมีคดีอาชญากรรมที่ไม่รุนแรงแต่กระทบต่อสวัสดิภาพความปลอดภัยของประชาชนเกิดขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เช่น คดีลักทรัพย์ในห้องพักภายในอาคารสูง คดีลักรถจักรยาน และคดีลักทรัพย์ในร้านค้า เป็นต้น

ในฟิลิปปินส์ มีคดีลักพาตัวและเรียกค่าไถ่เกิดขึ้นมาก ซึ่งผู้กระทำผิดมีทั้งมูลเหตุจูงใจเพื่อประสงค์ต่อทรัพย์อย่างเดียว และกลุ่มก่อการร้ายที่ลักพาตัวและเรียกค่าไถ่เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้ายในพื้นที่ทางใต้ของประเทศ รวมทั้งประเทศที่เป็นหมู่เกาะ หรือมีชายฝั่งทะเลที่ยาวและเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญ เช่น อินโดนีเซีย เวียดนาม และกัมพูชา ทำให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายการประมง และโจรสลัด

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เป็นอาชญากรรมที่แตกต่างจากอาชญากรรมแบบดั้งเดิม เป็นปัญหามากขึ้นในแต่ละประเทศในอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว มีการติดต่อซื้อขายทางธุรกิจ การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กำลังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยภัยคุกคามทางไซเบอร์ มีปัจจัยทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ คือ ความก้าวหน้าของโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างกว้างขวาง ฐานะทางเศรษฐกิจของประชากรในประเทศ เนื่องจากอาชญากรมีเป้าหมายในการประทุษร้ายต่อทรัพย์จากเหยื่อ ความมั่นคงปลอดภัย

ทางไซเบอร์ (Cyber Security) ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ และประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

อาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเผชิญ ได้แก่ การขนส่งยาเสพติดข้ามชาติ การลักลอบค้ามนุษย์โดยการหลอกลวงส่งผู้หญิงไปค้าประเวณี การค้ามนุษย์รูปแบบอื่น การก่อการร้าย การหลอกลวงทางการเงินผ่านสื่อโทรศัพท์และทางออนไลน์ เป็นต้น อาชญากรรมข้ามชาติ มีแนวโน้มการไหลจากประเทศที่มีการปราบปรามอย่างเข้มงวด และมีบทลงโทษที่รุนแรง ไปสู่ประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมายไม่ดีพอ หรือการไหลไปสู่ประเทศที่สามารถแสวงหาผลประโยชน์หรือมีแหล่งผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีกว่า

ประเทศที่มีพรมแดนติดกัน เช่น เมียนมา ไทย สปป.ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย มีคดีอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้น ได้แก่ การลักลอบขนยาเสพติดข้ามพรมแดน พื้นที่บางส่วนในเมียนมา ยังมีชนกลุ่มน้อยติดอาวุธได้ลักลอบปลูกฝิ่น และเป็นแหล่งผลิตยาบ้าและไอซ์ มีการลักลอบส่งออกยาเสพติดผ่านชายแดนไทย สปป.ลาว นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศและส่งไปยังประเทศอื่นต่อไป ทั้งในอาเซียนและนอกภูมิภาค ประเภทของยาเสพติดที่เป็นปัญหาในภูมิภาคอาเซียน คือ เมทแอมเฟตามีน หรือยาบ้า ไอซ์หรือในบางประเทศเรียกว่า ชาบู กัญชา เอ็กตาซี่หรือยาอี และเคตามีนหรือยาเค เฮโรอีนยังมีการแพร่ระบาดในอินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ส่งไปจำหน่ายยังประเทศที่มีพรมแดนติดกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไทย เมียนมา กัมพูชา และมาเลเซีย

6.2 โครงสร้างการเมืองการปกครอง

ประเทศในอาเซียนตามประเภทของระบบการเมืองการปกครองในปัจจุบัน กลุ่มแรก เป็นประเทศที่มีการปกครองระบอบกษัตริย์ คือ กัมพูชา มาเลเซีย และไทย เป็นการปกครองแบบกษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ มีนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มีฝ่ายนิติบัญญัติที่มาจากการเลือกตั้ง (ยกเว้นไทยที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านระบอบการปกครองระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2561) และฝ่ายตุลาการ โดยแบ่งแยกสถาบันในการใช้อำนาจการเมืองทั้ง 3 อำนาจออกจากกัน ส่วนบรูไน ปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ องค์สุลต่านทรงเป็นประมุขแห่งรัฐและใช้พระราชอำนาจในการบริหารประเทศ

ประเทศที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร ได้แก่ อินโดนีเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

ประเทศที่มีการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ได้แก่ สปป.ลาว และเวียดนาม

โครงสร้างอำนาจการเมืองการปกครอง ก็แบ่งออกเป็น 3 อำนาจ คือ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ แต่สำหรับประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ คือ สปป.ลาว และเวียดนาม อำนาจทั้ง 3 อำนาจมิได้แยกออกจากกันในแบบประเทศประชาธิปไตย อำนาจทางการเมือง

ใน สปป.ลาว และเวียดนาม มีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจสูงสุดเหนือสถาบันอื่นทั้งหมด

ประเทศสมาชิกอาเซียน มีขนาดพื้นที่ที่แตกต่างกันมาก ประเทศที่มีพื้นที่มากที่สุด คือ อินโดนีเซีย มีพื้นที่ 1.9 ล้านตารางกิโลเมตร ในขณะที่ประเทศที่มีขนาดพื้นที่เล็กที่สุด คือ สิงคโปร์ มีขนาดเพียง 709 ตารางกิโลเมตร ทำให้การแบ่งพื้นที่การปกครองมีความแตกต่างเช่นเดียวกัน

ประเทศที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่ จะแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ประเทศที่มีการแบ่งพื้นเป็นภาคหรือรัฐ ได้แก่ อินโดนีเซีย มี 32 ภาค เมียนมา มี 7 รัฐ 7 เขตปกครอง ฟิลิปปินส์ มี 31 เขตปกครอง มาเลเซีย มี 13 รัฐ 3 ดินแดน และเวียดนาม มี 8 ภาค

ประเทศที่มีขนาดพื้นที่ปานกลาง แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ได้แก่ กัมพูชา มี 24 จังหวัด 1 เขตราชธานี สปป.ลาว มี 17 แขวง 1 เขตปกครองพิเศษ ไทย มี 76 จังหวัด และ1 เขตปกครองพิเศษ

ประเทศที่มีขนาดพื้นที่เล็ก คือ สิงคโปร์ และบรูไน จะแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับเขตพื้นที่ และตำบล บูรไน มี 4 เขตปกครอง และสิงคโปร์ มี 5 เขตปกครอง

การแบ่งโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานตำรวจที่รับผิดชอบป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการให้บริการประชาชนในพื้นที่ จะแบ่งตามเขตพื้นที่การปกครองดังกล่าว

6.3 รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ

6.3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

ประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งกองกำลังตำรวจสมัยใหม่ของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้รับอิทธิพลจากการจัดตั้งกองกำลังตำรวจจากประเทศตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเจ้าอาณานิคมในอดีต วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจในประเทศอาเซียน อาจแบ่งกว้างๆ ออกได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) ระยะแรก เมื่อประเทศเจ้าอาณานิคม เข้ามาครอบครองดินแดนในคาบสมุทรอินโดจีน มีการนำรูปแบบการจัดองค์กรตำรวจจากตะวันตกเข้ามาใช้ในแต่ละประเทศ โดยส่วนใหญ่เริ่มตั้งแต่ประมาณศตวรรษที่ 17 เป็นต้นมา

2) ระยะที่สอง หลังจากประเทศต่างๆ ได้รับเอกราช และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม และการเมือง โดยส่วนใหญ่เป็นช่วงเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตั้งแต่หลังปี ค.ศ. 1945 เป็นต้นมา เป็นการรับถ่ายโอนการบริหารจัดการงานตำรวจจากประเทศอาณานิคม หรือการรวบรวมหน่วยงานตำรวจที่อยู่แยกจากกัน เข้ามาเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ

3) ระยะที่สาม การปฏิรูปองค์กรตำรวจให้เป็นตำรวจแบบประชาธิปไตยหรือการปรับปรุงกองกำลังตำรวจให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เป็นช่วงระยะเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในบางประเทศ มีการปฏิรูปการจัดองค์กรตำรวจให้สอดรับกับหลักการประชาธิปไตย การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ตัวแบบงานตำรวจของประเทศในอาเซียน แบ่งได้ดังนี้

1) ตัวแบบตำรวจแบบแองโกลประชาธิปไตยแบบพีล (Democratic Anglo -Peelian) ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ได้แก่ บรูไน มาเลเซีย เมียนมา สิงคโปร์ และอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา คือ ฟิลิปปินส์ ระบบงานตำรวจได้รับอิทธิพลตัวแบบตำรวจแบบแองโกล ประชาธิปไตยแบบพีล ซึ่งมีต้นแบบมาจากการจัดองค์กรตำรวจอังกฤษโดยเซอร์ โรเบิร์ต พีล (Sir Robert Peel) ผู้ก่อตั้งตำรวจนครบาลลอนดอน ตัวแบบตำรวจลักษณะนี้บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มุ่งเน้นที่ประชาชนและการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน อนึ่ง สำหรับตำรวจเมียนมา แม้ว่าในระยะเริ่มต้นจะได้รับอิทธิพลจากระบบตำรวจของอังกฤษ แต่ในช่วงหลังได้รับเอกราช เมียนมาปกครองโดยรัฐบาลทหารเป็นระยะเวลานาน บทบาทของตำรวจที่มุ่งเน้นประชาชนจึงขาดหายไป โดยในช่วงการเปลี่ยนผ่านการปกครองของเมียนมา จึงอยู่ระหว่างการปฏิรูปงานตำรวจตามตัวแบบนี้

2) ตัวแบบตำรวจภาคพื้นทวีปแบบประชาธิปไตย (Democratic continental) ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของประเทศภาคพื้นยุโรป คือ ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ ได้แก่ กัมพูชา และอินโดนีเซีย ได้รับอิทธิพลจากตัวแบบตำรวจภาคพื้นทวีปแบบประชาธิปไตย (Democratic Continental) ซึ่งตำรวจมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายของรัฐ ให้ความสำคัญกับความต้องการของประชาชนน้อยกว่า การจัดกองกำลังมีลักษณะแบบทหารมากกว่า

3) ตัวแบบอำนาจนิยมในรูปแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ คือ สปป.ลาว และเวียดนาม กองกำลังตำรวจจึงมีลักษณะแบบทหาร บทบาทและหน้าที่ของตำรวจคือการรักษาความมั่นคงของรัฐและความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่าการตอบสนองความต้องการของประชาชน ผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงจะต้องมาก่อนเรื่องของปัจเจกบุคคล

4) ตัวแบบผสมระหว่างแองโกลประชาธิปไตยแบบพีล กับตำรวจภาคพื้นทวีป กิจการตำรวจของไทย ได้รับอิทธิพลในการจัดตั้งองค์กรตำรวจทั้งแบบอังกฤษ และฝรั่งเศส โดยกิจการตำรวจในเขตเมืองหลวงเริ่มจัดตั้งตามแบบตำรวจอังกฤษ ส่วนกิจการตำรวจในส่วนภูมิภาค จัดองค์กรตำรวจแบบฝรั่งเศสและประเทศในภาคพื้นยุโรป รูปแบบการจัดองค์กรในอดีตยังส่งผลมาจนถึงปัจจุบัน บทบาทและหน้าที่ของตำรวจจึงมีทั้งการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและบทบาทในด้านการรักษาความมั่นคงภายในของประเทศไปในขณะเดียวกัน

6.3.2 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กรตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจที่เป็นเอกภาพในแบบตำรวจแห่งชาติ (National Police) โดยแบ่งลักษณะโครงสร้างองค์กรตำรวจได้ดังนี้

1) องค์กรตำรวจที่ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงที่รับผิดชอบกิจการภายในของประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ เมียนมา ฟิลิปปินส์ และกัมพูชา อนึ่ง สำหรับโครงสร้างองค์กรตำรวจของกัมพูชา มีลักษณะพิเศษ ที่มีกรมอื่นๆ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งบุคลากรมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น กรมตรวจคนเข้าเมือง โรงเรียนตำรวจกัมพูชา โดยมีหัวหน้าหน่วยงานมียศและตำแหน่งเทียบเท่ากับกรมตำรวจ

2) องค์กรตำรวจที่ขึ้นตรงกับหัวหน้าฝ่ายบริหาร คือ ประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรี ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย และไทย

3) องค์กรตำรวจที่มีฐานะเป็นกระทรวงด้านความมั่นคง ได้แก่ สปป.ลาว และเวียดนาม

อนึ่ง สำหรับตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แม้จะมีลักษณะอำนาจรวมศูนย์ในลักษณะตำรวจแห่งชาติ แต่องค์กรตำรวจฟิลิปปินส์ มีกลไกให้รัฐบาลกลาง กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้อำนาจเกี่ยวกับงานตำรวจร่วมกัน ผ่านการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์สนับสนุน และการใช้อำนาจร่วมพิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจในพื้นที่

การจัดหน่วยงานภายในของแต่ละประเทศ มีลักษณะคล้ายคลึงกันในแง่การแบ่งโครงสร้างหน่วยงานภายในของตำรวจ มีหน่วยงานภายในที่สามารถจัดแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มหน่วยงานด้านอำนวยการและสนับสนุนด้านการบริหาร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการบริหารงานด้านต่างๆ เช่น ด้านบุคลากร การส่งกำลังบำรุง งบประมาณ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น

2) กลุ่มหน่วยงานด้านสนับสนุนการปฏิบัติการ เป็นหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและให้บริการประชาชนด้านต่างๆ เช่น งานนิติวิทยาศาสตร์ การปฏิบัติการพิเศษ งานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ เป็นต้น

3) กลุ่มหน่วยงานปฏิบัติการในพื้นที่ แบ่งออกเป็นระดับต่างๆ จนถึงหน่วยให้บริการประชาชนในระดับล่างสุด

กลุ่มหน่วยงานที่ปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ มีการแบ่งระดับหน่วยงานระดับรองจากหน่วยงานตำรวจระดับชาติ อาจแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มประเทศที่มีขนาดใหญ่ จัดแบ่งระดับหน่วยงานตำรวจภายในประเทศออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับสถานีย่อย (ตู้ยาม) หน่วยงานตำรวจของประเทศที่จัดระดับแบบนี้ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และเมียนมา เนื่องจากประเทศ

เหล่านี้มีพื้นที่มาก อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ พื้นที่เป็นหมู่เกาะ จึงให้ความสำคัญกับการจัดตั้งสถานีย่อยหรือตู้ยาม เพื่อกระจายการให้บริการลงไปในพื้นที่ให้มากที่สุด

2) กลุ่มประเทศที่มีขนาดกลาง จัดแบ่งระดับหน่วยงานตำรวจภายในประเทศออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับภาค จังหวัด และสถานีตำรวจ ประเทศที่จัดหน่วยงานลักษณะนี้ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย กัมพูชา และบรูไน

3) กลุ่มประเทศที่มีขนาดเล็ก จัดแบ่งระดับหน่วยงานตำรวจภายในประเทศออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับจังหวัด และสถานีตำรวจ ประเทศที่จัดหน่วยงานลักษณะนี้ ได้แก่ บรูไน สิงคโปร์ และ สปป.ลาว

การจัดหน่วยงานระดับเล็กกว่าสถานีตำรวจ เป็นสถานีย่อยหรือตู้ยาม มีประเทศที่ให้ความสำคัญกับสถานีย่อย ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน

6.3.3 การบริหารงานบุคคล

ด้านอัตรากำลังพล ประเทศที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจมาก 3 อันดับแรก คือ อินโดนีเซีย (407,222 นาย) รองลงมา คือ เวียดนาม (280,000 นาย) และไทย (214,459 นาย)

สำหรับอัตราส่วนตำรวจต่อประชากร ประเทศที่มีอัตราส่วนตำรวจต่อประชากรสูงที่สุด คือ ฟิลิปปินส์ (1 : 637) รองลงมา คือ เมียนมา (1 : 635) อินโดนีเซีย (1 : 629) ประเทศที่มีสัดส่วนระดับปานกลาง คือ สิงคโปร์ (1 : 340) เวียดนาม (1 : 340) ไทย (1: 320) กัมพูชา (1 : 257) มาเลเซีย (1 : 227) และประเทศที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด คือ บรูไน (1 : 96)

เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง ในแต่ละประเทศมีการรับสมัครและบรรจุเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ให้ความสำคัญต่อการมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องติดต่อกับประชาชนที่เป็นหญิง เนื่องจากข้อปฏิบัติในด้านศาสนา

การเกษียณอายุราชการของข้าราชการตำรวจ มีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ดังนี้

1) ประเทศที่มีการเกษียณอายุราชการพร้อมกัน ได้แก่ ไทย (60 ปี) มาเลเซีย (60 ปี) เมียนมา (60 ปี) สิงคโปร์ (60 ปี) อินโดนีเซีย (58 ปี) และฟิลิปปินส์ (56 ปี) เป็นต้น

2) ประเทศที่มีการเกษียณอายุราชการของข้าราชการตำรวจแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน โดยในกลุ่มตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับล่างจะเกษียณอายุเร็วกว่า ได้แก่ เวียดนาม ข้าราชการตำรวจทั่วไป ชาย 55 ปี หญิง 50 ปี ข้าราชการตำรวจตำแหน่งบริหารระดับกลาง ชาย 58 ปี หญิง 53 ปี และบริหารระดับสูง ชาย 60 ปี หญิง 55 ปี ประเทศกัมพูชา พันตำรวจเอก ขึ้นไป เกษียณ 60 ปี พันตำรวจโท ลงมา 55 ปี เป็นต้น

3) ประเทศที่มีลักษณะเฉพาะ คือ บรูไน เกษียณอายุ 55 ปี ได้รับบำนาญ 2 ใน 3 ของอัตราเงินเดือนก่อนเกษียณ และเมื่ออายุครบ 70 ปี ได้รับบำนาญเท่าอัตราเงินเดือนก่อนเกษียณ

ในบางประเทศก็มีการเรียกร้องให้มีการขยายอายุเกษียณของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มากขึ้น เช่น ฟิลิปปินส์ ที่ขอขยายการเกษียณอายุราชการ จาก 56 ปี เป็น 60 ปี หรือในประเทศอินโดนีเซีย

ที่ในบางหน้าที่อาจขยายเวลาต่อไปได้ถึง 60 ปี และก็มีกระแสเรียกร้องให้มีการขยายการเกษียณอายุออกไปเป็น 60 ปี เช่นกัน

ระบบชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ของประเทศอาเซียน อาจแบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

แบบที่ 1 ระบบชั้นยศเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับยศทางทหาร เช่น ระบบชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม กัมพูชา ไทย และเมียนมา เป็นต้น

แบบที่ 2 ระบบชั้นยศเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีลักษณะเป็นชื่อตำแหน่งแบบตำรวจอังกฤษหรือยุโรป เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย เป็นต้น

อนึ่ง ระบบชั้นยศตำรวจสิงคโปร์ ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงโครงสร้างยศเป็นโครงสร้างยศกลุ่มเดียวเท่านั้น เรียงตามลำดับชั้นยศสูงสุดไปต่ำสุด มีจำนวน 12 ชั้นยศ เพื่อให้การเติบโตในเส้นทางอาชีพมีความชัดเจน กระชับ สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกเหนือจากกำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจตามปกติแล้ว ในหลายประเทศได้แสวงหาการมีส่วนร่วมจากประชาชน หรือมีกำลังนอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยปกติ เพื่อเป็นส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ ตำรวจผู้ช่วย (Auxiliary Police) ในมาเลเซีย เป็นเสมือนเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่มีอำนาจหน้าที่เฉพาะภายในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรหรือหน่วยงานของตนเอง กองกำลังบริการแห่งชาติสิงคโปร์ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา (National Servicemen Full time - NSFs) ชายชาวสิงคโปร์ทุกคน จะต้องเข้ารับราชการรับใช้ชาติ เป็นเวลา 2 ปี โดยเข้ารับราชการในกองทัพ ตำรวจ และกำลังป้องกันพลเรือน รวมทั้งอาสาสมัครตำรวจสิงคโปร์ รวมทั้งในหลายประเทศก็จัดให้มีอาสาสมัครมาช่วยงานตำรวจเช่นกัน ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย ไทย เวียดนาม เป็นต้น

งานด้านบริหารทรัพยากรบุคคลที่น่าสนใจ คือ ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้นำแนวคิดการกำหนดสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการบริหารงานบุคคลขององค์กร โดยกำหนดเป็นตัวแบบสมรรถนะของตำรวจแห่งชาติ (RMP Competency Model) แบ่งสมรรถนะเจ้าหน้าที่ตำรวจออกเป็น 4 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะทั่วไป (Generic Competency) สมรรถนะงานตำรวจโดยทั่วไป (Policing Competency) และสมรรถนะในหน้าที่ (Functional Competency) นอกจากนี้ ในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส มีการกำหนดขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ ผ่านการพิจารณาข้อกำหนดเกี่ยวกับสมรรถนะของตำรวจ และผ่านการฝึกอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลประวัติบุคคล (Bio Data) ผ่านการประเมินในระบบออนไลน์ (Online Assessment) ซึ่งประกอบด้วยการตอบแบบสอบถามประเมินตนเอง แบบฝึกหัดการบริหารในเวลาจำกัด (In-Basket Exercise) หรือการฝึกหัดกรณีตัวอย่างของการทำงาน การตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมและจรรยาบรรณ การสัมภาษณ์โดยองค์คณะแบบกำหนดโครงสร้าง ดำเนินการโดยคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ และการพิจารณาของคณะกรรมการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน กระบวนการบริหารงานบุคคล มีความมุ่งหมายเพื่อการเชื่อมโยงกระบวนด้านการบริหารงานบุคคล ให้ตอบสนองการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ที่ต้องการมุ่งสู่การเป็น

“กองกำลังตำรวจที่มีมาตรฐานระดับโลก” (World Class Police Force) ในปี ค.ศ. 2020 และนำหลักสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการบริหารและพัฒนาบุคลากร

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีระบบการบริหารงานบุคคลที่มีเส้นทางการเจริญเติบโตอย่างชัดเจน มีการเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตามความรู้ความสามารถและทักษะของแต่ละคน เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละคนได้เติบโตในสายอาชีพตามที่ตนเองถนัด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งและทักษะของตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง แนวทางการดำเนินงานในด้านการบริหารงานบุคคลแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) ด้านของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ คือ การยกระดับความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาและรักษาความสามารถพิเศษของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Talent)

2) ด้านของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการพัฒนาตนเองไปตามจุดแข็งและความถนัดของตนเอง สร้างโอกาสเพื่อการเพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สร้างโอกาสเพื่อดำเนินตามวิชาชีพที่เกิดประโยชน์ต่อพลังและทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจเองให้มากที่สุด

การเข้าสู่ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เริ่มต้นจากเมื่อจบการฝึกอบรมหลักสูตรขั้นพื้นฐานแล้ว จะได้รับการแต่งตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC) ซึ่งเป็นตำแหน่งพื้นฐานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ระดับพื้นที่ หลังจากนั้นจะได้รับการพัฒนาไปตามความเชี่ยวชาญและสามารถเลือกเส้นทางการรับราชการโดยแบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง คือ

1) เส้นทางสายอาชีพทั่วไป (Generalist Career) เป็นงานการบังคับบัญชา งานอำนวยการ หน่วยงานและตำแหน่งที่ปฏิบัติงานลักษณะนี้ ได้แก่ หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ สถานีตำรวจ ตำรวจสนามบิน ตำรวจจราจร หน่วยงานอำนวยการ เช่น หน่วยวางแผนและองค์การ หน่วยกำลังพล หน่วยส่งกำลังบำรุง เป็นต้น

2) เส้นทางสายอาชีพเชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialist Career) เป็นงานที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ งานสืบสวนสอบสวน ในหน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และแผนกสืบสวนในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานการข่าว ในหน่วยงานการข่าวตำรวจ และแผนกข่าวกรองในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานปฏิบัติการพิเศษ งานตำรวจน้ำ หน่วยรักษาชายฝั่งตำรวจ เป็นต้น

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีกลไกให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจร่วมกับผู้บริหารขององค์กรตำรวจในการบริหารงานบุคคลรวมถึงการจัดสรรทรัพยากรการบริหารจากท้องถิ่นให้แก่สถานีตำรวจ กฎหมายกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นตัวแทนของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนตามภูมิภาคต่างๆ การแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจในระดับต่างๆ ได้แก่ หัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director) ผู้ว่าราชการจังหวัด (Governor) มีอำนาจเลือกจากบัญชีรายชื่อ จำนวน 3 รายชื่อ ที่จัดทำขึ้นโดยหัวหน้าตำรวจภาค (Police Regional Director) หัวหน้าสถานีตำรวจเมือง นายกเทศมนตรีเมือง/เทศบาล (City/Municipal Mayor) มีอำนาจเลือกหัวหน้าสถานีตำรวจเมือง โดยเลือกจากบัญชีรายชื่อ 5 รายชื่อ ที่จัดทำขึ้นโดย หัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director)

ส่วนการแต่งตั้งในระดับตำรวจภาค จะเป็นอำนาจของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติที่จะเลือกสรรและแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจภาค (Police Regional Director) การแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจแห่งชาติเป็นอำนาจของประธานาธิบดี

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีหน้าที่ในการสนับสนุนเงินงบประมาณจัดหาอาวุธ วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสาร ให้แก่สถานีตำรวจในพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งการร่วมจัดทำแผนงาน โครงการในการปฏิบัติเพื่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น

6.3.4 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

การจัดระบบการผลิตและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจของประเทศอาเซียน มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ดังนี้

1) การผลิตและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำแนกออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

(1) มีสถาบันการศึกษาอบรมสำหรับผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้ารับการอบรมในหลักสูตร 4 ปี ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม และ สปป.ลาว เป็นต้น

(2) มีสถาบันการศึกษาอบรมสำหรับบุคคลที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วสมัครเข้าเป็นตำรวจ ได้แก่ เมียนมา มาเลเซีย บรูไน และสิงคโปร์ เป็นต้น

(3) สถาบันการศึกษาที่รับเฉพาะข้าราชการตำรวจชั้นประทวน เพื่อเข้ารับการศึกษาในหลักสูตร 4 ปี ได้แก่ กัมพูชา

2) สถาบันผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในประเทศที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ จะมีศูนย์ฝึกอบรมมากกว่า 1 แห่ง กระจายตามภูมิภาคต่างๆ

3) สถาบันการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อาวุโส หรือระดับบริหาร เช่น วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysia Police College) วิทยาลัยการตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทย (Police College of Royal Thai Police) วิทยาลัยตำรวจศาสตร์อินโดนีเซีย (Police Science College (PTIK) of National Indonesia Police) ซึ่งรับผิดชอบการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานตำรวจ รวมทั้งหลักสูตรในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก

4) สถาบันฝึกอบรมเฉพาะทาง (Specialise) เช่น ศูนย์ฝึกเจ้าหน้าที่สืบสวนอินโดนีเซีย (CID Training Centre) เป็นต้น

ศูนย์ฝึกอบรมที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากประเทศอื่นๆ ได้แก่ สิงคโปร์ มีสถาบันการฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy) รับผิดชอบเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ได้แก่ ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง การบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา (มีที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณเดียวกัน) หน่วยความมั่นคงภายใน หน่วยปราบปรามยาเสพติด หน่วยดับเพลิง (มีที่ตั้งอยู่นอกสถาบัน Home Team Academy) สถาบันการฝึกอบรมทีมมหาดไทย เป็นศูนย์กลางที่ทำหน้าที่

ดูแลการฝึกอบรมของหน่วยงานต่างๆ โดยจัดหลักสูตรที่สามารถฝึกอบรมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน (Cross - Cutting HT Course) ใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญ องค์ความรู้ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

ระบบการฝึกอบรมดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายจากหน่วยงานอื่นๆ มีโอกาสมาเข้ารับการฝึกอบรมร่วมกัน ภายใต้สถาบันที่กำหนดมาตรฐานและหลักสูตรให้สอดคล้องกัน ประโยชน์ที่จะได้รับคือ การทำให้แนวทางการปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถติดต่อประสานงานกันได้โดยง่าย

6.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

ประเทศในอาเซียน เมื่อเคยตกเป็นอาณานิคมของตะวันตก ระบบกฎหมายก็ได้รับอิทธิพลจากประเทศเจ้าอาณานิคมเช่นเดียวกับอิทธิพลจากระบบงานตำรวจ ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสจะได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) เช่น สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา เป็นต้น และผสมผสานระบบกฎหมายของระบอบสังคมนิยมในประเทศที่ปกครองระบอบสังคมนิยม คือ สปป.ลาว และเวียดนาม ส่วนประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ก็จะได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) คืออาศัยหลักในการพิจารณาและตัดสินคดีในคดีก่อนๆ ได้แก่ เมียนมา มาเลเซีย บรูไน และสิงคโปร์

นอกเหนือจากประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ในแต่ละประเทศก็มีกฎหมายที่มีโทษทางอาญาอื่นๆ สำหรับความผิดใดความผิดหนึ่งโดยเฉพาะ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี เป็นต้น ในบางประเทศจะมีกฎหมายความผิดบางประเภทที่เข้มงวดรวมทั้งบทลงโทษที่รุนแรง เช่น การควบคุมอาวุธปืนและยาเสพติดในสิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน บทบัญญัติความผิดที่แตกต่างกัน เช่น ในเวียดนาม การซื้อประเวณีเป็นความผิดตามกฎหมายและมีการจับกุมผู้ซื้อประเวณี นอกจากนี้ในประเทศบรูไนได้มีการประกาศใช้กฎหมายอาญาทางศาสนา (Sharia Penal Code)

ประเทศที่ห้ามประชาชนครอบครองอาวุธปืน ได้แก่ สิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย และเวียดนาม เป็นต้น สำหรับประเทศที่ให้ประชาชนสามารถยื่นขออนุญาตให้มีอาวุธปืนได้ ได้แก่ ไทย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนดังกล่าว ส่งผลต่อลักษณะความรุนแรงของอาชญากรรม

การควบคุมตัวผู้ต้องหา โดยส่วนใหญ่เมื่อจับกุมผู้ต้องหามาแล้ว จะควบคุมตัวในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ 24 - 48 ชั่วโมง หลังจากนั้นจะต้องส่งตัวไปยังพนักงานอัยการหรือศาล เพื่อดำเนินการต่อไป โดยมีระยะเวลาการควบคุมตัวหลังจากนี้แตกต่างกันออกไป สำหรับกระบวนการฟ้องคดีต่อศาล อำนาจของพนักงานอัยการแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน โดยมีประเทศที่กล่าวได้ว่า พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่มาก เช่น กัมพูชา และ สปป.ลาว ซึ่งมีบทบาทในการสั่งให้พนักงานสอบสวนตำรวจ ทำการสอบสวน รวมทั้งมีอำนาจในการปล่อยตัวผู้ต้องหาหากไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ

ในด้านการบังคับใช้กฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยภายใน ประเทศต่างๆ ได้บัญญัติให้มีกฎหมายควบคุมการชุมนุมในที่สาธารณะ เพื่อบังคับใช้กับการชุมนุม ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และกัมพูชา โดยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว มีข้อกำหนดให้การจัดชุมนุมในที่สาธารณะ

จะต้องยื่นขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อนการชุมนุม ระยะเวลาแตกต่างกันไป เช่น 3 วัน 7 วัน เป็นต้น ในบางประเทศกำหนดพื้นที่จัดการชุมนุมไว้โดยเฉพาะ เช่น กัมพูชา กำหนดให้การจะเดินขบวนออกไปนอกพื้นที่จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อน โดยแจ้งจุดมุ่งหมายของการชุมนุม เส้นทางที่จะใช้เดินขบวน จำนวนผู้เดินขบวน หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดปัญหาและกระทบต่อสิทธิของผู้อื่น อาจมีคำสั่งไม่อนุญาต

6.5 การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลของแนวความคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) มาเป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ในสังคม โดยลักษณะของการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในประเทศต่างๆ มีลักษณะดังต่อไปนี้

6.5.1 การใช้การตำรวจชุมชนและการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปตำรวจ ในบางประเทศที่ตำรวจมีบทบาทในงานด้านความมั่นคง หรือมีลักษณะการปฏิบัติงานในแบบกึ่งทหารมากกว่าการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นประชาชนในชุมชน ได้แก่ เมียนมา อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ในการปฏิรูปตำรวจของประเทศเหล่านี้ ต้องการให้องค์กรตำรวจเน้นการปฏิบัติที่มีประชาชนเป็นหลัก จึงนำแนวคิดการตำรวจชุมชนมาใช้ในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

6.5.2 การใช้การตำรวจชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ มาเลเซีย ไทย บรูไน

6.5.3 การสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ สำหรับลาว และเวียดนามซึ่งปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ การสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน หรือภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม มีวัตถุประสงค์สำคัญที่ต้องการสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติเป็นลำดับแรก การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเป็นส่วนสำคัญในนโยบายการควบคุมทางสังคม โดยมีงานทะเบียนครัวเรือน เป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมประชากรในพื้นที่ ประชาชนมีส่วนสำคัญในการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ทางราชการ และร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยในชุมชนและประเทศ

6.6 งานตำรวจระหว่างประเทศ

ทุกประเทศในอาเซียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (INTERPOL) และอาเซียนนาโพล (ASEANAPOL) และมีความร่วมมือทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคี ประเด็นความร่วมมือมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะปัญหาที่ต้องแก้ไขร่วมกัน โดยมีผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ ในยุคศตวรรษที่ 21 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจของแต่ละประเทศ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ระบอบการเมืองการปกครอง ภูมิศาสตร์ และประเด็นผลประโยชน์แห่งรัฐ

ความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาค ในลักษณะเดียวกันที่ปัญหาอาชญากรรมอาจเกี่ยวเนื่องกับประเทศต่างๆ นอกภูมิภาคอาเซียน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศดังกล่าวกับประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ออสเตรเลีย เกาหลี จีน สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

7. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจไทย

บทเรียนที่สำคัญจากการศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทเรียนที่เป็นการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ได้นำมาสู่ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจของไทย ดังนี้

7.1 การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

7.1.1 ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการปฏิบัติในระยะยาวอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาประเทศ รวมทั้งแนวโน้มของปัญหาอาชญากรรมในอนาคตที่มีอาชญากรรมและภัยคุกคามต่อความปลอดภัยสาธารณะของประชาชนรูปแบบใหม่เกิดขึ้น และมุ่งเน้นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน และการปฏิบัติที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน

7.1.2 มุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรมที่สาเหตุ โดยสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมของสังคมเพื่อร่วมกันป้องกันอาชญากรรม

7.2 การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรตำรวจ

การพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างองค์กรตำรวจ ควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

7.2.1 ปัญหาอาชญากรรมมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีภารกิจใหม่ เช่น การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางไซเบอร์ ภารกิจการประสานงานตำรวจระหว่างประเทศ การสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม เป็นต้น

7.2.2 การพิจารณาความสอดคล้องของโครงสร้างหน่วยงานระดับบน ระดับกลาง และระดับล่าง เพื่อให้การปฏิบัติในการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติจากระดับบนสู่ระดับล่าง หรือการนำเสนอนโยบายจากระดับล่างสู่ระดับบน มีสายงานที่ชัดเจน

7.2.3 การกระจายการบริการลงไปในพื้นที่ต่างๆ ให้ครอบคลุม ให้มีสถานีย่อย หรือจุดบริการประชาชนในพื้นที่อย่างเพียงพอ

7.3 การบริหารงานบุคคล

7.3.1 ปรับปรุงระบบเส้นทางการเติบโตในสายอาชีพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยสร้างระบบที่เชื่อมโยงระหว่างกระบวนการสรรหาคัดเลือก การพัฒนา และการแต่งตั้งโยกย้าย ที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละคนได้พัฒนาตนเองและเติบโตในสายงานที่ตนเองถนัด

7.3.2 ปรับปรุงระบบการแต่งตั้งโยกย้าย ที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การกำหนดกระบวนการพิจารณากลั่นกรองจากผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับ มีการประเมินหรือทดสอบด้านความรู้ ความสามารถ สมรรถนะทางร่างกาย และอื่นๆ ประกอบการพิจารณา รวมทั้งมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือข้อมูลลักษณะอื่นๆ จากภาคประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเพื่อประกอบการพิจารณา

7.3.3 พิจารณาทบทวนความเหมาะสมของเงินเดือน และค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้ปฏิบัติ ให้มีความเหมาะสม สามารถดำรงชีพได้อย่างมีศักดิ์ศรี

7.3.4 เพิ่มสัดส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชน หรือพนักงานสอบสวนหญิงในคดีเกี่ยวกับเพศหรือคดีเด็กและเยาวชน

7.4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7.4.1 ส่งเสริมให้ระบบการศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปตำรวจในด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม และอุดมการณ์ในวิชาชีพตำรวจและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

7.4.2 สร้างเครือข่ายการฝึกอบรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในแต่ละระดับ รวมทั้งแลกเปลี่ยนด้านวิชาการกับหน่วยงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศ และหน่วยงานในต่างประเทศ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

7.4.3 ปรับรูปแบบการฝึกอบรมโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีสมรรถนะด้านการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการจัดสถานที่ อุปกรณ์ประกอบการฝึกอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลังจากจบการฝึกอบรม

7.4.4 จัดระบบพัฒนาครู อาจารย์ วิทยากร ได้แก่ การสร้างระบบและแรงจูงใจให้ข้าราชการตำรวจที่มีประสบการณ์ในหน่วยปฏิบัติเข้ามาเป็นครู อาจารย์ หรือวิทยากร สับเปลี่ยนหมุนเวียนการพัฒนาทักษะ ศักยภาพของข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่วิทยากรของหน่วยฝึกอบรมต่างๆ

7.5 การพัฒนาระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

7.5.1 พัฒนากฎหมายให้ครอบคลุมการกระทำผิดรูปใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี การฉ้อฉลหลอกลวงเพื่อเอาทรัพย์สิน

7.5.2 การพิจารณาพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายในเชิงการป้องกัน เช่น การควบคุมการขับขี่

รถจักรยานยนต์ การกำหนดกฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อป้องกันหรือสืบสวนคดีการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

7.5.3 การพิจารณาทบทวนกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐาน การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน การรับฟังพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีชั้นศาล เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถบังคับใช้กฎหมายกับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ความผิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

7.6 การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

7.6.1 ยกระดับการให้บริการประชาชนผ่านระบบการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-service) เพื่อลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจ

7.6.2 พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในทุกหน้าที่ และมีความสอดประสานเชื่อมโยงกัน

7.6.3 เตรียมความพร้อมในการงานนิติวิทยาศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์กำลังเป็นภัยคุกคามต่อความปลอดภัยสาธารณะอย่างมาก

7.7 การมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ชุมชนท้องถิ่น

7.7.1 สร้างกลไกให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัยสาธารณะในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ทำให้การปฏิบัติของสถานีตำรวจในพื้นที่ มีความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่น

7.7.2 การผลักดันในระดับนโยบาย เพื่อมุ่งเน้นการให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม รวมทั้งการสร้างความตระหนักให้แก่สังคมเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

7.7.3 กลไก เครือข่ายการมีส่วนร่วมระหว่างตำรวจกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อร่วมกันรับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรมในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การป้องกันคดีอาชญากรรมการประทุษร้ายต่อทรัพย์ การฉ้อฉลหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต การโจรกรรมในเคหสถาน ที่พักอาศัยประเภทต่างๆ เป็นต้น

7.8 การพัฒนางานตำรวจระหว่างประเทศ

7.8.1 ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานที่เชื่อมต่องานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไปสู่การปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

7.8.2 พัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ ในอาเซียน โดยระบุถึงประเด็นปัญหาด้านอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายใน ที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจต่างประเทศ และยกระดับความร่วมมือในระดับทวิภาคี

7.8.3 เพิ่มศักยภาพในการติดต่อประสานงานระหว่างประเทศ ให้กับหน่วยงานที่จำเป็นต้องมีการประสานงานระหว่างประเทศ เช่น หน่วยงานที่รับผิดชอบงานอาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด เป็นต้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ (ไทย)	
บทคัดย่อ (อังกฤษ)	
บทสรุปผู้บริหาร	
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
สารบัญภาพ	(จ)
สารบัญตาราง	(ล)
สารบัญแผนภูมิ	(ษ)
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 ข้อมูลตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน	66
3.1 บรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)	67
3.2 ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)	126
3.3 สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)	186
3.4 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People’s Democratic Republic)	281
3.5 มาเลเซีย (Malaysia)	351
3.6 สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (Republic of the Union of Myanmar)	440
3.7 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)	512
3.8 สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)	630
3.9 ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)	730
3.10 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)	811

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ	903
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศ สภาพสังคม เศรษฐกิจและสภาพอาชญากรรม	903
4.2 โครงสร้างการเมืองการปกครอง	914
4.3 รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	916
4.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ	936
4.5 การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	938
4.6 งานตำรวจระหว่างประเทศ	940
4.7 ตารางสรุปเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ	947
บทที่ 5 สรุปบทเรียนที่สำคัญจากการศึกษาเปรียบเทียบและข้อเสนอแนะ	958
5.1 บทเรียนที่สำคัญจากการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน	958
5.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจไทย	966
5.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยต่อไป	969
รายการอ้างอิง	970
ภาคผนวก	1,012
- ประเด็นการเก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศอาเซียน (ไทย)	1,013
- ประเด็นการเก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศอาเซียน (อังกฤษ)	1,017
- ตารางสรุปข้อมูลองค์กรตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียนประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)	1,019

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- บทความเรื่อง Police Education and Training Development by Royal Police Cadet Academy, Thailand: A Lesson Learned from a Comparative Study of Police Organizations in ASEAN Countries เสนอในการสัมมนาวิชาการนานาชาติ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี ครั้งที่ 7 ปี ค.ศ. 2017 (2017 The 7th KNPU International Academic Seminar) 1,030
- บทความเรื่อง “อาเซียน 2025 มุ่งหน้าไปด้วยกัน รับมือกับอาชญากรรม” ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ อาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - ธันวาคม 2559 1,076

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	องค์ประกอบพื้นฐานของงานตำรวจชุมชน (Community Policing)	35
2.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	65
	3.1 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ บรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)	
3.1.1	แผนที่ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม	67
3.1.2	มัสยิดทองคำ Jame Ar' Hassanil Bolkiah Mosque	68
3.1.3	หมู่บ้านน้ำ (Water Village) ในเขตบรูไนมัวรา	70
3.1.4	ภาพแท่นขุดเจาะน้ำมันและแก๊สธรรมชาติทำให้ประเทศบรูไนคงความร่ำรวย	71
3.1.5	ภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไนตรวจสอบรถยนต์หลังการโจรกรรมซึ่งจะถูกลักลอบขนย้ายออกจากบรูไนตามแนวชายแดนที่เชื่อมกับประเทศมาเลเซีย	75
3.1.6	การขับขี่รถยนต์บนทางหลวงในประเทศบรูไน	76
3.1.7	ภาพถ่ายสมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาละห์ กับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติบรูไน	83
3.1.8	ตราประจำกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน	83
3.1.9	สถานีตำรวจ KG Ayer Police Station และเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานี	86
3.1.10	ป้อมตำรวจแห่งหนึ่งในกรุงบันดาเสรีเบกาวัน	87
3.1.11	คณะผู้วิจัยกับ Commissioner Dato Paduka Seri Hj Mohd Jammy Hj Muhd Shah Al Islam เนื่องในโอกาสเยี่ยมคารวะผู้บัญชาการตำรวจบรูไน (Commissioner of Police)	88
3.1.12	จักรยานยนต์คุ้มกันบุคคลสำคัญและใช้ในงานพระราชพิธีสำคัญ	88
3.1.13	เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน	89
3.1.14	เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร	90
3.1.15	เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน กลุ่มผู้บริหารระดับสูง	91
3.1.16	เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่บรูไนเดินตรวจการฝึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไนใหม่	92
3.1.17	เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงบรูไนกับการสาธิตภารกิจคุ้มกันบุคคลสำคัญ ณ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง Gadong	93
3.1.18	คณะวิจัยเข้าเยี่ยมคารวะผู้บัญชาการตำรวจ ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2559	97

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.1.19	สถานีตำรวจอายอร์	100
3.1.20	การตั้งจุดตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์	101
3.1.21	สมาชิกเพื่อนบ้านเตือนภัยของสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์ (KG LUMAPAS 'A' NEIGHBOURHOOD WATCH)	102
3.1.22	การประชุมร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ใหญ่บ้าน (Meeting with head of village)	102
3.1.23	เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจกังปงอาเยอร์ ในชุดเครื่องแบบปฏิบัติหน้าที่	103
3.1.24	เครื่องแต่งกายของผู้ที่ถูกควบคุมตัวอยู่ที่สถานีตำรวจ และห้องควบคุมตัวในสถานีตำรวจ	110
3.1.25	บริเวณภายในสถานีตำรวจที่ประชาชนเข้ามาติดต่อ และบริเวณห้องที่ใช้สำหรับสอบสวน	110
3.1.26	ผู้บัญชาการตำรวจบรูไน ทำพิธีเปิด "เพื่อนบ้านระวังภัย" แห่งแรกที่หมู่บ้านมาแดง เบรากัส (Kampong Madang, Berakas) เมื่อวันที่ 28 เมษายน ค.ศ. 1989	113
3.1.27	ตราสัญลักษณ์ "เพื่อนบ้านระวังภัย" Pengawasan Kejiranan Kampong ของบรูไน	113
3.1.28	การดำเนินการ "เพื่อนบ้านระวังภัย" ในพื้นที่ชุมชน และการประชุมร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับภาคประชาชน	114
3.1.29	ผู้นำชุมชนท้องถิ่นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน	116
3.1.30	สมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน	118
3.1.31	คณะวิจัยเข้าเยี่ยมหัวหน้าชุมชนซึ่งเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวจำนวนมากเข้ามาเยี่ยมชม และเป็นตัวอย่างของการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชนในพื้นที่	119
3.1.32	คณะนักวิจัยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งประจำการอยู่ ณ สถานีตำรวจน้ำ (Kg Ayer Police Station)	120
3.1.33	ภาพการตั้งจุดตรวจจุดสกัดโดยใช้กำลังจากประชาชนในพื้นที่	120
3.1.34	อาสาสมัครเฝ้าระวังภัย (Neighborhood Watch) เดินตรวจตรารอบชุมชน	120
3.1.35	กิจกรรมร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชน	121
3.1.36	เจ้าหน้าที่ตำรวจในกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติของบรูไน (NCB Brunei)	122
	3.2 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)	
3.2.1	แผนที่ประเทศกัมพูชา	126
3.2.2	ภูมิประเทศของกัมพูชาบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง	127
3.2.3	สภาพบ้านเมืองที่เจริญเติบโตภายในกรุงพนมเปญ	130

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.2.4	แสดงภาพบ่อนคาสิโนบริเวณพรมแดนของประเทศไทย	130
3.2.5	อาคารศูนย์การค้าและบ่อนคาสิโนแห่งใหญ่ ในกรุงพนมเปญ	131
3.2.6	การขับขี่รถจักรยานยนต์ในกรุงพนมเปญ กัมพูชา	132
3.2.7	เจ้าหน้าที่ตำรวจกัมพูชา กับของกลางกัญชาจำนวนมาก ที่สำนักงานปราบปรามยาเสพติด ในกรุงพนมเปญ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2558 เป็นกัญชาบรรจุอยู่ในถุงกาแฟ น้ำหนักเกือบ 1.5 ตัน และจับกุมผู้ต้องสงสัยได้ 3 คน (Agence France-Presse/Tang Chhin Sothy)	134
3.2.8	พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดมสีหมุนี	136
3.2.9	แสดงป้ายเชิญชวนเลือกตั้งในกัมพูชา	137
3.2.10	นายกรัฐมนตรีฮุนเซน (หน้า-กลาง) ระหว่างเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาในกรุงพนมเปญ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2560 สภากัมพูชามีมติรับรองให้นายกรัฐมนตรีฮุนเซน นั่งเก้าอี้นายกรัฐมนตรีต่ออีกสมัย	137
3.2.11	ทุ่งสังหาร (Killing Field) สถานที่ทางประวัติศาสตร์ในเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์	142
3.2.12	ตรากรมตำรวจกัมพูชา	143
3.2.13	บริเวณที่ทำการ กรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police)	144
3.2.14	การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจรในบริเวณย่านการค้าภายในกรุงพนมเปญ	146
3.2.15	ข้าราชการตำรวจระดับสูง ในกรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police)	147
3.2.16	ตราสัญลักษณ์ตำรวจสังกัดกรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police)	148
3.2.17	อาคารที่ทำการ โรงเรียนตำรวจตำรวจกัมพูชา	149
3.2.18	คณะผู้วิจัยกับผู้บริหารโรงเรียนตำรวจกัมพูชา และแบบจำลองพื้นที่และอาคารต่างๆ ในโรงเรียนตำรวจกัมพูชา	150
3.2.19	คณะผู้บริหารของโรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy) และคณะผู้วิจัย	151
3.2.20	อาคารกองบัญชาตำรวจนครบาลพนมเปญ	151
3.2.21	บัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ และคณะผู้บริหารของ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พนมเปญ (Commissariat of Phnom Penh Municipal Police)	152
3.2.22	การจราจรภายในกรุงพนมเปญในช่วงเวลากลางวัน	154
3.2.23	คณะนักวิจัยกับผู้บริหารกองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ	154
3.2.24	อาคารสถานีตำรวจ Inspection de la Police Khan Posenchey ในกรุงพนมเปญ	155
3.2.25	เจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการประชาชนกัมพูชาที่มาทำบัตรประชาชน ที่สถานีตำรวจ	155

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.2.26	บริเวณที่ทำการสถานีตำรวจในกรุงพนมเปญ และรถยนต์สายตรวจ	156
3.2.27	รถจักรยานยนต์และรถบรรทุกขนาดเล็กที่ใช้ในสถานีตำรวจในกรุงพนมเปญ	156
3.2.28	เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรกัมพูชา พร้อมรถจักรยานยนต์สำหรับนำขบวนบุคคลสำคัญ	157
3.2.29	สถานที่ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเวลากลางคืนในกรุงพนมเปญ	158
3.2.30	อาคารและสถานที่ตั้งกองกำลังกึ่งทหารกัมพูชา (Royal Gendarmerie of Cambodia)	160
3.2.31	คณะผู้วิจัยเข้าพบ พลเอก Sao Sokha ผู้บัญชาการกองกำลัง Gendarmerie ณ กองบัญชาการ	161
3.2.32	รถยนต์ที่ใช้ในราชการของกองกำลังกึ่งทหาร (Gendarmerie Royale) และอุปกรณ์การควบคุมฝูงชน	161
3.2.33	เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงบริเวณสวนสาธารณะในกรุงพนมเปญ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ Gendarmerie	162
3.2.34	พลเอก Sao Sokha ผู้บัญชาการ กองกำลังกึ่งทหาร และคณะผู้บริหาร (Gendarmerie) พร้อมคณะผู้วิจัย	162
3.2.35	ภาพเจ้าหน้าที่กองกำลังกึ่งทหารกัมพูชา Gendarmerie	163
3.2.36	แสดงภาพการชุมนุมประท้วงในกัมพูชา	170
3.2.37	แสดงภาพแรงงานชาวกัมพูชารวมตัวกันที่สวนสาธารณะก่อนเดินขบวนประท้วงไปตามถนนสายต่างๆ ในกรุงพนมเปญ เรียกร้องปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำให้สูงขึ้น นับเป็นการชุมนุมครั้งใหญ่ที่สุดของแรงงาน Agence France-Presse/Tang Chhin Sothy.	171
3.2.38	แสดงภาพการประท้วงของประชาชนกัมพูชาในกรุงพนมเปญ	172
3.2.39	การจัดระเบียบและรักษาความปลอดภัยภายในพระบรมมหาราชวัง ในกรุงพนมเปญ	174
3.2.40	พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณตลาดที่นักท่องเที่ยวจำนวนมาก	174
3.2.41	เจ้าหน้าที่ตำรวจในกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติของกัมพูชา (NCB Cambodial)	175
3.2.42	การประชุมรัฐมนตรีกัมพูชา ลาว เวียดนามเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ครั้งที่ 2 ที่จังหวัดเลิมด่ง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	179
3.2.43	แสดงภาพการสนทนาในวันเปิดการฝึกปฏิบัติการร่วมการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา เมื่อ 2 มีนาคม 2559	183
3.2.44	นักเรียนนายร้อยตำรวจกัมพูชา ที่เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจของไทยที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	184

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.2.45	ตัวแทนของหน่วยงานด้านบุคลากร มอบช่อดอกไม้แสดงความยินดีกับนักเรียนตำรวจกัมพูชาที่ไปเข้ารับการฝึกอบรมในเวียดนาม ในโอกาสวันชาติกัมพูชา	185
	3.3 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)	
3.3.1	แผนที่ประเทศอินโดนีเซีย	187
3.3.2	อนุสาวรีย์ประธานาธิบดีซูการ์โน ในกรุงจาการ์ตา	190
3.3.3	สภาพในกรุงจาการ์ตาเวลากลางคือ มีทั้งย่านธุรกิจการค้าที่เป็นอาคารสูง และร้านค้าบนทางเท้าและคนเล่นดนตรีขอเงินในย่านกลางกรุงจาการ์ต้า	191
3.3.4	แสดงแผงหรือตู้ขายบุหรี่ ขนม และลูกอมบริเวณทางเท้าหน้าทางเข้าศูนย์การค้า Serina	191
3.3.5	สภาพร้านอาหารประเภทบาร์ในช่วงวันศุกร์กลางคืน	192
3.3.6	แสดงภาพการแถลงข่าวให้ผู้ต้องหาหันหลังของกองบังคับการตำรวจเมืองโบโกร์	193
3.3.7	สภาพบ้านเมืองในกรุงจาการ์ตาซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศ	195
3.3.8	นักโทษคดียาเสพติดในอินโดนีเซีย	198
3.3.9	การจราจรในกรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย	200
3.3.10	การเคารพกฎหมายจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์และจักรยานยนต์ในกรุงจาการ์ต้า	200
3.3.11	แสดงการทำงานของตำรวจจราจรในการนำขบวน	201
3.3.12	แสดงรถจักรยานยนต์รับจ้างบนทางเท้าและป้ายรถประจำทาง	201
3.3.13	แสดงการขายสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ บนรถจักรยาน	202
3.3.14	แสดงที่จอดรถประจำทางและทางเดินข้ามถนนไปยังที่จอดรถประจำทางบนเกาะกลางถนน	202
3.3.15	Raden Said Soekanto Tjokrodiatmodjo ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย คนแรก	210
3.3.16	นายกรัฐมนตรี Sutan Syahrir เดินตรวจแถวตำรวจ	210
3.3.17	แสดงภาพพลตำรวจตรี ติโต คาร์นาเวียน ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า	221
3.3.18	หัวหน้าโครงการและคณะเข้าพบพลตำรวจตรี ติโต คาร์นาเวียน ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า เมื่อที่ 3 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2015	221
3.3.19	อาคารและสถานที่ตั้งกองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา (Jalan Jenderal Sudirman Kav. 55 Jakarta Selatan 12190)	222
3.3.20	อาคารที่ตั้งกองบังคับการตำรวจโบโกร์	225

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.3.21	เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	225
3.3.22	เจ้าหน้าที่สายตรวจจักรยานยนต์ สายตรวจจักรยาน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	225
3.3.23	เจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์ (2 นายด้านซ้าย) และเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัย (แต่งเครื่องแบบสวมหมวกเบเร่ต์) ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	226
3.3.24	รถยนต์ รถจักรยานยนต์ของฝ่ายต่างๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ กองบังคับการตำรวจโบโกร์	226
3.3.25	เจ้าหน้าที่สายตรวจจักรยานยนต์ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	227
3.3.26	เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานและรถตำรวจตรวจพิสูจน์หลักฐานของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	227
3.3.27	เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดควบคุมฝูงชนและรถยนต์ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	227
3.3.28	ยานพาหนะที่ใช้ในการควบคุมฝูงชนของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	228
3.3.29	เจ้าหน้าที่พยาบาลตำรวจและรถพยาบาลของกองบังคับการตำรวจโบโกร์	228
3.3.30	คณะวิจัยลงพื้นที่ศึกษาดูงาน POLSEK METROPOLITAN MENTENG	230
3.3.31	อาคารรับแจ้งเหตุจากประชาชนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG	230
3.3.32	ภายในห้องรับแจ้งเหตุจากประชาชนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG	231
3.3.33	ห้องวิทยุตำรวจภายในอาคารรับแจ้งเหตุจากประชาชนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG	231
3.3.34	สภาพแวดล้อมภายในสถานีตำรวจ POLSEK METROPOLITAN MENTENG อันประกอบด้วยมัสยิดและร้านอาหาร	231
3.3.35	ห้องสืบสวนสอบสวน 3 หน่วยของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG	232
3.3.36	ห้องสืบสวนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG	232
3.3.37	ลักษณะภายนอกสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR PEJOMPONGAN	233
3.3.38	ลักษณะภายในสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR PEJOMPONGAN	233
3.3.39	เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR PEJOMPONGAN	233
3.3.40	เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นสูง	236
3.3.41	เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นกลาง	236
3.3.42	เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นต้น	237
3.3.43	เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นพันจ่า	237
3.3.44	เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นประทวน	238
3.3.45	เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นพลตำรวจ	238

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.3.46	แสดงชุดเครื่องแบบทั่วไปของตำรวจอินโดนีเซียทั้งชายและหญิง	240
3.3.47	แสดงการมีคฑาของผู้นำหน่วยของตำรวจกองบังคับการตำรวจเมืองโบโกร์และศูนย์ฝึกตำรวจหญิง	240
3.3.48	เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรอินโดนีเซียพร้อมปฏิบัติหน้าที่ในเครื่องแบบชุดปฏิบัติการ	243
3.3.49	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสนามบินนานาชาติซูกาโน - ฮาตะ	245
3.3.50	คณะวิจัยศึกษาดูงานศูนย์ฝึกอบรมตำรวจสืบสวนสอบสวน โดยมีพันตำรวจเอก Alex Sampe หัวหน้าศูนย์ฝึกให้การต้อนรับและบรรยายสรุป	248
3.3.51	แสดงที่ตั้งของศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน	249
3.3.52	แสดงอาคารเรียน ห้องเรียน และโรงอาหารของศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน	249
3.3.53	แสดงสนามยิงปืนของศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน	250
3.3.54	แสดงห้องคอมพิวเตอร์ภายในศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน	251
3.3.55	แสดงการศึกษาดูงานวิทยาลัยตำรวจ (Police Science College/STIK)	251
3.3.56	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจหญิง ในศูนย์ฝึกตำรวจหญิง SEPOLWAN	252
3.3.57	การแสดงของผู้เข้ารับการฝึกอบรมใน ศูนย์ฝึกตำรวจหญิง SEPOLWAN	253
3.3.58	สถานที่จัดการชุมนุมสวนสาธารณะซึ่งเป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	262
3.3.59	แสดงการจัดกำลังตำรวจหน้าสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	262
3.3.60	การจัดกำลังตำรวจรอบสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	262
3.3.61	การทำงานของตำรวจและการจัดเตรียมยานพาหนะ อุปกรณ์ควบคุมฝูงชนของตำรวจบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	263
3.3.62	การจัดเตรียมยานพาหนะของตำรวจบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	263
3.3.63	เจ้าหน้าที่อื่นที่มาสนับสนุนการปฏิบัติ	263
3.3.64	การจัดเตรียมจักรยานยนต์ของตำรวจควบคุมฝูงชนบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	264
3.3.65	การจัดวางกำลังตำรวจนอกเครื่องแบบรอบบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	264
3.3.66	การเตรียมการจัดการชุมนุมของกลุ่มแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงบริเวณหน้าสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS	265
3.3.67	ภาพข่าวการชุมนุมประท้วงในวันเสาร์ที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559	265

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.3.68	กิจกรรมงานตำรวจชุมชน (Community Policing) ของตำรวจอินโดนีเซีย	268
3.3.69	รถโมบายสำหรับการจัดกิจกรรมงานตำรวจชุมชน (Community Policing) ของตำรวจอินโดนีเซีย	268
3.3.70	งานตำรวจชุมชนในปาปัว (Papua) การเยี่ยมพื้นที่เพื่อพูดคุยถึงประโยชน์และความท้าทายของการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชน ตำรวจ	269
3.3.71	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่คู่กับอาสาสมัครในสถานีย่อย	270
3.3.72	การทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณหน้าโรงแรม	271
3.3.73	สุนัขดมกลิ่นของผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัย มาใช้ในการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณหน้าโรงแรม	272
3.3.74	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหน้าร้านกาแฟสตาร์บัค ในบริเวณย่านห้างสรรพสินค้าซารีน่าห์ มอลล์ ซึ่งเคยเกิดเหตุระเบิดในบริเวณใกล้เคียงเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2559	272
3.3.75	การทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณหน้าศูนย์การค้าและโรงแรม	273
3.3.76	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณสวนสาธารณะ MONAS	273
3.3.77	กองกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจอินโดนีเซียปฏิบัติการรักษาสันติภาพร่วมกับองค์การสหประชาชาติในลักษณะ FPU	275
	3.4 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	
3.4.1	แผนที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	282
3.4.2	คนร้ายเข้าไปลักทรัพย์ในเคหสถานของผู้เสียหายแห่งหนึ่งในนครหลวงเวียงจันทน์	288
3.4.3	เจ้าหน้าที่ตำรวจลาว ตรวจที่เกิดเหตุคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน	289
3.4.4	ของกลางยาเสพติด ยาบ้าที่จับกุมได้ในลาว	291
3.4.5	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำลังป้องกันความสงบส่วนกลาง ในการรักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญ	302
3.4.6	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำลังป้องกันความสงบส่วนกลาง ขับขี่รถจักรยานยนต์นำขบวนรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ	302
3.4.7	เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าของลาว	303

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.4.8	การจัดทำหนังสือพิมพ์ ชื่อ “ความสงบ” เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	304
3.4.9	การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ และรายการโทรทัศน์ “ป้องกันความสงบ” ออกอากาศในลาว	304
3.4.10	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกรมโฆษณา	305
3.4.11	เจ้าหน้าที่ตำรวจกองพลาธิการ ทำหน้าที่ผลิตเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ตำรวจ	305
3.4.12	เจ้าหน้าที่ตำรวจกองพลาธิการ ทำหน้าที่ด้านยานพาหนะขนส่ง	306
3.4.13	เจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาลทำหน้าที่ด้านการข่าวของลาว	306
3.4.14	เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองระหว่างปฏิบัติหน้าที่	307
3.4.15	เจ้าหน้าที่ตำรวจนครหลวงเวียงจันทน์	307
3.4.16	เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำลังป้องกันเคลื่อนที่	308
3.4.17	เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรลาว ปฏิบัติหน้าที่ในถนนก่อนการประชุม ASEAN Summit ในนครหลวงเวียงจันทน์ เมื่อวันที่ 5 กันยายน ค.ศ. 2016. (Photo by Soe Zeya Tun/Reuters)	309
3.4.18	เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหญิง สปป.ลาว	309
3.4.19	การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันระหว่างตำรวจไทยกับตำรวจ สปป.ลาว	311
3.4.20	เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นยศ พลตำรวจเอก พลตำรวจโท พลตำรวจตรี และพลตำรวจจัตวา (จากซ้ายไปขวา)	312
3.4.21	เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นยศ พันตำรวจเอก พันตำรวจโท และพันตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)	312
3.4.22	เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นยศ ร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)	312
3.4.23	เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นประทวน ยศ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท สิบตำรวจตรี และพลตำรวจ (จากซ้ายไปขวา)	312
3.4.24	เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรลาวปฏิบัติหน้าที่ในเมืองปากเซ	313
3.4.25	โรงเรียนตำรวจประชาชนลาว (People’s Police Academy)	314
3.4.26	กิจกรรมการออกกำลังกายของนักเรียนตำรวจ (ภาพซ้าย) และกิจกรรมการตอบปัญหาของนักเรียนตำรวจ (ภาพขวา)	315
3.4.27	การเรียนการสอนในโรงเรียนตำรวจประชาชนลาว	315
3.4.28	การฝึกทดสอบลายพิมพ์นิ้วมือ	316
3.4.29	การฝึกการเก็บและตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือจากผู้ต้องสงสัย (ภาพซ้าย) การพิมพ์ลายเท้าโดยเครื่องมือฉายแสงอิเลคทรอนิกส์	316
3.4.30	การฝึกการถ่ายภาพที่เกิดเหตุอาชญากรรม	317

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.4.31	การแถลงข่าวการปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติด ระหว่างวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2560 โดยท่านทองเหล็ก มังหม่อเมก หัวหน้ากรมใหญ่ตำรวจ กระทรวงป้องกันความสงบเมื่อวันที่ 15 กุมพาพันธ์ พ.ศ. 2560	319
3.4.32	เจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังป้องกันความสงบ ลงพื้นที่ชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนชาวลาว	333
3.4.33	เจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังป้องกันความสงบ พูดคุยทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่	334
3.4.34	เจ้าหน้าที่ตำรวจลาวขณะทำกิจกรรมกับชาวบ้านในชุมชน	335
3.4.35	เจ้าหน้าที่ตำรวจลาวขณะทำกิจกรรมกับชาวบ้านในชุมชน	335
3.4.36	การปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจลาวในพื้นที่	336
3.4.37	หนังสือพิมพ์ความสงบ ของกระทรวงป้องกันความสงบลาว	337
3.4.38	การผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์ช่องป้องกันความสงบ	337
3.4.39	การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจลาวกับเจ้าหน้าที่องค์การตำรวจสากล	338
3.4.40	เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยระหว่างช่วงเวลาการประชุมสุดยอดอาเซียน ค.ศ. 2016 โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การตำรวจสากล	339
3.4.41	เจ้าหน้าที่ตำรวจลาวปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อปี ค.ศ. 2016	340
3.4.42	การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ครั้งที่ 9 เปิดการประชุมเมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2556 ณ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว	342
3.4.43	ความร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจมหาดไทยและความมั่นคงเวียดนาม กัมพูชา และลาว เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2557	343
3.4.44	การประชุมระดับรัฐมนตรีเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างกัมพูชา ลาว และเวียดนามครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นในเช้าวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ที่นครดาลัด จังหวัดเลิมด่ง ประเทศเวียดนาม	344
3.4.45	ประธานประเทศเวียดนาม โฮจิมินห์ กับประธานประเทศลาว ไกสอน พมวิหาน	345
3.4.46	การเยี่ยมเยือนกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงป้องกันความสงบ แห่งสาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ แห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	345

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.4.47	นักเรียนตำรวจลาว รุ่นที่ D25 จำนวน 29 นาย และนักเรียนตำรวจกัมพูชา รุ่นที่ D2 จำนวน 15 นาย ซึ่งจบการศึกษาในพิธีรับประกาศนียบัตรที่โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม	346
3.4.48	การประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-ลาวครั้งที่ 4 ว่าด้วยความร่วมมือด้านกิจการตำรวจ ระหว่าง วันที่ 27 - 29 มิถุนายน พ.ศ. 2559 ณ สาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	347
	3.5 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ มาเลเซีย (Malaysia)	
3.5.1	แผนที่ประเทศมาเลเซีย	351
3.5.2	อาคารหอคอยคู่เปโตรนาส (Petronas Twin Towers) อาคารที่โดดเด่นของกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย	356
3.5.3	คนร้ายทุบรถเพื่อประทุษร้ายต่อทรัพย์ขณะรถจอดติดสัญญาณไฟ (Smash – and - grab at a traffic light - photo from investvine.com)	359
3.5.4	เฮลิคอปเตอร์ตำรวจตรวจตราบริเวณซาบาห์รีสอร์ท เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ค.ศ. 2014 หลังจากเหตุการณ์คนร้ายยิงเจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิต 1 นาย และสูญหายไป 1 นาย	360
3.5.5	สภาพการจราจรในเมืองกัวลาลัมเปอร์และระบบขนส่งมวลชนรถไฟรางเดี่ยว (Monorail)	361
3.5.6	แถลงข่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียร่วมกับไต้หวัน จับกุมผู้ลักลอบขนยาเสพติดจากมาเลเซีย ไปยังไต้หวัน	364
3.5.7	บริเวณที่เกิดเหตุระเบิดด้านหน้าตึกซันคอมเพล็กซ์ (Sun Complex) เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2557	365
3.5.8	ภาพสนามบินนานาชาติกัวลาลัมเปอร์ (KLIA: Kuala Lumpur International Airport)	366
3.5.9	ภาพการรณรงค์เพื่อป้องกันอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยหน่วยงานสืบสวนสอบสวน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (CCID) ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	368
3.5.10	เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียในพิธีสวนสนามเนื่องในวันตำรวจครบรอบปีที่ 210 ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 2017	374
3.5.11	ตราของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	375
3.5.12	กองกำลังตำรวจพิเศษ (ซ้าย) และหน่วยกำลังสำรองแห่งชาติ (ขวา)	378
3.5.13	หน่วยตำรวจน้ำ	379
3.5.14	เฮลิคอปเตอร์แบบ Eurocopter Squirrel AS - 355N ของหน่วยบินตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysian Police Air Wing Units)	379

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.5.15	เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงมาเลเซีย	381
3.5.16	เครื่องหมายยศตำรวจมาเลเซียและหมวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มผู้บัญชาการตำรวจ	382
3.5.17	เครื่องหมายยศตำรวจมาเลเซียและหมวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มผู้กำกับการตำรวจและสารวัตรตำรวจ	383
3.5.18	เครื่องหมายยศตำรวจมาเลเซียและหมวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มชั้นประทวนและพลตำรวจ	384
3.5.19	ช่องทางการเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	386
3.5.20	การฝึกเจ้าหน้าที่ตำรวจในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกัมลาลัมเปอร์ (Police Training Centre Kuala Lumpur)	387
3.5.21	วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย กัวลาลัมเปอร์	388
3.5.22	พิธีการเปิดหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Department of Crime Prevention and Community Safety)	394
3.5.23	การปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งเหตุของกองบังคับการตำรวจเขตชีราส บริเวณชั้นล่างของที่ทำการ	399
3.5.24	การปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งเหตุจากประชาชน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์	399
3.5.25	สถานีตำรวจซาลัค เซเลตัน สถานีตำรวจแห่งหนึ่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจเขตชีราส	400
3.5.26	สถานีตำรวจบูกิต จาลิล สถานีตำรวจแห่งหนึ่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจเขตชีราส	400
3.5.27	สถานีตำรวจชุมชนสีร์ เปอร์ไมสุรี สถานีตำรวจชุมชนแห่งหนึ่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจเขตชีราส	401
3.5.28	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ	401
3.5.29	ยานพาหนะที่ใช้ในสถานีตำรวจของมาเลเซีย	402
3.5.30	เฮลิคอปเตอร์และเรือของตำรวจน้ำ ที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองบังคับการตำรวจ เขตชีราส	402
3.5.31	การชุมนุมประท้วงการเก็บภาษีสินค้าและบริการ (GST) 6% ในวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2558	412
3.5.32	รถจักรยานยนต์สายตรวจของหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Mobile Patrol Vehicle - MPV)	414
3.5.33	รถยนต์สายตรวจของหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Moblie Patrol Vehecle - MPV)	415
3.5.34	การปฏิบัติหน้าที่ตรวจร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับทหาร (Joint Patrol – Police & Military)	415

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.5.35	การปฏิบัติหน้าที่ร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทหาร ในเวลากลางคืน ตรวจตราป้องกันเหตุและรักษาความปลอดภัยตามแหล่งธุรกิจการค้ากลางกรุงกัวลาลัมเปอร์	416
3.5.36	การปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจเดินเท้าในย่านธุรกิจการค้า	416
3.5.37	เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์หญิงในชุดสีม่วงเรียกว่า หน่วยสตรีสันติ หรือ อมานิต้า (Amanita)	417
3.5.38	ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับบริษัทน้ำมัน เพื่อกำหนดให้สถานีบริการน้ำมันเป็นจุดปลอดภัยเพื่อช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น (Go To Safety Point - GTSP)	418
3.5.39	ตราสัญลักษณ์ของการตำรวจชุมชนมาเลเซีย แสดงถึงการทำงานร่วมกับตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	419
3.5.40	อาสาสมัครการตำรวจชุมชนมาเลเซีย	421
3.5.41	Kuan Chee Heng (คนขวา) ประธานการตำรวจชุมชนมาเลเซีย (Community Policing Malaysia president) กับอาสาสมัครการตำรวจชุมชนซาราวัค	422
3.5.42	สมาชิกการตำรวจชุมชนรัฐซาราวัก แจกใบปลิวเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชน	423
3.5.43	เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วย (Auxiliary Police) ขณะปฏิบัติหน้าที่ภายในสถานที่ท่องเที่ยวเก็นติ้งไฮแลนด์ (Genting Highlands)	425
3.5.44	การจับกุมผู้ต้องสงสัย 5 คน และตรวจยึดยาเสพติดเมทแอฟเฟตามีน กว่า 100 กิโลกรัม ที่สนามบินซานดากาน (Sandakan Airport) ประเทศมาเลเซีย	427
3.5.45	การปฏิบัติการปลาสิงโต อาเซียน ขององค์การตำรวจสากล (Operation Lionfish – ASEAN) เพื่อต่อสู้กับขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ โดยมี 14 ประเทศร่วมปฏิบัติการ	429
3.5.46	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร หลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสนานาชาติ (International Senior Police Officers' Command Course) รุ่นที่ 38	430
3.5.47	คณะนักวิจัยเข้าเยี่ยมชมและสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการอาเซียนนาโพล ณ สำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย	431
3.5.48	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (ในขณะนั้น) Tan Sri Khalid Abu Bakar กับ พลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไทย ในการประชุมอาเซียนนาโพล ครั้งที่ 36 พ.ศ. 2559 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์	434
3.5.49	พลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้การต้อนรับ IGP TAN SRI DATO SRI MOHAMAD FUZI BIN HARUN ผู้บัญชาการตำรวจมาเลเซีย พร้อมคณะในโอกาสเดินทางเยือน เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2561	435
3.5.50	เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย แสดงภาพของผู้ต้องหาคดีลักรถยนต์	436

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.5.51	พิธีส่งมอบรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมจากประเทศมาเลเซีย ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	437
3.5.52	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย เดินทางเยือนสำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย	438
3.5.53	ของกลางเงินสดที่ยึดได้ระหว่างการสืบสวนสอบสวนคดีหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้จดหมายรัก (Love Scam) ร่วมกันระหว่างตำรวจมาเลเซียและตำรวจสิงคโปร์	439
	3.6 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (Republic of the Union of Myanmar)	
3.6.1	แผนที่สาธารณรัฐแห่งสภาพเมียนมา	440
3.6.2	เจดีย์ชเวดากอง สถานที่สำคัญอันเป็นที่เคารพของชาวเมียนมา	441
3.6.3	การแต่งกายของชาวเมียนมาขณะเดินเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศาสนสถาน	442
3.6.4	การแต่งกายของชาวเมียนมา ในเขตพื้นที่ศูนย์การค้าในกรุงย่างกุ้ง	442
3.6.5	สภาพการจราจรในเมืองย่างกุ้ง	447
3.6.6	ยาเสพติดที่ยึดได้โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ-ทหาร เมียนมา เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557	448
3.6.7	การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาในเหตุระเบิดเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 2013	449
3.6.8	สถานที่เกิดเหตุระเบิดในเมืองล่าเสี้ยว รัฐฉาน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561	451
3.6.9	การจำหน่ายปฏิทินที่มีรูปนางอองซานซูจี ตามถนนสาธารณะ เพื่อเป็นรายได้เข้าพรรค NLD ในช่วงเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2016	455
3.6.10	ป้ายข้อความภาษาเมียนมาและภาษาอังกฤษ “May I help you” ติดตั้งไว้หน้าที่ทำการสถานีตำรวจ	460
3.6.11	พระสงฆ์นั่งประท้วงหน้าแถวของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจล ในเหตุการณ์ชุมนุมนำโดยพระสงฆ์จำนวนมากในเมียนมา หรือเรียกว่าการปฏิวัติผ้ากาสาวพัสตร์ เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 2007	461
3.6.12	ตราของกองกำลังตำรวจเมียนมา	463
3.6.13	อาคารกองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา ในกรุงเนปยีดอ	464
3.6.14	กองกำลังตำรวจเมืองมิงกาลาดอน (Mingaladon Township Police Force)	466
3.6.15	การปฏิบัติหน้าที่บริเวณทางเข้าสนามบินเมืองย่างกุ้งของตำรวจสนามบิน	470
3.6.16	เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มชั้นสัญญาบัตรอาวุโส ยศพลตำรวจตรี พลตำรวจจัตวา และพันตำรวจเอก (จากซ้ายไปขวา)	471
3.6.17	เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มชั้นสัญญาบัตร ยศ พันตำรวจโท พันตำรวจตรี ร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)	471

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.6.18	เครื่องหมายยศตำรวจชั้นประทวน ยศจ่าสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท และสิบตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)	472
3.6.19	ภาพถ่ายเครื่องแบบของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา	472
3.6.20	เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรชาย - หญิง ขณะปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกการจราจร	473
3.6.21	เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณศาสนสถานที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว	475
3.6.22	เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณเจดีย์ชเวดากอง	476
3.6.23	เจ้าหน้าที่ตำรวจเขตเมืองบาฮาน (Bahan Township) ในเมืองย่างกุ้ง ตั้งแถวเพื่อกั้นผู้ประท้วง	477
3.6.24	เจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญในเมียนมา	477
3.6.25	การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาในการต่อต้านอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ตามโครงการมายโพล หลักสูตรความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cyber Security Course)	478
3.6.26	เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมากับโครงการมายโพล	479
3.6.27	การฝึกอบรมหลักสูตรการตำรวจชุมชนครั้งแรก ในโครงการมายโพล เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2018	480
3.6.28	การฝึกอบรมหลักสูตรบริหารจัดการฝูงชน สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ 150 นาย ในโครงการมายโพล	481
3.6.29	บริเวณด้านหน้าสถานีตำรวจมิกาลาดอน เมียว มา (Mingaladon Myo Ma Police Station)	483
3.6.30	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา ในสถานีตำรวจ	483
3.6.31	ห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีตำรวจ	484
3.6.32	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจ	485
3.6.33	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร	485
3.6.34	ป้อมตำรวจจราจรในพื้นที่ตามทางร่วมทางแยกต่างๆ ในเมืองย่างกุ้ง	486
3.6.35	รถยนต์ตำรวจเมียนมาสำหรับการตรวจตราป้องกันและระงับเหตุ	487
3.6.36	รถยนต์บรรทุกของตำรวจในเมียนมา	487
3.6.37	การชุมนุมประท้วงของชาวเมียนมาต่อนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขกฎหมายการชุมนุม	491
3.6.38	การฝึกอบรมการตำรวจชุมชนในโครงการมายโพล	502
3.6.39	เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาขณะปฏิบัติหน้าที่ในโครงการมายโพล	503
3.6.40	พนักงานรักษาความปลอดภัย ทำหน้าที่ตรวจตราประชาชนบริเวณศูนย์การค้าในกรุงย่างกุ้ง	505
3.6.41	พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนและรถกู้ภัยในเมียนมา	505
3.6.42	การปฏิบัติหน้าที่ในกองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์การตำรวจสากลเมียนมา	506

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.6.43	การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจสากลเมียนมาในการประสานงานและส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน	507
3.6.44	หัวหน้าตำรวจอาเซียน ในการประชุมอาเซียนนาโพลครั้งที่ 32 ณ กรุงเนปยีดอ เมียนมา	509
3.6.45	พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ต้อนรับข้าราชการตำรวจเมียนมา ที่จะเข้ารับศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา พ.ศ. 2560	511
3.6.46	การเรียนภาษาไทยของข้าราชการตำรวจเมียนมา เพื่อเตรียมการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา พ.ศ. 2560 ที่คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ	511
	3.7 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)	
3.7.1	แผนที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	512
3.7.2	ฟิลิปินา มาริเทส ฟลอร์ (Filipina Marites Flor) (เสื้อลายทาง) พร้อมด้วยนายโรดิโก ดูเตอร์เต ในขณะที่เป็นผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดี เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ.2016 หลังจากฟิลิปินาได้รับการปล่อยตัวโดยกลุ่มอาบูซายาฟ โดยกลุ่มคนร้ายได้ตัดศรีษะแฟนหนุ่มชาวแคนนาดาของฟิลิปินา	522
3.7.3	ประชาชนมายื่นขอใบอนุญาตมีอาวุธปืนที่สถานีตำรวจในฟิลิปปินส์	523
3.7.4	โรงงานผลิตอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายแห่งหนึ่งในฟิลิปปินส์	524
3.7.5	พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนพกอาวุธปืนยาวขณะปฏิบัติงาน	524
3.7.6	สภาพการจราจรในกรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์	525
3.7.7	รถสองแถวที่ให้บริการในกรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์	527
3.7.8	เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดฟิลิปปินส์ยึดไอซ์ น้ำหนัก 605 กิโลกรัม หลังได้รับเบาะแสจากเจ้าหน้าที่จีนว่าจะมีการลักลอบขนยาเสพติดเข้าสู่ฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2006	528
3.7.9	เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจปฏิบัติเข้ายึดพื้นที่เมืองมาราวีคืนจากกลุ่มกบฏ	530
3.7.10	แผนที่การแบ่งเขตการปกครองของฟิลิปปินส์ จำนวน 17 เขต	533
3.7.11	ตำรวจฟิลิปปินส์และกองกำลังรักษาความสงบภายใน	534
3.7.12	ตราประจำตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	536
3.7.13	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์	546
3.7.14	เครื่องหมายยศชั้นสัญญาบัตรเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์เทียบกับชั้นยศแบบทหาร	547
3.7.15	เครื่องหมายยศชั้นประทวนเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์เทียบกับชั้นยศแบบทหาร	548

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.7.16	แสดงภาพชุดเครื่องแบบของตำรวจประเภทเอ (A) ในฟิลิปปินส์	550
3.7.17	แสดงภาพชุดเครื่องแบบของตำรวจประเภทบี (B) ในฟิลิปปินส์	551
3.7.18	แสดงภาพชุดเครื่องแบบของตำรวจประเภทซี (C) ในฟิลิปปินส์	551
3.7.19	การแสดงการฝึกประกอบอาวุธและดนตรี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์	560
3.7.20	องค์ประกอบ 4 ด้านในการศึกษาและฝึกอบรมในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	563
3.7.21	การศึกษาด้านวิชาการในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	564
3.7.22	การฝึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์	565
3.7.23	การฝึกหลักสูตรหน่วยปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP SCOUT)	566
3.7.24	การฝึกหลักสูตรหน่วยปฏิบัติการพิเศษภาคฤดูร้อน (SWAT Summer Training) ของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์	566
3.7.25	การฝึกหลักสูตรปฏิบัติการอากาศสู่พื้น (Air-to-Ground Operations - AGOS) ของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์	567
3.7.26	การฝึกการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์	567
3.7.27	แถวกองเกียรติยศของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ ต้อนรับคณะวิจัย	568
3.7.28	การต้อนรับคณะวิจัยในการศึกษาข้อมูล ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	568
3.7.29	การแสดงการฝึกประกอบอาวุธและดนตรี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์	568
3.7.30	นักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ ขณะรับประทานอาหารกลางวันและกิจกรรมประจำวัน	569
3.7.31	การฝึกอบรมที่ดำเนินการโดยหน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	570
3.7.32	แสดงภาพยุทธศาสตร์ในพัฒนางานตำรวจ PNP P.A.T.R.O.L. Plan 2030 Roadmap	575
3.7.33	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	576
3.7.34	แผนที่พื้นที่รับผิดชอบเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน (Police Community Precinct - PCP) ที่ 1 ในสถานีตำรวจเมืองมาริกินา และการแบ่งเขตตรวจ จำนวน 13 เขตตรวจ	579
3.7.35	แสดงภาพป้อมตำรวจสายตรวจในพื้นที่กรุงมะนิลา	579
3.7.36	แผ่นป้ายแสดงหมายเลขฉุกเฉินสำหรับติดต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจบริเวณใต้สะพานลอย	580
3.7.37	อาคารที่ตั้งของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา และอาคาร 3 ชั้น ด้านซ้ายเป็นอาคารสถานพินิจสำหรับเด็กที่กระทำความผิด (Marikina Youth Home)	580

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.7.38	รายการอาวุธปืนที่ได้รับจากสนับสนุนจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	581
3.7.39	รายการวิทยุสื่อสารที่ได้รับจากสนับสนุนจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	582
3.7.40	เครื่องมือและอุปกรณ์ในการสืบสวนสอบสวนที่ได้รับจากสนับสนุนจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	582
3.7.41	แสดงภาพศูนย์รับแจ้งเหตุของเมืองมาริกินา	583
3.7.42	ขั้นตอนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุในศูนย์ควบคุมสั่งการและติดต่อสื่อสาร	584
3.7.43	ประชาชนเข้ารับบริการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมที่สถานีตำรวจเมืองมาริกินา	586
3.7.44	การให้บริการประชาชนที่มายื่นขอใบรับรองการตรวจสอบประวัติ ที่สถานีตำรวจมากาติ (Makati Police Station)	586
3.7.45	เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจมากาติ (Makati Police Station) ในเขตพื้นที่ชุมชนที่ 8	586
3.7.46	คณะวิจัยศึกษาข้อมูล ดูงานการปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (SAF)	587
3.7.47	การสาธิตการฝึกเจ้าหน้าที่ตำรวจของตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (SAF)	588
3.7.48	การฝึกหลักสูตรคอมมานโด ของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ	589
3.7.49	แสดงภาพการออกกำลังตอนเช้าและตอนเย็นของนักเรียนตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ	590
3.7.50	การฝึกหลักสูตรการต่อต้านการรบในเมือง (The Urban Counter - Revolutionary Warfare Course - UCRWC)	591
3.7.51	เจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ตรวจเยี่ยมชุมชน ตามระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการเพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับชุมชน	603
3.7.52	การทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่สถานีตำรวจมาราคินา (Marakina Police Station)	606
3.7.53	กิจกรรมให้ความรู้ด้านอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่สถานีตำรวจมาริกินา	606
3.7.54	การปฏิบัติหน้าที่ร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับอาสาสมัครภาคเอกชน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจมาริกินา	607
3.7.55	แสดงภาพพนักงานรัฐบาลท้องถิ่นบริเวณหน้าที่ทำการเขตพื้นที่ตำรวจชุมชนที่ 3 (PCP 3) ของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	609

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.7.56	รถยนต์ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสถานีตำรวจมากาติ (Makati City Police Station)	612
3.7.57	เจ้าหน้าที่จราจรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	613
3.7.58	การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ภายในห้างสรรพสินค้าในกรุงมะนิลา	614
3.7.59	การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ในบริเวณสถานประกอบการ โดยพกพาอาวุธปืนขณะปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ	614
3.7.60	ปฏิบัติการ Watchmaker ซึ่งเฝ้าระหว่างผู้โดยสารและสัมภาระต่างๆ ที่ข้ามพรมแดน อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	618
3.7.61	การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนครั้งที่ 34 ณ กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์	619
3.7.62	หน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งผ่านการฝึกอบรม พร้อมด้วย ผู้กำกับการสูงสุด อีริค เซราฟิน เรยส์ (Chief Superintendent Eric Serafin Reyes) แห่งตำรวจแห่งชาติ ฟิลิปปินส์	622
3.7.63	นายคิม เจชิน (Kim Jae-shin) ทูตเกาหลีประจำฟิลิปปินส์ (คนกลาง) และเจ้าหน้าที่ฟิลิปปินส์ หลังจากลงนามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างตำรวจทั้งสองประเทศ ณ เมืองเกซอน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 2017	625
3.7.64	เจ้าหน้าที่ตำรวจไทย ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกงประชาชนผ่านระบบโทรศัพท์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฟิลิปปินส์ เข้าตรวจค้นและจับกุมผู้กระทำผิด พร้อมด้วยของกลางโทรศัพท์ และเอกสารบทสนทนาที่ใช้โทรมาหลอกลวงเหยื่อ	628
	3.8 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)	
3.8.1	แผนที่สาธารณรัฐสิงคโปร์	630
3.8.2	บริเวณท่าเรือที่มีเรือสินค้าขนาดใหญ่บริเวณอ่าวมารินา (Marina Bay) ในสิงคโปร์	631
3.8.3	เศรษฐกิจของสิงคโปร์ถูกขับเคลื่อนไปได้ด้วยการเป็นเมืองท่าที่สำคัญของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	634
3.8.4	แผ่นพับประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนระมัดระวังและป้องกันตนเองจากเหตุลักทรัพย์ในเคหสถาน (ภาพซ้าย) การป้องกันรถจักรยานถูกขโมย (สองภาพขวา)	637
3.8.5	แผ่นพับประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชนเกี่ยวกับคนร้ายที่ใช้กลโกงการขายของทางอินเทอร์เน็ต	639

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.8.6	สภาพถนนในสิงคโปร์	640
3.8.7	แผ่นพับประชาสัมพันธ์ของตำรวจสิงคโปร์เกี่ยวกับขั้นตอนการรายงานอุบัติเหตุจราจรผ่านระบบออนไลน์ และคำแนะนำการปฏิบัติตน	642
3.8.8	เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่งเครื่องแบบ สวมหมวกแขกซึ่งภาษามลายูเรียกว่า “ซอเกาะก์” (Songkok) สวมเสื้อปล่อยชายแขนยาว กางเกงขายาว สนับแข้ง รองเท้าสีดำ ในปี ค.ศ. 1890	648
3.8.9	กองบัญชาการตำรวจที่ถนนสะพานใต้ (South Bridge Road) ปี ค.ศ. 1905 - 1954	649
3.8.10	หน่วยงานวิทยุตำรวจ ที่ถนน อู ตอง เซ็น (Eu Tong Sen)	650
3.8.11	ตราตำรวจสิงคโปร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของสิงคโปร์ในอดีตจนปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันมีชื่อว่า Polis Repablik Singapura (Republic of Singapore Police)	651
3.8.12	ตราของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (Singapore Police Force)	652
3.8.13	แผนที่แสดงพื้นที่ความรับผิดชอบของกองตำรวจพื้นที่ 6 พื้นที่	658
3.8.14	ภายในกองบัญชาการกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ บริเวณชั้น 1 อาคารกระทรวงมหาดไทย (The Ministry of Home Affairs)	659
3.8.15	เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำลังตำรวจสิงคโปร์	661
3.8.16	บริเวณลานฝึกภายใน The Home Team Academy	663
3.8.17	ตราประจำหน่วยของ Home Team Academy สถาบันหลักในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายของสิงคโปร์	663
3.8.18	ตราสัญลักษณ์สถาบันการฝึกอบรมภายใน HTA และทำเนียบรายชื่อผู้บริหารของสถาบันแต่ละแห่ง	664
3.8.19	การฝึกจัดการเหตุอาชญากรรมบริเวณสถานีรถไฟฟ้าจำลอง ภายในกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ	668
3.8.20	สถานีรถไฟฟ้าจำลองสำหรับใช้ในการฝึก	668
3.8.21	การฝึกของนักเรียนตำรวจเพื่อเข้าระงับเหตุโดยมีครูฝึกควบคุมการฝึก บริเวณสถานที่จำลองการฝึก	669
3.8.22	การฝึกของนักเรียนตำรวจในการใช้อาวุธปืนเข้าระงับเหตุ บริเวณศูนย์การค้าจำลอง	669
3.8.23	ร้านค้าจำลองสำหรับการฝึก	669
3.8.24	สถานที่ตำรวจจำลองสำหรับการฝึก	670
3.8.25	ห้องควบคุมตัวชั่วคราวสำหรับการสอบสวนปากคำ	670
3.8.26	ภายในห้องควบคุมการฝึกยิงปืน ซึ่งควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์	671
3.8.27	อุปกรณ์ และอาวุธประจำกายของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์	671

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.8.28	ช่องสำหรับฝึกยิงปืนพกสั้นภายในสนามยิงปืน ควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์	672
3.8.29	การแต่งกายและการฝึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ	672
3.8.30	ช่องใต้พื้นสำหรับใช้เข้าที่กำบังในสนามยิงปืนระยะไกล ของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ	673
3.8.31	ข้อความที่ติดอยู่ตามเสาอาคารรอบสถานที่ฝึก เพื่อเตือนให้ระมัดระวังเกี่ยวกับอาการผิดปกติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างการฝึก	675
3.8.32	กล้องติดประจำตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ แบบ Reveal RS3-SX ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์นำมาใช้ในการช่วยบันทึกเหตุการณ์ขณะปฏิบัติหน้าที่	682
3.8.33	Facebook และ Youtube ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์	683
3.8.34	นายกรัฐมนตรี ลี เซียน ลุง เปิดศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ (POCC) แห่งใหม่ เมื่อวันที่ 6 เมษายน ค.ศ. 2015	684
3.8.35	แผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแจ้งเหตุผ่านระบบออนไลน์	686
3.8.36	หน้าจอเว็บไซต์รับแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม ระบบ i-Witness	687
3.8.37	อาคารที่ทำการศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC)	688
3.8.38	บริเวณพื้นที่รอบอาคารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC) เป็นพื้นที่โล่งใช้สำหรับรวมแถวเจ้าหน้าที่ หรือทำกิจกรรมต่างๆ	689
3.8.39	หัวหน้า (คนที่ 3 จากซ้าย) และคณะผู้บริหารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC)	690
3.8.40	สมาชิกสภาเทศบาลเมือง ตามเขตพื้นที่รับผิดชอบ	693
3.8.41	แผนที่แสดงความรับผิดชอบของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก	693
3.8.42	บริเวณที่รับแจ้งเหตุประชาชน ชั้นล่างของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก	694
3.8.43	ป้ายแสดงพันธสัญญากรอบระยะเวลาในการให้บริการและแผ่นพับแนะนำประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในสิงคโปร์	694
3.8.44	บริเวณสำนักงานสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในศูนย์ บางพื้นที่กำหนดเป็นพื้นที่หวงห้าม	695
3.8.45	ห้องเก็บอาวุธปืนเจ้าหน้าที่ตำรวจ	695
3.8.46	ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ เช่น วิทยุสื่อสาร เสื้อเกราะ อุปกรณ์สำหรับการตรวจที่เกิดเหตุ เป็นต้น	696
3.8.47	พื้นที่สำหรับให้เจ้าหน้าที่มายืนเพื่อบรรจุกระสุนปืน และนำกระสุนออกจากปืน	696

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.8.48	ห้องครัวของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก	697
3.8.49	บริเวณชั้นล่างด้านนอกของอาคาร มีที่นั่งสำหรับประชาชน และบอร์ดประชาสัมพันธ์และแผ่นพับประชาสัมพันธ์ คำแนะนำการป้องกันอาชญากรรม	697
3.8.50	เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจสิงคโปร์พร้อมอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงานครบชุด	698
3.8.51	ภาพยานพาหนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์	698
3.8.52	คณะผู้วิจัยมอบของที่ระลึกให้แก่หัวหน้าศูนย์และคณะผู้บริหารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก	699
3.8.53	ภาพเสื้อสกรีนลายเนื้อหาเกี่ยวกับการปรับในข้อหาทิ้งขยะหรือการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะมีอัตราโทษปรับที่สูงมาก	700
3.8.54	กลุ่มนักกิจกรรมประท้วงเงียบในขบวนรถไฟฟ้าใต้ดินในสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2017	703
3.8.55	ที่ทำการตำรวจในละแวกชุมชนเวสต์โคสต์ (West Coast Neighbourhood Police Post) ตั้งอยู่ที่ 728 Clementi West Street 2	711
3.8.56	ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodlands East Neighbourhood Police Centre)	712
3.8.57	เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน ในระบบการตำรวจชุมชน (COPS)	713
3.8.58	หน้า Facebook ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ใช้ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร คำแนะนำการป้องกันอาชญากรรม การสรรหาบุคคลเพื่อสมัครเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี	714
3.8.59	แผ่นโปสเตอร์รณรงค์การป้องกันอาชญากรรมในสิงคโปร์ ยุคแรก (ค.ศ. 1985 - 1987)	719
3.8.60	แผ่นโปสเตอร์รณรงค์การป้องกันอาชญากรรม ปี ค.ศ. 1998	720
3.8.61	โปสเตอร์การรณรงค์เพื่อป้องกันอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในช่วงปี ค.ศ. 2000 - 2001	721
3.8.62	ภาพจำลอง “ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล” ประเทศสิงคโปร์	724
3.8.63	พิธีเริ่มต้นการก่อสร้างอาคาร “ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล” (IGCI) โดยประธานองค์การตำรวจสากล Khoo Boon Hui เลขาธิการองค์การตำรวจสากล (Secretary General) Ronald K. Noble รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ และรัฐมนตรีกฎหมาย นาย K. Shanmugam และผู้บัญชาการตำรวจสิงคโปร์ (Commissioner of Singapore Police) , Ng Joo Hee. (ภาพโดย Home Team News กระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ (Ministry of Home Affairs, Singapore) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2011	725

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.8.64	การสาธิตข้อมูลออนไลน์ “e-ADS” (Electronic ASEANAPOL Database System) ระหว่างการประชุมอาเซียนนาโพล ครั้งที่ 37 ที่สิงคโปร์	727
3.8.65	เจ้าหน้าที่มาเลเซียและสิงคโปร์ ร่วมแถลงผลการจับกุมและยึดของกลางของแก๊งตุ๋นรักออนไลน์ (Roman Scam) ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย หลังปฏิบัติการร่วมกันจับกุม เมื่อวันที่ 7 - 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560	728
	3.9 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)	
3.9.1	แผนที่ราชอาณาจักรไทย	730
3.9.2	คนร้ายใช้อาวุธมีดชิงทรัพย์ในร้านสะดวกซื้อ (ซ้าย) และคนร้ายชิงทรัพย์ร้านค้าทอง (ขวา)	740
3.9.3	เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวและตำรวจนครบาลร่วมกันจับกุมตัวผู้ต้องหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ชาวไต้หวัน จำนวน 3 ราย ที่ห้องพักซอยลาดพร้าว 130 กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2561	741
3.9.4	เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง จับกุมตัวชายชาวยูเครน แก๊งสกิมเมอร์ บัตรเอทีเอ็ม พร้อมของกลางบัตรเอทีเอ็ม 40 ใบ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559	742
3.9.5	เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบที่เกิดเหตุระเบิด ในเมืองสุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2561	746
3.9.6	สภาพการจราจรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	747
3.9.7	ระบบขนส่งมวลชน รถไฟฟ้าบีทีเอส (BTS) และรถไฟฟ้ามหานคร (MRT) ในกรุงเทพมหานคร	748
3.9.8	อาคารที่ทำการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในปัจจุบัน	758
3.9.9	ตราประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	759
3.9.10	ภาพเครื่องหมายยศข้าราชการตำรวจชั้นยศต่างๆ	765
3.9.11	เครื่องหมายยศข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (เรียงจากซ้ายไปขวา ดาบตำรวจ จ่าสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท สิบตำรวจ)	766
3.9.12	นักเรียนนายร้อยตำรวจในเครื่องแบบชุดต่างๆ	769
3.9.13	นักเรียนนายร้อยตำรวจในการศึกษาภาควิชาการและการฝึก	770
3.9.14	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ	770
3.9.15	การฝึกอบรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ณ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง ศาลายา จ.นครปฐม	771
3.9.16	การฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง (บตส.) ณ วิทยาลัยการตำรวจ	772

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.9.17	การเรียนการสอนในศูนย์ปฏิบัติการนิติวิทยาศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ	773
3.9.18	เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจและจราจร รับฟังการชี้แจงก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่	775
3.9.19	การปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งความของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ	776
3.9.20	กิจกรรมของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรโนนแดง	787
3.9.21	การปฏิบัติงานของชุดตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ	788
3.9.22	การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) สถานีตำรวจภูธรสองจังหวัดแพร่ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2560	793
3.9.23	การสร้างความเป็นหุ้นส่วน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรมในที่พักอาคารสูง	794
3.9.24	การกำหนดมาตรการเพื่อรักษาความปลอดภัยร้านสะดวกซื้อและร้านค้าทอง	795
3.9.25	การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณสถานีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนกรุงเทพ (BTS)	706
3.9.26	การฝึกอบรมอาสาสมัครตำรวจบ้าน สถานีตำรวจภูธรชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2559	797
3.9.27	การฝึกอบรมทบทวนอาสาจราจร เทศบาลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น เมื่อปี พ.ศ. 2558	799
3.9.28	การปฏิบัติงานของตำรวจสากลของไทย ในการประสานงานช่วยเหลือผู้เสียหายที่ถูกเจาะข้อมูลในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	800
3.9.29	เจ้าหน้าที่ตำรวจไทย จำนวน 10 นาย ที่ไปร่วมปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพในซูดานใต้ ระหว่าง 16 เมษายน พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2561	801
3.9.30	ห้องฝึกอบรมสถาบัน ILEA Bangkok	807
3.9.31	เจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม 4 นาย ที่เข้ารับการศึกษาหลักสูตร 4 ปี ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เริ่มศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ. 2559	808
3.9.32	การประชุมเพื่อก่อตั้งสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institutions in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU) เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560	809
3.9.33	ข้าราชการตำรวจจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้าร่วมการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการศึกษาฝึกอบรมตำรวจ ที่โรงเรียนตำรวจแห่ง (Police Academy of the Second Stand-by Police Academy in Eichstaett เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2560	810

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.9.34	นายฮูเบิร์ต มุลเลอร์ (Mr. Hubert Müller) ผู้อำนวยการโรงเรียนตำรวจแห่งหน่วยงานตำรวจเตรียมพร้อมบาวาเรียนที่ 2 แห่งเมืองไอช์ซะเต็ด รัฐบาวาเรีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (Police Academy of the II Bavarian Standby Police in Eichstatt, Bavaria, Federal Republic of Germany) พร้อมด้วยนายแอนเดส ดีเทล (Mr. Andes Dietl) อาจารย์ เดินทางมาเยี่ยมชมโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนนายร้อยตำรวจเกี่ยวกับการฝึกอบรมตำรวจ เมื่อวันที่ 21 - 24 มิถุนายน พ.ศ. 2560	810
	3.10 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)	
3.10.1	แผนที่เขตการปกครองของเวียดนาม	812
3.10.2	ย่านเศรษฐกิจในกรุงฮานอยในเวลากลางคืน	816
3.10.3	รัฐบาลเวียดนามเผยแพร่ภาพข่าวการตัดสินลงโทษผู้กระทำผิดยาเสพติด	820
3.10.4	การใช้รถจักรยานยนต์สัญจรในกรุงฮานอย เวียดนาม	823
3.10.5	แสดงภาพตำรวจจราจรเวียดนามปฏิบัติหน้าที่บริเวณทางแยก	823
3.10.6	สภาแห่งชาติเวียดนาม	825
3.10.7	ผลความเสียหายจากเหตุระเบิด โดยการก่อความไม่สงบของพวกเวียดกง ในกรุงไซง่อน	832
3.10.8	กำลังพลของตำรวจแห่งชาติ พื้นที่ 3 กำลังชี้แจงแผนการปฏิบัติในการสำรวจประชากรครัวเรือนชาวเวียดนามในเวลากลางคืน ณ กองบัญชาการเขตพื้นที่	833
3.10.9	วินเซนต์ อี ยัง (Vincent E Young) ให้การปรึกษาเจ้าหน้าที่ธุรการของตำรวจไซง่อนเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำดัชนีบันทึกของตำรวจให้เหมาะสม	834
3.10.10	การบำรุงรักษาอาวุธปืน โดย แอดม์ซอรส์ แซมวล พี เบเวอร์ลิน (Admsors Samuel P Beverlin) และ โจเซฟ เอ โซบอทตา (Joseph A Sobotta) ณ สำนักงานที่ปรึกษาในกองบัญชาตำรวจแห่งชาติกรุงไซง่อน	834
3.10.11	ตราประจำกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม	836
3.10.12	ที่ทำการกระทรวงความมั่นคงสาธารณรัฐเวียดนาม	838
3.10.13	ตราประจำกรมตำรวจเวียดนาม	838
3.10.14	เจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนามในเครื่องแบบสำหรับพิธีการ	841
3.10.15	แสดงภาพตำรวจเวียดนามในชุดเครื่องแบบแขนสั้นสีเขียว	842

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.10.16	เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหญิงเวียดนาม	842
3.10.17	เครื่องหมายยศของตำรวจเวียดนาม	844
3.10.18	โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม	845
3.10.19	ห้องเรียนภายโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม	846
3.10.20	การเรียนการสอนในโรงเรียนตำรวจแห่งประชาชนเวียดนาม	846
3.10.21	บริเวณภายในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม	847
3.10.22	Major General, Assoc.Prof.Dr Dang Xuan Khang แสดงความยินดีกับนักเรียนตำรวจจากกัมพูชา ในโอกาสวันฉลองอิสรภาพของกัมพูชา	848
3.10.23	คณะผู้บริหารและอาจารย์จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจของไทย เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการ กับผู้บริหารของโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ณ โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม	849
3.10.24	โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ให้การฝึกอบรมด้านการจราจรแก่เยาวชน	850
3.10.25	เยาวชนเวียดนาม ที่เข้ามารับการฝึกอบรมและทำกิจกรรมใน โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม และคณะผู้วิจัย	850
3.10.26	ห้องสมุดโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม 851	
3.10.27	ด้านหน้าอาคารที่ทำการตำรวจนครบาลฮานอย (Department of Public Security of Hanoi)	856
3.10.28	พันตำรวจเอก พิเศษ Nguyen Duy Ngoc รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย ให้การต้อนรับ พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าโครงการและคณะวิจัย	857
3.10.29	บริเวณชั้นล่างของสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง สำหรับการรับแจ้งความจากประชาชน	861
3.10.30	ฝ่ายจราจรของสถานีตำรวจ เป็นส่วนให้บริการด้านทะเบียนรถ	861
3.10.31	ส่วนให้บริการทำบัตรประจำตัวประชาชนในสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง	862
3.10.32	เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจเขตไฮ บา ตรึง	862
3.10.33	ที่ทำการของสถานีตำรวจระดับแขวง/ตำบล (Police Station)	863
3.10.34	สถานีโทรทัศน์ในเวียดนามที่จัดรายการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง	864
3.10.35	อาสาสมัครตำรวจ ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง	878
3.10.36	กำลังเจ้าหน้าที่พลเรือน DP (Dân Phòng)	879
3.10.37	การเผยแพร่คลิปวิดีโอการไล่ล่าคนร้ายบนรถจักรยานยนต์	880
3.10.38	กองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (The INTERPOL National Central Bureau - NCB) เวียดนาม	882

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.10.39	การประชุมใหญ่สามัญประจำปีองค์การตำรวจสากล ครั้งที่ 80 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม	883
3.10.40	การประชุมและการแสดง “มิตรภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน” ในโอกาสปีแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันและมิตรภาพของเวียดนาม ลาว และกัมพูชา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2017 ณ โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม กรุงฮานอย เวียดนาม	886
3.10.41	การประชุมเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรม ครั้งที่ 9 (The 9th Conference on Cooperation on Crime Prevention and Fight)	887
3.10.42	การประชุมร่วมกันระหว่างตำรวจจังหวัดตราวินห์ (Tra Vinh) ของเวียดนาม และตำรวจจังหวัดตาแก้ว (Takeo) และจังหวัดกันดาล (Kandal) ของกัมพูชา เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน ค.ศ. 2017 ณ จังหวัดตาแก้ว กัมพูชา	889
3.10.43	พลโทอาวุโส โต แลม (To Lam) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากกองกำลังทหารสารวัตรแห่งชาติกัมพูชา (The Royal Cambodian Gendarmerie - RCG)	890
3.10.44	ผู้เข้าร่วมประชุมระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการด้านความมั่นคงระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กับกระทรวงมหาดไทยเมียนมา ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ณ กรุงเนปยีดอ	891
3.10.45	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทย	892
3.10.46	กิจกรรมแลกเปลี่ยนด้านกีฬาระหว่างเจ้าหน้าที่ของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กับกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ ประจำปี ค.ศ. 2018 ณ กรุงฮานอย	884
3.10.47	คณะผู้เจรจาด้านความมั่นคงของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ประจำปี ค.ศ. 2018 ณ กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย	895
3.10.48	หัวหน้าคณะผู้แทนกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย พลเอกติโต คาร์นาเวียน	896
3.10.49	คณะผู้แทนจากตำรวจแห่งชาติเกาหลี (National Police Agency) ร่วมประชุมกับตำรวจจังหวัดกัง นินห์ (Quang Ninh Provincial Police) เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ. 2018	898
3.10.50	พลโทอาวุโส โต แลม (To Lam) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ให้การต้อนรับเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม (Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary) สหรัฐอเมริกา ณ ประเทศเวียดนาม นายแดนเนียล คริเตนบริก (Daniel Kritenbrink) เมื่อวันที่ 29 มกราคม ค.ศ. 2018	899

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3.10.51	การประชุมร่วมกันระหว่างคณะของตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police - NZP) กับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม	900
3.10.52	คณะผู้แทนของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะอิสราเอล เข้าพบปะหารือกับคณะกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม ค.ศ. 2018	902
4.1	แผนที่แสดงที่ตั้งของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน	904

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ลักษณะสำคัญของระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรและกฎหมายจารีตประเพณี	40
	3.1 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ บรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)	
3.1.1	สถิติคดีอาญาจำแนกตามประเภทคดี ในบรูไน ค.ศ. 2012 - 2014	73
3.1.2	สถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่สถานีตำรวจ KG Ayer จำแนกตามประเภทคดี ค.ศ. 2015	74
3.1.3	จำนวนพื้นที่ชุมชนและสมาชิกเครือข่ายเพื่อนบ้านระวังภัยทั้งหมดใน 4 เขตการปกครอง	114
	3.3 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)	
3.3.1	สถิติคดีอาญาในพื้นที่รับผิดชอบกองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า ปี ค.ศ. 2016	196
	3.4 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	
3.4.1	จำนวนเหยื่อค้ามนุษย์ที่ส่งกลับจากประเทศไทยมายังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างปี ค.ศ. 2011 - 2015	293
	3.5 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ มาเลเซีย (Malaysia)	
3.5.1	สถิติคดีอาญาของมาเลเซีย ปี ค.ศ. 2014 - 2015 จำแนกตามประเภทคดี	358
3.5.2	ขอบเขตบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตำรวจในแต่ละระดับ	377
3.5.3	ตารางจำนวนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่พลเรือน ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	381
3.5.4	จำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบกองบังคับการตำรวจเขตชีราส แยกตามสถานีตำรวจในสังกัด (ข้อมูล พ.ศ. 2558)	398
3.5.5	จำนวนบุคลากรของกองบังคับการตำรวจเขตชีราส (ข้อมูล พ.ศ. 2558)	398

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
	3.7 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)	
3.7.1	จำนวนคดีอาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัด (Index Crime) ในฟิลิปปินส์ ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ค.ศ. 2018	519
3.7.2	จำนวนคดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัด (Non Index Crime) ในฟิลิปปินส์ ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ค.ศ. 2018	520
3.7.3	จำนวนคดีอาชญากรรมทั้งหมดในฟิลิปปินส์ ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ค.ศ. 2018	520
3.7.4	อัตราเงินเดือนเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ ปรับใหม่เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 2018 เปรียบเทียบกับอัตราเงินเดือนเดิม	549
3.7.5	หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติรับผิดชอบ	555
3.7.6	หลักสูตรที่วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติรับผิดชอบ	556
3.7.7	หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยารับผิดชอบ	556
3.7.8	หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมอัคคีภัยแห่งชาติรับผิดชอบ	557
3.7.9	หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมนิติวิทยาศาสตร์รับผิดชอบ	558
3.7.10	จำนวนนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามชั้นปี	561
3.7.11	กิจวัตรประจำวันของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์	562
3.7.12	กำลังพลสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	577
3.7.13	สถานภาพยานพาหนะของสถานีตำรวจมาริกินา เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ.2016 จำแนกตามประเภทยานพาหนะและแหล่งที่มา	581
3.7.14	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารในตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	610
3.7.15	แนวทางการปฏิบัติโดยทั่วไปในความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และกองทัพแห่งชาติฟิลิปปินส์	615

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
	3.8 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)	
3.8.1	สถิติคดีอาญาในสิงคโปร์ ปี ค.ศ. 2016 - 2017	636
3.8.2	ปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้ในสิงคโปร์ ปี ค.ศ. 2016 - 2017	643
3.8.3	มาตรฐานสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC)	667
3.8.4	แผนการพัฒนาสมรรถนะครูฝึกของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (TRACOM)	674
3.8.5	จำนวนการรับแจ้งเหตุของศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ (POCC) ปี ค.ศ. 2013 – 2015	684
	3.9 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)	
3.9.1	สถิติคดีอาญารับแจ้งและจับกุมได้ จำแนกตามกลุ่มประเภทคดี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2560	735
3.9.2	รายละเอียดสถิติคดี กลุ่ม 4 ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	736
3.9.3	รายละเอียดสถิติคดี กลุ่ม 1 ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ	738
3.9.4	รายละเอียดสถิติคดี กลุ่ม 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	738
3.9.5	จำนวนสถานีตำรวจและระดับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ จำแนกตามหน่วยพื้นที่	763
3.9.6	จำนวนตำแหน่งและคนครองตำแหน่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	767
4.1	สรุปเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคมและอาชญากรรม	907
4.2	การจัดอันดับความปลอดภัยของเมืองในอาเซียน ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์	911
4.3	เปรียบเทียบประวัติการเมืองการปกครองในอดีต และระบอบการปกครองปัจจุบันของประเทศสมาชิกอาเซียน	915
4.4	เปรียบเทียบด้านวิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ การจัดโครงสร้าง และการบริหารงานบุคคล	923
4.5	สรุปสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ ระบบการฝึกอบรม	929
4.6	ตารางสรุปเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ	947
5.1	การจัดลำดับความน่าเชื่อถือของการบริการของตำรวจ จากการจัดลำดับขีดความสามารถของการแข่งขันระดับโลก (The Global Competitiveness Index 2017–2018 Rankings)	965

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
	3.1 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ บรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)	
3.1.1	โครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินของบรูไน	80
3.1.2	โครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน	85
3.1.3	โครงสร้างระดับหน่วยงานภายใต้กองกำลังตำรวจบรูไน	85
3.1.4	โครงสร้างองค์กรตำรวจเขตบรูไนมัวรา	86
3.1.5	โครงสร้างองค์กรของสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์	100
3.1.6	โครงสร้างศาลยุติธรรมในคดีอาญาประเทศบรูไน	107
3.1.7	ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของบรูไน	111
3.1.8	ตัวแบบเพื่อนบ้านระวังภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน	117
3.1.9	ตัวแบบเพื่อนบ้านระวังภัยในการทำงานร่วมกับหัวหน้าชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน)	117
	3.2 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)	
3.2.1	โครงสร้างองค์กรกรมตำรวจกัมพูชา	145
	3.3 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)	
3.3.1	โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Mabes Polri)	217
3.3.2	โครงสร้างการบังคับบัญชาและระดับหน่วยงานของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย	218
3.3.3	โครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับภูมิภาค แบบ A (Polda Type A)	219
3.3.4	โครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับจังหวัด แบบ B (Polda Type B)	220
3.3.5	แสดงโครงสร้างการบริหารของกองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า	223
3.3.6	โครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres)	224
3.3.7	โครงสร้าง/ระบบงานสถานีตำรวจระดับตำบล (Polsek)	229
3.3.8	โครงสร้างของศาลอินโดนีเซีย	255

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่		หน้า
	3.4 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	
3.4.1	โครงสร้างองค์กรตำรวจ กระทรวงป้องกันความสงบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	310
	3.5 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ มาเลเซีย (Malaysia)	
3.5.1	สถิติคดีอาญาของมาเลเซีย ปี ค.ศ. 2014 - 2015	357
3.5.2	โครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	376
3.5.3	แผนภูมิสัดส่วนจำนวนบุคลากรประเภทต่างๆ ของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	380
3.5.4	โครงสร้างความสัมพันธ์ของตำรวจแห่งชาติมาเลเซียกับคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ	385
3.5.5	ตัวแบบสมรรถนะของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	389
3.5.6	กระบวนการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโสของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	390
3.5.7	โครงสร้างนโยบาย “มาเลเซียหนึ่งเดียว” และโครงการที่เกี่ยวข้อง	391
3.5.8	กรอบยุทธศาสตร์หลักของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	393
3.5.9	เป้าหมาย 3 ระยะ เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ 2020 โดยมุ่งสู่การลดอาชญากรรมของตำรวจแห่งชาติ	395
3.5.10	แนวทางการปฏิบัติงานตามแนวคิดงานตำรวจทันสมัย (modern policing)	396
3.5.11	โครงสร้างหน่วยงานให้บริการในพื้นที่ของกองบังคับการตำรวจชีราส	397
3.5.12	แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมและสร้างความปลอดภัยให้ชุมชน ของหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย	413
3.5.13	เครือข่ายการบูรณาการข้อมูลพื้นที่การเกิดอาชญากรรมด้วยระบบภูมิสารสนเทศระหว่างตำรวจแห่งชาติมาเลเซียกับหน่วยงานต่างๆ	418
3.5.14	โครงสร้างองค์กรของอาเซียนนาโพล	433

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่		หน้า
	3.6 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (Republic of the Union of Myanmar)	
5.6.1	โครงสร้างองค์กรกองกำลังตำรวจเมียนมา	464
5.6.2	โครงสร้างการบริหารของกองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา	465
5.6.3	ระดับหน่วยงานภายในกองกำลังตำรวจรัฐหรือเขตปกครอง รับผิดชอบงานตำรวจในพื้นที่ต่างๆ	466
	3.7 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)	
3.7.1	โครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	537
3.7.2	โครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ส่วนบังคับบัญชาและหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับหัวหน้าตำรวจแห่งชาติ	539
3.7.3	โครงสร้างองค์กร สำนักงานตำรวจนครบาลแห่งชาติฟิลิปปินส์	544
3.7.4	โครงสร้างองค์กร สำนักงานตำรวจภูธรภาค ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	545
3.7.5	โครงสร้างระบบการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจฟิลิปปินส์	554
3.7.6	โครงสร้างองค์กรของวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะฟิลิปปินส์	559
3.7.7	โครงสร้างหน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	570
3.7.8	โครงสร้างองค์กรของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	576
3.7.9	แสดงสถิติอาชญากรรมในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา	584
3.7.10	สถิติคดีการจับกุมคดียาเสพติดของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา ระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม ค.ศ. 2016	585
3.7.11	กรอบแนวคิดในการพัฒนาโครงการ/แผนงาน ตามระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการให้บริการ (CSOP) ของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	605
	3.8 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)	
3.8.1	สัดส่วนผู้ใช้ยาเสพติดประเภทที่มากที่สุดในสิงคโปร์ ปี ค.ศ. 2017	643
3.8.2	โครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์	657
3.8.3	กราฟแสดงสัดส่วนประเภทกำลังพลของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์	660

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่		หน้า
3.8.4	แผนภูมิเส้นทางสายอาชีพของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์	677
3.8.5	เส้นทางการพัฒนาของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์	679
3.8.6	กระบวนการปฏิบัติงานของศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ กองกำลังตำรวจสิงคโปร์	685
3.8.7	โครงสร้างองค์กรของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC)	691
3.8.8	แผนภูมิแสดงขั้นตอนในการเข้าไปดำเนินการเพื่อสร้างความผูกพันกับประชาชนในชุมชน	692
3.8.9	ระบบการตำรวจชุมชน (COPS) ในการปฏิบัติงานของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC)	715
	3.9 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)	
3.9.1	สัดส่วนของประเภทคดีอาญาที่รับแจ้งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	736
3.9.2	สัดส่วนประเภทคดีในคดีกลุ่ม 4 ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	737
3.9.3	กลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ข้อมูลเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2556 - 2560)	744
3.9.4	โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	762
3.9.5	โครงสร้างงานของสถานีตำรวจ	777
3.9.6	กระบวนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกระบวนการยุติธรรม	784
3.9.7	แนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบและบทบาทภารกิจของ กต.ตร.	790
	3.10 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)	
3.10.1	โครงสร้างการปกครองของเวียดนาม	826
3.10.2	โครงสร้างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม	837
3.10.3	โครงสร้างองค์กรกรมตำรวจเวียดนาม	840
3.10.4	โครงสร้างองค์กรของตำรวจเขต ไฮ บา ตรึง	859
3.10.5	โครงสร้างองค์กรตำรวจในแผนกสืบสวนสอบสวน ตำรวจเขตไฮ บา ตรึง	860

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย เป็นประเทศสมาชิกแรกเริ่มตามปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) หรือปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ต่อมามีสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุส-ซาลาม เวียดนาม ลาว เมียนมา และกัมพูชา อาเซียนมีวิวัฒนาการในการรวมตัวกันของชาติต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคในยุคสงครามเย็น เพื่อทำให้รัฐต่างๆ ในภูมิภาค มีกำลังเข้มแข็งขึ้น มีกำลังต่อรองกับมหาอำนาจนอกภูมิภาค[1]

ในช่วงเวลาต่อมาโลกมีการเปลี่ยนแปลงไป บรรดาประเทศสมาชิกต้องเผชิญกับความท้าทายหลายรูปแบบ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของรัฐในแบบเดิมมีที่มาจากรัฐอื่นๆ เป็นตัวแสดงในระบบนานาชาติ หรืออาจเป็นการเรียกร้องของกลุ่มภายในรัฐที่ต้องการแยกตัวเป็นอิสระจากรัฐเดิม แต่ภัยคุกคามอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การตอบโต้จากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ (non state actor) ภัยคุกคามในรูปแบบนี้มีทั้งลัทธิการก่อการร้าย องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ[2] นอกจากนี้การเชื่อมต่อกันทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนและการเชื่อมต่อกับนอกภูมิภาค ภายใต้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งมุ่งให้เกิดความเติบโตทางเศรษฐกิจ ย่อมส่งผลต่อปัญหาสังคมภายในแต่ละประเทศ เกิดผลกระทบต่อปัญหาสังคม อาชญากรรมและสวัสดิภาพความปลอดภัยสาธารณะภายในรัฐเอง

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันได้ประกาศ “ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2” (Declaration of ASEAN Concord II) กำหนดให้สร้างประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community – APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Political-Security Community-AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC) การจัดตั้งเป็นประชาคมอาเซียน

---

[1] Donald E. Weatherbee, *อาเซียน: ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*, เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์, แปล (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2558), หน้า 1-3.

[2] เรื่องเดียวกัน, หน้า 282.

เพื่อให้การรวมตัวของประเทศสมาชิก และพลเมืองของแต่ละประเทศ มีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมความมั่นคง ปลอดภัยและสันติภาพของภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้น[3]

ความมั่นคงแห่งชาติแบบดั้งเดิม มีนัยโดยตรงเกี่ยวกับความมั่นคงทางทหารซึ่งมีภารกิจในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามภายนอกรัฐ แต่ภายหลังสงครามเย็นสิ้นสุดลง มิติด้านความมั่นคงไม่ได้ถูกจำกัดด้วยความมั่นคงทางทหาร กระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว พรมแดนของประเทศต่างๆ ไม่อาจจำกัดกระแสการไหลเวียนของเศรษฐกิจ การเงินการลงทุน กระแสทางวัฒนธรรม รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความมั่นคงปลอดภัยของประชาชนในแต่ละประเทศ ความมั่นคงของรัฐจึงถูกท้าทายด้วยปัญหาในหลายมิติ ได้แก่ อาชญากรรมข้ามชาติ การอพยพ หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ปัญหายาเสพติด ภัยธรรมชาติ การละเมิดสิทธิเสรีภาพ ปัญหาด้านชาติพันธุ์ เป็นต้น มิติความมั่นคงทางทหารของรัฐ ปรับเปลี่ยนเป็นมิติความมั่นคงของมนุษย์ (human security) และความปลอดภัยของประชาชน (public safety) กระแสความเปลี่ยนแปลงทางด้านภัยคุกคามความมั่นคงและความปลอดภัยของประชาชน นำไปสู่แนวคิดที่จำเป็นต้องมีการปฏิรูปภาคความมั่นคง (Security Sector Reform-SSR)[4] ภัยที่คุกคามความปลอดภัยสาธารณะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่มีข้อจำกัดด้านเขตแดน

ในโลกยุคปัจจุบัน การดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของแต่ละประเทศ ไม่อาจจำกัดเพียงการดูแลความปลอดภัยในรูปแบบเดิมได้อีกต่อไป สิ่งที่กระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนมีทั้งมาจากภายในชุมชนท้องถิ่นในประเทศเอง ได้แก่ อาชญากรรรมพื้นฐานทั่วไป และมีสิ่งกระทบต่อความปลอดภัยที่มาจากภายนอกรัฐ ได้แก่ อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย ภายหลังสงครามเย็นสิ้นสุดลง กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง อย่างรวดเร็ว ความมั่นคงของรัฐจึงถูกท้าทายด้วยปัญหาในหลายมิติ ได้แก่ อาชญากรรมข้ามชาติ การอพยพ หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ปัญหายาเสพติด ภัยธรรมชาติ เป็นต้น มิติความมั่นคงทางทหารของรัฐ ปรับเปลี่ยนเป็นมิติความมั่นคงของมนุษย์ (human security) และความปลอดภัยของประชาชน (public safety) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศและเครือข่ายจากทุกภาคส่วน

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ทุกภาคส่วนจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพที่จะขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งด้านการค้าการลงทุน การเมืองและความมั่นคง และสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งเตรียมรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายในประเทศ

---

[3] Association of Southeast Asia Nation, Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II)[Online].Available from: http://asean.org/?static_post=declaration-of-asean-concord-ii-bali-concord-ii [2016, December 20]

[4] โปรดดู ปราณี ทิพย์รัตน์, แปลและเรียบเรียง, *การกำกับดูแลภาคความมั่นคงโดยรัฐสภา: หลักการ กลไก และแนวปฏิบัติ*, (กรุงเทพฯ: บริษัท พี เพรส จำกัด, 2556)

บทบาทของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ได้แก่ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมความมั่นคงในรูปแบบเดิมในลักษณะของภัยจากภายนอก และการต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บทบาทของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย จำเป็นต้องเตรียมรองรับเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศอาเซียนและประเทศ คู่ค้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ด้วยการเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในด้านที่เกี่ยวข้อง การคุ้มครองผู้บริโภค ทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายด้านภาษี ศุลกากร การขนส่ง เป็นต้น รวมทั้งเตรียมพร้อมรับกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่มาพร้อมกับการเปิดเสรีทางการค้าการลงทุน

ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ที่มุ่งหวังให้เป็นประชาคมที่มีประชาชนชาวอาเซียนเป็นศูนย์กลาง เป็นประชากรที่มีความเป็นอยู่ที่ดี ยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยความร่วมมือด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา เป็นต้น ความร่วมมือดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายของแต่ละประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ และการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจในความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม

การเตรียมความพร้อมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน และแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน จำนวนทั้งสิ้น 4 ยุทธศาสตร์ และกำหนดภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็น 10 ภารกิจเพื่อรองรับยุทธศาสตร์ดังกล่าว ได้แก่[5]

(1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการชายแดนและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อความมั่นคงของประเทศ

ภารกิจที่ 1 การเฝ้าระวังตามแนวชายแดนและคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

(2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว การบริการและการลงทุนกับประเทศในสมาชิกอาเซียน

ภารกิจที่ 2 การพัฒนาศักยภาพการตรวจคนเข้าเมืองเพื่อรองรับความเชื่อมโยงระบบการคมนาคมขนส่ง การเปิดเสรีทางการค้าและการท่องเที่ยว

ภารกิจที่ 3 การรักษาความปลอดภัยระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ชั้นใน

ภารกิจที่ 4 การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ภารกิจที่ 5 การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

ภารกิจที่ 6 การให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

---

[5] สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, *ยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ* (กรุงเทพฯ: สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2558)

(3) ยุทธศาสตร์สร้างความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ทั้งในและนอกอาเซียน

ภารกิจที่ 7 การพัฒนากลไกความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจในอาเซียน และหน่วยงานความมั่นคงอื่นๆ

7.1 การพัฒนากลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานตำรวจของประเทศสมาชิก

7.2 การสร้ากลไกความร่วมมือบริเวณชายแดน ในการปรับปรุงความเชื่อมโยงระหว่างคามมั่นคงอื่นๆ

(4) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร

ภารกิจที่ 8 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภารกิจที่ 9 การศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนและการพัฒนาทักษะข้าราชการตำรวจ

ภารกิจที่ 10 การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการอำนวยความยุติธรรม

10.1 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรข้ามชาติ

10.2 การอำนวยความยุติธรรมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

จะเห็นได้ว่าการเตรียมความพร้อมของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีทั้งการเตรียมรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ ผลกระทบจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดน การหลบหนีเข้าเมือง อาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น และการแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียนเพื่อร่วมกันป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและภัยคุกคามดังกล่าว ด้วยการพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในการสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนในแต่ละประเทศ

การพัฒนากลไกความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจในประเทศอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสาธารณะและเตรียมความพร้อมต่อภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ การประสานงานเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย และการประสานงานด้านการบังคับใช้กฎหมายในหมู่ประเทศอาเซียน จะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานตำรวจ การจัดองค์กร ระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อดูแลความปลอดภัยสาธารณะ และกระบวนการยุติธรรมของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ประกอบด้วย

1) บรูไนดารุสซาลาม
2) ราชอาณาจักรกัมพูชา
3) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
4) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
5) มาเลเซีย
6) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

7) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
8) สาธารณรัฐสิงคโปร์
9) ราชอาณาจักรไทย
10) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ความรู้ความเข้าใจดังกล่าว จะทำให้เกิดการเรียนรู้การปฏิบัติ ข้อเปรียบเทียบ จุดแข็งจุดอ่อนของการบริหารจัดการงานตำรวจและการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ในภูมิภาคเดียวกัน มีบริบทที่คล้ายคลึงกัน เหมาะสมที่จะเรียนรู้เพื่อนำมาประยุกต์ใช้และพัฒนางานขององค์กรตำรวจไทย และยังจะส่งผลให้เข้าถึงช่องทาง การติดต่อสื่อสาร การปฏิบัติงานร่วมกัน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการรับมือกับกระแสความเปลี่ยนแปลงด้านอาชญากรรมและความปลอดภัยสาธารณะของแต่ละประเทศ ที่จะได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยของประชาชนในหมู่ประเทศอาเซียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรม ของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยให้กับสาธารณะ

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลความปลอดภัยให้กับสาธารณะ ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงความพร้อมในการรองรับสถานการณ์เมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจ ซึ่งครอบคลุมองค์กรตำรวจในภาพรวมของประเทศ และหน่วยงานให้บริการประชาชนในระดับสถานีตำรวจ รวมทั้งศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในงานตำรวจ มีขอบเขตด้านเนื้อหาตามกรอบแนวความคิดของการวิจัยครั้งนี้

1.3.2 ขอบเขตพื้นที่ ครอบคลุมระบบงานตำรวจของ 10 ประเทศในอาเซียน ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาระบบงานตำรวจของแต่ละประเทศมุ่งเน้นระบบงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และการศึกษาระบบตำรวจในอดีตมีเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อให้เข้าใจต่อระบบงานตำรวจในปัจจุบัน เช่น วิวัฒนาการของการจัดองค์กรตำรวจ การปฏิรูปตำรวจ การเปลี่ยนแปลงสู่ระบบตำรวจในปัจจุบันเท่านั้น

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา (methodology)

ใช้การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ (comparative study) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative method) เก็บข้อมูลโดยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้ การลงเก็บข้อมูลภาคสนามในประเทศต่างๆ และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) รวมทั้งการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) โดยกำหนดขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1.4.1 ข้อมูลเอกสาร โดยการศึกษาจากหนังสือ เอกสารทางราชการ กฎหมาย สื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้งข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.4.2 แบ่งมอบหมายให้ทีมนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินการดังนี้

1) ทีม ศาสตราจารย์ พลตำรวจตรี วีรพล กุลบุตร นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.ศิริพร นุชสำเนียง ผู้ช่วยนักวิจัย รับผิดชอบประเทศ กัมพูชา ลาว เวียดนาม

2) ทีม พันตำรวจเอก ดร.กฤษณะ พัฒนเจริญ นักวิจัย ร้อยตำรวจเอกชร พรประกฤต ผู้ช่วยนักวิจัย รับผิดชอบประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ บูรไน

3) ทีม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.เสกสัณ เครือคำ รับผิดชอบประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เมียนมา

4) ทีม พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร นักวิจัย พันตำรวจตรีหญิง ราตรี สุภาพันธ์ รับผิดชอบประเทศไทย และเป็นผู้รวบรวม เรียบเรียงข้อมูล วิเคราะห์เปรียบเทียบ และผู้ช่วยบริหารโครงการ

5) พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าโครงการ ดำเนินการบริหารโครงการ กำหนดประเด็น กรอบแนวทางการศึกษา ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติ ตรวจสอบแก้ไขงานของแต่ละทีม และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การเก็บข้อมูลในแต่ละประเทศ จะเก็บข้อมูลใน 6 ประเด็นตามกรอบแนวคิด มีกรอบเวลาการทำงานที่กำหนด และประชุมติดตามผลการดำเนินการ โดยให้แต่ละทีมรายงานความคืบหน้าและปัญหาข้อขัดข้องเป็นระยะๆ

1.4.3 ส่งนักวิจัยในโครงการ คือ พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร เข้ารับการอบรมสัมมนา ASEANAPOL ครั้งที่ 25 ระหว่างวันที่ 4 – 10 ตุลาคม 2558 ณ กรุงจาการ์ต้า ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการประชุมสัมมนาโดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโสจากประเทศในอาเซียนเข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลของแต่ละประเทศ

1.4.4 การเดินทางไปศึกษาเก็บข้อมูลและการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ในต่างประเทศ

1) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 21 - 22 มกราคม 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร หัวหน้าคณะ พร้อมด้วยทีมคณะนักวิจัย พันตำรวจเอก ดร.กฤษณะ พัฒนเจริญ และคณะ

2) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 3 - 4 กุมภาพันธ์ 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าคณะ พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร พร้อมด้วยทีมคณะวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล และคณะ

3) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศกัมพูชา ระหว่างวันที่ 2 - 4 มีนาคม 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าคณะ พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร พร้อมด้วยทีมคณะวิจัย ศาสตราจารย์ พลตำรวจตรี วีรพล กุลบุตร และคณะ

4) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศเวียดนาม ระหว่างวันที่ 8 – 13 มิถุนายน 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พลตำรวจโท ดร. ปิยะ อุทาโย หัวหน้าคณะ พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร พร้อมด้วยทีมคณะวิจัย ศาสตราจารย์ พลตำรวจตรี วีรพล กุลบุตร และคณะ

5) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 21 – 26 มิถุนายน 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร หัวหน้าคณะ พร้อมด้วยคณะวิจัยทีม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล และคณะ

6) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศเมียนมา ระหว่างวันที่ 5 – 7 กันยายน 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าคณะ พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร พร้อมด้วยคณะวิจัยทีม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล และคณะ

7) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศบรูไน ระหว่างวันที่ 18 – 20 กันยายน 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร หัวหน้าคณะ พร้อมด้วยคณะวิจัยทีม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล และคณะ

8) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศลาว ระหว่างวันที่ 24 – 28 พฤศจิกายน 2559 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พลตำรวจตรี วีรพล กุลบุตร หัวหน้าคณะ พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร และคณะ

9) การเดินทางไปศึกษาและเก็บข้อมูลประเทศสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 14 – 18 มกราคม 2560 โดยมีคณะวิจัยที่เดินทางไปเก็บข้อมูลประกอบด้วย พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย พันตำรวจเอก ดร.ปรีดา สถาวร พร้อมด้วยคณะวิจัยทีม พันตำรวจเอก ดร.กฤษณะ พัฒนเจริญ และคณะ

1.4.5 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ให้ความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ” ครั้งที่ 1 เมื่อวันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม 2559 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ศูนย์ขับเคลื่อนและประสานงานการปฏิรูปองค์กรตำรวจ (ห้องรับรองคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ และคณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจคณะต่างๆ) ชั้น 1 อาคาร 1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ” ครั้งที่ 2 เมื่อวันอังคารที่ 24 มกราคม 2560 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

1.4.6 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษา

1) นำข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่ม มาจำแนกจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นในกรอบแนวคิดการวิจัย

2) วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจ กฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งปัญหาการปฏิบัติเพื่อการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ และความพร้อมรองรับสถานการณ์เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.5 แผนการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมรอง	ระยะเวลา
1. ศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยให้กับสาธารณะ	1.1 แบ่งมอบงานให้ทีมงานนักวิจัย ทำความเข้าใจข้อเสนอวิจัย และวางแผนการทำงาน	-จัดประชุมนักวิจัยวางแผน แบ่งมอบงาน -แบ่งพื้นที่การเก็บข้อมูล -จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ให้ข้อมูล ผู้ประสานงาน ผู้สัมภาษณ์	เดือนที่ 1-2
	1.2 ศึกษาข้อมูลกฎหมายระบบบริหารจัดการงานตำรวจของประเทศอาเซียน จำนวน 10 ประเทศ	-ค้นคว้าเอกสาร ข้อมูล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ -แปลเอกสาร สรุปข้อมูล -กำหนดประเด็นที่ต้องการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ	
	1.3 เก็บข้อมูลจากผู้ที่สามารถให้ข้อมูลภายในประเทศ	-ประสานงานผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้สัมภาษณ์ -สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเอกสารเพิ่มเติม -สรุปข้อมูล	
	1.4 ประสานผู้ให้ข้อมูลในต่างประเทศ	-ประสานงานผู้ให้ข้อมูลในต่างประเทศขอทราบแหล่งข้อมูล -ประสานผู้ให้ข้อมูลในต่างประเทศ จัดส่งข้อมูลเอกสาร -ศึกษาข้อมูลเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูล -กำหนดประเด็นที่ต้องการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในการลงพื้นที่ในต่างประเทศ	

วัตถุประสงค์	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมรอง	ระยะเวลา
	1.5 ลงพื้นที่เก็บข้อมูลในต่างประเทศ 9 ประเทศ	-จัดทีมงานเก็บข้อมูล -ประสานงานกับผู้ประสานงานในต่างประเทศ -เดินทางไปเก็บข้อมูลภาคสนาม สัมภาษณ์ สังเกตการณ์ -แปลเอกสารและสรุปผลการเก็บข้อมูล	เดือนที่ 3-8
2. เปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลความปลอดภัยให้กับสาธารณะ ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงความพร้อมในการรองรับสถานการณ์เมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน	เปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ	-ประชุมทีมงานนักวิจัย เพื่อประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ 10 ประเทศอาเซียน -จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 ครั้ง -วิเคราะห์และสรุปผล -ทำรายงานวิจัย	เดือนที่ 9-12

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการงานตำรวจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับองค์กรตำรวจไทยในการกำหนดนโยบาย การบริหารงานและสร้างกลไกความร่วมมือเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมภายในประเทศและอาชญากรรมที่เชื่อมโยงกับประเทศอาเซียนหรือภูมิภาคอื่น การรักษาความปลอดภัยสาธารณะเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.6.2 เรียนรู้ประสบการณ์จากประเทศอาเซียน จากการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ จุดแข็ง จุดอ่อนของการบริหารจัดการงานตำรวจในแต่ละประเทศ เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนางานตำรวจและการรักษาความปลอดภัยสาธารณะของไทย การพิจารณาปฏิรูปตำรวจเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง

1.6.3 โอกาสในการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ดูแลความปลอดภัยภายในประเทศและหน่วยงานลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ

1.6.4 องค์ความรู้ที่สามารถใช้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำมาจัดการความรู้ จัดทำเป็นคู่มือเพื่อเผยแพร่ให้แก่ข้าราชการตำรวจหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และประชาชนโดยทั่วไป รวมทั้งนำไปศึกษาวิจัยเชิงลึกในแต่ละประเด็นต่อไป

บทที่ 2
ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน มีวัตถุประสงค์สำคัญในการอธิบายถึงการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การศึกษาเปรียบเทียบระบบการบริหารจัดการงานตำรวจดังกล่าว เป็นการศึกษาในภาพรวมของงานตำรวจในประเทศสมาชิกอาเซียน คณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการศึกษาเปรียบเทียบ ดังนี้

2.1 ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาว่าด้วยการกระทำผิดและการจัดการกับอาชญากรรม

2.2 ทฤษฎีการบริหารงานตำรวจและองค์การ

2.3 การบริหารงานตำรวจแบบมีส่วนร่วม: งานตำรวจชุมชน (Community Policing)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับระบบกฎหมาย

2.5 ความร่วมมือของตำรวจระหว่างประเทศ (International Police Cooperation)

2.6 แนวความคิดเรื่องภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่และการปฏิรูปภาคความมั่นคง (Security Sector Reform)

2.7 ระบบยุติธรรมทางอาญาและระบบงานตำรวจเปรียบเทียบ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9 สรุปกรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย

2.1 ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาว่าด้วยการกระทำผิดและการจัดการกับอาชญากรรม

เป้าหมายสำคัญของการบริหารจัดการงานตำรวจรวมถึงการจัดองค์กรตำรวจ ก็เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย การควบคุมการกระทำที่เป็นภัยต่อความสงบสุข การปกป้องสวัสดิภาพความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม การที่มนุษย์รวมตัวอยู่กันเป็นสังคม จำเป็นต้องมีกฎระเบียบ ผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคมจะต้องได้รับการลงโทษ เพื่อให้เข็ดหลาบและฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมให้กลับคืนสู่สังคม นอกจากนี้ยังเป็นการป้องปรามมิให้คนอื่นๆ กระทำผิดเช่นเดียวกัน

วิธีการจัดการกับผู้กระทำผิดในสังคมก่อนที่จะมีพัฒนาการด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญามีความสัมพันธ์กับลักษณะการปกครองบ้านเมือง ในสังคมไทยสมัยสุโขทัยและอยุธยา อำนาจการจัดการกับผู้กระทำผิดรวมทั้งการลงโทษ ขึ้นอยู่พระมหากษัตริย์และผู้ปกครองในท้องถิ่นระดับรองลงไป แต่วิธีการพิจารณาตัดสินโทษยังไม่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมในยุคต้นรัตนโกสินทร์ก็ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อยโดยเฉพาะในลักษณะหน่วยตำรวจในปัจจุบัน หน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและจับกุมผู้กระทำผิดกระจัดกระจายอยู่ในหลายส่วน ได้แก่

กรมเวียง ซึ่งเป็นราชการส่วนกลางขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์ สำหรับในราชการส่วนภูมิภาค เจ้าเมืองเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อยและดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตเมืองของตน และผู้ใหญ่บ้าน กำนันในการปกครองท้องที่ที่อยู่ห่างไกล หากมีผู้กระทำผิดหรือโจรผู้ร้าย ใช้วิธีให้ชาวบ้านตกลงกันเอง การชำระข้อพิพาทเล็กๆ น้อยๆ ในชุมชนหรือหมู่บ้านเป็นหน้าที่ของครอบครัว หรือผู้นำในท้องถิ่น[1] การรักษาความสงบเรียบร้อยและจัดการกับอาชญากรรมจึงยังไม่เป็นระบบเดียวกัน

ในสังคมตะวันตกในช่วงยุคกลาง ศาสนจักรมีอำนาจเหนืออาณาจักรหรือผู้ปกครองบ้านเมือง ส่งผลให้ศาสนจักรมีบทบาทและอิทธิพลในการตัดสินความผิดของบุคคล กระบวนการพิจารณาคดีใช้วิธีการทรมานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำหรือความคิดความเชื่อใดที่เป็นปรปักษ์กับคริสต์ศาสนา จะถูกกีดกันหรือลงโทษอย่างรุนแรง การตีความกฎหมาย การพิจารณาคดีขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบุคคลทำให้ขาดความแน่นอน “ความเป็นธรรมทางกฎหมาย” และ “ความเสมอภาคภายใต้กฎหมาย” เป็นแนวคิดที่ยังไม่มีปรากฏในกระบวนการยุติธรรมในยุคนั้น[2]

2.1.1 ทฤษฎีอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม

เพื่อให้การจัดการกับผู้กระทำผิดกฎหมายเกิดความเป็นธรรม จึงมีกลุ่มนักวิชาการที่ริเริ่มพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการก่อตั้งสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School of Criminology) โดยมีซีซาร์ เบ็คคาเรีย (Cesare Beccaria) เป็นผู้นำคนสำคัญ ข้อเสนอของเบ็คคาเรีย รวมถึงนักวิชาการในสำนักนี้ต้องการให้ยกเลิกวิธีการทรมานอันทารุณในกระบวนการพิจารณาคดีและปรับปรุงระบบกฎหมายเพื่อมิให้การตีความกฎหมายเป็นไปตามอำเภอใจ ผลงานของเบ็คคาเรีย มีอิทธิพลต่อการปฏิรูประบบกฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมในยุโรป ในช่วงศตวรรษที่ 18 สาระสำคัญในข้อเสนอของเบ็คคาเรีย คือ การบัญญัติกฎหมายต้องขึ้นอยู่กับประโยชน์สูงสุดของประชาชนมากที่สุด อันเป็นหลักการของปรัชญาประโยชน์นิยม (Utilitarian philosophy) “อาชญากรรม” เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับภยันตรายของสังคมเป็นสำคัญ การป้องกันอาชญากรรมมีความสำคัญกว่าการลงโทษอาชญากร การพิจารณาคดีและตัดสินลงโทษไม่ควรใช้วิธีการทรมานและการทารุณ กระบวนการยุติธรรมต้องดำเนินไปอย่างรวดเร็ว แน่นอนและมีหลักเกณฑ์[3]

เบ็คคาเรีย ถือเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และถือเป็นการเกิดขึ้นของสาขาวิชาอาชญาวิทยา อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาของเบ็คคาเรียมุ่งเน้นที่การปฏิรูประบบกฎหมาย กระบวนการพิจารณาคดีอาญาให้มีระบบระเบียบที่ชัดเจน และนอกจากนี้ก็ยังมีนักวิชาการอื่นที่ขยายแนวคิดของเบ็คคาเรีย โดยแต่ละคนมีจุดเน้นที่แตกต่างกันออกไป

---

[1] สุวรรณ สุวรรณเวโช, พล.ต.ต., *ประวัติและวิวัฒนาการของตำรวจไทย*, เล่ม 1 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2539) และ ปรีดา สถาวร, ตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย, รายงานการวิจัยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2558, หน้า 33.

[2] ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *อาชญาวิทยา: สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม* (นครปฐม: โครงการตำราโรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2531), หน้า 9-10.

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 13-16.

สำนักอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม มีปรัชญาอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ปรัชญาสัญญาประชาคม ปรัชญาประโยชน์นิยม ปรัชญาดังกล่าวส่งผลต่อทฤษฎีอาชญาวิทยา เช่น ปรัชญาสัญญาประชาคมมีฐานคติว่ามนุษย์มีเจตจำนงอันอิสระในการตัดสินใจเลือก มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบในการกระทำของตน และสมควรได้รับการลงโทษหากกระทำผิด สำหรับปรัชญาประโยชน์นิยมมีหลักการว่าการบัญญัติกฎหมายและการลงโทษที่เป็นระบบ และมีความแน่นอนจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคนมากที่สุด[4]

2.1.2 สำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม: สังคมวิทยาอาชญากรรม

สำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม เป็นกลุ่มนักวิชาการที่พยายามศึกษาปรากฏการณ์ของอาชญากรรม โดยใช้ระเบียบวิธีการศึกษาแบบวิทยาศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลมาศึกษาเป็นมูลปฐมภูมิที่ดำเนินการศึกษาอย่างเป็นระบบ นักวิชาการที่บุกเบิกการศึกษาด้วยวิธีการดังกล่าวคือ อดอล์ฟ ควอเต็ท (Adolphe Quetelet) ผู้ก่อตั้งสำนักภูมิศาสตร์อาชญากรรม ควอเต็ท เป็นผู้ริเริ่มศึกษาปรากฏการณ์ทางอาชญากรรมโดยใช้ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ และมีข้อเสนอทางทฤษฎีว่าคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายมักเกิดขึ้นในภูมิอากาศร้อนมากกว่าในภูมิอากาศหนาว กล่าวอีกนัยหนึ่งคือความผิดในคดีดังกล่าวจะเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ที่ใกล้เส้นศูนย์สูตร และความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ มักเกิดขึ้นในภูมิอากาศหนาวมากกว่าในภูมิอากาศร้อน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือความผิดในคดีดังกล่าวจะเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ที่ใกล้ขั้วโลก[5]

การศึกษาของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม มีทั้งการศึกษาในทางชีววิทยาอาชญากรรม ซึ่งพยายามศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางชีววิทยา เช่น ขนาดของร่างกาย โครงสร้างทางสรีระ ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและทางพันธุกรรม กับพฤติกรรมของมนุษย์ และการศึกษาในทางจิตวิทยาอาชญากรรม ซึ่งอาศัยทฤษฎีจิตวิเคราะห์ หรือพฤติกรรมนิยม เป็นต้น[6] แต่จะขอกล่าวถึงเฉพาะทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ คือสังคมวิทยาอาชญากรรม เท่านั้น

ทฤษฎีสังคมวิทยาอาชญากรรม พัฒนามาจากทฤษฎีทางสังคมวิทยา ซึ่งมีมุมมองต่อสังคมในแง่มุมต่างๆ เช่น กลุ่มนักวิชาการที่เห็นว่าปรากฏการณ์ทางสังคมสามารถศึกษาได้อย่างวิทยาศาสตร์ มีระเบียบวิธีที่อาศัยข้อมูลในการพิสูจน์ยืนยัน ประเด็นการศึกษาสังคมสามารถศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่ควบคุมระเบียบทางสังคม หรือปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หรือการมีฐานคติที่เห็นว่าสังคมเปรียบเสมือนอินทรีย์ในทางชีววิทยา สังคมประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน ทัศนะดังกล่าว “อาชญากรรมจึงเปรียบเสมือนเชื้อโรคที่ทำให้เกิดความเจ็บป่วยขึ้นในสังคม และบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทำหน้าที่เสมือนเม็ดโลหิตขาวที่ทำลายเชื้อโรคดังกล่าว”[7]

---

[4] เรื่องเดียวกัน, หน้า 25.

[5] เรื่องเดียวกัน, หน้า 43.

[6] โปรดดูรายละเอียดในเรื่องเดียวกัน, หน้า 47-90.

[7] เรื่องเดียวกัน, หน้า 91.

การอธิบายปรากฏการณ์ของอาชญากรรมในทางสังคมวิทยา มีที่มาจากนักวิชาการที่ถือว่าเป็นบิดาของสาขาวิชาสังคมวิทยา คือ เดอร์ไคม์ (Durkheim) แม้ว่าจะมีนักวิชาการที่ถือว่าเป็นผู้บุกเบิกสาขาวิชาสังคมวิทยาก็ตาม แต่นักวิชาการก่อนนี้ก็ยังขาดวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อนำมาศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เดอร์ไคม์ เป็นนักวิชาการที่ถูกจัดว่าอยู่ในกลุ่มทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่ เสนอแนวคิด “ความเป็นจริงทางสังคม” (Social facts) ถือว่าสังคมเป็น “เสมือนวัตถุที่มีตัวตน”

> วัตถุที่มีตัวตน (thing) แตกต่างจากความคิด (idea) ในแง่ที่ว่าวัตถุที่มีตัวตนนั้น เราสามารถศึกษาถึงรูปลักษณะภายนอกได้ ส่วนความคิดเราเรียนรู้จากภายใน วัตถุที่มีตัวตนจึงรวมถึงกลุ่มความรู้ทั้งหมด ซึ่งไม่อาจศึกษาเข้าใจได้แต่เพียงการใช้วิธีการและความสามารถทางจิต (mental activity) แต่ต้องศึกษาโดยใช้ข้อมูลซึ่งอยู่ภายนอกสภาพจิต และข้อมูลเหล่านี้มีคุณสมบัติที่แปรปรวนตั้งแต่ระดับรูปธรรมที่สัมผัสได้จนถึงนามธรรมที่ซับซ้อนและลึกซึ้ง[8]

ในหลักการของทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่ อธิบายถึงองค์ประกอบของสังคมว่าประกอบด้วยส่วนประกอบต่างๆ เชื่อมโยงกัน โดยมีสภาวะดุลยภาพ (equilibrium) ดังนั้น อาชญากรรมจึงเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง เป็นสภาวะปกติและเป็นความจริงทางสังคมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทุกสังคมจะมีอาชญากรรมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของนักทฤษฎีกลุ่มนี้ มุ่งหาคำตอบว่าทำอย่างไรจะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม กลุ่มทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่ จึงไม่ได้มุ่งเน้นไปที่กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยตรง แต่มุ่งไปที่กระบวนการทางสังคม เช่น การใช้กฎระเบียบของสังคม กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม การควบคุมสังคมโดยวิธีการทางศีลธรรม[9]

2.1.3 ทฤษฎีสำนักนิเวศอาชญากรรม

นักอาชญาวิทยาที่ให้ความสำคัญกับลักษณะสภาพแวดล้อมของพื้นที่กับการเกิดอาชญากรรม คือ สำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรม (The Ecological School of Criminology) โดยการนำของ Robert E. Park นักอาชญาวิทยาสำนักนี้ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเวลา สถานที่และความสัมพันธ์ทางสังคม ปัจจัยต่างๆ ในสภาพแวดล้อมของเมืองมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของอาชญากร[10] นอกจากนี้ มุมมองในเรื่องสถานที่หรือลักษณะพื้นที่ซึ่งสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรม ของนักทฤษฎีทางอาชญาวิทยาจำนวนมาก มีพื้นฐาน

---

[8] E. Durkheim, Rules of Sociological Method (New York: Free Press, 1964), p. xliii อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *อาชญาวิทยา: สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม*, หน้า 93

[9] ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *อาชญาวิทยา: สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม*, หน้า 95-100.

[10] R. E. Park, *Human Communities* (New York: The Free Press, 1952) อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ* (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2526), หน้า 11

อยู่กับทฤษฎีด้านนิเวศวิทยาของ Hawlay เป็นทฤษฎีที่มองชุมชนเป็นเครือข่ายอันซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างกันที่มีลักษณะเป็นส่วนต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกันเหนือเวลาและสถานที่ การวิเคราะห์ในระดับมหภาคของมนุษย์มองว่าชุมชนเป็นส่วนประกอบ (organism) ซึ่งส่วนต่างๆ ทั้งหมดมีหน้าที่หนึ่งๆ ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทฤษฎีของ Hawlay เห็นว่าส่วนต่างๆ ของสังคมมีมุมมองที่แตกต่างกันในชุมชนหนึ่ง ประเด็นสำคัญของทฤษฎีนี้ โครงสร้างของชุมชนมี 3 ส่วนประกอบคือ จังหวะ (rhythm) ความเร็วของจังหวะ (tempo) และจังหวะเวลา (timing) กิจกรรมของชุมชนและมนุษย์มีรูปแบบของการใช้ชีวิต ซึ่งมีจังหวะ ความเร็วของจังหวะและจังหวะเวลา เข้ามารวมกันเพื่อก่อรูปโครงสร้าง หรือ เครือข่ายของชีวิต[11]

มีนักวิชาการกลุ่มที่ศึกษาลักษณะพื้นที่และสภาพอาชญากรรมในนครชิคาโกในช่วงทศวรรษที่ 1920 เช่น Burgess (1929) ศึกษาพบว่าอาชญากรรมมักมีสถิติสูงมากในบริเวณใจกลางของมหานครชิคาโก ซึ่งเป็นย่านธุรกิจรวมกับย่านที่อยู่อาศัยลักษณะชั่วคราวเนื่องจากมีการย้ายเข้าออกตลอดเวลา อาชญากรรมและปัญหาต่างๆ ของชุมชนลดลงในพื้นที่ซึ่งห่างจากใจกลางเมืองออกไป[12]

ผลการศึกษาของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก สรุปได้ว่า อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นตามพื้นที่ บริเวณที่เกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้งมีแนวโน้มเกิดขึ้นซ้ำอีก ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมและผู้พักอาศัยมีการสับเปลี่ยน หรือย้ายที่อยู่บ่อยครั้ง สถิติอาชญากรรมมักเกิดขึ้นสูงในพื้นที่ดังกล่าว บริเวณของพื้นที่มิใช่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมโดยตรง แต่ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมสูงมีอยู่ในสภาพพื้นที่ดังกล่าว เช่น สภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งสิ่งที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ก็คือ “การขาดระเบียบของสังคม” (social disorganization) หมายถึง “สภาวะแตกสลายของกลไกทางสังคมที่มีหน้าที่ค้ำจุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความร่วมแรงร่วมใจ และขวัญกำลังใจของสมาชิกในสังคม”[13]

งานวิจัยในช่วงกลางทศวรรษที่ 1900 ซึ่งศึกษาถึงอาชญากรรม และสภาวะแวดล้อม หรือการจัดระเบียบของสังคม (social organization) ได้พัฒนาตัวแบบด้านนิเวศวิทยาเพื่ออธิบายข้อค้นพบของนักทฤษฎีเหล่านั้นว่าการกระทำผิดอาญามีความสัมพันธ์กับพื้นที่ (หรือสถานที่) ซึ่งมีลักษณะของความเสื่อมและมีความเสื่อมโทรมทางกายภาพ หรือการศึกษาอัตราของผู้กระทำผิดที่พบว่าโอกาสในการกระทำผิดมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างของชุมชนและที่ตั้งของชุมชนหนึ่งภายในชุมชนที่ใหญ่กว่า การศึกษาเหล่านี้

---

[11] Caterina Gouvis Roman, *Schools as Generator of Crime: Routine Activities and the Sociology of Place*, Dissertation in partial fulfillment of the requirement for the Degree of Doctor of Philosophy in Sociology, American University, Washington D. C. 2002, p. 11

[12] E. W. Burgess, “Urban Areas,” in T. V. Smith and L. D. White, *Chicago: An Experiment in Social Science Research* (Chicago: University of Chicago, 1929). อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ*, หน้า 11.

[13] ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ* (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2526), หน้า 13.

ได้วางพื้นฐานในการทำความเข้าใจว่าอาชญากรรมมีความเกี่ยวข้องกับสภาวะแวดล้อม ทั้งสภาวะแวดล้อมทางสังคมหรือทางกายภาพอย่างไร[14]

การจัดการกับอาชญากรรมที่มุ่งเน้นแนวทางการควบคุมทางสังคม แบ่งพื้นที่ของชุมชนออกเป็น 3 ระดับในการควบคุม คือ ระดับส่วนบุคคล (private level) ระดับชายขอบ (parochial level) และระดับสาธารณะ (public level) การแบ่งระดับพื้นที่ลักษณะนี้จะช่วยอธิบายชั้นต่างๆ อันสลับซับซ้อนของแง่มุมทางสังคมอันแตกต่างกันได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ในระดับส่วนบุคคลเป็นการแสดงภาพของการสนับสนุนจากสังคมและความพยายามของความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนผู้พักอาศัยในชุมชน เพื่อการป้องกันอันตรายจากอาชญากรรม ส่วนในระดับชายขอบ (หรือกึ่งสาธารณะ) เป็นการนำเสนอถึงบทบาทเครือข่ายที่กว้างขวางยิ่งขึ้น พื้นที่ลักษณะนี้ได้แก่ ร้านค้า โรงเรียน ศาสนสถาน องค์กรต่างๆ ส่วนในระดับสาธารณะ มุ่งเน้นที่การใช้ทรัพยากรภายนอกและความสามารถของการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานของรัฐ เพื่อการจัดสรรทรัพยากร[15]

การเกิดขึ้นของอาชญากรรม เป็นปรากฏการณ์ที่ความซับซ้อน มีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ มีนักทฤษฎีอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งให้ความสนใจกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรมในระดับปฏิบัติการมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ทฤษฎีโอกาสการเกิดอาชญากรรม (Criminal Opportunity Theory) การอธิบายการเกิดของอาชญากรรมในกลุ่มนี้มุ่งอธิบายจากปัจจัยความเสี่ยงของปัจเจกบุคคลร่วมกับปัจจัยด้านผู้กระทำผิด ทฤษฎีโอกาสการเกิดอาชญากรรม แบ่งประเภทเป็นทฤษฎีที่มีจุดมุ่งหมายในการอธิบายตัวแปรที่อธิบายว่าอาชญากรรมเป็นผลเนื่องมาจาก

1) ลักษณะของสถานที่

2) ลักษณะการใช้ชีวิตของเหยื่อ หรือกิจวัตรประจำวัน และ

3) พลวัตเชิงโครงสร้างของความใกล้ชิดและปัจจัยเสี่ยง ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกของผู้กระทำผิด

2.1.4 ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้พัฒนาทฤษฎีว่าด้วยพฤติกรรมของการเกิดอาชญากรรม และมีข้อเสนอทางทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของอาชญากรรม โดยมีปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างความสำนึกการละเมิดกฎหมาย กับสภาพแวดล้อม เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอในการป้องกันอาชญากรรม สรุปได้ดังนี้[16]

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกไม่ละเมิดกฎหมาย กับสภาพแวดล้อมขัดขวางการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมาย

---

[14] Caterina Gouvis Roman, *Schools as Generator of Crime: Routine Activities and the Sociology of Place*, pp. 11-12.

[15] Ibid., p. 12.

[16] ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ* (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2526), หน้า 17-22.

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกละเมิดกฎหมาย กับสภาพแวดล้อมขัดขวางการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมพยายามละเมิดกฎหมาย

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกไม่ละเมิดกฎหมาย กับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมายแฝง

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกละเมิดกฎหมาย กับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมละเมิดกฎหมาย

การวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมและแนวทางการป้องของทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ได้ผสมผสานทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายที่มุ่งการป้องกันอาชญากรรมโดยเจ้าหน้าที่รัฐในการใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตราป้องกันเหตุอาชญากรรม กับทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์โดยมุ่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนเพื่อให้เป็นกลไกหลักในการป้องกันอาชญากรรม ด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมที่ขัดขวางต่อการเกิดอาชญากรรมควบคู่กับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ[17]

ข้อเสนอในการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม จึงแบ่งออกเป็น 2 ระยะ กล่าวคือ ระยะยาว เกี่ยวข้องกับสถาบันทางสังคม ครอบครัว การศึกษา ศาสนา และอื่นๆ ที่จะต้องกล่อมเกลาและปลูกฝังสำนึกไม่ละเมิดกฎหมายให้แก่สมาชิกของสังคม ส่วนระยะสั้นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อขัดขวางการละเมิดกฎหมาย[18]

2.1.5 อาชญากรรมหลังยุคโลกาภิวัตน์

เมื่อโลกเข้าสู่ยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมขนส่ง กระแสความความเชื่อมโยงด้านการติดต่อสื่อสารและกระแสทางเศรษฐกิจส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อสภาพของอาชญากรรม และการกระทำผิดที่กระทบต่อสวัสดิภาพความปลอดภัยของประชาชนในหลายมิติ ข้อจำกัดของเขตแดนประเทศไม่เป็นข้อจำกัดต่อการก่ออาชญากรรมประชาชนในรัฐหนึ่งสามารถเข้าไปประทุษร้ายต่อทรัพย์ของประชาชนในอีกรัฐหนึ่งผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งมีระบบอินเตอร์เน็ตเชื่อมโยงทุกพื้นที่บนโลกแห่งนี้ สิ่งที่เป็นภัยต่อสวัสดิภาพของประชาชนไม่จำกัดเฉพาะอาชญากรรมพื้นฐานที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของอาชญากรในพื้นที่ชุมชนใดชุมชนหนึ่งเพียงเท่านั้น แต่อาชญากรอาจอยู่ในอีกซีกโลกหนึ่งซึ่งกระทำผิดข้ามพรมแดนเข้ามาสร้างความเดือดร้อนในอีกประเทศหนึ่ง

อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติกำหนดลักษณะความผิดที่เป็นอาชญากรรมข้ามชาติ ได้แก่ ความผิดกระทำลงในประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศ ความผิดกระทำลงในประเทศหนึ่งแต่ส่วนสำคัญของการตระเตรียมการการวางแผน การสั่งการ หรือการควบคุม ได้กระทำในอีกประเทศหนึ่ง ความผิดกระทำลงในประเทศหนึ่ง แต่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้อง

---

[17] เรื่องเดียวกัน, หน้า 22.

[18] เรื่องเดียวกัน, หน้า 127

กับการกระทำความผิดทางอาญาในอาณาเขตของประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศ หรือความผิดกระทำลงในประเทศหนึ่งแต่มีผลกระทบที่สำคัญเกิดขึ้นในอีกประเทศหนึ่ง[19]

ในยุคที่การติดต่อของพลเมืองโลกกระทำผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เครือข่าวดิจิทัลกลายเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร การทำธุรกรรมทางการเงิน การส่งผ่านข้อมูลต่างๆ ซึ่งใช้โดยประชาชนทั่วไปและระหว่างองค์การภาครัฐและเอกชน ทำให้เป็นช่องทางให้เกิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (cybercrime) อย่างแพร่หลายไปในทุกพื้นที่ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบอินเตอร์เน็ตได้

ภายใต้ประชาคมอาเซียน วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 ในแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2025 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งถือเป็นความท้าทายและเป็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ ที่จำเป็นต้องเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนโดยสร้างความร่วมมือในการแก้ไขและต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งครอบคลุมการก่อการร้าย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบขนอาวุธ โจรสลัด การฟอกเงิน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมไซเบอร์ การรับมือกับอาชญากรรมข้ามชาติจำเป็นต้องดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเพิ่มพูนความร่วมมือและการประสานงานระหว่างองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนที่มีอยู่ในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล การแบ่งปันประสานการฝึกร่วมและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมความร่วมมือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรอง การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การลาดตระเวนแบประสานงาน และการส่งคืนรายได้จากอาชญากรรม[20]

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาเริ่มต้นจากทฤษฎีอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม ซึ่งให้ความสนใจกับการพัฒนาระบบยุติธรรมทางอาญาและระบบกฎหมาย เพื่อให้การลงโทษผู้กระทำผิดมีความยุติธรรม แก้ไขปัญหาในอดีตซึ่งการพิสูจน์ความผิดและการลงโทษ ไม่มีระบบและมาตรฐานที่จะสามารถให้ความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหาได้ ทฤษฎีอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม จึงเสนอการปฏิรูประบบกฎหมายและกระบวนการพิจารณาคดีอาญาเป็นหลัก ฐานคติของนักทฤษฎีในสำนักนี้ จึงอยู่ในพื้นฐานของการใช้การลงโทษเพื่อจัดการกับอาชญากรรมและทำให้สังคมเกิดความสงบเรียบร้อย ในยุคต่อมา นักอาชญาวิทยาให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่น และสนใจศึกษาและอธิบายถึงปัจจัยสาเหตุที่ทำให้เกิดอาชญากรรม และมีข้อเสนอเข้าไปแทรกแซงต่อปัจจัยสาเหตุดังกล่าวมากยิ่งขึ้น เช่น สำนักสังคมวิทยาอาชญากรรม นิเวศวิทยาอาชญากรรม และทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เป็นต้น ในยุคโลกาภิวัตน์ เมื่อโลกเข้าสู่ยุคที่มี

---

[19] ศูนย์ประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ, *ความหมายของอาชญากรรมข้ามชาติ*[ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จากhttp://www.tccc.go.th/index.php?lite=article&qid=521930

[20] กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ, *อาเซียน 2025: มุ่งหน้าไปด้วยกัน (ASEAN 2025: Forging Ahead Together) วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2016-2525*, คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ, (กรุงเทพฯ: กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2559), หน้า 66.

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนต่างๆ ของโลกถูกเชื่อมต่อกันด้วยระบบอินเตอร์เน็ต รวมทั้งการติดต่อคมนาคมที่มีความสะดวกรวดเร็ว เป็นโอกาสให้อาชญากรกระทำผิดได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านพรมแดน ลักษณะของอาชญากรประเภทนี้จำเป็นที่รัฐต่างๆ จะต้องมีความร่วมมือระหว่างรัฐ เพื่อรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ระบบงานตำรวจและกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่สามารถจัดการกับอาชญากรรมข้ามชาติอันเป็นภัยคุกคามต่อสวัสดิภาพของประชาชนรูปใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อประโยชน์ในการพรรณนาถึงระบบการบริหารจัดการงานตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียนในลำดับแรกจึงอาศัยกรอบทฤษฎีทางอาชญากรรมวิทยาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกับอาชญากรรม เป็นกรอบในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพอาชญากรรมที่เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมของประเทศสมาชิกอาเซียนในระดับมหภาค ซึ่งมีสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และทางการเมืองที่แตกต่างกัน

2.2 ทฤษฎีทางการบริหารงานตำรวจและองค์การ (Police Administration)

2.2.1 การจัดองค์การตำรวจ (Police Organizing)

การบริหารงานและจัดองค์การตำรวจแบบดั้งเดิม เป็นการนำทฤษฎีการบริหารงานขององค์การภาคเอกชน รวมทั้งการบริหารงานภาครัฐมาใช้ในการจัดองค์การตำรวจ นิยามของ “องค์การ” ในทฤษฎีองค์การโดยทั่วไป ความหมายขององค์การ คือ สิ่งที่จัดตั้งขึ้นโดยมีคนหลายคนร่วมกันปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมที่มีเป้าหมายร่วมกัน การปฏิบัติงานอาจมีการแบ่งหน้าที่ กำหนดบทบาทเพื่อปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคนดังกล่าว องค์การส่วนใหญ่ซึ่งรวมถึงองค์การตำรวจ มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ องค์การที่เป็นทางการ (Formal Organization) และองค์การไม่เป็นทางการ (Informal Organization)[21]

2.2.1.1 องค์การที่เป็นทางการ (Formal Organization) มีลักษณะสำคัญ ได้แก่ สายการบังคับบัญชา (Chain of Command) มีสายงานของอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน อำนาจหน้าที่ (Authority) มีการกำหนดผู้ที่มีสิทธิที่จะออกคำสั่งหรืออำนาจที่ทำให้เกิดการเชื่อฟัง ความรับผิดชอบ (Responsibility) มีความพร้อมรับผิดรับชอบสำหรับคำสั่งที่ออกไป ช่วงการบังคับบัญชา (Span of Control) เป็นความรับผิดชอบในการกำกับดูแลต่อหน่วยงานในจำนวนน้อยที่สุด ลักษณะของการติดต่อสื่อสาร (Nature of Communication) มีเครือข่ายการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการ[22]

---

[21] Richard N. Holden, *Modern Police Management* (NJ: Prentice Hall Career and Technology Englewood, 1994), p. 136

[22] Thomas Barker, Ronald D. Hunter and Jeffery P. Rush, *Police Systems and Practices: An Introduction* (NJ: Prentice Hall Career & Technology, 1994), p. 124.

ข้อเสนอของนักทฤษฎีการบริหารงานในยุคดั้งเดิม ต้องการจัดโครงสร้างองค์การให้มีความชัดเจนและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารองค์การ นักทฤษฎีที่มีแนวคิดดังกล่าว เช่น Henri Fayol ซึ่งได้เสนอหลักการบริหารงานที่สำคัญ เช่น [23]

- การแบ่งงานกันทำ แรงงานที่แบ่งงานกันทำตามความเชี่ยวชาญจะทำเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากเป็นการลดความสูญเสียและเพิ่มผลผลิต

- อำนาจหน้าที่ คือ การมีสิทธิที่จะออกคำสั่งและอำนาจที่จะทำให้เกิดการเชื่อฟัง

- วินัย การขาดวินัยเป็นผลมาจากการขาดภาวะผู้นำ วินัยจะเกิดขึ้นได้เมื่อคนงานและผู้จัดการเคารพกฎกติกาภายในองค์การ

- เอกภาพในการสั่งการ ไม่ควรมีบุคคลใดจะมีหัวหน้าเกินกว่า 1 คน

- เอกภาพในทิศทางการปฏิบัติ งานที่มีลักษณะเดียวกันซึ่งถูกกำหนดทิศทางสู่เป้าหมายที่เป็นหนึ่งเดียว ควรที่จะจัดกลุ่มไว้ด้วยกันภายใต้ผู้จัดการคนเดียว

- ผลประโยชน์ขององค์กรมาก่อนผลประโยชน์ส่วนบุคคล เป้าหมายขององค์การควรมาก่อนเป้าหมายส่วนบุคคล หากมีกรณีที่เป้าหมายส่วนบุคคลมาก่อนจะทำให้เกิดความขัดแย้งภายในองค์การ

- ค่าตอบแทน การให้รางวัล ในรูปแบบของการจ่ายเงินและผลประโยชน์ต่างๆ ควรจะต้องมีความเป็นธรรมสำหรับบุคคลากรทุกคนภายในองค์กร

- การรวมศูนย์อำนาจ อำนาจหน้าที่จะทำรวมอยู่ที่ส่วนบนสุดขององค์การ

- สายการบังคับบัญชา มีเส้นทางการใช้อำนาจอย่างชัดเจน

- ระเบียบ ทรัพยากรควรประสานทรัพยากรในหนทางซึ่งมีพื้นที่สำหรับทุกสิ่งทุกอย่างและทุกสิ่งทุกอย่างอยู่บนพื้นที่ดังกล่าว

- ความเป็นธรรม คือความยุติธรรมและความมีเมตตาในความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา

- ความมั่นคงในตำแหน่ง การปฏิบัติงานควรดำเนินการไปตามแผนที่กำหนด เพื่อหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง

- การริเริ่ม ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติโดยการตัดสินใจของตนเอง เมื่อมีโอกาสที่จะต้องแก้ไขปัญหา

- ความเป็นหนึ่งเดียวกันขององค์การ ผู้บังคับบัญชาควรเน้นย้ำเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมโดยสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความรู้สึกถึงความเป็นเอกภาพ

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Webber) นักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน ได้ให้เสนอแนวคิดของการจัดองค์การแบบราชการ (bureaucracy) เวเบอร์ สร้างคำว่า bureaucracy เพื่อใช้อธิบายถึงโครงสร้างองค์การซึ่งเขาได้ศึกษาสังเกตจากองค์การด้านอุตสาหกรรม เวเบอร์ ใช้คำว่า bureaucracy เนื่องจากการทำให้เกิด bureau หรือ “หน่วยงาน” ทำให้ “โครงสร้างที่เป็นทางการ” ได้ปรากฏขึ้น โดยแต่ละหน่วยงาน

---

[23] Fayol, 1987 cited in Richard N. Holden, *Modern Police Management*, p. 137.

ที่ปฏิบัติงานต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และเป็นส่วนประกอบร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในโครงสร้างองค์การ[24]

การจัดองค์การตำรวจแบบเป็นทางการในยุคแรก เริ่มต้นอย่างชัดเจนเมื่อครั้งที่ เซอร์ โรเบิรต์ พีล (Sir Robert Peel) ได้เสนอต่อรัฐสภาของอังกฤษให้ผ่านพระราชบัญญัติตำรวจนครบาลลอนดอน (London Metropolitan Police Act) และสรรหาบุคลากรที่จะทำให้แนวคิดในการจัดตั้งองค์การตำรวจสมัยใหม่เกิดผลในทางปฏิบัติ Charles Rowan ซึ่งเคยเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจทหาร (military police officer) ได้รับมอบหมายให้เข้ามาบริหารกองกำลังตำรวจนครบาลลอนดอน การมีกฎหมายตำรวจนครบาลลอนดอน และการมอบหมายให้ Rowan มาทำหน้าที่ ถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของการจัดองค์การตำรวจ ทำให้องค์การตำรวจได้รับอิทธิพลจากรูปแบบการบริหารในแบบทหาร การบริหารตำรวจนครบาลลอนดอนในช่วงกลางศตวรรษที่ 19 การจัดโครงสร้างองค์การแบบทหารและโครงสร้างขององค์การทางศาสนา คือ ศาสนจักรโรมันคาทอลิก ถูกนำมาเป็นตัวแบบในการจัดโครงสร้างองค์การตำรวจของ Rowan ตัวแบบดังกล่าวในยุคนั้น ถือว่ามีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการเป็นตัวแบบสำหรับองค์การตำรวจแบบใหม่ ตัวแบบการจัดองค์การแบบทหารยังคงมีความเด่นชัดในรูปแบบโครงสร้างองค์การสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายจนกระทั่งในยุคปัจจุบัน[25]

Barker, Hunter and Rush กล่าวถึงการจัดองค์การตำรวจ (police organization) ว่าเป็นสิ่งที่รวมถึงขอบข่ายงานเชิงโครงสร้าง (structure framework) เพื่อทำให้เป้าหมาย (goals) และเป้าประสงค์ (objective) เกิดขึ้นจริงได้ การแบ่งงานกันทำ (a division of labor) ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ที่จะทำให้แน่ใจว่ากระบวนการของการบรรลุเป้าหมายสามรถเกิดขึ้นได้[26]

ในแง่โครงสร้างองค์การอย่างเป็นทางการของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การตำรวจ ส่วนใหญ่จะแบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ส่วน คือ สายตรวจ (patrol) สืบสวนสอบสวน (นักสืบ) และหน่วยบริหารหรือสนับสนุน (auxiliary, ancillary)[27] สำหรับ Richard N. Holden ได้แบ่งองค์กรบังคับใช้กฎหมายออกเป็น 3 ส่วนหลัก คือ ส่วนปฏิบัติการ (operations) ส่วนบริการทางการบริหาร (administrative service) และส่วนบริการทางด้านเทคนิค (technical services)[28] โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

---

[24] Richard N. Holden, *Modern Police Management*, p. 137

[25] Thomas Barker, Ronald D. Hunter and Jeffery P. Rush. *Police systems and practices: An introduction* (New Jersey: Prentice Hall Career & Technology, 1994), p. 117

[26] Thomas Barker, Ronald D. Hunter and Jeffery P. Rush. *Police systems and practices: An introduction* (New Jersey: Prentice Hall Career & Technology, 1994), pp. 114-115.

[27] Ibid., p. 123

[28] Richard N. Holden, *Modern Police Management* (NJ: Prentice Hall Career and Technology, Englewood Cliffs, 1994), p. 157

1) ส่วนปฏิบัติการ (operations) มีส่วนปฏิบัติที่ทำหน้าที่สำคัญในการจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจ ได้แก่

1.1) สายตรวจ (patrol) เป็นฝ่ายปฏิบัติการหลักของหน่วยงานตำรวจ เจ้าหน้าที่สายตรวจเป็นกำลังส่วนใหญ่ที่ติดต่อกับประชาชน เป็นผู้ที่จะต้องตอบสนองต่อเหตุอาชญากรรมเป็นคนแรก ไม่ว่าจะเป็นเหตุที่ร้ายแรงหรือไม่ และเนื่องจากงานสายตรวจต้องรับผิดชอบตลอด 24 ชั่วโมง และครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานตำรวจ หน่วยงานตำรวจส่วนใหญ่จึงจัดการปฏิบัติงานเป็นผลัด กลยุทธ์ในการตรวจตราป้องกันเหตุมีหลายแนวทาง วิธีการแบบดั้งเดิมคือ ใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตราแบบสุ่ม เพื่อแสดงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมีสมมติฐานว่าหากมีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏให้เห็นในที่สาธารณะจะทำให้คนหวาดกลัวที่จะกระทำผิด การจัดสายตรวจมีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของลักษณะพื้นที่และปัญหาอาชญากรรม เช่น สายตรวจรถยนต์ สายตรวจรถจักรยานยนต์ สายตรวจเดินเท้า สายตรวจจักรยาน สายตรวจม้า สายตรวจทางอากาศ สายตรวจทางน้ำ เป็นต้น[29]

1.2) การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (criminal investigation) งานสืบสวนสอบสวนคดีอาญา จะกลายเป็นงานที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญพิเศษขึ้นมา ก็เมื่อในหน่วยงานตำรวจนั้น กำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจ จะต้องทำงานมากเกินไปสำหรับการสืบสวนสอบสวนคดีต่างๆ ให้เสร็จสิ้น เมื่อใดก็ตามเมื่อผู้บริหารงานตำรวจเห็นว่าหน่วยงานของตนเอง เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจไม่สามารถจะปฏิบัติงานทั้งด้านการตรวจ และการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาได้พร้อมกัน ก็จำเป็นต้องมีฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญาขึ้นมาโดยเฉพาะ[30] กล่าวอีกแง่หนึ่ง งานสืบสวนสอบสวนคดีอาญา เป็นพื้นฐานของงานตำรวจในหน่วยงานขนาดเล็ก เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ อาจทำหน้าที่เป็นผู้สืบสวนสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง แต่เมื่อขนาดองค์กรใหญ่มีคดีเกิดขึ้นมาจำเป็นต้องมีแผนกสืบสวนสอบสวนแยกออกมา

ผลการศึกษาในสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับงานสืบสวนสอบสวน มีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น โดยสภาพความเป็นจริงแล้ว ในขณะที่คดีอุกฉกรรจ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นมีการสืบสวนสอบสวนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่คดีมีโทษเกินกว่า 1 ปี ที่ได้รับแจ้งจำนวนมากได้รับความสนใจจากพนักงานสืบสวนสอบสวนเพียงผิวเผิน และคดีเล็กน้อยเกือบทั้งหมดไม่ได้รับการสืบสวนสอบสวนแต่อย่างใด การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน มีทั้งการจัดทำเอกสาร รายงาน การสอบสวนผู้เสียหาย พยาน มีกระบวนการที่จะต้องดำเนินการหลังจากการจับกุมผู้ต้องหาได้ งานสืบสวนสอบสวน เป็นงานที่เกี่ยวเนื่องกับพนักงานอัยการ สำหรับกรณีที่มีคดีเกิดขึ้นจำนวนมาก อาจมีความจำเป็นต้องลดความพยายามในการสืบสวนสอบสวนคดีที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำผิด ยกเว้นเป็นคดีที่ร้ายแรง การสืบสวนสอบสวนในคดีสำคัญร้ายแรงจำเป็นต้องมีการทำงานเป็นทีม และมีการร่วมมือกับผู้เสียหายและประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม[31]

---

[29] Ibid., pp. 157-163.

[30] Ibid., p. 164

[31] Hastings, 1977 cited in Ibid., pp. 164-165.

1.3) จราจร (traffic) งานจราจรก็เป็นอีกหน่วยที่สร้างขึ้นมาให้เป็นหน่วยงานย่อยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ แม้จะเป็นหน่วยงานตำรวจขนาดเล็ก ก็มักจะต้องมีส่วนของงานจราจรอยู่เสมอ อาจมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรเพียงนายเดียวก็ได้ เหตุผลที่จำเป็นต้องมีงานจราจรในสถานีตำรวจ ประการแรก มีประชาชนเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรเป็นจำนวนมาก และมากกว่าผู้ที่เสียชีวิตจากเหตุอาชญากรรม ประการที่สอง ในเขตพื้นที่เมือง เจ้าหน้าที่สายตรวจจะใช้เวลามากขึ้นไปกับการแก้ปัญหาการจราจร ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจต้องหันเหความสนใจไปจากงานด้านการป้องกันปราบปราม ประการที่สาม ค่าปรับจราจร ช่วยเพิ่มงบประมาณให้แก่ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นั้นจากค่าปรับคดีจราจร หากปราศจากการบังคับใช้กฎหมายจราจร หลายชุมชนอาจจำเป็นต้องหางบประมาณโดยใช้วิธีการขึ้นภาษี[32] หน้าที่หลักของงานจราจร ก็คือ การบังคับใช้กฎหมายจราจร การอำนวยการจราจร และการสืบสวนสอบสวนคดีอุบัติเหตุจราจร

1.4) ทีมปฏิบัติการพิเศษ (tactical team) ทีมปฏิบัติการและอาวุธพิเศษ (Special Weapons and tactics) หรือ SWAT เป็นแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาโดยเป็นผลมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยในช่วงทศวรรษที่ 1960 และต้นทศวรรษที่ 1970 ในสหรัฐอเมริกา ความไม่ลงรอยกันภายในทำให้เกิดเหตุจลาจลและอาชญากรรมที่รุนแรงในพื้นที่เมือง หน่วยงานต่างๆ ตระหนักได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจปกติ ไม่อาจรับมือเหตุการณ์รุนแรงต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การจับตัวประกัน การก่อการร้าย เป็นต้น แทนที่จะต้องฝึกอบรมตำรวจทั้งหมดให้มีประสิทธิภาพ หน่วยตำรวจจึงได้สร้างหน่วยที่มีความเชี่ยวชาญขนาดเล็กขึ้นมาโดยเฉพาะ ทำการฝึกและติดอาวุธและอุปกรณ์พิเศษที่จำเป็น หน่วยปฏิบัติการพิเศษจึงได้เกิดขึ้น[33]

2) ส่วนบริการ (Service) ส่วนบริการขององค์กรด้านการบังคับใช้กฎหมาย ถูกออกแบบเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนหน่วยปฏิบัติการ ส่วนบริการอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ส่วนบริการด้านบริหาร และส่วนบริการด้านเทคนิค ทั้งสองหน้าที่มีความจำเป็นสำหรับองค์กรด้านการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ[34]

2.1) ส่วนบริการด้านบริหาร (Administrative Services) เป็นหน่วยงานที่มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน เพื่อให้ทำหน้าที่ด้านการบริหารได้บรรลุผลสำเร็จ หน้าที่ในการบริหาร เช่น งบประมาณ การวางแผน การจัดบุคลากร การฝึกอบรม เป็นต้น

2.2) ส่วนบริการด้านเทคนิค (technical Services) คือส่วนบริการที่ถูกออกแบบ เพื่อยกระดับหน่วยปฏิบัติการ เช่น การเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรม การติดต่อสื่อสาร งานอาชญาวิทยา งานควบคุมผู้ต้องขัง เป็นต้น

---

[32] Ibid., p. 169.

[33] Ibid., p. 170.

[34] Ibid., p. 171.

การจัดองค์การตำรวจ มีความแตกต่างกับการจัดองค์การของภาคธุรกิจ เนื่องจากองค์การภาคเอกชนมุ่งเน้นที่ผลกำไร และมีองค์การธุรกิจเอกชนที่ให้บริการในลักษณะเดียวกันหลายองค์การนำไปสู่การแข่งขันกันระหว่างองค์การต่างๆ โดยลูกค้าสามารถเลือกใช้บริการจากองค์การได้อย่างหลากหลาย การแข่งขันระหว่างองค์การ ทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงบริการของตนเองที่มีต่อกลุ่มลูกค้าเฉพาะ และองค์การภาคเอกชน จัดให้บริการให้เฉพาะคนที่ปรารถนาจะรับบริการ[35]

แต่สำหรับองค์กรภาครัฐ เป็นองค์การที่ให้บริการโดยไม่ขึ้นอยู่กับผลกำไร ลักษณะสำคัญขององค์การภาครัฐ คือ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (public accountability) ในพฤติกรรม กิจกรรม และการใช้จ่ายงบประมาณ แนวคิดเรื่องความรับผิดชอบมีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับองค์การตำรวจในฐานะเป็นองค์การภาครัฐ องค์การตำรวจมีความรับผิดชอบสองลักษณะ คือ ความรับผิดชอบต่อหลักนิติธรรม (the rule of law) เช่นเดียวกับมีความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ของประชาชน (public interest) งานตำรวจจะต้องสร้างความพึงพอใจทั้งต่อข้อกำหนดของกฎหมาย และต่อความคาดหวังของชุมชน ความคาดหวังของชุมชน อาจเป็นความต้องการของชุมชนในภาพรวม หรือเป็นความคาดหวังของชุมชนต่างๆ ภายในเขตพื้นที่หนึ่งๆ ความรับผิดชอบสองแบบนี้ได้ก่อให้เกิดปัญหามากมายสำหรับการบริหารงานตำรวจและเจ้าหน้าที่ตำรวจ[36] โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการสนองตอบต่อผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม อาจขัดกับผลประโยชน์ส่วนร่วม องค์การภาครัฐไม่ได้แข่งขันกับองค์การใดๆ เป็นเพียงองค์การเดียวที่ให้บริการประชาชน องค์การตำรวจให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่มีส่วนแบ่งการตลาดกับองค์การอื่น องค์การตำรวจดำรงอยู่เพื่อประชาชนทุกคนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ลูกค้าคือพลเมืองทุกคน หน่วยงานตำรวจจะต้องให้บริการ แก้ไขปัญหาให้แก่พลเมืองทุกคน ตำรวจไม่สามารถเลือกให้บริการต่อพลเมืองเพียงกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเท่านั้น ไม่สามารถเลือกที่จะไม่ให้บริการแก่คนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด [37]

ลักษณะเฉพาะขององค์การตำรวจ คือ ลูกค้าจำนวนมากของหน่วยงานตำรวจ ไม่เต็มใจที่จะเป็นลูกค้า องค์การภาคเอกชนสามารถเลือกกลุ่มเป้าหมายสำหรับให้บริการได้ และลูกค้าก็มีอิสระที่จะเลือกได้ว่าจะรับบริการจากองค์การใด แต่องค์การตำรวจไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ ลูกค้าจำนวนมากของตำรวจ ไม่ต้องการบริการที่เจ้าหน้าที่จัดหาให้ ทำให้เกิดความไม่พอใจ ลูกค้าจำนวนมากอาจพยายามที่จะปฏิเสธการให้บริการหรือการปฏิบัติของหน่วยงานตำรวจและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นลักษณะที่เฉพาะเจาะจงของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และทำให้มีความยากในการบริหารจัดการงานตำรวจ[38] ประชาชนที่เป็นเหยื่อหรือได้รับความเสียหายจากอาชญากรรม เข้ามาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยความคาดหวังสูงและอยู่ในระหว่างได้รับความเสียหายทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ ประชาชนที่เป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหา ซึ่งต้องถูกดำเนินคดี ได้รับการปฏิบัติ

---

[35] Thomas Barker, Ronald D. Hunter and Jeffery P. Rush, *Police Systems and Practices: An Introduction*, p. 115.

[36] Ibid., p. 116

[37] Ibid.

[38] Ibid.

ในทางที่ถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพทั้งสองฝ่าย จึงอยู่ในสภาพความไม่พึงพอใจเมื่อเริ่มต้นเข้ามาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

หน่วยงานราชการเป็นองค์กรที่มิได้เกี่ยวข้องกับการทำผลกำไร สาระสำคัญขององค์การของสาธารณะ ก็คือ ความพร้อมรับผิดชอบต่อสาธารณะ (public accountability) ในการกระทำ กิจกรรม และการใช้จ่ายงบประมาณ แนวความคิดของความพร้อมรับผิดชอบ เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์การตำรวจ สำหรับหน่วยงานสาธารณะจะต้องมีความพร้อมรับผิดชอบในสองลักษณะ องค์การตำรวจ มีความรับผิดชอบต่อหลักนิติธรรม (rule of law) เช่นเดียวกับความพร้อมรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ของประชาชน งานตำรวจจะต้องสร้างความพึงพอใจต่อทั้งความต้องการในด้านกฎหมาย และความคาดหวังของชุมชน ความคาดหวังของชุมชน อาจรวมถึงชุมชนโดยรวมทั้งหมด เช่น เมือง เช่นเดียวกับความคาดหวังของชุมชนต่างๆ อันหลากหลาย ภายในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง หมู่บ้าน และอื่นๆ ความพร้อมรับผิดชอบในลักษณะนี้ ทำให้เกิดปัญหาอย่างมากสำหรับการบริหารงานตำรวจและเจ้าหน้าที่ตำรวจ [39]

ลักษณะพิเศษขององค์การตำรวจอีกประการหนึ่ง คือ การใช้วิจารณญาณ องค์กรโดยทั่วไปอำนาจการใช้วิจารณญาณ มักจะอยู่กับผู้อยู่สูงสุดขององค์กร และลดหลั่นกันลงมา แต่สำหรับองค์การตำรวจ แม้ว่ารูปแบบการจัดองค์การซึ่งมีการบังคับบัญชาคล้ายคลึงกับองค์การอื่นๆ โดยทั่วไป แต่มิใช่ผู้ที่มีตำแหน่งสูงสุดขององค์การจะเป็นผู้มีการใช้วิจารณญาณสูงสุดที่มีผลต่อองค์กรและต่อประชาชน แต่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ล่างสุดขององค์กร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน ที่เป็นผู้ติดต่อและใช้วิจารณญาณกับประชาชน ซึ่งเป็นการใช้วิจารณญาณที่จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร[40]

ข้อจำกัดของการจัดองค์กรกึ่งทหาร

การจัดโครงสร้างองค์การตำรวจตั้งแต่มีการตั้งกองกำลังตำรวจสมัยใหม่ โดยเซอร์โรเบิรต์ พีล ในตำรวจนครบาลลอนดอน ถือเป็นรากฐานสำหรับการจัดองค์กรตำรวจที่ส่งต่อกันมาจนถึงยุคปัจจุบัน ทำให้กองกำลังตำรวจที่จัดตั้งขึ้น มีรูปแบบการบริหารงานองค์การตำรวจที่ชัดเจน โดยนำลักษณะการจัดองค์การทหารเข้ามาประยุกต์ใช้กับกองกำลังตำรวจ อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์สังคมและเศรษฐกิจมีความเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ลักษณะการจัดองค์การดังกล่าว อาจไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน เนื่องจากการจัดโครงสร้างองค์การแบบกึ่งทหาร (paramilitary bureaucracy) ขาดความยืดหยุ่น ไม่มีประสิทธิภาพ และในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การจัดโครงสร้างยังเป็นอุปสรรคสำหรับความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ความเป็นอิสระและ

---

[39] Ibid.

[40] สมเกียรติ อัศวิษณุ, *ตำรวจของประชาชน เป็นไปได้หรือ* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธุรกิจบัณฑิตย์, 2557), หน้า 41.

ความตระหนักรู้ด้วยตนเองของคนในองค์กร หลายคนเชื่อว่าลักษณะองค์กรแบบกึ่งทหาร เป็นสิ่งประหลาดสำหรับความเชื่อแบบประชาธิปไตยโดยทั่วไปของพลเมืองเกือบทั้งหมด[41]

แม้ว่าหน่วยงานตำรวจภายใต้รูปแบบองค์กรแบบกึ่งทหาร จะต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีความสุภาพอ่อนน้อมและทำความเข้าใจถึงการติดต่อเกี่ยวข้องกับประชาชน แต่การบริหารงานภายใต้การจัดองค์กรลักษณะดังกล่าว ก็ยังให้ความสำคัญกับการบังคับบัญชา การควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ขั้นตอนการปฏิบัติที่เข้มงวด ขาดความยืดหยุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่อาจจะปรับตัวได้ตามสถานการณ์ การขาดความสามารถในการปรับตัวพฤติกรรมต่อสถานการณ์เป็นสาเหตุหลักของความตึงเครียดในหมู่เจ้าหน้าที่ตำรวจ[42]

ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างแบบกึ่งทหาร กับความเป็นวิชาชีพ (professionalism) ลักษณะโครงสร้างองค์กรแบบกึ่งทหาร ทำให้มีข้อจำกัดในการตันสินใจอย่างเป็นวิชาชีพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นหลักการขั้นพื้นฐานของพฤติกรรมในเชิงวิชาชีพของตำรวจ[43] โครงสร้างที่มีสายการควบคุมบังคับบัญชา การสั่งการจากศูนย์กลางอำนาจ ทำให้การบริหารงานหรือการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การตัดสินใจเฉพาะหน้ากับเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเผชิญ เกิดความล่าช้าไม่ทันการณ์ รวมทั้งการตัดสินใจโดยผู้บังคับบัญชาที่อยู่ข้างบน อาจไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนถูกต้อง

2.2.1.2 องค์การไม่เป็นทางการ (Informal Organization)

องค์การไม่เป็นทางการ เป็นสิ่งที่ผูกมัดสมาชิกภายในองค์กร โดยเป็นไปตามธรรมชาติและมีความยืดหยุ่น องค์การไม่เป็นทางการนี้ถูกชี้นำโดยความรู้สึกและผลประโยชน์ส่วนบุคคลที่แพร่กระจายสำหรับการปฏิบัติงานขององค์การที่เป็นทางการ แต่ก็เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ง่ายเกินกว่าจะเป็นสิ่งที่เข้าไปอยู่ในส่วนที่เป็นทางการ[44] ภายในองค์การใดๆ ก็ตาม จะมีศูนย์กลางแห่งอำนาจซึ่งไม่ถูกตระหนักได้อย่างเป็นทางการ มีเครือข่ายของการติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ และบางครั้งหลีกเลี่ยงช่องทางที่เป็นไปตามกฎระเบียบ และกระบวนการตัดสินใจเกิดขึ้นผ่านความเป็นอิสระไม่อยู่กับระบบที่กำหนดขึ้น[45]

แม้ว่ากิจการต่างๆ ของทางราชการจะดำเนินการโดยองค์การที่เป็นทางการ แต่โครงสร้างที่ไม่เป็นทางการก็มักจะกำหนดการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้น และการปฏิบัติที่ดำเนินการไปตามการตัดสินใจนั้น โครงสร้างที่ไม่เป็นทางการมีบทบาทสำคัญในการธำรงรักษาองค์การ ในบางครั้งโครงสร้างทางการและการปฏิบัติไปตามกฎของหน่วยราชการไม่ได้ทำให้เกิดผลประโยชน์ของพนักงานหรือองค์การเสมอไป ดังนั้นโครงสร้างไม่เป็นทางการอาจจะช่วยการดำรงรักษาระบบภายใต้สถานการณ์ที่ยากลำบากได้ ช่วยเติมช่องว่าง

---

[41] Thomas Barker, Ronald D. Hunter and Jeffery P. Rush, *Police Systems and Practices: An Introduction*, p. 120.

[42] Ibid.

[43] Ibid., p. 121

[44] Dalton cited in ibid., p. 130

[45] Mintzberg, 1979, 46 cited in ibid., p. 131.

อันเนื่องมาจากกระบวนการที่เป็นทางการและยังช่วยให้เจ้าหน้าที่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและความพึงพอใจการปฏิบัติงานเกือบทั้งหมดไม่อาจกระทำได้โดยปราศจากการติดต่อสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ[46]

องค์กรแบบไม่เป็นทางการ คงอยู่เพื่อช่วยให้กระบวนการปฏิบัติงานมีความราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเผชิญกับประชาชนที่มีความแตกต่างหลากหลาย มีพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจและอื่นๆ ที่แตกต่างกัน แม้แต่ในพื้นที่เดียวกันก็มีลักษณะที่แตกต่างกัน องค์การแบบไม่เป็นทางการ มีความจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติต่อประชาชนที่มีความแตกต่างกันนี้ มีความเหมาะสม นโยบายการบังคับใช้กฎหมายที่จำเป็นต้องใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ เกิดขึ้นจากองค์การที่ไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ เพื่อให้ภารกิจราบรื่น และเกิดความสงบสุขในชุมชน ทำให้เราตระหนักได้ว่าสำหรับองค์การตำรวจ การบังคับใช้กฎหมายอย่างสมบูรณ์แบบไม่อาจเกิดขึ้นได้ในโลกของความจริง[47]

2.2.2 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานตำรวจ

เมื่อปี ค.ศ.2012 ได้มีการประชุมการวิจัยด้านการบริหารงานตำรวจ (Police Executive Research Forum - PERF)[48] ในประเทศสหรัฐอเมริกา การจัดการประชุมครั้งนี้ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างหัวหน้าตำรวจและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาถึงแนวโน้มอนาคตของงานตำรวจ การประชุมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนโดยหน่วยบริการด้านตำรวจชุมชน (Community Oriented Policing Services – COPS) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัด กระทรวงยุติธรรมของสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Justice) ที่มีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนและกำหนดนโยบาย แนวทางในการดำเนินงานด้านตำรวจชุมชนของหน่วยตำรวจต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ร่วมกับภาคเอกชน คือ บริษัท Target Corporation ซึ่งเป็นบริษัทค้าปลีกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของสหรัฐอเมริกา

การประชุมดังกล่าวมีการสำรวจความคิดเห็นในหัวข้ออนาคตของงานตำรวจ จากหน่วยงานตำรวจมากกว่า 500 แห่ง ได้รับการตอบกลับประมาณ 200 หน่วยงาน จากทั่วประเทศ ผลการสำรวจได้ชี้ให้เห็นถึงโอกาสและความท้าทายที่หน่วยงานตำรวจอาจจะต้องเผชิญในอนาคต ในการประชุมมีการอภิปรายกันถึงแนวโน้มว่างานตำรวจจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในช่วง 2-5 ปี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของตำรวจ โครงสร้างของหน่วยงาน การติดต่อสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตำรวจกับชุมชน บทบาทของเทคโนโลยี และสื่อสังคม (social media) รวมทั้งการสรรหาและรักษาบุคลากรเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้ในขณะที่หน่วยงานตำรวจหลายแห่งได้รับผลกระทบโดยการตัดงบประมาณลง

งานตำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เปลี่ยนแปลงจากระบบงานแบบดั้งเดิมที่เน้นการรับแจ้งเหตุส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปที่เกิดเหตุ และงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดเมื่อเหตุเกิด มาเป็นการปฏิบัติงาน

---

[46] Ibid.

[47] Ibid.

[48] Community Oriented Policing Services, U.S. Department of Justice, *Future trends in policing*, (D.C.: Office of Community Oriented Policing Services, 2014)

ตำรวจในเชิงรุก เพื่อมุ่งการป้องกันอาชญากรรมมิให้เกิด โดยการเข้าไปแก้ไขเพื่อลดปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรมที่ต้นเหตุ และจากผลการสำรวจดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานตำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกา วางแผนที่จะใช้งานตำรวจแบบคาดการณ์ในอนาคต (Predictive Policing) และงานตำรวจที่อาศัยฐานข้อมูลด้านการข่าว (Intelligence-Led Policing) ให้มากยิ่งขึ้น

งานตำรวจแบบคาดการณ์ในอนาคต เป็นการนำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ นำมาวิเคราะห์ และใช้ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์เพื่อทำนายแนวโน้ม ป้องกันและตอบสนองต่ออาชญากรรมในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งานตำรวจแบบคาดการณ์ มักจะเริ่มต้นด้วยวิธีการแบบดั้งเดิม เช่น เก็บข้อมูลจุดที่เกิดเหตุบ่อย (hot spot) เพื่อการกำหนดพื้นที่ที่เกิดเหตุเป็นประจำ แต่งานตำรวจแบบคาดการณ์ในอนาคต ได้ก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง โดยนำข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ เช่น เมื่อได้ข้อมูลว่าเกิดเหตุลักทรัพย์ในเคหสถาน ในพื้นที่ใดบ่อย ต้องมีการค้นหาต่อไปว่าจุดที่เกิดเหตุดังกล่าวมีความเสี่ยงหรือความเปราะบางอย่างไร ที่ทำให้เกิดเหตุขึ้นบ่อยในบริเวณดังกล่าว เป็นต้น งานตำรวจที่อาศัยฐานข้อมูลด้านการข่าว เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจำนวนมากที่นำเข้ามาวิเคราะห์ เป็นตัวแบบเชิงธุรกิจและปรัชญาด้านการจัดการ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและข่าวสารด้านอาชญากรรม อยู่รายล้อมกรอบการตัดสินใจเพื่อทำให้อาชญากรรมและปัญหาลดน้อยลง งานตำรวจลักษณะนี้ มุ่งเน้นต่อผู้กระทำผิดอาญาร้ายแรงในลักษณะองค์กรอาชญากรรม

จากรายงานเรื่อง Future Trends in Policing ได้สรุปผลการประชุมในด้านแนวโน้มงานตำรวจในอนาคต สรุปได้ดังนี้

1) การสร้างหุ้นส่วนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อประชาชนอย่างสูงสุด (Tailoring Partnerships to Maximize Public Safety) หน่วยงานตำรวจส่วนใหญ่ ร้อยละ 94 จากผู้ที่ตอบแบบสำรวจ เป็นหุ้นส่วนกับหน่วยงานตำรวจอื่นเพื่อเพิ่มการประสานงานในด้านการต่อสู้กับอาชญากรรม การเป็นหุ้นระหว่างหน่วยงานตำรวจด้วยกัน และเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่างๆ ยังมีแนวโน้มที่สำคัญเนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจในปี ค.ศ.2008 ทำให้หน่วยงานตำรวจหลายแห่งถูกตัดงบประมาณลง การสร้างหุ้นส่วนกับหน่วยงานต่างๆ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการปฏิบัติงานภายในแนวคิดตำรวจชุมชน การเป็นหุ้นส่วนมีทั้งกับหน่วยงานตำรวจอื่น หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ องค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร ภาคธุรกิจ องค์กรเอกชนกองทุนตำรวจ บริษัทรักษาความปลอดภัย ฯลฯ

การเป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชน มีลักษณะการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรม โดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สื่อสังคมออนไลน์ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลรูปแบบการกระทำผิดผู้ต้องสงสัยที่เข้าไปลักทรัพย์ในห้างสรรพสินค้า ห้างค้าปลีก โดยการแชร์ภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเป็นการแจ้งเตือนกลุ่มผู้ค้า ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างตำรวจกับร้านค้าของเก่า การขึ้นบัญชีทรัพย์สินที่ถูกโจรกรรม และกระจายข้อมูลดังกล่าวเพื่อมิให้ร้านค้าของเก่ารับซื้อของที่ถูกโจรกรรมมา โดยมีการกำหนดโทษในการเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้น

2) การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (Implementing Strategies to Increase Efficiency) จากปัญหาที่หน่วยงานตำรวจทั่วประเทศถูกตัดงบประมาณลง จึงเริ่มมีการพิจารณาทบทวนการปฏิบัติงานของตำรวจในพื้นที่ ว่าในการรับแจ้งเหตุทางโทรศัพท์หมายเลข 911 จำเป็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเดินทางไปที่เกิดเหตุทุกกรณีหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเหตุเล็กน้อย หรือเหตุที่เกิดขึ้นมาแล้วเป็นเวลานานซึ่งการไปที่เกิดเหตุไม่มีประโยชน์ในการหาพยานหลักฐาน เป็นเหตุที่ผู้เสียหายเพียงแค่ต้องการแจ้งความเป็นหลักฐานเพื่อนำไปแจ้งบริษัทประกันภัย มีแนวโน้มที่หน่วยงานตำรวจหลายแห่งกำลังสร้างระบบการรับแจ้งเหตุทางอินเตอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม วิธีการปฏิบัติดังกล่าวหลายหน่วยงานก็ยังมีข้อกังวลว่า อาจกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อตำรวจ เพราะการไปที่เกิดเหตุจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นกับชุมชน

นอกจากนี้ การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ภายใต้ข้อจำกัดด้านกำลังพล หน่วยงานตำรวจจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นตำรวจ จะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐาน ทำงานได้ดีมีความรับผิดชอบภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ การบริหารกำลังพลโดยคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ

พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พนักงานรักษาความปลอดภัยอาจจะแทบไม่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเช่นเดียวกับประชาชนโดยทั่วไป แต่พนักงานรักษาความปลอดภัยก็สามารถช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทำหน้าที่เป็นหูเป็นตาในพื้นที่ต่างๆ ในใจกลางเมือง ร้านค้า สถานบันเทิง โรงพยาบาล สถานศึกษา สถานประกอบการธุรกิจ สถานที่สาธารณูปโภค เป็นต้น

3) แนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคต (Future Trends in Technology) การสำรวจหน่วยงานตำรวจในสหรัฐอเมริกา ผู้ตอบแบบสำรวจมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทต่างๆ ในสัดส่วนที่สูง ได้แก่ เว็บไซต์ของหน่วยงาน Facebook Twitter Youtube Linkedln จุดประสงค์ในการใช้สื่อสังคม คือ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และการรวบรวมข้อมูลข่าวสารจาก social media เพื่อการป้องกันอาชญากรรมและการสืบสวน บางหน่วยงานใช้สื่อสังคมเพื่อช่วยในการสืบสวนคดีอาญา ติดตามอารมณ์ของประชาชนในช่วงการชุมนุมประท้วง ส่งข้อมูลข่าวสารสำคัญให้แก่ประชาชนในช่วงสถานการณ์วิกฤติ แจ้งข่าวสารประจำวัน รับแจ้งความ รับแจ้งเบาะแสอาชญากรรม

แนวโน้มของงานด้านเทคโนโลยีของหน่วยตำรวจ ศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายในยุคต่อไป (Next Generation 911) จำเป็นต้องให้บริการในสังคมไร้สาย การรับแจ้งเหตุจะต้องมีระบบที่สามารถรับข้อมูลข้อความ (text message) ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และสามารถส่งต่อข้อมูลดังกล่าวไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและเพื่อคุณภาพในการให้บริการ

ในยุคแห่งสื่อสังคมออนไลน์ที่คนรุ่นใหม่มีชีวิตอยู่กับสื่อออนไลน์ “เราต้องเรียนรู้ว่าจะติดต่อและสร้างความสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่างๆ นอกเหนือจากการติดต่อโดยตรง เนื่องจากประชาชนคนหนุ่มสาวจำนวนมากชอบการติดต่อสื่อสารในรูปแบบอื่นมากกว่าวิธีการติดต่อโดยตรง (face to face meeting)”

ศูนย์ข้อมูลอาชญากรรม (Real Time Crime Centers) มีการสร้างศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมที่รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในพื้นที่ เช่น ประวัติอาชญากร ข้อมูลหมายจับ และส่งข้อมูลดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สืบสวนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการใช้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์เหตุ เพื่อเฝ้าติดตามสื่อสังคมต่างๆ ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ เช่น การปล้นขนาดใหญ่ เหตุการณ์ยิงกัน เมื่อมีการรายงานเหตุนักวิเคราะห์จะเริ่มหาข้อมูลในสื่อสังคม (social media) ทันที โดยมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนการตอบสนองเหตุของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ด้วยการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (cyber crime) แนวโน้มงานตำรวจกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เป็นการตั้งคำถามถึงบทบาทของตำรวจท้องถิ่นกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ว่าควรมีบทบาทแค่ไหน อย่างไร การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในสหรัฐอเมริกามีตำรวจระดับรัฐหรือองค์กรภาคธุรกิจเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตาม การที่อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เช่น การยักยอกเงินในบัญชีธนาคาร ที่ตั้งธนาคารอาจอยู่ไกลจากประชาชน ในขณะที่ผู้กระทำผิดอยู่อีกซีกโลกหนึ่ง ตำรวจท้องถิ่นอาจยังไม่สามารถตอบสนองต่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้ทันท่วงที ไม่ว่าจะมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงอย่างไรก็ตาม แต่ตำรวจท้องถิ่นก็จำเป็นต้องรับปัญหา มิฉะนั้นจะเป็นปัญหาต่อความเชื่อมั่นของประชาชน หากแจ้งความแล้วไม่ได้รับความช่วยเหลือใดๆ จากตำรวจท้องถิ่น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะดำเนินการได้ การประสานงาน และให้ผู้เสียหายแจ้งข้อมูลไปยังหน่วยที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนาย ควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถรับแจ้งได้อย่างเหมาะสม สามารถให้คำแนะนำได้ ตอบคำถามได้ รวมทั้งการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันตัวเองจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการสร้างผู้เชี่ยวชาญหน่วยงานตำรวจอาจต้องคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจบางนาย ที่สนใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ เพื่อฝึกอบรมพัฒนาให้เป็นผู้วิเคราะห์และสืบสวนเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยขอรับการสนับสนุนการฝึกอบรมจากหน่วยงานกลาง เช่น FBI Secret Service หรือหน่วยงานของรัฐบาลกลางอื่นๆ เป็นต้น

4) โครงสร้างองค์กรของงานตำรวจ และยุคต่อไปของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย (The Organizational Structure of Policing, and the Next Generation of Law Enforcement) ผู้นำตำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ตั้งคำถามถึงโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ลักษณะกึ่งทหารแบบดั้งเดิมจะสามารถรองรับงานตำรวจในศตวรรษที่ 21 ได้หรือไม่ เป็นองค์กรที่มีลักษณะมีสายการบังคับบัญชายาว ในขณะที่คนรุ่นใหม่ที่เข้ามาในองค์กรมักไม่ชอบการบริหารงานที่ช่วงชั้นการบังคับบัญชายาว ในลักษณะนี้ความท้าทายของผู้นำตำรวจในยุคใหม่ คือ การบริหารและจูงใจเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานในองค์กรได้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานตำรวจในสหรัฐอเมริกา คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจรุ่นใหม่ไม่สนใจในการเลื่อนตำแหน่งขึ้นไปในระดับบริหาร แต่ต้องการเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติที่รับผิดชอบตนเอง

และหาเงินจากการทำงานล่วงเวลา หน่วยงานตำรวจต่างๆ จึงต้องหาทางเตรียมผู้นำรุ่นใหม่ขององค์กรให้มีความต่อเนื่อง

ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นต่ออนาคตของภาวะผู้นำตำรวจ ว่าจำเป็นต้องมีความโปร่งใส (transparent) มากขึ้น รับผิดชอบ (accountable) มากขึ้น และปฏิบัติงานโดยขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานมากขึ้น (evidence-based) ความเปลี่ยนแปลงของสังคมทำให้มีความต้องการภาวะผู้นำในรูปแบบใหม่ ผู้นำตำรวจจำเป็นต้องคิดว่าจะทำอย่างไรในการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่ทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างยั่งยืน ทำอย่างไรให้ตำรวจกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดี การปฏิบัติงานของตำรวจมีความชอบธรรม (legitimacy)

ในด้านโครงสร้างองค์กรตำรวจ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือมีชั้นการบังคับบัญชาขององค์กรแบบราชการที่มากเกินไป โครงสร้างองค์กรตำรวจ ควรเป็นองค์กรที่แบบราบมากขึ้น หน่วยงานตำรวจขนาดกลางถึงใหญ่โดยส่วนใหญ่จะมีช่วงชั้นการบังคับบัญชาประมาณ 6-8 ชั้น ซึ่งเป็นระดับที่มากเกินไป มีข้อเสนอว่าโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานตำรวจ ควรมี 4 ระดับ ได้แก่

1) ระดับผู้ปฏิบัติงาน (workers) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สืบสวน

2) ระดับผู้กำกับดูแล (Supervisors) ได้แก่เจ้าหน้าที่ระดับจ่า (sergeant) และหัวหน้าฝ่ายสืบสวน (supervisors of investigations)

3) ระดับผู้จัดการ (managers)

4) ระดับผู้บริหาร (Executive) ได้แก่ หัวหน้าตำรวจ และรองหัวหน้าหรือผู้ช่วย (the chief and assistant or deputy chiefs)

บทบาทของข้าราชการตำรวจที่เกษียณอายุ เมื่อมีข้าราชการเกษียณอายุราชการออกไป อาจทำให้ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกษียณอายุไป สามารถมีบทบาทช่วยงานตำรวจได้ เช่น การเป็นที่ปรึกษาในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการสืบสวน โดยปฏิบัติงานเป็นช่วงเวลา หรือในบางหน่วยงานได้จ้างเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกษียณอายุมาทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่สื่อสาร (community function) เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกษียณอายุไปแล้ว จะมีประสบการณ์มากที่จะช่วยให้ติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

โดยสรุป ในศตวรรษที่ผ่านมาบทบาทของตำรวจมองภารกิจของตัวเอง คือ การให้บริการประชาชน เมื่อได้รับแจ้งเหตุ ออกไประงับเหตุ สืบสวนจับกุมคนร้าย ในยุคต่อมางานตำรวจในสหรัฐอเมริกา ได้มุ่งเน้นการป้องกันที่ต้นเหตุของอาชญากรรม ด้วยการสร้างความร่วมมือในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกับชุมชน เพื่อขจัดเงื่อนไขที่ทำให้เกิดอาชญากรรมอย่างยั่งยืน บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีลักษณะเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ หน่วยงานตำรวจทั่วประเทศได้รับหลักการดังกล่าวไปใช้ “ตำรวจชุมชนและความเชื่อมั่นของประชาชนอยู่ใน DNA ของงานตำรวจอเมริกา” ยุคใหม่ของงานตำรวจได้เพิ่มแนวคิดเรื่องความชอบธรรม (legitimacy) และกระบวนการยุติธรรม (procedural justice) ในงานตำรวจเข้ามา นอกเหนือจากการป้องกัน

มิให้อาชญากรรมเกิดอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องคำนึงถึงประชาชนว่าได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และการเคารพสิทธิของประชาชน สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ผนวกกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงทำให้งานตำรวจต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นเดียวกัน

2.3 การบริหารงานตำรวจแบบมีส่วนร่วม: งานตำรวจชุมชน (Community Policing)

2.3.1 ความหมายของงานตำรวจชุมชน (Community Policing)

การบริหารงานตำรวจ ภายใต้โครงสร้างองค์การกึ่งทหารแบบดั้งเดิม ไม่อาจรับมือกับสภาพสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น ปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นด้วยปัจจัยหลายประการ การปฏิบัติงานของตำรวจจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบไปจากในอดีต งานตำรวจชุมชน (Community Policing) หรืองานตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชน (Community-Oriented Policing) เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนางานตำรวจเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานตำรวจชุมชน เป็นลักษณะการปฏิบัติงานของตำรวจในเชิงรุกที่มุ่งเข้าไปแก้ไขปัญหาสภาพอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีบทบาทและทำหน้าที่ในเชิงรุกเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมด้วยการเข้าไปขจัดเงื่อนไขหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดเหตุอาชญากรรม นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่ปฏิบัติงานเพียงลำพัง และเข้าไปสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับชุมชนพื้นที่ที่รับผิดชอบ[49]

Herman Goldstein ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อดีของงานตำรวจชุมชน ได้แก่[50]

1) เป็นการเรียนรู้ถึงงานตำรวจที่แท้จริง ในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเป็นผู้ที่ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม เจ้าหน้าที่ตำรวจมิใช่เป็นเพียงผู้มีหน้าที่จับกุมผู้กระทำผิดเท่านั้น

2) ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างปฏิสัมพันธ์ขณะปฏิบัติงานตำรวจ ระหว่างตำรวจกับส่วนต่างๆ ในชุมชน

3) ทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงข้อจำกัดของการเน้นใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจในจำนวนมากเพื่อป้องกันเหตุอาชญากรรม ซึ่งอาจไม่ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การสร้างพันธมิตรระหว่างตำรวจกับประชาชนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

4) ลดภาระของระบบยุติธรรมทางอาญา โดยเป็นการมุ่งเน้นแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากงานตำรวจชุมชนเน้นการป้องกันอาชญากรรมมิให้เกิด ซึ่งจะทำให้ไม่ต้องนำตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ลดการสูญเสียทรัพยากรต่างๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินคดีต่างๆ

---

[49] Michael J. Palmiotto, *Community policing: a police-citizen partnership* (New York: Routledge Palmiotto, 2011), p. 27.

[50] Herman Goldstein (1997) cited in John Dempsey and Linda Forst, *An Introduction to Policing* (*US: Delmar,* 2009), p. 378.

5) เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้ความรู้ที่สั่งสมจากการปฏิบัติงานตำรวจในพื้นที่ชุมชนในอย่างเต็มที่และมีความต่อเนื่อง

6) เป็นการใช้งานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

งานตำรวจชุมชน มิใช่แผนงาน โครงการ หรือยุทธวิธีในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่งานตำรวจชุมชน เป็นปรัชญาของการทำงานตำรวจแบบใหม่ ซึ่งมีพื้นฐานแนวคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนจะต้องทำงานร่วมกัน ในการดำเนินงานที่จะช่วยแก้ปัญหาของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ความสงบเรียบร้อยของชุมชน ทั้งทางสังคมและทางกายภาพ ปรัชญาของงานตำรวจชุมชน มีฐานความคิดว่าความสำเร็จของการป้องกันอาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ องค์การตำรวจจะต้องพัฒนาความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชนในลักษณะใหม่ ประชาชนในพื้นต้องมีสิทธิมากขึ้นเกี่ยวกับการระบุปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมซึ่งต้องการให้เจ้าหน้าที่ไปแก้ไข และให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน[51] การปฏิบัติงานของตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม จึงต้องมีลักษณะทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในชุมชนอย่างใกล้ชิด

นักวิชาการตำรวจอย่าง Bayley ได้กล่าวถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในรูปแบบงานตำรวจชุมชน ว่ามีที่มาจากฐานความคิด 3 ประการ คือ[52]

1) เจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงลำพังฝ่ายเดียว ไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของสังคมได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือของประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรมและการจับกุมผู้กระทำผิด

2) การใช้ทรัพยากรของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรมุ่งใช้เพื่อเป้าหมายในลักษณะการควบคุมป้องกันมิให้เหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น การจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เข้าไปขจัดเหตุของการเกิดอาชญากรรมได้จึงจำเป็นที่จะต้องระบุถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมได้อย่างถูกต้อง

3) การใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตราเพื่อป้องกันเหตุ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะตั้งรับต่อปัญหาเพียงเท่านั้น เป็นการปฏิบัติงานที่ไม่สามารถป้องกันอาชญากรรมได้อย่างแท้จริง ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ควรจะปฏิบัติหน้าที่โดยการเป็นผู้นำทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเชิงศีลธรรมของประชาชน การปรากฏกายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในที่สาธารณะเพื่อทำให้เกิดความยำเกรง ไม่กระทำพฤติกรรมที่จะส่งผลต่อความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย และเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานของชุมชนท้องถิ่นนั้น

---

[51] Robert Trojanowicz and Bonnie Bucqueroux, *Community policing: a contemporary perspective* (Ohio: Anderson, 1990), p. 5.

[52] Bayley (1994: 102-104) cited in Michael J. Palmiotto, *Community policing: a police-citizen partnership* (New York: Routledge, 2011), p. 217.

งานตำรวจชุมชน เป็นนโยบายและยุทธศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่มีเป้าหมายเพื่อให้การควบคุมอาชญากรรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดน้อยลง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตในด้านความปลอดภัยในชุมชนที่ดีขึ้น มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตำรวจ ประชาชนในชุมชนจะต้องมีความเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการแก้ไขปัญหาจะต้องมุ่งไปที่การป้องกันถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรม นอกจากนี้ภายใต้แนวคิดของงานตำรวจชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องยอมรับการถูกตรวจสอบจากประชาชน และการมีส่วนร่วมจากประชาชนในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน[53]

2.3.2 การนำแนวคิดของงานตำรวจชุมชนไปปฏิบัติ

การนำแนวคิดของการตำรวจชุมชนไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานบริการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชน (Community Oriented Policing Service-COPS) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด กระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกา (U. S. Department of Justice) เป็นหน่วยงานที่จัดวางระบบงานการตำรวจชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาการตำรวจชุมชน เพื่อให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกา นำไปปฏิบัติ ได้ให้ความหมายของการตำรวจชุมชน (Community Policing) ไว้ว่า “การตำรวจชุมชน เป็นปรัชญาซึ่งส่งเสริมยุทธศาสตร์ต่างๆ ขององค์การ ซึ่งสนับสนุนการใช้ความเป็นหุ้นส่วนและเทคนิคการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะจัดการในเชิงรุกกับสภาวะที่ทำให้เกิดความปลอดภัยต่อสาธารณะในทันทีทันใด เช่น อาชญากรรม ความไร้ระเบียบของสังคม และความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม” (COPS, 2012: 1) โดยแยกแยะให้เห็นองค์ประกอบของการตำรวจชุมชนไว้ 3 ประการ คือ

1) ความเป็นหุ้นส่วนของชุมชน (Community Partnerships) เจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียวไม่อาจเข้าไปแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้ ตำรวจจำเป็นต้องสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับส่วนต่างๆ ในชุมชน เพื่อทำงานร่วมกันในการเข้าไปขจัดเงื่อนไขของการเกิดอาชญากรรม หุ้นส่วนมีความครอบคลุมทุกมิติของชุมชน เช่น หน่วยงานราชการอื่น สมาชิกหรือกลุ่มภายในชุมชน ผู้นำชุมชน หน่วยบริการหรือองค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร ภาคธุรกิจ สื่อมวลชน เป็นต้น

2) การแก้ไขปัญหา (Problem Solving) การมุ่งเน้นแก้ปัญหาอาชญากรรมที่สาเหตุอาจมีวิธีการแก้ไขปัญหาเป็นกระบวนการ ตั้งแต่การสำรวจปัญหา การวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา การตอบสนองเพื่อแก้ไขปัญหา และการประเมินผล กระบวนการแก้ไขปัญหา จำเป็นต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

3) การเปลี่ยนแปลงในเชิงองค์กร (Organizational Transformation) การจัดโครงสร้างและการพัฒนาองค์การตำรวจ ให้สามารถเปลี่ยนแปลงปรัชญาและยุทธศาสตร์การปฏิบัติแบบงานตำรวจชุมชนได้ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเชิงองค์กร ไม่ว่าจะเป็นแนวทางการบริหารจัดการ โครงสร้างการบริหารงานบุคคล ระบบข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้โครงสร้างและระบบการบริหารจัดการสอดรับกับวิธีการ

---

[53] Robert R. Friedmann, *Community Policing: Comparative perspectives and prospects* (New York: Harvester Wheatsheaf, 1992), p. 4.

ทำงานในลักษณะใหม่ที่ต้องการสร้างหุ้นส่วนและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่สาเหตุ เป้าหมายและความสำเร็จของหน่วยงานตำรวจ จะต้องเปลี่ยนจากผลการจับกุมคดีให้ได้มาก เป็นเป้าหมายของการป้องกันมิให้เหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบพื้นฐานของงานตำรวจชุมชน (Community Policing)

ที่มา: Community Oriented Policing Service-COPS, *Community Policing Defined* (Washington DC: COPS, 2012)

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ภายใต้แนวคิดงานตำรวจชุมชน แตกต่างจากงานตำรวจแบบดั้งเดิม (Traditional Policing) วิธีการทำงานแบบเดิมให้ความสำคัญกับการจับกุมตัวผู้กระทำผิด เจ้าหน้าที่ตำรวจจะทุ่มเททรัพยากรไปกับการสืบสวน เพื่อจับกุมคนร้ายมาดำเนินคดี โดยเห็นว่าการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชนที่มีประสิทธิภาพ คือการนำตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการลงโทษ เมื่อคนร้ายถูกจับกุมจะได้รับโทษและเข็ดหลาบ และคนอื่นจะไม่กล้ากระทำผิด แต่วิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น เนื่องจากปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดเหตุอาชญากรรมยังไม่ได้รับแก้ไข ดังนั้น การปฏิบัติงานตำรวจจึงควรปรับเปลี่ยนบทบาท ตำรวจต้องเพิ่มบทบาทด้วยการให้บริการและร่วมแรงร่วมใจกับประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา

ความสำเร็จของงานตำรวจที่แท้จริง สามารถวัดได้จากประสิทธิภาพในการป้องกันเหตุร้ายไม่ใช่ประสิทธิภาพในการระงับเหตุเมื่อเกิดเหตุอาชญากรรมขึ้นแล้ว รวมไปถึงการได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากประชาชน นอกจากนี้ ชุมชนก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเอง จากเป็นผู้รับบริการ แจ้งเหตุ

เป็นชุมชนที่จะต้องร่วมกันป้องกันเหตุ แจ้งเบาะแส ให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไปพร้อมๆ กันด้วย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับระบบกฎหมาย

ตำรวจเป็นหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบสุขในชุมชน ในแต่ละประเทศมีวิวัฒนาการและระบบกฎหมายที่มีความแตกต่างกัน ระบบกฎหมายทั้งหมดของรัฐชาติสมัยใหม่ประกอบด้วยการจัดทำกฎหมายใน 2 ลักษณะ คือ[54]

1) กฎหมายที่เขียนขึ้นโดยกำหนดข้อจำกัดของพฤติกรรม หรือระบบประมวลกฎหมาย (code-based system) ดังเช่นกฎหมายที่มีพื้นฐานมาจากหลักทางศาสนาในพระคัมภีร์ซึ่งโมเสสได้จารึกพระวาจาของพระเจ้าไว้ที่ภูเขาซีไน (Sinai) เป็นพระบัญญัติ 10 ประการ (Ten Commandments) บัญญัติดังกล่าวได้ก่อรูปพื้นฐานประมวลจริยธรรมรวมทั้งกฎต่างๆ ที่ชี้นำอารายธรรมตะวันตกมาเป็นเวลานาน

2) กฎที่พัฒนามาจากการตัดสินต่อกรณีอันเฉพาะเจาะจง (case-based system) ดังเช่นเรื่องราวของกษัตริย์โซโลมอน (Solomon) ที่ตัดสินคดีพิพาทระหว่างหญิง 2 คน ซึ่งต่างก็อ้างเป็นมารดาของทารกคนหนึ่งและต้องการทารกคนนั้นไปเลี้ยงดู กษัตริย์โซโลมอน จึงได้สั่งการให้องครักษ์หั่นทารกออกเป็นสองส่วนเพื่อมอบให้หญิงทั้งสองคนไป ทันใดนั้นหญิงคนหนึ่งจึงได้ตะโกนออกมาเพื่อยกเลิกข้อกล่าวอ้างต่อตัวทารกดังกล่าว กษัตริย์โซโลมอน จึงตัดสินให้หญิงคนดังกล่าวเป็นมารดาที่แท้จริงของทารก เนื่องจากการที่หญิงคนนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นมารดาที่เป็นห่วงต่อชีวิตของทารกเป็นสำคัญ เรื่องราวของกษัตริย์โซโลมอนกับทารก สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของการจัดทำกฎ เป็นกฎที่ตั้งอยู่บนการตอบสนองต่อกรณีซึ่งเกิดขึ้นมา

การแบ่งระหว่างระบบกฎหมายแบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) และกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร (Civil Law) มิได้เป็นการแบ่งแยกโดยเด็ดขาด แต่ละชาติในทั้งโลกนี้ มีตระกูลหรือประเพณีทางกฎหมายของตนเองที่เด่นชัด และมิได้ตั้งอยู่บนประเพณีแบบใดแบบหนึ่งเพียงเท่านั้น หรือกล่าวอีกแง่หนึ่ง คือ ไม่ได้แบ่งประเภทกฎหมายออกจากกันอย่างเด็ดขาดว่าประเทศใดเป็นระบบแบบจารีตประเพณี หรือเป็นแบบลายลักษณ์อักษร แต่ทุกประเทศมีประเพณีกฎหมายแบบที่ผสมผสานกัน

Dammer และ Albanese ได้แบ่งประเภทประเพณีกฎหมาย ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้[55]

1) ประเพณีทางกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร (Civil Law legal tradition)

---

[54] Harry R. Dammer and Jay S. Albanese*, Comparative Criminal Justice Systems* (CA: Wadsworth, 2014), p. 41.

[55] Ibid., p. 42.

2) ประเพณีทางกฎหมายแบบจารีตประเพณี (Common Law legal tradition)

3) ประเพณีทางกฎหมายแบบสังคมนิยม (Socialist Law legal tradition)

4) ประเพณีทางกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา (Sacred Law legal tradition)

2.4.1 ประเพณีทางกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร (Civil Law legal tradition)

ประเทศที่มีประเพณีทางกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร เช่น เบลเยียม ชิลี ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี ลักซ์เซมเบิร์ก โปรตุเกส สเปน เป็นต้น กฎหมายลายลักษณ์อักษร เป็นประเพณีทางกฎหมายที่แพร่กระจายมากที่สุดในโลก มีทั้งในยุโรปตะวันตก ลาตินอเมริกา และบางส่วนของแอฟริกา และตะวันออกไกล และในเชิงประวัติศาสตร์กฎหมายลายลักษณ์อักษรเป็นพื้นฐานของกฎหมายในประเทศสังคมนิยมและระบบกฎหมายแบบสังคมนิยมด้วย กฎหมายลายลักษณ์อักษรบางครั้งก็เรียกว่ากฎหมายโรมัน-เยอรมัน กฎหมายโรมัน หรือกฎหมายภาคพื้นทวีป อันเนื่องมาจากรากฐานทางประวัติศาสตร์

กฎหมายลายลักษณ์อักษร เป็นกฎหมายที่มีพื้นฐานอยู่ที่ประมวลกฎหมาย หลักการของประเพณีกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษรก็คือ การเป็นประมวลกฎหมาย (codification) หรือความสูงสุดเบ็ดเสร็จของประมวลกฎหมายที่เขียนขึ้น กฎหมายลายลักษณ์อักษรก็เหมือนกับบัญญัติ 10 ประการที่โมเสสได้บัญญัติขึ้นมา ซึ่งได้ถูกพิมพ์เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปสามารถรู้และปฏิบัติตาม มี 4 ประมวลกฎหมายหลักที่เป็นวิวัฒนาการในประวัติศาสตร์ของกฎหมายลายลักษณ์อักษร คือ กฎหมายโรมันของจักรพรรดิจัสติเนียน (Roman Law of the emperor Justinian) กฎหมายที่มาจากศาสนาแห่งศาสนจักรโรมันคาทอลิกในยุคกลาง ประมวลกฎหมายนโปเลียนของฝรั่งเศสในช่วงต้นศตวรรษที่ 19 และกฎหมายของเยอรมันในยุคบิสมาร์ค (Otto von Bismarck) ประมวลกฎหมายแต่ละฉบับดังกล่าวได้เกิดขึ้นมาจากกฎหมายที่มีมาก่อนนี้ ธรรมเนียมประเพณี กฎที่ไม่เป็นทางการ การเขียนกฎหมายมิใช่เรื่องง่าย ดังเช่นในการเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญ การเขียนกฎหมายจะต้องมีความกระชับ ครอบคลุมถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นทั้งหมด และจะต้องไม่แยกออกจากธรรมเนียมประเพณีที่ยอมรับกันอยู่แล้ว กฎหมายจะต้องมีความทั่วไปเพียงพอที่จะทำให้กรณีต่างๆ อันเฉพาะเจาะจงเข้ากันได้ในขอบเขตของกฎหมาย และก็ยังต้องมีความเฉพาะเจาะจงเพียงพอ ที่จะเป็นแนวทางสำหรับภารกิจการบริหารกฎหมายดังกล่าว[56]

ประมวลกฎหมายแบบเยอรมันและฝรั่งเศส มีความสำคัญต่อระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรในยุคปัจจุบัน ทั้งสองประมวลกฎหมายได้รับการพัฒนาระหว่างช่วงเวลาของยุคการเป็นอุตสาหกรรม (industrialization) ที่กำลังเพิ่มมากขึ้นและการขยายตัวของการติดต่อค้าขายไปทั่วทั้งโลก กฎต่างๆ ที่ใช้ร่วมกันเกี่ยวกับสัญญา ทรัพย์สิน ข้อผูกมัดและสิทธิของปัจเจกบุคคล เป็นสิ่งจำเป็นที่จะอำนวยความสะดวกให้การติดต่อค้าขาย และการพัฒนาสังคมอุตสาหกรรมยุคใหม่ นอกจากนี้ ลัทธิจักรวรรดินิยม ก็เป็นสิ่งที่เร่งรัดให้เกิดการปรับตัวของกฎหมายและระบบกฎหมายระหว่างประเทศต่างๆ ในระยะเวลาหลังจากนั้น ประเทศดั้งเดิมรวมทั้งประเทศที่เกิดขึ้นใหม่ก็พยายามที่จะทำให้ประเทศของตนเองมีความทันสมัยในยุคหลังอาณานิคม

---

[56] Ibid., p. 44.

หลังการปฏิวัติและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เกิดความต้องการกฎของการพัฒนา โดยการนำเข้าประมวลกฎหมายมาใช้[57] การมีประมวลกฎหมายจึงเป็นสิ่งบ่งบอกประการหนึ่งของความทันสมัยของประเทศต่างๆ

ประมวลกฎหมายยังช่วยให้ชาติที่เกิดขึ้นใหม่มีความเป็นหนึ่งเดียวกันได้ ดังที่เราจะเห็นได้จากประเทศฝรั่งเศสในช่วงหลังการปฏิวัติ และเยอรมันในยุคหลังการรวมตัวกันเป็นประเทศ หรือเห็นได้ในสาธารณรัฐรัสเซีย ลักษณะนี้แตกต่างจากระบบกฎหมายแบบจารีตประเพณี ซึ่งกฎหมายจะพัฒนาขึ้นจากการตัดสินคดีที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานเพื่อวางรากฐานของกฎหมาย ดังนั้น ประมวลกฎหมายที่เป็นหนึ่งเดียวจะเป็นร่มของกฎต่างๆ ทางกฎหมายซึ่งจะถูกใช้ปรับไปตามระดับต่างๆ ตามสภาพแวดล้อมและธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น[58]

2.4.2 ประเพณีทางกฎหมายแบบจารีตประเพณี (Common Law legal tradition)

ประเทศที่มีประเพณีทางกฎหมายแบบจารีตประเพณี เช่น ออสเตรเลีย แคนนาดา อังกฤษ อินเดีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น กฎหมายจารีตประเพณีมีความเก่าแก่ ซับซ้อน และทำความเข้าใจยากกว่าประมวลกฎหมายฝรั่งเศสหรือเยอรมัน ในประเทศแองโกล-แซกซอน คุณลักษณะเฉพาะของกฎหมายจารีตประเพณีได้ก่อตัวขึ้นไม่เพียงประเพณีทางกฎหมาย และยังเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากฎหมาย กระบวนการทางอาญา และแนวทางทั่วไปที่มีต่อกฎหมายและการปกครอง[59]

การทำความเข้าใจกฎหมายแบบจารีตประเพณี จำเป็นต้องทำความเข้าใจพัฒนาการในประวัติศาสตร์ กล่าวคือ เมื่อพระเจ้าวิลเลียมผู้พิชิต (William the Conqueror) เอาชนะอังกฤษในสมรภูมิเฮสติ้ง (the Battle of Hastings) ในปี 1066 และขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งอังกฤษ ปัญหาที่พระเจ้าวิลเลียมต้องเผชิญก็คือความยากลำบากในการปกครองอังกฤษ ในยุคดังกล่าว ระบบศักดินา (feudal system) ส่งอิทธิพลไปทั่วภาคพื้นทวีปยุโรป และกฎหมายเป็นส่วนผสมอันมีลักษณะเฉพาะระหว่างกฎทางศาสนา (Canon Law) ขนบธรรมเนียมของระบบศักดินา และบางส่วนของกฎหมายโรมันซึ่งยังมีอยู่ทั่วยุโรป ในยุคนี้ประมวลกฎหมายยังไม่มีความสำคัญ ดังนั้น พระเจ้าวิลเลียมไม่สามารถสร้างประมวลกฎหมายใหม่เพื่อช่วงชิงอำนาจของชนชั้นผู้ดีในท้องถิ่นได้ พระเจ้าวิลเลียมพยายามใช้วิธีการทางภาษี การให้ใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อส่งเจตจำนงของพระองค์ไปยังประชาชน

อีกวิธีการหนึ่งที่พระเจ้าวิลเลียมและทายาทชาวนอร์มัน ทำให้อำนาจมีความเข้มแข็ง คือ การจัดตั้งศาลของกษัตริย์ (King's Court) หรือ Curia Regis กษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลของกษัตริย์ และผู้พิพากษาจะเดินทางไปทั่วประเทศเพื่อตัดสินข้อพิพาทที่ยังไม่ได้ตัดสินในศาลท้องถิ่น หรือเป็นคดีอุทธรณ์จากศาลท้องถิ่น

---

[57] Ibid., p. 48

[58] Ibid.

[59] Ibid.

พระเจ้าเฮนรี่ที่ 2 ถือเป็นผู้ให้กำเนิดระบบกฎหมายแบบจารีตประเพณี เป็นผู้ที่บุกเบิกทางด้านตุลาการในช่วงศตวรรษที่ 12[60]

อังกฤษเป็นประเทศแรกในยุโรป ที่จัดตั้งระบบของศาลที่มีลักษณะรวมศูนย์ ที่บังคับใช้ต่อเสรีชนทุกคนในราชอาณาจักร แต่ผู้พิพากษาของศาลอังกฤษไม่ได้อ้างอิงถึงตัวบทกฎหมายใดโดยเฉพาะว่าเป็นมาตรฐานสำหรับการตัดสินคดี แต่ผู้พิพากษาจะตัดสินคดีที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในวิธีทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อกษัตริย์ อย่างไรก็ตาม สำหรับในคดีโดยทั่วไป การตัดสินคดีจะมีพื้นฐานอยู่กับสามัญสำนึกผนวกกับบรรทัดฐานและกฎหมายในท้องถิ่น เมื่อระยะเวลาผ่านไปตัวกฎหมายได้พัฒนาขึ้นจากการตัดสินของผู้พิพากษาในศาลของกษัตริย์ เมื่อมีคดีใหม่เกิดขึ้น ผู้พิพากษาจะพิจารณาและอ้างอิงกลับไปคดีในลักษณะเดียวกันที่เคยเกิดขึ้น เป็นการสถาปนาความสำคัญของกรณีที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ให้เป็นวิถีทางในการตัดสินคดีปัจจุบัน กฎข้อบังคับเหล่านี้ได้กลายเป็นกฎหมายที่เรียกว่า Common Law เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ใช้ร่วมกันทั้งหมด (common) สำหรับคนอังกฤษทุกคน (all Englishmen) และมีลักษณะที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจนจากกฎข้อบังคับและกฎหมายอื่นๆ ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่นชุมชน

กษัตริย์ยุคแรกจัดตั้งศาลของกษัตริย์ เพื่อเป็นวิธีการเสริมสร้างอำนาจของกษัตริย์ แต่เมื่อเวลาผ่านไประบบดังกล่าวได้ถูกพัฒนาในศาลที่ใช้ระบบกฎหมายแบบจารีตประเพณีจนกลายเป็นประเพณีของความเป็นอิสระทางด้านตุลาการ (Judicial independence) กล่าวอีกแง่หนึ่งก็คือ ผู้พิพากษาของศาลในระบบกฎหมายแบบจารีตประเพณี เห็นว่าตนเองจะต้องผูกพันกับกฎหมาย มากกว่าความต้องการของผู้ปกครอง[61] เมื่ออำนาจของกษัตริย์ในระบอบเดิมคลายตัวลงไป เมื่อเข้าสู่ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา และมีระบบศาลที่มั่นคง หลักการความเป็นอิสระด้านตุลาการก็ไม่ได้เป็นปัญหาสำหรับผู้ปกครองอีกต่อไป

การที่ระบบกฎหมายแบบจารีตประเพณี มีพื้นฐานอยู่บนคดีความที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้ มิได้หมายความว่ากฎหมายจะไม่ได้ถูกเขียนไว้ในที่หนึ่งที่ใด ยกตัวอย่างความสำคัญของหลักการที่ผู้พิพากษาทำให้เกิดหลักกฎหมายในสหรัฐอเมริกา กฎหมายรัฐธรรมนูญ แม้ว่าเป็นกฎหมายที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ แต่ผู้พิพากษาก็ตัดสินด้วยการตีความรัฐธรรมนูญโดยอาศัยกรณีที่เคยเกิดขึ้นก่อนหน้านี้ ในปี ค.ศ.1961 ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกา ได้ตัดสินคดีโดยตีความบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้หลักประกันต่อการตรวจค้นและการจับกุมที่ไม่มีเหตุผลอันควร โดยให้ความหมายว่าพยานหลักฐานที่ได้มาโดยเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่โดยการตรวจค้นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่อาจใช้ในการพิจารณาคดีได้ การวินิจฉัยตัดสินดังกล่าวถูกนำไปใช้ในรัฐต่างๆ และใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งผู้บังคับใช้กฎหมายอื่นๆ โดยทั่วไป[62]

---

[60] Ibid., p.49

[61] Ibid.

[62] Ibid., p. 51

ความแตกต่างระหว่างระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร กับกฎหมายจารีตประเพณีสรุปได้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2.1 ลักษณะสำคัญของระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรและกฎหมายจารีตประเพณี

ลักษณะของกฎหมายลายลักษณ์อักษร	ลักษณะของกฎหมายจารีตประเพณี
กฎหมายและกระบวนการ บริหารจัดการโดยประมวลของกฎที่มีความครอบคลุมต่อสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นทั้งหมด	กฎหมายและกระบวนการ บริหารจัดการโดยทั้งกฎหมายและกรณีที่เคยเกิดขึ้นก่อนหน้านี้ ซึ่งใช้คดีต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นในอดีตเพื่อชี้นำการตัดสินในอนาคต
ประมวลกฎหมาย ได้รับการพัฒนาขึ้นผ่านการวิเคราะห์ในเชิงวิชาการ	กฎหมายและกระบวนการต่างๆ มีพื้นฐานอยู่บนประสบการณ์ของผู้ที่ฝึกฝนจากคดีต่างๆ ที่เกิดในอดีต
ศาลอุทธรณ์ ใช้กฎหมายไปตามประมวลกฎหมายโดยตีความน้อยมาก	ศาลอุทธรณ์ พัฒนากฎหมายผ่านการตีความและการตัดสิน
กระบวนการตัดสินคดี ออกแบบเพื่อทำให้เกิดความจริง	กระบวนการตัดสินคดี ออกแบบเพื่อกำหนดให้เป็นผู้กระทำผิดเพียงภายในกฎของพยานหลักฐาน
กระบวนการตัดสินคดี ดำเนินการโดยนักกฎหมายและผู้พิพากษา	ประชาชน เข้าไปในองค์คณะลูกขุน และมีบทบาทในการพิจารณาของลูกขุน
ไม่มีข้อสันนิษฐานในการเป็นผู้บริสุทธิ์สำหรับผู้ที่ถูกกล่าวหา	มีข้อสันนิษฐานของความเป็นผู้บริสุทธิ์สำหรับผู้ที่ถูกกล่าวหา

ที่มา: Harry R. Dammer and Jay S. Albanese, Comparative Criminal Justice Systems (CA: Wadsworth, 2014), p.52

2.4.3 ประเพณีทางกฎหมายแบบสังคมนิยม (Socialist Law legal tradition)

ประเทศที่มีประเพณีทางกฎหมายแบบสังคมนิยม เช่น จีน คิวบา เกาหลีเหนือ เป็นต้น กฎหมายแบบสังคมนิยม (Socialist Law) มีต้นกำเนิดในลัทธิสังคมนิยม ซึ่งเป็นสังคมที่มีคุณลักษณะคือ การไม่มีชนชั้นและทุกคนเป็นเจ้าของเครื่องมือในการผลิตและการใช้ชีวิตร่วมกันทั้งหมด สังคมนิยมในความหมายทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ก็คือ ลัทธิคอมมิวนิสต์ (communism) คาร์ลมาร์กซ เป็นนักทฤษฎีหลักของแนวคิดสังคมนิยม มาร์กซ เชื่อว่าระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เป็นการแสวงหาผลประโยชน์อย่างไม่ถูกต้องต่อชนชั้นกรรมาชีพ และเป็นระบบที่สนับสนุนผู้ที่ครอบครองทรัพยากรทางเศรษฐกิจ หรือชนชั้นนายทุน มาร์กซ จึงสนับสนุนการปฏิวัติเพื่อกำจัดชนชั้นนายทุน และให้แทนที่ทุนนิยมด้วยสังคมนิยม สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาชญากรรม เมื่อสังคมเป็นคอมมิวนิสต์เต็มรูปแบบ รัฐ จะค่อยๆ หมดไป และไม่ต้องการกฎหมายอาญาอีกต่อไป ในสังคมอุดมคติ การร่วมมือกันและความห่วงใยเพื่อสวัสดิการของสังคมจะเข้ามาแทนที่ปัจเจกชนนิยม และการแข่งขันกัน ทรัพย์สินจะกลายเป็นสิ่งที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกันทั้งหมด เป็นการกำจัดสิ่งจูงใจในการปล้น ลักขโมยทรัพย์สิน และประชาชนก็จะไม่อยู่ภายใต้สิ่งเร่งเร้าที่จะทำให้เป็น

อาชญากรในสังคม[63] แม้ว่าระบบดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นจริงตามแนวคิดของมาร์กซ แต่ประเทศสังคมนิยมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดกฎหมายแบบสังคมนิยมขึ้น โดยการทำความเข้าระบบดังกล่าว ต้องเริ่มต้นจากระบบกฎหมายของรัสเซีย

มีข้อสังเกตที่สำคัญว่ากฎหมายสังคมนิยม มีพื้นฐานมาจากกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) ในระยะเวลาหลายศตวรรษ ประเทศในยุโรปตะวันออก รวมทั้งรัสเซียใช้ประมวลกฎหมายต่างๆ ที่ได้รับการบันทึกไว้เป็นเครื่องมือในการปกครองประชาชน ก่อนที่จะมีการปฏิวัติ ระบบกฎหมายของรัสเซียเป็นการผสมระหว่างกฎหมายลายลักษณ์อักษร กฎทางศาสนา (Conon Law) ธรรมเนียมปฏิบัติของชาวรัสเซีย ภายหลังการปฏิวัติรัสเซียในปี ค.ศ.1917 รัฐบาลได้พยายามทำลายสถาบันและกฎหมายของระบอบเก่า เหตุการณ์หลังการปฏิวัติ รัสเซียได้เข้าสู่สภาวะความสับสนวุ่นวายเป็นสภาวะที่ยังไม่มีโครงสร้างทางกฎหมายอย่างเป็นทางการและศาลก็ใช้กฎหมายจากการปฏิวัติ การใช้ดุลยพินิจขึ้นอยู่กับผู้พิพากษา แต่ก็เป็นผู้พิพากษาที่ยังไม่ได้รับการศึกษาอบรมตามกฎหมาย ตั้งแต่นักกฎหมายและผู้พิพากษาของระบอบเก่าถูกกำจัดออกไปพร้อมกับระบบกฎหมายแบบเดิม[64]

เมื่อ โจเซฟ สตาลิน (Joseph Stalin) ขึ้นมามีอำนาจในช่วงทศวรรษที่ 1920 เป็นช่วงเวลาใหม่ของคอมมิวนิสต์ สตาลินพยายามสร้างแนวทางของคอมมิวนิสต์ที่บริสุทธิ์ โดยปราศจากข้อกังวลสำหรับความสอดคล้องกับกฎหมาย การกระทำของสตาลิน มีลักษณะคล้ายกับพระเจ้าวิลเลียมผู้พิชิต และนโปเลียน กล่าวคือ เห็นว่ากฎหมายสามารถใช้เพื่อการทำให้อำนาจมีความเข้มแข็งได้ สหภาพโซเวียต เข้าสู่ยุคที่นิยมการใช้กฎหมายแบบสังคมนิยม (Socialist Legalism) จัดทำกฎหมายซึ่งพยายามที่จะรวบรวมทุกด้านของการทำงานและการใช้ชีวิตของประชาชนชาวรัสเซีย ระบบข้าราชการขนาดใหญ่และระบบกฎหมายที่ได้รับการพัฒนาอย่างมาก กลายเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือของรัฐโซเวียต[65] แม้ว่าระบบกฎหมายของรัสเซียจะมีรากฐานมาจากกฎหมายลายลักษณ์อักษร หรือประมวลกฎหมายของยุโรปตะวันตก แต่ระบบกฎหมายของรัสเซียก็ได้มีพัฒนาจนกระทั่งมีลักษณะที่เด่นชัดเป็นกฎหมายสังคมนิยม ที่มีรูปแบบอันแตกต่างเป็นอีกระบบหนึ่ง

สำหรับระบบกฎหมายสังคมนิยมของจีน ถือว่ามีความสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่มีประชากรจำนวนมาก แม้ว่าจีนจะยอมรับการปฏิรูปกฎหมายให้มีเสรีทางการค้ามากขึ้น แต่ระบบกฎหมายของจีน ก็ยังมีความเป็นสังคมนิยมอยู่มาก ในปี ค.ศ.1911 ราชวงศ์ชิง (Qing) ได้ถูกโค่นล้มไป ทำให้จีนเข้าสู่การปกครองแบบประชาธิปไตย นำโดยพรรคก๊กมินตั๋ง (Kuomintang, Nationalist party) อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี ค.ศ.1912-1949 การปกครองของจีนก็มีความวุ่นวาย มีปัญหาคอรัปชั่น สงครามกลางเมืองและการรุกรานจากต่างชาติ ระยะเวลาดังกล่าวแนวคิดสังคมนิยม จึงเข้ามาสู่สังคมจีน ภายใต้การนำของเหมาเจ๋อตุง (Mao Zedong) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับอิทธิพลทางความคิดจากคาร์ล มาร์กซ

---

[63] Ibid., p. 52.

[64] Ibid., p. 53.

[65] Ibid., p. 53.

และวลาดิเมียน เลนิน ทำให้มีการจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีนในปี ค.ศ.1921 ข้อเสนอหลักของเหมา ต้องการนำหลักการของคอมมิวนิสต์ มาใช้ในทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของจีน เหมาได้รับการสนับสนุนจากเกษตรกรชาวจีนทั่วประเทศจำนวนมาก สามารถพัฒนากองทัพและระดมกำลังสนับสนุนจากมวลชน รัฐบาลสังคมนิยมจีน ที่เรียกอย่างเป็นทางการว่า สาธารณะประชาชนจีน (People's Republic of China) ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ.1949 เมื่อเหมา เจ๋อตุง สามารถควบคุมอำนาจการปกครองได้อย่างสมบูรณ์เหนือพรรคชาตินิยมของก๊กมินตั๋ง รัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จึงได้ยกเลิกกฎหมายทั้งหมดของระบบเดิม โดยกล่าวว่ากฎหมายเหล่านี้เป็นตัวแทนเฉพาะผลประโยชน์ของชนชั้นกฎุมพี ชนชั้นเจ้าของที่ดินและสังคมศักดินา ในช่วง 30 ปีของระบอบคอมมิวนิสต์ ภายใต้การนำของเหมา รัฐบาลได้ใช้กฎหมายที่เป็นการผสมผสานด้วยรัฐบัญญัติ (statute) กฎ (rule) และข้อบังคับ (regulation) ที่มีพื้นฐานอยู่บนแนวความคิดของพรรคที่ทำหน้าที่ปกครอง[66]

หลังจากเหมา เสียชีวิตในปี ค.ศ.1976 ผู้นำคนใหม่คือ เติ้งเซี่ยวผิง (Deng Xiaoping) ได้สนับสนุนเป้าหมายใหม่ของจีน ต้องการให้เกิดความทันสมัยใน 4 ด้าน คือ การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การป้องกันประเทศ และเทคโนโลยี แนวคิดของเติ้ง คือการพัฒนาสังคมนิยมด้วยคุณลักษณะของจีน ซึ่งแนวทางตรงข้ามกับเหมา กระบวนการพัฒนาจึงต้องมีการพัฒนาระบบกฎหมาย และระบบยุติธรรมทางอาญา ซึ่งจะสนับสนุนความต้องการของชาติสังคมนิยม ชนชาติที่มีแนวคิดของขงจื้ออันยาวนาน และมีอำนาจทางการค้าสมัยใหม่[67]

คุณลักษณะที่สำคัญของระบบกฎหมายสังคมนิยม ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) สรุปได้ดังนี้[68]

(1) ความแตกต่างระหว่างกฎหมายมหาชน (public law) (กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน) กับกฎหมายเอกชน (private law) (กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล) กฎหมายที่เกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนบุคคล มรดก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลยังคงมีความสำคัญในระบบกฎหมายสังคมนิยม แนวความคิดเรื่องความเป็นเจ้าของร่วมกันในกรรมสิทธิ์ และการผลิตโดยรัฐ มีผลลัพธ์อันสำคัญต่อกฎหมายมหาชน การจัดทำกฎหมายต่างๆ มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจ การผลิตในทางเศรษฐกิจไม่มีการแข่งขัน และรัฐสังคมนิยมมักจะขับเคลื่อนไปได้ช้าเนื่องจากมีกฎระหว่างทางราชการจำนวนมาก ทำให้ระบบเศรษฐกิจไม่เกิดการแข่งขันกัน สำหรับในสังคมตะวันตก กฎเกณฑ์ต่างๆ ในควบคุมเศรษฐกิจของรัฐจะกระทำผ่านกฎหมายควบคุมการค้า การผลิต การธนาคาร และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางเศรษฐกิจ

(2) อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ในสังคมที่มิใช่สังคมนิยม นายจ้างและลูกจ้างจะถูกขับเคลื่อนโดยพื้นฐานของจิตใจ ดังนั้น ลูกจ้างที่ไม่มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพก็อาจจะต้อง

---

[66] Ibid., p. 54.

[67] Ibid., p. 54.

[68] Ibid., pp. 54-57.

ออกจากงาน เจ้าของผู้ประกอบการที่ไม่สามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็อาจจะต้องขาดทุน ในทางตรงกันข้ามกับระบบสังคมนิยม ซึ่งผู้ประกอบการคือรัฐบาล รับประกันได้ถึงการจ้างงานทั้งหมด การปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพของลูกจ้างไม่อาจแก้ไขได้ด้วยการไล่ออก เจ้าของผู้ประกอบการไม่อาจล้มละลายได้หากกิจการขาดทุน การไม่มีการลงโทษแบบเอกชน กฎหมายอาญา จึงกลายเป็นวิธีการลงโทษพฤติกรรมการทำงานที่ไม่อาจยอมรับได้ในระบบสังคมนิยม

(3) หน้าที่ในการศึกษากฎหมาย ในความเป็นจริง ประชาชนโดยทั่วไปไม่ได้มีความรู้กฎหมายมากนัก เรามีแนวโน้มที่จะเรียนรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและกระทบต่อตัวเอง เช่น กฎหมายอาญาพื้นฐาน กฎหมายจราจร ภาษี หรือข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินและสัญญา เป็นต้น ในยุคหลังการปฏิวัติหรือเปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายในสังคม ผู้มีอำนาจจำเป็นต้องสร้างระบบกฎหมายขึ้นใหม่และให้ประชาชนได้เรียนรู้กฎหมายดังกล่าว ในสังคมจีนหลังปี ค.ศ.1949 ก็ต้องการให้ประชาชนได้เรียนรู้ระบบกฎหมายใหม่ ประชาชนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดของพรรคคอมมิวนิสต์ผ่านข้อความต่างๆ ที่รายงานออกมาโดยสื่อที่ถูกควบคุมอย่างเข้มงวด อย่างไรก็ตาม กฎหมายอาญาและกระบวนการทางอาญาก็ยังไม่มีความชัดเจน การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจอาศัยกฎระเบียบภายใน[69]

มุมมองในการขับเคลื่อนทางสังคมหรือทางด้านการศึกษากฎหมายสังคมนิยม เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนคุ้นเคยกับกฎหมายใหม่ หลักการพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของแนวคิดคอมมิวนิสต์ ก็คือ สังคมนิยมเป็นขั้นของการเปลี่ยนผ่านขั้นหนึ่ง ที่จะนำไปสู่สังคมคอมมิวนิสต์ที่แท้จริง เป็นสังคมที่ประชาชนจะไม่ต้องแย่งชิงกันอีกต่อไป เนื่องจากระบบคอมมิวนิสต์คาดหวังว่ากฎหมายที่ใช้บังคับกับประชาชนจะต้องสิ้นสุดลงในสังคมคอมมิวนิสต์ที่แท้จริง จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งว่าผู้ที่ถูกตัดสินภายใต้กฎหมายปัจจุบันจะเห็นพ้องต่อความสามารถในการมีเหตุผลและความยุติธรรม เพื่อที่จะบรรลุสังคมคอมมิวนิสต์ ประชาชนต้องได้รับการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายอีกครั้ง และส่วนหนึ่งของการศึกษาครั้งใหม่จะต้องเป็นเรื่องการปกครองและระบบกฎหมาย

(4) บทบาทของตัวแทนของรัฐ (Procurator) Procurator ในระบบกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร มีความเท่าเทียมกับพนักงานอัยการ (prosecutor) ในระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law systems) Procurator ปฏิบัติงานในนามของรัฐบาล การฟ้องร้องดำเนินคดีอาชญากรรม และการทำให้มั่นใจถึงคำฟ้องที่เหมาะสม ถูกนำเข้าไปในศาล อย่างไรก็ตาม ในตระกูลกฎหมายสังคมนิยม procurator มีความสำคัญมากกว่า ทั้งในระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรและกฎหมายจารีตประเพณี ในสหภาพโซเวียต ตัวแทนสูงสุดของรัฐ มีบทบาทสำคัญมากในรัฐบาล เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการปกครองและการตัดสินใจในการบริหาร มิใช่แค่บทบาทในด้านการยุติธรรมเท่านั้น สำหรับตัวแทนในระดับท้องถิ่นก็มีอำนาจมากกว่าผู้พิพากษา เป็นผู้สนับสนุนในคดีทางการเมืองและเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะมีการดำเนินคดีหรือไม่ procurator มีบทบาท 9 ประการ คือ พนักงานสอบสวนคดีอาญา คณะลูกขุน (grand jury) อัยการคดีอาญา (criminal prosecutor) ผู้ตรวจการแผ่นดินด้านยุติธรรม (judicial ombudsman)

---

[69] Ibid., p. 55

ผู้ตรวจการแผ่นดินในด้านบริหาร ผู้ตรวจการแผ่นดินทั่วไป ผู้ตรวจการแผ่นดินราชทัณฑ์ ผู้ตรวจการแผ่นดินทหาร และผู้รณรงค์กฎหมายโซเวียต (propagandist of Soviet law) โดยผู้ตรวจการแผ่นดินในลักษณะนี้เป็นผู้ที่รับเรื่องร้องเรียนและทำให้มั่นใจว่าหน่วยงานของรัฐบาลปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง และในลักษณะเดียวกันในสาธารณะรัฐประชาชนจีน procurator เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจมากในระบบยุติธรรมทางอาญา

ตามรัฐธรรมนูญของจีน สำนักงานของ procurator มีความเป็นอิสระและไม่อยู่ภายใต้หน่วยงานบริหาร องค์กรหรือบุคคลใด โดยจะทำหน้าที่ดำเนินคดีผู้กระทำผิด ยึดหลักกฎหมายในการดำเนินคดี และตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายของหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่นๆ และศาล โดยต้องดำเนินการตามนโยบายของพรรค หน้าที่ของ procurator ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่

- สอบสวนและฟ้องร้องคดีกบฏและคดีอาญาอื่นๆ
- ตรวจสอบคดีของตำรวจและกำหนดความเหมาะสมในการจับกุม และดำเนินการฟ้องร้อง
- กำกับการสอบสวนของตำรวจ เพื่อกำหนดว่าตำรวจได้ดำเนินการไปตามกฎหมายหรือไม่
- ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานอัยการของเจ้าหน้าที่รัฐ
- กำกับการดำเนินการในด้านตุลาการ เพื่อกำหนดว่าได้ดำเนินการไปตามกฎหมายหรือไม่
- กำกับการตัดสินและคำสั่งของศาล ในคดีอาญา เพื่อกำหนดว่าได้ดำเนินการไปตามกฎหมายหรือไม่
- กำกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกของเรือนจำทั้งหมด เพื่อกำหนดว่าได้ดำเนินการไปตามกฎหมายหรือไม่

(5) ความยุติธรรมทางการเมืองและไม่ใช่เรื่องการเมือง ความยุติธรรมทางการเมือง (political justice) เป็นประเภทหนึ่งของความยุติธรรมที่แยกออกจากบรรทัดฐานของความเป็นกลางไม่เอนเอียง (impartiality) และผูกพันกับรูปแบบของความเอนเอียงบางประการที่ถูกกำหนดโดยการเมือง นั่นก็คือเป็นอิทธิพลของผู้มีอำนาจ ในสหรัฐอเมริกาหรือหรือในแนวคิดด้านกฎหมายในตะวันตก “ความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย” เป็นแนวคิดที่ส่งผลต่อระบบกฎหมายในบริบทดังกล่าว มุมมองที่ยากลำบากของกฎหมายสังคมนิยม ก็คือการแบ่งให้มี 2 ลักษณะ คือ การแบ่งแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างคดีโดยทั่วไปกับคดีซึ่งรัฐมีผลประโยชน์โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นการเข้าแทนที่ผลประโยชน์ของความยุติธรรมแบบประเพณีนิยม

ในคดีประเภทหลังนี้ เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียกว่า กฎหมายสิทธิพิเศษ (prerogative law) ซึ่งกระบวนการทางกฎหมายมาตรฐาน ถูกยกเลิกผ่านการแทรกแซงผู้ที่อยู่ในอำนาจ กฎหมายสิทธิพิเศษมีความชอบธรรมในระบบโซเวียต แบบเก่าและมีความชอบธรรมโดยการปกป้องเท่าที่จำเป็นต่อการวิวัฒน์สู่การเป็นสังคมแบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องใส่ใจต่อการกระทำผิดหรือผู้บริสุทธิ์ ภายใต้

กฎหมายมีหลักการที่ทับซ้อนกันก็คือ ความสำคัญของส่วนรวม (คนส่วนใหญ่หรือรัฐ) ในแบบที่อยู่ตรงกันข้ามกับปัจเจกบุคคล และเป็นข้อเสนอว่าเหตุผลของรัฐอาจอนุญาตให้จัดตั้งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่พิเศษออกไป เพื่อต่อต้านภัยคุกคามหรือศัตรูของรัฐได้

(6) ความเป็นอิสระของตุลาการที่ลดน้อยลง ในประเทศตะวันตก ความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ หมายถึง ผู้พิพากษามีความเป็นอิสระที่จะพิจารณาคดีไปตามกฎหมายและไม่อาจถูกกดดันได้จากผู้ใช้อำนาจทางการบริหาร ในสหรัฐอเมริกา ระบบตุลาการที่เป็นอิสระเป็นแนวคิดที่เชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องการแบ่งแยกอำนาจ แต่สำหรับประเทศสังคมนิยม การแบ่งแยกอำนาจมิใช่สิ่งที่ต้องการในระบอบการปกครอง เนื่องจากเป็นการทำให้เกิดการแข่งขันและความขัดแย้งเมื่อการส่งเสริมความดีสาธารณะควรจะเป็นเป้าหมายที่เป็นหนึ่งเดียว ในประเทศสังคมนิยม ความคิดของรัฐที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งปกครองเพื่อความดีงามของพลเมืองได้เข้ามาแทนที่แนวคิดของรัฐบาลที่จะต้องถูกควบคุมและจำกัดการใช้อำนาจ อันเนื่องจากแนวโน้มที่จะเป็นทรราช และปกครองเพื่อผลประโยชน์ของผู้ปกครองแทนที่จะปกครองเพื่อประโยชน์ของประชาชนในส่วนรวม ดังนั้น แม้ว่าสิทธิตามรัฐธรรมนูญในทางทฤษฎี ต้องการที่จะปกป้องปัจเจกบุคคลจากการกระทำของรัฐบาล แต่ในทางปฏิบัติแนวคิดดังกล่าวก็จะถูกครอบงำโดยความสูงสุดของรัฐแบบคอมมิวนิสต์ ที่มีเหนือสิทธิของปัจเจกบุคคล “ในกรณี ที่ความต้องการของรัฐ ขัดแย้งกับสิทธิของปัจเจกบุคคล ความเป็นส่วนใหญ่ มักจะชนะเสมอ”

2.4.4 ประเพณีทางกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา (Sacred Law legal tradition)

ประเทศที่มีประเพณีทางกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เช่น อิหร่าน ไนจีเรีย ปากีสถาน ซาอุดิอาระเบีย ซูดาน เป็นต้น กฎหมายลายลักษณ์อักษร กฎหมายจารีตประเพณี และกฎหมายสังคมนิยม เป็นระบบกฎหมายที่แพร่กระจายอยู่ทุกพื้นที่ในโลก ลักษณะเฉพาะของกฎหมายเหล่านี้ก็คือเป็นระบบกฎหมายในทางโลก (Secular law) ลักษณะของกฎหมายในทางโลก คือกฎหมายที่มิได้เกี่ยวข้องกับศาสนาหรือส่วนใดๆ ในทางศาสนา ไม่มีตระกูลของกฎหมายใน 3 ตระกูลนี้ กล่าวอ้างถึงพลังของศาสนาที่อยู่เบื้องหลังกฎหมายเหล่านี้ แม้ว่าโดยข้อเท็จจริงอาจจะมีหลักการหลายอย่างที่มาจากคำสอนในทางศาสนาก็ตาม

ในปัจจุบัน บางประเทศแม้จะมิได้อ้างอิงให้ศาสนาเป็นแหล่งกำเนิดของกฎหมายก็ตาม แต่หลักการทางศาสนาก็เข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศแถบตะวันออกกลาง ประเทศเหล่านี้ถูกจัดให้เป็นตระกูลกฎหมายศักดิ์สิทธิ (Sacred law) ประเพณีกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ มีพื้นฐานอยู่กับตัวบทอันศักดิ์สิทธิ์ หรือลัทธิทางศาสนา ในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ จะไม่มีการแบ่งแยกที่ชัดเจนระหว่างศาสนาและกฎหมาย ตัวอย่างเช่นประเทศซาอุดิอาระเบีย มีการใช้ทั้งกฎหมายในทางโลกและกฎหมายทางศาสนาควบคู่กัน โดยรัฐมีอำนาจเต็มที่ในกฎหมายทางศาสนา ในชาติตะวันออกกลาง รวมทั้งบางประเทศในเอเชีย ประเพณีทางกฎหมายไม่ได้เรียกว่ากฎหมายอันศักดิ์สิทธิ์ แต่เรียกว่ากฎหมายอิสลาม (Islam law) กฎหมายอิสลาม มีพื้นฐานอยู่กับกฎความประพฤติปฏิบัติที่เผยโดยพระผู้เป็นเจ้า โดยมีแหล่งที่มาอันเป็นพื้นฐาน 2 แหล่ง คือ Shari’a และ Sunnah

กฎหมาย Shari'a หมายถึง กฎข้อบังคับที่เปิดเผยออกมาโดยพระผู้เป็นเจ้า (Allah) และประกาศของพระองค์ หรือ Muhammad โดยประชาชนได้ถูกชี้นำต่อการดำเนินชีวิตในโลกนี้ ลักษณะที่สำคัญของระบบกฎหมายอิสลาม คือ

- มิได้เป็นกฎหมายที่มาจากผู้ปกครอง แต่เป็นสิ่งที่เผยออกมาจากพระผู้เป็นเจ้า
- มีการขยายความโดยนักกฎหมายมุสลิมที่เป็นผู้นำ เช่น Abu Hanafi, Shafi, และ Malik
- มีผลสมบูรณ์ใช้ได้ ไม่ว่ารัฐจะตระหนักได้หรือไม่ก็ตาม
- มิได้มีแหล่งกำเนิดจากธรรมเนียมและประเพณี แต่เป็นสิ่งที่เผยออกมาจากพระผู้เป็นเจ้าเพียงเท่านั้น
- มีความครอบคลุมและรายล้อมทุกมิติของระบบกฎหมาย ได้แก่ กฎหมายส่วนบุคคล กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายอาญา กฎหมายการค้า และอื่นๆ
- มิได้มีลักษณะของ "ความจะเป็น" แต่วางอยู่ถึงสิ่งที่กฎหมายเป็น

แหล่งที่มาอันสำคัญของกฎหมาย Shari'a คือ พระคัมภีร์อัลกุระอ่าน (Qura'an) แต่พระคัมภีร์ก็มิได้เป็นแหล่งที่มาทั้งหมดของกฎหมายอิสลาม ที่มาของหลักกฎหมายยังมีที่มาจากข้อความหรือการกระทำของประกาศกซึ่งถูกบันทึกไว้ใน Sunnah ดังนั้น Sunnah จึงเป็นอีกแหล่งที่มาของกฎหมายอิสลาม ซึ่งประกอบด้วยการกระทำ คำกล่าว และปฏิบัติของประกาศซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นที่มิได้มีการระบุไว้โดยตรงในพระคัมภีร์อัลกุระอ่าน นอกเหนือจากประเด็นอันเป็นประเพณีของกฎหมาย ซึ่งรวมถึงเรื่องทรัพย์สิน สัญญา มรดก กฎหมาย Shari'a ยังเกี่ยวข้องกับหลายด้านของความประพฤติของปัจเจกบุคคล ซึ่งรวมถึงการแต่งกาย อาหาร มารยาทธรรมเนียมปฏิบัติ พิธีกรรมทางศาสนา กฎหมาย Shari'a มีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับระบบกฎหมายในประเทศตะวันตก การแบ่งประเภทของอาชญากรรม เป็นการแบ่งตามลักษณะว่าเป็นการกระทำผิดต่อพระผู้เป็นเจ้า หรือเป็นอาชญากรรมต่อผู้อื่นหรือสังคม

อาชญากรรมที่กระทำต่อพระผู้เป็นเจ้า (Hudud Crime) เป็นการกระทำผิดที่มีความร้ายแรงและยังถูกมองว่าเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎแห่งธรรมชาติ (Natural Law) อาชญากรรมนี้รวมถึงการขโมย ปล้นทรัพย์ เหยียดหยามศาสนา ละทิ้งศาสนา การกบฏ การหมิ่นประมาท เช่นเดียวกับการกระทำผิดยาเสพติด และอาชญากรรมทางเพศ เช่น การคบชู้ การร่วมเพศทางทวารหนัก และการล่วงประเวณีก่อนแต่งงาน

อาชญากรรมอื่นๆ เป็นการกระทำผิดของบุคคลต่อบุคคลอื่นหรือต่อสังคม เรียกว่า tazirat crimes หรือ Tesar crimes ซึ่งรวมถึงอาชญากรรมที่เป็นฆาตกร การทำร้ายร่างกาย

กล่าวโดยสรุป จุดกำเนิดของประเพณีทางกฎหมายที่ใช้ในประเทศต่างๆ นั้น มีที่มาจากประเพณี กฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร และกฎหมายแบบจารีตประเพณี อย่างไรก็ตาม มิได้หมายความว่าประเทศต่างๆ จะมีประเพณีหรือระบบกฎหมายที่มีลักษณะแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นการผสมผสานระหว่างที่มาของกฎหมายในสองระบบดังกล่าว การจัดแบบระบบกฎหมายของประเทศต่างๆ ที่สำคัญ โดยเป็น

การจัดแบ่งตามลักษณะของประเพณีทางกฎหมายและรูปแบบการปกครองประเทศ อาจแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ ประเพณีทางกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร ประเพณีทางกฎหมายแบบจารีตประเพณี ประเพณีทางกฎหมายแบบสังคมนิยม และประเพณีทางกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา “ข้อเท็จจริง ก็คือ มรดกทางกฎหมาย ในประเทศใดก็ตาม มีความผูกพันอย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรมการบริหารงานและการเมืองของประเทศนั้นๆ และวัฒนธรรมเหล่านี้ก็ยังคงเป็นสิ่งที่มีความแตกต่างอย่างเด่นชัดในหลายทาง”[70]

2.5 ความร่วมมือของตำรวจระหว่างประเทศ (International Police Cooperation)

ความจำเป็นของความร่วมมือของตำรวจระหว่างประเทศ เพิ่มมากขึ้นพร้อมกับแนวโน้มของอาชญากรรมข้ามชาติที่มีมากขึ้น ทิศทางของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นข้ามเขตแดนอาจไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับการเกิดขึ้นของการแบ่งเขตแดนระหว่างรัฐต่างๆ เส้นแบ่งเขตแดนระหว่างรัฐ ถูกสถาปนาขึ้นเพื่อที่จะกำหนดขอบเขตอำนาจด้านการยุติธรรมโดยรัฐแต่ละรัฐ ดังนั้น การข้ามเขตแดนทำให้อาชญากรมีหนทางที่จะหลีกเลี่ยงผลที่ตามมาในทางกฎหมายต่อการกระทำผิดทางอาญา หรือให้ผลดังกล่าวบรรเทาเบาบางลง[71] การจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ จึงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยลำพังหน่วยงานตำรวจของประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงเท่านั้น จำเป็นต้องมีความร่วมมือระหว่างกันในการแก้ไขปัญหา

ความร่วมมือของตำรวจระหว่างประเทศ หมายถึงปฏิสัมพันธ์ทั้งที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจและโดยไม่ตั้งใจระหว่างหน่วยงานตำรวจ 2 หน่วยงานหรือมากกว่านั้น (รวมถึงองค์กรราชการและองค์กรเอกชนด้วย) เพื่อเป้าหมายให้มีการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม การดำเนินการสืบสวนสอบสวน และในที่สุดนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องสงสัย ความร่วมมือของตำรวจระหว่างประเทศ เป็นพลวัตรประการหนึ่งซึ่งทำให้การข่าวด้านอาชญากรรม ได้ถูกแบ่งปันออกไปข้ามชาติและเขตแดนทางภูมิรัฐศาสตร์ ความร่วมมือของตำรวจระหว่างประเทศ ทำให้องค์กรตำรวจสามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรมในต่างประเทศเพื่อนำมาใช้ข้ามชาติได้ ความร่วมมือนี้มิใช่เพียงการสร้างเครือข่ายและความเชื่อมโยงด้านข้อมูลข่าวสารอาชญากรรมระหว่างหน่วยงานตำรวจระหว่างประเทศเพียงเท่านั้น แต่เป็นการสร้างความเชื่อมั่นที่ตั้งอยู่บนหลักการต่างตอบแทนซึ่งกันและกันด้วย[72]

---

[70] Ibid., p. 63.

[71] Anthony J. Balzer, *INTERNATIONAL POLICE COOPERATION: OPPORTUNITIES AND OBSTACLES, College of Police and Security Studies, Slovenia* [Online]. 1996 Available from: https://www.ncjrs.gov/policing/int63.htm [2016, June 25]

[72] Frederic Lemieux, “The nature and structure of international police cooperation: an introduction,” in Frederic Lemieux. *International Police Cooperation: Emerging Issues, Theory and Practice* (Routledge, 2013), p. 1

องค์ประกอบที่สำคัญ ที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจระหว่างประเทศ มี 3 องค์ประกอบ กล่าวคือ ประการแรก การพิจารณาในเชิงภูมิรัฐ (geo-political) ที่มีความต้องการอย่างเต็มที่ภายใต้สภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะทำให้เกิดความปลอดภัย พร้อมกับผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้น ความร่วมมือจึงอยู่บนความสามารถของรัฐชาติที่จะสร้างสภาวะดังกล่าวผ่านการเจรจาอย่างต่อเนื่องของข้อตกลงแบบทวิภาคี ข้อตกลงระดับภูมิภาค และองค์กรระหว่างประเทศระดับรัฐ (intergovernmental organization) และหรือ องค์กรระหว่างประเทศเหนือรัฐ (supranational organizations) ประการที่สอง คือขอบข่ายของหลักการในเชิงวัตถุ เช่น ความพยายามที่จะประสานงานจะประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับทรัพยากรและสมรรถนะ ที่จะระดมเข้ามาใช้ในการร่วมมือกันระหว่างองค์กรตำรวจ ประการสุดท้าย คือปัจจัยด้านองค์การ ระดับความเป็นสถาบันขององค์กร และความชอบธรรมของข้อตกลงหลายฝ่ายเป็นตัวแปรหลัก อาจมีคณะทำงาน ข้อตกลงที่ยังไม่มีลักษณะความเป็นสถาบันอยู่ด้วย องค์กรที่มีลักษณะสถาบันทางการ เช่น Interpol และ Europol ความร่วมมือของตำรวจที่มีประสิทธิภาพ จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยเชิงโครงสร้างซึ่งรัฐชาติต่างๆ จะต้องพัฒนาผ่านการประนีประนอม การทำให้มีความเป็นมาตรฐาน และความคิด (mildest) ซึ่งยึดถือการทำให้งานตำรวจมีลักษณะเป็นเรื่องของระหว่างประเทศ[73]

สำหรับเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือระหว่างตำรวจระหว่างประเทศเกิดขึ้นภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ยากลำบากหรือแม้กระทั่งในสภาพที่มีความเป็นศัตรูกัน หน่วยงานระดับชาติซึ่งมีส่วนร่วมในระบบความร่วมมือของตำรวจต้องเผชิญกับอุปสรรคจำนวนมาก อุปสรรคดังกล่าวมีสาเหตุมาจากธรรมชาติที่เข้ากันไม่ได้ของโครงสร้าง วัฒนธรรม เทคโนโลยี กระบวนการทางศาล นโยบาย และการเมืองอันหลากหลาย อุปสรรคดังกล่าวทำให้เกิดข้อจำกัดในความร่วมมือ ความต่างที่ไม่สมดุลกัน (asymmetry) ของโครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติจำนวนมาก (รวมศูนย์อำนาจและกระจายอำนาจ) ส่งผลให้เกิดการแพร่หลายของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องในกระบวนการของความร่วมมือ ยิ่งไปกว่านั้น ความแตกต่างกันในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งมีอยู่ในความร่วมมือระหว่างประเทศ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในวัฒนธรรมย่อยของตำรวจ นอกจากนี้ยังมีปัญหาหลายประการเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเทคโนโลยีสารสนเทศ ในลักษณะที่ไม่สามารถใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกันได้ เป็นปัญหาความซับซ้อนในการจัดระบบการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานตำรวจของประเทศต่างๆ[74]

โอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างพันธมิตรตำรวจประเทศต่างๆ สามารถนำเสนอได้ในกรอบความร่วมมือหลายชั้น ความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ใน 3 ระดับซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ในความร่วมมือระดับต่างๆ แสดงให้เห็นถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานและมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง กล่าวคือ

---

[73] Ibid, p.3.

[74] Ibid, p. 4.

- ความร่วมมือในระดับแรก คือ ระดับมหภาค ซึ่งรวมถึงประเด็นทางรัฐธรรมนูญ เป็นการยินยอมในข้อตกลง ความร่วมมือของฝ่ายนิติบัญญัติและกฎหมายของชาติ สิทธิและประเด็นทางจริยธรรมของงานตำรวจ ตัวแสดงในระดับนี้ จะสร้างนโยบายและเจรจาข้อตกลง ในขณะที่มีการปกป้องสถานะในการมีอำนาจสูงสุดของชาติไว้ด้วย

- ความร่วมมือในระดับกลาง รวมถึงโครงสร้างในเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติ และกระบวนการของตำรวจและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ตัวแสดงในความร่วมมือระดับกลาง จะทำหน้าที่เป็นกันชนระหว่างชุดของตัวแสดงในระดับการเมือง กับตัวแสดงในระดับปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ประสานงาน (liaison officers) เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญแต่ก็เป็นกลุ่มเล็กๆ ของความเป็นวิชาชีพตำรวจตำรวจ เป็นบุคคลที่เชื่อมต่อระหว่างผู้จัดทำนโยบายกับผู้ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน

- ความร่วมมือระดับล่าง เป็นการปฏิบัติงานด้านบังคับใช้กฎหมายและหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลในระดับจุลภาครวมถึงการสืบสวนสอบสวนความผิดเฉพาะด้าน การป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเฉพาะด้านด้วยภาระงานเหล่านี้ ปฏิบัติงานโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้บริหารงานตำรวจ ซึ่งงานของตัวแสดงเหล่านี้ คือ การบังคับใช้กฎหมายโดยตรง หรือปฏิบัติงานโดยเชื่อมโยงกับสถาบันตำรวจต่างประเทศ

ความร่วมมือของกิจกรรมของตำรวจ ในระดับระหว่างประเทศ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่[75]

1. โครงสร้างการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร จะต้องได้รับการสถาปนาขึ้นเพื่อให้เกิดช่องทางที่เหมาะสมระหว่างหน่วยงานตำรวจต่างประเทศ การที่จะทำให้มีการรับส่งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับอาชญากรรม จำเป็นจะต้องมีการกำหนดศูนย์รวมสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์

2. การทำงานร่วมกัน ซึ่งจะต้องมีการจัดการผ่านโครงการร่วมกัน โดยการทำให้มีความเป็นมาตรฐานของวิธีการ เครื่องมือและกระบวนการ เพื่อที่จะทำให้ระบบข้อมูลข่าวสารเข้ากันได้

3. จัดตั้งคณะทำงาน ซึ่งจะเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และประสานงานการปฏิบัติและหรือสืบสวนสอบสวน

4. การสร้างองค์การที่เป็นทางการ เพื่อให้ความร่วมมือมีความเป็นมาตรฐาน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีการนำไปปฏิบัติ องค์การที่เป็นทางการสามารถมีส่วนร่วมกับสถาบันตำรวจด้วยการเป็นผู้ช่วยเหลือชี้แนะ และประสานงานกับโครงการร่วมที่มีการวิเคราะห์ด้วยความเชี่ยวชาญ ประเมินผล และพัฒนาเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ ในท้ายที่สุดความร่วมมือในการควบคุมอาชญากรรมระดับระหว่างประเทศต้องการให้มีการเก็บพยานหลักฐานซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในศาลในกระบวนการยุติธรรมของแต่ละประเทศได้

เงื่อนไขที่สนับสนุนให้ความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ มีการพัฒนาขึ้น ได้แก่[76]

---

[75] Ibid., p. 5.

[76] Anthony J. Balzer, *INTERNATIONAL POLICE COOPERATION: OPPORTUNITIES AND OBSTACLES, College of Police and Security Studies, Slovenia*, 1996 [Online]. Available from: https://www.ncjrs.gov/policing/int63.htm [2016, June 25]

1) การรับรู้ที่มีร่วมกันโดยผู้มีส่วนร่วมทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมที่กำลังเป็นภัยคุกคามอย่างรุนแรง

2) ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันของบุคลากรด้านการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพซึ่งจะเป็นผู้ที่ช่วยระบุถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่เหมาะสม

3) ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันของเจ้าหน้าที่ทางการเมืองผู้ที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และคุ้มครองกฎหมายที่ให้สิทธิเจ้าหน้าที่และการสนับสนุนทางการเงิน

4) การติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ผ่านกระบวนการในภาพรวมทั้งหมด

เมื่อใดก็ตาม ที่เงื่อนไขเหล่านี้บกพร่องหรือหายไป ความร่วมมือของระหว่างระหว่างประเทศที่มีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพก็จะไม่อาจเกิดขึ้นได้

ความร่วมมือระหว่างตำรวจระหว่างประเทศ มีความจำเป็นมากขึ้น จากสถานการณ์ด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งเป็นปัญหามากขึ้นสำหรับประเทศต่างๆ ในโลกยุคปัจจุบัน เป้าหมายและผลประโยชน์ที่มีร่วมกันระหว่างประเทศต่างๆ คือ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นข้ามเขตแดนและการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือดังกล่าวยังมีอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างของระบบกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม วัฒนธรรม และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ แต่ละประเทศจะต้องตระหนักร่วมกันถึงภัยที่จะเกิดขึ้น การมีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่มีประสิทธิภาพ

2.6 ภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่และการปฏิรูปภาคความมั่นคง (Security Sector Reform)

ในโลกหลังยุคสงครามเย็น สิ่งที่เป็นภัยต่อความมั่นคงปลอดภัยของรัฐ มิใช่การรุกรานจากกำลังภายนอกรัฐ แต่เป็นภัยรูปแบบใหม่ที่มีความครอบคลุมมากขึ้น เปลี่ยนจุดเน้นจาก “ความมั่นคงของรัฐ” มายัง “ความมั่นคงของมนุษย์” ขอบเขตของแนวความคิดเรื่องความมั่นคง มีความกว้างขวางครอบคลุมในประเด็นที่นอกเหนือไปจากประเด็นด้านการทหาร โดยภัยคุกคามในด้านอื่นๆ ได้แก่[77]

- **ภัยคุกคามทางการเมือง** อาทิ ความไร้เสถียรภาพทางการเมืองภายในรัฐล้มเหลว การก่อการร้าย และการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่างๆ

---

[77] *การกำกับดูแลภาคความมั่นคงโดยรัฐสภา : หลักการ กลไก และแนวปฏิบัติ (คู่มือสำหรับสมาชิกรัฐสภาหมายเลข 5 – 2003*, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces, Inter-Parliamentary Union) แปลและเรียบเรียงโดย ดร.ปราณี ทิพย์รัตน์ (กรุเทพฯ: บริษัท พี เพรส จำกัด, 2556), หน้า 21.

- **ภัยคุกคามทางเศรษฐกิจ** อาทิ ความยากจน ช่องว่างระหว่างประเทศที่ร่ำรวยและยากจน ภาวะเศรษฐกิจถดถอยระหว่างประเทศ ผลกระทบจากรัฐที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจสูง หรือจากประเทศเพื่อนบ้านที่ไร้เสถียรภาพ และปัญหาโจรสลัด
- **ภัยคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม หรือ ภัยคุกคามอันเกิดจากน้ำมือของมนุษย์** อาทิ ภัยพิบัติทางนิวเคลียร์ การเปลี่ยนแปลงทางนิเวศน์วิทยาในระดับโลก สภาวการณ์การสึกกร่อน เสื่อมโทรมของดินและน้ำ การขาดแคลนอาหารและทรัพยากรอื่นๆ
- **ภัยคุกคามทางสังคม** อาทิ ความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยและคนส่วนใหญ่ การมีจำนวนประชากรมากเกินไป องค์กรอาชญากรรมต่างๆ การค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ การค้าที่ผิดกฎหมาย การอพยพโยกย้ายถิ่นฐานประชากรจำนวนมหาศาลอย่างไร้การควบคุม และโรคติดต่อหรือโรคระบาดต่างๆ

ในรูปแบบใหม่นี้ ความมั่นคงมิได้เป็นเป้าหมายในตัวเอง แต่ความมั่นคงควรจะสนองตอบต่อสวัสดิภาพและความผาสุกของประชาชนด้วย ภายใต้ระบบการปกครองในแบบประชาธิปไตย ซึ่งให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเป็นอยู่ของปัจเจกบุคคล ความมั่นคงแห่งชาติที่มุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองป้องกันรัฐ จึงกลายเป็นความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมุ่งไปที่การปกป้องคุ้มครองปัจเจกชนและชุมชนเป็นเบื้องแรก[78] และเมื่อลักษณะของความมั่นคงได้เปลี่ยนแปลงไป การรับมือกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงในรูปใหม่จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวเช่นเดียวกัน

ในปัจจุบัน ความเข้าใจต่อ “ภาคความมั่นคง” (Security Sector) ยังมีความแตกต่างกันออกไปทั้งในขอบเขต บริบท มุมมอง ตลอดจนบทบาทของผู้มีส่วนรับผิดชอบ อย่างไรก็ดี องค์ประกอบของภาคความมั่นคงที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันจะหมายถึง “โครงสร้าง สถาบัน และบุคลากร ที่รับผิดชอบในการจัดการ จัดหา ตลอดจนกำกับดูแลและตรวจสอบความมั่นคงของรัฐ” และ “สถาบัน กลุ่ม องค์กร และปัจเจกชน ทั้งที่สังกัดรัฐและที่มิใช่รัฐ ที่มีส่วนได้เสียในการจัดหาและการอำนวยความยุติธรรมในประเด็นความมั่นคง” ภาคความมั่นคงของรัฐจึงประกอบไปด้วย[79]

(1) ผู้ที่มีบทบาทเป็นแกนหลักในการรักษาความมั่นคง อันได้แก่ กองทัพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทหาร หน่วยงานด้านข่าวกรอง หน่วยงานตำรวจ หน่วยงานด้านศุลกากร หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาความปลอดภัยบริเวณชายแดน (ตำรวจตระเวนชายแดน) ฯลฯ

(2) ผู้มีบทบาทในการรักษากฎหมายและอำนวยความยุติธรรม อันได้แก่ กระบวนการตุลาการทั้งหมด ซึ่งรวมถึงระบบศาล และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของศาล กระบวนการดำเนินการทางอาญา ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ฯลฯ

---

[78] เรื่องเดียวกัน, หน้า 20.

[79] ปราณี ทิพย์รัตน์, คำนำผู้แปล ใน เรื่องเดียวกัน, หน้า V-VI.

(3) ผู้ที่มีบทบาทในการจัดการและกำกับดูแลและตรวจสอบ อันได้แก่ หน่วยงานด้านนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ กระทรวงการคลัง ฯลฯ

ความรับผิดชอบในการรับมือต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จึงมิได้เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายความมั่นคงในแบบดั้งเดิม แต่มีขอบข่ายที่ครอบคลุม กว้างขวาง และจำเป็นต้องมีการปฏิบัติร่วมกันอย่างผสมกลมกลืนและสอดคล้องต้องกัน

2.7 ระบบยุติธรรมทางอาญาและระบบตำรวจเปรียบเทียบ

ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของระบบยุติธรรมทางอาญา เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในสังคม ทำหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อย ให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญา และการศึกษาเปรียบเทียบระบบยุติธรรมทางอาญาของประเทศต่างๆ ย่อมจะทำให้เกิดมุมมองที่กว้างขวางยิ่งขึ้น เข้าใจถึงจุดแข็งจุดอ่อนของระบบยุติธรรมทางอาญาในประเทศต่างๆ

2.7.1 ระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ (Comparative criminal justice)

ระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ เป็นการสืบเสาะค้นหาและประเมินระบบยุติธรรมทางอาญาของชาติ โดยใช้มุมมองจากประเทศอื่น วัฒนธรรมอื่น หรือสถาบันอื่น คำสำคัญคือ การเปรียบเทียบ ซึ่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบจะเสนอวิธีการอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะตรวจสอบจุดแข็งและจุดอ่อนของแนวทางดำเนินการต่ออาชญากรรม กฎหมาย และความยุติธรรมที่แตกต่างกันในประเทศต่างๆ ในโลก[80]

ระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ เป็นสาขาใหม่ของการศึกษาที่ประยุกต์ระเบียบวิธีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งใช้ในทางกฎหมาย และรัฐศาสตร์ มาใช้สำหรับสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ด้านสังคมวิทยา อาชญาวิทยาและยุติธรรมทางอาญา[81] นักวิชาการที่ใช้วิธีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ให้เหตุผลสนับสนุนวิธีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบว่าความรู้ในทุกเรื่อง สิ่งที่เรารับรู้เกิดจากการเปรียบเทียบทั้งสิ้น การเปรียบเทียบอยู่ในความคิดของมนุษย์ตลอดเวลา การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ช่วยให้สามารถประเมินการใช้ประโยชน์จากกฎหมาย การเมือง โครงการ และการปฏิบัติด้านต่างๆ ระหว่างระบบที่แตกต่างกัน มีการแสดงให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเชิงเปรียบเทียบ โดยสรุปมีประโยชน์ 3 ประการ คือ[82]

1) ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ประสบการณ์จากประเทศอื่น การรู้เพียงประเทศเดียวเท่ากับไม่ได้เรียนรู้อะไร บางประเทศอาจเรียนรู้และรับเอาหลักการกระบวนการยุติธรรม งานตำรวจ นำมา

---

[80] Harry R. Dammer and Jay S. Albanese, *Comparative criminal justice systems,* fifth edition, p. 2

[81] Ibid., p. 4.

[82] Ibid., pp. 5-8.

ประยุกต์ใช้ เช่น งานตำรวจชุมชนของญี่ปุ่น มีหน่วยงานตำรวจหลายเมืองในสหรัฐอเมริกา ได้นำรูปแบบ Koban ของญี่ปุ่นไปประยุกต์ใช้ในตำรวจท้องถิ่นของเมือง เป็นต้น

2) เพื่อให้มีความเข้าใจต่อวัฒนธรรมและลักษณะของประเทศอื่นๆ ในขอบเขตที่กว้างขวางยิ่งขึ้น การที่ไม่พยายามทำความเข้าใจประเทศต่างๆ ให้กว้างขวางออกไป อาจทำให้เกิดปัญหาการถือว่ากลุ่มชาติพันธุ์ของตนเหนือกว่าคนอื่น (ethnocentrism) ทำให้เกิดความเชื่อว่าวัฒนธรรมหรือประเทศของตนเองเป็นสิ่งที่ถูกต้องและการปฏิบัติของกลุ่มชาติอื่นเป็นสิ่งที่ผิด ในส่วนของอาชญากรรมและระบบยุติธรรมทางอาญา ความเชื่อว่ากลุ่มชาติพันธุ์ของตนเหนือกว่าคนอื่น (ethnocentrism) เป็นปัญหาประการหนึ่ง เนื่องจากสามารถนำไปสู่อาชญากรรมภายในประเทศและอาชญากรรมข้ามเขตแดนได้ เช่นเดียวกับการเลือกปฏิบัติ การกดขี่ หรือความขัดแย้งที่เกิดจากความชาติพันธุ์

การศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ จะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อระบบยุติธรรมทางอาญาของประเทศต่างๆ ที่มีความแตกต่างกัน โดยความแตกต่างนั้นเกิดจากความแตกต่างของสภาพสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ในบางประเทศมีการลงโทษด้วยวิธีการที่รุนแรง บางประเทศมีทนายความน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับอีกประเทศหนึ่ง ข้อเท็จจริงก็คือ วิธีการของชาติต่างๆ ในการบริหารงานยุติธรรม มักจะสะท้อนวัฒนธรรมเบื้องลึก ความเชื่อทางศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง และประวัติศาสตร์ การเรียนรู้เกี่ยวกับเหตุผลที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการปฏิบัติทางกระบวนการยุติธรรม ทำให้เราสามารถมองเข้าไปในค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมของระบบในประเทศอื่นๆ การมีมุมมองที่กว้างขวางขึ้นช่วยให้เรามองเห็นระบบของเราเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3) เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากโลกที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมได้เข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเหตุการณ์มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เสมือนโลกมีขนาดเล็กลง กระแสโลกาภิวัตน์เป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ความก้าวหน้าทางด้านการติดต่อสื่อสารเป็นสิ่งเร่งกระแสโลกาภิวัตน์ สภาพดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบด้านปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่มากขึ้น การจะจัดการกับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยไม่มีพรมแดน จึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศที่เกี่ยวข้อง การเรียนรู้ระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ จึงช่วยให้เกิดความเข้าใจความแตกต่างของระบบในแต่ละประเทศ และเห็นช่องทางในการประสานงาน การปฏิบัติงานร่วมกันในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ มีแนวทางในการศึกษาแยกเป็น 2 มิติ คือ

1) มิติการเลือกระบบยุติธรรมทางอาญาของประเทศที่นำมาศึกษา ระบบยุติธรรมทางอาญาจะมีความเป็นเอกลักษณ์ในรัฐที่อธิปไตย หรือเป็นรัฐเอกราช เป็นรัฐหนึ่งในประชาคมโลก เนื่องจากรัฐเหล่านี้จะมีระบบยุติธรรมและกฎหมายเป็นของตนเอง ซึ่งจะมีความเชื่อมโยงกับระบบการเมือง สังคมและวัฒนธรรม[83]

---

[83] Ibid., p. 9

2) มิติประเด็นที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบ มีประเด็นที่นำมาศึกษาได้แก่

2.1) การวัดและเปรียบเทียบอาชญากรรมในประเทศต่างๆ การเปรียบเทียบข้อมูลอาชญากรรมระหว่างประเทศต่างๆ ก็เพื่อให้เข้าถึงประเภทและขนาดของอาชญากรรม แนวโน้มของอาชญากรรมในระยะยาว เปรียบเทียบว่าเหตุใดในประเทศหนึ่งจึงประสบความสำเร็จในการควบคุมอาชญากรรมกว่าในอีกประเทศหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สำคัญในการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลอาชญากรรม ก็คือ มาตรฐานการจัดเก็บข้อมูล และการจัดแบ่งประเภทอาชญากรรมของแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกัน[84]

2.2) ตระกูลของกฎหมาย (families of law) แม้ว่าจะมีการแบ่งที่มาของระบบกฎหมายในโลกนี้ออกเป็นตระกูลต่างๆ เช่น กฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) กฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) กฎหมายศาสนา (Sacred Law) กฎหมายกลุ่มสังคมนิยม (Socialist Law) แต่กฎหมายในประเทศใดประเทศหนึ่ง ก็มิได้ใช้ระบบกฎหมายใดระบบหนึ่งเพียงระบบเดียว ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของระบอบการปกครอง อิทธิพลทางอารยธรรมต่างๆ ทำให้ระบบกฎหมายในประเทศต่างๆ มีความผสมผสานตระกูลของกฎหมายต่างๆ อยู่ที่ในประเทศใดจะมีน้ำหนักของกฎหมายในตระกูลใดตระกูลหนึ่งมากกว่า[85]

2.3) การบังคับใช้กฎหมาย บทบาทหน้าที่ การจัดองค์กรของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย การศึกษาระบบการบังคับใช้กฎหมายเปรียบเทียบเน้นการศึกษาในขอบเขตขององค์กรตำรวจ เนื่องจากเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายหลักของแต่ละประเทศ องค์กรตำรวจในแต่ละประเทศมีวิวัฒนาการและเชื่อมโยงกับระบบการเมืองที่แตกต่างกัน

2.4) กระบวนการยุติธรรม ได้แก่ การศึกษาเปรียบในประเด็นการสืบสวนสอบสวน สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในกระบวนการยุติธรรม การประกันตัว รูปแบบลักษณะของกระบวนการดำเนินคดี ระบบไต่สวน ระบบกล่าวหา เป็นต้น ความเป็นวิชาชีพทางกฎหมายและศาล ได้แก่ จำนวนชั้นของศาล การแบ่งเขตอำนาจศาล เป็นต้น กระบวนการหลังคำพิพากษา ระบบงานราชทัณฑ์ ประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและระบบยุติธรรมทางอาญา ได้แก่ การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ และการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนในมุมมองระหว่างประเทศ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป แนวทางการศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ เป็นแนวทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้ได้เรียนรู้บทเรียนจากประเทศอื่นๆ จุดอ่อนจุดแข็งของระบบยุติธรรมทางอาญาโดยสามารถเลือกประเด็นในการศึกษาได้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับขอบเขตและประเด็นของผู้ศึกษา

2.7.2 งานตำรวจเปรียบเทียบ (comparative policing)

งานตำรวจ เป็นงานการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญของแต่ละประเทศ ในประเทศที่ต้องการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การปฏิบัติงานของตำรวจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ความเป็น

---

[84] Ibid., p. 35.

[85] Ibid., pp. 62-63.

ประชาธิปไตย การปฏิบัติงานของตำรวจในสังคมประชาธิปไตย ต้องมีสมดุลระหว่างการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยใช้การบังคับใช้กฎหมาย กับการให้ความคุ้มครองสิทธิของปัจเจกบุคคล

เมื่อสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไป จากกระแสโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเส้นเขตแดนแบบดั้งเดิม ไม่สามารถกั้นการเดินทางของข้อมูลข่าวสารได้อีกต่อไป รวมทั้งภัยคุกคามจากอาชญากรรมแบบดั้งเดิม ได้เปลี่ยนรูปแบบไปตามความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี องค์กรตำรวจก็จำเป็นต้องมีการปรับตัวเช่นเดียวกัน การทำงานตำรวจแบบดั้งเดิมไม่สามารถรับมือกับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ อาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกต่อไป[86]

อย่างไรก็ตาม เมื่อโลกต้องเผชิญกับการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่นี้ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อบริบทระหว่างประเทศ และบริบทของท้องถิ่นภายในประเทศ แม้ว่าปัญหาดังกล่าวจะไม่ใช่ปัญหาใหม่ในโลกนี้ แต่หลายๆ ประเทศที่ปรับเปลี่ยนธรรมชาติของการบังคับใช้กฎหมายภายใน ในหลายประเทศเมื่อต้องเผชิญกับภัยคุกคามดังกล่าว จึงตอบสนองปัญหาด้วยการใช้อำนาจรัฐแบบรวมศูนย์มากขึ้น จัดตั้งกองกำลังปฏิบัติการพิเศษเพื่อจัดการกับปัญหา รวมทั้งใช้มาตรการทางกฎหมายที่เข้าไปในพื้นที่ของปัจเจกบุคคลมากขึ้น หรือแม้กระทั่งการผนวกรวมความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับทหาร[87] ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ความยากของการทำให้เกิดความสมดุลระหว่างกระบวนการดำเนินคดีที่ถูกต้อง (due process) กับความปลอดภัยของสาธารณะ เป็นความท้าทายของงานตำรวจในยุคปัจจุบัน

การศึกษาเปรียบเทียบงานตำรวจระหว่างประเทศต่างๆ ทำให้เห็นความแตกต่างหลากหลายของระบบงานตำรวจในโลกนี้ ประเด็นที่เกิดขึ้นจากการศึกษา เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างงานตำรวจกับรัฐ ความท้าทายของงานตำรวจระหว่างประเทศและความร่วมมือในงานตำรวจระหว่างประเทศต่างๆ

ประเด็นที่มีการศึกษาระบบงานตำรวจในแต่ละประเทศ ได้แก่

- ระดับของการเป็นประชาธิปไตย
- ความเป็นวิชาชีพตำรวจ ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ การสรรหาด้วยระบบคุณธรรมความสามารถ การฝึกอบรม ความก้าวหน้าทางอาชีพ การดำเนินการทางวินัยอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- งานตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชน
- หลักการใช้กำลัง
- ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (accountability)
- สิทธิมนุษยชน

---

[86] Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* (LA: Sage. 2008), p. 3

[87] Ibid., p. 1

- การจัดการกับการก่อการร้ายและอาชญากรรมองค์กร รวมทั้งผลกระทบของการปฏิบัติซึ่งมีความชอบธรรมในการใช้กำลัง
- การทำงานร่วมกันกับฝ่ายทหารและท้องถิ่น

ประเด็นในการศึกษาเปรียบเทียบระบบการบังคับใช้กฎหมายของประเทศต่างๆ ยังมีการศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่มีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ความแตกต่างดังกล่าว มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านระบบการเมืองการปกครองประเทศ รวมทั้งประวัติศาสตร์ความเป็นมาของระบบกฎหมายและยุติธรรมทางอาญา สภาพสังคมและเศรษฐกิจ มีนักวิชาการได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์กรตำรวจของประเทศต่างๆ และแบ่งตัวแบบองค์กรตำรวจไว้ 6 ตัวแบบ ตามลักษณะของบทบาทหน้าที่ของตำรวจ ระบบกฎหมาย และปัจจัยด้านการเมือง สังคมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้[88]

(1) ตัวแบบแองโกลประชาธิปไตย แบบพีล (Democratic Anglo-Peelian) ซึ่งเป็นการจัดองค์กรตำรวจที่ได้รับอิทธิพลจากการจัดองค์กรตำรวจอังกฤษ ซึ่งมี Sir Robert Peel เป็นบิดาของการจัดองค์กรตำรวจสมัยใหม่ ซึ่งจัดตั้งครั้งแรกที่กรุงลอนดอน เป็นตัวแบบ ที่ตำรวจจะต้องให้ความสนใจที่ประชาชนและสวัสดิการของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเท่ากับการควบคุมและการป้องกันอาชญากรรม ประเทศที่มีตัวแบบนี้ ได้แก่ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

(2) ตัวแบบภาคพื้นทวีปแบบประชาธิปไตย (Democratic continental) ตำรวจมุ่งเน้นที่แนวทางของกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องของรัฐบาลและกฎหมาย โดยให้ความสำคัญต่อความต้องการของประชาชนน้อยกว่า และมักจะมีแนวโน้มที่จะเข้าเกี่ยวข้องกับประชาชนในลักษณะความเป็นทหารมากกว่า ประเทศที่มีตัวแบบนี้ ได้แก่ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เป็นต้น

(3) ตัวแบบประเทศที่กำลังพัฒนา (Developing countries) ตำรวจมีทรัพยากรและงบประมาณอันจำกัด จ่ายค่าตอบแทนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจน้อย เป็นผลให้เกิดปัญหาทุจริตคอรัปชั่น ในบางประเทศกิจการตำรวจอาจจะไม่สามารถจัดและดำเนินการได้โดยรัฐ ประเทศที่มีตัวแบบนี้ ได้แก่ โซมาเลีย อัฟกานิสถาน เป็นต้น

(4) ตัวแบบอำนาจนิยม (Authoritarian) ตำรวจเป็นกองกำลัง ที่มีลักษณะแบบทหารและเป็นของรัฐบาล พลเมืองมักจะถูกปราบปราม กระทำทารุณ หรืองานตำรวจอาจจะขึ้นอยู่กับกฎหมายทางศาสนา ประเทศที่มีตัวแบบนี้ ได้แก่ ซาอุดิอาระเบีย จีน ซิมบับเว เป็นต้น

(5) ตัวแบบเอเชีย (Asian) ตำรวจ ให้ความสำคัญน้อยกว่าในด้านสิทธิของปัจเจกบุคคลและใช้ประโยชน์จากบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมทำให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประเทศที่มีตัวแบบนี้ ได้แก่ ญี่ปุ่น เป็นต้น

นอกจากนี้ จากการศึกษาเปรียบเทียบ ยังสามารถแบ่งประเภทของบทบาทตำรวจในแต่ละประเทศที่เน้นหน้าที่ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ บางประเทศ ตำรวจมีบทบาทที่เน้นเฉพาะการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพลเมือง โดยมีหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม จับกุมผู้กระทำผิดทางอาญา

---

[88] Ibid., p. 100

(civil order function) ในบางประเทศ ตำรวจมีบทบาทในการจัดระเบียบควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบน (deviance order function) เช่น การชุมนุมประท้วง การก่อการจลาจล เป็นต้น หรือในบางประเทศตำรวจมีบทบาททั้งสองลักษณะผสมผสานกันโดยมีน้ำหนักของ 2 บทบาทที่แตกต่างกันออกไป

การจัดองค์กรตำรวจของแต่ละประเทศ ก็มีความแตกต่างกัน การจัดองค์กรจะมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ตัวแบบการจัดองค์กร ได้แก่ การจัดองค์กรตำรวจแบบรวมศูนย์ (centralized) ซึ่งมีลักษณะเป็น “ตำรวจแห่งชาติ” แบบกระจายอำนาจ (decentralized) ตำรวจขึ้นกับท้องถิ่น หรือเป็นแบบผสม ซึ่งมีกลไกการใช้อำนาจร่วมกันระหว่างอำนาจส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น

2.8 การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาเปรียบเทียบงานตำรวจ กระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายในต่างประเทศ ได้แก่

งานเรื่อง Comparative Criminal Justice Systems โดย Harry R. Dammer และ Jay S. Albanese เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระบบยุติธรรมทางอาญาในภาพรวมทั้งระบบ โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาเปรียบเทียบระบบยุติธรรมทางอาญา ว่าการศึกษาเชิงเปรียบเทียบเป็นพื้นฐานของความคิดและความรู้ การเปรียบเทียบทำให้เรารู้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อโต้แย้งและหนทางเลือกในการดำเนินการเรื่องต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหา เราสามารถใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ของผู้อื่น การเปรียบเทียบช่วยให้ขยายความเข้าใจต่อโลก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่อาชญากรรมข้ามชาติ กำลังแพร่กระจายไปทั่วโลก การเรียนรู้ด้วยการเปรียบเทียบย่อมจะทำให้การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานศึกษาเรื่องนี้ใช้แนวทางเชิงประวัติศาสตร์การเมือง (The Historical-Political Approach) ในการศึกษาการบริหารระบบยุติธรรมทางอาญาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นในแต่ละประเทศ มีพัฒนาการในประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน การศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบจึงจำเป็นต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงในเชิงประวัติศาสตร์ ขณะเดียวกัน บริบททางการเมืองของระบบยุติธรรมทางอาญา ก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน เนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ก็เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันรัฐบาล และระบบยุติธรรมทางอาญา ก็เป็นสิ่งสะท้อนการตัดสินใจทางการเมืองเกี่ยวกับกฎหมายและการบริหารงานยุติธรรม การทำความเข้าใจระบบยุติธรรมทางอาญา จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงบริบททางเมือง เช่น ระบบการปกครอง โครงสร้างอำนาจทางการเมือง สถาบันทางการเมือง เป็นต้น

นอกจากนี้ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ก็มีความสำคัญในการทำให้เกิดทัศนคติและการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรม และเป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องกับประวัติศาสตร์และการเมือง เช่น การทำความเข้าใจปัญหายาเสพติด อำนาจของแก๊งผู้ค้ายาเสพติดในแต่ละประเทศ ประเภทของยาเสพติดที่เป็นปัญหาในแต่ละประเทศก็จำเป็นต้องเข้าใจต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ เป็นต้น

ผู้ศึกษางานเรื่องนี้ ได้เลือกระบบตัวแบบของระบบยุติธรรมทางอาญา จาก 6 ประเทศ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี จีน ญี่ปุ่น และซาอุดิอาระเบีย ในแต่ละประเทศมีระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของตนเองอย่างเป็นอิสระ ตัวแบบที่ผู้ศึกษาเลือกมาศึกษา 6 ประเทศ เป็นการเลือกประเทศที่สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานของตระกูลของกฎหมายภายใต้กรอบของระบบการเมืองอันหลากหลาย[89] ดังจะเห็นได้จากประเทศ ที่เลือกมาศึกษา มีทั้งปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณะรัฐ ระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ ระบอบสังคมนิยม และประเทศที่ใช้กฎหมายทางศาสนา

ประเด็นของการศึกษา มีความครอบคลุมระบบยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ เริ่มตั้งแต่มาตรฐานการวัดหรือการเก็บข้อมูลคดีอาญาซึ่งมีความแตกต่างกันมากในแต่ละประเทศ ระบบการจัดเก็บและการวัดที่มีความแตกต่างกัน โดยการจัดเก็บข้อมูลคดีอาญานานาชาติ (International crime data) ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุม ยังไม่มีสถิติคดีในระดับนานาชาติ อย่างไรก็ตาม แหล่งข้อมูลที่ทันสมัยในปัจจุบัน อาจพิจารณาได้จากการข้อมูลการสำรวจการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับนานาชาติ (International Crime Victimization Surveys) การศึกษาในประเด็นประเพณีหรือตระกูลของระบบกฎหมายในแต่ละประเทศ ทำให้เห็นว่าประเทศต่างๆ อยู่ภายใต้ระบบกฎหมาย 4 ตระกูล ได้แก่ กฎหมายลายลักษณ์อักษร (The Civil Law) กฎหมายจารีตประเพณี (The Common Law) กฎหมายสังคมนิยม (The Socialist Law) และกฎหมายศักดิ์ทางศาสนา (The Sacred Law)

ผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบระบบยุติธรรมทางอาญาใน 6 ประเทศตัวแบบ ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมาย บทบาทหน้าที่ องค์การ และประเด็นในปัจจุบัน กระบวนการทางอาญา ศาลและวิชาชีพทางกฎหมาย การดำเนินการหลังการตัดสินของศาล การดำเนินการตามคำพิพากษา การดำเนินการหลักการตัดสินของศาล ปัญหาของเรือนจำ การก่อการร้าย อาชญากรรมองค์กรข้ามชาติ กระบวนการยุติธรรมต่อเด็กในมุมมองระหว่างประเทศ

สรุปผลการศึกษาที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่าบทบาทของกองกำลังตำรวจ คือ การป้องกันอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อย เคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของประชาชน การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจควรมีความสุภาพน้อมนำ เคารพกฎหมายประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้เพิ่มความพยายามในการปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ โดยการนำทางการตำรวจแบบประชาธิปไตย (democratic policing) ไปปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม ลักษณะเฉพาะของงานตำรวจคือการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม ในช่วงเวลาแห่งความตึงเครียดของสังคม และเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการปฏิบัติงานในท้องถนน ที่สาธารณะ ซึ่งบางครั้งการทำหน้าที่ก็อาจไปกระทบต่อสิทธิของประชาชนได้ โครงสร้างและการบริหารองค์การตำรวจ ของแต่ละประเทศได้รับอิทธิพลจากพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และระบบการเมืองการปกครองประเทศ จากการศึกษาเปรียบเทียบทำให้เห็นถึงอิทธิพลจากบริบททางประวัติศาสตร์และการเมืองที่มีต่อการปฏิบัติงานตำรวจ เช่น ในอังกฤษ ซึ่งมีพัฒนาการทาง

---

[89] Harry R. Dammer and Jay S. Albanese, *Comparative criminal justice systems,* fifth edition, p 9.

การเมืองให้มีการกระจายอำนาจการเมือง (decentralization) และจำกัดการใช้อำนาจของรัฐบาล วัฒนธรรมตำรวจ จึงมุ่งเน้นการควบคุมจากระดับท้องถิ่น และแนวคิดแบบที่เห็นว่า “ตำรวจคือประชาชน” (police as citizens) ส่วนในฝรั่งเศส ซึ่งมีประเพณีแบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (centralization) และมีโครงสร้างแบบราชการ องค์กรตำรวจทั้งหมดจึงถูกควบคุมจากส่วนกลาง ภายใต้ 2 กระทรวง คือ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหม การปฏิบัติงานของตำรวจได้รับอิทธิพลอย่างมากจากความกังวล 2 ประการ คือ ความกังวลความไม่สงบเรียบร้อยดังที่เกิดขึ้นภายหลังการสิ้นสุดของยุคสาธารณรัฐไวมาร์ (Weimar Republic) และความกังวลจากการใช้อำนาจอันเกินขอบเขตของตำรวจในยุคนาซี (Nazi) ตำรวจในประเทศจีน อยู่ภายใต้การควบคุมและตรวจสอบอย่างใกล้ชิดจากพรรคคอมมิวนิสต์ ส่วนในยุคปัจจุบัน ตำรวจกำลังเผชิญกับความท้าทายของ การเปลี่ยนแปลงและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว สำหรับตำรวจในญี่ปุ่น ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง อาจเป็นเสมือนเป็นกองกำลังที่เข้าไปแทรกแซงเพื่อการบริการและการป้องกันอาชญากรรม การจัดโครงสร้างองค์กรหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มุ่งกระจายอำนาจลงท้องถิ่น โดยได้รับอิทธิพลจากสหรัฐอเมริกา แต่ในเวลาต่อมาเมื่อตำรวจไม่สามารถจัดการกับองค์กรอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการปรับโครงสร้างองค์กรให้มีลักษณะกึ่งรวมศูนย์ ตำรวจในซาอุดิอาระเบีย เป็นประเทศเล็ก มีปัญหาอาชญากรรมต่ำ มีระบบกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา จึงไม่มีแรงจูงใจให้ปรับตัวเป็นตำรวจแบบประชาธิปไตยแต่อย่างใด ตัวแบบของตำรวจในแต่ละประเทศมีประเด็นท้าทายเกี่ยวกับความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศ อาชญากรรมองค์กร และอาชญากรรมไซเบอร์ การปฏิบัติงานตำรวจในประเทศต่างๆ กำลังมุ่งเน้นใน 4 ประการ คือ งานตำรวจชุมชน (community policing) ความแตกต่างหลากหลาย (diversity) การแปลงงานตำรวจไปสู่เอกชน (privatization) และการแก้ไขปัญหาคอรัปชั่น (Police corruption) ในศตวรรษที่ 21 เราไม่เพียงคาดหวังให้ตำรวจจะต้องทำงานใกล้ชิดประชาชนมากยิ่งขึ้น แต่ตำรวจยังต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานตำรวจของประเทศอื่นๆ ในระดับนานาชาติเพื่อรับมือกับอาชญากรรม[90]

งานเรื่อง Comparative policing: The struggle for democratization เป็นการศึกษาระบบตำรวจในประเทศต่างๆ จำนวน 12 ประเทศ ได้แก่ สาธารณะรัฐประชาชนจีน บราซิล เม็กซิโก เซียรราเรโอน รัสเซีย อินเดีย ตุรกี อิสราเอล ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร แคนนาดา และสหรัฐอเมริกา รวมทั้งการศึกษาถึงความร่วมมือระหว่างประเทศในงานตำรวจ โดยศึกษาองค์กรระหว่างประเทศด้านตำรวจ เช่น Interpol และ Europol เป็นต้น[91] งานศึกษาเรื่องนี้ ใช้ตัวแบบตำรวจในประเทศประชาธิปไตยเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา รวมทั้งการพิจารณาถึงบทบาทความสัมพันธ์ของตำรวจ ภายในกระบวนการเป็นประชาธิปไตยในประเทศต่างๆ โดยผู้ศึกษาได้จัดระดับและประเมินประเทศที่เลือกมาศึกษาว่าแต่ละประเทศมีระดับของ

---

[90] Harry R. Dammer and Jay S. Albanese, *Comparative criminal justice systems,* fifth edition, pp. 122-124.

[91] Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* (LA: Sage. 2008)

ความเป็นประชาธิปไตยอย่างไร ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานตำรวจแตกต่างกันอย่างไร องค์ประกอบในการจัดลำดับดังกล่าวได้แก่

1) ประวัติศาสตร์ของรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย
2) ระดับของการคอรัปชั่นภายในองค์การของรัฐบาล และกลไกการตรวจสอบควบคุม
3) ขอบข่ายและการตอบสนองต่อการไม่เชื่อฟังของพลเมือง (civil disobedience)
4) โครงสร้างองค์กรของหน่วยงานตำรวจ
5) การตอบสนองเชิงปฏิบัติการต่อการก่อการร้ายและอาชญากรรมองค์กร

ผลการศึกษาตำรวจในประเทศที่น่าสนใจ ได้แก่ สาธารณะรัฐประชาชาชนจีน มีการเปลี่ยนแปลงประเทศอย่างมาก เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว ปัญหาอาชญากรรมจึงเพิ่มขึ้นพร้อมการเปลี่ยนแปลงของจีนไปสู่ความทันสมัย ตำรวจจีน จึงต้องทำให้กองกำลังมีความทันสมัยในด้านวิธีปฏิบัติงานและการกำหนดยุทธศาสตร์ตำรวจ เมื่อสังคมจีนเปิดสู่โลกภายนอกมากขึ้น งานตำรวจก็มีการเรียนรู้จากต่างประเทศ มีการนำเทคโนโลยีและการปฏิบัติงานตำรวจในแบบตะวันตกมาใช้ในงานตำรวจของจีน เช่น การจัดรถยนต์สายตรวจ จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย (หมายเลข 110) และการนำแนวคิดงานตำรวจชุมชน (Community Policing) ไปปฏิบัติ ในช่วงทศวรรษ 1970 รัฐบาลจีน ได้พยายามสร้างระบบกฎหมายที่ครอบคลุมในจีน การออกประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในช่วงท้ายทศวรรษที่ 1970 ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับปรุงระบบกฎหมายในจีน และหลังจากนั้น ก็มีการออกกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในเวลาต่อมา การพัฒนางานตำรวจในจีน ก็เพื่อมุ่งสู่การเป็นกองกำลังตำรวจที่ทันสมัย เป็นมืออาชีพ และมีระเบียบวินัย[92]

งานตำรวจในบราซิล โดยเฉพาะหลังยุคการปกครองแบบเผด็จการ งานตำรวจมีความสัมพันธ์กับการเป็นประชาธิปไตยของประเทศบราซิล การเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยของบราซิล จะถูกขัดขวางหากกองกำลังตำรวจ ปฏิบัติงานโดยขาดความพร้อมรับผิด (accountability) ซึ่งการปฏิบัติลักษณะดังกล่าวจะทำลายสิทธิของพลเมืองและหลักนิติธรรม หากประชาชนไม่มีเสรีภาพประชาธิปไตยก็จะถูกทำลายไป เมื่อสถาบันประชาธิปไตยไม่สามารถทำงานได้อย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อประชาธิปไตยก็จะถูกทำลายไปด้วยเช่นกัน[93] สถาบันตำรวจจึงมีความสำคัญต่อกระบวนการเป็นประชาธิปไตยและทำให้ประชาธิปไตยมีความเข้มแข็ง

ฝรั่งเศส เป็นประเทศหนึ่งที่เป็นเจ้าอาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอดีต และฝรั่งเศส ก็ได้ทิ้งมรดกเกี่ยวกับการจัดระบบงานตำรวจไว้ให้ประเทศอาณานิคมในภูมิภาคนี้ ในงานศึกษา

---

[92] Yue Ma, “The Chinese Police,” in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* pp. 51-52.

[93] Benjamin Nelson Reames, “Neofeudal Aspect of Brazil’s Public Security,” in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* pp. 87-88

เรื่อง The French Police System ได้อธิบายถึงประวัติศาสตร์และบริบททางการเมือง การปฏิรูปตำรวจ แนวโน้มปัญหาผู้อพยพในปัจจุบันที่กระทบต่อการให้บริการงานตำรวจ การจัดโครงสร้างตำรวจฝรั่งเศสมีรูปแบบที่แตกต่างจากประเทศอื่น กองกำลังตำรวจแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ตำรวจแห่งชาติ (National Police) มีกำลังพลประมาณ 132,000 นาย รับผิดชอบพื้นที่ในเขตเมือง (Town และ city ที่มีประชากรมากกว่า 10,000 คน) และ National Gendarmerie มีกำลังพลประมาณ 98,000 นาย รับผิดชอบพื้นที่ชนบท กองกำลังตำรวจทั้ง 2 ประเภท รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายเช่นเดียวกัน มีอำนาจหน้าที่เหมือนกัน แตกต่างกันเฉพาะพื้นที่รับผิดชอบเท่านั้น โดยตำรวจแห่งชาติ ขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย ส่วน Gendarmerie ขึ้นกับกระทรวงกลาโหม[94] นอกจากนี้ ก็มีประเด็นเกี่ยวกับการรับแนวคิดเรื่องงานตำรวจชุมชนเข้ามาใช้ในกองกำลังตำรวจฝรั่งเศส การแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายที่เพิ่มมากขึ้น

อังกฤษ นอกจากจะเป็นประเทศที่ปกครองแบบประชาธิปไตยอันเก่าแก่ประเทศหนึ่งของโลก การจัดองค์กรตำรวจของอังกฤษ ยังเป็นต้นแบบให้กับการจัดองค์กรตำรวจของประเทศอื่นๆ อีกด้วย รวมทั้งประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายประเทศ รวมทั้งไทย การจัดองค์กรตำรวจในรูปแบบสมัยใหม่เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ค.1829 เมื่อมีการจัดตั้งกองกำลังตำรวจนครบาลลอนดอน โดยเซอร์โรเบิร์ต พีล (Sir Robert Peel) และต่อมากองกำลังตำรวจในพื้นที่อื่นๆ ก็ก่อตั้งในเวลาต่อมา ปรัชญาเริ่มต้นของการจัดตั้งกองกำลังตำรวจนครบาลลอนดอน ต้องการให้ตำรวจปฏิบัติงานในเชิงการป้องกันเหตุอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องแต่งเครื่องแบบที่เห็นเด่นชัด เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีอาวุธ โดยใช้แค่กระบอง ตำรวจจะต้องอยู่ร่วมกับประชาชนในชุมชน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากประชาชน (consent) มิใช่การใช้กำลังต่อประชาชนด้วยการบังคับ[95] หลักการนี้ ส่งผลต่อการจัดการงานตำรวจของอังกฤษจนถึงปัจจุบัน

สำหรับด้านการจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจอังกฤษ มีลักษณะกึ่งกระจายอำนาจ กล่าวคือ กองกำลังตำรวจแต่ละพื้นที่ มีการใช้อำนาจร่วมกัน 3 ฝ่าย คือ รัฐบาลกลาง (ผ่าน Home Secretary) หัวหน้าตำรวจของกองกำลังแต่ละแห่ง และคณะกรรมการตำรวจท้องถิ่น (Police Authority) ซึ่งแต่ละกองกำลังตำรวจจะมีคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น และกรรมการที่เป็นผู้พิพากษาท้องถิ่น คณะกรรมการตำรวจมีอำนาจหน้าที่มีส่วนร่วมในการแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจ การรับรายงานการปฏิบัติงานประจำปีจากหัวหน้าตำรวจ[96] สภาพสังคมของอังกฤษ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีผู้อพยพมาจากประเทศ ในเครือจักรภพจำนวนมาก เข้ามาตั้งหลักแหล่งในอังกฤษ เมื่อมีชนกลุ่มน้อยจำนวนมากขึ้น ก็เกิดปัญหา

---

[94] Benoit Dupont, “The French Police System: Caught Between a Rock and a Hard Place- The Tension of Serving Both the State and the Public,” in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* pp. 255-256.

[95] Matt Long and Stuart Cullen, “United Kingdom: Democratic Policing – Global Change from a Comparative Perspective,” in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* p. 278.

[96] Ibid., p. 279.

ความไม่สงบในพื้นที่ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์จลาจลในเมืองบริกซ์ตัน ในช่วงต้นทศวรรษ 1981 จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปงานตำรวจ รวมทั้งการเพิ่มสัดส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นชนกลุ่มน้อยในอังกฤษ เพื่อปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำหลักการตำรวจชุมชน (Community Policing) เข้ามาใช้เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับชุมชน

โครงสร้างองค์กรตำรวจในปัจจุบัน อังกฤษไม่มีกองกำลังตำรวจแห่งชาติที่เป็นกำลังส่วนกลาง แต่มีหน่วยงานตำรวจกระจายอยู่กับพื้นที่ต่างๆ รวมทั้งเมืองลอนดอน อย่างไรก็ตาม ตำรวจก็ปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน และมีมาตรฐานการปฏิบัติงานเหมือนกัน โดยงบประมาณของหน่วยตำรวจส่วนหนึ่งมาจากท้องถิ่น อีกส่วนหนึ่งมาจากรัฐบาลกลาง[97]

ในการศึกษาระบบงานตำรวจต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาระบบงานตำรวจของไทยนั้น เมื่อปี พ.ศ.2550 คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ ได้จัดทำเอกสารชุดความรู้เพื่อการพัฒนาระบบงานตำรวจ เรื่อง “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตำรวจต่างประเทศ”[98] โดยได้ศึกษาถึงระบบตำรวจในบริบทกระบวนการยุติธรรม พัฒนาการตำรวจในประเทศตะวันตก ในประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย มีประเด็นที่ศึกษาระบบงานตำรวจในแต่ละประเทศ ได้แก่ ประวัติศาสตร์องค์กรตำรวจ รูปแบบการดำเนินคดีอาญา การตรวจค้นจับกุม รูปแบบองค์กรตำรวจกับสถาบันการเมือง ระบบการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ เป็นต้น

งานวิจัย โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดย พัชรา สินลอยมา และคณะ (2555) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้งในส่วนการบังคับใช้กฎหมายและการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในประเทศไทย และเปรียบเทียบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งประเมินความเสี่ยงและโอกาสของกระบวนการยุติธรรมเมื่อประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน

ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้งในส่วนการบังคับใช้กฎหมายและการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลของประเทศไทย ไม่ได้อยู่ที่ตัวบทกฎหมายแต่อยู่ที่ผู้ปฏิบัติหรือผู้นำไปใช้ กล่าวคือ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมบางส่วนยังไม่มีความเข้มแข็งในการบังคับใช้กฎหมาย บางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ขาดความรู้ในเรื่องของการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์หรือทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ ไม่สามารถหาพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ สำหรับคดียาเสพติด คดีค้ามนุษย์ และคดีฉ้อโกงประชาชน ในปัจจุบันพบว่ามีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้มากขึ้น และมีการกระทำ

---

[97] Ibid., pp. 288-289.

[98] คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ, *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตำรวจต่างประเทศ*, (นนทบุรี: คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ, 2550)

ความผิดแบบแยกส่วนคนละประเทศ หรือมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (transnational organized crime) มากขึ้น เมื่อเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ประเทศต่างๆ มีโอกาสที่จะเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น จำเป็นต้องมีการรวมตัวในด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่เป็นทางการมากกว่าที่ผ่านมา

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับการพัฒนาของอาเซียนแล้วพบว่า แต่ละรัฐสมาชิกยังมิได้ “สละอำนาจอธิปไตยบางส่วน” เพื่อก่อตั้งองค์กรบริหารงานกลางตลอดจนสร้างระบบกฎหมายกลางเช่นเดียวกับในสหภาพยุโรป ถึงแม้ว่าจะมีความจำเป็นที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องร่วมกันสร้าง “กลไก” ทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาร่วมกัน แต่ด้วยพัฒนาการในระดับนี้ของอาเซียน จึงยังไม่สามารถนำกลไกและโครงสร้างของระบบกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมของสหภาพยุโรปมาใช้ได้ทั้งหมด คงทำได้แต่เพียงวาง “เกณฑ์กลาง” ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวาง “เกณฑ์กลาง” ในเนื้อหาสาระของกฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีจุดเกาะเกี่ยวกับเรื่องระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นคดียาเสพติด การค้ามนุษย์ข้ามชาติ การหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และคดีฉ้อโกงประชาชน โดยมีการตกลงกันในรูปแบบของอนุสัญญา (Conventions) หรือสนธิสัญญา (Treaties) ระหว่างชาติสมาชิกอาเซียนด้วยกัน และเป็นภาระของชาติสมาชิกที่จะต้องมีการอนุวัติการกฎหมายอาญาภายในของตนให้สอดคล้องกับ “เกณฑ์กลาง” ของประชาคมอาเซียนต่อไป[99]

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาถึงระบบบริหารราชการของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ตามโครงการสื่อการเรียนรู้ “อาเซียน กูรู” (Learning Package)[100] โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารราชการด้านต่างๆ เช่น ประวัติและข้อมูลประเทศและรัฐบาล วิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศ ประวัติความเป็นมาของระบบราชการ ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ ASEAN ระบบการพัฒนาข้าราชการ โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมทักษะความรู้เกี่ยวกับประเทศในอาเซียนให้แก่ข้าราชการไทย เพื่อเรียนรู้และเข้าในระบบบริหารงานภาครัฐของประเทศต่างๆ ในอาเซียน อันจะเป็นประโยชน์ในการติดต่อประสานงานกับข้าราชการของประเทศเหล่านี้ในอนาคต

---

[99] พัชรา สินลอยมา, พ.ต.อ.หญิง และคณะ, *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*, งานวิจัยได้รับการสนับสนุนโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม, 2555

[100] สถาบันพัฒนาข้าราชการ สำนักงาน ก.พ., *ระบบบริหารราชการของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ตามโครงการสื่อการเรียนรู้ “อาเซียน กูรู” (Learning Package)*

2.9 สรุปกรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย

จากการสำรวจทฤษฎีและแนวทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว จะเห็นว่าการทำความเข้าใจระบบงานตำรวจและระบบกฎหมายในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ เป็นการศึกษาแนวทางเชิงเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณาจากงานศึกษาที่ผ่านมา พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งด้านประวัติศาสตร์ ระบบการเมืองการปกครอง สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลต่อการจัดองค์กรตำรวจ และการบริหารงาน รวมทั้งแนวโน้มของปัญหาอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้องค์กรตำรวจต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้เกิดองค์ความรู้อย่างครอบคลุม และเป็นประโยชน์ในการประสานความร่วมมือและปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างประเทศในภูมิภาค จึงได้กำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

2.9.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของประเทศ ความเจริญทางเศรษฐกิจ สภาพชุมชน ท้องถิ่น สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในประเทศ ประเภทคดีอาชญากรรม ยาเสพติด ปัญหาที่ส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยภายใน รวมทั้งแนวโน้มอาชญากรรมและปัญหาความปลอดภัยสาธารณะที่คาดว่าจะเกิดมากขึ้นหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หรืออาชญากรรมที่มีลักษณะเฉพาะเกิดขึ้นในประเทศอาเซียน เป็นต้น

2.9.2 โครงสร้างการเมืองการปกครอง ได้แก่ รูปแบบการปกครอง สถาบันทางการเมือง เป็นต้น

2.9.3 รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ ได้แก่ วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ การปฏิรูปตำรวจ รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ ความสัมพันธ์กับสถาบันทางการเมือง สถาบันทางการเมืองที่ควบคุมหน่วยงานตำรวจ โครงสร้างองค์กรภายใน ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น การบริหารงานบุคคล การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ระบบการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจหรือหน่วยให้บริการประชาชนในพื้นที่ การแบ่งลักษณะงานตำรวจ ระบบเทคโนโลยี เป็นต้น

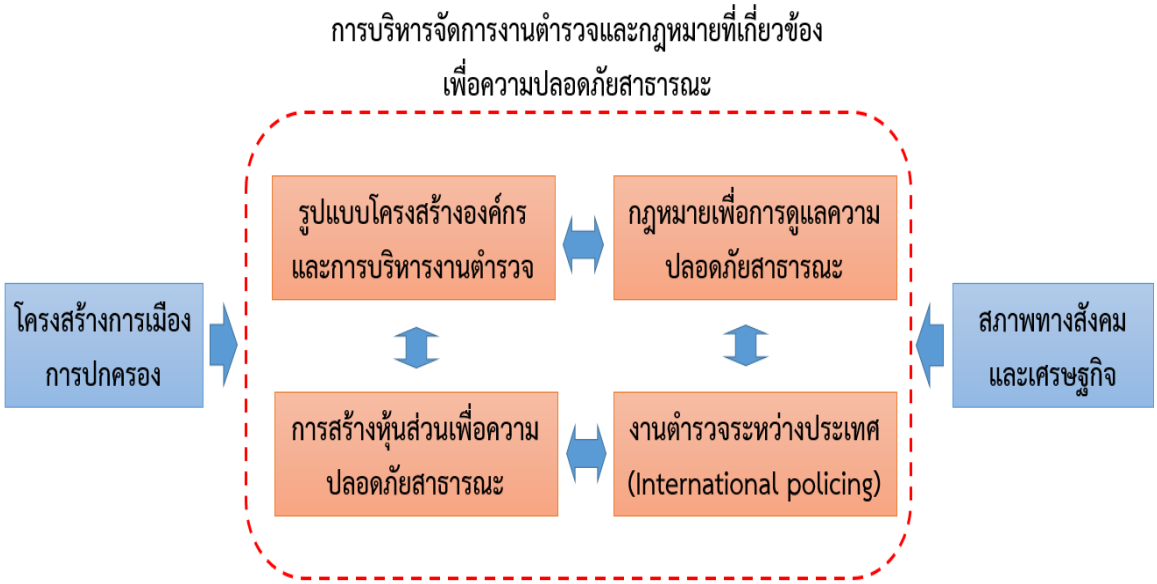
2.9.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายที่มีโทษทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ เป็นต้น โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในฐานะเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ใช้อำนาจจับ ค้น สืบสวน สอบสวน การฟ้องคดี รวมทั้งความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม

2.9.5 การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ ได้แก่ การสร้างความเป็นหุ้นส่วน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจด้วยกัน หน่วยงานตำรวจกับหน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสาธารณะ ยุทธศาสตร์ขององค์กรต่างๆ ในด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ

2.9.6 งานตำรวจระหว่างประเทศ (International policing) ได้แก่ กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมภายใน อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย การมีข้อตกลง

ระหว่างประเทศ องค์กรที่รับผิดชอบประสานงานระหว่างประเทศ ช่องทางการประสานงาน การสนับสนุนหรือรับการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆ เป็นต้น

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วย

3.1 บรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

3.2 ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

3.3 สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)

3.4 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - สปป ลาว (Lao People’s Democratic Republic)

3.5 มาเลเซีย (Malaysia)

3.6 สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (Republic of the Union of Myanmar)

3.7 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)

3.8 สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)

3.9 ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)

3.10 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)

3.1 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ บรูไน ดารุสซาลาม

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

บรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam) หรือ บรูไน เป็นประเทศที่ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว ทิศเหนือของประเทศเป็นชายฝั่งทะเล จรดทะเลจีนใต้ พื้นที่ทางบกล้อมรอบด้วยรัฐซาราวัก ของมาเลเซีย บรูไนมีพื้นที่ 5,770 ตารางกิโลเมตร ประชากร 423,200 คน[1]

ภาพที่ 3.1.1 แผนที่ประเทศบรูไนดารุสซาลาม

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_brunei_6-661. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ในด้านประชากร ชนพื้นเมืองในประเทศบรูไน มี 7 ชนเผ่า ได้แก่ มลายูบรูไน ดูซุน เบอไลต์ ตูตง บีซายา มูรุต และเกอดายัน แต่เพื่อความเป็นเอกภาพโดยภาพรวมทั้ง 7 ชนเผ่า ใช้ชื่อเรียกว่า มลายู หรือ มาเลย์ ประชากรภายในบรูไน มีเชื้อชาติมาเลย์ ร้อยละ 67 จีน ร้อยละ 15 และอื่นๆ ร้อยละ 18 ศาสนาประจำชาติ คือ ศาสนาอิสลาม ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามนิกายซุนนีย์ ร้อยละ 67 ศาสนาพุทธนิกายมหายาน ร้อยละ 13 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 10 และอื่นๆ ร้อยละ 10[2] อายุโดยเฉลี่ยของประชากร

---

[1] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/ [2016, September 20]

[2] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของ เนการา บรูไน ดารุสซาลาม* (นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน), หน้า 19-20.

คือ 29.9 ปี สำหรับผู้ชายอายุเฉลี่ย 29.5 ปี ผู้หญิง 30.3 ปี มีอัตราการเติบโตของประชากรเท่ากับ 1.6 % ประชากรอายุยืนเฉลี่ยสำหรับชายคือ 74.8 ปี และหญิง 79.6 ปี[3]

ลักษณะนิสัยของชาวบรูไน มีความเป็นมิตร โอบอ้อมอารี รักความสงบ ประชาชนส่วนใหญ่ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามและยึดถือประเพณีแบบชาวมลายูค่อนข้างเคร่งครัด วัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชาวบูรไน เป็นสิ่งกำหนดวิถีชีวิต ในสังคมบรูไนถือว่าขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นสิ่งประเสริฐ กฎหมายสามารถลงโทษบุคคลที่ปฏิเสธขนบธรรมเนียมประเพณี นอกจากนี้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีจะถูกประณามและถูกลงโทษจากสังคม[4]

ภาพที่ 3.1.2 มัสยิดทองคำ Jame Ar' Hassanil Bolkiah Mosque

ที่มา: จาก http://www.dmc.tv/images/00-iimage/570705-aec2.jpg. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

บรูไนเป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่แห่งหนึ่งของโลก มีอายุไม่น้อยกว่า 1,500 ปี ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 5 ได้มีรัฐหนึ่งเกิดขึ้นในเกาะบอร์เนียว หลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่าได้มีการติดต่อค้าขายกับรัฐอื่นๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการบันทึกชื่อ "วิชัยปุระ" (VIJAYAPURA) "โบ - โล"

---

[3] Central Intelligent Agency (CIA).*The world factbook* [Online]. 2016. Available from: https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/bx.html [2016, July 27]

[4] ดลมนรรจน์ บากา และชัยวัฒน์ มีสัณฐาน, *ประวัติศาสตร์บรูไน* (กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2557), หน้า 137-138.

(Po - Lo) “โบ-นิ” (Po - Ni) “โบ-ลิ” (Po - Li) และ “บุนไล” (Bun - Lai) เชื่อกันว่าชื่อดังกล่าวน่าจะเป็นที่มาของชื่อบรูไน[5]

ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 13 ถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 14 อาณาจักรบรูไนตกอยู่ใต้อำนาจของอาณาจักรมัชปาหิต (Majapahit) บนเกาะชวา หลังจากอาณาจักรมัชปาหิตเสื่อมลงบรูไนจึงเป็นอิสระ ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 15 อาณาจักรมะละกา ขยายอำนาจเข้ายึดครองบรูไน ในสมัยดังกล่าวบรูไนได้กลายเป็นอาณาจักรที่เจ้าผู้ครองนครและประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ต่อมาเมื่อโปรตุเกสเข้าครองมะละกา ในปี ค.ศ. 1511 บรูไนจึงพ้นจากอำนาจของมะละกา เป็นเอกราชและมีความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นศูนย์กลางการค้าบนเส้นทางเดินเรือของพ่อค้ามุสลิม จีน และญี่ปุ่น[6]

ในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 18 - 19 เป็นช่วงที่อังกฤษขยายอิทธิพลเข้ามาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บรูไนเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญบนเกาะบอร์เนียวอยู่บนเส้นทางการค้าจากประเทศจีนผ่านโมลุกกะหรือหมู่เกาะเครื่องเทศไปสู่ประเทศตะวันตก และมีอาณาเขตครอบครองส่วนใหญ่ของเกาะบอร์เนียวและส่วนหนึ่งของหมู่เกาะซูลู มีชื่อเสียงทางการค้า สินค้าส่งออกที่สำคัญในสมัยนั้น ได้แก่ การบูร พริกไทย และทองคำ การที่อังกฤษเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้น ทำให้บรูไนต้องยอมรับอำนาจของอังกฤษเพราะไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากรัฐอื่นๆ เพื่อมาถ่วงดุลอำนาจของอังกฤษ ประกอบกับมีสภาวะที่มีอันตรายรอบด้าน เนื่องจากสเปนและฮอลันดาได้แผ่อำนาจเข้ามา ในปี ค.ศ. 1888 บรูไนจึงยินยอมเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษ เมื่อเป็นรัฐอารักขาของอังกฤษแล้ว รัฐบาลอังกฤษไม่ได้แต่งตั้งผู้แทนระดับสูงมาประจำ แต่การตัดสินใจทั้งหมดอยู่ที่ข้าหลวงอังกฤษที่สิงคโปร์ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1945) อังกฤษต้องการให้ดินแดนต่างๆ ของอังกฤษในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงคาบสมุทรมลายู สิงคโปร์ และบอร์เนียว รวมกันเป็นสหพันธรัฐ[7]

ในปี ค.ศ. 1959 บรูไน จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป พรรครักยัตบรูไน/พรรคประชาชนบอร์เนียว (Parti Rakyat Brunei/Borneo People’s Party) ชนะการเลือกตั้ง และเสนอให้บรูไน เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐซึ่งประกอบด้วยรัฐ 3 รัฐบนเกาะบอร์เนียว คือ รัฐบรูไน รัฐซาบาห์และรัฐซาราวัก แต่สุลต่านฮัจญี เซอร์ มูดา โอมาร์ อะลี ซัยฟุดดีน (Sultan Haji Sir Muda Oman Ali Saifuddin) ทรงไม่เห็นด้วย เนื่องจากบรูไนมีทรัพยากรน้ำมันปิโตเลียมขนาดใหญ่ หากรวมเป็นสหพันธ์รัฐบอร์เนียว จะต้องแบ่งรายได้ให้ประชาชนส่วนอื่นนอกจากชาวสุลต่าน มีพระประสงค์จะร่วมมือกันสหพันธรัฐมลายา เพื่อรวมดินแดนที่เคยอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษให้เป็นหนึ่งเดียว โดยรวมมาลยา สิงคโปร์ และดินแดนทั้ง 3 รัฐบนเกาะบอร์เนียวเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการเผชิญหน้าระหว่างผู้ที่สนับสนุนสุลต่าน กับพรรครักยัตบรูไน[8] และกลายเป็นเหตุการณ์กบฏขึ้น โดยมีกองทัพแห่งชาติกาลิมันตันภาคเหนือ ซึ่งเป็นกองทัพคอมมิวนิสต์เข้าร่วม

---

[5] เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

[6] “บรูไนดารุสซาลาม”, *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 4.

[7] เรื่องเดียวกัน, หน้า 8.

[8] เรื่องเดียวกัน, หน้า 8-9.

สุลต่านโอมาร์ ทรงขอกองทัพอังกฤษ และกองทหารกูรข่าจากสิงคโปร์ เข้าปราบปรามจนสำเร็จ นับจากนั้นมาบรูไนได้ปกครองภายใต้กฎอัยการศึก ในปี ค.ศ. 1968 สุลต่านโอมาร์ทรงสละราชสมบัติให้แก่พระราชโอรส คือ สุลต่านฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียะห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาละห์ (SultanHaji Hassanal Bolkiah Mu'issaddin Waddalah) ซึ่งทรงปกครองประเทศมาจนถึงปัจจุบัน บรูไนทำข้อตกลงกับประเทศอังกฤษอีกครั้งในปี ค.ศ. 1971 ซึ่งบรูไนได้เป็นประเทศอิสระ แต่สุลต่านโบลเกียะห์ทรงขอให้ประเทศอังกฤษยังคงรับผิดชอบดูแลกิจการต่างประเทศและการป้องกันประเทศอยู่ก่อนจนกระทั่งถึงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 1984 บรูไนจึงได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษ และได้อิสรภาพจากการอารักขาอังกฤษเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 1984[9]

บรูไนเป็นประเทศที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก หากเปรียบเทียบกับพื้นที่กรุงเทพมหานคร (1,569 ตารางกิโลเมตร) พื้นที่บรูไน 5,770 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่กว่ากรุงเทพมหานคร 3.7 เท่า และบรูไน มีประชากรน้อยที่สุดในประเทศสมาชิกอาเซียน เมืองหลวงของบรูไน คือ บันดา เสรี เบกาวัน (Bandar Seri Bagawan) สภาพบ้านเมืองในเมืองหลวง ไม่แออัดและการจราจรไม่หนาแน่น เมื่อเปรียบเทียบกับเมืองหลวงประเทศอื่นในอาเซียน ร้านอาหาร ร้านค้า ส่วนใหญ่ปิดบริการประมาณ 22.00 น. การจำหน่ายและดื่มสุราเป็นสิ่งผิดกฎหมาย สภาพบ้านเมืองจึงมีความสงบเรียบร้อย

ภาพที่ 3.1.3 หมู่บ้านน้ำ (Water Village) ในเขตบรูไนมัวรา

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจ KG Ayer Police Station ณ ประเทศบรูไน, 19 กันยายน 2559

[9] สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของ เนการา บรูไน ดารุสซาลาม*, หน้า 18.

บรูไนมีสภาพภูมิอากาศเขตร้อน มีอุณหภูมิและความชื้นสูงและฝนตกเกือบตลอดทั้งปี อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 23-32 องศาเซลเซียสพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้เขตร้อน สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปค่อนข้างร้อนชื้น ฝนตกชุกตลอดทั้งปี ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคมเป็นช่วงที่ฝนตกชุกที่สุด[10]

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

บรูไน มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 11,400.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 26,938.5 ดอลลาร์สหรัฐ แต่มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ติดลบ คือ -2.5 % ในปี ค.ศ. 2016[11]

เศรษฐกิจโดยรวมของบรูไน มาจากอุตสาหกรรมน้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่นๆ ซึ่งทำรายได้เข้าประเทศจำนวนมากถึงร้อยละ 95 ของรายได้ทั้งหมด อุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นของรัฐ ดำเนินการโดยรัฐบาล ส่วนหนึ่งเป็นการลงทุนร่วมกับบริษัทต่างชาติ และรายได้บางส่วนมาจากการลงทุนในธุรกิจต่างประเทศ รัฐบาลบรูไนได้มีนโยบาย Wawasan Brunei 2035 หรือ วิสัยทัศน์บรูไน พ.ศ. 2578 (Brunei's Vision 2035) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่นส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่ปิโตรเลียม ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหาร ธุรกิจขนาดเล็ก หรือ SME ผลิตสินค้าท้องถิ่นโครงการ "หนึ่งหมู่บ้าน หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Village One Product หรือ OVOP)" ที่มีต้นแบบจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากนั้นยังมีแนวทาง "การพัฒนาอย่างยั่งยืน" คือ การพัฒนาเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ[12]

ภาพที่ 3.1.4 ภาพแท่นขุดเจาะน้ำมันและแก๊สธรรมชาติทำให้ประเทศบรูไนคงความร่ำรวย

ที่มา: *เศรษฐกิจของบรูไน*, จาก http://61.47.41.107/w/content/95. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2558

---

[10] เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

[11] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/ [2016, September 20]

[12] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของเนการา บรูไน ดารุสซาลาม*, หน้า 21.

บรูไนจัดอยู่ในประเทศที่ร่ำรวย เป็นผู้ส่งออกน้ำมันติดอันดับ 3 ของโลก สินค้าส่งออกหลักที่สำคัญ คือ น้ำมันดิบปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ เมทิลแอลกอฮอล์ สินค้านำเข้าที่สำคัญ คือ เครื่องจักรกล และผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยานยนต์ สินค้าอุตสาหกรรมต่างๆ ส่วนที่เหลือเป็นอาหารสัตว์มีชีวิต เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด และผลิตภัณฑ์เคมี บรูไนกำลังพยายามเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาน้ำมัน ไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจที่หลากหลายมากขึ้น เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าปริมาณน้ำมันสำรองที่ยืนยันแล้ว (proven reserve) ของบรูไนจะหมดลงในราวปี พ.ศ. 2558 ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยในเอเชีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ทำให้บรูไนเร่งปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ[13] นอกจากนี้บรูไนก็พยายามพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์บริการการค้าและการท่องเที่ยว และเป็นตลาดการขนถ่ายสินค้าที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แม้ว่าอัตราการเติบโตของผลิตมวลรวมในประเทศของบรูไน จะมีตัวเลขติดลบ แต่ในปี ค.ศ. 2017 บรูไน ก็ได้รับการประกาศว่าเป็นประเทศที่เศรษฐกิจมีการปรับปรุงมากที่สุดในโลก ในปีที่สาม ในรายงานการทำธุรกิจของธนาคารโลก ปี ค.ศ. 2018 (The World Bank's Doing Business Report 2018) รายงานฉบับนี้เป็นการวัดประสิทธิภาพและสภาพแวดล้อมในเชิงกฎระเบียบของธุรกิจภายในประเทศ ของประเทศจำนวน 190 ประเทศ บรูไน ได้รับการจัดลำดับสูงขึ้นถึง 16 ลำดับ ขึ้นไปสู่ลำดับที่ 56 ของโลก[14]

โดยสรุป บรูไน เป็นประเทศที่มีรายได้หลักจากน้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ แต่เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าว มีปริมาณลดลง บรูไนจึงพยายามพัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้มีความหลากหลายมากขึ้น เน้นบทบาทของภาคเอกชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรม และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

1.3.1 สภาพอาชญากรรมทั่วไป

บรูไนเป็นประเทศขนาดเล็ก มีพื้นที่เพียง 5,765 ตารางกิโลเมตร แต่รายได้หลักของประเทศมาจากการส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ แม้ว่าบรูไนจะมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน แต่บรูไนมีประชากรน้อยมาก คือ 423,200 คน ทำให้ประชากรได้รับการดูแลด้านสวัสดิการที่ดีจากรัฐบาล และในภาพรวมของประเทศ จึงเป็นประเทศที่มีความมั่งคั่งมาเป็นเวลานาน ประกอบกับการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด สังคมที่มีความเคร่งครัดกับหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลาม ปัจจัยต่างๆ จึงส่งผลให้อาชญากรรมภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำ

---

[13] สำนักแรงงานประเทศบรูไน, *สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2559. จาก http://brunei.mol.go.th/node/313

[14] Asia One, *Brunei named most improved economy in the world* [Online]. 2017 Available from: http://www.asiaone.com/asia/brunei-named-most-improved-economy-world [2017, December 9]

อาชญากรรมภายในประเทศโดยส่วนใหญ่ เป็นอาชญากรรมที่ไม่รุนแรง เช่น คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ลักทรัพย์ในเคหสถาน ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท เป็นต้น ส่วนคดีที่น่าสนใจคือ อาชญากรรมข้ามพรมแดน เช่น ลักรถยนต์ รถจักรยานยนต์และส่งข้ามไปขายตามชายแดนติดประเทศมาเลเซีย หรือข้ามไปอินโดนีเซีย ปัญหาคนเข้าเมืองผิดกฎหมาย และการลักลอบนำสินค้าเข้าเมืองผิดกฎหมาย อาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษ คือ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการอพยพย้ายถิ่นฐาน หรืออาชญากรรมจากผู้ที่ลักลอบเข้ามาในประเทศ[15]

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สถานการณ์อาชญากรรมในบรูไน มีจำนวนน้อย คือ การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดเด็ดขาด ความเคร่งครัดต่อหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลาม ซึ่งนอกจากจะมีการใช้กฎหมายทางศาสนาบังคับกับประชาชนแล้ว สังคมของคนบรูไน ยังมีความเข้มแข็งของมาตรการทางสังคม ที่ทำให้ชาวบรูไนเคร่งครัดประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของหลักทางศาสนา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบให้อาชญากรรมเกิดขึ้นน้อยและไม่มีความรุนแรง ข้อมูลสถิติคดีอาญาจำแนกตามประเภทคดีของบรูไน ช่วงปี ค.ศ. 2012 - 2014 เป็นดังนี้

ตารางที่ 3.1.1 สถิติคดีอาญาจำแนกตามประเภทคดี ในบรูไน ค.ศ. 2012-2014

ประเภทคดีอาชญากรรม	ค.ศ. 2012	ค.ศ. 2013	ค.ศ. 2014
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (Crime Against Property)	3,152	3,545	3,854
คดีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอื่นๆ (Other Offences Against the Penal Code)	1,142	1,189	1,263
คดีความผิดต่อร่างกาย (Offences Towards Human Body)	605	600	545
คดีความผิดตามพระราชบัญญัติต่างๆ (Offences Against Various Acts)	137	168	188
รวมคดีในความรับผิดชอบของตำรวจ TOTAL POLICE CASES	5,036	5,502	5,850
คดีในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น (Other Agencies Cases)	852	939	974
รวมคดีทั้งหมด	**5,888**	**6,441**	**6,824**

ที่มา: Brunei Country Report ในการฝึกอบรมร่วมเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสอาเซียน ครั้งที่ 25 (The 25th Joint ASEAN Senior Police Officers' Course (JASPOC) ระหว่างวันที่ 4 - 10 ตุลาคม 2015 ณ กรุงจาการ์ต้า ประเทศอินโดนีเซีย

[15] สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจท่านหนึ่ง ใน KG Ayer Police Station ประเทศบรูไน, 19 กันยายน 2559

หากจำแนกลักษณะคดีในพื้นที่สถานีตำรวจ จะเห็นได้จากตัวอย่างสถิติคดีอาญาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ KG Ayer หรือ Kampong Ayer ซึ่งเป็นสถานีตำรวจแห่งหนึ่งใน 6 สถานีตำรวจ ในเขตบรูไนมัวรา (Brunei Muara Police District) ในปี ค.ศ. 2015 มีคดีต่างๆ เกิดขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 3.1.2 สถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่สถานีตำรวจ KG Ayer จำแนกตามประเภทคดี ค.ศ. 2015

ลำดับ	ประเภทคดี	**จำนวน**
1	ลักทรัพย์	**42**
2	ลักทรัพย์ในเคหสถาน	**49**
3	ทำร้ายร่างกาย	**17**
4	ลักรถยนต์/จักรยานยนต์	**13**
5	ลักเรือ/เครื่องยนต์	**12**
6	ลักทรัพย์ในรถยนต์	**7**
7	ลักสายไฟ	**13**
8	ทำให้บาดเจ็บ	**19**
9	ทำให้บาดเจ็บสาหัส	**4**
10	กระทำอนาจาร	**3**
11	ข่มขืน	**2**
รวม		**181**

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจ KG Ayer Police Station ณ ประเทศบรูไน, 19 กันยายน 2559

จะเห็นได้ว่าประเภทคดีที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือ คดีลักทรัพย์ในเคหสถาน (49 คดี) รองลงมา คือ ลักทรัพย์ (42 คดี) ทำให้บาดเจ็บ (19 คดี) และทำร้ายร่างกาย (17 คดี) และมีคดีที่มีสัดส่วนรองลงมาใกล้เคียงกัน เช่น ลักรถยนต์ รถจักรยานยนต์ (13 คดี) ลักสายไฟ (13 คดี) ลักเรือ/เครื่องยนต์ (12 คดี) เนื่องจากสถานีตำรวจแห่งนี้ มีพื้นที่เป็นชายฝั่งทะเลและมีหมู่บ้านที่สร้างอยู่บนน้ำ จึงมีการใช้เรือเป็นยานพาหนะ ทำให้เกิดเหตุคดีลักเรือหรือเครื่องยนต์เรือ

การพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมายของบรูไน พบการลักลอบเล่นการพนัน เช่น การพนันไฮโลว์ นอกจากนี้ ในโลกยุคไซเบอร์ เริ่มมีการพนันออนไลน์แพร่ระบาดมากขึ้นในบรูไน

ส่วนคดีลักรถยนต์ เนื่องจากบรูไน มีชายแดนทางทิศตะวันออก ทิศใต้ และทิศตะวันตก ติดกับประเทศมาเลเซีย ในส่วนที่อยู่บนเกาะบอร์เนียว การโจรกรรมรถยนต์ในประเทศบรูไน จึงมีการลักลอบนำออกนอกประเทศผ่านชายแดนติดกับมาเลเซีย

ภาพที่ 3.1.5 ภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไนตรวจสอบรถยนต์หลังการโจรกรรมซึ่งจะถูกลักลอบขนย้ายออกจากบรูไนตามแนวชายแดนที่เชื่อมกับประเทศมาเลเซีย

ที่มา : จาก http://news.asiaone.com/News/AsiaOne+News/Crime/Story/A1Story 20111014-304912.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2558

1.3.2 สภาพการจราจร และปัญหาบนท้องถนน

การเดินทางโดยรถยนต์บนท้องถนนของประเทศบรูไน ค่อนข้างสะดวก เนื่องจากการขยายทางหลวง โดยมีทางหลวงสายสุลต่าน ฮาจี ฮาซซาน โบลเกียร์ ทอดผ่านริมทะเลยาวเชื่อมต่อจากเมืองมัวราถึงเมืองเจรูดง และเมื่อเปรียบเทียบจากกับประเทศตะวันตกแล้ว จัดว่ามีการขยายถนนที่เทียบเท่ายุโรป และยังมีการดูแลรักษาอย่างดี[16] ถนนทางหลวงในบรูไน สามารถเดินทางได้อย่างรวดเร็ว การจราจรไม่หนาแน่น และผู้ขับขี่ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด กรณีมีรถฉุกเฉินหรือรถนำขบวนบุคคลสำคัญให้สัญญาณไฟ ประชาชนที่ขับขี่รถยนต์อยู่ในทางจะขับขี่รถเข้าข้างทางเพื่อให้รถฉุกเฉินหรือรถนำขบวนดังกล่าวผ่านไปก่อนทันที

[16] United State Department of State, Bureau of Diplomatic Security, Research and Information Support Center, *Brunei Darussalam 2015 Crime and Safety Report* [Online]. Available from: www.osac.gov [2015, December 25] pp. 2-3.

ภาพที่ 3.1.6 การขับขี่รถยนต์บนทางหลวงในประเทศบรูไน

สถิติอุบัติเหตุที่เก็บรวบรวมโดยกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ในปี ค.ศ. 2011 เกิดขึ้นจำนวน 47 ครั้ง ปี ค.ศ. 2012 จำนวน 18 ครั้ง และปี ค.ศ. 2013 จำนวน 32 ครั้ง แสดงให้เห็นว่าบรูไนมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุจราจรที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน (ยกเว้นประเทศสิงคโปร์) อย่างไรก็ตาม ก็ยังพบว่ามีความเสี่ยงอยู่ เนื่องจากยานพาหนะที่วิ่งอยู่บนถนนในประเทศบรูไนกว่า 210,000 คัน นั้น มีจำนวน 160,000 คัน ที่ลงทะเบียนกับกรมการขนส่งบรูไน[17] การใช้รถใช้ถนนของชาวบรูไน ค่อนข้างเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ละครอบครัวมีรถยนต์ขับหรือนิยมใช้รถยนต์มากกว่ารถจักรยานยนต์ โดยเมื่อถึงเวลาที่จะประกอบพิธีกรรมทางศาสนาประชาชนก็จะเดินทางไปที่มัสยิดซึ่งตั้งกระจายอยู่ในเมือง การจัดที่จอดรถมีจำนวนมากและกว้างขวาง การเดินทางทั่วไปของประชาชนไม่นิยมนั่งรถประจำทาง และไม่มีรถไฟให้บริการ ผู้ขับขี่รถยนต์จะหยุดรถทุกครั้งเมื่อมีคนรอจะข้ามถนนทั้งบริเวณทางม้าลาย หรือถนนทั่วไป รถยนต์และรถจักรยานยนต์จะหยุดรอให้คนข้ามถนนก่อนเสมอ จนเมื่อคนข้ามเรียบร้อยแล้ว จึงค่อยขับรถต่อไป สะท้อนให้เห็นถึงวินัยจราจรของประชาชนบรูไนที่ดี

1.3.3 การค้ายาเสพติด สิ่งเสพติดให้โทษประเภทอื่นๆ

ภายในประเทศบรูไนไม่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่สำหรับชาวบรูไนเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ส่วนชาวต่างชาติอนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ ได้เฉพาะภายในห้องพักส่วนตัวเท่านั้น สำหรับศูนย์การค้า ร้านค้าต่างๆ ในบรูไนปิดให้บริการเวลา 22.00 น. ดังนั้น จึงไม่มีการสัญจรในเวลากลางคืน หากมีผู้สัญจรในเวลากลางคืนก็จะเป็นที่สังเกตได้ง่ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

[17] Ibid.

ปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในบรูไน ได้แก่ ยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน หรือไอซ์ และอี (ecstasy) เป็นยาเสพติดที่นำเข้าจากภายนอก แม้ว่าจะมีบทลงโทษที่สูง แต่ก็ยังพบการแพร่ระบาดและจับกุมผู้กระทำผิดได้

บทลงโทษสำหรับคดีเกี่ยวกับยาเสพติด บรูไนเป็นประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามและใช้กฎหมายทางศาสนา การครอบครอง ใช้ หรือการลักลอบขนยาเสพติด รวมถึงการต้องหาว่าเกี่ยวข้องกับขบวนการดังกล่าวมีบทลงโทษที่รุนแรง ภายใต้กฎหมายปัจจุบัน การครอบครองเฮโรอีน อี และมอร์ฟีนมากกว่า 15 กรัม โคเคน มากกว่า 30 กรัม กัญชา มากกว่า 500 กรัม ยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีน มากกว่า 50 กรัม หรือ ฝิ่นเกินกว่า 1.2 กิโลกรัม มีโทษประหารชีวิตสถานเดียว และในการครอบครองที่น้อยกว่าเกณฑ์ดังกล่าว ผลของบทลงโทษคือการถูกจำคุกไม่ต่ำกว่า 20 ปี รวมถึงถูกโบยด้วยไม้อีกด้วย[18]

1.3.4 การก่อการร้าย

ไม่พบว่ามีข้อมูลของกลุ่มก่อการร้ายภายในประเทศ อีกทั้งในประเทศบรูไน ก็ไม่พบว่าเป็นฐานที่ตั้งของกลุ่มก่อการร้าย หรือสนับสนุนองค์กรก่อการร้ายใดๆ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบรูไนมีภูมิประเทศชายแดนติดกับมาเลเซีย และมีที่ตั้งของประเทศใกล้กับอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ทางตอนใต้ จึงยังคงมีความเสี่ยงของการขนถ่ายกลุ่มก่อการร้าย หรือการแทรกซึมเข้ามาในลักษณะเดียวกับประเทศในภูมิภาคตะวันตก ซึ่งรัฐบาลได้วางนโยบายเชิงรุกเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวตลอดเวลา[19]

1.3.5 ปัญหาความไม่มั่นคงทางการเมือง

ประเทศบรูไน เป็นชาติมุสลิมที่เป็นกลางและเปิดกว้าง การบริหารประเทศของบรูไนมีลักษณะเป็นรัฐสวัสดิการ มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากแต่มีจำนวนประชากรน้อย รัฐบาลบรูไนได้จัดสวัสดิการที่เพียงพอให้กับประชาชน และอัตราจ้างแรงงานที่ตั้งไว้ก็สูง ทำให้เกิดเสถียรภาพภายในประเทศสูงนับตั้งแต่การประกาศเอกราชในปี ค.ศ. 1984 ภายใต้การปกครองระบอบราชาธิปไตย ไม่มีความขัดแย้งทางการเมือง จึงไม่มีปัญหาด้านความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

การปกครองของประเทศมลายูในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย มีพื้นฐานการปกครองโดยสุลต่านมาลายูอิสลาม ระบบการเมืองการปกครองตั้งอยู่บนพื้นฐานของศาสนาอิสลาม มีบุคคลทางศาสนา เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในระบอบการปกครอง เป็นผู้ให้คำแนะนำตักเตือนแก่สุลต่านในการปกครอง บรูไน เป็นประเทศที่มีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ สมเด็จพระราชธิบดีหรือสุลต่าน มีอำนาจเด็ดขาดเพียงพระองค์เดียว และเป็นประมุขสูงสุดของประเทศ องค์สุลต่านมีอัครเสนาบดี

---

[18] Ibid., pp. 2-3.

[19] Ibid., p. 3.

เป็นผู้ช่วย ซึ่งพระองค์จะเป็นผู้แต่งตั้ง ลักษณะเด่นของความเป็นอธิปไตยของสุลต่านบรูไน คือความเป็นเอกภาพและภราดรภาพของประชาราษฎร์ ประชาชนจะเคารพต่อสุลต่านผู้ทรงมีความยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของอิสลามที่เคารพเชื่อฟังผู้นำ (Ululamri)[20]

สมเด็จพระราชาธิบดีทรงใช้อำนาจทางบริหาร โดยทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ทรงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในด้านการบริหารงานตำรวจ พระองค์ยังทรงดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Inspector General of Police) และมกุฎราชกุมารทรงดำรงตำแหน่ง รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Deputy Inspector General of Police) โดยมี ผู้บัญชาการตำรวจ (Commissioner of Police) ทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ภายใต้การบังคับบัญชาของสมเด็จพระราชาธิบดี[21]

โครงสร้างสถาบันทางการเมืองของบรูไน แยกเป็นดังนี้[22]

2.1.1 ฝ่ายบริหาร สมเด็จพระราชาธิบดี ทรงดำรงตำแหน่งทั้งประมุขของรัฐและนายกรัฐมนตรี สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบัน คือ Sultan and Prime Minister Sir HASSANAL Bolkiah ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2510 (ค.ศ. 1967) คณะรัฐมนตรี (Council of Cabinet Ministers) ได้รับการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่บริหาร นอกจากนี้ยังมีสภาศาสนา (Religious Council) ซึ่งทรงแต่งตั้งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเรื่องเกี่ยวกับศาสนา สภาองคมนตรี (Privy Council) ให้คำปรึกษาเรื่องเกี่ยวกับการปกครองและรัฐธรรมนูญ และ Council of Succession เป็นสภาที่กำหนดเกี่ยวกับการสืบสันตติวงศ์ (หากจำเป็น) ตำแหน่งสุลต่านจะสืบทอดตามกฎมณเฑียรบาล

2.1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ มีการเลือกตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรูไนโดยตรงจากประชาชนครั้งสุดท้าย เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2505 (ค.ศ. 1962) หลังจากนั้นเป็นระบบแต่งตั้งสมาชิก ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรูไนประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน 45 คน ได้รับการเลือกจากสมเด็จพระราชาธิบดี 30 คน ส่วนอีก 15 คน เป็นตัวแทนในเขตการปกครองที่ได้รับเลือกและแต่งตั้งโดยทางราชการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี มีสมัยประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และระยะเวลาระหว่างสมัยประชุมสุดท้ายกับสมัยประชุมครั้งถัดไปจะต้องไม่เกิน 12 เดือน สมาชิกสภานิติบัญญัติสามารถเสนอร่างกฎหมาย แต่ร่างกฎหมายฉบับนั้นจะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อเมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีทรงให้ความยินยอม ทรงลงพระปรมาภิไธย และทรงประทับตราแผ่นดิน

---

[20] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของเนการา บรูไน ดารุสซาลาม*, หน้า 27.

[21] สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน, 19 กันยายน 2559

[22] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ระบบบริหารราชการของเนการา บรูไน ดารุสซาลาม, อ้างแล้ว, หน้า 55.

2.1.3 ฝ่ายตุลาการ ศาลสูงสุด คือ ศาลฎีกา (Supreme Court) หัวหน้าคณะผู้พิพากษาและผู้พิพากษาได้รับการแต่งตั้งจากองค์สุลต่าน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี เว้นแต่ ในคดีแพ่ง คู่กรณีตกลงให้ยื่นต่อคณะกรรมการกระบวนการยุติธรรมแห่งองคมนตรี ณ กรุงลอนดอน (the Judicial Committee of Her Majesty' s Privy Council in London United Kingdom) ในกรุงลอนดอน คือ ศาลสูงสุดสำหรับการตัดสินคดีแพ่ง (Civil Cases) ขณะที่ศาลชะรีอะฮ์ (Sharia Courts) ตัดสินคดีความที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม

2.2 สถาบันทางการเมือง และหน่วยงานราชการ

การปกครองของบรูไน มีรูปแบบรัฐเดี่ยว (Unitary State) แบบรวมศูนย์อำนาจ (Centralization) ในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน บรูไนไม่มีการกระจายอำนาจทางการเมืองไปยังหน่วยการปกครองในระดับล่าง การบริหารราชการแผ่นดินเป็นการสั่งการตามสายบังคับบัญชา หรือเป็นลำดับชั้นจากสุลต่านและสมเด็จพระราชาธิบดีลงมาที่กระทรวง (Ministry) หรือหน่วยงานของรัฐ (Department) ต่อไปยังเขตการปกครอง (Daerah/District) และต่อไปยังตำบล (Mukim/Ward/Sub-district) และหมู่บ้าน (Kampung/Village) ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองระดับล่างสุด และเมื่อหมู่บ้านต้องการดำเนินการใดก็จะเสนอเรื่องไปยังตำบล และส่งต่อไปยังเขตการปกครอง เนื่องจากบรูไนเป็นประเทศขนาดเล็ก รัฐบาลสามารถให้บริการสาธารณะต่างๆ แก่ประชาชนได้โดยตรง มีเพียงไม่กี่รายการที่รัฐบาลต้องส่งต่อการดำเนินการไปยังตำบล (Mukim) และหมู่บ้าน (Kampung) เช่น การจ่ายเงินสวัสดิการแก่ประชาชน การศาสนา การกีฬา หรือการรวมชาวบ้านพัฒนาหมู่บ้าน ส่วนงานด้านการศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคมขนส่ง การพัฒนาเศรษฐกิจ ฯลฯ ดำเนินการโดยกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง บุคลากรของรัฐมีประมาณ 50,000 คน เกือบทั้งหมดนี้อยู่ที่ส่วนกลาง[23]

ในด้านงบประมาณดำเนินการโดยส่วนกลาง งบประมาณรายจ่ายของประเทศในปี พ.ศ. 2554 - 2555 (ค.ศ. 2011 - 2012) รัฐบาลตั้งไว้ 5,130 ล้านดอลลาร์บรูไน เป็นงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทยเพียง 175 ล้านดอลลาร์บรูไน ซึ่งเทศบาลตำบล (Mukim) และหมู่บ้าน (Kampung) จะได้รับจากงบประมาณรายจ่ายนี้ ส่วนท้องถิ่น ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง แม้ว่าเทศบาลจะสามารถจัดเก็บรายได้จากภาษีท้องที่และจากบริการสาธารณะ แต่กฎหมายก็กำหนดให้จัดเก็บได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของงบประมาณรายจ่ายที่เทศบาลได้ตั้งไว้ บรูไนแยกโครงสร้างการปกครองเป็นดังนี้[24]

1) เขตการปกครอง (District) หรือ Daerah ในภาษามาเลย์ เป็นหน่วยงานการปกครองระดับล่างจากกระทรวงแบ่งเป็น 4 เขตการปกครอง ประกอบด้วย เขตการปกครองบรูไน-มูอารา (Brunei-Muara) เบอไลต์ (Belait) เต็มบูรง (Temburong) และตูตง (Tutong)

---

[23] ดลมนรรจน์ บากา และชัยวัฒน์ มีสัณฐาน, *ประวัติศาสตร์บรูไน*, หน้า 83.

[24] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของเนการา บรูไนดารุสซาลาม*, หน้า 30.

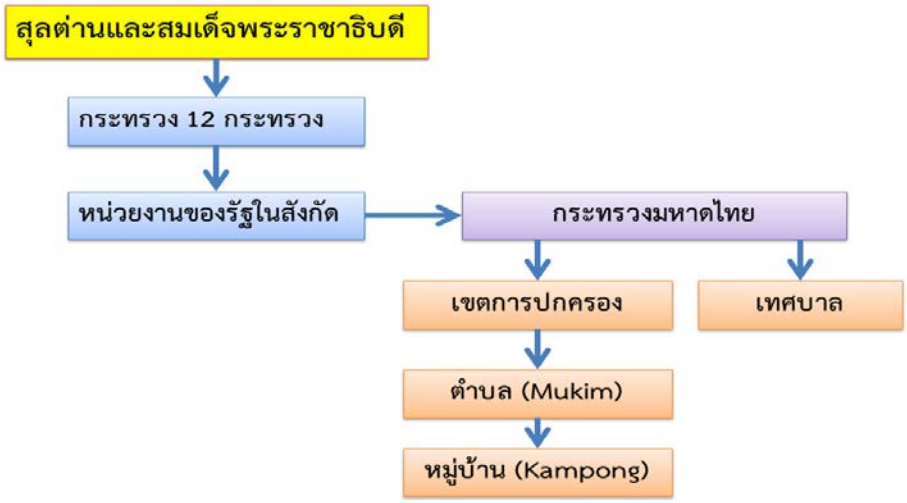
2) เทศบาล (Municipality) อยู่ในระดับชั้นเดียวกับเขตการปกครอง (Daerah/District) เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่เป็นเมืองหรือชุมชนเมือง การบริหารงานขึ้นต่อกระทรวงมหาดไทย

3) ตำบล (Mukim/Ward) เป็นหน่วยการปกครองระดับล่างต่อจากเขตการปกครอง มีกำนันในภาษามาเลย์เรียกว่า Penghulu Mukim เป็นผู้นำ

4) หมู่บ้าน (Kampung/Village) เป็นหน่วยการปกครองระดับล่างสุด ในภาษามาเลย์ เรียกว่า Kampung หรือ Village ในภาษาอังกฤษ และผู้ใหญ่บ้านในภาษามาเลย์ เรียกว่า Ketua Kampung

โดยสรุปโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินของบรูไน ดังภาพดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1.1 โครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินของบรูไน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของเนการา บรูไน ดารุสซาลาม*, หน้า 31

ในอดีตภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับ ค.ศ. 1959 กำหนดให้องค์สุลต่านเป็นเจ้าแห่งรัฐโดยมีอำนาจในการบริหารจัดการ ปกครอง พร้อมกับมีสภาจำนวน 5 สภา ได้แก่ สภาศาสนา (The Religious Council) สภาองคมนตรี (The Privy Council) รัฐมนตรีสภารัฐ (The Council of Cabinet Ministers) สภานิติบัญญัติ (The Legislative Council) และสภาสืบราชบัลลังก์ (The Council of Succession)[25] สภานิติบัญญัติ ถูกเพิกถอนไปในปี ค.ศ. 1984 จากนั้นองค์สุลต่านได้ปกครองผ่านสถานการณ์ฉุกเฉิน พระองค์ถืออำนาจแต่เพียงผู้เดียว ไม่มีการจัดการเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้งครั้งสุดท้ายที่มีการจัดคือในปี ค.ศ. 1962 และด้วยการชักนำอุดมการณ์แห่งชาติผ่านเครือข่ายมลายู อิสลาม เบอราจา (MIB) สถาปนาระบอบการปกครองสูงสุดของประเทศหนึ่งเดียวคือสมบูรณาญาสิทธิราชย์

---

[25] Brunei Darussalam : Constitution and politics [Online]. Available from: http://thecommonwealth.org/our-member-countries/brunei-darussalam/constitution-politics [2016, August 10]

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

การจัดตั้งกองกำลังตำรวจของบรูไน เริ่มพัฒนาขึ้นพร้อมกับการเป็นรัฐอารักขาของอังกฤษ บรูไนได้ลงนามสนธิสัญญากับอังกฤษในวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 1905 และวันที่ 5 มกราคม ค.ศ. 1906 โดยมีสุลต่านฮาชิมกับจอห์น แอนเดอร์สัน (John Anderson) ข้าหลวงสเตรทเซตเทิลเมนต์ (Governor of Strait Settlement) เป็นผู้ลงนาม เรียกว่าสนธิสัญญา 1905/06 สนธิสัญญานี้มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานของบรูไน ทั้งกิจการภายในและภายนอกประเทศ เป็นการวางรากฐานการปกครองรูปแบบใหม่ โดยอังกฤษได้เข้ามาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการปกครอง และมีการแนะนำให้มีการจัดตั้งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจขึ้นเป็นครั้งแรก อังกฤษ ส่งผู้แทนรัฐบาลที่มาประจำการ (British Resident) หรือข้าหลวงคนแรกมาอยู่ประจำที่บรูไน คือ จอห์น แม็คอาร์เธอร์ (John McArthur) ซึ่งเป็นข้าหลวงที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของข้าหลวงใหญ่แห่งบอร์เนียว (ประจำอยู่ที่สิงคโปร์) บรูไนมีสถานะเช่นเดียวกับรัฐอื่นๆ ในแหลมมลายู ซึ่งแต่ละรัฐมีข้าหลวงของอังกฤษประจำอยู่ แม็คอาร์เธอร์ ได้สร้างที่พักข้าหลวง สถานีตำรวจ สำนักงานที่ดิน ด่านศุลกากรและอื่นๆ ซึ่งทั้งหมดเป็นสิ่งใหม่สำหรับชาวบรูไน[26]

ในสมัยแม็คอาร์เธอร์ หัวหน้าตำรวจถูกส่งมาโดยตรงจากกรุงลอนดอนประเทศอังกฤษ[27] เจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มแรก ประกอบด้วยชาวปาทาน (Pathan) คนหนึ่ง และชาวซิกข์ (Sikh) คนหนึ่ง ก่อนที่จะมีการแยกตัวของกลุ่มชาวซิกข์ ซึ่งมีการจัดตั้งรัฐบาลนิคมช่องแคบ (Straits Settlement) ในลาบวน (Labuan) กองกำลังแห่งที่สองในลาบวน ถูกแทนที่โดยชาวมาเลย์ท้องถิ่น โดยผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าตำรวจแห่งบรูไน ดารุสซาลาม คนแรก คือ จ่าครัมมี (Sergeant Crummy)

การปรับปรุงเป็นกองกำลังตำรวจบรูไน (The Brunei Police Force) ก่อตั้งขึ้นโดย G. McAfee ซึ่งก็ทำหน้าที่ต่อเนื่องเป็นหัวหน้าตำรวจ (Chief Police Officer) ของลาบวน ด้วย แม็คอาฟี ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าตำรวจของบรูไนในปี ค.ศ. 1917[28]

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน (Royal Brunei Police Force : RBPF) สถาปนาขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1921 ภายหลังจากกฎหมายตำรวจมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ. 1920 โดยกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน รับมอบหน้าที่รับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อยมาจากกองกำลังตำรวจ

---

[26] ดลมนรรจน์ บากา และชัยวัฒน์ มีสัณฐาน, *ประวัติศาสตร์บรูไน* (กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2557), หน้า 54-55. และ ASEANAPOL, The Royal Brunei Police Force [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/the-royal-brunei-police-force [2017, December 9]

[27] ดลมนรรจน์ บากา และชัยวัฒน์ มีสัณฐาน, *ประวัติศาสตร์บรูไน*, หน้า 55

[28] ASEANAPOL, The *Royal Brunei Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/the-royal-brunei-police-force [2017, December 9]

ของนิคมช่องแคบ (the Straits Settlement Police Force) อย่างเต็มตัว หน้าที่ความรับผิดชอบของกองกำลังตำรวจในขณะนั้น รวมถึงงานดับเพลิง งานตรวจคนเข้าเมือง งานทะเบียนยานพาหนะ ราชทัณฑ์ การออกใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาตในเรื่องอื่นๆ[29]

เมื่อปี ค.ศ. 1959 บรูไนจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป และพรรครักยัตบรูไน/พรรคประชาชนบอร์เนียว (Partai Rakyat Brunei/Borneo People's Party) ชนะการเลือกตั้งและต้องการรวมบรูไน กับรัฐซาบาห์และรัฐซาราวัก แต่สุลต่านโอมาร์ทรงไม่เห็นด้วย ในปี ค.ศ. 1962 ได้เกิดเหตุสำคัญทางประวัติของกองกำลังตำรวจบรูไน โดยกองกำลังกบฏของพรรคการเมืองดังกล่าวได้ก่อการกบฏขึ้น ในขณะนั้นบรูไนยังไม่มีกองกำลังทหารแต่อย่างใด โดยกองกำลังตำรวจรับผิดชอบในการปกป้องประเทศชาติ ในเหตุการณ์กบฏเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ต่อสู้กับฝ่ายกบฏจนมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิต จำนวน 4 นาย[30]

ปี ค.ศ. 1965 สุลต่านองค์ก่อนนี้ ได้พระราชทานคำว่า "Royal" ให้เป็นชื่อของกองกำลังตำรวจบรูไน เพื่อสนับสนุนในการรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยของประเทศ และปี ค.ศ. 1975 มีการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจบรูไน (Police Commission) เป็นคนแรก ซึ่งทำให้กองกำลังตำรวจบรูไน และกลายเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่มีอำนาจในการบริหารอย่างเต็มตัว[31]

ปี ค.ศ. 1986 สุลต่านแห่งประเทศบรูไน แต่งตั้งพระองค์เป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Inspector General of Police) และในปี ค.ศ. 2005 มกุฎราชกุมารในพระองค์สุลต่านก็ทรงดำรงตำแหน่งเป็นรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Deputy Inspector General of Police)[32]

---

[29] ACP Mohammad Irwan Bin Haji Hambali, *Capacity Building Challenges and Strategies Royal Brunei Police Force*, Country paper presented at 39th International Senior Police Officer's Command Course (39th ISPOCC) Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, Cheras Selangor, 2013.

[30] Ibid.

[31] Ibid.

[32] Ibid.

ภาพที่ 3.1.7 ภาพถ่ายสมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาละห์ กับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติบรูไน

3.2 โครงสร้างองค์กร ภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของตำรวจ

กองกำลังตำรวจบรูไน (Royal Brunei Police Force) มีผู้บัญชาการตำรวจ เป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมการปฏิบัติงานและทำหน้าที่บริหารกองกำลังตำรวจ โครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจบรูไนขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี (The Prime Minister's Officer - PMO) ภายใต้การควบคุมของนายกรัฐมนตรี และเนื่องจาก สุลต่าน หรือสมเด็จพระราชาธิบดี ทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ดังนั้น สมเด็จพระราชาธิบดีจึงทรงมีพระราชอำนาจในการกำกับดูแลกองกำลังตำรวจบรูไน และยังทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกองกำลังตำรวจ คือ ตำแหน่ง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Inspector General of Police) มีหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักนายกรัฐมนตรีที่สำคัญ เช่น

1) หน่วยควบคุมยาเสพติด (Narcotics Control Bureau)
2) หน่วยต่อต้านทุจริตคอรัปชั่น (Anti-Corruption Bureau - ACB)
3) หน่วยความมั่นคงภายในบรูไน (Brunei Internal Security Department - BISD)
4) กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน (Royal Brunei Police Force)

ภาพที่ 3.1.8 ตราประจำกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน

ที่มา: จาก http://www.aseanapol.org/information/the-royal-brunei-police-force. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

โครงสร้างกองกำลังตำรวจบรูไน ประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

3.2.1 สำนักเลขานุการผู้บัญชาการตำรวจ มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ หน่วยประชาสัมพันธ์ หน่วยวิจัยและพัฒนา แผนกงานความปลอดภัย หน่วยตำรวจสากลและตำรวจอาเซียน หน่วยตรวจสอบภายใน

3.2.2 หน่วยงานด้านอำนวยการและสนับสนุนการปฏิบัติ ประกอบด้วย

1) หน่วยบริหารและการเงิน มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ แผนกบริหารงานทั่วไป แผนกกำลังพลและการวางแผนอาชีพ แผนกการเงิน แผนกการฝึกอบรม

2) หน่วยส่งกำลังบำรุง มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ แผนกสื่อสาร แผนกบำรุงรักษาอาคารสถานที่ แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ แผนกพลาธิการ แผนกขนส่ง แผนกเครื่องมือความปลอดภัยด้านการบินและการบำรุงรักษาอิเลคทรอนิกส์ แผนกบริหาร แผนกคลังอาวุธ

3) หน่วยข่าวอาชญากรรม มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ แผนกปฏิบัติการและเฝ้าระวัง แผนกวิจัย

4) หน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ แผนกบริการและการฟ้องคดีอาญา แผนกที่เกิดเหตุ แผนกสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางการค้า แผนกคดีอุกฉกรรจ์ แผนกต่อต้านการค้ามนุษย์

5) หน่วยปฏิบัติการ มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ หน่วยถวายอารักขา หน่วยกำลังสำรอง ตำรวจท่าอากาศยาน ตำรวจน้ำ ศูนย์ควบคุมของรัฐ

6) หน่วยควบคุมการจราจรและสืบสวนสอบสวน มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ แผนกบริหาร แผนกปฏิบัติการและบังคับใช้กฎหมาย

3.2.3 หน่วยตำรวจเขตที่ควบคุมสถานีตำรวจในพื้นที่ จำนวน 4 เขต คือ

1) ตำรวจเขตบรูไนและมัวรา

2) ตำรวจเขตตูตง

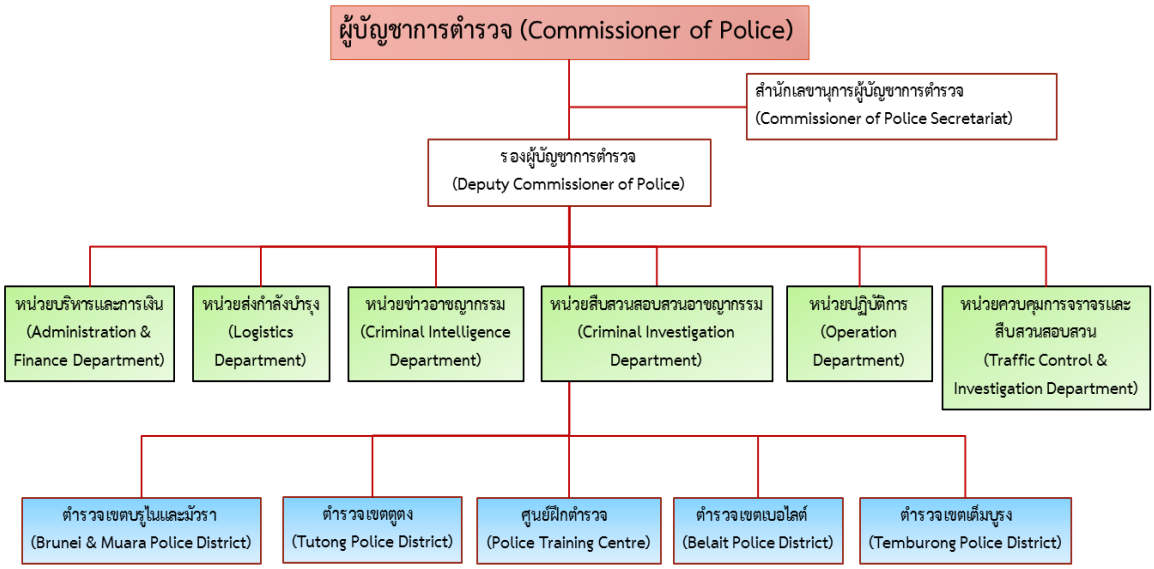
3) ตำรวจเขตเบอไลต์

4) ตำรวจเขตเต็มบูรง

3.2.4 ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ เป็นหน่วยงานเทียบเท่าตำรวจเขต

การจัดโครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1.2 โครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน

ที่มา: จัดทำจาก Royal Brunei Police Force, *Organization Structure*, http://www.police.gov.bn/aboutus/pages/organisation-chart.aspx. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2560

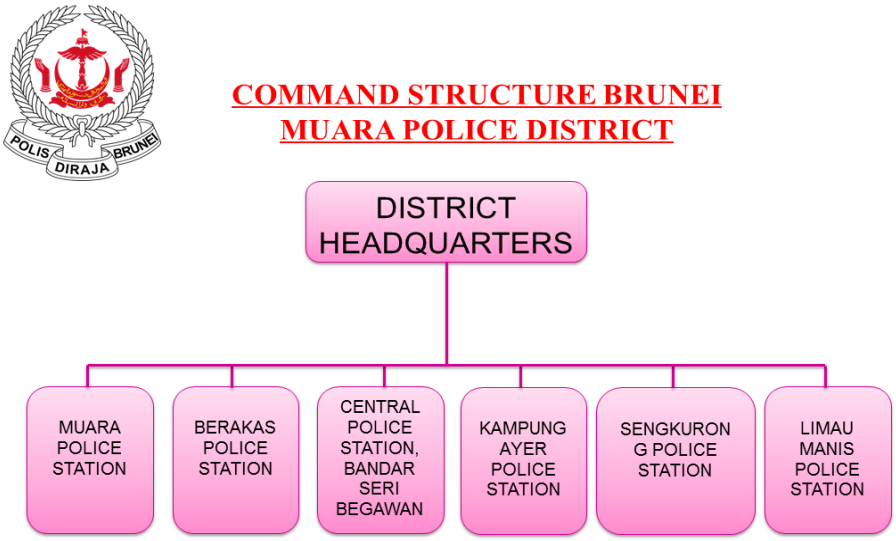
การจัดโครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจบรูไนนั้น เนื่องจากบรูไน เป็นประเทศที่มีพื้นที่เล็กและมีประชากรไม่มาก การแบ่งระดับหน่วยงานภายในที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและให้บริการประชาชนในระดับพื้นที่ รองลงมาจากกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน จึงมีเพียง 2 ระดับ คือ ตำรวจเขต (Police District) มีจำนวน 4 เขตดังกล่าวข้างต้น เป็นการแบ่งที่สอดคล้องกับเขตพื้นที่การปกครอง และสถานีตำรวจ (Police Station) ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1.3 โครงสร้างระดับหน่วยงานภายใต้กองกำลังตำรวจบรูไน

ตัวอย่างเช่นกรณีของเขตตำรวจบรูไน - มัวรา มีสถานีตำรวจอยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 6 สถานี คือ สถานีตำรวจมัวรา สถานีตำรวจเบอร์รักคัส สถานีตำรวจกลางบันดาเสรีเบกาวัน สถานีตำรวจกัมปุงอาเยอร์ สถานีตำรวจเสงกุรอน จี และสถานีตำรวจลิมัวมานิส ปรากฏตามโครงสร้างดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1.4 โครงสร้างองค์กรตำรวจเขตบรูไนมัวรา

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจบรูไนมัวรา (Brunei Muara Police District), 19 กันยายน 2559

ภาพที่ 3.1.9 สถานีตำรวจ KG Ayer Police Station และเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานี

นอกจากนี้ ในแต่ละสถานีตำรวจ จะมีการจัดตั้งตู้ยามตำรวจ (Police Box) กระจายไปในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ เพื่อทำหน้าที่ป้องกันเหตุ และรับแจ้งเหตุจากประชาชนในพื้นที่ต่างๆ โดยปกติในแต่ละตู้ยาม มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าเวรปฏิบัติหน้าที่ตลอด 24 ชั่วโมง จำนวน 1 นาย

ภาพที่ 3.1.10 ป้อมตำรวจแห่งหนึ่งในกรุงบันดาเสรีเบกาวัน

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและรักษาความเรียบร้อยของสังคม ปฏิบัติงานภายใต้อำนาจที่กฎหมายบัญญัติไว้บนแผ่นดินบรูไน[33] รับผิดชอบในการรักษากฎหมายและการให้บริการ โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมาย พิทักษ์กฎหมายแห่งรัฐ รวมถึงสุลต่านแห่งบรูไน ดารุสซาลาม การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ประกอบด้วยการสืบสวนสอบสวนทางคดีอาญา การควบคุมการจราจร การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ การส่งขนเงินตรา การขนส่งนักโทษ การป้องกันพื้นที่แนวชายฝั่งทะเล และการลาดตระเวนชายแดน รักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่ประชาชน ปราบปรามการจลาจลและการควบคุมเหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดจากประชาชนมิให้เกิดเป็นความรุนแรง[34]

อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สามารถบังคับใช้กฎหมายที่มีโทษทางอาญาได้ทุกฉบับ รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด แต่หากเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จะส่งให้หน่วยงานปราบปรามยาเสพติดดำเนินการต่อไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการทุจริต คอรัปชั่น ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจ โดยมีหน่วยงานต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นรับผิดชอบโดยเฉพาะ ตำรวจเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทสำคัญในประเทศบรูไน เมื่อเปรียบเทียบกับทหาร ในเหตุวิกฤต เหตุภัยพิบัติ ตำรวจจะเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (ผบ.เหตุการณ์) โดยมีทหารเป็นหรือเจ้าหน้าที่รัฐอื่นๆ เป็นผู้สนับสนุนในการช่วยเหลือประชาชน

---

[33] Royal Brunei Police Force, Our Mission, [Online]. Available from: http://www.police.gov.bn/aboutus/pages/our-mission.aspx [2017, December 9]

[34] Interpol, Royal Brunei Police Force Descriptions [Online]. Available from: http://www.interpol.int /Member-countries/Asia-South-Pacific/Brunei [2015, December 20]

ภาพที่ 3.1.11 คณะผู้วิจัยกับ Commissioner Dato Paduka Seri Hj Mohd Jammy Hj Muhd Shah Al Islam เนื่องในโอกาสเยี่ยมคารวะผู้บัญชาการตำรวจบรูไน (Commissioner of Police), 19 กันยายน พ.ศ. 2559

ตำรวจบรูไนมีบทบาทสำคัญภายในประเทศบรูไนเป็นอย่างมาก นอกเหนือจากภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศในสถานการณ์ปกติแล้ว เมื่อมีวิกฤตการณ์เกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตำรวจจะมีบทบาทนำในการให้ความช่วยเหลือประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารรวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นๆ ของรัฐ เป็นผู้สนับสนุนการปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือประชาชน

บทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ภารกิจด้านถวายอารักขาสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยตำรวจมีหน้าที่ถวายความปลอดภัยสถานที่ประทับของสมเด็จพระราชาธิบดี องค์รัชทายาทและพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งมีอยู่หลายแห่งในบรูไน ภารกิจดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานราชองครักษ์ (Royal Guard) การเสด็จพระราชดำเนินมีรถนำขบวนเพื่อถวายความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกด้านการจราจร เมื่อมีขบวนเสด็จพระราชดำเนิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีไม่เป็นทางการซึ่งมีรถตำรวจนำขบวนเปิดไฟวับวาบและสัญญาไซเรน ประชาชนทั่วไปจะนำรถเข้าข้างทางเพื่อให้ขบวนเสด็จฯ ผ่านไปก่อนจึงจะขับขี่รถต่อไป

สำหรับหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมือง งานตรวจคนเข้าเมืองเป็นความผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Interior) มิได้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพที่ 3.1.12 จักรยานยนต์คุ้มกันบุคคลสำคัญและใช้ในงานพระราชพิธีสำคัญ

ที่มา: หนังสือพิมพ์ The Brunei Times, พ.ศ. 2558

3.3 การบริหารงานบุคคล

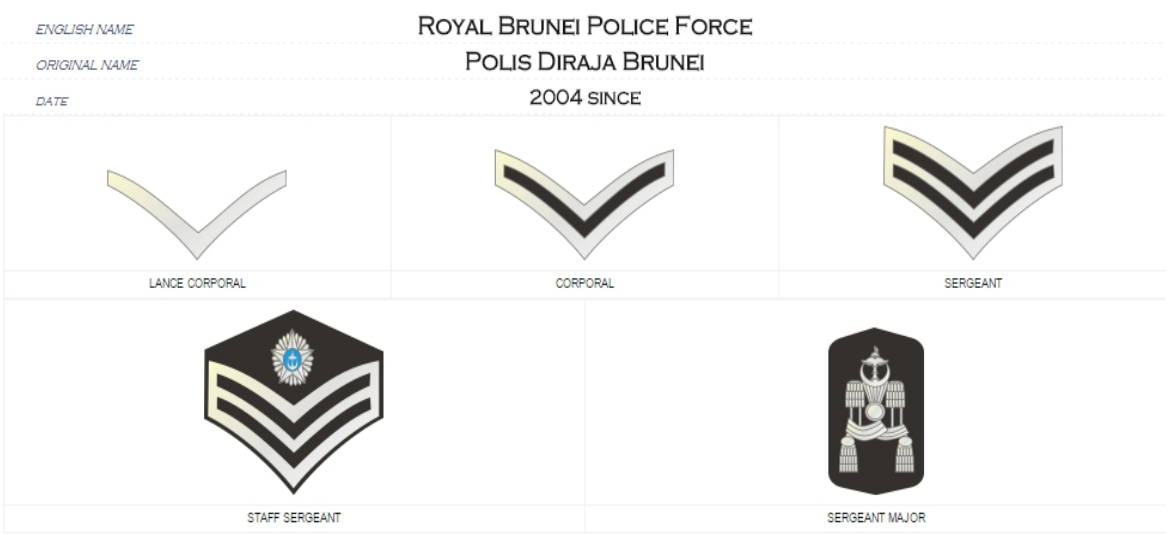
3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน มีกำลังพลประมาณ 4,400 นาย เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการพลเรือนในบรูไน มีประมาณ 48,761 คน สัดส่วนตำรวจต่อประชากร คือ 1 : 99 เงินเดือนโดยเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไนประมาณ 5,000 BND (Brunei Dollar) หรือประมาณ 125,000 บาท/เดือน[35] อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่ประชาชนให้ความเชื่อมั่นและต้องการเข้ามารับราชการเป็นตำรวจ การเปิดรับสมัครบุคคลเพื่อบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีผู้สมัครจำนวนมากในแต่ละปี เนื่องจากตำรวจได้รับสวัสดิการดีเมื่อเทียบกับข้าราชการประเภทอื่น ทั้งนี้ เมื่อเข้ามาเป็นตำรวจแล้วจะไม่สามารถประกอบอาชีพเสริมอื่นๆ ได้อีกตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้

ชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน ใช้ระบบชื่อตำแหน่งในลักษณะคล้ายกับระบบตำรวจของอังกฤษ โดยแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน ได้แก่ สิบตรี (Lance Corporal) สิบโท (Corporal) จ่า (Sergeant) จ่าสิบโท (Staff Sergeant) จ่าสิบเอก (Sergeant Major) มีเครื่องหมายยศตามภาพดังนี้

ภาพที่ 3.1.13 เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน

ที่มา: Rank Insignia – Police & Security, 2016

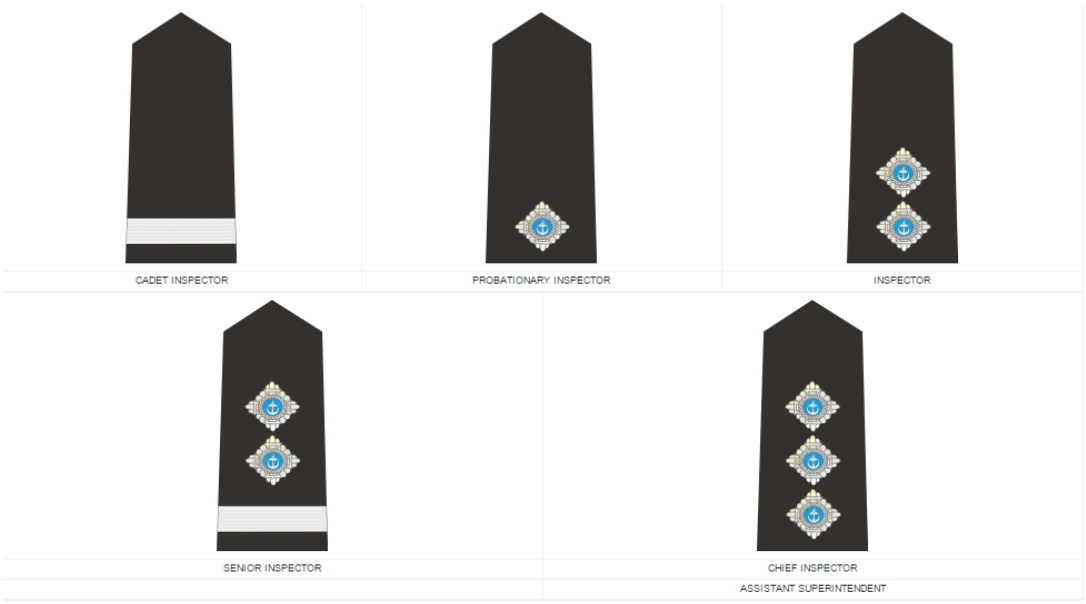
การสมัครรับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับพลตำรวจ (Police Constable - PC) จะต้องมีคุณวุฒิอย่างน้อยระดับ 2 O Level

---

[35] Salary Survey in Brunei [Online]. Available from: http://www.salaryexplorer.com/salary-survey.php?&loctype=1&loc=32 [2016, January 14]

2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ นักเรียนตำรวจระดับสารวัตร (Cadet Inspector) สารวัตรทดลองราชการ (Probationary Inspector) สารวัตร (Inspector) สารวัตรอาวุโส (Senior Inspector) สารวัตรใหญ่/ผู้ช่วยผู้กำกับการ (Chief Inspector/Assistant Superintendent) มีเครื่องหมายยศตามภาพดังนี้

ภาพที่ 3.1.14 เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร

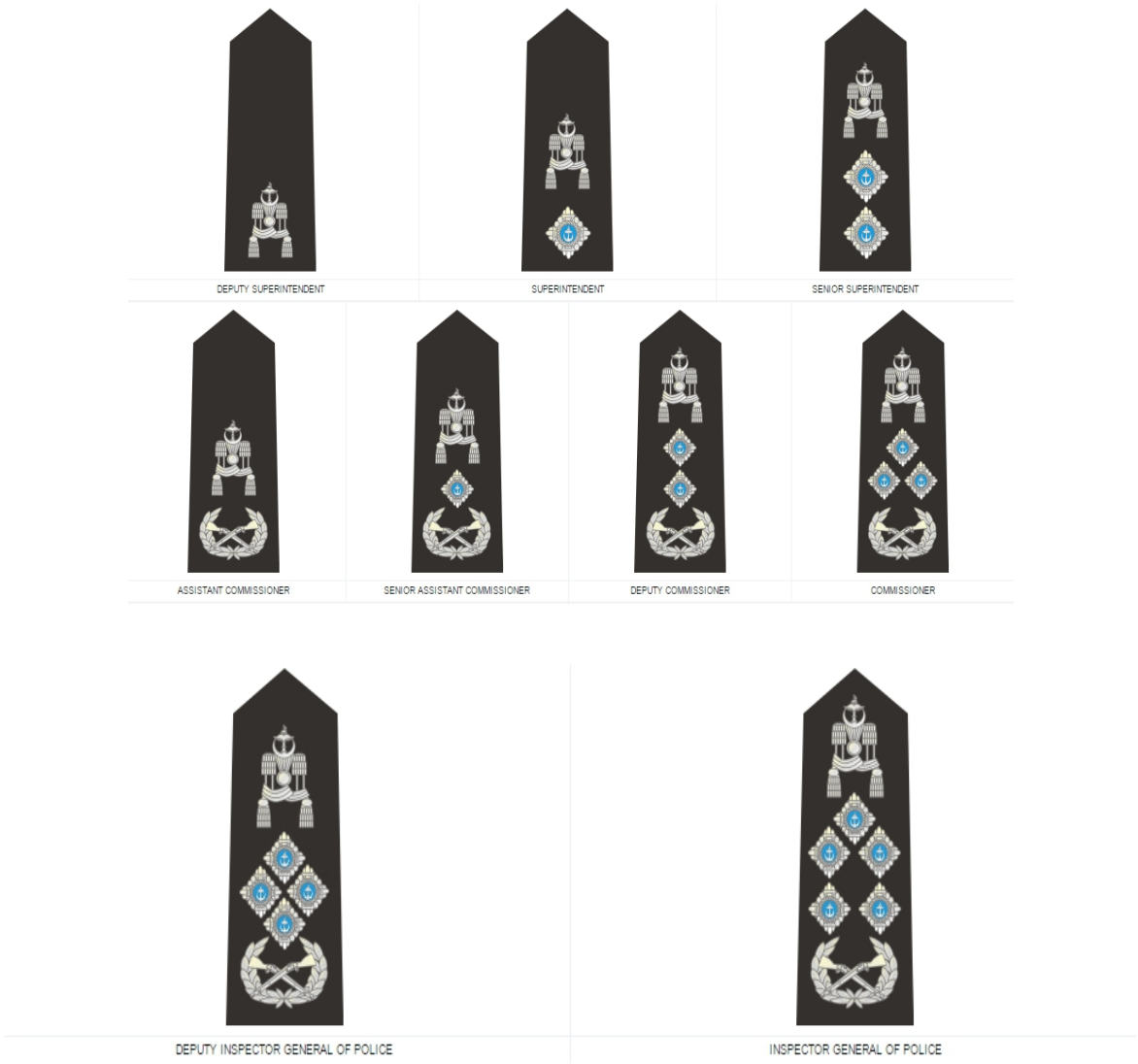

ที่มา: Rank Insignia – Police & Security, 2016

การสมัครรับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับ สารวัตรทดลองราชการ (Probationary Inspector - P/INSP) จะต้องมีคุณวุฒิอย่างน้อยระดับประกาศนียบัตรแห่งชาติขั้นสูง (Higher National Diploma - HND)

3) กลุ่มผู้บริหารระดับสูง ได้แก่ ผู้ช่วยผู้กำกับการ (Assistant Superintendent) รองผู้กำกับการ (Deputy Superintendent) ผู้กำกับการ (Superintendent) ผู้กำกับการอาวุโส (Senior Superintendent) ผู้ช่วยผู้บัญชาการ (Assistant Commissioner) ผู้ช่วยผู้บัญชาการอาวุโส (Senior Assistant Commissioner) รองผู้บัญชาการ (Deputy Commissioner) ผู้บัญชาการ (Commissioner) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Deputy Inspector General of Police) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Inspector General of Police) มีเครื่องหมายยศตามภาพดังนี้

ภาพที่ 3.1.15 เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน กลุ่มผู้บริหารระดับสูง

ที่มา: Rank Insignia – Police & Security, 2016

การเข้ามาบรรจุแต่งตั้งในกลุ่มผู้บริหารระดับสูง ตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับการ (Assistant Superintendent - ASP) จะต้องมีการศึกษาระดับปริญญา (Degree Holder)

นอกจากนี้ยังมีกำลังพลที่เรียกว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจเสริม” (Additional Police Officer - APO) ต้องมีการศึกษาระดับ 1 O Level

โดยผู้ที่ทรงดำรงตำแหน่ง รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Deputy Inspector General of Police) คือ มกุฎราชกุมาร และ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Inspector General of Police) คือ สมเด็จพระราชาธิบดี หรือสุลต่าน

เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ โดยปกติดำรงตำแหน่ง 3 ปี แล้วต้องสับเปลี่ยนไปทำหน้าที่ในสถานีตำรวจอื่นๆ แต่บางครั้งก็อาจดำรงตำแหน่งต่อเนื่องต่อไป โดยจะต้องมีเหตุผลและเสนอขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน มีศูนย์ฝึกอบรมตำรวจเพื่อดำเนินการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ Police Training Centre in Gadong สถานที่ผลิตเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งนอกจากเป็นสถานที่ฝึกเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วยังเปิดหลักสูตรสำหรับให้ความรู้แก่เยาวชน โดยจัดทำเป็นโครงการให้เยาวชนได้เข้าใจถึงหน้าที่ของตำรวจ เปิดโอกาสให้เยาวชนได้สัมผัสการใช้ชีวิตในศูนย์ฝึกอบรม เข้าใจความยากลำบากในการฝึก สร้างเสริมจิตอาสา

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ ใช้ศูนย์ฝึกอบรม 1 แห่ง ทำการฝึกอบรมให้แก่พลตำรวจ ส่วนนายตำรวจสัญญาบัตรที่รับสมัครจากผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจะต้องผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ในเบื้องต้น ระยะสั้น แล้วจึงถูกส่งไปฝึกอบรมยังต่างประเทศ เช่น ในประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และประเทศอังกฤษ

สิทธิพิเศษสำหรับข้าราชการตำรวจที่ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป คือ ปริญญาโท - เอก รัฐบาลได้อุดหนุนทุกการศึกษาโดยมีคณะกรรมการของรัฐบาลจัดสรรและดำเนินการคัดเลือกมีลักษณะเช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ในประเทศไทย

ภาพที่ 3.1.16 เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่บรูไนเดินตรวจการฝึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไนใหม่

ที่มา: Presentation for Thai Police, 19 September 2016

ภาพที่ 3.1.17 เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงบรูไนกับการสาธิตภารกิจคุ้มกันบุคคลสำคัญ ณ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง Gadong

ที่มา: Presentation for Thai Police, 19 September 2016

3.3.3 การเกษียณอายุราชการ

ช่วงอายุการทำงานของประชากรส่วนใหญ่อยู่ที่ 18 - 59 ปี ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเกษียณอายุการทำงานที่ 55 ปี และรัฐไม่มีนโยบายในการขยายเวลาเกษียณ ระบบการเกษียณอายุราชการของตำรวจบรูไนมีลักษณะพิเศษเกี่ยวกับเงินบำนาญที่จะได้รับ กล่าวคือ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไนเกษียณอายุ จะได้รับเงินบำนาญ ในสัดส่วน 2/3 ของอัตราเงินเดือนสุดท้ายก่อนเกษียณ จนกระทั่งเมื่อมีอายุครบ 70 ปี จะได้รับเงินบำนาญเท่ากับอัตราเงินเดือนก่อนที่จะเกษียณ

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติในพื้นที่

3.4.1 ยุทธศาสตร์กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ อันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในยุคศตวรรษที่ 21 ดังนั้น กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไนจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน 2007 - 2016 (Strategic Planning Corporate Map of the Royal Brunei Police Force 2007 - 2016) ขึ้น เพื่อเป็นการเริ่มต้นการปฏิรูปองค์กรให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ยุทธศาสตร์นี้จะทำให้การพัฒนามีความก้าวหน้าด้วยเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน[36]

[36] Royal Brunei Police Force, *Strategic Planning Corporate Map of the Royal Brunei Police Force 2007-2016*, p. v.

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน เป็นสถาบันที่เก่าแก่แห่งหนึ่งของบรูไนยุคสมัยใหม่ มีบทบาทสำคัญในการร่วมกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงให้แก่ประชาชนและชุมชน ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา บรูไนมีอัตราอาชญากรรมที่ต่ำที่สุดในภูมิภาคและก็ยังไม่มีสัญญาณเตือนต่อการเพิ่มของอาชญากรรมอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม อาชญากรรมทั่วไปในบรูไนก็มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น เช่น คดีลักทรัพย์ในเคหสถาน การกระทำผิดทางเพศและครอบครัว เป็นต้น นอกจากนี้ก็ยังมีสัญญาณเตือนสำหรับภัยคุกคามด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ (non-traditional security) ที่มาจากอาชญากรรมข้ามชาติ ไข้หวัดนก (avian influenza) และโรคที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติ[37]

อัตราการเกิดของอาชญากรรมในประเทศ มิได้ขึ้นอยู่ขีดความสามารถและความมีประสิทธิภาพของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไนเพียงลำพัง แต่เป็นความมีประสิทธิภาพของระบบยุติธรรมทางอาญา การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีของประเทศ หรือกล่าวในอีกแง่หนึ่งก็คือ บริบทสภาพแวดล้อมของงานตำรวจ เป็นสิ่งที่กำหนดขอบเขตและความรุนแรงของอาชญากรรม บริบทสภาพแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคตมีความแตกต่างจากอดีต จากการวิเคราะห์ของทีมงานยุทธศาสตร์ของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน พบว่าองค์การและการจัดการในปัจจุบันยังสามารถสนองตอบต่อภารกิจและความรับผิดชอบของตำรวจในปัจจุบันได้ แต่อาจไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นและเกี่ยวข้องกับภัยด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตดังกล่าว

วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน คือ “ก้าวไปด้วยกันสู่ความมั่นคงและความสงบอย่างยั่งยืน” (Towards Sustainable Peace and Security Together - TSPST)

พันธกิจ (Mission) คือ รักษากฎหมายและธำรงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยตามอำนาจหน้าที่ซึ่งได้รับมอบจากกฎหมายแห่งพื้นแผ่นดิน

ค่านิยมหลักของกองกำลัง ได้แก่ ความเป็นกลาง จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต พร้อมรับผิดชอบ เคารพสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ยึดถือค่านิยม MIB[38] (ปรัชญาในการปกครองประเทศเริ่มตั้งแต่สมัยสุลต่านมุฮัมมัดชาห์ จนถึงปัจจุบันคือ มลายู อิสลาม พระมหากษัตริย์ - Melayu Islam Beraja)

เป้าหมายของนโยบายมี 5 ประการ คือ [39]

1) ลดความเปราะบางของบรูไนซึ่งเป็นรัฐและสังคมขนาดเล็ก ต่อการเกิดขึ้นของภัยคุกคามต่อความมั่นคงแบบใหม่

2) บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพต่ออาชญากรรมที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกเพื่อยกระดับความปลอดภัยและความมั่นคงของประชาชนและชุมชน

---

[37] Ibid.

[38] Ibid., p. vi.

[39] Ibid., p. 17.

3) ทำให้กองกำลังตำรวจมีความทันสมัย เพื่อให้มีความสามารถในเชิงยุทธศาสตร์และเชิงปฏิบัติการ สามารถเอาชนะความท้าทายต่องานตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพในทศวรรษหน้า

4) การร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การสาธารณะ เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมและยกระดับความมั่นคงของชาติ

5) ทำให้หุ้นส่วนของชุมชนมีความเข้มแข็ง ผ่านการสร้างความผูกพันของประชาชนที่เข้มแข็งด้วยงานตำรวจละแวกชุมชน (neighbourhood policing) เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมและเพื่อลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

การทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวของกองกำลังตำรวจบรูไน ได้แบ่งยุทธศาสตร์เป็น 2 ระดับ คือ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือหรือยุทธศาสตร์ระดับบน (The Top-Level or Corporate Strategy) และยุทธศาสตร์เพื่อจัดการกับอาชญากรรมที่มีความสำคัญและภัยคุกคามรูปแบบใหม่

3.4.1.1 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือหรือยุทธศาสตร์ระดับบน (The Top-Level or Corporate Strategy)

เป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับระดับนโยบายและการร่วมมือกันระหว่างกองกำลังตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์กองกำลังตำรวจกับยุทธศาสตร์ของชาติ (PMO's Strategy) ในยุทธศาสตร์ความร่วมมือนี้ ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ไว้ 3 ประการ และมีแนวทางดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไว้ สรุปได้ดังนี้

1) งานตำรวจที่มีผลการปฏิบัติงานสูง (High Performance Policing) มีแนวทางดำเนินการ เช่น จัดการให้บริการประชาชนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างสูงสุด พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ เพิ่มความพึงพอใจในงาน เป็นต้น

2) หุ้นส่วนที่มีความเชื่อมั่น (A Trusted Partner) มีแนวทางดำเนินการ เช่น ปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรับปรุงขีดความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติงาน เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชน ปรับปรุงการประสานงานด้านข้อมูลและการข่าว เป็นต้น

3) กองกำลังที่มุ่งดูแลประชาชน (A Caring Force) มีแนวทางดำเนินการ เช่น เพิ่มความพึงพอใจของประชาชน เพิ่มการแสดงกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารของประชาชน พัฒนานโยบายว่าด้วยมาตรฐานการให้บริการ จัดตั้งศูนย์บริการประชาชน เป็นต้น

3.4.1.2 ยุทธศาสตร์เพื่อจัดการกับอาชญากรรมที่มีความสำคัญและภัยคุกคามรูปแบบใหม่

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านอาชญากรรมและความมั่นคงของประเทศ อาชญากรรมทั่วไปที่ยังเป็นปัญหาลำดับแรกในบรูไนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน (house-breaking and theft) และ 2) คดีอาชญากรรมต่อบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การกระทำในครอบครัว (family abuse) และข่มขืนและล่วงละเมิดทางเพศ

สำหรับภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ (Non-Tradition Security Threats) ซึ่งแม้ว่าภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่จะมีหลายลักษณะ แต่กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ได้วิเคราะห์และเห็นว่าภัยคุกคามที่มีความสำคัญและมีแนวโน้มเป็นปัญหาสำคัญแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) อาชญากรรมข้ามชาติ ได้แก่ การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมไซเบอร์ และ 2) ภัยคุกคามรูปแบบใหม่อื่นๆ ได้แก่ โรคไข้หวัดนก และลัทธิการก่อการร้ายแบบใหม่

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน จึงได้แบ่งยุทธศาสตร์เพื่อรับมือกับอาชญากรรมและภัยคุกคามดังกล่าว ใน 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์สำหรับภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ (Strategy for non-traditional security threats) มีแนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ ปรับปรุงงานตำรวจ ความพร้อมในการบริหารจัดการเหตุวิกฤติ/ภัยธรรมชาติ ปรับปรุงด้านข่าวสารและการข่าวร่วมกันระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค พัฒนานโยบายที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ ให้ข้อเสนอต่อกระบวนการนิติบัญญัติ สร้างความเข้มแข็งในการทำงานร่วมกันระหว่างหุ้นส่วนระดับชาติในด้านภัยความมั่นคง

2) ยุทธศาสตร์สำหรับอาชญากรรมข้ามชาติ (Strategy for transnational crime) มีแนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ เพิ่มอัตราการจับกุมและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงด้านข่าวสารและการข่าวร่วมกันระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค พัฒนานโยบายที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ ให้ข้อเสนอต่อกระบวนการนิติบัญญัติ สร้างความเข้มแข็งในการทำงานร่วมกันระหว่างหุ้นส่วนระดับชาติในด้านอาชญากรรมข้ามชาติ

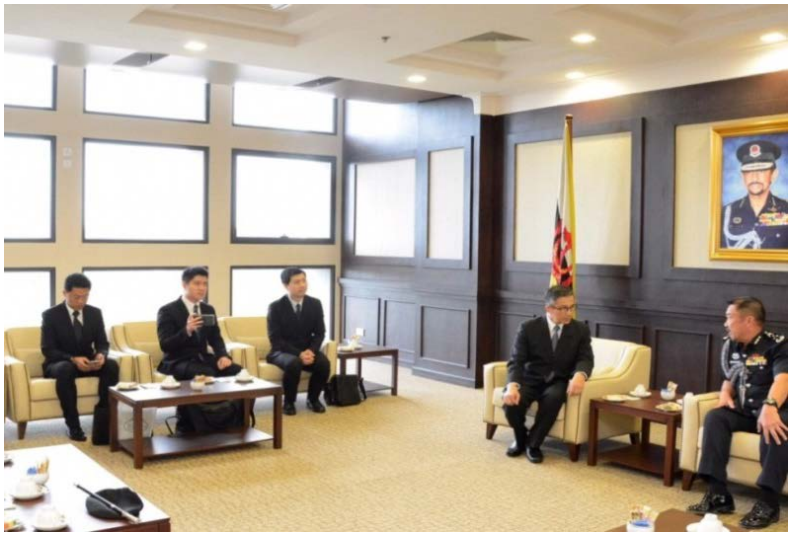
3) ยุทธศาสตร์สำหรับอาชญากรรมลักทรัพย์ในเคหสถาน (Strategy for housebreaking and theft crime) มีแนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ เพิ่มการแสดงกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพิ่มความรับผิดชอบและความเกี่ยวข้องของชุมชน ยอมรับนโยบายการป้องกันอาชญากรรมแบบใหม่และงานตำรวจเชิงรุก พัฒนานโยบายการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม สร้างความเข้มแข้งในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐ ใช้การควบคุมสั่งการและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการคดี

4) ยุทธศาสตร์สำหรับอาชญากรรมทางเพศและครอบครัว (Strategy for family and sexual crime) มีแนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ ลดความรุนแรงและการตกเป็นเหยื่อโดยการป้องกัน ให้ความรู้และบังคับใช้กฎหมาย ปรับปรุงโครงการแก้ไขฟื้นฟู ยกระดับความร่วมมือระหว่างกระทรวง พัฒนานโยบายว่าด้วยการลดอาชญากรรมทางเพศและครอบครัว พัฒนาการบริหารจัดการเกี่ยวกับเหยื่อและโครงสร้างสนับสนุน พัฒนาโครงการให้ความรู้และการสร้างความตระหนักแก่ประชาชน

การกำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าว วางอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาราชาธิปไตยอิสลามมลายู (Melayu Islam Beraja - MIB) ซึ่งหลักการดังกล่าวให้ความสำคัญกับคุณค่าทางด้านวิถีวัฒนธรรมมาลายูที่มีศาสนาอิสลามเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของพลเมือง และมีระบบการปกครองภายใต้ระบบ

ราชาธิปไตย มีสุลต่านเป็นประมุขสูงสุด หลักการดังกล่าวเป็นรากฐานของการปกครองประเทศ ซึ่งทุกส่วนของบรูไนจะต้องยึดถือเป็นหลักการเช่นเดียวกัน รวมถึงการกำหนดยุทธศาสตร์ของตำรวจ นอกจากนี้ การจัดทำยุทธศาสตร์ก็จะต้องมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของสำนักนายกรัฐมนตรี (The Prime Minister's Office Strategy 2005 - 2014 (PMO Strategy)) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ได้จัดทำเป็นโครงการปฏิบัติ (Action Programme) จำนวน 13 โครงการ เพื่อดำเนินการในช่วงปี ค.ศ.2007 - 2016[40]

ภาพที่ 3.1.18 คณะวิจัยเข้าเยี่ยมคารวะผู้บัญชาการตำรวจ ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2559

3.4.2 นโยบายด้านเยาวชน

บรูไนเป็นประเทศที่มีสัดส่วนประชากรวัยเยาว์จำนวนมาก ประชากรเกินกว่าครึ่ง อายุต่ำกว่า 25 ปี และประชากรที่มีอายุระหว่าง 15 - 24 ปี มีสัดส่วนสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประชากรทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าสำหรับบรูไน บรูไนเป็นประเทศที่มีความสงบสุขมาเป็นเวลานาน แต่ในปัจจุบันและอนาคต บรูไนกำลังเผชิญกับความท้าทายทั้งภายในและภายนอกประเทศ ภายในภูมิภาคและนอกภูมิภาค ความท้าทายดังกล่าว ได้แก่ อัตราคนว่างงานที่เพิ่มขึ้นในคนวัยเยาว์ ปัญหายาเสพติด การส่งเสริมให้เยาวชนได้มีส่วนในด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น รัฐบาลบรูไน จึงกำหนดนโยบายที่เรียกว่า National Youth Policy หรือ นโยบายเยาวชนแห่งชาติ เพื่อกำกับดูแลให้คนวัยเยาว์เหล่านั้นเติบโตเป็นบุคลากรที่สำคัญของประเทศ โดยมีแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติ 6 ประการ ดังนี้[41]

---

[40] Ibid., pp. 37-40

[41] ROYAL BRUNEI POLICE FORCE BRUNEI DARUSSALAM COUNTRY PAPER (YOUTH), 38th International Senior Police Officer's Command Course Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, Cheras Selangor 24th September – 17th October 2012

1) การพัฒนาด้านการศึกษา มุ่งเน้นให้เยาวชนสามารถแก้ไขปัญหา เสริมความรู้พื้นฐานทั่วไป พื้นฐานความเข้าใจในศาสนา รวมถึงความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพและทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

2) การฝึกอบรมและการจ้างงานคนวัยเยาว์ การประกอบอาชีพเป็นปัจจัยสำคัญต่อความมั่งคั่งความเจริญของชาติ การแนะนำหรือชี้นำเยาวชนไปสู่อาชีพที่เหมาะสม สร้างความร่วมมือระหว่างนายจ้างและหน่วยงานราชการ

3) ความเป็นผู้นำ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาส่วนบุคคล และการพัฒนาขีดความสามารถให้มีภาวะผู้นำ เป็นคุณลักษณะสำคัญซึ่งชี้ให้เห็นถึงความเอาใจใส่ของรัฐบาลในการสร้างความเป็นผู้นำตั้งแต่ยังเป็นเยาวชน

4) ผู้ประกอบการ การผนวกด้านการพัฒนาบุคลากร การจ้างงาน และการฝึกอบรมและภาวะผู้นำ เข้าไว้ด้วยกันเพื่อส่งเสริมให้คนวัยเยาว์ได้เข้าไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในภาคธุรกิจและสังคม โดยให้การฝึกอบรมพิเศษ การสนับสนุนด้านการเงินรวมทั้งจากองค์กรอื่นๆ จะทำให้คนวัยเยาว์ได้มีโอกาสการเป็นเจ้าของผู้ประกอบการได้มากขึ้น

5) ความเข้าใจเกี่ยวกับนานาชาติ การสร้างโลกทัศน์และความตระหนักรู้ในจุดยืนของประเทศที่ตั้งอยู่ใน ASEAN รวมถึงการศึกษาความเป็นไปของโลกที่กว้างขึ้นและหลากหลายขึ้น

6) การบริการผู้อื่นๆ และการทำเพื่อประเทศชาติ การสร้างเสริมแนวคิดบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะและทำเพื่อผู้อื่นรวมถึงการอุทิศตนให้กับประเทศ

บรูไน ให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เนื่องจากการเพิกเฉยต่อการป้องกันทำให้เกิดความเสี่ยงที่อาชญากรรมที่รุนแรงและร้ายแรงกว่าจะเกิดขึ้นตามมา ส่งผลให้เกิดนโยบายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดังต่อไปนี้[42]

1) เจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามปรากฏตัวเป็นตัวอย่างให้กับประชาชนและเยาวชน (Police proactive efforts)

2) พุ่งเป้าหมายไปที่ทรัพย์สินขโมยที่ถูกนำไปขาย (Targeting markets of stolen goods) โดยมีบทลงโทษที่รุนแรง เพื่อตัดตอนการกระทำความผิดป้องกันปัญหาลักเล็กขโมยน้อย

3) ลดปัญหายาเสพติด เนื่องจากกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ตระหนักดีถึงความรุนแรง ทั้งผู้ที่ติดยาเสพติดไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ก็ต้องผันตัวเองไปเป็นอาชญากรกระทำความผิดตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ส่งผลให้เกิดความชอบธรรมที่จะวิสามัญฆาตกรรมผู้ที่ค้ายาเสพติดหรือลงโทษประหารชีวิตสถานเดียว

4) การสร้างโอกาสในการประกอบธุรกิจให้กับธุรกิจ SMEs เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงตลาดงานได้ลดการก่ออาชญากรรม ลดปัญหาการว่างงาน

---

[42] ROYAL BRUNEI POLICE FORCE BRUNEI DARUSSALAM COUNTRY PAPER (YOUTH), 38th International Senior Police Officer's Command Course Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, Cheras Selangor 24th September – 17th October 2012, 14 Jan 2016.

5) สร้างความตระหนักให้เยาวชนเห็นความสำคัญของการศึกษา และเน้นให้เข้าศึกษาในระดับที่สูงขึ้นซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสการจ้างงานและลดโอกาสมิให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

6) ส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา รู้จักการดูแลบุตรหลาน การยกย่อง ให้รางวัลและลงโทษต่อพฤติกรรมของบุตรหลาน

7) ฝึกทักษะทางด้านสังคมให้แก่เยาวชน เพื่อสอนให้เยาวชนรู้จักคิดและยับยั้งใจก่อนที่จะกระทำสิ่งใดไปที่อาจต่อเนื่องกลายเป็นอาชญากรรม สอนให้เข้าใจความรู้สึกของคนอื่นและรู้จักใช้วิธีการเจรจาเพื่อแก้ปัญหามากกว่าการใช้ความก้าวร้าว นโยบายต่อต้านการรังแกในสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการแจ้งการรังแกในโรงเรียนและกำชับให้ครูอาจารย์ดูแลเด็กอย่างเข้มงวด

8) กลยุทธ์อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อสอนให้คนวัยเยาว์รู้จักการต่อต้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อหลีกห่างจากอาชญากรรม งานวิจัยบ่งชี้ว่าคนวัยเยาว์จะเชื่อถือการฝึกอบรมพิเศษหรือคำแนะนำจากกลุ่มเพื่อที่มีสถานะดี มากกว่าคำแนะนำจากบิดามารดาหรือครูอาจารย์

9) ริเริ่มการต่อต้านพฤติกรรมการรังแกในโรงเรียน ให้มีการรายงานพฤติกรรมดังกล่าวและช่วยเหลือผู้เสียหาย โรงเรียนจะต้องกำกับดูแล เฝ้าระวังพฤติกรรมดังกล่าว

10) กิจกรรมทางศาสนา เช่น การแข่งขันอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน ส่งเสริมคุณค่าในความเข้าใจด้านศาสนา มีเป้าหมายเพื่อชี้นำให้เยาวชนประพฤติปฏิบัติดี

คนวัยเยาว์ในบรูไน คือคนอายุระหว่าง 15 - 40 ปี นโยบายคนวัยเยาว์แห่งชาติบรูไนกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น ปัญหาคนว่างงานของคนวัยเยาว์ การต่อสู้กับยาเสพติด ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ในบรูไน อายุระหว่าง 18 - 35 ปี โดยเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์ คนวัยเยาว์มีความเสี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการป้องกันอาชญากรรม โดยการร่วมมือกันทุกฝ่ายในสังคม ทั้งพ่อแม่ ครอบครัว โรงเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อเป็นการป้องกันเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่มิให้เป็นผู้กระทำผิด[43]

3.4.3 การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

จากกรณีศึกษาการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจอาเยอร์ (KG Ayer Police Station) ซึ่งเป็นหนึ่งใน 6 สถานีตำรวจ ในตำรวจเขตบรูไนมัวรา (Brunei Muara Police District) สถานีตำรวจอาเยอร์รับผิดชอบพื้นที่หมู่บ้านกลางน้ำกัมปุงอาเยอร์ (Water village) เป็นชุมชนเก่าแก่และแสดงถึงวัฒนธรรมของชาวบรูไนได้เป็นอย่างดี พื้นที่ของสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์มีประชากรประมาณ 30,000 คน พื้นที่นี้มีลักษณะพิเศษ โดยบ้านเรือนประชาชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในแม่น้ำบรูไน มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้โดยรัฐบาล เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ โรงเรียน มัสยิด เป็นต้น การคมนาคมใช้เรือเป็นยานพาหนะ

---

[43] Ibid., p. 16.

ภาพที่ 3.1.19 สถานีตำรวจอายอร์

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจ KG Ayer Police Station ณ ประเทศบรูไน, 19 กันยายน 2559

สถานีตำรวจอาเยอร์มีกำลังพล 39 นาย มีหัวหน้าสถานีตำรวจเป็นระดับสารวัตร (Inspector) การจัดโครงสร้างองค์กรของสถานีตำรวจ ประกอบด้วย

- แผนกบริหาร (Administration) รับผิดชอบงานด้านอำนวยการ หมายจับ ยุทโธปกรณ์ เป็นต้น
- งานตำรวจชุมชน (Community Policing)
- ฝ่ายปฏิบัติการ (IC Operation) รับผิดชอบงานเกี่ยวกับสายตรวจเดินเท้า สายตรวจทางเรือ ป้อมตำรวจ เป็นต้น

แผนภูมิที่ 3.1.5 โครงสร้างองค์กรของสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจ KG Ayer Police Station ณ ประเทศบรูไน, 19 กันยายน 2559

การปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์ ประกอบด้วยการตั้งจุดตรวจค้นในถนนสาธารณะ (Roadblocks) การจัดรถสายตรวจลาดตระเวน (Patrolling) งานตำรวจชุมชน (Community Policing) และสายตรวจเดินเท้า (Beat Duty) ซึ่งอาชญากรรมในพื้นที่ไม่มีความรุนแรง โดยส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ ลักทรัพย์ในเคหสถาน และทำร้ายร่างกาย

ภาพที่ 3.1.20 การตั้งจุดตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจ Kg Ayer Police Station Presentation for RTP, 19 กันยายน 2559

สถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์ มีภารกิจสำคัญคือ ให้บริการประชาชนในการปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน ต่อสู้กับภัยจากอาชญากรรม และป้องกันอาชญากรรมผ่านการทำงานร่วมกันกับชุมชน การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสนับสนุนงานป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ทั้งการจัดอาสาสมัครเพื่อนบ้านเตือนภัย การจัดอาสาสมัครเพื่อทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการออกตรวจตราป้องกันเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ชุมชน และการประสานงาน ทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับผู้นำชุมชนหรือผู้ใหญ่บ้าน

ภาพที่ 3.1.21 สมาชิกเพื่อนบ้านเตือนภัยของสถานีตำรวจกัมปงอาเยอร์ (KG LUMAPAS 'A' NEIGHBOURHOOD WATCH)

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจ KG Ayer Police Station ณ ประเทศบรูไน, 19 กันยายน 2559

ภาพที่ 3.1.22 การประชุมร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ใหญ่บ้าน (Meeting with head of village)

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของสถานีตำรวจ KG Ayer Police Station ณ ประเทศบรูไน, 19 กันยายน 2559

เจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน ปฏิบัติงานโดยไม่พกพาอาวุธปืน จะพกก็เพียงแต่กระบอง (Baton) ติดตัวเท่านั้น อาวุธปืนจะได้รับอนุญาตให้พกพาเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ซึ่งเข้าเวรประจำสถานี และต้องคืนสถานีตำรวจเมื่อออกเวรแล้ว การใช้อาวุธปืนจะสามารถใช้ได้เฉพาะเมื่อเกิดเหตุที่รุนแรงหรือร้ายแรงจริงๆ เท่านั้น ส่วนประชาชนทั่วไปไม่อนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืน

ภาพที่ 3.1.23 เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจกังปงอาเยอร์ ในชุดเครื่องแบบปฏิบัติหน้าที่

ที่มา: การลงพื้นที่เก็บข้อมูลของคณะวิจัย ณ สถานีตำรวจกังปงอาเยอร์ (KG Ayer Police Station), 19 กันยายน 2559

พนักงานสอบสวน (Investigator) เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รวบรวมพยานหลักฐานจะได้รับเงินเพิ่ม 200-300 ดอลลาร์บรูไนต่อเดือน มีหน้าที่จัดทำสำนวนการสอบสวน ซึ่งเป็นงานที่หนักและภาระมากในการจัดทำเอกสาร ต้องประสานงานกับพนักงานอัยการ ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไนและสำนักงานอัยการเป็นไปด้วยดีมาโดยตลอด

หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำหรับการแจ้งเหตุของประชาชน คือ หมายเลข 993

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

ระบบกฎหมายของประเทศบรูไนมีพื้นฐานมาจากกฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษ ระบบการศาลของอังกฤษเป็นระบบที่อิสระ แม้ว่าบรูไนได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้วก็ยังคงใช้ระบบกฎหมายของอังกฤษอยู่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับระบบกฎหมาย ในขณะที่ประธานที่ปรึกษากฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นๆ ดำรงตำแหน่งประธานศาลสูงสุด นอกจากนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมยังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลอีกด้วย[44]

[44] ดลมนรรจน์ บากา และชัยวัฒน์ มีสัณฐาน, *ประวัติศาสตร์บรูไน*, หน้า 98

ระบบกฎหมายแบบอังกฤษมีพัฒนาการทางกฎหมายผ่านการพิจารณาคดีความของศาล มากกว่าการยึดถือการตีความตามตัวบทกฎหมาย ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common law) ให้น้ำหนักในการพิจารณาคดีโดยยึดคำพิพากษาในคดีที่มีมาก่อนหน้านี้ การตัดสินคดีในปัจจุบันจะผูกพันการพิจารณาคดีในอนาคต

กฎหมายและกระบวนการทางกฎหมายของบรูไนมีความคล้ายคลึงกับอินเดีย สิงคโปร์ กระบวนการและกฎหมายของมาเลเซีย รวมทั้งประเทศเครือจักรภพต่างๆ โดยมีแหล่งที่มาของกฎหมายมาจากรัฐธรรมนูญของบรูไน กฎหมายที่บัญญัติขึ้น กฎหมายลำดับรอง (Subsidiary Legislation) หรือกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติให้หน่วยงานหรือบุคคลออกกฎข้อบังคับที่เป็นอำนาจของตนแทนตนและมีผลบังคับเสมือนว่าได้ออกโดยผู้มอบอำนาจ การตัดสินของศาล ระบบกฎหมายและกฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษ และกฎหมายอิสลาม[45] บรูไนนอกจากมีกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา โดยทั่วไปแล้ว ในปี ค.ศ. 1998 สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน ก็ออกกฎหมายว่าด้วยการก่อความไม่สงบภายในราชอาณาจักรขึ้น ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยความความมั่นคงของชาติ มีบัญญัติเพื่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง เช่น ผู้ใดพยายามก่อความไม่สงบด้วยการวางเพลิง ระเบิด หรือเป็นต้นเหตุของการเกิดเพลิงไหม้หรือทราบดีถึงสาเหตุของการก่อความไม่สงบดังกล่าว และสร้างความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินแล้ว บุคคลนั้นจะมีโทษประหารชีวิต ผู้ใดวางระเบิดหรือเผาทำลายท่อแก๊ส ท่อน้ำประปา อุปกรณ์การไฟฟ้าจะมีโทษจำคุกตลอดชีวิต[46]

ประเทศบรูไน มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และมีศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ ดังนั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับกรมกฎหมายอิสลาม โดยกรมกฎหมายอิสลาม มีหน่วยงานย่อย 4 หน่วยงาน คือ 1) แผนกมุฟตี เป็นหัวหน้าสูงสุดด้านกิจกรรมศาสนาอิสลาม เป็นผู้ประกาศตัวชี้ขาดหรือวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมมุสลิม แผนกมุฟตี ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน ค.ศ. 1994 2) แผนกหัวหน้าผู้พิพากษา (กอฎี) แผนกนี้มีผู้พิพากษาเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ดูแลศาสนา 2 แห่ง คือ ศาลผู้พิพากษามีอำนาจหน้าที่ทั่วราชอาณาจักร และศาลผู้พิพากษาประจำเขต มีอำนาจเฉพาะในเขตใดเขตหนึ่ง และ 3) แผนกศาลศาสนา (ศาลชารีอะฮฺ) มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่สมเด็จพระราชาธิบดีในเรื่องเกี่ยวกับกิจการของมุสลิม[47]

มีการเปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายอาญาที่สำคัญในประเทศบรูไน คือ เมื่อวันที่ 30 เมษายน ค.ศ. 2014 สุลต่าน ฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ ได้ทรงประกาศใช้ชารีอะห์ เป็นกฎหมายอาญาปกครองประเทศ โดยก่อนหน้านี้ในช่วงปลายปี ค.ศ. 2013 องค์สุลต่าน ได้มีพระราชดำรัสในการเปิดงานนิทรรศการประจำปี “ชุมนุมความรู้”

---

[45] ACP Mohammad Irwan Bin Haji Hambali, *Capacity Building Challenges and Strategies Royal Brunei Police Force*, Country paper presented at 39th International Senior Police Officer’s Command Course (3 9 th ISPOCC) Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, Cheras Selangor, 2013.

[46] ดลมนรรจน์ บากา และชัยวัฒน์ มีสัณฐาน, *ประวัติศาสตร์บรูไน*, หน้า 99

[47] เรื่องเดียวกัน, หน้า 99-100

ซึ่งจัดขึ้นที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติ ว่าจะมีการใช้กฎหมายดังกล่าวในอีก 6 เดือนต่อจากนี้ และยังทรงตรัสว่า “กฎหมายชารีอะห์นั้นเป็น “คู่มือพิเศษ” มาจากพระอัลลอฮฺ”[48] เดิมการใช้กฎหมายชารีอะห์ มีการนำมาใช้เฉพาะเรื่องครอบครัวและมรดกเท่านั้น การประกาศใช้กฎหมายชารีอะห์ เป็นกฎหมายอาญาในประเทศบรูไนด้วย เป็นความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของระบบกฎหมาย และบรูไน เป็นประเทศแรกในภูมิภาคอาเซียน ที่ใช้กฎหมายชารีอะห์ ในทางอาญาด้วย โดยประเทศที่มีการใช้กฎหมายชารีอะห์ทั้งเรื่องครอบครัว มรดกและทางอาญา ได้แก่ อียิปต์ มอริเตเนีย ซูดาน อัฟกานิสถาน อิหร่าน อิรัก มัลดีฟส์ ปากีสถาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย เยเมน และบางพื้นที่ของอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไนจีเรีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์[49]

จุดมุ่งหมายของการใช้กฎหมายชารีอะห์ ในกฎหมายอาญา เพื่อมุ่งหวังให้ศาสนาอิสลามมีอิทธิพลกับสังคมในประเทศ และทำให้บทลงโทษต่างๆ นั้นมีความรุนแรงมากขึ้น เช่น การลงโทษด้วยการถูกปาหินจนเสียชีวิตในคดีผิดประเวณี การลงโทษด้วยการถูกตัดอวัยวะในคดีขโมยทรัพย์สิน และการเฆี่ยนในคดีดื่มสุรา เป็นต้น[50] การบังคับใช้กฎหมายชารีอะห์ เริ่มดำเนินการโดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก กำหนดโทษปรับหรือจำคุกในความผิดตั้งแต่การประพฤติตัวไม่เหมาะสม การไม่ไปละหมาดที่มัสยิดในวันศุกร์ และการตั้งครรภ์นอกสมรส จากนั้นจะเริ่มบังคับใช้กฎหมายระยะที่ 2 เพิ่มบทลงโทษที่รุนแรงขึ้น เช่น ตัดแขนขาเฆี่ยน ระยะที่ 3 เป็นการบังคับใช้กฎหมายสำคัญความผิดที่มีบทลงโทษรุนแรง เช่น การขว้างด้วยก้อนหินจนตายสำหรับความผิดมีชู้และมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก โดยกฎหมายนี้จะบังคับใช้เฉพาะกับชาวมุสลิมเท่านั้น[51]

การประกาศว่าจะใช้หลักกฎหมายดังกล่าว ทำให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนต่างๆ และองค์กรระหว่างประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งองค์กรฮิวแมนไรท์วอทช์ องค์การสหประชาชาติ เนื่องจากเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวอาจส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่อย่างไรก็ตาม บรูไนก็เห็นว่ากฎหมายฉบับนี้จะช่วยให้เกิดความสงบเรียบร้อย ลดอาชญากรรมภายในประเทศ เป็นการทำให้ลดการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่างหาก รวมทั้งเรียกร้องให้เข้าใจการตัดสินใจของบรูไน

---

[48] ประชาไท, *สุลต่านบรูไนเตรียมใช้กฎหมายชารีอะห์เป็นกฎหมายอาญา* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก https://prachatai.com/journal/2013/10/49388, เผยแพร่เมื่อ 2013-10-24

[49] คมชัดลึก, *บรูไน: อีกหนึ่งประเทศภายใต้ชารีอะห์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://www.komchadluek.net/news/politic/171763

[50] ASTVผู้จัดการออนไลน์, *ประเทศแรกใน ASEAN “บรูไน” ประกาศ “กม.ชะรีอะห์” “คบชู้ปาด้วยหินจนตาย-ขโมยของตัดอวัยวะทิ้ง” บังคับใช้ระดับชาติ*[ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9560000132749

[51] *บรูไนประกาศใช้กฎหมายชารีอะห์แล้ว ทั่วโลกวิจารณ์ไม่เห็นด้วย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://aseanwatch.org/2014/05/06/

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

โครงสร้างสถาบันตุลาการของบรูไน ประกอบด้วย ศาลยุติธรรม และศาลชารีอะห์

4.2.1 โครงสร้างศาลยุติธรรม ศาลยุติธรรมแบ่งโครงสร้าง ดังนี้[52]

1) ศาลสูงสุด (Supreme Court) ประกอบด้วย

1.1) ศาลอุทธรณ์ (Court of Appeal) ทำหน้าที่เป็นศาลสูงสุดของประเทศ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาที่อุทธรณ์มาจากศาลสูง (High Court) หรือศาลชั้นกลาง ประกอบด้วย ประธานและผู้พิพากษา 2 คน

1.2) ศาลสูง (High Court) มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาและมีอำนาจทบทวนคำพิพากษาของศาลชั้นต้น และศาลแขวง (Magistrate's Court)

1.3) คณะกรรมการกระบวนการยุติธรรมแห่งองคมนตรี ณ กรุงลอนดอน (the Judicial Committee of Her Majesty' s Privy Council in London United Kingdom - Privy Council) แม้ศาลอุทธรณ์จะเป็นศาลสูงสุดทั้งในคดีแพ่งและอาญา แต่เฉพาะในคดีแพ่ง หากคู่กรณีตกลงกันทั้งสองฝ่ายที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกระบวนการยุติธรรมแห่งองคมนตรี ณ กรุงลอนดอน ก็สามารถทำได้เช่นเดียวกัน[53]

2) ศาลชั้นกลาง (Intermediate Court) มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาตามที่ได้รับมอบอำนาจมาจากศาลสูง (High Court) ศาลชั้นกลาง (Intermediate Court) ตั้งโดยพระราชบัญญัติศาลชั้นกลาง (Intermediate Court Act) ซึ่งรับพิจารณาทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา โดยในคดีอาญาจะรับพิจารณาคดีอาญาที่ระวางโทษไม่เกิน 20 ปี ศาลชั้นกลางไม่มีอำนาจพิจารณาคดีที่มีโทษประหารชีวิต สำหรับคดีแพ่ง ศาลชั้นกลางสามารถรับพิจารณาคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 300,000 BND$68 คำตัดสินที่ออกโดยศาลชั้นกลางสามารถอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ได้

หน้าที่พิเศษของผู้พิพากษาในศาลชั้นกลาง คือ เป็นผู้ดูแลจัดการการเข้าสมัครเป็นทนายว่าความ (advocate) และทนายให้คำปรึกษา (solicitor)

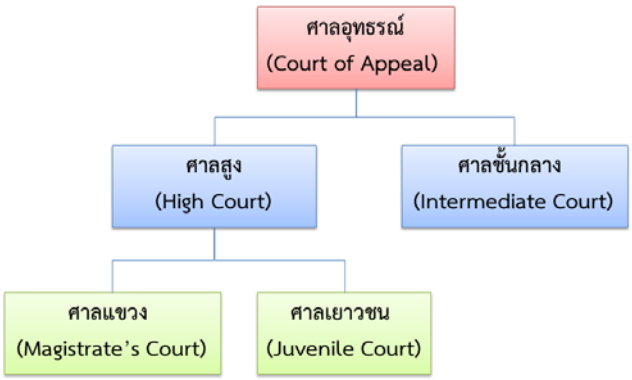
[52] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, 2555, หน้า 27-28 และ Ratno Eddy Sophian Hj Zaidi, *Criminal Justice System in Negara Brunei Darussalam, Public Officers' Law Seminar: Understanding the Law*, 26th and 27th October 2016.

[53] Pg Rostaina Pg Duraman, Chief Registrar, Supreme Court Brunei : *The Framework of the Judicial Cooperation in ASEAN in Case Management The Brunei Darussalam Experience* [Online]. Available from: www.aseanlawassociation.org/11GAdocs/workshop2-brunei.pdf [2018], June 6] pp. 5-8

3) ศาลชั้นต้น (Subordinate Court) ซึ่งประกอบด้วย ศาลแขวง (Magistrate Courts) และศาลเยาวชน (Juvenile Courts) โดยศาลแขวงถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติศาลชั้นต้น (Subordinate Courts Acts) คดีส่วนใหญ่ถูกพิจารณาในศาลแขวง ซึ่งมีที่ตั้งใน 4 เขต คือ Brunei Darussalam, Bandar SeriBegawan, Kuala Belait, Tutong and Temburong เขตอำนาจศาลแขวงพิจารณาทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา สำหรับคดีอาญาเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์บรูไน

ศาลเยาวชนตั้งอยู่ใน 4 เขต ได้แก่ Bandar Seri Begawan, Tutong, Kuala Belait andTemburong โดยศาลเยาวชนจะพิจารณาคดีใน 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ การกระทำความผิดอาญาโดยเยาวชนอายุไม่ถึง 18 ปี เยาวชนซึ่งไม่อยู่ในการดูแลของผู้ปกครอง และเยาวชนที่ต้องการการดูแลและคุ้มครองเป็นพิเศษ

แผนภูมิที่ 3.1.6 โครงสร้างศาลยุติธรรมในคดีอาญาประเทศบรูไน

ที่มา: Ratno Eddy Sophian Hj Zaidi, *Criminal Justice System in Negara Brunei Darussalam, Public Officers' Law Seminar: Understanding the Law*, 26th and 27th October 2016.

4.2.2 ศาลชารีอะห์ (Shariah Courts)

ศาลชารีอะฮ์รับผิดชอบการบริหารงานยุติธรรมผ่าน The Syariah Court of Appeal, The Syariah High Court and the Syriah Subordinate Court ซึ่งตั้ง อยู่ที่ Brunei Muara Belait, Tutong และ Temburong ศาลชารีอะฮ์รับพิจารณาทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาตามที่ได้ให้เขตอำนาจไว้สำหรับศาลชารีอะห์ เช่น คดีที่เกี่ยวกับการยื่นขอรับบุตรบุญธรรม การแบ่งมรดกตามพินัยกรรมหรือการแบ่งมรดก ซึ่งไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้ การให้การอนุมัติการประมูล และเรื่องต่างๆ ที่อยู่ภายใต้กฎหมายอิสลาม[54]

[54] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, 2555, หน้า 29.

ระบบกฎหมายชารีอะห์ (Syariah) ครอบคลุมวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของชาวมุสลิม มีรายละเอียดครอบคลุมไปทุกบริบทของวิถีชีวิต ตั้งแต่ระบบการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ ระบบการดำเนินธุรกิจ ระบบธนาคาร การทำสัญญา สถานภาพและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การแต่งงาน การหย่าร้าง ทรัพย์สินมรดก บทบาทหน้าที่ และความสัมพันธ์ของบุรุษ สตรี เด็กและเยาวชนในสังคม การประกอบอาหาร การประกาศเทศกาลและกิจกรรมต่างๆ ของชาวมุสลิม หลักการอนามัย และระบบและวิธีการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสังคม และครอบครัว และอาชญากรรมทางเพศ

สำหรับกฎหมายชารีอะห์ ที่นำมาใช้ทางอาญาของประเทศบรูไน มีบทกำหนดโทษรุนแรงในอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางศีลธรรม โดยพิจารณาถึงการบรรลุนิติภาวะ วุฒิภาวะ การลงโทษต่ออาชญากรรมลักษณะนี้เรียกว่า “ฮัจน์” (hudd) ซึ่งถือเป็นบาปที่กระทำต่อพระเจ้า เช่น การปล้นต้องถูกลงโทษด้วยการตัดมือ การล่วงละเมิดทางเพศหรือการมีเพศสัมพันธ์โดยยังไม่แต่งงานอย่างถูกต้อง และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะถูกลงโทษด้วยการเฆี่ยน อาชญากรรมรุนแรง เช่น ฆาตกร จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง ถูกลงโทษประหารชีวิต ถูกลงโทษแบบตาต่อตา ฟันต่อฟัน

4.2.3 อัยการ

บทบาทหน้าที่ตามกฎหมายของอัยการสูงสุด มีหน้าที่ให้คำปรึกษาเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายแก่รัฐบาล เป็นหัวหน้าที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา นอกจากนี้อัยการสูงสุดยังรับผิดชอบในการร่างกฎหมายอันทำให้ต้องทำงานใกล้ชิดกับกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ในรัฐบาล สำหรับการพิจารณาความอาญา อัยการสูงสุดเป็นพนักงานอัยการซึ่งมีสิทธิเด็ดขาดตามรัฐธรรมนูญในการจะดำเนินการหรือไม่ดำเนินการในกระบวนการทางอาญา[55] ปัจจุบันสำนักงานอัยการสูงสุดของบรูไนแบ่งออกได้เป็น 8 แผนก ได้แก่[56]

1) แผนกงานแพ่ง มีหน้าที่ให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่รัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ตลอดจนรัฐวิสาหกิจ ร่างและตรวจสอบสัญญาและเอกสารทางกฎหมายในนามของรัฐบาลดำเนินการฟ้องร้องคดีแพ่งในนามของรัฐบาล เจรจาต่อรอง ร่างสนธิสัญญาบันทึกข้อตกลงระหว่างประเทศ ร่างกฎหมายจัดการสนทนาปรึกษาหารือ และนำเสนอแก่รัฐบาลในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2) แผนกงานยุติธรรมทางอาญา อัยการสูงสุดมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจในการดำเนินการหรือไม่ดำเนินกระบวนการใดๆ สำหรับการกระทำผิดทางอาญา นอกเหนือจาก

(1) กระบวนต่างๆ อยู่ในอำนาจของศาลชารีอะฮ์ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือ

(2) กระบวนการอยู่ในอำนาจของศาลทหาร ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

แผนกยุติธรรมทางอาญา มีหน้าที่หลักในการปกป้องความยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเหยื่อและผู้ต้องหา โดยการรักษาไว้ซึ่งการบริการที่เพียงพอและการดำเนินการตามกฎหมายที่เป็นกลาง แผนกงานยุติธรรมทางอาญาจัดการเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาในทุกระดับศาล

---

[55] เรื่องเดียวกัน, หน้า 29

[56] เรื่องเดียวกัน, หน้า 29-31.

รวมถึงการอุทธรณ์ทั้งในศาลสูงและศาลอุทธรณ์ แผนกยุติธรรมทางอาญาทำงานใกล้ชิดกับหลายหน่วยงานในการควบคุมดูแลและประเมินผลของการสอบสวน นอกจากนี้แผนกงานยุติธรรมทางอาญายังทำหน้าที่ในการจัดสัมมนา บรรยายในโรงเรียน และสถาบันการศึกษาต่างๆ และหน่วยงานเอกชนเพื่อที่จะให้มีความเข้าใจกฎหมายอาญามากขึ้น

3) แผนกทรัพย์สินทางปัญญา มีหน้าที่ในการบริหารจัดการการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาในบรูไน สร้างนโยบาย และบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ให้คำแนะนำแก่รัฐบาลในเรื่องที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เป็นตัวแทนรัฐบาลในเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในระดับประเทศและระดับนานาชาติ สนับสนุนความรู้และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพในบรูไน เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในบรูไน ทำงานร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาและองค์กรอื่นๆ ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

4) แผนกวิเทศสัมพันธ์ ทำหน้าที่หลักโดยการให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ในรัฐบาล ในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งอาจครอบคลุมเนื้อหาดังต่อไปนี้ คือ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศการเจรจาทวิภาคีและพหุภาคี กฎหมายการบินพาณิชย์และอวกาศ สิทธิมนุษยชน องค์กรระหว่างประเทศ กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายพาณิชนาวี ความร่วมมือทางการทหารและเรื่องอื่นๆ ที่กำกับโดยอัยการสูงสุด

5) แผนกร่างกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการร่างตัวบทกฎหมายและกฎหมายลูกต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของรัฐบาลและอัยการสูงสุด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแก้ไขกฎหมายของบรูไน

6) แผนกจดทะเบียนบริษัท การตั้งชื่อธุรกิจ หนังสือมอบอำนาจ และทะเบียนสมรส

7) แผนกวิจัยและแก้ไขกฎหมาย รับผิดชอบเกี่ยวกับการทำวิจัยเปรียบเทียบ ศึกษาแนวปฏิบัติและนำมาปรับใช้กับกฎหมายภายในประเทศ รวมถึงการทบทวน ปรับปรุง แก้ไขกฎหมายของประเทศบรูไนเป็นระยะๆ ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายนี้เป็นขั้นตอนต่อเนื่องในการที่จะขจัดการแก้ไขปัญหาของการสะสมการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เป็นปัจจุบัน

8) แผนกบริหารและการเงิน รับผิดชอบสำหรับการรับประกันความมีประสิทธิภาพและความคล่องตัวของการบริหารของสำนักงานอัยการ

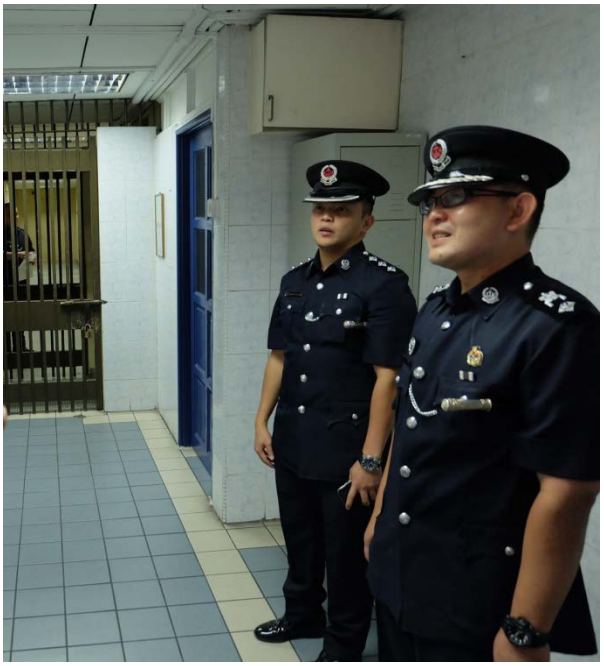
4.2.4 การดำเนินคดีอาญา

การดำเนินคดีอาญาของบรูไน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (Criminal Procedure Code) ประมวลกฎหมายอาญา (Penal Code) กฎหมายพยานหลักฐาน (Evidence Act) เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจจับกุมผู้กระทำผิด และมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ได้ 48 ชั่วโมง เพื่อดำเนินการสอบสวน หลังจากนั้นจะต้องพิจารณาว่าจะกล่าวหาดำเนินคดีต่อไป หรือปล่อยตัวไป[57]

[57] การดำเนินคดีอาญา [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก https://www.slideserve.com/ryanadan/criminal-justice-system-in-brunei-darussalam

ภาพที่ 3.1.24 เครื่องแต่งกายของผู้ที่ถูกควบคุมตัวอยู่ที่สถานีตำรวจ และห้องควบคุมตัวในสถานีตำรวจ

ที่มา: การลงพื้นที่เก็บข้อมูลของคณะวิจัย ณ สถานีตำรวจกังปงอาเยอร์ (KG Ayer Police Station), 19 กันยายน 2559

การจับกุมตัวผู้ถูกกล่าวหามีทั้งจับกุมตามหมายจับ หรือการจับกุมในกรณีไม่ต้องมีหมายจับ การควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาในห้องควบคุมของสถานีตำรวจ ผู้ถูกควบคุมตัวจะต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและอยู่ในสายตาของเจ้าหน้าที่ตำรวจตลอดเวลา

ภาพที่ 3.1.25 บริเวณภายในสถานีตำรวจที่ประชาชนเข้ามาติดต่อ และบริเวณห้องที่ใช้สำหรับสอบสวน

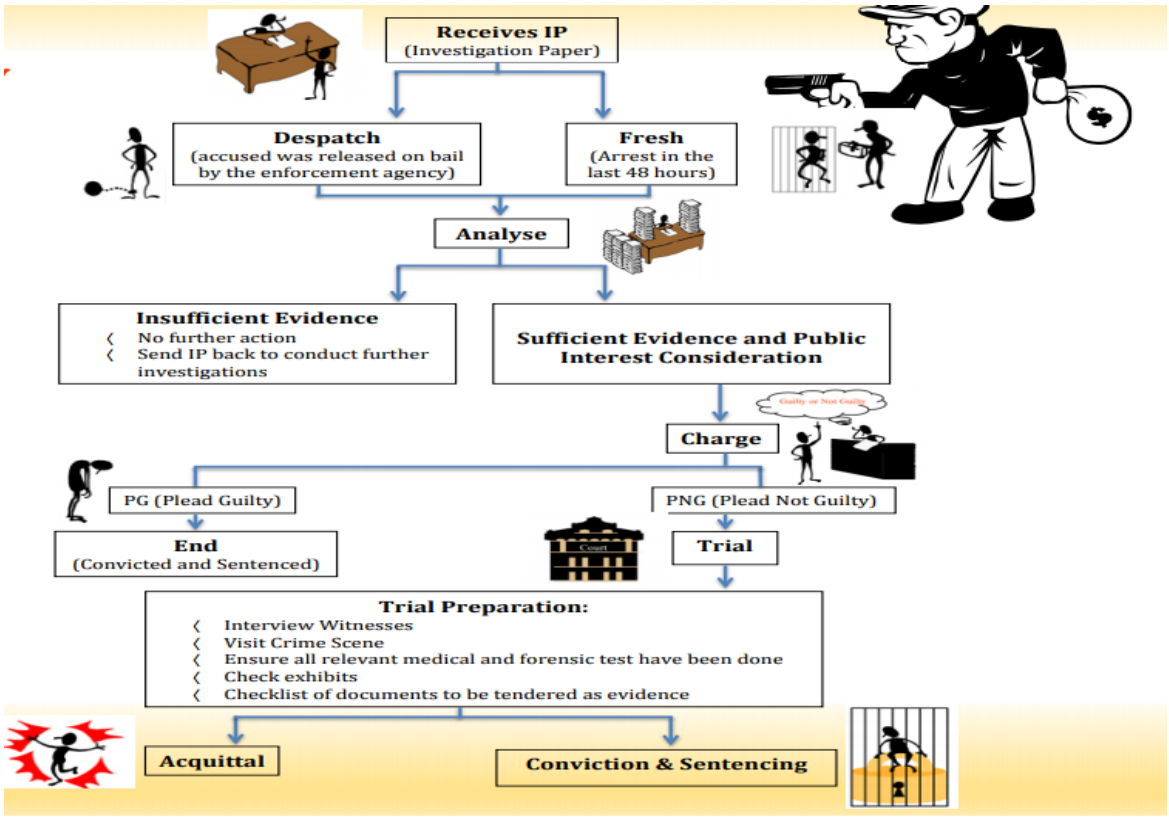

ที่มา: การลงพื้นที่เก็บข้อมูลของคณะวิจัย ณ สถานีตำรวจกัมปุงอาเยอร์ (KG Ayer Police Station), 19 กันยายน 2559

ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาต่อไปเริ่มตั้งแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งเหตุ และดำเนินการสอบสวน ทำรายงานการสอบสวนเสนอรายงานการสอบสวน (Investigation Paper) ซึ่งอาจเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวได้รับการประกันตัวออกไปจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หรือกรณีที่จับกุมและควบคุมตัวไว้ภายใน 48 ชั่วโมง เมื่อมีการวิเคราะห์พยานหลักฐานแล้ว หากพยานหลักฐานมีไม่เพียงพอก็จะไม่มีการดำเนินการต่อไป หรือส่งรายงานการสอบสวนกลับไปเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม ในกรณีที่มีพยานหลักฐานเพียงพอและพิจารณาแล้วการดำเนินการคดีเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ก็จะมีการกล่าวหาต่อศาลต่อไป และผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพ ศาลก็จะตัดสินลงโทษ แต่หากผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธว่ามิได้กระทำผิดก็จะมีการดำเนินคดีในศาลต่อไป ซึ่งการเตรียมการในการพิจารณาของศาล มีขั้นตอนทั้งการสอบปากคำพยาน การตรวจที่เกิดเหตุ ตรวจสอบว่ามีการตรวจพิสูจน์ทางการแพทย์หรือนิติวิทยาศาสตร์แล้ว ตรวจสอบเอกสารต่างๆ ที่จะใช้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป ขั้นตอนการดำเนินคดีปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1.7 ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของบรูไน

ที่มา: Ratno Eddy Sophian Hj Zaidi Legal Officer, Public Officers' Law Seminar : Understanding the Law 26th and 27th October 2016, [Online]. Available from: http://www.agc.gov.bn/SiteAssets/SitePages/Presentation%20Slides/Criminal%20Justice%20System%20in%20Brunei%20Darussalam.pdf [2016, December 20]

ในการสอบสวนดำเนินคดีอาญา เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจเรียกภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) จากภาคเอกชนได้ ตามกฎหมายว่าด้วยพยานหลักฐาน (Evidence Act) เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีได้

พนักงานอัยการบรูไน มีบทบาทในการเป็นโจทก์ดำเนินคดีในศาลอาญา การให้คำแนะนำหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ให้การสนับสนุนในการจัดทำนโยบาย นอกจากนี้ ก็ยังมีบทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้ ฝึกอบรมแก่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ซึ่งในบรูไน มีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่มีอำนาจสอบสวนคดีอาญานอกจากตำรวจ ได้แก่ หน่วยควบคุมยาเสพติด หน่วยต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่น หน่วยตรวจคนเข้าเมือง

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 ความเป็นมาของการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในบรูไน

การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในบรูไน เป็นการรับเอาแนวคิดของการตำรวจชุมชน (Community Policing) มาใช้เพื่อทำให้เกิดความร่วมมือและปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชน บรูไนให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคประชาชนเป็นอย่างมาก การนำแนวคิดดังกล่าวมาปฏิบัติมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และในปัจจุบันแนวคิดดังกล่าวก็เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ตำรวจบรูไน 2007 - 2016 เพื่อจัดการกับอาชญากรรมที่เป็นปัญหาในพื้นที่ต่างๆ ในลำดับเร่งด่วน

การนำแนวคิดการตำรวจชุมชนไปสู่การปฏิบัติในบรูไน ได้ดำเนินการโดยจัดทำเป็นกลไกความร่วมมือที่เรียกว่า “เพื่อนบ้านระวังภัย” (Neighborhood Watch) หรือในภาษามาเลย์ คือ Pengawasan Kejiranan Kampong กลไกเพื่อนบ้านระวังภัย ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ. 1989 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตวิญญาณและความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง เริ่มดำเนินการพื้นที่ชุมชนแรกที่หมู่บ้าน มาแดง เบรากัส (Kampong Madang, Berakas) โดยมีผู้บัญชาการตำรวจ ไปเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 เมษายน ค.ศ. 1989 ในช่วงแรกดำเนินการในหมู่บ้านต่างๆ จำนวน 132 หมู่บ้าน มีสมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัย จำนวน 9,982 คน การดำเนินการตามกลไกนี้ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน โดยผ่านหน่วยงานประชาสัมพันธ์ (Public Relation Unit) กับหมู่บ้านต่างๆ ในพื้นที่[58]

[58] Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch. Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

ภาพที่ 3.1.26 ผู้บัญชาการตำรวจบรูไน ทำพิธีเปิด “เพื่อนบ้านระวังภัย” แห่งแรกที่หมู่บ้านมาแดง เบรากัส (Kampong Madang, Berakas) เมื่อวันที่ 28 เมษายน ค.ศ. 1989

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

ภาพที่ 3.1.27 ตราสัญลักษณ์ “เพื่อนบ้านระวังภัย” Pengawasan Kejiranan Kampong ของบรูไน

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ได้เริ่มโครงการนำร่องกับพื้นที่ชุมชน (Kejiranan Kampong) จำนวนหนึ่งในพื้นที่การปกครอง 3 เขต ได้แก่ เขตบรูไนมัวรา (Brunei Muara) เขตเทมบูรง (Temburong) และเขตทูทง (Tutong) โดยประสบความสำเร็จในการดำเนินการ จึงขยายการดำเนินการเพิ่มอีก 1 เขต คือ เขตเบอแลต (Belait) ครอบคลุมพื้นที่ประเทศบรูไนทั้งหมด โดยมีจำนวนชุมชนและสมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัย ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.1.3 จำนวนพื้นที่ชุมชนและสมาชิกเครือข่ายเพื่อนบ้านระวังภัยทั้งหมดใน 4 เขตการปกครอง

เขตการปกครอง	เขตบรูไนมัวรา (Brunei Muara)	เขตตูตอง (Tutong)	เขตเบอไลต์ (Belait)	เขตเต็มบุรง (Temburong)
พื้นที่ชุมชน (แห่ง) (Kejiranan Kampong)	76	27	16	13
ประชาชนสมาชิก (คน) (Public Membership)	6,026	1,851	1,163	843

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

ภาพที่ 3.1.28 การดำเนินการ “เพื่อนบ้านระวังภัย” ในพื้นที่ชุมชน และการประชุมร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับภาคประชาชน

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

กลไกการดำเนินการของ “เพื่อนบ้านระวังภัย” ยังมีความสำคัญในงานตำรวจของบรูไนในปัจจุบัน เป็นส่วนสำคัญของยุทธศาสตร์กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน (2007 - 2016) โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีประเด็นทางยุทธศาสตร์ 5 ประการ (The five policy goal) และในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 มีเป้าหมายเพื่อทำให้หุ้นส่วนของชุมชนมีความเข้มแข็ง ผ่านการสร้างความผูกพันของประชาชนที่เข้มแข็งด้วยงานตำรวจพื้นที่ชุมชน (neighbourhood policing) เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมและลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาชญากรรมของบรูไน พบว่าอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชนในลำดับแรก คืออาชญากรรมประเภทคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ การโจรกรรม

ทรัพย์สินในเคหสถาน การบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาคดีดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยยกระดับความปลอดภัยของประชาชนและชุมชนได้ กองกำลังตำรวจแห่งชาติ บรูไน จึงให้ความสำคัญกับกลไก “เพื่อนบ้านระวังภัย” ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งในการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาคดีอาชญากรรมและลดความหวาดกลัวภัยของประชาชน

กลยุทธ์ในการป้องกันอาชญากรรมจึงเน้นไปที่คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ การโจรกรรมทรัพย์สินในเคหสถาน โดยเพิ่มการแสดงกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งการใช้นโยบายป้องกันอาชญากรรมแบบใหม่ งานตำรวจเชิงรุก (proactive policing) รวมทั้งการทำงานร่วมกับชุมชน

5.2 วัตถุประสงค์ เป้าหมายและการดำเนินการ “เพื่อนบ้านระวังภัย”

ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับชุมชนจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตำรวจและประชาชนเอง การทำงานร่วมกันกับประชาชนจะช่วยให้สามารถควบคุมอาชญากรรมได้ สมาชิกของชุมชนมีส่วนช่วยในการควบคุมอาชญากรรมโดยเฝ้าระวังผู้ต้องสงสัยภายในชุมชน ควบคุมผู้ต้องสงสัย นำเสนอปัญหาต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในด้านของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะทำให้ตำรวจมุ่งเน้นการปฏิบัติงานให้ตรงกับความต้องการของชุมชน ทำให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรมภายในชุมชน ทำให้ตำรวจมีความเป็นหุ้นส่วนและทำงานอย่างใกล้ชิดกับประชาชนในสังคม และเพิ่มความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การทำงานในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนจะทำให้ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมลดลงได้โดยการป้องกันอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้น[59]

ความหมายของ “เพื่อนบ้านระวังภัย” ของบรูไน คือ การที่ตำรวจและประชาชนมีความผูกพันร่วมมือกันในการต่อสู้กับอาชญากรรม การตำรวจชุมชนต้องการให้ตำรวจและประชาชนร่วมมือกันในลักษณะเป็นหุ้นส่วน ทั้งในส่วนของการระบุถึงประเด็นปัญหาอาชญากรรมและการจัดการปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของ “เพื่อนบ้านระวังภัย” คือ[60]

1) เพิ่มการรับรู้หรือตื่นตัวต่อการอาชญากรรม

2) เพื่อดำเนินกลยุทธ์ต่างๆ อันหลากหลาย ในการสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในย่านที่พักอาศัย เพื่อทำให้บ้านเรือนมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

3) เพื่อให้เพื่อนบ้านในชุมชนตระหนักรู้ถึงสัญญาณบ่งชี้ถึงพฤติกรรมการเกิดอาชญากรรมและผู้ต้องสงสัย และรายงานให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบก่อนเกิดเหตุได้อย่างทันท่วงที

---

[59] Community Policing in Negara Brunei Darussalam - Neighbourhood Watch - For RTP, 2016

[60] Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch. Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

เป้าหมายของ “เพื่อนบ้านระวังภัย” คือ

1) เพื่อปกป้องทรัพย์สินในเคหสถานและหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

2) ให้ความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน เกี่ยวกับอาชญากรรมประเภทต่างๆ เช่น การปล้นทรัพย์ ลักทรัพย์ ข่มขืน และอื่นๆ

3) ช่วยดูแลเพื่อนบ้านเช่นเดียวกับการปกป้องสวัสดิภาพของตนเอง

4) ระบุลักษณะที่ต้องสงสัย ในบริเวณโดยรอบพื้นที่ชุมชน

5) ให้ความเคารพต่อกันและกัน สร้างความไว้วางใจและเข้าใจซึ่งกันและกัน

6) เพื่อช่วยเหลือและทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

ภาพที่ 3.1.29 ผู้นำชุมชนท้องถิ่นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน

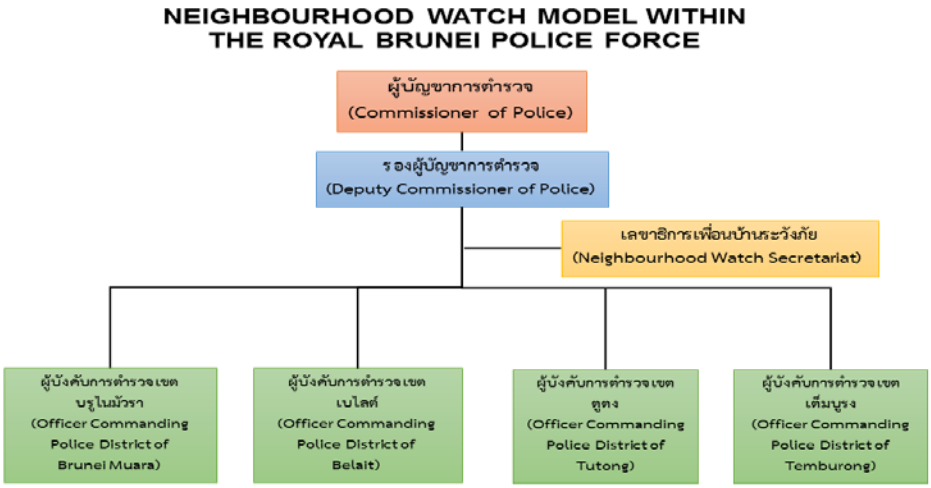

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

การดำเนินการ “เพื่อนบ้านระวังภัย” ของบรูไน มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานประชาสัมพันธ์ (Public Relation Unit) ของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน กับหน่วยงานระดับตำรวจเขต (District Police) สถานีตำรวจ (Police Station) และชุมชนท้องถิ่นต่างๆ อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้การดำเนินการจะมีความเกี่ยวข้องอีกส่วนหนึ่งกับกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs)

การบริหารจัดการ “เพื่อนบ้านระวังภัย” อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยผู้บัญชาการตำรวจ และรองผู้บัญชาการตำรวจ โดยมีฝ่ายเลขาธิการเพื่อนบ้านระวังภัยเป็นผู้ประสานการปฏิบัติกับ หน่วยงานระดับตำรวจเขตทั้ง 4 เขต คือ ตำรวจเขตบรูไนมัวรา ตำรวจเขตเบไลต์ ตำรวจเขตตูตง และตำรวจเขตเต็มบุรง ตามโครงสร้างดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1.8 ตัวแบบเพื่อนบ้านระวังภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

สำหรับการปฏิบัติในพื้นที่ต่างๆ นั้น ผู้บังคับการตำรวจเขตจะเป็นผู้กำกับ ควบคุมการปฏิบัติงาน “เพื่อนบ้านระวังภัย” ของสถานีตำรวจต่างๆ และแต่ละสถานีตำรวจจะมอบหมายเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน เพื่อประสานงาน และเป็นผู้นำในการปฏิบัติของสมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัย ซึ่งจะมอบหมายให้หัวหน้าชุมชน หรือผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่เป็นประธาน และมีรองประธาน เลขานุการ ทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติ ทั้งนี้ โดยมีหัวหน้าชุมชนระดับตำบล หรือ Penghulu ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของทีมงานเพื่อนบ้านระวังภัยของแต่ละหมู่บ้าน ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1.9 ตัวแบบเพื่อนบ้านระวังภัยในการทำงานร่วมกับหัวหน้าชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน)

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน (Neighbourhood Watch Police Officers) มีดังต่อไปนี้

- ติดต่อสื่อสารกับชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่ตรวจตราตามปกติ
- เยี่ยมเยียนประชาชนที่บ้านพักและสอบถามเกี่ยวปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่บ้าน
- ให้ข้อมูลข่าวสารแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำอยู่ในที่ทำการ

นอกจากนี้จะมีการจัดประชุมร่วมกับหัวหน้าหมู่บ้าน เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน และร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยตำรวจและชุมชนจะร่วมกันคิดหาหนทางในการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด

ภาพที่ 3.1.30 สมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจบรูไน

ที่มา: Community Policing in Negara Brunei Darussalam (Neighborhood Watch Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

ในการดำเนินการของเพื่อนบ้านระวังภัย ในระดับสถานีตำรวจ จะมีการประชุมกับหัวหน้าหมู่บ้านซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานเพื่อนบ้านระวังภัย เพื่อวางแผนการป้องกันอาชญากรรมกับสมาชิกของเพื่อนบ้านระวังภัย มีการนำเสนอสถิติคดีอาชญากรรมและจราจร ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้าน และแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมทั้งกลยุทธ์ในการป้องกันอาชญากรรม นอกจากนี้ สมาชิกของเพื่อนบ้านระวังภัยก็จะร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อให้มีความใกล้ชิดกัน และการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชน และอาจมีการพูดคุยหรือให้ความรู้กับนักเรียนในสถานศึกษา ทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ

การดำเนินการในระดับตำรวจเขต มีการประชุมร่วมกับหัวหน้าตำบล (Penghulu Mukim) เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการของเพื่อนบ้านระวังภัย และการนำเสนอสถิติคดีอาญา จราจร ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้าน ปัญหาต่างๆ รวมทั้งกลยุทธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในลักษณะเช่นเดียวกัน

ภายหลังดำเนินการตามกลไกเพื่อนบ้านระวังภัย ตำรวจบรูไน ก็ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในท้องที่ และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี เมื่อเกิดเหตุร้าย เช่น ลักทรัพย์ หรือวิ่งราวทรัพย์ ประชาชนจะช่วยวิ่งไล่จับผู้ร้ายมาส่งถึงมือเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมีบทกฎหมายมอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ช่วยพนักงานในการจับกุมได้ และเมื่อประชาชนในท้องที่อาสาจะมาเป็นตำรวจชุมชนเพื่อรักษาความปลอดภัยยามค่ำคืนให้กับหมู่บ้าน ก็จะได้รับการสนับสนุนจากตำรวจทั้งเสื้อสะท้อนแสง กระบองไฟ และเบี้ยเลี้ยงหรืออาหาร เป็นลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน

ในระยะต่อไปก็จะมีการพัฒนาการดำเนินการตามกลไกเพื่อนบ้านระวังภัย ในประเด็นต่างๆ เช่น

- การวิเคราะห์และระบุถึงจุดที่เกิดอาชญากรรมบ่อย (Hotspots) เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการป้องกันเหตุอาชญากรรม
- การเพิ่มการแสดงกำลังของสมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัย กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- การเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับรูปแบบของอาชญากรรม และรายงานอาชญากรรมไปยังสถานีตำรวจ
- สร้างความผูกพันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่การค้าและธนาคาร
- ให้ความรู้ สร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมแก่ประชาชน ผ่านโครงการเพื่อนบ้านระวังภัย
- สร้างความผูกพันกับสังคม เยาวชน โดยใช้กิจกรรมเพื่อนบ้านระวังภัย
- ให้การฝึกอบรมสมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัย
- รับมือกับความท้าทายของการดำเนินการกลไกเพื่อนบ้านระวังภัย

ภาพที่ 3.1.31 คณะวิจัยเข้าเยี่ยมหัวหน้าชุมชนซึ่งเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวจำนวนมากเข้ามาเยี่ยมชม และเป็นตัวอย่างของการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชนในพื้นที่

ภาพที่ 3.1.32 คณะนักวิจัยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งประจำการอยู่ ณ สถานีตำรวจน้ำ (Kg Ayer Police Station)

ภาพที่ 3.1.33 ภาพการตั้งจุดตรวจจุดสกัดโดยใช้กำลังจากประชาชนในพื้นที่

ที่มา: Kg Ayer Police Station Presentation for RTP, 2016

ภาพที่ 3.1.34 อาสาสมัครเฝ้าระวังภัย (Neighborhood Watch) เดินตรวจตรารอบชุมชน

ที่มา: Kg Ayer Police Station Presentation for RTP, 2016

ภาพที่ 3.1.35 กิจกรรมร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชน

ที่มา: Kg Ayer Police Station Presentation for RTP, 2016

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ

6.1 ความสัมพันธ์กับองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน ค.ศ. 1984 การปฏิบัติงานเพื่อประสานงานระหว่างสำนักงานใหญ่องค์การตำรวจกับประเทศสมาชิก หรือระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน จะมีกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (The INTERPOL National Central Bureau - NCB) ของแต่ละประเทศสมาชิกเป็นหน่วยงานผู้แทนในการประสานงาน

สำหรับกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (NCB) ของบรูไน เป็นเวทีโดยเฉพาะสำหรับการสืบสวนสอบสวนระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศและประชาชนชาวบรูไน มีผู้บัญชาการตำรวจบรูไน (Commissioner of the RBPF) เป็นหัวหน้า และบริหารจัดการโดยสำนักงานเลขานุการผู้บัญชาการตำรวจ[61]

เป้าหมายสำคัญของกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติบรูไน คือ การอำนวยความสะดวกในฐานะเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของบรูไน กับชุมชนองค์การตำรวจสากล รวมถึงการสนับสนุนระบบฐานข้อมูลด้านคดีอาญากับองค์การตำรวจสากล การมีส่วนร่วมกับองค์การตำรวจสากลในการฝึกอบรม การประชุมและการปฏิบัติการ พัฒนาและปรับปรุงการบริการที่ดำเนินการโดยกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติบรูไนอย่างต่อเนื่อง ทั้งกับกองกำลังตำรวจภายในประเทศและต่อชุมชนผู้บังคับใช้กฎหมายนานาชาติในภาพรวม[62]

---

[61] INTERPOL, [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries /Asia-South-Pacific/Brunei [2016, December 20]

[62] Ibid.

ภาพที่ 3.1.36 เจ้าหน้าที่ตำรวจในกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติของบรูไน (NCB Brunei)

ที่มา: INTERPOL, https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Brunei. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

บรูไน ได้ใช้เครื่องมือขององค์การตำรวจสากลเพื่อประโยชน์ในการต่อต้านการก่อการร้าย เช่น เมื่อปี ค.ศ. 2015 ได้ยกระดับขีดความสามารถและการทำงานร่วมกันในการสืบสวนสอบสวนคดีการก่อการร้าย โดยจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจจากประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีผู้แทนจำนวน 25 คนจากกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (NCBs) ใน 9 ประเทศ ระยะเวลา 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 19 - 30 มกราคม ค.ศ. 2015 การฝึกอบรมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน และรัฐบาลแคนนาดา ซึ่งได้ดำเนินการเป็นครั้งที่ 4 ในภูมิภาคนี้ ประเด็นหลักของการฝึกอบรม คือ ระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างตำรวจทั่วโลก การส่งเสริมให้มีการตรวจค้นให้มากขึ้น การบูรณาการข้อมูลข่าวสารเข้ากับระบบข้อมูลขององค์การตำรวจสากล และการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ ณ จุดตรวจค้นตามชายแดนและการสืบสวนสอบสวนทั่วไป

การฝึกอบรมมีการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูง ซึ่งรวมถึงหัวหน้ากองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติของแต่ละประเทศ และเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับโครงการในอนาคตเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการชายแดนที่เข้มแข็ง และยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านการก่อการร้าย ในช่วงตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 เป็นต้นมา มีเจ้าหน้าที่มากกว่า 100 นาย ได้รับการฝึกอบรมในฐานะส่วนหนึ่งของโครงการสร้างขีดความสามารถขององค์การตำรวจสากล เกี่ยวกับการปรับปรุงการสืบสวนสอบสวนการต่อต้านการก่อการร้าย และความร่วมมือระหว่างประเทศในประเทศสมาชิกอาเซียนและ 9 ประเทศที่เข้าร่วมในการฝึกอบรมครั้งนี้ ประกอบด้วย บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม[63]

[63] Ibid.

เมื่อปี ค.ศ. 2016 บรูไน ก็ได้ยกระดับการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนระหว่างประเทศอาเซียน โดยการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรขององค์การตำรวจสากล ที่จัดขึ้นภายใต้กรอบของโครงการจัดการชายแดนและคนอพยพของ EU-ASEAN การฝึกอบรมดังกล่าวใช้เวลา 6 วัน ตั้งแต่วันที่ 15-20 สิงหาคม ค.ศ. 2016 เป็นหลักสูตรเพื่อการบริหารจัดการชายแดนแบบบูรณาการที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างขีดความสามารถของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเพื่อจัดการกับอาชญากรรม การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์และลักลอบค้ายาเสพติด รวมทั้งปัญหาการก่อการร้าย โดยอาศัยขีดความสามารถของงานตำรวจในระดับโลกขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL) ซึ่งองค์การตำรวจสากลมีเครื่องมือสำคัญคือระบบข้อมูล I-24/7 ซึ่งเป็นระบบการติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกขององค์การตำรวจสากล ระบบแจ้งเตือนหมายอาญา (global notice alerts) และฐานข้อมูลต่างๆ เช่นข้อมูลเอกสารเดินทางสูญหายหรือถูกขโมย เป็นต้น อาชญากรรมมีการเคลื่อนที่ไปอย่างรวดเร็วในท่ามกระแสโลกาภิวัตน์ การจัดการกับปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องยกระดับความร่วมมือขององค์กรบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดการประสานงานและทำงานร่วมกัน การฝึกอบรมครั้งนี้ มีผู้เชี่ยวชาญจากองค์การตำรวจสากล องค์การระหว่างประเทศเพื่อการอพยพ (International Organization for Migration - IOM) ตำรวจออสเตรเลียร่วมกับผู้แทนจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายจาก 8 ประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย ลาว ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เมียนมา สิงคโปร์ และเวียดนาม[64]

6.2 ความสัมพันธ์กับองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ได้เข้ามาเป็นสมาชิกอาเซียนในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2527 การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของประเทศบรูไนนั้น มีปัจจัยที่สนับสนุน 2 ประการ คือ[65]

1) ด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ แม้บรูไนจะมีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ แต่เมื่อพิจารณาในแง่การพัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การที่บรูไนเข้าร่วมในสมาคมอาเซียนจะเกิดประโยชน์แก่บรูไนเป็นอย่างมาก สำหรับในด้านการเมืองและความมั่งคง หลักการเกี่ยวกับการไม่แทรกแซงกิจการภายใน (non-interference) ของอาเซียน จะเป็นเครื่องค้ำประกันเสถียรภาพของบรูไนจากการแทรกแซงของประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียและอินโดนีเซียได้

2) ด้านสถานภาพในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ เป็นการยกฐานะของประเทศในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้วยเหตุที่บรูไนเป็นรัฐขนาดเล็กและเพิ่งได้รับเอกราชใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างสถานภาพและความเชื่อถือให้มากขึ้นในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ

---

[64] INTERPOL, *Regional border security focus of INTERPOL training in Brunei* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2016/N2016-104 [2017, December 20]

[65] แพรภัทร ยอดแก้ว. *บทบาทของประเทศบรูไนกับอาเซียน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2559. จาก https://www.gotoknow.org/posts/503324#_ftnref2

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน มีเวทีความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจทั้ง 10 ประเทศ คือ การประชุมหัวหน้าตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งเริ่มอย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อระหว่างวันที่ 21-23 ตุลาคม ค.ศ. 1981 (พ.ศ. 2524) ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นการประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและควบคุมอาชญากรรม การประชุมที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีนี้ เรียกว่า การประชุมอาเซียนนาโพล (ASEANAPOL Conference) เงื่อนไขของการเป็นสมาชิก ASEANAPOL คือประเทศดังกล่าวจะต้องเป็นสมาชิกของอาเซียนก่อน และขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนนาโพล ประเทศสมาชิกอาเซียนนาโพลเริ่มแรก มี มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์

บรูไน เข้าร่วมการประชุมอาเซียนนาโพล ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1984 (พ.ศ. 2527) ซึ่งเป็นปีเดียวกับที่บรูไนเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน[66]

เนื่องจากบรูไนเป็นประเทศเล็ก ศักยภาพทางการเมืองและอำนาจต่อรองทางการเมืองไม่สูง ดังนั้น บรูไนจึงพยายามเสริมสร้างผลประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจและความมั่งคงระหว่างประเทศ และมุ่งเน้นความเป็นภูมิภาคนิยมมากขึ้น จากเดิมที่มักให้ความสำคัญกับชาติตะวันตกอย่างอังกฤษซึ่งเป็นเจ้าอาณานิคมในอดีต[67]

สำหรับบทบาทในอาเซียน บรูไนได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 5 - 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 ที่เมืองบันดาร์เสรีเบกาวัน จากเหตุการณ์การก่อการร้ายที่สหรัฐอเมริกาในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ที่ประชุมจึงได้ออกปฏิญญาว่าด้วยการร่วมกันต่อต้านการก่อการร้าย[68] เป็นความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันต่อต้านการก่อการร้ายอย่างใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น

6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

บรูไนมีชายแดนต่อเนื่องติดกับประเทศมาเลเซียยาว 481.3 กิโลเมตร มีระยะยาวข้ามผ่านเส้นแบ่งเวลาตลอดแนวชายฝั่งของทั้งสองประเทศ (ลักษณะเป็นแนวยาว) บนเกาะบอร์เนียว บรูไนและมาเลเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศขึ้นเมื่อเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 1984 ทั้งสองประเทศมีความคล้ายคลึงทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีหลายประการ เนื่องจากเคยเป็นส่วนหนึ่งของกันและกันในอาณาจักรมาเลเซียตะวันออกและอาณาจักรบรูไนโบราณ

---

[66] ASEANAPOL, [Online].Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/permanent-secretariat [2017, December 20]

[67] สุริชัย หวันแก้ว และคณะ, *อาเซียน: สิ่งท้าทายใหม่และการปรับตัว* (กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2548), หน้า 105-106

[68] สถาบันพระปกเกล้า, *การประชุมสุดยอดอาเซียน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://wiki.kpi.ac.th/index.php

การที่บรูไนมีชายแดนติดต่อกับมาเลเซีย จึงมีอาชญากรรมข้ามพรมแดน เช่น การลักรถยนต์แล้วนำข้ามพรมแดนระหว่างบรูไนกับมาเลเซีย ทั้งสองประเทศจึงมีความร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นอกจากนี้ บรูไนกับสิงคโปร์ เป็นประเทศขนาดเล็กเช่นเดียวกันในภูมิภาคอาเซียน และทั้งสองประเทศก็มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เงินดอลลาร์สิงคโปร์ สามารถนำไปใช้จ่ายในบรูไนได้ ในความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจ กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน มีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปรับการฝึกอบรม และศึกษาในสถาบันการศึกษาของสิงคโปร์ (Home Team Academy) เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

3.2 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ราชอาณาจักรกัมพูชา

1. สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

กัมพูชา หรือ ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) เป็นประเทศที่ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน ทิศตะวันตกและทิศเหนือติดไทย ทิศเหนือติดลาว ทิศตะวันออกติดเวียดนาม และทะเลอ่าวไทย มีพื้นที่ 181,040 ตารางกิโลเมตร ประชากร 15,762,370 คน [1]

ภาพที่ 3.2.1 แผนที่ประเทศกัมพูชา

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_cambodia_6-474. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

พื้นที่ของกัมพูชาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตทะเลสาบเขมร (Tonle Sap) ซึ่งเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่ติดต่อกับเขตที่ต่ำของลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Lowland) กัมพูชาล้อมรอบไปด้วยเทือกเขาเปรียบเสมือนพรมแดนตามธรรมชาติ คือ ทิวเขาพนมดงรัก ทางเหนือ ทิวเขาพนมกระวาน ด้านตะวันออกเฉียงใต้ และทิวเขาพนมดำไร หรือทิวเขาช้าง ด้านตะวันออก[2] ทำให้พื้นที่บริเวณตอนกลางของประเทศ ซึ่งมีพื้นที่

---

[1] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/ [2016, December 20]

[2] “ราชอาณาจักรกัมพูชา”, *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 22.

ประมาณ 1 ใน 3 ของทั้งประเทศ มีความอุดมสมบูรณ์และเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรประมาณร้อยละ 90 แม่น้ำโขงในกัมพูชามีสาขามากมาย โดยแม่น้ำโขงตอนล่างตั้งแต่กรุงพนมเปญลงไปแยกออกเป็นสองสาย ด้านตะวันออกเฉียงเหนือยังเรียกว่า “แม่โขง” แต่สายที่อยู่ด้านตะวันตกเฉียงใต้เรียกว่า “แม่น้ำบาสัก” (Tonle Bassac) และมีแม่น้ำ “ทะเลสาบ” (Tonle Sap River) เป็นสาขาใหญ่ที่สุดที่เชื่อมโยงระหว่างแม่น้ำโขงและทะเลสาบ[3]

ภาพที่ 3.2.2 ภูมิประเทศของกัมพูชาบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง

ลักษณะภูมิอากาศของกัมพูชาอยู่ภายใต้อิทธิพลลมมรสุมประจำปี มีลักษณะร้อนชื้นและมีฤดูฝนยาวนานโดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย 20 - 36 องศาเซลเซียส ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะพัดพาฝนมา ทำให้ฝนตกหนักเกือบทุกวัน ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดมาในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคมนั้น จะพัดพาอากาศเย็นสบายและลมฝนมาให้พอประปราย เดือนที่อากาศเย็นที่สุดคือช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม [4] เมืองหลวง คือ พนมเปญ (Phnom Penh) เป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน ภาษาราชการ ได้แก่ ภาษาเขมร ภาษาที่ใช้งานทั่วไป ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม จีน และไทย เมืองสำคัญ คือ กำปงจามเป็นเมืองท่าการค้า เสียมราฐเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรม เนื่องจากเป็นที่ตั้งของนครวัดและนครธม ซึ่งเป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลก[5]

---

[3] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรกัมพูชา* (นนทบุรี: กรกนกการพิมพ์), หน้า 12-13.

[4] เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

[5] เรียนรู้สู่อาเซียน, *ราชอาณาจักรกัมพูชา* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2557), หน้า 197-198.

ชาวกัมพูชา นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ร้อยละ 95 ประกอบด้วย 2 นิกายย่อย ได้แก่ ธรรมยุติและมหานิกาย โดยมีสมเด็จพระสังฆราช 2 องค์ นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 3 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1.7 นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ร้อยละ 0.3[6]

โครงสร้างอาชีพหลักของชาวกัมพูชา คือ ภาคเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 70 ภาคบริการประมาณร้อยละ 17 ภาคอุตสาหกรรมโรงงานประมาณร้อยละ 8 และภาคการก่อสร้างประมาณร้อยละ 5 ชาวกัมพูชาประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก พืชที่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ ข้าวเจ้า ยางพารา พริกไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะปลูกบริเวณที่ราบภาคกลางรอบทะเลสาบกัมพูชา รองลงมาคือ ประมง โดยบริเวณรอบทะเลสาบกัมพูชาเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญที่สุดในภูมิภาค มีการทำป่าไม้บริเวณเขตภูเขาทางภาคเหนือ โดยล่องมาตามแม่น้ำโขง อุตสาหกรรมในประเทศเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม ส่วนใหญ่เป็นโรงสีข้าวและทำรองเท้า[7]

กัมพูชาเป็นแหล่งแห่งอารยธรรมโบราณ ชาวกัมพูชาได้รับเอาความเชื่อทางศาสนาและลัทธิต่างแดนมากมาย ศาสนาที่สำคัญ คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ลัทธิขงจื้อ และลัทธิเต๋า สังคมกัมพูชาจึงเป็นสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรมที่คล้ายกับสังคมไทย มีพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลัก ทำให้ประเพณีต่างๆ ของประชาชนชาวกัมพูชาสอดคล้องใกล้เคียงกับไทยเป็นอย่างมาก มีประเพณีที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามจันทรคติเช่นเดียวกับไทย ได้แก่ วันมาฆบูชา วันปีใหม่เขมร (Khmer New Year) ซึ่งตรงกับวันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา เป็นต้น รวมทั้งภาษา ถ้อยคำ พยัญชนะ สระ ตัวอักษร คำศัพท์ต่างๆ ซึ่งที่ผ่านมาได้ถูกหยิบยืมแลกเปลี่ยนใช้สืบเนื่องกันมา[8]

ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ระบบประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต กัมพูชามีระบบไฟฟ้าและประปาที่ได้มาตรฐานในการใช้อุปโภคทั่วไปและการใช้ในอุตสาหกรรม ในส่วนของระบบอินเทอร์เน็ตของกัมพูชานั้นมีโครงสร้างพื้นฐานทางอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี เพราะได้รับการสนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยรัฐบาลเยอรมันและ JBIC (Japan Bank for International Cooperation) มีการวางสายไฟเบอร์ออฟติก (Optical Fiber) จากปอยเปต (ติดชายแดนไทย) ไปจนถึงบาเว็ท (ติดชายแดนเวียดนาม) โดยมีผู้ใช้อินเตอร์เน็ตจำนวน 831,700 คน (ปี พ.ศ. 2558)[9]

---

[6] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.*), ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรกัมพูชา*, หน้า 22.

[7] เรื่องเดียวกัน, หน้า 23.

[8] เรื่องเดียวกัน, หน้า 45-46.

[9] Central Intelligent Agency (CIA).*The world factbook* [Online]. Available from: https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/rankorder/2153rank.html [2016, March 9]

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

กัมพูชา มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 20,016.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 1,269.9 ดอลลาร์สหรัฐ แม้ว่ากัมพูชาจะมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรในจำนวนที่ต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน แต่กัมพูชามีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) สูงถึง 6.9 % ในปี ค.ศ. 2016[10] ซึ่งมากกว่าการเจริญเติบโตของ GDP กลุ่มอาเซียนที่มีการเติบโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 5.2 นอกจากนี้นักลงทุนต่างชาติยังให้ความสนใจเข้าไปลงทุนในกัมพูชาเพิ่มขึ้น เพราะกัมพูชาเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การเมืองในปัจจุบันมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพประกอบกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของรัฐบาลกัมพูชา ซึ่งให้สิทธิประโยชน์หลายประการแก่โครงการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนอัตราค่าจ้างแรงงานที่อยู่ในระดับต่ำ[11]

แม้ว่าค่าครองชีพในกัมพูชาจะไม่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน แต่สำหรับราคาอาหารในร้านจำหน่ายอาหารโดยทั่วไป เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของคนกัมพูชา ถือว่าราคาสูง ดังนั้นคนกัมพูชา เมื่อพักเที่ยง (12.00 - 14.00 น.) จึงกลับไปรับประทานอาหารที่บ้านพัก เวลาราชการของกัมพูชา คือ 07.30 - 17.00 น. (พัก 12.00 - 14.00 น.)

จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลกัมพูชา และรายได้ที่เกิดจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวนมาก ทำให้อาชีพมัคคุเทศก์ มีรายได้ค่อนข้างดี และมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างๆ ได้ดี ทั้ง อังกฤษ ไทย จีน ฯลฯ โดยกัมพูชามีนโยบายให้นักเรียนนักศึกษาจะต้องเลือกเรียนภาษาที่ 3 นอกจากภาษาอังกฤษ เช่น ฝรั่งเศส ไทย จีน เป็นต้น

---

[10] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator [2016, March 9]

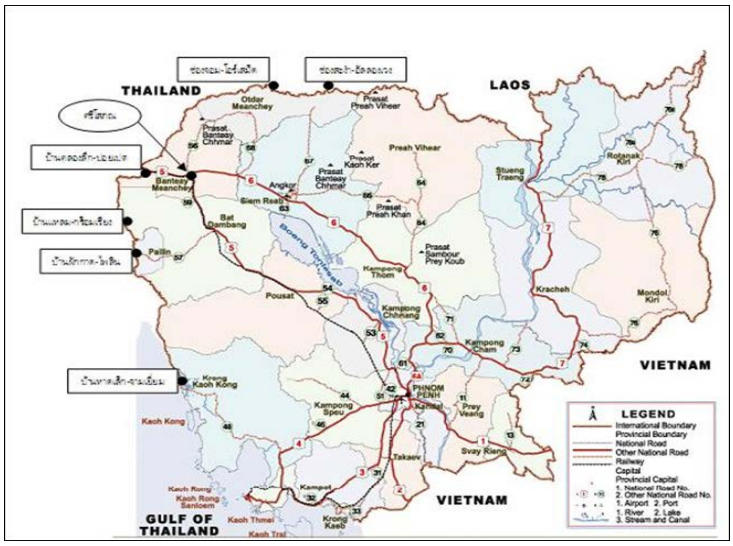
[11] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรกัมพูชา*, หน้า 24.

ภาพที่ 3.2.3 สภาพบ้านเมืองที่เจริญเติบโตภายในกรุงพนมเปญ

ท่ามกลางพัฒนาเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดรายได้ของประเทศกัมพูชา ได้เกิดจากการสร้างบ่อนคาสิโนที่มีเงินหมุนเวียนปีละหลายหมื่นล้านบาทและที่สำคัญทำให้กัมพูชามีสถานะที่ประเทศที่มีบ่อนคาสิโนมากที่สุดในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง หรือกล่าวได้ว่าเป็นประเทศศูนย์กลางของการพนันที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ว่าคาสิโนเป็นวาระสำคัญ หรือยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชาติของกัมพูชา และแน่นอนเงินที่หล่อเลี้ยงบ่อนคาสิโนเหล่านี้ต่างผ่านจากพรมแดนของประเทศไทยด้วยคาสิโนตั้งอยู่ล้อมรอบชายแดนประเทศไทย ดังปรากฏตามภาพ

ภาพที่ 3.2.4 แสดงภาพบ่อนคาสิโนบริเวณพรมแดนของประเทศไทย

ที่มา: จาก http://gclub-game.blogspot.com/2012/04/blog-post_800.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561

มีรายงานข่าวว่าในกัมพูชามีบ่อนการพนันที่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวนหลายแห่ง โดยมีนักธุรกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเข้าร่วมดำเนินกิจการหรือเป็นเจ้าของ เช่น[12]

- บ่อน Holiday Palace
- บ่อนคาสิโน Golden Crown Club
- บ่อนคาสิโน Grand Diamond City
- บ่อนคาสิโน Princess Crown
- บ่อน Holiday Poipet
- บ่อนคาสิโน Star Vegas & Club
- บ่อนคาสิโน Tropicana Resort & Casino
- บ่อนคาสิโน Howah Genting Casino
- บ่อน Star King ซึ่งเป็นการขยายจากบ่อน Star Vegas & Club ให้บริการเฉพาะนักพนันระดับ V.I.P

บ่อนคาสิโนถูกกฎหมาย จึงเป็นแหล่งธุรกิจซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้าไปท่องเที่ยวและเสี่ยงโชค เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญแหล่งหนึ่งของประเทศ

ภาพที่ 3.2.5 อาคารศูนย์การค้าและบ่อนคาสิโนแห่งใหญ่ ในกรุงพนมเปญ

[12] คมชัดลึก, 10 คาสิโนหรูเขมรบิ๊กฝั่งไทยร่วมหุ้น [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560. จาก http://www.komchadluek.net/news/crime/108750

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

1.3.1 สภาพอาชญากรรมทั่วไป

กัมพูชา ได้รับการจัดอันดับอาชญากรรม จากกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ว่ามีอัตราการเกิดอาชญากรรมในระดับสูงมาก (Critical)[13] อาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่เกิดขึ้นเมื่อผู้กระทำผิดมีช่องโอกาส คดีลักทรัพย์ในเคหสถาน โดยงัดแงะเข้าไปลักทรัพย์ คดีอุกฉกรรจ์มีน้อย ส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดจะประสงค์ต่อทรัพย์โดยไม่มีการทำร้ายเหยื่อ พื้นที่เป้าหมายมีทั้งศูนย์การขนส่งคมนาคม ตลาด การจัดงานรื่นเริง แหล่งท่องเที่ยวริมแม่น้ำ และรถโดยสารที่มีผู้โดยสารจำนวนมาก โดยอาจเกิดเหตุล้วงกระเป๋า วิ่งราวทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้โดยสารที่นั่งรถสามล้อ มักถูกกระชากกระเป๋าบ่อยครั้ง

ในกัมพูชาคดีลักรถจักรยานยนต์เกิดขึ้นมาก เนื่องจากชาวกัมพูชานิยมใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะเดินทาง คดีที่เกิดขึ้นมีทั้งการชิงรถจักรยานยนต์ขณะกำลังขับขี่ โดยผลักให้ล้มและชิงรถจักรยานยนต์ขับขี่หลบหนีไป นอกจากนี้ก็มีคดีลักทรัพย์สินอื่นๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ อาชญากรรมจำนวนมากที่เกิดขึ้นในกรุงพนมเปญ ผู้กระทำผิดเป็นกลุ่มแก๊งเยาวชน และกลุ่มแก๊งเหล่านี้มีการก่อเหตุรุนแรง การทะเลาะวิวาทจนบางครั้งมีประชาชนผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต[14]

ภาพที่ 3.2.6 การขับขี่รถจักรยานยนต์ในกรุงพนมเปญ กัมพูชา

[13] OSAC [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx? cid=19608 [2016, August 16]

[14] Ibid.

เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2559 ปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่า ผู้บัญชาการตำรวจกรุงพนมเปญได้ออกมาย้ำเตือนเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงกฎระเบียบ ห้ามเจ้าหน้าที่ตำรวจพกพาอาวุธนอกเวลาปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากมีเหตุอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับปืนเกิดขึ้น และเคยมีเหตุเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่อยู่ในหน้าที่ถูกกล่าวหาว่ายิงประชาชนเสียชีวิต 2 คน และได้รับบาดเจ็บอีก 1 คน ในเหตุขัดแย้งระหว่างเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 นายกรัฐมนตรีฮุนเซน ยังมีคำสั่งปราบปรามแก๊งที่ใช้อาวุธลักทรัพย์หลังมีประชาชนถูกฆ่าหลายราย เนื่องจากกัมพูชาเต็มไปด้วยอาวุธปืนหลังประเทศตกอยู่ในภาวะสงครามกลางเมืองเป็นเวลามากกว่า 3 ทศวรรษ จนกระทั่งปลายทศวรรษ 1990 รัฐบาลได้นิรโทษกรรมเพื่อเกลี้ยกล่อมให้ประชาชนส่งคืนอาวุธ[15]

ในแหล่งการค้า ตลาดที่มีนักท่องเที่ยวหรือชาวกัมพูชาไปซื้อของจำนวนมาก มีการจำหน่ายสินค้าเลียนแบบจำนวนมาก ซึ่งแม้ว่ากัมพูชาจะมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาหรือลิขสิทธิ์ แต่ก็ไม่ค่อยมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวจากเจ้าหน้าที่

อาชญากรรมข้ามชาติและอาชญากรรมองค์กร ในกัมพูชา คือ การค้ามนุษย์ ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ส่วนอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Crime) ยังไม่เป็นปัญหามากนักในกัมพูชา อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เช่น การคัดลอกบัตรเครดิต การดูดข้อมูลจากบัตรกดเงินสด (ATM Skimming) ยังมีไม่มาก เนื่องจากประเทศกัมพูชายังนิยมใช้เงินสดมากกว่าบัตรอิเล็กทรอนิกส์[16]

อย่างไรก็ตาม กัมพูชา ในปัจจุบันมีการหลอกลวงโดยผู้กระทำความผิดใช้โทรศัพท์ในการโทรหลอกลวงในลักษณะ Call Center เป็นขบวนการหลอกลวงเอาเงินประชาชนหรือหลอกเหยื่อให้โอนเงินให้ กลุ่มผู้กระทำความผิดจะใช้ประเทศกัมพูชาเป็นสถานที่ตั้ง มีชาวจีน เวียดนาม ไต้หวัน เป็นผู้ร่วมขบวนการ มีการจับกุมดำเนินคดีเข้าเมืองผิดกฎหมาย แล้วส่งตัวกลับประเทศ

1.3.2 การค้ายาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในกัมพูชา ส่วนใหญ่เป็นปัญหาในการนำเข้า และทางผ่านยาเสพติด จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 สถิติคดีทั่วประเทศ พบว่าผู้กระทำผิดกฎหมายที่มีโทษระดับสูงถึงกลาง ประมาณ 60 % เป็นผู้ใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย ผู้ที่ใช้ยาเสพติดมี 2 ลักษณะ คือ เป็นผู้ที่มีประวัติความประพฤติไม่ดี เด็กและเยาวชนที่ไม่เรียนหนังสือ ประชาชนที่ไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ และเป็นผู้ที่เคยกระทำผิดมาแล้ว ผลกระทบจากปัญหายาเสพติดทำให้ผู้กระทำผิดอาญามีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ในครอบครัวที่มีผู้ใช้ยาเสพติด จะทำลายทรัพย์สิน ทำร้ายร่างกายบิดามารดา เป็นต้น การแก้ไข

---

[15] กัมพูชาเตือนตำรวจงดพกปืนนอกเวลางานฝ่าฝืนปลด-จำคุก, MGR Online [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2559. จากhttp://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews.aspx?NewsID=9590000001691

[16] OSAC [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19608 [2016, August 16]

ปัญหาคือต้องนำตัวผู้ใช้ยาเสพติดออกห่างจากชุมชน เข้าศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการให้ความรู้แก่บิดามารดา ครอบครัว ว่าหากมีบุตรหลานติดยาเสพติด ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อจัดการส่งไปศูนย์บำบัด[17]

ภาพที่ 3.2.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจกัมพูชา กับของกลางกัญชาจำนวนมาก ที่สำนักงานปราบปรามยาเสพติดในกรุงพนมเปญ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2558 เป็นกัญชาบรรจุอยู่ในถุงกาแฟ น้ำหนักเกือบ 1.5 ตัน และจับกุมผู้ต้องสงสัยได้ 3 คน (Agence France-Presse/Tang Chhin Sothy)

ที่มา: จาก http://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews.aspx?NewsID=9580000096353. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ยาเสพติดที่เป็นปัญหาในประเทศกัมพูชา คือ เมทแอมเฟตามีน หรือยาบ้า และเฮโรอีน ดังเช่น เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558 เจ้าหน้าที่ตำรวจกัมพูชาระบุว่าสามารถจับยึดยาบ้า และเฮโรอีนได้ น้ำหนักรวม 55 กิโลกรัม นับว่าเป็นการจับยึดยาเสพติดครั้งใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งในรอบหลายปี มีการแถลงข่าวจากเจ้าหน้าที่ตำรวจกัมพูชา ว่าเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2558 เจ้าหน้าที่ได้จับกุมตัวผู้ต้องสงสัยเป็นชายชาวจีน 2 คน และหญิงชาวกัมพูชา 1 คน จากการตรวจค้นสถานที่ 4 แห่ง ในกรุงพนมเปญ ยาเสพติดที่จับยึดได้นั้นมาจากพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ และมีกัมพูชาเป็นปลายทางรวมทั้งการส่งต่อตลาดต่างประเทศ กัมพูชากำลังเผชิญต่อปัญหาการใช้ยาเสพติด การลักลอบค้า และการผลิตที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น การปราบปราม

[17] สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ของกองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ, 3 มีนาคม 2559.

การค้ายาเสพติดในไทยและจีนในช่วงไม่กี่ปีมานี้ ได้ผลักดันให้ผู้ค้าหันไปใช้เส้นทางอื่น รวมทั้งเส้นทางผ่านกัมพูชา รวมทั้งมีการผลิต การจัดจำหน่าย และการใช้ยาบ้า และสารเสพติดที่คล้ายกันเพิ่มมากขึ้น[18]

1.3.3 การก่อการร้าย

ในอดีตที่ผ่านมา กัมพูชาเป็นประเทศที่สร้างความกังวลให้กับอาเซียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และทางการเมืองในกัมพูชาอย่างรุนแรง แต่ภายหลังจากกัมพูชาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนในปี พ.ศ. 2542 กัมพูชาได้แสดงสิ่งที่สะท้อนถึงความร่วมมือและผลักดันให้เกิดเสถียรภาพและสันติภาพภายในภูมิภาค เช่น ในปี พ.ศ. 2545 ประเทศกัมพูชาได้รับตำแหน่งประธานอาเซียน และเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 4 - 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ณ กรุงพนมเปญ ภายหลังเหตุการณ์ระเบิดที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซียเพียง 3 สัปดาห์[19] จึงทำให้เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมที่บาหลีกลายมาเป็นวาระสำคัญในการประชุมสุดยอดอาเซียน ที่กรุงพนมเปญ

ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายในกัมพูขา อยู่ในระดับต่ำ (Low) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัญหาการก่อการร้าย มีทั้งการก่อการร้ายข้ามชาติ ภูมิภาค และการก่อการร้ายในท้องถิ่น สำหรับกัมพูชาไม่มีปัญหาการก่อการร้ายในท้องถิ่นในประเทศ แต่การก่อการร้ายที่เป็นภัยคุกคามประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน คือ การก่อการร้ายจากผู้ก่อการร้ายที่มีความสัมพันธ์กับมุสลิมหัวรุนแรง ซึ่งปฏิบัติการอยู่ในภูมิภาคนี้ พรมแดนที่มีช่องทางเข้า-ออกประเทศได้ง่าย จึงเป็นประเด็นที่น่าห่วงใยสำหรับการเดินทางเข้า - ออก ของกลุ่มก่อการร้ายได้ง่าย[20]

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

ประเทศกัมพูชามีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข คือ “พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดมสีหมุนี” (King Preah Bat Samdech Preah Boromneath

[18] ตำรวจกัมพูชาจับยาบ้า-เฮโรอีนล็อตใหญ่สุดในรอบหลายปี มูลค่า $3 ล้าน ASTV ผู้จัดการ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก http://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews.aspx?NewsID=9580000070194

[19] เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ.2545

[20] OSAC [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19608. [2016, August 16]

Norodom Sihamoni) ขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ภายหลังจากอดีตกษัตริย์นโรดม สีหนุ พระราชบิดาทรงสละพระราชสมบัติ อย่างไรก็ตาม บทบาทของสถาบันกษัตริย์กัมพูชาในปัจจุบันมีไม่มากนัก[21]

ภาพที่ 3.2.8 พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดมสีหมุนี

ที่มา: จาก http://www.asean-info.com. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

การปกครองของประเทศกัมพูชาได้รับอิทธิพลจากตะวันตก มีการปกครองเป็นรูปแบบรัฐเดียว โดยอำนาจอธิปไตยแบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้[22]

2.1.1 ฝ่ายนิติบัญญัติ

ระบบรัฐสภาของกัมพูชา แบ่งเป็น 2 สภา มีรายละเอียด ดังนี้

1) สภาผู้แทนราษฎร หรือที่เรียกว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (The National Assembly) รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีสมาชิกไม่น้อยกว่า 120 คน และจากการเลือกตั้งปี ค.ศ. 2013 มีจำนวนสมาชิก 123 คน มาจากการเลือกตั้งโดยระบบสัดส่วนตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี

---

[21] วัชรินทร์ ยงศิริ, กัมพูชา: การเมือง เศรษฐกิจ และการต่างประเทศ (ค.ศ. 2007-2015), ใน สีดา สอนศรี และคณะ, *เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หนึ่งทศวรรษก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559), หน้า 298.

[22] เรื่องเดียวกัน, หน้า 298-320.

ภาพที่ 3.2.9 แสดงป้ายเชิญชวนเลือกตั้งในกัมพูชา

ที่มา: จาก http://transbordernews.in.th/home/?p=2672. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

2) วุฒิสภา (Senate) จัดตั้งขึ้นจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1999 ประกอบด้วย สมาชิก 61 คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมจำนวน 57 คน โดยผ่านผู้แทนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และวุฒิสมาชิกที่มาจากการแต่งตั้ง 2 คน และการแต่งตั้งของสภาผู้แทนราษฎร 2 คน ทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย ดำรงตำแหน่งคราวละ 6 ปี

ภาพที่ 3.2.10 นายกรัฐมนตรีฮุนเซน (หน้า - กลาง) ระหว่างเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาในกรุงพนมเปญ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2560 สภากัมพูชามีมติรับรองให้นายกรัฐมนตรีฮุนเซนนั่งเก้าอี้นายกรัฐมนตรีต่ออีกสมัย

ที่มา: AFP PHOTO/Tang Chhin Sothy [Online]. Available from: http://www.manager.co.th/aspbin/viewgallery.aspx?newsid=9560000120278&imageid=2821631 [2017, December 20]

2.1.2 ฝ่ายบริหาร

คณะรัฐมนตรี (Cabinet of Cambodia) ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 กันยายน ค.ศ. 2013 ภายใต้การบริหารของพรรค ประชาชนกัมพูชา (CPP) ซึ่งชนะการเลือกตั้งในวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 2013 คณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย

- นายกรัฐมนตรี 1 ตำแหน่ง
- รองนายกรัฐมนตรี 9 ตำแหน่ง
- รัฐมนตรีประจำกระทรวง 27 ตำแหน่ง
- รัฐมนตรีอาวุโส 15 ตำแหน่ง

2.1.3 ฝ่ายตุลาการ

ฝ่ายตุลาการจะเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการของกัมพูชา ประกอบด้วย สภาตุลาการสูงสุด (Supreme Council of the Magistracy) ซึ่งตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) โดยมีศาลสูงและศาลยุติธรรม (Supreme Court and Lower Court) เป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการ[23]

2.2 สถาบันทางการเมืองและหน่วยงานราชการ

โครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินของกัมพูชาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง ซึ่งประกอบด้วยกระทรวงหลัก 27 กระทรวง และสำนักงานอิสระ (เทียบเท่าทบวง) 2 แห่ง และการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งแบ่งออกเป็น จังหวัด กรุง อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ดังนี้[24]

เมืองหลวง จำนวน 1 แห่ง คือ กรุงพนมเปญ

จังหวัด จำนวน 24 จังหวัด ได้แก่ กรแจ๊ะ เกาะกง กันดาล กำปงจาม กำปงชนัง กำปงธม กำปงสะปือ กัมปอต ตาแก้ว รัตนคีรี พระวิหาร พระตะบอง โพธิสัต บันเตียเมียนเจย ไปรเว็ง มณฑลคีรี สตึงแตร็ง สวายเรียง เสียมเรียบ อุดรเมียนเจย ไพลิน แก็บ พระสีหนุ และตะโบงขมม

อำเภอ จำนวน 185 อำเภอ

ตำบล จำนวน 1633 ตำบล

หมู่บ้าน จำนวน 14,073 หมู่บ้าน

กรุง จำนวน 3 กรุง เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ซึ่งมีประชากรมากกว่าอำเภอ และเป็นแหล่งลงทุนที่สำคัญ ได้แก่ กรุงปอยเปต กรุงบาเว็ต และกรุงสวง

---

[23] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรกัมพูชา*, หน้า 68-70.

[24] วัชรินทร์ ยงศิริ, "กัมพูชา: การเมือง เศรษฐกิจ และการต่างประเทศ (ค.ศ. 2007-2015)," ใน สีดา สอนศรี และคณะ, *เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หนึ่งทศวรรษก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*, หน้า 301.

แต่ละจังหวัดหรือกรุง ปกครองโดยผู้ว่าราชการจังหวัด และรองผู้ว่าราชการจังหวัดอีก 7 - 9 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวาระของรัฐบาล โดยจังหวัดแบ่งเขตการปกครองย่อยเป็นอำเภอ (สะร็อก) และตำบล (คุ้ม) ขณะที่กรุงแบ่งเขตการปกครองย่อยเป็นคานและสังกัด นอกจากนี้ในหมู่บ้านจะแบ่งออกเป็นชุมชนย่อยอีกเรียกว่า “ภูมิ”[25]

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจกัมพูชา

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

กัมพูชา ตกเป็นรัฐในอารักขาของฝรั่งเศส (French Protectorate) ระหว่างปี ค.ศ. 1863 - 1883 ต่อมามีการทำสนธิสัญญา Franco-Khmer ลงวันที่ 17 มิถุนายน ค.ศ. 1884 ทำให้ฝรั่งเศสมีอำนาจมากขึ้นในกัมพูชา อย่างไรก็ตาม ในสนธิสัญญาดังกล่าวได้ระบุให้ข้าราชการพลเรือนของกัมพูชา ยังคงดำเนินการปกครองภายในดินแดนของตนเอง ภายใต้การกำกับดูแลของฝรั่งเศส ดังนั้น ชาวกัมพูชา จำนวนมากจะต้องเสียสละเวลาและความพยายามของตนเอง เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมในงานตำรวจ กับฝรั่งเศสเป็นเวลา 61 ปี (ค.ศ. 1884 - 1945) ก่อนที่จะมีการก่อตั้งตำรวจแห่งชาติกัมพูชา (National Police) เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 1945[26]

ระยะเวลา 61 ปี ที่กัมพูชา ได้รับการวางรากฐานเกี่ยวกับงานรักษาความสงบเรียบร้อยภายในขณะที่อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส จึงทำให้ระบบงานตำรวจของกัมพูชา ได้รับอิทธิพลจากงานตำรวจของฝรั่งเศสเป็นอย่างมาก

ในช่วงการพัฒนากองกำลังตำรวจในกัมพูชา ช่วงที่อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส ก่อนการก่อตั้งตำรวจแห่งชาติกัมพูชา มีการพัฒนาการที่ทำให้องค์กรตำรวจมีความเข้มแข็งขึ้น ได้แก่

- ปี ค.ศ. 1884 กองกำลังตำรวจพนมเปญมีอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เพียบพร้อม

- ปี ค.ศ. 1885 องค์กรตำรวจในท่าเรือพนมเปญ มีการปรับปรุงระบบการตรวจสอบเรือที่เดินทางเข้ามายังท่าเรือ

- ปี ค.ศ. 1896 ได้มีการประกาศใช้กฎข้อบังคับของตำรวจ และกฎเกี่ยวกับถนน กำหนดให้ผู้ที่พักอาศัยอยู่ในกรุงพนมเปญ ต้องทำความสะอาดบ้านเรือน และถนนสาธารณะ

- ปี ค.ศ. 1896 ประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับตำรวจสุขอนามัย (Sanitary Police) ซึ่งเป็นกฎหมายที่เคยใช้ในฝรั่งเศส ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1822

---

[25] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรกัมพูชา*, หน้า 43-44.

[26] ASEANAPOL, *CAMBODIA NATIONAL POLICE* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/cambodia-national-police [2016, December 20]

การจัดโครงสร้างองค์กร บทบาทหน้าที่และการบริหารงานตำรวจ ในช่วงปี ค.ศ. 1903 - 1939 มีการพัฒนาด้านโครงสร้างและการบริหารงานของตำรวจกัมพูชาที่สำคัญ ได้แก่ [27]

- ปี ค.ศ. 1903 องค์กรตำรวจที่รับผิดชอบด้านบริหารและการยุติธรรม และตำรวจกรุงพนมเปญ ได้รับการก่อตั้งขึ้น โดยคำสั่งของผู้ปกครองอินโดจีน (Indo-China Governor - General)

- ปี ค.ศ. 1905 ก่อตั้งหน่วยงานตำรวจน้ำของกัมพูชา

- ปี ค.ศ. 1908 มีกฎหมายเกี่ยวกับสุขอนามัยสัตว์ ซึ่งบัญญัติให้การฆ่าสัตว์อันเนื่องมาจากเกิดโรคติดต่อ จะต้องมีการจ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่เจ้าของสัตว์ เป็นเงิน 3 ใน 4 ของราคาสัตว์

- ปี ค.ศ.1912 ก่อตั้งกองกำลังตำรวจแม่น้ำ (River Police Brigade)

- ปี ค.ศ. 1916 ก่อตั้งสมาคมตำรวจกัมพูชา (Cambodia Police Association) เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และความสัมพันธ์ที่ดีในกองกำลังตำรวจ

- ปี ค.ศ. 1925 ได้มีการก่อตั้งตำรวจสายตรวจประจำตำบลหรือตำรวจท้องถิ่น โดยพระราชกฤษฎีกา ลงวันที่ 5 ธันวาคม ปี ค.ศ. 1925 ได้ก่อตั้ง สายตรวจตำบล (Commune patrol) ตำรวจท้องถิ่นขึ้นในกัมพูชา โดยให้สายตรวจตำบลอยู่ภายใต้องค์กรท้องถิ่น และภายใต้การกำกับดูแลของ Khan Chief

- ปี ค.ศ. 1931 ได้มีการก่อตั้งสายตรวจจังหวัด หรือตำรวจภูธร โดยพระราชกฤษฎีกา ลงวันที่ 27 มกราคม ปี ค.ศ. 1931 ได้จัดตั้งสายตรวจจังหวัด หรือตำรวจภูธร ในทุกจังหวัดทั่วกัมพูชา เพื่อทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย

- ปี ค.ศ. 1931 มีการก่อตั้งตำรวจรถไฟ โดยตำรวจรถไฟสายพนมเปญ-พระตะบอง ทำหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและปกป้องความปลอดภัยทรัพย์สินของประชาชน และการรักษาความสงบเรียบร้อยตลอดทางรถไฟ

ประวัติความเป็นมาขององค์กรตำรวจในกัมพูชา ระหว่าง ปี ค.ศ.1884 - 1945 แสดงให้เห็นว่าการจัดองค์กรและโครงสร้างของตำรวจกัมพูชา มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ และการเมืองระหว่างประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม[28]

การสถาปนาตำรวจแห่งชาติกัมพูชา (Cambodian National Police)

เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 1945 ได้จัดตั้งตำรวจแห่งชาติกัมพูชาขึ้น อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทยและกิจการการเมือง ภายหลังจากที่ตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสนานถึง 82 ปี (ค.ศ. 1863 - 1945) ต่อมาในปี ค.ศ. 1953 ฝรั่งเศสได้โอนหน่วยงานตำรวจไปให้รัฐบาลกัมพูชาในวันที่ 29 สิงหาคม ค.ศ. 1953 ก่อนได้รับอิสรภาพอย่างสมบูรณ์ในวันที่ 9 พฤศจิกายน ค.ศ. 1953

---

[27] Ibid.

[28] Ibid.

ภายหลังการจัดตั้งตำรวจแห่งชาติกัมพูชา ก็ได้มีการพัฒนาองค์กรตำรวจ โดยจัดตั้งหน่วยงานต่างๆ ในแต่ละช่วงเวลา เช่น ในปี ค.ศ. 1947 มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอบรมวิชาชีพตำรวจ ในปี ค.ศ. 1952 จัดตั้งสำนักงานทีมป้องกันตนเอง รวมทั้งโรงเรียนฝึกอบรมสำหรับผู้ควบคุมดูแล ในปี ค.ศ. 1954 มีการจัดตั้งโรงเรียนตำรวจแห่งชาติ (The National Police School) แต่เนื่องจากสภาวการณ์ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ของรัฐบาล การดำเนินงานของโรงเรียนจึงได้เริ่มดำเนินการเมื่อปี ค.ศ. 1956 โดยการสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

ในปี ค.ศ. 1959 ได้มีการจัดตั้ง Royal Police Academy อยู่ภายใต้กระทรวงความมั่นคงแห่งชาติ ความรับผิดชอบประการหนึ่งของ Royal Police Academy คือ การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ได้รับการบรรจุเข้ามารับราชการในระดับสูง และดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรด้านกฎหมาย วิชาชีพตำรวจให้แก่ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในช่วงเวลาดังกล่าว ข้าราชการตำรวจกัมพูชา นอกจากจะได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันฝึกอบรมภายในประเทศแล้ว ยังมีการส่งไปศึกษาในต่างประเทศ เช่น ไทย (ค.ศ. 1955) มาเลเซีย (ค.ศ. 1960) สิงคโปร์ (ค.ศ. 1960) และฝรั่งเศส (ค.ศ. 1963)

ในช่วงปี ค.ศ. 1945 - 1970 จะเห็นบทบาทที่สำคัญของตำรวจแห่งชาติกัมพูชาในการรักษาความปลอดภัยของประชาชน และการปกป้องความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสังคม ในช่วงเวลาก่อนและภายหลังได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ภารกิจดังกล่าวอยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย ในการบริหารจัดการกิจการภายในประเทศในขณะนั้น ซึ่งกัมพูชากำลังเผชิญกับแรงกดดันจากสงครามเย็น ในช่วงการเป็นเอกราชของกัมพูชา ความพยายามที่จะสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถของตำรวจแห่งชาติกัมพูชา เห็นได้จากตั้งแต่ปี ค.ศ. 1959 เมื่อมีการจัดตั้ง Royal Police Academy ด้วยความประสงค์ของสมเด็จพระนโรดม สีหนุ ประมุขแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

ระบอบสาธารณรัฐเขมร ที่เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1970 - 1975 ได้จัดตั้งสถาบันตำรวจแห่งสาธารณรัฐ (The Republic Police) มีหน้าที่รับผิดชอบปกป้องประชาชนในทุกจังหวัด จัดองค์กรและส่งทีมกองกำลังประชาชนป้องกันตนเอง เพื่อปฏิบัติงานร่วมกับกองทัพ พัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อช่วยประชาชนในเหตุวิกฤติหรือภัยพิบัติของประชาชน และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ในช่วงเวลาของสงครามดังกล่าว การพัฒนาทางสังคมในทุกด้านของกัมพูชา ได้สะดุดหยุดลง เมื่อเขมรแดงได้รับชัยชนะ เกิดการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ต่อมาในปี ค.ศ. 1979 เมื่อสงครามสิ้นสุดลง ประวัติศาสตร์หน้าใหม่จึงเริ่มต้นขึ้น ส่วนหนึ่งของการฟื้นฟูประเทศหลังจากยุคเขมรแดง สถาบันตำรวจ ซึ่งรู้จักกันในนามกองกำลังตำรวจของประชาชนกัมพูชา (Cambodian People’s Police Force) ถูกจัดตั้งขึ้นหลังวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979 เพื่อที่จะทำงานร่วมกับกองทัพประชาชนกัมพูชา ดำเนินการจัดระเบียบสังคมและป้องกันการกลับไปสู่ลัทธิฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ของพล พต

ภาพที่ 3.2.11 ทุ่งสังหาร (Killing Field) สถานที่ทางประวัติศาสตร์ในเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

การทำหน้าที่ตำรวจในยุคดังกล่าว ซึ่งมีการรับบุคคลเข้ามาฝึกอบรมในสถาบันฝึกอบรมในขณะนั้นต้องเผชิญกับความท้าทายเป็นอย่างมาก เนื่องจากถือเป็นงานใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์ ไม่มีวิธีการคมนาคมขนส่ง ขาดเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และยังต้องเผชิญกับกองกำลังเขมรแดง ที่ยังมีความพยายามต่อสู้เพื่อกลับเข้ามามีอำนาจ สิ่งท้าทายและความยากลำบาก กระตุ้นให้กองกำลังดังกล่าวต้องทำงานอย่างหนัก และบรรลุผลอันยิ่งใหญ่ในการรักษาความมีเสถียรภาพทางการเมือง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม และได้รับประสบการณ์อันยิ่งใหญ่ ผ่านกระบวนการฝึกอบรมขณะปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ภาวะผู้นำของพรรคปฏิวัติประชาชนกัมพูชา (Cambodian People's Revolutionary Party) สถาบันตำรวจของประชาชน ได้เติบโตอย่างต่อเนื่องและค่อยๆ มีความสามารถที่เข้มแข็งขึ้น[29]

[29] ASEANAPOL, *CAMBODIA NATIONAL POLICE* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/cambodia-national-police [2016, December 20]

3.2 การจัดโครงสร้างองค์กร ภารกิจและบทบาทของตำรวจ

รูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจและระบบงานบังคับใช้กฎหมายในกัมพูชา มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากประเทศอื่นในอาเซียน กรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police) เป็นหน่วยงานตำรวจระดับกรม หน่วยงานหนึ่งในสังกัด กระทรวงมหาดไทย (Ministry of Interior) ซึ่งยังมีหน่วยงานตำรวจอื่นๆ ที่มีฐานะเป็นกรม อยู่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยอีกด้วย เช่น โรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy) กรมตรวจคนเข้าเมือง (General Department of Immigration) เป็นต้น หน่วยงานดังกล่าว เป็นหน่วยงานตำรวจ บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ มียศและตำแหน่งแบบตำรวจเช่นกัน โดยอยู่ภายใต้สังกัดของกระทรวงมหาดไทย เช่นเดียวกัน นอกจากนี้กัมพูชายังมีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอีกหน่วยหนึ่ง เรียกว่า Gendarmerie ซึ่งจะได้กล่าวถึงในลำดับต่อไป

ภาพที่ 3.2.12 ตรากรมตำรวจกัมพูชา

ที่มา: จาก http://www.aseanapol.org/information/cambodia-national-police. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

กรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police) มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่

1) กองบังคับการเสนาธิการ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานฝ่ายอำนวยการ และบริหารให้แก่กรมตำรวจกัมพูชา มีหน่วยงานในสังกัด ได้แก่ แผนกธุรการ แผนกกิจการต่างประเทศ แผนกวางแผนกองพลาธิการ การเงินและส่งกำลังบำรุง แผนกตำรวจรักษาวินัย แผนกวิทยุสื่อสาร แผนกเข้ารหัส หน่วยจู่โจม

2) กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน (Boarder Department) แบ่งหน่วยงานภายใน ออกเป็น 3 หน่วย คือ แผนกตำรวจทางบก แผนกตำรวจทางทะเล และแผนกตำรวจเทคนิคเขตแดน

3) กองบังคับการความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Public Order Department) ทำหน้าที่เป็นหน่วยรักษาความปลอดภัยภายใน มีหน่วยงานภายใน ได้แก่ แผนกควบคุมวัตถุระเบิดและอาวุธ

แผนกระเบียบเรียบร้อย แผนกตำรวจสถิติและหนังสือเดินทาง แผนกตำรวจป้องกัน แผนกตำรวจการท่องเที่ยว แผนกป้องกันมรดกชาติ

4) กองบังคับการมัชฌิม ได้แก่ แผนกข้าราชการตำรวจ

5) กองบังคับการตำรวจยุติธรรม (Judicial Department) ทำหน้าที่ด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา มีหน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ แผนกสืบสวนคดีอาชญากรรม แผนกต่อต้านการกระทำผิดทางเศรษฐกิจ แผนกตำรวจเทคนิคและวิทยาศาสตร์ แผนกต่อต้านการค้ามนุษย์และป้องกันเด็กกระทำผิด แผนกปราบปรามการค้ายาเสพติด

6) กองบังคับการรักษาความปลอดภัย (Security Department) ทำหน้าที่ด้านรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงภายใน หน่วยงานย่อยในสังกัด ได้แก่ แผนกความปลอดภัยภายใน แผนกคนเข้าเมือง แผนกการข่าว แผนกตำรวจประจำตัว แผนกตำรวจระหว่างประเทศ

ภาพที่ 3.2.13 บริเวณที่ทำการ กรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police)

กรมตำรวจกัมพูชา มีหน่วยงานตำรวจในส่วนภูมิภาค โดยแบ่งหน่วยงานออกเป็น 3 ระดับ คือ

- กองตำรวจจังหวัดและกรุงพนมเปญ รวม 25 หน่วย (เทียบเท่าระดับตำรวจภูธรจังหวัดของไทย)
- สถานีตำรวจแขวง จำนวน 193 สถานี (เทียบเท่าระดับสถานีตำรวจของไทย)
- สถานีตำรวจท้องถิ่น จำนวน 1,621 สถานี (เทียบเท่าระดับสถานีย่อยของไทย)

ปรากฏตามแผนภูมิโครงสร้างองค์กร กรมตำรวจกัมพูชา ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.2.1 โครงสร้างองค์กรกรมตำรวจกัมพูชา

บทบาทหน้าที่ของตำรวจกัมพูชา ไม่ได้จำกัดเฉพาะงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเท่านั้น แต่หน่วยงานตำรวจในระดับพื้นที่ มีหน้าที่ในการควบคุมสถิติประชากรในท้องถิ่น ให้บริการทำบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน ดูแลความปลอดภัยประชาชนในท้องถิ่น ควบคุมผู้ต้องหา บุคคลพ้นโทษ บุคคลที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมต่างๆ ควบคุมคนต่างด้าวที่เข้ามาพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ จัดทำข้อมูลท้องถิ่น ควบคุมแรงงานในโรงงานในพื้นที่ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่มาจากพื้นที่อื่น

เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบงานดับเพลิง และงานจราจร ในพื้นที่ต่างๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สวมเครื่องแบบเสื้อสีฟ้า กางเกงสีน้ำเงินเข้ม ทำหน้าที่ดูแลจัดการจราจรและการบังคับใช้กฎหมายจราจร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงพนมเปญ ซึ่งเป็นเมืองหลวง เริ่มมีปัญหาด้านการจราจรมากขึ้นกว่าในอดีต กรมตำรวจกัมพูชา จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการจราจรเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 3.2.14 การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจรในบริเวณย่านการค้าภายในกรุงพนมเปญ

การบริหารงานของกรมตำรวมกัมพูชา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของตำรวจแห่งชาติกัมพูชา (Cambodia National Police Vision) ได้ว่า “ทำให้กัมพูชามีความปลอดภัยมากขึ้นไปด้วยกัน” โดยมีพันธกิจ คือ การทำงานร่วมกันเพื่อให้บริการและปกป้องประชาชน

ค่านิยมของตำรวจแห่งชาติกัมพูชา (Cambodia National Police Values) ได้แก่

1) ซื่อสัตย์ (Honesty)

2) คุณธรรม (Integrity)

3) ยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย (Just and Fair within the law)

4) โปร่งใสและมีความรับผิดชอบ (Transparent and Responsible)

5) สร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชน (Building Relationship with Communities)

6) เคารพในความแตกต่างของประชาชน (Respect the Different Needs of the People)

7) ปกป้องสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียม และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (Protecting Rights, Equality and Human Dignity)

3.3 การบริหารงานบุคคลตำรวจกัมพูชา

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กรมตำรวจกัมพูชา มีข้าราชการตำรวจประมาณ 56,000 นาย เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงประมาณร้อยละ 5.68 % ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เฉพาะงานด้านอำนวยการ การรับสมัครตำรวจใหม่ในแต่ละปีขึ้นอยู่กับงบประมาณ จำนวนประชากร และความต้องการของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัด

ระบบชั้นยศของตำรวจกัมพูชา แบ่งออกเป็น 16 ชั้นยศ (จากยศสูงสุดไปต่ำสุด) คือ

1. พลตำรวจเอก
2. พลตำรวจโท
3. พลตำรวจตรี

4. พลตำรวจจัตวา
5. พันตำรวจเอก
6. พันตำรวจโท
7. พันตำรวจตรี
8. ร้อยตำรวจเอก
9. ร้อยตำรวจโท
10. ร้อยตำรวจตรี
11. จ่าสิบตำรวจเอก
12. จ่าสิบตำรวจโท
13. จ่าสิบตำรวจตรี
14. สิบตำรวจเอก
15. สิบตำรวจโท
16. สิบตำรวจตรี

ข้าราชการตำรวจชั้นยศระดับ พันตำรวจเอก ขึ้นไป เกษียณอายุราชการ เมื่ออายุครบ 60 ปี ส่วนชั้นยศตั้งแต่ พันตำรวจโท ลงมา เกษียณอายุราชการ เมื่ออายุครบ 55 ปี โดยกรมตำรวจกัมพูชา ไม่มีข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศแต่อย่างใด

ภาพที่ 3.2.15 ข้าราชการตำรวจระดับสูง ในกรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police)

การบริหารงานบุคคลในด้านการยึดหลักความรู้ความสามารถ อาวุโส ภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการประเมินผลโดยผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ในจังหวัด หัวหน้าตำรวจจังหวัด เป็นผู้ประเมินในแต่ละหน่วยงานมีการประเมินผลแล้ว ส่งให้หน่วยงานกำลังพล เพื่อนำเสนออธิบดีกรมตำรวจ เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกัมพูชาเพื่อพิจารณาต่อไป

เครื่องแบบสำหรับตำรวจกัมพูชา มีทั้งหมด 7 ชุด

เงินเดือนจะแบ่งตามชั้นยศ ซึ่งตำรวจ-ทหาร มีเงินเดือนในอัตราเดียวกัน แต่มีความแตกต่างจากจากข้าราชการพลเรือน และมีการจัดสวัสดิการเพิ่มเติมให้กับตำรวจเป็นเครื่องแบบ ปีละ 3 ชุด เงินเพิ่มพิเศษ และข้าวสาร 22 กิโลกรัม/เดือน

ภาพที่ 3.2.16 ตราสัญลักษณ์ตำรวจสังกัดกรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police)

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการตำรวจของกัมพูชา จะรับสมัครจากบุคคลภายนอก ผู้ที่มีคุณวุฒิระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ยกเว้นผู้ที่ปฏิบัติงานที่กรมตำรวจกัมพูชา จะต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป โดยรับสมัครจากบุคคลภายนอก เมื่อสอบคัดเลือกผ่าน จะต้องเข้ารับการอบรมในโรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy) เป็นระยะเวลา 3 เดือน แล้วบรรจุแต่งตั้งให้ทำหน้าที่โดยไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ

หลังจากปฏิบัติหน้าที่ในระยะหนึ่งแล้ว จะส่งไปเข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันการศึกษาและฝึกอบรมข้าราชการตำรวจของกัมพูชา คือ โรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy) เป็นสถาบันการฝึกอบรมทั้งระยะสั้น และระยะยาว ให้การศึกษาแก่ข้าราชการตำรวจที่มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะเวลา 4 ปี และมีหลักสูตรปริญญาโท และมีศูนย์ฝึกอบรมตำรวจอีก 6 แห่งทั่วประเทศ โรงเรียนตำรวจกัมพูชา ขึ้นตรงกับกระทรวงมหาดไทย (ไม่อยู่ภายใต้กรมตำรวจ) เนื่องจากอยู่คนละหน่วยงาน ดังนั้น การจัดหลักสูตรจึงมีการสำรวจความต้องการของหน่วยงานตำรวจก่อนการเปิดการฝึกอบรม เพื่อให้ทราบความต้องการของหน่วยงานตำรวจ ปัจจุบันมี 8 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรยุติธรรม หลักสูตรความสงบเรียบร้อย หลักสูตร

ความมั่นคง หลักสูตรตำรวจชายแดน หลักสูตรตรวจคนเข้าเมือง หลักสูตรการจับกุม หลักสูตรปกครองเรือนจำ และหลักสูตรบัญชาการ

ภาพที่ 3.2.17 อาคารที่ทำการ โรงเรียนตำรวจตำรวจกัมพูชา

โครงสร้างของโรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy) ประกอบด้วย 10 หน่วย ดังนี้

1) สำนักงานผู้อำนวยการ (Directorate)

2) สถาบันวิจัยตำรวจศาสตร์ (Institute of Police Science Research)

3) สถาบันฝึกอบรมวิชาชีพตำรวจ (Institute of Police Professional Training)

4) สถาบันภาวะผู้นำและการบังคับบัญชา (Institute of Leadership and Command)

5) สถาบันเทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาต่างประเทศ (Institute of IT & Foreign Language)

6) หน่วยงานฝึกอบรม (Training Department) มีโรงเรียนตำรวจแห่งชาติ ภูมิภาค 1 - 5 อยู่ในสังกัด

7) ศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับผู้คุมเรือนจำ (Professional Training Center for Prison guard)

8) หน่วยงานฝึกอบรมระดับบัณฑิตศึกษา (Department of Post Graduate Studies)

9) โรงเรียนวิชาชีพตำรวจระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Secondary School Police Professionalism)

10) หน่วยงานแห่งปีพื้นฐาน (Department of Foundation Year)

ภาพที่ 3.2.18 คณะผู้วิจัยกับผู้บริหารโรงเรียนตำรวจกัมพูชา และแบบจำลองพื้นที่และอาคารต่างๆ ในโรงเรียนตำรวจกัมพูชา

การบริหารงานของโรงเรียนตำรวจ มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ โดยการส่งคณาจารย์ไปฝึกอบรมหรือหาความรู้ในหน่วยปฏิบัติงานพื้นที่ หรือการส่งไปฝึกอบรมในต่างประเทศ รวมทั้งมีการพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียน มีการจัดมาตรการตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นการประเมินผลในสถาบันของตนเอง และการตรวจสอบมาตรฐานจากภายนอก อาจารย์ในโรงเรียนตำรวจ เมื่อปฏิบัติหน้าที่ไประยะหนึ่งแล้ว สามารถขอรับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ (สังกัดกรมตำรวจกัมพูชา) ได้โดยจะต้องทำความตกลงระหว่างหน่วยงาน[30]

ในโรงเรียนตำรวจ มีนักเรียนหญิงประมาณ 10 % มีการเรียนการฝึกอบรมชายและหญิงรวมกัน โดยมีหลักสูตรในลักษณะเดียวกัน มีอาจารย์ทั้งสิ้น 155 คน เป็นอาจารย์หญิง 6 คน สอนทั้งในโรงเรียนตำรวจ และศูนย์ฝึกอบรมในต่างจังหวัด

บุคคลภายนอกที่ได้รับการคัดเลือกและบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจครั้งแรก จะต้องมาเข้ารับการฝึกอบรมประมาณ 2 - 3 เดือน ก่อนออกไปปฏิบัติหน้าที่ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องพักอยู่ในหอพักของโรงเรียน ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว

---

[30] Lieutenant General SVAY Chanda, Vice President of Police Academy of Cambodia, 3 March 2016.

ภาพที่ 3.2.19 คณะผู้บริหารของโรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy) และคณะผู้วิจัย

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

3.4.1 กองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ (Commissariat of Phnom Penh Municipal Police) กรณีศึกษา กองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ เป็นหน่วยงานที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินภายในเขตกรุงพนมเปญ อันเป็นเมืองหลวงของประเทศ โครงสร้างหน่วยงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาล แบ่งพื้นที่ออกเป็น 12 พื้นที่ แต่ละพื้นที่มีสถานีตำรวจ (Inspection De La Police) รับผิดชอบ และแบ่งพื้นที่ให้สถานีตำรวจย่อยรับผิดชอบ โดยในแต่ละสถานีตำรวจมีสถานีย่อย ประมาณ 7 - 10 สถานีตำรวจ แล้วแต่ขนาดของเขตพื้นที่

ภาพที่ 3.2.20 อาคารกองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ

ปัจจุบัน กองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ มี 96 สถานีตำรวจย่อย ในหน่วยงาน 12 พื้นที่ และหน่วยงาน กองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ ทำหน้าที่รับแจ้งความจากประชาชนได้ด้วย โดยในแต่ละหน่วยงานแบ่งหน้าที่ออกเป็นฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายเสนาธิการ (งานอำนวยการ) สถิติประชากร บัตรประชาชน ความมั่นคงปลอดภัย ตำรวจยุติธรรม (สืบสวนสอบสวน) เป็นต้น

ภาพที่ 3.2.21 ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ และคณะผู้บริหารของ กองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ (Commissariat of Phnom Penh Municipal Police)

กองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ มีกำลังพลทั้งสิ้น 5,180 นาย เป็นตำรวจหญิง 358 นาย โดยตำรวจหญิงจะทำหน้าที่ในสำนักงาน เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานใน 12 พื้นที่ มีจำนวน 2,718 นาย[31]

สถานการณ์ด้านอาชญากรรม และการปฏิบัติหน้าที่ในการรับมือกับปัญหาต่างๆ ของกองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ มีดังนี้

1) ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน ในกรุงพนมเปญมีอาชญากรรมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ การใช้อาวุธ ตำรวจนครบาลจึงกำหนดมาตรการ 5 มาตรการ คือ

(1) การควบคุมประชากรในกรุงพนมเปญ โดยตรวจสอบตามบ้านเรือนประชาชน พื้นที่ที่ไม่มีทะเบียนบ้านถูกต้อง

(2) การควบคุมทะเบียนยานพาหนะ

(3) การควบคุมอาวุธปืน ด้วยการควบคุมอาวุธปืนที่อยู่ตามบ้าน รวมทั้งการตั้งจุดตรวจค้น

(4) การควบคุมสถานีที่เล่นการพนัน

---

[31] Gen. CHUON SOVANN. Deputy General Commissioner and Commissioner of Phnom Penh Municipal Police, 2 March 2016.

(5) ควบคุมผู้ใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ มีการใช้มาตรการให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบพื้นที่ต่างๆ และการสืบสวน ควบคุมผู้ต้องหาที่มีหมายจับ ผู้ที่เคยใช้ยาเสพติด ตำรวจนครบาลพนมเปญ มุ่งใช้มาตรการในการควบคุมเป็นหลักในการแก้ไขปัญหา เพราะหากปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นจะควบคุมได้ยาก

2) แก้ไขปัญหายาเสพติด จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 จากสถิติคดีทั่วประเทศ ผู้กระทำผิดกฎหมายที่มีโทษระดับสูงถึงกลาง ประมาณ 60 % เป็นผู้ใช้ยาเสพติด เป็นปัญหาใหญ่ที่ทำให้เกิดความปลอดภัย ผู้ที่ใช้ยาเสพติด มี 2 ลักษณะ คือ เป็นผู้ที่มีประวัติความประพฤติไม่ดี เด็กและเยาวชนที่ไม่เรียน ประชาชนที่ไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ และเป็นผู้ที่เคยกระทำผิดมาแล้ว ผลกระทบจากปัญหายาเสพติดทำให้ผู้กระทำผิดอาญามีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ในครอบครัวมีผู้ใช้ยาเสพติด จะเผาบ้าน ทำร้ายร่างกายบิดา มารดา เป็นต้น การแก้ไขปัญหาต้องนำตัวผู้ใช้ยาเสพติดออกห่างจากชุมชน เข้าศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการให้ความรู้แก่บิดา มารดา ครอบครัว หากมีบุตรหลานติดยาเสพติด ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อจัดการส่งไปศูนย์บำบัด

มาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของกองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ ใช้นโยบาย “ตัดกลางไม้” โดยเปรียบเทียบปัญหายาเสพติด เหมือนกับต้นไม้ต้นหนึ่ง ผู้ที่ผลิตยาเสพติดเปรียบเสมือนรากต้นไม้ ผู้ที่ขนส่งยาเสพติด เปรียบเสมือนรากไม้ในส่วนต่อมา ผู้จำหน่ายยาเสพติดเปรียบเสมือนกลางไม้ และผู้ใช้ยาเสพติดเปรียบเสมือนดอกไม้ ผลไม้ ดังนั้น การปราบปรามหากตัดกลางไม้ได้ ก็จะทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถหาซื้อยาเสพติดได้ ผู้ผลิตก็ไม่สามารถมีผู้นำไปจำหน่ายให้ได้ ทุกสถานีตำรวจ จำนวน 96 สถานีตำรวจ จะต้องสืบสวน ตรวจสอบผู้จำหน่ายยาเสพติดในพื้นที่ ร่วมกันปราบปรามยาเสพติด

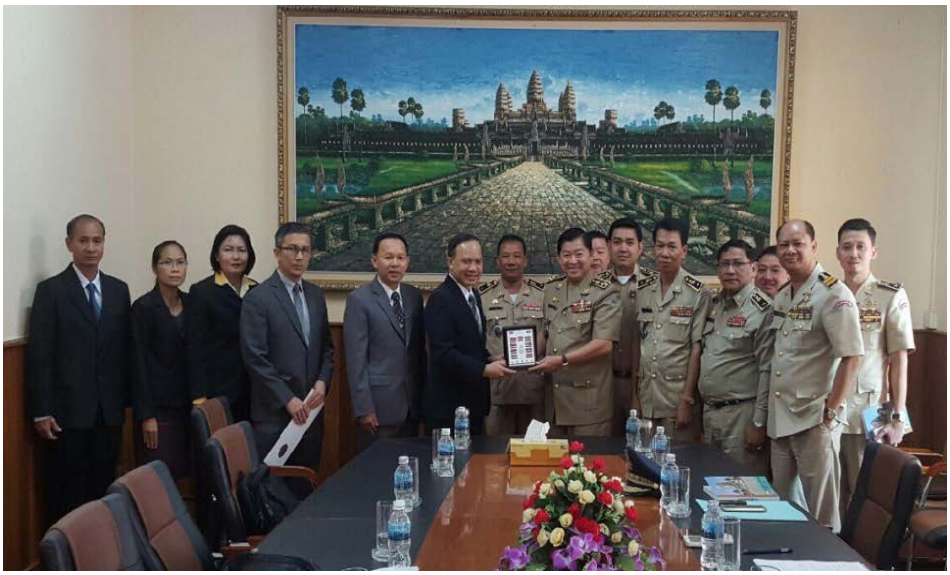
3) ปัญหาการจราจร เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากเกิดอุบัติเหตุและมีผู้เสียชีวิตมาก เฉลี่ยวันละ 6 คน จึงเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ จำกัดความเร็ว เมาไม่ขับ ใส่หมวกกันน็อค คาดเข็มขัดนิรภัย ห้ามใช้โทรศัพท์[32]

[32] Gen. CHUON SOVANN. Deputy General Commissioner and Commissioner of Phnom Penh Municipal Police, 2 March 2016.

ภาพที่ 3.2.22 การจราจรภายในกรุงพนมเปญในช่วงเวลากลางวัน

ภาพที่ 3.2.23 คณะนักวิจัยกับผู้บริหารกองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ

3.4.2 หน่วยงานระดับสถานีตำรวจ

จากการลงพื้นที่ศึกษาการปฏิบัติงานของ สถานีตำรวจ Inspection de la Police Khan Posenchey เป็นหน่วยงานตำรวจระดับรองจาก กองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ เป็น 1 ใน 12 หน่วยงานพื้นที่ มีกำลังพลประมาณ 300 นาย มีสถานีตำรวจย่อยภายในสังกัด จำนวน 12 สถานี

หน่วยงานสถานีตำรวจระดับ Inspection de la Police มีหัวหน้าสถานีตำรวจยศ พันตำรวจโท - พันตำรวจเอก แล้วแต่ขนาดของสถานีตำรวจ และหัวหน้าสถานีย่อยมียศ ร้อยตำรวจเอก มีกำลังพลประมาณ 20 นาย โดยอาจมีตำรวจหญิงประมาณ 2 นาย/สถานี

ภาพที่ 3.2.24 อาคารสถานีตำรวจ Inspection de la Police Khan Posenchey ในกรุงพนมเปญ

ในแต่ละสถานีตำรวจ มีหัวหน้าสถานี 1 นาย รองหัวหน้า 4 นาย แบ่งงานออกเป็น 4 แผนก คือ

1) ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย
2) ฝ่ายอาชญากรรม
3) ฝ่ายจราจร
4) ฝ่ายทะเบียน ทำบัตรประจำตัวประชาชน

หน่วยงานระดับสถานีตำรวจ จะทำหน้าที่รับคำร้องขอมีบัตรประจำตัวประชาชน จากพลเมืองกัมพูชา และเนื่องจากรัฐบาลกำหนดให้มีการทำบัตรแบบใหม่ ที่มีแถบเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ ทำให้ประชาชนกัมพูชาอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ทุกคน ต้องมายื่นคำรองขอทำบัตรประชาชน ดังนั้น ในช่วงปี พ.ศ. 2558 - 2559 จึงมีประชาชนมายื่นคำร้องขอทำบัตรประจำตัวประชาชนที่สถานีตำรวจจำนวนมาก

ภาพที่ 3.2.25 เจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการประชาชนกัมพูชาที่มาทำบัตรประชาชน ที่สถานีตำรวจ

อาคารสถานีตำรวจ ประกอบด้วยชั้นล่างเป็นสถานที่ทำการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ชั้นบนเป็นห้องประชุมขนาดเล็ก สำหรับการประชุมชี้แจงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในสถานี และเนื่องจากพื้นที่ในกรุงพนมเปญมีประชากรหนาแน่น และที่ดินมีราคาแพง จึงทำให้ที่ทำการของสถานีตำรวจค่อนข้างคับแคบ และมีพื้นที่จำกัด

ภาพที่ 3.2.26 บริเวณที่ทำการสถานีตำรวจในกรุงพนมเปญ และรถยนต์สายตรวจ

ยาพานะที่มีใช้ในสถานีตำรวจ ได้แก่ รถยนต์สายตรวจ (สีน้ำเงิน - ขาว) รถบรรทุกขนาดเล็กสำหรับบรรทุกคนหรือสิ่งของ และรถจักรยานยนต์ ประมาณ 10 คัน ใช้สำหรับเป็นหน่วยจู่โจม ออกตรวจตราและระงับเหตุ แต่เนื่องจากกรมตำรวจกัมพูชา ค่อนข้างขาดแคลนงบประมาณสำหรับค่าน้ำมันเชื้อเพลิงการใช้งานยานพาหนะที่มีอยู่ จึงเป็นไปอย่างจำกัด

ภาพที่ 3.2.27 รถจักรยานยนต์และรถบรรทุกขนาดเล็กที่ใช้ในสถานีตำรวจในกรุงพนมเปญ

ภาพรวมของอาชญากรรมในพื้นที่กรุงพนมเปญ ในปี ค.ศ. 2015 มีจำนวนลดลงจากปี ค.ศ. 2014 อาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ลักทรัพย์ในเคหสถาน โดยงัดแงะเข้าไปลักทรัพย์ และคดีลักรถจักรยานยนต์ ยาเสพติดประเภทยาบ้า

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในเขตกรุงพนมเปญ ช่วงเวลากลางวัน จะพบเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ในเครื่องแบบสีฟ้า อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามทางร่วมทางแยก เป็นระยะๆ และพบการตั้งจุดตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามถนนรอบนอกเมือง โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งจราจร และป้องกันปราบปราม ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งชุมชน ตลาด แหล่งที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายป้องกันปราบปรามหรือรักษาความสงบเรียบร้อย (ชุดสีน้ำตาล) พบเห็นตามแหล่งท่องเที่ยว ย่านการค้า ร้านค้าทอง โดยพกอาวุธปืนยาว (อาก้า) ทำหน้าที่เฝ้าระวังป้องกันเหตุร้าย

ภาพที่ 3.2.28 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรกัมพูชา พร้อมรถจักรยานยนต์สำหรับนำขบวนบุคคลสำคัญ

ในกรุงพนมเปญช่วงเวลากลางคืน มีสถานบันเทิง ร้านอาหาร คาราโอเกะ เปิดให้บริการจำนวนมาก มีทั้งคนกัมพูชาและชาวต่างชาติ ออกท่องเที่ยวในเวลากลางคืน สามารถพบเจ้าหน้าที่ตำรวจพกพาอาวุธปืนยาว อยู่ปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวังรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ภาพที่ 3.2.29 สถานที่ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเวลากลางคืนในกรุงพนมเปญ

ลักษณะที่แตกต่างจากประเทศอื่นในอาเซียน คือ มีร้านอาหารเกาหลีเหนือ เปิดให้บริการอาหารและแสดงโชว์บนเวที (พบร้านอาคารเกาหลีเหนือ ในประเทศอื่นได้น้อยมาก)

3.5 กองกำลังกึ่งทหาร (Royal Gendarmerie of Cambodia)

ในกัมพูชามีโครงสร้างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างจากประเทศอื่น โดยมีอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายในลักษณะเดียวกับตำรวจ คือ กองกำลังกึ่งทหาร หรืออาจเรียกว่า “สารวัตรทหาร” (Royal Gendarmerie of Cambodia) ทำให้มีเจ้าหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมายสองส่วนคือ[33]

(1) เจ้าหน้าที่ตำรวจยุติธรรม (Judicial Police) สังกัดกระทรวงมหาดไทย ตำรวจยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่ในด้านการป้องกันปราบปรามตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาฝ่ายตำรวจหรือทำหน้าที่ในด้านการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานตาม คำสั่งของอัยการหรือผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนแล้วแต่กรณี

(2) เจ้าหน้าที่สารวัตรทหาร หรือกองกำลังกึ่งทหาร (Military Police) หรือ Gendarmerie สังกัดกระทรวงกลาโหม มีอำนาจในการสืบสวนจับกุมความผิดเช่นเดียวกับตำรวจ โดยภารกิจจะเน้นไปที่งานด้านรักษาความปลอดภัย ดูแลความความสงบเรียบร้อย (Public Order) การจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินและความมั่นคง นอกจากนี้ยังรับผิดชอบงานด้านองค์กรอาชญากรรมและการก่อการร้ายอีกด้วย

---

[33] คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของพนักงานอัยการในการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน,* กันยายน 2559, หน้า 68-69.

Royal Gendarmerie of Cambodia ซึ่งเป็นกองกำลังกึ่งทหารที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย อยู่ภายใต้กระทรวงกลาโหม ขึ้นอยู่กับผู้บัญชาการทหารสูงสุด ปัจจุบันมี พลเอก Sao Sokha เป็นผู้บัญชาการ กองกำลัง Gendarmerie เป็นการจัดกองกำลังที่ได้รับอิทธิพลมาจากฝรั่งเศส ดังจะเห็นได้จากการใช้ชื่อเรียกกองกำลังนี้ ว่า Gendarmerie เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาฝรั่งเศส

ในปัจจุบัน คำว่า Gendarmerie ใช้เรียกกองกำลังตำรวจของฝรั่งเศส โดยหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในฝรั่งเศส มี 2 หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ Gendarmerie Nationale (GN) เป็นโครงสร้างงานตำรวจแห่งชาติที่มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจ มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน ก่อตั้งมาตั้งแต่สมัยนโปเลียน ในปี ค.ศ. 1791 พัฒนามาจากกองกำลังที่ติดอาวุธในอดีต และ Police Nationale (PN) ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1966 องค์กรบังคับใช้กฎหมายทั้งสองดังกล่าว มีความแตกต่างจากระบบการบังคับใช้กฎหมายของประเทศอื่นๆ เป็นองค์กรตำรวจที่แยกออกจากกัน โดย GN อยู่ภายใต้กระทรวงกลาโหม PN อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย ทั้งสององค์กรมีลักษณะการบริหารงานแบบรวมศูนย์เข้าสู่ส่วนกลาง โดยแบ่งเขตอำนาจการรับผิดชอบ คือ PN จะรับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อยและบังคับใช้กฎหมาย ในเขตเมืองหลวงคือกรุงปารีส และพื้นที่เขตเมืองอื่นๆ ส่วน GN รับผิดชอบในเขตเมืองเล็ก และพื้นที่ชนบทห่างไกลที่มีประชากรต่ำกว่า 10,000 คน[34]

ดังนั้น กองกำลัง Gendarmerie จึงเป็นการจัดรูปแบบในลักษณะคล้ายกองกำลังตำรวจของฝรั่งเศส คือเป็นกองกำลังที่ขึ้นอยู่กับกระทรวงกลาโหม เป็นกองกำลังกึ่งทหาร แต่ Gendarmerie ของกัมพูชา แตกต่างจาก GN ในฝรั่งเศส คือ Gendarmerie ของกัมพูชา มิได้แบ่งพื้นที่รับผิดชอบเฉพาะเขตเมืองเล็กและพื้นที่ชนบทเช่นเดียวกับฝรั่งเศส และมิได้มีบทบาทเฉพาะการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเท่านั้น แต่ Gendarmerie ของกัมพูชา มีเขตพื้นที่รับผิดชอบโดยทั่วไปและเน้นภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

กองกำลัง Royal Gendarmerie of Cambodia มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเช่นเดียวกับตำรวจ มีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีและจับกุมผู้กระทำผิดทั้งผู้กระทำผิดที่เป็นประชาชน รวมทั้งทหารที่กระทำผิด (เจ้าหน้าที่ตำรวจของกรมตำรวจกัมพูชา ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ไม่มีอำนาจจับกุมและสอบสวนทหารที่กระทำผิด) และเป็นกองกำลังสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการบังคับใช้กฎหมาย

---

[34] Harry R. Dammer and Jay S. Albanese. *Comparative Criminal Justice Systems*. (CA, US.: Wadsworth, 2014), pp. 105-106.

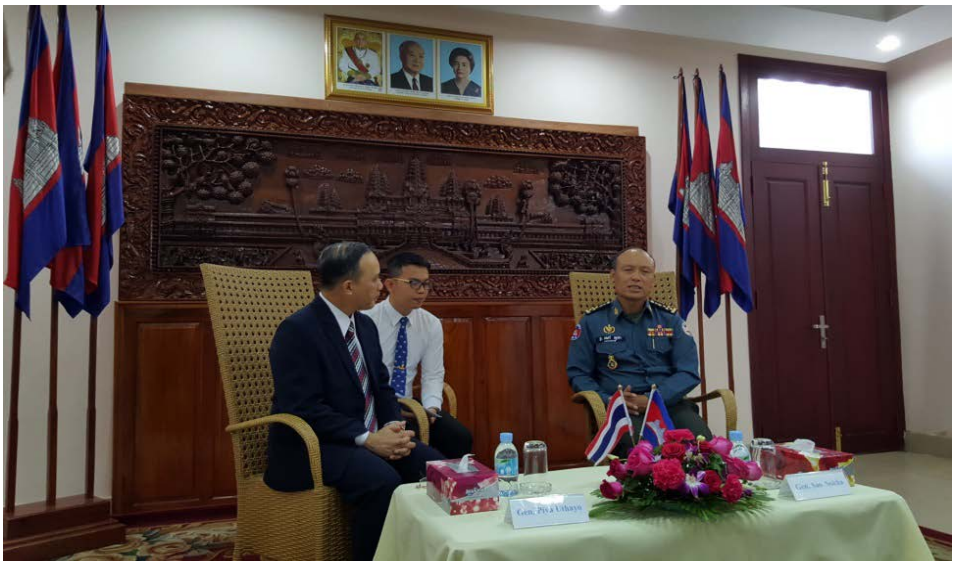
ภาพที่ 3.2.30 อาคารและสถานที่ตั้งกองกำลังกึ่งทหารกัมพูชา (Royal Gendarmerie of Cambodia)

ระบบการบริหารงานบุคคลของกองกำลังกึ่งทหารกัมพูชา มีระบบการบริหารงานบุคคลโดยเฉพาะ ใช้ยศแบบทหาร ดำเนินการสรรหา คัดเลือกและฝึกอบรมผลิตบุคลากรเอง กำหนดคุณสมบัติทั้งด้านความรู้ สมรรถภาพทางร่างกาย โดยเข้ารับการอบรมเป็นเวลา 9 เดือน มีกำลังพลทั่วประเทศประมาณ 11,000 นาย หน่วยงานนี้มีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ การควบคุมฝูงชนในเหตุการณ์ขนาดใหญ่ การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ รวมทั้งการควบคุมอาชญากรรมตามแนวชายแดน ยาเสพติด สินค้าหนีภาษี การป้องกันปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า หน่วยงานย่อยของ Gendarmerie มีอยู่ในระดับจังหวัดทุกจังหวัด และในบางอำเภอหน่วย Gendarmerie มีอำนาจจับกุมปราบปรามได้เหมือนตำรวจ และมีอำนาจดำเนินการต่อทหารที่กระทำผิดด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีอำนาจดังกล่าว[35]

[35] Gen. CHUON SOVANN. Deputy General Commissioner and Commissioner of Phnom Penh Municipal Police, 2 March 2016

ภาพที่ 3.2.31 คณะผู้วิจัยเข้าพบ พลเอก Sao Sokha ผู้บัญชาการกองกำลัง Gendarmerie ณ กองบัญชาการ

บทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของกองกำลังกึ่งทหาร คือการรักษาความสงบเรียบร้อย การควบคุมการชุมนุมสาธารณะ เนื่องจากเป็นกองกำลังที่กำลังพลจำนวนมากถึง 11,000 คน และมีหน่วยงานกระจายอยู่ในทุกจังหวัด การปฏิบัติหน้าที่มีอุปกรณ์ ยานพาหนะทั้งรถยนต์เก๋ง รถจักรยานยนต์ รถกระบะสำหรับการเคลื่อนย้ายกำลังพล อุปกรณ์ควบคุมฝูงชน

ภาพที่ 3.2.32 รถยนต์ที่ใช้ในราชการของกองกำลังกึ่งทหาร (Gendarmerie Royale) และอุปกรณ์การควบคุมฝูงชน

ที่มา: `จาก https://www.flickr.com/photos/26423305@N00/15462789378 และ http://www.thierrycoulon.com/travel/cambodia/cambodia. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

เหตุการณ์การชุมนุมประท้วงในกัมพูชา ที่มีการใช้กองกำลังกึ่งทหาร เข้าไปดำเนินการ เช่น การประท้วงของกลุ่มผู้สนับสนุนพรรค ซีเอ็นอาร์พี พรรคฝ่ายค้าน เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2557 บริเวณสวนสาธารณะในกรุงพนมเปญ หลังประท้วงต่อเนื่องกันหลายวัน เจ้าหน้าที่ปราบปรามจลาจลได้ใช้กำลังผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุมออกจากบริเวณพื้นที่ดังกล่าว[36]

ภาพที่ 3.2.33 เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงบริเวณสวนสาธารณะในกรุงพนมเปญ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ Gendarmerie

ที่มา: จาก http://www.thairath.co.th/content/393738. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ภาพที่ 3.2.34 พลเอก Sao Sokha ผู้บัญชาการ กองกำลังกึ่งทหาร และคณะผู้บริหาร (Gendarmerie) พร้อมคณะผู้วิจัย

[36] ตำรวจกัมพูชา บุกสลายชุมนุมที่สวนสาธารณะใน'พนมเปญ', ไทยรัฐออนไลน์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก http://www.thairath.co.th/content/393738)

ภาพที่ 3.2.35 ภาพเจ้าหน้าที่กองกำลังกึ่งทหารกัมพูชา Gendarmerie

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

ในอดีตกัมพูชาใช้ระบบกฎหมายซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลักความเชื่อทางประเพณีของศาสนาพุทธและลัทธิขอม ต่อมาเมื่อฝรั่งเศสเข้ามามีอิทธิพลและกัมพูชาตกลงทำสนธิสัญญายอมเป็นรัฐในอารักขาของฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1863 ระบบกฎหมายกัมพูชาก็ได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายของฝรั่งเศส และถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบกฎหมายแบบซีวิลลอว์ (Civil Law)[37] หรือระบบประมวลกฎหมายเป็นระบบกฎหมายที่ใช้กฎหมายลายลักษณ์อักษรเป็นหลักในการพิจารณาและตัดสินคดี

หลังจากได้รับเอกราชจากฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1954 กัมพูชาก็อยู่ภายใต้การปกครองของสมเด็จสีหนุ และนายพลลอน นอล จนกระทั่งกลุ่มเขมรแดงเข้ายึดกรุงพนมเปญ ได้สำเร็จในปี ค.ศ. 1975 ภายใต้การปกครองในแบบคอมมิวนิสต์ ระบบกฎหมายของกัมพูชา ได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของพรรคคอมมิวนิสต์ (The Communist Party of Kampuchea's - CPK) ในช่วงปี พ.ศ. 2518 - 2522 (ค.ศ. 1975 - 1979) พรรค CPK ของเขมรแดง ได้ล้มล้างระบบและสถาบันกฎหมายทั้งหมดของประเทศและเปลี่ยนไปใช้ระบบ

---

[37] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงานและแนวทางปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน,* ประเทศกัมพูชา, หน้า 1.

กฎหมายแบบเผด็จการแทน รวมทั้งการกวาดล้างและประหารชีวิตนักกฎหมายและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขากฎหมายให้หมดไปจากกัมพูชา ก่อให้เกิดสภาวะ “สุญญากาศทางกฎหมาย” (Legal Vacuum)[38]

ภายหลังจากปี พ.ศ. 2522 เวียดนามได้เข้ามามีอิทธิพลในกัมพูชาและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายอีกครั้ง โดยใช้ต้นแบบจากระบบกฎหมายเวียดนาม ต่อมาในภายหลังสหประชาชาติได้ยื่นมือเข้าช่วยเหลือกัมพูชาในช่วงปี พ.ศ. 2534 - 2536 โดยจัดตั้งองค์การบริหารชั่วคราวแห่งสหประชาชาติในกัมพูชา (UNTAC) The United Nations Transnational Authority in Cambodia เพื่อเข้ามาปฏิรูประบบกฎหมาย ซึ่งรวมไปถึงการออกกฎหมายใหม่อีกหลายฉบับ รวมถึงรัฐธรรมนูญกัมพูชาในปี พ.ศ. 2536 กฎหมายกัมพูชาปัจจุบันจึงเป็นการผสมผสานระหว่างจารีตประเพณีของกัมพูชา ระบบกฎหมายฝรั่งเศส และระบบกฎมายจารีตประเพณี (Common Law) ซึ่งเกิดขึ้นจากการที่ประเทศตะวันตกหลายๆ ประเทศเข้ามาบูรณะระบบกฎหมายของกัมพูชาหลังสงครามในประเทศสงบ[39]

ลำดับชั้นของกฎหมายและกฎหมายลักษณะต่างๆ ในกัมพูชา มีดังนี้[40]

- รัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญเป็นแหล่งสูงสุดของกฎหมายในประเทศกัมพูชา
- อนุสัญญาระหว่างประเทศ
- กฎหมาย กฎหมายถูกนำมาใช้โดยสมัชชาแห่งชาติและวุฒิสภาและประกาศใช้โดยกษัตริย์หรือรักษาการแทนประมุขของรัฐ กฎหมายต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด
- พระราชกฤษฎีกา ออกโดยกษัตริย์ และพระราชกฤษฎีกาต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด
- พระราชกฤษฎีกาย่อย เป็นกฎหมายลูกที่คณะรัฐมนตรีและลงนามโดยนายกรัฐมนตรี พระราชกฤษฎีกาย่อยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัดและสอดคล้องกับกฎหมาย
- ประกาศ ประกาศคือคำแถลงหรือแจ้งผลการพิจารณาของรัฐมนตรีหรือระหว่างกระทรวงลงนาม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ประกาศต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายย่อยหรือพระราชกฤษฎีกา

---

[38] เรื่องเดียวกัน, หน้า 1-2

[39] ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์ โดยสำนักงาน ก.พ., *ระบบกฎหมายกัมพูชา* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2561 จากwww.aseanthai.net/ewt_news.php?nid=3674&filename=index

[40] พัชรา สินลอยมา และคณะ, *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน* (นครปฐม: โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2555), หน้า 202.

- หนังสือเวียน เป็นตราสารที่กระทรวงได้ใช้อำนาจในการชี้แจงเกี่ยวกับกฎหมายหรือเพื่อให้คำแนะนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ฉบับปี ค.ศ. 1993 บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของชนชาวกัมพูชา ได้แก่[41]

มาตรา 31 ราชอาณาจักรกัมพูชาตระหนักและเคารพสิทธิมนุษยชน ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อตกลงและอนุสัญญาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน สิทธิสตรี และสิทธิเด็ก ประชาชนกัมพูชาย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิ เสรีภาพ และภาระหน้าที่เท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ความเชื่อทางศาสนา ความคิดทางการเมือง ถิ่นกำเนิด ฐานะทางสังคม ทางทรัพย์สินหรือฐานะอื่น การใช้สิทธิและเสรีภาพของแต่ละบุคคลจะต้องไม่กระทบสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 32 ประชาชนกัมพูชามีสิทธิในการดำรงชีวิต เสรีภาพส่วนบุคคล และความปลอดภัย กัมพูชาไม่มีบทลงโทษประหารชีวิต

มาตรา 38 ห้ามมิให้มีการทารุณกรรมบุคคลใดบุคคลหนึ่ง กฎหมายให้การคุ้มครองชีวิต เกียรติยศ และศักดิ์ศรีของประชาชน การดำเนินคดี การจับ หรือการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด การบังคับขู่เข็ญ การทรมาน หรือทารุณกรรมต่อผู้ถูกคุมขังหรือนักโทษจะกระทำมิได้ บุคคลที่กระทำ มีส่วนร่วม หรือวางแผนกระทำการดังกล่าวจะถูกลงโทษตามกฎหมาย การรับสารภาพที่เกิดจากการบังคับทางร่างกายหรือจิตใจ จะนำมาเป็นหลักฐานความผิดมิได้ กรณีมีเหตุสงสัยให้ถือประโยชน์แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ถือเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิด ประชาชนกัมพูชาทุกคนมีสิทธิขอความช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความ

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

โครงสร้างสถาบันตุลาการของกัมพูชา ระบบศาลประกอบไปด้วยศาลฎีกา (Supreme Court) ศาลอุทธรณ์ (Appellate Court) ศาลจังหวัด (Provincial/ Municipal Courts) ศาลทหาร (Military Court) และศาลที่มีชื่อว่า “Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia (ECCC)” ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาคดีอาชญากรรมร้ายแรงที่เกิดขึ้นระหว่างสงครามภายใต้ ระบอบเขมรแดง[42]

4.2.1 ศาลฎีกา เป็นศาลสูงสุดของประเทศ มีเขตอำนาจศาลเหนือดินแดนราชอาณาจักรกัมพูชา พิจารณาข้อกฎหมายในคดีที่คู่ความฎีกาขึ้นมาจากศาลอุทธรณ์ ยกเว้นเพียงแต่คดี

---

[41] เรื่องเดียวกัน, หน้า 203.

[42] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงานและแนวทางปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน,* ประเทศกัมพูชา, หน้า 2

ที่คู่ความร่วมมีการยื่นฎีกาจากศาลอุทธรณ์ (Joint Claim) ซึ่งศาลฎีกาจะสามารถพิจารณาทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง แบ่งเป็น แผนกแพ่งและสังคม (Civil and Social Chamber) และแผนกอาญา (Penal Chamber) ศาลฎีกาไม่มีอำนาจในการตรวจสอบกฎหมายหรือข้อบังคับใดๆ ศาลฎีกาพิจารณาคดีโดยใช้กฎหมายเข้ากับข้อเท็จจริงในคดีเท่านั้น[43]

4.2.2 ศาลอุทธรณ์ มีเขตอำนาจศาลเช่นเดียวกับศาลฎีกา พิจารณาคดีที่อุทธรณ์ขึ้นมาจากศาลชั้นต้น (ซึ่งรวมถึงศาลทหารด้วย) ศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีความทั้งในข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง [44]

4.2.3 ศาลชั้นต้น ประกอบด้วย ศาลจังหวัด (Municipal/Provincial Court) ศาลทหาร (Military Court) ซึ่งศาลจังหวัด ประกอบด้วย ศาลจังหวัดแผนกแพ่ง และศาลจังหวัดแผนกอาญา ศาลทหารมีเขตอำนาจศาลในคดีที่เป็นความผิดทางทหารเท่านั้น และเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบของกองกำลังทางทหารหรือการก่อความเสียหายแก่ทรัพย์สินทางทหาร[45]

4.2.4 อัยการ สำนักงานอัยการ (Department of General Prosecution) ประกอบไปด้วย 3 แผนก คือ[46]

1) แผนกงานกำกับดูแลสืบสวนสอบสวน (Office of Investigation and Supervision of Investigation) ทำหน้าที่กำกับดูแลให้การสืบสวนสอบสวนและการตรวจสอบเอกสารของหน่วยงานต่างๆ เป็นไปตามกฎหมาย แผนกนี้สามารถปฏิบัติการสืบสวนสอบสวนได้ถ้ามีเหตุจำเป็น

2) แผนกงานคดีอาญา (Criminal Office) ปฏิบัติงานสนับสนุนสำนักงานอัยการ ในการใช้สิทธิเพื่อดำเนินคดีอาญา ตั้งข้อกล่าวหา จัดทำเอกสารในการยื่นคดีอาญา

3) แผนกงานคดีแพ่ง (Civil Office) ปฏิบัติงานสนับสนุนสำนักงานอัยการในคดีแพ่งที่กระทบต่อผลประโยชน์ของแผ่นดิน หรือคดีแพ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้เยาว์และผู้พิการ รวบรวมข้อมูลและหลักฐานเพื่อส่งให้อัยการจัดทำข้อสรุปเพื่อดำเนินคดี

---

[43] เรื่องเดียวกัน

[44] เรื่องเดียวกัน

[45] เรื่องเดียวกัน

[46] K. Neam, Introduction to the Cambodian Judicial Process (The Asia Foundation, 1998), available online at <http:// www.kas.de/wf/doc/kas_31083-1522-2-30.pdf> (accessed 10 March 2013) อ้างใน สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงานและแนวทางปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน,* ประเทศกัมพูชา, หน้า 3

พนักงานอัยการมีอำนาจพิจารณาข้อกล่าวหา ออกหมายค้นหมายจับ และมีอำนาจตรวจค้นและจับกุมเช่นเดียวกับตำรวจรวมทั้งยื่นฟ้องคดีอาญา ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 131 ใหม่ (มาตรา 112 เดิม) ให้กรมอัยการมีสิทธิในการยื่นฟ้องคดีอาญา โครงสร้างองค์กรของอัยการในพื้นที่ต่างๆ แบ่งออกเป็น[47]

1) สำนักงานอัยการของศาลชั้นต้น ในแต่ละจังหวัดจะมีศาลจังหวัดซึ่งเป็นศาลชั้นต้น 1 แห่ง อัยการจึงอยู่กับศาลจังหวัดดังกล่าว

2) สำนักงานอัยการศาลอุทธรณ์ ตั้งอยู่ในกรุงพนมเปญ จะมีสำนักงานอัยการศาลอุทธรณ์เรียกว่ามหาอัยการศาลอุทธรณ์ อยู่ที่ศาลอุทธรณ์ มีสิทธิลงโทษเจ้าหน้าที่ตำรวจยุติธรรมที่กระทำผิดตามระเบียบ และมีอำนาจส่งเรื่องให้อัยการศาลชั้นต้นตั้งข้อกล่าวหาในคดีใดคดีหนึ่งได้

3) สำนักงานอัยการศาลฎีกา จะมีสำนักงานอัยการศาลฎีกาเรียกว่ามหาอัยการศาลฎีกา

4.3 การดำเนินคดีอาญา

4.3.1 การจับกุมตัวผู้กระทำผิด

ตำรวจยุติธรรมหรือสารวัตรทหาร มีหน้าที่สืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย กรณีความผิดซึ่งหน้าจับโดยไม่มีหมายจับ ในกรณีที่ต้องออกหมายจับ พนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจออกหมายจับ ส่วนคดีใหญ่ๆ หรือคดีสำคัญ ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวน เป็นผู้ออกหมายจับหรือสั่งให้จับได้ ผู้จับจะต้องแจ้งสิทธิตามรัฐธรรมนูญให้ผู้ถูกจับทราบ จะต้องบันทึกข้อความเกี่ยวกับการจับ เมื่อทำการจับกุมแล้ว ต้องนำตัวผู้ถูกจับไปสถานีตำรวจและสามารถควบคุมตัวได้ 48 ชั่วโมง ส่วนในคดีสำคัญหรือกรณีพิเศษ 72 ชั่วโมง ในกรณีจับตามหมายจับของศาลส่งตัวไปเรือนจำ (อัยการก็มีอำนาจจับได้เช่นกัน) จากนั้นต้องรายงานการจับกุมไปยังพนักงานอัยการ ภายใน 48 ชั่วโมง พร้อมสำนวนและตัวผู้ถูกจับ ดังนั้น การประกันตัวหรือปล่อยชั่วคราวในชั้นตำรวจจะเป็นกรณีการใช้ดุลพินิจ กล่าวคือ แม้กฎหมายจะให้มีประกันตัวก็ตาม แต่ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้รับการประกันตัวในชั้นจับกุม[48]

กัมพูชามีสมาคมทนายความ โดยทนายความไม่มีเงินเดือน รายได้จึงมาจากการรับจ้างว่าความ ทนายความจะพบลูกความหรือผู้ถูกจับได้ เมื่อระยะเวลาผ่านไป 24 ชั่วโมงหลังจากถูกจับกุม เมื่อครบ 48 ชั่วโมง หรือในคดีสำคัญเมื่อครบ 72 ชั่วโมง จะต้องส่งเรื่องให้อัยการ[49]

---

[47] พัชรา สินลอยมา และคณะ, *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*, หน้า 204.

[48] เรื่องเดียวกัน, หน้า 205

[49] เรื่องเดียวกัน

อำนาจของพนักงานอัยการ เมื่อรับตัวผู้ถูกจับพร้อมสำนวนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว อัยการจะพิจารณาการตั้งข้อหา พยานหลักฐาน การควบคุมตัว การปล่อยตัวชั่วคราว ในกรณีข้อหาไม่ถูกต้องและหรือพยานหลักฐานไม่เพียงพอ อัยการมีอำนาจปล่อยตัวผู้ถูกจับได้ ในคดีเล็กน้อย อัยการส่งเรื่องให้ศาลฝ่ายพิจารณาได้ทันที แต่ถ้าเป็นคดีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องส่งเรื่องให้ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนดำเนินการก่อน อัยการจะต้องส่งสำนวนไปยังผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนก่อน ซึ่งผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนสามารถสั่งการ ให้ตำรวจหรืออัยการช่วยดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ เช่น ทำการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม และในบางครั้งผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนดำเนินการเองก็ได้[50] ดังนั้น พนักงานอัยการ และผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวน จึงมีอำนาจเข้ามาในกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐานก่อนการฟ้องคดีได้ รวมทั้งการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาด้วย

ในคดีที่อาจมีความสลับซับซ้อน หรือมีปัญหาในคดีที่ต้องพิจารณา พนักงานอัยการจะมีบทบาทเข้ามากำกับดูแล และร่วมทำงานกับตำรวจยุติธรรม และมีข้อกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนว่า ในกรณีที่อัยการให้ตำรวจดำเนินการแล้ว ตำรวจจะต้องทำตาม หากตำรวจไม่ทำตามแล้ว เป็นหน้าที่ของหัวหน้าอัยการศาลอุทธรณ์ สั่งลงโทษตำรวจที่ไม่ทำตามคำสั่งของอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจกับพนักงานอัยการมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และเพื่อป้องกันกรณีตำรวจตรวจค้นและติดต่ออัยการไม่ได้ กระทรวงยุติธรรมได้แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบของอัยการไว้เป็นพื้นที่ นอกจากนี้ จะมีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างตำรวจ อัยการ ศาล และบุคคล ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา[51]

4.3.2 การฟ้องคดี

เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวน ซึ่งมีการรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว อัยการจะพิจารณาว่าข้อหาที่ตำรวจฝ่ายยุติธรรมตั้งข้อกล่าวหานั้นถูกต้องหรือไม่ ในกรณีตั้งข้อหาหรือพยานหลักฐานไม่พอเพียงยืนยันการกระทำความผิด จะไม่ฟ้องผู้ต้องหา หากผู้เสียหายไม่เห็นด้วยให้ยื่นอุทธรณ์ต่ออัยการศาลอุทธรณ์ภายใน 1 เดือน

4.3.3 การพิจารณาคดี

หลังจากอัยการได้รับสำนวนจากตำรวจฝ่ายยุติธรรมแล้ว จะส่งเรื่องให้ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนแสวงหาความจริง เพื่อยืนยันว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนมีอำนาจออกหมายขัง ปล่อยชั่วคราว เมื่อรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว พยานหลักฐานเพียงพอยืนยันการกระทำความผิดส่งเรื่องไปศาลชั้นต้นเพื่อพิจารณาในชั้นศาลต่อไป การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นในคดีสำคัญหรือร้ายแรง องค์คณะผู้พิพากษา 3 คน หากคดีเล็กน้อย ผู้พิพากษา 1 คน ในทางตรงกันข้ามหากคดีไม่มี

---

[50] เรื่องเดียวกัน

[51] เรื่องเดียวกัน, หน้า 208.

พยานหลักฐานเพียงพอ หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ผิด ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนจะยกฟ้อง ไม่ส่งเรื่องให้ศาลชั้นต้นพิจารณาต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้เสียหายหรืออัยการไม่เห็นด้วย สามารถไปฟ้องที่ศาลอุทธรณ์ได้[52]

4.3.4 หลังการพิจารณาคดี

เมื่อการพิพากษาคดีสิ้นสุด จะเข้าสู่ขั้นตอนการบังคับตามคำพิพากษาหรือการลงโทษ จำเลย กัมพูชาไม่มีโทษประหารชีวิต แต่มีโทษจำคุกสูงสุดตลอดชีวิต การกำหนดโทษจำคุกระยะเวลาไม่เกิน 30 ปี การขออภัยโทษผู้กระทำผิดที่ศาลพิพากษาเสร็จเด็ดขาดหรือคดีถึงที่สุดแล้ว จะต้องรับโทษ 2 ใน 3 ส่วน ของโทษที่ตัดสินจากนั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยการพิจารณาเบื้องต้นของคณะกรรมการมีกระทรวงยุติธรรมร่วมตรวจสอบด้วย และเป็นอำนาจของพระมหากษัตริย์กัมพูชาในการอภัยโทษ[53]

การดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ผู้กระทำผิดที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี ไม่ต้องรับโทษทางอาญา การจับกุมใช้เครื่องพันธนาการเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ การสอบสวนเด็กไม่มีสหวิชาชีพร่วมถามปากคำ ปกติการควบคุมแยกควบคุมไม่ปะปนกับผู้ใหญ่ แต่เนื่องจากกัมพูชาไม่มีสถานพินิจ กัมพูชาจึงมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนอายุ 14 - 18 ปี ในศาลผู้ใหญ่และถูกคุมขังในเรือนจำผู้ใหญ่ ในบางจังหวัด โดยเฉพาะในเขตที่ไม่มีสถานที่แยกขังอย่างเด็ดขาด[54]

4.4 กฎหมายที่มีโทษทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

4.4.1 ยาเสพติด นอกจากจะมีกฎหมายอาญาแล้วยังมีกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับยาเสพติดใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิด โทษสูงสุดคือจำคุกตลอดชีวิต เช่น มียาเสพติดน้ำหนัก 80 กรัมขึ้นไป โทษจำคุก 20 ปี หรือ 30 ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต เป็นต้น ประเทศกัมพูชามีสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ทำงานร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

4.4.2 การค้ามนุษย์ข้ามชาติ ชาวกัมพูชาจะบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ประเทศกัมพูชามีกฎหมายเฉพาะในเรื่องการค้ามนุษย์ข้ามชาติ นอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอาญา รวมทั้งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 46 กำหนดว่า การค้ามนุษย์ การใช้ให้เป็นโสเภณี หรือการกระทำลามกที่กระทบต่อชื่อเสียงของสตรีจะกระทำมิได้ สตรีไม่อาจถูกให้ออกจากงานเพราะการตั้งครรภ์ สตรีมีสิทธิลาคลอดโดยได้รับค่าจ้างเต็มจำนวนและไม่ต้องเสียความอาวุโสหรือสิทธิประโยชน์ทางสังคมอื่น รัฐและสังคมต้องให้โอกาสกับสตรี โดยเฉพาะสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือทางสังคมอย่างเพียงพอ สตรีสามารถมีงานทำ ได้รับการรักษาพยาบาล บุตรได้เข้าโรงเรียน และมีสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสม

---

[52] เรื่องเดียวกัน, หน้า 206.

[53] เรื่องเดียวกัน, หน้า 207.

[54] เรื่องเดียวกัน, หน้า 207.

4.4.3 ฉ้อโกง อัตราโทษระหว่าง 6 เดือน ถึง 3 ปี ไม่มีกฎหมายที่บัญญัติไว้พิเศษ แต่มีระบุในกฎหมายอาญาของประเทศกัมพูชา ปัจจุบันมี “การหลอกลวงโดยผู้กระทำความผิดใช้โทรศัพท์ในการโทรหลอกลวงในลักษณะ Call Center” เป็นขบวนการหลอกลวงเอาเงินประชาชนหรือหลอกเหยื่อให้โอนเงินให้ กลุ่มผู้กระทำความผิดจะใช้ประเทศกัมพูชาเป็นสถานที่ตั้ง มีชาวจีน เวียดนาม ไต้หวัน เป็นผู้ร่วมขบวนการ มีการจับกุมดำเนินคดีเข้าเมืองผิดกฎหมาย แล้วส่งตัวกลับประเทศ

4.4.4 เข้าเมืองผิดกฎหมาย ปกติควบคุมตัวไว้แล้วส่งกลับประเทศตามสัญชาติ ประเทศกัมพูชามีกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ส่วนใหญ่ผู้เข้าเมืองผิดกฎหมายจะเป็นชาวจีน เวียดนาม ไต้หวัน ลาว และไทย ตามลำดับ เข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานและค้าขาย ประเทศไทยกับกัมพูชามีข้อตกลงร่วมกัน คือ จับ ควบคุม รายงาน ส่งกลับประเทศในกรณีเข้าเมืองผิดกฎหมายโดยไม่มีความผิดฐานอื่น

4.4.5 การชุมนุมในที่สาธารณะ กัมพูชาประกาศใช้กฎหมายการชุมนุมในที่สาธารณะครั้งแรกในปี พ.ศ. 2534 ก่อนที่จะมีการประกาศใช้กฎหมายการชุมนุมในที่สาธารณะฉบับใหม่ในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้นำการชุมนุมทำหนังสือแจ้งการจัดการชุมนุมแก่ฝ่ายปกครองในท้องที่ที่จะจัดการชุมนุมล่วงหน้า โดยในคำร้องต้องชี้แจงจุดประสงค์ของการชุมนุม สถานที่ ระยะเวลาที่จะทำการชุมนุม รวมทั้งจำนวนคนหรือยานพาหนะที่ใช้ในการชุมนุม นอกจากนี้ก็ต้องแนบสำเนาบัตรประชาชนของแกนนำสามคนไปในคำร้องด้วย

ภาพที่ 3.2.36 แสดงภาพการชุมนุมประท้วงในกัมพูชา

ที่มา: จาก https://www.google.co.th/search?safe=strict&tbm=isch&sa=1&q._สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ภาพที่ 3.2.37 แสดงภาพแรงงานชาวกัมพูชารวมตัวกันที่สวนสาธารณะก่อนเดินขบวนประท้วงไปตามถนนสายต่างๆ ในกรุงพนมเปญ เรียกร้องปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำให้สูงขึ้น นับเป็นการชุมนุมครั้งใหญ่ที่สุดของแรงงาน Agence France - Presse/Tang Chhin Sothy.

ที่มา: จาก http://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews.aspx?NewsID=9570000117553. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ตามหลักการแล้ว การแจ้งการชุมนุมเป็นเพียงการแจ้งเพื่อทราบและเพื่อประสานงานให้เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมและผู้ที่ใช้เส้นทางสัญจรเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติ การชุมนุมในที่สาธารณะมักจะไม่ได้รับอนุญาต โดยมีเหตุผลว่าการชุมนุมก่อให้เกิดความไม่สงบ ทำให้การจราจรติดขัดกระทบต่อสิทธิของผู้อื่น ซึ่งเจ้าหน้าสามารถใช้ดุลพินิจตามกฎหมายที่จะสั่งระงับการชุมนุมได้ หากเห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อความมั่นคงหรือต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ภาพที่ 3.2.38 แสดงภาพการประท้วงของประชาชนกัมพูชาในกรุงพนมเปญ

ที่มา: จาก https://www.google.co.th/search?safe=strict&tbm=isch&sa=1&q. สืบค้นข้อมูล เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะ คือ กฎหมายกำหนดให้รัฐจัดสรรพื้นที่เป็น “สวนเสรีภาพ หรือ Freedom Park” เพื่อให้ชาวกัมพูชาใช้จัดการชุมนุม รวมตัว หรือใช้เป็นพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยปกติการจัดการชุมนุมสาธารณะในสวนเสรีภาพ จะทำได้ง่ายกว่าการชุมนุมในพื้นที่สาธารณะ อย่างไรก็ตาม การจัดชุมนุมในสวน ซึ่งอยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางของปัญหา เช่น หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการพัฒนา หรือโรงงานอุตสาหกรรมที่กดค่าจ้างแรงงาน ก็ยากที่จะสามารถสร้างแรงกดดันที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีได้อย่างแท้จริง

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจกับส่วนราชการต่างๆ

หน่วยงานตำรวจในระดับพื้นที่ เช่น กองบัญชาการตำรวจนครบาลกัมพูชา มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในด้านการป้องกันอาชญากรรมและการแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นการแก้ไขปัญหาในภาพรวม โดยตำรวจจะทำงานร่วมกับโรงพยาบาล ประชาชน โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถาบันตุลาการ มีความร่วมมือกันระหว่างตำรวจนครบาล ตำรวจในพื้นที่ ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในการดูแล

ความปลอดภัย ทุกหน่วยมีหน้าที่ช่วยกันป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งหน่วยงาน Gendarmerie ด้วย[55]

นอกจากนี้ หน่วยงานตำรวจกับฝ่ายปกครอง จะมีการทำงานร่วมกัน โดยหน่วยงานตำรวจจะทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ มีคณะกรรมการกลาง ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ มีสารวัตรทหาร และตำรวจท้องที่ หัวหน้าสำนักงานอำเภอ ร่วมเป็นกรรมการ มีการประชุมเดือนละครั้ง เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ ความมั่นคง การบริการสาธารณะ ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรม

5.2 หน่วยงานตำรวจกับหน่วยงานด้านความมั่นคง

กองกำลังกระทรวงกลาโหม รับผิดชอบดูแลด้านกำลังพลและการเมือง มีกองกำลังทหารสูงสุดทำหน้าที่ในการฝึกอบรม มีรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ทำหน้าที่ในการสั่งการ ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการชุมนุมประท้วง ก็จะต้องรับคำสั่งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยมีความร่วมมือกันระหว่างตำรวจและกระทรวงกลาโหมทำหน้าที่ในการปราบปรามการชุมนุมประท้วง สำหรับกรณีการปราบปรามการชุมนุมที่สำคัญซึ่งต้องใช้กำลังมากจะใช้กองกำลังสารวัตรทหาร แต่ถ้าใช้กำลังพลน้อยจะใช้ตำรวจ หรือถ้าตำรวจไม่สามารถรับถือกับการชุมนุมประท้วงได้ ก็จะใช้กองกำลังทหาร[56]

5.3 การทำงานร่วมกับภาคเอกชน เพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

เนื่องจากกัมพูชามีนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นรายได้สำคัญของประเทศ รัฐบาลมุ่งเน้นการพัฒนาสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก รวมทั้งแหล่งการค้าขาย ตลาด ซึ่งมีนักท่องเที่ยวและชาวกัมพูชาไปซื้อสินค้าจำนวนมาก มีการรักษาความปลอดภัยและจัดระเบียบพื้นที่เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย ควบคุมและจัดระเบียบมัคคุเทศก์ ที่ให้บริการนักท่องเที่ยว

---

[55] Gen. CHUON SOVANN. Deputy General Commissioner and Commissioner of Phnom Penh Municipal Police, 2 March 2016.

[56] Ibid.

ภาพที่ 3.2.39 การจัดระเบียบและรักษาความปลอดภัยภายในพระบรมมหาราชวัง ในกรุงพนมเปญ

ตามสถานที่ท่องเที่ยว ย่านร้านค้า ตลาด ซึ่งมีชาวกัมพูชาหรือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไปท่องเที่ยวซื้อสินค้าจำนวนมาก เจ้าของผู้ประกอบการจะจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชน เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 3.2.40 พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณตลาดที่นักท่องเที่ยวจำนวนมาก

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing)

6.1 ความสัมพันธ์ระดับนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

กรมตำรวจกัมพูชา ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ. 1956 โดยมีกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติของกัมพูชา (The INTERPOL National Central Bureau (NCB) for Cambodia) เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมความมั่นคงกลางแห่งเลขาธิการตำรวจแห่งชาติ (Central Security Department of the National Police Commissariat General) มีหน้าที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล เกี่ยวกับอาชญากรรม ผู้กระทำผิด ร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับด้านเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้หลบหนีคดี อาชญากร ทั้งที่ต้องการตัวจากกัมพูชาหรือประเทศสมาชิกอื่นๆ ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับคนร้ายหลบหนีและอาชญากร รวมทั้งดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการข่าวที่เกี่ยวข้อง[57]

ภาพที่ 3.2.41 เจ้าหน้าที่ตำรวจในกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติของกัมพูชา (NCB Cambodial)

ที่มา: INTERPOL [Online]. Available from: https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Cambodia/Cambodia/NCB-Officers-take-both-local-and-international-calls [2016, December 20]

[57] INTERPOL [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2016/N2016-142 [2016, December 20]

กัมพูชามีความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากล ในด้านการประสานงานข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม และการจับกุมตัวผู้ต้องหาที่ต้องการตัวจากต่างประเทศ เช่น เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 2016 มีคนร้ายหลบหนีข้ามแดนในคดีความผิดทางเพศต่อเด็กที่ร้ายแรง ซึ่งสำนักงานตำรวจสากลแห่งบรัสเซลประเทศเบลเยี่ยมต้องการตัว มีการตรวจสอบและประสานงานพบตัวอยู่ในกัมพูชา จึงดำเนินการส่งตัวกลับไปดำเนินคดีที่เบลเยี่ยม ซึ่งเป็นไปตามความร่วมมือระหว่างองค์การตำรวจสากล ระหว่างกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (NCB) ของกัมพูชากับเบลเยี่ยม รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กรณีดังกล่าวองค์การตำรวจสากลแห่งบรัสเซล ได้ดำเนินการให้มีการออกหมายแดง (INTERPOL Red Notice) กับชายสัญชาติดัตช์ ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2016 เมื่อชายคนดังกล่าวได้หลบหนีคดีความผิดทางเพศต่อเด็ก และมีไว้ในครอบครองและเผยแพร่ภาพลามกอนาจารเด็ก ความร่วมมือระหว่างองค์การตำรวจระหว่างประเทศ ทำให้มีการสืบสวนและพบตัวชายดังกล่าวในกัมพูชาเมื่อวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 2016 และส่งตัวกลับเบลเยี่ยม ถึงสนามบิน Zaventem ในวันที่ 17 มีนาคม ค.ศ. 2016 ซึ่งชายดังกล่าวได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น Antwerp และตำรวจท่าอากาศยาน Zaventem จับกุมตัวไปดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป[58]

ผู้อำนวยการ Peter De Buysscher หัวหน้าหน่วยงานตำรวจสากลบรัสเซลส์ (INTERPOL Brussels) และผู้อำนวยการความร่วมมือตำรวจระหว่างประเทศของเบลเยี่ยม (Belgium's International Police Cooperation Directorate) ได้กล่าวให้ความเห็นต่อคดีนี้ไว้ว่า

> คดีนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องทำงานร่วมกันและแบ่งปันข้อมูลข่าวสารที่สำคัญอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อผลการปฏิบัติการที่ดีเช่นนี้ เครื่องมือสำหรับงานตำรวจขององค์การตำรวจสากล ทำให้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถร่วมมือกันได้แม้ว่าจะมีระยะทางห่างกันเกือบ 10,000 กิโลเมตร ทำให้อาชญากรอันตรายเข้าไปอยู่ในห้องควบคุมก่อนที่จะมีเด็กต้องตกเป็นเหยื่อมากไปกว่านี้จากการกระทำของเขา[59]

คดีดังกล่าวนอกจากจะได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานตำรวจสากลของกัมพูชาแล้ว ยังมีการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานตำรวจอื่นๆ ได้แก่ หน่วยงานการค้ามนุษย์ กรมสืบสวนสอบสวน

---

[58] INTERPOL, *Internationally wanted paedophile behind bars thanks to swift police action by Cambodia and Belgium via INTERPOL* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/News/N201605 [2018, January 1]

[59] Ibid.

อาชญากรรม กรมตำรวจวิทยาการและเทคนิค หน่วยงานอาชญากรรมข้ามชาติและต่อต้านการก่อการร้าย กรมตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจเสียมเรียบ และหน่วยงานปกป้องเด็กแห่งชาติ

นอกจากความร่วมมือในด้านการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารอาชญากรและการส่งผู้กระทำผิดที่ต่างประเทศต้องการตัวกลับประเทศแล้ว ตำรวจกัมพูชา ก็มีบทบาทกับองค์การตำรวจสากลในการฝึกอบรมและยกระดับการประสานงานร่วมมือกันต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การร่วมมือกับองค์การตำรวจสากลจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการปลอมแปลงเอกสารเดินทาง ณ กรุงพนมเปญ เมื่อวันที่ 2 - 4 พฤศจิกายน ค.ศ. 2016 ในขณะที่การก่อการร้ายและอาชญากรรมอื่นๆ มีการใช้เอกสารเดินทางปลอมเพื่อเดินทางข้ามพรมแดนเพิ่มมากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมเขตแดน รวมทั้งเจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์ ด้านการตรวจพิสูจน์เอกสาร เพื่อพัฒนาความรู้ในการตรวจสอบหนังสือเดินทางและเอกสารการเดินทางอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง[60]

Davuth Ly รองหัวหน้าเจ้าหน้าที่ของตำรวจกัมพูชา ได้กล่าวไว้ว่า

> การฝึกอบรมครั้งนี้ เป็นหลักฐานยืนยันถึงความพยายามขององค์การตำรวจสากลที่จะสร้างความสามารถในการตรวจสอบเอกสารด้านความปลอดภัยสำหรับภูมิภาค และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมได้พบปะกับเพื่อนจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความท้าทายและขีดความสามารถ[61]

การฝึกอบรมครั้งนี้ มีประเทศที่ส่งผู้แทนเข้าร่วมได้แก่ กัมพูชา ลาว มาเลเซีย ไทย และเวียดนาม

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

กัมพูชา ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาพาณิชยกรรมของกัมพูชา พ.ศ. 2557 - 2561 มีเป้าหมายเพื่อแสวงหาความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงคู่ค้าต่างประเทศเพื่อพัฒนาและเพิ่มความมั่นคงทางการค้า มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและการค้า เพื่อให้กัมพูชาได้รับผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและการค้าให้มากที่สุด และมุ่งดำเนินวิธีการต่างๆ ให้กัมพูชาได้รับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน[62] มีความพยายามเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศในเวทีระหว่างประเทศ

---

[60] INTERPOL, *Fake document detection focus of INTERPOL training* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2016/N2016-142 [2018, January 1]

[61] Ibid.

[62] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรกัมพูชา*, หน้า 91

และเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติ กัมพูชามีนโยบายในการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศซึ่งแหล่งวัฒนธรรมโบราณที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้ความสนใจ

กัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 1999[63] และในปีต่อมา กัมพูชาได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำองค์กรตำรวจในสมาคมเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ (ASEANAPOL) เมื่อปี ค.ศ. 2000 เป็นครั้งแรก[64]

รูปแบบความสัมพันธ์ในระดับภูมิภาคของตำรวจกัมพูชา แบ่งได้ดังนี้

6.2.1 ความร่วมมือเพื่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

ในด้านของความร่วมมือเพื่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 21 (3 - 4 เมษายน พ.ศ. 2555) ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ได้รับรองปฏิญญาร่วมของผู้นำอาเซียน เพื่อให้เกิดการเป็นอาเซียนที่ปลอดยาเสพติดในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) ซึ่งเป็นการเลื่อนกำหนดการปลอดยาเสพติดของอาเซียนให้เร็วขึ้นอีก 5 ปี จากเดิมที่กำหนดไว้ในการประกาศวิสัยทัศน์ของการเป็นเขตปลอดยาเสพติดอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2020 (พ.ศ. 2563)[65] ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดนิยามของ "ประชาคมที่ปลอดยาเสพติด" ว่าหมายถึง การที่สมาชิกอาเซียนสามารถควบคุมปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตที่เป็นปกติสุขของสังคม

ในกรณีการแก้ไขปัญหายาเสพติด เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ (MOU) 7 ฝ่าย ว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาค มีประเทศที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ จีน ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม กัมพูชา และ สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UN office on Drugs and Crime - UNODC) โดยมีเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสของแต่ละประเทศและหน่วยงาน เข้าร่วมการประชุม ณ ห้องกระบี่ โรงแรมดุสิตธานี กระบี่ บีช รีสอร์ท จ.กระบี่[66]

---

[63] Ministry of Foreign Affir and International Cooperation, Kingdom of Cambodia [Online]. Available from: https://www.mfaic.gov.kh/cambodia-asean/cambodias-membership [2018, January 4]

[64] ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/permanent-secretariat [2018, January 4]

[65] กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, *ผลการประชุมอาเซียนครั้งที่ 21 ณ กรุงพนมเปญ* ประเทศกัมพูชา [Online]. Available from: http://www.mfa.go.th/asean/th/news/2352/29842 [2018, January 4]

[66] ไทยรัฐออนไลน์, ยธ.ผนึกกำลังประเทศลุ่มน้ำโขงแก้ปัญหายาเสพติด [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/624572

นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ในระดับภูมิภาค กัมพูชา เวียดนาม และลาว เป็น 3 ประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์อันดี จากการที่มีพรมแดนติดต่อกัน มีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นและมีความร่วมมือในทุกด้าน โดยเฉพาะกองกำลังตำรวจ มหาดไทย และความมั่นคงของทั้ง 3 ประเทศ มีข้อตกลงระหว่างประเทศอันเกี่ยวเนื่องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศดังกล่าว เช่น เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 มีการประชุมระดับรัฐมนตรีเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างกัมพูชา ลาวและเวียดนาม ครั้งที่ 2 ที่จังหวัดเลิมด่ง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม การประชุมดังกล่าวมีผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทยกัมพูชา กระทรวงป้องกันความสงบของลาว และกระทรวงความมั่นคงเวียดนาม เป็นการประชุมเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ครั้งที่ 2[67]

ภาพที่ 3.2.42 การประชุมรัฐมนตรีกัมพูชา ลาว เวียดนามเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ครั้งที่ 2 ที่จังหวัดเลิมด่ง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ที่มา: จาก http://vovworld.vn/th-TH. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2561

[67] สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ, เวียดนาม ลาว และกัมพูชากระชับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH

6.2.2 ความร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

ปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นปัญหาสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และพื้นที่ต่อเนื่อง ดังนั้น จึงเกิดกลไกความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจะมีการประชุมเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Coordinated Mekong Ministerial Initiative against Trafficking : COMMIT) กลไกดังกล่าวเป็นความพยายามที่จะใช้กรอบพหุภาคีมาแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ที่เกิดขึ้นมากในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ลักษณะของการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ ได้แก่[68]

- การขนย้ายคนจากกัมพูชา จีน ลาว และพม่า ไปยังไทย เพื่อใช้แรงงานและการค้าบริการทางเพศ

- การขนย้ายเด็กจากกัมพูชา ไปยังประเทศไทยและเวียดนามเพื่อไปเป็นขอทาน

- การขนย้ายผู้หญิงและเด็กหญิงจากเวียดนาม ลาว และพม่า ไปยังจีน เพื่อบังคับให้แต่งงานและบังคับเด็กชายเป็นลูกบุญธรรม

เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 กัมพูชาได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส COMMIT ครั้งที่ 10 และการประชุมระดับรัฐมนตรี COMMIT ครั้งที่ 4 ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ในการประชุมได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการระดับอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2558 - 2561) และปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ ฉบับที่ 3 (The Third Joint Declaration of the Coordinated Mekong Ministerial Initiative against Human Trafficking) และได้มีการลงนามปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ ฉบับที่ 3 ได้แก่ ประเทศไทย กัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม และจีน [69]

6.2.3 ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา[70]

สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาในภูมิภาคอาเซียน (The Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters among Like - Minded ASEAN Member Countries - MLAT ASEAN) เป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของอาเซียน ครั้งที่ 5 (The 5th ASEAN Ministers of Law Meeting) ระหว่างวันที่ 17 - 18 มิถุนายน พ.ศ. 2545 ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งที่ประชุมเห็นพ้องด้วยกับที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านกฎหมายของ

---

[68] SUSU Tatnm, Project Director, UNIAP, WW/Furevieui/organ/text/FMR/25/10.doc.

[69] ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมประชาสัมพันธ์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2561. จาก http://www.aseanthai.net/mobile_detail.php?cid=4&nid=3084

[70] คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของพนักงานอัยการในการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.* กันยายน 2559. หน้า 27-30.

อาเซียน ครั้งที่ 8 (The 8th ASEAN Senior Law Officials Meeting) เมื่อวันที่ 15 - 16 มิถุนายน พ.ศ. 2545 ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งประเทศมาเลเซียได้เสนอให้มีการจัดทำสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียนขึ้น ซึ่งต่อมาประเทศมาเลเซียได้จัดให้มีการประชุมอัยการสูงสุดของประเทศสมาชิกอาเซียนรวม 2 ครั้ง กล่าวคือ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2546 และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2547 เพื่อเจรจาจัดทำสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียนจนแล้วเสร็จ การลงนามสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2549 ให้ประเทศไทยโดยอัยการสูงสุดลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน ซึ่งต่อมาวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 อัยการสูงสุดได้ไปลงนามในสนธิสัญญาฯ ดังกล่าว ณ ประเทศมาเลเซีย เช่นเดียวกับประเทศอาเซียนอื่นอีก 9 ประเทศ

สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายของรัฐภาคีในการป้องกัน การสืบสวนสอบสวน และการฟ้องคดีการกระทำความผิดโดยการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา ทั้งนี้ภายใต้บังคับกฎหมายภายในของประเทศภาคีสนธิสัญญาฯ บรรดาประเทศภาคีจะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาด้วยมาตรการที่กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ภายใต้บังคับของสนธิสัญญาและกฎหมายภายในของประเทศภาคี และบรรดาประเทศภาคีจะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยมาตรการที่กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อาทิ การสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี และการดำเนินการที่เป็นผลมาจากการดำเนินการนั้น

การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามสนธิสัญญานี้ หมายความรวมถึง

(ก) การสืบพยานหลักฐานหรือการสอบปากคำจากบุคคลโดยสมัครใจ

(ข) การให้บุคคลเบิกความเป็นพยานหรือช่วยเหลือในเรื่องทางอาญา

(ค) การส่งเอกสารทางกฎหมาย

(ง) การค้นและยึด

(จ) การตรวจวัตถุและสถานที่

(ฉ) การจัดหาให้ซึ่งต้นฉบับเอกสารหรือสำเนา บันทึก และสิ่งของอันเป็นพยานหลักฐาน

(ช) การชี้ระบุหรือติดตามร่องรอยของทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดหรือที่ใช้ในการกระทำความผิด

(ซ) การห้ามการจัดการกับทรัพย์สินชั่วคราว หรือการอายัดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดที่อาจได้คืนหรือริบได้ตามกฎหมาย

(ฌ) การได้คืนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด

(ญ) การค้นหาและการระบุตัวพยานและผู้ต้องสงสัย และ

(ฎ) การให้ความช่วยเหลืออื่นใดตามที่ได้ตกลงกัน และซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสนธิสัญญา สนธิสัญญาดังกล่าวไม่ใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

ก) การจับกุมหรือคุมขังบุคคลใดเพื่อส่งบุคคลนั้นข้ามแดนหรือการโอนตัวบุคคลที่ถูกคุมขังไปรับโทษซึ่งอยู่ในส่วนของกฎหมายผู้ร้ายข้ามแดน

ข) การบังคับคดีในภาคีผู้รับคำร้องขอ ตามคำพิพากษาคดีอาญาของศาลในภาคีผู้ร้องขอเว้นแต่ในขอบเขตที่กระทำได้ตามกฎหมายของภาคีผู้รับคำร้องขอ เช่น การบังคับยึดหรือการริบทรัพย์ในต่างประเทศนั้นจะทำได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายของภาคีผู้รับคำร้องขอให้อำนาจไว้เท่านั้น

ค) ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาไม่รวมถึงการโอนกระบวนการพิจารณาในเรื่องทางอาญา

6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

กัมพูชา เป็นประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับไทย ลาว และเวียดนาม ดังนั้น กัมพูชาจึงมีความสัมพันธ์และความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับทวิภาคีกับประเทศดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

ความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชากับไทยในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม มีความร่วมมืออันดีระหว่างกัมพูชา - ไทย ในจุดผ่านแดน จุดผ่อนปรน เพื่ออำนวยความสะดวกและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน มีความร่วมมือกันในด้านการป้องกันปราบปราม การสืบสวนติดตามตัวผู้กระทำผิดซึ่งกระทำผิดในประเทศหนึ่ง แล้วหลบหนีไปอีกประเทศหนึ่ง เนื่องจากพรมแดนระหว่างไทยกับกัมพูชาสามารถเดินทางเข้าออกได้โดยง่าย และจากพื้นที่กรุงเทพฯ หรือใจกลางประเทศ สามารถใช้เวลาเดินทางไม่นาน ผู้กระทำผิดจึงมีการหลบหนีข้ามพรมแดนกัน ตัวอย่างเช่น ในกรณีเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2559 ได้เกิดเหตุ นายโทนี่ เคนเวย์ วัย 39 ปี ชาวอังกฤษ ถูกคนร้ายยิงเสียชีวิตในรถสปอร์ตปอร์เช่ กลางเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี 1 ใน 3 ผู้ต้องสงสัย คือ นายโทนี เจมส์ เนแลมส์ อายุ 45 ปี ชาวอังกฤษ ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทยต้องการตัว โดยปรากฏข่าว พลตำรวจเอก เชย สินาฤทธิ์ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกัมพูชา ได้ยืนยันการจับกุม นายโทนี เจมส์ เนแลมส์ ถูกนำตัวขึ้น ศาลแขวงพนมเปญ เพื่อสอบปากคำและดำเนินการเพื่อส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่อไป

ในอีกด้านหนึ่ง รัฐบาลไทยได้ดำเนินการช่วยเหลือรัฐบาลกัมพูชาในการปราบปรามการลักลอบขนวัตถุโบราณออกไปขาย รวมทั้งประเทศไทยได้ช่วยดำเนินการในการติดตามและจัดการกับขบวนการดังกล่าว ตลอดจนได้มีการส่งมอบคืนให้กับกัมพูชานั้น เป็นเรื่องที่ดีต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทย - กัมพูชา เป็นอย่างยิ่ง

กัมพูชา กับไทย มีจุดผ่านแดนบริเวณชายแดน อยู่ใน 6 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ สระแก้ว จันทบุรี และตราด ผู้สัญจรข้ามแดนต้องใช้เอกสารเดินทางตามที่กำหนด ได้แก่ หนังสือ

เดินทางและบัตรผ่านแดน นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงเพื่อให้การสัญจรข้ามแดนถูกต้องตามกฎหมาย อนุรักษ์สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติในพื้นที่ชายแดน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม เขตพื้นที่ชายแดนก็ยังมีความเสี่ยงต่อการลักลอบค้ายาเสพติด ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ในด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อเกิดการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไทย - กัมพูชา ได้มีการฝึกปฏิบัติการร่วมต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามแนวชายแดน เกี่ยวกับการลักลอบขนคนเข้าเมือง การค้ามนุษย์ โดยใช้การจำลองสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกจากทั้งสองประเทศได้ทำกิจกรรมการวางแผนการสืบสวนสอบสวนร่วมกัน ซึ่งได้มีวิทยากรที่มีประสบการณ์การสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมข้ามชาติจากต่างประเทศ เช่น องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization for Migration - IOM) และกรมกิจการพรมแดนแคนาดาให้คำแนะนำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้กฎหมายและปรับรูปแบบการทำงานร่วมกัน รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน[71]

ภาพที่ 3.2.43 แสดงภาพการสนทนาในวันเปิดการฝึกปฏิบัติการร่วมการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา เมื่อ 2 มีนาคม พ.ศ. 2559

ที่มา: จาก http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9590000022302. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2561

[71] ไทยรัฐออนไลน์, ฝึกร่วมตม. ไทย-เขมร รับเข้าAEC ลุยต่อต้าน ก่อการร้าย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2560. จาก https://www.thairath.co.th/content/585356

เมื่อวันที่ 2 - 4 มีนาคม พ.ศ. 2559 พลตำรวจโท ณัฐธร เพราะสนุทร ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, พลโท พรม วิมล อธิบดีกรมตรวจคนเข้าเมืองประเทศกัมพูชา, นางสาวโซฟี นอนเนนมาเซอร์ หัวหน้าสำนักงานไอโอเอ็ม และนายโคลด แชงต์เคอนี ผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตแคนาดาประจำประเทศไทย ได้จัดให้มีการเปิดการฝึกปฏิบัติการร่วมการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ที่โรงแรมทิพย์ปุระ อำเภอเมืองสระแก้ว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากกรมตรวจคนเข้าเมืองกัมพูชาและโรงเรียนตำรวจกัมพูชาเข้าร่วมฝึกด้วย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบังคับใช้กฎหมายให้กับเจ้าหน้าที่ตามแนวชายแดนของทั้งสองประเทศ และปรับรูปแบบในการปฏิบัติการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตลอดจนเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของทั้งสองประเทศได้ ทำความรู้จักคุ้นเคยและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัน นำไปสู่การบูรณาการความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ทั้งสองประเทศ

6.4 การแลกเปลี่ยนด้านวิชาการระหว่างกัมพูชากับประเทศต่างๆ ในอาเซียน

กัมพูชากับไทย มีความสัมพันธ์และความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันอย่างใกล้ชิด โดยกระทรวงมหาดไทยกัมพูชา ได้ส่งข้าราชการตำรวจไปเข้ารับการศึกษาในประเทศอาเซียน ได้แก่ ประเทศไทย โดยกัมพูชาได้ส่งนักเรียนตำรวจ เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ระยะเวลา 4 ปี ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ในประเทศไทย

ภาพที่ 3.2.44 นักเรียนนายร้อยตำรวจกัมพูชา ที่เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจของไทยที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

นอกจากนี้ กัมพูชา ยังได้ส่งข้าราชการตำรวจ ไปเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรมในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม จำนวนหลายนายในแต่ละปีอีกด้วย

ภาพที่ 3.2.45 ตัวแทนของหน่วยงานด้านบุคลากร มอบช่อดอกไม้แสดงความยินดีกับนักเรียนตำรวจกัมพูชาที่ไปเข้ารับการฝึกอบรมในเวียดนาม ในโอกาสวันชาติกัมพูชา

ที่มา: People's Police Academy Portal [Online]. Available from : http://ppa.edu.vn/photo/ppa-congratulates-anniversary-of-cambodian-national-day-209 4 [2018, January 2]

3.3 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia) หรืออินโดนีเซีย เมืองหลวง คือ กรุงจาการ์ตา เป็นประเทศหมู่เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ประกอบด้วย เกาะใหญ่น้อยกว่า 17,508 เกาะ ครอบคลุม 33 จังหวัดและเขตปกครองพิเศษ[1] มีพื้นที่ 1,910,931 ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งเป็นพื้นที่ที่เป็นแผ่นดิน 1,811,570 ตารางกิโลเมตร และเป็นพื้นที่ทะเล 99,361.00 ตารางกิโลเมตร[2]

อินโดนีเซียเป็นหมู่เกาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย และเป็นสะพานเชื่อมระหว่างทวีปเอเชียกับออสเตรเลีย ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันจากตะวันออกกลางมายังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก มีอาณาเขตทิศเหนือเป็นเกาะบอร์เนียวติดกับรัฐซาราวัคและรัฐซาบาห์ของมาเลเซีย ทิศใต้มีเกาะล้อมรอบสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ทิศตะวันออกมีอาณาเขตติดกับประเทศปาปัวนิวกินี ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เกาะอีเรียนจายามีอาณาเขตติดกับประเทศฟิลิปปินส์ ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เกาะสุมาตรามีอาณาเขตติดกับประเทศมาเลเซีย[3]

ในปี ค.ศ. 2016 อินโดนีเซียมีประชากร 261,115,460 คน[4] เป็นประเทศที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 4 ของโลก รองจากจีน อินเดีย และสหรัฐอเมริกา[5] ทำให้อินโดนีเซียมีความหลากหลายด้านชาติพันธุ์และวัฒนธรรม ประชากรมีมากมายหลายเผ่าพันธุ์ โดยแต่ละเผ่าพันธุ์ต่างก็มีมรดกทางวัฒนธรรมที่เฉพาะของตน ซึ่งประกอบด้วย ชาวชวา (Javanese) 40.1%, ชาวซุนดา (Sundanese) 15.5%, ชาวมาเลย์

---

[1] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, Volume 1 Strategic information and regulations (Washington, DC: International Business Publication, 2014), p.7.

[2] The World Bank Open Data [Online]. 2016 Available from: https://data. worldbank.org/ [2017, September 20]

[3] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, (นนทบุรี: กรกนกการพิมพ์), หน้า 13-14.

[4] The World Bank Open Data [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/ [2017, September 20]

[5] “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย”, สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 67

(Malay) 3.7%, Batak 3.6%, Madurese 3%, Betawi 2.9%, Minangkabau 2.7%, Buginese 2.7%, Bantenese 2%, Banjarese 1.7%, Balinese 1.7%, ชาวอาเจห์ (Acehnese) 1.4%, Dayak 1.4%, Sasak 1.3%, ชาวจีน 1.2% และอื่นๆ 15%[6] มีภาษาประจำชาติหรือภาษาราชการ คือ ภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย หรือ Bahasa Indonesia ส่วนภาษาที่ใช้ในอินโดนีเซียนั้นแตกต่างกันหลายร้อยภาษา แต่ภาษาที่คนใช้กันมากที่สุดคือ ภาษาชวา ซึ่งเป็นภาษาถิ่นของชาวอินโดนีเซีย

ภาพที่ 3.3.1 แผนที่ประเทศอินโดนีเซีย

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_indonesia_6-639. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2560

ในด้านศาสนาส่วนใหญ่ชาวอินโดนีเซียนับถือศาสนาอิสลามมีประมาณ 87.2% นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรแตสแตนท์ 7% นับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก 2.9% นับถือศาสนาฮินดู 1.7% และศาสนาอื่น 1.2% ซึ่งทำให้อินโดนีเซียนั้นมีประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก[7] ประชากรชาวอินโดนีเซียมีอายุเฉลี่ยโดยรวม 29.6 ปี โดยเพศชายมีอายุเฉลี่ย 29 ปี และเพศหญิงอายุเฉลี่ย 30.2 ปี[8]

---

[6] Central Intelligent Agency (CIA). *The world factbook*.

[7] กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, *ASEAN Mini Book*, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ: Page Make Co.,Ltd., 2556), หน้า 14.

[8] Central Intelligent Agency (CIA). *The world factbook*.

ด้านสภาพชุมชน/ท้องถิ่น ลักษณะชุมชน พื้นที่ และความเป็นอยู่นั้น[9] อินโดนีเซียมีประชากรที่พูดภาษาต่างๆ มากกว่า 100 ภาษา ผู้ที่อาศัยอยู่ตามหมู่เกาะเหล่านี้เป็นพวกมาเลย์-โพลีนีเซียน (Malayo-Polynesian) ซึ่งในแต่ละหมู่เกาะยังมีภาษาถิ่นที่ใช้ในการสื่อสารต่างกัน ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่นั้นใจกว้าง และเป็นมิตรกับคนแปลกหน้ามักเต็มใจเปิดบ้านรับแขกต่างเมืองเพื่อเป็นการต้อนรับ รวมทั้งเชื้อเชิญให้เข้าไปเยือนสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เมื่อเห็นผู้มาเยือนให้ความสนใจในงานเทศกาลต่างๆ และแม้ว่าอินโดนีเซียเป็นรัฐอิสลามใหญ่ที่สุดในโลก มีผู้นับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ 88 ของประชากรทั้งประเทศ แต่ดั้งเดิมชาวอินโดนีเซียซึ่งเป็นชาวเกาะมีความเชื่อในลัทธิถือผีหรือจิตวิญญาณ (Animism) และในธรรมชาติล้วนมีจิตวิญญาณที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์ ในปัจจุบันอินโดนีเซียยังมีพ่อมดหรือหมอผีประจำหมู่บ้านที่เรียกว่า “ดูกัน” (Dukun) ซึ่งคนทั้งหมู่บ้านให้ความเคารพยกย่องและนับถือมาก ในลัทธินี้ยังมีอยู่ที่เกาะสุมาตรา กาลิมันตัน และอีเรียนจายา

ประวัติศาสตร์ของอินโดนีเซียตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ พบหลักฐานว่า พวกโฮโมอิเร็กตัส (Homo Erectus) หรือที่เรียกกันว่ามนุษย์ชวา (Java Man) อาศัยอยู่บนเกาะชวาในบริเวณหมู่เกาะอินโดนีเซียมาตั้งแต่ก่อน 500,000 ปีมาแล้ว การทำเกษตรกรรมในพื้นที่ทำให้เกิดชุมชนประกอบกับทำเลที่ตั้งใกล้ชายฝั่งทะเลทำให้รัฐและอาณาจักรต่างๆ เป็นตัวกลางซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างรัฐภายในกับต่างชาติ การค้าขายจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการก่อตัวของรัฐ การมีพ่อค้าเดินทางมาค้าขายเป็นประจำอินโดนีเซียจึงรับอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติ ทั้งอินเดีย ศาสนาพุทธ ฮินดู[10] รวมทั้งกรณีมีคนอพยพเข้าไปซึ่งสันนิษฐานว่ามาจากภาคตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดีย หรือพม่า และผู้อพยพตามมาในช่วงหลังมาจากภาคใต้ของจีนและบริเวณโดยรอบของประเทศจีน[11]

ศาสนาอิสลามได้เข้ามาเผยแพร่ในหมู่เกาะอินโดนีเซีย ตั้งแต่ประมาณปลายศตวรรษที่ 13 เจ้าผู้ครองเมืองท่าหลายแห่งในชวาและสุมาตรา หันไปนับถือศาสนาอิสลาม การเผยแพร่ศาสนาอิสลามมาพร้อมกับพ่อค้ามุสลิมที่ควบคุมการค้าส่วนใหญ่ในมหาสมุทรอินเดีย[12] ชนชาติตะวันตกเริ่มเดินทางเข้ามาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 มีเป้าหมายที่สำคัญด้านศาสนา การค้า การแสวงหาเครื่องเทศและเกียรติภูมิของอาณาจักร เนื่องจากพ่อค้ามุสลิมคุมการค้าตั้งแต่ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนถึงโลกตะวันออกซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่มะละกา โปรตุเกส จึงแสวงหาเส้นทางเดินเรือเข้ามายังโลกตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และยึดมะละกาได้สำเร็จในปี ค.ศ. 1511 ในช่วงเวลาเดียวกัน สเปนก็ขยายอำนาจ

---

[9] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 32.

[10] “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย”, *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน*, หน้า 69.

[11] เอลชา ไชนุดิน, *ประวัติศาสตร์อินโดนีเซีย*, เพ็ชรี สุมิตร, แปล (กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2557), หน้า 44-45.

[12] “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย”, *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน*, หน้า 7.

ผ่านทวีปอเมริกาใต้เข้ามาในเอเชีย ตั้งมั่นที่ฟิลิปปินส์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1642 ฮอลันดาก็เข้ามาครอบครองมะละกา[13]

ฮอลันดาเข้ามามีอิทธิพลในพื้นที่อินโดนีเซียในปัจจุบัน โดยการตั้งสถานีการค้าแห่งแรกที่เมืองบันเติน (Banten) ด้านตะวันตกของเกาะชวาใน ค.ศ. 1603 และต่อมาใน ค.ศ. 1611 ก็ตั้งสถานีการค้าที่จาการ์ต้าบนเกาะชวา ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นปัตตาเวีย และจาการ์ตา ตามลำดับ ฮอลันดา พัฒนาเมืองนี้จนกลายเป็นศูนย์กลางการบริหารปกครองของบริษัทอินเดียตะวันออกของฮอลันดาหรือวีโอซี (Dutch East India Company; Vereenigde Oostindische Compagnie - VOC) เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าปกครองอินโดนีเซียในฐานะอาณานิคมของดัชท์ ในช่วงแรก บริษัท VOC เข้าไปมีอิทธิพลเหนือผู้ปกครองท้องถิ่น ต่อมามีปัญหาการบริหารงานภายในบริษัท ประกอบกับการเผชิญการแข่งขัน จึงต้องปิดตัวและถ่ายโอนกิจการให้รัฐบาลฮอลันดาเข้ามาดูแลในปี ค.ศ. 1800[14]

ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เกิดกระแสชาตินิยมในอินโดนีเซียต่อต้านการปกครองของเจ้าอาณานิคม การเคลื่อนไหวของขบวนการชาตินิยมแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 และช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในระยะแรก เน้นเป้าหมายที่การฟื้นฟูวัฒนธรรมและส่งเสริมการศึกษาแบบตะวันตก ไม่มีเป้าหมายทางการเมืองหรือการเรียกร้องเอกราช หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 การเคลื่อนไหวเปลี่ยนเป็นการเรียกร้องทางการเมืองและต่อสู้เพื่อเอกราช ในทศวรรษ 1920 แนวคิดชาตินิยมและการจัดตั้งอินโดนีเซียได้ขยายเข้ามาในกลุ่มนักเคลื่อนไหวรุ่นใหม่ พร้อมกับแนวคิดสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์[15] ในช่วงมหาสงครามเอเชียบูรพา อินโดนีเซียถูกญี่ปุ่นยึดครอง ในระยะหนึ่ง หลังจากที่ญี่ปุ่นแพ้สงครามกลุ่มชาตินิยมนำโดยซูการ์โนและฮัตตาได้ประกาศอิสรภาพให้แก่อินโดนีเซีย ในวันที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 1945 แต่ก็ยังมีการต่อสู้กันระหว่างอินโดนีเซียกับฮอลันดา ซึ่งพยายามกลับมาปกครองอินโดนีเซียในฐานะเจ้าอาณานิคม แต่ด้วยแรงกดดันจากนานาชาติรวมทั้งองค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม ค.ศ. 1949 จึงสถาปนา “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย” ขึ้นอย่างเต็มภาคภูมิ มีซูการ์โน ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นคนแรก มีเมืองหลวงที่กรุงจาการ์ตา[16]

---

[13] เรื่องเดียวกัน, หน้า 78.

[14] เรื่องเดียวกัน, หน้า 80-82.

[15] เรื่องเดียวกัน, หน้า 82-83.

[16] เรื่องเดียวกัน, หน้า 85-86.

ภาพที่ 3.3.2 อนุสาวรีย์ประธานาธิบดีซูการ์โน ในกรุงจาการ์ตา

ในปี พ.ศ. 2518 - 2519 อินโดนีเซียได้บุกเข้ายึดครองและผนวกดินแดนติมอร์ตะวันออก ซึ่งเคยเป็นอาณานิคมของโปรตุเกส แต่ประชาคมระหว่างประเทศไม่ยอมรับการอ้างสิทธิเหนือติมอร์ตะวันออกของอินโดนีเซีย จนทำให้สหประชาชาติได้เข้ามามีบทบาทดำเนินการให้ติมอร์ตะวันออก (สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต) เป็นประเทศอิสระเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2545[17]

สภาพสังคมปัจจุบันของอินโดนีเซีย อาชีพหลักของชาวอินโดนีเซีย คือ อาชีพการเพาะปลูก การทำป่าไม้ การเลี้ยงสัตว์ การทำเหมืองแร่ การอุตสาหกรรม และการประมง อันเป็นผลมาจากการมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสินค้าหลายประเภทถูกพัฒนากลายเป็นสินค้าส่งออกทำรายได้เข้าประเทศจำนวนมาก[18] อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีพื้นที่ใหญ่ เป็นหมู่เกาะ และมีประชากรจำนวนมาก ทำให้มีความแตกต่างของเขตเมืองกับเขตชนบท ชาวอินโดนีเซียประมาณร้อยละ 53.7 ของประชากรทั้งหมดอาศัยอยู่ในเขตเมือง ซึ่งมีความเป็นอยู่แบบสมัยใหม่ ทำให้มีการบริโภคสินค้าประเภทต่างๆ ในอัตราที่สูง[19] การที่กรุงจาการ์ตาเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ พื้นที่ในกลางเมืองเต็มไปด้วยย่านธุรกิจการค้า อาคารสูง ในขณะเดียวกันก็พบชุมชนย่านแออัดแทรกอยู่ตามตรอกซอกซอย เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนที่มีรายได้น้อย ซึ่งประกอบอาชีพอยู่ในเมืองหลวงอันแออัดแห่งนี้เช่นกัน ทำให้สภาพความเป็นอยู่ในเมืองหลวงของอินโดนีเซีย

---

[17] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 16-17.

[18] เรื่องเดียวกัน, หน้า 22.

[19] เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.

พบคนขอทาน การขายของบนทางเท้า รถเข็น รถจักรยาน ในกรุงจาการ์ต้าในตอนค่ำคืนโดยเฉพาะในย่านค้าขายจะมีร้านขายอาหารประเภทต่างๆ ทั้งอาหารคาว อาหารหวาน และผลไม้ บนทางเท้า และบนรถจักรยาน โดยสามารถพบเห็นได้ทั่วไป ซึ่งคล้ายกับร้านรถเข็นในไทยที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังสามารถพบเห็นขอทานทั้งที่เป็นเด็กและผู้ใหญ่ที่เดินตระเวนขอทานกับลูกค้าตามร้านบนทางเท้าหรือผู้สัญจรไปมาบริเวณดังกล่าว

ภาพที่ 3.3.3 สภาพในกรุงจาการ์ตาเวลากลางคือ มีทั้งย่านธุรกิจการค้าที่เป็นอาคารสูง และร้านค้าบนทางเท้าและคนเล่นดนตรีขอเงินในย่านกลางกรุงจาการ์ตา

ภาพที่ 3.3.4 แสดงแผงหรือตู้ขายบุหรี่ ขนม และลูกอมบริเวณทางเท้าหน้าทางเข้าศูนย์การค้า Serina

ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนในสังคมอินโดนีเซียกับอาชญากรรมมีความเกี่ยวข้องกัน ความเคร่งครัดในหลักทางศาสนาเรื่องการห้ามดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ร้านอาหารที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และมีการเล่นดนตรี มีลูกค้ามานั่งรับประทานอาหารไม่นานก็กลับออกไป ซึ่งแตกต่างจากสังคมไทยที่มักจะนั่งดื่มและพูดคุยกันนานๆ ดังนั้น ในสังคมอินโดนีเซียในช่วงกลางคืนไม่ได้คึกคักเหมือนสังคมไทย แม้จะเป็นช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์

ซึ่งทำให้ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดจากคนเมาหรือคนที่เที่ยวเตร่ในช่วงกลางคืนมีไม่มาก นอกจากนี้ในพื้นที่สาธารณะต่างๆ จะไม่พบชาวอินโดนีเซียทั้งวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ดื่มสุราแต่อย่างใด

นอกจากนี้จากการสังเกตชาวอินโดนีเซียค่อนข้างจะสูบบุหรี่จัด อาจจะเป็นเพราะการไม่สามารถดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในการผ่อนคลายหรือพักผ่อนได้ ทำให้ประชาชนหันมาสูบบุหรี่ในการผ่อนคลายความเครียดแทน

ภาพที่ 3.3.5 สภาพร้านอาหารประเภทบาร์ในช่วงวันศุกร์กลางคืน

สังคมอินโดนีเซียเป็นสังคมประชาธิปไตยแบบเสรีภาพมากขึ้นหลังจากเปลี่ยนผู้นำประเทศในช่วงปี ค.ศ. 1998 เป็นต้นมา ดังนั้น จึงมีการให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน เช่น การอนุญาตให้มีการจัดการชุมนุมประท้วงแต่ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายไม่ไปรบกวนสิทธิของคนอื่น หรือกรณีการแถลงข่าวของตำรวจที่จัดให้ผู้ต้องหาหันหลังให้กับกล้อง

ภาพที่ 3.3.6 แสดงภาพการแถลงข่าวให้ผู้ต้องหาหันหลังของกองบังคับการตำรวจเมืองโบโกร์

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

อินโดนีเซีย มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) 932,259.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2016 โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 3,570.3 ดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) 5.0 %[20] อินโดนีเซียจึงเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากอินโดนีเซียมีประชากรจำนวนมากเป็นอันดับ 4 ของโลก รายได้ต่อหัวของประชากรจึงมีจำนวนไม่มาก

[20] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD [2016, September 20]

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซียมี 3 ภาค คือ ภาคเกษตร ประมง ป่าไม้ ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง และภาคบริการ ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันๆ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศอินโดนีเซีย มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับและดุลการค้าเกินดุลมาตลอด ประเทศในกลุ่มอาเซียนที่เป็นคู่ค้าที่สำคัญของอินโดนีเซีย คือ สิงคโปร์[21] ด้านการลงทุนจากต่างประเทศ อินโดนีเซียสามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้มาก ปัจจัยสำคัญก็คือ การเมืองที่มีเสถียรภาพ ทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีตลาดรองรับขนาดใหญ่ เนื่องจากมีประชากรจำนวนมาก และประชากรมากกว่าร้อยละ 50 อาศัยอยู่ในเขตเมือง มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างทันสมัย[22]

ในด้านสินค้าส่งออกหลักของอินโดนีเซีย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก น้ำตาลทราย เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์พลาสติก โดยในปี พ.ศ. 2556 สินค้าประเภทดังกล่าวมีมูลค่าส่งออก 7,382.0 ล้านเหรียญ จากมูลค่าการส่งออกทั้งหมด 10,872.6 ล้านเหรียญ ส่วนสินค้านำเข้าหลัก ได้แก่ น้ำมันดิบ ถ่านหิน สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ รถยนต์นั่ง เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบเรือและสิ่งก่อสร้างลอยน้ำ สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งแปรรูป สินค้าประเภทดังกล่าวมีมูลค่านำเข้า 5,948.0 ล้านเหรียญ จากมูลค่าสินค้านำเข้าทั้งหมด 8,091.7 ล้านเหรียญ[23]

---

[21] มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, *ASEAN* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559. จาก http://61.47.41.107/w/content/96/เศรษฐกิจของอินโดนีเซีย

[22] International Cooperation Study Center: ICSC อ้างถึงใน, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน**,** *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 21.

[23] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 22.

ภาพที่ 3.3.7 สภาพบ้านเมืองในกรุงจาการ์ตาซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศ

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในประเทศ

1.3.1 สภาพอาชญากรรมทั่วไป

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีพื้นที่ใหญ่ มีประชากรจำนวนมาก และลักษณะภูมิศาสตร์เป็นหมู่เกาะที่มีจำนวนเกาะมาก ทำให้ลักษณะทางสังคมมีความแตกต่างหลากหลายกันมาก มีความแตกต่างระหว่างเขตเมืองกับชนบท ประชากรส่วนใหญ่เกินกว่าครึ่งอาศัยอยู่ในเขตเมือง ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่เมืองหลวง เมืองท่องเที่ยวและเมืองใหญ่ดังกล่าว ปัญหาอาชญากรรมในอินโดนีเซียนั้นเพิ่มขึ้นพร้อมกับการเติบโตของชุมชนเมือง โดยมีปัจจัยที่อาจจะมีผลต่อปัญหาอาชญากรรมในแต่ละเมือง ได้แก่ อัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้น การขาดตำแหน่งงานที่เพียงพอสำหรับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมหาวิทยาลัย ความเสื่อมของการควบคุมทางสังคม เป็นต้น ในปี ค.ศ. 2014 มีจำนวนคดีอาชญากรรมทั่วประเทศทั้งหมด 325,317 คดี คิดเป็นอัตราการเกิดอาชญากรรม 131 คดีต่อประชากร 100,000 คน[24]

อาชญากรรมมักเป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่เมืองหลวง คือ จาการ์ตา และเมืองใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและความเจริญ เช่น สุราบายา เป็นต้น ในพื้นที่เมืองหลวงจาการ์ตา กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาประเมินว่า เป็นพื้นที่ที่มีภัยคุกคามจากอาชญากรรมต่อเจ้าหน้าที่ของสหรัฐอเมริกาอยู่ในระดับสูง (High)[25] ชาวอินโดนีเซียและชาวต่างประเทศที่พักอาศัยอยู่ในจาการ์ตามักไม่ค่อยแจ้งความ

[24] Badan Pusat Statistik [Online]. Available from: http://www.bps.go.id/linkTabelStatis/view/id/1572 [2015, November 16]

[25] OSAC, *Indonesia 2017 Crime & Safety Report: Jakarta* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportPDF.aspx?cid=21979 [2018, January 14]

ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อเกิดอาชญากรรม ทำให้สถิติคดีอาญาชกรรมที่ตำรวจอินโดนีเซียเก็บรวบรวมจึงยังไม่สะท้อนข้อเท็จจริง อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ. 2016 มีตัวเลขคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจนครบาลจาการ์ตาพอสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.3.1 สถิติคดีอาญาในพื้นที่รับผิดชอบกองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า ปี ค.ศ. 2016

ลำดับ	ประเภทคดี	จำนวน (คดี)
1	ฆ่า (murder)	61
2	ข่มขืน (rape)	59
3	ทำร้ายร่างกายได้รับบาดเจ็บสาหัส (aggravated assault)	1,596
4	ลักทรัพย์ในเคหสถาน (burglary)	26
5	ลักทรัพย์ (theft)	637

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลใน OSAC, Indonesia 2017 Crime & Safety Report: Jakarta [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportPDF.aspx?cid=21979 [2018, January 4]

อาชญากรรมที่มักเกิดขึ้นเป็นประจำทั่วไปมักจะเป็นอาชญากรรมที่ไม่มีความรุนแรง เช่น การลักทรัพย์ การชิงทรัพย์ การวิ่งราวทรัพย์ การล้วงกระเป๋า นอกจากอาชญากรรมพื้นฐานเหล่านี้ อินโดนีเซียยังมีปัญหาด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ยาเสพติด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การลักลอบเข้าเมือง การลักลอบขนสินค้าหนีภาษี การเลี่ยงภาษี และการก่อการร้าย/การก่อความไม่สงบภายในประเทศ ซึ่งความผิดเหล่านี้จะเป็นอำนาจการสืบสวนสอบสวนของอัยการ เพราะถือว่าเป็นคดีเฉพาะด้าน[26]

สำหรับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีระบบโทรคมนาคมสื่อสารที่ดีประเทศหนึ่ง โดยมีสายโทรศัพท์ครอบคลุมทั่วประเทศ ผ่านโปรแกรมจานดาวเทียมปาลาปา (palapa stellite program) เฉลี่ย 159 เครื่องต่อประชากร 1,000 คน มีผู้ให้บริการหลัก ได้แก่ PT Telkomsel, PT Indosat, PT Excelcomido Pratama[27] การพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นความจำเป็นของอินโดนีเซีย ที่ลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะและมีพื้นที่อันกว้างใหญ่ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร อินโดนีเซียกลายเป็นประเทศที่มีคน

[26] Reksodiputo, Mardjono, *The state of crime in Indonesia: A preliminary overview*.

[27] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 39-40.

ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากที่สุดในอาเซียน ตัวเลขผู้ใช้งานที่เพิ่มขึ้นมากกว่าเท่าตัวในเวลาไม่นาน[28] การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตที่ง่ายขึ้นและมีจำนวนมากของประชาชน ก็เป็นช่องทางให้เกิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นด้วย

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในอินโดนีเซีย ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยมีรายงานในปี ค.ศ. 2013 จากการสำรวจของบริษัท Akamai ซึ่งได้ตรวจสอบ 175 ประเทศทั่วโลก พบว่า อินโดนีเซียมีจำนวนการเจาะระบบที่เกี่ยวกับการจราจรทางอินเทอร์เน็ต 38% ซึ่งเป็นตัวเลขที่เพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่าจากช่วงต้นปี[29]

ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในอินโดนีเซียได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระบบคอมพิวเตอร์ถูกโจมตีจนตำรวจอินโดนีเซียต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในปี ค.ศ. 2017 พลจัตวาฟาดิล อิมราน ผู้อำนวยการสำนักงานปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติของอินโดนีเซีย กล่าวว่า ตำรวจอินโดนีเซียได้จัดตั้งชุดเฉพาะกิจเพื่อช่วยกู้ระบบคอมพิวเตอร์ที่ถูกโจมตีจากมัลแวร์เรียกค่าไถ่ "WannaCry" มีการขอความร่วมมือจากสำนักงานสอบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา (Federal Bureau of Investigation - FBI), สำนักงานองค์การตำรวจอาชญากรรมระหว่างประเทศด้านนวตกรรม (INTERPOL Global Complex for Innovation - IGCI) จากสิงคโปร์ และหน่วยงานเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสหราชอาณาจักร (National Crime Agency - NCA) จากสหราชอาณาจักร เพื่อสืบสวนหาผู้กระทำผิด การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากโรงพยาบาลฮาราปัน คิตา และโรงพยาบาลธาร์มาอิสของอินโดนีเซีย ถูกโจมตีจากมัลแวร์ WannaCry ซึ่งมัลแวร์ดังกล่าวได้ระบาดไปทั่วโลกเมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2016[30]

1.3.2 ปัญหายาเสพติด

ยาเสพติดเป็นอีกปัญหาหนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย โดยอินโดนีเซียเป็นแหล่งสำคัญ ในการผลิตกัญชา ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เฉพาะภายในประเทศ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีนและเอคตาซี[31] แม้ว่าอินโดนีเซียจะมีโทษประหารชีวิตสำหรับการค้ายาเสพติดรายใหญ่และมีการประกาศสงครามยาเสพติดอย่างต่อเนื่องแต่ปัญหายาเสพติดก็ไม่ได้ลดน้อยลงไป

---

[28] Thai PBS News, *อินโดนีเซีย : "สื่อสังคมออนไลน์" ช่องทางสื่อสารของเยาวชนอาเซียน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก http://news.thaipbs.or.th/content/7083

[29] Indonesia overtakes China as top source of cyber attack traffic [Online]. Available from: http://www.abc.net.au/news/2013-10-18/an-indonesia-overtakes-china-as-top-source-of-cyber-attack-traf/5032428 [2018, Jauary 13]

[30] RYT9, *อินโดนีเซียตั้งชุดเฉพาะกิจกู้ระบบคอมพิวเตอร์หากถูกโจมตีจากมัลแวร์ WannaCry* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก http://www.ryt9.com/s/iq38/2648405

[31] Central Intelligent Agency (CIA). *The world factbook*.

มีชาวต่างประเทศหลายชาติถูกจับกุมและดำเนินคดีในข้อหาลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศ เช่น เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 อินโดนีเซียประกาศประหารชีวิตนักโทษคดียาเสพติด จำนวน 14 ราย โดยมีชาวต่างชาติ 4 ราย ไนจีเรีย ซิมบับเว ปากีสถาน และอินเดีย ซึ่งการประกาศประหารชีวิตนักโทษดังกล่าว ถูกต่างชาติวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก[32]

ภาพที่ 3.3.8 นักโทษคดียาเสพติดในอินโดนีเซีย

ที่มา: AFP PHOTO / BAY ISMOYO ใน มติชนออนไลน์, *อินโดฯจ่อประหาร 14 นักโทษค้ายาเสพติด 'ยูเอ็น-อียู' จี้ยุติกระบวนการทันที* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก https://www.matichon.co.th/news/228190

1.3.3 การก่อการร้าย

การก่อการร้าย/การก่อความไม่สงบ ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนในประเทศอินโดนีเซียเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานจนถึงปัจจุบัน ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนที่อาเจห์โดยกลุ่มองค์กรปลดปล่อยอาเจห์ (Free Aceh Movement หรือ Gerakan Aceh Merdeka - GAM)[33] เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 อาเจห์มีชื่อที่อย่างเป็นทางการว่า รัฐเขตปกครองพิเศษอาเจห์ (Prorinsi Daerah Istimewa

---

[32] มติชนออนไลน์, *อินโดฯ จ่อประหาร 14 นักโทษค้ายาเสพติด 'ยูเอ็น-อียู' จี้ยุติกระบวนการทันที*[ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก https://www.matichon.co.th/news/228190

[33] Institute for the Study of Violent Groups, *Extremist groups: An international compilation of terrorist organizations, violent political groups, and issue-oriented militant movements*, Volume 3 (Huntsville, Texas: Office of International Criminal Justice and Institute for the Study of Violent Groups, 2006), pp. 343-345.

Aceh) มีอำนาจในการปกครองท้องถิ่นในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามอำนาจดังกล่าวยังไม่อยู่ในระดับที่ชาวอาเจห์คิดว่าเพียงพอ อาเจห์นี้ตั้งอยู่ตอนเหนือสุดและตะวันตกสุดของเกาะสุมาตรา รวมทั้งเป็นรัฐทางด้านตะวันตกสุดของประเทศด้วย ประชาชนชาวอาเจห์นับถือศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัดมีชาวอิสลามถึง 97.6% ชาวพื้นเมือง คือ ชาวอาเจห์และชาวฆาโย ภาษาท้องถิ่น คือ ภาษาอาเจห์ จากสภาพดังกล่าวทำให้ชาวอาเจห์มีความเป็นพื้นเมืองและท้องถิ่นสูงมีความภูมิใจในอดีตท้องถิ่นตน ความเคร่งครัดในศาสนาทำให้มีความเชื่อในผู้นำทางศาสนาสูง เมื่อประชาชนเห็นตัวอย่างการแบ่งแยกดินแดนของติมอร์ตะวันออก และมีความรู้สึกว่าไม่ได้รับความยุติธรรมจากรัฐบาลกลาง อีกทั้งยังมีผู้นำทางความคิด เช่น นักศึกษา ผู้นำศาสนา และมีกองกำลังที่เรียกร้องการแบ่งแยกดินแดนมาเป็นเวลานาน จึงยิ่งทำให้ความคิดในการที่จะเป็นประเทศเอกราชของตนเองกระจายวงกว้างออกไป อีกทั้งทรัพยากรธรรมชาติที่มีและความสำคัญของท้องถิ่นในฐานะท่าเรือในช่องแคบมะละกาทำให้ชาวอาเจห์คิดว่าสามารถแยกออกเป็นประเทศได้ ส่งผลให้มีการเรียกร้องเป็นรูปธรรมมากขึ้นและมีแนวโน้มไปสู่ทิศทางของการแบ่งแยกดินแดนในปัจจุบัน

กลุ่ม Lashkar Jihad[34] เป็นอีกกลุ่มที่ก่อความไม่สงบในอินโดนีเซียซึ่งเป็นกลุ่มอิสลามหัวรุนแรงที่ต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพื่อสร้างรัฐอิสลามซาลาฟี (Salafi Islam) โดยมีที่ตั้งอยู่ในกรุงจาการ์ต้าและมีการปฏิบัติการในหลายพื้นที่ เช่น ในพื้นที่จังหวัดอัมบน และซุลลาเวสี นอกจากนี้ยังมีการเคลื่อนการก่อความไม่สงบของกลุ่ม (Jemaah Islamiyah - JI)[35] ซึ่งจุดมุ่งหมายในการสร้างรัฐอิสลามในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีอินโดนีเซียเป็นศูนย์กลาง กลุ่ม JI มีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับกลุ่มก่อการร้ายสากลของบินลาเดน หรือ al-Qaeda กลุ่ม JI เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ระเบิดบนเกาะบาหลีและโรงแรม J.W. Marriot ซึ่งมีชาวต่างชาติเสียชีวิตจำนวนมาก

นอกจากนี้ยังมีเหตุระเบิดล่าสุดเมื่อวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2559 บริเวณหน้า Serina Mall ใจกลางกรุงจาการ์ต้า ซึ่งเป็นหตุระเบิดรุนแรงต่อเนื่อง อย่างน้อย 5 ครั้ง ตามด้วยเสียงปืนดังสนั่นจากการยิงปะทะกันระหว่างตำรวจกับกลุ่มคนร้าย เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 5 ราย บาดเจ็บ 39 ราย ตำรวจคาดว่าผู้ก่อเหตุน่าจะเกี่ยวข้องกับไอซิส (Islamic State of Iraq and Syria - ISIS) ซึ่งเป็นกลุ่มก่อการร้ายอิสลามในอิรักที่กำลังมีบทบาทสำคัญในการก่อการร้ายทั่วโลก จะเห็นได้ว่าอินโดนีเซียมักจะเป็นพื้นที่เป้าหมายหนึ่งของกลุ่มก่อการร้ายสากลทำให้มีการจัดตั้งหน่วยงานตำรวจเฉพาะสำหรับการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นหน่วย Detachment 88 และมีการจัดฝึกอบรมเจ้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพื่อเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุการณ์ก่อการร้ายในรูปแบบต่างๆ โดยใช้บทเรียนจากเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นในอินโดนีเซีย

1.3.4 สภาพการจราจรและปัญหาบนท้องถนน

---

[34] Ibid., pp. 354-356

[35] Ibid., pp. 349-353.

กรุงจาการ์ตาเป็นเมืองที่ปัญหาการจราจรติดขัดมาก อาจเนื่องมาจากพื้นผิวถนนภายในเมืองมีอย่างจำกัด ไม่สามารถสร้างถนนเพิ่มเติมได้ ประกอบกับปริมาณรถที่เพิ่มขึ้น ระบบขนส่งมวลชนที่ยังขาดแคลน ทำให้ในช่วงเวลาเร่งด่วนและต่อเนื่องมีการจราจรที่คับคั่ง

ภาพที่ 3.3.9 การจราจรในกรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

อย่างไรก็ตาม ประชาชนชาวอินโดนีเซียค่อนข้างจะเคารพกฎหมายจราจรคือ การสวมหมวกนิรภัยของผู้ขี่รถจักรยานยนต์ ซึ่งทุกคนที่ขี่รถจักรยานยนต์บนท้องถนนจะสวมหมวกนิรภัยทั้งหมด และการจอดรถบนเส้นสัญญาณจราจรบนถนน เช่น เส้นหยุดรถ เป็นต้น รถทุกคันจะไม่จอดล้ำเส้นหยุดรถรอสัญญาณไฟจราจรบนถนน แม้ว่าจะไม่มีตำรวจคอยตรวจจับ โดยตำรวจจราจรส่วนใหญ่จะทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและให้บริการเท่านั้น เพราะการจราจรในกรุงจาการ์ตาค่อนข้างจะติดตลอดทั้งวัน

ภาพที่ 3.3.10 การเคารพกฎหมายจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์และจักรยานยนต์ในกรุงจาการ์ตา

นอกจากนี้ประชาชนชาวอินโดนีเซียก็ค่อนข้างจะเคารพเชื่อฟังตำรวจจราจร โดยจะเห็นได้จากการขอทางของรถตำรวจนำขบวน ซึ่งจะทำหน้าที่นำทางให้กับบุคคลสำคัญหลายขบวนในแต่ละวัน แต่ประชาชนก็ยังไม่ได้มีปฏิกิริยาต่อต้านคำสั่งหรือคำขอทางของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพที่ 3.3.11 แสดงการทำงานของตำรวจจราจรในการนำขบวน

สำหรับรถจักรยานยนต์รับจ้าง หากเดินไปรอบตัวเมืองตามทางเท้าจะสามารถพบเห็นรถจักรยานยนต์รับจ้างจอดอยู่ตามป้ายรถเมล์ หน้าศูนย์การค้า สวนสาธารณะ เป็นต้น โดยทั่วไปรถจักรยานยนต์รับจ้างจะไม่มีสัญลักษณ์เหมือนในเมืองไทยที่มีเสื้อหรือป้ายบอก นั่นแสดงถึงอินโดนีเซียยังไม่มีระบบการจัดการรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างที่เข้มงวด

ภาพที่ 3.3.12 แสดงรถจักรยานยนต์รับจ้างบนทางเท้าและป้ายรถประจำทาง

ภาพที่ 3.3.13 แสดงการขายสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ บนรถจักรยาน

การจัดช่องทางเดินรถให้อยู่ทางด้านขวาสุดสำหรับรถประจำทางโดยเฉพาะ ไม่ให้รถประเภทอื่นใช้ช่องทางดังกล่าวและมีการจัดทางเดินข้ามถนนเข้าไปด้านในเกาะกลางถนนซึ่งจัดเป็นป้ายจอดรถประจำทาง

ภาพที่ 3.3.14 แสดงที่จอดรถประจำทางและทางเดินข้ามถนนไปยังที่จอดรถประจำทางบนเกาะกลางถนน

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

การขยายตัวของแนวคิดชาตินิยมก่อนที่อินโดนีเซียจะได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์ เกิดขึ้นอีกครั้งเมื่อญี่ปุ่นได้เข้ามายึดครอง ซูการ์โนและแนวร่วมได้เคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องเอกราช ต่อมา “คณะกรรมการเตรียมงานเพื่อเอกราชของอินโดนีเซีย” (Committee for Preparatory Work for Indonesian Independecne - BPUPKI) ซึ่งมีผู้นำหลายกลุ่มเข้าร่วม ได้นำเสนอหลักปัญสศิลา (pancasila) เป็นปรัชญาของอินโดนีเซียขึ้นเป็นครั้งแรกในการประชุมเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 1945 ปัญจศิลาเป็นอุดมการณ์ 5 ประการอันเป็นรากฐานสำคัญของอินโดนีเซียในการปกครองการบริหารราชการของประเทศ ประกอบด้วย ความเชื่อในพระเจ้า (Belief in God) ชาตินิยม (Nationalism) สากลนิยม (Internatioanalism) ความยุติธรรมทางสังคม (Social justice) และประชาธิปไตย (Democracy)[36] เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม ซูการ์โนและโมฮัมมัด ฮัตตา (Mohammad Hatta) เป็นผู้นำประกาศเอกราชจากเนเธอร์แลนด์ในปี ค.ศ. 1945 ต่อมามีการประกาศจัดตั้งรัฐบาลของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีซูการ์โน ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรก

ในปี ค.ศ. 1949 อินโดนีเซียประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับที่ 2 กำหนดให้อินโดนีเซียมีการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federal) เรียกชื่อประเทศว่าสหรัฐอินโดนีเซีย (United State of Indonesia) ในปี ค.ศ. 1950 มีการจัดตั้งระบบรัฐสภา ในช่วง 2 ทศวรรษหลังได้รับเอกราช ซูการ์โน บริหารประเทศด้วยการปลุกกระแสชาตินิยมและใช้อำนาจเผด็จการในการปกครอง และในช่วงเวลาแห่งสงครามเย็น อินโดนีเซียต้องเผชิญกับลัทธิคอมมิวนิสต์ ปัญหาทางเศรษฐกิจและความหลายหลากของวัฒนธรรมในพื้นที่ต่างๆ เริ่มเกิดความไม่พอใจรัฐบาลกลางและมีการเรียกร้องแบ่งแยกดินแดนในบางพื้นที่ ระบบการปกครองแบบรัฐสภาไม่ได้ผล จึงมีการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ค.ศ. 1950 และกลับไปใช้ฉบับปี ค.ศ. 1945 ที่ให้อำนาจสูงสุดแก่ประธานาธิบดี ทำให้ระบบรัฐสภาแบบตะวันตกยุติลง ไม่ได้ใช้อีกจนกระทั่งปี ค.ศ. 1999[37]

ในช่วงปี ค.ศ. 1957 - 1965 ภายใต้การปกครองของซูการ์โน ฝ่ายบริหารมีอำนาจมากขึ้น ลดความสำคัญของผู้แทนที่มาจากประชาชน ยุคนี้เรียกว่า ยุคประชาธิปไตยแบบชี้นำ (Guided Democracy)[38] ในปี ค.ศ. 1965 ได้เกิดเหตุการณ์วุ่นวายภายในประเทศ เนื่องจากนโยบายของซูการ์โนทั้งนโยบายภายในและด้านต่างประเทศ ทำให้พรรคคอมมิวนิสต์อินโดนีเซียเข้มแข็งมากขึ้น และส่งผลให้กลุ่มพลังที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์หวั่นเกรง มีข่าวลือเกี่ยวกับการรัฐประหาร ในคืนวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 1965 มีการจับกุมนายพลคนสำคัญ 6 นาย และถูกฆาตกรรมอย่างทารุณ ในวันต่อมา ผู้ที่รอดชีวิตคือ นายพลอับดุล ฮาริส นาซุติออน (Abdul Haris Nasution) และยังมีนายพลซูฮาร์โต (Suharto) ที่ไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีของผู้ที่จะถูกกำจัดตั้งแต่แรก สาเหตุของเหตุการณ์ครั้งนี้มีความซับซ้อน คลุมเครือ มีข้อเท็จจริงเหตุการณ์เบื้องหลังที่ยังไม่สามารถรับรู้ได้ทั้งหมด แต่เหตุการณ์พยายามก่อการรัฐประหารครั้งนี้ พรรคคอมมิวนิสต์

---

[36] “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ฉบับราชบัณฑิตยสภา* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 84-85.

[37] เรื่องเดียวกัน, หน้า 86-87.

[38] เรื่องเดียวกัน, หน้า 87.

อินโดนีเซียหรือพีเคไอถูกทำลายลงอย่างสิ้นเชิง กล่าวกันว่า มีผู้เสียชีวิต 500,000 - 1,000,000 คน ความรุนแรงและโหดร้ายทารุณมีมากที่สุดในชวาและบาหลี พีเคไอ (Partai Komunis Indonesia - PKI) กลายเป็นพรรคการเมืองนอกกฎหมาย ผู้นำและผู้เกี่ยวข้องกว่า 1,000,000 คน ถูกจับกุมคุมขัง นายพลซูฮาร์โตเข้ามากุมอำนาจที่แท้จริง แม้ว่าซูการ์โนยังคงอยู่ในตำแหน่งประธานาธิบดี ในช่วงปี ค.ศ. 1965 - 1966 ซูการ์โนพยายามฟื้นฟูอำนาจของตนแต่ไม่สำเร็จในปี ค.ศ. 1967 ซูฮาร์โต ก็รักษาการในตำแหน่งประธานาธิบดี[39] และได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีอย่างเป็นทางการในปีเดียวกัน

ภายใต้การปกครองของซูฮาร์โต มีการบริหารประเทศที่เรียกว่า “ยุคระเบียบใหม่” กลุ่มคอมมิวนิสต์ถูกปราบปรามอย่างรุนแรง ลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงสำหรับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ซูฮาร์โต ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีต่อมาถึง 7 สมัย ปกครองประเทศโดยใช้ “กลุ่มอาชีพ” หรือโกลคาร์ ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นพรรคโกลคาร์ เป็นฐานเสียงสนับสนุน ทหารมีบทบาททางการเมืองและสังคมนอกเหนือจากบทบาทด้านความมั่นคง ซูฮาร์โตประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่เกิดปัญหาคอร์รัปชัน ระบบอุปถัมภ์ ที่ทำให้ประชาชนไม่พอใจ จนเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจในช่วงปี ค.ค.1997 ประชาชนไม่พอใจรัฐบาลมากขึ้น มีเหตุยิงนักศึกษามหาวิทยาลัยตรีสักเสียชีวิต กลายเป็นเหตุจลาจล เกิดแรงกดดันให้ประธานาธิบดีซูฮาร์โตลาออก[40] ผู้นำของอินโดนีเซียในช่วงต่อมาบางคน ก็ประสบปัญหาความโปร่งใสในการใช้อำนาจบริหารประเทศ

จะเห็นได้ว่าบริบททางการเมืองการปกครองของอินโดนีเซีย ได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองจนนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน ด้วยการสังหารกลุ่มที่มีความเห็นแตกต่างซึ่งนิยมในลัทธิคอมมิวนิสต์ จนมีผู้เสียชีวิตหลายคนรวมทั้งบทเรียนเกี่ยวกับปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของผู้มีอำนาจทางการเมือง บทเรียนเหล่านี้ได้ส่งผลถึงความต้องการทางการเมืองของประชาชนชาวอินโดนีเซียในปัจจุบันที่แสดงให้เห็นถึงผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ. 2014 นายโจโก วิโดโด นักการเมืองที่เติบโตมาจากการเมืองท้องถิ่น มีภาพลักษณ์ที่ซื่อสัตย์และเรียบง่าย จึงได้รับการเลือกเป็นประธานาธิบดีและได้รับความนิยมจากชาวอินโดนีเซีย บทเรียนด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนในอดีต ทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจ ซึ่งมีบทบาทมากขึ้นกว่าทหารในยุคปฏิรูปประเทศ ต้องคำนึงถึงหลักการสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมาก เจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และการแยกตัวออกสถาบันทหาร ย่อมสื่อให้เห็นถึงบทเรียนจากบริบทประวัติศาสตร์ทางการเมืองดังกล่าว

ในยุคปัจจุบัน อินโดนีเซียมีระบบการปกครองแบบสาธารณรัฐ แบบ Unitary Republic มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร มาจากการเลือกตั้งโดยตรง อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันได้

---

[39] เรื่องเดียวกัน, หน้า 88-89.

[40] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 53

ไม่เกิน 2 สมัย (สมัยละ 5 ปี) แยกอำนาจการปกครองเป็น 3 ส่วน คือ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ โครงสร้างการเมืองการปกครองของอินโดนีเซีย ประกอบด้วย 7 องค์กร ได้แก่[41]

1) สภาที่ปรึกษาประชาชน (People's Consultative Assembly) หรือ Majelis Permusyawaratan Rakyat - MPR) ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (People's Representative Council) หรือ Dewan Perwakilan Rakyat: DPR และสภาผู้แทนระดับภูมิภาค (Regional Representative Council) หรือ Dewan Perwakilan Daerah - DPD ทั้งหมดมาจากการเลือกตั้ง มีหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ แก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่งตั้งประธานาธิบดี/รองประธานาธิบดี และถอดถอนประธานาธิบดี

2) สภาผู้แทนราษฎร (House of People's Representatives - DPR) ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 550 คน มาจากการเลือกตั้ง มีหน้าที่ออกกฎหมาย อนุมัติงบประมาณ และกำกับดูแลการทำงานของรัฐบาล มีวาระ 5 ปี การพิจารณาร่างกฎหมายแต่ละฉบับต้องมีการหารือและได้รับความเห็นชอบร่วมกันระหว่าง DPR กับประธานาธิบดี

DPR ไม่มีอำนาจขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจประธานาธิบดีหรือรองประธานาธิบดี การถอดถอนประธานาธิบดีหรือรองประธานาธิบดี ต้องใช้คะแนนเสียง 2 ใน 3 ของผู้ร่วมประชุม (มีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก DPR ทั้งหมด) เสนอเรื่องการขอถอดถอนให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา และหากศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเห็นชอบตามที่เสนอ DPR จึงสามารถเสนอให้ MPR พิจารณาต่อไป

3) สภาผู้แทนระดับภูมิภาค (Regional Representatives Council - DPD) สมาชิก DPD มาจากการเลือกตั้งจังหวัดละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 128 คน มีหน้าที่เสนอแนะร่างกฎหมาย รวมถึงตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศ

4) สภาประชาชนระดับท้องถิ่น (Regional People's House of Representatives - DPRD) ตามบทบัญญัติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2543 กำหนดให้แบ่งระดับการปกครองภูมิภาคออกเป็นจังหวัด อำเภอ (Regency) และตำบล/เทศบาล (Kota) โดยจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิก DPRD ในทุกระดับ (พร้อมกับการเลือกตั้ง DPR และ DPD)

5) ประธานาธิบดี มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ตามรัฐธรรมนูญระบุให้ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้ารัฐบาลและเป็นผู้บัญชาการกองทัพ โดยประธานาธิบดีอยู่ในตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 สมัย (สมัยละ 5 ปี)

6) ศาลยุติธรรม อำนาจตุลาการอยู่ภายใต้การดูแลของศาลฎีกา และศาลระดับรองๆ ลงมา รวมถึงศาลรัฐธรรมนูญ

7) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสูงสุด (Supreme Audit Board - BPK) มีหน้าที่รายงานการใช้งบประมาณต่อ DPR, DPD และ DPRD สมาชิก BPK คัดเลือกโดย DPR โดยรับฟังความคิดเห็นของ DRD และแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี

---

[41] BOI, Investment Information, *Country Report, Indonesia* [Online]. Available from: http://www.boi.go.th/thai/asean/Indonesia/capt1_p1n.html [2017, December 20]

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ไทยมีความสัมพันธ์กับดินแดนที่เป็นอินโดนีเซียในปัจจุบันมาช้านาน มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกันอย่างลึกซึ้งทั้งทางวรรณคดี อาหาร เครื่องแต่งกาย และเครื่องดนตรี เป็นต้น พระมหากษัตริย์ไทยถึง 3 พระองค์ได้เคยเสด็จดินแดนที่เป็นประเทศอินโดนีเซียปัจจุบัน คือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยือน 3 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2414 ปี พ.ศ. 2439 และปี พ.ศ. 2444 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เยือนในปี พ.ศ. 2472 และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนในปี พ.ศ. 2503 โดยได้เสด็จไปเยือนกรุงจาการ์ตา เมืองบันดุง จังหวัดชวาตะวันตก จังหวัดย็อกยาการ์ตา และจังหวัดบาหลี ซึ่งประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต เมื่อวันที่7 มีนาคม พ.ศ. 2493[42] ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองดำเนินไปได้ด้วยดี มีความสัมพันธ์ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรม ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในอาเซียน

2.2 สถาบันทางการเมืองและหน่วยงานราชการ

แม้ว่าอินโดนีเซียจะเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้าง เป็นเกาะ และมีประชากรจำนวนมาก แต่อินโดนีเซียก็ยังมีรูปแบบการปกครองเป็นสาธารณรัฐในลักษณะรัฐเดี่ยว การบริหารราชการแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การบริหารส่วนกลางและการบริหารส่วนท้องถิ่น มีรายละเอียดดังนี้[43]

2.2.1 การบริหารส่วนกลาง มีกระทรวง 34 กระทรวง กรม และกองต่างๆ โดยมีข้าราชการตั้งแต่ระดับปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการกอง ฯลฯ เป็นบุคลากรร่วมบริหารในส่วนราชการ

2.2.2 การบริหารส่วนท้องถิ่น ในอินโดนีเซียมีหลายรูปแบบที่แยกการบริหารออกเป็นหลายแบบ หลายระดับ ตั้งแต่ระดับภาคหรือมณฑลจนถึงระดับหมู่บ้าน ดังนี้

1) การบริหารแบบภาคหรือมณฑล มี 32 ภาคหรือมณฑล (Provinces or Propinsi-Daerah Otonom Tingkat) มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ (Gubernur-Governor) โดยทางอ้อมผ่านการคัดเลือกของสมาชิกสภามณฑลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ทำให้สภามณฑล (Dewan Perwakilan Rakyat Daerah Tingkat I) มีอำนาจหน้าที่สำคัญๆ ที่นอกเหนือจากการเป็นผู้เสนอแต่งตั้งและถอดถอนผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วยังเป็นผู้คัดเลือกตัวแทนของสมาชิกสภาเพื่อเป็นตัวแทนของจังหวัดเข้าร่วมกิจกรรมในระดับชาติ ร่วมกับผู้ว่าราชการมณฑลในการออกกฎหมายและระเบียบของมณฑลจังหวัด ร่วมกับผู้ว่าราชการมณฑลในการจัดทำงบประมาณของมณฑล ให้คำแนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นต่อการดำเนินกิจการต่างๆ ในมณฑล และคอยตรวจสอบ

---

[42] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 48.

[43] เรื่องเดียวกัน, หน้า 25-32

2) จังหวัด (Regencies) และเมืองใหญ่ (City) พื้นที่อินโดนีเซียกว้างขวางและประกอบด้วย เกาะจำนวนมาก ทำให้พื้นที่การปกครองทับซ้อนกันในจังหวัด (Regencies หรือ Kabupaten) เดียวกัน มีผู้ว่าราชการจังหวัด (Governor หรือ Bupati) และยังมีการปกครองของเมืองใหญ่ (City) ที่มีนายกเทศมนตรี (Mayor หรือ Walikota) และยังมีสภาจังหวัดและสภาเมือง ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง และการปกครองของจังหวัดและเมืองใหญ่จัดอยู่ในระดับเดียวกัน เพียงแต่การบริหารงานของนายกเทศมนตรีอยู่ในเขตเมือง ส่วนจังหวัด (Regencies หรือ Kabupaten) ดูแลพื้นที่รอบๆ เมือง และที่เป็นชนบททั้งหมด ในปัจจุบันทั่วประเทศอินโดนีเซียมี 413 จังหวัด และ 98 เมืองใหญ่

3) อำเภอ (District หรือ Kecamatan) เป็นหน่วยการปกครองระดับรองลงมา มีการเลือกตั้งนายอำเภอและสภาอำเภอ การแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกับนายอำเภอมีกระบวนการที่คล้ายกัน คือ ในระดับจังหวัด สภาจังหวัด จะเลือก 2-3 คน จากจำนวนผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดยื่นเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และหนึ่งในนั้นจะได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีให้ดำรงตำแหน่งภายใต้การกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และในกรณีของอำเภอ สภาอำเภอจะเลือก 2-3 คน จากจำนวนผู้สมัครรับเลือกเป็นนายอำเภอยื่นเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และหนึ่งในนั้นจะได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ดำรงตำแหน่งภายใต้การกำกับของผู้ว่าราชการจังหวัด

4) ตำบล (Kelurahan) และผู้นำของตำบล คือ กำนัน (Lurah) มาจากการแต่งตั้งของนายอำเภอหรือนายกเทศมนตรี

5) หมู่บ้าน (Desa) เป็นหน่วยการปกครองที่เล็กที่สุด มีผู้ใหญ่บ้าน (Kepala Desa) เป็นผู้นำในหมู่บ้านทำงานร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้าน (The Rural Representative Board) ซึ่งต่างก็มาจากการเลือกตั้งในด้านการบริหารต้องรายงานต่อนายอำเภอ

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

การรวมตัวเป็นสาธารณรัฐอินโดนีเซียที่เป็นหนึ่งเดียว (Unitary Republic of Indonesia) ในยุคหลังได้รับเอกราชกับการก่อตัวของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesia National Police) เป็นสองกระบวนการที่เกิดขึ้นคู่ขนานกัน อย่างไรก็ตาม ประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นได้ว่าหน้าที่ของตำรวจก็มีอยู่ก่อนการสถาปนาสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยย้อนไปตั้งแต่ยุคที่อาณาบริเวณที่เป็นอินโดนีเซียในปัจจุบัน

ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของราชอาณาจักรต่างๆ โดยวิวัฒนาการของกิจการตำรวจในอินโดนีเซียในยุคต่างๆ แบ่งตามห้วงเวลาได้ดังนี้[44]

3.1.1 ตำรวจในยุคราชอาณาจักรต่างๆ ในหมู่เกาะอินโดนีเซีย

ก่อนการเข้ามาของชาติตะวันตกในหมู่เกาะอินโดนีเซีย อาณาบริเวณที่เป็นประเทศอินโดนีเซียในปัจจุบันมีอาณาจักรต่างๆ มีส่วนประกอบที่ทำหน้าที่ของตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่ เช่น ประมาณ 630 ปีก่อนคริสต์ศักราช ในราชอาณาจักร Sadurengas Kalimantan หน้าที่ของตำรวจก็คือ การรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากสังคมเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งราชอาณาจักรในการรักษาความปลอดภัยและปกป้องราชอาณาจักร หรือลักษณะเดียวกันกับราชอาณาจักร Kalingga ซึ่งอยู่บนชายฝั่งทางทิศเหนือของชวากลาง ปกครองโดยราชินี Maharani Shima หน้าที่ของตำรวจคือการรักษาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบของสังคมในราชอาณาจักร

การดำรงอยู่ของหน้าที่ตำรวจและองค์ประกอบที่ทำหน้าที่ของตำรวจ มีความชัดเจนและจัดเป็นองค์กรอย่างเป็นรูปแบบมากขึ้น ในยุคของราชอาณาจักรมัชปาหิต (Majapahit Kingdom) (1294-1478 AD) การมีอยู่ขององค์กรที่ทำหน้าที่ตำรวจในยุคนี้ เห็นได้จากการมีอยู่ของ Sapta Dharma Putra หรือ Bhatara Sapta Prata ซึ่งเป็นองค์กรที่ประกอบด้วยผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากกษัตริย์ มีสมาชิก 7 คน มีหน้าที่ถวายคำแนะนำกษัตริย์เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง รวมทั้งการตัดสินใจเชิงนโยบายประเด็นด้านความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม

ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่าตำรวจในยุคราชอาณาจักรในหมู่เกาะอินโดนีเซีย จนกระทั่งศตวรรษที่ 14 ภารกิจหน้าที่ของตำรวจได้ดำเนินการโดยองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยราชอาณาจักร เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของราชอาณาจักร เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตำรวจเหล่านี้ได้รับการแต่งตั้งโดยกษัตริย์ ดังนั้น จึงเป็นตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ปกครอง การปฏิบัติหน้าที่ตำรวจให้ความสำคัญกับการเชื่อฟังคำสั่งจากผู้ปกครองเพียงเท่านั้น

3.1.2 ตำรวจในยุคอาณานิคม

การบริหารงานตำรวจได้รับการพัฒนาขึ้นเมื่อชาติตะวันตก ได้แก่ โปรตุเกส สเปน อังกฤษ และดัทช์ เข้าไปเป็นเจ้าอาณานิคมในหลายส่วนของโลก รวมทั้งในอินโดนีเซีย รัฐบาลอาณานิคมดัทช์ได้ครองอำนาจในอินโดนีเซียนานกว่าชาติอาณานิคมอื่น การตกเป็นอาณานิคมเริ่มเมื่อการเข้ามาของบริษัทอินเดียตะวันออกของฮอลันดา (Vereenigde Oost Indishe Compagnie -VOE) ในปี ค.ศ. 1602 ซึ่งต่อมาตกอยู่ภายใต้การครอบครองของรัฐบาลอาณานิคมอีสต์อินเดีย ในช่วงปี ค.ศ. 1800 นโยบายของรัฐบาลอาณานิคมในการแสวงหาผลประโยชน์จากคนท้องถิ่น ค่อยๆ ถูกแทนที่ด้วยนโยบายที่แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจที่จะปรับปรุงสิทธิของคนท้องถิ่นให้มีการศึกษาและมีส่วนร่วมในการปกครองมากขึ้น นโยบาย

---

[44] Police Science College of Indonesian National Police, *Police Science*, The INP 69th Anniversary Edition 2015 (Jakarta Indonesia: PTIK Press, 2015), pp. 1-13.

ของรัฐบาลอาณานิคมดัทช์นี้เรียกว่าการเมืองจริยธรรม (Ethical Politics) นโยบายนี้อนุญาตให้คนท้องถิ่นมีตำแหน่งในการปกครองระดับล่างบางตำแหน่งได้ เช่น หัวหน้าเขต รองหัวหน้า ผู้ใหญ่บ้าน รองผู้ใหญ่บ้าน ส่วนตำแหน่งระดับสูง เช่น ผู้ช่วยข้าหลวงประจำการ (Resident Assistant) และผู้สำเร็จราชการ (Gevernor General) ยังคงเป็นตำแหน่งของชาวดัทช์

การบริหารงานตำรวจโดยรัฐบาลอาณานิคมดัทช์แบ่งออกเป็น ฝ่ายบริหาร เป็นตำรวจทางกฎหมาย (Rechtspolitie) ซึ่งอยู่ภายใต้ Procuser General และฝ่ายปฏิบัติการ ควบคุมโดยข้าหลวงประจำการของดัทช์ (Resident) ผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (politiek politioneel belid) และปฏิบัติในฐานะหัวหน้าแคว้น (Hoofd der Gewestelijke Reserche) และฝ่ายการศึกษา ภายใต้หัวหน้าหน่วยบริการงานตำรวจ (Hoofd Van de Dienst der Algemene Politie) ของกระทรวงมหาดไทย (Home Affairs Department)

นอกจากนี้รัฐบาลอาณานิคมดัทช์ ยังก่อตั้งหน่วยการข่าว เรียกว่า (Politieke Inlichtingen Dienst - PID) เพื่อตรวจตรากิจกรรมทางการเมือง ผลการปฏิบัติงานทำให้ผู้มีชื่อเสียงทางการเมืองของชาติต้องถูกเนรเทศไปยังพื้นที่ห่างไกล ในด้านกฎหมายรัฐบาลอาณานิคมดัทช์ได้บังคับใช้ประมวลกฎหมายทั่วทุกพื้นที่ของดัทช์อีสต์อินเดีย

เมื่อเริ่มสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้ประกาศสงครามแปซิฟิกในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1941 เหตุการณ์ดังกล่าวได้นำไปสู่การยอมแพ้ของรัฐบาลดัทชต่อญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม ค.ศ. 1942 เป็นจุดสิ้นสุดของการปกครองอาณานิคมดัทช์ในอินโดนีเซีย แต่เป็นการเริ่มต้นการปกครองอินโดนีเซียโดยอาณานิคมญี่ปุ่น ระหว่างการปกครองของญี่ปุ่น ตำแหน่งสำคัญๆ อันหลากหลายในรัฐบาลอาณานิคมญี่ปุ่น เช่น ตำแหน่งข้าหลวง (Residents) เป็นตำแหน่งของประชาชนท้องถิ่น ตำแหน่งหัวหน้าตำรวจในระดับข้าหลวง และระดับเขตพื้นที่ ผู้ครองตำแหน่งคือประชาชนในท้องถิ่น แต่ก็มักจะมีการทำหน้าที่ร่วมโดยเจ้าหน้าที่ของญี่ปุ่น หลังจากการทิ้งระเบิดปรมาณูของสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1945 เป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มชาตินิยมของอินโดนีเซียได้ประกาศเอกราชในเวลาดังกล่าว

ในยุคอาณานิคม ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ความเป็นวิชาชีพตำรวจและหน้าที่ของตำรวจ ไม่เพียงแต่การคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานเท่านั้น แต่ยังเป็นการเริ่มต้นใช้การศึกษาที่มีความเป็นศาสตร์ในงานตำรวจ เป็นข้อพิสูจน์ให้เห็นว่าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงแต่เป็นศิลปะ แต่ยังจะต้องมีความเป็นวิชาชีพอย่างแท้จริงโดยตั้งอยู่บนฐานของความเป็นศาสตร์ ประชาชนท้องถิ่นได้รับโอกาสในการเข้าร่วมกับงานตำรวจและได้รับการศึกษาสำหรับงานตำรวจ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่างานด้านบุคลากรของตำรวจมิใช่เป็นเพียงการสรรหาคัดเลือกโดยผู้ปกครองเท่านั้น แต่ประชาชนในท้องถิ่นก็ได้รับโอกาสให้เข้ามาเป็นตำรวจโดยสมัครใจ อย่างไรก็ตาม การบริหารงานตำรวจยังคงมีแนวโน้มในการส่งเสริมสนับสนุนผลประโยชน์ของรัฐบาลที่ปกครองในขณะนั้น

3.1.3 ตำรวจในยุคปฏิวัติ สหรัฐแห่งอินโดนีเซียและประชาธิปไตยแบบรัฐสภา

ในช่วงเวลาที่อินโดนีเซียได้รับเอกราชในปี ค.ศ. 1945 องค์กรตำรวจมีชื่อเรียกว่า องค์กรตำรวจแห่งชาติ (National Police Body) อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย (Home Affair Department) โดยเป็นการจัดระบบแบบดัทช์ โดย Raden Said Soekanto Tjokrodiatmodjo ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Kepala Kepolisian Negara - KKN) คนแรก เมื่อวันที่ 29 กันยายน ค.ศ. 1945 เขาได้ทำให้องค์กร มีความเข้มแข็งในทันที โดยการร่วมมือกับหัวหน้าตำรวจในเกาะชวาในส่วนของสุมาตรา (Sumatera) มีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรจำนวนหนึ่ง เข้าไปเพื่อจัดตั้งสถานีตำรวจในพื้นที่ซึ่งมีการรุกรานทางทหารจากดัทช์ ในช่วงเวลานี้ได้เริ่มเกิดแนวคิดทำให้งานด้านบุคลากรของตำรวจมีความเป็นวิชาชีพ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นศาสตร์ (science) ผ่านการศึกษาระดับที่สูงขึ้นสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีการจัดตั้งสถาบันตำรวจ (Academy of Police) ใน Mertoydan, Magelang สถาบันแห่งนี้ก่อตั้งโดยนายกรัฐมนตรี Sutan Syahrir และมีพิธีเปิดโดยประธานาธิบดีซูการ์โน (Soekarno)

ภาพที่ 3.3.15 Raden Said Soekanto Tjokrodiatmodjo ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย คนแรก

ที่มา: จาก http://www.jakartaobserver.com/2016/08/mantan-kapolri-pertama-diusulkan-jadi.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560

รัฐบาลได้ก่อตั้งหน่วยบริการตำรวจแห่งชาติ (National Police Service) ขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1946 ดังนั้น ในวันดังกล่าวจึงถือว่าเป็นวันตำรวจ (Hari Bhayangkara) หน่วยบริการตำรวจแห่งชาติอยู่ภายใต้นายกรัฐมนตรี โดยมีหัวหน้าตำรวจแห่งชาติ (Chief of the National Police) เป็นผู้ที่รายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หน่วยบริการตำรวจแห่งชาติรับผิดชอบภารกิจของตำรวจทั่วพื้นที่ของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ภาพที่ 3.3.16 นายกรัฐมนตรี Sutan Syahrir เดินตรวจแถวตำรวจ

Perdana Menteri Sutan Syahrir didampingi Kepala Kepolisian RI R. Sukanto sedang memeriksa barisan siswa Sekolah Polisi di Mertoyudan, Magelang pada tanggal 17 Juni 1946. *(Foto : Ipphos).*

ที่มา: จาก http://www.santijehannanda.com/images/2014/09/img_20140916_0003.jpg. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560

ในช่วงหลังการประกาศอิสรภาพของอินโดนีเซีย ตำรวจต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปกป้องเอกราช ในช่วงเวลาดังกล่าวกองกำลังตำรวจเป็นกองกำลังติดอาวุธ ทำให้ตำรวจเป็นผู้บุกเบิกในการเข้าไปยึดสถานที่ราชการและอาวุธจากญี่ปุ่นและดัทช์ ซึ่งต้องการกลับเข้ามามีอำนาจในการปกครองอินโดนีเซีย ช่วงเวลาดังกล่าวตำรวจอินโดนีเซียจึงเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการต่อสู้ปกป้องเอกราชของอินโดนีเซีย

ข้อตกลงหลายประการที่มีการทำขึ้นระหว่างอินโดนีเซียกับเนเธอร์แลนด์ ถูกละเมิดและมีการใช้กำลังทหารเข้ามารุกราน สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ตำรวจในฐานะกองกำลังที่มีอาวุธในยุคปฏิวัติต้องเข้าปฏิบัติการทางทหาร กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเกือบทั้งหมด แม้ว่าจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาด้านตำรวจจากรัฐบาลอาณานิคมดัทช์และญี่ปุ่น แต่เนื่องจากความรู้สึกชาตินิยมจึงมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อการปกป้องเอกราชจากการรุกรานทางทหารของดัทช์

เนเธอร์แลนด์ ซึ่งยังคงต้องการดินแดนอาณานิคม ได้จัดตั้งรัฐเพื่อล้อมรอบสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทั้งๆ ที่มีการประชุมโต๊ะกลม (Round Table Conference) และการแทรกแซงขององค์การสหประชาชาติ ในที่สุดเนเธอร์แลนด์ก็จัดการให้บรรลุเป้าหมายในการก่อตั้งสหรัฐอินโดนีเซีย (The United State of Indonesia) ในช่วงปี ค.ศ. 1949 ซึ่งเป็นการรวมตัวของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (The Republic of Indoneaia) กับรัฐต่างๆ ที่สถาปนาขึ้นโดยเนเธอร์แลนด์ ในยุคของสหรัฐอินโดนีเซีย องค์กรตำรวจแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ตำรวจแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และตำรวจแห่งรัฐอินโดนีเซียซึ่งสถาปนาขึ้นโดยเนเธอร์แลนด์ การแยกส่วนองค์กรตำรวจออกจากกันได้รับการแก้ไขปัญหาโดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ S. R. Soekanto ได้มีกระบวนการบูรณาการหน่วยงานต่างๆ และกระบวนการดังกล่าวได้รับการเร่งรัดให้สำเร็จโดยการผนวกรวมรัฐอินโดนีเซีย เข้ากับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 1950

ในสถานการณ์การปฏิวัติ และกระบวนการสร้างความเป็นปึกแผ่นภายในอินโดนีเซีย ตำรวจต้องเข้าไปแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบภายในจากกองกำลังต่างๆ ภายในประเทศ ผู้ก่อความไม่สงบหลายกลุ่มทั่วทั้งหมู่เกาะอินโดนีเซียทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเข้าไปทำหน้าที่ในการต่อสู้โดยใช้กำลัง

เมื่อเข้าสู่ยุคประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (Parliamentary Democrcy) หลังยุคสหรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐอินโดนีเซียได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1950 ซึ่งคณะรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อสภา ช่วงเวลานี้ ตำรวจอยู่ภายใต้นายกรัฐมนตรี มีการปรับองค์กรตำรวจใหม่ เปลี่ยนชื่อเรียก ตำรวจภูธรเป็น Commissionaire Police และต่อมากลายเป็น Regioanl Police นอกเหนือจากนี้มีการจัดตั้งหน่วยงานพิเศษหลายหน่วย เช่น ตำรวจน้ำ กองบินตำรวจ สถาบันแห่งตำรวจ (The Academy of Police) ได้เปลี่ยนเป็นสถาบันตำรวจ (Police Academy) และต่อมาได้เปลี่ยนเป็น วิทยาลัยตำรวจศาสตร์ (Police Science College - PTIK) ในปี ค.ศ. 1950

ในยุคนี้ แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง องค์กรตำรวจก็ยังคงอยู่ภายใต้ผู้นำของรัฐ การทำความเข้าใจประเด็นดังกล่าวจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจกับประวัติศาสตร์ของการทำหน้าที่ตำรวจตั้งแต่ยุคราชอาณาจักรสู่ยุคอาณานิคม ในยุคดังกล่าวยังมีความเปลี่ยนแปลงของการบริหารงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของตำรวจ นอกเหนือจากการรักษาความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อยแล้ว ตำรวจยังต้องปฏิบัติหน้าที่ในการสู้รบ และในยุคนี้ก็เป็นยุคที่เริ่มสร้างการศึกษาอบรมตำรวจในระดับสูงขึ้นโดยรัฐบาลอินโดนีเซีย เพื่อมุ่งบรรลุสู่ความเป็นวิชาชีพตำรวจของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นศาสตร์

3.1.4 ตำรวจในยุคประชาธิปไตยแบบชี้นำ

ต่อเนื่องในเวลาต่อมา การบริหารงาน บทบาทหน้าที่ของตำรวจก็มีความเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่ยุคการปกครองแบบประชาธิปไตยชี้นำ หัวหน้าตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย กลายเป็นรัฐมนตรี/ผู้บังคับบัญชาแห่งกองกำลังตำรวจ (Menpangak) ในเหตุการณ์ปฏิวัติเพื่อปกป้องเอกราช องค์กรตำรวจเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในฐานะสถาบันบังคับใช้กฎหมายที่เป็นเครื่องมือของการปฏิวัติ ในด้านการบริหารจัดการงานตำรวจ ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของรัฐที่มีภารกิจในการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะต้องยึดหลักสิทธิมนุษยชนและกฎหมายของรัฐ ภารกิจของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียตามกฎหมาย ได้แก่

- รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน
- ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม
- ปกป้องความมั่นคงของรัฐจากความไม่สงบภายในประเทศ
- รักษาความปลอดภัยของประชาชน ทรัพย์สิน และสังคม รวมทั้งปกป้องและช่วยชีวิต
- บังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ

ในด้านของกฎหมาย ดำเนินการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมและการละเมิดกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และกฎระเบียบอื่นๆ ของรัฐ การเฝ้าระวังความเชื่อที่อาจเป็นอันตรายต่อสังคมและรัฐ ปฏิบัติหน้าที่พิเศษอื่นๆ ตามที่รัฐกำหนด

เนื่องจากความซับซ้อนของหน้าที่ตำรวจในยุคปฏิวัติ กฎหมายว่าด้วยตำรวจบัญญัติให้การบริการงานตำรวจ เป็นกองกำลังติดอาวุธ ดังนั้น องค์กรตำรวจจึงอยู่ภายใต้ประธานาธิบดีซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในงานตำรวจ มีการรวมองค์กรตำรวจแห่งชาติเข้าไว้ในกองทัพอินโดนีเซีย ถูกทำให้มีความเข้มแข็งขึ้นโดยการออกคำสั่งของประธานาธิบดี ที่ 290 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ. 1964 ซึ่งทำให้สถานะ หน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียกลายเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพอินโดนีเซียน (The Indonesian Forces)

3.1.5 ตำรวจในยุคระเบียบใหม่

ยุคระเบียบใหม่ (New Order era) เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้นำจากประธานาธิบดีซูการ์โน เป็นนายพลซูฮาร์โต เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ด้านความมั่นคง รวมทั้งเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ และการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ความคิดเรื่องระเบียบใหม่ (New Order) ได้ส่งผลอิทธิพลต่อการบริหารจัดการงานตำรวจของอินโดนีเซีย ตลอดระยะเวลามากกว่า 30 ปี

ระบอบระเบียบเดิม (Old Order regime) มุ่งเน้นการสร้างความเป็นชาติ ดำเนินการปฏิวัติเพื่อเอกราชของประเทศอินโดนีเซีย สำหรับระบอบระเบียบใหม่ (New Order regime) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุดมการณ์ของชาติ การรักษาความมั่นคง และการส่งเสริมการพัฒนาชาติ ดังนั้น จึงอาจเข้าใจได้ถึงการที่องค์กรตำรวจถูกนำไปอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของกองทัพภายใต้สภาวการณ์ดังกล่าว แต่เมื่อสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ได้เปลี่ยนแปลงไป ความคาดหวังของประชาชนต่อกองทัพซึ่งรวมถึงกองกำลังตำรวจได้มีเพิ่มมากขึ้นในยุคระเบียบใหม่ บทบาทของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียได้พัฒนาไป แม้ว่าบทบาทของตำรวจยังเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพก็ตาม กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ปี ค.ศ. 1997 เกิดขึ้นมาแทนที่กฎหมายฉบับเดิมปี ค.ศ. 1961 การทำหน้าที่อันเหมาะสมของระบบกฎหมายของชาติตั้งอยู่บนหลักการของปัจจศีล และรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1945 โดยให้ความสำคัญกับความหลากหลายของระบบกฎหมายที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย การบังคับใช้กฎหมาย การปกป้องทางกฎหมาย และการสร้างความมั่นคงโดยทั่วไป ด้วยการเป็นองค์กรบังคับใช้กฎหมายที่มีความเป็นวิชาชีพ

การรวมเอาตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียเข้าไปไว้ในกองทัพอินโดนีเซีย รวมถึงการศึกษาและปลูกฝังความคิดแบบทหาร ส่งอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงาน วิถีความคิดและพฤติกรรมของกำลังพลของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ซึ่งในเวลาต่อมามีความเห็นว่าเป็นบทบาทที่ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคม ความต้องการในกระแสโลกาภิวัตน์ และความคาดหวังของสังคม ในปี ค.ศ. 1998 ยุคระเบียบใหม่ได้สิ้นสุดลง เป็นผลมาจากรัฐบาลไม่สามารถจัดการกับผลกระทบของวิกฤติเศรษฐกิจโลก และการสูญเสีย

ความเชื่อมั่นจากประชาชน รวมทั้งนักวิชาการ นักศึกษาและบุคคลสำคัญทางการเมือง ประชาชนต้องการให้มีการปฏิรูปและให้ประธานาธิบดีซูฮาร์โตออกจากตำแหน่งไป

3.1.6 ตำรวจในยุคปฏิรูป

การเปลี่ยนแปลงจากยุคระเบียบใหม่ สู่ยุคปฏิรูป คือ การเปลี่ยนผ่านของรัฐบาลจากประธานาธิบดีซูฮาร์โต มาสู่รัฐบาลของประธานาธิบดี BJ. Habibie โดยประธานาธิบดีฮาบิบี อยู่ในตำแหน่งได้เพียง 1 ปี หลังจากนั้นก็เป็นยุคของประธานาธิบดี Abdurrahman Wahid ระหว่างปี ค.ศ. 1999 - 2004 โดยในยุคปฏิรูป เป็นการส่งเสริมค่านิยมแบบประชาธิปไตย โดยมีข้อเรียกร้องต่อการปฏิรูป 6 ประการ ได้แก่ 1) แก้ไขรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1945 ยกเลิกหน้าที่ 2 ด้านของกองทัพ 2) การบังคับใช้กฎหมายและเคารพสิทธิมนุษยชน 3) การกำจัดการคอร์รัปชัน ระบบพวกพ้อง 4) ความเป็นอิสระในระดับท้องถิ่น 5) เสรีภาพของสื่อมวลชน และ 6) วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

ในยุคการปฏิรูปมีความเปลี่ยนแปลงกับองค์กรและบทบาทหน้าที่ของตำรวจ ดังนี้

1) ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ได้แยกตัวออกจากกองทัพอินโดนีเซีย คำสั่งสภาที่ปรึกษาประชาชน (The People's Consultative Assembly) หรือ MPR เมื่อปี ค.ศ. 2000 ได้มีคำสั่งแยกตำรวจแห่งชาติออกจากกองทัพอินโดนีเซีย ด้วยเหตุผลที่สำคัญ คือ การรวมตำรวจแห่งชาติและกองทัพอินโดนีเซียเอาไว้ด้วยกันทำให้เกิดความเคลือบคลุมและทับซ้อนของบทบาทและหน้าที่ของกองทัพอินโดนีเซีย (Indonesian Military) หรือในชื่อ Tentara Nasional Indonesia (TNI) ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการป้องกันประเทศกับตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesian National Police - INP) ในฐานะหน่วยงานที่รักษาความมั่นคงและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม และการรวมกันดังกล่าวทำให้ค่านิยมแบบประชาธิปไตยไม่สามารถพัฒนาไปได้ในสังคมอินโดนีเซีย จึงจำเป็นต้องแยกตำรวจแห่งชาติออกมาจากกองทัพ

การแยกตัวออกจากกองทัพเสร็จสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 2000 โดยมีกำลังพลประมาณ 150,000 คน ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ใช้ชื่อว่า Polisi Negara Republik Indonesia (POLRI) มีสำนักงานใหญ่ที่เรียกว่า Markas Besar/Mabes in Indonesia ตั้งอยู่ใน Kebayoran Baru อยู่ตอนใต้ของกรุงจาการ์ตา หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงโดยการแยกตัวออกมาจากกองทัพตำรวจเริ่มมีบทบาทในสังคมมากขึ้น โดยมีการเปลี่ยนจุดหมายเป็นการทำงานเพื่อประชาชนมากขึ้น มีการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากขึ้น[45]

2) แบ่งแยกบทบาทของตำรวจแห่งชาติกับกองทัพอินโดนีเซีย คำสั่งของสภาที่ปรึกษาประชาชน ในปี ค.ศ. 2000 กำหนดว่าเพื่อเป็นการปกป้องประชาชนและประเทศ เพื่อปรับปรุงสวัสดิการยกระดับการศึกษา และมีส่วนร่วมในความพยายามรักษาระเบียบโลกเพื่อผลประโยชน์ของชาติ อินโดนีเซียต้องการระบบป้องกันประเทศและรักษาความมั่นคงซึ่งเป็นระบบที่มีมุมมองในแบบของหมู่เกาะอินโดนีเซีย

---

[45] Global Investment Center**,** *Indonesia: Justice System and National Police handbook*, pp. 105-106.

อันมีลักษณะความเป็นหมู่เกาะที่กว้างใหญ่ ระบบป้องกันและรักษาความมั่นคงของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นการรวมส่วนประกอบต่างๆ ที่มีความยืดหยุ่น ซึ่งรวมตัวกันและกระจายความสามารถของรัฐเข้าถึงประชาชนอันเป็นพลังพื้นฐานของชาติ พลเมืองทุกคนมีสิทธิและหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม องค์กรของรัฐที่แสดงบทบาทนำในการป้องกันประเทศ ก็คือทหารอินโดนีเซีย

ในสังคมอินโดนีเซียต้องการความมั่นคงและบุคลากรที่จะปกป้องและบังคับใช้กฎหมายในรูปแบบของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ซึ่งอยู่ภายใต้กระบวนการไปสู่ประชาธิปไตยและกระแสโลกาภิวัตน์ และเพื่อรับมือกับความต้องการของสังคมในอนาคต อินโดนีเซียจำเป็นต้องปรับปรุงการปฏิบัติงานและสร้างความเป็นวิชาชีพของเครื่องมือการป้องกันประเทศ และการรักษาความมั่นคง โดยการปรับบทบาทของกองทัพและตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ด้วยการแยกตำรวจแห่งชาติออกจากกองทัพ

3) การเปลี่ยนแปลงสถานะขององค์กรตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย โดยให้ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ขึ้นตรงกับประธานาธิบดี มีการออกคำสั่งสภาที่ปรึกษาประชาชน (MPR Decrees, Law) ที่ 2/2002 ว่าด้วยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของประธานาธิบดี มีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือหัวหน้าตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (INP Chief) ซึ่งจะต้องรายงานโดยตรงต่อประธานาธิบดี และทำให้กระบวนการแต่งตั้งและถอดถอนหัวหน้าตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย มีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน

4) การพัฒนาด้านภารกิจและอำนาจหน้าที่ของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย โดยปัจจุบันมี 3 ภารกิจหลัก 12 ภารกิจ และ 37 อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการงานตำรวจ และไม่เพียงแต่ภารกิจอำนาจหน้าที่ของตำรวจที่ได้รับการพัฒนาเปลี่ยนแปลง แต่ยังมีความซับซ้อนมากขึ้น ภารกิจและอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางขึ้น แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความคาดหวังกับตำรวจมากขึ้น ความคาดหวังสูงจึงต้องมีคำตอบโดยการปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ การบริหารจัดการงานตำรวจควรปรับให้มีความเป็นวิชาชีพโดยมีพื้นฐานของความเป็นศาสตร์ ทำให้ตำรวจมีความรับผิดชอบพร้อมรับการตรวจสอบ และมีความโปร่งใส (transparent) มากขึ้น หากไม่เป็นเช่นนั้น ความคาดหวังของประชาชนจะกลายเป็นความไม่เชื่อมั่นของสังคมที่ย้อนกลับมาและกระทบต่อตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย

5) ภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการงานตำรวจมีความเป็นมืออาชีพ (professions) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่จะต้องมีขีดความสามารถแบบมืออาชีพ การสร้างขีดความสามารถแบบมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำได้โดยกำหนดหลักจริยธรรมวิชาชีพ การพัฒนาความรู้และประสบการณ์เชิงการปฏิบัติโดยผ่านระบบการศึกษา การฝึกอบรม และการมอบหมายภารกิจหน้าที่ การสร้างขีดความสามารถแบบมืออาชีพดำเนินการได้โดยการวิจัยและพัฒนาด้านศาสตร์และเทคโนโลยีตำรวจ

6) จริยธรรมวิชาชีพตำรวจ (Ethics of Police Professions) เนื่องจากหน้าที่ของตำรวจมีความเป็นวิชาชีพ จึงต้องกำหนดจริยธรรมวิชาชีพตำรวจ ทัศนคติและพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องอยู่ภายใต้กฎจริยธรรมทางวิชาชีพตำรวจของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Code of Professional

Ethics of the INP) กฎจริยธรรมวิชาชีพใช้เป็นแนวทางสำหรับตำรวจในการออกไปปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งอยู่ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ

การปฏิรูปตำรวจอินโดนีเซีย นอกจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในการแยกตัวออกจากกองทัพแล้ว รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปตำรวจ โดยมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมแก่ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียเป็นจำนวนมาก และมีการทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาความมีประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการดำเนินงานของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ได้แก่[46]

(1) พัฒนาขีดความสามารถในองค์กร (Internal Capacity)

(2) การให้การสนับสนุนทางวิชาชีพและความช่วยเหลือทางเทคนิค (Providing professional support and technical assistance)

(3) ใช้ตัวแบบงานตำรวจในลักษณะการสร้างหุ้นส่วน (Using the partnership model of policing)

(4) ให้มีระบบการควบคุมตรวจสอบจากภายนอกให้มากขึ้น (Providing more external control)

(5) การตรวจสอบด้านการเงินของตำรวจ (Auditing police finances)

(6) ก่อตั้งคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ (Establishing the National Police Commission)

(7) ก่อตั้งคณะกรรมการรับคำร้องทุกข์จากประชาชนในระดับท้องถิ่น (Establishing a local police complaint board)

3.2 โครงสร้างองค์กร ภารกิจและบทบาทหน้าที่ของตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (POLRI) มีการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี โดยมีการแบ่งเขตรับผิดชอบ เช่น ตำรวจระดับภาค (Kepolisian Daerah or Polda) ตำรวจระดับเมือง (Kepolisian Resort or Polres) ตำรวจระดับอำเภอ (Kepolisian Sektor or Polsek) และหน่วยตำรวจระดับตำบล (Polsubsektor) นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานเฉพาะ เช่น Brimob ซึ่งเป็นหน่วยควบคุมฝูงชน ซึ่งเป็นกองกำลังเคลื่อนที่ที่ใช้ในการปฏิบัติการด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยโดยเฉพาะ ตำรวจทางอากาศ (Polisi Udara) ตำรวจน้ำ ตำรวจพิสูจน์หลักฐาน หน่วยต่อต้านการก่อการร้าย (Detachment 88) ตำรวจจราจร (Polisi Lalulintas) ซึ่งดูแลถนนและการออกใบขับขี่และจดทะเบียนยานพาหนะ ตำรวจควบคุมชายฝั่งทะเล (Polisi Perairan) Sabhara เป็นหน่วยงานที่คอยดูแลความสงบเรียบร้อยของชุมชน ตำรวจท่องเที่ยว (Polisi Turis) ตำรวจรถไฟ (Polisi Khusus Kereta Api-

---

[46] สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติ ของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 144.

POLSUSKA) ตำรวจสืบสวนสอบสวน (Badan Reserse Kriminal-Bareskrim) และ Polisi Kedutaan เป็นตำรวจที่ทำหน้ารักษาความปลอดภัยสถานทูตของประเทศต่างๆ ในอินโดนีเซีย[47]

สำหรับหน่วยงานที่มีภารกิจที่สำคัญในด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของอินโดนีเซีย คือ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ Detachment 88 เป็นหน่วยงานต่อต้านการก่อการร้ายที่ได้รับการพัฒนาขึ้นหลังเหตุการณ์ก่อการร้ายครั้งใหญ่ที่เกาะบาหลีในปี ค.ศ. 2002 โดยได้รับการสนับสนุนด้านเครื่องมืออุปกรณ์และการฝึกจากประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย เริ่มก่อตั้งในปี ค.ศ. 2002 และสามารถปฏิบัติในฐานะหน่วยปฏิบัติการพิเศษในปี ค.ศ. 2003 จากบทเรียนของเหตุการณ์ที่เกาะบาหลี จึงมีการพัฒนาหน่วยดังกล่าวและระบบการต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศ ซึ่งถือว่า Detachment 88 เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการต่อต้านการก่อการร้ายของอินโดนีเซียหลังเหตุวิกฤติดังกล่าว[48]

การแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย หลังจากการปฏิรูปตำรวจโดยแยกตัวออกจากกองทัพ เป็นอำนาจของประธานาธิบดี โดยรัฐสภา (House of Representative) ให้ความเห็นชอบ[49] โครงสร้างองค์กรของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

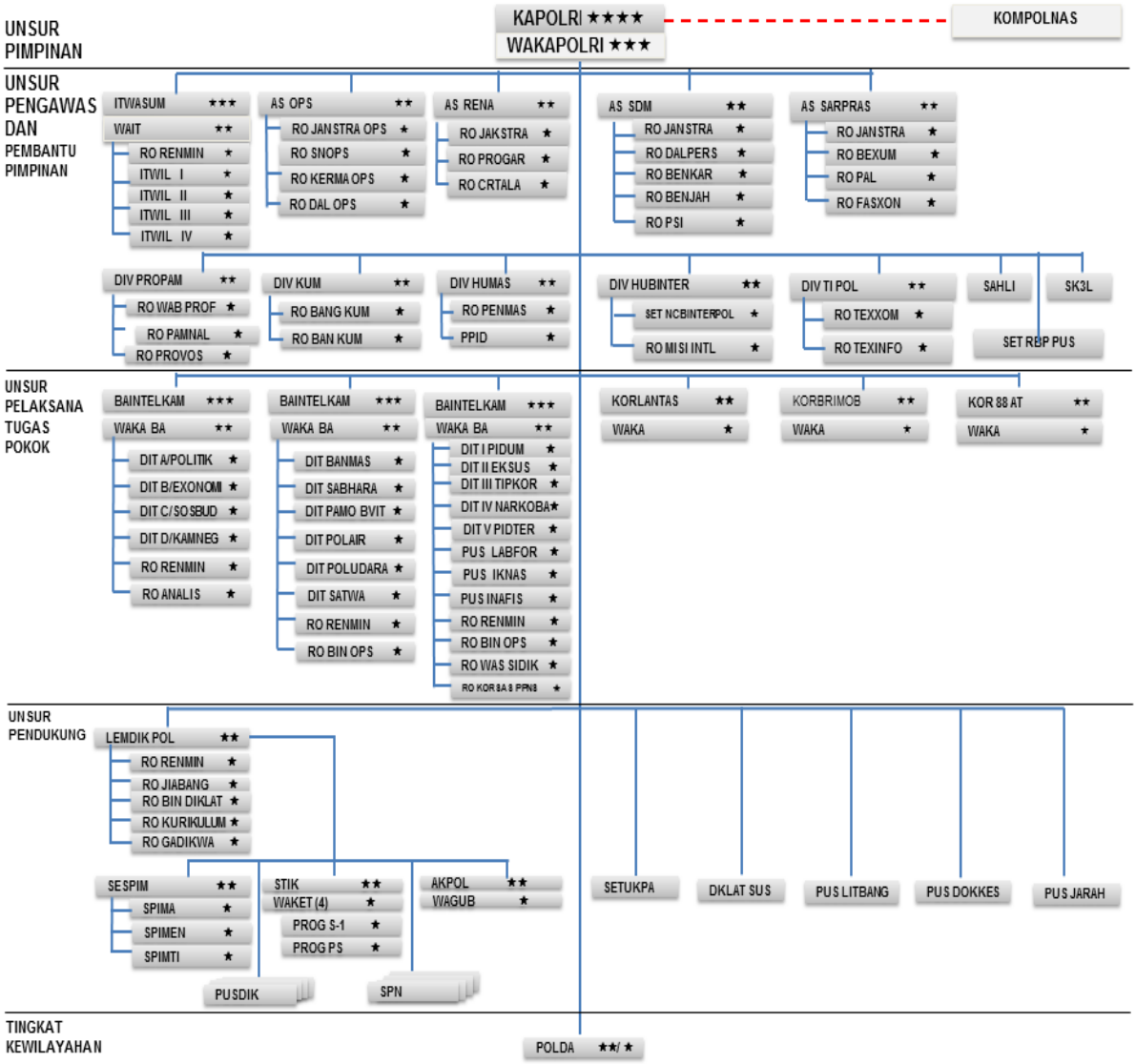
แผนภูมิที่ 3.3.1 โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Mabes Polri)

---

[47] Global Investment Center, *Indonesia: Justice System and National Police handbook*, p. 138

[48] *Indonesia Country Paper 2015*, presented in The 25th Joint ASEAN Senior Police Officers Course (25th JASPOC) at Jakarta Indonesia, 5 October 2015.

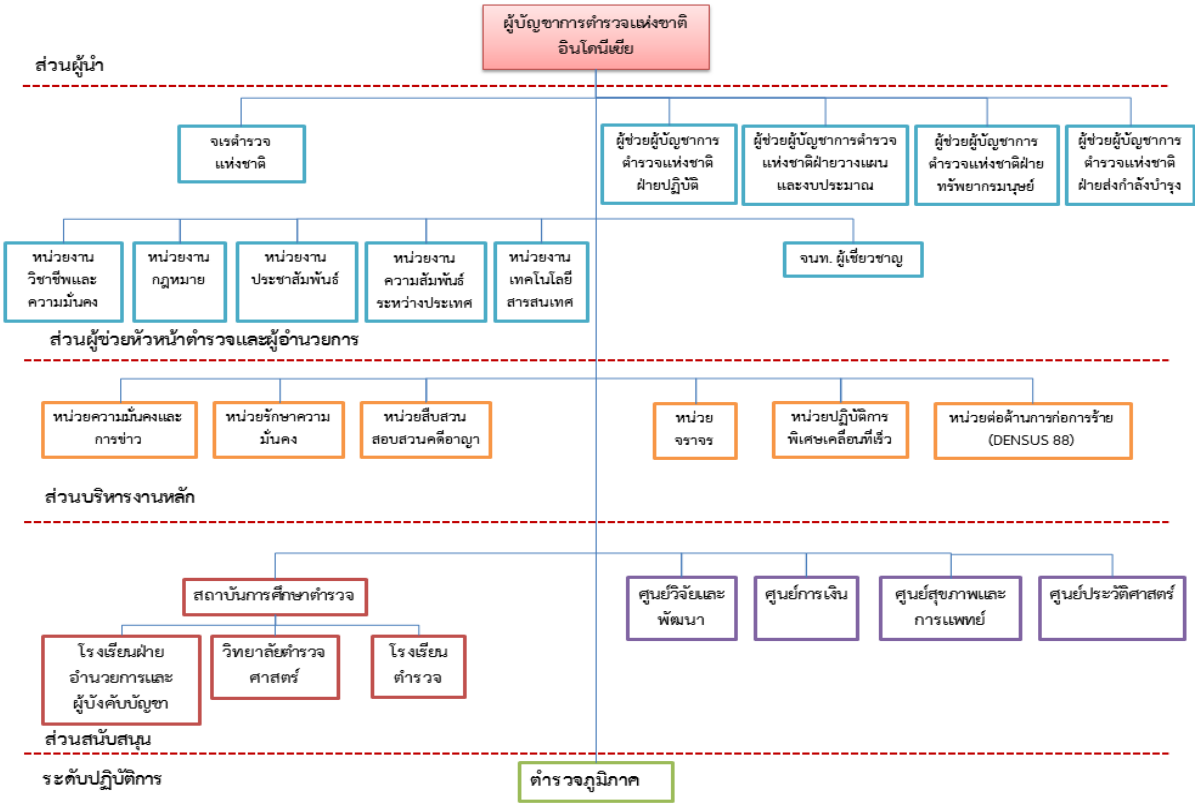
[49] Ibid.

ที่มา: จาก https://www.polri.go.id/tentang-struktur.php. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560

สำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นหัวหน้าและมีตำแหน่งสูงสุด โดยมีผู้บังคับบัญชาระดับรอง และหน่วยงานระดับต่างๆ มีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่การบริหารและกิจการพิเศษ

แผนภูมิที่ 3.3.2 โครงสร้างการบังคับบัญชาและระดับหน่วยงานของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย

ที่มา: ปรับปรุงจาก https://www.interpol.int/.../2/.../INP%20Organization%20Structure.pdf. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558

เมื่อพิจารณาหน่วยงานตามพื้นที่จะแบ่งโครงสร้างออกเป็นลำดับชั้นเป็นตำรวจระดับภาค (Kepolisian Daerah or Polda) ตำรวจระดับเมือง (Kepolisian Resort or Polres) ตำรวจระดับอำเภอ (Kepolisian Sektor or Polsek) และหน่วยตำรวจระดับตำบล (Polsubsektor) ตามลำดับ ตำรวจภูมิภาค [50] มีการแบ่งออกเป็น 32 เขต โดยในแต่ละกองบัญชาการซึ่งเป็นตำรวจระดับภาค (Polda) จะมีหน่วยงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres) ซึ่งแต่ละ POLRES จะมีสถานีตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจระดับอำเภอเรียกว่า POLSEK อยู่ตามเขตหรืออำเภอต่างๆ ภายในเมืองที่เขตรับผิดชอบของ POLRES และ ในแต่ละสถานีตำรวจ POLSEK จะมีสถานีตำรวจระดับตำบลเป็นสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR ที่มีลักษณะคล้ายป้อมตำรวจประจำเขตหรือตำบลในไทย ซึ่งสามารถสรุปการจัดหน่วยงานของตำรวจอินโดนีเซีย ได้มีระดับหน่วยงาน ดังนี้

- หน่วยงานเทียบได้กับ หน่วยงาน “กองบัญชาการ” ของตำรวจไทย ได้แก่ POLDA ปัจจุบันมีจำนวน 31 ภาค

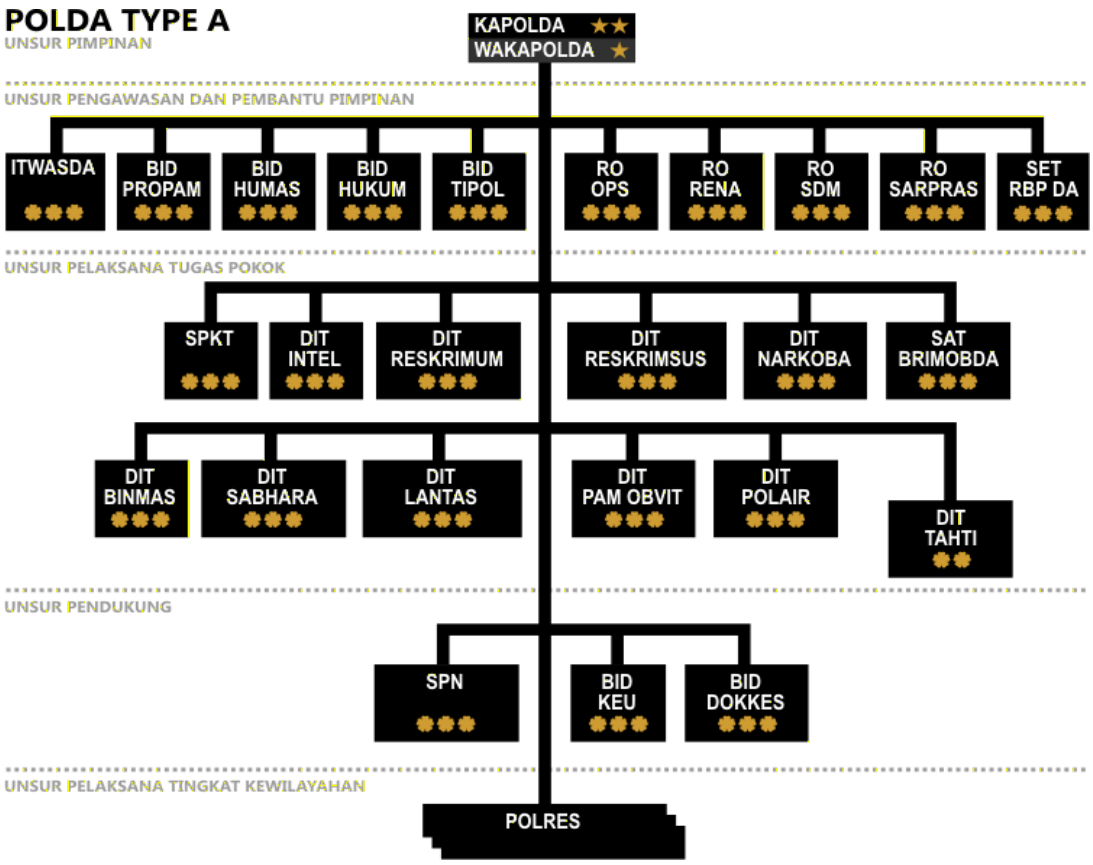
[50] Ibid., p. 138.

- หน่วยงานเทียบได้กับ หน่วยงาน “กองบังคับการ/ตำรวจภูธรจังหวัด” ของตำรวจไทย คือ POLRES

- หน่วยงานเทียบได้กับ สถานีตำรวจ ของไทย คือ POLSEK

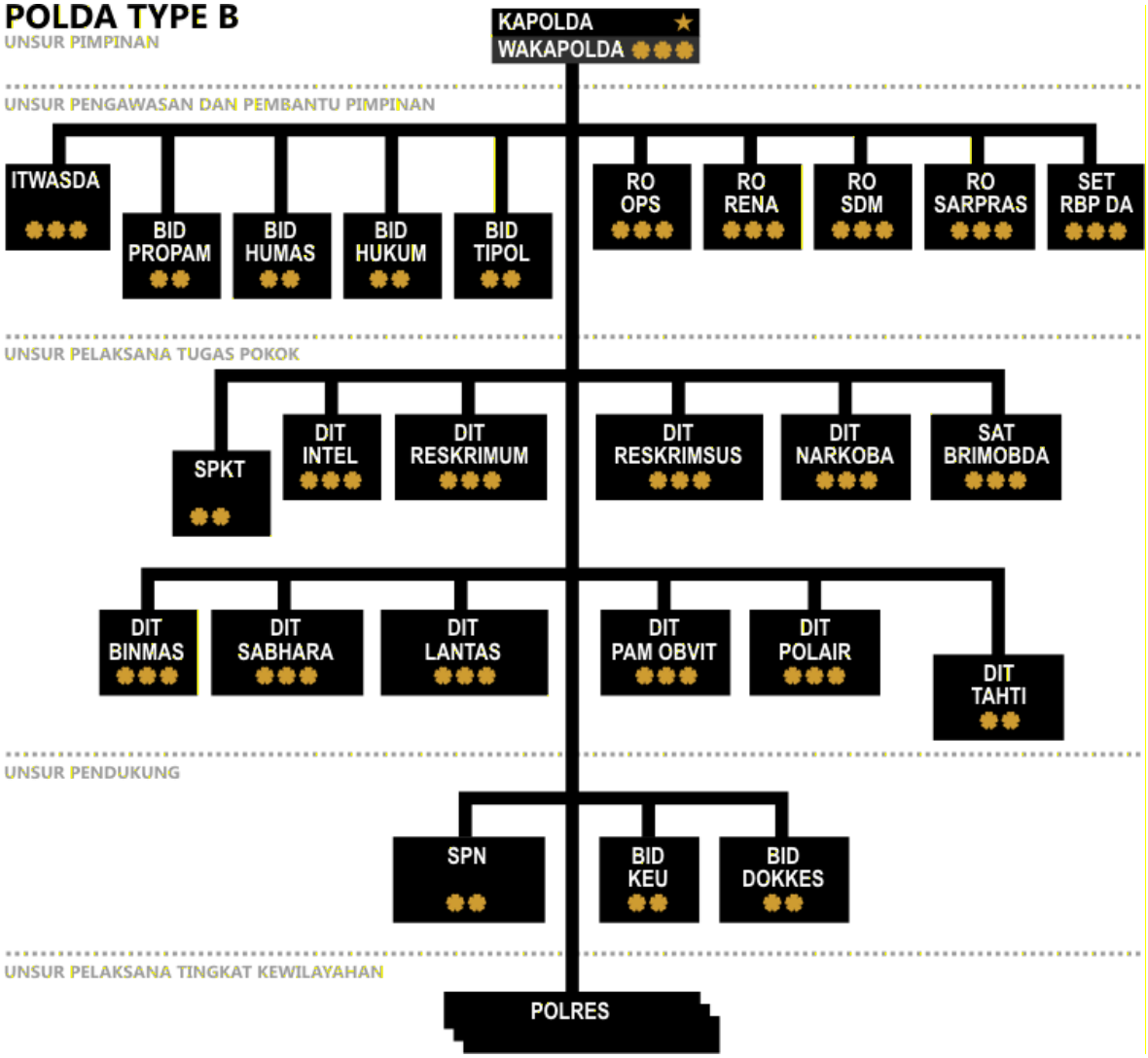
- หน่วยงานเทียบได้กับ ป้อมตำรวจของไทย คือ POLSUBSEKTOR

แผนภูมิที่ 3.3.3 โครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับภูมิภาค แบบ A (Polda Type A)

ที่มา: จาก https://www.polri.go.id/tentang-struktur.php. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560

แผนภูมิที่ 3.3.4 โครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับจังหวัด แบบ B (Polda Type B)

ที่มา: จาก https://www.polri.go.id/tentang-struktur.php. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560

ตัวอย่างของตำรวจในระดับภูมิภาค (POLDA) เช่น กองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา (POLDA METRO JAYA) มีชื่อในภาษาอินโดนีเซียว่า POLDA METRO JAYA เป็นหน่วยงานของตำรวจในระดับภูมิภาค (POLDA) ของสำนักงานตำรวจอินโดนีเซีย มีเขตอำนาจรับผิดชอบในเขตกรุงจาการ์ตาและเขตปริมณฑลรอบกรุงจาการ์ตา มีที่ตั้งอยู่ที่ใจกลางกรุงจาการ์ตา มีกำลังพลประมาณ 32,000 นาย ตำรวจหญิงประมาณ 4,000 คน ซึ่งจะปฏิบัติงานทุกหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจชายตามหน่วยงานต่างๆ ทุกหน้าที่ ในปี ค.ศ. 2015 มีพลตำรวจตรี ติโต คาร์นาเวียน (Irjend Polisi Drs. H.M. Tito Karnavian, M.A., Ph.D.) เป็นผู้นำหน่วย และต่อมาผู้นี้ได้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ค.ศ. 2016 จากการเสนอโดยประธานาธิบดีโจโก วิโดโด้

ภาพที่ 3.3.17 แสดงภาพพลตำรวจโท ดร.ติโต คาร์นาเวียน ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา

ภาพที่ 3.3.18 หัวหน้าโครงการและคณะเข้าพบพลตำรวจโท ดร.ติโต คาร์นาเวียน ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา เมื่อที่ 3 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2015

ภาพที่ 3.3.19 อาคารและสถานที่ตั้งกองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา (Jalan Jenderal Sudirman Kav. 55 Jakarta Selatan 12190)

กองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา (POLDA METRO JAYA) จัดโครงสร้างองค์กรตำรวจในระดับกองบัญชาการเป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจที่ 22 ลงวันที่ 28 กันยายน ค.ศ. 2010 ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนผู้นำหน่วย ส่วนการบังคับบัญชาและผู้ช่วยผู้นำ ส่วนปฏิบัติการ และส่วนสนับสนุนและหน่วยงานพื้นที่

ส่วนผู้นำหน่วย ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลกับรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำหรับส่วนการบังคับบัญชาและผู้ช่วยผู้นำหน่วย ประกอบด้วย ฝ่ายตรวจสอบภายใน (Itwasda) ฝ่ายปฏิบัติการพิเศษ (Roops) ฝ่ายแผนและงบประมาณ (Rorena) ฝ่ายกำลังพล (HR Ro) ฝ่ายอาคารและสถานที่ (Rosarpras) ฝ่ายฝึกอบรม (Bid Propam) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (PR Bid) ฝ่ายกฎหมาย (Bid Kum) ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (INP Bid IT) หัวหน้าสำนักงาน (Spripim) ฝ่ายเลขาธิการ (Setum) และฝ่ายประสานสำนักงานใหญ่ (Yanma)

ส่วนปฏิบัติการหลัก ประกอบด้วย ศูนย์ปฏิบัติการร่วม (SPKT) ศูนย์ข่าวกรอง (Intel Dit) ศูนย์สืบสวนสอบสวน (Dit Reskrimum) ศูนย์สืบสวนสอบสวนพิเศษ (Dit Reskrimsus) ศูนย์สืบสวนสอบสวนยาเสพติด (Dit Resnarkoba) หน่วยเคลื่อนควบคุมฝูงชน (Sat Brimob) ศูนย์บริการสาธารณะ (Dit Binmas) ศูนย์ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม (Dit Sabhara) ศูนย์จราจร (Dit Lantas) ศูนย์ความมั่นคง (Dit Pamobvit) ศูนย์ตำรวจน้ำ (Dit Polair) ศูนย์ดูแลนักโทษและรักษาหลักฐาน (Dit Tahti) และสำหรับส่วนสนับสนุนในส่วนกลาง ประกอบด้วย โรงเรียนตำรวจประจำภาค (SPN) ฝ่ายการคลัง และฝ่ายยาและสาธารณสุข

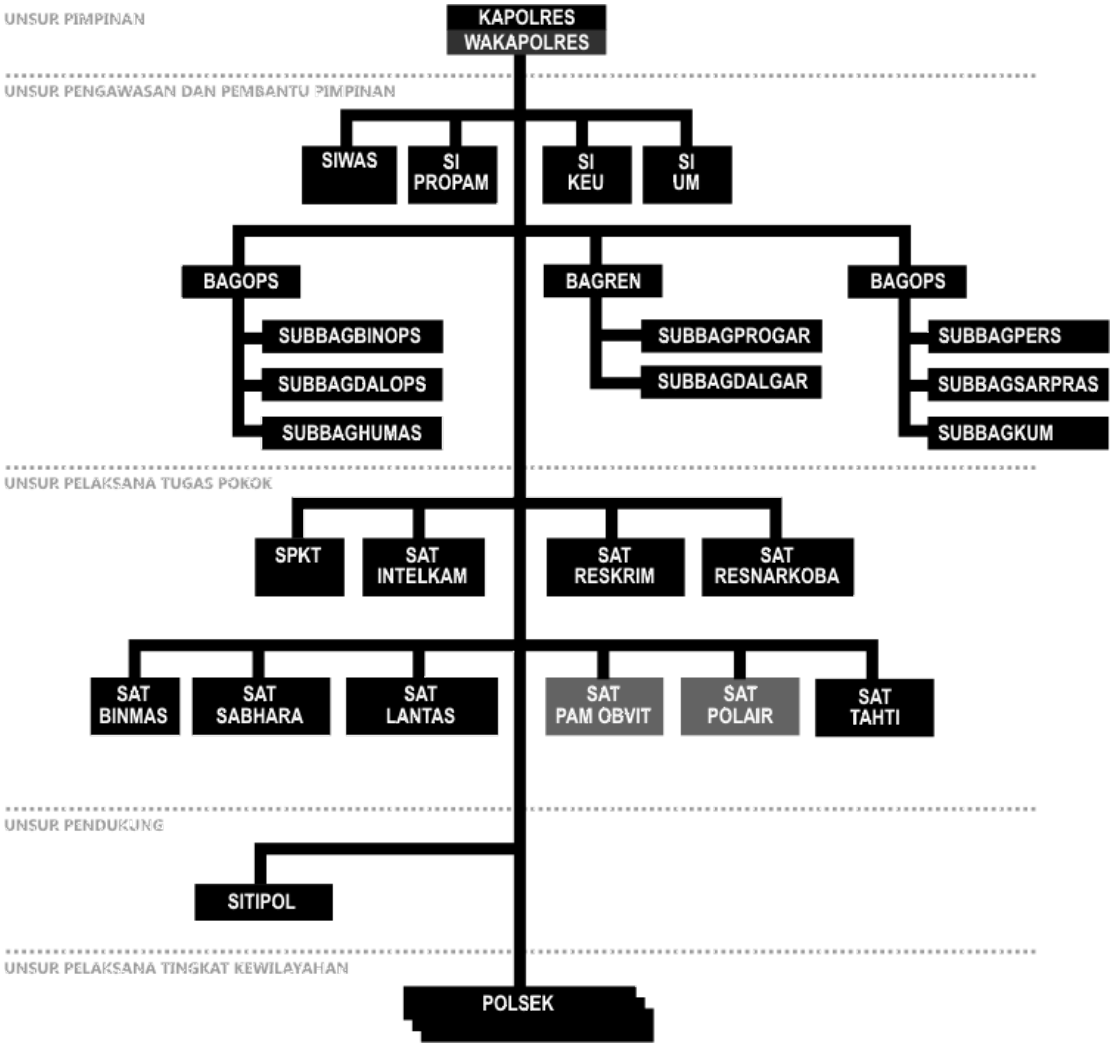
แผนภูมิที่ 3.3.5 แสดงโครงสร้างการบริหารของกองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา

สำหรับหน่วยงานในพื้นที่ต่างๆ ประกอบด้วย 13 กองบังคับการตำรวจเมือง (POLRES) ได้แก่

1. Polres Metro Jakarta Pusat
2. Polres Metro Jakarta Utara
3. Polres Metro Jakarta Barat
4. Polres Metro Jakarta Selatan
5. Polres Metro Jakarta Timur
6. Polres Metro Tangerang
7. Polresta Bekasi
8. Polres Depok
9. Polres Tanjung Priok
10. Polres Bandara Soekarno-Hatta
11. Polres Kabupaten Bekasi
12. Polres Kabupaten Tangerang
13. Polres Kepulauan Seribu

แผนภูมิที่ 3.3.6 โครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres)

ที่มา: จาก https://www.polri.go.id/tentang-struktur.php. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560

สำหรับโครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres) เทียบเท่ากับกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในไทย ตัวอย่างโครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres) จะนำเสนอ คือ กองบังคับการตำรวจเมืองโบโกร์ (POLRES BOGOR) เป็นหน่วยงานตำรวจในชวาตะวันตก ที่มีขนาดและความรับผิดชอบเทียบได้ในระดับกองบังคับการของไทย มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ 1,000 นายเศษ โดยมีหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ (POLSEK) อยู่ในสังกัดจำนวนหนึ่ง มีพันตำรวจโทเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งระดับชั้นยศของหัวหน้าหน่วยจะมีระดับที่ต่ำกว่าตำรวจไทย POLRES มีการจัดองค์กรที่มีหน่วยงานด้านต่างๆ อย่างครบถ้วน ได้แก่ สายตรวจรถยนต์ รถจักรยานยนต์ จักรยาน พิสูจน์หลักฐาน ฝ่ายรักษาความปลอดภัย หน่วยพยาบาล ตำรวจชุมชน หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

ตำรวจจราจร หน่วยยาเสพติด ฝ่ายสืบสวนสอบสวน (CID) เป็นต้น การปฏิบัติงานมีโครงการสำคัญ 8 โครงการ มุ่งเน้นการลดอาชญากรรมในพื้นที่

ภาพที่ 3.3.20 อาคารที่ตั้งกองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.21 เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.22 เจ้าหน้าที่สายตรวจจักรยานยนต์ สายตรวจจักรยาน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.23 เจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์ (2 นายด้านซ้าย) และเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัย (แต่งเครื่องแบบสวมหมวกเบเร่ต์) ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.24 รถยนต์ รถจักรยานยนต์ของฝ่ายต่างๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ กองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.25 เจ้าหน้าที่สายตรวจจักรยานยนต์ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.26 เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานและรถตำรวจตรวจพิสูจน์หลักฐานของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.27 เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดควบคุมฝูงชนและรถยนต์ของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

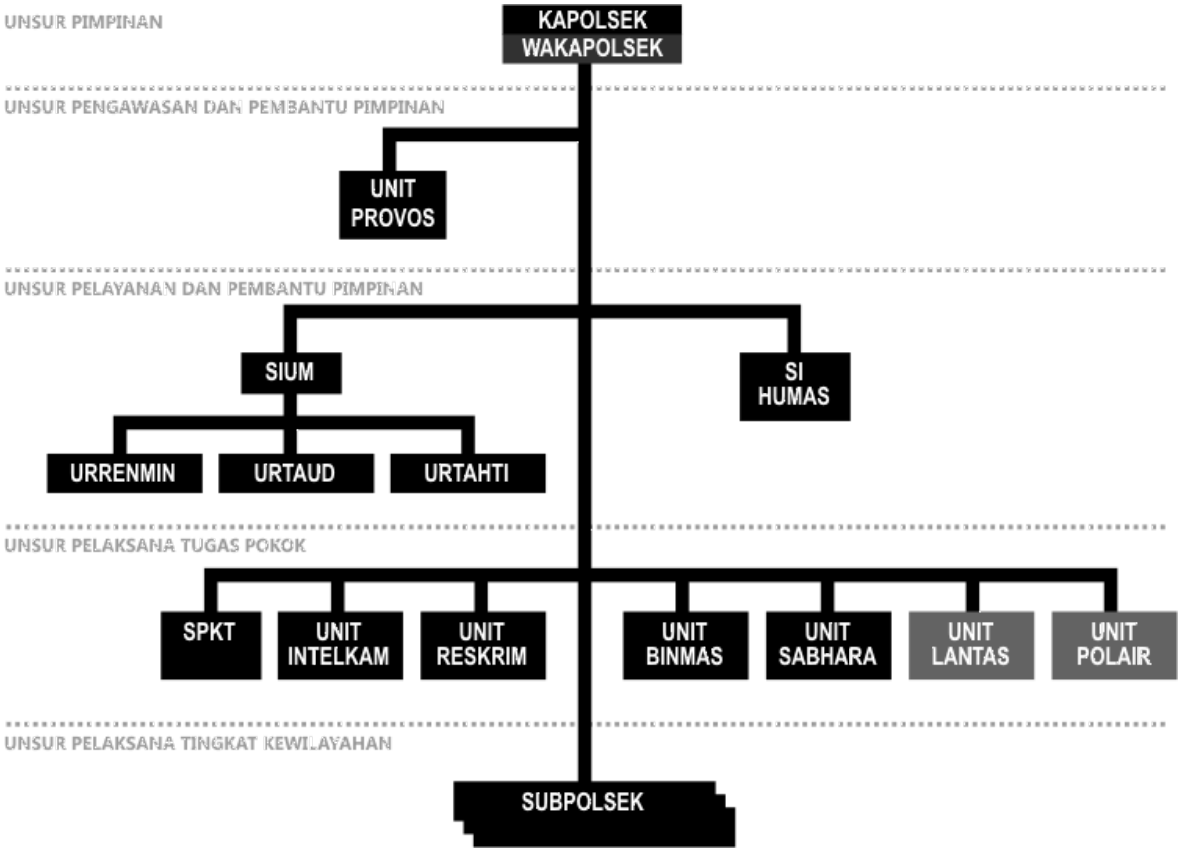
ภาพที่ 3.3.28 ยานพาหนะที่ใช้ในการควบคุมฝูงชนของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

ภาพที่ 3.3.29 เจ้าหน้าที่พยาบาลตำรวจและรถพยาบาลของกองบังคับการตำรวจโบโกร์

แผนภูมิที่ 3.3.7 โครงสร้าง/ระบบงานสถานีตำรวจระดับตำบล (Polsek)

ที่มา: จาก https://www.polri.go.id/tentang-struktur.php. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560

ตัวอย่างของโครงสร้าง/ระบบงานสถานีตำรวจระดับตำบล (Polsek) คือ POLSEK METROPOLITAN MENTENG อยู่ในเขต JAKARTA PUSAT เป็นหน่วยงานระดับสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจ POLRES METRO JAKARTA PUSAT ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (POLDA METRO JAYA) มีกำลังพลประมาณ 160 นาย

ภาพที่ 3.3.30 คณะวิจัยลงพื้นที่ศึกษาดูงาน POLSEK METROPOLITAN MENTENG

ในสถานีตำรวจมีเจ้าหน้าที่เข้าเวรปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งเหตุบริเวณห้องรับแจ้งเหตุจำนวน 3 นาย มีพนักงานวิทยุสื่อสาร 1 นาย ปฏิบัติหน้าที่ผลัดละ 8 ชั่วโมง มีการจัดพื้นที่แยกออกจากพื้นที่ปฏิบัติงานของฝ่ายสืบสวนสอบสวนและฝ่ายอื่นๆ โดยมีแผนกสืบสวนสอบสวน (CID) 4 แผนก และฝ่ายอื่นๆ อยู่บริเวณด้านหลังของสถานี ด้านหน้าสถานีมีมัสยิดของสถานีตำรวจเอง และร้านอาหาร

ภาพที่ 3.3.31 อาคารรับแจ้งเหตุจากประชาชนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG

ภาพที่ 3.3.32 ภายในห้องรับแจ้งเหตุจากประชาชนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG

ภาพที่ 3.3.33 ห้องวิทยุตำรวจภายในอาคารรับแจ้งเหตุจากประชาชนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG

ภาพที่ 3.3.34 สภาพแวดล้อมภายในสถานีตำรวจ POLSEK METROPOLITAN MENTENG อันประกอบด้วยมัสยิดและร้านอาหาร

ภาพที่ 3.3.35 ห้องสืบสวนสอบสวน 3 หน่วยของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG

ภาพที่ 3.3.36 ห้องสืบสวนของ POLSEK METROPOLITAN MENTENG

สถานีตำรวจย่อยเพจอมพอนกาน (POLSUBSEKTOR PEJOMPONGAN) อยู่ในเขตจาการ์ต้า ปูสาท กรุงจาการ์ต้า เป็นส่วนหนึ่งของ POLSEK METRO TANAH ABANG ซึ่งอยู่ในส่วนของกองบังคับการ POLRES METRO JAKARTA PUSAT กองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ตา (POLDA METRO JAYA) มีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 3 นาย อยู่ปฏิบัติหน้าที่ผลัดละ 24 ชั่วโมง และมีอาสาสมัครช่วยปฏิบัติงาน 2 คน ทำหน้าที่รับแจ้งความเบื้องต้นและดูแลความปลอดภัยพื้นที่รับผิดชอบ

ภาพที่ 3.3.37 ลักษณะภายนอกสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR PEJOMPONGAN

ภาพที่ 3.3.38 ลักษณะภายในสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR PEJOMPONGAN

ภาพที่ 3.3.39 เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR PEJOMPONGAN

ภารกิจและบทบาทหน้าที่ของตำรวจอินโดนีเซีย มีภารกิจที่ตำรวจรับผิดชอบ ประกอบด้วย การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การบังคับใช้กฎหมาย และการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองและให้บริการประชาชน โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้[51]

1) บังคับใช้กฎหมาย รักษาความปลอดภัย อำนวยความสะดวก และตรวจตราดูแลชุมชน รวมทั้งกิจกรรมอย่างอื่นที่จำเป็น

2) ดูแลการจราจรให้สะดวก เรียบร้อย และปลอดภัย

3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การตระหนักถึงกฎหมายและการเคารพกฎหมาย

4) มีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายของชาติ

5) การรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและความปลอดภัยของประชาชน

6) ร่วมมือ ตรวจสอบควบคุม และให้ความช่วยเหลือการทำงานของกิจการตำรวจพิเศษ การสืบสวนสอบสวนพลเรือน และงานความมั่นคงพิเศษ

7) ทำการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมตามกฎหมาย

8) ดูแลส่งเสริมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยการสนับสนุนด้านการแพทย์ ห้องปฏิบัติการนิติวิทยาศาสตร์จิตวิทยาตำรวจ

9) การปกป้องคุ้มครองชีวิต ร่างกาย ขวัญกำลังใจ และทรัพย์สินของประชาชนทั้งในยามสงบและยามประสบภัย รวมทั้งการช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ตามหลักสิทธิมนุษยชน

10) รับใช้สังคมในขณะที่รอการจัดการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

11) ให้บริการประชาชนภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด

12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

เพื่อให้สามารถบรรลุภารกิจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ตำรวจอินโดนีเซีย มีอำนาจดังต่อไปนี้

1) รับแจ้งความหรือคำร้องทุกข์

2) ช่วยไกล่เกลี่ยเรื่องขัดแย้งที่อาจก่อให้ความเดือดร้อนต่อสังคม

3) ป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ

4) คอยตรวจสอบการเคลื่อนไหวที่จะก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

5) ออกกฎระเบียบสำหรับการบริหารงานตำรวจ

6) ทำการสืบสวนพิเศษอันเป็นส่วนหนึ่งในกรอบของงานการป้องกัน

7) เข้าตรวจสถานที่เกิดเหตุก่อน

8) พิมพ์ลายนิ้วมือ ถ่ายรูปบุคคล หรือวิธีการอื่นในการระบุตัวบุคคล

---

[51] Ibid., pp. 154-156.

9) เก็บข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน

10) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมแห่งชาติ (National Crime Information Center)

11) ออกใบอนุญาตหรือประกาศนียบัตรต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการให้บริการประชาชน

12) ให้ความช่วยเหลือด้านการรักษาความปลอดภัยในการพิจารณาของศาล การบังคับตามคำพิพากษาของศาล และกิจกรรมของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

13) รับและเก็บสินค้าหายากชั่วคราว

สำหรับอำนาจหน้าที่ในงานด้านการสืบสวนสอบสวนของตำรวจอินโดนีเซีย มีดังนี้[52]

1) มีอำนาจจับกุม ควบคุมตัว ค้น และยึดของกลาง

2) ห้ามไม่ให้บุคคลเข้าหรือออกสถานที่เกิดเหตุ

3) นำตัวบุคคลไปพบเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน

4) หยุดผู้ต้องสงสัยเพื่อสอบถามข้อมูลตัวตนของบุคคลนั้น

5) ตรวจสอบและยึดจดหมายของกลาง

6) เรียกบุคคลผู้ต้องสงสัยหรือพยานมาให้การ

7) ส่งเอกสารสำนวนคดีให้อัยการ

8) ส่งหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองให้สกัดกั้นผู้ต้องสงสัยที่ได้กระทำความผิดคดีอาญา

9) ให้ข้อมูลและประสานงานด้านข้อมูลกับนักสืบพลเรือน

10) การกระทำอื่นๆ ภายใต้กรอบกฎหมาย

3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียมีกำลังพล จำนวนประมาณ 407,222 นาย ในปี ค.ศ. 2015 โดยเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง ร้อยละ 3.5 (ประมาณ 14,252 นาย) อัตราส่วนตำรวจต่อประชากร คือ 1 : 595[53] ระบบการบริหารงานบุคคล เป็นดังนี้

ระบบยศ/ตำแหน่ง ตำรวจอินโดนีเซียในยุคแรกใช้ระบบยศตามแบบของตำรวจในยุโรป เช่น สารวัตรและผู้บัญชาการ เมื่อเปลี่ยนไปอยู่ภายใต้การดูแลของกองทัพจึงหันมาใช้ระบบยศแบบทหาร เช่น ร้อยเอก พันตรี และพันเอก เป็นต้น ต่อมาเมื่อตำรวจได้แยกตัวออกมาจากกองทัพอินโดนีเซียในปี ค.ศ.2000

---

[52] Ibid., p. 156.

[53] *Indonesia Country Paper 2015*, presented in The 25th Joint ASEAN Senior Police Officers Course (25th JASPOC) at Jakarta Indonesia, 5 October 2015.

ได้นำระบบยศแบบสหราชอาณาจักร มาใช้ เช่น สารวัตร ผู้กำกับการ เป็นต้น แต่ในปัจจุบันตำรวจอินโดนีเซียใช้ระบบยศแบบดัตช์เหมือนเช่นในอดีต[54] โดยแบ่งชั้นยศเป็นดังนี้

นายตำรวจชั้นสูง

1) พลตำรวจเอก (Police General / Jenderal Polisi -Jend. Pol.)

2) พลตำรวจโท (Police Commissioner General / Komisaris Jenderal Polisi - Komjen Pol.)

3) พลตำรวจตรี (Police Inspector General / Inspektur Jenderal Polisi - Irjen Pol.)

4) พลตำรวจจัตวา (Police Brigadier General / Brigadir Jenderal Polisi Brigjen Pol.)

ภาพที่ 3.3.40 เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นสูง

นายตำรวจชั้นกลาง

1) พันตำรวจเอก (Police Senior Commissioner / Komisaris Besar Polisi - Kombespol)

2) พันตำรวจโท (Police Adjunct Senior Commissioner / Ajun Komisaris Besar Polisi - AKBP)

3) พันตำรวจตรี (Police Commissioner / Komisaris Polisi - Kompol)

ภาพที่ 3.3.41 เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นกลาง

[54] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook,* p. 106

นายตำรวจชั้นต้น

1. ร้อยตำรวจเอก (Police Adjunct Commissioner / Ajun Komisaris Polisi - AKP)
2. ร้อยตำรวจโท (First Police Inspector / Inspektur Polisi Satu - Iptu)
3. ร้อยตำรวจตรี (Second Police Inspector / Inspektur Polisi Dua - Ipda)

ภาพที่ 3.3.42 เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นต้น

นายตำรวจชั้นพันจ่า (Warrant officers)

1) **พันจ่าโท** (First Police Adjunct Inspector / Ajun Inspektur Polisi Satu - Aiptu)
2) **พันจ่าตรี** (Second Police Adjunct Inspector / Ajun Inspektur Polisi Dua - Aipda)

ภาพที่ 3.3.43 เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นพันจ่า

ตำรวจชั้นประทวน (Non-commissioned officers)

1) จ่าสิบตำรวจเอกพิเศษ (Chief Police Brigadier / Brigadir Polisi Kepala - Bripka)
2) จ่าสิบตำรวจเอก (Police Brigadier / Brigadir Polisi - Brigadir)
3) จ่าสิบตำรวจโท (First Police Brigadier / Brigadir Polisi Satu - Briptu)
4) จ่าสิบตำรวจตรี (Second Police Brigadier / Brigadir Polisi Dua - Bripda)

ภาพที่ 3.3.44 เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นประทวน

พลตำรวจ (Enlisted officers)

1) สิบตำรวจเอก (Police Brigadier Adjutant / Ajun Brigadir Polisi - Abrip)

2) สิบตำรวจโท (First Police Brigadier Adjutant / Ajun Brigadir Polisi Satu - Abriptu)

3) สิบตำรวจตรี (Second Police Brigadier Adjutant / Ajun Brigadir Polisi Dua - Abripda)

4) พลตำรวจหัวหน้า (Chief Agent / Bhayangkara Kepala -Bharaka)

5) พลตำรวจระดับ 1 (First Agent / Bhayangkara Satu - Bharatu)

6) พลตำรวจระดับ 2 (Second Agent / Bhayangkara Dua - Bharada)

ภาพที่ 3.3.45 เครื่องหมายยศนายตำรวจชั้นพลตำรวจ

กระบวนการสรรหา/คัดเลือก ผู้ที่จะมาเป็นตำรวจได้จะต้องผ่านการสอบคัดเลือก โดยผู้ที่จะสมัครเข้ามาเป็นตำรวจจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้[55]

1) เป็นพลเมืองอินโดนีเซีย

2) ศรัทธาในพระเจ้า

3) มีความจงรักภักดีต่อประเทศตามรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1945

[55] Ibid., p. 158.

4) มีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

5) อายุอย่างน้อย 18 ปีบริบูรณ์

6) มีสภาพทางร่างกายและสภาพจิตใจที่ปกติ

7) ไม่เคยต้องโทษคดีอาญา

8) มีลักษณะทหารดี มีคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์

สำหรับเงินเดือนของตำรวจในปี ค.ศ. 2013 ตำรวจยศต่ำที่สุดมีรายได้เดือนละ 1.39 ล้านรูเปียห์ (US$143) หรือประมาณ 4,500 บาท ส่วนนายตำรวจระดับยศชั้นนายพลจะเริ่มที่รายได้ 5.03 ล้านรูเปียห์ (US$517) ต่อเดือน หรือประมาณ 16,300 บาท ซึ่งเงินเดือนนี้ได้ถูกปรับขึ้นตามกฎหมาย Government Regulation (PP) No.23/2013 on police salaries[56] และแม้ว่าเงินรายได้ไม่ค่อยมาก โดยถ้าเปรียบเทียบกับเงินเดือนตำรวจไทยในระดับเดียวกันแล้วตำรวจอินโดนีเซียจะมีเงินเดือนน้อยกว่ามาก แต่อาชีพตำรวจยังเป็นอาชีพยอดนิยมที่ประชาชนต้องการจะเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ และจากผลการสำรวจประชาชนเกินกว่าร้อยละ 90 มีความเชื่อมั่นในตำรวจอินโดนีเซียซึ่งนับว่าค่อนข้างสูงกว่าหลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น เมียนมาร์และไทย[57]

เครื่องแต่งกายและเครื่องหมาย ชุดเครื่องแบบทั่วไปของตำรวจอินโดนีเซียจะใส่เสื้อสีเทาอ่อน มีทั้งแขนสั้นและแขนยาวและสวมกางขายาวสีกรมท่าหรือเทาเข้ม เข็มขัดหนังสีดำ หัวเข็มขัดสีทอง รองเท้าหนังขัดเงาและติดเครื่องหมายเป็นชุดเครื่องแบบทำงานทั่วไป ซึ่งแตกต่างจากตำรวจไทยที่ใช้เครื่องแบบเป็นชุดสีกากีทั้งเสื้อและกางเกง

---

[56] Jakartarpost, *Police, military to get raises* [Online]. Available from: http://www.thejakartapost.com/news/2013/05/08/police-military-get-raises.html [2015, November 27]

[57] การสำรวจความเชื่อมั่นต่อตำรวจ จัดทำโดย World Value Survey 2005 ผู้ตอบแบบสำรวจ ที่มีความเชื่อมั่นต่อตำรวจในระดับ “มาก” อินโดนีเซียร้อยละ 41.7 สำหรับตำรวจไทย ร้อยละ 35 ข้อมูล [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 .จาก http://www.worldvaluessurvey.org/WVSOnline.jsp

ภาพที่ 3.3.46 แสดงชุดเครื่องแบบทั่วไปของตำรวจอินโดนีเซียทั้งชายและหญิง

ระบบการบังคับบัญชาและการจัดหน่วย เคยใช้ยศเหมือนทหาร แต่เมื่อแยกตำรวจจากกองทัพ กำหนดยศ/ตำแหน่งแบบตำรวจ แต่ความเป็นหนึ่งเดียว (unity) ของทุกหน่วยยังมีความคล้ายคลึงกับกองทัพมาก ทั้งอาจจะเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เคยอยู่ภายใต้ระบบทหารมาก่อนและตำรวจเพิ่งแยกตัวออกจากกองทัพมาได้ไม่นาน แม้ว่าปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนชั้นยศให้แตกต่างจากชั้นยศของทหาร แต่ก็ยังคงระบบและวัฒนธรรมของทหารอยู่

การแสดงความเป็นผู้นำหน่วยโดยใช้สัญลักษณ์เป็นคฑา หัวหน้าหน่วยในแต่ละระดับจะมีคฑาเป็นอุปกรณ์ประกอบเครื่องแบบที่แสดงถึงความเป็นผู้นำหน่วยนั้น โดยในการศึกษาดูงานได้สังเกตเห็นการมีคฑาของหัวหน้ากองบังคับการตำรวจเมืองโบโกร์และหัวหน้าศูนย์ฝึกตำรวจหญิง นอกจากนี้อินทนูมี 2 สี คือสีแดงหมายถึงฝ่ายปฏิบัติการ และสีน้ำตาลเป็นผู้ทำหน้าที่อำนวยการ (staff)

ภาพที่ 3.3.47 แสดงการมีคฑาในมือของผู้นำหน่วยของตำรวจกองบังคับการตำรวจเมืองโบโกร์และศูนย์ฝึกตำรวจหญิง

การตรวจสอบและควบคุมความประพฤติของตำรวจอินโดนีเซีย[58] จะมีหน่วยงานเฉพาะในแต่ละภูมิภาคทำหน้าที่ควบคุมความพฤติและจริยธรรมของตำรวจในสังกัดของหน่วยงานตนเอง โดยจะมีกฎระเบียบและประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้นเฉพาะสำหรับตำรวจ ทั้งที่เป็นกฎระเบียบระดับชาติ (Indonesian Government Regulation of 2003 No. 1-3) ซึ่งออกโดยประธานาธิบดีและกฎระเบียบที่ออกโดยผู้บัญชาการตำรวจอินโดนีเซียในปี ค.ศ. 2011 สำหรับสถิติการประพฤติผิดของตำรวจในปี ค.ศ. 2013 แบ่งเป็นการทำผิดวินัย 3,153 คดี และการกระทำผิดกฎหมาย 577 คดี โดยแต่ละปีจะมีตำรวจถูกไล่ออกเนื่องจากการประพฤติผิดประมาณ 100 นาย โดยความผิดส่วนใหญ่ที่ตำรวจกระทำผิดประกอบด้วย การขาดราชการโดยไม่มีเหตุผล การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การใช้อำนาจในทางมิชอบ การข่มขู่เรียกรับเงิน เป็นต้น

ภาระหน้าที่ที่ควรปฏิบัติตาม Indonesian Government Regulation of 2003 No.3 ประกอบด้วย

1) มีศรัทธาและปฏิบัติตามหลักปัญจศีล รัฐธรรมนูญ ชาติ และรัฐบาล
2) ให้ความสำคัญกับประโยชน์ของรัฐมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
3) ดำรงรักษาเกียรติศักดิ์และศักดิ์ศรีของชาติ รัฐบาล และสำนักงานตำรวจ
4) รักษาความลับของชาติหรือความลับทางราชการ
5) เคารพกันระหว่างศาสนา
6) ดำรงรักษาสิทธิมนุษยชน
7) ปฏิบัติตามกฎหมาย
8) รายงานผู้บังคับบัญชาเมื่อทราบถึงสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อรัฐ
9) ประพฤติตนดีและมีมารยาทต่อคนในชุมชน
10) แต่งตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ
11) ปกป้องคุ้มครองและให้บริการประชาชนอย่างดีที่สุด
12) รับฟังและใส่ใจรายงานหรือการร้องทุกข์ของประชาชน
13) ปฏิบัติตามคำปฏิญาณตนที่ให้ไว้เมื่อเริ่มรับราชการ
14) ปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ
15) รักษาความสามัคคีและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของตำรวจ
16) ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดสำหรับข้าราชการ
17) ปฏิบัติตัวเป็นผู้ที่น่าเชื่อถือ ยุติธรรมและเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา
18) ให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงาน

---

[58] Alfret Jacob Tilukay, An Introduction: The Role of the Profession and Security Division in Handling the Violations that Conduct by Personnel of the Indonesian National Police in order to Realize the Clean Professional and Modern Police.

19) เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

20) สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน

21) ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน

22) ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา

23) ทำงานตามเวลาที่ราชการกำหนด

24) ดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการให้ดีที่สุด

25) รักษาบรรยากาศในการทำงาน

ข้อห้ามสำหรับข้าราชการตำรวจตาม Indonesian Government Regulation of 2003 No.3 ประกอบด้วย เช่น

1) กระทำการอันเป็นการลดเกียรติและศักดิ์ศรีของชาติ รัฐบาล หรือสำนักงานตำรวจอินโดนีเซีย

2) เกี่ยวข้องกับการเมือง

3) กระทำการอันเป็นอันตรายต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของรัฐ

4) ร่วมกระทำการกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นที่จะทำให้รัฐเสียผลประโยชน์เพื่อให้ตนเองได้ผลประโยชน์

5) เป็นคนกลางเรียกรับเงินเพื่อช่วยให้บุคคลได้เข้ารับราชการตำรวจ

6) เป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในบริษัทเอกชนที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบ

7) เป็นผู้คุ้มครองดูแลบ่อนการพนัน ซ่องโสเภณี และสถานบริการอื่นๆ

8) เป็นผู้ทวงหนี้หรือคุ้มครองลูกหนี้

9) เป็นนายหน้า/คนกลางของคดี

10) ทอดทิ้งครอบครัว

11) เปิดเผยความลับการทำงานของตำรวจ

12) ออกจากพื้นที่รับผิดชอบระหว่างทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้า

13) ละทิ้งหน้าที่ความรับผิดชอบ

14) ใช้สถานที่ราชการในการหาประโยชน์ส่วนตัว

15) เอาบ้านพักราชการออกให้เช่า

16) ใช้พยานหลักฐานในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

17) เข้าแทรกแซงการสืบสวนคดีอาญา

18) ใช้อำนาจในทางมิชอบ

19) ขัดขวางการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

20) แต่งกายหรือใช้เครื่องประดับไม่เหมาะสมในขณะแต่งเครื่องแบบ

ภาพที่ 3.3.48 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรอินโดนีเซียพร้อมปฏิบัติหน้าที่ในเครื่องแบบชุดปฏิบัติการ

สำหรับบทลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนข้อห้ามต่างๆ หลังจากผ่านกระบวนการดำเนินคดีทางวินัยแล้ว ประกอบด้วย

1) การกระทำทางวินัยทั้งทางกายและทางวาจาในขณะที่กระทำผิด

2) การลงโทษทางวินัย ประกอบด้วย

- การเตือนเป็นหนังสือ การพักงานและอบรมไม่เกิน 1 ปี
- การไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน
- การงดพิจารณาเลื่อนยศหรือตำแหน่งไม่เกิน 1 ปี
- การย้ายไปรับตำแหน่งที่ต่ำกว่า
- การสั่งให้ไปช่วยราชการไม่เกิน 21 วัน

ขั้นตอนการดำเนินคดีทางวินัย ประกอบด้วย

1) การรับหนังสือร้องเรียน

2) การสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น

3) การไต่สวนทางวินัย

4) การกำหนดบทลงโทษทางวินัย

5) การบังคับลงโทษทางวินัย

6) การทำประวัติส่วนตัวผู้ถูกลงโทษทางวินัย

สำหรับกฎระเบียบที่ออกโดยผู้บัญชาการตำรวจอินโดนีเซีย ฉบับที่ 14 ในปี ค.ศ. 2011 มีดังนี้

ภาระหน้าที่ที่ควรปฏิบัติ ประกอบด้วย

1) จงรักภักดีต่อชาติตามหลักปัญจศีลและรัฐธรรมนูญของอินโดนีเซีย ค.ศ. 1945

2) รักษาความมั่นคงของชาติ รวมทั้งรักษาความสงบเรียบร้อยสาธารณะ ปกป้องคุ้มครองประชาชน บริการประชาชน และปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน

3) ดำรงความเป็นหนึ่งเดียวของประเทศอินโดนีเซีย

4) รักษาอธิปไตยของประเทศอินโดนีเซีย

5) ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของชาติมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวหรือกลุ่มของตน

6) ดำรงรักษาเกียรติของธงชาติอินโดนีเซีย หลักปัญสศิล และเพลงชาติอินโดนีเซียรายา

7) ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐอื่นในการทำงานตามอำนาจหน้าที่

8) มีความเป็นกลางทางการเมือง

ข้อห้ามที่ไม่ควรปฏิบัติ ประกอบด้วย เช่น

1) เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวที่จะล้มล้างหลักปัญศีลและรัฐธรรมนูญ

2) เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวล้มล้างรัฐบาล

3) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

4) ลงสมัครเลือกตั้งหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง

5) ทุจริต รับสินบน หรือเล่นพรรคเล่นพวก

6) กระทำผิดกฎหมายภายใต้อิทธิพลของครอบครัว เพื่อนตำรวจ หรือบุคคลอื่น

7) เปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานตำรวจให้ผู้อื่นรู้

8) ไม่ปฏิบัติคำสั่งของเจ้าหน้าที่สืบสวนของจเรตำรวจ

9) ใช้อำนาจโดยมิชอบในหน้าที่

10) ออกหมายจับโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ

11) ทำการโดยไม่มีอำนาจหน้าที่หรือได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ

12) เป็นผู้บังคับบัญชาสั่งการที่ขัดต่อกฎหมาย หลักศาสนา หรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ

13) ประพฤติตนไม่เหมาะสม เลือกปฏิบัติ หรือดูถูกเพื่อนร่วมงาน

14) ขาดความเป็นมืออาชีพในการเป็นเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน

15) เพิกเฉยหรือละเว้นคำขอความช่วยเหลือหรือคำร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

16) เผยแพร่ข่าวสารอันจะก่อให้เกิดเสียหายต่อสังคม

17) แสดงวาจาหรืออาการเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ในขณะให้บริการ

18) กระทำการตามอำเภอใจ

19) ดูหมิ่นหรือเหยียดหยามสตรีในขณะทำงาน

20) เรียกรับค่าธรรมเนียมในการให้บริการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด

21) นับถือหรือเผยแผ่ศาสนาที่รัฐห้าม

22) บังคับข่มขู่ให้เพื่อนตำรวจนับถือบูชาสิ่งที่เขาไม่เชื่อ

23) เป็นสมาชิกขององค์กรอิสระโดยปราศจากความยินยอมจากหน่วยงานต้นสังกัด

ภาพที่ 3.3.49 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสนามบินนานาชาติซูกาโน-ฮาตะ

บทลงโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน

1) ผู้ที่ประพฤติมิชอบต้องกล่าวคำขอโทษด้วยวาจาต่อคณะกรรมการจริยธรรมและหรือเขียนเป็นหนังสือขอโทษต่อหัวหน้าหน่วยและผู้เสียหาย

2) ผู้ที่ประพฤติมิชอบต้องได้รับการปรับปรุงด้านบุคลิกภาพ สภาพจิต ศาสนา และความรู้อย่างน้อย 1 สัปดาห์ แต่ไม่เกิน 1 เดือน

3) ย้ายไปรับตำแหน่งใหม่ที่ต่ำกว่าเดิมอย่างน้อย 1 ปี

4) ย้ายไปทำหน้าที่อื่นที่ด้อยกว่าเดิมอย่างน้อย 1 ปี

5) ให้ออกจากราชการ

ขั้นตอนในการพิจารณาความผิดตามบทบัญญัติข้างต้น มีดังนี้

1) การสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น

2) การไต่สวนโดยคณะกรรมการจริยธรรม

3) การอุทธรณ์

4) การกำหนดบทลงโทษทางปกครอง

5) การตรวจสอบการลงโทษ

6) การฟื้นฟูหรือชดเชยให้ผู้เสียหาย

แนวทางในการป้องกันการประพฤติผิดวินัยตำรวจ

1) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบจริยธรรมตำรวจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในหน่วยงานรู้และเข้าใจ

2) การตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3) รักษาความมั่นคงและระเบียบของสำนักงานตำรวจ

4) ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาในสังกัดอย่างใกล้ชิด

5) สร้างกระบวนการคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตำรวจที่มีความตั้งมั่น

6) สร้างความเชื่อมั่น มั่นคงให้กับเจ้าหน้าที่ในการทำงาน

แนวทางการปราบปรามการประพฤติผิดวินัยตำรวจ

1) สืบสวนสอบสวนการฝ่าฝืนทุกคดี

2) ดำเนินการให้เสร็จสิ้นจนถึงกระบวนการลงโทษ

3) บังคับลงโทษตามคำพิพากษาของศาล

4) จัดทำประวัติบุคคลที่กระทำผิด

5) การบัญญัติข้อกฎหมายเกี่ยวกับการชดใช้หรือชดเชยค่าเสียหาย

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ระบบการศึกษาอบรมก่อนปฏิบัติหน้าที่ เมื่อผ่านการสอบคัดเลือกแล้วจะต้องได้รับการฝึกอบรมตำรวจและสาบานตนก่อนที่จะได้รับการบรรจุเข้าเป็นตำรวจ ดังนั้น ก่อนการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจจะต้องได้รับการฝึกกอบรมตำรวจทุกคน โดยหากเป็นพลตำรวจจะได้รับการอบรมเป็นระยะเวลา 7 เดือน ตามศูนย์ฝึกตำรวจในแต่ละภูมิภาค ส่วนผู้หญิงจะถูกส่งตัวมาฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกตำรวจหญิง (SEPOLWAN) เป็นระยะเวลา 7 เดือนเช่นเดียวกับพลตำรวจชายก่อนที่จะส่งกลับไปยังภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายต่อไป

การฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติหน้าที่ เมื่อเข้าทำงานเป็นตำรวจแล้วจะมีการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ เกี่ยวกับหน้างานที่ทำเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อสร้างความเป็นมืออาชีพ ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ความมีคุณธรรมในการทำงาน และความมีมาตรฐานระดับโลก เมื่อทำงานเป็นพลตำรวจได้ 3 ปี หากมีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมต้นสามารถที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเป็นตำรวจชั้นประทวนได้ และเมื่อทำงานเป็นตำรวจชั้นประทวนได้จนถึงชั้นยศสูงสุดของชั้นประทวนก็สามารถที่เข้ารับการทดสอบเพื่อเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร การเลื่อนยศ/ตำแหน่งส่วนใหญ่จะใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติด้านการศึกษาเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมด้านการบริหารงานให้กับนายตำรวจที่จะไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยในหน่วยงานตำรวจภูมิภาคทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล[59]

---

[59] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, p. 139.

สถาบันการศึกษาของตำรวจ มีดังต่อไปนี้ [60]

1. โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesian National Police Academy) ทำหน้าที่ในการฝึกอบรมนักเรียนนายร้อยตำรวจเพื่อจบมาเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร มีระดับยศเป็นร้อยตำรวจตรีหรือ Inspector level 2

2. วิทยาลัยตำรวจศาสตร์ (Police Science College) ทำหน้าที่ในการฝึกอบรมตำรวจในหลักสูตรประกาศนียบัตร ปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งประเทศ เป็นสถาบันที่ก่อตั้งมาจากโรงเรียนตำรวจและเปลี่ยนเป็นวิทยาลัยตำรวจศาสตร์ (PTIK) ในปี ค.ศ. 1950 ในช่วงเวลาที่อินโดนีเซียอยู่ในยุคการปฏิวัติและมีการปกครองในระบอบสหรัฐอินโดนีเซีย การตั้งสถาบันนี้ก็เพื่อพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการตำรวจให้มีความเป็นศาสตร์[61]

3. โรงเรียนผู้บังคับบัญชาตำรวจและการอำนวยการ (The Police Command and Staff School) ทำหน้าที่ฝึกอบรมตำรวจชั้นประทวนที่สอบเลื่อนชั้นเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร อบรมผู้ที่จบมหาวิทยาลัยและผ่านสอบคัดเลือกมาเป็นตำรวจสัญญาบัตร อบรมนายตำรวจสัญญาบัตรในด้านการบริหารงานให้กับนายตำรวจที่จะเลื่อนตำแหน่งหรือไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยในหน่วยงานตำรวจภูมิภาคทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล

4. ศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน (Criminal Investigation Training Center) ทำหน้าที่ฝึกอบรมเฉพาะทางด้านการสืบสวนสอบสวน มีนายตำรวจระดับยศพันตำรวจเอกเป็นหัวหน้าหน่วย

นอกจากนี้ในแต่ละภูมิภาคจะมีศูนย์ฝึกตำรวจหน้าที่ในการฝึกอบรมผู้ที่จะเข้ามาเป็นชั้นประทวนใหม่หรือพลตำรวจทั่วประเทศจำนวน 28 แห่ง

ระบบการพัฒนาบุคลากรของอินโดนีเซีย มีความครอบคลุมและต่อเนื่อง โดยมีทั้งการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกอบรมที่มีกระจายอยู่ทุกภูมิภาค สถาบันการศึกษาและฝึกอบรมมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถ ความเป็นมืออาชีพ การศึกษาในระดับสูงมีหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก โดยกำหนดยุทธศาสตร์มุ่งสู่ความเป็นสากล (World class education)

---

[60] Wikipedia [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Indonesian_ National_ Police [2015, November 16]

[61] Police Science College of Indonesian National Police, *Police Science*, The INP 69th Anniversary Edition 2015, p. 9

ศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน (Criminal Investigation Training Center)

ศูนย์ฝึกอบรม CID เป็นศูนย์ฝึกอบรมเฉพาะทางด้านการสืบสวนสอบสวน มีนายตำรวจระดับยศพันตำรวจเอก เป็นหัวหน้าหน่วย ปัจจุบันมี พันตำรวจเอก Alex Sampe เป็นหัวหน้าหน่วย มีวิทยากรจำนวน 26 นาย ซึ่งต้องมีคุณสมบัติมีการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรี ไม่มีประวัติด้านวินัย มีประสบการณ์ ทำงานอย่างน้อย 10 ปี และต้องได้รับการรับรองหรือทดสอบความรู้การเป็นวิทยากรทุก 2 ปี แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาขาดแคลนวิทยากรจำนวนมากเนื่องจากคุณสมบัติที่สูงและวิทยากรบางส่วนได้ย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยงานพื้นที่ การฝึกอบรมมุ่งให้เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน (investigator) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรม มีความทันสมัยและมีความเป็นมาตรฐานสากล เป็นแหล่งเพื่อหล่อหลอมการทำงานร่วมกัน ทัศนคติของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มาจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นด้วย และมีความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรม จำกัดจำนวนผู้เข้ารับการอบรม 20 - 30 นาย/ห้อง ศูนย์ฝึกอบรม CID ไม่เพียงให้การฝึกอบรม แต่ยังเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเรียนรู้ซึ่งกันและกันของหน่วยต่างๆ

ภาพที่ 3.3.50 คณะวิจัยศึกษาดูงานศูนย์ฝึกอบรมตำรวจสืบสวนสอบสวน โดยมีพันตำรวจเอก Alex Sampe หัวหน้าศูนย์ฝึกให้การต้อนรับและบรรยายสรุป

ศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวนตั้งอยู่บนเขาในชวาตะวันตก โดยในปี ค.ศ. 2016 จะมีการฝึกอบรมทั้งหมด 29 หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรม 750 คน โดยมีหน่วยงานที่เข้ารับการอบรมทั้งหน่วยงานตำรวจหรือหน่วยงานอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่ธนาคารอินโดนีเซีย สถาบันความร่วมมือผู้รักษากฎหมายระหว่างประเทศแห่งกรุงจาการ์ตา (Jakarta Centre of Law Enforcement Cooperatio - JCLEC) และ สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UN Office on Drugs and Crime - UNODC) เป็นต้น หลักสูตรการฝึกอบรมประกอบด้วย เช่น การสืบสวนสอบคดีการค้ามนุษย์ การก่อการร้าย การลักลอบตัดไม้ การฟอกเงิน การลักลอบทำเหมืองแร่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การทุจริต การลักลอบทำประมง อาชญากรรม

คอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้มีการฝึกอบรมร่วมกับต่างประเทศในหลักสูตรต่างๆ หลายประเทศ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมันนี ออสเตรเลีย อัฟกานิสถาน ฟิลิปปินส์ บรูไน และติมอร์เลสเต

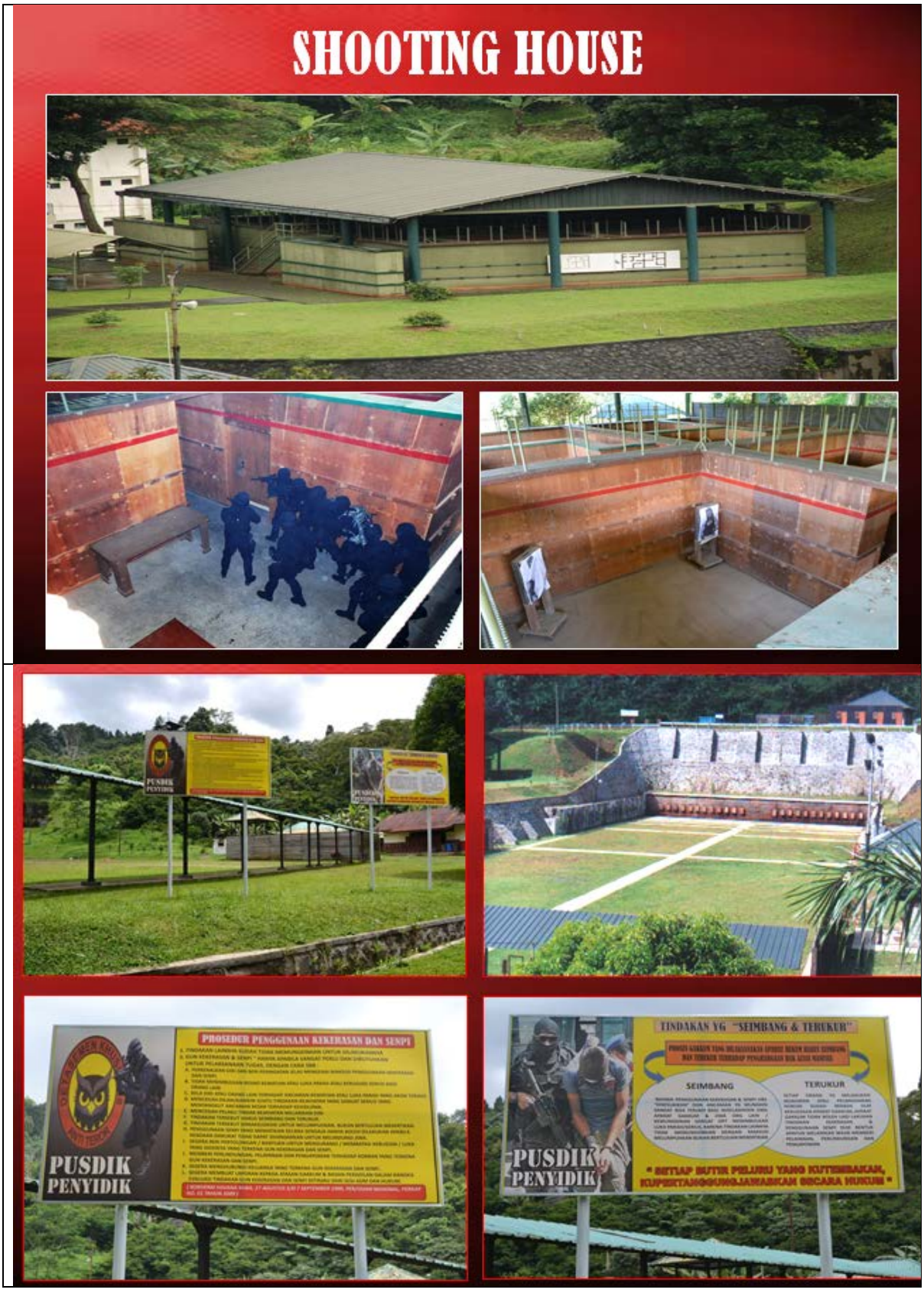
ภาพที่ 3.3.51 แสดงที่ตั้งของศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน

ภาพที่ 3.3.52 แสดงอาคารเรียน ห้องเรียน และโรงอาหารของศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน

ภาพที่ 3.3.53 แสดงสนามยิงปืนของศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน

ภาพที่ 3.3.54 แสดงห้องคอมพิวเตอร์ภายในศูนย์ฝึกตำรวจสืบสวนสอบสวน

วิทยาลัยตำรวจ (Police Science College) หรือ Sekolah Tinggi Ilmu Kepolisian (STIK–PTIK) เป็นสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ฝึกอบรมตำรวจในระหว่างที่ทำงานรับราชการอยู่ ซึ่งมีทั้งหลักสูตรประกาศนียบัตร ปริญญาโทและปริญาเอก มีที่ตั้งอยู่ในกรุงจาการ์ต้า มีนายตำรวจระดับ พลตำรวจตรี เป็นหัวหน้าหน่วยชื่อ Irjen. Pol. Dr. Rycko Amelza Dahniel, M.Si.

ภาพที่ 3.3.55 แสดงการศึกษาดูงานวิทยาลัยตำรวจ (Police Science College/STIK)

สำหรับปรัชญาในการฝึกอบรมตำรวจอินโดนีเซียจะเน้นการสร้างความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน และมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยจะแบ่งการฝึกอบรมออกเป็น 3 ส่วน คือ การอบรมความรู้ทางวิชาการ (academic) ความรู้ทางอาชีพ (vocation) และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (profession) นอกจากนี้วิทยาลัยตำรวจอินโดนีเซียได้ทำการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น HANNS SEIDEL FOUNDATION, UNICEF, UNODC, IOM, JICA, ICRC, AATIP, JCLEC, ASIA FOUNDATION, RAJAWALI FOUNDATION และมหาวิทยาลัยหลายแห่งในต่างประเทศ เช่น มหาวิทยาลัย 55 แห่งในสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัย 25 แห่ง ในเยอรมนี มหาวิทยาลัย 15 แห่ง ในญี่ปุ่น มหาวิทยาลัย 12 แห่ง ในเนเธอร์แลนด์ มหาวิทยาลัย 11 แห่ง ในฝรั่งเศส มหาวิทยาลัย 9 แห่ง ในเกาหลีใต้ มหาวิทยาลัย 8 แห่งในจีน มหาวิทยาลัย 7 แห่ง ในออสเตรเลีย มหาวิทยาลัย 5 แห่ง ในอิตาลี สเปน และไต้หวัน มหาวิทยาลัย 4 แห่งในนิวซีแลนด์ ฟินแลนด์ อินเดีย และไอร์แลนด์ มหาวิทยาลัย 2 แห่ง ในรัสเซีย สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย และตุรกี และมหาวิทยาลัย 1 แห่ง ในซาอุดิอาระเบีย ปากีสถาน และเม็กซิโก

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจหญิง (Woman Police Training Center/SEPOLWAN)

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจหญิง เป็นแหล่งฝึกอบรมพลตำรวจหญิง (สำหรับนายตำรวจ จะเข้าการฝึกอบรมในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ) ซึ่งได้รับการคัดเลือกมาจากทุกภูมิภาคของประเทศ ใช้เวลาการฝึกอบรม 7 เดือน หลังจากนั้นจะให้กลับไปทำงานในพื้นที่ที่มีภูมิลำเนาหรือพื้นที่รับคัดเลือกมา โดยแต่ละปีจะรับตำรวจหญิงมาอบรมปีละครั้งๆ ละประมาณ 600 - 700 คน ยกเว้นปี ค.ศ. 2016 มีการรับตำรวจหญิงมากเป็นกรณีพิเศษจำนวนประมาณหนึ่งพันกว่าคนตามความต้องการตำรวจหญิงที่เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ต่างๆ โดยทั่วไปตำรวจหญิงเหล่านี้เมื่อสำเร็จการฝึกอบรมจะไปทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่มีสตรีหรือเด็กเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือพยาน

ภาพที่ 3.3.56 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจหญิง ในศูนย์ฝึกตำรวจหญิง SEPOLWAN

ภาพที่ 3.3.57 การแสดงของผู้เข้ารับการฝึกอบรมใน ศูนย์ฝึกตำรวจหญิง SEPOLWAN

3.3.3 การเกษียณอายุราชการ

การเกษียณอายุราชการของตำรวจอินโดนีเซีย โดยทั่วไปจะเกษียณที่อายุ 58 ปี แต่สำหรับตำรวจที่มีความสามารถพิเศษและเป็นที่ต้องการของหน่วยงานสามารถทำงานได้ถึงอายุ 60 ปี[62]

[62] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, p. 160.

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

อินโดนีเซียมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีกฎหมายใช้มาตั้งแต่ก่อนศตวรรษที่ 17 เป็นกฎหมายจารีตประเพณี (Customary Law) ที่แตกต่างจากจารีตประเพณีทั่วไป (Ordinary Customs) และหลักการตัดสินหลักสอดคล้องกับมติของคนส่วนใหญ่ (Consensus through Decision Making) ต่อมาอินโดนีเซียได้ตกเป็นอาณานิคมของดัตช์หรือเนเธอร์แลนด์ เป็นเวลานานทำให้ได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายยุโรป และกฎหมายอาณานิคมดัตช์ (Dutch Colonial Law) จนกระทั่งสิ้นสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อประกาศตนเป็นเอกราช จึงได้สร้างระบบกฎหมายแห่งชาติขึ้นมา ซึ่งยังมีรากฐานกฎหมายจากโรมัน-ดัตช์ (Roman-Dutch Law) และเนื้อหาใจความขยายโดยความคิดเห็นของชาวอินโดนีเซีย และสร้างประมวลกฎหมายอาญาใหม่[63]

อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลังได้รับเอกราชและมีการปกครองโดยรัฐบาลอินโดนีเซียยุคต่างๆ ในช่วงปี ค.ศ. 1972 - 1997 มีการกล่าวหาว่าระบบยุติธรรมของอินโดนีเซียถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ทำให้สถาบันกฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งปัญหาด้านทุจริตคอรัปชั่น การขาดแคลนทรัพยากรทำให้ระบบงานยุติธรรมจึงไม่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน ในปี ค.ศ. 1998 ธนาคารโลก (World Bank) ได้ผลักดันให้มีการปฏิรูประบบยุติธรรมของอินโดนีเซีย เพื่อให้ฝ่ายตุลาการมีอำนาจในการตรวจสอบการเมืองมากขึ้น เพื่อคานอำนาจฝ่ายบริหารในอดีตที่มีอำนาจสูง[64] ซึ่งการปฏิรูประบบยุติธรรมในช่วงเวลาดังกล่าว ตามมาด้วยการปฏิรูปตำรวจโดยการแยกตัวออกจากกองทัพในปี ค.ศ. 2000 นั่นเอง

สำหรับกฎหมายอาญาของอินโดนีเซีย[65] ใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1918 โดยมีการแก้ไขปรับปรุงในปี ค.ศ. 1946 หลังจากการเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองประเทศ ซึ่งต่อมาถูกนำไปบังคับใช้ทั่วประเทศในปี ค.ศ. 1958 และมีการแก้ไขล่าสุดในปี ค.ศ. 1992 ประมวลกฎหมายอาญาแบ่งออกเป็น 3 บท คือ บทที่ 1 เป็นส่วนที่ให้คำนิยามและกระบวนการสำหรับคดีอาญา รวมทั้งเงื่อนไขที่ทำให้ต้องได้รับโทษทางอาญาเพิ่มขึ้นหรือลดลง บทที่ 2 จะอธิบายถึงลักษณะของความผิดอาญาร้ายแรงและความผิดลหุโทษ ส่วนบทที่ 3 จะกำหนดบทลงโทษสำหรับความผิดต่างๆ ในบทที่ 2 นอกจากประมวลกฎหมายอาญาแล้วยังมีกฎหมายที่มีโทษ

---

[63] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*, หน้า 46.

[64] สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติ ของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรม ของประเทศในอาเซียน*, หน้า 137.

[65] Global Investment Center**,** *Indonesia: Justice system and national police handbook,* pp. 101-103.

ทางอาญาอื่นอีกมากมาย เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การทุจริตคอร์รัปชั่น หรือการก่อความไม่สงบ เป็นต้น โดยโทษทางอาญาสำหรับอาญากรรมร้ายแรงนั้นประกอบด้วย ประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต จำคุก กักขัง และปรับ สำหรับโทษทางอาญาสำหรับคดีลหุโทษประกอบด้วย การจำกัดสิทธิ การยึดทรัพย์ การเผยแพร่การลงโทษโดยศาล

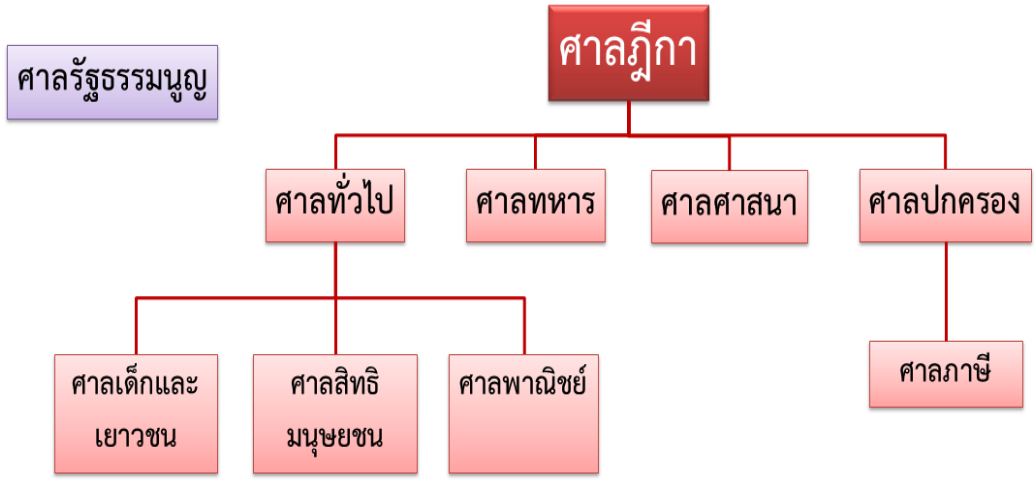
4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

4.2.1 โครงสร้างศาล ระบบศาลของอินโดนีเซีย ประกอบด้วยศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา และศาลที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของศาลฎีกา ซึ่งได้แก่ ศาลทั่วไป ศาลทหาร ศาลศาสนา และศาลปกครอง นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังมีศาลชำนาญพิเศษต่างๆ ได้แก่

- ศาลพาณิชย์
- ศาลเด็กและเยาวชน
- ศาลสิทธิมนุษยชน
- ศาลภาษีอากร
- ศาลแรงงาน
- ศาลต่อต้านการทุจริต

โครงสร้างของศาลอินโดนีเซีย สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.3.8 โครงสร้างของศาลอินโดนีเซีย

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติ ของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรม ของประเทศในอาเซียน*, หน้า 140

4.2.2 อัยการ งานของอัยการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐบาลที่ชื่อว่า “Public Prosecution Services of the Republic of Indonesia (PPS)” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย อัยการในประเทศอินโดนีเซียแบ่งเป็นสามลำดับคือ [66]

(1) สำนักงานอัยการสูงสุด

(2) อัยการแห่งชาติ (State Attorney)

(3) อัยการเขต (District Attorney)

หลังจากปี ค.ศ. 1981 เกิดการปฏิรูปกระบวนการอาญาซึ่งทำให้เกิดการแบ่งแยกอำนาจระหว่าง อัยการและตำรวจออกจากกันเพื่อเสริมสร้างความสมดุลในอำนาจ พนักงานอัยการไม่สามารถที่จะสอบสวนผู้ต้องหาในคดีได้ยกเว้นคดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตระดับชาติ การค้ามนุษย์ หรือการก่อกบฏ

ในปี ค.ศ. 1991 กฎหมายอัยการ เพิ่มอำนาจแก่พนักงานอัยการในการสืบสวนคดีเพิ่มเติมได้ในกรณีที่หลักฐานที่มีอยู่ไม่เพียงพอในการพิจารณาในชั้นศาล แต่ในทุกกรณี พนักงานอัยการไม่สามารถที่จะสอบสวนผู้ต้องหาได้ มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ของอัยการหลายประการ แต่การที่อัยการอยู่ภายใต้อิทธิพลของรัฐและไม่สามารถเป็นอิสระได้ ต่อมา ในปี พ.ศ. 2547 จึงมีกฎหมายขยายอำนาจให้พนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญา บังคับคำตัดสินในคดีอาญา สืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ เช่น คดีทุจริต และคดีการลักลอบค้ามนุษย์ รวมถึงการสืบสวนสอบสวนคดีอื่นๆ ในสถานการณ์พิเศษ[67]

4.3 การดำเนินคดีอาญา

การพิจารณาความอาญาในอินโดนีเซีย[68] อยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย Law No.8 of 1981 on Criminal Procedure หรือมีชื่อเรียกว่า KUHAP or Kitab Undang-undang Hukum Acara Pidana เป็นกฎหมายที่นำมาใช้แทนวิธีพิจารณาความอาญาเดิมที่มีอยู่ใน HIR 1941 or Hetherzine Inlandsch Reglement โดยกฎหมายฉบับใหม่นี้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น การใช้ระบบกล่าวหา (accusatorial system) แทนระบบไต่สวน (inquisitorial system) การกำหนดให้คำรับสารภาพของผู้ต้องหาไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานได้ ทั้งนี้ เพื่อลดการทรมานผู้ต้องหาเพื่อให้สารภาพ การปรับปรุงกฎหมายนี้สะท้อนให้เห็นถึงการคำถึงสิทธิมนุษยชนมากขึ้น

---

[66] สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติ ของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 144

[67] เรื่องเดียวกัน

[68] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, pp. 64-69.

องค์ประกอบในกระบวนการยุติธรรมทางอาญามีด้วยกัน 4 หน่วยงานหลัก คือ ตำรวจ (Kepolisian) อัยการ (Kejaksaan) ศาล (Pengadilan) และราชทัณฑ์ (Lembaga Pemasyarakatan) โดยหน่วยงานทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายซึ่งเรียกว่า “SISTEM PERADILAN SATU ATAP” (Criminal Justice under One Roof System) กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเริ่มต้นจากการจับกุม ตรวจค้น ควบคุมตัว การฟ้อง การพิพากษาตัดสิน และการบังคับโทษตามคำตัดสินในเรือนจำ

ขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญามีหลายขั้นตอน เริ่มต้นจากการสอบสวนโดยตำรวจ ซึ่งตำรวจมีอำนาจในการรับคำร้องทุกข์หรือรับแจ้งความคดีอาญา ตรวจค้นหาข้อมูลและพยานหลักฐาน การหยุดบุคคลที่ต้องสงสัยในคดี หรือกระทำอย่างอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยตามกฎหมายไม่ได้กำหนดให้มีการช่วยเหลือทางกฎหมายจากทนายความแก่ผู้ต้องหา ดังนั้น ตำรวจสามารถเริ่มทำการสอบสวนได้ใน 3 กรณี คือ 1) การได้รับแจ้งการกระทำผิดที่ได้เกิดขึ้นหรือกำลังเกิดขึ้น 2) การได้รับแจ้งความร้องทุกข์จากผู้เสียหายในคดีอาญา หรือ 3) การได้พบการกระทำผิดอาญาซึ่งหน้าโดยตำรวจเอง ส่วนการฟ้องคดีเป็นหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี อัยการมีหน้าที่พิจารณาจะสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีอาญาร้ายแรงหรือคดีลหุโทษที่บุคคลฟ้องเองต่อศาล นอกจากนี้อัยการยังทำหน้าที่ในการว่าความบรรยายฟ้องผู้ต้องหาในศาล ตามกฎหมายอัยการไม่มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป ยกเว้นในคดีพิเศษเท่านั้น เช่น การโจรกรรมข้อมูลความมั่นคง เป็นต้น แต่อัยการสามารถทำการสอบสวนได้ในกรณีที่มีความเห็นว่าการสอบสวนยังไม่เสร็จสมบูรณ์

การจับกุมเป็นส่วนสำคัญของการสืบสวนสอบสวนและจะเกิดขึ้นเมื่อมีพยานหลักฐานเพียงพอ โดยทั่วไปการจับกุมจะต้องมีหมายจับซึ่งจะใช้ในการจับกุมผู้ที่ต้องสงสัยว่าจะได้กระทำผิดมาแล้วหรือกำลังจะกระทำความผิด หรือจับในกรณีพบการกระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น โดยการจับกุมนั้นตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ 24 ชั่วโมง หากไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาจะต้องปล่อยตัวไป

การควบคุมตัวผู้ต้องหา เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สามารถทำได้โดยการร้องขอของอัยการ การควบคุมตัวนั้นอยู่บนพื้นฐานของเงื่อนไขทางศาลและทางโอกาส นั่นคือ ด้านเงื่อนไขทางศาล การควบคุมตัวสามารถทำได้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดมาแล้วโดยมีพยานหลักฐานเพียงพอและความผิดที่ทำนั้นมีโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ส่วนเงื่อนไขด้านโอกาสคือ ต้องมีเหตุผลเพียงพอที่จะทำให้เชื่อได้ว่าผู้ต้องหาจะหลบหนีหรือพยายามจะทำลายพยานหลักฐานหรือจะกระทำความผิดอื่นอีก

การพิจารณาไต่สวนเบื้องต้น (pre-trial review) เป็นขั้นตอนก่อนการพิจารณาของศาล ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นในการพิจาณาว่า การดำเนินคดีถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ โดยเฉพาะเรื่องการจับกุมและการควบคุมตัว ซึ่งศาลอาจจะสั่งระงับการสืบสวนสอบสวนหรือให้ระงับการฟ้องก็ได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงการพิจารณาแค่ค่าสินไหมทดแทนสำหรับผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิจากการสืบสวนสอบสวน ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดยผู้พิพากษาเพียงท่านเดียว โดยขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้ต้องสงสัย ญาติ หรือทนายของผู้ต้องสงสัยยื่นคำร้องต่อหัวหน้าศาลชั้นต้นให้ดำเนินการเท่านั้น ซึ่งจะใช้เวลาพิจารณาเพียง 10 วันหลังจากการร้องขอ ขั้นตอนนี้เป็นการกรองหรือตรวจสอบให้แน่ใจว่าการดำเนินการของ

เจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามในการพิจารณาไต่สวนเบื้องต้นนี้จะไม่รวมการสอบสวนของตำรวจ

การพิจารณาพิพากษาคดี เมื่ออัยการยื่นคำฟ้องคดีต่อศาล ผู้พิพากษาจะนัดวันเพื่อฟังคำฟ้อง การพิจารณาพิพากษาคดีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แบบธรรมดา แบบเร่งด่วน และแบบรวม โดยมีหลักการทั่วไปในการพิจารณาพิพากษาคดีตาม Law No. 14 of 1970 ดังนี้

1) เสมอภาคภายใต้กฎหมาย

2) กระบวนการถูกต้องตามหลักกฎหมาย

3) สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะตัดสิน

4) บุคคลที่ถูกจับกุม ควบคุมตัว ฟ้อง หรือพิพากษาโดยปราศจากเหตุผลทางกฎหมาย หรือเกิดจากข้อผิดพลาดต้องได้รับการฟื้นฟูหรือได้รับค่าสินไหมทดแทน

5) ศาลจะต้องดำเนินด้วยความรวดเร็ว เรียบง่าย และประหยัด โดยการสอบสวนจะต้องเป็นอิสระ ยุติธรรม และไม่เอนเอียง

6) ทุกคนที่ถูกฟ้องคดีมีสิทธิที่จะได้รับทนายหรือความช่วยเหลือทางกฎหมาย

7) ผู้ต้องสงสัยมีสิทธิที่จะรับทราบถึงข้อกล่าวหาในการฟ้องและข้อกฎหมายเบื้องต้นเกี่ยวกับการฟ้องนั้น

8) การพิจารณาของศาลจะต้องกระทำต่อหน้าจำเลย

9) การพิจารณาจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณชน ยกเว้นมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

นอกจากนี้ คำรับสารภาพหรือคำให้การของผู้ต้องสงสัยจะต้องได้มาจากความเต็มใจโดยไม่มีการบังคับหรือทรมาน การปฏิเสธของผู้ต้องหาที่จะลงลายมือชื่อในคำให้การต้องมีการลงบันทึกไว้ในรายงานการสอบสวน ของตำรวจ โดยเมื่อมีการฟ้องต่อศาลจำเลยมีสิทธิในการพิพากษาที่รวดเร็วโดยศาลที่มีอำนาจ สิทธิที่จะแสดงตัวในศาล สิทธิที่จะทราบและเข้าใจข้อกล่าวหาที่ฟ้อง สิทธิในการรับการช่วยเหลือทางกฎหมาย และสิทธิในการเยี่ยมจากญาติหรือคนอื่น และการพิสูจน์ความผิดตกเป็นภาระของอัยการ ไม่ใช่ภาระของจำเลยที่ต้องพิสูจน์ความบริสุทธิ์ โดยในการพิจารณาคดีจำเลยสามารถมีทนายได้ทุกเมื่อ และรัฐต้องจัดทนายความให้โดยไม่มีค่าตอบแทนสำหรับจำเลยที่ถูกฟ้องในความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ในการตัดสินคดีผู้พิพากษาจะอ่านคำพิพากษาโดยเปิดเผย โดยจำเลยสามารถอุทธรณ์คำพิพากษาได้ภายใน 7 วัน เช่นเดียวกันกับอัยการก็สามารถอุทธรณ์ได้เช่นกัน การอุทธรณ์ไม่สามารถกระทำได้ในกรณีศาลยกฟ้องหรือถอนฟ้อง โดยทั่วไปคำพิพากษาในคดีอาญาสามารถอุทธรณ์ได้ยกเว้นคำพิพากษาของศาลฎีกาจะอุทธรณ์ไม่ได้

ราชทัณฑ์[69] อินโดนีเซียมีเรือนจำ 441 เรือนจำอยู่ภายใต้การดูแลของกรมราชทัณฑ์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม โดยเรือนจำแบ่งออกเป็น 3 ประเภท/ชั้นซึ่งแบ่งตามเกณฑ์จำนวนผู้ต้องขังที่รองรับได้ โดย 9 เรือนจำที่มีขนาดใหญ่ที่สุด (เรือนจำชั้น 1) ใช้สำหรับควบคุมนักโทษประหารชีวิตและจำคุกตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังมีเรือนจำเฉพาะสำหรับนักโทษหญิงหลายแห่งและเรือนจำสำหรับเด็กและเยาวชน 2 แห่งตั้งอยู่ในชวา สำหรับเมืองอื่นมีการแบ่งพื้นที่คุมขังสำหรับนักโทษหญิงและเด็กแยกออกจากนักโทษชาย เนื่องจากไม่มีเรือนจำเฉพาะสำหรับหญิงและเด็กในพื้นที่ นอกจากนี้ในเรือนจำทั่วไปจะแยกนักโทษการเมืองออกจากนักโทษอาญาทั่วไป และนักโทษการเมืองบางส่วนจะถูกส่งไปควบคุมที่โคดามและแคมป์ที่มีทหารเป็นผู้ควบคุมดูแล สำหรับกิจกรรมด้านการฟื้นฟูผู้ต้องขังประกอบด้วย การสอนหนังสือ การอบรมและปลูกฝังศีลธรรม กิจกรรมทางศาสนา และการฝึกทักษะอาชีพ เช่น การแกะสลัก การทำเกษตร และงานฝีมือ โดยนำผลิตผลที่ได้ออกจำหน่ายและนำรายได้ส่วนหนึ่งจ่ายเป็นค่าแรงให้กับผู้ต้องขังที่ทำงานดังกล่าว ส่วนหนึ่งนำมาใช้ซื้ออุปกรณ์กีฬาและสันทนาการในเรือนจำ

4.4 กฎหมายที่มีโทษทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

4.4.1 กฎหมายยาเสพติด เดิมเป็น Law no.9/1976 ต่อมามีการแก้ไขเป็น Law no.22/1997 และแก้ไขอีกครั้งหนึ่งในปี ค.ศ. 2009 เป็นกฎหมาย Law no.35/2009 และนอกจากนี้ยังมีกฎหมายควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเป็นกฎหมาย Law no.5/1997 และมีการจัดตั้งคณะกรรมการยาเสพติดแห่งชาติ (National Narcotics Board - BNN) ในปี ค.ศ. 2002 โดยกฎหมายทั้งสองฉบับได้กำหนดโทษสูงสุดในคดียาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเป็นโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดเกี่ยวกับการผลิต การขนส่ง การนำเข้า และการมีไว้ในครอบครอง

กฎหมายยาเสพติด Law no.35/2009 มีวัตถุประสงค์สำคัญ (มาตรา 4) ดังนี้

1. เพื่อให้ยาเสพติดมีไว้สำหรับวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และการทดลองทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น
2. เพื่อป้องกัน คุ้มครอง และช่วยเหลือประชาชนจากการใช้ยาเสพติด
3. เพื่อทำลายขบวนการขนส่งยาเสพติดและสารตั้งต้นยาเสพติด
4. เพื่อควบคุมการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ

โดยยาเสพติดสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทตามกฎหมายยาเสพติด มีดังนี้

1. ประเภทที่ 1 ประกอบด้วยฝิ่นดิบ ใบโคคา โคเคน พืชกัญชา เฮโรอีน เป็นต้น
2. ประเภทที่ 2 ประกอบด้วยเมธาโดน เป็นต้น
3. ประเภทที่ 3 ประกอบด้วยโคเดอีน เป็นต้น

---

[69] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, p. 104.

กฎหมายควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทแบ่งวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. Group I ประกอบด้วย Brolamfetamina (DOB,DET) Ecstasy (MDM) เป็นต้น
2. Group II ประกอบด้วย Amfetamina, Metamfetamina, เป็นต้น
3. Group III ประกอบด้วย Amobarbital, Siklobarbital, เป็นต้น
4. Group IV ประกอบด้วย Diazepam, Etil amfetamina, เป็นต้น

ซึ่งตามกฎหมายควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทนี้ผู้ที่ฝ่าฝืนมีสิทธิ์ได้รับโทษจำคุกอย่างน้อย 4 ปี และโทษสูงสุดประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับเป็นเงิน 750,000,000 รูเปีย

4.4.2 กฎหมายการค้าประเวณี

แม้การค้าประเวณีในอินโดนีเซียไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ใช้ในการควบคุมและมีอยู่ทั่วไป แต่ในทางกฎหมายถือว่าเป็นความผิดต่อศีลธรรมตามมาตรา 296 ในประมวลกฎหมายอาญาของอินโดนีเซีย โดยการค้าประเวณีมีโทษจำคุกสูงสุก 1 ปี 4 เดือน หรือปรับ 1,000 รูเปีย การค้าประเวณีโดยทั่วไปเกิดขึ้นในสถานบริการเรียกว่า lokalisasi ซึ่งสามารถพบได้ทั่วประเทศ สถานบริการเหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การควบคุมของท้องถิ่น สำหรับการบังคับใช้กฎหมายสำหรับผู้ค้าประเวณีไม่ค่อยจริงจัง เป็นลักษณะของการจับ-ปรับ-ปล่อย ทำให้ผู้ค้าประเวณีไม่ค่อยเกรงกลัวและกลับไปค้าประเวณีเหมือนเดิม[70]

4.5 การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการชุมนุมสาธารณะ

การควบคุมการชุมนุมสาธารณะหรือการประท้วงในอินโดนีเซียมีกฎหมายโดยเฉพาะ Mass Organization Law โดยมีการแก้ไขล่าสุดในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2013[71] โดยกฎหมายนี้มีจุดมุ่งหมายในการให้อำนาจกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและต่อต้านการรวมตัวกันของกลุ่มองค์กรอิสระต่างชาติ ซึ่งให้อำนาจรัฐในการควบคุมกลุ่มพลเรือน รวมทั้งการสลายการรวมกลุ่มของกลุ่มคนที่อาจจะเป็นภัยต่อประเทศ โดยการชุมนุมทั้งปวงจะต้องคำนึงถึงความสงบเรียบร้อยของสังคม และต้องชุมนุมภายใต้อุดมการณ์ปัญจศิลา (Pancasila) ดังนั้น อุดมการณ์จึงกลายเป็นกฎหมายบังคับประชาชนให้มีการชุมนุมประท้วงได้ตามระบอบประชาธิปไตยสากล แต่ต้องชุมนุมประท้วงด้วยหลักอุดมการณ์แห่งชาติ คือ

---

[70] POLITIK RAKYAT ONLINE, *PROSTITUTION IN INDONESIA AND ITS CONTRADICTIONS* [Online]. Available from: http://politikrakyat.com/2014/01/21/ prostitution-in-indonesia-and-its-contradictions/ [2015, November 27]

[71] Library of Congress, *Global Legal Monitor* [Online]. Available from: http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/indonesia-law-on-mass-organizations/ [2015, November 26]

1) ประชาชนต้องประท้วงด้วยการยึดในพระเจ้าองค์เดียวกันและพระเจ้าหนึ่งเดียวเท่านั้น

2) ประชาชนต้องประท้วงด้วยการยึดมั่นในความยุติธรรมและความมีอารยธรรมของมนุษยชาติ

3) ประชาชนต้องประท้วงด้วยการยึดมั่นในความสามัคคีและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของประเทศ

4) ประชาชนต้องประท้วงด้วยภูมิปัญญาที่มุ่งในความสามัคคีและผ่านกระบวนการตัวแทนพลเมืองด้วย

5) ประชาชนต้องประท้วงด้วยการยึดมั่นในความยุติธรรมสำหรับสังคมอินโดนีเซียทั้งมวล

กรณีศึกษาการเตรียมการควบคุมการชุมนุมในที่สาธารณะของตำรวจนครบาลจาการ์ตา

บริเวณสวนสาธารณะซึ่งเป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย ตามกฎหมายของอินโดนีเซีย จะต้องขออนุญาตทำการชุมนุมก่อนการชุมนุม 3 วัน ทำให้ตำรวจมีเวลาในการเตรียมความพร้อมสำหรับการชุมนุมทั้งในด้านการจัดสถานที่ชุมนุม การจัดการจราจร การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน การจัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการควบคุมฝูงชน เป็นต้น โดยในการศึกษาดูงานสถานที่จัดการชุมนุมคือ สวนสาธารณะซึ่งเป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย เป็นพื้นที่สาธารณะ แต่มีรั้วล้อมรอบ มีประตูทางเข้าที่สามารถควบคุมพื้นที่ได้ง่าย พื้นที่ดังกล่าวจะปิดในเวลากลางคืน มีพนักงานรักษาความปลอดภัยดูแล การวางกำลัง สังเกตได้ว่าอาจเป็นตำรวจนอกเครื่องแบบอยู่วงนอก มีวิทยุสื่อสารนั่งเฝ้าสังเกตการณ์บริเวณรอบๆ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรอยู่ตามทางแยกโดยรอบบริเวณพื้นที่สวนสาธารณะ ซึ่งเป็นลานกว้างเหมาะสำหรับการใช้เป็นจุดรวมพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละฝ่าย เจ้าหน้าที่ที่มาเตรียมความพร้อมสำหรับการชุมนุมประกอบด้วย

- ตำรวจปฏิบัติการพิเศษหน่วยปราบจลาจล BRIMOB ชุดสีดำ มีอุปกรณ์ควบคุมฝูงชน
- ตำรวจท้องที่ แต่งเครื่องแบบปกติ ไม่มีอุปกรณ์ควบคุมฝูงชน
- ตำรวจจราจร
- เจ้าหน้าที่สนับสนุนจากหน่วยงานปกครอง (ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจ)
- ตำรวจสืบสวน (ไม่ได้ใส่เครื่องแบบ)
- ยานพาหนะ รถยนต์ฉีดน้ำ รถเครื่องขยายเสียง รถสุขา รถจักรยานยนต์

ภาพที่ 3.3.58 สถานที่จัดการชุมนุมสวนสาธารณะซึ่งเป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

ภาพที่ 3.3.59 แสดงการจัดกำลังตำรวจหน้าสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

ภาพที่ 3.3.60 การจัดกำลังตำรวจรอบสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

ภาพที่ 3.3.61 การทำงานของตำรวจและการจัดเตรียมยานพาหนะ อุปกรณ์ควบคุมฝูงชนของตำรวจบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

ภาพที่ 3.3.62 การจัดเตรียมยานพาหนะของตำรวจบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

ภาพที่ 3.3.63 เจ้าหน้าที่อื่นที่มาสนับสนุนการปฏิบัติ

ภาพที่ 3.3.64 การจัดเตรียมจักรยานยนต์ของตำรวจควบคุมฝูงชนบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

ภาพที่ 3.3.65 การจัดวางกำลังตำรวจนอกเครื่องแบบรอบบริเวณสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

แม้จะมีการชุมนุมในเวลาประมาณ 10.00 น. แต่มีการวางกำลังตั้งแต่เช้า และมีตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีธงสัญลักษณ์มาถึงเพื่อเตรียมการชุมนุม ทราบข้อมูลเพิ่มเติมจากข่าวทางสื่อมวลชนว่าเป็นกลุ่มแรงงานที่ต้องการมาเรียกร้องไม่ให้มีการเลิกจ้างงานในบริษัทข้ามชาติและกฎระเบียบด้านแรงงานที่ทำให้ค่าแรงลดลง

ภาพที่ 3.3.66 การเตรียมการจัดการชุมนุมของกลุ่มแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงบริเวณหน้าสถานที่ชุมนุมสวนสาธารณะอนุสาวรีย์แห่งชาติอินโดนีเซีย MONAS

ภาพที่ 3.3.67 ภาพข่าวการชุมนุมประท้วงในวันเสาร์ที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2559

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 การกำหนดนโยบายและกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะความเป็นหุ้นส่วน ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

นับตั้งแต่องค์กรตำรวจอินโดนีเซียได้แยกตัวออกจากกองทัพในปี ค.ศ. 1999 ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียก็ได้สร้างอัตลักษณ์ขององค์กร โดยการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นกองกำลังตำรวจที่มีความเป็นพลเรือนมากยิ่งขึ้น และทำให้เป็นองค์กรมีความรับผิดชอบพร้อมรับการตรวจสอบ (accountable) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นประชาธิปไตยของอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตาม การที่องค์กรตำรวจยังมีมรดกในลักษณะความเป็นทหารในอดีต รวมทั้งการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนก็ยังเป็นสิ่งท้าทายที่สำคัญของตำรวจอินโดนีเซีย[72] ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียได้พัฒนาหลักการตำรวจชุมชน (POLMAS) นำมาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพื่อความเป็นวิชาชีพตำรวจและการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและการบังคับใช้กฎหมาย อันจะเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี งานตำรวจชุมชนของอินโดนีเซียจะใช้วิธีการให้ประชาชนเป็นจุดศูนย์กลาง มุ่งเน้นการเคารพสิทธิมนุษยชนและการสร้างความเป็นหุ้นส่วนของชุมชน กระบวนการในการนำหลักการตำรวจชุมชนจะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ

1) การสร้างความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยกำหนดให้มีนายตำรวจชุมชน 1 นาย ประจำหมู่บ้านและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับต่างๆ เกี่ยวกับหลักการตำรวจชุมชนและหลักสิทธิมนุษยชน โดยหลักการตำรวจชุมชนที่มีการฝึกอบรมได้แก่ เทคนิคการสื่อสารและการสร้างความเข้าใจชุมชน การเข้าใจความคาดหวังของชุมชนต่อตำรวจในการรักษาความสงบสุขในชุมชน และกลไกการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ในปี ค.ศ. 2003 มีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ผ่านการอบรมงานตำรวจชุมชนทั้งหมดกว่า 44,656 นาย

2) การสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างตำรวจกับชุมชน โดยเน้นการให้ชุมชนเข้ามาร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคม และได้มีการก่อตั้ง Community Policing Forum (CPFs) เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาร่วมในกิจการตำรวจมากขึ้น[73] ซึ่งกลุ่มที่เข้าร่วมในกิจการตำรวจชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำหมู่บ้านประกอบด้วย กลุ่มผู้นำศาสนา ครูอาจารย์ และกลุ่มผู้นำเยาวชนในพื้นที่ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นหุ้นส่วนเพื่อป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ชุมชน

ชุดปฏิบัติงานในชุมชน มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในท้องถิ่นเพื่อระบุถึงประเด็นปัญหาสังคมที่ชุมชนต้องเผชิญและพัฒนาแผนการปฏิบัติที่จะหยิบยกประเด็นปัญหาดังกล่าวขึ้นมาแก้ไข โดยการดำเนินการประชุมในหอประชุมของท้องถิ่น มัสยิด หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม ทำให้เกิด

---

[72] The Asia Foundation, *Community Policing in Indonesia* [Online]. Available from: https://asiafoundation.org/resources/pdfs/indocommpolicingeng.pdf [2018, January 20]

[73] IOM Indonesia, *Community Policing* (Jakarta: Indonesia, 2013).

การพูดคุย ปรึกษาหารือระหว่างสมาชิกในชุมชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องถิ่น มีหลายโครงการที่มีการดำเนินการร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ เช่น สถานีวิทยุชุมชน เวทีสำหรับการติดต่อสื่อสารพูดคุยกันระหว่างสมาชิกชุมชน ตำรวจและเจ้าหน้าที่รัฐอื่นๆ[74]

ตัวอย่างหนึ่งของการนำแนวคิดงานตำรวจชุมชนไปสู่การปฏิบัติ เช่น การแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในชุมชนสุราบายา (Surabaya Community) ซึ่งมีการระบุถึงปัญหาการค้าเด็กที่เกิดขึ้นและเป็นปัญหาที่รุนแรงมากในชุมชน จึงได้มีการทำงานร่วมกันและพัฒนาแผนปฏิบัติการ มีการประชุมร่วมกันระหว่างภาคประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เจ้าของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบันเทิงในพื้นที่เพื่อที่จะหามาตรการป้องกันการค้าเด็ก (child trafficking) ในขณะที่เจ้าของธุรกิจจะไม่เข้าไปทำให้ตนเองเป็นต้นเหตุของปัญหา เจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องก็เร่งสร้างการเป็นหุ้นส่วนกับชุมชนในภาพรวมและเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ดำเนินการปราบปรามการค้าเด็ก การปฏิบัติเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีการจับกุมเจ้าของสถานบริการที่กระทำผิดเกี่ยวกับค้าเด็กเพื่อให้บริการทางเพศ[75] ทำให้ปัญหาดังกล่าวบรรเทาลงไป

ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (INP) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานตำรวจชุมชนโดยเฉพาะ เรียกว่า ศูนย์อำนวยการตำรวจชุมชน (Community Policing Directorate) เป็นหน่วยงานที่รับมอบหมายให้จัดการเกี่ยวกับการพัฒนางานตำรวจชุมชนและดำเนินการพัฒนาชุมชนต่างๆ เป็นการปฏิบัติงานในระดับนโยบายส่วนกลาง ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของประชาชน หน้าที่ของศูนย์อำนวยการตำรวจชุมชนประกอบด้วย[76]

1) กำหนดกฎเกณฑ์การพัฒนา การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันกับรัฐบาลและหน่วยงานเอกชน ในระดับส่วนกลางเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติ

2) กำกับดูแลและควบคุมการปฏิบัติ เพื่อนำนโยบายด้านพัฒนาชุมชน กฎเกณฑ์แนวทางการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชนไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม

3) จัดหาการสนับสนุนทางเทคนิคในการดำเนินงานและจัดกิจกรรมของการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่น

---

[74] The Asia Foundation, *Community Policing in Indonesia* [Online]. Available from: https://asiafoundation.org/resources/pdfs/indocommpolicingeng.pdf [2018, January 20]

[75] Ibid.

[76] *Indonesia Country Paper 2015*, presented in The 25th Joint ASEAN Senior Police Officers Course (25th JASPOC) at Jakarta Indonesia, 5 October 2015

ภาพที่ 3.3.68 กิจกรรมงานตำรวจชุมชน (Community Policing) ของตำรวจอินโดนีเซีย

ที่ ม า : *Indonesia Country Paper 2015*, presented in The 25th Joint ASEAN Senior Police Officers Course (25th JASPOC) at Jakarta Indonesia, 5 October 2015

ภาพที่ 3.3.69 รถโมบายสำหรับการจัดกิจกรรมงานตำรวจชุมชน (Community Policing) ของตำรวจอินโดนีเซีย

ที่ ม า: *Indonesia Country Paper 2015*, presented in The 25th Joint ASEAN Senior Police Officers Course (25th JASPOC) at Jakarta Indonesia, 5 October 2015

ภาพที่ 3.3.70 งานตำรวจชุมชนในปาปัว (Papua) การเยี่ยมพื้นที่เพื่อพูดคุยถึงประโยชน์และความท้าทายของการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชน ตำรวจ

ที่มา: Rob Swartbol [Online]. Available from: https://twitter.com/robswartbol/status/849189701349031936 [2018, January 20]

จากผลการนำหลักการตำรวจชุมชนมาใช้ในอินโดนีเซียทำให้เกิดผลดีในการแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยของชุมชนและลดปัญหาอาชญากรรมในชุมชนได้เกือบ 30% ในหลายพื้นที่ เช่น Malioboro และ Yogyakarta แก้ไขปัญหาการค้าเด็กในพื้นที่ Putat Jaya และ East Java รวมทั้งการลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวในพื้นที่ Tejakula และ Bali[77]

5.2 อาสาสมัครตำรวจ

ในพื้นที่สถานีตำรวจย่อยจะมีการนำประชาชนที่มีจิตอาสามาประจำอยู่ที่สถานีตำรวจย่อยเพื่อรับแจ้งความหรือช่วยเหลืองานตำรวจในด้านต่างๆ ที่สามารถทำได้ โดยอาสาสมัครเหล่านี้จะเป็นผู้ที่จะคอยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้อย่างดีเพราะเป็นคนในพื้นที่นั้นๆ โดยในอินโดนีเซีย ยังไม่มีระบบการใช้ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Auxiliary police) ดังนั้น การคัดเลือกจึงไม่ได้มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการ แต่จะใช้วิธีการคัดเลือกจากคนในชุมชนที่เป็นอาสาสมัคร

[77] The Asia Foundation, *Community Policing in Indonesia* (Jakarta: Indonesia, 2007).

ภาพที่ 3.3.71 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่คู่กับอาสาสมัครในสถานีย่อย

5.3 การเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจ กับภาคธุรกิจเอกชนในการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในอินโดนีเซีย ประชาชนยังไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก อาจจะเป็นเพราะเพิ่งมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานของตำรวจจากเดิมที่อยู่ภายใต้ระบบทหารมาสู่ระบบพลเรือนมากขึ้น และเพิ่งมีการนำหลักการตำรวจชุมชนมาใช้ไม่นาน ทำให้การทำงานของตำรวจส่วนใหญ่ยังเป็นเพียงการทำงานฝ่ายเดียวลำพัง ซึ่งผลจากการที่นำหลักการการมีส่วนร่วมมาใช้ก็แสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จในการลดปัญหาอาชญากรรมได้ในหลายพื้นที่ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

สิ่งที่เป็นจุดแข็งของอินโดนีเซียในการช่วยป้องกันอาชญากรรมและเหตุรุนแรงต่างๆ ในตัวเมือง คือ การแสวงหาความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งตำรวจเป็นหน่วยงานที่ควบคุมคุณภาพและเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการฝึกอบรมทำให้สามารถเข้าถึงบุคลากรส่วนนี้ได้และได้รับการตอบสนองและความร่วมมือเป็นอย่างดี

ตำรวจในแต่ละภูมิภาคได้มีการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในแต่ละภูมิภาคโดยเฉพาะเมืองใหญ่ ซึ่งจะให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่มีอยู่ทั่วไปตามโรงแรม ศูนย์การค้า ลานจอดรถ สวนสาธารณะ และสถานที่สำคัญในเมืองใหญ่ ก่อนที่จะสามารถเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในอินโดนีเซียทุกคนจะต้องผ่านการฝึกอบรมจากตำรวจ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย โดยจะมีการฝึกอบรมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการฝึกเผชิญเหตุในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การปล้นทรัพย์ การชิงทรัพย์ เหตุระเบิด เป็นต้น ทำให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความสามารถที่จะจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ เบื้องต้นก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะมาถึงสถานที่เกิดเหตุ และเป็นคนที่จะคอยระวังป้องกัน

เหตุอาชญากรรมต่างๆ แทนเจ้าหน้าที่ตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในแต่ละเมืองจะมีจำนวนมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในกรุงจาการ์ตาเป็นตัวอย่างที่ดีของความร่วมมือนี้ โดยทั่วกรุงจาการ์ตามีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีประมาณ 300,000 - 400,000 คน แต่มีตำรวจเพียง 32,000 กว่านาย[78] และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเหล่านี้ได้รับการฝึกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและได้รับประกาศนียบัตรรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วจึงสามารถทำงานเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ ดังนั้นการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในเมืองจาการ์ตาจึงเป็นลักษณะของการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจและผู้จัดการด้านรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ต่างๆ โดยสามารถพบเห็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ทั่วไปในกรุงจาการ์ต้า ไม่ว่าเป็นทางเข้าโรงแรม ร้านอาหาร ร้านกาแฟ โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า สวนธารณะ สถานที่ราชการ หรือแม้กระทั่งบริษัทเอกชนทั่วไป

ภาพที่ 3.3.72 การทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณหน้าโรงแรม

[78] พลตำรวจตรี ติโต คาร์นาเวียน ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2015

ภาพที่ 3.3.73 สุนัขดมกลิ่นของผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัย มาใช้ในการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณหน้าโรงแรม

ภาพที่ 3.3.74 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหน้าร้านกาแฟสตาร์บัค ในบริเวณย่านห้างสรรพสินค้าซารีน่าห์ มอลล์ ซึ่งเคยเกิดเหตุระเบิดในบริเวณใกล้เคียง เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2559

ภาพที่ 3.3.75 การทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณหน้าศูนย์การค้าและโรงแรม

ภาพที่ 3.3.76 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณสวนสาธารณะ MONAS

ดังนั้น เมื่อเกิดเหตุเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นคนที่อยู่ใกล้ที่เกิดเหตุกว่าตำรวจ ทำให้สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้เร็วกว่าและที่สำคัญคือการป้องกันเหตุที่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นผู้ที่มีความรู้ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและเหมือนส่วนหนึ่งของงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจ ภายหลังจากได้รับการฝึกอบรมจากตำรวจแล้ว ซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้อาชญากรรมไม่ค่อยสูงในกรุงจาการ์ตา

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ

6.1 ความสัมพันธ์ระดับนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ. 1956 การประสานงานด้านงานตำรวจระหว่างประเทศของอินโดนีเซีย อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (Division of International Relations) หรือ DIR มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานประมาณ 120 นาย และลูกจ้างอีกจำนวนหนึ่ง หน่วยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ กองบัญชาการกลางตำรวจสากลแห่งอินโดนีเซีย (INTERPOL National Central Bureau-NCB) และกองบัญชาการภารกิจระหว่างประเทศ (Bureau of International Missions) หน่วยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ และดำเนินการเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและการช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐในด้านการบังคับใช้กฎหมาย[79]

อินโดนีเซีย เป็นประเทศหนึ่งในอาเซียนที่ได้แสดงบทบาทสำคัญในเวทีงานตำรวจระหว่างประเทศ โดยอินโดนีเซียได้จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไปปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานองค์การสหประชาชาติในหลายภารกิจ เช่น[80]

- หน่วยกองกำลังตำรวจที่จัดตั้งขึ้น (Formed Police Unit) ปฏิบัติงานในซูดาน (Sudan)
- เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมปฏิบัติภารกิจองค์การสหประชาชาติในซูดาน (United Nations Missions in Sudan)
- ปฏิบัติการผสมขององค์การสหประชาชาติในดาร์ฟูร์ (African Union/United Nations Hybrid operation in Darfur)
- ภารกิจสร้างความมั่นคงขององค์การสหประชาชาติในเฮติ (United Nations Stabilization Mission in Haiti)

ตำรวจอินโดนีเซีย มีบทบาทในเวทีของงานตำรวจระหว่างประเทศ ทั้งการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพขององค์การสหประชาชาติ (United Nations peacekeeping operations) ซึ่งทั้งลักษณะการไปร่วมปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่แต่ละนาย และการประกอบเป็นหน่วยกองกำลังไปร่วมปฏิบัติ (Formed Police Unit - FPU) เป็นการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการฝึกอบรม ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ซึ่งจำเป็นต้องจัดเป็นกองกำลังเข้าไปปฏิบัติ โดยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ได้จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 กองร้อย 140 นาย ไปปฏิบัติหน้าที่ในดาร์ฟูร์ (Darfur) โดยรัฐบาลอินโดนีเซียเป็นผู้จัดหา

---

[79] Interpol, *Indonesia* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Indonesia [2017, December 20]

[80] Ibid.

อุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ และองค์การสหประชาชาติ จ่ายเป็นเงินค่าเช่าให้ ปัจจุบัน อินโดนีเซีย ได้ส่งกองกำลังลักษณะดังกล่าวมาแล้วเป็นปีที่ 9[81]

ภาพที่ 3.3.77 กองกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจอินโดนีเซียปฏิบัติการรักษาสันติภาพร่วมกับองค์การสหประชาชาติในลักษณะ FPU

ที่มา: จาก http://smc.sd/en/2017/01/indonesia-to-send-140-personnel-for-peacekeeping-mission-in-sudan/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นหมู่เกาะ รวมทั้งสภาพปัญหาอาชญากรรมและความไม่สงบเรียบร้อยภายใน ภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายจากบทเรียนที่เกิดขึ้นในอดีต ทำให้อินโดนีเซียมีความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์การตำรวจสากล (INTERPOL) และศูนย์เพื่อความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายแห่งจาการ์ตา (Jakarta Center for Law Enforcement Cooperation) เรียกโดยย่อว่า JCLEC

JCLEC เกิดขึ้นจากเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียและออสเตรเลีย ได้ประกาศความร่วมมือในความพยายามระดับชาติและระดับนานาชาติ เพื่อต่อสู้กับการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ โดยการพัฒนาความร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่างตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (INP) และตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย (Australian Federal Police - AFP) โดยอ้างไปถึงบันทึกความเข้าใจ (MOU) ที่ได้เคยดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997 การดำเนินงานของ JCLEC มุ่งสร้าง

[81] ข้อมูลจาก Reinhard Huagaol, เจ้าหน้าที่ตำรวจอินโดนีเซีย ซึ่งเคยไปปฏิบัติหน้าที่ในกองกำลัง FPU ในปีแรกที่อินโดนีเซียส่งกองกำลังไป

ความเข้มแข็งต่อขีดความสามารถของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติ และทำให้ประชาชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ช่วยกันลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย โดยมีโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อยกระดับความสามารถ การสืบสวนสอบสวน การข่าวอาชญากรรม งานนิติวิทยาศาสตร์ การเป็นหุ้นส่วนระหว่างชุมชน การสร้างความผูกพันของชุมชน รวมทั้งการพัฒนาด้านนโยบายและงานนิติบัญญัติ [82] โดยเน้นเรื่องการฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติ

ความสัมพันธ์ของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียในระดับนานาชาติ ได้มีการดำเนินการผ่านองค์การตำรวจสากล รวมทั้ง JCLEC ผ่านกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นการประสานงานและทำงานร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการต่อต้านการก่อการร้ายและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งอินโดนีเซียก็มีปัญหาดังกล่าวอันมีลักษณะเฉพาะ เช่น การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล เนื่องจากอินโดนีเซียเป็นประเทศหมู่เกาะขนาดใหญ่ และมีเกาะในพื้นที่จำนวนมาก ลักษณะพื้นที่จึงเป็นช่องโอกาสให้เกิดอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โจรสลัด การทำประมงผิดกฎหมาย การลักลอบขนส่งสิ่งของผิดกฎหมาย ลักลอบค้ามนุษย์ และหลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย เป็นต้น

ตัวอย่างของความร่วมมือระหว่างกับองค์การตำรวจสากลและหน่วยงานนานาชาติ เช่น เมื่อระหว่างวันที่ 13 - 17 พฤศจิกายน ค.ศ. 2017 อินโดนีเซียได้ยกระดับความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยร่วมกับองค์การตำรวจสากล และหน่วยงานสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมของกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา (US Naval Criminal Investigative Service - NCIS) และ JCLEC จัดการฝึกอบรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งในขีดความสามารถของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล โดยใช้เครื่องมือขององค์การตำรวจสากล ได้แก่ ระบบการติดต่อสื่อสารและข้อมูล I-24/7 ข้อมูลหมายจับและฐานข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับการเดินทางที่สูญหาย และโจรสลัด เป็นต้น การฝึกอบรมครั้งนี้ มีการฝึกเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางทะเล เน้นที่การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน เอกสาร เทคนิคการซักถาม การตรวจสอบยาเสพติดและวัตถุระเบิด และการตอบสนองต่อเหตุการณ์การก่อการร้าย โดยการฝึกใช้ศูนย์เพื่อความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายแห่งจาการ์ตา หรือ JCLEC และสถานที่จำลองสำหรับการฝึก มีเจ้าหน้าที่ 20 คน จาก 11 หน่วยด้านความมั่นคงทางทะเล ในอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ซึ่งรวมถึงตำรวจน้ำ ทหารเรือ ตำรวจแห่งชาติ ศุลกากร ยามชายฝั่ง กระทรวงกิจการทางทะเล และกองบัญชาการกลางตำรวจสากล (NCBs) เข้าร่วมการฝึกอบรม[83] นอกจากนี้ ก็ยังมีความร่วมมือในการปฏิบัติและการฝึกอบรมในประเด็นอื่นๆ เช่น การรักษา

---

[82] Jakarta Center for Law Enforcement Cooperation, *Foudation* [Online]. Available from: https://www.jclec.org/foundation-goal [2017, December 20]

[83] INTERPOL, *INTERPOL training aims to strengthen investigative capacity of maritime agencies in Southeast Asia* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2017/N2017-164 [2018, January 20]

ความปลอดภัยตามเขตแดน การต่อต้านการก่อการร้าย การปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ายาเสพติด เป็นต้น

6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

อินโดนีเซียเป็นประเทศหนึ่ง ร่วมกับ มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย และฟิลิปปินส์ ได้ร่วมก่อตั้งองค์กรตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL) ในการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนครั้งแรกอย่างเป็นทางการที่กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 21 - 23 ตุลาคม ค.ศ. 1981[84]

อินโดนีเซียเป็นประเทศขนาดใหญ่ ทั้งในแง่พื้นที่ ประชากร และขนาดเศรษฐกิจ ในงานตำรวจระหว่างประเทศ อินโดนีเซียจึงเป็นประเทศที่มีบทบาทนำในภูมิภาคที่สำคัญ ความสัมพันธ์ในระดับภูมิภาคมีกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการผ่านที่ประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL) หรือดำเนินการในเวทีระดับภูมิภาคอื่นๆ ผลประโยชน์แห่งชาติของอินโดนีเซีย ทำให้อินโดนีเซียมีประเด็นความร่วมมือที่มีลักษณะสอดคล้องกับประเด็นผลประโยชน์แห่งชาติ ได้แก่ การประมงผิดกฎหมาย การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ

อาชญากรรมข้ามชาติที่ตำรวจอินโดนีเซียให้ความสำคัญประกอบด้วย การค้ามนุษย์ โจรสลัด และการก่อการร้าย เนื่องจากอินโดนีเซียมีลักษณะภูมิประเทศเป็นหมู่เกาะน้อยใหญ่จำนวนมากและมีพื้นที่ติดทะเลจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองและการปล้นเรือในน่านน้ำต่างๆ ได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีการก่อการร้ายที่มักจะเกิดขึ้นเป็นประจำ โดยอินโดนีเซียถือเป็นแหล่งเป้าหมายที่สำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียในการก่อการร้ายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจะมีกลุ่มก่อการร้ายในประเทศหลายกลุ่มและมีความเชื่อมโยงกับกับกลุ่มก่อการร้ายสากลในภูมิภาคอื่นด้วย

ในกรณีของการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย อินโดนีเซีย มีบทบาทสำคัญในการเรียกร้องเพื่อให้ชาติต่างๆ ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เช่น เมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2560 นายมาส อาค์หมัด ซานโตซ่า ตัวแทนด้านประมงจากประเทศอินโดนีเซียเรียกร้องให้ประเทศอาเซียนร่วมมือกันแก้ปัญหาประมงผิดกฎหมายอย่างเร่งด่วน ในงานประชุมด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลระหว่างประเทศอาเซียน และสหรัฐอเมริกา (U.S. - ASEAN Conference on Marine Environmental Issues) ที่กรุงเทพฯ รวมทั้งการยกระดับการกระทำความผิดให้เป็นอาชญากรข้ามชาติด้านการประมง นายมาส อาค์หมัด ซานโตซ่า (Mas Achmad Santosa) ที่ปรึกษาพิเศษด้านการต่อต้านการประมงผิดกฎหมายของนายโจโก วิโดโด ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย กล่าวต่อที่ประชุมว่าอาเซียนต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาประมงอย่างเร่งด่วน ประเทศไทย และอินโดนีเซียต่างเป็นผู้ส่งออกอาหารทะเลรายใหญ่ของโลก ซึ่งการส่งออกมีผลต่อเศรษฐกิจ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำให้การประมงมีความยั่งยืน ไม่มีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน แรงงานทาส

---

[84] ASEANAPOL, *Introduction* [Online]. Available from: http://www. seanapol.org/ about-aseanapol [2015, December 12]

ที่อาจโยงถึงการลักลอบค้ามนุษย์ และต้องคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยทางอาหาร และมหาสมุทรที่อุดมสมบูรณ์ด้วย[85]

ปัญหายาเสพติดเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญ สำหรับอินโดนีเซีย เป็นกลุ่มประเทศในอาเซียนที่มีสถานะเป็นผู้บริโภคหรือเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด เช่นเดียวกับประเทศไทย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ดังนั้น อินโดนีเซียจึงพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งมาตรการภายในประเทศที่ใช้การลงโทษที่รุนแรงกับผู้กระทำผิดข้อหายาเสพติด มีการประหารชีวิตนักโทษคดียาเสพติด และความพยายามร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในระดับภูมิภาคเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2560 อินโดนีเซีย ก็ได้ส่งผู้แทน เข้าร่วมประชุมจัดทำแผนความร่วมมืออาเซียนเพื่อต่อสู้กับการลักลอบผลิตและค้ายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือในรายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียนในการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ จัดโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ประเทศไทย ณ จังหวัดเชียงใหม่[86]

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทวิภาคี

อินโดนีเซีย มีพรมแดนติดกับประเทศมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน จึงมีความสัมพันธ์กับประเทศดังกล่าวในระดับทวิภาคี เพื่อประสานร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย การประมงผิดกฎหมาย โจรสลัด

นอกจากนี้ตำรวจอินโดนีเซียได้มีความร่วมมืออันดีกับตำรวจออสเตรเลียโดยเฉพาะในด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การลักลอบเข้าเมือง อาชญากรรมทางเทคโนโลยี การลักลอบค้ายาเสพติด การแสวงหาผลประโยชน์จากเด็ก และการฉ้อโกง เป็นต้น ซึ่งมีการตกลงให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ดังนี้[87]

- การแลกเปลี่ยนข้อมูลและพัฒนาความสามารถในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างสองประเทศ โดยให้ความสำคัญกับผู้ที่มีสัญชาติซีเรียและอิรัก

- การส่งตัวผู้ลักลอบนำคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายจากอินโดนีเซียไปยังออสเตรเลีย

---

[85] วิลาวัลย์ วัชรศักดิ์เวช, *อินโดนีเซียเรียกร้องอาเซียนร่วมต่อต้านประมงผิดกฎหมาย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก https://www.benarnews.org/thai/news/TH-Fishing-ASEAN-09142017173727.html/

[86] ผู้จัดการออนไลน์, *10 ประเทศผสานความร่วมมือแก้ไขปัญหายาเสพติดสามเหลี่ยมทองคำตามโครงการโขงปลอดภัย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2551. จาก http://www.manager.co.th/Crime/Viewnews.aspx?NewsID=9600000004284

[87] Australian Embassy Indonesia [Online]. Available from: http://indonesia.embassy.gov.au/jakt/MR15_020.html [2015, December 12]

- การตรวจสอบและสืบสวนเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในอินโดนีเซีย
- การจัดตั้งศูนย์อาชญากรรมทางเทคโนโลยีในอินโดนีเซีย ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 7 ศูนย์ทั่วประเทศ
- การจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจอินโดนีเซีย

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจอินโดนีเซียกับตำรวจไทย ถือว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดี ทั้งในด้านการประสานงานทั่วไป ความร่วมมือช่วยเหลือเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม มีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ การเยือนของผู้บริหารองค์การตำรวจ การส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมาฝึกอบรมในหลักสูตรผู้บริหารงานตำรวจชั้นสูง (บตส.) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

ในด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างไทยกับอินโดนีเซียเป็นไปตามสนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย พ.ศ.2522 โดยความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ประกอบด้วย

(1) ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา
(2) ฆ่าผู้อื่นโดยประมาท หรือฆ่าผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ถึงขั้นฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา
(3) ข่มขืนกระทำชำเรา
(4) พรากผู้เยาว์และลักพาตัว
(5) ทำร้ายร่างกาย
(6) หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบ
(7) ซื้อหรือจำหน่ายบุคคลใดเพื่อจะเอาลงเป็นทาสหรือติดต่อซื้อขายทาสเป็นปกติวิสัย
(8) ความผิดซึ่งโทษตามกฎหมายเกี่ยวกับหญิงและเด็กหญิง
(9) บุกรุกเข้าไปในเคหสถาน ลักทรัพย์ในเคหสถาน ลักทรัพย์ และความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง
(10) ชิงทรัพย์
(11) ปลอมเอกสารและความผิดที่เกี่ยวข้อง
(12) เบิกความเท็จ แสดง ทำ และใช้พยานหลักฐานเท็จ
(13) ทำลายทรัพย์สินหรือทำให้ทรัพย์สินเสียหาย โดยจงใจหรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(14) ยักยอก
(15) ฉ้อโกงและหลอกลวง
(16) ให้สินบนและฉ้อราษฎร์บังหลวง
(17) กรรโชก
(18) ความผิดเกี่ยวกับธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และแสตมป์ของรัฐบาล
(19) นำสินค้าเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(20) วางเพลิง

(21) ความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายเกี่ยวกับยาอันตรายและยาเสพติดให้โทษ

(22) มีไว้ในครอบครองหรือค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุน หรือวัตถุระเบิดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(23) โจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ

(24) จมหรือทำลายเรือในทะเล หรือสมคบกันกระทำความผิดดังกล่าว

(25) ประทุษร้ายบนเรือในทะเลหลวงโดยเจตนาฆ่า หรือทำร้ายร่างกาย

(26) ก่อการจลาจลหรือสมคบกันเพื่อการก่อจลาจลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเรือทะเลหลวงต่ออำนาจหน้าที่ของนายเรือ

(27) ความผิดอื่นใดที่เพิ่มเติมจากภาคผนวกนี้ตามวรรค (3) ของข้อ 2

สำหรับสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญา ที่เป็นความตกลงให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องอาญา ประเทศไทยไม่ได้ลงนามในสนธิสัญญานี้ร่วมกับอินโดนีเซียและประเทศใดในสมาชิกอาเซียนโดยตรง จะมีเพียงการลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญากับสหราชอาณาจักร ซึ่งทำให้สนธิสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้รวมไปถึงประเทศมาเลเซีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งเป็นประเทศในเครือจักรภพอังกฤษเท่านั้น

3.4 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic) หรือลาว ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน เป็นประเทศเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไม่มีทางออกทะเล (Landlocked) โดยมีด้านทิศเหนือติดกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ทิศใต้ติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศตะวันออกติดกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และทิศตะวันตกติดกับประเทศไทย และสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ลาวมีพื้นที่ 236,800 ตารางกิโลเมตร[1] หรือประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 90 เป็นเขาและที่ราบสูง โดยมีพื้นที่เพาะปลูกเพียง 50,000 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 21.11 ของพื้นที่ทั้งหมด[2]

ในปี ค.ศ. 2016 ลาวมีประชากรทั้งสิ้น 6,758.35 คน[3] วิถีชีวิตของชาวลาว ยังคงยึดถือและปฏิบัติตามขนบประเพณีที่สืบทอดต่อๆ กันมา เป็นวิถีชีวิตและความเชื่อแบบเดิมดั้งเดิมที่มีอิทธิพลต่อชาวลาวทุกกลุ่ม แม้แต่ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธก็ยังคงนับถือผีควบคู่ไปด้วย เช่น ความเชื่อเรื่องขวัญ ซึ่งเชื่อว่ามนุษย์จะมีขวัญประจำตัว เมื่อขวัญออกจากร่างกายจะต้องทำพิธีสู่ขวัญ ชาวลาวประกอบด้วยผู้ที่นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ร้อยละ 75 และนับถือผี ร้อยละ 16 - 17 ศาสนาคริสต์ ประมาณ 100,000 คน และอิสลามประมาณ 300 คน[4] ในด้านวัฒนธรรมและประเพณีของลาวมีความคล้ายคลึงกับไทย นอกจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่และภาษาที่มีความคล้ายคลึงกันระหว่างลาวกับไทยแล้ว ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ยังมีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก มีการจัดงานประเพณีต่างๆ ตลอดปี ในวัดที่มีอยู่ทั่วประเทศประมาณ 5,000 วัด และมีพระสงฆ์ 22,000 รูป มีความคล้ายคลึงกับสภาพสังคมและชุมชนในภาคอีสานของไทย เกือบทั้งหมดเป็นงานประเพณีที่เกี่ยวเนื่องกับพุทธศาสนา[5]

---

[1] Central Intelligent Agency (CIA).*The world factbook*. [Online]. 2015 . Available from: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html [2015, July 20]

[2] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว* (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 13.

[3] The World Bank Open Data, [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?locations=KG [2017, September 20]

[4] พนมพัทธ์ สมิตานนท์, "สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว," *เรียนรู้สู่อาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์: 2558), หน้า 333.

[5] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*, หน้า 39-40.

ภาพที่ 3.4.1 แผนที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_laos_6-415. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ชาวลาวมีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติมากมาย เพราะมีชนพื้นถิ่นกว่า 160 ชาติพันธุ์ ส่งผลให้วิถีชีวิตแตกต่างออกไป เช่นเดียวกับธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติ ความเชื่อต่างๆ ได้แก่ การเดินข้ามผู้อาวุโสจะนำความโชคร้ายมาให้ ไม่ควรใช้นิ้วชี้รุ้งกินน้ำเพราะนิ้วจะกุด เนื่องจากรุ้งมีความเป็นมาเกี่ยวข้องกับพญานาค ซึ่งเป็นเทพเจ้าแห่งน้ำ สัตว์ในตำนานที่ชาวลาวเคารพบูชายิ่ง และยังเป็นที่มาของอีกความเชื่อว่าการกินงูที่จับได้ในลำน้ำโขงหรือละแวกใกล้เคียงจะทำให้จมน้ำตาย ห้ามผิวปากยามวิกาล เพราะถือเป็นการเรียกวิญญาณ ไม่ควรลับมีดหรือของมีคม เนื่องจากวิญญาณจะมาหลอกหลอนในความฝัน หากได้ยินเสียงสุนัขหอนตอนดึกๆ แสดงว่าพวกมันเห็นผี และถ้านำน้ำตาสุนัขมาสัมผัสที่ตาเราก็จะเห็นผีเช่นเดียวกับสุนัข อย่าเล่นซ่อนหาถ้าไม่อยากถูกผีลักตัว และหากกินอาหารคนเดียวระหว่างฝนตกยามค่ำคืนผีร้ายชนิดหนึ่งที่กำลังหิวโหยจะปรากฏกายขึ้น ส่วนความเชื่อเกี่ยวกับการนอนและฝัน อย่าใช้หมอนใหม่บนที่นอนกว้าง เพราะผีจะมานอนด้วย การวางมือไว้บนอกขณะนอนหลับถือเป็นการชักชวนให้ผีเข้าสิง การวางมีดไว้ใต้เตียงช่วยขับไล่ภูตผีปีศาจ ถ้าฝันว่าจับอุจจาระจะได้ทรัพย์ ฝันว่ามีคนมาขออาศัยด้วย หมายความว่ากำลังจะมีลูก หากหญิงฝันถึงงูโดยเฉพาะนาค แสดงว่ามีชายหนุ่มกำลังหมายปองและชายคนนั้นจะเป็นเนื้อคู่ได้แต่งงานอยู่กินกัน[6] จะเห็นได้ว่าความเชื่อดังกล่าวก็มีความคล้ายคลึงกับความเชื่อของคนไทยเช่นเดียวกัน

[6] หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันศุกร์ที่ 16 ธันวาคม 2559. ปีที่ 26. ฉบับที่ 9515. คอลัมน์อาเซียน Asean. *ความเชื่อชาวลาว (1).* หน้า 20.

ดินแดนที่เป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน มีหลักฐานที่แสดงว่ามีคนอยู่มาแล้ว 2,000 - 3,000 ปี แต่หลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการเมืองการปกครองของลาวมีบันทึกไว้ในพงศาวดารล้านช้าง ซึ่งขุนบรมราชาธิราชทรงส่งโอรส 7 พระองค์ ไปปกครองเมืองต่างๆ เชื่อว่าอยู่ในภูมิภาคคาบสมุทรอินโดจีนในปัจจุบัน โดยส่งขุนลอปกครองเมืองเซ่า หรือเมืองชวา ซึ่งต่อมาเรียกว่า “หลวงพระบาง” ขุนลอ ถือเป็นปฐมกษัตริย์ของชาวลาว ต่อมาอาณาจักรล้านช้างมีกษัตริย์องค์สำคัญซึ่งชาวลาวยกย่องให้เป็นพระบิดาของชาติ คือ พระเจ้าฟ้างุ้ม หรือ พระเจ้าฟ้างุ้มแหล่งหล้าธรณี (พ.ศ. 1896 - 1916) เนื่องจากพระองค์ทรงมีบทบาทในการรวมลาวให้เป็นปึกแผ่น และวางรากฐานพระพุทธศาสนาในประเทศ อาณาจักรล้านช้างมีกษัตริย์ปกครองสืบต่อมาหลายพระองค์ รัชสมัยที่สำคัญได้แก่ พระเจ้าไชยเชษฐาธิราช เป็นวีรกษัตริย์ที่ชาวลาวยกย่อง มีการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างมาก รวมทั้งการสร้างหอพระแก้วมรกตเพื่อประดิษฐานพระแก้วมรกต ซึ่งอันเชิญมาจากอาณาจักรล้านนา และทรงสร้างพระเจดีย์โลกจุฬามณี (พระธาตุหลวง) ที่นครเวียงจันทน์ พระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช (พ.ศ. 2181 - 2238) ทรงปกครองบ้านเมืองทำให้ล้านช้างมีความมั่นคงและสงบร่มเย็น[7]

ในช่วงเวลาต่อมาเกิดความปั่นป่วนในบ้านเมือง เมื่อพระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช ซึ่งครองราชย์สมบัติ 58 ปี มีพระชนมพรรษา 83 พรรษา สวรรคต เกิดความวุ่นวายจนลาวแตกออกเป็น 3 ก๊ก คือ อาณาจักรหลวงพระบาง อาณาจักรเวียงจันทน์ และอาณาจักรจำปาศักดิ์ [8] หลังจากนั้นลาวจึงตกเป็นประเทศราชของไทย ในสมัยของพระเจ้าตากสินมหาราชต่อเนื่องจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อชาติตะวันตกเข้ามาล่าอาณานิคมในภูมิภาคนี้ ไทยจำเป็นต้องยกลาวฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้กับฝรั่งเศส ตามสนธิสัญญาวันที่ 3 ตุลาคม ค.ศ. 1893 ผลของสนธิสัญญาและอนุสัญญาต่อท้ายทำให้ไทยต้องเสียดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงตั้งแต่สตึงแตรงในกัมพูชาขึ้นไปจนถึงหลวงพระบาง ในปี ค.ศ. 1907 อินโดจีนของฝรั่งเศสก็รวมดินแดนที่ประกอบด้วย 3 ประเทศในปัจจุบัน คือ กัมพูชา ลาว และเวียดนาม แต่ในสมัยนั้นประกอบด้วย ดินแดน 5 ส่วน คือ กัมพูชา ลาว อันนัม ตังเกี๋ย และโคชินไชนา โดยมีเพียงโคชินไชนา ที่ฝรั่งเศสปกครองในฐานะอาณานิคม ส่วนดินแดนอีก 4 แห่ง มีฐานะเป็นรัฐในอารักขา (Protectorate) ของฝรั่งเศส แต่ในทางปฏิบัติก็ยากที่แยกแยะได้ชัดเจนระหว่างอาณานิคมกับรัฐในอารักขา[9]

การปกครองของฝรั่งเศส แบ่งลาวออกเป็น 11 แขวง แต่ละแขวงมีข้าหลวงฝรั่งเศส (Resident หรือ Commisioner ในหลวงพระบาง) ปกครอง ฟื้นฟูเวียงจันทน์เป็นนครหลวงและศูนย์กลางการปกครอง การปกครองในแต่ละแขวงครอบคลุมกิจการทุกอย่างตั้งแต่งานยุติธรรม การเก็บภาษี งานโยธาธิการ

---

[7] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*, หน้า 14-20.

[8] สุวิทย์ ธีรศาศวัต, *ประวัติศาสตร์ลาว* (กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์สร้างสรรค์จำกัด, 2543), หน้า 15-18.

[9] “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว”, *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ฉบับราชบัณฑิตยสภา* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 111-112.

ส่วนการรักษากฎหมายและความเป็นระเบียบมีหน่วยงานที่เรียกว่า Garde indigène (Native Guard) ประกอบด้วยหัวหน้าที่เป็นชาวฝรั่งเศสและเจ้าหน้าที่ซึ่งช่วงแรกเป็นชาวเวียดนาม ต่อมามีชาวลาวเข้าไปทำหน้าที่มากขึ้น เมื่อแขวงขยายตัวระบบการปกครองก็ขยายตัว มีบุคลากรต่างๆ เข้ามารับผิดชอบกิจการเพิ่มขึ้น เช่น ตำรวจลับจาก Sûreté Général de l'Indochine [Security General of Indochina] หรือหน่วยความมั่นคงแห่งอินโดจีน] ฝ่ายบัญชีเงินเดือน ไปรษณีย์ ครูโรงเรียน แพทย์ เป็นต้น[10]

ฝรั่งเศสปกครองลาวอยู่เป็นเวลานาน จนกระทั่งมีขบวนชาตินิยมขึ้นมาต่อต้านฝรั่งเศสและใช้เวลานานกว่าจะได้รับเอกราช การต่อต้านฝรั่งเศสเริ่มขึ้นเป็นช่วงแรกตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1900 - 1938) มีการลุกฮือของชาวลาวจำนวน 9 กลุ่ม การต่อต้านในช่วงต่อมา คือ ช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1939 - 1945) โดยฝรั่งเศสต้องเผชิญหน้ากับกองกำลังทหารถึง 3 กลุ่ม คือ ไทย ญี่ปุ่น และกองทหารลาว ผู้รักชาติ โดยในช่วงที่สาม คือหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1946 - 1954) เกิดการต่อสู้ระหว่างรัฐบาลลาวอิสระกับกองทหารฝรั่งเศส ขบวนการเสรีไทยได้สนับสนุนการต่อสู้เพื่อเอกราชของลาว ในปี ค.ศ. 1946 กองทหารลาวอิสระได้หนีมาตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นที่หนองคาย การต่อสู้กับฝรั่งเศสเป็นมาอย่างยาวนานและสิ้นสุดในปี ค.ศ. 1954 ด้วยชัยชนะของประชาชนลาวและชาวอินโดจีนอีก 2 ประเทศ ฝรั่งเศสหมดอำนาจอย่างสิ้นเชิงหลังจากปกครองลาวมา 8 ทศวรรษ (ค.ศ. 1893 - 1954)[11]

เมื่อได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ลาวปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อย่างไรก็ตาม เมื่อได้รับเอกราชก็ยังมีความขัดแย้งไม่ลงรอยกันภายในราชอาณาจักรลาว ระหว่างรัฐบาลที่เวียงจันทน์กับกลุ่มปะเทดลาว ซึ่งเป็นกลุ่มฝ่ายซ้าย ในช่วงที่เกิดสงครามเวียดนามมีการต่อสู้ระหว่างฝ่ายเวียดนามเหนือซึ่งนิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ และเวียดนามใต้ซึ่งมีสหรัฐอเมริกาสนับสนุนความอ่อนแอและแตกแยกของลาวทำให้สถานการณ์ของลาวเลวร้ายลงไปอีก เวียดนามเหนือก็ให้การสนับสนุนกลุ่มปะเทดลาว รัฐบาลและกองทัพราชอาณาจักรลาวซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา สูญเสียพื้นที่ให้แก่กลุ่มปะเทดลาว จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1972 มีการเจรจาหยุดยิง และยึดอำนาจปกครองประเทศในปี ค.ศ. 1975 โดยพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ราชอาณาจักรลาวจึงสิ้นสุดลง เปลี่ยนชื่อประเทศเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีนายไกสอน พมวิหาน ซึ่งก่อนหน้านี้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการใหญ่คณะบริหารงานศูนย์กลางพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของระบอบใหม่[12]

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

ลาว มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 15,805.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 2,338.7 ดอลลาร์สหรัฐ

---

[10] เรื่องเดียวกัน, หน้า 113-114.

[11] สุวิทย์ ธีรศาศวัต, *ประวัติศาสตร์ลาว*, หน้า 306.

[12] “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว”, *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ฉบับราชบัณฑิตยสภา*, หน้า 134-135

มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) 7.0 % ในปี ค.ศ. 2016[13] ลาวจึงเป็นประเทศหนึ่งที่แม้จะมีเศรษฐกิจขนาดเล็กและรายได้ต่อหัวประชากรอยู่ในระดับต่ำ แต่มีอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจในอันดับสูง

ระบบเศรษฐกิจของลาวมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เมื่อลาวปฏิรูประบบเศรษฐกิจโดยใช้นโยบาย “กลไกเศรษฐกิจใหม่” (The new economics mechanism) ในปี พ.ศ. 2529 มีการเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจที่วางแผนจากส่วนกลาง เป็นระบบเศรษฐกิจแบบตลาด กระจายอำนาจการตัดสินใจ และกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีบทบาทในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น รัฐธรรมนูญกำหนดให้ลาวมีระบบเศรษฐกิจแบบตลาด มีการลดการควบคุมราคาสินค้า การกระจายสินค้าและบริการ ลดการอุดหนุนสินค้า วางกลไกอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราให้เป็นไปตามกลไกตลาด ปฏิรูประบบภาษีอากร กฎหมายและระบบการจัดการภาครัฐที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ การปฏิรูประบบเศรษฐกิจนี้เอื้ออำนวยให้เศรษฐกิจของลาวเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ในขณะที่เศรษฐกิจมหภาคดีขึ้น ลาวยังคงต้องการเงินที่จะใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับรายได้ของประชากรให้พ้นจากความยากจน[14]

ลาวเป็นประเทศเล็กที่มีการเพาะปลูกทางการเกษตรเป็นหลัก แต่ได้ประกาศเป็นแบตเตอรี่แห่งเอเชีย เพราะมีการเปิดให้ลงทุนสร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าขายให้แก่ จีน ไทย และเวียดนาม สร้างรายได้ให้ลาวอย่างมาก การลงทุนด้านอุตสาหกรรมที่ประสบความสำเร็จ เช่น เครื่องยนต์ เบียร์ กาแฟ และการท่องเที่ยว โดยได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเยอรมัน เศรษฐกิจของลาวเติบโตจากการบริโภคของภาคเอกชน การท่องเที่ยว และการลงทุนก่อสร้างโครงการสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ โดยเฉพาะการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติของลาวรวมทั้งภาคการเกษตร ป่าไม้ เขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ และทรัพยากรแร่ธาตุ ยังคงเป็นเสาหลักให้กับเศรษฐกิจของประเทศโดยรัฐบาลมีเป้าหมายที่จะใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ผ่านการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ[15]

การลงทุนในลาวจากต่างประเทศ ภาพรวมโครงการลงทุนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 - 2553 จีนเป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนมากที่สุด จำนวน 412 โครงการ ตามมาด้วยไทย จำนวน 276 โครงการ เวียดนาม และฝรั่งเศส ตามลำดับ แต่หากพิจารณาด้านมูลค่าของการลงทุน จะพบว่าเวียดนามมีมูลค่าของการลงทุนสูงที่สุดเป็นจำนวนเงิน 2.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมา คือ ประเทศจีนมูลค่า 2.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และไทยอยู่ในอันดับสาม คือ 2.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกที่สำคัญของลาว ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ไม้ซุง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ สินแร่ เศษโลหะ ถ่านหิน หนังดิบและหนังฟอก ข้าวโพด

---

[13] The World Bank Open Data, [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/ [2018, January 19]

[14] พนมพัทธ์ สมิตานนท์, “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว,” *เรียนรู้สู่อาเซียน*, หน้า 48.

[15] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*, หน้า 28-29.

ใบยาสูบ กาแฟ ส่วนสินค้านำเข้า ได้แก่ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน อาหาร ผ้าผืน สารเคมี และเครื่องอุปโภคบริโภค[16]

ลาวมีพรมแดนที่ติดต่อกับไทยยาวเป็นระยะทาง 1,810 กิโลเมตร เป็นพรมแดนทางบก 702 กิโลเมตร และพรมแดนทางน้ำ 1,108 กิโลเมตร มีจุดผ่านแดนถาวร 14 แห่ง และจุดผ่อนปรน 25 แห่ง[17] การที่มีพรมแดนติดต่อกันเป็นระยะทางยาวเป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดการค้าขายบริเวณชายแดน ประชาชนหรือผู้ประกอบการที่อยู่ในจังหวัดหรือพื้นที่ที่มีเขตติดต่อกัน ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน การเดินทางไปมาระหว่างกันเป็นไปโดยสะดวก อย่างไรก็ตาม ช่องทางที่สามารถติดต่อกันง่ายทำให้มีทั้งการค้าขายสินค้าเข้าออกตามชายแดนที่ผ่านพิธีการทางศุลกากรถูกต้องตามกฎหมาย และการลักลอบค้าขายโดยอาศัยช่องทางภูมิประเทศโดยไม่ผ่านศุลกากร รวมทั้งเป็นช่องทางให้มีการขนส่งสิ่งของผิดกฎหมายข้ามพรมแดนได้ง่าย

ความร่วมมือกันในทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาคประเทศอาเซียนที่ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำอิรวดี แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำโขง มีการกำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี – เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง ระหว่างกัมพูชา ลาว พม่า และไทย (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy - ACMECS หรือ Economic Cooperation Strategy-ECS) เป็นกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากความแข็งแกร่งและความหลากหลายของทั้งสี่ประเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุล[18]

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

1.3.1 สภาพอาชญากรรมทั่วไป

รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติคดีอาญาอย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตาม จากข้อเท็จจริงที่เผยแพร่ตามสื่อต่างๆ ชี้ให้เห็นได้ว่าอาชญากรรมในลาวมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี[19] โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงทศวรรษที่ 2010 แม้ว่าลาวจะเป็นประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ขนาดเล็ก แต่ลาวก็มีอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ

---

[16] เรื่องเดียวกัน, หน้า 31-32.

[17] เรื่องเดียวกัน, หน้า 32-36.

[18] ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, *กรอบความร่วมมือเศรษฐกิจระหว่างประเทศ*, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 10 ธันวาคม 2559. จาก http://www.mfa.go.th/business/th/cooperation/245/16231-ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี---เจ้าพระยา.html

[19] Facts and Details, *Justice System, Police and Crime in Laos* [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Laos/sub5 _3 d/entry-2 9 7 9 . html [2015, December 20]

ในเกณฑ์สูง โดยในปี ค.ศ. 2016 มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศร้อยละ 7.0 ซึ่งมากที่สุดในอาเซียน แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจได้ส่งผลกระทบทำให้อาชญากรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลวงคือเวียงจันทน์[20]

ข้อมูลที่ปรากฏทางสื่อมวลชน กระทรวงป้องกันความสงบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รายงานว่า ปัญหาอาชญากรรมในลาวได้เพิ่มขึ้นกว่า 75% เมื่อเปรียบเทียบระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2556 กับช่วงปี พ.ศ. 2549 - 2553 พลจัตวา สินทะวง ไชยะกอน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันความสงบ ได้สรุปงานป้องกันความสงบทั่วประเทศในรอบปี พ.ศ. 2557 ว่ามีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมด 3,956 คดี มีผู้ต้องหาถูกจับกุม จำนวน 4,543 คน (รวมผู้ต้องหาหญิง 819 คน) โดยพื้นที่ซึ่งมีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด คือ นครหลวงเวียงจันทน์ มีอาชญากรรมเกิดขึ้นถึง 2,460 คดี หรือเกินกว่า 62% ของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมด และอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดก็คืออาชญากรรมเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด จำนวน 1,658 คดี และจับกุมนักค้ายาเสพติดได้ถึง 2,538 คน (รวมผู้ต้องหาเพศหญิงด้วยถึง 590 คน) โดยจำนวนคดีเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 ถึง 339 คดี[21]

โดยภาพรวม แม้ว่าลาวมีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำและชาวลาวมีความเคารพกฎหมาย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในนครหลวงเวียงจันทน์ เมื่อเปรียบเทียบกับเมืองใหญ่อื่นๆ ในโลก ก็ยังถือได้ว่าเป็นเมืองที่มีความสงบแห่งหนึ่ง แต่จากการเติบโตและขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความเจริญทางวัตถุส่งผลให้คนกลุ่มหนึ่งได้รับประโยชน์โดยมีเงินมากขึ้น แต่ยังมีคนบางกลุ่มไม่ได้รับผลจากการเติบโตดังกล่าว เกิดปัญหาคนว่างงานและทำให้เกิดช่องว่างทางสังคมและส่งผลต่อปัญหาสังคมและอาชญากรรม[22] อาชญากรรมในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาจึงมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น คดีที่เกิดโดยส่วนใหญ่ไม่ใช่คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ หรือเป็นอาชญากรรมที่ความรุนแรง แต่เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์

ลักษณะคดีประทุษร้ายที่เกิดมากในลาว ได้แก่ การเข้าไปลักทรัพย์ในเคหสถาน โจรกรรมรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์รถจักรยานยนต์ และคดีดังกล่าวจะเกิดขึ้นมากในช่วงเทศกาลต่างๆ ที่มีการหยุดงานและจัดงานเฉลิมฉลอง เช่น งานขึ้นปีใหม่ลาว หรือเทศกาลสำคัญต่างๆ ของชาติเป็นต้น ตัวอย่างเช่นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2017 มีคนร้ายได้ปีนข้ามกำแพงและเข้าไปในบ้านของผู้เสียหาย ทำลายทรัพย์สินและลักรถจักรยานยนต์ ซึ่งผู้เสียหายรายเดียวกันนี้ก็เคยถูกคนร้ายเข้ามาในบ้าน

---

[20] Vientiane Times, *Economic Pressures Causing Crime To Rise In Vientiane* [Online]. Available from: http://jclao.com/economic-pressures-causing-crime-to-rise-in-vientiane/ [2018, Febuary 22]

[21] คมชัดลึก ออนไลน์, *เฮียโต้ง และคดีอาชญากรรมในลาว.* โดยแคน สาลิกา.[ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2558. จาก http://www.komchadluek.net/news/scoop/202845

[22] J&C Services, *Spate Of Crimes, Expats Among Targets: Vientiane*, Vientiane Times, [Online]. 2014. Available from: http://jclao.com/spate-crimes-expats-among-targets-vientiane/ [2018, Febuary 22]

ทุบกระจกรถยนต์และลักเอาทรัพย์สินภายในรถไปแล้ว เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม ค.ศ. 2017 และถูกขโมยรถจักรยานยนต์ของน้องชายไปเมื่อวันที่ 21 เมษายน ค.ศ. 2017[23]

ภาพที่ 3.4.2 คนร้ายเข้าไปลักทรัพย์ในเคหสถานของผู้เสียหายแห่งหนึ่งในนครหลวงเวียงจันทน์

ที่มา: จาก http://jclao.com/police-must-work-harder-to-tackle-thefts-and-burglaries-in-vientiane/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

คดีลักทรัพย์ในเคหสถานมักเกิดขึ้นมากในช่วงเทศกาล เมื่อปี ค.ศ. 2015 กองบัญชาการตำรวจนครบาลเวียงจันทน์ เปิดเผยว่า ในระหว่างเทศกาลปีใหม่ลาว ซึ่งเป็นวันหยุดราชการติดต่อกันหลายวัน มีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้น 26 คดี ในพื้นที่นครหลวงเวียงจันทน์ ช่วงก่อนเทศกาล เจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนป้องกันทรัพย์สินของตนเอง ทั้งในบ้านเรือนและถนนสาธารณะ โดยอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเทศกาลปีใหม่ดังกล่าว คดีส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน จำนวน 10 คดี เป็นกรณีที่เจ้าของบ้านเดินทางไปท่องเที่ยวโดยไม่มีคนอยู่บ้าน ส่วนคดีอื่นๆ ได้แก่ กระชากกระเป๋า ฉ้อโกง ยาเสพติด ทำร้ายร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศ และมีคดีลักรถจักรยานยนต์จำนวน 10 คัน โดยคดีที่เกิดขึ้น 26 คดีดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมได้ 8 คดี ผู้ต้องหา 13 คน[24]

---

[23] J&C Services, *Police Must Work Harder To Tackle Thefts And Burglaries In Vientiane*, Vientiane Times [Online]. Available from: http://jclao.com/police-must-work-harder-to-tackle-thefts-and-burglaries-in-vientiane/ [2018, Febuary 22]

[24] J&C Services, *Burglary Number One Crime During Pi Mai Lao* [Online]. 2015. Available from: http://jclao.com/burglary-number-one-crime-during-pi-mai-lao/ [2018, Febuary 22]

ภาพที่ 3.4.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจลาว ตรวจที่เกิดเหตุคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน

ที่มา: จาก http://jclao.com/spate-crimes-expats-among-targets-vientiane/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

นอกจากคดีลักทรัพย์ในเคหสถานที่เกิดขึ้นมากแล้ว ยังมีคดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ที่เกิดเหตุในถนนสาธารณะเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ คนร้ายมักใช้รถจักรยานยนต์ในการกระทำผิด ขับขี่รถติดตามผู้เสียหายที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ในถนน แล้วใช้อาวุธข่มขู่ผู้เสียหายเพื่อชิงทรัพย์สินที่ติดตัวมาหรือชิงรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไป หรือกรณีเหตุชิงทรัพย์ผู้เสียหายที่เดินอยู่ตามถนน การลักทรัพย์รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ที่จอดอยู่ตามสถานที่เปลี่ยว ห่างไกลคน[25]

สำหรับคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ก็มีแนวโน้มเกิดมากขึ้นเช่นเดียวกัน ในบางคดีมีความรุนแรงหรือใช้อาวุธร้ายแรงในการกระทำผิด เช่น เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 เกิดเหตุคนร้ายใช้อาวุธปืนยิงนักธุรกิจใหญ่ ในกรุงเวียงจันทน์ ซึ่งนับว่าเป็นคดีอาชญากรรมสะเทือนขวัญที่ร้ายแรงที่สุด แต่คดีดังกล่าวไม่เป็นข่าวในสื่อของลาวแต่อย่างใด[26] นอกจากนี้ก็มีคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายโดยใช้อาวุธเพิ่มมากขึ้น การก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายระหว่างกลุ่มแก๊งต่างๆ

---

[25] Vientiane Times, *Economic Pressures Causing Crime To Rise In Vientiane* [Online]. Available from: http://jclao.com/economic-pressures-causing-crime-to-rise-in-vientiane/ [2018, Febuary 22]

[26] คมชัดลึก ออนไลน์, *เฮียโต้ง และคดีอาชญากรรมในลาว*. โดยแคน สาลิกา. [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2558. จาก http://www.komchadluek.net/news/scoop/202845

1.3.2 ปัญหายาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในลาว มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกับปัญหาอาชญากรรม อันเนื่องมาจากความกดดันทางเศรษฐกิจ จากรายงานปัญหาอาชญากรรมระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2556 คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด คิดเป็น 55% ของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมด 18,047 คดี ในช่วงดังกล่าว ทั้งยังมีแนวโน้มที่รุนแรงยิ่งขึ้นด้วย[27] ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดหรือจับกุมได้ในลาว คือ ยาบ้า และไอซ์ ผู้ที่กระทำผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์บางครั้งมีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในช่วงปี ค.ศ. 2013 มีการเพิ่มขึ้นทั้งผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้า ผู้กระทำผิดจำนวนมากเป็นผู้ที่เคยถูกจับกุมและได้รับโทษมาแล้ว

นครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งถือว่ามีอาชญากรรมมากที่สุดในประเทศ และอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีคดีเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด จำนวน 1,658 คดี และจับกุมนักค้ายาเสพติดได้ถึง 2,538 คน (รวมผู้ต้องหาเพศหญิงถึง 590 คน) โดยจำนวนคดีเพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2013 จำนวน 339 คดี[28]

คณะกรรมการตรวจตราและควบคุมยาเสพติดแห่งชาติของลาว ได้ยอมรับว่าการค้ายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีระดับความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเขตตัวเมืองและชนบท มีผู้กระทำความผิดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้รัฐบาลจะได้ดำเนินมาตรการปราบปรามอย่างเข้มงวดมากขึ้น ทั้งยังมีการลงโทษต่อผู้กระทำความผิดในขั้นสูงสุดที่กำหนดไว้ในกฎหมายก็ตาม นอกจากนั้นมีเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด ทำให้การลักลอบขนส่งและการค้ายาบ้า เป็นขบวนการที่มีเครือข่ายอย่างกว้างขวางในลาวและต่างประเทศ พลจัตวา สมแก้ว สีลาวง รักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันความสงบ ได้ยอมรับว่าเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำให้ลาวบรรลุเป้าหมายเป็นประเทศที่ปลอดจากปัญหายาเสพติดได้ในปี พ.ศ. 2558 ที่ถือเป็นเป้าหมายร่วมกันของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ[29]

นอกจากปัญหายาเสพติดภายในประเทศแล้ว มีข้อมูลระบุว่า ลาว เป็นประเทศสำคัญที่มีการขนย้ายยาเสพติดผ่านไปในพื้นที่อื่น เนื่องจากลาว มีที่ตั้งอยู่กลางเส้นทางของการติดต่อที่มีถนนสายใหม่และมีการสร้างสะพานเชื่อมต่อไปถึงจีน เวียดนาม และไทย ลาวจึงเป็นเส้นทางที่สำคัญของการค้ายาเสพติด[30] เห็นได้จากการจับกุมการลักลอบขนยาเสพติดรายใหญ่ได้ของกลางจำนวนมากในหลายคดี

---

[27] เรื่องเดียวกัน

[28] เรื่องเดียวกัน

[29] เรื่องเดียวกัน

[30] *อาเซียน : ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์แสงดาว จำกัด, 2558), หน้า 308-311.

ภาพที่ 3.4.4 ของกลางยาเสพติด ยาบ้าที่จับกุมได้ในลาว

ที่มา: MGR Online, ตำรวจใหญ่ออกโรงแถลง ลาวจับยาเสพติดรายใหญ่.. ใหญ่กว่า "ไชซะนะ" ซุ่มเงียบกวาด 5 แก๊งทั่วประเทศ, 16 กุมภาพันธ์ 2560, จาก http://www.manager.co.th/Cyberbiz/ViewNews.aspx?NewsID=9600000016157. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561

สภาพเส้นทางในพื้นที่ทางตอนเหนือของแขวงไชยบุรี มีการปรับปรุงเส้นทางทำให้การเดินทางและขนส่งสินค้ามีความสะดวกมากขึ้นทั้งการนำสินค้าผ่านเข้าทางจุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น - น้ำเงิน นอกจากนี้จากการที่ลาว ส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ จึงเป็นโอกาสให้ขบวนการค้ายาเสพติดลักลอบขนยาเสพติดได้ง่าย โดยผ่านบริเวณพื้นที่ลำน้ำเหืองและแม่น้ำโขง และจุดผ่อนปรนหลายจุด ที่สามารถข้ามไปมาได้สะดวก แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะเพิ่มความเข้มงวดในการตั้งด่านตรวจตามแนวชายแดน แต่เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่กว้าง กลุ่มนักค้ายาเสพติดสามารถข้ามได้ทุกแห่ง จึงสามารถลักลอบขนยาเสพติดได้ง่าย[31]

1.3.3 การก่อการร้ายและความไม่สงบภายในประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ประเมินความเสี่ยงต่อภัยคุกคามจากการก่อการร้ายในเมืองหลวงเวียงจันทน์อยู่ในระดับต่ำ และมีผลกระทบน้อยต่อผลประโยชน์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ไม่มีข้อมูลบ่งชี้ถึงภัยคุกคามจากการก่อการร้าย[32] ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ลาวไม่มีเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลเกิดขึ้นในประเทศ ในอดีตมีเพียงการก่อความไม่สงบภายในประเทศเท่านั้น โดยเมื่อปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม มีเหตุการณ์ที่กระทำโดยกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาล คือ กลุ่มม้ง เท่านั้น ชนกลุ่มน้อยชาวม้งเป็นพันธมิตรอยู่กับสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามอินโดจีนครั้งที่สอง รัฐบาลลาวกล่าวหาม้งอพยพในสหรัฐอเมริกาว่า

---

[31] เรื่องเดียวกัน

[32] OSAC, *Laos 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21344 [2018, Febuary 22]

เป็นผู้ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือด้านการเงินก่อเหตุร้ายในลาว ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2007 หน่วยงานกลางของสหรัฐอเมริกาได้ทำการจับกุมผู้นำม้ง คือ นายพลวังเปา และสมัครพรรคพวกบางคน ในข้อหายุยงชักชวนให้ใช้กำลังล้มล้างรัฐบาลเวียงจันทน์[33]

1.3.4 ปัญหาการค้ามนุษย์ อาชญากรรมต่อหญิงและเด็ก

ลาวเป็นประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย ในระยะทางที่ยาวและเป็นประเทศที่มีภาษาและวัฒนธรรมคล้ายคลึงกับไทยมากที่สุด นอกจากนี้ ยังมีชาวลาวเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยจำนวนมาก การเดินทางข้ามพรมแดนเป็นไปอย่างง่ายดาย มีคนลาวเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างไทยกับลาวจำนวนมากในแต่ละวัน นอกจากนี้ลาวยังเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเลและมีพรมแดนติดกับกัมพูชา เวียดนาม เมียนมาร์และจีน ความง่ายของการเดินทางข้ามพรมแดนประกอบกับปัจจัยอื่นๆ ทำให้เกิดปัญหาการค้ามนุษย์จำนวนมากในลาว

สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC) ได้ประเมินโดยเฉลี่ยว่ามีคนอพยพประมาณ 44,000 คน ลักลอบจากลาวเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละปี และข้อมูลจากแหล่งอื่นระบุว่ามีชาวลาวประมาณ 32,792 ถึง 110,854 คน เป็นคนงานอพยพที่ผิดกฎหมายทำงานอยู่ในประเทศไทย[34] ข้อมูลดังกล่าวเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มของความง่ายในการเดินทางข้ามพรมแดนของชาวลาวไปยังประเทศอื่น ประกอบกับปัญหาความยากจนภายในประเทศ ส่งผลให้ลาวเป็นพื้นที่ ซึ่งมีปัญหาการค้ามนุษย์แห่งหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลักลอบค้าเด็กและสตรี มีพื้นที่เป้าหมายโดยลักลอบนำเข้าไปในประเทศไทย เพื่อทำงานในร้านอาหาร บาร์ และในธุรกิจค้าประเวณี การค้าแรงงานผิดกฎหมาย การที่ไทยเป็นเป้าหมายหลักของการค้ามนุษย์ในลาว เนื่องจากเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีการเอารัดเอาเปรียบเด็กผ่านเครือข่ายลักลอบค้าเด็กภายในลาวเอง และการค้าประเวณีเด็กในบรรดาเมืองใหญ่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่างๆ ทั่วประเทศลาว และยังมีการค้ามนุษย์ในลักษณะให้เด็กหรือหญิงชาวลาวไปแต่งงานกับชาวจีน การบังคับให้เด็กแต่งงานทั้งที่ครอบครัวรับรู้และไม่รับรู้ โดยเฉพาะการแต่งงานกับนักธุรกิจชาวจีนที่มักเกิดขึ้นในพื้นที่ทางเหนือประเทศลาว[35]

ข้อมูลจากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระบุถึงจำนวนเหยื่อการค้ามนุษย์ที่ได้รับการช่วยเหลือและส่งกลับจากไทย มายังลาวระหว่างปี ค.ศ. 2011 - 2015

---

[33] *อาเซียน : ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). บริษัทสำนักพิมพ์แสงดาว จำกัด. 2558. หน้า 52

[34] United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), *Trafficking in persons from Cambodia, Lao PDR and Myanmar to Thailand* (Bangkok: UNODC, 2017), p. 59

[35] ทักษิณา ข่ายแก้ว วีโอเอภาคภาษาไทยกรุงวอชิงตัน, *ยูเอ็นเร่งเร้า 'ลาว' เพิ่มความช่วยเหลือแก่เหยื่อการลักลอบค้ามนุษย์*, [ออนไลน์]. 2560. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561. จาก https://www.voathai.com/a/laos-child-trafficking-tk/4168078.html

ซึ่งอาจไม่ใช่ตัวเลขที่ระบุถึงจำนวนผู้ที่ถูกค้ามนุษย์ที่แท้จริง แต่ก็แสดงให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว และแสดงให้เห็นว่าเหยื่อส่วนใหญ่เป็นหญิง ดังนี้

ตารางที่ 3.4.1 จำนวนเหยื่อค้ามนุษย์ที่ส่งกลับจากประเทศไทยมายังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างปี ค.ศ. 2011 - 2015

ปี ค.ศ.	ผู้ใหญ่เพศชาย	ชาย อายุน้อยกว่า 18 ปี	ผู้ใหญ่เพศหญิง	หญิงอายุน้อยกว่า 18 ปี
2015	4	2	23	78
2014	0	0	42	115
2013	9	7	23	71
2012	26	9	44	125
2011	10	8	59	126

ที่มา: ข้อมูลจากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อ 2016 อ้างถึงใน United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), *Trafficking in persons from Cambodia, Lao PDR and Myanmar to Thailand* (Bangkok: UNODC, 2017), p. 60.

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการค้ามนุษย์ในลาว มีทั้งด้านเศรษฐกิจ ความยากจน ปัญหาคนว่างงาน และความต้องการที่จะไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับค่าตอบแทนที่ดีกว่า รวมทั้งปัจจัยด้านภูมิศาสตร์และกฎระเบียบต่างๆ ก็เป็นปัจจัยเอื้อให้มีผู้กระทำผิดค้ามนุษย์เกิดขึ้นมาก

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

ลาวได้รับเอกราชโดยสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 1954 โดยมีการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อย่างไรก็ตามหลังจากได้รับเอกราชแล้วก็ยังมีความขัดแย้งภายในประเทศระหว่างรัฐบาลที่เวียงจันทน์กับกลุ่มปะเทดลาวซึ่งเป็นฝ่ายคอมมิวนิสต์ ฝ่ายประเทดลาวก็ได้เสริมสร้างความเข้มแข็งขึ้นภายใต้การนำของนายไกสอน พมวิหาน มีกองกำลังเพิ่มขึ้นและจัดตั้งเป็นพรรคประชาชนลาว ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1955 ในเวลาต่อมาแม้ว่าจะมีการเลือกตั้งและกลุ่มฝ่ายซ้ายได้รับการเลือกตั้งหลายที่นั่ง แต่รัฐบาลผสมชุดนี้ก็ถูกแทรกแซงจากภายนอกและเกิดความวุ่ยวายทางการเมืองจนนำไปสู่สงครามกลางเมือง การต่อสู้ระหว่างฝ่ายขวาและกับฝ่ายซ้าย ทำให้ลาวถูกดึงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสงครามอินโดจีน หรือสงครามเวียดนาม ภายใต้ความขัดแย้งในภูมิภาคแต่ละกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากต่างชาติ ฝ่ายปะเทดลาวได้รับ

การสนับสนุนจากเวียดนามเหนือ จีนและสหภาพโซเวียต ลาวฝ่ายขวา ได้รับการสนับสนุนจากไทย สหรัฐอเมริกา ชัยชนะของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในเวียดนามและกัมพูชา ในช่วง ค.ศ. 1974 - 1975 ทำให้ลาวฝ่ายขวาเสียขวัญ เกิดเหตุการณ์ความวุ่ยวายภายในประเทศ ฝ่ายปะเทดลาว ยึดอำนาจทางทหารได้ทั้งหมด พร้อมทั้งยึดอำนาจการปกครอง ประกาศจัดตั้งรัฐบาลภายใต้พรรคประชาชนปฏิวัติลาว เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1975 ราชอาณาจักรลาวก็สิ้นสุดลง[36]

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นรัฐเดี่ยวที่มีการปกครองโดยระบอบสังคมนิยม โดยพรรคประชาชนปฏิวัติลาว (Laos People Revolution Party - LPRD) เป็นองค์การนำ และมีอำนาจสูงสุดแบบ “ประชาธิปไตยแบบรวมศูนย์: Democratic Centralism” การจัดรูปแบบการปกครองได้รับอิทธิพลมาจากการจัดโครงสร้างพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตที่มีอำนาจเด็ดขาดและผูกขาดโดยศูนย์กลางของพรรคมีหน้าที่กำหนดและสั่งการนโยบายให้แก่ทุกชนชั้นในสังคม โดยมีองค์การย่อยอื่นๆ ของพรรคเป็นเสมือนกลไกที่ดำเนินการให้เป็นไปตามเจตจำนงของประชาชน[37]

หลักการประชาธิปไตยแบบรวมศูนย์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการปกครองที่อยู่บนหลักของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย มีพรรคประชาชนปฏิวัติลาวเป็นแกนนำ และมีองค์การมวลชนเป็นกลไกเสริมในการบ่มเพาะแนวทางด้านเศรษฐกิจและการบริหาร ควบคุมทั้งภาครัฐ ภาคเศรษฐกิจ และภาคสังคม มีการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การรัฐในระดับต่ำกว่า เน้นความเป็นเอกภาพ และพยายามสอดส่องดูแลตักเตือนสมาชิกพรรคให้มีความสามัคคี ในขณะที่การเป็น “ประชาธิปไตย” เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกพรรคสามารถแสดงความคิดเห็นได้ในที่ประชุมพรรค และอภิปรายในประเด็นต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง แต่เมื่อมีมติของเสียงส่วนใหญ่ สมาชิกพรรคในส่วนเสียงข้างน้อยก็จะต้องปฏิบัติตามมติของเสียงข้างมากอย่างเคร่งครัด และไม่นำเรื่องความขัดแย้งหรือประเด็นถกเถียงภายในพรรคหรือภายในที่ประชุมของคณะกรรมการกรมการเมืองไปเปิดเผยแก่บุคคลภายนอก[38]

ในทางปฏิบัติบทบาททางการเมืองของพรรคประชาชนปฏิวัติลาวกับรัฐบาล ไม่สามารถแบ่งออกได้อย่างชัดเจน ทำให้การบริหารประเทศต้องเป็นไปตามมติหรือความเห็นชอบจากพรรค โดยมีศูนย์กลางพรรค (Politburo) มีอำนาจตัดสินใจสูงสุด และอิทธิพลของศูนย์กลางพรรคได้เป็นส่วนสำคัญในการปกครองทุกระดับ เมื่อพรรคได้จัดตั้งคณะกรรมการและสาขาซึ่งมีสมาชิกขยายไปทั่วประเทศ[39] ดังนั้นการเป็นสมาชิกของพรรคจึงมีนัยสำคัญทางการเมืองเป็นอย่างมาก สมาชิกพรรคถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการปกครองระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

---

[36] “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน,* หน้า 130-135.

[37] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*, หน้า 38.

[38] เรื่องเดียวกัน, หน้า 62

[39] เรื่องเดียวกัน, หน้า 61-64.

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแบ่งอำนาจการปกครองเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ฝ่ายบริหาร เป็นฝ่ายที่มีอำนาจมาก การเข้ามาดำรงตำแหน่งที่สำคัญ คือ ประธานประเทศ นายกรัฐมนตรี จะต้องมาจากการเป็นผู้นำพรรคปฏิวัติประชาชนลาว รัฐธรรมนูญกำหนดที่มาและอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่างๆ ดังนี้

1) ประธานประเทศ (President of the Republic) มีฐานะเป็นประมุขของรัฐและเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี จากการลงมติไม่ต่ำกว่า 2 ใน 3 ของจำนวน สมาชิกสภาแห่งชาติที่เข้าประชุมทั้งหมด สภาแห่งชาติอาจเลือกรองประธานประเทศ เพื่อทำหน้าที่แทนประธานประเทศได้เมื่อมีเหตุจำเป็น โดยใช้การลงมติด้วยคะแนนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาแห่งชาติที่เข้าร่วมประชุม อำนาจหน้าที่ของประธานประเทศ ได้แก่ การประกาศใช้รัฐธรรมนูญและกฎหมายที่สภาแห่งชาติให้การรับรอง ออกรัฐดำลัดหรือคำสั่ง แต่งตั้ง ถอดถอนนายกรัฐมนตรีและสมาชิกในรัฐบาลตามความเห็นชอบของสภาแห่งชาติ โยกย้าย หรือปลดตำแหน่งผู้นำขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ เจ้าแขวง เจ้าครองกำแพงนคร หรือเจ้าครองนครหลวง

2) คณะรัฐบาล (Government) นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ได้รับการแต่งตั้งจากประธานประเทศ โดยการรับรองของสภาแห่งชาติ มีวาระการปฏิบัติงาน 5 ปี โดยมีหน้าที่ชี้นำและอำนวยการปฏิบัติงานของรัฐบาล รวมถึงเป็นผู้แต่งตั้งรองนายกรัฐมนตรี รองประธานคณะกรรมการเทียบเท่า กระทรวง รองเจ้าแขวง และรองเจ้าครองนครหลวง ตลอดจนเจ้าเมือง อำนาจในการตัดสินใจและดูแลกิจการของกระทรวงต่าง ๆ เป็นของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำกระทรวง[40] สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีกระทรวงที่ดูแลกิจการต่างๆ ของประเทศ ได้แก่

1) กระทรวงป้องกันประเทศ
2) กระทรวงป้องกันความสงบ (รับผิดชอบงานตำรวจ)
3) กระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง
4) กระทรวงแผนการและการลงทุน
5) กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา
6) กระทรวงสาธารณสุข
7) กระทรวงแถลงข่าว วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
8) กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
9) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
10) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11) กระทรวงไปรษณีย์ โทรคมนาคมและการสื่อสาร
12) กระทรวงยุติธรรม

---

[40] เรื่องเดียวกัน, หน้า 64-65.

13) กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้

14) กระทรวงพลังงานและบ่อแร่

15) กระทรวงการเงิน

16) กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า

17) กระทรวงภายใน

2.1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ องค์กรที่ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติคือ สภาแห่งชาติ (The National Assembly) ถือเป็นตัวแทนของประชาชน ตัวแทนแห่งสิทธิอำนาจ และผลประโยชน์ของประชาชน เป็นองค์การอำนาจแห่งรัฐ มีสิทธิพิจารณาข้อตัดสินหรือปัญหาสำคัญของชาติ รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะรัฐบาล ศาลประชาชน และองค์กรอัยการประชาชน

สิทธิและหน้าที่ของสภาแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มีดังนี้[41]

- พิจารณารับรอง หรือแก้ไขรัฐธรรมนูญ
- พิจารณารับรอง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย
- พิจารณารับรอง กำหนด แก้ไข หรือยกเลิกภาษีและส่วยอากร
- พิจารณารับรองแผนยุทธศาสตร์แห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งรัฐ) และแผนงบประมาณแห่งรัฐ
- แต่งตั้งหรือถอดถอนประธานประเทศ และรองประธานประเทศตามการเสนอของคณะประจำสภาแห่งชาติ
- พิจารณารับรองการเสนอแต่งตั้ง หรือถอดถอนสมาชิกคณะรัฐบาล (นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วย หัวหน้าองค์การเทียบเท่ากระทรวง เจ้าแขวง และเจ้าผู้ครองนคร) ตามการเสนอของประธานประเทศ
- แต่งตั้งหรือถอดถอนประธานศาลประชาชนสูงสุด และอัยการประชาชนสูงสุด ตามการเสนอของประธานประเทศ ฯลฯ

2.1.3 ฝ่ายตุลาการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้จัดโครงสร้างฝ่ายตุลาการ โดยแบ่งออกเป็น 2 องค์การ ได้แก่

- ศาลประชาชน (People's Courts) โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ศาลประชาชนสูงสุด ซึ่งเทียบได้กับศาลฎีกาของไทย ส่วนศาลระดับอื่นๆ คือ ศาลประชาชนแขวง ศาลกำแพงนครหรือนครหลวงเวียงจันทน์ในปัจจุบัน ศาลประชาชนเมือง ซึ่งถือเป็นศาลชั้นต้นและศาลทหาร ที่มาของตุลาการ ประธานของศาลประชาชนสูงสุดได้รับการแต่งตั้งโดยสภาแห่งชาติตามการเสนอแนะของคณะกรรมการประจำสภาแห่งชาติ ส่วนรองประธานศาลประชาชนสูงสุดและผู้พิพากษาของศาลประชาชนทุกระดับมาจากการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการประจำสภาแห่งชาติ

---

[41] เรื่องเดียวกัน, หน้า 65-67.

- องค์การอัยการประชาชน เป็นโครงสร้างคู่ขนานกับศาลประชาชน ประกอบด้วยองค์การอธิอัยการประชาชนเทียบได้กับอัยการสูงสุดของไทย องค์การอัยการประชาชนแขวง องค์การอัยการประชาชนนครหลวง องค์การอัยการประชาชนเมือง และองค์การอัยการทหาร โดยตำแหน่งอธิอัยการประชาชนมีหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงานขององค์การอัยการทั้งหมด มาจากการแต่งตั้งโดยสภาแห่งชาติตามการเสนอแนะของคณะกรรมการประจำสภาแห่งชาติ ส่วนอัยการและรองอัยการต่างๆ รวมทั้งอัยการทหารจะได้รับการแต่งตั้งหรือถอดถอนโดยอธิอัยการ[42]

2.2 การบริหารราชการ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 17 แขวง (จังหวัด) และ 1 เขตการปกครองพิเศษ ในแต่ละแขวงมีเมืองหลวงของแขวง ได้แก่

1) นครหลวงเวียงจันทน์ (กำแพงเวียงจันทน์)/Vientiane Capital เป็นเขตการปกครองพิเศษคล้ายกรุงเทพมหานคร
2) แขวงเวียงจันทน์/Vientiane เมืองหลวงคือ เวียงจันทน์
3) แขวงหลวงพระบาง/Louang Phabang เมืองหลวงคือ หลวงพระบาง
4) แขวงหลวงน้ำทา/Louang Namtha เมืองหลวงคือ หลวงน้ำทา
5) แขวงอุดมไชย/Oudomxai เมืองหลวงคือ เมืองไชยหรืออุดมไชย
6) แขวงบ่อแก้ว/Bokeo เมืองหลวงคือ ห้วยทราย
7) แขวงพงสาลี/Phongsali เมืองหลวงคือ พงสาลี
8) แขวงหัวพัน/Houaphan เมืองหลวงคือ ซำเหนือ
9) แขวงเชียงขวาง/XiangKhoang เมืองหลวงคือ โพนสะหวัน
10) แขวงไชยบุรี/Xaignabouli เมืองหลวงคือ เมืองไชยบุรี
11) แขวงบอลิคำไซ/Boli Khamxai เมืองหลวงคือ เมืองปากซัน
12) แขวงคำม่วน/Khammouan เมืองหลวงคือ เมืองคำม่วนหรือท่าแขก
13) แขวงสะหวันนะเขต/Savannakhet เมืองหลวงคือ เมืองสะหวันนะเขต
14) แขวงสาละวัน/Salavan เมืองหลวงคือ เมืองสาละวัน
15) แขวงเซกอง/Xekong เมืองหลวงคือ เมืองเซกอง
16) แขวงจำปาสัก/Champasak เมืองหลวงคือ ปากเซ
17) แขวงอัตตะปือ/Attapu เมืองหลวงคือ อัตตะปือ

เขตการปกครองพิเศษ คือ ไชยสมบูรณ์ ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ได้มีการยุบเขตพิเศษไชยสมบูรณ์ (หมายเลข 16 ในแผนที่) อย่างเป็นทางการ ตามรัฐดำรัสนายกรัฐมนตรี (คำสั่ง

[42] เรื่องเดียวกัน, หน้า 66-68.

นายกรัฐมนตรี) เลขที่ 10/นย. ลงวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2549 โดยเมืองท่าโทมถูกรวมกับแขวงเชียงขวาง และเมืองไชยสมบูรณ์ถูกรวมกับแขวงเวียงจันทน์[43]

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

เมื่อฝรั่งเศสได้เข้าปกครองลาวในช่วงแรก ใช้วิธีแบ่งแยกแล้วปกครอง คือ แบ่งลาวเป็นภาคเหนือ ภาคใต้ แบ่งเป็น ลาวลุ่ม ลาวเทิง ลาวสูง และทดลองแบ่งลาวเป็นรัฐอารักขาและปกครองโดยตรง ในช่วงเวลาต่อมา (ค.ศ. 1895 - 1899) ได้แบ่งลาวออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคเหนือ มีหลวงพระบาง เป็นศูนย์กลาง มีแขวง 6 แขวง ภาคใต้ มี 7 แขวง มีเมืองโขงหรือศรีทันดรเป็นศูนย์กลางการปกครอง[44] และในช่วงที่สาม (ค.ศ. 1899 - 1941) ข้าหลวงใหญ่ฝรั่งเศสแห่งสหภาพอินโดจีน พยายามลดสถานะของลาวให้เป็นแคว้นที่ 5 ของสหภาพอินโดจีน ซึ่งประกอบด้วย โคชินจีน อันนัม เขมร ตังเกี๋ย และลาว โดยมีรัฐบาลอยู่ที่ฮานอย ทำให้ชาวลาวไม่พอใจและพากันคัดค้าน ปอล ดูแม ข้าหลวงใหญ่ จึงล้มเลิกแล้วรวมลาวที่แบ่งเป็น 2 ภาค ให้เป็นเอกภาพ มีเมืองหลวงเดียว คือ เวียงจันทน์[45] เมื่อฝรั่งเศสได้เข้ามาปกครองลาว ก็ได้จัดตั้งองค์กรตำรวจสมัยใหม่ในลาว เพื่อทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความมั่นคงของประเทศอาณานิคม โดยมีการจัดตั้งองค์กรตำรวจในระดับการปกครองส่วนกลางและการปกครองในส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนกลางในยุคดังกล่าว มีการกำหนดตำแหน่งรองมาจากผู้สำเร็จราชการในส่วนกลาง 15 ตำแหน่ง โดยมีตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจ เป็น 1 ใน 15 ตำแหน่งดังกล่าว[46] ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นชาวฝรั่งเศส โดยผู้สำเร็จราชการเป็นผู้แต่งตั้งหรือถอดถอน

สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1899 ฝรั่งเศสแบ่งลาวออกเป็น 10 แขวง ขนาดของแขวงเทียบได้กับจังหวัดของไทย ในแต่ละแขวงมีเจ้าแขวงหรือผู้ว่าราชการแขวงเป็นหัวหน้าเป็นชาวฝรั่งเศส แต่ละแขวงแบ่งส่วนราชการออกเป็น 9 แผนก คือ แผนกตำรวจแขวง แผนกโยธาธิการแขวง แผนกการเงินแขวง แผนกคลังแขวง แผนกสัตวแพทย์แขวง แผนกสาธารณสุขแขวง แผนกไปรษณีย์โทรเลขแขวง แผนกภาษีแขวง

---

[43] ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, *ข้อมูลพื้นฐานสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*, (พิมพ์ครั้งที่ 2), หน้า 28-29.

[44] วิทย์ ธีรศาสวัต, *ประวัติศาสตร์ลาว*, หน้า 212.

[45] เรื่องเดียวกัน, หน้า 214.

[46] ตำแหน่งรองจากผู้สำเร็จราชการในส่วนกลาง 15 ตำแหน่ง ได้แก่ ผู้ตรวจการปกครองและการเมือง รองผู้สำเร็จราชการ หัวหน้ากองไปรษณีย์โทรเลข ผู้บัญชาการตำรวจ หัวหน้ากองคลัง หัวหน้ากองภาษี หัวหน้ากองสาธารณสุข หัวหน้ากองสัตวแพทย์ หัวหน้ากองป่าไม้และน้ำ หัวหน้ากองโลหะกิจ หัวหน้ากองเกษตร หัวหน้ากองโยธาธิการ หัวหน้ากองธรรมการ หัวหน้ากองทะเบียนทรัพย์สิน หัวหน้ากองกลาง (สุวิทย์ ธีรศาสวัต, *ประวัติศาสตร์ลาว*, หน้า 217)

และแผนกศึกษาแขวง[47] สำหรับหน่วยการปกครองที่รองจากแขวง คือ เมือง ตาแสง และหมู่บ้าน ดังนั้น การจัดองค์การตำรวจสมัยใหม่ที่ฝรั่งเศสได้จัดตั้งขึ้น จึงประกอบด้วยองค์การส่วนกลางที่รับผิดชอบงานตำรวจ คือ ผู้บัญชาการตำรวจ โดยมีหน่วยงานตำรวจระดับท้องถิ่น คือ แผนกตำรวจแขวง กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ อยู่ในบังคับบัญชาของเจ้าแขวงซึ่งเป็นชาวฝรั่งเศส

ในยุคที่ฝรั่งเศสปกครองลาว เครื่องมือในการรักษาอำนาจรัฐของฝรั่งเศสในลาวที่สำคัญที่สุด คือ กำลังทหารและตำรวจ งบประมาณที่ฝรั่งเศสใช้มากกว่าด้านอื่นๆ คือ งบประมาณด้านการรักษาความสงบภายในและการทหาร ตำรวจในสมัยฝรั่งเศสปกครอง มี 4 ประเภท คือ ตำรวจรักษาเมือง ตำรวจสันติบาล ตำรวจกำแพงพระนคร และตำรวจบ้าน มีรายละเอียดดังนี้[48]

1) ตำรวจรักษาเมือง มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเมืองต่างๆ ในแขวงหนึ่งๆ มีตำรวจรักษาเมืองไม่ต่ำกว่า 1 กองร้อย หัวหน้าตำรวจมาจากทหารกองหนุนฝรั่งเศส เฉพาะเวียงจันทน์และหลวงพระบาง ซึ่งเป็นเมืองหลวงและอดีตเมืองหลวง มีตำรวจรักษาเมืองเป็นกองพัน มีนายทหารกองหนุนฝรั่งเศสเป็นผู้บังคับกองพัน สำหรับตำรวจระดับผู้บังคับหมวดใช้นายสิบชาวญวณเป็นหัวหน้า ระดับพลตำรวจส่วนมากเป็นชาวญวณเช่นกัน มีชาวลาวบ้างเล็กน้อย ตำรวจรักษาเมืองมีหน้าที่สืบสวนคดี ควบคุมนักโทษ คุมนักโทษไปทำงาน และรักษาความปลอดภัยตามสถานที่ราชการ และบ้านข้าราชการชั้นสูง ชาวลาวมักเรียกตำรวจรักษาเมืองว่าทหารสิ้ว

2) ตำรวจกำแพงนคร เป็นตำรวจที่อยู่ในการบังคับบัญชาของนายทหารฝรั่งเศสที่กองบัญชาการตำรวจรักษาเมือง มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานที่สาธารณะ และปราบปรามประชาชนที่ต่อต้านฝรั่งเศสภายในบริเวณตัวเมืองหรือเขตกำแพงเมือง

3) ตำรวจสันติบาล มีเฉพาะที่เวียงจันทน์ หลวงพระบาง และเมืองที่สำคัญ มีทั้งหมดสองกอง กองละ 48 คน มีนายทหารกองหนุนฝรั่งเศสเป็นผู้บังคับบัญชา หน้าที่ของตำรวจสันติบาล คือ สอดแหนมความเคลื่อนไหวของชาวลาวที่ต่อต้านฝรั่งเศส พวกคอมมิวนิสต์ รวมทั้งสืบสวนคดีและนำคดีฟ้องศาล เมืองใดไม่มีตำรวจสันติบาลก็ให้เป็นหน้าที่ของตำรวจรักษาเมือง

4) ตำรวจบ้าน เมืองที่ขาดตำรวจหรือมีน้อย ฝรั่งเศสก็จะเกณฑ์ชายฉกรรจ์มาเป็นตำรวจบ้าน หรือบางทีก็เรียกกันว่า ปากตีซัง (Partisan) โดยผลัดเปลี่ยนกันมาเป็นคนละ 15 วัน ถึง 1 ปี เจ้าเมืองจะเบิกปืนมาให้ตำรวจบ้านระหว่างปฏิบัติงานคนละ 1 กระบอก ลูกปืนคนละ 10 นัด ตำรวจบ้านไม่มีเครื่องแบบ มีหน้าที่ตรวจตรารักษาความปลอดภัยในพื้นที่ของตน ตำรวจบ้านอยู่ในความควบคุมของเจ้าเมืองหรือตาแสง หรือพ่อบ้าน แล้วแต่ความเหมาะสม

นอกจากตำรวจ 4 ประเภทนี้แล้ว ฝรั่งเศสยังมีสารวัตรตรวจตราซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จราชการโดยตรงอีกด้วย สารวัตรตรวจตราเป็นชาวฝรั่งเศส เป็นตำแหน่งที่สำคัญ มีเสมียนและพนักงานเป็นลูกมืออีกหลายคน สารวัตรตรวจตรามีหน้าที่สืบสวน จับกุมและปราบปราม ผู้ต้องหาคดี

---

[47] สุวิทย์ ธีรศาสวัต, *ประวัติศาสตร์ลาว*, หน้า 220.

[48] เรื่องเดียวกัน, หน้า 223-224.

สำคัญๆ ที่ต้องใช้ความสามารถและเทคนิคสูง เช่น การตรวจสอบลายมือ การติดตามและปราบปรามพวกคอมมิวนิสต์ การทำร้าย ปล้น หรือฆ่าคนฝรั่งเศส มักได้รับการมอบหมายให้สารวัตรตรวจตราเป็นคนทำคดี[49] การจัดองค์กรและระบบงานตำรวจดังกล่าวเป็นรากฐานการจัดกิจการตำรวจของลาวในเวลาต่อมา

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ลาวยังปกครองด้วยระบอบกษัตริย์ ตำรวจแห่งชาติลาว (The Royal Lao Police) เป็นหน่วยงานกองกำลังตำรวจแห่งชาติอย่างเป็นทางการของราชอาณาจักรลาว ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 - 1975 กองกำลังตำรวจแห่งชาติได้ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดกับกองทัพแห่งชาติลาว ในระหว่างสงครามกลางเมืองของลาว[50] ซึ่งมีการต่อสู้ระหว่างฝ่ายราชอาณาจักรลาวที่ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายเสรีประชาธิปไตยกับกลุ่มปะเทดลาวที่ได้รับการสนับสนุนจากค่ายคอมมิวนิสต์ ในช่วงปี ค.ศ. 1960 ถึง ค.ศ. 1975 ก่อนที่ฝ่ายปะเทดลาวจะยึดอำนาจการปกครองได้ และเปลี่ยนแปลงประเทศให้ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

ในช่วงเป็นราชอาณาจักรลาวดังกล่าว กองกำลังด้านความมั่นคงของลาว แบ่งออกเป็นหลายหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่นอกเครื่องแบบ กองกำลังตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในเมือง (Urban Constabulary) กองกำลังตำรวจภูธร (Regional Gendarmerie) และหน่วยงานสนับสนุนติดอาวุธต่อต้านการก่อความไม่สงบ (Counter - Insurgency Armed Support Unit) การก่อตั้งกองกำลังต่างๆ เหล่านี้ ก็เพื่อเป็นการสนองตอบภารกิจของกระทรวงมหาดไทยของรัฐบาลราชอาณาจักรลาวในเวียงจันทน์ การจัดโครงสร้างกองกำลังตำรวจแห่งชาติลาว เป็นระบบตำรวจที่ได้รับการวางรากฐานมาจากฝรั่งเศส กองกำลังตำรวจแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ส่วนแรก คือ กองกำลังตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตเมือง (Constabulary) เป็นตำรวจในเครื่องแบบ มีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย บังคับใช้กฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น รวมทั้งเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ส่วนที่สอง คือ กองกำลังตำรวจภูธร (Gendarmerie) เป็นมรดกโดยตรงของอาณานิคมฝรั่งเศส กองกำลังตำรวจกึ่งทหารลาว (Paramilitary Laotian Gendarmerie) มีหน้าที่ในการตรวจตราลาดตระเวนในพื้นที่ที่ห่างไกลในชนบท[51]

ในช่วงปี ค.ศ. 1975 เมื่อสงครามภายในประเทศสิ้นสุดลงและลาวปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ มีผลกระทบเกิดขึ้นต่อองค์กรตำรวจ โดยตำรวจและทหารของฝ่ายขวาถูกจับและส่งตัวไป “สัมมนา” โดยแบ่งพวกตำรวจและทหารระดับ “ผู้ใหญ่” (พันตรี ขึ้นไป) ส่งไปสัมมนาที่เวียงไชย ส่วนระดับผู้น้อยส่งไปสัมมนาที่ปากช่อง (Boloven Plateau) และเขื่อนไฟฟ้าท่าลาด (เหนือเวียงจันทน์ 90 กม.) หินเหิบ (เหนือเวียงจันทน์ 300 กม.) เมืองใหม่ แขวงบริคำไชย เทินด่วน เมืองมหาไชย แขวงคำม่วน ในที่สัมมนา

---

[49] ทองสา ไชยะวงคำดีและคณะ, *ประวัติศาสตร์ลาว เล่ม 3 1893 ถึงปัจจุบัน* (เวียงจันทน์: สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์สังคม, 1989), หน้า 20-21 อ้างถึงใน สุวิทย์ ธีรศาสวัต, *ประวัติศาสตร์ลาว*, หน้า 224.

[50] wikipedia.org, *Royal Lao Police* [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Royal_Lao_Police [2018, March4]

[51] Ibid.

นอกจากจะถูกล้างสมองใหม่ให้เกลียดระบอบนายทุนขุนศึกศักดินา และนิยมในระบอบคอมมิวนิสต์แล้ว ตำรวจและทหารเหล่านี้จะถูกใช้ให้ทำงานหนัก ความยากลำบาก การเจ็บป่วยทำให้หลายคนเสียชีวิต มีหลายคนหนีออกจากที่สัมมนาแต่ก็จะถูกยิงเสียชีวิต มีตำรวจและทหารที่ถูกส่งไปสัมมนาแล้วหนีรอดไปต่างประเทศได้ร้อยละ 10 - 50 ของผู้เข้าสัมมนาทั้งหมด[52]

3.2 โครงสร้างองค์กร ภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของตำรวจ

กิจการตำรวจของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยุคปัจจุบัน อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงป้องกันความสงบ (Misistry of Public Security) ซึ่งกระทรวงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการควบคุมดูแลกิจการต่างๆ ของตำรวจท้องที่ ตำรวจจราจร ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจรักษาความปลอดภัย (รวมถึงตำรวจชายแดน) และอื่นๆ เพื่อความสงบสุขของประเทศ

แนวทางในการปฏิบัติภารกิจของกระทรวงป้องกันความสงบ คือ การจัดกองกำลังตำรวจเพื่อควบคุมดูแลกิจการว่าด้วยความสงบเรียบร้อยของประเทศ นอกจากจัดกำลังตำรวจของตนเองเพื่อดูแลป้องกันปราบปรามอาชญากรรมแล้ว กองกำลังตำรวจลาวมีการประสานงานขอความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ (United Nations - UN) หรือ (United Nations International Children's Emergency Fund - UNICEF) ในการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นต้น[53]

การจัดองค์กรตำรวจของลาว มีโครงสร้างองค์กรที่สำคัญๆ เช่น [54]

- ตำรวจสืบสวนอาชญากรรม (Criminal Investigation Police)
- ตำรวจคดีเศรษฐกิจ (Economic Crime Police)
- ตำรวจคดีสิ่งแวดล้อม (Environmental Crime Police)
- ตำรวจคดีค้ามนุษย์ (Human Trafficking Police)
- ตำรวจดับเพลิง (Fire Brigade) หรือตำรวจมอดไฟ
- ตำรวจนิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Police)
- กองบัญชาการกลางตำรวจสากลแห่งชาติ (INTERPOL National Central Bureau for Laos)
- ตำรวจคณะรัฐมนตรีแห่งชาติ (National Police Cabinet)
- หน่วยสุนัขตำรวจ (Police Dog Service)
- สำนักงานกำลังพล (Police Personnel Office)
- ตำรวจปราบปรามยาเสพติด (Prevention and Counter Narcotics Police)
- ตำรวจจราจร (Traffic Police)

---

[52] สุวิทย์ ธีรศาศวัต, *ประวัติศาสตร์ลาว*, หน้า 400.

[53] INTERPOL, *Laos* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Laos [2018, Fabuary 25]

[54] Ibid.

โดยภารกิจในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่สำคัญๆ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้[55]

3.2.1 กองกำลังป้องกันความสงบส่วนกลาง มีหน้าที่ในการทำแผนการรักษาความมั่นคงของชาติ มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้นำภาครัฐ แขกต่างประเทศ สำนักงานองค์การสถานทูต สถานที่ราชการสำคัญ รักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ การจัดงานสำคัญของชาติ ดูแลเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญของชาติ สร้างแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาและประสานงานกับหน่วยงานตำรวจต่างๆ ทั่วโลก

ภาพที่ 3.4.5 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำลังป้องกันความสงบส่วนกลาง ในการรักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญ

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

ภาพที่ 3.4.6 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำลังป้องกันความสงบส่วนกลาง ขับขี่รถจักรยานยนต์นำขบวนรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

---

[55] สรุปความและเรียบเรียงจากรายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.

นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยแหล่งพลังงานของชาติ เช่น เขื่อนไฟฟ้าน้ำเทิน 2 แขวงคำม่วน เป็นเขื่อนไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ กองกำลังป้องกันความสงบ มีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยให้แก่เขื่อนผลิตไฟฟ้าดังกล่าว รวมทั้งเขตอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานการผลิตต่างๆ กองกำลังป้องกันส่วนกลาง จะเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายของพรรค การเตรียมความพร้อมเพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ และการประสานงานกับกรมป้องกันความสงบระดับแขวง

ภาพที่ 3.4.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าของลาว

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

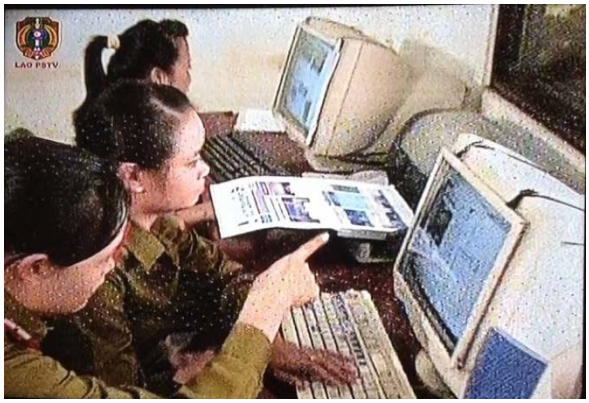
3.2.2 กรมโฆษณาหรือกรมประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ในการจัดการด้านศิลปะ วัฒนธรรม (คล้ายกับกองสวัสดิการ) มีวงดนตรีและการจัดการแสดงต่างๆ ซึ่งมีความหลากหลายของการแสดงท้องถิ่นและได้รับความนิยมชมชอบจากเจ้าหน้าที่และประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ มีการจัดทำหนังสือพิมพ์ ชื่อ “ความสงบ” เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ยกย่องชมเชยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอื่นๆ มีรายการโทรทัศน์ ชื่อ “ป้องกันความสงบ” ที่ดึงดูดใจผู้ชมผู้ฟังด้วยรายการต่างๆ ของกองกำลังป้องกันความสงบ ซึ่งช่วยให้ประชาชนเข้าใจภารกิจความรับผิดชอบของกองกำลังป้องกันความสงบได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 3.4.8 การจัดทำหนังสือพิมพ์ ชื่อ “ความสงบ” เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

ความสงบ

ที่มา: หนังสือพิมพ์ความสงบของกระทรวงป้องกันความสงบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

ภาพที่ 3.4.9 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ และรายการโทรทัศน์ “ป้องกันความสงบ” ออกอากาศในลาว

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

นอกจากนี้ยังมีรายการวิทยุ ชื่อ “ป้องกันความสงบ” ในคลื่นวิทยุกระจายเสียง ซึ่งประกอบด้วย บทเขียน บทข่าว มีการสร้างความเข้าใจกับประชาชนในท้องถิ่น มีการปลุกระดมมวลชน และเสริมสร้างให้ประชาชนมีบทบาทในการรักษาความสงบของชาติ ให้มีความใกล้ชิดกับประชาชนอย่างสนิทแนบแน่น ซึ่งตำรวจมีบทบาทในการเข้าไปสร้างความเข้าใจและส่งเสริมให้ประชาชนช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น โดยร่วมมือกับการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างชีวิตใหม่ ทำให้มีชีวิตที่อบอุ่น นำความสุขกลับคืนมาสู่ครอบครัว

ภาพที่ 3.4.10 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกรมโฆษณา

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

3.2.3 กรมพลาธิการ มีหน้าที่ในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อตอบสนองความต้องการของกองกำลังป้องกันความสงบในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีงานการเงิน การรักษาพยาบาลให้แก่เจ้าหน้าที่กองพลาธิการ ให้สามารถตอบสนองความต้องการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ภาพที่ 3.4.11 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองพลาธิการ ทำหน้าที่ผลิตเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

ภาพที่ 3.4.12 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองพลาธิการ ทำหน้าที่ด้านยานพาหนะขนส่ง

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

3.2.4 กองตำรวจสันติบาล มีหน้าที่ดำเนินการด้านการข่าว การสืบสวนหาข่าว การสกัดกั้นการบ่อนทำลายชาติจากฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งเอกสารที่ต่อต้านการปฏิบัติจากภายนอกประเทศ และการสืบสวนหาข่าวเพื่อป้องกันแก้ไขได้อย่างทันเวลา

ภาพที่ 3.4.13 เจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาลทำหน้าที่ด้านการข่าวของลาว

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

3.2.5 กองตำรวจตรวจคนเข้าเมือง มีหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งการเดินทางเข้าประเทศทางอากาศและด่านตรวจคนเข้าเมืองตามแนวชายแดนบริเวณริมแม่น้ำโขง ซึ่งมีการเดินทางไปมาค้าขายระหว่างประชาชนชาวลาวและไทย มีคนเข้าออกประเทศจำนวนมาก พร้อมด้วยสินค้าหลายประเภท โดยมีท่าอากาศยานวัดไต สามารถรองรับผู้โดยสารที่เดินทางจากต่างประเทศได้หลายหมื่นคน ซึ่งแสดงถึงความสามารถของกองกำลังป้องกันความสงบในการป้องกันผู้กระทำผิด ผู้ที่หวังทำลายความสงบของชาติ หนังสือเดินทางปลอม อาวุธ หนังสือพิมพ์ วารสาร เงินปลอม เครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์ต่างๆ ที่ส่งเข้ามาหวังทำลายการปฏิวัติประเทศ รวมทั้งวัตถุระเบิดที่ถูกลักลอบส่งเข้ามาเพื่อต้องการก่อกวนการประชุมระหว่างประเทศที่จัดขึ้นในประเทศลาวให้สามารถแก้ไขได้ทันเวลา

ภาพที่ 3.4.14 เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองระหว่างปฏิบัติหน้าที่

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

3.2.6 กองกำลังรักษาความสงบนครหลวงเวียงจันทน์ มีหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตเมืองหลวง ซึ่งเป็นที่ตั้งมันสมองของภาครัฐ สถานทูต องค์การระหว่างประเทศและหน่วยงานสำคัญต่างๆ และมุ่งรักษาความสงบเรียบร้อยให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

ภาพที่ 3.4.15 เจ้าหน้าที่ตำรวจนครหลวงเวียงจันทน์

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

3.2.7 กองกำลังป้องกันเคลื่อนที่ เป็นกองกำลังที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจัดตั้งขึ้นโดยเป็นกำลังที่ได้รับการฝึก ประกอบด้วย อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีหน้าที่ในการต่อต้านการก่อการจลาจล ต่อต้านการวางระเบิด ซึ่งบุคลากรได้รับการฝึกอบรมอย่างเข้มงวด และมีการจัดทำแผนป้องกันการก่อความวุ่นวายและแผนป้องกันการก่อการจลาจล

ภาพที่ 3.4.16 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำลังป้องกันเคลื่อนที่

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

3.2.8 ตำรวจจราจร ทำหน้าที่ทั้งการบังคับใช้กฎหมาย การจัดรถนำขบวนบุคคลสำคัญของประเทศ และแขกสำคัญจากต่างประเทศที่มาเยือน มาลงนามในสัญญาหรือมาประชุมระหว่างประเทศ

ภาพที่ 3.4.17 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรลาว ปฏิบัติหน้าที่ในถนนก่อนการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ในนครหลวงเวียงจันทน์ เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2016 (Photo by Soe Zeya Tun/Reuters)

ที่มา: จาก http://avax.news/fact/Vientiane_this_Week.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ภาพที่ 3.4.18 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหญิง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา: จาก http://www.ladyinter.com/forum_posts.asp?TID=48900. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

3.2.9 การจัดองค์กรตำรวจในส่วนภูมิภาค

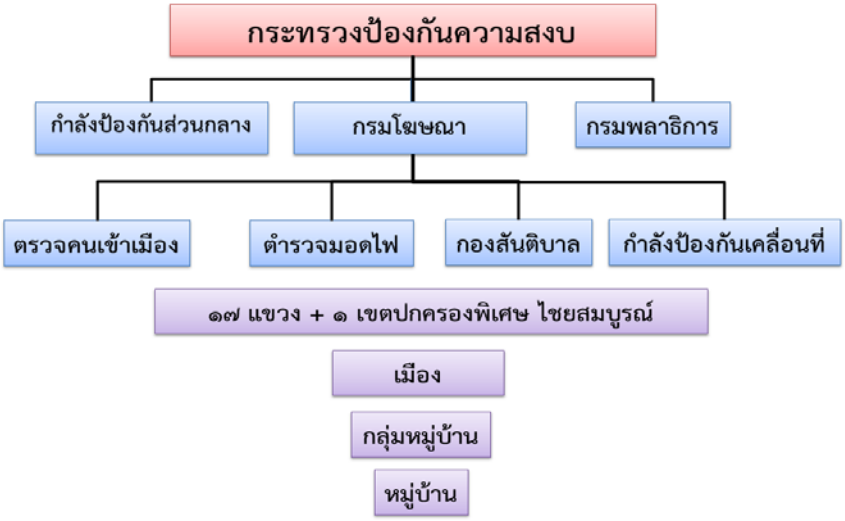
หน่วยงานตำรวจในส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็นหน่วยงานระดับต่างๆ ตามพื้นที่การปกครอง ดังนี้

1) ระดับแขวง (เทียบได้กับจังหวัด) มี 17 แขวง และเขตปกครองพิเศษ
2) ระดับเมือง (เทียบได้กับอำเภอ)
3) กลุ่มหมู่บ้าน (เทียบได้กับตำบล)
4) หมู่บ้าน

หน่วยงานตำรวจระดับเล็กที่สุด คือ ตำรวจเมือง (เทียบได้กับอำเภอ) มีตำรวจประมาณ 100 นาย หัวหน้าหน่วยงานมียศระดับ พันตำรวจเอก โดยแบ่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบดูแลและป้องกันอาชญากรรม รักษาความสงบในพื้นที่กลุ่มหมู่บ้านมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 - 3 นาย รับผิดชอบดูแล และมีตำรวจบ้าน ซึ่งเป็นราษฎรอาสาสมัคร ในหมู่บ้านเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

จากข้อมูลต่างๆ อาจจัดเป็นโครงสร้างของตำรวจลาวโดยสังเขปได้ตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.4.1 โครงสร้างองค์กรตำรวจ กระทรวงป้องกันความสงบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา: จัดทำโดยสรุปข้อมูลจากรายการโทรทัศน์สถานีโทรทัศน์ป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

หน่วยงานตำรวจเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงของลาว ซึ่งปกครองด้วยระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ข้อมูลด้านโครงสร้างองค์กรและบุคลากรตำรวจจึงไม่มีการเปิดเผย อย่างไรก็ตาม เมื่อสำรวจและประมวลจากข้อมูลแหล่งอื่นๆ พบว่า ข้อมูลด้านเงินเดือนค่าตอบแทน เจ้าหน้าที่ตำรวจลาวได้รับเงินเดือนแรกเข้า ประมาณ 1,200,000 - 1,300,000 กีบ/เดือน (ประมาณ 4,560 - 4,940 บาท) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มียศระดับ พันตำรวจโท (พ.ต.ท.) ได้รับเงินเดือนประมาณ 1,700,000 กีบ/เดือน (ประมาณ 6,400 บาท)

ตำรวจชั้นประทวนเงินเดือนประมาณ 1,400,000 กีบ/เดือน (ประมาณ 5,300 บาท) โดยอาชีพตำรวจ ทหาร และครู เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับนับถือและมีเกียรติจากสังคม แม้ว่าเงินเดือนน้อย

ภาพที่ 3.4.19 การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันระหว่างตำรวจไทยกับตำรวจ สปป.ลาว

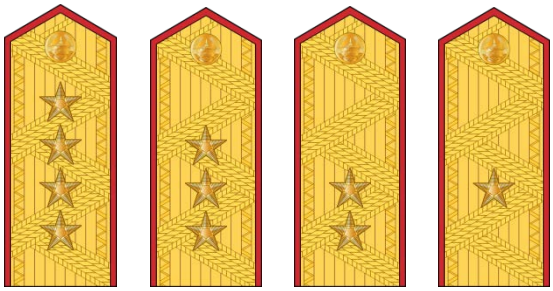

ที่มา: จาก https://www.google.co.th/search?q=ตำรวจลาว&safe=strict&tbm=isch&imgil. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

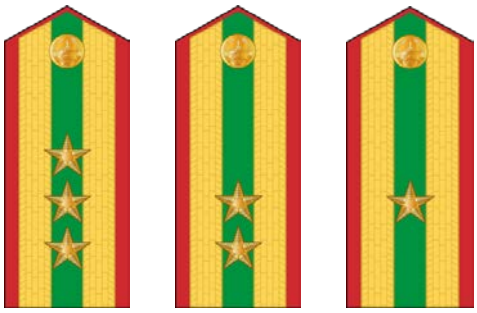
การจัดองค์กรตำรวจลาว ได้รับอิทธิพลและเป็นการวางรากฐานจากระบบตำรวจของฝรั่งเศส ซึ่งเป็นเจ้าอาณานิคมในอดีต ดังนั้น จึงมีการใช้ยศแบบทหาร มียศตำรวจระดับนายพล นายพัน นายร้อยและตำรวจชั้นประทวน โดยการใช้ชื่อยศยังคงเรียกชื่อยศแบบทหารแต่มีเครื่องหมายยศและระบบยศแยกจากทหารเหล่าต่างๆ ชั้นยศของตำรวจลาวเป็นดังนี้

- ชั้นยศนายพล ได้แก่ พลเอก (ພົນເອກ) พลโท (ພົນໂທ) พลตรี (ພົນຕີ) และพลจัตวา (ພົນຈັດຕະວາ)
- ชั้นยศนายพัน ได้แก่ พันเอก (ພັນເອກ) พันโท (ພັນໂທ) และพันตรี (ພັນຕີ)
- ชั้นยศนายร้อย ได้แก่ ร้อยเอก (ຮ້ອຍເອກ) ร้อยโท (ຮ້ອຍໂທ) ร้อยตรี (ຮ້ອຍຕີ)
- ชั้นประทวน ได้แก่ สิบเอก (ສິບເອກ) สิบโท (ສິບໂທ) สิบตรี (ສິບຕຣີ) และพลตำรวจ (ພົນທະຫານ)

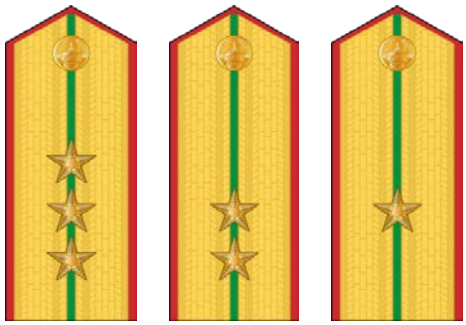
ภาพที่ 3.4.20 เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นยศ พลตำรวจเอก พลตำรวจโท พลตำรวจตรี และพลตำรวจจัตวา (จากซ้ายไปขวา)

ภาพที่ 3.4.21 เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นยศ พันตำรวจเอก พันตำรวจโท และพันตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)

ภาพที่ 3.4.22 เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นยศ ร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)

ภาพที่ 3.4.23 เครื่องหมายยศตำรวจลาวชั้นประทวน ยศ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท สิบตำรวจตรี และพลตำรวจ (จากซ้ายไปขวา)

ที่มา: จาก https://th.wikipedia.org/wiki/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้งยศนายตำรวจลาวมีการแต่งตั้งยศสูงสุด คือ พลตรี เท่านั้น โดยเมื่อปลายปี พ.ศ. 2558 รัฐบาลลาวได้เลื่อนชั้นและประดับยศนายพลตรี แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันความสงบ พลจัตวาสมแก้ว สิลาวง และ รัฐมนตรีช่วยว่าการอีก 2 คน คือ พลจัตวาสินทะวง ไชยะกอน และพลจัตวากองทอง พงพิจิต โดยมี นายบุนยัง วอละจิต รองประธานประเทศ เป็นผู้ประดับยศดังกล่าวให้แก่นายพลตรีใหม่ทั้ง 3 นาย[56] ซึ่งตำแหน่งของนายตำรวจทั้ง 3 นาย ถือเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของตำรวจลาว

เครื่องแบบตำรวจมี 2 สี ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วไป เครื่องแบบสีเขียว เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร เครื่องแบบสีกากีอ่อน

ภาพที่ 3.4.24 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรลาวปฏิบัติหน้าที่ในเมืองปากเซ

ที่มา: https://www.google.co.th/search?q=ตำรวจลาว&safe=strict&tbm=isch&imgil. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

สวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจลาว จะได้รับแจกเครื่องแบบตำรวจปีละ 1 - 2 ชุด มีการทำประกันสังคมให้กับตำรวจ และสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้โดยให้จ่ายเงินไปก่อน แล้วจึงทำการเบิกในภายหลัง

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

บุคคลที่จะเข้ารับราชการตำรวจต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปี ทั้งชายและหญิง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยบรรจุเข้ามาเป็นตำรวจชั้นประทวนก่อน จากนั้นจึงไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี แล้วจึงสอบคัดเลือกเพื่อเป็นนายตำรวจเข้ารับการอบรมที่วิทยาลัยการตำรวจ ก่อนบรรจุเป็น

---

[56] ผู้จัดการออนไลน์, *กระทรวงตำรวจลาว มีนายพลตรีครั้งแรกในรอบ 10 ปี,* [ออนไลน์] สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2561. จาก http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9580000134554

นายตำรวจสัญญาบัตร โดยหากเป็นบุตรของข้าราชการตำรวจ สามารถเข้ารับการคัดเลือกเข้าเป็นตำรวจได้โดยแยกจากการเข้าเป็นตำรวจของประชาชนทั่วไป

นอกจากนี้ มีโรงเรียนตำรวจประชาชน (People's Police Academy) ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม ค.ศ. 2011 ในพื้นที่ 5 เฮคเตอร์ มีหน่วยงานภายใน ประกอบด้วย 6 สำนักงาน และ 14 คณะ

ภาพที่ 3.4.25 โรงเรียนตำรวจประชาชนลาว (People's Police Academy)

ที่มา: ข้อมูลจากการประชุมสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institution in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU), ระหว่างวันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2017

โรงเรียนตำรวจประชาชนลาว มีการจัดการศึกษาและฝึกอบรม 5 หลักสูตร ดังนี้

1) หลักสูตรปริญญาโท (Master Degree - 2 years)
2) หลักสูตรปริญญาตรี (Bachelor Degree - 4 years)
3) หลักสูตรปริญญาตรีภาษาอังกฤษ (English Bachelor - 4 years)
4) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงภาษาจีน (Chinese High Diploma - 3 years)
5) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับ (Upgrading - 2 years)

ภาพที่ 3.4.26 กิจกรรมการออกกำลังกายของนักเรียนตำรวจ (ภาพซ้าย) และกิจกรรมการตอบปัญหาของนักเรียนตำรวจ (ภาพขวา)

ที่มา: ข้อมูลจากการประชุมสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institution in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU), ระหว่างวันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2017

โรงเรียนตำรวจประชาชนลาว ให้ความสำคัญกับการศึกษาและฝึกอบรมวิทยาการตำรวจสมัยใหม่ เช่น อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cybercrime) แม้ว่าอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ยังเกิดขึ้นไม่มากและรุนแรงในลาว แต่ก็มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น การปฏิบัติงานของตำรวจยังขาดผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ภาพที่ 3.4.27 การเรียนการสอนในโรงเรียนตำรวจประชาชนลาว

ที่มา: ข้อมูลจากการประชุมสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institution in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU), ระหว่างวันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2017

งานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นงานที่สำคัญจึงมีการเรียนการสอนภายในโรงเรียนตำรวจประชาชนลาวทั้งด้านทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ

ภาพที่ 3.4.28 การฝึกทดสอบลายพิมพ์นิ้วมือ

ที่มา: ข้อมูลจากการประชุมสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institution in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU), ระหว่างวันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2017

ภาพที่ 3.4.29 การฝึกการเก็บและตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือจากผู้ต้องสงสัย (ภาพซ้าย) การพิมพ์ลายเท้าโดยเครื่องมือฉายแสงอิเลคทรอนิกส์

ที่มา: ข้อมูลจากการประชุมสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institution in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU), ระหว่างวันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2017

ภาพที่ 3.4.30 การฝึกการถ่ายภาพที่เกิดเหตุอาชญากรรม

ที่มา: ข้อมูลจากการประชุมสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institution in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU), ระหว่างวันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2017

งานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของลาว ก็ยังประสบปัญหาการขาดแคลน ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ เทคนิค และยังไม่มีเครื่องมือตรวจวิเคราะห์ DNA

3.3.3 การเกษียณอายุราชการ

การเกษียณอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตำรวจลาว ตำรวจชายเกษียณอายุ 65 ปี ส่วนตำรวจหญิงเกษียณอายุ 60 ปี

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

3.4.1 นโยบายด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและความมั่นคง

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจลาว มีปัญหาการขาดแคลนเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และการฝึกอบรม การปฏิบัติหน้าที่จะไม่มีการตอบสนองหากไม่มีการมอบหมายหน้าที่อย่างเป็นทางการจากผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในพื้นที่มีการตั้งจุดตรวจ อาจมีการประกาศห้ามออกจากเคหสถานเป็นบางครั้ง[57]

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความมั่นคงภายใน อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงป้องกันความสงบ และกระทรวงป้องกันความสงบก็ยังมีอำนาจหน้าที่ในด้านการควบคุมรัฐ

---

[57] Overseas Security Advisory Council in JUSTICE SYSTEM, *POLICE AND CRIME IN LAOS* [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeastasia/Laos/sub5_3d/entry-2979.html#chapter-5 [2018, Fabuary 25]

ร่วมกับกองกำลังด้านความมั่นคงของกระทรวงกลาโหม กระทรวงป้องกันความสงบ ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งรวมถึงตำรวจระดับท้องถิ่น ตำรวจจราจร ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจความมั่นคง ตำรวจชายแดน และหน่วยงานตำรวจอื่นๆ ตำรวจสื่อสาร เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจสอบติดตามการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์และอิเล็กทรอนิกส์ กองทัพรับผิดชอบความมั่นคงภายในประเทศ ซึ่งรวมถึงการต่อต้านการก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบ และการควบคุมระบบกำลังกองหนุนระดับหมู่บ้าน[58] การปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงป้องกันความสงบ จึงมุ่งเน้นเรื่องความมั่นคงปลอดภัยของชาติและปฏิบัติหน้าที่โดยใกล้ชิดกับกองกำลังทหารของกระทรวงกลาโหมด้วย

3.4.2 นโยบายด้านยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในลาว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ลาวมีเขตแดนติดกับเมียนมาร์ ไทย และกัมพูชา ลาวจึงเป็นประเทศที่ถูกใช้เป็นทางผ่านในการลำเลียงยาเสพติด การลักลอบนำข้ามพรมแดนเพื่อส่งต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการแพร่ระบาดภายในประเทศก็มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

ลาวให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยถือเป็นนโยบายของประเทศที่จะต้องขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของอาเซียนที่ต้องการจะสร้างดินแดนปลอดยาเสพติด อย่างไรก็ตาม ลาวยังคงเป็นประเทศทางผ่านของขบวนการยาเสพติดข้ามชาติ เส้นทางในพื้นที่ทางตอนเหนือของแขวงไชยบุรี มีการปรับปรุงเส้นทางทำให้การเดินทางและขนส่งสินค้ามีความสะดวกมากขึ้น ทั้งการนำสินค้าผ่านเข้าทางจุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น - น้ำเงิน นอกจากนี้จากการที่ลาวส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ จึงเป็นโอกาสให้ขบวนการค้ายาเสพติดอาศัยลักลอบค้ายาเสพติด โดยผ่านบริเวณพื้นที่ลำน้ำเหือง และแม่น้ำโขงท่าข้ามและจุดผ่อนปรนหลายจุดที่สามารถข้ามไปมาได้สะดวก แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะเพิ่มความเข้มงวดในการตั้งด่านตรวจตามแนวชายแดน แต่เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่กว้าง เป็นช่องโอกาสให้มีการลักลอบขนส่งยาเสพติดข้ามพรมแดนได้ง่าย

การป้องกันปราบปรามยาเสพติดของลาวใช้สหวิทยาการและให้หน่วยงานต่างๆ ทำงานร่วมกัน กล่าวคือ การลดปริมาณความต้องการและการจำหน่ายยาเสพติด มี 4 แนวทาง ได้แก่ การสกัดกั้นยับยั้ง การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด การบำบัดเยียวยา และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ มีหน่วยงานต่อต้านยาเสพติดแห่งชาติ (คล้ายคลึงกับสำนักงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด) เป็นหน่วยขับเคลื่อนหลักในการเฝ้าระวังและควบคุมดูแลสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศ กรมตำรวจปราบปรามยาเสพติดเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายหลักในการต่อต้านยาเสพติด โดยมีกระทรวงป้องกันความสงบ เป็นหน่วยงานสนับสนุนในการควบคุมการขาย นำเข้า และส่งออกสารพิษ สารเริ่มต้น และสารเคมีที่จำเป็นอื่นๆ

---

[58] “2010 Human Rights Report: Laos, Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor,” U.S. State Department, April 8, 2011 in *JUSTICE SYSTEM, POLICE AND CRIME IN LAOS* [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Laos/ sub5_3d/ entry-2979.html#chapter-5 [2018, Fabuary 25]

ภาพที่ 3.4.31 การแถลงข่าวการปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติด ระหว่างวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2560 โดยท่านทองเหล็ก มังหม่อเมก หัวหน้ากรมใหญ่ตำรวจ กระทรวงป้องกันความสงบเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

ที่มา: คมชัดลึกออนไลน์, ลุยแล้ว! ตำรวจลาว ล้างเครือข่าย “ไซซะนะ”, จาก http://www.komchadluek.net/news/regional/260459 7 มีนาคม 2561. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561

ในด้านการบังคับใช้กฎหมาย ลาวมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามยาเสพติดหลายฉบับ ได้แก่ กฎหมายอาญา เป็นกฎหมายหลักในการควบคุมยาเสพติด ครอบคลุมการกระทำผิดที่กว้างขวาง รวมทั้งวิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และการดำเนินการต่อพยานหลักฐาน โดยมีโทษสูงสุดถึงประหารชีวิตสำหรับความผิดฐานผลิต, ค้าขาย, จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง, นำเข้า, ส่งออก, หรือขนส่งยาเสพติด (เฮโรอีน มอร์ฟีน โคเคน เกินกว่า 500 กรัมขึ้นไป, ยาบ้า ยาอี หรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เกินกว่า 3 กิโลกรัมขึ้นไป, นำวัตถุเคมีเพื่อผลิตยาเสพติด เกินกว่า 10 กิโลกรัมขึ้นไป)

กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด (ค.ศ. 2007) มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดหลักการ ระเบียบมาตรการเกี่ยวกับ การควบคุม สกัดกั้นและต้านยาเสพติด เพื่อทำให้สังคมลาวปลอดภัยจากยาเสพติด ให้ประชาชนช่วยเป็นกำลังในการปกปักรักษาและพัฒนาประเทศชาติ

ดำรัสจัดตั้งปฏิบัติกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด (ค.ศ. 2009) กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายผลกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ให้ครอบคลุมในเนื้อหาที่จำเป็นให้ครบถ้วน ชัดเจน รวมทั้งการอธิบายเนื้อหาของกฎหมายให้เข้าใจถูกต้อง ตรงกันทั่วทั้งประเทศ สะดวกในการปฏิบัติ รวมทั้งการให้ความร่วมมือในการควบคุม สกัดกั้นและต้านยาเสพติด ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4.3 นโยบายด้านป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์

ลาว เป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ รายงานการค้ามนุษย์ มิถุนายน ค.ศ. 2017 (Trafficking in Persons Report June 2017) โดยกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา ได้จัดให้ลาวอยู่ในระดับ 2 เฝ้าระวัง (TIER 2 WATCH LIST)[59] คือเป็นประเทศที่มีรายงานเหยื่อการค้ามนุษย์เพิ่มขึ้นหรือไม่มีหลักฐานชัดเจนว่ารัฐบาลได้พยายามต่อต้านการค้ามนุษย์ ลาวมีสถานะเป็นประเทศต้นทางของการค้า โดยลักษณะการกระทำผิดที่เกิดขึ้น ได้แก่ การค้าหญิงเพื่อบริการทางเพศ การค้ามนุษย์เพื่อใช้แรงงาน และการค้าเด็ก[60] โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลักลอบนำเด็กเข้าไปในประเทศไทย เพื่อทำงานในร้านอาหาร บาร์ และในธุรกิจค้าประเวณีเด็ก นอกจากนี้ยังมีการเอารัดเอาเปรียบเด็กผ่านเครือข่ายลักลอบค้าเด็กภายในลาวเอง และการค้าประเวณีเด็กในบรรดาเมืองใหญ่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่างๆ ทั่วประเทศลาวอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งเป็นปลายทางของการค้าหญิงจากลาว คือ จีน เด็กหญิงชาวลาวถูกส่งไปยังประเทศจีนเพื่อบังคับให้แต่งงานกับชาวจีน โดยเฉพาะการแต่งงานกับนักธุรกิจชาวจีนที่มักเกิดขึ้นในพื้นที่ทางเหนือประเทศลาว[61]

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลลาวก็ได้พยายามแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะจัดการกับปัญหาการค้ามนุษย์ มีความพยายามของลาวในการนำกฎหมายไปบังคับใช้ ไม่ว่าจะเป็นการผ่านกฎหมายต่อต้านการลักลอบค้ามนุษย์ในปี ค.ศ. 2015 และมีการจับกุมและลงโทษผู้ลักลอบค้าเด็กหลายคน ในรายงานการค้ามนุษย์ฉบับดังกล่าวก็ชี้ให้เห็นว่าลาวได้เพิ่มความสำคัญแก่งานป้องกันด้วยการส่งเสริมความตื่นตัวด้านการต่อต้านการลักลอบค้ามนุษย์ การรณรงค์และเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อมวลชนที่ควบคุมโดยรัฐบาล[62] มีการสืบสวนสอบสวนและฟ้องคดีในความผิดฐานค้ามนุษย์ การคัดแยกเหยื่อของการค้ามนุษย์มากขึ้น เพิ่มมาตรการในการดำเนินคดีการทุจริตคอรัปชั่นของเจ้าหน้าที่รัฐ และส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรเอกชนและองค์การระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์ให้มากขึ้น

จากปัญหาการค้ามนุษย์ดังกล่าว ส่งผลให้ลาวมีการพัฒนาทางกฎหมายและกระบวนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว หลังจากใช้กฎหมายค้ามนุษย์ทำให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายสามารถใช้อำนาจในการสืบสวนสอบสวนและฟ้องคดีการค้ามนุษย์ได้มากขึ้น การให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่

---

[59] U.S. Department of State. "*Trafficking in Persons Report June 2017*" [Online]. Available from: https://www.state.gov/documents/organization/271339.pdf [2018, March 25]

[60] UNODC and TIJ, *Trafficking in persons from Cambodia,Lao PDR and Myanmar to Thailand*, (Bangkok: UNODC, 2017), pp. 78-83.

[61] วีโอเอ, *ยูเอ็นเร่งเร้า 'ลาว' เพิ่มความช่วยเหลือแก่เหยื่อการลักลอบค้ามนุษย์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก https://www.voathai.com/a/laos-child-trafficking-tk/4168078.html

[62] เรื่องเดียวกัน

และการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ให้ประชาชนและสังคมรับรู้มากขึ้น และรัฐบาลลาวก็ถือเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องดำเนินการ

กฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ของลาว มีลักษณะพิเศษที่คล้ายคลึงกับกฎหมายการค้ามนุษย์ของประเทศที่พัฒนาแล้ว กล่าวคือ กฎหมายได้พิจารณาถึงลักษณะของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ที่มีรูปแบบการกระทำเป็นเครือข่ายข้ามชาติ และขยายขอบเขตของการดำเนินคดีการค้ามนุษย์ให้ครอบคลุมไปถึงการกระทำผิดที่บางส่วนเกิดขึ้นในต่างประเทศ และอีกส่วนหนึ่งเกิดขึ้นในลาวด้วย กฎหมายดังกล่าวกำหนดขอบเขตของการค้ามนุษย์ ได้แก่ การเสาะหา การให้ที่อยู่หลบซ่อน การนำส่ง หรือการรับเอาคนซึ่งอยู่ภายในหรือต่างประเทศ ด้วยการหลอกลวง การข่มขู่ การบังคับ การผูกมัดด้วยหนี้สิน หรือด้วยรูปแบบอื่น เพื่อจุดประสงค์ขูดรีดแรงงาน ค้าโสเภณี เผยแพร่สิ่งลามก สิ่งที่ขัดกับวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ตัดอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย หรือหาผลประโยชน์อื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย มาตรการทางกฎหมายถือว่าการค้ามนุษย์เป็นการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดกลไกในการประสานงานทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยต่างๆ มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน ตรวจค้นและจับกุมด้วยหมายจับ การค้นและจับกุมโดยไม่มีหมายจับ การเข้าถึงข้อมูลการตรวจสอบบุคคล การยอมรับถึงคำให้การ การยึดเงินและวัตถุสิ่งของที่ใช้ในการกระทำผิด มาตรการดูแลและคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์

เนื่องจากปัญหาการค้ามนุษย์เป็นปัญหาระดับโลก และการที่ลาวเป็นประเทศที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการพัฒนาด้านต่างๆ จึงมีการประสานงานและรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศเพื่อการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ เช่น UNODC UNICEF และกระบวนการ COMMIT (Coordinated Mekong Ministerial Initiative Against Trafficking) ซึ่งเป็นความร่วมมือระดับรัฐมนตรีระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และเป็นกระบวนการความร่วมมือระหว่างรัฐบาล 6 ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง คือ กัมพูชา จีน เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม และไทย โดยมีการลงนามร่วมกันเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) เสริมสร้างให้มีระบบและการบริหารจัดการที่เข้มแข็งในกระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศและในระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

2) สร้างระบบการแก้ไขปัญหาในระดับภูมิภาคอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งครอบคลุมปัญหาการค้ามนุษย์ในทุกด้าน โดยคำนึงถึงผู้ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการ

3) บ่งชี้และมีการนำโครงการที่ประสบความสำเร็จในประเทศหนึ่งมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่อต้านการค้ามนุษย์ของประเทศอื่นตามความเหมาะสม

4) เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศ โดยเริ่มจากความเข้มแข็งที่มีอยู่ของแต่ละประเทศในการจัดการกับปัญหาการค้ามนุษย์ เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในระดับภูมิภาค

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

การดำเนินคดีอาญาของลาวในอดีต ไม่มีโจทก์ ไม่มีจำเลยในศาล ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินคดีความ คือ เจ้าเมืองหรือผู้ปกครองเมืองเป็นผู้ตัดสินคดีความด้วยตนเอง การวินิจฉัยคดีอาศัยจารีตประเพณี ไม่มีตัวบทกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร คำตัดสินดังกล่าวนั้นก็มีผลบังคับใช้โดยเด็ดขาด คู่กรณีไม่มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องขอแต่อย่างใด ต่อมาลาวเป็นประเทศราชของสยามเป็นเวลา 115 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1778 - 1893 และเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1893 ฝรั่งเศสเข้าปกครอง 3 ประเทศในอินโดจีน คือ ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ขณะนั้นทั้ง 3 ประเทศใช้กฎหมายฉบับเดียวกันซึ่งเขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส กฎหมายฉบับดังกล่าวมีความใกล้เคียงกับกฎหมายของฝรั่งเศส ตลอดจนถึงองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ก็นับว่ามีต้นฉบับจากฝรั่งเศส[63]

ต่อมาในปี ค.ศ. 1927 ฝรั่งเศสอนุญาตให้ลาวมีรัฐธรรมนูญฉบับแรกของตนเอง และพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาลาว เป็นกฎหมายแม่บทของลาว การจัดองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตลอดถึงการสอบสวนและฟ้องร้องก็ยังมีลักษณะใกล้เคียงกับฝรั่งเศส จนกระทั่งปี ค.ศ. 1954 ฝรั่งเศสถอนตัวจากลาว และสหรัฐอเมริกาเข้ามาแทนก็ไม่มีการแก้ไขแต่ประการใด โดยยังใช้ระบบกฎหมายและระบบการดำเนินคดีตามเดิมตลอดมา จนกระทั่งปี ค.ศ. 1975 เมื่อสหรัฐอเมริกาได้ถอนตัวออกไปและลาวเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ รัฐธรรมนูญและกฎหมายทุกฉบับที่ไม่เหมาะกับระบอบการปกครองใหม่ได้ถูกยกเลิกทั้งหมด แล้วได้ตราพระราชกำหนดเลขที่ 53/นย ลงวันที่ 15/10/1976 เกี่ยวกับการจับตัว การสืบสวน การฟ้องคดี และการตัดสินผู้กระทำผิด ออกมาใช้ชั่วคราว ต่อมาปี ค.ศ. 1990 จึงประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายว่าด้วยการดำเนินคดีอาญา และในปี ค.ศ. 1991 ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน[64] ระบบกฎหมายของลาวมีลักษณะเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากฝรั่งเศส ประเทศเจ้าอาณานิคมในอดีต แต่เมื่อลาวปกครองในระบอบสังคมนิยม จึงนำแนวคิดกฎหมายแบบสังคมนิยมมาใช้

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้การปกครองระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต และกลุ่มประเทศสังคมนิยมอื่นๆ โดยใช้หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ ถือว่ารัฐมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม รัฐจึงมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอาญา องค์กรของรัฐทุกฝ่ายในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นศาล อัยการ หรือตำรวจ จึงต้องร่วมมือกันค้นหาความจริง โดยมีอัยการเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการดำเนินคดีตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงการบังคับคดีตามคำพิพากษา

---

[63] สุภาสิทธิ รอวันชัย, “กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบไทย-ลาว : ขั้นตอนก่อนการพิจารณาของศาล”, *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547)

[64] เรื่องเดียวกัน, หน้า 59.

กระบวนการทางอาญาใช้ระบบผสมที่มีลักษณะใกล้เคียงกับระบบของฝรั่งเศส โดยมีอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดี แต่ศาลก็ยังทำหน้าที่ไต่สวนไปด้วย ระบบนี้ได้รวมเอาข้อดีของระบบไต่สวนและระบบกล่าวหามาผสมกัน แต่ค่อนข้างหนักไปทางไต่สวน และยังให้อำนาจองค์กรอัยการมากกว่า กล่าวคือ อัยการนอกจากเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาแล้ว ยังเป็นผู้ติดตามตรวจตราการปฏิบัติตามกฎหมายขององค์การต่างๆ ในสังคมอีกด้วย[65]

ลำดับขั้นหรือศักดิ์ของกฎหมายของลาว ประกอบด้วย

- รัฐธรรมนูญ (Constitution)
- กฎหมาย (Law)
- รัฐบัญญัติ (Decree) เทียบเท่ากับ พระราชกำหนด ลาวเรียก “กฎหมายน้อย”
- รัฐดำรัส (หรือดำรัสประธานประเทศ) (Presidential Edict) กฎหมายซึ่งประกาศบังคับใช้โดยประธานประเทศ และนายกรัฐมนตรี โดยมิต้องผ่านการพิจารณาของสภาแห่งชาติ ศักดิ์ของกฎหมายเทียบเท่ากับพระราชกฤษฎีกา

กฎหมายต่างๆ ของลาว นอกเหนือจากกฎหมายอาญาโดยทั่วไปแล้ว กฎหมายอื่นๆ ที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ลาวให้ความสำคัญกับหลักศีลธรรมและจารีตประเพณีอันดีงาม เช่น การอยู่กินระหว่างหญิงชายที่มิได้เป็นคู่สมรสกันถือเป็นการกระทำผิดกฎหมาย และหากถูกจับได้ต้องรับโทษทั้งจำและปรับ โดยจำคุกประมาณ 1 เดือน และปรับขั้นต่ำ 500 ดอลลาร์สหรัฐ จนถึง 5,000 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงลาวที่มิใช่คู่สมรสตามกฎหมายด้วย[66]

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายและข้อห้ามอื่นๆ ซึ่งเป็นการมุ่งรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมลาว การรักษาความมั่นคงของรัฐ ได้แก่

- การประพฤติตนเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว รวมทั้งข้อบังคับเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ เช่น การเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศลาวเป็นกลุ่ม จะต้องลงทะเบียนผ่านการท่องเที่ยว โดยมีการออกเอกสารรับรอง ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจขอเรียกตรวจเอกสารได้
- การมียาเสพติด อาวุธ และสิ่งของต้องห้ามไว้ในครอบครอง
- การแจกจ่ายใบปลิวหรือเอกสารเผยแพร่ต่างๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า
- การชุมนุมเพื่อทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งอาจมองได้ว่าเป็นการก่อกวนความสงบ
- การแจกจ่ายใบปลิวหรือเอกสารประชาสัมพันธ์การถ่ายทำภาพยนตร์ ข่าวหรือสารคดี และการชุมนุมด้วยเหตุผลต่างๆ ตลอดจนการเข้ามาค้าขายในลาว ต้องได้รับอนุญาตจากทางการก่อน หากฝ่าฝืนมีโทษปรับขั้นต่ำ 500 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือทั้งจำและปรับ

---

[65] สุภาสิทธิ รอวันชัย, “กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบไทย-ลาว : ขั้นตอนก่อนการพิจารณาของศาล”, หน้า 60.

[66] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*, หน้า 154-155.

- การถ่ายภาพสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ก็ถือเป็นความผิดอาญา มีโทษทั้งจำและปรับ

- การกล่าวให้ร้ายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- การเป็นกระเทยหรือสาวประเภทสอง มีความผิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม

โดยหากมีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจลาว สามารถจับกุมดำเนินคดีได้ นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย เช่น ตำรวจป่าไม้ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและดูแลสัตว์สงวน เป็นต้น นอกจากนี้คนต่างด้าวที่จะเข้ามาทำงานในประเทศลาวจะต้องมีใบอนุญาตทำงานจากหน่วยงานภาครัฐ

การบังคับใช้กฎหมายจราจร หากมีการทำผิดกฎจราจร จะถูกปรับ 300,000 กีบ (ประมาณ 120 บาท) ต่อ 1 กระทง เช่น การขับขี่รถจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกกันกระทบ (หมวกนิรภัย) ขับขี่รถโดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ไม่มีกระจกมองข้าง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กฎหมายลาวไม่ได้ห้ามผู้ขับขี่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และไม่บังคับผู้ขับขี่ให้คาดเข็มขัดนิรภัย

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

4.2.1 ศาล

โครงสร้างศาลยุติธรรมของลาว ประกอบด้วย ศาลประชาชนสูงสุด ศาลอุทธรณ์ ศาลประชาชนแขวง ศาลประชาชนเมือง และศาลทหาร โดยศาลประชาชนสูงสุดเป็นองค์กรพิพากษาสูงสุด ทำหน้าที่ตรวจตราคำตัดสินของศาลประชาชนท้องถิ่นและศาลทหาร ก่อนปี พ.ศ. 2523 รัฐธรรมนูญยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับศาล ศาลเป็นเพียงกรมหนึ่งในกระทรวงยุติธรรม และแยกเป็นอิสระเมื่อปี พ.ศ. 2546 การแต่งตั้งประธานศาลประชาชนสูงสุดต้องเสนอให้สภาแห่งชาติเห็นชอบ ศาลชั้นต้นมีในทุกแขวง (จังหวัด) รวม 17 แขวง (จังหวัด) 1 นคร และมีอยู่ในเขตอีก 39 เขต ผู้พิพากษามาจากการคัดเลือกจากสภา ต่อมาในปี พ.ศ. 2552 มีการปฏิรูประบบศาล โดยเน้นให้ศาลประชาชนสูงสุดให้ความคุ้มครอง และได้เปลี่ยนชื่อศาลอุทธรณ์มาเป็นศาลประชาชนภาค และได้รวมเอาศาลประชาชนเมืองทั่วประเทศแล้วจัดตั้งเป็นศาลประชาชนเขตรวม 39 เขต ทั่วประเทศ พร้อมกันนั้นก็ได้เพิ่มสิทธิอำนาจให้ศาลประชาชนภาค และศาลประชาชนเขตมีอำนาจในการพิจารณาคดีมากยิ่งขึ้น[67]

4.2.2 อัยการ

องค์การอัยการประชาชน เป็นโครงสร้างคู่ขนานกับศาลประชาชน ประกอบด้วย องค์การอธิอัยการประชาชน เทียบได้กับอัยการสูงสุดของไทย องค์การอัยการประชาชนแขวง องค์การอัยการประชาชนนครหลวง องค์การอัยการประชาชนเมือง และองค์การอัยการทหาร โดยตำแหน่งอธิอัยการประชาชน

---

[67] กระทรวงยุติธรรม, *กกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 89-90

มีหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงานขององค์การอัยการทั้งหมด[68] พนักงานอัยการมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ โดยพนักงานอัยการจะมีอำนาจสูงสุดในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร สิ่งที่พนักงานอัยการทำการตรวจสอบ เช่น นิติกรรมสัญญาของหน่วยงานภายในประเทศที่ได้กระทำและมีการบัญญัติออกมา และพิจารณาว่าบทบัญญัตินั้นมีความสอดคล้องกับกฎหมายหรือขัดต่อกฎหมาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือไม่ อย่างไร เอื้อประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือไม่ หรือทำให้ประชาชนเสียประโยชน์จากการกระทำหรือไม่ เป็นต้น

ส่วนบทบาทในด้านการดำเนินคดีอาญา พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินการทางคดีอาญาของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งพนักงานอัยการจะเป็นคนควบคุมการดำเนินการสืบสวนและการสอบสวนในทุกขั้นตอน และการออกหมายทางอาญา หมายจับหมายค้น ทุกหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา พนักงานอัยการต้องเป็นผู้ดำเนินการในการพิจารณาออกหมายจับ หมายค้น นอกจากนี้พนักงานอัยการยังมีอำนาจในการตรวจสอบสถานที่ควบคุมต่างๆ ได้อีกด้วย[69]

4.3 การดำเนินคดีอาญา

4.3.1 การจับ

การบังคับใช้กฎหมายในขั้นตอนการจับกุมตัวผู้กระทำผิดในลาว มีอัยการหรือศาลเข้ามาควบคุมตรวจสอบการใช้มาตรการดังกล่าว โดยอัยการหรือศาลเป็นผู้ออกหมายจับแล้วแต่กรณี เว้นแต่กรณีเป็นความผิดซึ่งหน้าและเร่งด่วน เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมาย[70] อัยการเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายโดยทั่วไปในสังคม และศาลถือว่าเป็นองค์กรกลางที่ทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ดังนั้น บุคคลที่จะถูกจับเพื่อการสอบสวนตามกฎหมายของลาว ได้แก่ บุคคลที่ถูกจับโดยไม่มีหมายจับ เป็นกรณีกระทำความผิดซึ่งหน้าหรือกรณีเร่งด่วน หรือบุคคลที่ถูกจับตามหมายจับ

---

[68] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*, หน้า 68.

[69] พัชรา สินลอยมา และคณะ, *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*, งานวิจัยได้รับการสนับสนุนโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม, 2555, หน้า 187.

[70] “ Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 62 Arrest,” in *Justice System and National Police Handbook Volume 1 Strategic Information and Regulations* (USA: International Business Publication, 2014), p. 129.

การออกหมายจับผู้ต้องหานั้น อาจแบ่งออกได้เป็นกรณี ดังนี้[71]

1) การจับในกรณีปกติ เป็นการเสนอขอให้อัยการหรือศาลออกหมายจับ คือ ก่อนที่จะจับผู้ต้องหาต้องมีหมายจับ และขณะจับผู้ต้องหาเจ้าหน้าที่ผู้จับต้องแสดงหมายจับให้ผู้ต้องหาดู พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลของการจับให้ผู้ถูกจับทราบด้วย

2) การจับในกรณีที่การกระทำผิดซึ่งหน้า และในกรณีเร่งด่วน ไม่จำเป็นต้องมีหมายจับของอัยการหรือศาลก็ได้ เมื่อจับแล้วอัยการจะมีการตรวจตราเหตุผลแห่งการจับภายใน 24 ชั่วโมง หลังการจับหากไม่มีเหตุผลอัยการต้องออกคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหาในทันใด ในกรณีที่การจับนั้นได้กระทำไปโดยชอบด้วยกฎหมาย อัยการก็จะออกหมายขังให้ตำรวจจึงจะมีอำนาจควบคุมหรือกักขังผู้ถูกจับตามกฎหมายต่อไป

ไม่ว่าจะเป็นการจับในกรณีใดก็ตาม เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรายงานให้อัยการทราบภายใน 24 ชั่วโมง และต้องสอบคำให้การผู้ถูกจับภายใน 48 ชั่วโมง พร้อมทั้งลงความเห็นว่า จะปล่อยตัวหรือฝากขังแล้วเสนอขอหมายปล่อยหรือหมายขังจากอัยการ[72] เมื่อได้รับคำเสนอจากเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือจากพนักงานสอบสวนที่สังกัดอัยการแล้ว อัยการต้องสั่งคดีภายใน 24 ชั่วโมง ว่าจะออกหมายปล่อยหรือออกหมายฝากขัง และการจับในทุกกรณีหลังจากจับแล้วต้องแจ้งให้ครอบครัวที่ทำงานของผู้ถูกจับทราบภายใน 48 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการจับตามกฎหมายของลาว หากเป็นการจับในกรณีปกติทั่วไปหรือการจัดการตามหมายจับจะเป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายคดีอาญา แต่ในกรณีที่เห็นสมควรอัยการจะเข้าร่วมดูแลและใช้กำลังพลของแผ่นดินหน่วยงานใดก็ได้ การใช้มาตรการในการจับโดยปกติแล้วจะไม่ใช้กำลังหรืออาวุธในการจับก่อน แต่จะใช้เฉพาะเมื่อมีพฤติการณ์พิเศษที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อจับผู้ต้องหาหรือป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันตน หรือป้องกันบุคคลอื่น หรือเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งการใช้กำลังในการจับนี้จะหลีกเลี่ยงไม่ให้บุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บ

4.3.2 การสอบสวน

การดำเนินคดีของลาว การสอบสวนฟ้องร้องคดีอาญาไม่ได้แยกออกจากกัน เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นหน่วยงานที่เริ่มการสอบสวนได้ก่อน คือ ตำรวจ โดยมีอัยการเป็นผู้มีอำนาจออกหมายและคอยแนะแนวทางในการสอบสวน เนื่องจากอัยการเป็นผู้วินิจฉัยสั่งคดี แต่ในกรณีจำเป็นหรือเห็นตามสมควรอัยการจะเป็นผู้เริ่มการสอบสวนก็ได้ โดยถือว่าเป็นอำนาจของอัยการ เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น เจ้าพนักงานต้องทำการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอ หากเชื่อว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิด อัยการต้องฟ้องคดีต่อศาลทุกคดี และจะถอนฟ้องไม่ได้ ดังนั้น เมื่อเจ้าพนักงานได้สอบสวนเสร็จแล้ว พยานหลักฐานที่จะใช้ยืนยันผู้ต้องหาต้องแน่นแฟ้น เพื่อให้ศาลเห็นว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิดจริง จึงจะมีการแจ้งข้อหากับผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหา เพราะลาวถือว่าการตกเป็นผู้ต้องหา จะทำให้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น ได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วย จึงจำเป็นต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้มาซึ่งความจริงมากที่สุด

---

[71] Ibid.

[72] Ibid.

กระบวนการดำเนินคดีมีการแยกการใช้อำนาจและตรวจสอบถ่วงดุลกัน โดยศาลหรืออัยการเป็นผู้ออกหมาย ส่วนตำรวจมีอำนาจหน้าที่ใช้กำลังจัดการตามหมาย ซึ่งมีการตรวจสอบการจัดการตามหมายโดยอัยการหรือศาลในฐานะผู้ออกหมายอาญา เมื่อศาลประทับฟ้องแล้วอำนาจออกหมายอาญาของอัยการในคดีนั้นก็จะสิ้นสุดไปโดยปริยาย และจะกลายเป็นอำนาจหน้าที่ของศาล

การสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของลาว หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการดำเนินคดีอาญา ซึ่งเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน พนักงานสอบสวน ได้ดำเนินการกับความผิดที่ได้กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริง พิสูจน์ความบริสุทธิ์หรือความผิด และเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องให้ศาลพิจารณาลงโทษตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย การสอบสวนต้องกระทำไปด้วยความบริสุทธิ์ เป็นกลางและยุติธรรมในการแสวงหาพยานหลักฐานด้วยวิธีที่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องยึดหลักการฟังความทุกฝ่าย เงื่อนไขที่จะมีคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวน มีดังนี้[73]

1) มีคำฟ้องร้อง หรือการแจ้งความของบุคคลหรือองค์กรเกี่ยวกับการกระทำผิด คำฟ้องร้องหรือการแจ้งความให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรืออัยการประชาชน

2) มีการเข้ามอบตัวของผู้กระทำผิด

3) พบการกระทำผิด โดยพนักงานสืบสวนสอบสวน หรืออัยการประชาชน

ในขณะพิจารณาคดีหากศาลประชาชนพบหลักฐานในการกระทำผิดใหม่ ก็มีสิทธิเสนอให้เปิดการสืบสวนสอบสวนคดีดังกล่าวได้

ตำรวจและอัยการเป็นผู้มีหน้าที่สอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในสังคม หากมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น ตำรวจเป็นองค์กรแรกในกระบวนการยุติธรรมที่รับผิดชอบโดยตรงในการสอบสวนคดีอาญา ซึ่งตำรวจหรืออัยการต้องออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวนอันเป็นการเริ่มต้นคดีอาญาตามเขตอำนาจของตน ในคำสั่งนั้นต้องระบุวันเวลาและสถานที่ออกคำสั่ง ชื่อ นามสกุล หน้าที่ ตำแหน่งของผู้ออกคำสั่งและผู้สอบสวน สาเหตุและเงื่อนไขในการเปิดการสืบสวนสอบสวน สถานที่กระทำผิด และมาตราของกฎหมายอาญา[74]

เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น พนักงานสืบสวนสอบสวนของตำรวจ เป็นองค์กรแรกในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบในการสอบสวนคดีอาญา ซึ่งในชั้นสอบสวน องค์กรสืบสวนสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ดังนี้[75]

---

[73] “Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 36.

[74] “Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 37.

[75] “Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 22.

1) รับและบันทึกการแจ้งความเกี่ยวกับการกระทำผิด

2) รายงานให้อัยการประชาชนทราบเกี่ยวกับการกระทำผิด

3) ออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวน และส่งคำสั่งฉบับสำเนาให้อัยการในทันที

4) ดำเนินการสืบสวนสอบสวน

5) ใช้มาตรการป้องกันที่ระบุไว้ในกฎหมาย เช่น การควบคุมตัว การออกหมายจับ การออกหมายค้น การออกหมายปล่อยชั่วคราว และอื่นๆ

6) ขออุทธรณ์คำสั่งของอัยการประชาชน

7) สรุปผลการสืบสวนสอบสวน และสำนวนคดีส่งให้อัยการประชาชน

เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของพลเมือง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม และเพื่อให้การดำเนินคดีอาญาของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้รับแจ้งความเกี่ยวกับการกระทำผิด หรือพบเห็นร่องรอยของการกระทำผิด เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ต้องรายงานให้อัยการทราบในกำหนดเวลา 24 ชั่วโมง ถ้าหากเป็นคดีสำคัญต้องรายงานให้ทราบในทันที

กฎหมายกำหนดให้อัยการมีบทบาทมากในการสอบสวนคดี อัยการสามารถเริ่มต้นคดีได้เอง โดยไม่ต้องผ่านการสอบสวนโดยองค์กรตำรวจก็ได้ การทำงานของตำรวจเป็นการสอบสวนเพื่อช่วยเหลืออัยการในการค้นหาความจริงทุกคดีอาญาจะอยู่ภายใต้ความเห็นหรืออำนาจสั่งการของอัยการ ในลาวตำรวจจะทำการสอบสวนคดีทั่วๆ ไป ในขณะที่อัยการจะทำการสอบสวนคดีที่สำคัญๆ หรือคดีที่มีความซับซ้อน หรือคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชน

แม้กฎหมายจะบัญญัติให้อัยการมีอำนาจในการสอบสวนได้ก็ตาม แต่กฎหมายมิได้บังคับให้อัยการต้องทำการสอบสวนเองในทุกคดี ในทางปฏิบัติอัยการจะทำการสอบสวนเฉพาะเมื่ออัยการเห็นว่ามีความจำเป็นและเห็นตามสมควรเท่านั้น สำหรับตำรวจกฎหมายบัญญัติให้ต้องเริ่มทำการสอบสวนเมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น แต่ตำรวจจะไม่ได้ดำเนินการสอบสวนโดยลำพัง กฎหมายบัญญัติให้ตำรวจผู้ออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวนนั้น จะต้องสำเนาคำสั่งนั้นส่งให้อัยการในทันที หากคำสั่งนั้นไม่มีเหตุผลเพียงพออัยการก็จะออกคำสั่งลบล้างคำสั่งดังกล่าว[76] แสดงว่าการทำงานของตำรวจต้องประสานงานกับอัยการด้วย อัยการจะเป็นผู้กำหนดแนวทางการสอบสวนที่จำเป็นให้กับตำรวจ และเข้ามามีบทบาทเนื่องจากอัยการเป็นผู้มีความรู้ทางกฎหมายและเชี่ยวชาญในเรื่องการสอบสวนเป็นอย่างดี

4.3.3 การควบคุมตัว

การกักตัวผู้ต้องหา จะกระทำได้เมื่อมีข้อมูลหนักแน่นว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิดอาญาที่กฎหมายได้กำหนดโทษไว้ หัวหน้าองค์การสืบสวน-สอบสวน หรืออัยการประชาชน อาจจะออกคำสั่งกักตัวผู้ต้องหาไว้ได้ 48 ชั่วโมง ถ้าหากเห็นว่าไม่มีข้อมูลหรือพยานหลักฐานเพียงพอที่จะเปิดการสืบสวนสอบสวนได้ เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือพนักงานสอบสวน ต้องขอคำสั่งปล่อยตัวจากหัวหน้าองค์กรสืบสวน

---

[76] “ Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 37.

สอบสวน หรืออัยการประชาชน แล้วปล่อยตัวผู้ต้องหา พร้อมทั้งรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรให้อัยการประชาชนทราบในทันที ถ้าหากเห็นว่ามีข้อมูลหนักแน่น ที่ทำให้ออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวนได้ หัวหน้าองค์การสืบสวนสอบสวน ต้องออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวน และขอคำสั่งกักขังชั่วคราวจากอัยการประชาชน[77]

สิทธิของผู้ต้องหาที่อยู่ในอำนาจควบคุมของตำรวจหรืออัยการ เมื่อตำรวจได้จับผู้ต้องหาตามหมายจับ หรือได้รับตัวผู้ต้องหาที่ถูกจับตามหมายจับของอัยการหรือศาลแล้ว ตำรวจต้องแจ้งสิทธิและหน้าที่ให้ผู้ต้องหาให้ผู้ถูกจับทราบทันที ผู้ต้องหามีโอกาสต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ สิทธิและหน้าที่ของผู้ต้องหาหรือจำเลยมีดังนี้[78]

1) รับทราบและแก้ข้อกล่าวหา

2) เสนอพยานหลักฐาน

3) ยื่นคำร้องขอ

4) ตรวจดูเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดีหลังจากการสอบสวนได้สิ้นสุด

5) ขอและพบทนายความ หรือผู้ปกป้องอื่นในการต่อสู้คดี

6) เข้าร่วมในการไต่สวนคดีในที่ประชุมศาล

7) เสนอค้านตัวผู้พิพากษา อัยการประชาชน พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ผู้เชี่ยวชาญ หรือล่ามแปลภาษา

8) ร้องทุกข์ต่อการกระทำและคำสั่งของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน พนักงานสอบสวน อัยการประชาชน หรือศาลประชาชน ที่ตนเห็นว่าไม่ถูกต้อง

9) ออกความเห็นเป็นคนสุดท้ายในที่ประชุมศาล

10) ขออุทธรณ์ ขอลบล้างคำสั่งของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน พนักงานสอบสวน อัยการประชาชน หรือคำสั่ง คำชี้ขาด คำตัดสินของศาลประชาชน

พนักงานสอบสวนที่สังกัดอัยการหรือเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนที่สังกัดตำรวจ ผู้เริ่มสอบสวน มีอำนาจควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้เพื่อทำการสอบสวนได้ภายในกำหนดเวลาไม่เกิน 3 วัน (72 ชั่วโมง) แต่ต้องรายงานให้อัยการทราบภายในกำหนดเวลา 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาผู้ต้องหาเริ่มถูกจับภายในกำหนดเวลาไม่เกิน 3 วันนั้น เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือพนักงานสอบสวน ต้องเอาคำให้การของผู้ถูกควบคุมพร้อมลงความเห็นดังต่อไปนี้

1) ถ้าไม่มีเหตุให้เริ่มต้นคดีก็ต้องปล่อยตัวผู้ถูกควบคุมตัวไป แล้วรายงานให้อัยการทราบในทันที

---

[77] “ Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 61.

[78] “ Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 28.

2) ถ้าหากเห็นว่ามีสาเหตุให้ออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวนเพื่อเริ่มต้นคดีและมีความจำเป็นต้องควบคุมต่อไป หัวหน้าเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ต้องออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวนเพื่อเริ่มต้นคดีและขอหมายขังชั่วคราว (หมายฝากขัง) จากอัยการ สำหรับพนักงานสอบสวนก็ต้องขอหมายเปิดการสืบสวนสอบสวน และหมายฝากขังจากอัยการเช่นกัน

หลังจากได้รับคำเสนอขอฝากขังจากตำรวจหรือจากพนักงานสอบสวนแล้ว อัยการต้องสั่งคดีภายในกำหนด 24 ชั่วโมง ว่าจะปล่อยตัว หรือให้ฝากขัง

ในกรณีที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน เป็นผู้ออกคำสั่งเปิดหรือไม่เปิดการสืบสวนสอบสวนนั้น ต้องส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้อัยการในทันทีเพื่อตรวจสอบ ถ้าหากคำสั่งดังกล่าวไม่มีเหตุผลก็จะถูกลบล้างโดยอัยการ และในกรณีที่มีเหตุผลให้ออกคำสั่งเปิดการสืบสวนสอบสวน แต่เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ไม่ออกหมายเปิดการสืบสวนสอบสวนเพื่อเริ่มต้นคดี อัยการต้องออกหมายเปิดการสืบสวนสอบสวน เริ่มต้นคดีด้วยตนเอง แล้วเริ่มทำการสอบสวนโดยตนเอง หรือมอบให้พนักงานสอบสวน หรือมอบให้เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน เป็นผู้ดำเนินการแล้วแต่อัยการเห็นสมควร

ระยะเวลา 3 วัน เป็นระยะเวลาที่ถือว่าจำเป็นและเพียงพอสำหรับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในขอบเขตอำนาจควบคุมตัวของตำรวจและพนักงานสอบสวน หากมีการควบคุมตัวเกินระยะเวลาดังกล่าวโดยไม่มีการเสนอขอหมายฝากขังต่ออัยการแล้ว ถือว่าเป็นการควบคุมที่มิชอบด้วยกฎหมาย อัยการต้องออกหมายปล่อยตัวผู้ต้องหาทันที การให้ระยะเวลาควบคุมตัวผู้ต้องหาในชั้นตำรวจและพนักงานสอบสวนไม่เป็นปัญหากับการสอบสวนของลาว เนื่องจากการสอบสวนของลาวจะเน้นการสืบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานให้ได้แน่ชัดก่อน จึงจะควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ในอำนาจรัฐ ซึ่งเมื่อผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานรัฐแล้วก็สามารถนำพยานหลักฐานที่รวบรวมมาก่อนหน้านั้นส่งให้อัยการพิจารณาสั่งคดีต่อไป

ภายหลังเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน (ตำรวจ) ควบคุมตัวผู้ต้องหาครบกำหนด 3 วัน แล้วหากเห็นว่ามีความจำเป็นต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาเพื่อทำการสอบสวนต่อไป เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนที่สังกัดอัยการจะต้องยื่นคำร้องขอฝากขังต่ออัยการ และหลังจากได้รับคำร้องขอฝากขังแล้วอัยการต้องสั่งคดีภายในกำหนดเวลา 24 ชั่วโมง ว่าจะปล่อยตัวหรือให้ฝากขัง

ผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องขอขยายเวลาฝากขังต่ออัยการในลาว ได้แก่ หัวหน้าเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือพนักงานสอบสวน เนื่องจากการดำเนินคดีอาญาของลาวไม่มีการแบ่งแยกความรับผิดชอบในการสอบสวนและฟ้องร้องออกจากกันเหมือนกรณีของไทย ซึ่งการดำเนินคดีอาญาชั้นสอบสวนฟ้องร้องทั้งหมด อยู่ในความรับผิดชอบของอัยการฝ่ายเดียว โดยอัยการมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยสั่งคดี และดำเนินคดีในชั้นศาลและในชั้นบังคับคดีด้วย จึงต้องให้อัยการทราบและเข้าดูแลการสอบสวนตั้งแต่เริ่มต้น ดังนั้นอัยการลาวจึงมีหน้าที่ในการออกหมายอาญาและสอบสวนเอง กฎหมายของลาวจึงกำหนดให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนเท่านั้นที่มีอำนาจยื่นคำร้องดังกล่าวต่ออัยการ

หลังจากที่ได้รับคำเสนอขอขยายระยะเวลาในการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือขอฝากขัง โดยมีการแสดงเหตุและความจำเป็นแล้ว อัยการจะอนุญาตให้ขยายระยะเวลาคุมขังผู้ต้องหาได้ครั้งแรกไม่เกิน 3 เดือน นับตั้งแต่วันออกหมายขังเป็นต้นไป ถ้าหากเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนมีความจำเป็นที่ไม่อาจทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นได้ ภายใน 3 เดือน อาจยื่นคำเสนอต่ออัยการและแสดงให้อัยการเชื่อได้ว่ามีเหตุจำเป็น อัยการมีอำนาจให้ขยายกำหนดเวลาฝากขังออกไปอีกครั้งละไม่เกิน 3 เดือน แต่ระยะเวลาฝากขังทั้งหมดไม่ให้เกิน 1 ปี ถ้าหากเกินกำหนดระยะเวลา 1 ปี แล้ว ยังไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานเพียงพอให้ศาลพิพากษา อัยการต้องออกคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหาทันที

4.3.4 การปล่อยชั่วคราว

ระหว่างที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมในเขตอำนาจของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือพนักงานสอบสวน แล้วแต่กรณี ในระยะเวลาไม่เกิน 3 วัน ผู้ถูกควบคุมไม่มีสิทธิได้รับการประกันตัว เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าวหากให้ประกันตัวผู้ถูกควบคุมไปอาจจะเป็นการไม่สะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนในการสอบสวนหรือสอบปากคำผู้ถูกควบคุม กฎหมายจึงมิได้บัญญัติถึงการให้ประกันตัวในชั้นนี้

คดีที่อยู่ในเขตอำนาจของอัยการ หรืออยู่ในชั้นสอบสวนฟ้องร้อง หรือในชั้นก่อนการพิจารณาของศาลผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวอาจได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือให้ประกันตัวโดยอำนาจของอัยการเพียงผู้เดียว กฎหมายไม่อนุญาตให้ศาลเข้ามาเกี่ยวข้องในขั้นตอนดังกล่าว ภายหลังที่อัยการได้สั่งฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลและศาลได้ประทับรับฟ้องเรียบร้อยแล้ว เรียกว่าผู้ถูกกล่าวหาว่า “จำเลย” คดีอยู่ในอำนาจศาล จำเลยที่ถูกควบคุมตัวอาจได้รับการพิจารณาให้ปล่อยชั่วคราวโดยศาล ในขั้นตอนนี้กฎหมายไม่อนุญาตให้อัยการเข้ามาเกี่ยวข้องในการปล่อยชั่วคราวหรือให้ประกันแต่อย่างใด

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย ได้แก่ ผู้ต้องหาหรือจำเลย องค์กรที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ ตัวแทน หรือครอบครัวของผู้นั้น เงื่อนไขหรือเหตุแห่งการปล่อยชั่วคราว คือ หากเห็นว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไม่หลบหนี จะไม่ทำลายหลักฐาน จะไม่ไปกระทำผิดใหม่อีก จะไม่ไปทำร้ายผู้ถูกเสียหายหรือพยานบุคคล หรือผู้ต้องหาจะไม่ถูกทำร้ายจากบุคคลอื่น ก็จะได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

4.3.5 การฟ้องคดีต่อศาลในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การดำเนินคดีอาญา ตำรวจหรืออัยการมีหน้าที่ต้องสอบสวนคดีที่ขึ้นเองโดยลำพังเมื่อทราบว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจะได้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหรือไม่ เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว หากมีเหตุผลเชื่อว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำผิดและสามารถฟ้องได้ อัยการมีหน้าที่ต้องฟ้องผู้ต้องหา และเมื่อฟ้องแล้วจะยุติด้วยการถอนฟ้องไม่ได้ ถ้าหากอัยการไม่ฟ้องคดีก็ถือว่าไม่มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น ในฐานะเป็นผู้ติดตามตรวจตราการบังคับใช้กฎหมาย อัยการมีอำนาจสั่งได้ว่ามีหรือไม่มีการกระทำผิด และฟ้องให้ศาลพิพากษา การพิจารณาของอัยการจะต้องเป็นไปตามกฎหมายเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่มีเหตุผลน่าเชื่อว่าบริสุทธิ์จะไม่ถูกฟ้องดำเนินคดี และในขณะเดียวกัน

ก็เป็นการดำเนินการให้ผู้มีเหตุผลน่าเชื่อว่ากระทำความผิดต้องถูกฟ้องเพื่อให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีลงโทษผู้นั้น

4.3.6 ปัญหาของกระบวนการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนในลาว

ลาวยังมีข้อจำกัดหลายประการในการพัฒนาประเทศ ทำให้กระบวนการยุติธรรมยังมีข้อขัดข้อง สรุปได้ดังนี้[79]

1) ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา โดยร้อยละ 80 เป็นพื้นที่ชนบท ซึ่งยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น ถนน น้ำประปา มีอย่างจำกัด ทำให้เศรษฐกิจของประเทศยังไม่พัฒนาเป็นอุปสรรคต่อการตระหนักถึงนโยบายของรัฐบาลในแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นอุปสรรคของรัฐบาลที่พยายามทำให้คนหลายเชื้อชาติได้ใช้บริการสาธารณะอย่างเพียงพอ และการสนับสนุนและคุ้มครองสิทธิของประชาชน การยกระดับคุณภาพชีวิต

2) การตระหนังถึงและความเข้าใจกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายของประเทศของเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชนในภูมิประเทศอันห่างไกลหรือในชนบท มีข้อจำกัดเนื่องจากระดับการศึกษาต่ำ

3) ปัญหาในเรื่องของความเชื่อและความล้าหลังของประชาชนที่ยังคงมีอยู่ในหลายๆ พื้นที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการรับประโยชน์ของประชาชนในด้านการบริการสาธารณะที่เกี่ยวกับการศึกษาและฐานข้อมูลที่จำเป็น

4) ผลกระทบทางด้านลบของโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากรและเกิดช่องว่างระหว่างคนจนและคนรวย ซึ่งเป็นสาเหตุให้ประชาชนไม่ได้รับสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 แนวความคิดการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในลาว

เนื่องจากลาวปกครองด้วยระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ แนวความคิดเกี่ยวกับการสร้างหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ในสังคม จึงมีลักษณะแตกต่างจากประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันเนื่องมาจากอุดมการณ์ทางการเมืองการปกครองและประเพณีทางกฎหมายที่แตกต่างกัน

---

[79] The National Report of the Lao People's Democratic Republic under the Universal Periodic Review Prepared and Drafted in Accordance with the General Guidelines Stipulated in Resolution 5/1 of 18 June 2007 and Decision 6/102 of 27 September 2007 of the Human Rights Council. อ้างถึงใน รายงานการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน, หน้า 104-105

ในประเทศที่ปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ความยุติธรรมทางการเมือง (Political Justice) มีนัยว่ามีความเป็นไปได้ที่จะมีความยุติธรรมประเภทหนึ่งซึ่งแยกออกจากปทัสถานของความเป็นกลางเท่าเทียมกัน และผูกพันเข้ากับรูปแบบบางประการของการที่ต้องเอนเอียงไปซึ่งถูกกำหนดโดยการเมืองที่เป็นอิทธิพลของผู้มีอำนาจทางการเมือง ในระบบกฎหมายของประเทศสังคมนิยม (Socialist Law) ความยุติธรรมจึงมี 2 ลักษณะ คือ การบังคับใช้กฎหมายเป็นกรณีทั่วๆ ไป และกรณีที่ผลประโยชน์ของรัฐจะต้องมาก่อนและเข้าแทนที่ความยุติธรรมแบบประเพณี[80] ดังนั้น การดำเนินการต่างๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในรูปแบบของกองกำลังป้องกันความสงบ จึงเน้นการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งความมั่นคงเป็นสำคัญ การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะของลาว เป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยงานปกครองในท้องถิ่น และประชาชน เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นชุมชน การป้องกันภัยรุกรานที่จะกระทบความมั่นคงของชาติ เป็นสำคัญ

เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจของลาว สภาพพื้นที่ยังเป็นเขตชนบทห่างไกล ประชาชนยังมีฐานะยากจนและขาดการศึกษา ภารกิจของกองกำลังป้องกันความสงบ จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนในท้องถิ่น ปลุกระดมมวลชน เสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการรักษาความสงบของชาติ ด้วยการลงพื้นที่เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกับประชาชนอย่างสนิทแน่น ตำรวจมีบทบาทในการเข้าไปสร้างความเข้าใจ และส่งเสริมให้ประชาชนช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น โดยร่วมกับอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างชีวิตใหม่ ทำให้มีชีวิตที่อบอุ่น[81]

ภาพที่ 3.4.32 เจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังป้องกันความสงบ ลงพื้นที่ชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนชาวลาว

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

---

[80] Harry R. Dammer and Jay S. Albnese, *Comparative Criminal Justice Systems*, P. 56

[81] รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

จากประวัติศาสตร์ที่ลาวเคยตกอยู่ใต้การปกครองของฝรั่งเศส การต่อสู้เพื่อปลดปล่อยให้ลาวเป็นประเทศเอกราช จนกระทั่งเมื่อเกิดสงครามอินโดจีน แม้ว่าอำนาจของฝรั่งเศสจะถอยออกไปจากภูมิภาค แต่ก็ยังมีการต่อสู้ช่วงชิงอำนาจระหว่างกลุ่มต่างๆ ภายในประเทศ โดยมีการแทรกแซงจากภายนอก และเมื่อได้เปลี่ยนการปกครองเป็นแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ บทเรียนในอดีตจึงทำให้ลาวเห็นว่าจำเป็นต้องมุ่งสร้างความมั่นคงของชาติและป้องกันภัยจากศัตรูภายนอก การมีส่วนร่วมระหว่างกองกำลังป้องกันความสงบกับส่วนปกครองท้องถิ่นและประชาชน จึงมีเป้าหมายที่ต้องการเข้าถึงและควบคุมพื้นที่ต่างๆ ผ่านการสร้างความสัมพันธ์โดยใกล้ชิดกับประชาชนที่อยู่ห่างไกล

ภาพที่ 3.4.33 เจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังป้องกันความสงบ พูดคุยทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อรัฐ ส่งผลให้เกิดความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ปัจจัยส่วนหนึ่งก็มาจากสภาพสังคมที่ไม่ซับซ้อน จำนวนประชากรไม่มาก ชาวลาวในพื้นที่ต่างๆ จะทำหน้าที่เป็นหูเป็นตาให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หากมีคนต่างถิ่นเข้ามา ประชาชนในพื้นที่จะสามารถรู้และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่ทางราชการได้อย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 3.4.34 เจ้าหน้าที่ตำรวจลาวขณะทำกิจกรรมกับชาวบ้านในชุมชน

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความมั่นคงของชาติและความปลอดภัยของประชาชน นอกจากการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังป้องกันความสงบแล้ว ยังมีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างการกินดีอยู่ดี และการทำให้ความสัมพันธ์ของครอบครัว และระหว่างครอบครัวต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่น มีความแนบแน่น เป็นสิ่งเชื่อมโยงทำให้เกิดความสงบเรียบร้อย ด้วยความเป็นห่วงเป็นใยของอำนาจการปกครอง เพื่อร่วมกันสร้างเงื่อนไขเพื่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน[82]

ภาพที่ 3.4.35 เจ้าหน้าที่ตำรวจลาวขณะทำกิจกรรมกับชาวบ้านในชุมชน

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

[82] รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

5.2 การมีหุ้นส่วนเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน

ประชาชนในพื้นที่ชุมชนของลาว มีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยโครงสร้างหน่วยงานตำรวจของลาว ซึ่งมีหน่วยงานตำรวจระดับล่างสุด คือ ตำรวจระดับเมือง หรือเทียบเท่าอำเภอของไทย การปฏิบัติหน้าที่จะแบ่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 - 3 นาย รับผิดชอบดูแลกลุ่มหมู่บ้าน โดยมีตำรวจบ้านซึ่งเป็นราษฎรอาสาสมัครในหมู่บ้านเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ตำรวจบ้านสามารถพกพาอาวุธปืนของทางราชการในระหว่างออกตรวจตราป้องกันเหตุได้ แต่จะต้องส่งคืนเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ และการออกตรวจต้องปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ[83]

การป้องกันอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน หากมีคดีหรือข้อพิพาทเกิดขึ้น จะแจ้งเหตุต่อนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) หรือ ตำรวจบ้าน เพื่อให้เข้ามาช่วยไกล่เกลี่ย หากตกลงกันได้คดีก็ยุติไป หากตกลงกันไม่ได้หรือเป็นคดีร้ายแรง จะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเมือง ให้เข้ามาดำเนินการ หรือหากตำรวจเมืองยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ก็อาจจะต้องแจ้งตำรวจระดับแขวงเพื่อดำเนินการ

ภาพที่ 3.4.36 การปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจลาวในพื้นที่

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

5.3 ช่องทางการทำความเข้าใจกับประชาชนชาวลาว

เครื่องมือที่สำคัญของกองกำลังป้องกันความสงบลาว ในการประชาสัมพันธ์และการทำความเข้าใจกับประชาชนลาว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ความสงบ ซึ่งมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง ผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองกำลังป้องกันความสงบ เป็นหนังสือพิมพ์ของทางราชการโดยกรมโฆษณา กองกำลังป้องกันความสงบ ที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะ

[83] สัมภาษณ์คนไทยท่านหนึ่งของปิดนาม ที่เคยอาศัยและไปทำธุรกิจในสาธารณะประชาชนลาว

ภาพที่ 3.4.37 หนังสือพิมพ์ความสงบ ของกระทรวงป้องกันความสงบลาว

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

นอกจากนี้ ยังมีสื่ออื่นๆ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ป้องกันความสงบ ซึ่งออกอากาศรายการข่าวของกองกำลังป้องกันความสงบ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวาง

ภาพที่ 3.4.38 การผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์ช่องป้องกันความสงบ

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

กองกำลังตำรวจลาว ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงป้องกันความสงบ (Ministry of Public Security) ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน ค.ศ.1957[84] หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกับองค์การตำรวจสากล คือ กองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (The INTERPOL National Central Bureau - NCB) หรือตำรวจสากลเวียงจันทน์ (INTERPOL Vientiane) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตำรวจสากลเวียงจันทน์ ทำหน้าที่สนับสนุนในการให้คำปรึกษาหัวหน้าตำรวจลาว ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านการข่าวเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ตำรวจสากลเวียงจันทน์ปฏิบัติงานร่วมกับประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล ในการป้องกันและการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมองค์กรข้ามชาติและสนับสนุนการสืบสวนคดีภายในประเทศที่ต้องดำเนินการออกไปภายนอกประเทศ มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากกว่า 20 นาย[85]

ภาพที่ 3.4.39 การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจลาวกับเจ้าหน้าที่องค์การตำรวจสากล

ที่มา: จาก https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Laos/Laos/5. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

[84] INTERPOL, *Laos* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Laos [2018, Fabuary 25]

[85] Ibid

นอกจากความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากลเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติโดยการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารกับสมาชิกประเทศต่างๆ แล้ว กองกำลังตำรวจลาวยังได้รับการสนับสนุนอื่นๆ จากองค์การตำรวจสากลอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนในด้านเทคนิคและการฝึกอบรม เช่น ในปี ค.ศ. 2016 ลาวทำหน้าที่เป็นประธานอาเซียนและจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนที่นครหลวงเวียงจันทร์ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของลาว ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดระบบรักษาความปลอดภัยการประชุมดังกล่าว การปฏิบัติการอยู่ภายใต้โครงการบริหารจัดการชายแดนและการอพยพระหว่างสหภาพยุโรปและอาเซียน 2 ขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL's EU - ASEAN Migration and Border Management Programme II) มีการจัดทีมเจ้าหน้าที่สนับสนุนการจัดงานขนาดใหญ่ขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL's Major Events Support Team - IMEST) เข้ามาเพื่อให้การฝึกอบรมและช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของลาวในการเตรียมการ การประสานงานและจัดการรักษาความปลอดภัยระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน

ภาพที่ 3.4.40 เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยระหว่างช่วงเวลาการประชุมสุดยอดอาเซียน 2016 โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การตำรวจสากล

ที่มา: จาก https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/News/2016/2016-114/114. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

หน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าหน้าที่ของกองบัญชาการหน่วยงานตำรวจสากลลาว (The INTERPOL National Central Bureau - NCB) ได้ร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อยกระดับการคัดกรองผู้โดยสารและการตรวจสอบเอกสารเดินทางที่สนามบินและจุดผ่านแดน โดยใช้ขีดความสามารถงานตำรวจระดับโลกขององค์การตำรวจสากล ซึ่งรวมถึงฐานข้อมูลและเทคโนโลยีที่สามารถนำเคลื่อนที่ไปได้ เรียกว่า MIND (Mobile INTERPOL Network Databases) เพื่อให้เข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าว

มีการตรวจสอบข้อมูลประมาณ 150,000 ครั้ง ผ่านฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลในระหว่างการปฏิบัติของทีมงานในช่วงเวลาดังกล่าว และสามารถตรวจพบภัยคุกคาม 8 กรณี ซึ่งเกี่ยวข้องกับเอกสารเดินทางที่ถูกโขมย และฐานข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมในระดับนานาชาติ หรือผู้ที่มีหมายจับจากประเทศอื่น การให้ความช่วยเหลือขององค์การตำรวจสากล ทำให้การประชุมสุดยอดอาเซียนในปี ค.ศ. 2016 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีเหตุการณ์ที่เป็นภัยคุกคามเกิดขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อกองกำลังตำรวจลาวเป็นอย่างยิ่ง [86]

ภาพที่ 3.4.41 เจ้าหน้าที่ตำรวจลาวปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อปี ค.ศ. 2016

ที่มา: จาก https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/News/2016/2016-114/01. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

จากการที่ลาวมีปัญหาเรื่องการค้ามนุษย์ และเป็นเส้นทางที่ขบวนการค้ายาเสพติดลักลอบขนยาเสพติดข้ามชาติ ลาวจึงมีความสัมพันธ์กับองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ UNODC รวมทั้งองค์การตำรวจสากล (INTERPOL) ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การปฏิบัติงานร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอีกด้วย

[86] Ibid.

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

ลาวได้เข้ามาเป็นสมาชิกของอาเซียน พร้อมกับพม่า ตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) วัตถุประสงค์ของลาวในการเป็นสมาชิกอาเซียน คือ ความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่ได้วางไว้[87] หลังจากนั้นในปี ค.ศ. 1998 ลาวก็ได้เข้าร่วมประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรือ ASEANAPOL เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1998 ซึ่งการประชุมได้จัดขึ้นที่ประเทศบรูไน[88]

ลาวเป็นหนึ่งในประเทศอาเซียน ซึ่งมีความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคโดยอาศัยเวทีอาเซียน เช่น การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crimes - AMMTC) ซึ่งมีการจัดขึ้นเป็นประจำ และในการประชุมครั้งที่ 9 ลาวก็เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2556 ณ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว นายทองสิง ทำมะวง นายกรัฐมนตรีลาวได้ยืนยันว่าปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเป็นความท้าทายและภัยคุกคามต่อสันติภาพในภูมิภาคและโลก ดังนั้น ความร่วมมือป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติระหว่างประเทศอาเซียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและแสดงให้เห็นถึงความสามัคคีและความเห็นพ้องเป็นเอกฉันท์ของอาเซียนในปัญหาดังกล่าว ซึ่งลาวให้คำมั่นว่าจะให้ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ อย่างใกล้ชิดในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของประชาชนเพื่อสันติภาพ เสถียรภาพและการพัฒนาของประเทศอาเซียนและประเทศต่างๆ ในโลก[89]

---

[87] อาเซียนประเทศลาว [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก http://www.uasean.com/kerobow01/51

[88] ASEANAPOL, *Chronology* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/chronology [2018, March 30]

[89] สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ, *เปิดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH

ภาพที่ 3.4.42 การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ครั้งที่ 9 เปิดการประชุมเมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2556 ณ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว

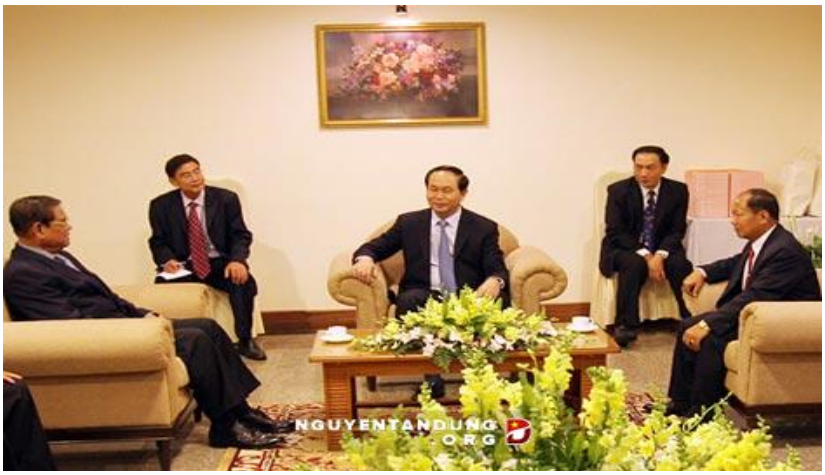

ที่มา: สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ, จาก http://vovworld.vn/th-th. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

นอกเหนือจากความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นผ่านเวทีของการประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน รวมทั้งเวทีการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL) ที่มีการจัดขึ้นเป็นประจำตามกำหนดแล้ว ประเทศที่มีพรมแดนติดกันบนคาบสมุทรอินโดจีนและมีพรมแดนติดกับลาว เช่น กัมพูชา เวียดนาม เมียนมาร์ และไทย ยังมีความสัมพันธ์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ดังเช่นกรณีความร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจของ กัมพูชา เวียดนาม และลาว โดยเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 พลเอกเจิ่นด่ายกวาง รัฐมนตรีกระทรวงรักษาความมั่นคงทั่วไปเวียดนาม ได้ให้การต้อนรับคณะผู้แทนระดับสูงจากกระทรวงมหาดไทยกัมพูชา นำโดย นายซาร์เค็ง รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี คณะผู้แทนระดับสูงกระทรวงป้องกันความสงบของลาว นำโดย พลจัตวา สมแก้ว สีลาวง รักษาการรัฐมนตรี ที่มาร่วมการประชุมรัฐมนตรีกัมพูชา ลาว เวียดนามเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ครั้งที่ 2 ที่จังหวัดเลิมด่ง ในการนี้รัฐมนตรีเจิ่นด่ายกวาง ได้กล่าวว่า เวียดนาม กัมพูชา และลาว เป็น 3 ประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์อันดีงาม ความสามัคคีมิตรภาพที่มีมาช้านาน สัมพันธไมตรีและความร่วมมือในทุกด้านในระยะยาวระหว่าง 3 ประเทศ โดยเฉพาะกองกำลังตำรวจ มหาดไทย และความมั่นคงของทั้ง 3 ประเทศนับวันยิ่งได้รับการขยายและเสริมสร้างภายหลัง การประชุมรัฐมนตรีครั้งแรก และแสดงความเชื่อมั่นว่าการประชุมครั้งที่ 2 นี้จะประสบความสำเร็จอย่างงดงาม มีส่วนร่วมผลักดันความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่าง 3 กระทรวง

ค้ำประกันความมั่นคงแห่งชาติและความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางสังคม มีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในแต่ละประเทศ[90]

ภาพที่ 3.4.43 ความร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจมหาดไทยและความมั่นคงเวียดนาม กัมพูชา และลาว เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

ที่มา : สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ, ความร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจมหาดไทยและความมั่นคงเวียดนาม กัมพูชา และลาว, จาก http://vovworld.vn/th-TH/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561

ที่ประชุมได้ออกแถลงการณ์ร่วม 8 ข้อเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจทั้ง 3 ประเทศในอนาคต โดยเน้นมาตรการขยายการประสานงานในการแก้ปัญหาของชาวเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ที่อยู่อาศัยในแต่ละประเทศ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การควบคุมการส่งออกนำเข้าในเขตชายแดน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อการรักษาความมั่นคงและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตชายแดนและเขตสามเหลี่ยมพัฒนาเวียดนาม ลาว กัมพูชา ตลอดจนการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจและปฏิบัติข้อตกลงเกี่ยวกับระเบียบการบริหารเขตชายแดน และข้อตกลงทวิภาคีและไตรภาคีเกี่ยวกับเขตชายแดน แถลงการณ์ร่วมดังกล่าวยังระบุว่า กองกำลังตำรวจทั้ง 3 ประเทศจะประสานงานกันอย่างใกล้ชิดในการค้นพบ ต่อสู้

[90] สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ, *ความร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจมหาดไทยและความมั่นคงเวียดนาม กัมพูชา และลาว* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH/

และป้องกันอาชญากรรมและแผนกุศโลบายที่มุ่งทำลายและสร้างความแตกแยกในความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนบ้านที่มีมาช้านานและดีงามระหว่างประชาชนทั้ง 3 ประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ[91]

ภาพที่ 3.4.44 การประชุมระดับรัฐมนตรีเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างกัมพูชา ลาว และเวียดนามครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นในเช้าวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ที่นครดาลัด จังหวัดเลิมด่ง ประเทศเวียดนาม

ที่มา : จาก http://vovworld.vn/th-th/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

โดยสรุป ความสัมพันธ์ระหว่างกองกำลังตำรวจลาว ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงป้องกันความสงบกับประเทศต่างๆ ในระดับภูมิภาค ได้ดำเนินความสัมพันธ์ผ่านเวทีอาเซียนและการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ ในภูมิภาคที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้จากความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ซึ่งลาวตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน จึงมีความสัมพันธ์กับประเทศที่มีพรมแดนติดกันโดยมีบริบททางประวัติศาสตร์และระบบการเมืองการปกครองที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกันอีกด้วย

6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

กระทรวงป้องกันความสงบแห่งสาธารณะประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับกระทรวงความมั่นคง แห่งสาธารณะรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมีความเป็นมาของความสัมพันธ์อันแนบแน่นตั้งแต่สมัยประธานโฮจิมินห์ และประธานไกสอน พมวิหาน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศเริ่มขึ้น

---

[91] สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ, *เวียดนาม ลาว และกัมพูชากระชับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-th/

ตั้งแต่ในอดีต ส่งผลต่อความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือให้ความช่วยเหลือกันในกิจการด้านความมั่นคงและการรักษาความสงบในหน้าที่ของตำรวจ[92]

ภาพที่ 3.4.45 ประธานประเทศเวียดนาม โฮจิมินห์ กับประธานประเทศลาว ไกสอน พมวิหาน

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

กระทรวงป้องกันความสงบของลาว และกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของเวียดนาม มีความสัมพันธ์ให้ความช่วยเหลือในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมอย่างใกล้ชิด มีการส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมและเยือนระหว่างสองประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อหารือร่วมกันในการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติ

ภาพที่ 3.4.46 การเยี่ยมเยือนกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงป้องกันความสงบ แห่งสาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ แห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ที่มา: รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

[92] รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

ความช่วยเหลือที่กระทรวงป้องกันความสงบลาวได้รับจากกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามที่สำคัญ คือ การให้ทุนการศึกษาในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนามเป็นประจำ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจลาวเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม รวมทั้งหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ จำนวนหลายนายในแต่ละปี

ภาพที่ 3.4.47 นักเรียนตำรวจลาว รุ่นที่ D25 จำนวน 29 นาย และนักเรียนตำรวจกัมพูชา รุ่นที่ D2 จำนวน 15 นาย ซึ่งจบการศึกษาในพิธีรับประกาศนียบัตรที่โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม

ที่มา : People's Police Academy Protal, Graduation Ceremony for students of course D38, D25 Laos and D2 Cambodia, [Online]. Available from: http://ppa.edu.vn/photo/graduation-ceremony-for-students-of-course-d38-d25-laos-and-d2-cambodia-254 [2018, March 30]

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจลาวกับไทย เนื่องจากเป็นประเทศที่มีพรมแดนติดกัน โดยปกติมีคนไทยและลาวเดินทางข้ามพรมแดนเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน ทั้งสองประเทศจึงมีความสัมพันธ์กันทั้งในระดับองค์การและระดับหน่วยงานพื้นที่ซึ่งติดต่อกันโดยตรง ในระดับนโยบายมีการประสานความร่วมมือกัน เช่น เมื่อวันที่ 27 - 29 มิถุนายน พ.ศ. 2559 คณะผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำโดย พลตำรวจเอกสุเทพ เดชรักษา ที่ปรึกษา (สบ 10) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เดินทางไปยังนครหลวงเวียงจันทน์ เข้าหารือกับคณะผู้แทนตำรวจสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นำโดย พลจัตวา ดร.ทองสะหวัน วงสะหวัด รองหัวหน้ากรมใหญ่ตำรวจลาว ในการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย - ลาว ครั้งที่ 4 ว่าด้วยความร่วมมือด้านกิจการตำรวจ ในการประชุมมีการหารือถึงแนวทางปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับทั้งสองประเทศ เช่น การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบเข้าเมือง การก่อการร้าย การลักลอบ

ค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชใกล้สูญพันธุ์ อาชญากรรมอื่นๆ ที่ส่งผลต่อชายแดนทั้งสองประเทศ รวมถึงแนวทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ระหว่างประเทศและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน[93]

ภาพที่ 3.4.48 การประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-ลาว ครั้งที่ 4 ว่าด้วยความร่วมมือด้านกิจการตำรวจ ระหว่าง วันที่ 27 - 29 มิถุนายน พ.ศ. 2559 ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา: ไทยรัฐออนไลน์, จาก https://www.thairath.co.th/content/650619. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561

ไทยกับลาวมีความสัมพันธ์ในด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยมีสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2541 การส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นมาตรการหนึ่งในเรื่องความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศในทางอาญาเพื่อประโยชน์ในการติดตามผู้กระทำผิดซึ่งหลบหนีไปต่างประเทศหรือการก่ออาชญากรรมข้ามชาติมาลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งโดยหลักแล้วเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในประเทศใดประเทศหนึ่งประเทศนั้นจะดำเนินการเพื่อเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

เมื่อมีการกระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นการกระทำความผิดโดยเป็นอาชญากรรมพื้นฐาน (Street Crime) อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime) หรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crime) หากอยู่ในเขตอำนาจของกฎหมายไทยอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วกฎหมายไทยก็สามารถเอาผิดหรือนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและรับโทษตามกฎหมายไทยได้ และเมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยได้หลบหนีออกนอกเขตอำนาจกฎหมายไทยแล้ว กระบวนการยุติธรรมไทยก็สามารถติดตามตัวบุคคลเหล่านี้มาลงโทษได้โดยวิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) โดยการขอความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาไปยังประเทศที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหลบหนีไปหรือพักอาศัยอยู่ ซึ่งความร่วมมืออาจเกิดจากการมีสนธิสัญญา

---

[93] ไทยรัฐออนไลน์, *ตร.ไทย-ลาวประชุมพร้อมรับมืออาชญากรรมข้ามชาติ,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/650619

แบบทวิภาคีระหว่างรัฐต่อรัฐ (Bilateral Treaties) หรือแบบพหุภาคีระหว่างกลุ่มประเทศ (Multilateral Treaties) หรืออย่างใดอย่างหนึ่งหรือในกรณีที่ไม่มีสนธิสัญญาต่อกัน ก็อาจมีความร่วมมือกันในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่อกันได้ โดยอาศัยหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ (Reciprocity) โดยผู้ที่อาจถูกส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดน ได้แก่

1) ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลในสัญชาติของประเทศผู้ร้องขอ กรณีนี้ถือเป็นหลักสากลที่ทั่วโลกยอมรับให้มีการส่งบุคคลในสัญชาติกลับมาดำเนินคดีในประเทศ เช่น คนไทยทำความผิดอาญาในประเทศไทยแล้วหลบหนีไปอยู่ในประเทศลาว ประเทศไทยก็ขอให้ประเทศลาว ส่งตัวคนไทยผู้นี้ข้ามแดนมาเพื่อพิจารณาคดีหรือเพื่อรับโทษตามคำพิพากษาของศาลไทยในประเทศไทยได้ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วประเทศผู้รับคำขอก็จะอนุญาตให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกลับประเทศตามคำขอ แต่หากเป็นบุคคลในสัญชาติของประเทศผู้รับคำร้องขอก็อาจพิจารณาไม่ส่งตัวบุคคลในสัญชาติของตนไปถูกดำเนินคดียังต่างประเทศก็ได้

2) ผู้กระทำผิดเป็นบุคคลในสัญชาติของประเทศผู้รับคำขอ เป็นกรณีที่บุคคลในสัญชาติของประเทศหนึ่งกระทำความผิดแล้วหลบหนีกลับไปยังประเทศของตน ตามหลักทั่วไปประเทศเจ้าของสัญชาติผู้กระทำความผิดจะไม่ยอมส่งตัวผู้กระทำความผิดนั้นกลับไปให้ประเทศอื่นพิจารณาพิพากษาคดี โดยยึดถือหลักที่ว่า “ไม่ยอมส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนให้ประเทศอื่น” ก็สามารถกระทำได้ เช่น คนไทยไปกระทำความผิดทางอาญา ณ ประเทศลาว แล้วหลบหนีกลับมายังประเทศไทย ประเทศไทยจะไม่ส่งคนไทยผู้นี้ข้ามแดนเพื่อไปให้ศาลประเทศลาวพิจารณาพิพากษาคดีก็กระทำได้

3) ผู้กระความผิดเป็นบุคคลในสัญชาติของประเทศที่สาม ในกรณีนี้ตามธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศ ประเทศผู้รับคำร้องขอจะต้องแจ้งให้ประเทศที่สามที่เป็นเจ้าของสัญชาติผู้กระทำผิดทราบเสียก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไป เพื่อรักษาสัมพันธไมตรีอันดีงามระหว่างประเทศ ซึ่งในทางปฏิบัติประเทศเจ้าของสัญชาติผู้กระทำความผิดก็จะสอบถามข้อเท็จจริงแห่งคดี แต่ไม่อาจห้ามมิให้ประเทศผู้รับคำขอส่งตัวข้ามแดนได้ ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้นั้น ต้องเป็นความผิดทางอาญาที่มีโทษทางตามกฎหมายให้ลงโทษประหารชีวิตจำคุก หรือทำให้ปราศจากเสรีภาพเป็นระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี ตามกฎหมายทั้งในประเทศผู้ร้องขอให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนและประเทศผู้รับคำร้องขอ และความผิดนั้นจะต้องไม่ขาดอายุความตามกฎหมายของประเทศที่ร้องขอ ประการสำคัญ คือ ความผิดนั้นต้องไม่ใช่ความผิดทางการเมือง หรือความผิดที่เกี่ยวกับศาสนา หลักการในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน ดังกล่าวข้างต้นกำหนดไว้ว่าแม้จะไม่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกันก็ตาม ถ้ารัฐบาลไทยเห็นสมควรก็อาจส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษข้ามแดนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอได้ แต่ความผิดที่จะให้มีการส่งตัวข้ามแดนนั้น จะต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายไทยกำหนดให้ลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี โดยจะต้องมีคำร้องขอจากรัฐต่างประเทศ มายังรัฐไทยและจะต้องมีหลักฐานประกอบคำร้องคือ ในกรณีที่ให้ส่งตัวบุคคลที่ต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำผิด ต้องมีสำเนาคำพิพากษาของศาลที่ได้พิจารณาคดีนั้น ในกรณีขอให้ส่งบุคคลซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดจะต้องมีหมายหรือสำเนาหมายสั่งจับของเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ในประเทศที่ร้องขอ

สำหรับหน่วยงานผู้ประสานงานกลาง คือ หน่วยงานผู้ประสานงานกลางที่เกี่ยวข้องกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (The Central Authority for Extradition) ซึ่งหน่วยงานผู้ประสานงานกลางของประเทศลาวจะขึ้นตรงกับสำนักงานอัยการสูงสุด (Office of the Supreme Public Prosecutor) โดยประเทศลาวยังไม่ออกกฎระเบียบเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประสานงานกลางให้กับประเทศไทยเพื่อเป็นแนวทางประสานงานแต่อย่างใด ซึ่งแนวทางปฏิบัติในการจัดทำคำร้องขอและการดำเนินการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับลาวนั้นได้ยึดถือหลักตามข้อกำหนดและแนวทางในสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาในภูมิภาคอาเซียน (The Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Among Like - Minded ASEAN Member Countries - MLAT ASEAN) โดยขั้นตอนและแนวทางดำเนินการสรุปได้ดังนี้[94]

1) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในฐานะภาคีจะต้องแต่งตั้งผู้ประสานงานกลาง ซึ่งในที่นี้ได้แก่สำนักงานอัยการสูงสุด

2) การประสานงานให้ผู้ประสานงานกลางติดต่อกันและกันโดยตรง แต่ถ้าประสงค์จะเลือกติดต่อกันโดยช่องทางการทูตก็ได้

3) คำร้องขอความช่วยเหลือจะต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือถ้าเป็นไปได้ทำโดยวิธีการใดๆ ซึ่งสามารถทำบันทึกเป็นหนังสือภายใต้เงื่อนไขที่ภาคีผู้รับคำร้องขอจะพิสูจน์ความถูกต้องแท้จริงได้ในสถานการณ์เร่งด่วนและซึ่งกฎหมายของลาวอนุญาตคำร้องขอความช่วยเหลืออาจทำด้วยวาจาก็ได้แต่ต้องยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 5 วัน

4) ผู้ประสานงานกลางจะต้องดำเนินการส่งคำร้องขอความช่วยเหลือทั้งมวลและการติดต่อใดๆ เกี่ยวกับการนั้น ในสถานการณ์เร่งด่วนและซึ่งกฎหมายของลาวอนุญาต คำร้องขอความช่วยเหลือและการติดต่อใดๆ เกี่ยวกับคำร้องขอนั้นอาจส่งไปโดยทางองค์กรตำรวจสากล (INTERPOL) หรือองค์กรตำรวจสากลอาเซียน (ASEANAPOL)

5) คำร้องขอความช่วยเหลือในทางอาญาจะต้องมีข้อมูลตามที่ภาคีผู้ร้องขอกำหนดเพื่อดำเนินการตามคำร้อง เช่น ชื่อหน่วยงานที่ร้องขอและเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ดำเนินการสืบสวนสอบสวน หรือกระบวนการทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอ วัตถุประสงค์ของคำร้องขอและลักษณะของความช่วยเหลือที่ประสงค์ รายละเอียดของลักษณะเรื่องทางอาญาและสถานะของเรื่องในปัจจุบันและคำแถลงสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รายละเอียดของความผิดที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอรวมทั้งอัตราโทษสูงสุด รายละเอียดข้อเท็จจริงที่กล่าวหาว่าเป็นการกระทำผิด เป็นต้น

---

[94] คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของพนักงานอัยการในการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.* กันยายน 2559. หน้า 194-195.

6) คำร้องขอให้ดำเนินการโดยทันทีตามวิธีการที่กำหนดโดยกฎหมายและวิธีปฏิบัติของภาคีผู้รับคำร้องขอ ภายใต้บังคับกฎหมายและวิธีปฏิบัติภายใน โดยผู้รับคำร้องขอจะต้องดำเนินการแทนผู้ร้องขอในกระบวนการใดๆ ทางอาญาตามคำร้องขอความช่วยเหลือ

7) ในกรณีไม่ได้รับความยินยอมจากภาคีผู้รับคำร้องขอหรือภายใต้การกำหนดเงื่อนไขอื่นใด ภาคีผู้ร้องขอจะต้องไม่ใช้หรือเปิดเผยหรือโอนไปซึ่งข้อสนเทศหรือพยานหลักฐานที่ภาคีผู้รับคำร้องขอจัดหาให้เพื่อวัตถุประสงค์นอกเหนือไปจากที่ระบุไว้ในคำร้องขอ

3.5 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สหพันธรัฐมาเลเซีย

1.สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

มาเลเซีย (Malaysia) เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกตั้งอยู่บนคาบสมุทรมลายูมีพรมแดนทิศเหนือติดไทย ทิศใต้ติดสิงคโปร์ ส่วนที่สองตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเกาะบอร์เนียว มีพรมแดนติดอินโดนีเซียและล้อมรอบบรูไน มาเลเซียมีพื้นที่ 328,550 ตารางกิโลเมตร ประชากร 31,187,260 คน[1] เมืองหลวง คือ กัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur) ใช้ภาษามาเลย์ (Bahasa Malaysia) เป็นภาษาราชการ[2] โดยมีภาษาอังกฤษใช้กันอย่างแพร่หลาย

ภาพที่ 3.5.1 แผนที่ประเทศมาเลเซีย

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_malaysia_6-161. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2561

ลักษณะภูมิอากาศของมาเลเซียตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศภาคพื้นสมุทร อากาศร้อนชื้นและฝนตกชุก อยู่ภายใต้อิทธิพลของกระแสลมจากมหาสมุทรอินเดียและทะเลจีนใต้[3] มาเลเซียเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดกับไทย และมีประวัติที่เกี่ยวพันมายาวนาน ด้วยรัฐกลันตัน ตรังกานู ไทรบุรี และปะลิส ในอดีตเคยเป็น

---

[1] The World Bank Open Data [Online]. 2016 Available from: https://data. worldbank. org/indicator/AG.LND.TOTL.K2 [2018, April 10]

[2] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสหพันธรัฐมาเลเซีย* (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 12.

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

ดินแดนของไทยที่ต้องยกให้อังกฤษในช่วงล่าอาณานิคม อีกทั้งดินแดนทางตอนใต้ของไทยในปัจจุบันยังคงใช้ภาษามลายูในการสื่อสารประจำวัน

มาเลเซียเป็นประเทศที่ประชากรมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและศาสนา ส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม (Multiculturalism) ประมาณร้อยละ 60 ของชาวมาเลเซียนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 32 เป็นชาวจีนซึ่งอาศัยอยู่ทางตอนใต้ของประเทศนับถือลัทธิเต๋าและศาสนาพุทธนิกายมหายาน ร้อยละ 8 เป็นชาวอินเดียที่นับถือศาสนาฮินดู[4] นอกจากนี้ ยังมีชนพื้นเมืองดั้งเดิมอีกประมาณ 25 เผ่า เช่น พวกอีบัน (Iban) ซึ่งเรียกอีกชื่อว่าชาวดายักทะเล (Sea Dayak) อยู่ในรัฐซาราวะก์ ชาวดายักทะเลอยู่ในบ้านที่เรียกว่า บ้านยาว (Long House) ซึ่งหลายครอบครัวอยู่ร่วมกัน ส่วนชาวดายักบก (Land Dayak) อยู่บนเขาบริเวณรัฐซาราวะก์ตะวันตก เป็นต้น[5]

ดินแดนที่เป็นประเทศมาเลเซียในปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งเกิดจากการขยายอำนาจของอาณาจักรปาเล็มบัง (Palembang) บนเกาะสุมาตราเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 7 ที่มีเขตแดนครอบคลุมแหลมมลายูด้วย เป็นอาณาจักรที่ได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย ต่อมาเมื่ออาณาจักรศรีวิชัยพ่ายแพ้แก่อาณาจักรมัชปาหิต (Majapahit) เจ้าชายปรเมศวร (Parameswara) แห่งราชวงศ์ปาเล็มบัง รวบรวมกำลังมาตั้งอาณาจักรซึ่งต่อมาเรียกว่าจักรวรรดิมะละกา (Melaka Empire) มะละกามีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่ดี คุมช่องแคบมะละกา ซึ่งอยู่ระหว่างคาบสมุทรมลายูกับเกาะสุมาตรา เป็นจุดจอดพักเรือเพื่อรอคอยลมมรสุมที่เหมาะกับทิศทางที่ต้องการ นอกจากนี้ยังอยู่ใกล้แหล่งสินค้าต่างๆ เช่น ดีบุก เครื่องเทศ ไม้เนื้อแข็ง การบูร หวาย ขี้ผึ้ง รังนก ซึ่งเป็นที่ต้องการมาก[6]

ปัจจัยหนึ่งที่มะละกาสามารถดึงดูดพ่อค้าชาวต่างชาติเข้ามาได้มาก คือ เรื่องความปลอดภัย โดยผู้ปกครองมะละกาสามารถควบคุมพวกโอรังลาอุต (Orang Laut) ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของทัพเรือมาตั้งแต่สมัยศรีวิชัย มีความจงรักภักดีต่อพระเจ้าปรเมศวรและผู้สืบเชื้อสาย สามารถจัดการกับพวกโจรสลัดในช่องแคบมะละกา ในขณะที่ในเมืองก็มีชาห์บันดา (Syahbandar) หรือผู้บังคับการท่าเรือ ชาห์บันดาเป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน มีหน้าที่ดูแลกิจการประจำวันและยุติความขัดแย้งในหมู่กะลาสีและพ่อค้าในกลุ่มของตน จัดการตลาดค้าและคลังสินค้า ชาห์บันดาในมะละกามี 4 คน คนหนึ่งรับผิดชอบพวกคุชราต (Gujarati) จากอินเดียตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นพวกที่มีมากที่สุด คนหนึ่งรับผิดชอบชาวดินเดียใต้และเบงกอลพร้อมด้วยพ่อค้าจากพะโคในพม่าและจากปากไช คนหนึ่งรับผิดชอบพวกที่มาจากชวา โมลุกกะ(Maluku) บันดา ปาเล็มบัง บอร์เนียวและฟิลิปปินส์ อีกคนรับผิดชอบพ่อค้าจากจามปา (เวียดนามตอนกลาง) จีน และเกาะริวกิว (อาจรวม

---

[4] เรื่องเดียวกัน, หน้า 41-43.

[5] ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์, “มาเลเซีย,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 142-143.

[6] เรื่องเดียวกัน, หน้า 145.

ชาวญี่ปุ่นด้วย) แต่สุดท้ายหากเกิดคดีทะเลาะวิวาท ประมุขของมะละกา จะเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย[7] นอกจากนี้ยังมีชาวจีนช่วยคุ้มครองมะละกาจากภัยคุกคามของอาณาจักรอยุธยาและจักรวรรดิมัชปาหิต

มะละกาเป็นศูนย์กลางที่สำคัญทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า และมีการเผยแผ่ศาสนาอิสลามจากทางตะวันออกกลางและผ่านทางอินเดีย มีชาวต่างชาติเข้ามาอยู่จำนวนมากและเป็นดินแดนที่ร่ำรวย จึงเป็นที่ต้องการของชาติตะวันตก โปรตุเกสเป็นชาติแรกที่เข้ามาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจุดประสงค์ทางการค้า การเผยแผ่คริสต์ศาสนา และสร้างเกียรติภูมิของประเทศ นำทัพเรือมายังมะละกาในปี ค.ศ. 1509 เรียกร้องอภิสิทธิ์ทางการค้าและสร้างป้อมปราการ แต่ถูกกองทัพมะละกาโจมตี ในปี ค.ศ. 1511 โปรตุเกสจึงนำกองทัพเรือที่ใหญ่กว่าเดิมมาโจมตีและได้รับชัยชนะ ทำให้เชื้อพระวงศ์ของอาณาจักรมะละกาหนีไปตั้งมั่นที่เมืองรีเอาบนเกาะเบินตัน (Bentan)[8]

ชาวตะวันตกชาติที่สองที่เข้ามาสร้างอิทธิพล คือ ฮอลันดาหรือดัตช์ (Dutch) ชาวดัตช์ก่อตั้งบริษัทอินเดียตะวันออกของฮอลันดาหรือวีโอซี (Dutch East India Company; Vereenigde Oostindische Compagnie - VOC) ในปี ค.ศ. 1602 สร้างทัพบกและทัพเรือของบริษัทสำหรับป้องกันบริษัทและขยายอำนาจไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชาวดัชต์ตีได้มะละกาจากโปรตุเกสใน ปี ค.ศ. 1641 ระหว่างที่ชาวดัชต์ครอบครองมะละกา มุ่งเน้นด้านการค้าเพียงอย่างเดียวโดยมิได้มุ่งเผยแผ่ศาสนาคริสต์แบบโปรตุเกส ทำให้ศาสนาอิสลามแผ่ขยายไปในคาบสมุทรมลายูโดยไม่มีอุปสรรค[9]

ชาวตะวันตกชาติที่สามที่เข้ามาสร้างอิทธิพล คือ อังกฤษ หลังจากอังกฤษชนะกองทัพเรืออันยิ่งใหญ่ของสเปน (Spanish Armada) ในปี ค.ศ. 1588 อังกฤษกลายเป็นมหาอำนาจทางทะเลและได้ก่อตั้งบริษัทอินเดียตะวันออก (East India Company) ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1600 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอิทธิพลอังกฤษในอินเดียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อังกฤษให้ความสนใจต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มมากขึ้นในคริสต์ศวรรษที่ 18 เนื่องจากต้องการดีบุกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งภาคตะวันตกของคาบสมุทรมลายูมีแหล่งแร่ดีบุกอยู่มาก นอกจากนี้อังกฤษได้ขยายการค้ากับจีน จึงต้องการสถานีการค้าที่สามารถเชื่อมโยงการขนส่งไปยังจีน รวมทั้งต้องการแผ่อิทธิพลเพื่อต่อสู้แข่งขันกับชาติตะวันตกอื่นๆ ในภูมิภาคนี้ อังกฤษได้เข้าครองอำนาจในมะละกาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1795[10] และพยายามขยายอิทธิพลไปในพื้นที่อื่นๆ

ในระหว่างที่อังกฤษครองอำนาจในมลายู มีการปกครองเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

1) สเตรตท์เซตเทิลเมนต์ (Strait Settlement) หรือนิคมช่องแคบ ประกอบด้วย สิงคโปร์ มะละกา และปีนัง ซึ่งอังกฤษปกครองโดยตรงและประกาศยกระดับเป็นอาณานิคมของกษัตริย์อังกฤษ (Crown Colony) ในปี ค.ศ. 1867

---

[7] วิทย์ บัณฑิตกุล, *มาเลเซีย* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์, 2555), หน้า 15-16.

[8] ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์, “มาเลเซีย,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน*, หน้า 149.

[9] เรื่องเดียวกัน, หน้า 151.

[10] เรื่องเดียวกัน, หน้า 158.

2) สหพันธรัฐมลายู (Federated Malay States) ประกอบด้วยรัฐเปอระก์ สลังงอร์ เนกรีเซมบีลัน และปะหัง ซึ่งปกครองทางอ้อม แต่ละรัฐมีข้าหลวงประจำรัฐและรัฐต้องยอมรับอำนาจรัฐบาลกลางที่กรุงกัวลาลัมเปอร์

3) รัฐนอกสหพันธ์ (Unfederate Malay) ได้แก่ รัฐยะโฮว์ เกดะห์ ปะลิส กลันตัน และตรังกานู ซึ่งอังกฤษปกครองทางอ้อมผ่านสุลต่านมลายูและที่ปรึกษาชาวอังกฤษ ดินแดนแถบนี้เคยอยู่ใต้อิทธิพลของสยาม

นอกจากนี้อังกฤษยังได้ครองดินแดนบนเกาะบอร์เนียว (Borneo) คือ รัฐซาราวัก ซาบาฮ์ และบรูไน ซึ่งปัจจุบันคือประเทศบรูไน

เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 หลังจากญี่ปุ่นเข้ายึดครองดินแดนคาบสมุทรมลายูระหว่าง ค.ศ. 1942 - 1945 ทำให้ชาวมลายูลดความเกรงกลัวอังกฤษและเกิดความคิดชาตินิยม ในขณะเดียวกันลัทธิคอมมิวนิสต์ก็ขยายตัวจากสหภาพโซเวียตมายังจีน ทำให้ชาวจีนในมลายูถูกเพ่งเล็ง กลุ่มชาวมลายูและชาวจีน เริ่มตระหนักความเป็นเชื้อชาติของตนเอง สิ่งนี้ก่อให้เกิดความแตกแยกและเป็นสาเหตุหนึ่งที่สิงคโปร์แยกตัวออกเป็นประเทศต่างหาก หลังสงครามในปี ค.ศ. 1946 ญี่ปุ่นได้กลับมาครองอำนาจในมลายู ตั้งสหภาพมลายา (Malaya Union) มีจุดมุ่งหมายให้คนทุกเชื้อชาติมีสิทธิเท่าเทียมกันแต่ถูกต่อต้าน ต่อมาในปี ค.ศ. 1948 จึงก่อตั้งสหพันธ์มลายา (Federation of Malaya) รัฐต่างๆ มีอำนาจปกครองที่แบ่งแยกกัน มีรัฐบาลแห่งสหพันธ์ซึ่งข้าหลวงอังกฤษเป็นหัวหน้าและชนเชื้อชาติมลายูจะได้สิทธิพิเศษคือ มีอำนาจทางการเมืองมากกว่าชนเชื้อชาติอื่นๆ รวมทั้งผู้ต้องการเอกราชสมบูรณ์จึงไม่ยอมรับสหพันธ์มลายา[11]

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดกลุ่มการเมืองคอมมิวนิสต์จีนมุ่งทำกิจกรรมทางการเมือง เผยแพร่อุดมการณ์และมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดตั้งประเทศมลายาคอมมิวนิสต์ที่เป็นอิสระ การต่อสู้ระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์กับรัฐบาลมลายา ทำให้ต้องประกาศภาวะฉุกเฉินเป็นเวลา 12 ปี ฝ่ายคอมมิวนิสต์ต่อสู้แบบกองโจรเพื่อต่อต้านรัฐบาลมลายา โดยอังกฤษส่งกองทัพของเครือจักรภพมาสนับสนุน การต่อสู้ทำให้เศรษฐกิจของมลายาตกต่ำมาก นายพลเซอร์แฮโรลด์ บริกส์ (Harold Briggs) วางแผนแก้ปัญหาคอมมิวนิสต์โดยการย้ายชาวจีนไร้ที่อาศัยประมาณ 500,000 คน ไปยังหมู่บ้านใหม่ซึ่งห่างจากป่าที่เป็นแหล่งที่พักอาศัยของจีนคอมมิวนิสต์ และให้สวัสดิการที่อยู่อาศัย โรงเรียน สถานพยาบาล น้ำประปา ไฟฟ้า เพื่อให้ชาวจีนดังกล่าวหันมาร่วมมือกับรัฐ นอกจากนี้ใช้วิธีส่งหน่วยรบไปตัดกำลังและแหล่งอาหารของฝ่ายคอมมิวนิสต์ อังกฤษใช้พลเมืองและตำรวจมากกว่าการใช้กำลังทหารในการปราบปรามคอมมิวนิสต์ ทำให้ทหารมีบทบาทน้อยกว่าตำรวจ นอกจากนี้ก็มีนโยบายของ นายพลเซอร์เจรัลด์ เทมเพลอร์ (Gerald Templer) แบ่งพื้นที่เป็นระดับความเข้มของปัญหา คือ พื้นที่สีดำ สีเทา และสีขาว ในพื้นที่สีดำรัฐจะเข้มงวดกับผู้อยู่อาศัย พื้นที่สีขาวจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ช่วงเวลาดังกล่าวทำให้จำนวนคอมมิวนิสต์ลดลงอย่างมาก[12]

---

[11] เรื่องเดียวกัน, หน้า 174.

[12] เรื่องเดียวกัน, หน้า 175-176.

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้เกิดกระแสให้ผู้คนที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของชาติอื่นสามารถเลือกวิถีชีวิตของตนเอง ก็คือ การเลิกล้มอาณานิคม เมื่อนายพลเจรัลด์ เทมเพลอร์ มาปกครองมาเลเซียในปี ค.ศ. 1952 ได้ประกาศว่ากำลังเตรียมการให้เอกราชแก่มลายา โครงการคืนเอกราชมีชื่อว่า “สหภาพมาลายาหรือ Malayan Union Plan (MUP)” ซึ่งต้องการให้สิทธิเท่าเทียมกันกับคนทุกกลุ่ม แต่ชาวมลายาไม่เห็นด้วยกับโครงการดังกล่าว เนื่องจากชาวมาเลย์ต่อต้านการให้สิทธิทางการเมืองเพิ่มขึ้นแก่ชนชาติที่อพยพมาจากที่อื่น เช่น จีน อินเดีย แต่กลุ่มคนดังกล่าวก็เห็นว่าพวกตนก็มีสิทธิอันชอบธรรมเพราะอยู่มาหลายชั่วคนมากกว่าชาวมลายูจากสุมาตราซึ่งมาทีหลัง และกลุ่มชาวจีนและอินเดียก็มีส่วนสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจให้แก่มลายา

ดังนั้น จึงเกิดองค์การของชาวมาเลย์เพื่อต่อต้านโครงการ MUP โดยเริ่มจากมุขมนตรีรัฐยะโฮร์เรียกว่า “Pan Malayan Malay Congress” ในขั้นแรก ต่อมาเปลี่ยนเป็นองค์การสหชาติมาเลย์ (The United Malay National Organization - UMNO) และโดยอังกฤษได้ยอมล้มเลิกโครงการ MUP และทำข้อตกลงกับ UMNO ในข้อตกลงว่าด้วยสหพันธรัฐมลายา (Federation of Malaya Agreement) คือ การรวมตัวกันเป็นสหพันธรัฐมาลายา (Federation of Malaya) ได้เอกราชสมบูรณ์เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม ค.ศ. 1957 มีจำนวน 11 รัฐ อยู่บนคาบสมุทรมลายู 10 รัฐ และดินแดนเป็นเกาะ 1 รัฐ คือ เกาะปีนัง ต่อมาผู้นำสหพันธรัฐมาลายา คือ ท่านตวนกู อับดุล ราห์มาน มีแนวความคิดที่จะรวมดินแดนที่อยู่ใกล้เคียง คือ เกาะสิงคโปร์ ซาบาห์ ซาราวัก และบรูไน เข้ามาอยู่ในสหพันธรัฐมาลายา แต่โครงการนี้บรูไนปฏิเสธที่จะเข้าร่วมด้วย ทำให้สหพันธรัฐมาเลเซีย มี 14 รัฐ และต่อมาเมื่อปี ค.ศ. 1965 สิงคโปร์ได้ประกาศถอนตัวออกจากสหพันธรัฐมาเลเซียมาเป็นประเทศเอกราช ทำให้สหพันธรัฐมาเลเซียมี 13 รัฐ[13]

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

มาเลเซีย มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 296,535.93 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP per capita) 9,508.2 ดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ร้อยละ 4.2 % ในปี ค.ศ. 2016[14]

มาเลเซียเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ เปลี่ยนจากการพึ่งพาการผลิตเหมืองแร่และการส่งออกสินค้าเกษตร เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ดีบุก และอื่นๆ เป็นประเทศที่มีรายได้หลักมาจากการผลิตสินค้าและบริการ โดยแหล่งอุตสาหกรรม

---

[13] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสหพันธรัฐมาเลเซีย*, หน้า 24-27

[14] The World Bank, World Bank Open Data [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG [2018, April 10]

ส่วนใหญ่อยู่ทางมาเลเซียตะวันตก ซึ่งผลิตอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์[15] สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ปาล์มน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ เคมีภัณฑ์ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันดิบ เครื่องจักร และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรและอุปกรณ์ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะ น้ำมันเชื้อเพลิง เหล็ก และเหล็กกล้าและน้ำมันดิบรถยนต์[16]

ภาพที่ 3.5.2 อาคารหอคอยคู่เปโตรนาส (Petronas Twin Towers) อาคารที่โดดเด่นของกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

ในปี ค.ศ. 1991 รัฐบาลมาเลเซียนำโดย ดร.มหาเธร์ มูฮัมมัด ได้ริเริ่มนโยบายการพัฒนาประเทศโดยกำหนด “วิสัยทัศน์ 2020” ในการมุ่งสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นประเทศที่มีรายได้สูงโดยมีรายได้มวลรวมประชาชาติ (Gross National Income - GNI) ต่อหัวประชากร 15,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี ต่อมาในปี ค.ศ. 2009 ในสมัยของรัฐบาลนายกรัฐมนตรี นาย ราจิบ ราซัค ได้ประกาศโครงการเปลี่ยนผ่านการปกครอง (The Government Transformation Programme (GTP) โดยมุ่งหวังว่าโครงการดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มาเลเซียบรรลุสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูงตามวิสัยทัศน์ภายใน ปี ค.ศ. 2020

---

[15] มาเลเซีย - ข้อมูลทางเศรษฐกิจ [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561. จาก http://www.aseaninfo.com/asean_members/malaysia_economics.html

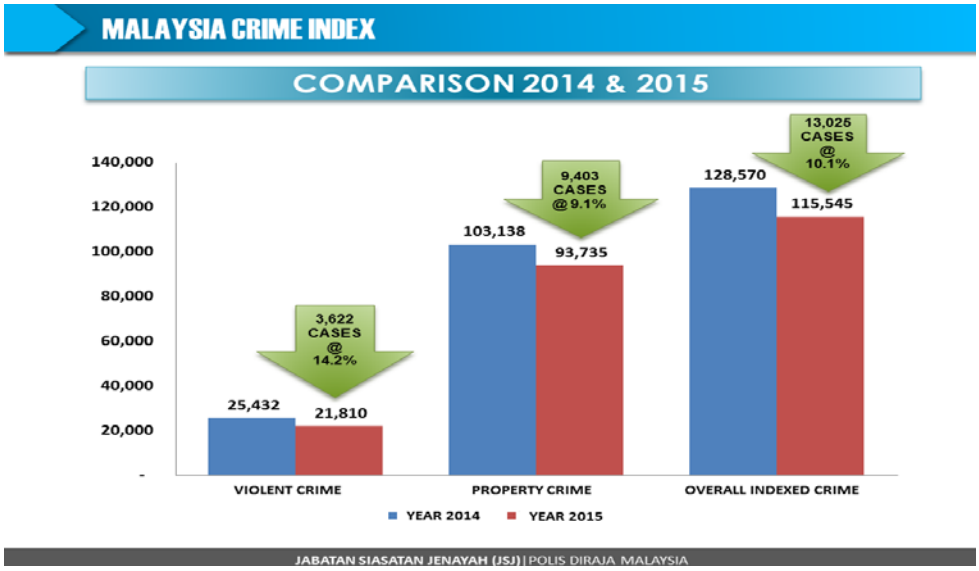
[16] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสหพันธรัฐมาเลเซีย*, หน้า 29.

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในประเทศ

1.3.1 สภาพอาชญากรรมทั่วไป

อาชญากรรมโดยทั่วไปในมาเลเซียคล้ายกับประเทศอื่นในลักษณะที่มีคดีเกิดขึ้นมากในพื้นที่เขตเมืองที่มีประชากรหนาแน่น และคดีเล็กๆ น้อยๆ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เป็นคดีที่เกิดขึ้นในสัดส่วนจำนวนมากกว่าคดีประเภทอื่น โดยคดีอุกฉกรรจ์เกิดขึ้นในสัดส่วนน้อย[17] แต่คดีอุกฉกรรจ์ก็สร้างความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมแก่ประชาชนได้มาก ในปี ค.ศ. 2015 มีคดีเกิดขึ้นในมาเลเซียทั้งหมด 115,545 คดี เมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. 2014 ลดลง 13,025 คดี คิดเป็นร้อยละ 10.1 โดยแบ่งเป็นคดีอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์ 93,735 คดี เมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ.2014 ลดลง 9,403 คดี คิดเป็นร้อยละ 9.1 และอาชญากรรมคดีอุกฉกรรจ์ 21,810 คดี เมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. 2014 ลดลง 3,622 คดี คิดเป็นร้อยละ 14.2 ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5.1 สถิติคดีอาญาของมาเลเซีย ปี ค.ศ. 2014 - 2015

ที่มา: Presentation by ACP Manoharan Kanapathy, Principal Assistant Director (Secretariat) Criminal Invetigation Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

[17] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Malaysia 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21370 [2018, April 10]

คดีอุกฉกรรจ์ที่เกิดขึ้นในสัดส่วนมากที่สุด ได้แก่ ปล้นทรัพย์เป็นแก๊งโดยไม่มีอาวุธ รองลงมาคือคดีทำร้ายร่างกาย ปล้น[ชิง]ทรัพย์โดยไม่มีอาวุธ และคดีข่มขืน ส่วนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่เกิดขึ้นในสัดส่วนมากที่สุด คือ โจรกรรมรถจักรยานยนต์ รองลงมาคือลักทรัพย์ในเคหสถาน ลักทรัพย์ และลักรถยนต์ รายละเอียดสถิติคดีอาญาในปี ค.ศ. 2014 และ ค.ศ. 2015 ปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.5.1 สถิติคดีอาญาของมาเลเซีย ปี ค.ศ. 2014 - 2015 จำแนกตามประเภทคดี

สถิติคดี	มกราคม-ธันวาคม			
	2014	2015	+/-	%
คดีอุกฉกรรจ์				
ฆ่า	510	498	-12	-2.4
ข่มขืน	2,289	2,047	-242	-10.6
ปล้นทรัพย์เป็นแก๊งมีอาวุธปืน	89	62	-27	-30.3
ปล้นทรัพย์เป็นแก๊งไม่มีอาวุธปืน	13,671	10,718	-2,953	-21.6
ปล้น[ชิง]ทรัพย์มีอาวุธปืน	23	14	-9	-39.1
ปล้น[ชิง]ทรัพย์ไม่มีอาวุธปืน	3,250	2,954	-296	-9.1
ทำร้ายร่างกาย	5,600	5,516	-84	-1.5
รวมคดีอุกฉกรรจ์	**25,432**	**21,809**	**-3,623**	**-14.2**
อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์				
ลักทรัพย์	19,664	18,078	-1,586	-8.1
โจรกรรมรถยนต์	13,407	12,049	-1,358	-10.1
โจรกรรมรถจักรยานยนต์	43,025	38,565	-4,460	-10.4
โจรกรรมรถตู้ รถบรรทุก เครื่องจักรหนัก	4,076	3,395	-681	-16.7
วิ่งราวทรัพย์	2,379	2,362	-17	-0.7
ลักทรัพย์ในเคหสถาน	20,587	19,286	-1,301	-6.3
รวมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	**103,138**	**93,735**	**-9,403**	**-9.1**
รวมทั้งสิ้น	**128,570**	**115,544**	**-13,026**	**-10.1**

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2106

คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่เกิดขึ้นมากในเขตเมือง ได้แก่ คดีล้วงกระเป๋า วิ่งราวทรัพย์โดยคนร้ายขับขี่รถจักรยานยนต์แล้วกระชากกระเป๋าจากเหยื่อในถนนสาธารณะ โดยเหยื่อมักเป็นสตรีที่เดินเพียงลำพังหรือเด็ก หรือชายที่กำลังวิ่งออกกำลังกายก็อาจเป็นเหยื่อได้เช่นกัน บางครั้งอาจมีการใช้อาวุธเพื่อข่มขู่เหยื่อ และคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มผู้กระทำผิดเป็นกลุ่มอาชญากร นอกจากนี้ในมาเลเซียยังพบปัญหาการลักโทรศัพท์มือถือ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ รวมทั้งคดีฉ้อโกงบัตรเครดิต ซึ่งโดยปกติการใช้บัตรเครดิตในห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่หรือร้านสะดวกซื้อจะมีความปลอดภัย แต่หากใช้บัตรเครดิตในร้านอาหารหรือร้านค้าขนาดเล็กจะมีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อการลักลอบคัดลอกบัตรเครดิต ซึ่งร้านดังกล่าวพนักงานของร้านมักจะไม่รับผิดชอบหากเกิดคดีขึ้น[18]

ภาพที่ 3.5.3 คนร้ายทุบรถเพื่อประทุษร้ายต่อทรัพย์ขณะรถจอดติดสัญญาณไฟ (Smash-and-grab at a traffic light-photo from investvine.com)

ที่มา: จาก http://christopherteh.com/blog/wp-content/uploads/2013/08/smash-and-grab.jpg. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2559

สำหรับคดีลักทรัพย์ในเคหสถานมักเกิดขึ้นกับบ้านที่เป็นครอบครัวเดี่ยว โดยทั่วไปคนร้ายที่เข้าไปลักทรัพย์จะไม่เผชิญหน้าหรือทำร้ายเหยื่อที่พักอาศัยอยู่ แต่ก็อาจมีกรณีที่คนร้ายเข้าไปในขณะที่มีคนอยู่ในบ้าน และทำร้ายหรือกักขังเหยื่อไว้ ส่วนในที่พักอาศัยที่เป็นอาคารสูงหรืออพาร์ตเมนต์ซึ่งมีพนักงานรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง และมีระบบรักษาความปลอดภัยอิเล็กทรอนิกส์ จะมีอัตราการเกิดอาชญากรรมน้อยกว่าสถานที่ที่ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยหรือการรักษาความปลอดภัยไม่เพียงพอ[19]

---

[18] Ibid.

[19] Ibid.

นอกจากนี้มีคดีที่น่าสนใจ คือ คดีลักพาตัวและการค้ามนุษย์ มีการลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่เกิดขึ้นในบางพื้นที่ของประเทศมาเลเซีย (เช่น ย่านชายฝั่งตะวันออกของประเทศ) จึงเป็นที่กังวลของนักท่องเที่ยว และนักธุรกิจที่จะต้องระมัดระวังในการเดินทางพอสมควร เช่น ในกรณีเมื่อเดือนกรฎาคม ค.ศ. 2014 ได้มีชายจำนวน 8 คน ก่อเหตุที่รีสอร์ต ชื่อ Mabul Water Bungalow Resort ซึ่งตั้งอยู่ชายฝั่งทางตะวันออกของรัฐซาบาห์ บนเกาะบอร์เนียว และยิงเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณดังกล่าวเสียชีวิต 1 นาย คือ สิบตำรวจโท อับดุล ราจาห์ จามวน (Abdul Rajah Jamuan) อายุ 32 ปี แล้วลักพาตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกคน คือ พลตำรวจ ซาเกียห์ อาเลียบ (Zakiah Aliep) ไปด้วย[20] และมีเหตุการณ์ที่ชายติดอาวุธลักพาตัวเกิดขึ้นอีกหลายครั้ง

ภาพที่ 3.5.4 เฮลิคอปเตอร์ตำรวจตรวจตราบริเวณซาบาห์รีสอร์ท เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ค.ศ. 2014 หลังจากเหตุการณ์คนร้ายยิงเจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิต 1 นาย และสูญหายไป 1 นาย

ที่มา: Chan Kok Leong and Sophie Brown, *Malaysian police officer killed, another kidnapped at Borneo resort*, CNN (July 14, 2014), [Online]. Available from: https://edition.cnn.com/2014/07/14/world/asia/malaysia-police-kidnapped/index.html [2018, April 13]

[20] Chan Kok Leong and Sophie Brown, *Malaysian police officer killed, another kidnapped at Borneo resort*, CNN (July 14, 2014) [Online]. Available from: https://edition.cnn.com/2014/07/14/world/asia/malaysia-police-kidnapped/index.html [2018, April 13]

1.3.2 สภาพการจราจร และปัญหาบนท้องถนน

การใช้รถในมาเลเซียรถยนต์ขับชิดด้านซ้าย โดยที่นั่งคนขับอยู่ทางด้านขวา มาเลเซียเป็นประเทศหนึ่งที่มีระบบสาธารณูปโภคดีที่สุดของเอเชียและมีผลสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมทางบกมีระบบโครงข่ายถนนที่สมบูรณ์และก้าวหน้าที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี พ.ศ. 2552 มีถนนลาดยาง 50,214.6 กิโลเมตร (รวมทางด่วน 1,471.6 กิโลเมตร) ถนนไม่ลาดยาง 15,942 กิโลเมตร รวมระยะทาง 66,156.6 กิโลเมตร การคมนาคมทางรถไฟ มี 2 สายหลัก คือ สายชายฝั่งทะเลตะวันตกและสายชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นโครงข่ายที่ครอบคลุมทุกรัฐในมาเลเซียตะวันตก ส่วนมาเลเซียตะวันออก ทางรถไฟมีเพียงในรัฐซาบาห์[21] การจราจรในกัวลาลัมเปอร์มีระบบขนส่งมวลชนเป็นรถไฟฟ้ารางเดี่ยว (Monorail) สำหรับการเดินทางภายในเมือง

ภาพที่ 3.5.5 สภาพการจราจรในเมืองกัวลาลัมเปอร์และระบบขนส่งมวลชนรถไฟรางเดี่ยว (Monorail)

ที่มา: Pocket News, *Road Closure For US President Visit In Malaysia* [Online]. Available from: https://www.pocketnews.com.my/2015/11/20/road-closure-for-us-president-visit-in-malaysia/ [2018, April 13]

อย่างไรก็ตาม การจราจรในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ มีสภาพการจราจรติดขัดในช่วงเวลาเร่งด่วนช่วงเช้าและช่วงเย็น ซึ่งประชาชนเดินทางจากที่พักอาศัยนอกเมืองเข้ามาทำงานในเมือง เนื่องจากการเดินทางโดยใช้โครงข่ายทางหลวงหรือทางด่วนจากนอกเมือง เมื่อผู้ใช้รถใช้ถนนเข้าสู่ในเมืองในเวลาเดียวกัน อีกทั้งถนนเมื่อเข้าสู่เขตเมืองจะเป็นถนนที่มีช่องทางการจราจรลดลงในลักษณะเป็นปัญหา “คอขวด” นอกจากนี้ถนนหลายสายมีขนาดเล็กทำให้เกิดปัญหาการจราจรคับคั่งในเขตเมือง นอกจากนี้หากมีฝนตกในเขตเมือง

[21] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสหพันธรัฐมาเลเซีย*, หน้า 43-44.

จะมีน้ำขังและทำให้รถเคลื่อนตัวได้ช้าเป็นปัญหาทำให้การจราจรติดขัด ชาวมาเลเซีย มีการใช้รถจักรยานยนต์จำนวนมากเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และยังมีปัญหาด้านอุบัติเหตุจราจร ในปี ค.ศ. 2016 มีอุบัติเหตุจราจรที่มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 7,150 ราย (เฉลี่ย 19.5 รายต่อวัน) ส่งผลให้มาเลเซียอยู่ใน 20 ประเทศที่มีอันตรายเกี่ยวกับการใช้ยานพาหนะมากที่สุดในโลก โดยมีรถจักรยานยนต์เป็นปัญหาสำคัญ[22]

โดยบทบัญญัติของกฎหมาย ผู้โดยสารจะต้องใช้เข็มขัดนิรภัยทั้งด้านหน้าคนขับ และเบาะหลัง การใช้โทรศัพท์มือถือระหว่างขับขี่ยานพาหนะเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ยกเว้นใช้หูฟังไร้สาย (Hands-Free) การเลี้ยวซ้ายเมื่อถึงแยกไฟแดงไม่ใช่สิ่งผิดกฎหมาย แต่ต้องใช้ความระมัดระวัง กฎหมายเกี่ยวกับการขับขี่ขณะเสพสารเสพติด สิ่งมึนเมา มีบทลงโทษที่รุนแรง เจ้าหน้าที่ตำรวจมักตั้งด่านตรวจใกล้สถานบริการ และบังคับให้ทุกคนที่ผ่านด่านต้องตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์

1.3.3 การค้ายาเสพติด สิ่งเสพติดให้โทษประเภทอื่นๆ

ปัญหายาเสพติดในมาเลเซียมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดจะมีโทษรุนแรงถึงประหารชีวิตก็ตาม ในช่วงทศวรรษที่ 1960 ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากในมาเลเซีย คือ ฝิ่น โดยจำกัดการแพร่ระบาดอยู่ในกลุ่มชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศ แต่ในช่วงทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา ชาวมาเลย์ก็เป็นกลุ่มที่ใช้ยาเสพติดในสัดส่วนมากที่สุด หลังจากนั้นยาเสพติดที่แพร่ระบาดอย่างหนักและรวดเร็ว คือ เฮโรอีน ทำให้รัฐบาลต้องประกาศให้ปัญหาดังกล่าวเป็นภัยคุกคามต่อชาติ ปัญหาดังกล่าวได้นำไปสู่การจัดตั้งกองกำลังต่อต้านยาเสพติดแห่งชาติ และกำหนดให้ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้ายาเสพติดประเภทเฮโรอีนมากกว่า 15 กรัม มีโทษถึงประหารชีวิต และผู้เสพยาเสพติดจะต้องถูกบังคับให้เข้ารับการบำบัด รัฐบาลมาเลเซียต้องการกำจัดปัญหายาเสพติดให้หมดไปในปี ค.ศ. 2015 แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่[23]

ผู้ติดยาเสพติดในมาเลเซีย ซึ่งมีการลงทะเบียนไว้กับกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม ค.ศ. 2010 ถึงกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2016 มีจำนวน 131,841 คน ข้อมูลจากระบบข้อมูลยาเสพติดแห่งชาติ (National Drug Information System) หน่วยต่อต้านยาเสพติดแห่งชาติ (National Anti-Drug Agency) จากจำนวนผู้ติดยาเสพติดทั้งหมด จำแนกเป็นชาย 127,797 คน และเป็นหญิง 4,044 คน ผู้ติด

---

[22] Country Report Travel Edition, *Traffic and Road Conditions in Malaysia* [Online]. Available from: http://www.countryreports.org/travel/Malaysia/traffic.htm [2018, April 13]

[23] Drug and Alcohol Rehab in Thailand, *Drug Addiction in Malaysia* [Online]. Available from: http://alcoholrehab.com/drug-addiction/drug-addiction-in-malaysia/ [2018, April 13]

ยาเสพติดที่อายุตั้งแต่ 19 ปี ลงมา มีจำนวน 8,732 คน อายุระหว่าง 20 - 39 ปี จำนวน 93,044 คน และผู้ที่อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีจำนวน 29,355 คน[24]

ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดอยู่ในมาเลเซีย ได้แก่ เฮโรอีน เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) ซึ่งยาเสพติดกลุ่ม ATS (Amphetamine Type Stimulants) มีแนวโน้มการแพร่ระบาดและลักลอบจำหน่ายเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ใบกระท่อมเป็นพืชเสพติดที่พบมากในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กัญชา เคตามีน (Ketamine) และยาอี (Ecstasy - MDMA)[25] มาเลเซีย เป็นทั้งประเทศที่มีสถานะเป็นผู้บริโภคหรือเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด และประเทศที่เป็นทางผ่านยาเสพติดหรือเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตไปยังประเทศอื่นๆ ทั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคอื่นๆ ดังเช่นกรณีเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 2017 ตำรวจสากลไต้หวัน ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียจับกุมแก๊งลักลอบค้ายาเสพติดให้โทษที่ส่งไปยังไต้หวัน ยึดของกลางเป็นยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน หรือยาบ้า มูลค่ากว่า 2.4 ล้านริงกิตมาเลเซีย จับกุมผู้ต้องหาได้ จำนวน 9 คน มีพฤติการณ์เดินทางเข้า - ออก เกาหลี ญี่ปุ่น และมาเลเซียบ่อยครั้งเพื่อขนยาเสพติด แก๊งลักลอบขนยาเสพติดนี้ มีชาวมาเลย์ เป็นหัวหน้าแก๊ง สมาชิกเป็นชาวมาเลย์ 7 คน ชาวบังคลาเทศ 1 คน และชาวเวียดนาม 1 คน[26]

---

[24] Farhana Syed Nokman, New Strait Times, *More than 130,000 drug addicts in Malaysia to date, figures show* [Online]. 2016 . Available from: https://www.nst.com.my/news/2016/04/140154/more-130000-drug-addicts-malaysia-date-figures-show [2018, April 13]

[25] Drug and Alcohol Rehab in Thailand, *Drug Addiction in Malaysia*, [Online]. 2016. Available from: http://alcoholrehab.com/drug-addiction/drug-addiction-in-malaysia/ [2018, April 13]

[26] ไต้หวันจับมือมาเลย์ทลายแก๊งยาเสพติดยึดได้มูลค่ากว่าร้อยล้าน (2017-04-21) [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 13 เมษายน 2561. จาก http://thai.rti.org.tw/news/?recordId=66719

ภาพที่ 3.5.6 แถลงข่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียร่วมกับไต้หวัน จับกุมผู้ลักลอบขนยาเสพติดจากมาเลเซียไปยังไต้หวัน

ที่มา: จาก http://thai.rti.org.tw/news/?recordId=66719. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2559

1.3.4 การก่อการร้าย

มาเลเซียมีความหลากหลายของเชื้อชาติและมีปัจจัยหลายประการที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ก่อการร้าย นอกจากนี้ยังมีช่องทางเข้าออกประเทศได้หลายทาง ทำให้สภาวะแวดล้อมเหมาะสำหรับการก่อเหตุ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายของมาเลเซียพยายามจะป้องกันเหตุ โดยอาศัยงานด้านข่าวกรองและการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งประสานกับต่างประเทศ นอกจากนี้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนก็อาจทำให้ด่านตรวจคนเข้าเมืองต่างๆ ต้องเพิ่มมาตรการในการตรวจคนเข้าเมือง เพื่อป้องกันการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย และลดความเสี่ยงจากการก่อการร้ายให้ได้มากที่สุด

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 อันเป็นช่วงเวลาที่มีปัญหาการก่อการร้ายซึ่งเชื่อมโยงกับประเทศในตะวันออกกลาง เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย มีการจับกุมผู้ต้องสงสัยชาวต่างประเทศ 9 ราย และชาวมาเลเซียอีก 1 รายที่วางแผนระเบิดมัสยิด 2 แห่งในรัฐปีนังและสลังงอร์ของมาเลเซีย ซึ่งเป็นรัฐที่มีประชากรที่ไม่ใช่มุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก[27] และช่วงเวลาหลังจากนั้น ก็เกิดเหตุระเบิดขึ้นหลายครั้งในมาเลเซีย เช่น เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ได้เกิดเหตุระเบิดรุนแรงที่ด้านหน้าตึกซันคอมเพล็กซ์ (Sun Complex) เขตจาลันบูกิต บินตัง หนึ่งในย่านการค้าในกรุงกัวลาลัมเปอร์ มีผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 14 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย

[27] อาร์วายทีไนน์, ตำรวจมาเลเซียทำลายแผนระเบิดมัสยิด 2 แห่งในปีนัง-สลังงอร์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก http://www.ryt9.com/s/iq02/922654, 20 เมษายน 2561

ตรวจพบว่าเหตุระเบิด เกิดจากคนร้ายได้ซุกซ่อนวัตถุระเบิดไว้ใต้รถยนต์คันหนึ่งที่จอดอยู่ในบริเวณดังกล่าว นอกจากนั้นยังตรวจพบระเบิดอีกลูกถูกนำไปซุกซ่อนอยู่ใต้รถยนต์คันที่ 2 แต่ระเบิดลูกที่สอง ไม่ทำงาน[28]

ภาพที่ 3.5.7 บริเวณที่เกิดเหตุระเบิดด้านหน้าตึกซันคอมเพล็กซ์ (Sun Complex) เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2557

ที่มา: ไทยรัฐออนไลน์, *คนไทยเจ็บ 1 ! บึมสนั่นย่านช็อปปิ้งกัวลาลัมเปอร์ เจ็บกว่า 14 คน,* จาก https://www.thairath.co.th/content/455630. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ระบุถึงกลุ่มก่อการร้ายในประเทศมาเลเซีย มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเจมาร์ อิสลามายา (JI) และกลุ่มอาบู ไซยาฟ (ASG) กลุ่ม JI นั้นเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายอัลไคดาห์ และกลุ่มก่อการร้ายปลีกย่อยอื่นๆ โดยมีสาขาในประเทศมาเลเซีย[29] มาเลเซียได้เผชิญกับการโจมตีของกลุ่มก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มไอซีส (ISIS) ครั้งแรกในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2016 โดยมีผู้ได้รับบาดเจ็บ 6 คน ในเหตุระเบิดที่สถานบริการใกล้กรุงกัวลาลัมเปอร์ กระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา มีความกังวลว่ามีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดเหตุโจมตีต่อพลเมืองของสหรัฐอเมริกาในมาเลเซีย กลุ่มหัวรุนแรงได้แสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถในการโจมตีพื้นที่เป้าหมายที่มีชาวตะวันตกมารวมตัวกันได้ และกลุ่มเหล่านี้ก็มิได้แยกแยะระหว่างเป้าหมายพลเรือน

---

[28] ไทยรัฐออนไลน์, *คนไทยเจ็บ 1 ! บึมสนั่นย่านช็อปปิ้งกัวลาลัมเปอร์ เจ็บกว่า 14 คน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/455630

[29] Research and Information Support Center, *Malaysia 2015 Crime and Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/Pages/Home.aspx [2015, December]

หรือเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่เดือนเมษายน ค.ศ. 2014 เจ้าหน้าที่มาเลเซียได้จับกุมกลุ่มผู้สนับสนุน ISIS มากกว่า 250 คน ซึ่งรวมถึงบุคคลหลายคนที่ได้วางแผนไปต่อสู้ในดินแดนซีเรีย และอิรัก[30]

มีเหตุการณ์ที่มักจะเกิดขึ้นที่สนามบิน KLIA และ KLIA2 คือ การจับกุมผู้โดยสารที่พูดคำว่า “ระเบิด” (Bomb) บนเครื่องบินหรือในสนามบินมาแล้วไม่ต่ำกว่า 15 คนช่วงระยะเวลา 1 ปี เพราะทางการมาเลเซียถือว่าความเสี่ยงจากการก่อการร้ายเป็นเรื่องสำคัญมาก ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจมาเลเซีย อับดุล อาซีซ อาลี (Assistant Commissioner Abdul Aziz Ali) ได้ให้ข้อมูลถึงความเข้มงวดของกฎหมายเขตซีปัง (Sepang District) ซึ่งสนามบินตั้งอยู่ในเขตดังกล่าว ว่าเพียงแค่พูดคำว่า “ระเบิด” (Bomb) แม้เพียงเป็นการล้อเล่นก็อาจทำให้เสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาเลเซีย มาตรา 506 กำหนดอัตราโทษไว้ทั้งจำคุกสูงสุด 7 ปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ[31]

ภาพที่ 3.5.8 ภาพสนามบินนานาชาติกัวลาลัมเปอร์ (KLIA: Kuala Lumpur International Airport)

ที่มา: จาก https://hype.my/2016/107329/malaysia-uttering-the-word-bomb-at-klia-or-klia2-could-land-you-in-jail/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2559

[30] Unites State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Malaysia 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/Content Report Details.aspx?cid=21370 [2018, April 13]

[31] Malaysia: Uttering The Word “Bomb” At KLIA or KLIA2 Could land you in Jail [Online]. Available from: https://hype.my/2016/107329/malaysia-uttering-the-word-bomb-at-klia-or-klia2-could-land-you-in-jail/ [2018, December 5]

1.3.5 อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

มาเลเซียเป็นประเทศหนึ่งในอาเซียนที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้มาก ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์มากขึ้นเช่นกัน อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในมาเลเซีย มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงระยะเวลาไม่นาน ตัวอย่างเช่น การหลอกลวงทางอินเตอร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ในช่วงปี ค.ศ. 2016 เมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. 2015 นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหาการบุกรุกระบบคอมพิวเตอร์ สแปม การปล่อยไวรัสคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากหน่วยงานอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม แสดงให้เห็นว่ามีการรายงานคดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ 2,428 คดี ในช่วงตั้งแต่มกราคม ถึง เมษายน ค.ศ. 2016 การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งท้าทาย เนื่องจากเป็นอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมีการเชื่อมโยงกันด้วยเครื่องมือหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยไร้พรมแดน [32]

สำหรับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่พบได้ในประเทศมาเลเซีย เช่น[33]

- การหลอกลวงด้วยจดหมายรักทางอีเมล (Love Scam) เหยื่อเป็นหญิงได้รับอีเมลจากคนร้ายเป็นชายซึ่งพูดคุยติดต่อกับเหยื่อในระยะเวลาหนึ่ง แล้วคนร้ายจะอ้างว่าต้องการเดินทางมาที่มาเลเซียเพื่อจะแต่งงานกับเหยื่อ ต่อมาคนร้ายจะอ้างว่าถูกจับโดยเจ้าหน้าที่และขอให้เหยื่อช่วยเหลือโดยโอนเงินไปให้เพื่อจะได้รับการปล่อยตัว

- การฉ้อโกงเครดิตการ์ด (Credit Card Fraud) มาเลเซีย มีการพัฒนาด้านการเงินและเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว สังคมที่มีการใช้เงินทางอิเล็กทรอนิกส์จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดคดีฉ้อโกงบัตรเครดิต ในปี ค.ศ. 2004 มีบัตรเครดิตในมาเลเซียจำนวน 6.2 ล้านใบ ธนาคารในมาเลเซียต้องเผชิญกับปัญหาคนร้ายลักลอบคัดลอกข้อมูลในบัตรเครดิต ทำให้หน่วยงานสืบสวนอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Commercial Crime Investigation Department - CCID) ต้องทำงานร่วมกับธนาคารกลางแห่งมาเลเซีย (Central Bank of Malaysia) อย่างใกล้ชิดเพื่อบังคับให้สถาบันทางการเงินที่ออกบัตรเครดิตใช้บัตรที่มีชิปการ์ด (Chip Cards) และมีการเข้ารหัสข้อมูลบัตรเครดิตทั้งหมด ซึ่งเป็นการป้องกันคนร้ายกระทำผิดได้ในระดับหนึ่ง

---

[32] The Star Online, Cybercrime surge in Malaysia [Online]. Available from: https://www.thestar.com.my/business/businessnews/2017/05/20/rates-of-cyber-crime-higher-now/ [2018, April 22]

[33] Commercial Crime Investigation Department (CCID) [Online]. Available from: http://ccid.my/en/be_smart/ [2018, April 22]

- การฉ้อโกงทางธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Banking Fraud) คดีดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากการละเลยของผู้ใช้บริการธนาคารทางอิเล็กทรอนิกส์ หรืออีแบงค์กิ้ง โดยการเปิดเผยรหัสส่วนตัวกับบุคคลอื่น คดีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ เหยื่อจะได้รับข้อความ SMS อ้างว่าเหยื่อถูกรางวัล เพื่อจะรับเงินรางวัล เหยื่อจะได้รับคำแนะนำให้เปิดใช้บริการอีแบงก์กิ้งแล้วทำตามคำแนะนำของคนร้ายซึ่งรวมถึงการเปิดเผยรหัสประจำตัว

- การหลอกลวงให้รับพัสดุ (Parcel Scam) พฤติกรรมของคนร้ายจะอีเมลเข้าหาเหยื่อและหลอกลวงให้เหยื่อหลงชอบ แล้วคนร้ายจะอ้างว่าจะส่งสิ่งของมาให้ทางพัสดุ ต่อมาจะมีการติดต่อมาที่เหยื่อโดยหลอกว่าสิ่งของดังกล่าวได้ส่งมาแล้ว แต่จะต้องมีการเสียภาษีจึงให้เหยื่อโอนเงินค่าภาษีไปให้

ภาพที่ 3.5.9 ภาพการรณรงค์เพื่อป้องกันอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยหน่วยงานสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (CCID) ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: Commercial Crime Investigation Department (CCID) [Online]. Available from: http://ccid.my/en/be_smart/ [2018, April 22]

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

มาเลเซีย มีกษัตริย์เป็นประมุขของประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญ เรียกเป็นภาษามาลายูว่า ยังดีเปอร์ตวนอากง (Yand di - Pertuan Agong) มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี โดยหมุนเวียนกันในบรรดาสุลต่านหรือผู้ครองรัฐ 9 รัฐบนคาบสมุทรมลายู รัฐดังกล่าว ได้แก่ เปรัค ปาหัง สลังงอร์ เปอร์ลิส เคดาห์ เนกรีเซมบิลัน ยะโฮร์ กลันตัน และตรังกานู ส่วนรัฐที่มีผู้ว่าการรัฐเป็นประมุข จำนวน 4 รัฐ ได้แก่ ปีนัง มะละกา ซาราวัก และซาบาห์[34]

มาเลเซียปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีโครงสร้างสถาบันการเมืองในระดับสหพันธรัฐ ดังนี้

1) ฝ่ายนิติบัญญัติ มีสภา 2 สภา ได้แก่ วุฒิสภา เรียกว่า เดวันเนอการา (Dewan Negara) มีจำนวน 70 ที่นั่ง สมาชิกมาจาก 2 ส่วน คือ ส่วนแรกมาจากการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี 44 ที่นั่ง และส่วนที่สอง มาจากการเลือกโดยสภานิติบัญญัติของ 13 รัฐๆ ละ 2 คน รวม 26 คน มีวาระ 6 ปี และสภาผู้แทนราษฎร เรียกว่า เดวันรักยัต (Dewan Rakyat) สมาชิกมาจากการเลือกตั้ง เขตละ 1 คน รวม 22 คน มีวาระ 5 ปี

2) ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยคณะรัฐมนตรี มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร นายกรัฐมนตรีมาจากหัวหน้าพรรคที่สมาชิกได้รับเลือกมากที่สุด หรือหัวหน้าพรรคที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล มีกระทรวง 24 กระทรวง

3) ฝ่ายตุลาการ อำนาจตุลาการมีความเป็นอิสระ ไม่ถูกควบคุมโดยฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร

จากอดีตที่เป็นอาณานิคมของอังกฤษ มาเลเซียได้นำโครงสร้างทางการเมืองการปกครองแบบอังกฤษมาใช้ ยกเว้นระบบที่มีทั้งรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลสหพันธ์ (Federal Government) และรัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) แต่ละรัฐมีสุลต่านปกครอง[35] ในแต่ละรัฐ มีประมุขแห่งรัฐ สภาการบริหารและมุขมนตรี (Executive Council and Chief Ministers) สภานิติบัญญัติแห่งรัฐ (State Legislative Assembly) และเลขาธิการประจำรัฐ (State Secretary)[36]

---

[34] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสหพันธรัฐมาเลเซีย*, หน้า 59.

[35] เรื่องเดียวกัน.

[36] เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

2.2 สถาบันทางการเมือง และหน่วยงานราชการ

มาเลเซียแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 รัฐ และ 3 ดินแดนสหพันธ์เป็นดินแดนที่รัฐบาลกลางหรือรัฐบาลสหพันธรัฐปกครอง เขตการปกครองต่างๆ ได้แก่[37]

ดินแดนสหพันธรัฐ ได้แก่ กัวลาลัมเปอร์ ปุตราจายา และลาบวน

รัฐในมาเลเซียตะวันตก (คาบสมุทรมลายู) ได้แก่ กลันตัน เกดะห์ ตรังกานู เนกรีเซมบีลัน ปะหัง ปะลิส ปีนัง เประ มะละกา ยะโฮร์ และสลังงอร์

รัฐในมาเลเซียตะวันออก (เกาะบอร์เนียวตอนเหนือ) ได้แก่ ซาบาห์ และซาราวัก

การปกครองส่วนภูมิภาค แตกต่างจากไทยเนื่องจากไม่มีจังหวัด และโครงสร้างที่ใช้การแต่งตั้งจากส่วนกลางตั้งแต่หน่วยการปกครองระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มีฐานะเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงการเคหะและการปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การปกครองส่วนภูมิภาค ของมาเลเซียมีโครงสร้างและระบบการบริหารราชการ สรุปได้ดังนี้

อำเภอ (District)

เป็นหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุด ประกอบด้วย ตำบลต่างๆ โดยมีนายอำเภอซึ่งเป็นข้าราชการประจำมาจากการแต่งตั้งของกระทรวงการเคหะและการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหัวหน้าส่วนราชการผู้รับผิดชอบงานบริหารทั้งหมดภายในอำเภอ และประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานที่อยู่ต่ำกว่าระดับอำเภอ รัฐบาลของรัฐมีอำนาจเปลี่ยนนายอำเภอ สถานะของนายอำเภอเปรียบเสมือนเลขาธิการประจำรัฐในระดับอำเภอ หน้าที่ของนายอำเภอได้แก่[38]

1) พิจารณาคดีอาญาแผ่นดินในระดับอำเภอหรือต่ำกว่า ในบางรัฐนายอำเภอมีสถานะเป็นอัยการด้วย

2) ปกครองและดูแลเกี่ยวกับทรัพย์สินและกรรมสิทธิ์ที่ดิน

3) จัดเก็บภาษีต่างๆ เช่น ภาษีที่ดิน

4) เป็นผู้นำชุมชนขนาดใหญ่ระดับอำเภอ เพื่อการสาธารณประโยชน์ เช่น เรี่ยไรเงินเพื่อบำรุงการศึกษา เป็นต้น

5) เป็นประธานคัดเลือกผู้นำท้องถิ่นเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ

6) เป็นประธานกรรมการพัฒนาชนบทในระดับอำเภอ

องค์ประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่ง คือ สภาอำเภอ ที่มาจากคัดเลือกผู้นำจากตำบลต่างๆ มาเป็นสมาชิก ทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่นายอำเภอในการบริหารกิจการต่างๆ แต่ไม่มีอำนาจในการบริหารงานร่วมกับนายอำเภอ อำเภอเป็นกลไกหลักของรัฐบาลในการบริหารงานระดับพื้นที่ และเป็นช่องทางการสื่อสาร

---

[37] ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. ข้อมูลการเมืองการปกครองมาเลเซีย. [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559. จาก http://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/ewt_news.php?nid=4373&filename=index

[38] เรื่องเดียวกัน.

ระหว่างรัฐบาลกับองค์การต่างๆ ในระดับที่ต่ำกว่าอำเภอ อาจมีการตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นซ้อนกับพื้นที่อำเภอได้ ซึ่งมีสภาชนบทประจำอำเภอ (Rural District Council) เป็นหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่น ในขณะที่ระดับตำบลและหมู่บ้านที่มีความเจริญเข้าตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ก็สามารถตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นและทำการยุบตำบลหรือหมู่บ้านได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับการพิจารณาของกระทรวงการเคหะและการปกครองส่วนท้องถิ่นว่าท้องถิ่นดังกล่าวมีศักยภาพ ความสามารถ และองค์ประกอบด้านประชากรที่เข้าเงื่อนไข หรือไม่

ตำบล (Mukim)

การปกครองส่วนภูมิภาคในลำดับรองจากอำเภอ คือ ตำบล ซึ่งประกอบด้วยหมู่บ้านต่างๆ หัวหน้าตำบลเรียกว่ากำนัน (Head of Mukim หรือ Penhuln) กำนันในมาเลเซียมีฐานะเป็นข้าราชการประจำ มาจากการสอบแข่งขันและแต่งตั้งโดยส่วนกลาง ได้รับเงินเดือนและเงินบำเหน็จบำนาญเหมือนข้าราชการ มีการตรวจสอบการทำงานและความรู้ของกำนันอยู่เสมอ กำนันไม่มีอำนาจโดยตรงในการจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย มีเพียงหน้าที่ในการจัดเวรยามจากราษฎรเพื่อทำหน้าที่รักษาหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่ต้องรายงานข้อราชการต่อนายอำเภอ และทำงานอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของนายอำเภอ นายอำเภอมีอำนาจโยกย้ายกำนันไปยังตำบลใดก็ได้ภายในเขตรับผิดชอบ กำนันเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงการเคหะและการปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ช่วยเหลืองานของนายอำเภอในด้านต่างๆ เช่น การออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์ การเก็บภาษีที่ดิน การจัดทำทะเบียนราษฎร์[39]

องค์ประกอบที่สำคัญของตำบลอีกส่วนหนึ่ง คือ คณะกรรมการประจำตำบล (Village Committee) ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือการบริหารงานของกำนัน แต่ในบางตำบลอาจจะไม่มีคณะกรรมการประจำตำบลก็ได้

หมู่บ้าน (Kampongs)

เป็นหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคที่เล็กที่สุด และมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด หัวหน้าหมู่บ้านเรียกว่าผู้ใหญ่บ้าน (Head of Kampongs) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมาจากการแต่งตั้ง แต่หลังจากปี พ.ศ. 2519 เป็นต้นมา รัฐสภามาเลเซียได้ผ่านกฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมาจากการเลือกตั้งของประชาชน แต่ยังถือว่าผู้ใหญ่บ้านมีสถานะเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองส่วนภูมิภาค ผู้ใหญ่บ้านมีสถานะเป็นกึ่งข้าราชการ กล่าวคือ ผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวแทนของชาวบ้าน ในขณะเดียวกันรัฐก็สามารถสั่งการผู้ใหญ่บ้านได้โดยผ่านกำนันและนายอำเภอ วาระการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านคือ 5 ปี ผลตอบแทนที่ผู้ใหญ่บ้านได้รับจากราชการก็คือ เงินประจำเดือนและสิทธิพิเศษต่างๆ ในฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือกิจการของรัฐ เช่น ได้รับสิทธิในการลดหย่อนค่าเช่าที่นาเป็นต้น

---

[39] เรื่องเดียวกัน.

การปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นหลังการปฏิรูป พ.ศ. 2519 ได้พยายามยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการออกกฎหมายการปกครองท้องถิ่น (Local Government Act 124) ทำให้การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด แต่ยังคงเป็นการบริหารกิจการท้องถิ่นภายใต้การควบคุมของรัฐบาลแห่งรัฐ รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น 5 รูปแบบดังนี้[40]

1) สภานคร (City Council) มี 12 แห่ง และมีคณะกรรมาธิการสภานครมาจากการเลือกตั้ง

2) สภาเทศบาล (นคร) (Municipal Council) มี 39 แห่ง รัฐบาลท้องถิ่นและคณะกรรมาธิการการปกครองรูปแบบนี้มาจากการเลือกตั้ง มีอำนาจทางการเงิน การเก็บภาษี และใบอนุญาตต่างๆ

การปกครองท้องถิ่น 2 รูปแบบดังกล่าวข้างต้น จัดตั้งขึ้นในเขตที่มีความเป็นเมืองสูง จำนวนประชากรมาก และความหนาแน่นของประชากรมีสูง มีรายได้เพียงพอต่อการบริหารกิจการ ความแตกต่างระหว่างสภาเทศบาลกับสภานคร คือ สภาเทศบาลใช้รูปแบบคณะกรรมาธิการ ไม่มีแยกฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร แต่สภานครแยกฝ่ายบริหารกับสภาออกจากกัน

3) สภาเมือง (Town Council) คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตเมืองใหญ่ที่มีประชากรมากกว่า 5,000 คน แต่ไม่เกิน 100,000 คน มีความสามารถด้านการคลังอยู่ในระดับปานกลาง รัฐบาลท้องถิ่นรูปแบบนี้มาจากการเลือกตั้ง

4) คณะกรรมการเมือง (Town Board) คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก มีหน้าที่คล้ายสภาเมือง แต่สัดส่วนของบทบาทหน้าที่และการบริหารจัดการแคบกว่า ตั้งขึ้นในเขตเมืองที่มีประชากรมากกว่า 5,000 คนขึ้นไป มีรายได้ต่ำ รายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินอุดหนุนของรัฐบาล แต่ยังสามารถบริหารจัดการได้

5) สภาท้องถิ่น (Local Council) หรือ สภาอำเภอ (District Council) คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตอำเภอ 98 แห่ง ตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ชนบทที่มีรายได้ต่อหัวประชากรน้อย สภาท้องถิ่นมักจะตั้งทับซ้อนอยู่กับการปกครองระดับตำบลและหมู่บ้าน หรืออำเภอ[41]

---

[40] เรื่องเดียวกัน.

[41] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. ข้อมูลการเมืองการปกครองมาเลเซีย. [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559. จาก http://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/ewt_news.php?nid=4373&filename=index

3.รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

เมื่ออังกฤษได้เข้ามาครองดินแดนแห่งแรกในคาบสมุทรมลายูที่เกาะปีนังเมื่อปี ค.ศ. 1786 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานีสินค้าและฐานทัพเรือที่คอยปกป้องกองเรืออังกฤษ ในช่วงทศวรรษแรก ภารกิจของผู้บริหารอังกฤษก็คือการรักษาความสงบเรียบร้อย ผู้ปกครองอังกฤษจึงอนุญาตให้กฎหมายและขนบธรรมเนียมในท้องถิ่นดำเนินต่อไป แต่ต่อมาได้มีการยอมรับระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแบบอังกฤษ โดยยอมรับกฎบัตรแห่งความยุติธรรมในปีนัง (Charter of Justice in Penang) เมื่อวันที่ 25 มีนาคม ค.ศ. 1807 เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายครั้งสำคัญในมาเลเซีย และถือเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดองค์กรตำรวจสมัยใหม่ของมาเลเซียด้วย เจ้าหน้าที่เกือบทั้งหมดเป็นชาวอังกฤษ และเมื่ออังกฤษได้ขยายอำนาจไปในพื้นที่ต่างๆ องค์กรตำรวจก็ได้พัฒนาขึ้นในแต่ละพื้นที่ ได้แก่[42]

- ตำรวจอาณานิคมช่องแคบ (Straits Settlements Police) เป็นกองกำลังตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ซึ่งอังกฤษเข้ามาปกครองโดยตรง ได้แก่ ปีนัง สิงคโปร์ มะละกา

- ตำรวจรัฐสหพันธ์มาเลย์ (Federated Malay States Police) เป็นกองกำลังตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ซึ่งอังกฤษปกครองโดยอ้อม มีข้าหลวงประจำรัฐยอมรับอำนาจส่วนกลาง ได้แก่ เประ, สลังงอร์, ปะหัง, เนกรีเซมบิลัน

- ตำรวจนอกรัฐสหพันธ์มาเลย์ (Unfederated Malay States Police) เป็นกองกำลังตำรวจรับผิดชอบพื้นที่ซึ่งเคยอยู่ในปกครองของสยาม ได้แก่ ไทรบุรี, กลันตัน, ตรังกานู, ปะลิส, ยะโฮร์ แต่ได้มีการทำสนธิสัญญายกให้อังกฤษ

องค์กรตำรวจในขณะนั้นมีอำนาจหน้าที่เฉพาะในรัฐของตนเท่านั้น ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงมีการจัดตั้งองค์กรตำรวจให้เป็นหนึ่งเดียว โดยมีการบริหารงานแบบรวมศูนย์อำนาจ เรียกว่า กองกำลังตำรวจกิจการพลเรือน (Civil Affairs Police Force) องค์กรนี้จัดตั้งขึ้นในมลายู นำโดย H. B. Longworthy เมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นพ่ายแพ้สงคราม และอังกฤษได้กลับมาปกครองดินแดนมลายูอีกครั้ง อาณานิคมอังกฤษจำเป็นต้องทำให้องค์กรตำรวจมีความมั่นคงภายหลังจากความวุ่นวายที่ได้เกิดขึ้นในช่วงที่ญี่ปุ่นเข้ามาปกครอง

มีการเปลี่ยนแปลงสถานะขององค์กรตำรวจภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยทำให้องค์กรตำรวจเป็นเอกภาพเดียวกัน กล่าวคือ

ปี ค.ศ. 1946 ตำรวจสหภาพมลายัน (Malayan Union Police)

ปี ค.ศ. 1948 ตำรวจสหพันธรัฐมลายา (Federation of Malaya Police)

---

[42] Presentation by ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016.

ปี ค.ศ. 1958 ภายหลังวันประกาศเอกราชของมาเลเซียเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม ค.ศ. 1958 กษัตริย์แห่งมาเลเซีย Almarhum Tuanku Abdul Rahman Ibni Almarhum Tuanku Muhamad (late) ได้พระราชทานคำนำหน้าชื่อองค์กรตำรวจว่า Royal เป็น Royal Malayan Federations Police Forces

ปี ค.ศ.1963 สหพันธ์ตำรวจแห่งชาติมลายัน (Royal Federation of Malayan Police - RFMP) ได้รวมกองกำลังตำรวจแห่งซาราวัก (Sarawak Constabulary) และตำรวจบอร์เนียวเหนือ (North Borneo Police) เข้าไว้เป็นหน่วยเดียวกัน และจัดตั้งเป็นตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysian Police)

ปัญหาประการหนึ่งที่ตำรวจมาเลเซียต้องเผชิญในช่วงเวลาดังกล่าวก็คือ การก่อความไม่สงบของพรรคคอมมิวนิสต์ นอกจากนี้ระหว่างการเผชิญหน้าระหว่างกองกำลังทหารมาเลเซียกับกองกำลังทหารอินโดนีเซีย ระหว่างปี ค.ศ. 1963 - 1965 กองกำลังตำรวจก็ได้ร่วมกับกองกำลังทหาร ต่อสู้กับการแทรกซึมของทหารอินโดนีเซียในรัฐยะโฮร์และซาบาห์

สำหรับตำรวจแห่งชาติมาเลเซียนั้น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs) ซึ่งทำหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในการที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยมุ่งเน้นในเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงภายใน การก่อการร้าย และการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ภาพที่ 3.5.10 เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียในพิธีสวนสนามเนื่องในวันตำรวจครบรอบปีที่ 210 ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 2017

ที่มา: ภาพโดย AFP, TODAY, จาก https://www.todayonline.com/world/taste-luxury-turning-cops-corrupt-malaysias-dpm-says. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

3.2 โครงสร้างองค์กร ภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของตำรวจ

แม้ว่าระบอบการปกครองของประเทศมาเลเซียเป็นแบบสหพันธรัฐ โดยมีรัฐบาลกลาง และรัฐบาลของรัฐต่างๆ ที่ดูแลงานบางด้านในท้องถิ่น แต่โครงสร้างองค์กรตำรวจมาเลเซียเป็นแบบรวมศูนย์ ในลักษณะตำรวจแห่งชาติ โดยตำรวจแห่งชาติมาเลยเซีย (Royal Malaysia Police) หรือเรียกเป็นภาษามาเลย์ว่า Polis Diraja Malaysia เป็นส่วนราชการขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย (The Ministry of Home Affairs)[43]

ภาพที่ 3.5.11 ตราของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: จาก http://www.aseanapol.org/information/royal-malaysia-police. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2559

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย เรียกโดยย่อว่าเป็นภาษาอังกฤษว่า RMP ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ Inspector-General of Police (IGP) ซึ่งจะเรียกว่าผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โดยมีตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Deputy Inspector - General of Police) เป็นผู้ช่วยเหลือในการกำกับดูแลการบริหารงาน โครงสร้างตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- สำนักเลขานุการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (IGP Secretariat)
- หน่วยบริหารงาน (Management Department) เป็นหน่วยงานบริหารงาน กำกับดูแลตำรวจภาค เขตตำรวจ และสถานีตำรวจ

---

[43] กรมที่อยู่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมาเลเซีย ได้แก่ ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysia Police) กรมราชทัณฑ์ (Prisons Department) กรมตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Department) กรมทะเบียนราษฎร์แห่งชาติ (National Registration Department) กองอาสาสมัครพลเรือน (RELA (Vigilante Corps)) กรมป้องกันภัยพลเรือน (Civil Defence Department) หน่วยยาเสพติดแห่งชาติ (National Drugs Agency) ทะเบียนสังคม (Registrar of Societies) และกรมสำนักพิมพ์และ (Printing Presses and Publications Department)

- กองกำลังรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อย (International Security & Public Order - IS/PO) มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจสำหรับการสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ต้องใช้กำลัง แบ่งเป็นหน่วยระดับ กองกำลัง กองพัน กองร้อย

- หน่วยทรัพยากรและเทคโนโลยี (Strategic Resource and Technology Department - StaRT) รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุง ขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเงิน วัสดุอุปกรณ์

- หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม (Crime Investigation Department - CID)

- หน่วยยาเสพติด (Narcotics Department)

- หน่วยสันติบาล (Special Branch Department)

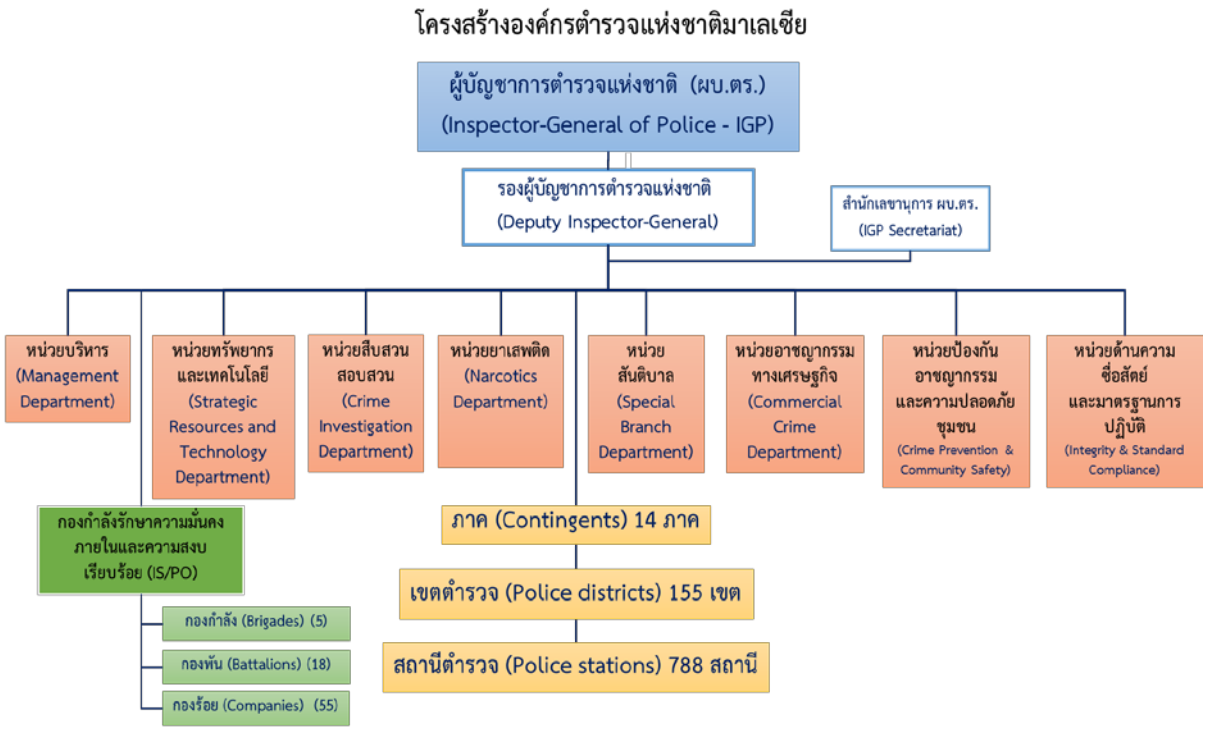
- หน่วยอาชญากรรมเศรษฐกิจ (Commercial Department)

- หน่วยป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Crime Prevention and Community Safety Department)

- หน่วยด้านความซื่อสัตย์และมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Integrity & Standard Compliance Department)

โครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5.2 โครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: ปรับปรุงจากข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

สำหรับหน่วยงานตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

1) ระดับชาติ คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (BUKIT AMAN HQ)

2) ระดับภาค (Contingent HQ) มีจำนวน 14 ภาค

3) ระดับเขต (Police District) มีจำนวน 115 เขต

4) ระดับสถานีตำรวจ (Police Station) มีจำนวน 788 สถานี

5) ที่ทำการตำรวจ (Police Post) มีจำนวน 569 แห่ง

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้มีการปรับปรุงการจัดโครงสร้างองค์กรระดับต่างๆ เพื่อการบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีแนวคิดในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตำรวจในแต่ละระดับให้ชัดเจน มีความรับผิดชอบลดหลั่นกันไป ดังนี้

ตารางที่ 3.5.2 ขอบเขตบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตำรวจในแต่ละระดับ

ลำดับ	ระดับหน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
1.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (BUKIT AMAN HQ)	■ เป็นผู้กำหนดนโยบาย จัดทำแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ■ วิจัยและพัฒนา ■ กำกับดูแล และปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน ■ อาชญากรรมข้ามชาติ แก๊งอาชญากรรม ■ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
2.	ตำรวจภาค (Contingent HQ) จำนวน 14 ภาค	■ การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) ติดตามตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล ■ การติดตามตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติ ■ อาชญากรรมที่เป็นแก๊ง อาชญากรรมสำคัญ
3.	เขตตำรวจ (Police District) จำนวน 115 เขต	■ การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) ติดตามตรวจสอบ กำกับดูแล ■ อาชญากรรมที่เป็นแก๊ง อาชญากรรมสำคัญ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ■ ติดตามตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติ ■ เสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต ส่งเสริมวัฒนธรรมตำรวจที่ดี ■ งานการข่าว ■ การวิเคราะห์แนวโน้มอาชญากรรมและสภาพสังคมเศรษฐกิจ ■ บริหารการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม

ลำดับ	ระดับหน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
4.	สถานีตำรวจ (Police Station) จำนวน 788 สถานี	■ ดำเนินการป้องกันอาชญากรรม ■ ดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับดัชนีอาชญากรรม ■ ดำเนินการสืบสวนสอบสวนทั่วไป (SDR, PEP and FIR) ■ สืบสวนสอบสวนคดีจราจรโดยทั่วไป ■ ให้บริการด้านการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ ■ รักษากฎหมายและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ■ ปฏิบัติการในดคียาเสพติด ■ เป็นศูนย์ควบคุมสั่งการของสถานีตำรวจ

ที่มา: ปรับปรุงจากข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

การจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจในระดับพื้นที่ คือ ระดับภาค และระดับเขตตำรวจ จะมีโครงสร้างหน่วยงานย่อยเป็นรูปแบบเดียวกันในแต่ละพื้นที่ เช่น ในระดับชาติมีหน่วยงานสืบสวนสอบสวน (CID) มีหน่วยตำรวจสันติบาล (Special Branch) ในระดับภาคและระดับเขตตำรวจ ก็มีหน่วยงานสืบสวน (CID) และตำรวจสันติบาล (Special Branch) อยู่ในพื้นที่นั้นเช่นกัน ดังนั้น โครงสร้างองค์กรจึงมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับชาติ ลงไปถึงระดับพื้นที่

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย มีหน่วยปฏิบัติการพิเศษทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติด้านต่างๆ ได้แก่ กองกำลังตำรวจพิเศษ (Brigades) จำนวน 5 กรม หน่วยกำลังสำรองแห่งชาติ (Federal Reserve Unit) จำนวน 7 หน่วย ตำรวจน้ำ (Marine Police) จำนวน 5 หน่วย และหน่วยบินตำรวจ (Air Wing Police) จำนวน 3 หน่วย

ภาพที่ 3.5.12 กองกำลังตำรวจพิเศษ (ซ้าย) และหน่วยกำลังสำรองแห่งชาติ (ขวา)

ที่ ม า : Presentation by ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ภาพที่ 3.5.13 หน่วยตำรวจน้ำ

ที่ ม า : Presentation by ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ภาพที่ 3.5.14 เฮลิคอปเตอร์แบบ Eurocopter Squirrel AS-355N ของหน่วยบินตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysian Police Air Wing Units)

ที่มา: จาก https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/Rmp-squirrel.jpg. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2559

พระราชบัญญัติตำรวจ ปี ค.ศ. 1967 มาตรา 3 (3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียไว้ว่ามีหน้าที่รักษากฎหมายและความเป็นระเบียบเรียบร้อย รักษาความสงบและความมั่นคงตรวจสอบและป้องกันการก่ออาชญากรรม จับกุมและดำเนินคดีผู้กระทำผิด รวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคง[44]

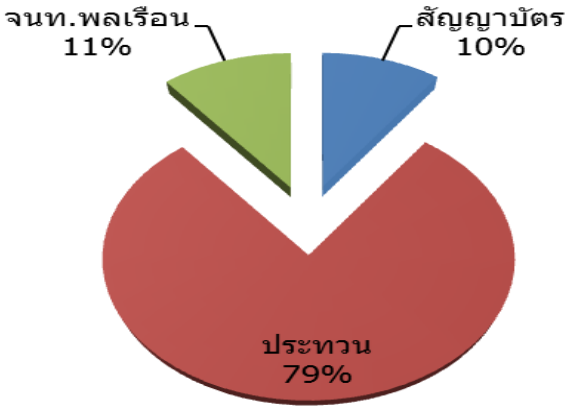
[44] The Police Act 1967 Section 3(3), BREIFING FOR ROYAL THAI POLICE VISIT, 21 JAN 2016

3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย มีกำลังพล 137,227 นาย (หากเทียบกับประชากร เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย 1 นาย รับผิดชอบประชากร 227 คน) จำแนกเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ หรือตำรวจชั้นประทวน (Junior Police Officers) จำนวน 109,019 นาย คิดเป็นร้อยละ 79 เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสหรือชั้นสัญญาบัตร (Senior Police Officers) 13,479 นาย คิดเป็นร้อยละ 10 และเจ้าหน้าที่พลเรือน 14,729 คน คิดเป็นร้อยละ 11[45] ปรากฏสัดส่วนตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5.3 แผนภูมิสัดส่วนจำนวนบุคลากรประเภทต่างๆ ของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: ปรับปรุงจากข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

จำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย 110,137 นาย คิดเป็นร้อยละ 82 และเพศหญิง 23,612 นาย คิดเป็นร้อยละ 18 เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงมาเลเซียมีสัดส่วนสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับตำรวจหญิงของไทย ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 7 และเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงมาเลเซียมีหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชาย มีทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้านอำนวยการและสนับสนุนในสำนักงาน การรับแจ้งความบนสถานีตำรวจ และออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจตราในพื้นที่และพกพาอาวุธปืนเช่นกัน

[45] Presentation by ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ภาพที่ 3.5.15 เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงมาเลเซีย

หากจำแนกเป็นหน่วยงาน ปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.5.3 ตารางจำนวนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่พลเรือน ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ลำดับ	หน่วยงาน	จนท.ตำรวจ	จนท.พลเรือน
1.	หน่วยบริหารงาน (Management Dept.)*	47,745	5,505
2.	กองกำลังรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อย (IS/PO)	31,006	2,381
3.	หน่วยทรัพยากรและเทคโนโลยี (StaRT)	10,165	2,396
4.	หน่วยสืบสวนสอบสวน (CID)	12,633	939
5.	หน่วยสันติบาล (Special Branch Dept.)	7,103	1,298
6.	หน่วยยาเสพติด (Nacrotics Dept.)	5,057	706
7.	หน่วยอาชญากรรมเศรษฐกิจ (Commercial Dept.)	1,985	182
8.	หน่วยป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Crime Prevention & Community Safety Dept.)	10,611	248
9.	หน่วยด้านความซื่อสัตย์และมาตรฐานการปฏิบัติ (Integrity & Standard Compliance Dept.)	815	1,070
	รวมทั้งสิ้น	**127,120**	**14,725**

หมายเหตุ * จำนวนกำลังพลของหน่วยบริหารงาน รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจและพลเรือนของตำรวจภาค ตำรวจเขต และสถานีตำรวจ ด้วย

ที่มา: ปรับปรุงจากข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

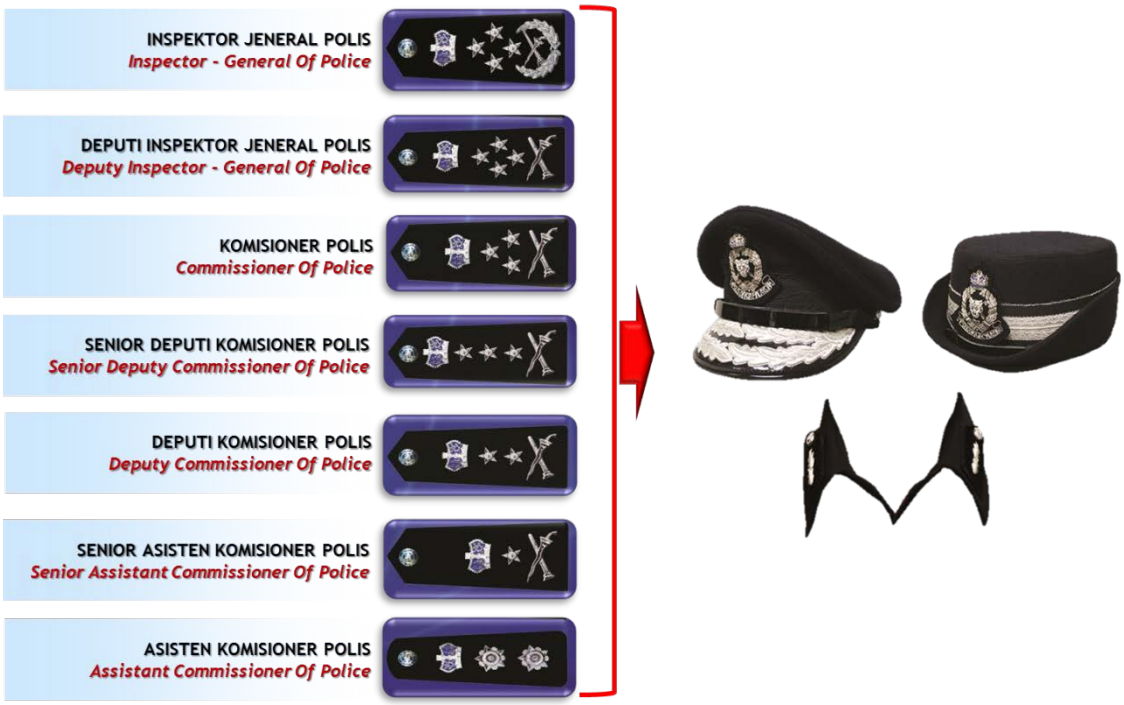
ชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย เป็นระบบตำแหน่งในลักษณะเดียวกับตำรวจอังกฤษ โดยแบ่งเป็นกลุ่มตำแหน่งและเรียงตามลำดับดังนี้

1) กลุ่มผู้บัญชาการตำรวจ (Commissioner Group)

- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Inspector-General of Police)
- รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Deputy Inspector-General of Police)
- ผู้บัญชาการตำรวจ (Commissioner of Police)
- รองผู้บัญชาการตำรวจอาวุโส (Senior Deputy Commissioner of Police)
- รองผู้บัญชาการตำรวจ (Deputy Commissioner of Police)
- ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจอาวุโส (Senior Assistant Commissioner of Police)
- ผู้ช่วยผู้บัญชาการ (Assistant Commissioner of Police)

เครื่องหมายยศและรูปแบบหมวกประกอบเครื่องแบบของเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มผู้บัญชาการปรากฏตามภาพ ดังนี้

ภาพที่ 3.5.16 เครื่องหมายยศตำรวจมาเลเซียและหมวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มผู้บัญชาการตำรวจ

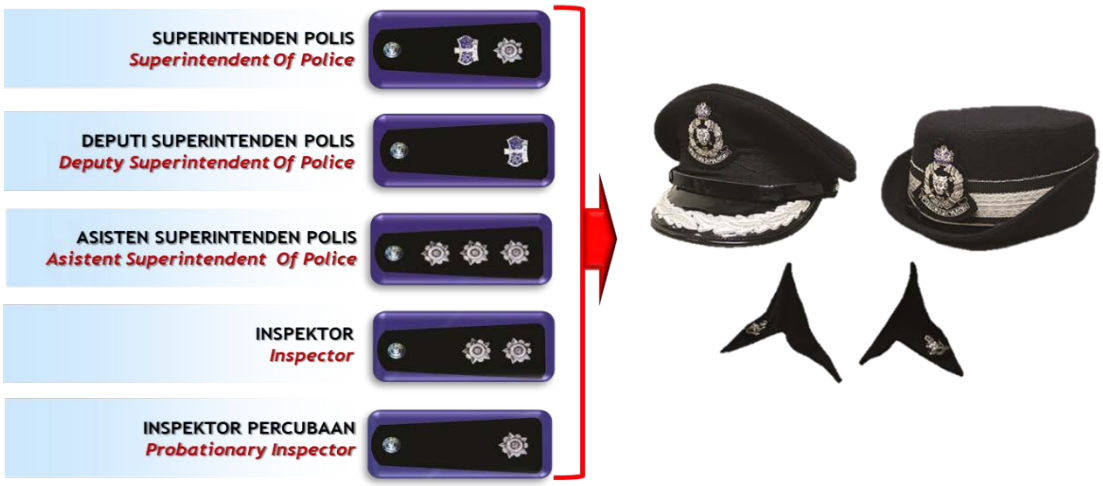
ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

2) กลุ่มผู้กำกับการและสารวัตร (Superintendent and Inspector Group)

- ผู้กำกับการตำรวจ (Superintendent of Police)
- รองผู้กำกับการตำรวจ (Deputy Superintendent of Police)
- ผู้ช่วยผู้กำกับการตำรวจ (Assistant Superintendent of Police)
- สารวัตรตำรวจ (Inspector of Police)
- สารวัตรทดรองราชการ (Probationary Inspector)

เครื่องหมายยศและรูปแบบหมวกประกอบเครื่องแบบของเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มผู้กำกับการตำรวจและสารวัตรตำรวจ ปรากฏตามภาพ ดังนี้

ภาพที่ 3.5.17 เครื่องหมายยศตำรวจมาเลเซียและหมวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มผู้กำกับการตำรวจและสารวัตรตำรวจ

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

3) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน-พลตำรวจ (Junior Officer Group)

- รองสารวัตร (Sub Inspector)
- จ่าสิบตำรวจ (Sergeant Major)
- สิบตำรวจเอก (Sergeant)
- สิบตำรวจโท (Corporal)
- สิบตำรวจตรี (Lance Corporal)
- พลตำรวจ (Constable)

เครื่องหมายยศและรูปแบบหมวกประกอบเครื่องแบบของเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มชั้นประทวนและพลตำรวจ ปรากฏตามภาพ ดังนี้

ภาพที่ 3.5.18 เครื่องหมายยศตำรวจมาเลเซียและหมวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มชั้นประทวนและพลตำรวจ

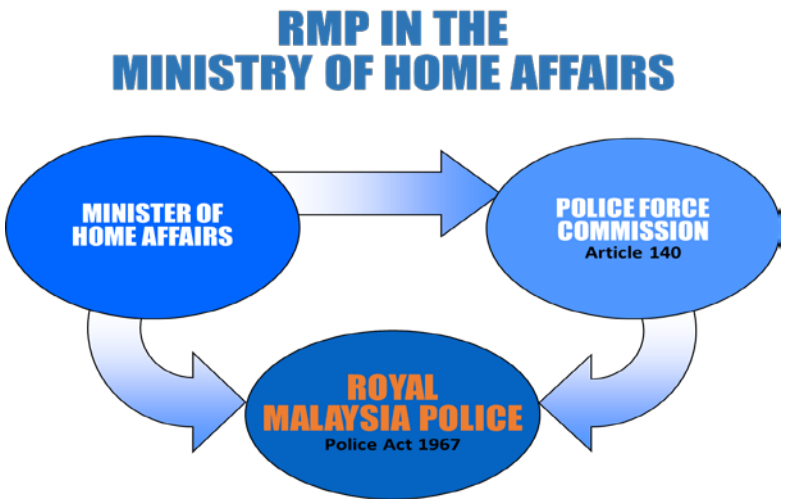

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (Police Force Commission)

การบริหารงานบุคคลของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (Police Force Commission) กำหนดกฎเกณฑ์และดำเนินการในด้านการบริหารงานบุคคลของตำรวจ โดยพระราชบัญญัติตำรวจ ค.ศ. 1967 มาตรา 140 (1) บัญญัติให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ โดยมีเขตอำนาจหน้าที่ครอบคลุมบุคลากรของกองกำลังตำรวจทั้งหมดภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ทั้งหมด มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การให้ความเห็นชอบ การกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง โยกย้ายและดำเนินการทางวินัยควบคุมข้าราชการตำรวจทั้งหมด

แผนภูมิที่ 3.5.4 โครงสร้างความสัมพันธ์ของตำรวจแห่งชาติมาเลเซียกับคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

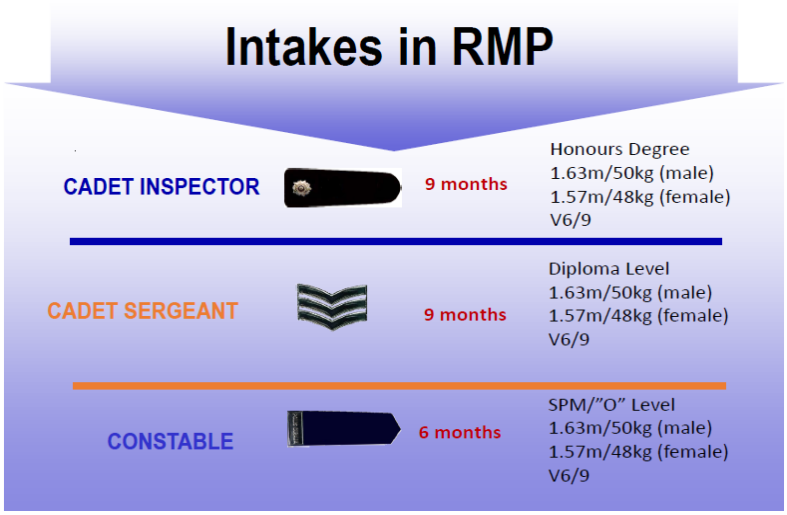
การเข้าสู่อาชีพตำรวจของมาเลเซีย มี 3 ช่องทาง คือ

1) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับพลตำรวจ (Constable) มีคุณวุฒิระดับมัธยมศึกษาและผ่านการสอบมัธยมศึกษาแห่งชาติได้รับประกาศนียบัตร Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) หรือผ่านการสอบระดับ O-Level แบบอังกฤษ หากเป็นชายสูงไม่ต่ำกว่า 1.63 เมตร น้ำหนัก 50 กิโลกรัม สำหรับหญิงสูงไม่ต่ำกว่า 1.57 เมตร น้ำหนัก 48 กิโลกรัม เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร 6 เดือน

2) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับชั้นประทวน (Cadet Sergeant) มีคุณวุฒิระดับอนุปริญญา มีส่วนสูงและน้ำหนักเช่นเดียวกัน เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร 9 เดือน

3) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตร (Cadet Inspector) มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเกียรตินิยม มีส่วนสูงและน้ำหนักเช่นเดียวกัน เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร 9 เดือน

ภาพที่ 3.5.19 ช่องทางการเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ระบบการฝึกอบรมตำรวจของมาเลเซีย แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การฝึกอบรมพื้นฐาน (Basic Training) มีศูนย์ฝึกอบรมตำรวจซึ่งทำหน้าที่ฝึกอบรมขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ที่จะเข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่ กระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกัมลาลัมเปอร์ (Police Training Centre Kuala Lumpur)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจมัวร์ (Police Training Centre Muar)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกูชิง (Police Training Centre Kuching)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจอาเยอร์ ฮิตัม (Police Training Centre Ayer Hitam)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจโกตา กินาบารู (Police Training Centre Kota Kinabalu)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจลังกาวี (Police Training Centre Langkawi)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจบูกิต เซนโตซา (Police Training Centre Bukit Sentosa)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจดันกัน (Police Training Centre Dungun)

ภาพที่ 3.5.20 การฝึกเจ้าหน้าที่ตำรวจในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกัมลาลัมเปอร์ (Police Training Centre Kuala Lumpur)

2) การฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติหน้าที่ (In Service Training) สถานฝึกอบรมที่ทำหน้าที่ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตามระดับตำแหน่งและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่

- วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย กัวลาลัมเปอร์ (Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur) ทำหน้าที่ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโส หรือระดับบริหาร
- วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย กัวลา กูบูบารู (Royal Malaysia Police College Kuala KubuBharu) ทำหน้าที่ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน
- วิทยาลัยเทคนิคตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย บากรี มัวร์ (Royal Malaysia Police Technical College Bakri Muar)
- ศูนย์ฝึกอบรมหน่วยบินตำรวจ (Air Unit Training Centre)
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจน้ำ (Marine Police Training Centre)
- ศูนย์ฝึกอบรมหน่วยกำลังสำรองสหพันธ์ (Federal Reserve Unit Training Centre)
- ศูนย์ฝึกอบรมกองกำลังปฏิบัติการทั่วไป (General Operation Force Training Centre)

ภาพที่ 3.5.21 วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย กัวลาลัมเปอร์

ที่มา: Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur [Online]. Available from: http://rmpckl.rmp.gov.my/English/History.aspx [2018, April 22]

3.3.3 การนำหลักสมรรถนะมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของตำรวจมาเลเซีย

การบริหารงานบุคคลของตำรวจมาเลเซีย อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยบริหารงาน (Management Department) ซึ่งมีภารกิจในการพัฒนาและสร้างความเป็นวิชาชีพให้แก่ทุนมนุษย์ของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย โดยมีค่านิยมร่วมกันและมุ่งทำให้การเข้าสู่องค์กรตำรวจแห่งชาติมาเลเซียเป็นอาชีพหนึ่งที่คนต้องการเลือก ความรับผิดชอบในการบริหารงานบุคคลของหน่วยบริหารงาน ครอบคลุมตั้งแต่การเข้าสู่องค์การ การฝึกอบรม การประเมิน การเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้ายหรือคงอยู่ในองค์กร ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากระบวนการบริหารงานบุคคลของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยบริหารงานแห่งเดียวอย่างเป็นเอกภาพ

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้นำแนวคิดการกำหนดสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการบริหารงานบุคคลขององค์กร โดยกำหนดเป็นตัวแบบสมรรถนะของตำรวจแห่งชาติ (RMP Competency Model) แบ่งสมรรถนะเจ้าหน้าที่ตำรวจออกเป็น 4 สมรรถนะ ดังนี้

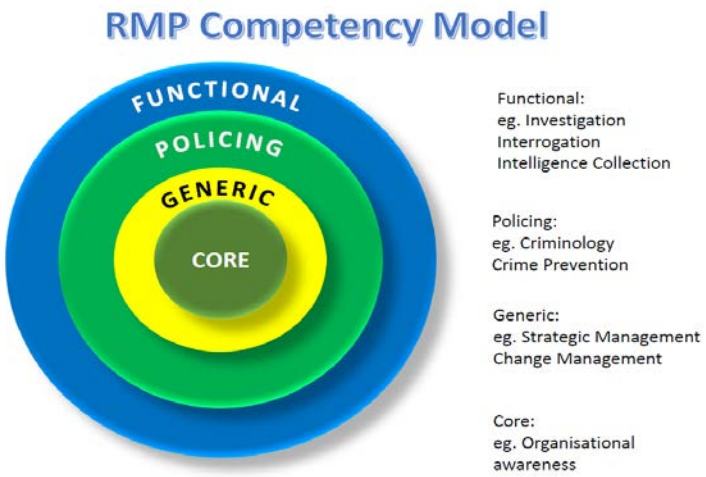
1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) เช่น ความตระหนักถึงองค์กร (Organizational Awareness) เป็นต้น

2) สมรรถนะทั่วไป (Generic Compentency) เช่น การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

3) สมรรถนะงานตำรวจโดยทั่วไป (Policing Competency) ได้แก่ อาชญาวิทยา การป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

4) สมรรถนะในหน้าที่ (Functional Competency) ได้แก่ การสืบสวน การสอบสวน การรวบรวมข้อมูลการข่าว เป็นต้น

แผนภูมิที่ 3.5.5 ตัวแบบสมรรถนะของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้ใช้ตัวแบบสมรรถนะดังกล่าวเป็นแนวทางในการบริหารงานบุคคล ทั้งการสรรหาบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง และการแต่งตั้งโยกย้าย

การเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส สำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสมีขั้นตอนดำเนินการ โดยอาศัยตัวแบบด้านสมรรถนะ ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งจะต้องผ่านกระบวนการ ดังนี้

1) ผ่านการพิจารณาข้อกำหนดเกี่ยวกับสมรรถนะของตำรวจและผ่านการฝึกอบรม ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาในกระบวนการเลื่อนตำแหน่ง จะต้องมีสมรรถนะตามที่กำหนดและผ่านการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องงานในหน้าที่

2) การวิเคราะห์ข้อมูลประวัติบุคคล (Biodata)

3) ผ่านการประเมินในระบบออนไลน์ (On - line Assessment) ซึ่งประกอบด้วยการตอบแบบสอบถามประเมินตนเอง แบบฝึกหัดการบริหารในเวลาจำกัด (In - Basket Exercise) หรือการฝึกหัดกรณีตัวอย่างของการทำงาน การตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมและจรรยาบรรณ

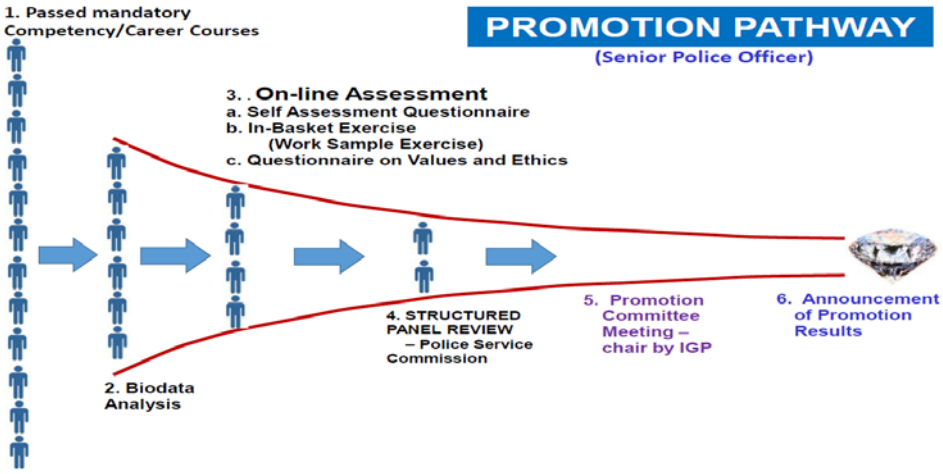
4) การสัมภาษณ์โดยองค์คณะแบบกำหนดโครงสร้าง ดำเนินการโดยคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

5) การประชุมคณะกรรมการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธาน

6) การประกาศผลการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง

กระบวนการในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5.6 กระบวนการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโสของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

3.3.4 การเกษียณอายุราชการ

เจ้าหน้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย เกษียณอายุราชการที่อายุ 60 ปี โดยรัฐบาลให้เงินสิทธิประโยชน์เป็นเงินบำนาญ (Government Pension Scheme) หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Employees Provident Fund) ซึ่งมีสิทธิประโยชน์ คือ

- เงินบำนาญรายเดือน (Service Pension (monthly payment)
- เงินบำเหน็จ (Service Gratuity (lump-sum payment)
- เงินรางวัลเมื่อลาออก (Cash Award in lieu of leave - when applicable (lump-sum payment)

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติในพื้นที่

3.4.1 ยุทธศาสตร์ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

เมื่อปี ค.ศ.1991 รัฐบาลมาเลเซีย โดย ดร.มหาเธร์ มูหัมมัด ได้ประกาศวิสัยทัศน์ ปี ค.ศ. 2020 (ภาษามาเลย์ คือ Wawasan 2020) โดยมีเป้าหมายทำให้มาเลเซียเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่พัฒนาแล้วภายในปี ค.ศ. 2020 มาเลเซียมีระยะเวลาดำเนินการ 30 ปีเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว หลังจากนั้นในทุกรัฐบาลก็กำหนดนโยบายการบริหารงานและเร่งรัดเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ และในปี ค.ศ. 2010 นายกรัฐมนตรี นายนาจิบ ราซัค ได้ประกาศนโยบาย “มาเลเซียหนึ่งเดียว” (1 Malaysia) หรือภาษามาเลย์ คือ Satu Malaysia เพื่อเร่งรัดการมุ่งสู่วิสัยทัศน์ในปี ค.ศ. 2020 นโยบายดังกล่าวให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นลำดับแรกและดำเนินการในทันที โดยปกป้องและยกระดับความเป็นหนึ่งเดียวภายใต้ความหลากหลายของประชากรในมาเลเซีย นโยบายมาเลเซียหนึ่งเดียว ประกอบด้วย 4 โครงการหลัก คือ

1) โครงการเปลี่ยนผ่านของภาครัฐ (Government Transformation Programme)

2) โครงการเปลี่ยนผ่านของชนบท (Rural Transformation Programme)

3) โครงการเปลี่ยนผ่านทางการเมือง (Political Transformation Programme)

4) โครงการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจ (Economic Transformation Programme)

ในโครงการเปลี่ยนผ่านของภาครัฐ ต้องการให้การบริหารจัดการภาครัฐ มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการส่วนนี้ได้กำหนดผลลัพธ์สำคัญในระดับชาติไว้7 ประการ (National Key Results Areas) ได้แก่

1) การลดอาชญากรรม

2) ต่อสู้กับปัญหาคอร์รัปชัน

3) ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียน

4) เพิ่มมาตรฐานการครองชีพของครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ

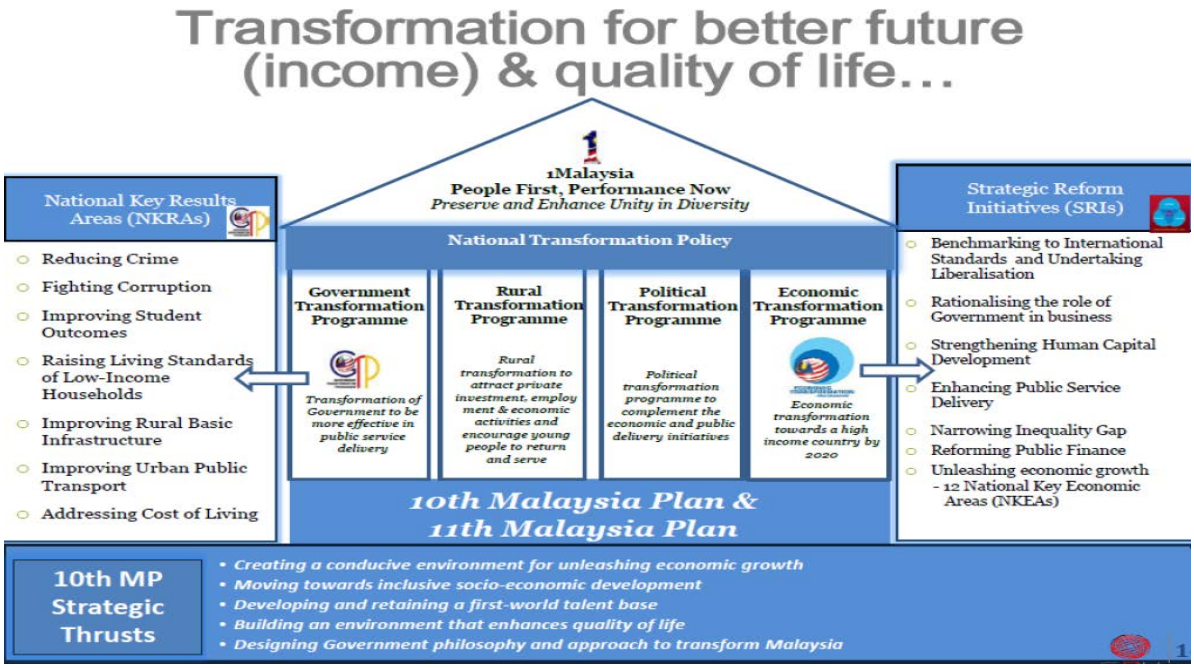
5) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชนบท

6) ปรับปรุงการขนส่งธารณะในเขตเมือง

7) แก้ปัญหาค่าครองชีพ

นโยบาย “มาเลเซียหนึ่งเดียว” ปรากฏโครงการและเป้าหมายตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5.7 โครงสร้างนโยบาย “มาเลเซียหนึ่งเดียว” และโครงการที่เกี่ยวข้อง

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

จะเห็นได้ว่าผลลัพธ์ประการหนึ่ง ที่จะมุ่งให้ประเทศมาเลเซียพัฒนาสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว คือการลดอาชญากรรม อันเป็นภารกิจหลักของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย มีการกำหนดเป้าหมายในด้านการลดอาชญากรรมว่า จะต้องลดอาชญากรรมลงร้อยละ 5 และลดอาชญากรรมพื้นฐานในที่สาธารณะ (Street Crime) ร้อยละ 20 ในสิ้นปี ค.ศ. 2010 โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ในขณะนั้น คือ Tan Sri Dato' Sri Khalid bin Abu Bakar ได้ประกาศเป็นนโยบายของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นนโยบาย 3 ด้าน คือ

1) การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยสาธารณะและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

2) ควบคุมอาชญากรรม โดยการป้องกันและการสืบสวนสอบสวนที่มีคุณภาพ

3) ยกระดับด้านความซื่อสัตย์และมาตรฐานการปฏิบัติของบุคลากรตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

นอกจากนี้ในการประชุมประจำเดือนเมื่อวันที่ 12 มกราคม ค.ศ. 2016 ได้มีการเน้นย้ำถึงนโยบายการปฏิบัติงานของตำรวจแห่งชาติมาเลเซียเพิ่มเติม ได้แก่

1) ควบคุมอาชญากรรมและภัยคุกคามทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยการป้องกันและการสืบสวนสอบสวนที่มีประสิทธิภาพ

2) ปรับปรุงการให้บริการประชาชนด้วยงานตำรวจที่ทันสมัย (Modern Policing)

3) เพื่อยกระดับความซื่อสัตย์และมาตรฐานการปฏิบัติของบุคลากรตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ในเชิงยุทธศาสตร์ ตำรวจแห่งชาติมาเลเซียได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี (ค.ศ. 2015 - 2020) เพื่อรองรับนโยบายและร่วมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มาเลเซียบรรลุวิสัยทัศน์ 2020 ในการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรไว้ว่า "เป็นหน่วยงานผู้นำในการทำให้ประเทศชาติปลอดภัย สงบ และรุ่งเรือง" มีพันธกิจในการให้บริการอย่างมีคุณภาพและเป็นมืออาชีพในการปกป้องประเทศชาติและสร้างสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยให้แก่ประชาชน โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 6 ด้านคือ

1) การบังคับใช้กฎหมาย

2) ความปลอดภัยและความมั่นคงของประชาชน

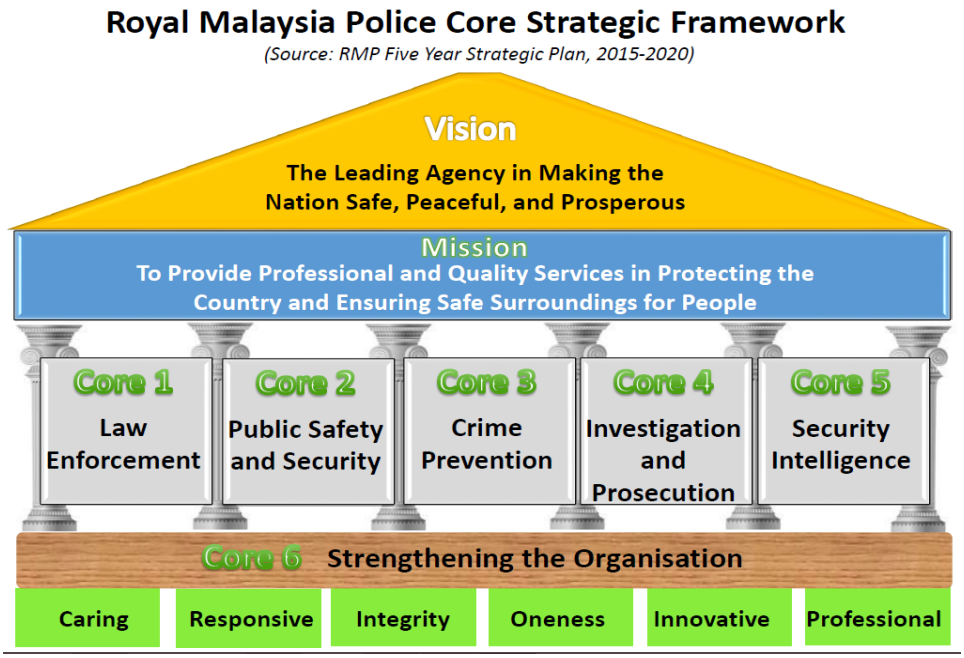
3) การป้องกันอาชญากรรม

4) การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีฟ้องร้อง

5) การข่าวกรองด้านความมั่นคง

6) สร้างความเข้มแข็งให้องค์กร

แผนภูมิที่ 3.5.8 กรอบยุทธศาสตร์หลักของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปโดย ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

เพื่อให้สามารถตอบสนองการลดอาชญากรรม ตามโครงการเปลี่ยนผ่านของภาครัฐ (Government Transformation Programme) ในปลายปี ค.ศ. 2009 ตำรวจแห่งชาติมาเลเซียได้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการผลลัพธ์สำคัญในระดับชาติ (National Key Results Areas - NKRAs) ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (BUKIT AMAN) และเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ค.ศ.2014 ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้ยกระดับสำนักงานเลขาธิการดังกล่าว จัดตั้งเป็นหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Department of Crime Prevention and Community Safety) มีอำนาจหน้าที่ คือ การจัดทำยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิบัติโดยมีเป้าหมายเพื่อลดอาชญากรรมและปรับปรุงการรับรู้ด้านความปลอดภัยของประชาชน ถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่จัดตั้งใหม่และมีบทบาทสำคัญในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมด้วยวิธีการต่างๆ อันเป็นการตอบสนองนโยบายสำคัญของรัฐบาล

ภาพที่ 3.5.22 พิธีการเปิดหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Department of Crime Prevention and Community Safety)

ที่มา : Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

การดำเนินงานเพื่อลดอาชญากรรมของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้แบ่งเป้าหมายออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก ค.ศ. 2010 - 2012 นำแนวคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) มาใช้เพื่อการป้องกันอาชญากรรม จัดโครงการเมืองปลอดภัย แสดงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ต่างๆ ระยะที่สอง ค.ศ. 2013 - 2015 เพิ่มขีดความสามารถของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย แสดงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ป้องกันอาชญากรรมในจุดที่เกิดเหตุมาก และปฏิบัติงานตำรวจโดยร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ เป็นหนึ่งเดียวเพื่อต่อต้านอาชญากรรม และระยะที่สาม ค.ศ. 2016 - 2020 เป้าหมายสุดท้ายมุ่งสู่การเป็นกองกำลังตำรวจชั้นนำของโลก (World Class Police Force) โดยมีแนวทางหลัก 4 ประการ คือ

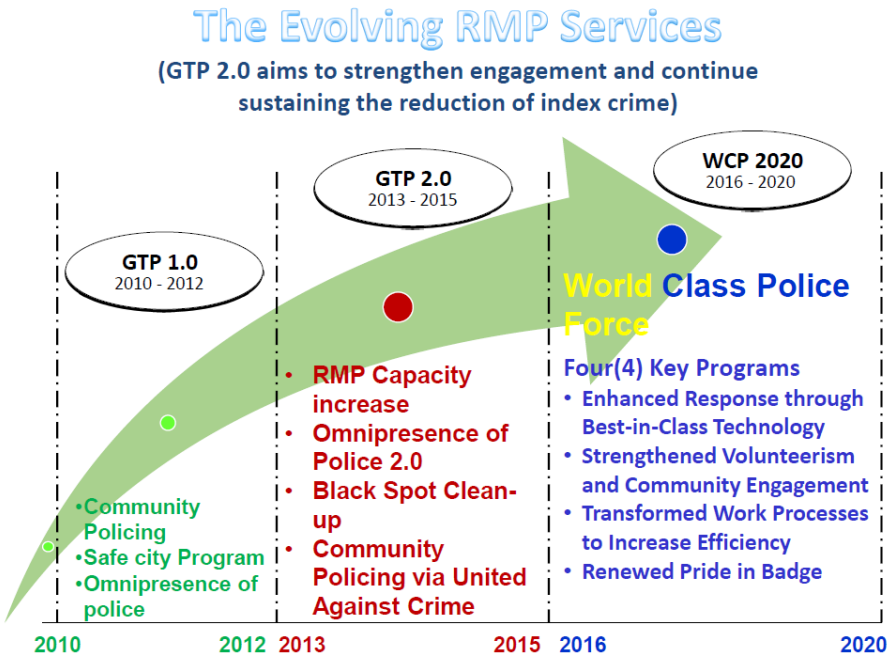
(1) ยกระดับการรับแจ้งเหตุด้วยเทคโนโลยีที่ดีที่สุด

(2) สร้างความเข้มแข็งความผูกพันกับชุมชนและการจัดอาสาสมัคร

(3) เปลี่ยนผ่านกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(4) การสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ

แผนภูมิที่ 3.5.9 เป้าหมาย 3 ระยะ เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ 2020 โดยมุ่งสู่การลดอาชญากรรมของตำรวจแห่งชาติ

ที่มา: Presentation by ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016.

การมุ่งสู่ความเป็นตำรวจที่ทันสมัย (Modern Policing) การเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนของตำรวจแห่งชาติมาเลเซียต้องการให้การปฏิบัติงานมีความทันสมัย ใช้เทคโนโลยีต่างๆ มาช่วยปฏิบัติงานโดยมีแนวทางดำเนินการ 4 แนวทาง คือ

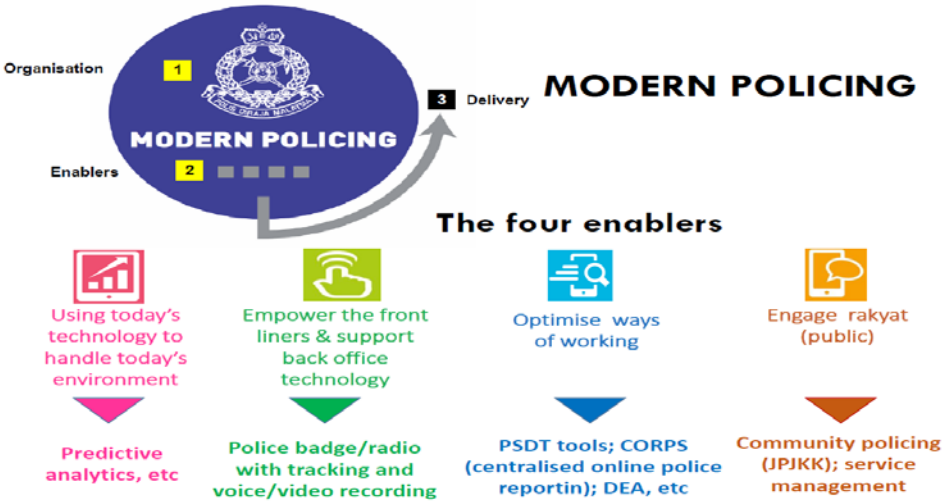
1) การใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันเพื่อรับมือกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการวิเคราะห์ทำนายแนวโน้มของอาชญากรรม เป็นต้น

2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการในพื้นที่ และใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Back Office Technology) เช่น อุปกรณ์ติดตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ วิทยุสื่อสารที่สามารถระบุตำแหน่งได้ เครื่องบันทึกภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น

3) การใช้เทคโนโลยีเพื่อวิธีการทำงานที่ดีที่สุด เช่น การรายงานฐานข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อมโยงหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายเข้าด้วยกัน เป็นต้น

4) การใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างความผูกพันกับประชาชน เช่น งานตำรวจชุมชน การบริหารงานตำรวจในพื้นที่ เป็นต้น

แผนภูมิที่ 3.5.10 แนวทางการปฏิบัติงานตามแนวคิดงานตำรวจทันสมัย (modern policing)

ที่มา: Presentation by ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016.

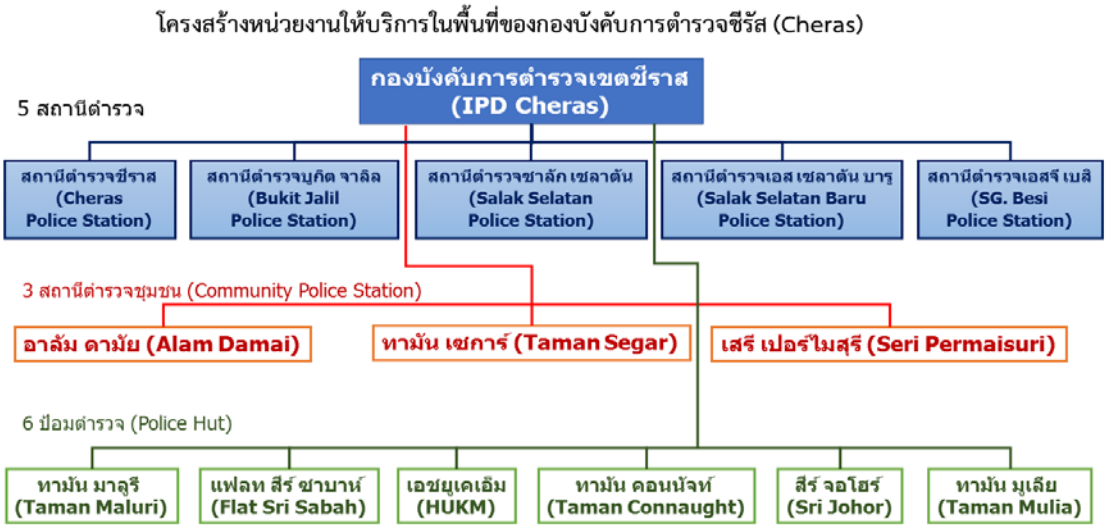
3.4.2 การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

หน่วยงานตำรวจระดับพื้นที่ซึ่งให้บริการประชาชนในมาเลเซีย มีกองบังคับการตำรวจเขต (District Police) จำนวน 115 เขต และมีสถานีตำรวจทั่วประเทศ 788 สถานีตำรวจ นอกจากนี้ยังมีที่ทำการตำรวจซึ่งมีขนาดเล็กลงไปจากสถานีตำรวจ จำนวน 569 แห่ง กรณีศึกษาตำรวจเขตแห่งหนึ่งในกรุงกัวลาลัมเปอร์ คือ ตำรวจเขตชีราส (Cheras Police District) อาจกล่าวได้ว่าเป็นหน่วยงานขนาดเทียบเท่ากองบังคับการตำรวจหรือตำรวจภูธรจังหวัดของไทย เนื่องจากมีพื้นที่รับผิดชอบและจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ใกล้เคียงกับหน่วยงานตำรวจระดับกองบังคับการ ของตำรวจไทย

กองบังคับการตำรวจเขตชีราส ก่อตั้งหลังการประกาศเขตการปกครองเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1974 และขณะนั้นเขตที่กองบังคับการตั้งอยู่ในปัจจุบันเป็นที่รู้จักในนามของเขต “C” กัวลาลัมเปอร์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1976 เขต “C” ก็ได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษาหมายเลข 361 อย่างเป็นทางการว่า “Cheras” เดิมมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น 74 ตารางกิโลเมตร แต่ได้ถูกปรับลดลงมาเป็น 54 ตารางกิโลเมตร ในวันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 2014 พื้นที่รับผิดชอบติดกับเขตตำรวจคาจัง (Kajang Police District) เขตตำรวจแอมแปง (Ampang Police District) เขตตำรวจวังซามาจู (Wangsa Maju Police District) เป็นต้น

หน่วยงานให้บริการประชาชนในการควบคุม กำกับดูแลของกองบังคับการตำรวจชีราส มีหลายรูปแบบ ประกอบด้วย สถานีตำรวจ (Police Station) จำนวน 5 สถานี สถานีตำรวจชุมชน (Community Police Station) จำนวน 3 สถานี และป้อมตำรวจ จำนวน 6 แห่ง ปรากฏตามแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5.11 โครงสร้างหน่วยงานให้บริการในพื้นที่ของกองบังคับการตำรวจชีราส

ที่มา: จัดทำโดยปรับปรุงจากเอกสารประกอบการบรรยายแสดงโครงสร้างการบริหารงานกองบังคับการตำรวจเขตชีราส, 21 มกราคม 2559

สถานีตำรวจที่อยู่ในการกำกับดูแลของกองบังคับการตำรวจชีราส จำนวน 5 สถานี รับผิดชอบประชากรในจำนวนที่แตกต่างกันไป โดยเขตพื้นที่ซึ่งรับผิดชอบประชากรมากที่สุด คือ เขตชีราส มีประชากรในความรับผิดชอบ 412,642 คน โดยกองบังคับการตำรวจชีราส จะเป็นหน่วยให้บริการประชาชน ณ ที่ตั้งของกองบังคับการเองด้วย ซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานตำรวจไทย ซึ่งหน่วยงานระดับกองบังคับการเป็นเพียงหน่วยที่ตั้งของส่วนบังคับบัญชาและงานอำนวยการและสนับสนุนเท่านั้น โดยมิได้เป็นหน่วยงานให้บริการประชาชน รายละเอียดจำนวนประชากรที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจแต่ละเขต ของกองบังคับการตำรวจชีราส ปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.5.4 จำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบกองบังคับการตำรวจเขตชีราส แยกตามสถานีตำรวจในสังกัด (ข้อมูล พ.ศ. 2558)

ลำดับ	สถานีตำรวจ (Police Station)	จำนวนประชากร (คน)				
		มาเลย์	จีน	อินเดีย	อื่นๆ	**รวม**
1.	ชีราส (Cheras)	118,738	241,652	40,314	12,238	**412,942**
2.	บูกิต จาลิล (Bukit Jalil)	110,000	16,500	5,500	5,500	**137,500**
3.	ซาลัก เซลาตัน (Salak Selatan)	71,629	63,660	24,862	10,248	**170,339**
4.	เอส/เซลาตัน บารู(S/Selatan Baru)	20,689	42,872	4,797	1,732	**70,090**
5.	เอสจี เบสิ (SG. Besi)	131,649	65,302	41,585	21,081	**259,617**
	รวม	**452,705**	**429,986**	**117,058**	**50,799**	**1,050,548**

ที่มา: ข้อมูลจากกองบังคับการตำรวจเขตชีราส, 21 มกราคม 2559

กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองบังคับการตำรวจเขตชีราส ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสหรือเทียบได้กับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 83 นาย เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน จำนวน 1,148 นาย และเจ้าหน้าที่พลเรือน จำนวน 68 คน รวมทั้งสิ้น 1,299 คน

ตารางที่ 3.5.5 จำนวนบุคลากรของกองบังคับการตำรวจเขตชีราส (ข้อมูล พ.ศ.2558)

ลำดับ	ระดับชั้น	จำนวน (นาย)
1	เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร (senior officer)	83
2	เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน (low rank officer)	1,148
3	เจ้าหน้าที่พลเรือน (Public officer)	68
	รวม	**1,299**

ที่มา: ข้อมูลจากกองบังคับการตำรวจเขตชีราส, 21 มกราคม 2559

การปฏิบัติงานให้บริการประชาชนบนสถานีตำรวจ มีจุดรับแจ้งความบริเวณชั้นล่างของกองบังคับการ โดยจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงรับเรื่องจำนวน 3 นาย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ชั้นประทวน 2 นาย ทำหน้าที่รับเรื่องในเบื้องต้นและบันทึกข้อมูลเข้าระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีการรับแจ้งเป็นหลักฐาน เรื่องเล็กน้อยก็จะสามารถออกเอกสารให้แก่ประชาชนได้ทันที โดยมีเจ้าหน้าที่ชั้นสัญญาบัตร 1 นาย ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากำกับควบคุมและช่วยเหลือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับแจ้งเหตุ

ภาพที่ 3.5.23 การปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งเหตุของกองบังคับการตำรวจเขตชีราส บริเวณชั้นล่างของที่ทำการ

สำหรับกรณีที่เป็นการแจ้งความร้องทุกข์ที่เป็นคดีอาญา เมื่อได้รับแจ้งแล้ว จะทำการคัดกรองเหตุแล้วส่งต่อไปยังแผนกสืบสวน (Crime Investigation Division) ประจำสถานีตำรวจ โดยในแต่ละสถานีตำรวจ มีแผนก CID แบ่งตามประเภทคดี เช่น คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์และคดีอื่นๆ เป็นต้น เมื่อเจ้าหน้าที่ CID ได้รับเรื่องก็จะทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิดต่อไป โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งทำหน้าที่รับแจ้งเหตุเบื้องต้นจะไม่มีการเดินทางออกไปนอกสถานีตำรวจ

ภาพที่ 3.5.24 การปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งเหตุจากประชาชน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์

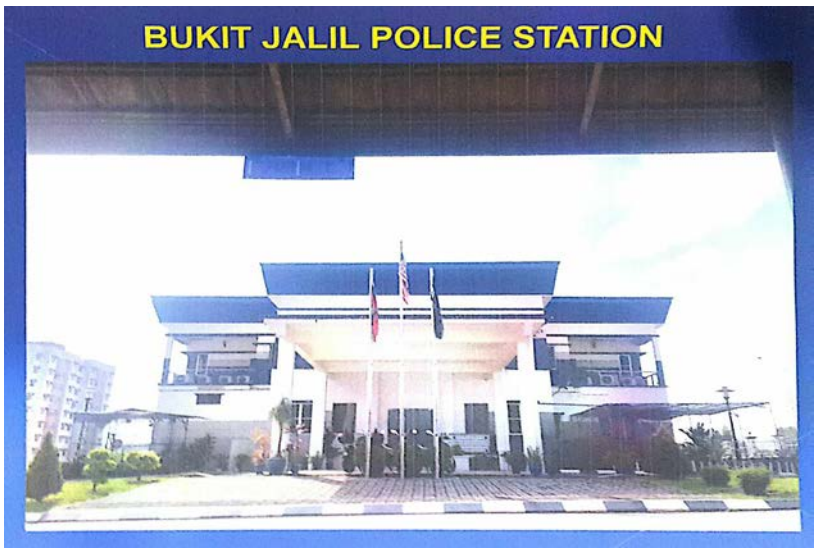

สำหรับที่ทำการของสถานีตำรวจ หรือสถานีตำรวจชุมชน หรือป้อมตำรวจต่างๆ ในสังกัดกองบังคับการตำรวจชีราส ก็จะมีขนาดลดหลั่นกันไปตามปริมาณงาน จำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ ปรากฏตามภาพดังนี้

ภาพที่ 3.5.25 สถานีตำรวจซาลัค เซเลตัน สถานีตำรวจแห่งหนึ่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจเขตชีราส

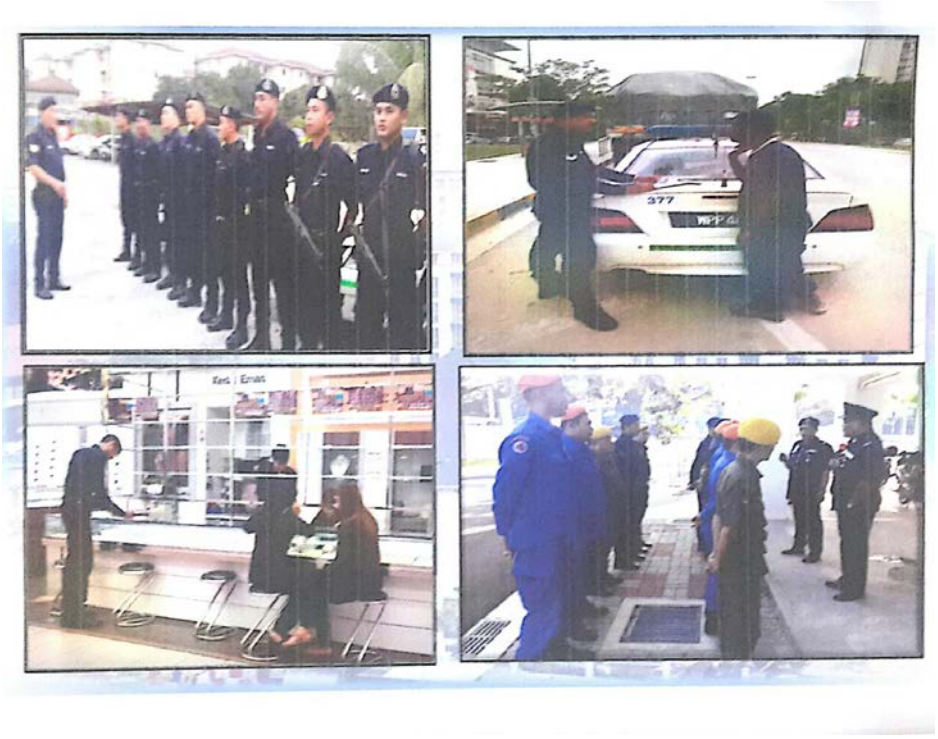
ภาพที่ 3.5.26 สถานีตำรวจบูกิต จาลิล สถานีตำรวจแห่งหนึ่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจเขตชีราส

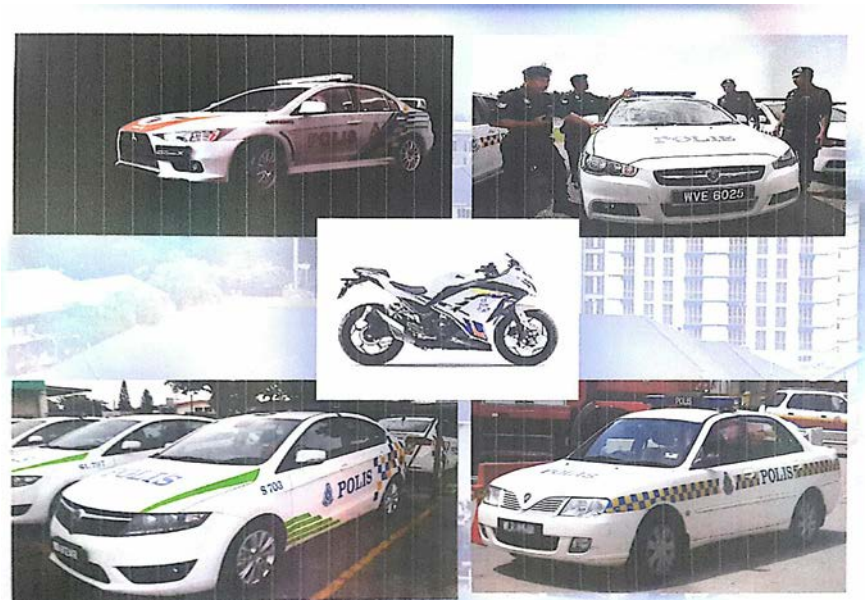
ภาพที่ 3.5.27 สถานีตำรวจชุมชนสีร์ เปอร์ไมสุรี สถานีตำรวจชุมชนแห่งหนึ่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจเขตชีราส

ภาพที่ 3.5.28 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ

ภาพที่ 3.5.29 ยานพาหนะที่ใช้ในสถานีตำรวจของมาเลเซีย

ภาพที่ 3.5.30 เฮลิคอปเตอร์และเรือของตำรวจน้ำ ที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองบังคับการตำรวจ เขตชีราส

3.4.3 นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด

หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดของมาเลเซีย คือ หน่วยงานต่อต้านยาเสพติดแห่งชาติ (National Anti-Drugs Agency) อยู่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย อย่างไรก็ตาม ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ก็มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นหลัก

แนวทางในการแก้ไขปัญหา มาเลเซียได้รับแนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว มีเป้าหมายเพื่อลดความต้องการยาเสพติดลง รวมถึงลดอัตราการครอบครองยาเสพติด แนวทางการลดความต้องการยาเสพติด อยู่ภายใต้การบริหารงานของหน่วยงานต่อต้านยาเสพติดแห่งชาติ (National Anti - Drug Agency - NADA) ในขณะที่ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้ดำเนินการปราบปรามยาเสพติดโดยมีหน่วยงานต่อต้านยาเสพติดของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย เป็นหน่วยรับผิดชอบ และการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมศุลกากร มีหน้าที่ในการลดจำนวนผู้ครอบครองยาเสพติด กองกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้มแข็งจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการป้องกันปราบปรามยาเสพติดและเพื่อให้ปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ หน่วยงานต่อต้านยาเสพติดตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย จะดำเนินการปราบปรามยาเสพติดในระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ มีการจับกุมผู้ค้ารายย่อยและระดับองค์กร การปราบปรามยาเสพติดจึงเป็นภารกิจของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน

กฎหมายเกี่ยวกับบทลงโทษผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้นรุนแรงมาก สำหรับผู้ต้องหาคดียาเสพติดทุกรายจะถูกตัดสินโทษประหารชีวิต พิจารณาจากการครอบครองเฮโรอีนเพียง 15 กรัม หรือกัญชา 20 กรัม จะถูกตั้งข้อหาค้ายาเสพติด

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

มาเลเซียในอดีตเคยตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ระบบกฎหมายของมาเลเซียจึงได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายของอังกฤษตั้งแต่ในอดีต โดยมีรากฐานมาจากระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) และเนื่องจากมาเลเซียปกครองแบบสหพันธรัฐ ประกอบด้วยรัฐต่างๆ 13 รัฐ กฎหมายจึงมีที่มาจากแหล่งต่างๆ ได้แก่[46]

(1) รัฐธรรมนูญ

(2) หลักเกณฑ์ที่เสมือนพระราชบัญญัติที่ทำขึ้นโดยรัฐสภาของรัฐ

(3) กฎหมายที่ทำซ้ำโดยผู้มีอำนาจในรัฐไม่ว่าจะเรียกว่ากฎเกณฑ์หรือหลักเกณฑ์

(4) คำพิพากษาของศาล คำตัดสินในประเด็นกฎหมายที่ผู้พิพากษาได้ตัดสินในคดีก่อน

(5) ชารีอะห์ (Syariah) หรือกฎหมายมุสลิม

(6) กฎหมายฮินดู

(7) หลักกฎหมายจารีตประเพณีของท้องถิ่นซึ่งรวมถึง

---

[46] พัชรา สินลอยมา และคณะ. *รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.* พฤศจิกายน 2555. หน้า 237.

ก. จารีตของมาเลเซีย

ข. กฎหมายท้องถิ่นในเกาะบอร์เนียว (Borneo) รวมทั้งจารีตประเพณีกฎหมายของจีน

(8) หลักกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) ของอังกฤษและหลักความเท่าเทียมกัน (Equity)

กระบวนการทางอาญาใช้ระบบลูกขุนในการไต่สวนเช่นเดียวกับระบบของอังกฤษ กระบวนการในทางอาญาของมาเลเซียมีลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างกฎหมายแพ่งกับกฎหมายอาญา การฟ้าฝืนทางอาญาเป็นการฟ้าฝืนกฎหมายอันเป็นผลประโยชน์ของรัฐ รัฐมีอำนาจในการดำเนินการกับผู้กระทำผิด หากพิสูจน์ได้ว่ามีความผิดจริงศาลก็จะสั่งลงโทษ ส่วนการฟ้าฝืนในทางแพ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้เสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากคู่ความ โดยผู้เสียหายต้องฟ้องร้องคดีเองโดยรัฐไม่ได้มีบทบาทในการนำคดีขึ้นสู่ศาล[47]

การใช้กฎหมายอิสลาม (Islam Law) ในมาเลเซีย ครอบคลุมเรื่องสภาพบุคคล ครอบครัวและมรดกเท่านั้น คดีเหล่านี้จะฟ้องต่อศาลชารีอะห์ (Syariah Court) ระบบศาลชารีอะห์มีทั้งหมดสามชั้น คือ ศาลชารีอะห์ชั้นต้น (Syariah Subordinate Court) ศาลสูงชารีอะห์ (Syariah High Court) และศาลอุทธรณ์ชารีอะห์ (Syariah Appeal Court) กฎหมายอิสลามจะใช้กับชาวมาเลเซียที่นับถือศาสนาอิสลามในการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับศาสนาหรือจารีตประเพณีที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติของชาวมุสลิมเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการพัฒนากฎหมายของมาเลเซียมีความพยายามจะนำหลักกฎหมายอิสลามมาใช้กับการกระทำความผิดทางอาญาด้วย ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญาชารีอะห์ 1993 ซึ่งออกโดยรัฐบาลมลรัฐและรัฐบาลแห่งรัฐโดยผ่านฝ่ายนิติบัญญัติแห่งรัฐ แต่ก็ไม่เคยมีการนำมาใช้บังคับ เนื่องจากมีปัญหาความขัดแย้งอย่างมากภายในองค์กรนิติบัญญัติทั้งภาครัฐและมลรัฐ[48]

มีกฎหมายอีกหลายฉบับที่ใช้ในรัฐต่างๆ ในแหลมมลายู เช่น ที่รัฐเคดะห์เรียกว่า Undang - Undang Kedah มีสาระสำคัญบางส่วน เช่น ผู้ขโมย ผู้ปล้น ผู้ชนไก่ ผู้จำหน่ายฝิ่น ผู้บูชาต้นไม้และหิน ผู้เมาสุรา การกระทำดังกล่าวผิดกับหลักการของศาสนาอิสลาม ชาวบ้านต้องแจ้งต่อหัวหน้าหมู่บ้าน ผู้ไม่แจ้งถือเป็นความผิดมีโทษปรับ หัวหน้าหมู่บ้านต้องให้ลูกบ้านละหมาดวันละ 5 เวลา ถือศีลอด ละหมาดวันศุกร์ ผู้ไม่ปฏิบัติตามจะถูกนำไปยังมัสยิดและถูกลงโทษ

---

[47] เรื่องเดียวกัน, หน้า 238.

[48] พัชรา สินลอยมา และคณะ. *รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.* พฤศจิกายน 2555. หน้า 239.

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

ระบบศาลของมาเลเซียเป็นระบบศาลเดี่ยว (Unified Court) คือ ศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอรรถคดีทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา รวมทั้งคดีปกครอง[49] โดยแบ่งศาลเป็น 2 ชั้น คือ

4.2.1 ศาลชั้นสูง (Superior Court) ประกอบด้วย

- ศาลฎีกาหรือศาลสหพันธรัฐ (Federal Court) ถือเป็นศาลสูงสุด มีอำนาจหน้าที่รับพิจารณาอุทธรณ์ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาที่อุทธรณ์คำตัดสินของศาลอุทธรณ์ นอกจากนี้ศาลฎีกายังมีอำนาจพิจารณาพิพากษาอุทธรณ์จากศาลไฮคอร์ต (High Court) และศาลเซสชัน (Sessions Court)

- ศาลไฮคอร์ต (High Court) มีอำนาจพิจารณาทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา รวมทั้งมีอำนาจในการควบคุมดูแลกระบวนการยุติธรรมของศาลชั้นต้น มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จากศาลแขวง (Magistrate's Court) และศาลเซสชัน (Sessions Court) ภายในเขตอำนาจ

4.2.2 ศาลชั้นต้น (Subordinate Court) ประกอบด้วย ศาลเซสชัน (Sessions Court) ศาลแขวง (Magistrate's Court) โดยศาลเซสชั่น (Session Court) มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุทางรถยนต์ ข้อพิพาทระหว่างผู้เช่ากับผู้ให้เช่า ศาลเฉพาะอาจรับฟังคดีอื่นๆ ที่ทุนทรัพย์พิพาทไม่เกิน 250,000 Ringgit Malay (RM) ส่วนคดีอาญา ศาลเซสชั่นมีเขตอำนาจศาลในคดีอาญาทุกประเภท ยกเว้นคดีอาญาที่มีโทษประหารชีวิต

ศาลแขวง มีอำนาจพิจารณาคดีหลายประเภททั้งคดีแพ่งและคดีอาญา โดยคดีแพ่งจะรับพิจารณาคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 25,000 Ringgit Malay (RM) หากเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 5,000 RM สามารถยื่นคดีในฐานะเป็นคดีมโนสาเร่ ส่วนคดีอาญาศาลแขวงรับพิจารณาคดีอาญาที่มีโทษเป็นโทษปรับสถานเดียว รวมถึงคดีที่เกี่ยวกับการทำผิดกฎจราจร คดีที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี อย่างไรก็ตามศาลแขวงอาจจะไม่พิจารณากำหนดโทษเกิน 5 ปี

นอกจากนี้มาเลเซียยังมีศาลชำนัญพิเศษอื่นๆ อาทิ ศาลท้องถิ่น (Penghula's Court) ศาลเนทีฟ (Native Court) ศาลเยาวชน (Juvenile Court) ศาลพิเศษ (Special Court) และศาลชารีอะห์ (Syariah Court) เป็นต้น[50]

ภายใต้การปกครองแบบสหพันธรัฐ ในแต่ละรัฐมีกฎหมายเนื่องด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นของตนเอง อย่างไรก็ตามกระบวนการดำเนินงานและโครงสร้างจะมีลักษณะที่เหมือนกันภายใต้การดูแลของรัฐบาลกลาง โดยมีศาลชารีอะห์ (Syariah Court) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและมีสภาศาสนาอิสลาม (Jabatan Agama Islam) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวอิสลาม

---

[49] กระทรวงยุติธรรม, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงานและแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 61.

[50] กรมประชาสัมพันธ์, *ระบบศาลในอาเซียน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก http://pr.prd.go.th/chaiyaphum/ewt_news.php?nid=7871

ในคดีที่เกี่ยวกับการผิดสัญญาหมั้น สินสมรส ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร การปกครองบุตร และอื่นๆ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเริ่มโดยคู่กรณีมาฟ้องต่อศาล เมื่อศาลรับฟ้องและนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนั้นอาจมีโอกาสที่จะยุติข้อพิพาทได้ก็จะส่งเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยนายทะเบียนจะกำหนดเวลาไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไม่เกิน 3 เดือน และจะต้องเริ่มต้นการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภายใน 21 วัน นับตั้งแต่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการไกล่เกลี่ย หากเห็นว่าไม่มีโอกาสที่จะใช้วิธีการไกล่เกลี่ยได้ ก็จะนำคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามปกติ[51]

ในกระบวนการไกล่เกลี่ยจะดำเนินการในที่ส่วนตัวที่สุดเพื่อให้สามารถระบายความรู้สึกได้เต็มที่ โดยจะอนุญาตให้เฉพาะคู่กรณีและผู้ดำเนินการไกล่เกลี่ย โดยจะไม่อนุญาตให้ตัวแทนหรือทนายความเข้าร่วม ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนอกจากได้รับอนุญาตจากผู้ดำเนินการเท่านั้น หากการไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จก็จะทำข้อตกลงร่วมกันและเพื่อให้ศาลมีคำสั่งต่อไป แต่ถ้าหากการไกล่เกลี่ยล้มเหลวก็จะนำคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามปกติ โดยกระบวนการไกล่เกลี่ยทุกขั้นตอนไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

4.2.3 อัยการ

นักกฎหมายในมาเลเซียสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งในภาครัฐและเอกชน นักกฎหมายในภาครัฐอยู่ในการบริหารของคณะกรรมการให้บริการด้านตุลาการและกฎหมาย (Judicial and Legal Service Commission) นักกฎหมายเหล่านี้สามารถย้ายไปสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด (Attorney Generals Chambers Department) หรือเป็นนักกฎหมายที่ปรึกษาประจำรัฐบาลของแต่ละรัฐ

สำนักงานอัยการสูงสุด (The Attorney General's Chamber - AGC) มีต้นกำเนิดมาจากอัยการสูงสุดทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมายของประเทศ และในภายหลัง AGC เป็นที่รู้จักในนามสถาบันของรัฐบาลอย่างเป็นทางการ และได้มีการปฏิบัติหน้าที่ทางกฎหมายอย่างหลากหลายจนมีการรวมรัฐบาลเป็นรัฐบาลกลาง ภายใต้ข้อตกลงสหพันธรัฐมลายา (Federation of Malaya Agreement) ในปี ค.ศ. 1948 ภายหลังในปี ค.ศ. 1951 AGC ถูกจัดเป็นกระทรวงซึ่งรับผิดชอบเรื่องกฎหมายทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล[52]

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในคดีอาญาแล้ว อัยการยังมีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับคดีแพ่ง โดยสำนักงานอัยการแผนกคดีแพ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อหลักประกันว่าการฟ้องคดีแพ่งที่กระทำหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลแห่งมาเลเซียจะได้รับการดูแลอย่างมืออาชีพและมีประสิทธิภาพด้วยทนายความที่มีมาตรฐานสูงและมีจริยธรรม บทบาทของอัยการในคดีแพ่ง เช่น ปกป้องผลประโยชน์ของรัฐบาลมาเลเซียในการกระทำทางแพ่งทุกกรณีปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ รับรองคุณภาพของทนายความให้คำปรึกษา

---

[51] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสหพันธรัฐมาเลเซีย*, หน้า 55-56.

[52] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 77.

และทนายความว่าความในศาล ปกป้องประโยชน์ทั้งหลายของผู้รับประโยชน์ของสาธารณะ ศาสนา และสมาคมการกุศล เป็นต้น การทำหน้าที่ของอัยการในคดีแพ่ง ได้แก่

1) เป็นตัวแทนของรัฐบาลมาเลเซียในการดำเนินการทางแพ่งทุกกรณี

2) เป็นตัวแทนของอัยการสูงสุดในเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะทุกเรื่อง

3) เป็นตัวแทนอัยการสูงสุดในการร้องเรียนสำหรับการยอมรับเข้าเป็นสมาชิกของทนายความให้คำปรึกษาและทนายความแก้ต่างตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทางกฎหมาย ค.ศ. 1976 (Legal Profession Act 1976)

4) เป็นตัวแทนอัยการสูงสุดในกรณีที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะ ศาสนา สังคม และสถาบันการกุศลจริยธรรม

4.3 การดำเนินคดีอาญา

4.3.1 การจับกุมตัวผู้กระทำผิด

ตามกฎหมายการดำเนินคดีอาญา (Criminal Procedure Code - Act 593) ของมาเลเซีย เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจจับกุมบุคคลได้โดยจะต้องมีหมายจับ หรือตามมาตรา 23 บัญญัติให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือกำนัน (Penghulu) อาจจับกุมบุคคลได้โดยไม่มีคำสั่งจากศาลแขวง หรือไม่มีหมายจับในกรณีต่างๆ เช่น[53]

- บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด ณ ที่ใดก็ตามในมาเลเซีย ซึ่งเป็นความผิดที่สามารถจับกุมได้ภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับในส่วนหนึ่งส่วนใดของมาเลเซีย ซึ่งการกระทำผิดที่เกิดขึ้นและมีความผิดต่อผู้อื่นที่ได้มีการร้องเรียนอย่างมีเหตุมีผล หรือมีข้อมูลอันน่าเชื่อ

- บุคคลใดก็ตามที่ครอบครองสิ่งของที่ต้องสงสัยว่าถูกขโมยมาหรือได้มาโดยมิชอบ และเป็นบุคคลที่มีข้อน่าสงสัยอย่างมีเหตุผลว่าเป็นผู้กระทำผิดดังกล่าว

- บุคคลที่ขัดขวางเจ้าหน้าที่ตำรวจขณะปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ที่หลบหนีหรือพยายามหลบหนีจากการควบคุมตามกฎหมาย

- บุคคลที่ต้องสงสัยอย่างมีเหตุผลว่าเป็นผู้หนีทหารจากกองทัพแห่งมาเลเซีย

ความผิดประเภทที่กฎหมายบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมตัวผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เช่น การเป็นสมาชิกที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของกลุ่มเพื่อทำการก่อจลาจล เป็นต้น

โดยปกติเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ไม่เกิน 24 ชั่วโมง นอกจากนี้กฎหมายก็ให้อำนาจราษฎรในการจับกุมได้ตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อมีการจับจะต้องรีบนำส่งสถานีตำรวจ

---

[53] Act 593 Criminal Procedure Code As at 1 November 2012, Published by The Commissioner of Law revision, Malaysia Under the Authority of the Revision of Laws Act 1968 [Online]. Available from: http://www.agc.gov.my/agcportal/uploads/files/Publications/LOM/EN/Act%20593%20-%20Criminal%20Procedure%20Code.pdf [2016, December 20]

และเป็นเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องพิจารณาอีกครั้งว่าบุคคลดังกล่าวสมควรถูกจับกุมตัวตามกฎหมายหรือไม่ หากสมควรเจ้าหน้าที่ก็จะดำเนินการจับกุมอีกครั้งหนึ่ง

มาเลเซียให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจและถือว่าตำรวจเป็นผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายอาญาส่วนใหญ่ในประเทศ ตำรวจมีอำนาจสืบสวน จับกุม สอบสวนผู้ต้องหา รวมไปถึงการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อทำรายงานส่งศาล อย่างไรก็ตาม ศาลก็มีบทบาทในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย กล่าวคือ หากความผิดใดที่ไม่อาจจับกุมได้ทันที หรือตำรวจต้องการหมายเรียกบุคคลใดมาปรากฏตัวต่อศาล ตำรวจจำต้องส่งรายงานต่อศาลเพื่อให้ศาลเห็นความจำเป็นถึงการจับกุมและออกหมายเรียกเช่นนั้น แต่ถ้าเป็นความผิดที่สามารถทำการจับกุมได้ทันที ตำรวจไม่จำต้องขอหมายศาลแต่อย่างใด[54]

ผู้ต้องหาจะต้องถือว่าไม่มีความผิดจนกว่าจะได้พิสูจน์แล้วโดยปราศจากข้อสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิด ดังนั้น ผู้ต้องหาจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเช่นประชาชนผู้มีสิทธิและเสรีภาพเหมือนบุคคลธรรมดาทั่วไป จากหลักการนี้ทำให้ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ตัวเองว่าตนบริสุทธิ์ เป็นหลักเบื้องต้นที่สำคัญในกฎหมายอาญาของมาเลเซีย

ตามมาตรา 28 A บุคคลที่ถูกจับกุมตัวโดยไม่มีหมายจับจะได้รับการแจ้งในทันทีถึงเหตุผลที่ถูกจับ ก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะดำเนินการสอบสวนปากคำหรือบันทึกข้อความจากผู้ถูกจับ จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบว่าเขาอาจติดต่อหรือพยายามติดต่อกับญาติหรือเพื่อนได้ ติดต่อหรือพยายามติดต่อและปรึกษาทนายได้

4.3.2 การควบคุมตัวผู้ถูกจับ

การควบคุมตัวและการจับกุมถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน ระยะเวลาการควบคุมตัวขึ้นอยู่กับข้อหาที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมตัว อย่างไรก็ตามระเบียบการจับกุมและควบคุมมีความแตกต่างในการใช้อำนาจ เช่น การจับกุมนั้นเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายประเภทต่างๆ แต่อำนาจการควบคุมจะใช้โดยหน่วยงานสอบสวนซึ่งจะเป็นผู้รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อเสนอศาลพิจารณาระยะเวลาการควบคุมตัวผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวน ความผิดที่มีโทษจำคุกเกิน 14 ปี มีอำนาจควบคุมตัวในระยะแรกได้ไม่เกิน 7 วัน และสามารถขยายเวลาการควบคุมตัวเพื่อทำการสอบสวนได้อีก 7 วัน (7 วันของเจ้าหน้าที่ชุดจับกุม และอีก 7 วันสำหรับเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนสอบสวน) สำหรับข้อหาที่มีโทษทางอาญาน้อยกว่า 14 ปี ระยะเวลาในการควบคุม คือ 4 วัน สำหรับเจ้าหน้าที่จับกุม และ 3 วัน สำหรับเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนสอบสวน ซึ่งระยะเวลาในการควบคุมตัวนั้นจะขึ้นอยู่กับศาลพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง

นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายที่ระบุถึงข้อหาที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคง ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวผู้ต้องหาได้นานถึง 28 วัน ภายใต้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ต่ำกว่าระดับ

---

[54] พัชรา สินลอยมา และคณะ. *รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*, หน้า 240.

ผู้กำกับการ (Superintendent) และขยายเวลาการควบคุมตัวได้ถึง 60 วันสำหรับเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนสอบสวน (Investigator Officer)

ในการกักขังผู้ต้องหา กฎหมายได้บัญญัติถึงสิทธิของผู้ต้องหาว่า“ผู้ที่ถูกจับกุมชอบที่จะได้รับการแจ้งแก่ตนในทันทีทันใดว่าตนสามารถได้รับอนุญาตให้ปรึกษาและเลือกทนายที่จะดำเนินคดีแทนตนได้” นอกจากนี้มาตรา 7 (2) ของรัฐธรรมนูญยังได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมไม่ถูกเรียกมาไต่สวนในคดีที่ตนถูกตัดสินลงโทษ หรือได้รับการปล่อยตัวมาแล้วเป็นครั้งที่สอง” หรืออีกคำกล่าวหนึ่งที่ว่า “บุคคลจะไม่ถูกลงโทษถึงสองครั้งในความผิดเดียว” (a person should not be put in jeopardy twice for the same offence) เพราะหลักข้างต้นนี้ จำเลยสามารถที่จะแถลงว่าตนเคยถูกลงโทษในความผิดนั้นมาก่อน (Autrefois Convict) หรือแถลงว่าตนเคยถูกปล่อยตัวในความผิดนั้นมาก่อน (Autrefois Acquit) ถ้าผู้ต้องสงสัยเคยได้รับการพิจารณาเช่นนั้นมาแล้วโดยคำแถลงการณ์เช่นนั้น ศาลจะได้พิจารณาในทันทีทันใดว่า จะดำเนินคดีไต่สวนจำเลยต่อไปหรือไม่[55]

4.3.3 กระบวนการสอบสวนคดีอาญา

เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่มีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งอาจมีการรวบรวมโดยใช้หน่วยงานภายนอกเข้าร่วมด้วย โดยความน่าเชื่อถือขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสืบสวนสอบสวน ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักอัยการสูงสุดอีกชั้นหนึ่ง นอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจในการจับกุมตัวผู้กระทำผิด โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเกือบทุกประเภทมีอำนาจในการจับกุมตัวทั้งสิ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับกฎหมายให้อำนาจไว้โดยเฉพาะให้รับผิดชอบเกี่ยวกับความผิดที่หน่วยงานนั้นรับผิดชอบ แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายอาญา เมื่อมีการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการกระทำความผิด มีหน้าที่บันทึกรายงานและให้ผู้แจ้งลงชื่อ หากเป็นการกระทำความผิดที่ไม่ต้องมีหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจก็สามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้ทันที แต่สำหรับความผิดที่ต้องออกหมายจับ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะส่งรายงานต่อศาลตามมาตรา 108 (1) แห่งประมวลวิธีพิจารณาความกฎหมายอาญา ถ้าศาลเห็นว่าควรออกหมายจับก็จะออกหมายจับเพื่อจับกุมตัวผู้กระทำผิด แต่ถ้าคดีที่จำต้องส่งหมายเรียกเพื่อให้ผู้กระทำผิดมาปรากฏตัวต่อศาล ศาลก็จะออกหมายเรียกก่อน

หากเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าคดีที่ไม่อาจจับกุมได้ในทันที (Non-Seizable Case) ซึ่งเป็นคดีอุกฉกรรจ์เกินอำนาจของตำรวจที่จะดำเนินการโดยลำพังในการสืบสวนสอบสวน ก็อาจขอคำสั่งจากผู้ช่วยอัยการ (Deputy Public Prosecutor (D.P.P.)) เพื่อให้อำนาจที่จะทำการสืบสวนสอบสวนได้ ถ้าเป็นกรณีที่เป็นการแจ้งความในความผิดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ ตำรวจมีอำนาจดำเนินการได้โดยไม่ต้องแจ้งต่อศาล หรือผู้ช่วยอัยการ มีอำนาจตรวจค้นและสอบสวนพยานบุคคล รวมทั้งผู้ต้องสงสัยได้ บันทึกและรวบรวมพยานหลักฐานเท่าที่จำเป็น หลังจากรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้วจะต้องนำผู้ต้องหาไปดำเนินการต่อในชั้นศาลภายใน 24 ชั่วโมง ในบางคดีอาจอนุญาตให้ผู้ต้องหาประกันตัว

---

[55] เรื่องเดียวกัน, หน้า 246.

ไปได้ก่อนที่จะนำตัวขึ้นสู่ศาล หากผู้ต้องหาไม่ได้รับการประกันตัว อาจทำคำร้องต่อศาลเพื่อขอประกันตัวในชั้นศาล ศาลอาจอนุญาตให้ประกันตัวก็ได้ เว้นแต่การให้ประกันตัวอาจทำให้ผู้ต้องหาจะหลบหนี หรือเข้าแทรกแซงพยานหรือจะไปกระทำความผิดอื่นอีก ศาลจะไม่อนุญาตให้ประกันตัวหากเป็นความผิดที่มีโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต[56]

ผู้ต้องหาจะมาปรากฏตัวต่อศาลได้ใน 3 กรณี ดังนี้[57]

(ก) โดยศาลออกหมายเรียก (Summon)

(ข) โดยออกหมายจับเพื่อจับกุมตัว (Warrant) และ

(ค) โดยการจับกุมโดยไม่ต้องมีหมาย กรณีความผิดที่กระทำสามารถจับได้โดยไม่ต้องมีหมาย (Seizable Offence)

หมายเรียก (Summon) คือ เอกสารที่ระบุโดยเจาะจงให้บุคคลผู้ถูกหมายเรียกนี้ปฏิบัติตามหรือมาปรากฏตัวต่อศาลในเวลาที่ระบุ เพื่อให้การตามข้อกล่าวหา หมายเรียกทำเป็นหนังสือ และลงลายมือชื่อโดยผู้พิพากษาศาลแขวง และประทับตราของศาลซึ่งจะออกหมายเรียกเป็นรายบุคคล การดำเนินการตามหมายเรียกอาจแสดงเอกสารตัวจริงให้ดูหรือส่งสำเนาไปยังที่อยู่ตามภูมิลำเนาของผู้ต้องหา ในกรณีที่ไม่สามารถหาตัวผู้ต้องหาได้ในเวลาเหมาะสม เจ้าหน้าที่สามารถส่งหมายเรียกให้กับบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ ซึ่งเป็นสมาชิกที่อาศัยอยู่กับผู้นั้นตามภูมิลำเนาของจำเลยหรือผู้ต้องสงสัยนั้นก็ได้[58]

หมายจับ (Warrant) คือ คำสั่งที่ออกให้แก่ตำรวจหรือในบางกรณีออกให้แก่บุคคลธรรมดา (กรณีพิเศษ) เพื่อให้อำนาจจับกุมบุคคลที่กระทำความผิด หรือต้องสงสัยว่ากระทำความผิด เพื่อให้มาปรากฏตัวต่อศาล หมายจับต้องทำเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อและประทับตราโดยศาล หมายจับมีผลบังคับใช้จนกว่าศาลจะเพิกถอนหมายจับหรือจนกว่าผู้กระทำผิดจะถูกตัดสินลงโทษ เมื่อตำรวจหรือบุคคลผู้ได้รับมอบหมายเข้าจับกุมตัวผู้ต้องหา ถ้ามีการร้องขอให้แสดงหมายจับหรือสำเนาหมายจับที่มีตราของศาลต่อบุคคลที่จะถูกจับกุมด้วย หมายจับที่ศาลออกอาจระบุชื่อของบุคคลที่จะเข้าทำการจับกุมในหมายจับนั้นก็ได้[59]

4.3.4 ระบบตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance)

องค์กรอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสอบสวน ได้แก่ ศาล เป็นองค์กรที่เข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบเหตุผลและความจำเป็นต่างๆ ในการออกหมายเรียก หมายค้น หรือหมายจับ ให้แก่ตำรวจ ซึ่งเป็นการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และยังรวมไปถึงการที่ศาลมีอำนาจในการเรียกตำรวจมาทำการไต่สวนเกี่ยวกับการกักขังผู้ต้องหาว่ามีความชอบธรรมหรือไม่ การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตให้ประกันตัวผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวน ส่วนอัยการมีอำนาจสั่งการเพื่อให้กักขังผู้ต้องหาต่อไปหลังจากที่มีการควบคุมตัวมาแล้วครบระยะเวลา 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่จับกุม ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจควบคุมตัว

---

[56] เรื่องเดียวกัน, หน้า 243.

[57] เรื่องเดียวกัน. หน้า 244.

[58] เรื่องเดียวกัน, หน้า 243.

[59] เรื่องเดียวกัน, หน้า 244.

ผู้ต้องหาได้เพียง 24 ชั่วโมงเท่านั้น เมื่อดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว จะนำผลการสอบสวนส่งไปยังอัยการเพื่อวินิจฉัยและดำเนินการฟ้องคดีต่อไป ซึ่งอัยการมีอำนาจจะใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่าจะฟ้องคดีอาญานี้หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะสูงสุด[60]

ถึงแม้มาเลเซียจะยึดถือการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจรวมถึงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย เช่น ในระยะเวลาถือศีลอด หากเจ้าหน้าที่พบผู้ใดกำลังรับประทานอาหาร หรือดื่มน้ำในเวลาที่ต้องห้ามตามข้อบัญญัติทางศาสนา เจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจสอบ หากเป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามก็ถือว่ามีความผิดและต้องรับโทษ เป็นต้น แต่ในส่วนของกระบวนวิธีพิจารณาความอาญานั้นมีความแตกต่างในการใช้กฎหมาย เนื่องจากยังมีชนเชื้อชาติอื่นๆ อันหลากหลาย ดังนั้น กระบวนการวิธีพิจารณาความอาญาจึงต้องมีความเป็นสากลและให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน

ในกระบวนการสืบสวนสอบสวน แม้ตำรวจจะมีบทบาทมากในกระบวนการทางอาญา แต่ก็ยังมีองค์กรอื่นที่เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบถ่วงดุล เช่น ศาล อัยการ อัยการสูงสุดและองค์กรบังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งสิทธิของผู้ต้องหาที่จะมีทนายความดำเนินคดีแทนได้ สิทธิที่จะปรึกษาทนายความเป็นการส่วนตัว หรือสิทธิประกันตัวและอื่นๆ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพจึงเป็นไปตามหลักสากล[61]

นอกจากนี้ยังมีการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการดำเนินคดีทางอาญา คือ มาตรา 5 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐ ได้อธิบายถึงสิทธิของบุคคลที่อาจได้รับผลกระทบให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและอิสรภาพ เมื่อได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาแล้วไม่ว่าจะเป็นศาลสูงหรือศาลใดๆ จะต้องทำการไต่สวนข้อกล่าวหานั้นๆ และถ้าเห็นว่าการกักขังไม่เป็นการชอบด้วยกฎหมาย ศาลจะสั่งให้นำตัวผู้ต้องหามาไต่ส่วนต่อหน้าศาล เพื่อพิจารณาว่าการคุมขังถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ (Habeas Corpus) ศาลต้องพิจารณาคำร้องดังกล่าวและดำเนินการไต่สวน หากศาลไม่พบเหตุอันสมควรที่จะคุมขังหรือกักขังผู้ต้องหาต่อไป ศาลต้องออกคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องสงสัยทันที[62] อันเป็นหลักประกันให้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้รับความคุ้มครองจากระบบการตรวจและถ่วงดุลอีกชั้นหนึ่ง

4.4 กฎหมายการชุมนุมสาธารณะ

เสรีภาพในการชุมนุม เป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานประการหนึ่งที่ได้รับการคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญของมาเลเซีย แต่มาเลเซียก็มีกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมในที่สาธารณะ ซึ่งออกใช้ในปี ค.ศ.2012 อนุญาตให้ประชาชนชุมนุมได้โดยปราศจากอาวุธ ทั้งนี้กฎหมายอาญามาเลเซียจะลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนก่อให้เกิดความไม่สงบในบ้านเมืองตามกฎหมายนี้ ผู้ชุมนุมจะต้องแจ้งเจ้าหน้าตำรวจประจำท้องที่ของสถานที่ที่จะใช้

---

[60] เรื่องเดียวกัน, หน้า 242.

[61] เรื่องเดียวกัน, หน้า 242.

[62] เรื่องเดียวกัน, หน้า 245.

จัดการชุมนุมล่วงหน้า อย่างน้อย 10 วัน ก่อนการชุมนุม นอกจากนี้ การเดินขบวนบนท้องถนนก็เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ตามกฎหมาย[63]

ภาพที่ 3.5.31 การชุมนุมประท้วงการเก็บภาษีสินค้าและบริการ (GST) 6% ในวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ.2558

ที่มา: Facebook Julius Choo Chon Kai [Online]. Available from: https://prachatai.com/journal/2015/05/59084 [2018, April 20]

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 การกำหนดนโยบายและกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

แม้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนกับงานตำรวจในมาเลเซียจะวิวัฒนาการมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่การมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ได้รับการเน้นย้ำและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น หลังจากการประกาศวิสัยทัศน์ 2020 ในปี ค.ศ. 1991 และในปี ค.ศ. 2010 ซึ่งนายกรัฐมนตรี นายนาจิบ ราซัค ได้ประกาศนโยบาย “มาเลเซียหนึ่งเดียว” หนึ่งในสี่โครงการหลัก คือ โครงการเปลี่ยนผ่านของภาครัฐ ได้กำหนดผลลัพธ์สำคัญในระดับชาติไว้ 6 ประการ และผลลัพธ์อันดับแรก คือ การลดอาชญากรรม อันเป็นภารกิจสำคัญของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย และเมื่อต้องดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว การป้องกันอาชญากรรมจึงถูกกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

---

[63] ประชาไท, *เสรีภาพราคาแพงในมาเลเซีย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก https://prachatai.com/journal/2015/05/59084

การป้องกันที่มีประสิทธิภาพไม่สามารถดำเนินการได้โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว การลดอาชญากรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศให้ได้ในปี ค.ศ. 2020 ตำรวจแห่งชาติมาเลเซียจึงได้ตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้น คือ หน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Crime Prevention and Community Safety Department) เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจในการป้องกันอาชญากรรมในลักษณะเป็นองค์รวมเพื่อให้ชุมชนเกิดความปลอดภัย[64]

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นองค์รวมดังกล่าว มีการดำเนินงานโดยสร้างความเป็นหุ้นส่วนร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในสังคมเพื่อร่วมกันป้องกันอาชญากรรม โดยแบ่งออกเป็น 4 แนวทาง ดังนี้

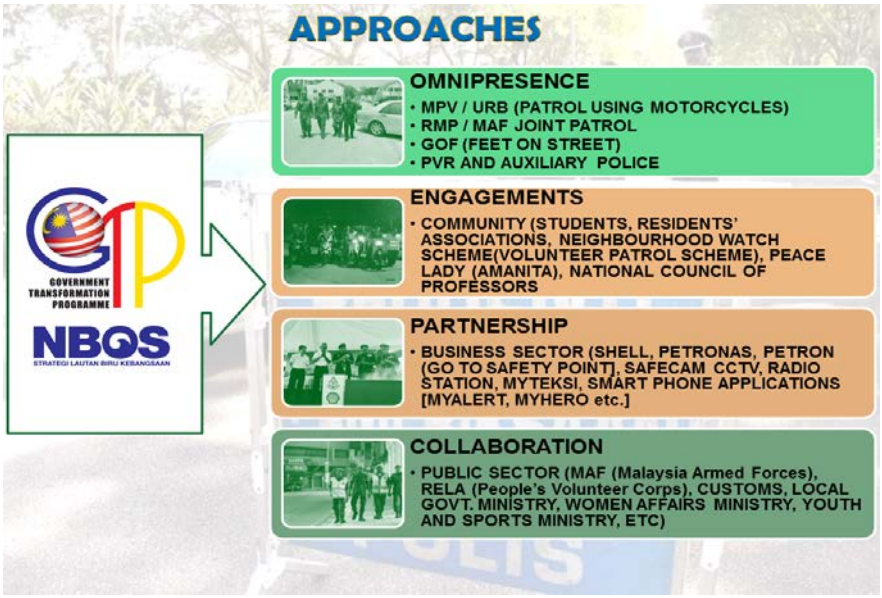
1) การแสดงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อป้องกันเหตุ (Omnipresence)

2) การสร้างความผูกพันกับชุมชน (Engagements)

3) การสร้างหุ้นส่วน (Partnership)

4) การปฏิบัติงานร่วมกัน (Collaborate)

แผนภูมิที่ 12 แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมและสร้างความปลอดภัยให้ชุมชน ของหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

[64] Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016.

ในแต่ละแนวทางมีรายละเอียดของการดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 การแสดงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อป้องกันเหตุ (Omnipresence) เป็นการป้องกันเหตุอาชญากรรมแบบดั้งเดิม เพื่อตัดช่องโอกาสในการกระทำผิดและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน โดยจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่นๆ รวมทั้งอาสาสมัครภาคประชาชน ร่วมกันออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจตราเฝ้าระวังเพื่อป้องกันเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ต่างๆ โดยกำลังที่ใช้ออกตรวจตราได้แก่

- สายตรวจรถจักรยานยนต์ (Motorcycle Patrol Unit - URB)
- สายตรวจรถยนต์ (Mobile Patrol Vehicle - MPV)
- สายตรวจร่วมตำรวจ-ทหาร (RMP/MAF Joint patrol)
- สายตรวจเดินเท้า (Feet on Street)
- เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชนและตำรวจผู้ช่วย (PVR and Auxiliary Police)
- การตำรวจชุมชน (Community Policing)
- การตรวจร่วมโดยพลเรือน ตำรวจ ทหาร (Patrol by Civilian, Police & Military-RAPAT)
- ตำรวจท่องเที่ยว (Tourist Police)
- การกำหนดจุดปลอดภัยเพื่อช่วยเหลือประชาชน (Go-To-Safety-Point (GTSP))

ภาพที่ 3.5.32 รถจักรยานยนต์สายตรวจของหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Mobile Patrol Vehicle - MPV)

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ภาพที่ 3.5.33 รถยนต์สายตรวจของหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Moblie Patrol Vehecle - MPV)

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ภาพที่ 3.5.34 การปฏิบัติหน้าที่ตรวจร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับทหาร (Joint Patrol – Police & Military)

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

ภาพที่ 3.5.34 การปฏิบัติหน้าที่ร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทหาร ในเวลากลางคืน ตรวจตราป้องกันเหตุและรักษาความปลอดภัยตามแหล่งธุรกิจการค้ากลางกรุงกัวลาลัมเปอร์

ที่มา: ภาพจากการลงพื้นที่สำรวจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร โดยทีมวิจัย

ภาพที่ 3.5.36 การปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจเดินเท้าในย่านธุรกิจการค้า

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

5.1.2 การสร้างความผูกพัน (Engagements) เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ประชาชนเกิดความผูกพันระหว่างประชาชนด้วยกัน และเกิดความสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชน กลุ่มคนต่างๆ ในชุมชนหรือสังคมที่เป็นเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้พักอาศัยในชุมชน เป็นต้น กิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น โครงการเพื่อบ้านเฝ้าระวัง (Neighbourhood Watch) การจัดอาสาสมัครออกตรวจตรา (Volunteer Patrol Scheme) หน่วยสตรีสันติ (AMANITA) เป็นต้น

ภาพที่ 3.5.37 เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์หญิงในชุดสีม่วงเรียกว่า หน่วยสตรีสันติ หรือ อมานิต้า (Amanita)

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์หญิง หรืออมานิต้าของมาเลเซีย จะเข้าไปเยี่ยมเยียนที่บ้านเรือนประชาชน โดยมีเป้าหมายเป็นแม่บ้านสตรีในท้องถิ่น เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่ไม่ได้มีการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่เป็นเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริง เช่น ความรุนแรงในครอบครัว ชนกลุ่มน้อยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นต้น การจะได้ข้อมูลข่าวสารมาต้องอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชนที่จะให้ข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลที่ได้มาจะถูกส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยด้านยาเสพติด หรือหน่วยงานอาชญากรรมเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยชื่อของผู้ให้ข้อมูลจะถูกเก็บไว้เป็นความลับเพื่อความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูล[65]

5.1.3 การสร้างหุ้นส่วน (Partnership) เป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรตำรวจ กับองค์กรต่างๆ ภาคธุรกิจ เพื่อร่วมกันป้องกันอาชญากรรมหรือสร้างความปลอดภัยให้ชุมชน เช่น การร่วมกับบริษัทน้ำมันเชลล์ ปิโตนาส หรือปั๊มน้ำมันต่างๆ ในการกำหนดจุดปลอดภัยเพื่อเป็นพื้นที่ให้ประชาชนเข้าไปแจ้งเหตุหรือขอความช่วยเหลือในเบื้องต้นก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะไป

[65] Borneo Post Online, *Personal approach to rally women as crime fighters*, [Online]. Available from: http://www.theborneopost.com/2016/06/26/personal-approach-to-rally-women-as-crime-fighters/ [2018, April 20]

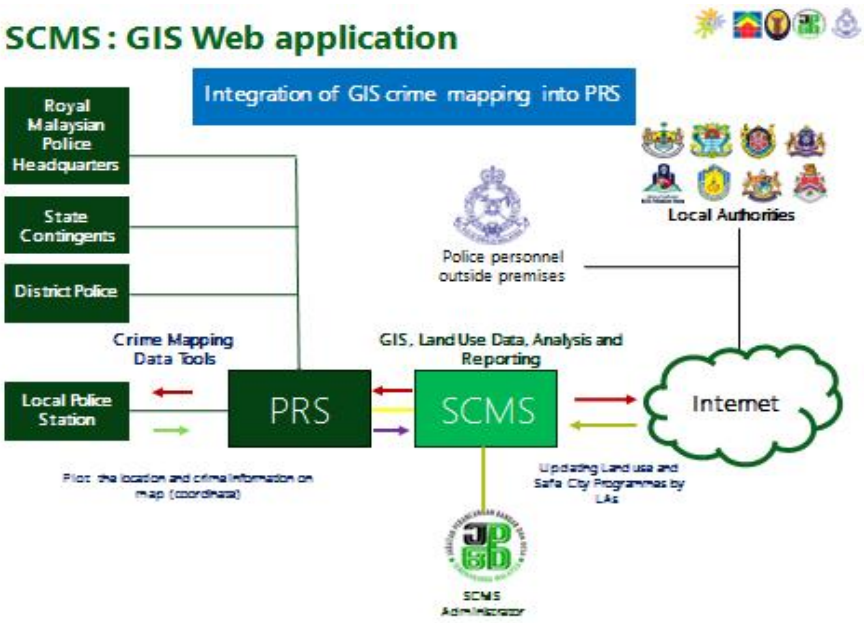
ภาพที่ 3.5.38 ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับบริษัทน้ำมัน เพื่อกำหนดให้สถานีบริการน้ำมันเป็นจุดปลอดภัยเพื่อช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น (Go To Safety Point - GTSP)

การร่วมกับธุรกิจด้านกล้องวงจรปิด หรือบริษัทรักษาความปลอดภัยเพื่อประสานหรือสนับสนุนด้านเทคโนโลยี สถานีวิทยุ การจัดทำแอปลิเคชั่นบนโทรศัพท์มือถือเพื่อใช้แจ้งเหตุอาชญากรรม เป็นต้น

แผนภูมิที่ 3.5.13 เครือข่ายการบูรณาการข้อมูลพื้นที่การเกิดอาชญากรรมด้วยระบบภูมิสารสนเทศระหว่างตำรวจแห่งชาติมาเลเซียกับหน่วยงานต่างๆ

ที่มา: Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

5.1.4 การปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการอื่น (Collaboration) ตำรวจแห่งชาติมาเลเซียกำหนดแนวทางในการร่วมปฏิบัติกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น กองทัพแห่งชาติมาเลเซีย (Malaysia Armed Forces - MAF) องค์กรอาสาสมัครภาคประชาชน (People's Volunteer Corps - RELA) กรมศุลกากร กระทรวงการปกครองส่วนท้องถิ่น (Loal Government Ministry) กระทรวงกิจการสตรี (Women Affairs Ministry) กระทรวงเยาวชนและกีฬา (Youth and Sports Ministry) เป็นต้น

5.2 การตำรวจชุมชนมาเลเซีย (Community Policing Malaysia)

การเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคประชาชนในมาเลเซีย มีองค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร คือ การตำรวจชุมชนมาเลเซีย (Community Policing Malaysia) ซึ่งมีสมาชิกมุ่งทำงานด้วยกันเพื่อให้ชุมชนมีความปลอดภัย โดยการร่วมมืออย่างใกล้ชิดและมีความเข้าใจอันดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ สมาชิกขององค์กรนี้ประกอบด้วยประชาชนทั่วไป อดีตเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเกษียณอายุแล้ว และผู้ที่สนใจและห่วงใยความปลอดภัยของสังคม องค์กรนี้ได้พยายามสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการระบุและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาอาชญากรรมและความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม มีความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนากลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาในประเด็นที่กำหนดและนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลในทางปฏิบัติ[66]

ภาพที่ 3.5.39 ตราสัญลักษณ์ของการตำรวจชุมชนมาเลเซีย แสดงถึงการทำงานร่วมกับตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ที่มา: Community Policing Malaysia, *Program Kepolisan Komuniti Malaysia* [Online]. Available from: http://www.cops.org.my/index.php [2018, April 20]

[66] Community Policing Malaysia, *Program Kepolisan Komuniti Malaysia* [Online]. Available from: http://www.cops.org.my/index.php [2018, April 20]

การจัดองค์กรของ “การตำรวจชุมชนมาเลเซีย” มิได้อยู่ภายใต้ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย และสมาชิกทั้งหมดไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประกอบด้วย

1) สภาที่ปรึกษา (Advisory Council) มีอดีตผู้บริหารตำรวจแห่งชาติและภาคส่วนต่างๆ มาทำหน้าที่ เช่น

- Tan Sri Khalid bin Abu Bakar อดีตผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Former Inspector General of Police)
- Datuk Hj. Mohd Shariff bin Abu Samah ผู้พิพากษาศาลสูง (Judicial Commisioner (High Court Judge))
- Datuk Yahaya bin Udin อดีตเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสลังงอร์ (Former CPO of Selangor)
- Datuk Yap Pian Hon อดีตสมาชิกรัฐสภา นักเคลื่อนไหวทางสังคมอาวุโส (Former Member Of Parliment, Senior Social Activist)
- Datuk Theng Book JP ที่ปรึกษาและทนายความ (Advocates & Solicitors)
- Dato’ Tan Jake Chuan ที่ปรึกษาการบริหารความเสี่ยง (Corporate Risk Management Consultant)

2) ทีมงาน ประกอบด้วย

- Kuan Chee Heng ผู้ก่อตั้งและประธาน (Founder, President)
- Wong Voon Sun ผู้ร่วมก่อตั้ง ผู้อำนวยการปฏิบัติการ (co-Founder, Operations Director)
- Lee Kong Leong ผู้ร่วมก่อตั้ง บรรณาธิการภาษาจีน (co-Founder, Chinese Editor)
- Ambrose Lee ผู้ร่วมก่อตั้ง ที่ปรึกษาเว็บไซต์ (co-Founder, Website Consultant)

องค์กรตำรวจชุมชนมาเลเซีย ก่อตั้งขึ้นจากแนวคิดว่าอาชญากรรมจะลดลงได้ หากประชาชนร่วมมือกันต่อสู้กับอาชญากรรม Kuan Chee Heng ผู้ก่อตั้งการตำรวจชุมชนมาเลเซีย กล่าวไว้ว่า “การต่อสู้กับอาชญากรรม ไม่ใช่งานของตำรวจเพียงลำพัง แต่เป็นความรับผิดชอบของทุกคน”[67] คนส่วนน้อยประมาณร้อยละ 5 เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ดังนั้น หากคนส่วนใหญ่ร่วมมือกันเป็นหนึ่งเดียวย่อมจะสามารถลดสถิติอาชญากรรมลงได้ การตำรวจชุมชนมาเลเซียมีสาขาทั่วประเทศ ส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน คือ จัดสายตรวจชุมชนซึ่งประกอบด้วยประชาชนที่ร่วมเป็นอาสาสมัครออกตรวจตราในพื้นที่ชุมชนของตนเอง มีทั้งการเดินตรวจใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ โดยร่วมการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สมาชิกสายตรวจชุมชน

---

[67] The Star Online, *Crime-fighting starts with the people* [Online]. Available from: https://www.thestar.com.my/metro/community/2016/01/16/crimefighting-starts-with-the-people-community-policing-is-a-must-to-beef-up-security-in-our-neighbo/ [2018, April 20]

(Community Patrol) ทั่วประเทศ มีประมาณ 10,000 คน นอกเหนือจากการเป็นสายตรวจชุมชน สมาชิกการตำรวจชุมชนมาเลเซียยังมีการออกเยี่ยมโรงเรียน มหาวิทยาลัย และหมู่บ้านเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาชญากรรมในประเทศ ขณะเดียวกันองค์กรตำรวจชุมชนก็พยายามที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งผู้พิการหรือผู้ป่วยที่ถูกทอดทิ้ง โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความยากจนและช่วยให้คนเหล่านี้ไม่เข้าไปสู่การเป็นอาชญากร[68]

ภาพที่ 3.5.40 อาสาสมัครการตำรวจชุมชนมาเลเซีย

ที่มา: จาก https://www.facebook.com/photo.php?fbid=628027210558425&set=a.624188150942331.1073741831.100000534550634&type=3&theater. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561

บทบาทของสมาชิกการตำรวจชุมชนมาเลเซีย มีความแตกต่างหลากหลายไปในแต่ละพื้นที่ เช่น ในพื้นที่เกาะปีนังซึ่งมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก สมาชิกการตำรวจชุมชนปีนัง (Penang's Community Policing - CP) สามารถช่วยลดการเกิดอาชญากรรมและทำให้ประชาชนที่มีหลายเชื้อชาติมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ นอกจากการทำกิจกรรมต่างๆ หรือการออกตรวจตราเพื่อลดอาชญากรรมแล้ว สมาชิกการตำรวจชุมชนในปีนัง ยังสามารถช่วยเหลือชุมชนโดยให้ความช่วยเหลือ การปฐมพยาบาลในเหตุฉุกเฉิน และช่วยเป็นล่ามให้แก่นักท่องเที่ยวซึ่งมีจำนวนมากในเกาะปีนัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวชาวจีน และเมื่อมีนักท่องเที่ยวไปที่สถานีตำรวจการติดต่อสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สมาชิกการตำรวจชุมชนที่สามารถพูดภาษาจีนได้จึงเป็นล่ามได้เป็นอย่างดี การออกตรวจตราของสมาชิกการตำรวจชุมชนในย่านแหล่งท่องเที่ยวก็จะช่วยลดอาชญากรรมลงได้ ในปีนังมีสมาชิกการตำรวจชุมชนประมาณ 2,000 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวจีน ยังสามารถช่วยให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวกันได้ระหว่างประชาชนที่มีหลายเชื้อชาติ ตัวอย่างเช่น

[68] Ibid.

ในช่วงการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน สมาชิกการตำรวจชุมชนซึ่งเป็นชาวจีน สามารถช่วยออกตรวจตราพื้นที่ชุมชนของชาวมุสลิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ชาวมุสลิมเดินทางไปมัสยิดเพื่อประกอบศาสนกิจ เป็นการช่วยลดคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน และช่วยให้ประชาชนที่แตกต่างเชื้อชาติมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน [69]

งานตำรวจชุมชนในพื้นที่บนเกาะบอร์เนียว รัฐซาราวัก ซึ่งเริ่มก่อตั้งในปี ค.ศ. 2015 มีสมาชิกประมาณ 4,000 คน โดยมี Datuk John Lau Pang Heng เป็นผู้ริเริ่ม ภายใต้คำขวัญว่า “ชุมชนของเรา ความรับผิดชอบของเรา” (Our Community, Our Responsibility) การดำเนินงานของการตำรวจชุมชนรัฐซาราวัค มีการประชุมหารือร่วมกัน หลังจากนั้นก็มีการเตรียมการเพื่อกำหนดเส้นทางการตรวจตราของสมาชิกเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายและจุดที่เกิดอาชญากรรมบ่อยในพื้นที่การค้า ตลอดช่วงเวลาในการออกตรวจตรา ประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง สมาชิกที่ออกตรวจตราก็จะแจกใบปลิวที่แนะนำการป้องกันอาชญากรรมและหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินที่สำคัญให้แก่ประชาชนที่ผ่านไปมา หน่วยการตำรวจชุมชน (CP) เป็นหุ้นส่วนของตำรวจเพื่อลดอาชญากรรมในสังคม โดยสมาชิกจะทำหน้าที่เป็นหูเป็นตาให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพที่ 3.5.41 Kuan Chee Heng (คนขวา) ประธานการตำรวจชุมชนมาเลเซีย (Community Policing Malaysia president) กับอาสาสมัครการตำรวจชุมชนซาราวัค

ที่มา: Borneo Post Online, ‘*Our community, our responsibility’* [Online]. Available from: http://www.theborneopost.com/2015/05/17/our-community-our-responsibility/ [2018, April 20]

[69] The Star Online, *Community Policing members have multiple roles to play* [Online]. Available from: https://www.thestar.com.my/metro/community/2017/05/17/community-policing-members-have-multiple-roles-to-play/#ig Wij6v L8S8e49Ms.99 [2018, April 20]

การดำเนินงานของการตำรวจชุมชนรัฐซาราวัก ตั้งอยู่บนทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมอันมีชื่อคือ ทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Windows Theory) ของ 2 นักสังคมศาสตร์ชาวอเมริกัน คือ George L Kelling และ James Q Wilson ซึ่งเสนอทฤษฎีดังกล่าวในปี ค.ศ. 1982 หากชุมชนได้ป้องกันและหาทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเล็กน้อย ชุมชนดังกล่าวก็จะมีโอกาสป้องกันอาชญากรรมที่ใหญ่กว่าได้ ซึ่งหากปล่อยให้อาชญากรรมใหญ่เกิดขึ้นจะต้องใช้เวลาและความพยายามมากกว่าในการแก้ไขปัญหา ทฤษฎีดังกล่าวสามารถใช้ได้ผลในการลดอาชญากรรมในเมืองนิวยอร์ก ในช่วงทศวรรษที่ 1990 การที่อาชญากรรมลดลงได้ก็เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสนใจกับอาชญากรรมเล็กน้อย ซึ่งจะนำไปสู่การลดลงของอาชญากรรมที่เป็นคดีอุกฉกรรจ์ร้ายแรง **“คุณสามารถทำความสะอาดหน้าต่างที่แตกได้เร็วเท่าไร หน้าต่างบานอีกบานก็จะแตกน้อยลงเท่านั้น และเมื่อหน้าต่างแตกน้อยลงเมื่อใด เมื่อนั้นคุณก็จะพบคนก่ออาชญากรรมน้อยลง”** [70]

ภาพที่ 3.5.42 สมาชิกการตำรวจชุมชนรัฐซาราวัก แจกใบปลิวเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชน

ที่มา: Borneo Post Online, *‘Our community, our responsibility’* [Online]. Available from: http://www.theborneopost.com/2015/05/17/our-community-our-responsibility/ [2018, April 20]

งานเกี่ยวกับการตำรวจชุมชนถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลมาเลเซีย ที่จะใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการลดอาชญากรรม อันเป็นเป้าหมายหนึ่งของการมุ่งสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ 2020 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม ค.ศ. 2018 รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดาตุก เสรี อาหมัด ซาฮิด (Datuk Seri Ahmad Zahid Hamidi) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการผนวกการตำรวจสมัยใหม่ (Modern Policing) กับการตำรวจ

[70] Borneo Post Online, ‘*Our community, our responsibility’* [Online]. Available from: http://www.theborneopost.com/2015/05/17/our-community-our-responsibility/ [2018, April 20]

ชุมชน (Community Policing) เพื่อจัดการกับอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม การตำรวจสมัยใหม่มีความสำคัญในการให้บริการโดยใช้เทคโนโลยีที่ครอบคลุม เป้าหมายของการป้องกันอาชญากรรมจะบรรลุได้โดยการใช้การตำรวจสมัยใหม่ผนวกกับการตำรวจชุมชน รัฐบาลให้ความสำคัญและสนใจการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับอาชญากรรม การตำรวจชุมชนยังคงมีความสำคัญในด้านการสร้างความผูกพันใกล้ชิดและการร่วมมือระหว่างชุมชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดการกับอาชญากรรมที่ลดลงในบางพื้นที่ก็เป็นผลมาจากการตำรวจสมัยใหม่กับการตำรวจชุมชน คนทุกระดับในชุมชน ได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในโครงการตำรวจชุมชน เพื่อที่จะเพิ่มระดับของความพร้อมรับผิด (Accountability) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อชุมชนที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการ การลดลงของอาชญากรรมจะช่วยเพิ่มการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อตำรวจ[71]

การตำรวจชุมชนในมาเลเซีย จึงเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการแก้ไขและการป้องกันอาชญากรรม อันเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของรัฐบาล และให้ความสำคัญกับแนวทางดังกล่าวในลำดับต้นๆ

5.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วย (Auxiliary police)

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วย เป็นเสมือนเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานรักษาความปลอดภัย แต่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะภายในเขตหน่วยงาน อาคาร หรือองค์กรของตนเอง กล่าวคือ องค์กรใดที่ประสงค์จะจ้างจัดหา Auxiliary Police เป็นของตนเอง โดยเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด แต่จะต้องส่งมอบให้ตำรวจเป็นผู้ฝึกอบรมให้ มีเครื่องแบบที่เหมือนตำรวจ แตกต่างกันที่มีอาร์มติดแขนเพื่อบอกสังกัด และระบุว่าเป็น Auxiliary Police

ในมาเลเซีย เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วยปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาล เช่น ท่าเรือ บริษัทปิโตเลียม ธนาคารแห่งชาติ หน่วยงานปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ เป็นต้น หรือสถาบันกึ่งรัฐ หน่วยงานต่างๆ อาจถูกแปรรูปออกไป (Privatization) แต่ก็ยังคงมีกองกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วยอยู่ หน่วยงานตำรวจผู้ช่วยจัดตั้งขึ้นโดยบริษัทเอกชนซึ่งรัฐบาลไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย และบริษัทเอกชน จำนวน 153 แห่ง ได้รับอนุญาตให้จัดหน่วยตำรวจผู้ช่วยของตนเอง โดยมีจำนวนเจ้าหน้าที่ประมาณ 40,610 นาย[72]

---

[71] Malay Mail, *DPM: Combination of modern and community policing needed to check crime* [Online]. Available from: https://www.malaymail.com/s/1 5 9 9 0 6 5 / dpm-combination-of-modern-and-community-policing-needed-to-check-crime [2018, April 20]

[72] *Auxiliary police* [Online]. Available from: http://www.tv3.com.my/beritatv3/ berita_ terkini/PDRM_ Cadang_Polis_Bantuan_Dinaik_Taraf.html in https://en.wikipedia.org/wiki/ Auxiliary_ police#cite_note-2 [2018, April 20]

ภาพที่ 3.5.43 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วย (Auxiliary Police) ขณะปฏิบัติหน้าที่ภายในสถานที่ท่องเที่ยวเก็นติ้งไฮแลนด์ (Genting Highlands)

5.4 อาสาสมัครตำรวจ (Police Volunteer)

หน่วยกำลังสำรองอาสาสมัครตำรวจ (Police Volunteer Reserve - PVR) เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจพิเศษ เป็นหน่วยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ประชาชนทั่วไปสามารถอาสาเข้ามาเป็นอาสาสมัครตำรวจ เพื่อช่วยปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนหรือพื้นที่สาธารณะโดยทั่วไป กำลังอาสาสมัครตำรวจ ประกอบด้วยผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ เช่น ทนายความ ครูอาจารย์ แพทย์ นักธุรกิจ เจ้าหน้าที่รัฐอาวุโส การเป็นอาสาสมัครตำรวจ นอกจากจะมีโอกาสได้สัมผัสชีวิตเจ้าหน้าที่ตำรวจ ยังช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับสังคม อาสาสมัครตำรวจในขณะปฏิบัติหน้าที่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในปี ค.ศ. 2009 กรมป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (Civil Defence Department) ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอาสาสมัครตำรวจเพื่อช่วยลดอาชญากรรมพื้นฐาน (Street Crime) ให้ได้ร้อยละ 20 ในระยะเวลา 14 เดือน[73] อาสาสมัครตำรวจ จึงเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประชาชนกับตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และยังเป็นกลไกหนึ่งที่จะสนองตอบนโยบายของรัฐบาลมาเลเซียในการลดอาชญากรรม

สำหรับอาสาสมัคร มีค่าตอบให้ 6 ริงกิต ต่อชั่วโมง จำกัดการทำงาน 88 ชั่วโมงต่อเดือน ผู้ที่จะมาเป็นอาสาสมัครได้จะต้องเป็นผู้มีงานประจำ เพื่อป้องกันอาสาสมัครมาอาศัยอาชีพตำรวจหารายได้ อาสาสมัครทำงานหลังเวลางานปกติ ไม่เกิน 24.00 น.

---

[73] *Police Volunteer Reserve Corp (Malaysia)* [Online]. Available from: http://dictionnaire.sensagent.leparisien.fr/Police%2 0 Volunteer%2 0 Reserve%2 0 Corp%2 0 (Malaysia)/en-en/ [2018, April 20]

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing)

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน ค.ศ.1961[74] หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกับองค์การตำรวจสากล คือ กองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (The INTERPOL National Central Bureau - NCB) หรือตำรวจสากลกัวลาลัมเปอร์ (INTERPOL Kuala Lumpur) เป็นหน่วยงานภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย หน่วยงานตำรวจสากลเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม (CID)

ในส่วนของความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ มีการบริหารจัดการและบัญญัติไว้ในกฎหมายความร่วมมือด้านอาชญากรรม ปี ค.ศ. 2002 กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมถึงความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับตำรวจด้วยกันเอง รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน การรวบรวมพยานหลักฐาน กฎหมายที่บัญญัติออกแบบไว้เพื่อป้องกันการหลบหนีออกจากประเทศ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นสำคัญ

ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากล ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย มีความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากลและประเทศสมาชิกอื่นๆ อย่างใกล้ชิด มาเลเซียซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีที่ตั้งทั้งพื้นที่บนคาบสมุทรมลายูและส่วนที่อยู่บนเกาะบอร์เนียว เป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมและขนส่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเรือ และมีชายแดนหรือเขตทางทะเลติดกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวย่อมทำให้มีปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและมีความเสี่ยงต่อปัญหาการก่อการร้าย

การปฏิบัติในความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากลและประเทศสมาชิกต่างๆ เช่น การป้องกันการเคลื่อนไหวข้ามพรมแดนของคนประกอบระเบิดและวัตถุทางเคมีที่ใช้เป็นสารตั้งต้นที่จะใช้ทำวัตถุระเบิด ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตเป็นการปฏิบัติการในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เกิดขึ้นโดยการประสานงานขององค์การตำรวจสากล การปฏิบัติการเฝ้าระวังคนทำระเบิดครั้งนี้เป็นการตรวจดูผู้โดยสารกว่า 35,000 คน และกระเป๋าสัมภาระมากกว่า 270,000 ชิ้น การตรวจสอบตู้สินค้าและยานพาหนะที่ผ่านประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ประเทศที่มีส่วนร่วมในปฏิบัติการมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยว่าจะเป็นกลุ่มที่ทำวัตถุระเบิด เพื่อทำการตรวจสอบศักยภาพที่อาจมีการเคลื่อนไหวข้ามพรมแดน ลายพิมพ์นิ้วมือและภาพถ่ายใบหน้าของผู้เดินทางมากกว่า 6,500 คน ได้รับการจัดเก็บระหว่างปฏิบัติการเพื่อการตรวจสอบกับฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL) มีการใช้

[74] INTERPOL, *Malaysia* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Malaysia [2018, April 20]

ชุดตรวจสอบสารเคมีเพื่อตรวจสอบสารเคมีที่เป็นสารตั้งต้นที่ใช้ในการทำวัตถุระเบิด และการตรวจสอบยืนยันวัตถุต่างๆ กับเอกสาร

จากการปฏิบัติการมีการจับกุมผู้ต้องสงสัย 5 คน ที่สนามบินซานดากาน (Sandakan Airport) ประเทศมาเลเซีย ภายหลังจากมีการตรวจยึดยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน กว่า 100 กิโลกรัม อันเป็นผลโดยตรงจากการปฏิบัติการโดยใช้เครื่องเอกซเรย์วัตถุสัมภาระ ผลการปฏิบัติการของ INTERPOL ทำให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายสามารถใช้ขีดความสามารถในงานตำรวจขององค์การตำรวจสากลเพื่อช่วยตรวจสอบและสืบสวนผู้กระทำผิดที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำวัตถุระเบิดได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น[75]

ภาพที่ 3.5.44 การจับกุมผู้ต้องสงสัย 5 คน และตรวจยึดยาเสพติดเมทแอฟเฟตามีน กว่า 100 กิโลกรัม ที่สนามบินซานดากาน (Sandakan Airport) ประเทศมาเลเซีย

ที่มา: INTERPOL, *INTERPOL operation in Southeast Asia targets movement of bomb-makers* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/ 2018/N2018-017 [2018, April 20]

การปฏิบัติการครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนทุนจากหน่วยงานกิจการต่างประเทศและการค้า ประเทศออสเตรเลีย โดยปฏิบัติการเฝ้าระวังผู้จัดทำวัตถุระเบิดมีผู้ร่วมปฏิบัติการมากกว่า 180 คน จากหน่วยงานต่างๆ 12 หน่วยงาน ซึ่งรวมถึงตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ศุลกากร หน่วยความปลอดภัยทางทะเล หน่วยรักษาความปลอดภัยชายฝั่ง การท่าเรือและท่าอากาศยาน หน่วยงานสอบสวนกลาง หน่วยงานข่าวกรอง หน่วยอาชญากรรมข้ามชาติ หน่วยต่อต้านการก่อการร้าย และกองกำลังเคลื่อนที่เร็ว

---

[75] INTERPOL, *INTERPOL operation in Southeast Asia targets movement of bomb-makers* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2018/N2018-017 [2018, April 20]

ปัญหาลักลอบค้ายาเสพติดข้ามชาติเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่มาเลเซียรวมทั้งประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กำลังประสบปัญหา ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้เป็นทั้งแหล่งผลิตยาเสพติด เส้นทางผ่านและแหล่งแพร่ระบาด เป็นเส้นทางที่ขบวนการค้ายาเสพติดจากภูมิภาคอื่นๆ ใช้ขนส่งและค้ายาเสพติด มาเลเซียจึงมีความร่วมมือในระดับนานาชาติ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาค ดังจะเห็นได้จากการเข้าร่วมปฏิบัติการที่จัดขึ้นโดยองค์การตำรวจสากล ในปี ค.ศ. 2017 ภายใต้ปฏิบัติการปลาสิงโต หรือ Operation Lionfish

องค์การตำรวจสากล ได้ประสานงานกับประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันปฏิบัติในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีเป้าหมายที่ขบวนการลักลอบขนส่งยาเสพติดข้ามทวีปเอเชียและแปซิฟิก ปฏิบัติการดังกล่าวทำให้เห็นถึงเส้นทางการขนส่งยาเสพติดและวิธีการซ้อนเร้นยาเสพติด ปฏิบัติการปลาสิงโตของอาเซียนมีเจ้าหน้าที่ตำรวจและศุลกากรมากกว่า 2,000 คน จาก 14 ประเทศ ได้เข้าร่วม ทำให้เห็นถึงเครือข่ายกลุ่มอาชญากรรมองค์กรในแอฟริกาตะวันตกและเอเชีย ที่อยู่เบื้องหลังการค้ายาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นยาเสพติดที่มีการลับลอบค้ามากที่สุดในภูมิภาค

การปฏิบัติการในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ สามารถจับกุมยึดยาเสพติด 59 ครั้ง เกือบ 1 ใน 4 เป็นยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน รวมประมาณ 121 กิโลกรัม และจำนวน 94 กิโลกรัมเป็นยาเสพติดประเภท ไอซ์ ในจำนวนยาเสพติดที่ยึดได้มีปริมาณน้ำหนัก 350 กิโลกรัม ของเหลว 50 ลิตร และเป็นเม็ด 2,175 เม็ด ซึ่งรวมถึงโคเคน กัญชา เฮโรอีน และยาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน (Amphetamine-Type Stimulants - ATS) มูลค่าประมาณ 18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ [76]

การปฏิบัติการร่วมระหว่างหน่วยงานตำรวจจากหลายประเทศ ทำให้เห็นถึงเส้นทางและวิธีการซุกซ่อนยาเสพติดของขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ ในคดีหนึ่งมีการค้นพบเมทแอมเฟตามีน 9 กิโลกรัม ซุกซ่อนอยู่ในการส่งสินค้าของเล่นเด็ก การปล่อยให้จัดส่งยาเสพติดโดยเจ้าหน้าที่รับรู้และอยู่ภายใต้การควบคุม (Controlled Delivery) ซึ่งร่วมปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายใน 2 ประเทศ ส่งผลให้สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ 13 คน โดย 7 คน มาจากประเทศต่างๆ ในแอฟริกา 2 คน สัญชาติมองโกเลีย และ 4 คน สัญชาติจีนระหว่างปฏิบัติการในสัปดาห์แรก เจ้าหน้าที่ของประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates - UAE) ได้ระบุให้เห็นถึงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของโคเคนเหลว โดยผู้ที่ลักลอบขนจะบรรจุโคเคนเหลวในถุงยางอนามัยและกลืนลงท้อง ทำให้ยากต่อการตรวจค้นเนื่องจากเครื่องเอกซเรย์แบบเก่าจะไม่สามารถตรวจพบได้

การปฏิบัติการปลาสิงโต อาเซียน ถือเป็นจุดเริ่มต้นของแนวทางการต่อสู้กับปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติดข้ามชาติ ซึ่งมีการดำเนินการผ่านท่าอากาศยานในภูมิภาคนี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ทันเวลา และการประสานงานผ่านเวทีของการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติการ

---

[76] INTERPOL, *New drug trafficking routes and smuggling methods identified in INTERPOL-led operation* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2017/N2017-071 [2018, April 21]

อย่างเป็นหนึ่งเดียว สำหรับประเทศมาเลเซีย M Navamany M Rethnam ผู้ช่วยผู้กำกับการ ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้กล่าวว่า “ถือเป็นเกียรติอย่างมากสำหรับประเทศมาเลเซียที่ได้เข้าร่วมปฏิบัติการในครั้งนี้ เป็นปฏิบัติการที่มีการร่วมปฏิบัติอย่างเต็มที่ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่สำคัญกับประเทศอื่นๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประโยชน์อย่างชัดเจนในการต่อสู้กับการลักลอบค้ายาเสพติด”

ปฏิบัติการปลาสิงโต อาเซียน ดำเนินการภายใต้โครงการขององค์การตำรวจสากล คือ AMEAP เป็นโครงการระหว่างแอฟริกาตะวันออกกลาง และเอเชียแปซิฟิก (Africa-Middle East - Asia Pacific) เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากยูเออี ผ่านองค์การตำรวจสากล มีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี AMEAP ดำเนินการโดยจัดให้มีเวทีการร่วมมือในขอบเขตของการต่อสู้กับการลักลอบขนยาเสพติดซึ่งริเริ่มหรือเกี่ยวข้องกับองค์การตำรวจสากล โครงการปลาสิงโต ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายจาก 10 ประเทศอาเซียน รวมทั้งออสเตรเลีย บราซิล จีน เขตปกครองพิเศษฮ่องกง กาตาร์ โทโก และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์[77]

ภาพที่ 3.5.45 การปฏิบัติการปลาสิงโต อาเซียน ขององค์การตำรวจสากล (Operation Lionfish – ASEAN) เพื่อต่อสู้กับขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ โดยมี 14 ประเทศร่วมปฏิบัติการ

ที่มา: INTERPOL, *New drug trafficking routes and smuggling methods identified in INTERPOL-led operation* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2017/N2017-071 [2018, April 21]

นอกเหนือจากความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติแล้ว มาเลเซียยังมีบทบาทในการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจนานาชาติ ผ่านการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur) ได้จัดหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสนานาชาติ (International Senior Police Officers'

[77] Ibid

Command Course) ระยะเวลาประมาณ 4 สัปดาห์ เป็นประจำทุกปี โดยมีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้บังคับใช้กฎหมายจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก ปัจจุบันได้จัดการฝึกอบรมไปแล้วจำนวน 43 รุ่น (ปี ค.ศ. 2017)[78] หลักสูตรดังกล่าวทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจจากประเทศต่างๆ และทำให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการปฏิบัติด้านอื่นๆ ต่อไปในอนาคต

ภาพที่ 3.5.46 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร หลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสนานาชาติ (International Senior Police Officers' Command Course) รุ่นที่ 38

ที่มา: Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, *Alumni Section* [Online]. Available from: http://rmpckl.rmp.gov.my/English/AlumniActivityList.aspx?ActId=121 [2018, April 22]

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

มาเลเซีย เป็น 1 ใน 5 ประเทศที่ร่วมก่อตั้ง “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" โดยร่วมลงนามใน "ปฏิญญากรุงเทพ" เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1967 ประเทศที่ร่วมก่อตั้งอาเซียน ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ต่อมาในปี ค.ศ. 1981 ประเทศดังกล่าวได้จัดให้มีการประชุมหัวหน้าตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (The Chiefs of ASEAN Police) อย่างเป็นทางการครั้งแรกที่กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์ โดยมีสมาชิก 5 ประเทศดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม[79] หลังจากนั้นประเทศต่างๆ ก็ทยอยเข้าร่วมการประชุม ASEANAPOL จนครบทั้ง 10 ประเทศ

---

[78] Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, *Alumni Section* [Online]. Available from: http://rmpckl.rmp.gov.my/English/AlumniCourseList.aspx [2018, April 22]

[79] ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/chronology [2018, April 22]

มาเลเซียมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคอาเซียน โดยเป็นประเทศสมาชิกที่ร่วมก่อตั้งอาเซียน และเป็นประเทศที่ร่วมการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรืออาเซียนนาโพล (ASEANAPOL) ตั้งแต่ครั้งแรก และปัจจุบันมาเลเซียยังเป็นที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล อีกด้วย

การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำ โดยประเทศสมาชิกหมุนเวียนผลัดกันเป็นเจ้าภาพการประชุม ในการประชุมจะมีการเจรจาเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรมและการบังคับใช้กฎหมาย ประเทศที่จะเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนนาโพลมีเงื่อนไขจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนก่อน ปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ เช่นเดียวกับประเทศสมาชิกอาเซียน หลังจากการประชุมครั้งแรกแล้ว ประเทศสมาชิกอาเซียนก็เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนนาโพลจนครบ 10 ประเทศในปี ค.ศ. 2000 การทำหน้าที่เลขาธิการของอาเซียนนาโพล ในระยะแรกเป็นการหมุนเวียนกันระหว่างประเทศสมาชิกที่จะต้องเป็นเจ้าภาพการประชุมอาเซียนนาโพลในปีใด ก็จะทำหน้าที่เป็นเลขาธิการในปีนั้น ต่อมาในการประชุมอาเซียนนาโพล ครั้งที่ 25 ปี ค.ศ. 2005 ที่เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ที่ประชุมได้เห็นความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการเป็นการถาวรขึ้น ดังนั้น จึงมีแถลงการณ์ร่วมจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล และในการประชุมเมื่อปี ค.ศ. 2008 ที่บรูไน ที่ประชุมได้มีมติอย่างเป็นเอกฉันท์ให้สำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล ตั้งขึ้นในกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2010 สำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล จึงเริ่มดำเนินการตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ภาพที่ 3.5.47 คณะนักวิจัยเข้าเยี่ยมชมและสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการอาเซียนนาโพล ณ สำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล มีดังนี้[80]

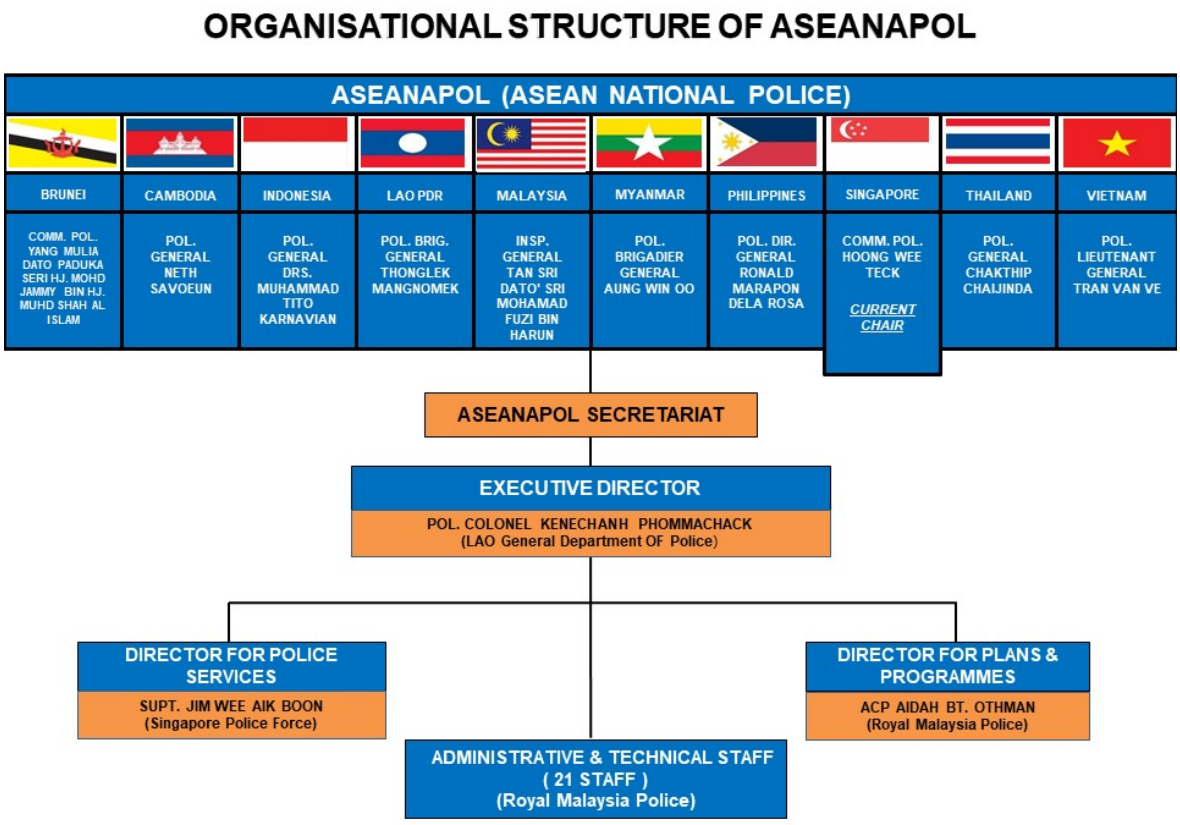
- ทำให้กลไกการติดต่อสื่อสารและการประสานงานระหว่างสถาบันตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน มีความกลมกลืนและได้มาตรฐาน
- เพื่อดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติซึ่งเป็นผลมาจากการแถลงการณ์ร่วมอย่างครอบคลุมและบูรณาการ
- เพื่อสถาปนากลไกเพื่อเฝ้าติดตามการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติตามแถลงการณ์ร่วม
- เพื่อแปลงแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ยอมรับโดยแถลงการณ์ร่วมไปสู่แผนการปฏิบัติของอาเซียนนาโพลและการจัดทำโครงการ

สำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล ตั้งอยู่ที่ชั้น 13 อาคาร 2 ของอาคารแฝด Bank Rakyat เลขที่ 33 ถนนรัคยัต กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย การบริหารงานของสำนักงานเลขาธิการ มีผู้อำนวยการบริหาร (Executive Director) 1 คน ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนนาโพลแต่ละประเทศ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจยศไม่ต่ำกว่าพันตำรวจเอก หรือเทียบเท่า มาทำหน้าที่ระยะเวลา 2 ปี โดยมีผู้อำนวยการ (Directors) 2 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย ประกอบด้วยผู้อำนวยการด้านงานตำรวจ 1 คน และผู้อำนวยการด้านแผนและโครงการ 1 คน และเจ้าหน้าที่บริหารและเทคนิค 21 คน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของตำรวจแห่งชาติมาเลเซียทั้งหมด

---

[80] ASEANAPOL, *Introduction* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/permanent-secretariat [2018, April 22]

แผนภูมิที่ 3.5.14 โครงสร้างองค์กรของอาเซียนนาโพล

ที่มา: ASEANAPOL, Governance [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/governance 22 April 2018.

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้เป็นเจ้าภาพในการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรืออาเซียนนาโพล ครั้งที่ 36 ระหว่างวันที่ 25 - 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ที่โรงแรมเจดับบลิว มาริออท กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย มีหัวหน้าตำรวจประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ เข้าร่วมประชุม พร้อมด้วยประเทศคู่เจรจา ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รัสเซีย ตุรกี สหราชอาณาจักร และองค์การตำรวจสากล สำนักงานตำรวจภาคพื้นยุโรป และสำนักงานเลขาธิการอาเซียน ผลการประชุมได้มีการหารือระหว่างตำรวจอาเซียนและประเทศคู่เจรจา เพื่อรองรับความเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นภายในและระหว่างภูมิภาคอาเซียน สำหรับการหารือในด้านอาชญากรรมข้ามชาติ มีการหารือเรื่องการก่อการร้าย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบเข้าเมือง อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การฉ้อโกงข้ามชาติ การลักลอบ

ค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชใกล้สูญพันธุ์ และอาชญากรรมที่กระทบต่อความมั่นคงทางทะเล รวมทั้งความร่วมมือในการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร [81]

ภาพที่ 3.5.48 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (ในขณะนั้น) Tan Sri Khalid Abu Bakar กับ พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไทย ในการประชุมอาเซียนนาโพล ครั้งที่ 36 พ.ศ. 2559 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์

ที่มา: มติชนออนไลน์, *จักรทิพย์'นำไทย ถกเวทีตำรวจอาเซียน ร่วมต้านก่อการร้าย-ค้ามนุษย์,* สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก https://www.matichon.co.th/news/225535

6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

มาเลเซียมีพรมแดนที่ติดต่อกับไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน ดังนั้น ความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีกับประเทศดังกล่าว จึงเกิดขึ้นเพื่อความร่วมมือในการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามพรมแดนระหว่างมาเลเซียกับประเทศดังกล่าว

ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจมาเลเซียกับตำรวจไทย ถือว่ามีความสัมพันธ์อันดีและต่อเนื่องยาวนาน จะเห็นได้จากความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นำองค์กรตำรวจทั้งสองประเทศ และระหว่างตำรวจแห่งชาติมาเลเซียกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติไทย มีการกระชับความสัมพันธ์โดยการจัดแข่งขันรักบี้ประเพณีตำรวจไทยและตำรวจมาเลเซีย ชิงถ้วยรุจิรวงศ์ เป็นประจำทุกปี โดยการแข่งขันครั้งที่ 32 สำนักงานตำรวจแห่งชาติไทย เป็นเจ้าภาพ และในโอกาสนี้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย IGP TAN SRI DATO SRI MOHAMAD FUZI BIN HARUN ก็ได้เข้าพบผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติของไทย พลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดา อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2561 ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพฯ

---

[81] มติชนออนไลน์, *'จักรทิพย์'นำไทย ถกเวทีตำรวจอาเซียน ร่วมต้านก่อการร้าย-ค้ามนุษย์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก https://www.matichon.co.th/news/225535

ภาพที่ 3.5.49 พลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้การต้อนรับ IGP TAN SRI DATO SRI MOHAMAD FUZI BIN HARUN ผู้บัญชาการตำรวจมาเลเซีย พร้อมคณะในโอกาสเดินทางเยือน เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2561

ที่มา: สวพ.เอฟเอ็ม 91, *ผบ.ตร. "จักรทิพย์" ต้อนรับ คณะ ผบ.ตร.มาเลเซีย เยือนไทย - แข่งขัน รักบี้ ฟุตบอลประเพณี ตร.ไทย-มาเลย์ ครั้งที่ 32 วันนี้ 2 มี.ค.2561,* สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก http://www.fm91bkk.com/

ปัญหาอาชญากรรมประเภทหนึ่งที่ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ต้องเผชิญคือการโจรกรรมรถยนต์และลักลอบนำข้ามประเทศเพื่อส่งไปจำหน่ายในประเทศอื่น เช่น กรณีตำรวจแห่งชาติมาเลเซียได้ทำการสืบสวนและจับกุมผู้ต้องหารายหนึ่ง อายุ 51 ปี ซึ่งลักรถยนต์จำนวน 172 คัน ในระยะเวลา 6 ปี มูลค่ากว่า 19 ล้านริงกิต การกระทำผิดดังกล่าวมีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรถยนต์ที่คนร้ายลักได้ถูกส่งไปยังประเทศไทยและประเทศอื่นผ่านบริษัทส่งออกที่มีคนสิงคโปร์เป็นเจ้าของ[82]

[82] The Strait Times, *172 stolen cars in 6 years: Car-smuggling'mastermind'lands behind bars* [Online]. Available from: http://www.straitstimes.com/singapore/courts-crime/172-stolen-cars-in-6-years-car-smuggling-mastermind-lands-behind-bars [2018, April 20]

ภาพที่ 3.5.50 เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย แสดงภาพของผู้ต้องหาคดีลักรถยนต์

ที่มา: The Strait Times, *172 stolen cars in 6 years: Car-smuggling'mastermind'lands behind bars* [Online]. Available from: http://www.straitstimes.com/singapore/courts-crime/172-stolen-cars-in-6-years-car-smuggling-mastermind-lands-behind-bars [2018, April 20]

ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติไทย จึงมีความความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อติดตามจับกุมรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมจากมาเลเซีย ส่งมายังประเทศไทย โดยการปฏิบัติที่ผ่านมาได้มีการจับกุมรถยนต์ในประเทศไทยและตรวจสอบพบว่า เป็นรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมมาจากประเทศมาเลเซียจำนวนหลายรายการ จึงมีการประสานงานและส่งรถยนต์ดังกล่าวคืนให้แก่มาเลเซีย เช่น กรณีเมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2561 พลตำรวจเอกวิทยา ประยงค์พันธุ์ ที่ปรึกษาพิเศษสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผอ.ศปจร.ตร.) เป็นผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้การต้อนรับ ดาโต๊ะ สีวัน อาเหม็ด นัจมุจดิน โมฮาเหม็ด ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ประเทศมาเลเซีย ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพฯ และได้ส่งมอบรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมมาจากประเทศมาเลเซีย จำนวน 20 คัน มูลค่ากว่า 30 ล้านบาท คืนให้แก่ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย

ภาพที่ 3.5.51 พิธีส่งมอบรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมจากประเทศมาเลเซีย ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่มา: กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ส่งมอบรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมคืนให้กับประเทศมาเลเซีย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก http://www.fad.go.th/th/news/32674

นอกจากนี้ มาเลเซีย ก็ยังมีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานตำรวจของประเทศอาเซียนอื่นๆ เช่น อินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีพรมแดนติดกับมาเลเซีย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย มีการเยือนตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย เช่น ในปี ค.ศ. 2014 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย Tan Sri Khalid Abu Bakar ได้เดินทางเยือนกองกำลังตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย อย่างเป็นทางการเพื่อยกระดับความร่วมมือระหว่างตำรวจมาเลเซียกับอินโดนีเซียในการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียน[83]

[83] NCB INTERPOL Indonesia, *Official Visit Chife of Malaysia Police to INP Headquaters* [Online]. Available from: http://www.interpol.go.id/en/news/6 1 4 -kunjungan-kepala-kepolisian-malaysia-ke-mabes-polri [2018, April 22]

ภาพที่ 3.5.52 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย เดินทางเยือนสำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย

ที่มา: NCB INTERPOL Indonesia, *Official Visit Chife of Malaysia Police to INP Headquaters* [Online]. Available from: http://www.interpol.go.id/en/news/614-kunjungan-kepala-kepolisian-malaysia-ke-mabes-polri [2018, April 22]

มาเลเซียและอินโดนีเซีย เป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และเป็นประเทศที่มีภาวะความเสี่ยงในการเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย มาเลเซียและอินโดนีเซีย จึงเป็นสองประเทศที่ร่วมมือกันในการต่อต้านการก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามกลุ่มขบวนการที่อาจเกี่ยวโยงกับกลุ่มก่อการร้ายในต่างประเทศ เมื่อปี ค.ศ. 2015 มาเลเซียและอินโดนีเซีย มีความเห็นร่วมกันที่จะมีความร่วมมือสองฝ่ายเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย การเยือนดังกล่าวนำคณะโดยรองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย เดินทางไปยังกรุงจาการ์ตา ทั้งสองประเทศยังมีความพยายามที่จะสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวกรองที่เกี่ยวกับประเด็นการต่อต้านการก่อการร้าย [84]

ในด้านความร่วมมือเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หรืออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ตำรวจแห่งชาติมาเลเซียก็มีความร่วมมือกับกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เช่น ในคดีหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต โดยคนร้ายเขียนจดหมายรักเพื่อหลอกลวงเหยื่อ (Love Scam) ตำรวจ

---

[84] Prashanth Parameswaran, *The Diplomat, Malaysia, Indonesia Boost Counterterrorism Cooperation* [Online]. Available from: https://thediplomat.com/2015/09/ malaysia-indonesia-boost-counterterrorism-cooperation/ [2018, April 22]

ทั้งสองประเทศได้ร่วมมือกันจนสามารถจับกุมผู้ต้องหาได้อย่างน้อย 10 คดี มีทรัพย์สินเสียหาย 240,000 เหรียญสิงคโปร์ โดยการสืบสวนสอบสวนร่วมระหว่างหน่วยงานสืบสวนอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ตำรวจแห่งชาติมาเลเซียกับหน่วยกิจการด้านเศรษฐกิจการค้าของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ สามารถนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องสงสัย 3 คน ในมาเลเซีย ในปี ค.ศ. 2017 ผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้เกี่ยวข้องกับคดีหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้จดหมายรักจำนวนหลายคดี ทั้งในสิงคโปร์และมาเลเซีย[85]

ภาพที่ 3.5.53 ของกลางเงินสดที่ยึดได้ระหว่างการสืบสวนสอบสวนคดีหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้จดหมายรัก (Love Scam) ร่วมกันระหว่างตำรวจมาเลเซียและตำรวจสิงคโปร์

ที่มา: ภาพจาก Singapore Police Force [Online]. Available from: https://sg.news.yahoo.com/cross-border-internet-love-scam-syndicate-busted-singapore-malaysian-police-023115989.html [2018, April 22]

ความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีระหว่างตำรวจมาเลเซีย กับตำรวจประเทศต่างๆ จึงเน้นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน ซึ่งมีปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในลักษณะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะทางภูมิศาสตร์และลักษณะคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ข้ามชาติ การค้ายาเสพติด การต่อต้านการก่อการร้าย รวมทั้งอาชญากรรมอื่นๆ ที่มีการหลบหนีข้ามพรมแดน เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม มาเลเซียก็ยังมีความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ เพื่อการประสานงาน การปฏิบัติการร่วม และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารนอกภูมิภาคอีกด้วย

[85] Yahoo News, Cross-border Internet love scam syndicate busted by Singapore and Malaysian police [Online]. Available from: https://sg.news.yahoo.com/cross-border-internet-love-scam-syndicate-busted-singapore-malaysian-police-023115989.html [2018, April 22]

3.6 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (Republic of the Union of Myanmar) หรือเมียนมา มีพื้นที่ 653,080 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือติดอินเดีย บังคลาเทศ และจีน ทิศตะวันออกติดลาวและไทย ทางด้านทิศใต้และทิศตะวันตกติดทะเลอันดามัน มีประชากร 52,885,220 คน[1] เมืองหลวง คือ กรุงเนปยีดอ (Naypyidaw) แปลว่านครหลวงใหม่ของประเทศ กรุงเนปยีดอ เป็นเมืองหลวงใหม่ของเมียนมาตั้งแต่ปี ค.ศ.2006 ภาษาราชการ คือ ภาษาเมียนมา[2]

ภาพที่ 3.6.1 แผนที่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_myanmar_%28burma%29_6-787. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2561

---

[1] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL [2018, May 20]

[2] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 8-9.

ภูมิประเทศของเมียนมาเป็นป่าร้อยละ 55 ของพื้นที่ทั้งหมด นอกนั้นเป็นภูเขาและที่ราบสำหรับทำการเพาะปลูกประมาณร้อยละ 10 พื้นที่ทางตอนใต้และตะวันตกเป็นฝั่งทะเลยาวไปตามแนวอ่าวเบงกอล พื้นที่ทางตอนใต้สุดของประเทศเป็นแผ่นดินแคบระหว่างทะเลกับเทือกเขาตะนาวศรี กั้นระหว่างไทยกับเมียนมา[3] ในเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ เมียนมามีจุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเอื้อต่อการขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเปิดเสรีทางการค้า เป็นจุดศูนย์กลางทางการค้าที่เชื่อมต่อระหว่างเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งเป็นรัฐหน้าด่านให้แก่ประชาคมอาเซียนเพื่อไม่ให้จีนและอินเดียแผ่อิทธิพลเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากจนเกินไป[4]

เมียนมามีกลุ่มชาติพันธุ์หลัก คือ เมียนมา ร้อยละ 68 ฉาน ร้อยละ 9 กะเหรี่ยงร้อยละ 7 ยะไข่ ร้อยละ 4 จีน ร้อยละ 3 อินเดีย ร้อยละ 2 มอญ ร้อยละ 2 และอื่นๆ ร้อยละ 5 ในด้านศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 89 คริสต์ ร้อยละ 4 อิสลาม ร้อยละ 4 นับถือผี ร้อยละ 1 และอื่นๆ ร้อยละ 2 ชาวเมียนมาเคร่งครัดในการนับถือศาสนาพุทธอย่างมาก มีความเชื่อในการทำบุญ แต่ละคนใช้เงินทำบุญจำนวนมาก[5] แม้ว่าเมียนมาจะได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมทั้งจากจีนและอินเดีย แต่เมียนมาก็มีวัฒนธรรมที่เป็นของตัวเอง เช่นเดียวกับวัฒนธรรมมอญที่อยู่คู่เมียนมามานาน ศิลปะได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีและพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทมาตั้งแต่โบราณ ชาวเมียนมายึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สั่งสมมาตั้งแต่อดีต ยังคงดำเนินชีวิตตามแบบที่เคยยึดถือมาแต่โบราณ โดยเฉพาะในเรื่องการนับถือศาสนาและการปฏิบัติตามประเพณี

ภาพที่ 3.6.2 เจดีย์ชเวดากอง สถานที่สำคัญอันเป็นที่เคารพของชาวเมียนมา

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 11-12.

[4] สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, *การเมืองเมียนมากับทิศทางความสัมพันธ์ไทย-เมียนมา*, (เอกสารวิชาการ) (กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559), หน้า 2.

[5] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, หน้า 22-23.

สังคมของชาวเมียนมาให้ความสำคัญกับระบบอาวุโสและระบบอุปถัมภ์ สถานภาพของชายจะสูงกว่าหญิง แต่เมื่อหญิงแต่งงานแล้วก็สามารถขอหย่าจากสามีได้ เมื่อหย่าแล้วก็กลับมาอยู่ที่บ้านพ่อแม่เช่นเดิม ชาวเมียนมามักจะแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย พิธีแต่งงานเรียบง่ายไม่ต้องมีพิธีทางศาสนาหรือทางโลก มีแต่การจดทะเบียนสมรสเพื่อประโยชน์ในการแบ่งสินสมรส หญิงชาวเมียนมาจะได้รับสิทธิตามกฎหมายทัดเทียมชาย แม้ว่าสถานภาพทางสังคมจะด้อยกว่าก็ตาม แต่กฎหมายก็คุ้มครองสิทธิของสตรี แม้ในช่วงการตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ อังกฤษพยายามจะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้ชาวเมียนมามีโลกทัศน์แบบสมัยใหม่ แต่ชาวเมียนมาก็ยังดำเนินชีวิตอยู่ในค่านิยมแบบเดิม เช่น การแต่งกาย ชาวเมียนมาทั้งหญิงและชายนิยมนุ่งโสร่งเรียกว่า “ลองยี” (Longeje) ส่วนการแต่งกายแบบโบราณ เรียกว่า “ลุนตยาอชิก”[6]

ภาพที่ 3.6.3 การแต่งกายของชาวเมียนมาขณะเดินเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศาสนสถาน

ภาพที่ 3.6.4 การแต่งกายของชาวเมียนมา ในเขตพื้นที่ศูนย์การค้าในกรุงย่างกุ้ง

[6] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, หน้า 43-44.

เมียนมาเป็นชาติเก่าแก่ที่มีความรุ่งเรืองด้านอารยธรรมมายาวนาน กลุ่มชนเก่าแก่ที่สุดกลุ่มหนึ่ง คือ พวกพยู (Pyu) วัฒนธรรมพยูอาจมีอยู่ก่อนได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดียและรุ่งเรืองจนกระทั่งต้นสมัยอาณาจักรพุกาม หลังจากสมัยพยู คือ สมัยพุกาม ในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 9 น่านเจ้าโจมตีอาณาจักรพยูสุดท้ายที่ยังเหลืออยู่ อาณาจักรพุกามกลายเป็นศูนย์อำนาจที่เข้มแข็ง ขยายดินแดนครอบงำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป และศาสนาพุทธก็รุ่งเรืองเข้ามาในสมัยนี้[7]

หลังสมัยพุกาม มีศูนย์อำนาจปรากฏขึ้น 4 แห่ง คือ แห่งที่ 1 เขตภูเขาทางตะวันออกเฉียงเหนือมีพวกไทใหญ่เคยอพยพมาตั้งหลักแหล่ง แห่งที่ 2 อาณาจักรอังวะ (Ava) แห่งที่ 3 อยู่ในเขตตะวันตกของอาระกัน หรือยะไข่ (Rakhine) และแห่งที่ 4 อาณาจักรรามัญ (Ramanna) ของพวกมอญ ในเขตพม่าตอนล่างที่พะโค หรือหงสาวดี กลางคริสต์ศตวรรษที่ 13 ถึงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 15 ศูนย์อำนาจและชุมชนต่างๆ บนเส้นทางแม่น้ำอิรวดีไม่สามารถรวมตัวกันได้ แต่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวได้กลับมาอีกครั้งในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 16 ศูนย์อำนาจเปลี่ยนไปที่เมืองตองอู ต่อมาพระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้ ซึ่งครองราชย์ระหว่างปี ค.ศ.1531 - 1550 ได้ขยายอำนาจและดินแดน สถาปนาเมืองพะโค เป็นนครหลวงแห่งราชวงศ์ตองอูใหม่ พระเจ้าบุเรงนอง ซึ่งครองราชย์ระหว่างปี ค.ศ.1551 - 1581 ทรงรวมพม่าตอนบนและตอนล่างเข้าด้วยกันได้เป็นครั้งแรก การขยายอำนาขึ้นไปทางเหนือ ทำให้ดินแดนพม่าตอนบน และอาณาจักรฉานหรือไทใหญ่ ทั้งหมดตกเป็นรัฐบรรณาการของพะโค พระเจ้าบุเรงนองขยายอำนาจไปถึงกรุงศรีอยุธยา อาณาจักรล้านนาและล้านช้าง เป็นกษัตริย์ที่ปกครองดินแดนที่กว้างใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้[8]

เมื่อพระเจ้าบุเรงนองสิ้นพระชนม์ในปี ค.ศ.1581 เกิดการแย่งชิงราชสมบัติ เมืองขึ้นต่างๆ ถือโอกาสแยกตัวออกไป อังวะได้รับการฟื้นฟูขึ้นเป็นศูนย์อำนาจอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม หลังคริสต์ศตวรรษที่ 17 อังวะเริ่มเสื่อมอำนาจ ส่วนหนึ่งมาจากความแตกแยกภายใน ในทศวรรษที่ 1750 ผู้นำท้องถิ่นคนหนึ่ง คือ อลองพญา สามารถเอาชนะคู่แข่งคนอื่นๆ และสถาปนาตนเองเป็นกษัตริย์อังวะ ซึ่งครองราชย์ระหว่างปี ค.ศ.1752 - 1760 ตั้งราชวงศ์อลองพญาหรือคองบอง จากนั้นยกทัพไปพิชิตพะโคและศูนย์อำนาจต่างๆ ที่อยู่ในเครือข่ายของอาณาจักรมอญ เมียนมาต้องสูญเสียเอกราชในยุคอาณานิคม อังกฤษเข้ายึดครองเมียนมาได้เป็นผลมาจากสงครามอังกฤษ - เมียนมา (Anglo - Burmese War) 3 ครั้ง ในช่วงปี ค.ศ.1824 - 1885 อังกฤษได้ผนวกเมียนมาและประกาศเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1886 ให้เมียนมาเป็นจังหวัดหนึ่งของอินเดียซึ่งขณะนั้นอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ[9]

---

[7] ธีระ นุชเปี่ยม, “สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา”, *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ฉบับราชบัณฑิตยสภา* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 203-205.

[8] เรื่องเดียวกัน, หน้า 208-209.

[9] เรื่องเดียวกัน, หน้า 210-213.

ระหว่างอังกฤษปกครองเมียนมา ได้จัดการปฏิรูปการบริหาร นำระบบกฎหมายอาณานิคมเข้าไปใช้ เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีความซับซ้อน เนื่องจากความแตกต่างหลากหลายทางชาติพันธุ์ในเมียนมา ในปลายสมัยอาณานิคมมีความขัดแย้งเกิดขึ้นบ่อย ในทศวรรษที่ 1930 เกิดเหตุจลาจลขึ้นหลายครั้ง จนกระทั่งช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 กระแสชาตินิยมได้ก่อตัวขึ้น ผู้นำรุ่นใหม่เกิดขึ้นจากชนชั้นที่มีการศึกษา

หลังได้รับเอกราชในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมียนมาก็ประสบปัญหาทั้งในทางการเมืองและเศรษฐกิจ อันเป็นผลจากความแตกแยกทั้งในบรรดาชาติพันธุ์เมียนมาด้วยกันเองและกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่ต่อต้านรัฐบาลกลาง ความแตกแยกนี้ทำให้กองทัพเข้ามายึดอำนาจและปกครองเมียนมา โดยแยกตัวออกจากประชาคมโลก อยู่อย่างโดดเดี่ยวตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1960 จนมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญในประมาณต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 ซึ่งอยู่ในระยะเปลี่ยนผ่านของเมียนมา

เมียนมานับได้ว่าเป็นสังคมค่อนข้างล้าหลังเพราะการปิดประเทศมานานกว่า 3 ทศวรรษ สังคมเมียนมาอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นความเป็นอยู่แบบพอมีพอกินและพึ่งพาตนเอง สิ่งจำเป็นจึงมีเพียงแค่ปัจจัยสี่ คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเมียนมาจึงมีความเรียบง่าย

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

เมียนมา มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 63,225.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 1,195.5 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ.2016 มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ร้อยละ 5.9[10] เมียนมา เป็นประเทศที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวอยู่ในลำดับต่ำ แต่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูง

เมียนมา มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ในระดับต่ำ แต่เมียนมามีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้และทรัพยากรทางทะเล รวมทั้งเป็นแหล่งสำคัญที่มีหยก ไข่มุก และอัญมณีต่างๆ มีต้นทุนค่าแรงงานที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศไทย มาเลเซีย หรือสิงคโปร์ เมียนมาจึงเป็นประเทศที่เหมาะแก่การลงทุน[11] และในช่วงที่ผ่านมา มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูง ในช่วงทศวรรษที่ 2550 รัฐบาลเมียนมาได้ดำเนินนโยบายระบบเศรษฐกิจเสรี ให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการผลิต รวมทั้งได้เปิดประเทศให้มีการค้าและการลงทุนเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การลงทุนที่ได้รับความสนใจมากที่สุด คือ ธุรกิจพลังงานน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ มีการลงทุนจากต่างชาติ

---

[10] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG [2018, May 21]

[11] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, หน้า 24-27.

มูลค่าสูงที่สุด เมียนมาพยายามดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศ มีการแก้ไขกฎหมายและออกมาตรการเพื่อให้มีความทันสมัยและเอื้ออำนวยต่อการลงทุนจากต่างชาติมากยิ่งขึ้น[12]

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ วัตถุดิบจากธรรมชาติ อาทิ ก๊าซธรรมชาติ ไม้สัก ถั่ว ไม้เนื้อแข็ง และแร่ธาตุ เป็นต้น สินค้านำเข้าที่สำคัญ อาทิ เครื่องจักร อุปกรณ์ขนส่งที่ไม่ใช้ไฟฟ้า ปิโตรเลียม เครื่องจักรอุปกรณ์ไฟฟ้า และยารักษาโรค เป็นต้น

นอกจากนี้รัฐบาลเมียนมาอนุญาตให้มีบ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายได้ เพื่อเป็นการหารายได้เข้าประเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับบ่อนการพนันในเมียนมา เช่น บ่อนกาสิโนโรงแรมอัลลัวร์ รีสอร์ต และบ่อนกาสิโนโรงแรมเรจจิน่า แอนด์ กอล์ฟคลับ บ่อนกาสิโนโรงแรมว้าเก้าชั้น ในจังหวัดท่าขี้เหล็ก บ่อนกาสิโนโรงแรมโกลเด้นไทรแองเกิล แอนด์ พาราไดซ์ รีสอร์ต ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดท่าขี้เหล็ก บ่อนเมียวดี ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ต และบ่อนอันดามันคลับ บนเกาะสน บ่อนกาสิโนที่เมืองพญาตองซู[13] แม้ว่าธุรกิจบ่อนการพนันจะสร้างรายได้เข้าประเทศจำนวนมาก แต่บ่อนดังกล่าวก็ยังส่งผลกระทบกับชาวเมียนมาเอง เนื่องจากมีชาวเมียนมาลักลอบเข้าไปเล่นการพนัน ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินและครอบครัว ส่งผลต่อปัญหาอาชญากรรมตามมา

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

1.3.1 สภาพอาชญากรรมทั่วไป

แม้ว่าจะไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลสถิติอาชญากรรมอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเมียนมา ทำให้การวิเคราะห์สภาพอาชญากรรมในเมียนมาอาจไม่สะท้อนปัญหาที่แท้จริงได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตาม จากปัญหาความยากจนในท้องถิ่น ในขณะที่ค่าครองชีพที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เงินเดือนที่ไม่เพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของคนต่างชาติ และภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว อาจเป็นปัจจัยที่นำไปสู่แนวโน้มของปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นซึ่งสามารถรับรู้ได้[14] อาชญากรรมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองใหญ่มีคดีต่างๆ ได้แก่ ปล้นทรัพย์ในเวลากลางคืน คดีเล็กน้อยที่เกิดในถนนสาธารณะ การเข้าไปลักทรัพย์ในบ้าน หรือคดีฆาตกรรม ส่วนคดีเล็กน้อยที่มีการแจ้งเจ้าหน้าที่เป็นคดีที่เกิดขึ้นเป็นประจำส่วนใหญ่ เป็นอาชญากรรมพื้นฐานที่ไม่มีความรุนแรง เช่น การวิ่งราวกระเป๋าและลักทรัพย์ อาชญากรรมจำนวนไม่น้อยที่เกิดขึ้นแล้วไม่ได้ถูกบันทึกหรือจัดเก็บเป็นสถิติอย่างเป็นทางการ เมียนมาไม่อนุญาตให้ประชาชนทั่วไปครอบครองอาวุธปืน

---

[12] เรื่องเดียวกัน, หน้า 25-26.

[13] ไทยพับลิกา, “บ่อนกาสิโน” *จากเพื่อนบ้านถึงไทย (ตอนที่ 1) – ผุดล้อมไทย ชูโปรโมชั่นเรียกแขกแลกเงินฟรีห้องพัก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จากhttps://thaipublica.org/2015/08/casino-1/

[14] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Burma (Myanmar) 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21412 [2018, May 22]

อาวุธที่ผู้กระทำผิดมีและใช้ในการกระทำผิดส่วนใหญ่เป็นอาวุธมีด และเนื่องจากระบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่ครบถ้วนจึงทำให้ตัวเลขอาจไม่สะท้อนคดีที่เกิดจริง

เมียนมาเป็นสังคมที่นิยมใช้เงินสด ไม่นิยมฝากเงินในธนาคารหรือใช้บัตรเครดิต แต่อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวทางด้านการค้าและการท่องเที่ยว สถานประกอบการ โรงแรม ร้านอาหารขนาดใหญ่ เริ่มรับการชำระสินค้าและบริการด้วยบัตรเครดิต แนวโน้มอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการหลอกลวงที่เกี่ยวข้องกับการค้าจึงเพิ่มมากขึ้น มีคดีเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าอัญมณี ทอง หรือเครื่องประดับต่างๆ ที่อาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือหลอกลวงจำหน่ายสินค้าให้แก่นักท่องเที่ยว[15]

มีรายงานข่าวทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับข้อมูลคดีอาชญากรรมในเมืองย่างกุ้ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพอาชญากรรมในเมืองใหญ่นี้ มีคดีได้รับแจ้งในปี ค.ศ.2017 จำนวน 52,524 คดี ซึ่งมีจำนวนมากจากปีที่ผ่านมามีคดีเพิ่มมากขึ้นถึง 10,521 คดี ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ว่าหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายกำลังต่อสู้กับปัญหาอาชญากรรม เพื่อทำให้เมืองหลวงทางเศรษฐกิจของประเทศมีความปลอดภัย ในช่วง 8 วันแรกของเดือนมกราคม ค.ศ.2017 เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งเหตุคดีจำนวน 278 คดี โดยผู้กระทำผิดถูกกล่าวหาเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธผิดกฎหมาย ยาเสพติด การพนัน การค้าประเวณี ขบวนการเคลื่อนไหวที่ฝ่าฝืนกฎหมาย การค้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น

กองกำลังตำรวจย่างกุ้ง ได้เพิ่มความเข้มในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การตั้งจุดตรวจจุดสกัด เพิ่มการแสดงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและจัดกำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจให้มากขึ้น เพื่อการป้องกันอาชญากรรม โดยในพื้นที่ย่างกุ้ง มี 44 เมือง (Township) และเขตเมืองโกโกคุย (Cocokyun Township) ซึ่งตั้งอยู่ในเกาะโกโก (Coco) และเปรแพริส (Preparis) ในปัจจุบัน กองกำลังตำรวจย่างกุ้ง กำลังจัดให้มีระบบงานตำรวจชุมชน (Community - Based Policing) ใน 25 เมือง ซึ่งคาดว่าระบบดังกล่าวจะมีความครอบคลุมไปยังเมืองอื่นๆ อีก 19 เมือง โดยเริ่มที่เมืองซึ่งมีอัตราการเกิดอาชญากรรมสูง[16] ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอาญากรรมที่เกิดมากขึ้นในเมืองใหญ่

1.3.2 สภาพการจราจร และปัญหาบนท้องถนน

การเดินทางด้วยถนนในเมียนมาส่วนใหญ่ขนานไปกับภูเขาและแม่น้ำทอดไปตามความยาวของประเทศเช่นเดียวกับทางรถไฟ ถนนสายที่สำคัญ ได้แก่ ถนนสายเมียนมาเป็นสายสำคัญที่เชื่อมต่อระหว่างย่างกุ้งกับเมืองคุณหมิง ผ่านเมืองต่างๆ ที่สำคัญ เช่น พะโค ตองอู ปินมานา เมกติลา และ มัณฑะเลย์ เป็นต้น[17] ระบบการคมนาคมทางถนนในเมียนมายังไม่ได้มาตรฐาน ถนนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตนอกเมือง ซึ่งมักจะใช้งานไม่ได้เมื่อเกิดฝนตกหนัก ไม่มีทางเดินเท้าหรือไหล่ทาง

---

[15] Ibid.

[16] TOE WAI AUNG, *Crime rises in Yangon in 2017*, Myanmar Times [Online]. Available from: https://www.mmtimes.com/news/crime-rises-yangon-2017.html [2018, May 22]

[17] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, หน้า 51

ไม่มีแสงสว่าง ถนนบางช่วงชำรุด เป็นสภาพที่เสี่ยงอันตรายในการใช้รถของผู้ขับขี่ สำหรับในพื้นที่เมืองหลวงหรือในเขตเมืองย่างกุ้งมีสภาพถนนดีกว่าในเขตนอกเมือง อย่างไรก็ตาม เมื่อรัฐไม่มีการจำกัดการนำเข้ารถยนต์ ทำให้ในช่วงที่เศรษฐกิจเติบโต มีปริมาณรถยนต์เพิ่มมากขึ้นกว่าสองเท่าในช่วงเวลาไม่กี่ปี ส่งผลให้การจราจรในเขตเมืองหนาแน่น[18] ชาวเมียนมาใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะจำนวนมาก แต่รัฐบาลได้มีการออกกฎหมายกำหนดให้เขตพื้นที่ในเมือง เช่น ในย่างกุ้งเป็นพื้นที่ห้ามรถจักรยานยนต์เข้า ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันอันตราย และยังเป็นการป้องกันอาชญากรรมจากกรณีที่คนร้ายอาจใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะกระทำผิดได้ด้วย

ภาพที่ 3.6.5 สภาพการจราจรในเมืองย่างกุ้ง

1.3.3 การค้ายาเสพติด สิ่งเสพติดให้โทษประเภทอื่นๆ

เมียนมาเป็นแหล่งผลิตฝิ่นที่ใหญ่ที่สุดอันดับสองของโลกรองจากอัฟกานิสถาน คิดเป็น 25% ของฝิ่นในโลก ซึ่งมาจากสามเหลี่ยมทองคำ อุตสาหกรรมฝิ่นเกิดขึ้นในช่วงยุคล่าอาณานิคม โดยฝิ่นส่วนใหญ่ถูกนำมาผลิตเป็นเฮโรอีน นอกจากนี้ยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) ก็เป็นยาเสพติดที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งที่มีแหล่งผลิตในเมียนมา[19] โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐฉานในพื้นที่ชายแดนไทย ลาวและจีน ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มกบฏอาศัยรายได้จากยาเสพติดในการต่อสู้กับรัฐบาลเมียนมา ยาเสพติดที่ผลิตในเมียนมาถูกลักลอบขนออกไปจำหน่ายในเอเชียและพื้นที่อื่นๆ การผลิตยาเสพติดส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่ห่างไกลตามเขตแนวชายแดนที่ปกครองโดยกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อย หรือกลุ่มพันธมิตรที่เป็นขั้วตรงข้ามกับกองทัพเมียนมา

[18] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Burma (Myanmar) 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21412 [2018, May 22]

[19] Ibid.

ในขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย สามารถจับกุมผู้ลักลอบขนยาเสพติดในระดับล่าง แต่ยังไม่สามารถจับกุมกลุ่มผู้ผลิตที่มีอำนาจและอิทธิพลอยู่ในระดับบนได้ เจ้าหน้าที่เมียนมาสามารถจับกุมยาเสพติดได้เพิ่มมากขึ้น และการฟ้องร้องดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มอย่างก้าวกระโดด คือ จาก 8,800 คดี ในปี พ.ศ.2558 เป็น 13,500 คดี ในปี พ.ศ.2559 ปัญหายาเสพติดในเมียนมามีข้อมูลบ่งชี้ว่ามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรัฐบาลเมียนมา ยังมีปัญหาอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ ขาดเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสืบสวนติดตามขบวนการค้ายาเสพติด และอุปสรรคสำคัญ คือ การปราบปรามในพื้นที่ของกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อยที่ยากแก่การควบคุม[20]

ภาพที่ 3.6.6 ยาเสพติดที่ยึดได้โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ-ทหาร เมียนมา เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2557

ที่มา: MGR Online, *พม่ายึดยาเสพติดฝังใต้ดินมูลค่ากว่า $7.3 ล้าน ในสามเหลี่ยมทองคำ*, จาก https://mgronline.com/indochina/detail/9570000092170. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

1.3.4 การก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบภายใน

รัฐบาลเมียนมามีความอ่อนไหวต่อภัยคุกคามจากการก่อการร้าย นอกจากนี้รัฐบาลเมียนมาก็มีความผูกพันกับหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายอีกด้วย ยังไม่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าองค์กรก่อการร้ายต่างๆ มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการในเมียนมา หรือมีเป้าหมายในการก่อเหตุต่อ

---

20 AEC 10NEWS, *เมียนมาจับยาเสพติดสูงสุดปีที่แล้ว* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.aec10news.com/

ผลประโยชน์ของชาวตะวันตกในพื้นที่ของเมียนมา รัฐบาลไม่ได้มีส่วนสนับสนุนการดำเนินการก่อการร้าย และไม่มีนโยบายปล่อยให้กลุ่มก่อการร้ายต่างชาติใช้เมียนมาเป็นทางผ่านสำหรับการก่อเหตุ[21]

อย่างไรก็ตาม เมียนมายังประสบปัญหาการก่อความไม่สงบภายในประเทศจากปัญหาชนกลุ่มน้อยที่ยังไม่ยุติการสู้รบกับรัฐบาลเมียนมา ทำให้บางพื้นที่ยังมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้น ในกรณีพื้นที่รัฐฉานซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเมียนมา มีประชากรหลายชนชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยมีชนชาติไทใหญ่อาศัยอยู่มากที่สุด ในเดือนตุลาคม ค.ศ.2013 ได้เกิดเหตุระเบิดขึ้นหลายครั้ง มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตหลายราย และในช่วงเวลาเดียวกันก็เกิดการระเบิดในโรงแรมเทรดเดอร์ (Trader) ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นโรงแรมแชงกรีล่า ตั้งอยู่กลางเมืองย่างกุ้ง ทำให้หญิงชาวอเมริกันบาดเจ็บหนึ่งคน เหตุการณ์ดังกล่าวสถานีวิทยุของทางการเมียนมาเรียกเหตุการณ์ครั้งนี้ว่า เป็นการก่อการร้ายที่ดูเหมือนพุ่งเป้าไปที่แหล่งท่องเที่ยว ในช่วงที่นักท่องเที่ยวจำนวนมากกำลังหลั่งไหลเข้าไปในเมียนมา เหตุระเบิดเกิดขึ้นในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อสำหรับประเทศ โดยรัฐบาลกำลังพยายามทำข้อตกลงหยุดยิงกับชนกลุ่มน้อยทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ไม่มีกลุ่มใดออกมาอ้างว่าเป็นผู้ก่อเหตุ และกลุ่มคะฉิ่น ซึ่งต่อสู้กับรัฐบาลในตอนเหนือของประเทศรวมถึงในรัฐฉานปฏิเสธว่าไม่เกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดดังกล่าว[22]

ภาพที่ 3.6.7 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาในเหตุระเบิดเมื่อเดือนตุลาคม 2013

ที่มา: ไทยรัฐออนไลน์, *ระเบิดรัฐฉานดับ 1 ศพ เจ็บอื้อ เร่งสอบสาเหตุ*, (17 ตุลาคม 2556), จาก https://www.thairath.co.th/content/376861. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

---

[21] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Burma (Myanmar) 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21412 [2018, May 22]

[22] กรุงเทพธุรกิจ, ระเบิดรัฐฉานเสียชีวิต 1 ราย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/537159

ความแตกต่างหลากหลายทางชาติพันธุ์ในเมียนมาเป็นความท้าทายที่สำคัญของรัฐบาลเมียนมา นอกจากนี้ยังมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลเมียนมากับชนกลุ่มน้อยที่มีกองกำลังติดอาวุธและมีอิทธิพลในบางพื้นที่ซึ่งรัฐบาลยังไม่สามารถควบคุมได้ ความขัดแย้งมีความเกี่ยวข้องทั้งประเด็นชาติพันธุ์ ศาสนา เศรษฐกิจและการเมือง ตั้งแต่ปี ค.ศ.2011 รัฐบาลได้พยายามเจรจาเพื่อทำข้อตกลงหยุดยิงกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่ติดอาวุธ (Ethnic Armed Groups - EAGs) จำนวน 14 กลุ่ม แม้ว่าเหตุการณ์จะยังคงมีการต่อสู้กันมาโดยตลอด ในเดือนตุลาคม ค.ศ.2015 รัฐบาลเมียนมา และกลุ่มชาติพันธุ์ที่ติดอาวุธ จำนวน 8 กลุ่ม ได้ลงนามในข้อตกลงหยุดยิงทั่วประเทศ (Nationwide Ceasefire Agreement - NCA) แต่ก็ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่ติดอาวุธหลายกลุ่มยังไม่ได้ร่วมลงนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่อยู่ทางด้านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ

เหตุการณ์ที่เป็นจุดเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของเมียนมา เกิดขึ้นเมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปในปลายปี ค.ศ.2015 นางอองซาน ซูจี (Aung San Suu Kyi) ได้นำพรรคเอ็นแอลดี (National League for Democracy - NLD) ชนะการเลือกตั้งและได้จัดตั้งรัฐบาลในเวลาต่อมา แม้ว่าจะมีความตึงเครียดอย่างมากในขณะที่จัดการเลือกตั้ง แต่ก็ไม่มีเหตุการณ์ความวุ่นวายเกิดขึ้นในช่วงการเลือกตั้งแต่อย่างใด สถานการณ์ที่ส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยในภาพรวมเป็นการชุมนุมประท้วงขนาดเล็กและขนาดกลางของประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่ต้องการแสดงออกทางการเมืองหรือการประท้วงมีจำนวนเพิ่มขึ้น แม้ว่าการประท้วงโดยส่วนใหญ่จะเป็นไปโดยสงบแต่บางครั้งก็เกิดเป็นการจลาจลโดยไม่คาดคิด[23] ปัญหาต่างๆ ที่ยังคงมีอยู่ภายในประเทศความตึงเครียดกับชนกลุ่มน้อยต่างๆ เป็นความท้าทายของรัฐบาลในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง

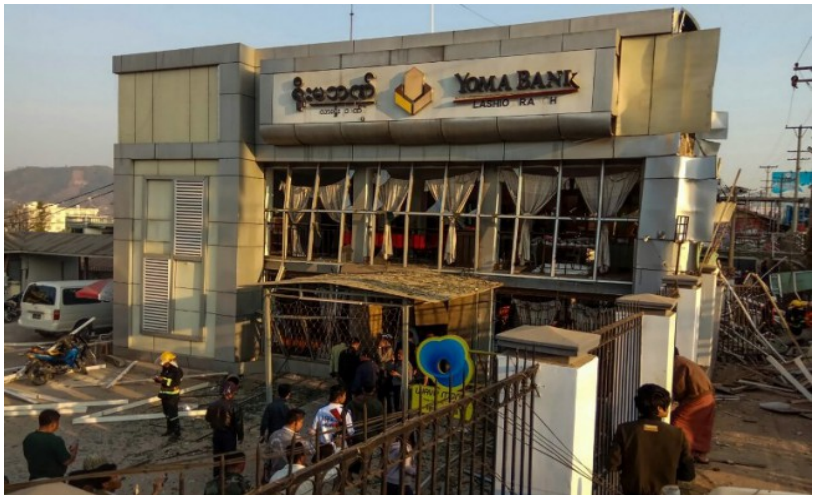
หลังจากพรรคเอ็นแอลดีได้จัดตั้งรัฐบาลขึ้นมาบริหารประเทศ เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ต่างๆ ได้เกิดขึ้นมาอีก โดยเป็นพื้นที่ในรัฐของชนกลุ่มน้อย เช่น กรณีเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ได้เกิดเหตุระเบิดในธนาคาร ที่เมืองหล้าเสี้ยว รัฐฉาน เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 2 คน บาดเจ็บ 11 คน เป็นเหตุระเบิดที่ค่อนข้างรุนแรง โดยไม่มีกลุ่มใดอ้างว่าเป็นผู้ก่อเหตุ[24] พื้นที่ในรัฐฉาน เป็นรัฐที่มีประชากรหลากหลายชาติพันธุ์และมีกลุ่มติดอาวุธอยู่ในพื้นที่ มีเหตุระเบิดเกิดขึ้นบ่อยในพื้นที่นี้ แต่เป็นระเบิดขนาดเล็กและไม่มีพลเรือนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต แต่เหตุการณ์ครั้งนี้เกิดขึ้นในกลางเมืองในธนาคารและมีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมากซึ่งถือเป็นเหตุร้ายแรงในพื้นที่ และครั้งนี้เป็นเหตุระเบิดที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดตั้งรัฐบาลของ นางอองซาน ซูจี ไม่นาน

---

[23] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Burma (Myanmar) 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21412 [2018, May 22]

[24] เดลินิวส์ออนไลน์, ระเบิดธนาคารในเมียนมา ตาย 2 เจ็บ 11 [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.dailynews.co.th/foreign/628642

ภาพที่ 3.6.8 สถานที่เกิดเหตุระเบิดในเมืองหล้าเสี้ยว รัฐฉาน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2561

ที่มา: MGR Online, *เกิดเหตุระเบิดในเมืองใหญ่ของรัฐชาน ทำชาวพม่าดับ 2 เจ็บกว่า 20*, จาก https://mgronline.com/indochina/detail/9610000018097. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

ส่วนอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในรัฐฉาน เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2561 กลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธในเมียนมา กลุ่มดาราอั๊ง หรือ ตะอาง (TNLA) นำกำลังติดอาวุธบุกบ่อนกาสิโนที่ตั้งอยู่บริเวณชานเมืองมูเซของรัฐฉาน ซึ่งมีพรมแดนติดกับมณฑลยูนนานของจีน เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจ 4 นาย พลเรือนอีก 15 ราย เสียชีวิต มีผู้บาดเจ็บอีก 20 คน รัฐบาลเมียนมาถือว่าเหตุการณ์นี้เป็นการก่อการร้าย เนื่องจากก่อเหตุกับพลเรือนแล้วหลบหนี ไม่ใช่กลุ่มเรียกร้องสิทธิทางชาติพันธุ์ ขณะที่โฆษกกองทัพกลุ่มชาติพันธุ์ดาราอั๊ง ตอบโต้ว่าการบุกเข้าไปครั้งนี้มุ่งเป้าจัดการกับกลุ่มทหารของฝ่ายรัฐบาลที่ติดอาวุธคุมบ่อนกาสิโน[25]

เหตุการณ์ก่อการร้ายหรือการก่อความไม่สงบอีกพื้นที่หนึ่ง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของรัฐบาลเมียนมา คือ เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่รัฐยะไข่ เป็นรัฐที่อยู่ทางด้านตะวันตกของประเทศ มีชนกลุ่มน้อยชาวโรฮีนจา หรือชื่อที่รัฐบาลเมียนมาต้องการให้เรียกคนกลุ่มนี้ว่าชาว “เบงกาลี” ชนกลุ่มนี้นับถือศาสนาอิสลามและมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาเกี่ยวข้องกับอาณานิคมอังกฤษ รัฐบาลเมียนมาไม่ถือว่าคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งของเมียนมา แต่ถือว่าเป็นคนที่มาจากนอกประเทศ สำหรับในพื้นที่รัฐยะไข่ซึ่งมีชาวฮีนจาอยู่เป็นจำนวนมากได้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ เช่น กรณีเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ได้เกิดเหตุระเบิดสามครั้งติดกันที่เมืองซิตตเวของรัฐยะไข่ มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 1 ราย โดยระเบิดเกิดบริเวณที่พักของเจ้าหน้าที่ระดับสูงในรัฐบาลเมียนมา หน้าสถานที่ราชการในท้องถิ่น และบนถนนที่มุ่งหน้าชายหาด

[25] โพสต์ทูเดย์ออนไลน์, *กลุ่มชาติพันธุ์ในเมียนมาก่อเหตุสังหารใกล้ชายแดนจีน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.posttoday.com/world/551025

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังพบระเบิดอีก 3 ลูกซึ่งยังไม่ทำงาน สำหรับเมืองซิตตเว เป็นเมืองเอกของรัฐยะไข่อยู่ห่างจากศูนย์กลางความขัดแย้งของชาวโรฮีนจาไปราว 100 กิโลเมตร[26]

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม ค.ศ.2017 ได้เกิดเหตุกลุ่มติดอาวุธชาวมุสลิมโจมตีด่านตำรวจหลายแห่งในรัฐยะไข่ มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 71 ราย ซึ่งรวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร 12 ราย กลุ่มติดอาวุธบุกโจมตีสถานีตำรวจเมืองมองดอว์ในรัฐยะไข่ด้วยระเบิดที่ประกอบขึ้นเอง พร้อมกับร่วมกันโจมตีด่านตำรวจอีกหลายแห่ง การบุกโจมตีด่านตำรวจกว่า 20 แห่งนี้ เกิดขึ้นเพียง 1 วัน หลังการส่งมอบรายงานเสนอแนวทาง แก้ไขความขัดแย้งและสร้างสันติภาพของคณะกรรมการที่ปรึกษารัฐยะไข่ที่นำโดยนายโคฟี อันนัน อดีตเลขาธิการสหประชาชาติ ซึ่งมีการเตือนว่าจะมีคนที่มีความคิดหัวรุนแรงมากขึ้น หากไม่มีการแก้ไขเรื่องความขัดแย้งด้านชาติพันธุ์ คณะกรรมการที่ปรึกษานี้ก่อตั้งขึ้นตามคำขอของ นางอองซาน ซูจี[27]

กองกำลังติดอาวุธชาวโรฮีนจาที่ใช้กำลังต่อสู้กับรัฐบาลเมียนมา มีชื่อว่า กองทัพปลดปล่อยโรฮีนจาแห่งอาระกัน หรือ อาร์ซา (ARSA) กลุ่มนี้ยอมรับว่าเป็นผู้ก่อเหตุโจมตีรถบรรทุกของทหารเมียนมาและสถานีตำรวจ นายอตา อุลลาห์ ผู้นำของกลุ่มอาร์ซา แถลงอ้างว่าจำเป็นที่จะต้องต่อสู้กับการก่อการร้ายที่สนับสนุนโดยรัฐพม่าซึ่งมุ่งกวาดล้างชาวโรฮีนจา และเรียกร้องให้ชาวโรฮีนจาร่วมกันปรึกษาหารือเรื่องความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่ต้องการ รวมถึงปัญหาเรื่องอนาคตทางการเมืองของตนด้วย อย่างไรก็ตาม กองกำลังอาร์ซาไม่ได้รับการสนับสนุนจากชาวโรฮีนจาทุกคน ลักษณะการจัดองค์กรของกลุ่มยังไร้ระเบียบและหละหลวม อาร์ซาเคยออกแถลงการณ์ขอหยุดยิงแต่เพียงฝ่ายเดียวเป็นเวลา 1 เดือนเต็ม เพื่อเปิดทางให้องค์กรบรรเทาทุกข์เข้าไปให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมแก่ผู้พลัดถิ่นทุกฝ่าย แต่ทางรัฐบาลเมียนมาไม่ยอมรับข้อตกลงดังกล่าว โดยระบุว่าไม่มีนโยบายเจรจากับผู้ก่อการร้าย[28]

1.3.5 การค้ามนุษย์

เมียนมาเป็นอีกประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ประสบปัญหาการค้ามนุษย์ โดยมีปัญหาการค้ามนุษย์ที่เชื่อมโยงกับปัญหาชนกลุ่มน้อยชาวโรฮีนจา จากแรงกดดันต่างๆ ที่ชาวโรฮีนจาได้รับ ทำให้มีความต้องการย้ายที่ถิ่นที่อยู่หรือหลบหนีออกจากพื้นที่ จนมีขบวนการค้ามนุษย์ใช้เป็นช่องโอกาสในการแสวงประโยชน์จากคนกลุ่มนี้ โดยผู้กระทำผิดลักลอบนำชาวโรฮีนจา เดินทางออกจากรัฐยะไข่ บางครั้งมีการเลี่ยงเส้นทางปกติโดยอ้อมไปทางบังกลาเทศแล้วเข้าประเทศไทยผ่านทางเรือ ต้นทางจะโดยสารเรือลำเล็กออกจากเมืองชายฝั่ง จากนั้นจะถูกขนถ่ายไปยัง “เรือนัดพบขนาดใหญ่” (Rendezvous Vessels) ที่ลอยลำอยู่นอกชายฝั่ง ซึ่งผู้อพยพจะถูกกวาดต้อนขึ้นเรือจนแน่นขนัดเกินกำลังบรรทุกของเรือ จากนั้นเรือ

---

[26] โพสต์ทูเดย์ออนไลน์, *เมียนมาร์ระทึก! บึ้ม 3 ครั้งติด เมืองเอกรัฐยะไข่* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.posttoday.com/world/541692

[27] BBC NEWS ไทย, เพิ่มเติม: ยอดตายพุ่งแตะ 71 ราย เหตุกลุ่มติดอาวุธมุสลิมโจมตีตำรวจรัฐยะไข่ [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.bbc.com/thai/international-41049650

[28] BBC NEWS ไทย, *กลุ่มติดอาวุธโรฮิงญา “อาร์ซา” ประกาศเดินหน้าสู้รบต่อไป* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.bbc.com/thai/international-42600460

ก็จะออกเดินทางข้ามไปยังฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย เป็นช่องทางที่อันตรายและมักมีผู้เสียชีวิตระหว่างการเดินทางเสมอ[29] ชาวโรฮีนจามีเป้าหมายที่ต้องการเดินทางผ่านไทยไปมาเลเซีย ซึ่งมีสภาพสังคมที่เหมาะสมต่อการไปอยู่อาศัยเนื่องจากเป็นประเทศที่คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามเช่นเดียวกัน

การค้ามนุษย์อีกลักษณะหนึ่ง คือ การแสวงหาประโยชน์จากหญิงหรือเด็กเพื่อการค้าประเวณี การค้าประเวณีในประเทศเมียนมาเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่เมียนมายังมีปัญหาการค้าประเวณีรวมทั้งกรณีการลักลอบเดินทางออกนอกประเทศเพื่อไปค้าประเวณีในประเทศไทย โสเภณีส่วนใหญ่จะมาจากชนกลุ่มน้อยร้อยละ 60 และมีบางคนอายุน้อยกว่า 18 ปี นอกจากนี้ยังมีการล่อลวงหญิงให้ออกไปค้าประเวณีในประเทศอื่นอีกด้วย ผู้กระทำผิดล่อลวงให้ค้าประเวณี โดยทำสัญญาจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย

นอกจากนี้ยังมีปัญหาการบังคับส่งหญิงออกไปแต่งงานกับชาวจีน ขบวนการค้ามนุษย์มีพฤติกรรมล่อลวงหญิงสาวต่างชาติมาขายให้เป็นเจ้าสาวของชายจีนตามเขตชนบทโดยที่เจ้าตัวมิได้สมัครใจ สาเหตุที่ทำให้เกิดการค้ามนุษย์ในลักษณะดังกล่าว สืบเนื่องจากการที่จีนใช้นโยบายอนุญาตให้ครอบครัวชาวจีนมีบุตรได้เพียงคนเดียวมาเป็นเวลานาน ทำให้เกิดผลกระทบที่ไม่คาดมาก่อน คือ ครอบครัวชาวจีนมีค่านิยมที่ต้องการมีบุตรชายไว้สืบวงศ์ตระกูล แต่จากนโยบายการจำกัดจำนวนบุตรของครอบครัวชาวจีน เมื่อหญิงชาวจีนตั้งครรภ์และทราบว่าทารกในครรภ์เป็นเพศหญิง บางครอบครัวจึงทำแท้งบุตรที่เป็นเพศหญิง เมื่อผ่านไปเป็นระยะเวลานานจึงเกิดปัญหาการขาดแคลนหญิงสาว ทำให้ชาวจีนบางครอบครัวอาศัยขบวนการค้ามนุษย์ ช่วยหาเจ้าสาวมาแต่งงานกับบุตรชายของตน ขบวนการค้ามนุษย์จึงไปหลอกลวงหญิงจากประเทศต่างๆ เช่น เมียนมา เวียดนาม ลาว[30]

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

เมียนมามีรูปแบบการปกครองแบบสาธารณรัฐ ระบบรัฐสภาและมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร รัฐธรรมนูญแบ่งอำนาจการปกครองออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ มีรายละเอียดดังนี้[31]

---

[29] ปัญหาค้ามนุษย์จากกัมพูชา - ลาว - เมียนมา สู่ไทย - “หนี้สิน” แรงผลักแรงงานย้ายถิ่นผิดกฎหมาย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://thaipublica.org/2017/08/trafficking-in-persons-clmv-unodc-tij/

[30] VOA, *หญิงสาวต่างชาติโดนหลอกนำตัวมาขายเป็นเจ้าสาวให้กับชายจีนตามบ้านนอก,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.voathai.com/a/chinas-trafficked-brides-voathai-06jul10-js-98276879/923864.html

[31] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, หน้า 72-74.

1) ฝ่ายนิติบัญญัติ มีสภานิติบัญญัติทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย 2 สภา คือ

ก. สภาผู้แทนราษฎร (Pyithu Hluttaw) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน 440 คน โดยแบ่งออกเป็นสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง จำนวน 330 คน และสมาชิกที่มาจากกองทัพ แต่งตั้งโดยผู้บัญชาการทหารสูงสุด จำนวน 110 คน (1 ใน 4 ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี

ข. วุฒิสภา (Amyotha Hluttaw) หรือสภาประชาชาติ มีสมาชิกวุฒิสภาได้ไม่เกิน 224 คน สมาชิกมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากแต่ละเขตปกครองและรัฐ เขตละ 12 คน ปัจจุบันมี 7 เขตปกครอง และ 7 รัฐ รวมเป็น 14 เขต รวมมีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง 168 คน และสมาชิกที่มาจากกองทัพแต่งตั้ง โดยผู้บัญชาการทหารสูงสุด จำนวน 56 คน (1 ใน 4 ของสมาชิกวุฒิสภา)

2) ฝ่ายบริหาร ประธานาธิบดีมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนรัฐมนตรี มีอำนาจในการให้อภัยโทษและการนิรโทษกรรม เมียนมามีคณะรัฐมนตรี 68 คน ประกอบด้วย รัฐมนตรี 29 คน และรัฐมนตรีช่วย 39 คน

3) ฝ่ายตุลาการ ประกอบด้วย ศาลฎีกา เป็นศาลสูงสุดที่มีลำดับความสำคัญและอำนาจเหนือกว่าศาลสูงในเขตการปกครองหรือศาลสูงในรัฐต่างๆ รวมทั้งมีศาลลำดับรองลงมา ศาลทหาร มีหน้าที่พิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับกองทัพ และศาลรัฐธรรมนูญ

แม้ว่าตามรัฐธรรมนูญเมียนมา มาตรา 294 ระบุให้ศาลฎีกาเป็นศาลสูงสุด แต่ก็มีบทบัญญัติว่าการพิจารณาของศาลฎีกาจะไม่ส่งผลกระทบต่ออำนาจของศาลทหารและศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าระบบตุลาการ ไม่เป็นอิสระจากฝ่ายบริหารภายใต้รัฐธรรมนูญนี้

จากโครงสร้างสถาบันการเมืองดังกล่าว แม้ว่าเมียนมาจะพยายามเปลี่ยนผ่านระบบการเมืองจากการปกครองแบบเผด็จการทหารไปสู่การปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เปิดให้มีการเลือกตั้ง แต่ก็ยังมีการวิจารณ์ว่าการปกครองของเมียนมายังไม่เป็นประชาธิปไตย เนื่องจากสมาชิกสภานิติบัญญัติยังมีที่มาจากการแต่งตั้งโดยกองทัพจำนวนมากถึง 1 ใน 4 ของสมาชิกทั้งหมด นอกจากนี้ตำแหน่งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี ซึ่งมีอำนาจบริหารสูงสุด รัฐธรรมนูญก็จำกัดคุณสมบัติว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีบิดาและมารดาเป็นชาวเมียนมาโดยกำเนิดเท่านั้น และต้องไม่มีคู่สมรสเป็นชาวต่างชาติ คุณสมบัติดังกล่าวส่งผลให้ นางอองซาน ซูจี ซึ่งเป็นคู่แข่งทางการเมืองที่สำคัญของรัฐบาลทหาร ไม่สามารถดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีได้

จุดเปลี่ยนทางการเมืองการปกครองที่สำคัญเกิดขึ้นในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2558 เป็นการเลือกตั้งที่ได้รับการชื่นชมจากนานาชาติว่าเป็นการเลือกตั้งที่เรียบร้อย โปร่งใสและยุติธรรม มีประชาชนออกไปใช้สิทธิจำนวนมากถึงร้อยละ 80 ผลการเลือกตั้ง พรรคเอ็นแอลดี ซึ่งมี นางอองซาน ซูจี เป็นผู้นำ ได้รับชัยชนะเป็นผู้จัดตั้งรัฐบาล รัฐบาลทหารยอมรับผลการเลือกตั้งและการถ่ายโอนอำนาจเป็นไปด้วย

ความเรียบร้อย[32] การเปลี่ยนผ่านอำนาจครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แม้ว่า นางอองซาน ซูจี จะไม่สามารถรับตำแหน่งประธานาธิบดีได้ แต่นางอองซาน ซูจี ก็ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่ผู้นำในทางพฤตินัย หลังการจัดตั้งรัฐบาล ประชาชนมีความคาดหวังว่ารัฐบาลใหม่จะเร่งพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ของประเทศ เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชน ความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อย เป็นต้น ภายใต้ระบบการเมืองที่ทหารก็ยังมีบทบาทในทางการเมืองอยู่มาก

ภาพที่ 3.6.9 การจำหน่ายปฏิทินที่มีรูป นางอองซาน ซูจี ตามถนนสาธารณะ เพื่อเป็นรายได้เข้าพรรค NLD ในช่วงเดือนกรกฎาคม ค.ศ.2016

2.2 สถาบันทางการเมือง และหน่วยงานราชการ

เมียนมาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 รัฐ (State) และ 7 เขต (Division) ดังนี้[33]

2.2.1 รัฐ (State) สำหรับเขตพื้นที่ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อย ประกอบด้วย

1) รัฐชิน (Chin) เมืองเอก คือ ฮ่าค่า ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีพรมแดนด้านทิศเหนือและตะวันตกติดกับประเทศอินเดีย มีประชากรประมาณ 465,361 คน

2) รัฐคะฉิ่น (Kachin) เมืองเอก คือ มิตจีนา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือสุด มีพรมแดนติดต่อกับประเทศจีน รัฐฉาน และเขตสะกาย มีประชากรประมาณ 1.2 ล้านคน

---

[32] สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, *การเมืองเมียนมากับทิศทางความสัมพันธ์ไทย-เมียนมา*, หน้า 14.

[33] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, หน้า 32-42.

3) รัฐกะเหรี่ยง (Kayin) เมืองเอก คือ พะอาน มีพรมแดนติดกับรัฐฉาน กะยา เมืองตองอู สะเทิม มะละแหม่ง และอำเภอแม่สอด ของประเทศไทย มีประชากรประมาณ 1.5 ล้านคน

4) รัฐคะยา (Kayah) (กะเหรี่ยงแดง) เมืองเอก คือ หลอยก่อ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก มีพรมแดนด้านตะวันออกติดกับไทย และทางใต้ติดกับรัฐกะเหรี่ยง มีประชากร ประมาณ 240,000 คน

5) รัฐมอญ (Mon) เมืองเอก คือ มะละแหม่ง มีพรมแดนด้านทิศตะวันออกติดกับรัฐกะเหรี่ยงและประเทศไทย ด้านทิศเหนือติดเขตปกครองหงสาวดี ด้านทิศใต้ติดเขตปกครองตะนาวศรี ส่วนด้านทิศตะวันตกติดกับทะเลอันดามันและอ่าวเมาะตะมะ ประชาชนส่วนใหญ่ในรัฐนี้ คือ ชาวมอญ ซึ่งเป็นชนชาติเก่าแก่ที่สุดชาติหนึ่งในเมียนมา

6) รัฐยะไข่ (Rakhine) เมืองเอก คือ ซิตตเว เป็นรัฐเก่าแก่ที่สุดรัฐหนึ่งในเมียนมา มีอายุกว่า 3,000 ปี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก ติดกับรัฐคะฉิ่น เขตมะกวย เขตหงสาวดี และเขตอิรวดี นอกจากนี้ยังมีพรมแดนติดอ่าวเบงกอลและบังกลาเทศอีกด้วย มีประชากรราว 2.6 ล้านคน

7) รัฐฉาน หรือ รัฐไทใหญ่ (Shan) เมืองเอก คือ ตองยี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก มีพรมแดนติดกับประเทศจีน ลาว และไทย รวมถึงรัฐกะฉิ่นและรัฐกะยา เขตสะกาย เขตมัณฑะเลย์ มีประชากรราว 4.7 ล้านคน รัฐฉานเป็นรัฐที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์มากที่สุด

2.2.2 เขต (Division) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายเมียนมาประกอบด้วย

1) เขตอิรวดี (Ayeyarwady) เมืองเอก คือ พะสิม ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของที่ราบภาคกลาง มีพรมแดนทางเหนือติดกับเขตปกครองหงสาวดี และย่างกุ้ง มีประชากรประมาณ 6.5 ล้านคน

2) เขตพะโค (Bago) หรือ เมืองหงสาวดี เมืองเอก คือ พะโค มีประชากรประมาณ 5 ล้านคน ในอดีตเคยเป็นเมืองหลวงของเมียนมา ตั้งอยู่ใกล้เมืองเมาะตะมะทางตอนใต้ของประเทศเมียนมา

3) เขตมาเกว (Magway) เมืองเอก คือ มาเกว ตั้งอยู่ตอนกลางของประเทศ มีลักษณะภูมิประเทศแบบทะเลทรายมีอากาศร้อน อยู่ติดกับเขตปกครองมัณฑะเลย์ หงสาวดี รัฐยะไข่ และคะฉิ่น มีประชากรประมาณ 4 ล้านคน

4) เขตมัณฑะเลย์ (Mandalay) เมืองเอก คือ มัณฑะเลย์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีภูเขามัณฑะเลย์เป็นจุดศูนย์กลางของเมือง เขตนี้มีพรมแดนติดกับเขตปกครองสะกาย หงสาวดี มะกวย และรัฐฉาน มีประชากรประมาณ 6 ล้านคน

5) เขตสะกาย (Sagaing) เมืองเอก คือ สะกาย ตั้งอยู่ทางทิศ ตะวันตกเฉียงเหนือ มีพรมแดนติดกับรัฐกะฉิ่น ฉาน เขตปกครอง มัณฑะเลย์ มะกวย และประเทศอินเดีย มีประชากรประมาณ 1 ล้านคน

6) เขตตะนาวศรี (Tanintharyi) เมืองเอก คือ ทวาย มีพรมแดน ด้านทิศใต้และตะวันออกติดกับทะเลอันดามัน มีประชากร ประมาณ 1.2 ล้านคน

7) เขตย่างกุ้ง (Yangon) เมืองเอก คือ ย่างกุ้ง อยู่บริเวณที่ราบภาคกลางค่อนไปทางใต้ มีพรมแดนติดกับอ่าวเมาะตะมะ เขตปกครองหงสาวดี และเขตปกครองอิรวดี ประชากรประมาณ 5 ล้านคน

ในโครงสร้างรัฐหรือเขตการปกครองต่างๆ ก็มีโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานรองรับการบริหารจัดการเหมือนกันทั้ง 14 รัฐ/เขตการปกครอง ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้[34]

อำเภอ (ขะหย่าย) ปัจจุบันมี 64 ขะหย่าย

ตำบล (มโยะแหน่) ปัจจุบันมี 324 มโยะแหน่

หมู่บ้าน (ย-หว่า หรือ เจ-ย-หว่า) ปัจจุบันมี 13,747 ย-หว่า

ส่วนเขตชุมชนเมืองที่มีเทศบาลหรือสุขาภิบาล (ยะแกวะ ซึ่งอาจแปลว่า ย่าน หรือเขต) ในปัจจุบันมี 2,470 ยะแกวะ

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

ตำรวจในยุคสมัยที่เมียนมาปกครองโดยพระมหากษัตริย์ได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้การกำกับดูแลโดยเจ้าเมืองและผู้ใหญ่บ้าน มีลักษณะเป็นตำรวจประจำหมู่บ้าน ทำหน้าที่คอยดูแลหมู่บ้านและเป็นกองกำลังสำรองของกองทัพ ต่อมาในยุคที่ตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษได้มีการนำระบบการจัดการตำรวจแบบอังกฤษมาใช้ มีการจัดตั้งสถานีตำรวจแห่งแรกขึ้น เมื่อปี ค.ศ.1825 เรียกว่า thana หรือ Thannah ในรัฐอารากัน มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมไม่ร้ายแรง ช่วยกองกำลังทหารในการตรวจตราพื้นที่ และช่วยผู้ใหญ่บ้านในการดูแลความสงบเรียบร้อย[35] แต่ในยุคนั้นตำรวจที่เป็นชาวเมียนมาถูกมองว่าเป็นกองกำลังที่ขาดประสิทธิภาพในการทำงานตำรวจ จึงมีการจ้างชาวต่างชาติมาเป็นตำรวจ เช่น ชาวอินเดีย โดยในแต่ละสถานีตำรวจจะมีชาวอังกฤษเป็นหัวหน้า ภายใต้พระราชบัญญัติตำรวจ ค.ศ.1861 ผู้บังคับบัญชาตำรวจยศพลตำรวจตรีและหัวหน้าสถานีตำรวจ มีอำนาจจ้างคนมาทำหน้าที่ตำรวจ นอกจากตำรวจที่เป็นพลเรือนแล้ว (Civil Police) ยังมีการจัดตั้งกองกำลังตำรวจทหารหรือตำรวจติดอาวุธ (Military Police/Armed Police) เพื่อใช้ในการปราบปรามการประท้วงในพื้นที่ตอนเหนือของเมียนมาในช่วงปี ค.ศ.1886 และใช้ในการอารักขารักษาความปลอดภัย ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ.1887 ได้มีพระราชบัญญัติตำรวจทหารฉบับแรกออกมา ทำให้มีการแยกหน้าที่ตำรวจพลเรือนและตำรวจทหารชัดเจนขึ้น โดยตำรวจพลเรือนจะทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรมเล็กน้อยที่เกิดจากคนในหมู่บ้าน ส่วนตำรวจทหารจะรับผิดชอบคดีร้ายแรงในพื้นที่ที่ใหญ่กว่า เช่น การปล้นชิงทรัพย์ และการก่อการจลาจล

---

[34] เรื่องเดียวกัน, หน้า 42

[35] Lalita Hingkanonta Hanwong, *Policing in Colonial Burma*, (Chiang Mai: Center for ASEAN Studies, Chiang Mai University, Thailand, 2013), p. 3-22.

ในช่วงก่อนปี ค.ศ.1900 ความมั่นคงของรัฐอาณานิคมโดยพื้นฐานขึ้นอยู่กับกองทัพ ดังจะเห็นได้ว่า ในช่วงเวลาดังกล่าวมีทหารอังกฤษและอินเดียอยู่ในเมียนมาประมาณ 40,000 นาย อย่างไรก็ตาม มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงศตวรรษต่อมา องค์ประกอบที่สำคัญอันเป็นเครื่องมือในการใช้กำลังบังคับในการบริหารงานของอังกฤษก็คือ ตำรวจ[36] ซึ่งประกอบด้วย ตำรวจ พลเรือน และกำลังตำรวจทหาร ทั้งนี้ หลังจากที่อังกฤษได้เข้าปกครองเมียนมาได้ทั้งหมดในปี ค.ศ.1885 ตำรวจเป็นผู้ที่รักษากฎหมายและความเป็นระเบียบในสังคม กำลังทหารในท้องถิ่นมีจำนวนน้อย จำเป็นต้องใช้กำลังจากอินเดียมาช่วยในการปราบปรามกบฏในช่วงปี ค.ศ.1930 - 1932 ในช่วงปี ค.ศ.1939 จำนวนทหารในเมียนมาลดลงเหลือประมาณ 5,000 นาย[37] ในขณะที่จำนวนตำรวจในช่วงปี 1861 - 1887 มีประมาณ 5,000 - 7,000 นาย หลังจากนั้นในปี ค.ศ.1888 จำนวนตำรวจเพิ่มขึ้นอย่างมาก มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่า 30,000 นาย โดยจะมีจำนวนตำรวจพลเรือนกับจำนวนตำรวจทหารใกล้เคียงกัน

ในช่วงก่อนปี ค.ศ.1942 ตำรวจพม่า ถูกมองด้วยสายตาดูถูกว่าเป็นผู้รับใช้อำนาจอาณานิคม ส่วนตำรวจทหารพม่าถูกมองว่าเป็นผู้ใช้กำลังที่ไร้ความปราณีของระบบกฎหมายและกฎระเบียบที่ผิดแปลกและเป็นระบบที่เข้าข้างคนต่างชาติ[38]

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตำรวจพม่าที่ได้รับการจัดตั้งใหม่ และตำรวจติดอาวุธแบบใหม่เป็นผู้ที่มีบทบาทนำในการฟื้นฟูกฎหมายและระเบียบ และเข้าไปเกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงภายในซึ่งมีภัยคุกคามจากแก๊งโจรขโมยในพื้นที่อินเดียและเมียนมา (Dacoit Gang) ผู้ก่อความไม่สงบคอมมิวนิสต์และกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธ อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากเมียนมาได้รับเอกราชในปี ค.ศ.1948 กองทัพเมียนมาซึ่งมีกำลังที่อ่อนแอก็เข้มแข็งขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการจัดองค์กรที่ดีขึ้นและมีอิทธิพลมากขึ้นในการบริหารจัดการกิจการภายในของประเทศ ต่อมาเมื่อมีการปฏิวัติในปี ค.ศ.1962 โดยนายพลเนวิน คณะปฏิวัติพยายามลดความสำคัญของตำรวจลง ในช่วงแรก นายพลเนวิน มีแผนที่จะยกเลิกตำรวจเมียนมา (Burma Police) และจัดตั้งเป็นกองกำลังความมั่นคงประชาชน (People's Security Force) ซึ่งจะมีความเหมาะสมกับยุคสังคมนิยมใหม่ของเมียนมา แต่แผนดังกล่าวก็ล้มเลิกไป อย่างก็ตาม ตำรวจทหารแห่งสภาพ (Union Military Police) ก็เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ และในปี ค.ศ.1964 ตำรวจเมียนมา (Burma Police) ได้รับการปฏิรูปเป็นกองกำลังตำรวจประชาชน (People's Police Force) และต่อมาหน้าที่ความรับผิดชอบในการรักษากฎหมายและระเบียบในสังคมก็ถูกส่งผ่านไปยังกองทัพเมียนมา หรือตั๊ดมะดอ (Tatmadaw)[39]

---

[36] Andrew Selth, "Police Reform and the 'Civilianisation' of Security in Myanmar," in Law, Society and Transition in Myanmar, Melissa Crouch and Tim Lindsey, editors (Oxford: Hart, 2014), p. 271.

[37] Ibid., p. 272.

[38] Ibid.

[39] Ibid., p. 273.

ภายใต้การปกครองของอาณานิคมอังกฤษ กองกำลังตำรวจได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านการข่าว โดยรวบรวมข่าวด้านการเมืองและอาชญากรรม มีหน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมและหน่วยงานการข่าว (Intelligence Branch) แม้แต่หน่วยป้องกันเมียนมา (Burma Defence Bureau) ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของกองทัพ ก็ยังอยู่ภายใต้การครอบงำของตำรวจ แต่เมื่อภายหลังการปฏิวัติในปี ค.ศ.1962 มีการจัดตั้งหน่วยสันติบาล (Special Branch) แต่การรวบรวมและประเมินการข่าวทางการเมืองจะดำเนินการโดยกองทัพเมียนมา ภายหลังการปฏิวัติ โดยนายพลเนวิน หน่วยสันติบาลทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีที่เรียกว่าอาชญากรรมทางการเมือง และมีการตรวจสอบติดตามพฤติกรรมบุคคลต่างๆ โดยหน่วยบริการด้านการข่าวทหาร (Military Intelligence Service) [40]

จะเห็นได้ว่าในขณะที่เมียนมาตกอยู่ใต้การปกครองของอังกฤษ ตำรวจมีบทบาทในกิจการภายในประเทศและถูกมองว่าเป็นเครื่องมือของอาณานิคมในการควบคุมอำนาจ ส่วนกำลังทหารเป็นการใช้ทหารของอังกฤษและอินเดีย ตำรวจเมียนมามีบทบาทสำคัญในการรักษากฎหมาย ความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม เมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และเมียนมาได้รับเอกราชจนกระทั่งเกิดการปฏิวัติยึดอำนาจ โดยนายพลเนวิน รัฐบาลเมียนมายุคที่ต้องการขับเคลื่อนประเทศไปสู่สังคมนิยม ตำรวจจึงถูกลดบทบาทลงไปและสร้างกำลังทหารที่เข้มแข็งมากขึ้นเพื่อควบคุมอำนาจทางการเมืองและรักษาความมั่นคงของประเทศ

การปกครองที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จและนโยบายปิดประเทศเป็นเวลานาน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มีการเดินขบวนประท้วงในปี ค.ศ.1988 ความวุ่นวายทำให้กองทัพจัดตั้งสภาฟื้นฟูกฎหมายและความสงบเรียบร้อยของรัฐหรือสลอร์ก (State Law and Order Restoration Council - SLORC) ขึ้นมาปกครองและบริหารประเทศ มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกและปราบปรามการเดินขบวนประท้วงอย่างรุนแรง เมื่อนายพลเนวิน หมดอำนาจและจัดการเลือกตั้งในปี ค.ศ.1990 นางอองซาน ซูจี ถูกขัดขวางไม่ได้ลงเลือกตั้งและถูกกักบริเวณให้อยู่แต่ในบ้านพัก แต่พรรคเอ็นแอลดี ของ นางอองซาน ซูจี ก็ได้รับเลือกมีคะแนนเสียงข้างมาก อย่างไรก็ตาม รัฐบาลทหารก็ยังไม่ยอมถ่ายโอนอำนาจให้แก่รัฐบาลพลเรือน หลังช่วงเวลาดังกล่าวจึงมีแรงกดดันจากนานาชาติ ทำให้เมียนมาต้องพยายามแสดงออกในการเปลี่ยนแปลงการบริหารและการปกครองประเทศในด้านต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงชื่อประเทศจากพม่าเป็นเมียนมา และรวมถึงความพยายามในการปฏิรูปงานตำรวจด้วย

สลอร์ก ได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐหรือเอสพีดีซี (State Peace and Development Council - SPDC) โดยในช่วงเวลาก่อนที่นายพลเต็งเส่ง (Thein Sein) จะได้รับตำแหน่งประธานาธิบดี มีความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถของกองกำลังตำรวจ ปรับปรุงผลการปฏิบัติงานและปฏิรูปวัฒนธรรมตำรวจ ความพยายามนี้ถูกขับเคลื่อนโดยอดีตเลขานุการคนที่หนึ่งของเอสพีดีซี ซึ่งต่อมาได้เป็นนายกรัฐมนตรี คือ พลโท คีนญุน (Khin Nyunt) โดยในปี ค.ศ.1994 พลโท คีนญุน ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการเพื่อปฏิรูประบบการบริหารจัดการกองกำลังตำรวจประชาชน (Committee for Reform of the People's Police Force Management System - CRPPEMS)

---

[40] Ibid., p. 273.

เป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ดำเนินการประเมินกองกำลัง จัดทำกฎหมาย กฎและข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองกำลังตำรวจประชาชนเมียนมา และสร้างความมั่นใจว่าการปฏิรูปจะมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง ในปี ค.ศ.1995 กองกำลังตำรวจประชาชน เปลี่ยนชื่อเป็นกองกำลังตำรวจเมียนมา (Myanmar Police Force) และมีการประกาศใช้กฎหมายวินัยกองกำลังตำรวจเมียนมา (Myanmar Police Force Disciplinary Law) และในปี ค.ศ.1999 กองกำลังตำรวจเมียนมา ได้ออกกฎจริยธรรมฉบับใหม่ นอกจากนี้คู่มือการปฏิบัติงานในสมัยยุคอาณานิคมที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ การเรียกชื่อยศก็ได้รับการแก้ไขและจัดทำเป็นภาษาเมียนมาในปี ค.ศ.2000 - 2001[41]

ในช่วงเวลาเดียวกัน ความพยายามประการหนึ่งของการปฏิรูปตำรวจเมียนมา คือ การนำเสนอมุมมองของตัวแบบงานตำรวจที่มีชุมชนเป็นพื้นฐาน (Community - Based Policing) ซึ่งเป็นตัวแบบงานตำรวจที่ได้รับการยอมรับจากประเทศต่างๆ มีการดำเนินการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น การจัดทำป้ายและคู่มือมงคลสูตร 38 ประการ ในพุทธศาสนา แจกจ่ายไปยังสถานีตำรวจให้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนที่ดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในปี ค.ศ.2001 ป้ายในภาษาเมียนมาและภาษาอังกฤษถูกติดตั้งที่สถานีตำรวจทั่วประเทศ เช่น May I help you? มีการจัดทำนิตยสารเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของตำรวจและเพิ่มความตระหนักของประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่ของตำรวจ พลโท คีนญุน ต้องออกจากตำแหน่งในปี ค.ศ.2004 แต่การปฏิรูปตำรวจยังดำเนินต่อไป ภายใต้การดูแลของเลขานุการคนที่สองของเอสพีดีซี ซึ่งต่อมาเป็นนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดี คือ พลโทเต็งเส่ง โดยมี พลจัตวา ขินยี (Khin Yi) ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าตำรวจ ตั้งแต่ปี ค.ศ.2002-2011 เป็นผู้ช่วยเหลือดำเนินงานในปี ค.ศ.2008 ได้จัดทำแผนระยะ 30 ปี ที่ครอบคลุมสำหรับการขยายและทำให้กองกำลังตำรวจเมียนมามีความทันสมัย และแผนดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลทหารเมียนมา

ภาพที่ 3.6.10 ป้ายข้อความภาษาเมียนมาและภาษาอังกฤษ “May I help you?” ติดตั้งไว้หน้าที่ทำการสถานีตำรวจ

[41] Ibid., p. 274.

ในปี ค.ศ.2011 กำลังพลตำรวจเมียนมา มีประมาณ 80,000 นาย แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของกำลังพลประมาณ 8,000 นาย เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงทศวรรษก่อนนี้ ทำให้กำลังตำรวจใหญ่ขึ้นและมีอำนาจมากขึ้นกว่าตั้งแต่ยุคอาณานิคม จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้รวมถึงกำลังตำรวจต่อสู้ซึ่งเป็นกองกำลังกึ่งทหาร (Paramilitary Combat Police) จำนวน 18 กองพัน เป็นกำลังที่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ความไม่สงบได้ มีการใช้กองกำลังนี้ในเหตุการณ์ความไม่สงบภายใน เช่น เหตุการณ์การปฏิวัติผ้ากาสาวพัสตร์ (Saffron Revolution) ซึ่งเป็นเหตุการณ์ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลโดยมีกลุ่มพระสงฆ์เป็นแกนนำเมื่อปี ค.ศ.2007 เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีความพยายามเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง ซึ่งมีอยู่น้อยกว่าร้อยละ 4 มีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการให้กองกำลังตำรวจเมียนมา เป็นองค์กรที่ทันสมัยเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ เช่น หน่วยต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ จัดตั้งเมื่อปี ค.ศ.2004 หลังจากเมียนมาเข้าเป็นสมาชิกของอนุสัญญาต่อต้านอาชญากรรมองค์กรข้ามชาติขององค์การสหประชาชาติ (United Nations Convention Against Transnational Organised Crime - UNTOC) มีการจัดตั้งหน่วยงานทางทะเลและการบินพลเรือน ตำรวจท่องเที่ยวเพื่อรับมือกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การจัดตั้งหน่วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังมีความพยายามพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างกองบัญชาการกองกำลังตำรวจที่เนปยีดอ กับกองบัญชาการระดับภูมิภาคของรัฐและเขตต่างๆ การพัฒนาระบบสื่อสารด้วยวิทยุ เป็นต้น[42]

ภาพที่ 3.6.11 พระสงฆ์นั่งประท้วงหน้าแถวของเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลในเหตุการณ์ชุมนุมนำ โดยพระสงฆ์จำนวนมากในเมียนมาหรือเรียกว่า การปฏิวัติผ้ากาสาวพัสตร์ เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ.2007

ที่มา: จาก http://www.abc.net.au/news/2007-09-26/saffron-revolution-monks-sit-in-protest-before-a/1159480. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2561

[42] Ibid., p. 275

ตั้งแต่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิรูประบบการบริหารจัดการกองกำลังตำรวจประชาชน (Committee for Reform of the People's Police Force Management System - CRPPEMS) เป็นระยะเวลากว่า 20 ปี กองกำลังตำรวจเมียนมาก็มีความก้าวหน้าในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังคงมีปัญหาต่างๆ หลายประการ มีการเปลี่ยนผ่านจากกองกำลังตำรวจที่มีลักษณะทางทหารสูงไปสู่สถาบันที่มีความเป็นวิชาชีพและความเป็นพลเรือนมากขึ้น เพื่อให้เป็นสถาบันที่ยึดหลักนิติธรรมและตอบคำถามต่อรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งได้ตามแนวทางของตำรวจในประเทศประชาธิปไตย แต่การเปลี่ยนแปลงไม่ใช่เรื่องง่ายและไม่สามารถเกิดได้อย่างรวดเร็ว ความท้าทายต่างๆ ที่กองกำลังตำรวจเมียนมาจะต้องเผชิญจะสามารถจัดการได้โดยระดับสถาบันและการเมือง รวมทั้งโดยภาคส่วนอื่นๆ ที่มีความซับซ้อนและจำเป็นต้องได้รับการผลักดันในระดับสังคมอีกด้วย[43] ความเปลี่ยนแปลงขององค์กรตำรวจในเมียนมาจึงมีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ทางการเมือง แม้ว่ารัฐบาลจะจัดให้มีการเลือกตั้งในปี ค.ศ.2015 และต่อมาพรรคเอ็นแอลดีของ นางอองซาน ซูจี ได้รับการเลือกตั้งและเป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล แสดงให้เห็นถึงการลดบทบาทของกองทัพในทางการเมือง อย่างไรก็ตาม กองทัพก็ยังคงมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญที่สามารถแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติในจำนวนร้อยละ 25 ดังนั้น การจะปฏิรูปให้ตำรวจเมียนมาสามารถแสดงบทบาทในการรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยและการรักษาความมั่นคงภายในได้มากขึ้นอย่างไร จึงขึ้นอยู่กับทั้งปัจจัยทางการเมือง สถาบันทหาร ทรัพยากรในการพัฒนา ความพร้อมด้านบุคลากร รวมทั้งปัจจัยทางสังคมและประชาชนในเมียนมาเอง

3.2 รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ

กองกำลังตำรวจเมียนมา (Myanmar Police Force) เป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs)[44] โดยมีกองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมาตั้งอยู่ที่กรุงเนปยีดอ เมืองหลวงแห่งใหม่ ใน 7 รัฐ และ 7 เขตการปกครองของเมียนมาจะมีหน่วยงานตำรวจเป็นของตนเอง แต่ยังคงขึ้นกับหน่วยงานส่วนกลาง[45] อำนาจหน้าที่ของกองกำลังตำรวจเมียนมา ได้แก่ การป้องกันอาชญากรรม สืบสวนและดำเนินคดีอาญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่ประชาชน ความมั่นคงสาธารณะ และการบังคับใช้กฎหมายด้านยาเสพติด

---

[43] Ibid., p. 277

[44] ASEANAPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: http://www.seanapol.org/information/myanmar-police-force [2015, October 8]

[45] Interpol, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar [2015, October 8]

ภาพที่ 3.6.12 ตราของกองกำลังตำรวจเมียนมา

ที่มา: ASEANPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from : http://www.aseanapol.org/information/myanmar-police-force [2018, May 26]

ตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของกองกำลังตำรวจเมียนมา มีชื่อตำแหน่งคือ “อธิบดีกองกำลังตำรวจเมียนมา” (Director General of Myanmar Police Force) มียศพลตำรวจตรี เป็นผู้ดูแลควบคุมสั่งการกองกำลังตำรวจทั้งหมด ซึ่งกองกำลังตำรวจเมียนมามีโครงสร้างการบริหารประกอบด้วยหน่วยงานดังนี้

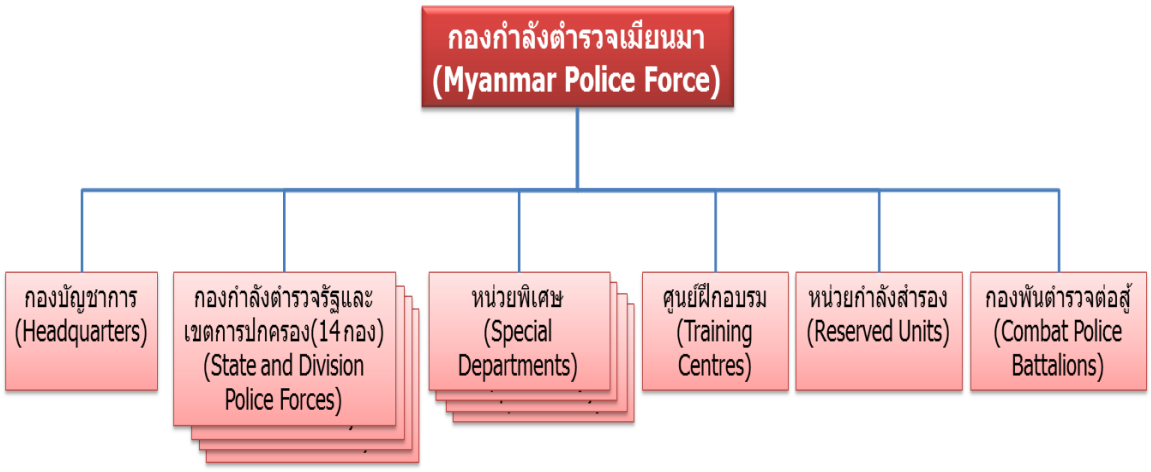
1) กองบัญชาการ (Headquarters)
2) กองกำลังตำรวจรัฐและเขตการปกครอง (State and Divisional Police Forces)
3) หน่วยพิเศษ (Special Departments)
4) ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ (Training Centres)
5) หน่วยกำลังสำรอง (Reserved Units)
6) หน่วยควบคุมกองพันตำรวจต่อสู้ (Combat Police Battalions)

ภาพที่ 3.6.13 อาคารกองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา ในกรุงเนปยีดอ

ที่มา: INTERPOL [Online]. Available from : https://www.interpol.int/layout/set/gallery/MediImages/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar/Myanmar/INTERPOL-NCB-Nay-Pyi-Taw-Building-Myanmar [2018, May 28]

แผนภูมิที่ 3.6.1 โครงสร้างองค์กรกองกำลังตำรวจเมียนมา

ที่มา: จัดทำจากข้อมูล ASEANPOL, Myanmar Police Force [Online]. Available from : http://www.aseanapol.org/information/myanmar-police-force [2018, May 26]

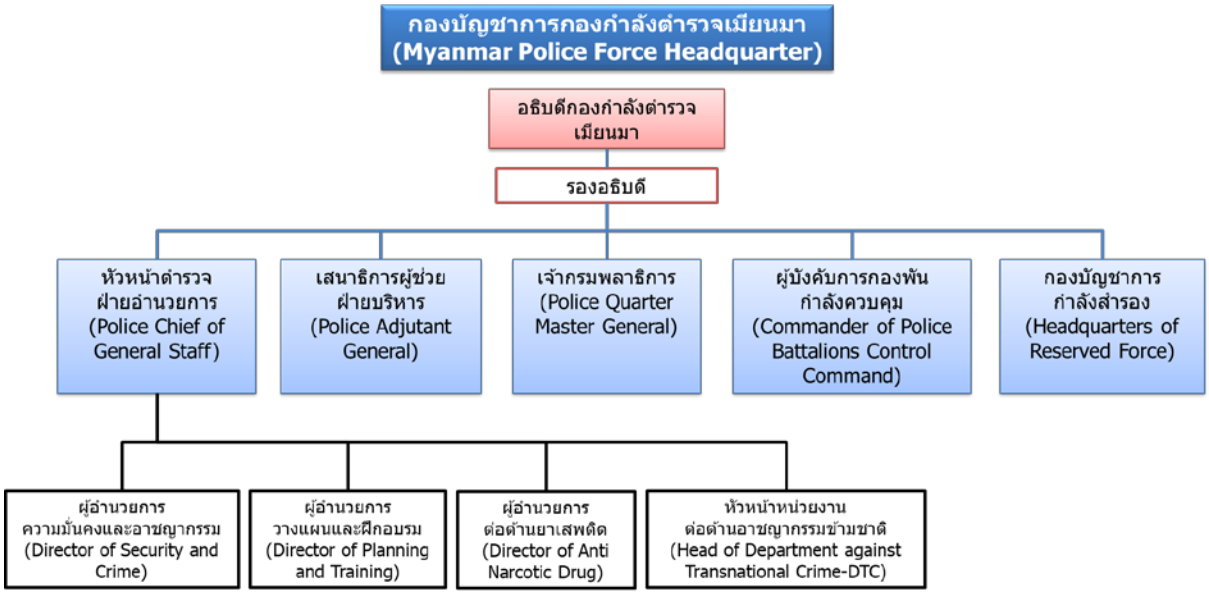
นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานหรือกองกำลังที่สำคัญอื่นๆ เช่น หน่วยบินตำรวจ หน่วยตำรวจตรวจตราชายฝั่งและแม่น้ำ ตำรวจท่องเที่ยว ตำรวจทางหลวง ตำรวจจราจร และกองกำลังต่อต้านยาเสพติด (Anti - Narcotics Task Forces)

แต่ละหน่วยงานของกองกำลังตำรวจเมียนมา มีโครงสร้างและบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานดังนี้

3.2.1 กองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา

อยู่ภายใต้การควบคุมสั่งการของอธิบดีกองกำลังตำรวจเมียนมา ซึ่งมียศเป็นพลตำรวจตรี และมีผู้บังคับบัญชาระดับ รองอธิบดี มียศพลตำรวจจัตวา 1 นาย เป็นผู้ช่วยในการบริหารงาน นอกจากนี้ยังมีนายตำรวจชั้นยศพลตำรวจจัตวาทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา ซึ่งมีโครงสร้างดังนี้

แผนภูมิที่ 3.6.2 โครงสร้างการบริหารของกองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา

ที่มา: ปรับปรุงจาก http://www.interpol.int/content/download/11964/82613/version/1/file/organisational%20chart.pdf. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

3.2.2 กองกำลังตำรวจของรัฐและเขตการปกครอง

มีทั้งหมด 14 กองกำลังตำรวจและ 3 กองกำลังตำรวจรัฐ ซึ่งมีสถานะเท่าเทียมกัน มีตำรวจชั้นยศพันตำรวจเอกเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งการ โดยแต่ละกองกำลังประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1) สำนักงานผู้บังคับการ กองกำลังตำรวจรัฐและเขตปกครอง (State and Divisional Police Force) มีจำนวน 7 รัฐและ 7 เขตปกครอง รวม 14 เขตปกครอง

2) สำนักงานผู้บังคับการ กองกำลังตำรวจเขต (District Police Force) มีจำนวน 73 เขต

3) สำนักงานผู้บังคับการ กองกำลังตำรวจเมือง (Township Police Force) มีจำนวน 330 เมือง

4) สถานีตำรวจ (Police Station) มีจำนวน 1,256 สถานี

แผนภูมิที่ 3.6.3 ระดับหน่วยงานภายในกองกำลังตำรวจรัฐหรือเขตปกครอง รับผิดชอบงานตำรวจในพื้นที่ต่างๆ

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลใน Interpol, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar [2018, May 22]

กองกำลังตำรวจเขต แบ่งออกเป็น 2 ระดับตามลักษณะของพื้นที่ ประชากร และความเจริญ โดยผู้บังคับการกองกำลังตำรวจเขต ระดับ A มียศพันตำรวจโท และผู้บังคับการกองกำลังตำรวจเขต ระดับ B มียศพันตำรวจตรี ส่วนผู้บังคับการกองกำลังตำรวจเมือง มียศร้อยตำรวจเอก และหัวหน้าสถานีตำรวจมียศร้อยตำรวจโท

ภาพที่ 3.6.14 กองกำลังตำรวจเมืองมิงกาลาดอน (Mingaladon Township Police Force)

3.2.3 หน่วยพิเศษ

ประกอบด้วย 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (Criminal Investigation Department) ตำรวจสันติบาล (Special Branch) กองกำลังตำรวจรถไฟ (Railways Police Force) และกองกำลังตำรวจพัฒนาเมือง (City Development Police Force) โดย 2 หน่วยงานแรก หัวหน้าหน่วยงานมียศ พลตำรวจจัตวา และ 2 หน่วยงานที่เหลือ หัวหน้าหน่วยงานมียศ พันตำรวจเอก แต่ละหน่วยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

3.2.3.1 หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา มีพลตำรวจจัตวาเป็นหัวหน้า มีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาร้ายแรง ให้ความช่วยเหลือแก่สถานีตำรวจในท้องที่เกิดเหตุในการหาพยานหลักฐานในคดี สอบสวนคดีอาญาร้ายแรงและมีความเห็นทางคดี และเก็บบันทึกข้อมูลประวัติการต้องโทษตามคำพิพากษา นอกจากนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวน หน่วยสืบสวนสอบสวนได้จัดการฝึกอบรมสำหรับตำรวจในสังกัด 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน 12 สัปดาห์ และหลักสูตรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สืบสวนคดียาเสพติด 6 สัปดาห์

3.2.3.2 ตำรวจสันติบาล มีพลตำรวจจัตวาเป็นหัวหน้า มีอำนาจหน้าที่ในการสืบหาข้อมูลเกี่ยวการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่จะกระทบความมั่นคงของประเทศ สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนทางศาสนา กลุ่มแรงงาน และกลุ่มนักเรียน สืบหาข้อมูลการเคลื่อนไหวของนักการทูต นักท่องเที่ยว และชาวต่างชาติ ตรวจสอบและออกหนังสือเดินทางให้กับชาวเมียนมาที่จะเดินทางไปต่างประเทศ อารักขา รักษาความปลอดภัยแก่ผู้นำหน่วยงานหรือรัฐ แขกจากต่างชาติที่มาเยือนประเทศ และกระทำการเพื่อยับยั้งการกระทำของกลุ่มคนทางศาสนา กลุ่มแรงงาน และกลุ่มนักเรียนที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพตำรวจสันติบาลได้เปิดการอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ 4 หลักสูตร คือ

ก. หลักสูตรความมั่นคงและการข่าวกรองเบื้องต้นสำหรับนายตำรวจ 8 สัปดาห์

ข. หลักสูตรการซักถามปากคำสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ 4 สัปดาห์

ค. หลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ 8 สัปดาห์

ง. หลักสูตรความมั่นคงและการข่าวกรองเบื้องต้นสำหรับตำรวจชั้นประทวน 4 สัปดาห์

3.2.3.3 กองกำลังตำรวจรถไฟ มีพันตำรวจเอกเป็นหัวหน้า โดยมีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจารกรรม การก่อวินาศกรรม เตรียมการเรียกรวมพลและการฝึกเพื่อป้องกันประเทศ เข้าร่วมในการสลายการชุมนุมประท้วงตามคำสั่งป้องกันอาชญากรรม สืบสวนจับกุมผู้ลี้ภัย ดูแลตรวจตราสถานีรถไฟ ฝึกปฏิบัติงานตำรวจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในท้องถิ่น ดำเนินการกรณีผู้โดยสาร

ไม่มีตั๋วรถไฟ เฝ้าระวังผู้กระทำผิด ปราบปรามยาเสพติด สืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดในพื้นที่รับผิดชอบ

3.2.3.4 กองกำลังตำรวจพัฒนาเมือง มีการจัดตั้งหน่วยงานกองกำลังตำรวจพัฒนาเมือง จำนวน 3 แห่ง คือ เมืองย่างกุ้ง มัณฑะเลย์และเนปยีดอ โดยที่เมืองย่างกุ้งและเนปยีดอมีเจ้าหน้าที่ตำรวจยศพันตำรวจเอกเป็นหัวหน้า ส่วนที่มัณฑะเลย์มีพันตำรวจตรีเป็นหัวหน้า กองกำลังตำรวจพัฒนาเมืองมีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงและกฎระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการพัฒนาเมือง ทำหน้าที่ตำรวจทั่วไปในการรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยของสังคมตามคำสั่งของอธิบดีกองกำลังตำรวจเมียนมา ตรวจสอบควบคุมการขายสินค้าบนทางเท้าให้เรียบร้อย จัดการคนจรจัด คนโรคจิตและคนที่สังคมรังเกียจ รักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญในเมือง เช่น อาคาร สวนสาธารณะ ปศุสัตว์ และแหล่งน้ำ สลายการชุมนุม ตรวจตราแหล่งน้ำ และการจับกุมผู้ที่ฝ่าฝืนกฎจราจรในเมือง

3.2.4 ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ

เมียนมามีสถาบันการฝึกอบรมตำรวจกลาง (Central Training Institute of Myanmar Police Force - CTIMPF) จำนวน 1 แห่งและมีศูนย์ฝึกตำรวจ จำนวน 2 แห่ง สถาบันการฝึกอบรมตำรวจกลางมีพลตำรวจจัตวาเป็นหัวหน้า โดยมีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายการฝึกของกองกำลังตำรวจเมียนมา ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายและความรับผิดชอบของกองกำลังตำรวจเมียนมา สร้างและพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีให้ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ เพิ่มศักยภาพและความสามารถของครูฝึก ทำงานให้บรรลุเป้าหมายของการฝึกอบรม สร้างและปลูกฝังคุณธรรม ระเบียบวินัย และขวัญกำลังใจให้กับตำรวจ

สำหรับศูนย์ฝึกตำรวจ 2 แห่ง ประกอบด้วย

- ศูนย์ฝึกอบรมที่ 1 มีหัวหน้าเป็นพันตำรวจโท รับผิดชอบหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนระดับต้น หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนระดับอาวุโสชั้นยศจ่าสิบตำรวจ หลักสูตรครูฝึก หลักสูตรการฝึกอบรมพื้นฐานสำหรับพลตำรวจ และหลักสูตรการเขียนสำหรับสถานีตำรวจ

- ศูนย์ฝึกอบรมที่ 2 มีหัวหน้าเป็นพันตำรวจโท รับผิดชอบหลักสูตรการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานสำหรับพลตำรวจ

3.2.5 หน่วยกำลังสำรอง (Reserved Units)

เป็นหน่วยขึ้นตรงกับกองกำลังตำรวจรัฐและเขตการปกครอง ในแต่ละกองกำลังเพื่อรับผิดชอบงานในพื้นที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย 2 หน่วยงาน คือ หน่วยตำรวจทางหลวง และหน่วยตำรวจรักษาความปลอดภัยบ่อน้ำมันหรือท่อก๊าซ

3.2.6 หน่วยควบคุมกองพันตำรวจต่อสู้ หรือหน่วยปฏิบัติการพิเศษ มีพลตำรวจจัตวาเป็นผู้บังคับการ มีหน้าที่หลักในการรักษาความปลอดภัยที่อาจกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนี้

ก. การปราบปรามการก่อวินาศกรรมและการก่อจลาจล

ข. การรักษาความปลอดภัยแขกของประเทศและรัฐ

ค. การรักษาความปลอดภัยผู้นำประเทศและรัฐในพิธีการต่างๆ

ง. การรักษาความปลอดภัยที่พักและที่ทำงานของคนสำคัญ

จ. รักษาความปลอดภัยสถานทูตและที่พักเจ้าหน้าที่ทางการทูต

ฉ. คุ้มครองเขื่อน โรงงานอุตสาหกรรม ถนน และสะพานที่สำคัญ

ช. คุ้มครองโรงเรียนต่างชาติและสำนักงานการทูต

ซ. คุ้มครองโกดังที่สำคัญ

ฌ. การรักษาความมั่นคงตามชายฝั่ง

ญ. หามาตรการดูแลนักโทษและอาชญากรที่ถูกปล่อยตัว

ฎ. ทำกิจกรรมเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน

มีการจัดกำลังจำนวน 16 กองพันตำรวจ และมีสำนักงานผู้บังคับการ โดยแต่ละกองพันมีเจ้าหน้าที่ตำรวจยศพันตำรวจโท เป็นหัวหน้า

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพิ่มเติม เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายสำคัญของประเทศ ได้แก่ หน่วยต่อต้านยาเสพติด ซึ่งเป็นหน่วยงานอยู่ภายใต้หน่วยอำนวยการ กองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา หัวหน้าหน่วยมียศพันตำรวจโท มีหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในประเทศเมียนมา หน่วยต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นหน่วยงานตำรวจที่จัดตั้งขึ้นมาในปี ค.ศ.2004 เพื่อร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจยศพันตำรวจเอกเป็นหัวหน้าหน่วยงาน อาชญากรรมข้ามชาติที่หน่วยงานให้ความสำคัญ ประกอบด้วย เช่น การก่อการร้าย ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การลักลอบขนอาวุธโดยผิดกฎหมาย โจรสลัด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ยังมีหน่วยตำรวจสนามบิน รับผิดชอบการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ของสนามบินและตรวจสัมภาระผู้โดยสารที่จะต้องเดินทาง โดยจะทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของการท่าอากาศยาน นอกจากนี้ยังมีตำรวจตรวจคนเข้าเมืองซึ่งสังกัดอยู่กับหน่วยงานตำรวจส่วนกลาง ทำหน้าที่ตรวจลงตราผู้ที่เดินทางเข้าออกประเทศในบริเวณสนามบิน

ภาพที่ 3.6.15 การปฏิบัติหน้าที่บริเวณทางเข้าสนามบินเมืองย่างกุ้งของตำรวจสนามบิน

3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

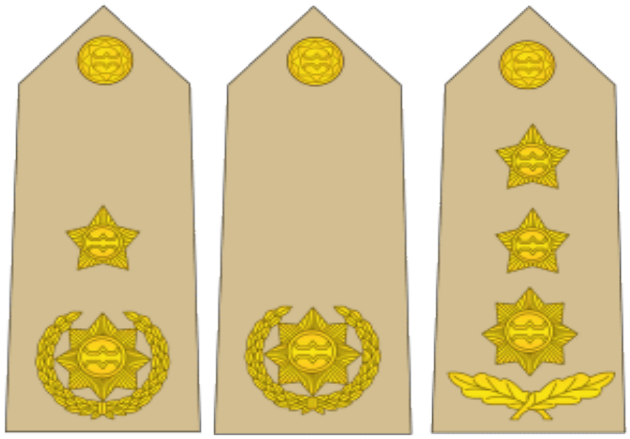
กองกำลังตำรวจเมียนมา มีกำลังพลประมาณ 93,000 นาย[46] แบ่งชั้นยศออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ตำรวจชั้นสัญญาบัตรอาวุโส ตำรวจชั้นสัญญาบัตร และตำรวจชั้นประทวน

ตำรวจชั้นสัญญาบัตร ประกอบด้วยยศและเครื่องหมายยศดังนี้

1) พลตำรวจตรี (Police Major General)
2) พลตำรวจจัตวา (Police Brigadier General)
3) พันตำรวจเอก (Police Colonel)
4) พันตำรวจโท (Police Lieutenant Colonel)
5) พันตำรวจตรี (Police Major)
6) ร้อยตำรวจเอก (Police Captain)
7) ร้อยตำรวจโท (Police Lieutenant)
8) ร้อยตำรวจตรี (Police Sub Lieutenant)

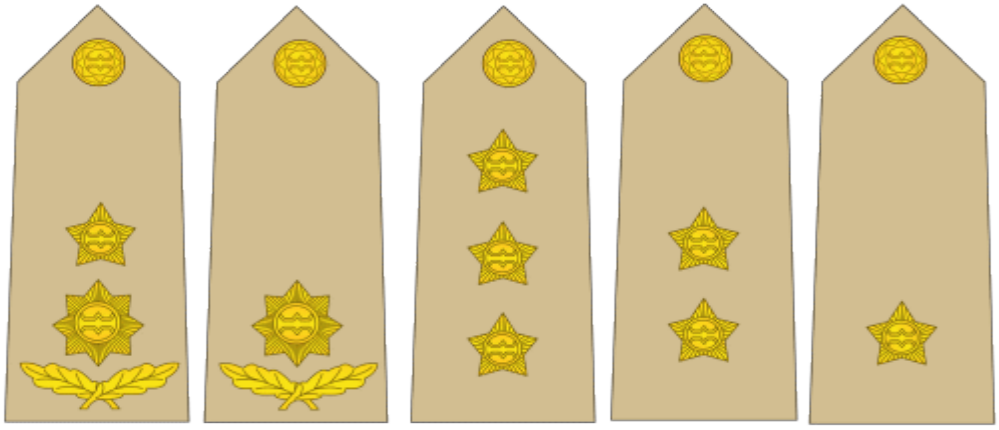
[46] กองกำลังตำรวจเมียนมา [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Myanmar_Police_Force

ภาพที่ 3.6.16 เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มชั้นสัญญาบัตรอาวุโส ยศพลตำรวจตรี พลตำรวจจัตวา และพันตำรวจเอก (จากซ้ายไปขวา)

ที่มา: จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Myanmar_Police_Force. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

ภาพที่ 3.6.17 เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มชั้นสัญญาบัตร ยศ พันตำรวจโท พันตำรวจตรี ร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)

ที่มา:จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Myanmar_Police_Force. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

ตำรวจชั้นประทวน ประกอบด้วยยศ

1) จ่าสิบตำรวจ (Police Staff Sergeant)
2) สิบตำรวจเอก (Police Sergeant)
3) สิบตรวจโท (Police Corporal)
4) สิบตำรวจตรี (Police Lance Corporal)

ภาพที่ 3.6.18 เครื่องหมายยศตำรวจชั้นประทวน ยศจ่าสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท และสิบตำรวจตรี (จากซ้ายไปขวา)

ที่มา: จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Myanmar_Police_Force. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

การแต่งกาย ตำรวจทั่วไปแต่งเครื่องแบบชุดเสื้อสีเทาอ่อน กางเกงสีน้ำเงินเข้ม สำหรับตำรวจจราจร สวมเสื้อสีขาว กางเกงสีน้ำเงินเข้ม สวมหมวกทรงหม้อตาล คล้ายตำรวจอังกฤษ โดยตำรวจจราจรไม่ได้ขึ้นกับสถานีตำรวจ แต่ขึ้นกับหน่วยงานตำรวจจราจรส่วนกลาง

ภาพที่ 3.6.19 ภาพถ่ายเครื่องแบบของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา

ภาพที่ 3.6.20 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรชาย - หญิง ขณะปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกการจราจร

เงินเดือนข้าราชการตำรวจยศต่ำที่สุด 135,000 จ๊าด หรือประมาณ 115 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นเงินไทยประมาณ 3,900 บาทต่อเดือน จากรายได้ที่น้อยมากทำให้ประชาชนชาวเมียนมาไม่ค่อยอยากจะสมัครเข้ารับราชการตำรวจ เมื่อมีการเปิดรับสมัครมักจะมีคนมาสมัครสอบเป็นตำรวจจำนวนน้อยไม่ครบตามจำนวนที่เปิดรับ หรือบางครั้งไม่มีคนมาสมัครสอบเลยก็มี แม้ว่าปัจจุบันความนิยมในอาชีพตำรวจจะมีมากขึ้นแต่ก็ยังเป็นที่นิยมน้อยกว่าอาชีพทหาร[47] ส่วนใหญ่คนที่มารับราชการตำรวจจะมาเพราะด้วยใจรักและอุดมการณ์ส่วนตัวที่ต้องการจะทำงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพราะสวัสดิการต่างๆ ที่จะได้รับค่อนข้างน้อย โดยสวัสดิการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาได้รับ คือ บ้านพักของทางราชการ สามารถพักอาศัยได้โดยไม่ต้องเสียค่าน้ำและค่าไฟฟ้า มีห้องสำหรับรับประทานอาหารในบริเวณสถานีตำรวจ มีที่อาบน้ำซึ่งจะอยู่บริเวณเดียวกับที่ตั้งสถานีตำรวจ นอกจากนี้จะมีการตัดเครื่องแบบให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ 6 เดือน/ชุด สวัสดิการบ้านพักของตำรวจเมียนมาถือเป็นสวัสดิการที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

การพัฒนาบุคลากรตำรวจเป็นหน้าที่ของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ซึ่งเมียนมามีสถาบันการฝึกอบรมตำรวจกลาง (Central Training Institute of Myanmar Police Force - CTIMPF) จำนวน 1 แห่ง และมีศูนย์ฝึกตำรวจอีก 2 แห่ง สถาบันการฝึกอบรมตำรวจกลางมีพลตำรวจจัตวาเป็นหัวหน้า โดยมีหน้าที่ดังนี้

1) ปฏิบัติตามนโยบายการฝึกของกองกำลังตำรวจเมียนมา
2) ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายและความรับผิดชอบของกองกำลังตำรวจเมียนมา
3) สร้างและพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีให้ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์
4) เพิ่มศักยภาพและความสามารถของครูฝึก

[47] สัมภาษณ์ชาวเมียนมาท่านหนึ่ง, วันที่ 9 สิงหาคม 2559

5) ทำงานให้บรรลุเป้าหมายของการฝึกอบรม

6) สร้างและปลูกฝังคุณธรรม ระเบียบวินัย และขวัญกำลังใจให้กับตำรวจ

สถาบันการฝึกอบรมตำรวจกลางมีหลักสูตรในการฝึกอบรมดังนี้

1) หลักสูตรสำหรับรองผู้กำกับ โดยฝึกอบรมที่สถาบันการฝึกอบรม 12 เดือน ฝึกที่กองทัพ 6 เดือน และ ฝึกปฏิบัติงานจริง 12 เดือน

2) หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ 52 สัปดาห์

3) หลักสูตรการตรวจตราสำหรับนายตำรวจ 6 สัปดาห์

4) หลักสูตรการสืบสวนสำหรับนายตำรวจ 6 สัปดาห์

5) หลักสูตรสำหรับนายตำรวจประจำสถานีตำรวจ 8 สัปดาห์

6) หลักสูตรสำหรับผู้บังคับการตำรวจเมือง 8 สัปดาห์

7) หลักสูตรสำหรับผู้บังคับการตำรวจเขต 12 สัปดาห์

8) หลักสูตรสำหรับนายตำรวจบันทึกคดีอาญา 6 สัปดาห์

9) หลักสูตรสำหรับครูฝึกนายตำรวจ 4 สัปดาห์

10) หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงมหาดไทย 6 สัปดาห์

ศูนย์ฝึกตำรวจที่ 1 มีพันตำรวจโทเป็นหัวหน้า ทำหน้าที่ในการฝึกหลักสูตร ดังนี้

1) หลักสูตรการฝึกอบรมตำรวจชั้นประทวนระดับต้น 4 สัปดาห์

2) หลักสูตรการฝึกอบรมตำรวจชั้นประทวนอาวุโสและจ่าสิบตำรวจ 4 สัปดาห์

3) หลักสูตรการฝึกทบทวนสำหรับครูฝึก 4 สัปดาห์

4) หลักสูตรการฝึกอบรมพลตำรวจ 24 สัปดาห์

5) หลักสูตรการฝึกอบรมการเขียนรายงาน 4 สัปดาห์

ศูนย์ฝึกตำรวจที่ 2 มีพันตำรวจโทเป็นหัวหน้า ทำหน้าที่ในการฝึกหลักสูตรการฝึกอบรมพลตำรวจ 24 สัปดาห์

สำหรับกองกำลังตำรวจรัฐและเขตการปกครองจะมีศูนย์ฝึกอบรมของตัวเอง ทำหน้าที่ในการฝึกอบรมหลักสูตรทบทวนและฝึกอบรมหลักสูตรสำหรับตำรวจชั้นประทวนระดับต้น

การเข้าเป็นตำรวจ มีการรับสมัครเข้ามาเป็นตำรวจชั้นประทวน และตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยผู้ที่เข้ามาเป็นตำรวจชั้นประทวนจะรับจากประชาชนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อมีวุฒิปริญญาตรีสามารถสอบเลื่อนชั้นเป็นสัญญาบัตรได้ ส่วนการเข้ามาเป็นตำรวจชั้นสัญญาบัตรจะต้องมีวุฒิปริญญาตรีและเข้าไปอบรมที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นระยะเวลา 1 ปี

3.3.3 การเกษียณอายุราชการและความเชื่อมั่นของประชาชน

เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา เกษียณอายุราชการที่อายุ 60 ปี

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติในพื้นที่

3.4.1 นโยบายโดยทั่วไป

3.4.1.1 การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ในอดีตสถาบันตำรวจในเมียนมาได้รับการกล่าวถึงน้อยมาก บทบาทในการรักษาความมั่นคงและกิจการต่างๆ ขึ้นอยู่กับสถาบันทหารโดยส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไป หลังจากรัฐบาลของนายพลเนวิน สิ้นสุดลง มีความพยายามจะปฏิรูปตำรวจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และต้องการให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเป็นวิชาชีพมากขึ้น การปลูกฝังแนวคิดและโครงการฝึกอบรมต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสนใจกับงานตำรวจที่ยึดชุมชนเป็นพื้นฐาน (Community - Based Policing) โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือกับประชาชน การใช้สื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น Facebook เว็บไซต์ เป็นต้น มีการจัดทำข้อแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่มีความอ่อนไหว อาทิ อาชญากรรมที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งการเน้นย้ำที่เพิ่มขึ้นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย[48]

นอกจากนี้ เมื่อรัฐบาลเมียนมามีนโยบายเปิดประเทศมากขึ้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรวมทั้งนักท่องเที่ยวในประเทศเอง มาเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เมียนมาจึงมีนโยบายให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยตามสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นแหล่งรายได้สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ มีการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานที่สำคัญที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างชาติและชาวเมียนมาที่เดินทางมาท่องเที่ยว

ภาพที่ 3.6.21 เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณศาสนสถานที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

[48] Andrew Selth, “Police Reform and the ‘Civilianisation’ of Security in Myanmar,” in Law, Society and Transition in Myanmar, Melissa Crouch and Tim Lindsey, editors, p. 275

ภาพที่ 3.6.22 เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณเจดีย์ชเวดากอง

อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะประการหนึ่งของกองกำลังตำรวจเมียนมา ที่ยังไม่เปลี่ยนแปลง คือ บทบาทของกองกำลังตำรวจในฐานะเป็นกองหนุนในเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Reserve) คณะกรรมการเพื่อปฏิรูประบบการบริหารจัดการกองกำลังตำรวจประชาชน (CRPPEMS) ได้ระบุถึงกองกำลังตำรวจเมียนมา ว่าเป็นองค์กรที่ติดอาวุธและได้รับการฝึกให้เป็นกำลังเสริมของกองทัพ เพื่อให้สามารถปกป้องชาติในสถานการณ์ฉุกเฉินได้ ในความเชื่อมโยงกับบทบาทดังกล่าว กองกำลังตำรวจซึ่งมีลักษณะกึ่งทหารในความรับผิดชอบกองกำลังตำรวจเมียนมา จึงเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศ นอกเหนือจาก 4 เป้าหมายหลักของกองกำลังตำรวจ คือ ความสงบเรียบร้อยของชุมชน หลักนิติธรรม การป้องกันยาเสพติด และรับใช้ผลประโยชน์ของประชาชนแล้ว กองกำลังตำรวจเมียนมา ยังจะต้องรับผิดชอบภารกิจในงานด้านความมั่นคงของชาติอีกด้วย[49] บทบาทในงานด้านความมั่นคงของกองกำลังตำรวจเมียนมา มีทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยในการชุมนุมประท้วง ซึ่งเป็นการชุมนุมในเมืองโดยชาวเมียนมากลุ่มต่างๆ การรักษาความสงบเรียบร้อยในรัฐยะไข่และรัฐที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธอื่นๆ ภารกิจด้านการรักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญ การสืบสวนและงานด้านการข่าวเหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ภารกิจด้านความมั่นคงเหล่านี้จึงเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญของกองกำลังตำรวจเมียนมา

[49] Ibid.

ภาพที่ 3.6.23 เจ้าหน้าที่ตำรวจเขตเมืองบาฮาน (Bahan Township) ในเมืองย่างกุ้ง ตั้งแถวเพื่อกั้นผู้ประท้วง

ที่มา: จาก https://www.voanews.com/a/myanmar-police-and-reuters-journalists-case/4370393.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

ภาพที่ 3.6.24 เจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญในเมียนมา

เนื่องจากเมียนมาเป็นประเทศที่มีความขาดแคลน กองกำลังตำรวจเมียนมาก็ยังมีปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งความรู้ในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ องค์การระหว่างประเทศต่างๆ จึงพยายามให้ความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาขีดความสามารถของกองกำลังตำรวจเมียนมา ในการบังคับใช้กฎหมายและแก้ไขปัญหาภายในให้มีประสิทธิภาพ เช่น ในกรณีการให้ความช่วยเหลือจากคณะกรรมาธิการ

ยุโรป (European Commission) ในโครงการมายโพล (MYPOL)[50] ซึ่งเป็นโครงการที่สนับสนุนการปฏิรูปกองกำลังตำรวจเมียนมา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือกองกำลังตำรวจเมียนมา เพื่อทำให้เป็นหน่วยงานตำรวจที่ทันสมัยสอดคล้องกับมาตรฐานนานาชาติ เคารพต่อสิทธิมนุษยชนและมีความผูกพันอย่างเปิดเผยกับชุมชน สร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อตำรวจ

ภาพที่ 3.6.25 การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาในการต่อต้านอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ตามโครงการมายโพล หลักสูตรความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cyber Security Course)

ที่มา: European Union External Action, *Data* [Online]. Available from: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/42186/eu-experts-train-myanmar-police-counter-cybercrime_en [2018, May 28]

โครงการมายโพล เป็นโครงการระยะ 5 ปี เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปลายปี ค.ศ.2016 และให้การสนับสนุนงบประมาณโดยคณะกรรมาธิการยุโรป แนวทางการช่วยเหลือเป็นการสนับสนุนให้การฝึกอบรมด้านต่างๆ เพื่อพัฒนางานของกองกำลังตำรวจเมียนมา เช่น การตำรวจชุมชน การบริหารจัดการฝูงชน การสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม และการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ โครงการมายโพลเชื่อว่าประชาชนเป็นหัวใจสำคัญในการทำให้หน่วยงานตำรวจมีความทันสมัย โครงการนี้จึงสนับสนุนให้นำประชาชนชาวเมียนมาเข้ามาสู่กระบวนการ โดยการปรับปรุงความสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็ง

[50] VOA, *EU Defends Training of Myanmar Police After Alleged Entrapment of Journalists* [Online]. Available from: https://www.voanews.com/a/myanmar-police-and-reuters-journalists-case/4370393.html [2018, May 26]

ในการเชื่อมต่อระหว่างเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย สื่อมวลชน และกลุ่มประชาสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการทำงานโดยตรงกับรัฐสภาเมียนมาเพื่อปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ [51]

ภาพที่ 3.6.26 เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมากับโครงการมายโพล

ที่มา: MYPOL [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/about-us/ [2018, May 28]

การดำเนินการโครงการมายโพล ครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังนี้

1) ปรับปรุงขีดความสามารถของสถาบันในภาพรวม เป็นการดำเนินงานในเบื้องหลังเพื่อทำให้ตำรวจมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ สนับสนุนกองกำลังตำรวจเมียนมาในด้านการจัดทำนโยบายภายในและกลไกการตรวจสอบ ร่วมกันปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน (Standard Operating Procedures) จัดทำแนวทางและคู่มือการปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ภาพรวมของหน่วยงาน

2) ปรับปรุงทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรมนุษย์เป็นศูนย์กลางของทุกองค์กร รวมทั้งองค์กรตำรวจ การสนับสนุนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม การสรรหา ฝึกอบรม การพัฒนา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นส่วนสำคัญในการปฏิรูป จึงจำเป็นต้องสนับสนุนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ การให้ข้อแนะนำกระบวนการทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การสรรหา ฝึกอบรม และการพัฒนาอาชีพ

3) งานตำรวจ 3 ส่วน ได้แก่ การตำรวจชุมชน การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และการบริหารจัดการฝูงชน ให้การสนับสนุนเพื่อทำให้การบริการในหน้าที่ของตำรวจเมียนมา ให้ความสำคัญกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนและการตระหนักถึงเพศ โดยเน้นใน 3 ลักษณะงาน ดังนี้

[51] MYPOL [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/ [2018, May 28]

ก. การตำรวจชุมชน มุ่งเน้นการทำงานเป็นหุ้นส่วนกับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในสังคม ตำรวจกับชุมชนร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของพลเมือง โครงการมายโพล ให้การสนับสนุนเพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนและปรับปรุงปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน โดยให้การฝึกอบรมด้านการตำรวจชุมชนแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา และคาดหวังให้มีการนำไปขยายผลต่อในวงกว้าง

ภาพที่ 3.6.27 การฝึกอบรมหลักสูตรการตำรวจชุมชนครั้งแรก ในโครงการมายโพล เมื่อวันที่ 30 มกราคม ค.ศ.2018

ที่มา: MYPOL [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/category/community-policing/ [2018, May 28]

ข. การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา สนับสนุนให้กองกำลังตำรวจเมียนมาพัฒนาแนวทางการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การใช้นิติวิทยาศาสตร์ เช่น การค้นหา เก็บรวบรวมและวิเคราะห์พยานหลักฐานเพื่อคลี่คลายคดีอาชญากรรมและสืบสวนระบุผู้กระทำผิด โครงการมายโพล จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีต่างๆ ที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนครอบคลุมไปถึงหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อัยการ ศาล

ค. การบริหารจัดการฝูงชน เจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทสำคัญเพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับประชาชนระหว่างการชุมนุมในที่สาธารณะ การบริหารจัดการฝูงชนก็เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและเพื่อให้ประชาชนเกิดความปลอดภัย จึงให้การสนับสนุนเพื่อปรับปรุงขีดความสามารถของกองกำลังตำรวจเมียนมาในการบริหารจัดการการชุมนุมที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามลักษณะของผู้ชุมนุมและวัตถุประสงค์ของการชุมนุม

ภาพที่ 3.6.28 การฝึกอบรมหลักสูตรบริหารจัดการฝูงชน สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ 150 นาย ในโครงการมายโพล

ที่มา: จาก http://www.mypol.eu/second-crowd-management-training/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561

4) หลักนิติธรรม (Rule of Law) งานส่วนหนึ่งของโครงการมายโพล คือ ให้ความช่วยเหลือในการสร้างกรอบแนวทางเกี่ยวกับกฎหมายสำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ ให้ความช่วยเหลือสถาบันต่างๆ ของเมียนมา รวมถึงรัฐสภา ในการทบทวนและปรับปรุงกฎหมายใหม่

5) ตำรวจและประชาชน ส่วนสำคัญของการปฏิรูปตำรวจคือการสร้างความเชื่อมั่น และความเชื่อมั่นจะมาจากชุมชนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานอยู่ เป้าหมายประการหนึ่งของโครงการมายโพล คือ ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชนให้ดีขึ้น การทำความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเป็นหุ้นส่วน โครงการนี้จึงให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับการสื่อสารและการสร้างความรับผิดชอบสำหรับตำรวจ กลุ่มประชาสังคม และสื่อมวลชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นอกจากการสนับสนุนโดยสหภาพยุโรปแล้ว ยังมีองค์การระหว่างประเทศอื่นที่ให้ความช่วยเหลือกองกำลังตำรวจเมียนมา ได้แก่ สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC) เป็นการให้ความช่วยเหลือในด้านการฝึกอบรม รวมทั้งการสนับสนุนด้านยุทธศาสตร์การป้องกันอาชญากรรมที่อาศัยข้อมูลต่างๆ

3.4.1.2 การป้องกันปราบปรามยาเสพติด เมียนมาเป็นพื้นที่ซึ่งมีแหล่งผลิตยาเสพติดโดยอยู่ในพื้นที่ในรัฐที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ควบคุมอยู่และอาศัยเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดเพื่อหารายได้เป็นทุนในการต่อต้านรัฐบาลเมียนมา การปราบปรามยาเสพติดจึงเป็นนโยบายสำคัญนโยบายหนึ่งของรัฐบาลเมียนมา การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีหน่วยงานต่างๆ รับผิดชอบรวมทั้งกองกำลังตำรวจเมียนมา โดยทุกหน่วยงานทำงานร่วมกันภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด (Central Committee for Drug Abuse Control - CCDAD) ในส่วนของตำรวจมีการจัดตั้งกองกำลังปราบปรามยาเสพติด

ภายใต้แผนแก้ไขปัญหายาเสพติด กำหนดเป้าหมายแก้ไขปัญหาให้ได้ภายใน 15 ปี กำหนดการปฏิบัติเป็น 2 ยุทธศาสตร์ และ 3 กลยุทธ์หลัก ในการควบคุมยาเสพติด ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การทำให้การขจัดยาเสพติดเป็นนโยบายแห่งชาติ และการหามาตรการที่ครอบคลุมในการขจัดยาเสพติดให้หมดไป

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน และการขจัดการปลูกฝิ่นให้หมดสิ้นไป

โดย 3 กลยุทธ์หลัก คือ การควบคุมอุปทาน (การผลิตและการค้า) การควบคุมอุปสงค์ (การซื้อและการเสพ) และการบังคับใช้กฎหมาย

3.4.1.3 การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ เมียนมาเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ และเป็นรัฐสมาชิกในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nations Convention Against Transnational Organized Crime - UNTOC) เมื่อปี ค.ศ.2004 หลังจากนั้นจึงมีการตั้งหน่วยงานอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ กองกำลังตำรวจเมียนมาให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้นในโลกยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยขอบเขตของอาชญากรรมข้ามชาติที่เมียนมาให้ความสำคัญ ได้แก่ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้าอาวุธ โจรสลัด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

นอกจากนี้เนื่องจากปัญหาการค้ามนุษย์ในเมียนมา มีปัญหาการลักลอบค้าสตรีและเด็กเพื่อการค้าประเวณีหรือหาผลประโยชน์ในทางเพศ กองกำลังตำรวจเมียนมาจึงมีความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ และองค์การระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อต่อสู้กับปัญหาการค้ามนุษย์

3.4.2 การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

หน่วยงานให้บริการประชาชนในพื้นที่ ในระดับล่างสุด คือ สถานีตำรวจ โครงสร้างงานในสถานีตำรวจแบ่งออกเป็น 5 ฝ่าย ได้แก่

1) งานควบคุมผู้ต้องหา

2) งานสายตรวจ

3) งานสืบสวนหาข่าว

4) งานรับแจ้งความ

5) งานออกใบรับรอง

ภาพที่ 3.6.29 บริเวณด้านหน้าสถานีตำรวจมิงกาลาดอน เมียว มา (Mingaladon Myo Ma Police Station)

กรณีศึกษาที่สถานีตำรวจมิงกาลาดอน เมียว มา (Myo Ma) เป็นสถานีตำรวจในสังกัดกองกำลังตำรวจเมืองมิงกาลาดอนในเขตกรุงย่างกุ้ง เป็นสถานีตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่บริเวณใกล้สนามบินย่างกุ้ง มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ 80 นาย หัวหน้าสถานีตำรวจมียศระดับร้อยตำรวจเอก ในสถานีตำรวจมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง จำนวน 5 นาย ปฏิบัติงานด้านธุรการ

ภาพที่ 3.6.30 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา ในสถานีตำรวจ

สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในช่วงกลางคืนมีรถออกตรวจตราป้องกันเหตุในพื้นที่ แต่ในช่วงเวลากลางวันตามปกติจะไม่มีการออกตรวจ หากได้รับแจ้งเหตุจึงจะเดินทางออกไประงับเหตุ

การให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจ นอกจากการรับแจ้งความร้องทุกข์แล้ว มีประชาชนเดินทางมาที่สถานีตำรวจ เพื่อขอใบรับรองการตรวจสอบประวัติการต้องโทษคดีด้วย คดีที่เกิด

หรือกรณีจับกุมผู้ต้องหา เจ้าหน้าที่ตำรวจจะจัดทำบันทึกการจับกุม และตีครั่งเพื่อเก็บเอกสารไว้ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจจับกุมและควบคุมตัว ในคดีโทษไม่เกิน 3 ปี ควบคุมตัวระหว่างสอบสวนได้ 15 วัน คดีที่โทษ 3 - 10 ปี ควบคุมตัวได้ 1 เดือน แต่สำหรับผู้ต้องหาที่อายุไม่เกิน 14 ปี จะควบคุมตัวที่สถานีตำรวจไม่ได้

ภาพที่ 3.6.31 ห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีตำรวจ

งานด้านการมีส่วนร่วมกับประชาชน มีลักษณะการแจ้งข้อมูลข่าวสาร เบาะแสจากประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการข่าวซึ่งประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้ข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรม หรือข่าวด้านความมั่นคง

งานด้านยาเสพติด นอกเหนือจากการจับกุมปราบปราม มีการออกไปให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน โดยหัวหน้าสถานีตำรวจพร้อมคณะจะลงพื้นที่ในชุมชนเป็นระยะๆ เช่น ในระยะเวลา 1 เดือน ลงพื้นที่ 3 หมู่บ้าน เป็นต้น

การบริหารงานของสถานีตำรวจ หัวหน้าสถานีตำรวจ มีการประชุมสถานีตำรวจประมาณ 1 - 2 ครั้ง/เดือน เพื่อชี้แจงข้อราชการให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดได้รับทราบและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา ได้รับเงินเดือนค่าตอบแทนต่ำ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนรับราชการมาประมาณ 16 ปี ได้รับเงินเดือนประมาณ 4,500 บาท มีสวัสดิการบ้านพักของทางราชการซึ่งสามารถพักอาศัยได้โดยไม่ต้องเสียค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า กำลังพลในสถานีตำรวจมีจำนวน 80 คน พักอาศัยอยู่บ้านพักของสถานีตำรวจประมาณ 60 คน และมีสวัสดิการจากทางราชการโดยมีการตัดเครื่องแบบตำรวจให้ 6 เดือน/ชุด

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ มีปัญหาขาดแคลนยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องมือสื่อสาร อาวุธและกระสุนปืน เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่จึงไม่พกอาวุธปืน มีเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจบางนายที่มีอาวุธปืนสั้นสำหรับพกออกไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือ

เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งออกไปปฏิบัติหน้าที่ระงับเหตุหรือตรวจตรา อาจพกพาอาวุธปืนยาวออกไป โดยเป็นอาวุธปืนเล็กยาว ยี่ห้อคาไบน์ซึ่งเป็นอาวุธปืนรุ่นเก่า

ภาพที่ 3.6.32 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจ

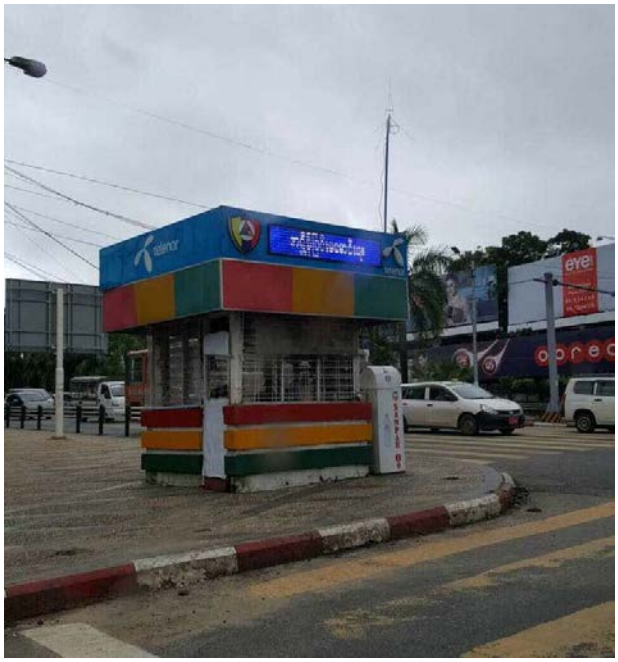

สำหรับตำรวจจราจร เป็นหน่วยแยกออกจากสถานีตำรวจ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร มีทั้งการอำนวยความสะดวกจัดการจราจรตามทางร่วมทางแยก กั้นสัญญาณไฟบริเวณทางแยก และการช่วยเหลือประชาชนและเด็กบริเวณหน้าโรงเรียน โดยมีป้อมจราจรตั้งอยู่ตามทางแยกหรือชุมชนต่างๆ ในพื้นที่

ภาพที่ 3.6.33 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

ภาพที่ 3.6.34 ป้อมตำรวจจราจรในพื้นที่ตามทางร่วมทางแยกต่างๆ ในเมืองย่างกุ้ง

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ประชาชนชาวเมียนมาส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นเพียงเล็กน้อยต่อตำรวจเมียนมา โดยมีเพียงประมาณ 23% ที่มีความเชื่อมั่นต่อตำรวจ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านแล้วเมียนมามีความเชื่อมั่นในตำรวจต่ำที่สุด[52] สิ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ในองค์กรตำรวจประกอบด้วยการทุจริตคอร์รัปชันและการใช้กำลังในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น[53] โดยในปัจจุบันมีการเปิดประเทศมากขึ้น มีหน่วยงานจากกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปและองค์การสหประชาชาติเข้ามาช่วยเหลือในการพัฒนาภาพลักษณ์และคุณภาพการปฏิบัติงานของตำรวจให้ดีขึ้น ซึ่งรัฐบาลเมียนมาก็ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานตำรวจ และเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เมียนมาสามารถพัฒนาประเทศในภาพรวมต่อไป

[52] EBO Myanmar, Burmese public no confidence in authorities: survey [Online]. Available from: http://www.euro-burma.eu/news/show/7625/ [2015, December 27]

[53] Frontier Myanmar, Building a better police force. [Online]. Available from: http://www.moi.gov.mm/moi:eng/?q=news/ 17/05/2016/id-6990 [2016, June 13]

ภาพที่ 3.6.35 รถยนต์ตำรวจเมียนมาสำหรับการตรวจตราป้องกันและระงับเหตุ

ภาพที่ 3.6.36 รถยนต์บรรทุกของตำรวจในเมียนมา

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

เมียนมาเป็นประเทศที่มีประวัติอันยาวนาน และได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา ซึ่งรวมถึงระบบกฎหมายในอดีตที่มีวิวัฒนาการมาจากขนบธรรมเนียมประเพณีที่เรียกว่า “Dammathat” เป็นระบบกฎหมายที่ผู้พิพากษาตัดสินอรรถคดีเป็นลายลักษณ์อักษรโดยใช้จารีตประเพณีที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน จารีตประเพณีดังกล่าวประกอบด้วยหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายครอบครัวและมรดก นอกจากนี้กฎหมายเมียนมามีวิวัฒนาการมาจากหลักที่เรียกว่า “Phyahton” ซึ่งเป็นคำตัดสินของศาล

ยุติธรรมและศาลแห่งพระเจ้าแผ่นดินที่รวบรวมสืบเนื่องกันมา[54] จนกระทั่งเมียนมาตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ จึงได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายของอังกฤษ

ระบบกฎหมายของเมียนมามีเอกลักษณ์เนื่องจากเป็นการผสมผสานกันระหว่างจารีตประเพณีในกฎหมายครอบครัว ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ของอังกฤษ และกฎหมายใหม่ของประเทศ หลักการของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์จากประเทศอังกฤษมีอยู่ในกฎหมายเมียนมา เช่น กฎหมายว่าด้วยอายุความ กฎหมายอนุญาโตตุลาการ กฎหมายบริษัท กฎหมายว่าด้วยนิติกรรมสัญญา กฎหมายพยาน กฎหมายตั๋วเงิน กฎหมายว่าด้วยการซื้อขาย กฎหมายทรัพย์ กฎหมายทรัสต์ และกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ในกรณีที่ข้อเท็จจริงไม่สามารถนำกฎหมายในเรื่องข้างต้นมาบังคับใช้ได้ ศาลยุติธรรมในเมียนมาจะใช้หลักกฎหมายทั่วไปมาพิจารณาคดี ซึ่งกฎหมายทั่วไปของเมียนมามีรากฐานมาจากระบบคอมมอนลอว์ของประเทศอังกฤษ ซึ่งประกอบไปด้วยหลักความเที่ยงธรรม (Equity) หลักความยุติธรรม (Justice) และหลักสุจริต (Good Faith)[55]

เมียนมากำลังก้าวเข้าสู่การปฏิรูปเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งหัวใจของกระบวนการยุติธรรมนั้นจำเป็นต้องนำหลักนิติธรรม (Rule of Law) มาใช้เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมและความเป็นสากลของการบังคับใช้กฎหมาย โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1) บุคคลจะไม่ถูกลงโทษหากปราศจากกรอบนิติกระบวนการที่ถูกต้อง (Due Process of Law)

2) ทุกคนมีความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย

3) ตุลาการต้องมีความเป็นกลางและอิสระ

4) ห้ามใช้วิธีการทรมานเพื่อให้ได้มาซึ่งคำสารภาพ

5) บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิในทางศาลในการที่จะต่อสู้ทางกฎหมายโดยไม่ล่าช้าก่อนการถูกกักกัน

6) เจ้าหน้าที่รัฐและตุลาการสามารถใช้ดุลยพินิจ ในการตีความกฎหมายภายใต้กรอบของกฎหมายเท่านั้น

7) บุคคลทุกคนย่อมตกอยู่ภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับภายในเขตอำนาจศาลนั้น

กฎหมายอาญาในประเทศเมียนมาบัญญัติขึ้นในปี ค.ศ.1861 ประมวลกฎหมายอาญามีทั้งหมด 511 มาตรา แบ่งออกเป็น 23 ส่วน[56] ได้แก่ บทนำ คำนิยามทั่วไป บทลงโทษ ข้อยกเว้นทางกฎหมายทั่วไป การยุยงส่งเสริม การสนับสนุนการกระทำอาญา ความผิดต่อรัฐ ความผิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ การหมิ่น

---

[54] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา* (นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน), หน้า 68

[55] รายงานการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน, หน้า 41-42.

[56] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, pp. 51-145.

ประมาทต่างชาติ ความผิดเกี่ยวกับทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ ความผิดเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ความผิดเกี่ยวกับข้าราชการ ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การหมิ่นอำนาจของข้าราชการ การปลอมแปลงพยานหลักฐานและความผิดต่องานยุติธรรม ความผิดเกี่ยวกับเหรียญและแสตมป์ ความผิดเกี่ยวกับตาชั่งและเครื่องวัด ความผิดเกี่ยวกับสุขภาพ ความปลอดภัย ความสะดวก ความเหมาะสม และคุณธรรมของสาธารณะ ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับเอกสารและเครื่องหมายการค้า การละเมิดทางอาญาด้านการบริการ ความผิดเกี่ยวกับการสมรส การหมิ่นประมาท การขู่กรรโชก การดูหมิ่นและการก่อความรำคาญ และการพยายามกระทำความผิด

สำหรับกฎหมายที่มีโทษทางอาญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ได้แก่ กฎหมายยาเสพติด ซึ่งปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่ง นโยบายการป้องกันปราบปรามยาเสพติดเป็นไปตามนโยบายการขจัดยาเสพติดให้หมดไปในเวลา 15 ปี (ค.ศ.1999 - 2014) ซึ่งต่อมาได้ขยายระยะเวลาเพิ่มไปอีก 5 ปี โดยมีกฎหมายยาเสพติดเฉพาะในการควบคุมแก้ไขปัญหานี้ประกอบไปด้วย กฎหมายสรรพสามิต ค.ศ.1917 (Burma Excise Act 1917) กฎหมายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ.1993 (Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Law 1993) และระเบียบเกี่ยวกับยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ.1995 (Rules Relating to Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Law 1995)[57]

กฎหมายสรรพามิต ค.ศ.1917 ใช้ในการควบคุมแอลกอฮอล์และสารเสพติดประเภทกัญชา ดอกไม้ ยางไม้ หรือผลไม้ที่มีฤทธิ์ทำให้มึนเมา ผลของกฎหมายนี้ทำให้สามารถปลูกกัญชาได้หากมีใบอนุญาต และนอกจากนี้มาตรา 33 ยังห้ามมี ใช้ ผลิต ครอบครอง ขายหรือแจกจ่ายเข็มฉีดยาโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อช่วยขจัดปัญหาการใช้เข็มฉีดยาไปใช้ฉีดสารเสพติด

กฎหมายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ.1993 เป็นกฎหมายที่สำคัญที่สุดในการควบคุมยาเสพติดในเมียนมา กฎหมายฉบับนี้ถูกนำไปใช้แทนกฎหมายยาเสพติดฉบับเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ.1974 กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การจับกุม ตรวจค้นและยึดของกลางในคดียาเสพติด และกำหนดบทลงโทษในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับแนวทางการฟื้นฟูกำหนดให้ผู้ติดยาเสพติดลงทะเบียนผู้ติดยาเสพติดกับกระทรวงสาธารณสุขซึ่งจะร่วมกับกระทรวงสวัสดิการสังคมในการดูแลผู้ติดยาที่ลงทะเบียน โดยผู้ที่ไม่ลงทะเบียนมีโทษจำคุก 3 - 5 ปี สำหรับบทกำหนดโทษนั้นมีทั้งสำหรับผู้ที่กระทำความผิด พยายามกระทำผิด ร่วมมือในการกระทำผิด รวมถึงเจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าที่ที่มีอำนาจจับกุม ตรวจค้นและยึดของกลางในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งมีโทษเหมือนกันคือ จำคุกตั้งแต่ 5 - 10 ปีและปรับ โดยผู้กระทำผิดจะได้รับโทษสูงสุดในกรณีที่มีการใช้อาวุธหรือระเบิด ใช้เด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี และใช้อำนาจหน้าที่ในการกระทำผิด รวมทั้งเคยต้องโทษในคดีเดียวกันมาแล้ว

---

[57] Martin Jelsma; Ernstien Jensema; Nang Pann Ei Kham; Tom Kramer; Gloria Lai; and Tripti Tandon, *Towards A Healthier Legal Environment: A Review of Myanmar's Drug Laws*, (Amsterdam: Transnational Institute, February 2015), p. 3.

ส่วนระเบียบเกี่ยวกับยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ.1995 บัญญัติขึ้นมาโดยกระทรวงมหาดไทยเพื่อกำหนดวิธีการในการทำงานในการจับกุม ตรวจค้น และยึด ตามกฎหมายยาเสพติด รวมทั้งการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วย สำหรับการจับกุมในคดียาเสพติดระเบียบนี้ให้อำนาจประชาชนทุกคนในการจับกุมกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดคดียาเสพติดในที่สาธารณะและตรวจยึดยาเสพติด โดยไม่ต้องมีหมายค้นแล้วค่อยนำส่งตำรวจในทันที

กฎหมายการค้าประเวณี การค้าประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายในเมียนมา โดยมีการกำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี ค.ศ.1949[58] โดยในประมวลกฎหมายอาญากำหนดให้การเร่ร่อนขายประเวณีการซื้อบริการเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี และการค้าผู้หญิงเป็นความผิดตามกฎหมาย สำหรับในพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี ค.ศ.1949 กำหนดให้การจัดหา บังคับ หรือล่อลวงผู้หญิงให้มาค้าประเวณีเป็นความผิดตามกฎหมาย โดยในการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจในการปราบปรามการค้าประเวณีตำรวจมีอำนาจในการจับกุมบุคคลที่อยู่ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ตกดินถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้นโดยไม่ต้องใช้หมายจับและมีโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 3 เดือนตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งกรุงย่างกุ้ง ค.ศ.1899

สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะในเมียนมา ในอดีตมีกฎหมายห้ามชุมนุมเกิน 5 คน ในที่สาธารณะ ซึ่งใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 ในช่วงรัฐบาลทหารปกครองประเทศ กฎหมายดังกล่าวขัดกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งรับรองเสรีภาพในการแสดงออก รัฐบาลของนายพลเต็งเส่ง ซึ่งมีแนวโน้มให้เสรีภาพและต้องการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ ได้ยกเลิกกฎหมายฉบับนี้[59] ในปี พ.ศ.2554 รัฐบาลของพลเอกเต็งเส่งได้ออกกฎหมายอนุญาตให้ประชาชนจัดการประท้วงอย่างสันติ กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ที่ประสงค์จะจัดการชุมนุมต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ล่วงหน้า 5 วัน และระบุเวลา สถานที่ และเหตุผลที่ต้องการจัดชุมนุมประท้วง และจะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าว่าจะพูด หรือแสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องอะไรในที่ชุมนุม รวมทั้งเส้นทางที่จะใช้เดินขบวน อย่างไรก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ห้ามผู้ชุมนุมประท้วงปิดกั้นเส้นทางจราจรหรือก่อความไม่สงบขณะเดินขบวน และหากใครก็ตามที่จัดประท้วงโดยไม่ได้รับอนุญาตอาจต้องโทษจำคุก 1 ปี หรือรบกวนการชุมนุมอย่างสงบมีโทษจำคุก 2 ปี[60]

---

[58] IMPOWR, *Current Legal Framework: Prostitution in Myanmar (Burma)* [Online]. Available from: http://www.impowr.org/content/current-legal-framework-prostitution-myanmar-burma>. [2015, November 27]

[59] VOICE, *พม่าโละทิ้ง 'กฎหมายห้ามชุมนุม'* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561. จากhttps://www.voicetv.co.th/read/61769

[60] MGR Online, *“เต็งเส่ง” เซ็นแล้ว พม่าประท้วงถูกกฎหมายเป็นครั้งแรก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561. จาก https://mgronline.com/indochina/detail/9540000154485

ในปี พ.ศ.2561 รัฐสภาเมียนมามีการพิจารณาแก้ไขกฎหมายชุมนุมปี พ.ศ.2554 โดยพิจารณาแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายว่าให้ผู้จัดการชุมนุมประท้วงให้รายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณและแหล่งทุนของพวกเขาสำหรับการชุมนุม หากแก้ไขกฎหมายได้ผู้ที่สนับสนุน ให้ทุน หรืออื่นๆ ต่อการชุมนุมประท้วงที่เป็นอันตรายต่อความมั่นคง หลักนิติธรรมและเสถียรภาพของรัฐ และผลประโยชน์ทางศีลธรรมของประชาชน อาจได้รับโทษจำคุก 3 ปี กลุ่มนักเคลื่อนไหวทางการเมืองในเมียนมากังวลว่าการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะทำให้การชุมนุมประท้วงเป็นเรื่องยาก การแก้ไขกฎหมายที่เสนอขึ้นโดยคณะกรรมการภายใต้การนำของพรรคเอ็นแอลดี ถูกมองว่ามีเป้าหมายอยู่ที่กลุ่มผู้ชุมนุมชาตินิยมที่พรรครัฐบาลเชื่อว่าได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายตรงข้ามการปฏิรูปที่ต้องการบ่อนทำลายเสถียรภาพรัฐบาลพลเรือน[61]

ภาพที่ 3.6.37 การชุมนุมประท้วงของชาวเมียนมาต่อต้านนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขกฎหมายการชุมนุม

ที่มา: ข่าวสดออนไลน์, *ชาวเมียนมานับ 1,000 คน เดินขบวนทั่วนครย่างกุ้งต่อต้านรัฐสภาเตรียมแก้กฎหมายการชุมนุมประท้วง (6 มีนาคม 2018)*, จาก http://www.khaochad.com/171309?r=1&width=1366. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561

[61] ข่าวสดออนไลน์, *ชาวเมียนมานับ 1,000 คน เดินขบวนทั่วนครย่างกุ้งต่อต้านรัฐสภาเตรียมแก้กฎหมายการชุมนุมประท้วง (6 มีนาคม 2018)* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.khaochad.com/171309?r=1&width=1366

การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมสาธารณะ ส่วนหนึ่งถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา[62] บทที่ 9 มาตรา 127 - 132 ซึ่งพอจะสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

1) การสั่งให้สลายการชุมนุมของการชุมนุมที่ผิดกฎหมายหรือการชุมนุมของกลุ่มคน 5 คนขึ้นไปที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนเป็นอำนาจของผู้พิพากษาหรือนายตำรวจในสถานีตำรวจที่มีการชุมนุมซึ่งมียศไม่น้อยกว่าร้อยตำรวจตรี

2) หากผู้ชุมนุมไม่ยอมสลายการชุมนุมตามคำสั่งผู้พิพากษาหรือนายตำรวจในสถานีตำรวจที่มีการชุมนุมซึ่งมียศไม่น้อยกว่าร้อยตำรวจตรี สามารถใช้กำลังในการสลายการชุมนุมนั้นได้ โดยอาจจะร้องขอกำลังพลเพศชายที่ไม่ใช่นายตำรวจ ทหาร หรือบุคคลในกองกำลัง โดยมีอำนาจในการจับกุมและกักขังบุคคลที่เข้าร่วมชุมนุมนั้นได้เพื่อสลายการชุมนุม

3) หากผู้ชุมนุมยังไม่ยอมสลายการชุมนุมและเพื่อความมั่นคงจำเป็นต้องสลายการชุมนุม ผู้พิพากษาสูงสุดที่อยู่ในที่ชุมนุมสามารถร้องขอให้สลายการชุมนุมโดยใช้กองกำลังทหาร

4) เมื่อมีการสลายการชุมนุมโดยใช้กองกำลังทหาร อาจจะขอความช่วยเหลือจากกองกำลังทหารทุกหน่วยในประเทศเพื่อใช้ในการสลายการชุมนุมได้ โดยมีอำนาจในการจับกุมและกักขังบุคคลที่เข้าร่วมชุมนุมนั้นได้เพื่อสลายการชุมนุม อย่างไรก็ตาม ในการสลายการชุมนุมให้ใช้กำลังเท่าที่จำเป็นในการสลายการชุมนุม

5) เมื่อการชุมนุมมีผลกระทบต่อความมั่นคงและไม่มีผู้พิพากษา กองทัพสามารถสลายการชุมนุมนั้นโดยใช้กำลังทหารได้ ซึ่งมีอำนาจในการจับกุมและกักขังบุคคลที่เข้าร่วมชุมนุมนั้นได้เพื่อสลายการชุมนุมได้ และพยายามติดต่อกับผู้พิพากษาเพื่อดำเนินต่อไป

6) ห้ามฟ้องคดีอาญาสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ในการสลายการชุมนุม เว้นแต่จะกระทำไปโดยไม่สุจริตและละเมิดคำสั่งที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

ระบบศาลของเมียนมา เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยตุลาการแห่งสหภาพเมียนมาปี พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นกฎหมายที่รองรับระบบศาลภายใต้รัฐธรรมนูญการปกครองแห่งสภาพเมียนมาปี พ.ศ.2551 โดยมีโครงสร้างดังนี้[63]

4.2.1 ศาลฎีกา (Supreme Court of the Union) เป็นศาลสูงสุดที่มีลำดับความสำคัญและอำนาจเหนือศาลสูงในเขตการปกครองหรือศาลสูงในรัฐต่างๆ ที่ประกอบไปด้วยศาลต่างๆ ตามลำดับขั้นดังนี้

---

[62] Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, p. 171.

[63] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์*, หน้า 69-70

1) ศาลฎีกาแห่งสหภาพเมียนมา (The Supreme Court of the Union of Myanmar)

2) ศาลสูงแห่งเขตปกครองหรือรัฐ (The High Court of the Region or the State)

3) ศาลในเขตปกครองตนเอง (Court of Self-Administrated Division)

4) ศาลในพื้นที่ปกครองตนเอง (Court of Self-Administrated Zone)

5) ศาลแขวง (District Court)

6) ศาลจังหวัด (Township Court)

7) ศาลอื่นๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เช่น ศาลคดีเด็กและเยาวชน ศาลคดีท้องถิ่น ศาลคดีจราจร

4.2.2 ศาลทหาร (Court Martial) ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับกองทัพ ซึ่งศาลอื่นไม่สามารถมีเขตอำนาจศาลเหนือคดีที่เกี่ยวข้องกับทหารได้

4.2.3 ศาลรัฐธรรมนูญ (Constitutional Tribunal of the Union)

4.3 การดำเนินคดีอาญา

การดำเนินคดีอาญาในเมียนมาเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งบัญญัติขึ้นในปี ค.ศ.1898 มีทั้งหมด 565 มาตรา (Sections) โดยแบ่งเป็น 46 บท (Chapters) 9 ส่วน (Parts) โดย 9 ส่วน (Parts) ประกอบด้วย 1) บทนำ 2) รัฐธรรมนูญและอำนาจของศาลอาญา 3) บทบัญญัติทั่วไป 4) การป้องกันการกระทำความผิด 5) อำนาจการสืบสวนสอบสวนของตำรวจ 6) กระบวนการฟ้องคดีอาญา 7) การอุทธรณ์และการแก้คำพิพากษา 8) กระบวนการพิเศษ และ 9) บทบัญญัติเพิ่มเติม[64] ขั้นตอนในการดำเนินคดีอาญา สรุปได้ดังนี้

4.3.1 การจับกุม ถูกบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 42 - 93 ในบทที่ 4 - 6 ของส่วนที่ 3 บทบัญญัติทั่วไป

4.3.1.1 หลักการจับกุมทั่วไป

1) การจับกุม หมายความถึง การจับต้องหรือควบคุมตัวของผู้ต้องถูกจับ และรวมถึงการใช้คำสั่งหรือการกระทำอื่นให้ผู้ต้องถูกจับอยู่ในการควบคุม โดยหากมีการขัดขืนการจับกุม หรือพยายามที่จะหลบหนีการจับกุม เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือบุคคลทั่วไปสามารถใช้ทุกวิธีที่จำเป็นในการจับกุม แต่ไม่มีสิทธิ์ที่จะทำให้ผู้จะถูกจับถึงแก่ความตาย ยกเว้นผู้จะถูกจับนั้นได้กระทำความผิดที่มีโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

---

[64] Global Investment Center, *Myanmar : Justice system and national police handbook*, pp. 146-186.

2) หากเจ้าหน้าที่มีหมายจับในการจับกุมมีเหตุสงสัยว่าผู้ที่จะถูกจับเข้าไปหรืออยู่ในสถานที่ใดผู้ที่เป็นเจ้าบ้านหรืออาศัยอยู่ในสถานที่นั้นต้องให้ความสะดวกในการค้นหาผู้ที่จะถูกจับตามคำขอของเจ้าหน้าที่

3) หากไม่ได้รับความร่วมมือในการเข้าไปในสถานที่ที่จะเข้าไปจับกุมตามหมายจับ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหมายจับสามารถเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวเพื่อค้นหาผู้ที่จะถูกจับได้หลังจากได้แจ้งถึงอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์เพื่อที่จะเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวแล้ว

4) เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือบุคคลที่มีอำนาจในการจับกุมสามารถพังประตูหรือหน้าต่างของสถานที่ใดเพื่อให้ตนเองหรือคนอื่นที่เข้าไปทำการจับกุมพ้นจากการถูกขัง

5) การพันธนาการตัวผู้ถูกจับทำได้เท่าที่จำเป็นสำหรับป้องกันการหลบหนีเท่านั้น

6) หลังจากการจับกุมและไม่มีการประกันตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจตรวจค้นตัวผู้ถูกจับและเก็บไว้ในที่ปลอดภัย

7) การค้นตัวผู้ถูกจับที่เป็นผู้หญิงต้องให้ผู้หญิงเป็นผู้ตรวจค้นตัว

8) เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมอาจจะยึดอาวุธที่พบในขณะจับกุมและส่งให้ศาลได้

4.3.1.2 การจับกุมโดยไม่มีหมายจับ มีหลักการดังนี้

1) เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจจะทำการจับกุมโดยไม่มีหมายจับได้ ในกรณีดังนี้

- บุคคลที่ถูกสงสัยว่ากระทำความผิดร้ายแรง (Cognizable Offenses) หรือถูกแจ้งความว่ากระทำความผิดร้ายแรง หรือได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่าได้กระทำความผิดร้ายแรง

- บุคคลมีไว้ในครอบครองซึ่งอุปกรณ์ในการงัดแงะเข้าบ้านโดยปราศจากเหตุผลตามกฎหมาย

- บุคคลที่ถูกประกาศอย่างเป็นทางการว่าเป็นผู้กระทำผิดตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

- บุคคลที่ถูกสงสัยว่ามีทรัพย์ที่ถูกขโมยมาไว้ในครอบครองหรือได้กระทำความผิดแล้วได้มาซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว

- บุคคลที่ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ บุคคลที่กำลังหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนีจากการควบคุมตัวตามกฎหมาย

- บุคคลที่ละทิ้งหน้าที่จากกองทัพบก กองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ

- บุคคลที่ถูกสงสัยว่ากระทำความผิด หรือถูกแจ้งความว่ากระทำความผิด หรือได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่าได้กระทำความผิดนอกประเทศเมียนมา โดยความผิดนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายเมียนมาและอยู่ภายใต้กฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

- นักโทษที่ถูกปล่อยตัวแล้วฝ่าฝืนเงื่อนไขในมาตรา 565 อนุมาตรา (3) ไม่แจ้งการเปลี่ยนที่อยู่

- บุคคลที่ถูกร้องขอจากตำรวจท้องที่อื่นโดยมีเหตุอันควรตามกฎหมายให้จับได้โดยไม่มีหมายจับ

- บุคคลที่มีพฤติกรรมควรสงสัย น่าเชื่อว่าจะกระทำความผิดร้ายแรง หรือไม่มีเหตุที่ชัดเจนในการปรากฏตัวในพื้นที่ดังกล่าว หรือบุคคลที่มีประวัติในการเป็นโจรปล้นทรัพย์ บุกรุกบ้าน ลักขโมย หรือรับของโจร หรือพวกที่มีพฤติกรรมรีดไถโดยทำให้ผู้อื่นหวาดกลัวการถูกทำร้าย

- เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำการสืบสวนมีอำนาจในการสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาจับกุมบุคคลที่สามารถถูกจับกุมโดยไม่มีหมายจับได้

- บุคคลที่กระทำความผิดไม่ร้ายแรง (Non - Cognizable) ต่อหน้าตำรวจ หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดดังกล่าวไม่ยอมบอกชื่อที่อยู่หรือให้ชื่อที่อยู่ปลอม ตำรวจสามารถจับกุมตัวไว้ได้ 24 ชั่วโมง เพื่อยืนยันตัวตนและที่อยู่

2) เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจติดตามผู้ที่จะถูกจับเข้าไปในสถานที่ใดก็ได้เพื่อให้การจับกุมสำเร็จ

3) ประชาชนทั่วไปสามารถจับกุมบุคคลที่กระทำความผิดร้ายแรงซึ่งหน้าหรือผู้ที่ถูกประกาศอย่างเป็นทางการว่าเป็นผู้กระทำผิดได้ และให้นำตัวบุคคลนั้นไปส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในทันที

4) เมื่อมีการจับกุมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จับต้องนำตัวผู้ถูกจับไปส่งที่สถานีตำรวจทันที

5) ในการจับกุมโดยไม่มีหมายจับตำรวจมีอำนาจในการควบคุมตัวไว้ไม่เกิน 24 ชั่วโมง นับจากเวลาจับกุมไปถึงเวลาที่ส่งตัวไปถึงศาล

6) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ร้อยเวรควรรายงานการจับกุมโดยไม่มีหมายจับให้ศาลประจำอำเภอทราบว่ามีการประกันตัวหรือไม่

7) บุคคลที่ถูกจับจะได้รับการปล่อยตัวเฉพาะมีการประกันตัวหรือมีคำสั่งจากศาลเท่านั้น

8) เมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นต่อหน้าผู้พิพากษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบผู้พิพากษานั้นมีอำนาจในการจับด้วยตนเองหรือให้ใครจับก็ได้

9) ผู้พิพากษามีอำนาจในการจับกุมหรือสั่งการให้จับกุมได้ตลอดเวลาภายในเขตอำนาจรับผิดชอบโดยในขณะนั้นมีเหตุสมควรในการออกหมายจับได้

10) เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถติดตามจับกุมบุคคลที่หลบหนีจากการควบคุมในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่นั้นได้

4.3.1.3 การจับกุมโดยมีหมายจับ มีหลักการดังนี้

1) หมายจับต้องออกลายลักษณ์อักษรโดยศาลและหมายจับสามารถใช้ได้จนกระทั่งศาลที่ออกหมายจับนั้นยกเลิกหมายจับหรือได้จับกุมบุคคลตามหมายจับนั้นแล้ว

2) การออกหมายจับโดยศาลสามารถออกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจหนึ่งคนหรือมากกว่าหนึ่งคนก็ได้หรือออกให้กับบุคคลอื่นก็ได้ โดยทุกคนสามารถนำหมายจับนั้นไปใช้ได้

3) ศาลอาจออกหมายจับให้กับเจ้าของที่ดินหรือผู้จัดการเพื่อที่จะให้จับกุมตัวนักโทษที่หลบหนี ผู้ที่ถูกประกาศให้เป็นผู้กระทำผิดอย่างเป็นทางการ หรือผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ร้ายแรงและหลบหนีการติดตาม โดยเจ้าของที่ดินหรือผู้จัดการต้องลงนามรับทราบหมายนั้นและจับกุมตัวผู้ที่ถูกระบุในหมายส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ใกล้ที่สุดเพื่อที่จะนำตัวส่งศาลต่อไป

4) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับหมายจับสามารถมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอื่นนำหมายจับไปจับกุมบุคคลในหมายจับได้

5) เจ้าหน้าที่ที่นำหมายจับไปใช้ต้องแจ้งข้อความในหมายจับให้ผู้ที่จะถูกจับทราบและต้องแสดงหมายจับให้ดูหากมีการร้องขอ

6) เมื่อมีการจับกุมตามหมายจับให้นำตัวผู้ที่ถูกจับไปที่ศาลโดยทันที

7) หมายจับสามารถใช้ทั่วประเทศเมียนมา

8) เมื่อผู้ถูกจับอยู่นอกเขตรับผิดชอบของศาลที่ออกหมายจับ ศาลอาจจะส่งหมายจับเดิมนั้นไปให้ผู้กำกับสถานีตำรวจในท้องที่ที่ผู้ที่จะถูกจับอยู่เป็นผู้ลงนามรับรองก่อนนำไปใช้

9) เมื่อมีการจับกุมนอกเขตอำนาจศาลที่ออกหมายจับต้องถูกนำตัวไปส่งกับผู้กำกับสถานีตำรวจในเขตที่ถูกจับ ยกเว้นศาลออกหมายจับอยู่ไม่เกิน 20 ไมล์จากสถานที่จับกุมหรือศาลนั้นอยู่ใกล้กว่าที่ทำการของผู้กำกับสถานีตำรวจในเขตพื้นที่จับกุม

10) เมื่อรับตัวแล้วผู้กำกับสถานีตำรวจอาจจะส่งตัวไปยังศาลที่ออกหมายจับหากไม่มีการประกันตัว ในกรณีที่มีการประกันตัวก็ให้นำหลักฐานการประกันตัวไปยังศาลที่ออกหมายจับนั้น

11) ในกรณีที่ศาลเชื่อบุคคลที่ออกหมายจับจะไม่ปรากฏตัว ศาลอาจจะออกประกาศกำหนดสถานที่และเวลาให้บุคคลดังกล่าวปรากฏตัวได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า 30 วันนับแต่วันออกประกาศ

12) เมื่อประกาศหมายจับแล้วศาลสามารถทำการอายัดทรัพย์ของบุคคลในหมายจับได้ หากบุคคลมาตามเวลานัดหมายตามประกาศก็ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการอายัดทรัพย์นั้น และหากบุคคลตามหมายจับไม่มาตามประกาศก็ให้ทรัพย์นั้นตกเป็นของรัฐแต่ยังไม่สามารถขายทอดตลาดได้จนกว่าจะเกิน 6 เดือน นับจากวันที่อายัดทรัพย์นั้น

13) หากภายใน 2 ปีนับจากวันอายัดทรัพย์ บุคคลตามหมายจับมาปรากฏตัวต่อศาลด้วยตนเองหรือถูกจับมา และพิสูจน์กับศาลได้ว่าไม่ได้หลบหนีหมายจับและไม่ทราบถึงประกาศจึงไม่ได้มาพบศาลตามวันเวลาที่ประกาศไว้ให้คืนทรัพย์นั้นแก่บุคคลดังกล่าว

4.3.1.4 การขอความช่วยเหลือในการจับกุม มีหลักการทั่วไปดังนี้

1) ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานที่ร้องขอในการจับกุมหรือป้องกันไม่ให้ผู้ที่จะถูกจับหลบหนีได้

2) เมื่อมีหมายจับออกให้กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ตำรวจ ประชาชนทุกคนสามารถให้ความช่วยเหลือในการจับกุมบุคคลตามหมายจับได้หากบุคคลดังกล่าวอยู่ใกล้ในขณะทำการจับกุม

4.3.2 การตรวจค้น

มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจค้นดังนี้

1) หมายค้นต้องออกเป็นลายลักษณ์อักษรโดยศาลและสามารถใช้ได้ทั่วประเทศเมียนมาจนกว่าจะมีคำสั่งยกเลิกหรือนำไปใช้แล้ว

2) หมายค้นอาจจะระบุสถานที่หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสถานที่สำหรับเจ้าหน้าที่ใช้ในการค้นโดยเฉพาะ

3) การออกหมายค้นสามารถออกโดยศาลเมื่อเห็นว่าผู้ที่มีเอกสารหรือพยานหลักฐานตามหมายเรียกจะไม่นำเอกสารหรือพยานหลักฐานมาตามหมายเรียก โดยหมายค้นทั่วไปจะใช้ไม่ได้กับการค้นสิ่งของที่อยู่ในการดูแลของหน่วยงานไปรษณีย์หรือโทรเลข

4) ศาลแขวง (District Magistrate) สามารถออกหมายค้นสถานที่ที่ใช้ในการฝากซื้อหรือขายของที่ถูกขโมยมา สื่อลามกอนาจาร เหรียญกษาปณ์ แสตมป์ หรือดวงตราปลอม หรือมีอุปกรณ์ในการทำปลอมดังกล่าวก็ต่อเมื่อมีข้อมูลน่าเชื่อว่ามีการกระทำดังกล่าวขึ้น โดยหมายค้นดังกล่าวต้องออกให้กับตำรวจยศสูงกว่าพลตำรวจขึ้นไปจึงจะนำไปบังคับใช้ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้เข้าตรวจค้นมีอำนาจในการเข้าไปในสถานที่นั้น ตรวจค้นหาและตรวจยึดสิ่งของที่กำหนดไว้ และนำตัวบุคคลที่พบในสถานที่นั้นมาพบผู้พิพากษาศาลแขวง

5) การนำหมายค้นไปใช้เขตความรับผิดชอบของศาลที่ออกหมายค้นเพื่อค้นหาสิ่งอย่างเดียวกัน เมื่อพบสิ่งของตามหมายต้องส่งไปยังศาลที่ออกหมายค้น ยกเว้นที่ทำการศาลแขวงในพื้นที่ที่ทำการค้นอยู่ใกล้กว่าศาลที่ออกหมาย แล้วให้ศาลแขวงส่งสิ่งของดังกล่าวไปที่ศาลที่ออกหมายค้นต่อไป

6) การออกหมายค้นเพื่อค้นหาบุคคลที่ถูกกักขัง สามารถออกโดยศาลแขวงหรือศาลแขวงย่อย เมื่อมีเหตุผลอันควรเชื่อว่ามีการกักขังบุคคลไว้

7) การออกหมายค้นสามารถออกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ หรือออกให้กับบุคคลใดหรือหลายคนก็ได้

8) ผู้มีอำนาจค้นตามหมายค้นสามารถมอบหมายให้ผู้อื่นไปทำการค้นแทนได้โดยการลงนามรับรองในหมายค้นนั้น

9) เมื่อมีหมายค้นออกให้กับบุคคลที่ไม่ใช่ตำรวจ ประชาชนทุกคนสามารถให้ความช่วยเหลือในการค้นตามหมายค้นได้หากบุคคลดังกล่าวอยู่ใกล้ในขณะทำการค้น

10) เมื่อสถานที่ในหมายค้นปิดอยู่ บุคคลที่อาศัยอยู่หรือเป็นเจ้าของสถานที่ดังกล่าวต้องอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปตรวจค้นเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ หากไม่ได้รับความร่วมมือให้ประกาศแจ้งข้อความตามหมายค้นให้ทราบแล้ว สามารถใช้วิธีการใดก็ได้เข้าไปในสถานดังกล่าวได้เลย

11) หากสงสัยว่าบุคคลที่พบในสถานที่ค้นจะซุกซ่อนสิ่งของที่ต้องการค้นตามหมายค้น เจ้าหน้าที่สามารถขอค้นตัวบุคคลดังกล่าวได้ โดยหากเป็นผู้หญิงก็ให้ทำการค้นโดยผู้หญิง และต้องทำสำเนาบัญชีรายการสิ่งของที่ยึดได้ให้กับบุคคลที่เป็นเจ้าของด้วย

12) ก่อนทำการค้นทุกครั้งให้เจ้าหน้าที่ที่ทำการค้นให้หาพยานอย่างน้อย 2 คนมาเป็นพยานในขณะตรวจค้น โดยการค้นต้องกระทำต่อหน้าพยานและบันทึกรายการสิ่งของที่ยึดในการตรวจค้นแล้วให้พยานลงลายมือชื่อรับรอง

13) หากเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นอยู่ในขณะตรวจค้นต้องให้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องรายการสิ่งของที่ยึดด้วย

14) หากบุคคลใดที่ถูกร้องขอโดยมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรปฏิเสธหรือละเลยไม่ยอมมาเป็นพยานในการตรวจค้นโดยปราศจากเหตุผลอันควรให้ถือว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 187 ในฐานความผิดละเลยไม่ช่วยเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติงาน

4.3.3 การสืบสวนสอบสวน

อำนาจการสืบสวนสอบสวนของตำรวจเมียนมาบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 154 - 176 บทที่ 14 ส่วนที่ 5 โดยมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1) ข้อมูลเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำความผิดร้ายแรง หากมีการแจ้งด้วยวาจาต่อตำรวจปฏิบัติหน้าที่ร้อยเวรที่สถานีตำรวจให้ทำการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วอ่านให้สายลับฟังและให้ลงลายมือชื่อรับรอง ข้อมูลเบาะแสที่เป็นลายลักษณ์อักษรก็ต้องให้ผู้ให้ข้อมูลลงลายมือชื่อรับรองด้วยเช่นกัน

2) การแจ้งเบาะแสของการกระทำผิดเล็กน้อยให้ร้อยเวรลงประจำวันไว้และไว้อ้างถึงผู้ให้เบาะแสต่อศาลในภายหลัง โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีอำนาจในการสืบสวนคดีนั้นโดยไม่มีคำสั่งจากศาล ซึ่งหากศาลมีคำสั่งให้สืบสวนได้ตำรวจมีอำนาจตามกฎหมายในการสืบสวน ยกเว้นการจับกุมโดยไม่มีหมายจับ

3) ร้อยเวรประจำสถานีตำรวจมีอำนาจในการสืบสวนคดีร้ายแรงทุกคดีโดยไม่ต้องมีคำสั่งจากศาลภายในเขตรับผิดชอบของศาล โดยผู้พิพากษาสามารถสั่งให้มีการสืบสวนดังกล่าวได้เช่นกัน

4) เมื่อร้อยเวรทราบเบาะแสและมีเหตุผลอันควรเชื่อว่ามีการกระทำผิดให้แจ้งต่อศาลที่มีอำนาจรับรายงานของตำรวจแล้วเดินทางไปที่เกิดเหตุด้วยตนเองเพื่อสืบสวนหาข้อเท็จจริงของคดีและหาตัวคนร้ายมาลงโทษ เมื่อได้รับแจ้งแล้วร้อยเวรไม่จำเป็นต้องออกไปสืบสวนหาข้อเท็จจริงในกรณีที่เป็น

อาชญากรรมไม่ร้ายแรงและระบุชื่อผู้ก่อเหตุ หรือกรณีที่ไม่มีเบาะแสเพียงพอ โดยให้ทำการบันทึกเหตุผลที่ไม่ทำการสืบสวนในรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชาก่อนที่จะส่งไปยังผู้พิพากษา ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจจะสั่งให้ดำเนินการอย่างใดตามสมควรแล้วลงบันทึกในรายงานก่อนส่งรายงานนั้นไปยังผู้พิพากษาต่อไป

5) เมื่อผู้พิพากษารับรายงานกรณีที่ร้อยเวรไม่ทำการสืบสวนคดีแล้วอาจมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ใต้การบังคับบัญชาทำการสืบสวนคดีได้หรือไม่ทำการใดก็ได้

6) ตำรวจที่ทำการสืบสวนมีอำนาจในการออกหมายเรียกบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับคดี โดยบุคคลจะต้องอยู่ภายในเขตอำนาจพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ โดยบุคคลนั้นจะต้องมาพบตำรวจตามกำหนด

7) ตำรวจที่ทำการสืบสวนมีอำนาจในการสอบถามปากคำบุคคลใดก็ได้ที่น่าจะรู้เห็นหรือมีข้อมูลเกี่ยวกับคดี และบุคคลนั้นต้องตอบคำถามเกี่ยวกับคดีทุกคำถาม ยกเว้นคำถามที่อาจจะทำให้ตัวเองถูกดำเนินคดีหรือถูกยึดทรัพย์

8) คำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรของพยานจะใช้เป็นหลักฐานในชั้นศาลไม่ได้หากพยานไม่ได้ลงลายมือชื่อรับรอง และเมื่อมีการนำคำให้การมาใช้เป็นหลักฐานในชั้นศาลผู้ต้องหาสามารถขอสำเนาคำให้การนั้นได้

9) ห้ามไม่ให้ตำรวจจูงใจ ข่มขู่ หรือสัญญาในขณะทำการสืบสวนเพื่อให้บุคคลใดให้ข้อมูลเกี่ยวกับคดี

10) หากในระหว่างการสืบสวนผู้ต้องหาสารภาพหรือให้การต่อผู้พิพากษาระดับ 1 หรือ 2 ให้มีการทำบันทึกไว้และลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานแล้วส่งไปให้ผู้พิพากษาที่รับผิดชอบคดี

11) เจ้าหน้าที่ตำรวจร้อยเวรที่มีอำนาจสืบสวนสามารถทำการค้นหาสิ่งของที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในคดี หากไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองอาจจะทำหนังสือสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปดำเนินการแทนได้ โดยให้เป็นไปตามหลักการค้นทั่วไป

12) ร้อยเวรสืบสวนอาจจะร้องขอให้ร้อยเวรสืบสวนสถานีตำรวจข้างเคียงช่วยทำการค้นหาสิ่งของที่เกี่ยวคดี เมื่อค้นพบหลักฐานแล้วให้ส่งไปยังผู้ร้องขอทันที และหากมีเหตุผลเชื่อได้ว่าพยานหลักฐานนั้นจะถูกโยกย้ายทำลายร้อยเวรสืบสวนนั้นสามารถทำการค้นสถานที่ในพื้นที่สถานีตำรวจข้างเคียงได้

13) เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาในการสืบสวนและไม่สามารถทำการสืบสวนสอบสวนเสร็จได้ภายใน 24 ชั่วโมง ให้นำตัวผู้ต้องหาไปศาลที่ใกล้ที่สุดโดยไม่ต้องมีอำนาจศาลในการพิจารณาก็ได้เพื่อขออนุญาตฝากขัง โดยศาลนั้นอาจจะอนุญาตให้ขังได้ไม่เกิน 30 วัน สำหรับผู้ต้องหาที่ทำผิดในคดีมีโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 7 ปี และสำหรับผู้ต้องหาที่ทำผิดในคดีที่มีโทษจำคุกน้อยกว่า 7 ปี ให้ขังได้ไม่เกิน 15 วัน หรือศาลอาจจะให้นำตัวผู้ต้องหาไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีก็ได้

14) ในกรณีที่ไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะส่งตัวไปยังศาลให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาไปโดยมีเงื่อนไขให้มาพบเมื่อเรียกตัวโดยไม่มีเงินประกัน

15) เมื่อการสืบสวนสอบสวนมีหลักฐานเพียงพอว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิดในคดีอาญา ให้ตำรวจที่รับผิดชอบคดีนำตัวผู้ต้องหาไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี หากมีการปล่อยตัวชั่วคราวโดยมีประกันก็ให้นัดมาแสดงตัวต่อศาลในวันดังกล่าว พร้อมกับส่งมอบอาวุธหรือหลักฐานอย่างอื่นที่ยึดได้ต่อศาล รวมทั้งนำผู้กล่าวหาและพยานในคดีมาแสดงตัวต่อศาลด้วย

16) ตำรวจที่ทำการสืบสวนสอบสวนต้องทำการบันทึกประจำวัน ตั้งแต่สอบสวนคดีจนถึงวันปิดคดีเกี่ยวกับวันเวลาที่ได้รับข้อมูลและสถานที่ไปทำการสืบสวนสอบสวน โดยศาลอาจจะใช้บันทึกดังกล่าวช่วยในการไต่สวนแต่ไม่ใช่พยานหลักฐานในคดี

17) การสืบสวนสอบสวนให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว นำสำนวนส่งศาลให้เร็วที่สุด โดยผู้บังคับบัญชาเหนือกว่าตำรวจร้อยเวรที่รับผิดชอบคดีเห็นควรให้สอบสวนเพิ่มเติมได้

18) เมื่อตำรวจได้รับแจ้งเหตุฆ่าตัวตาย การตายจากการกระทำของคน สัตว์ทำ เครื่องจักร หรืออุบัติเหตุ หรือการตายอื่นที่สงสัยว่าเป็นอาชญากรรม ให้รายงานเหตุต่อศาลที่ใกล้ที่สุดและเดินทางไปยังสถานที่พบศพนั้นเพื่อทำการสืบสวนหาสาเหตุแห่งการตาย ลักษณะบาดแผลร่องรอยต่างๆ ตามตัว และหลักฐานเกี่ยวกับอาวุธถ้ามี พร้อมกับพยานอย่างน้อย 2 คน และเมื่อมีเหตุสงสัยเกี่ยวกับสาเหตุการตายให้ส่งศพนั้นไปตรวจชันสูตรพลิกศพ

19) ตำรวจอาจจะเรียกพยานที่ร่วมในการพิสูจน์ทราบศพมาให้การและเป็นพยานในศาลได้

20) กรณีที่ผู้ต้องหาเสียชีวิตในการควบคุมของตำรวจให้ผู้พิพากษาทำการสอบสวนหาสาเหตุการเกิดนั้นและหากเห็นสมควรให้ส่งศพนั้นไปชันสูตรพลิกศพก็ได้

4.3.4 การฟ้องคดีของพนักงานอัยการ

การฟ้องคดีต่อศาลถูกบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 177 - 199 บทที่ 15 ส่วนที่ 6 โดยมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1) การฟ้องคดีต้องฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจรับผิดชอบในพื้นที่ที่คดีเกิดขึ้น

2) ในกรณีที่มีการกระทำผิดและผลจากการทำผิดนั้นเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ สามารถฟ้องคดีต่อศาลในเขตพื้นที่ใดก็ได้ที่มีการกระทำผิดและมีผลจากการทำผิดเกิดขึ้น

3) ในกรณีที่มีการกระทำผิดเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดอีกคดี เช่น คดีลักทรัพย์กับคดีรับของโจร สามารถฟ้องคดีต่อศาลที่คดีใดคดีหนึ่งเกิดขึ้นก็ได้

4) กรณีที่ไม่แน่ชัดว่าการกระทำเกิดขึ้นในพื้นที่ใดหรือส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดขึ้นในหลายพื้นที่หรือเกิดขึ้นต่อเนื่องหลายพื้นที่ จะฟ้องคดีในเขตอำนาจศาลพื้นที่ใดก็ได้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

5) ศาลมีอำนาจในพิจารณาคดีอาญาได้ 3 ลักษณะคือ การพิจารณาเองโดยรับคำฟ้องจากผู้เสียหาย การพิจารณาโดยผ่านการสอบสวนของตำรวจ หรือการพิจารณาจากการได้รับข้อมูลเบาะแสจากบุคคลอื่นนอกจากตำรวจหรือพบเห็นการกระทำผิดด้วยตนเอง

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 การกำหนดนโยบายและกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

การปฏิรูปตำรวจประการหนึ่งของกองกำลังตำรวจเมียนมา คือ การพยายามสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ในรูปแบบของโครงการตำรวจชุมชน (Community Policing) รัฐบาลเมียนมา พยายามให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับประชาชน การฟื้นฟูภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นจากประชาชน แต่เมียนมาก็ยังมีข้อจำกัดในการดำเนินการหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านทรัพยากร องค์ความรู้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินการเพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านการสร้างความเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงมีองค์การระหว่างประเทศ ได้เข้ามาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้เกิดการพัฒนางานด้านดังกล่าว

เมียนมาและสหภาพยุโรป (European Union - EU) มีความร่วมมือสองฝ่ายเกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชน การตำรวจชุมชน และการปฏิรูปตำรวจ เพื่อทำให้งานตำรวจของเมียนมาเข้าสู่มาตรฐานระหว่างประเทศ ทั้งเมียนมาและสหภาพยุโรป ได้ย้ำจุดยืนในข้อตกลงในการเจรจาด้านสิทธิมนุษยชนครั้งแรกในกรุงเนปยีดอ เพื่อสานต่อความสัมพันธ์ในด้านดังกล่าว มีการพูดคุยถึงขอบข่ายในประเด็นต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน สนับสนุนการแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่ดีและสร้างความเชื่อมโยงที่เข้มแข็งในความร่วมมือซึ่งมีผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ความร่วมมือประการหนึ่งระหว่างเมียนมาและสหภาพยุโรป คือการช่วยเหลือกองกำลังตำรวจเมียนมา เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกองกำลังตำรวจกับประชาชน ภายใต้การริเริ่มโครงการตำรวจชุมชนซึ่งสหภาพยุโรปเป็นผู้สนับสนุนทุน ในการดำเนินโครงการดังกล่าวจะทำให้ชุมชนได้มีปฏิสัมพันธ์กับตำรวจในพื้นที่และสามารถพบเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนได้ในเขตพื้นที่เมือง โครงการที่สหภาพยุโรปให้การสนับสนุน ยังมีการให้การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังตำรวจเมียนมาในรูปแบบการฝึกเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นครูฝึก ทั้งนี้ ก็เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ นอกจากนี้สหภาพยุโรปยังได้ให้ทุนสนับสนุนในโครงการปฏิรูปตำรวจซึ่งรวมถึงการตำรวจชุมชน การบริหารจัดการฝูงชน การปรับปรุงความพร้อมรับผิดชอบ (Accountability) ของตำรวจ และยกระดับบทบาทของภาคประชาสังคมและสื่อมวลชน[65] การสนับสนุนของสหภาพยุโรป มีชื่อโครงการว่ามายโพล (MYPOL) และโครงการตำรวจชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งในโครงการมายโพล

---

[65] Philstar Global, *Myanmar, EU cooperate in human rights, community policing, police reform* [Online]. Available from: https://www.philstar.com/world/2014/06/01/1329877/myanmar-eu-cooperate-human-rights-community-policing-police-reform#6JQqg5dSZS5qFMjZ.99 [2018, May 28]

โครงการตำรวจชุมชน (The Community Policing Project) ซึ่งมีมูลค่า 13.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เริ่มต้นที่เขตเมืองมิงกาลา ตวง นุต (Mingalar Taung Nyunt Township) ในกรุงย่างกุ้ง เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ.2014 และในพื้นที่อื่น คือ เขตเมืองสันชวง (Sanchaung Township) ในเดือนมีนาคม ค.ศ.2014 โครงการดังกล่าวมีความก้าวหน้าในทางที่ดี วัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ คือ ต้องการให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติในด้านสิทธิมนุษยชนของกองกำลังตำรวจเมียนมา และริเริ่มให้เกิดการพัฒนาการให้บริการงานตำรวจโดยมีฐานอยู่กับชุมชน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่มีค่าต่อการให้บริการงานตำรวจของเมียนมา

ภาพที่ 3.6.38 การฝึกอบรมการตำรวจชุมชนในโครงการมายโพล

ที่มา: จาก http://www.mypol.eu/first-community-policing-training/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561

การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังตำรวจเมียนมา โครงการได้ส่งวิทยากรที่เป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการสร้างความเชื่อมั่นระหว่างตำรวจกับประชาชนที่ประสบความสำเร็จมาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา เช่น ในการฝึกอบรมครั้งแรกที่กรุงย่างกุ้ง เทรวอร์ แมคเคียวน์ (Trevor McKeown) อดีตเจ้าหน้าที่ตำรวจของไอร์แลนด์เหนือ ซึ่งผ่านประสบการณ์อันยากลำบากในการสร้างความเชื่อมั่นในไอร์แลนด์เหนือที่มีปัญหาความขัดแย้งและความไม่ไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในอดีต แต่จากประสบการณ์ที่ใช้ความพยายามในฐานะเจ้าหน้าที่ตำรวจก็สามารถเอาชนะใจประชาชนและสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นได้ การฝึกอบรมในช่วงระยะเวลา 3 สัปดาห์ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา จำนวน 40 นาย เข้าร่วมการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยการเคารพและแก้ไขปัญหาสถานการณ์ด้วยสันติวิธี ปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งด้วยวิธีการที่ไม่ใช้ความรุนแรง การฝึกอบรมได้อธิบายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติต่อประชาชนโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของประชาชน เป็นวิธีการที่จะปฏิบัติต่อผู้อื่น เพื่อที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ความสัมพันธ์ดังกล่าว

เป็นหัวใจสำคัญของการตำรวจชุมชน และเป็นส่วนสำคัญยิ่งของโครงการมายโพล เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านของงานตำรวจในเมียนมา[66]

ภาพที่ 3.6.39 เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมาขณะปฏิบัติหน้าที่ในโครงการมายโพล

ที่มา: MYPOL [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/ [2018, May 28]

บทเรียนในหลักสูตรการฝึกอบรมที่นำมาเสนอต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา เพื่อให้เกิดการยกระดับการปฏิบัติงานในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา มุ่งเน้นที่การฝึกอบรมข่าวสารเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของประชาชน (Emotional Intelligence Training) ซึ่งรวมถึงวิธีการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะควบคุมตนเองในการแสดงพฤติกรรมได้อย่างไร เพื่อให้มีการติดต่อกับประชาชนที่ดีขึ้น โดยหลักการ คือ “พฤติกรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม” ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสิ่งสำคัญ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติที่ไม่ดีกับชุมชน ชุมชนก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเช่นกัน[67]

การฝึกอบรมดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา ได้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน ความสำคัญของการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อประชาชนด้วยการเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยสันติวิธี เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เรียนรู้ทักษะต่างๆ ที่จะสามารถนำไปใช้ในสถานีตำรวจ การเข้าใจจิตใจของประชาชน วิธีการชักจูงใจ และการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การฝึกอบรมตามโครงการต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถไปฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้อื่นในชุมชน รวมทั้งการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจคนอื่นๆ ต่อไป

---

[66] MYPOL, *MYPOL conducts first Community Policing Training* [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/first-community-policing-training/ [2018, May 28]

[67] Ibid.

การนำโครงการตำรวจชุมชนไปปฏิบัติในโครงการนำร่องเป็นการดำเนินการในเขตมิงกาลา ตวง นุต (Mingalar Taung Nyunt Township) ของกรุงย่างกุ้ง ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีอาชญากรรมสูงที่สุดในกรุงย่างกุ้ง โครงการนำร่องนี้ ส่งเสริมให้ประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่ดังกล่าวได้ทำงานกับตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งจะทำให้มีความต้องการตำรวจลดลง จุดประสงค์สำคัญที่ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อตำรวจ[68]

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีความพยายามสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อตำรวจเมียนมา แต่ปัญหาต่างๆ ที่พบ ได้แก่ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การขาดแคลนทรัพยากร งบประมาณในการปฏิบัติหน้าที่ เงินเดือนค่าตอบแทน ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเผชิญกับความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน ซึ่งรวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียนใช้เอง หรือการไปที่เกิดเหตุอาชญากรรมโดยเป็นค่าใช้จ่ายของตนเอง โดยขาดแคลนงบประมาณที่เพียงพอ[69] ปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชนในเมียนมา และเป็นความท้าทายของกองกำลังตำรวจเมียนมารวมทั้งรัฐบาลเมียนมาที่กำลังพยายามพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

5.2 บทบาทของภาคเอกชนในการรักษาความปลอดภัย

ภาคธุรกิจเอกชน มีบทบาทประการหนึ่งในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ คือ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ทำหน้าที่ในบริเวณสถานประกอบการของตนเอง รวมทั้งกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่และลดการใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ส่วนหนึ่ง

ในพื้นที่เมืองอันเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการธุรกิจเอกชน สถานที่ท่องเที่ยว ตลาดที่มีคนจำนวนมาก มีการจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยพร้อมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในการตรวจตราป้องกันเหตุ โดยพนักงานรักษาความปลอดภัยไม่สามารถมีและพกอาวุธปืนได้ การดำเนินการของพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นความรับผิดชอบของเอกชน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่มีการจัดการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือหรือกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติแต่อย่างใด

---

[68] Myanmar Times, *Community policing program aims to gain the trust of the public* [Online]. Available from: https://www.mmtimes.com/national-news/12189-community-policing-program-aims-to-gain-the-trust-of-the-public.html [2018, May 28]

[69] Andrew Selth, *Police Reform in Burma (Myanmar): Aims, Obstacles and Outcomes* (Griffith Asia Institute Regional Outlook Paper: No. 44, 2013), pp. 19-21.

ภาพที่ 3.6.40 พนักงานรักษาความปลอดภัย ทำหน้าที่ตรวจตราประชาชนบริเวณศูนย์การค้าในกรุงย่างกุ้ง

สำหรับการสนับสนุนในด้านการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายและการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ประชาชนสามารถใช้โทรศัพท์สายด่วนได้ โดยโทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ที่ หมายเลข 199 โทรแจ้งเหตุเพลิงไหม้หมายเลข 191 และโทรแจ้งเหตุฉุกเฉินการแพทย์ หมายเลข 192 โดยจะมีรถกู้ภัยตามพื้นที่ต่างๆ คอยเข้าช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บในกรณีต่างๆ เช่นเดียวกับรถกู้ภัยในไทย และมีการร่วมปฏิบัติระหว่างพนักงานรักษาความปลอดภัยของภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ด้วย

ภาพที่ 3.6.41 พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนและรถกู้ภัยในเมียนมา

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing)

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

กองกำลังตำรวจเมียนมา ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ.1956[70] กองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์การตำรวจสากลเมียนมา (The INTERPOL National Central Bureau (NCB) for Myanmar) ตั้งอยู่ที่กองบัญชาการกองกำลังตำรวจเมียนมา กรุงเนปยีดอ โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติเกี่ยวกับการต่อต้านการค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การฟอกเงิน การก่อการร้าย กองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์การตำรวจสากลเมียนมา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) ทำหน้าที่เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกองกำลังตำรวจเมียนมากับชุมชน หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายขององค์การตำรวจสากล

2) ช่วยเหลือการสืบสวนสอบสวนระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเมียนมา

3) ช่วยเหลือการสืบสวนสอบสวนระหว่างประเทศที่หน่วยงานตำรวจเมียนมาเสนอ

4) ปฏิบัติงานเป็นหุ้นส่วนกับกองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์การตำรวจสากลของประเทศต่างๆ ในการติดตาม สืบสวน และดำเนินคดีอาชญากรรมข้ามชาติ

5) วิเคราะห์อาชญากรรม และระบุแนวโน้มของอาชญากรรมที่จะคุกคามต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง

6) ส่งเสริมขีดความสามารถในการฝึกอบรมของกองกำลังตำรวจเมียนมา

ภาพที่ 3.6.42 การปฏิบัติหน้าที่ในกองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์การตำรวจสากลเมียนมา

ที่มา: จาก https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar/Myanmar/INTERPOL-Yangon-staff-at-work. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561

[70] INTERPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar [2018, May 28]

ความร่วมมือของกองกำลังตำรวจเมียนมาในระดับนานาชาติ เมียนมาเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ กองกำลังตำรวจเมียนมา ได้ให้ความร่วมมือเพื่อให้สอดคล้องกับข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Security Council Resolution - UNSCR) นอกจากนี้ เมียนมาก็ได้เข้าเป็นสมาชิกของอนุสัญญาต่อต้านอาชญากรรมองค์กรข้ามชาติของสหประชาชาติ (United Nations Convention Against Transnational Organize Crime - UNCTOC) เมื่อวันที่ 30 มีนาคม ค.ศ.2004 กองกำลังตำรวจเมียนมา จึงต้องปรับตัวเพื่อรองรับการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว ในการต่อสู้กับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยกองกำลังตำรวจเมียนมา[71]

การปฏิบัติของกองกำลังตำรวจเมียนมาเกี่ยวกับอาชญากรรม ที่ผ่านมาได้มีการประสานงานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศต่างๆ และติดตามจับกุมผู้กระทำผิดที่หลบหนีเข้าไปในเมียนมาเพื่อดำเนินการส่งตัวกลับไปดำเนินคดีในประเทศต่างๆ ได้หลายราย

ภาพที่ 3.6.43 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจสากลเมียนมาในการประสานงานและส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน

ที่มา: INTERPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar/Myanmar/INTERPOL-Yangon-staff-at-work [2018, May 28]

ความสัมพันธ์ระหว่างกองกำลังตำรวจเมียนมากับองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ เป็นไปในลักษณะที่เมียนมาได้รับความช่วยเหลือจากประเทศต่างๆ เพื่อเป็นการยกระดับการปฏิบัติงาน ผ่านการถ่ายทอดประสบการณ์ การเรียนรู้งานของตำรวจจากต่างประเทศและมีการปรับปรุงงานตำรวจให้ดีขึ้น โดยตำรวจเมียนมาได้รับการช่วยเหลือจากองค์การสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC) ในการปรับปรุงระบบการฝึกอบรมตำรวจ โดยเฉพาะ ในด้านการบริการประชาชน อาชญากรรมเศรษฐกิจ

[71] Ibid.

และการทุจริตคอร์รัปชัน[72] นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนางานตำรวจจากกลุ่มสหภาพยุโรป (EU)[73]

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

เมียนมา เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนในปี ค.ศ.1997 ในสถานการณ์ที่ชาติตะวันตกวิพากษ์วิจารณ์และเรียกร้องคัดค้านการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนของเมียนมา โดยอ้างเหตุผลว่าควรให้สภาพทางการเมืองและสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนในเมียนมาดีขึ้นก่อน อย่างไรก็ตาม อาเซียนก็ได้ยอมรับให้เมียนมาเป็นสมาชิกในปี ค.ศ.1997 เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของอาเซียนและเป็นประโยชน์ต่อเมียนมาเอง ซึ่งการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของเมียนมา จะเป็นโอกาสให้เมียนมาได้ปรับตัวให้เข้ากับประชาคมระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ในระดับภูมิภาคอาเซียน เมียนมาได้มีส่วนร่วมกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนผ่านการประชุมระหว่างประเทศที่เป็นข้อตกลงร่วมกัน ได้แก่ การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Senior Officials Meeting on Transnational Crime - SOMTC) เพื่อร่วมกันต่อต้านยาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime - AMMTC) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญเพื่อให้เกิดความร่วมมือและนำข้อตกลงไปสู่การปฏิบัติ

หลังจากเมียนมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน ในปีต่อมา กองกำลังตำรวจเมียนมา ได้เข้าร่วมการประชุมหัวหน้าตำรวจประเทศอาเซียน (ASEANAPOL) ในปี ค.ศ.1998 ที่บรูไน[74] และมีบทบาทในเวทีการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาค และเมียนมาก็ได้แสดงบทบาทเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน ครั้งที่ 32 (32nd ASEANAPOL) ณ กรุงเนปยีดอ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ระหว่างวันที่ 21 -25 พฤษภาคม พ.ศ.2555[75]

---

[72] Ministry of Information, *UNODC to help Myanmar upgrade police training curriculum* [Online]. Available from: http://www.moi.gov.mm/moi:eng/?q=news/ 17/05/2016/id-6990 [2016, May 18]

[73] Frontier Myanmar, *Building a better police force* [Online]. Available from: http://www.moi.gov.mm/moi:eng/?q=news/ 17/05/2016/id-6990 [2016, June 13]

[74] ASEANAPOL, *Introduction* [Online]. Available from: http://www. seanapol.org/ about-aseanapol [2015, December 12]

[75] Royal Thai Police in ASEAN Community [Online]. Available from: http://www.aseancommunity.police.go.th/aseanapol.html [2018, May 28]

ภาพที่ 3.6.44 หัวหน้าตำรวจอาเซียน ในการประชุมอาเซียนนาโพลครั้งที่ 32 ณ กรุงเนปยีดอ เมียนมา

ที่มา: Royal Thai Police in ASEAN Community [Online]. Available from: http://www.aseancommunity.police.go.th/aseanapol.html [2018, May 28]

6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมียนมา ประกอบกับสภาพปัญหาสังคมและการเมืองภายในประเทศ ที่ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยติดอาวุธพยายามต่อสู้กับรัฐบาล เป็นปัจจัยส่งผลต่อปัญหาความไม่สงบและปัญหายาเสพติดในบางพื้นที่ เมียนมาจึงต้องอาศัยความร่วมมือกับนานาชาติ เพื่อต่อสู้กับปัญหายาเสพติด การก่อความไม่สงบและอาชญากรรมทั้งภายในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ ประเภทของอาชญากรรมที่ตำรวจเมียนมาให้ความสำคัญประกอบด้วย การลักลอบค้ายาเสพติด การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ และการก่อการร้าย ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่ประเทศต่างๆ ให้ความสนใจอย่างมาก เพราะเป็นอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมภายในของแต่ละประเทศด้วย กองกำลังตำรวจเมียนมา จึงจำเป็นต้องอาศัยโอกาสเหล่านี้ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจของเมียนมา

กองกำลังตำรวจเมียนมา จึงมีความสัมพันธ์กับองค์กรตำรวจของประเทศต่างๆ เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เช่น ความร่วมมือกับตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย (The Australian Federal Police - AFP) ออสเตรเลียเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสัมพันธ์และให้การสนับสนุนกองกำลังตำรวจเมียนมา ผู้บัญชาการตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย นายแอนดรูว์ โคลวิน (Andrew Colvin) ได้ลงนามในบันทึกช่วยจำ (Memorandum of Understanding - MoU) กับอธิบดีกองกำลังตำรวจเมียนมา พลตรีซอวิน (Zaw Win) ในเมืองซิดนีย์ ออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ.2016 บันทึกช่วยจำฉบับนี้ เป็นข้อตกลงที่จะให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ การส่งเสริมความร่วมมือของตำรวจ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความร่วมมือระหว่างตำรวจออสเตรเลียกับตำรวจเมียนมา ได้ดำเนินมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง

มีการทำงานร่วมกันและมีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในหลายกรณี มีการประสานงานในเชิงปฏิบัติการร่วมกันโดยตรงระหว่างตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลียและกองกำลังตำรวจเมียนมา ซึ่งรวมถึงการทำงานร่วมกันในปฏิบัติงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ โดยมีเจ้าหน้าที่ประสานงานของตำรวจออสเตรเลียประจำอยู่ที่ย่างกุ้ง เพื่อประสานการปฏิบัติกับตำรวจท้องถิ่นของเมียนมา รวมทั้งการสนับสนุนในการสร้างขีดความสามารถโดยการจัดการฝึกอบรม และสนับสนุนเครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง[76]

ปัญหายาเสพติดในเมียนมา เป็นปัญหาสำคัญที่ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคและนอกภูมิภาคให้ความสนใจ เมียนมากับประเทศต่างๆ มีความร่วมมือเพื่อปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ ซึ่งรวมทั้งไทย และประเทศในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ ลาว และเวียดนาม

อาชญากรรมข้ามชาติอีกประเภทหนึ่งที่เมียนมาได้ร่วมมือกับประเทศต่างๆ เพื่อดำเนินการป้องกันปราบปราม คือ ปัญหาการค้ามนุษย์ เมียนมาได้ตั้งหน่วยงานต่อต้านการค้ามนุษย์ เมื่อปี ค.ศ.2004 และขยายหน่วยต่อต้านการค้ามนุษย์กระจายไปในพื้นที่ต่างๆ ที่มีปัญหา จำนวน 22 หน่วย โดยมีกฎหมายการค้ามนุษย์บังคับใช้เมื่อวันที่ 13 กันยายน ค.ศ.2005 ตั้งแต่ต้นปี ค.ศ.2006 ถึงเดือนเมษายน ค.ศ.2009 มีการดำเนินคดีค้ามนุษย์จำนวน 468 คดี มีผู้กระทำผิด 646 คน และช่วยเหลือเหยื่อ 915 คน โดยกองกำลังตำรวจเมียนมา ได้ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาล องค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร (Non Govermental Oganization - NGO) หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ และองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือกับสมาชิกโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion - GMS) ซึ่งมีสมาชิก ประกอบด้วย ไทย เมียนมา ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีน (ยูนนาน) มีการทำข้อตกลงกับประเทศต่างๆ เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในเมียนมาและภูมิภาค[77]

สำหรับความความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจ ในด้านการพัฒนาองค์กร เมียนมามีความสัมพันธ์ในด้านการศึกษากับตำรวจไทย โดยโรงเรียนนายร้อยตำรวจไทย ได้ให้การสนับสนุนรับเจ้าหน้าที่ตำรวจเมียนมา มาเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ประเทศไทย หลักสูตรการศึกษา 4 ปี โดยเข้ามาฝึกอบรมภาษาไทยระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี และศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการตำรวจ เป็นระยะเวลา 4 ปี

---

[76] Australia Federal Police, *Commissioner signs policing pact with Myanmar,* [Online]. Available from: https://www.afp.gov.au/news-media/media-releases/ commissioner-signs-policing-pact-myanmar [2018, May 28]

[77] ASEANAPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: http://www.seanapol.org/information/myanmar-police-force [2018, May 28]

ที่ผ่านมาได้มีนักเรียนนายร้อยตำรวจเมียนมา จบการศึกษาไปแล้ว 4 นาย และกำลังเริ่มต้นศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ.2560 จำนวน 4 นาย จะจบการศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ.2563

ภาพที่ 3.6.45 พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ต้อนรับ ข้าราชการตำรวจเมียนมา ที่จะเข้ารับศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา พ.ศ.2560

ภาพที่ 3.6.46 การเรียนภาษาไทยของข้าราชการตำรวจเมียนมา เพื่อเตรียมการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา พ.ศ.2560 ที่คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

3.7 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) หรือฟิลิปปินส์ (The Philippines) เป็นประเทศหมู่เกาะ ตั้งอยู่บนหมู่เกาะชื่อเดียวกับประเทศโดยไม่มีดินแดนทางบกติดต่อกับประเทศใดเลย คือหมู่เกาะฟิลิปปิน (The Philippine Islands) มีพื้นที่ 300,000 ตารางกิโลเมตร เขตแดนด้านเหนือและด้านตะวันตกติดกับทะเลจีนใต้ ด้านใต้และด้านตะวันออกติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่ประกอบด้วยเกาะ 7,107 เกาะ ในบรรดาเกาะทั้งหมดของประเทศมีเพียงประมาณร้อยละ 40 (ประมาณ 2,800 เกาะ) ที่มีชื่อเป็นทางการ และมีเพียงประมาณ 350 เกาะที่มีพื้นที่มากกว่า 2.6 ตารางกิโลเมตร เกาะขนาดใหญ่แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเกาะลูซอน (Luzon) ทางตอนเหนือ กลุ่มเกาะวิซายาส (Visayas) อยู่ตอนกลาง กลุ่มเกาะทางใต้มีเกาะหลักคือ มินดาเนา (Mindanao) รวมถึงกลุ่มเกาะซูลู (Sulu Archipelago)[1]

ภาพที่ 3.7.1 แผนที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_philippines_6-163. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2561

---

[1] วัชระ สินธุประมา, “สาธารณรัฐฟิลิปปินส์,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 244-245.

ฟิลิปปินส์มีประชากร 103,320,220 ล้านคน[2] ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาพูดใช้ภาษาฟิลิปปีโน ประชากรฟิลิปปินส์มีชนเผ่าดั้งเดิมหลายชนเผ่า หลายชาติพันธุ์ รวมทั้งกลุ่มที่เข้ามาใหม่ ได้แก่ กลุ่มชาวคริสเตียนจากตะวันตก ชาวจีนที่เข้ามาทำการค้าตั้งแต่สมัยสเปนเข้ามาครอบครอง ซึ่งล้วนแล้วแต่มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ทำให้ภาษาและวัฒนธรรมในฟิลิปปินส์มีความหลากหลายไปด้วย รวมทั้งการพัฒนาของสังคมดั้งเดิมไปสู่การเป็นเมืองขึ้นภายใต้การปกครองของสเปนและสหรัฐอเมริกานั่นคือ มีลักษณะครอบครัวที่ใกล้ชิดแบบสเปนแต่มีความทันสมัยแบบอเมริกา โดยเฉพาะในสังคมเมือง[3]

เมื่อสเปนเข้ามาครอบครอง ได้นำศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเข้ามาเผยแผ่เพื่อเป็นเครื่องมือในการปกครอง ทำให้ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีคนนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นอันดับ 4 ของโลก คิดเป็นประมาณร้อยละ 83 ของชาวฟิลิปปินส์ วิถีชีวิตของชาวฟิลิปปินส์เกี่ยวพันกับศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก มีบุตรมากเป็นครอบครัวใหญ่ ทั้งรับอิทธิพลระบบเจ้าขุนมูลนายและระบบอุปถัมภ์จากสเปนและค่านิยมทางครอบครัวที่เป็นแบบประเพณีนิยม วัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตของชาวฟิลิปปินส์เป็นวัฒนธรรมแบบผสมผสานทั้งเอเชีย ยุโรปและสหรัฐเมริกา โดยเฉพาะอเมริกาได้ปลูกฝังความเชื่อมั่นในตนเองให้กับชาวฟิลิปปินส์ ทำให้กล้าแสดงออกในความคิดเห็นของตนเอง[4]

ก่อนสเปนเข้ามาเป็นเจ้าอาณานิคม รูปแบบการปกครองไม่มีสถาบันอันซับซ้อนและควบคุมดินแดนที่กว้างขวาง หน่วยการปกครองเป็นหน่วยหมู่บ้านขนาดใหญ่เรียกว่า บารังไกย์ (Barangay) ซึ่งหมายถึงเรือและมีนัยสะท้อนประวัติศาสตร์ยุคเริ่มต้นที่บรรพบุรุษของชาวฟิลิปปินส์แต่ละครอบครัวและชุมชนอพยพมาในเรือลำเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกันที่เดินทางมาตั้งรกรากบนแผ่นดินใหม่ บารังไกย์ส่วนใหญ่ มีสมาชิกเป็นเครือญาติกันจำนวนไม่มากกว่า 300 - 400 คน มีหัวหน้าปกครองเรียกว่า ดาตู (Datu) บารังไกย์ เป็นหน่วยทางเศรษฐกิจและการเมืองอันมั่นคงหน่วยใหญ่ที่สุด เป็นอิสระไม่ขึ้นต่อกัน มีพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไปตามเกาะต่างๆ ในเวลาต่อมามีการพัฒนาการปกครองที่ซับซ้อนขึ้นและขยายขอบเขตพื้นที่ออกไป จนเป็นรัฐหรืออาณาจักรมีผู้ปกครอง บางพื้นที่อาจเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิศรีวิชัย (Srivijaya) หรือจักรวรรดิมัชปาหิต (Majapahit) แต่น่าจะเป็นส่วนชายขอบที่ห่างจากศูนย์กลางของจักรวรรดินั้นๆ มาก มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงอาณาจักรตอนโด (Tondo) บริเวณอ่าวมะนิลา (เดิมเรียกว่า ไมนีลา - Maynila) ซึ่งรุ่งเรืองจากการค้ากับจีน ญี่ปุ่น มลายู และผู้คนอื่นๆ อีกหลากหลายจากเอเชีย

---

[2] The World Bank Open Data [Online]. 2016 Available from: https://data.worldbanorg/indicator/SP.POP.TOTL [2017, May 30]

[3] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์* (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 12.

[4] เรื่องเดียวกัน, หน้า 31-32.

ตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ อาณาจักรนี้มีอยู่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 900 จนถึงกลางคริสต์ศวรรษที่ 16 นอกจากนั้นยังมีอาณาจักรที่สำคัญ เช่น อาณาจักรบูตูอัน (Butuan) บนเกาะมินดาเนา อาณาจักรเซบู[5]

เฟอร์ดินันด์ มาเจลลัน (Ferdinand Magellan) ชาวโปตุเกสที่เดินเรือให้กษัตริย์สเปน นำกองเรือเดินทางมาถึงหมู่เกาะฟิลิปปินส์ในปี ค.ศ. 1521 โดยใช้เส้นทางมาจากทางตะวันออกข้ามมหาสมุทรแปซิฟิก มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจเส้นทางสู่หมู่เกาะเครื่องเทศ หลังจากนั้นเมื่อรุย โลเปซ เด บียาโลโบส (Ruy Lopez de Villalobos) เดินทางพร้อมกองเรือมาถึงในปี ค.ศ. 1543 และเรียกเกาะบริเวณซามาร์และเลย์ตี ว่าหมู่เกาะแห่งเฟลิเป (Las Islas de Felipenas) เพื่อถวายพระเกียรติแด่กษัตริย์เฟลิเปที่ 2 แห่งราชอาณาจักรสเปนในเวลานั้น ต่อมาชาวพื้นเมืองจึงเรียกเป็น Las Islas de Filipinas และขยายครอบคลุมทั้งหมู่เกาะฟิลิปปินส์มาจนถึงปัจจุบัน[6] ในปี ค.ศ. 1565 มิเกล โลเปซ เด เลกัสปี (Miguel Lopez de Legazpi) นำกองเรือจากเม็กซิโกพร้อมทหารสเปนและบาทหลวงมาตั้งที่มั่นของชาวยุโรปแห่งแรกบนเกาะเซบู ซึ่งใช้เป็นฐานขยายอำนาจของสเปนไปยังเกาะอื่นๆ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1571 สเปนได้ชัยชนะเหนือรัฐมุสลิมที่อ่าวมะนิลาบนเกาะลูซอน เป็นจุดเริ่มต้นที่สเปนเข้าปกครองฟิลิปปินส์เป็นอาณานิคมอย่างเป็นทางการ

ต่อมาในปี ค.ศ. 1898 เกิดสงครามสเปน - สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผลมาจากสหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซงในความขัดแย้งที่คิวบา เนื่องจากสหรัฐอเมริกากำลังขยายอำนาจเข้าคุมแปซิฟิก รัฐบาลสหรัฐอเมริกาส่งกองเรือเข้าโจมตีกองกำลังสเปนที่ฟิลิปปินส์ และได้รับชัยชนะ สเปนยกหมู่เกาะฟิลิปปินส์ (รวมทั้งเกาะกวมและเปอร์โตริโก) ให้แก่สหรัฐอเมริกา เมื่อสหรัฐอเมริกาเข้ามาปกครองมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมากขึ้น มีสถาบันและองค์ประกอบทางการเมืองที่แสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น[7]

เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ฟิลิปปินส์ถูกกองทัพญี่ปุ่นบุกเข้ายึดครอง ฟิลิปปินส์กลายเป็นสมรภูมิรบระหว่างกองทัพพันธมิตรกับกองทัพญี่ปุ่น เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง สหรัฐอเมริกาก็กลับเข้ามามีอิทธิพลในฟิลิปปินส์อีกครั้ง จนกระทั่งปี ค.ศ. 1946 ฟิลิปปินส์จึงได้รับเอกราชอย่างแท้จริงและมีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศหลายคนในเวลาต่อมา

---

[5] วัชระ สินธุประมา, “สาธารณรัฐฟิลิปปินส์,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 249-250.

[6] เรื่องเดียวกัน, หน้า 252.

[7] เรื่องเดียวกัน, หน้า 262.

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

ฟิลิปปินส์ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) 304,905.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 4,096 ดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ร้อยละ 6.9 ในปี ค.ศ. 2016[8]

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ในช่วงทศวรรษที่ 2010 อยู่ในระดับดี โดยเกิดจากปัจจัยหนุนหลายประการ ได้แก่ การขยายตัวของภาคการส่งออก การบริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้น และการเจริญเติบโตของภาคบริการ ฟิลิปปินส์ได้เปรียบประเทศในอาเซียนในเรื่องของภาษา ทำให้ฟิลิปปินส์โดดเด่นในกิจการรับจ้างบริการ โดยเฉพาะธุรกิจศูนย์บริการข้อมูลและตอบคำถาม ซึ่งเป็นธุรกิจภาคบริการที่มีการเจริญเติบโตสูง ทำรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ต่อปี และจากจุดแข็งของแรงงานที่มีราคาถูกหรือคิดเป็น 1 ใน 6 ของค่าจ้างพนักงานศูนย์บริการข้อมูลและตอบคำถามในสหรัฐอเมริกา ทำให้บริษัทใหญ่ๆ ทั้งในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย หันมาจ้างศูนย์บริการข้อมูลและตอบคำถามจากภายนอกหรือจากฟิลิปปินส์เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงาน[9]

จากความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษทำให้แรงงานฟิลิปปินส์เป็นที่ต้องการของตลาด จึงมีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานในต่างประเทศจำนวนมาก ในปัจจุบันฟิลิปปินส์มีแรงงานที่ทำงานในต่างประเทศราว 10 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของกำลังแรงงานทั้งหมดของประเทศ และสามารถส่งเงินกลับมาเกือบ 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี แรงงานส่งออกที่สำคัญ คือ พยาบาลที่ไปทำงานยังต่างประเทศ ฟิลิปปินส์มีโรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรพยาบาลวิชาชีพกว่า 300 แห่ง โดยในปี พ.ศ. 2555 มีการจ้างงานพยาบาลฟิลิปปินส์ในต่างประเทศเกือบ 20,000 อัตรา เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 40 จากปีก่อนหน้า ซึ่งเกิดขึ้นตามเงื่อนไขของสังคมผู้สูงวัยที่ต้องการพยาบาล รวมทั้งรายได้ที่จูงใจ เช่น พยาบาลฟิลิปปินส์ในสหรัฐอเมริกาได้ค่าจ้างสูงกว่าในฟิลิปปินส์ถึง 13 เท่า

แรงงานอีกกลุ่มที่ไปทำงานในต่างประเทศจำนวนมาก คือ ครูสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาด เช่น ในประเทศไทยครูฟิลิปปินส์มีสัดส่วนร้อยละ 25 ของครูต่างชาติทั้งหมด เพราะนอกจากสำเนียงจะใกล้เคียงชาวอเมริกันแล้ว อัตราค่าจ้างยังถูกกว่าครูเจ้าของภาษาชาวตะวันตกถึง 2 เท่า ส่วนอาชีพแม่บ้าน คนเลี้ยงดูเด็ก ก็มีความต้องการมากขึ้น ปัจจุบันมีแม่บ้านฟิลิปปินส์กว่า 1 ล้านคนทำงานในต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ฮ่องกง และสิงคโปร์ ซึ่งรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้กำหนดให้นายจ้างจะต้องจ่ายเงินเดือนขั้นต่ำของแม่บ้านที่ 400 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน

---

[8] The World Bank, World Bank Open Data [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG [2018, April 10]

[9] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์*, หน้า 24-25.

นอกจากนี้ธุรกิจภายในประเทศที่สำคัญ คือ ธุรกิจเหมืองแร่ เนื่องจากฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่ยังมีแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติอยู่มาก โดยถือเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากเป็นอันดับ 5 ของโลก ซึ่งฟิลิปปินส์ถือได้ว่าเป็น 1 ใน 10 ของผู้ผลิตทองคำรายใหญ่ของโลก และเป็นผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออก รวมถึงยังเป็นแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

รายงานการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลก (Global Competitiveness) ในปี พ.ศ. 2555 - 2556 โดยเวิลด์ อีโคโนมิค ฟอรัม (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของฟิลิปปินส์ไว้ที่อันดับ 65 จาก 144 ประเทศ ซึ่งปัญหาที่สำคัญของฟิลิปปินส์คือโครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่เพียงพอและไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร โดยรายจ่ายการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของฟิลิปปินส์นั้นเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.8 ของ GDP เท่านั้น ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในภูมิภาคที่ระดับร้อยละ 5 จากจุดอ่อนดังกล่าวทำให้รัฐบาลจัดตั้งโครงการลงทุนภาครัฐร่วมกับเอกชนในแผนพัฒนาปี พ.ศ. 2554 - 2559 เพื่อเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ทัดเทียมกับประเทศในอาเซียน และเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน[10]

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์กึ่งตัวนำ เครื่องจักรกล เครื่องมือเครื่องใช้ในการขนส่ง เสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์ทองแดง ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม น้ำมันมะพร้าว และผลไม้

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกลและเครื่องมือเครื่องใช้ในการขนส่ง เหล็กและเหล็กกล้า เส้นใยสิ่งทอ ธัญพืช เคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์พลาสติก

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในประเทศ

1.3.1 สภาพปัญหาอาชญากรรมทั่วไป

ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีการย้ายถิ่นฐานของประชากรเข้าสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ซึ่งการสร้างอุตสาหกรรมและการย้ายถิ่นฐานไปยังเมืองใหญ่เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่อัตราการเกิดอาชญากรรมที่สูงขึ้นในเมืองใหญ่ๆ ของฟิลิปปินส์ ผู้คนอพยพจากพื้นที่ชนบทหลบหนีความยากลำบากและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้การขยายตัวของเมืองใหญ่ เช่น มะนิลาเกิดขึ้นอย่างฉับพลัน

การที่ไม่ได้วางแผนเพื่อรองรับการขยายตัวดังกล่าว ทำให้ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานของเมืองไม่สามารถรองรับคนจำนวนมากได้ จึงก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในสังคมนำไปสู่การเกิดอาชญากรรม กลายเป็นเมืองที่ได้รับผลกระทบในหลายๆ ด้าน เช่น สถาบันทางสังคมต่างๆ การเมือง ศาสนา และการศึกษา เป็นต้น การโยกย้ายที่ไม่สามารถควบคุมได้นำไปสู่การขยายตัวของชุมชนแออัด

---

[10] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์*, หน้า 27.

พื้นที่ของทางการถูกบุกรุกและมีร้านค้าตามทางเท้าที่ผิดกฎหมายเกิดขึ้นมากมาย มีประชากรที่อยู่ในชุมชนแออัดมากถึง 5,480,000 คน หรือ 61.2% ของประชากรทั้งหมดในมะนิลา[11]

ความเสื่อมโทรมของสภาพความเป็นอยู่ในพื้นที่เขตเมือง ทำให้เด็กและเยาวชนหันไปพึ่งพายาเสพติด เป็นโสเภณี เป็นผู้ป่วยทางจิตและพิการทางร่างกาย ซึ่งเกิดจากความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม มลพิษขยะ การจราจรที่ติดขัดและความเป็นอยู่ที่แออัด เป็นแหล่งเพาะเชื้อที่อุดมสมบูรณ์ของอาชญากรรม

ลักษณะและรูปแบบของการก่ออาชญากรรมในเมืองใหญ่ของฟิลิปปินส์ จากสถิติคดีอาญาชี้ให้เห็นว่าการก่ออาชญากรรมต่อทรัพย์สินเกิดขึ้นมากที่สุด คดีที่เกิดขึ้นมากที่สุดได้แก่การวิ่งราวทรัพย์หรือชิงทรัพย์ รองลงมา คือ การปล้นทรัพย์ และลักทรัพย์ ส่วนใหญ่เป็นเหตุที่เกิดในเมืองหรือในชุมชน เป็นการก่อเหตุในที่อยู่อาศัยของเหยื่อหรือใกล้บ้านของเหยื่อ ประมาณครึ่งหนึ่งของคดีที่เกิดขึ้นเป็นคดีที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีที่พบมากที่สุด คือ การชิงทรัพย์เป็นเงินสด โทรศัพท์มือถือ เครื่องประดับ นาฬิกาข้อมือ หรือแม้กระทั่งขโมยเสื้อผ้า อาชญากรรมที่ภาครัฐและภาคประชาสังคมให้ความสนใจและถือเป็นอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ เป็นอาชญากรรมที่ครอบคลุมการกระทำความผิดทั้งหมดที่เกิดขึ้นบนท้องถนน เช่น การทะเลาะวิวาทจนถึงการฆาตกรรม การจำหน่ายยาเสพติด การข่มขืน กระทำอนาจาร ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้โดยทั่วไปตามตรอกซอกซอยและที่มืด การลักพาตัวในขณะเดินตามถนนหรือเดินทางโดยรถยนต์ การปล้นบนทางหลวง การขโมยรถตามที่จอดรถ การต้มตุ๋นหลอกลวง กลุ่มคนพเนจร จนถึงโสเภณี เป็นต้น[12]

ข้อมูลจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine National Police - PNP) ระบุว่าในปี ค.ศ. 2017 จำนวนคดีอาญาในฟิลิปปินส์ลดลงจากปี ค.ศ. 2016 โดยในปี ค.ศ. 2017 อาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัด (Index Crime) มีจำนวน 100,668 คดี ลดลงร้อยละ 21.8 จากปี ค.ศ. 2016 ซึ่งมีคดีได้รับแจ้ง จำนวน 128,730 คดี ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กำหนดสถิติคดีที่เป็นดัชนีชี้วัด ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อบุคคลและประทุษร้ายต่อทรัพย์ เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยของประชาชน

ประเภทคดีดังกล่าวได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อบุคคล คดีฆาตกรรมลดลงถึงร้อยละ 20.6 คือ ในปี ค.ศ. 2017 มีคดีฆาตกรรมได้รับแจ้ง 8,239 คดี ลดลงจากปี ค.ศ. 2016 ซึ่งได้รับแจ้ง 10,384 คดี ในภาพรวมของอาชญากรรมในปี ค.ศ. 2017 มีแนวโน้มลดลงจากปี ค.ศ. 2016 เว้นแต่คดีทำให้ผู้อื่นเสียชีวิตซึ่งมีคดีเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.6 ในปี ค.ศ. 2017 มีจำนวน 2,386 คดี เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2016 ซึ่งมีจำนวน 2,082 คดี คดีทำให้ผู้อื่นเสียชีวิตเป็นคดีที่รวมถึงความผิดที่ทำให้ผู้อื่นเสียชีวิตโดยไม่ได้เจตนาฆ่า

---

[11] Celia V. Sanidad-Leones, *The Current Situation of Crime Associated with Urbanization: Problems Experienced and Countermeasures Initiated in The Philippines*, Resource Material Series No.68, 129th International Senior Seminar Visiting Experts' Papers, pp. 133 - 135, [Online]. Available from: http://www.unafei.or.jp/english/pdf/RS_ No68/ No68_ 13VE_Leones1.pdf [2018, May 30]

[12] Ibid., p. 135.

หรือกรณีการป้องกันตนเอง ดังนั้น เมื่อมีผู้เสียชีวิตจากการกระทำของคนอื่นๆ ในเบื้องต้นจะบันทึกเป็นคดีทำให้ผู้อื่นเสียชีวิต ต่อมาหากมีพยานหลักฐานว่าเป็นการฆ่าโดยเจตนาหรือไตร่ตรองไว้ก่อน จึงจะเปลี่ยนแปลงประเภทคดีเป็นคดีฆาตกรรม

ส่วนคดีทำรายร่างกายได้รับบาดเจ็บ ในปี ค.ศ. 2017 มี 28,794 คดี ลดลงจากปี ค.ศ. 2016 ซึ่งมี 32,459 คดี ลดลงร้อยละ 11.3 คดีข่มขืนในปี ค.ศ. 2017 ได้รับแจ้งจำนวน 7,584 คดี ลดลงจากปี ค.ศ. 2016 ซึ่งได้รับแจ้งจำนวน 8,663 คดี ลดลงร้อยละ 12.4

กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ประเภทคดีลักทรัพย์ ในปี ค.ศ. 2017 ได้รับแจ้งจำนวน 32,356 คดี ลดลงจากปี ค.ศ. 2016 ซึ่งได้รับแจ้งจำนวน 46,232 คดี

พื้นที่ที่มีอาชญากรรมมากที่สุด คือ กรุงมะนิลาเมืองหลวงของประเทศ มีเหตุอาชญากรรมที่ได้รับแจ้ง 16,930 คดี เขตพื้นที่ที่มีอาชญากรรมน้อยที่สุด คือ เขตปกครองตนเองเมืองมินดาเนา (The Autonomous Region in Muslim Mindanao - ARMM) มีคดีอาชญากรรมที่ได้รับแจ้ง 1,141 คดี ทั้งนี้ในเมืองมะนิลาซึ่งเป็นเมืองหลวงเป็นเขตที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดในประเทศ ในปี ค.ศ. 2017 ถือเป็นปีที่ฟิลิปปินส์สามารถลดเหตุอาชญากรรมลงได้อย่างมาก ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการลดอาชญากรรมโดยกำหนดมาตรการต่างๆ รวมทั้งการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดอาชญากรรม[13]

สำหรับสถิติคดีอาชญากรรมในปี ค.ศ. 2018 ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์เผยแพร่ข้อมูลสถิติคดีอาญาตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เมษายน ค.ศ. 2018 ระยะเวลา 4 เดือน มีอาชญากรรมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งรวมทั้งสิ้น 149,491 คดี สามารถจับกุมได้จำนวน 119,883 คดี คิดเป็นร้อยละ 80.19 โดยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้จำแนกคดีอาชญากรรมเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) คดีอาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัด (Index Crime) ซึ่งเป็นคดีที่เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายให้ความสนใจเป็นอันดับแรก เป็นคดีที่ชี้วัดถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มี 2 กลุ่ม 9 ประเภทคดี ดังนี้

- กลุ่มประทุษร้ายต่อบุคคล ได้แก่ คดีฆาตกรรม คดีทำให้คนอื่นเสียชีวิต ทำร้ายร่างกายบาดเจ็บ และข่มขืน

- กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ ปล้นทรัพย์ (Robbery) ลักทรัพย์ (Theft) ลักรถยนต์ ลักรถจักรยานยนต์ ลักปศุสัตว์

ประเภทคดีที่ได้รับแจ้งมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ลักทรัพย์ 8,155 คดี รองลงมา คือ ทำร้ายร่างกายบาดเจ็บ 7,147 คดี และปล้นทรัพย์ 3,849 คดี

---

[13] Rappler, *Crimes, except homicide, in the Philippines down by 21.8% in 2017* [Online]. Available from: https://www.rappler.com/nation/191747-philippines-crime-statistics-2017- all-crimes-drop-except-homicide-pnp-yearend-2017 [2018, June 15]

รวมคดีอาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัดในรอบ 4 เดือน มีคดีรับแจ้งจำนวน 26,120 คดี จับกุมได้ 15,843 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.65 รายละเอียดปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.7.1 จำนวนคดีอาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัด (Index Crime) ในฟิลิปปินส์ ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ค.ศ. 2018

ลำดับ	ประเภทคดี	จำนวน
	<u>อาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัด (Index Crime)</u>	
	คดีประทุษร้ายต่อบุคคล	
1	ฆาตกรรม (Murder)	2,271
2	ทำให้คนอื่นเสียชีวิต (Homicide)	698
3	ทำร้ายร่างกายบาดเจ็บ (Physical Injury)	7,147
4	ข่มขืน (Rape)	2,334
	รวมคดีประทุษร้ายต่อบุคคล	**12,450**
	คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	
1	ปล้นทรัพย์ (Robbery)	3,849
2	ลักทรัพย์ (Theft)	8,155
3	ลักรถยนต์	112
4	ลักรถจักรยานยนต์	1,502
5	ลักปศุสัตว์	52
	รวมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	**13,670**
	รวมอาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัด	**26,120**
	คดีอาชญากรรมที่เป็นดัชนีชี้วัด ที่จับกุมได้	**15,843**
	ร้อยละคดีที่จับกุมได้ (ร้อยละ)	**60.65**

ที่มา : Philippines National Police [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/images/transparency_seal/2018/crimestats/cs_may2018.pdf [2018, June 15]

2) คดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัด (Non Index Crime) เป็นคดีที่ได้รับความสนใจในลำดับรองลงมา ได้แก่ คดีประมาทเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต ประมาทเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ ประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินเสียหาย ความผิดกฎหมายพิเศษ คดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัดอื่นๆ โดยประเภทคดีที่ได้รับแจ้ง

มากที่สุด คือ ประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินเสียหาย จำนวน 48,949 คดี รองลงมา คือ ความผิดกฎหมายพิเศษ จำนวน 35,813 คดี และคดีประมาทเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 23,947 คดี โดยรวมคดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัด ที่รับแจ้งจำนวน 123,371 คดี จับกุมได้ 104,040 คดี คิดเป็นสัดส่วนคดีที่จับกุมได้ร้อยละ 84.33 รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.7.2 จำนวนคดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัด (Non Index Crime) ในฟิลิปปินส์ ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ค.ศ. 2018

ลำดับ	ประเภทคดี	จำนวน (คดี)
	<u>คดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัด (Non Index Crime)</u>	
1	ประมาทเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต	2,166
2	ประมาทเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ	23,947
3	ประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินเสียหาย	48,949
4	ความผิดกฎหมายพิเศษ	35,813
5	อาชญากรรมอื่น (non-index crime)	12,496
	รวมคดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัด ที่รับแจ้ง	**123,371**
	คดีอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีชี้วัด ที่จับกุมได้	**104,040**
	ร้อยละคดีที่จับกุมได้ (ร้อยละ)	84.33

ที่ ม า : Philippines National Police [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/images/transparency_seal/2018/crimestats/cs_may2018.pdf [2018, June 15]

ตารางที่ 3.7.3 จำนวนคดีอาชญากรรมทั้งหมดในฟิลิปปินส์ ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ค.ศ. 2018

ลำดับ	รายการ	จำนวน (คดี)
1	รวมคดีอาชญากรรมทั้งหมด	149,491
2	รวมคดีอาชญากรรมที่จับกุมได้	119,883
3	ร้อยละคดีที่จับกุมได้ทั้งหมด (ร้อยละ)	80.19

ที่ ม า : Philippines National Police [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/images/transparency_seal/2018/crimestats/cs_may2018.pdf [2018, June 15]

คดีอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษในฟิลิปปินส์ ได้แก่ คดีลักพาตัวเรียกค่าไถ่ ฟิลิปปินส์เป็นประเทศหนึ่งที่มีคดีลักพาตัวมากที่สุดในโลกเช่นเดียวกับแม็กซิโก โคลัมเบีย กัวเตมาลา และบราซิล นิตยสารฟอร์จูน จัดอันดับให้มะนิลาเป็นเมืองหลวงการลักพาตัวแห่งเอเชีย (Kidnap Capital of Asia) ระหว่างปี ค.ศ. 1993 - 2002 มีคดีลักพาตัวเกิดขึ้น 2,100 คดี มีการจ่ายเงินค่าไถ่ จำนวน 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปัญหาการลักพาตัวเป็นสิ่งหนึ่งที่สร้างความหวาดกลัวสำหรับนักลงทุนและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

การลักพาตัวเป็นวิธีการหาเงินที่ง่ายสำหรับอาชญากร หลายคดีเหยื่อถูกจับตัวขณะอยู่ในรถยนต์ โดยคนร้ายมีอาวุธปืนขับขี่รถบรรทุกหรือยานพาหนะอื่นแล้วขวางรถของผู้เสียหาย คนร้ายมักจะมีการเฝ้าดูเหยื่อเพื่อทราบถึงพฤติกรรม กิจกรรม เส้นทาง มาระยะหนึ่งก่อนที่จะก่อเหตุ การลักพาตัวจำนวนหลายกรณีเป็นการกระทำผิดโดยองค์กรอาชญากรรม เช่น แก๊งเพนตากอน (Pentagon Gang) กองกำลังอเล็ก บอนคะเยา (Boncayao Brigade) บางกลุ่มมีความเชื่อมโยงกับผู้ก่อการร้ายหรือขบวนการก่อความไม่สงบ สำหรับกองกำลังอเล็ก บอนคะเยา เป็นกลุ่มลอบสังหารที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์เคลื่อนไหวในเขตเมือง และ แก๊งเพนตากอน เป็นกลุ่มของกบฏชาวมุสลิม ซึ่งเป็นกลุ่มที่เคยก่อเหตุจำนวนหลายคดีในช่วงต้นศตวรรษที่ 21[14]

รัฐบาลฟิลิปปินส์มีนโยบายไม่จ่ายเงินค่าไถ่ให้แก่กลุ่มลักพาตัว เหตุที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับครอบครัวชาวจีนที่มีฐานะร่ำรวย คนร้ายลักพาตัวจะต้องการเงินในครั้งแรก 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ และหลังจากมีการเจรจาต่อรองกันอาจลดลงเหลือ 20,000 ดอลลาร์สหรัฐ ตัวประกันจะถูกปล่อยตัวในสถานที่ที่ห่างไกลจากที่พักอาศัยหลังจากที่มีการส่งเงินให้คนร้ายแล้ว สำหรับอัตราค่าไถ่ตัวประกันที่เป็นคนในท้องถิ่นประมาณ 5,000 ดอลลาร์สหรัฐ หรืออาจมากกว่านั้นหากเป็นคนที่ครอบครัวมีฐานะร่ำรวยในปัจจุบันพฤติกรรมของคนร้ายลักพาตัวเรียกค่าไถ่มีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น เด็กถูกลักพาตัวที่ห้างสรรพสินค้าโดยผู้ร่วมกระทำผิดอีกคนหนึ่งจะเข้าไปถึงตัวมารดาของเด็ก และนำตัวไปที่ตู้ถอนเงินอัตโนมัติที่อยู่ใกล้ที่สุด และเมื่อคนร้ายได้เงินพอแล้ว จึงบอกมารดาของเด็กว่าจะพบบุตรได้ที่ไหนภายในห้างสรรพสินค้านั้น[15]

ปัญหาการลักพาตัวเรียกค่าไถ่ในฟิลิปปินส์ส่งผลกระทบต่อการลงทุนของชาวต่างชาติและการท่องเที่ยวในฟิลิปปินส์เป็นอย่างมาก ในปี ค.ศ. 2017 รัฐบาลของชาติตะวันตกให้ข้อมูลว่า มีกลุ่มผู้ก่อการร้ายวางแผนลักพาตัวนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในเขตภาคกลางและตะวันตกของฟิลิปปินส์ ทำให้ประธานาธิบดีโรดรีโก ดูแตร์เต (Rodrigo Duterte) ได้เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยแหล่งท่องเที่ยวที่ชาวต่างชาตินิยมมาท่องเที่ยว เช่น พื้นที่ปาลาวัน (Palawan) เมืองหลวงของพื้นที่ปวยร์โตปรินเซซา (Puerto Princesa) และพื้นที่บริเวณใกล้แม่น้ำใต้ดินอันเป็นแหล่งท่องเที่ยวขึ้นชื่อของฟิลิปปินส์ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวจำนวนมากในแต่ละวัน โดยแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของกลุ่มเกาะภาคใต้ ประมาณ 400 กิโลเมตร กลุ่มเกาะภาคใต้เป็นฐานที่ตั้ง

---

[14] Fact and Detail, *Crime in Philippines* [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Philippines/sub5_6f/entry-3908.html [2018, June 15]

[15] Ibid.

ของกองกำลังกลุ่มอาบู ซายาฟ (Abu Sayyaf) ซึ่งประกาศตัวเป็นกลุ่มที่ภักดีกับกลุ่มรัฐอิสลามและมักจะก่อเหตุลักพาตัวชาวตะวันตก[16]

ภาพที่ 3.7.2 ฟิลิปินา มาริเทส ฟลอร์ (Filipina Marites Flor) (เสื้อลายทาง) พร้อมด้วยนายโรดิโก ดูเตอร์เต ในขณะที่เป็นผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดี เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2016 หลังจากฟิลิปินา ได้รับการปล่อยตัวโดยกลุ่มอาบูซายาฟ โดยกลุ่นคนร้ายได้ตัดศีรษะแฟนหนุ่มชาวแคนาดาของฟิลิปินา

Filipina hostage freed

Dureza cites intervention of Duterte; ASG says ₱20-M ransom paid

By NONOY E. LACSON

ZAMBOANGA CITY – A Filipina held hostage by a notorious kidnapping-for-ransom gang was released from captivity Thursday night, a week after her Canadian boyfriend was beheaded by the gunmen.

Marites Flor was released at about 8 p.m. Thursday outside the house of Sulu Vice Governor Abdusakur Tan in Jolo, local police chief Wilfredo Cayat said.

Incoming presidential peace adviser Jesus Dureza told Agence France-Presse that he negotiated with the kidnappers on behalf of incoming President Rodrigo R. Duterte to facilitate Flor's release.

BUSINESS ▶B-1

- BSP calms market after Brexit
- Local stocks bleed with global marts

FREE AT LAST – After nine months in captivity, Filipina Marites Flor (in striped shirt) is shown behind President-elect Rodrigo R. Duterte (left) Monday in Davao City, after she was released Thursday night by the Abu Sayyaf in Jolo, Sulu. Also in photo during the Davao City Police Office (DCPO) turnover of command ceremony are (from right) Sulu Gov. Abdusakur Tan, Special Assistant to the President Christopher Go and Presidential Communications Office Secretary Martin Andanar. Not in photo is incoming Presidential Peace Adviser Jesus Dureza, who was dispatched by Duterte to facilitate the release of Flor by the bandit/terrorist group. (Keith Bacongco)

ที่มา: Manila Bulletin, 25 June 2016, Vol. 522 No. 25

ความกังวลด้านความปลอดภัยของชาวต่างชาติที่เดินทางไปฟิลิปปินส์ คือ สถานการณ์อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อความไม่สงบภายในประเทศของกลุ่มแบ่งแยกดินแดนหลายกลุ่มในประเทศฟิลิปปินส์ ที่มักจะก่อคดีร้ายแรง เช่น การลักพาตัวเรียกค่าไถ่ หรือการฆ่าตัดคอ เป็นต้น

ฟิลิปปินส์ อนุญาตให้ประชาชนสามารถขออนุญาตให้มีอาวุธปืนได้ตามกฎหมาย แต่นอกเหนือจากอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายแล้ว ยังมีการลักลอบครอบครองอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาต ซึ่งมีการประเมินกันว่ามีมากกว่า 1.1 ล้านกระบอก โดยสามารถซื้ออาวุธปืนได้ในตลาดมืดในราคาเพียง 100 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2013 มีรายงานข่าวว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ประเมินว่ามีอาวุธปืนประมาณ 500,000 กระบอก ซึ่งมีทั้งปืนที่ไม่มีใบอนุญาตหรือใบอนุญาตหมดอายุไปแล้วอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ การเพิ่มขึ้นของอาวุธปืนอย่างรวดเร็ว บางส่วนลักลอบนำเข้ามาจากนอกประเทศ บางส่วนมีแหล่งผลิตภายในประเทศ ส่งผลให้เกิด

[16] Channel News Asia, *Kidnap threat at Philippine tourist hotspots* [Online]. Available from: https://www.channelnewsasia.com/news/asia/kidnap-threat-at-philippine-tourist-hotspots-8834642 [2018, June 15]

อาชญากรรมที่มีความรุนแรง ความรุนแรงทางการเมือง รวมทั้งกลุ่มก่อความไม่สงบคอมมิวนิสต์และมุสลิม นโยบายของรัฐที่ต้องการควบคุมอาวุธปืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปืนที่ไม่ได้รับอนุญาตดูเหมือนจะไม่เป็นผล

ภาพที่ 3.7.3 ประชาชนมายื่นขอใบอนุญาตมีอาวุธปืนที่สถานีตำรวจในฟิลิปปินส์

ที่มา: จาก https://www.youtube.com/watch?time_continue=97&v=r-EUlvbk_28. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2561

ในปี ค.ศ. 1996 มีชาวฟิลิปปินส์มากกว่า 600,000 คน ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืน และมีจำนวน 39,000 คน ได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนในที่สาธารณะ แม้ว่าประชาชนที่ยื่นคำร้องเพื่อขออนุญาตให้มีอาวุธปืนจะต้องผ่านการทดสอบด้านต่างๆ เช่น การทดสอบสุขภาพจิต และมาตรฐานอื่นๆ แต่ก็มีการอนุญาตได้ง่าย ในเวลาดังกล่าวยังมีประชาชนอีกประมาณ 200,000 คน ซึ่งเชื่อว่าครอบครองอาวุธปืนอย่างผิดกฎหมาย และอาวุธปืนจำนวนมากเป็นอาวุธปืนที่ทำขึ้นเอง หรือที่เรียกว่า Paltiks อาวุธปืนที่วางขายตามท้องตลาดในร้านค้าปืนที่ถูกกฎหมาย ผลิตจากสหรัฐอเมริกา ยุโรป อิสราเอล และแอฟริกาใต้[17]

การครอบครองอาวุธปืนของชาวฟิลิปปินส์เป็นวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน จากประวัติศาสตร์ที่เคยตกเป็นอาณานิคมของสเปนและสหรัฐอเมริกา การพกอาวุธปืนเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมความเป็นลูกผู้ชาย ที่ต้องต่อสู้มาตั้งแต่อดีต และการถ่ายทอดค่านิยมการมีอาวุธปืนเพื่อเป็นการป้องกันตนเองแบบวัฒนธรรมอเมริกา ในช่วงเวลาที่ตกเป็นอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา

[17] Facts and Details, Crime in the Philippines [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Philippines/sub5_6f/entry-3908.html [2018, June 16]

ภาพที่ 3.7.4 โรงงานผลิตอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายแห่งหนึ่งในฟิลิปปินส์

ที่มา: จาก https://www.youtube.com/watch?time_continue=97&v=r-EUlvbk_28. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2561

การที่ประชาชนสามารถมีอาวุธปืนได้อย่างถูกกฎหมาย จึงสามารถพบเห็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชน สามารถมีและพกพาอาวุธปืนในพื้นที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ เช่น ในห้างสรรพสินค้า ธนาคาร พื้นที่จอดรถของสถานประกอบการ อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีอาวุธปืนผิดกฎหมายอยู่ในฟิลิปปินส์จำนวนมาก สถานการณ์ดังกล่าวจึงส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมที่มีความรุนแรงและคนร้ายใช้อาวุธปืนในการกระทำผิดดังเช่นในคดีการลักพาตัวที่ได้กล่าวมาแล้ว

ภาพที่ 3.7.5 พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนพกอาวุธปืนยาวขณะปฏิบัติงาน

1.3.2 สภาพการจราจร และปัญหาบนท้องถนน

ในฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงมะนิลาเมืองหลวงของประเทศ สภาพการจราจรติดขัด มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์หนาแน่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั่วโมงเร่งด่วน ในขณะที่พื้นผิวการจราจรมีจำกัดและระบบการจราจรมีความคับคั่ง การรักษาวินัยการจราจรยังเป็นปัญหาในฟิลิปปินส์[18]

ภาพที่ 3.7.6 สภาพการจราจรในกรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์

ที่มา: CNN Philippines, *Metro Manila has 'worst traffic on Earth,' longest commute - Waze*, [Online]. Available from: http://cnnphilippines.com/metro/2015/10/01/Metro-Manila-Philippines-worst-trafficlongest-commute-Waze-survey.html [2018, July 15]

มีองค์กรต่างๆ ได้สำรวจและจัดอันดับเกี่ยวกับสภาพการจราจรในเมืองสำคัญต่างๆ ทั่วโลก กรุงมะนิลาเป็นเมืองที่ถูกจัดอันดับว่าเป็นเมืองที่มีปัญหาด้านการจราจรอย่างมากเมืองหนึ่ง เช่น การจัดอันดับของกลุ่มที่ปรึกษาบอสตัน (Boston Consulting Group - BCG) เมื่อปลายปี ค.ศ. 2017 ระบุว่าประชาชนที่เดินทางไปกลับประจำในเมืองหลวงมะนิลาต้องใช้เวลาในการเดินทางในแต่ละวันโดยเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 3 ในอาเซียน ใช้เวลาเดินทางในช่วงเวลาการจราจรติดขัดโดยเฉลี่ย 66 นาที ส่วนอันดับ 1 คือ กรุงเทพฯ ประเทศไทย ใช้เวลา 72 นาที และอันดับ 2 คือ จาการ์ต้า อินโดนีเซีย ใช้เวลา 68 นาที การสำรวจดำเนินการในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม ค.ศ. 2017 เป็นการศึกษาโดยการสำรวจข้อมูลผ่านผู้ขับขี่รถรับส่งผู้โดยสาร Uber มีผู้ให้ข้อมูลประมาณ 300 คนจากเมืองต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนเมือง

[18] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Philippines 2018 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23672 [2018, June 15]

ที่ใช้เวลาน้อยที่สุดคือ สิงคโปร์ 30 นาที นอกจากนี้ผู้ขับขี่รถยนต์ในมะนิลายังจะต้องใช้เวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 24 นาทีต่อวันในการหาที่จอดรถ[19]

การประเมินด้านการจราจรในระดับโลก จัดทำโดยแอปพลิเคชันระบบบอกตำแหน่ง ที่มีชื่อว่า Waze ได้สำรวจความพึงพอใจจากผู้ใช้แอปพลิเคชันทั่วโลก ใน 32 ประเทศ และ 167 เมืองใหญ่ ผลการสำรวจจัดเป็นดัชนีชี้วัดความพึงพอใจของผู้ขับขี่ทั่วโลก (Global Driver Satisfaction Index) ดัชนี้ดังกล่าววัดจากปัจจัยหลัก 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ระดับของสภาพการจราจรโดยวัดจากความถี่และความรุนแรงของการจราจรติดขัด 2) คุณภาพถนนและโครงสร้างพื้นฐาน 3) ความปลอดภัยของผู้ขับขี่ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของอุบัติเหตุ สภาพความเสี่ยงของถนน และสภาพอากาศ 4) การให้บริการผู้ขับขี่ เช่น การเข้าถึงสถานีบริการน้ำมันและการจอดรถได้ง่าย 5) สภาพสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงรถยนต์และผลกระทบของราคาน้ำมัน 6) Wazeyness เป็นระดับของความช่วยเหลือและความสุขที่ได้จากการใช้แอปพลิเคชัน Waze (Waze Community) ตามข้อมูลของผลการสำรวจในระดับเมืองปรากฏว่า มะนิลา อยู่ในลำดับที่มีการจราจรแย่ที่สุดในโลก เช่นเดียวกับเมืองริโอ เดอ จาเนโร เซาเปาโล และจาการ์ต้า ซึ่งอยู่ในลำดับที่ไม่ห่างกันมาก โดยมะนิลาได้คะแนนความพึงพอใจเพียง 0.4 ส่วนในระดับประเทศ ฟิลิปปินส์ถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 9 การสำรวจครั้งนี้มีการสำรวจถึงระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักกับสถานที่ทำงานในเมืองมะนิลาเช่นเดียวกัน โดยเวลาเฉลี่ยคือ 45.5 นาที เปรียบเทียบใช้เวลามากกว่าในจาการ์ต้า อินโดนีเซียซึ่งใช้เวลา 42.1 นาที[20]

---

[19] Rappler, *Metro Manila has 3rd worst traffic in Southeast Asia – study* [Online]. Available from: https://www.rappler.com/business/190016-metro-manila-traffic-southeast-asia-study-bcg-uber [2018, June 15]

[20] CNN Philippines, *Metro Manila has 'worst traffic on Earth,' longest commute – Waze* [Online]. Available from: http://cnnphilippines.com/metro/2015/10/01/Metro-Manila-Philippines-worst-traffic-longest-commute-Waze-survey.html [2018, June 16]

ภาพที่ 3.7.7 รถสองแถวที่ให้บริการในกรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์

การจราจรนอกเมืองมีความหนาแน่นของการจราจรน้อยกว่าในเมือง มีทางหลวงเชื่อมระหว่างเมืองต่างๆ สภาพถนนสามารถใช้ความเร็วได้ แต่ก็ยังมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้

1.3.3 การค้ายาเสพติด สิ่งเสพติดให้โทษประเภทอื่นๆ

ยาเสพติดประเภทที่เป็นปัญหาในฟิลิปปินส์มากที่สุด คือ เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) ชนิดเกล็ดสีขาว ในฟิลิปปินส์เรียกว่า ชาบู (Shabu) (ในไทยเรียกว่า “ไอซ์”) ตามมาด้วยกัญชา โคเคน และอี (Methylenedioxy methamphetamine - MDMA, Ecstasy) กลุ่มอาชญากรรรมองค์การข้ามชาติได้อาศัยความขาดแคลนเจ้าหน้าที่และทรัพยากรต่างๆ ของผู้บังคับใช้กฎหมายและระบบยุติธรรมทางอาญาที่อ่อนแอ ในการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สร้างแหล่งผลิตและนำเข้ายาเสพติดจากภายนอกเพื่อมาขายภายในประเทศ เจ้าหน้าที่ของฟิลิปปินส์สามารถกวาดล้างจับกุมแหล่งผลิตยาเสพติดที่ใช้สารสังเคราะห์ดังกล่าวได้หลายแหล่งทั่วประเทศ รวมทั้งในใจกลางเมืองมะนิลา ฟิลิปปินส์ถูกระบุว่าเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีนสำหรับเกาะกวม (Guam) และเป็นจุดผ่านจากแอฟริกาไปยังประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้[21] ในขณะเดียวกันฟิลิปปินส์ก็ยังเป็นประเทศปลายทางที่มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาเพื่อจำหน่ายหรือส่งต่อไปอีกประเทศหนึ่ง มีการจับกุมยาเสพติดได้จำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาบูหรือเมทแอมเฟตามีน

[21] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Philippines 2018 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ Content ReportDetails.aspx?cid=23672 [2018, June 15]

ภาพที่ 3.7.8 เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดฟิลิปปินส์ยึดไอซ์ น้ำหนัก 605 กิโลกรัม หลังได้รับเบาะแสจากเจ้าหน้าที่จีนว่าจะมีการลักลอบขนยาเสพติดเข้าสู่ฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2006

ที่มา: PPTV HD36, ฟิลิปปินส์ยึดยาไอซ์กว่าครึ่งตัน, จาก https://www.pptvhd36.com/news/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2561

การค้ายาเสพติดถือเป็นภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างยิ่ง กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดมีความเชื่อมโยงกับองค์กรอาชญากรรม ก่อให้เกิดอาชญากรรมอื่นๆ ตามมา เช่น การฟอกเงิน และการลักพาตัวเรียกค่าไถ่ เป็นต้น สถานการณ์ด้านยาเสพติดจึงกลายมาเป็นปัญหาที่สำคัญต่อประเทศในปัจจุบัน

การปราบปรามยาเสพติดหลังจากที่นายโรดรีโก ดูแตร์เต ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ ได้ประกาศนโยบายอันแข็งกร้าวในการกวาดล้างยาเสพติดในฟิลิปปินส์ ทำให้มีผู้เสียชีวิตจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนมาก ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์จากภายนอกประเทศและองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนว่า เป็นนโยบายที่ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากและไม่ได้นำตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

1.3.4 การก่อการร้าย

ก่อนที่จะมีเหตุการณ์การโจมตีของผู้ก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ฟิลิปปินส์ได้มีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวการต่อต้านการก่อการร้าย โดยในช่วงต้นปี ค.ศ. 1996 ได้เป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งฟิลิปปินส์ได้เน้นย้ำความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และความจำเป็นในการออกกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย ในการแถลงหลังจากมีการโจมตีแล้ว ในวันที่ 26 กันยายน ค.ศ. 2001 ประธานาธิบดี กลอเรีย มาคาปากัลป์ - อาโรโย ประกาศความตั้งใจของรัฐบาลฟิลิปปินส์ที่จะทำงานอย่างใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกาในการสนับสนุนหน่วยสืบราชการลับของสหรัฐอเมริกาการป้องกันกลุ่มก่อการร้ายเข้ามาอาศัยและการป้องกันการไหลของเงินทุนไปยังกลุ่มก่อการร้ายผ่านฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์ยังคงประสบปัญหาการก่อความไม่สงบ และปัญหาการเรียกค่าไถ่จากกบฏอาบูซายาฟ (Abu Sayyaf Group - ASG) ซึ่งเป็นกลุ่มก่อการร้ายในฟิลิปปินส์ที่ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1991 แยกมาจากกลุ่มแนวหน้าเสรีแห่งชาติโมโร (Moro National Liberation Front - MNLF) โดยไม่มีที่ตั้งชัดเจน แต่มีการปฏิบัติการในแถบตอนใต้ของฟิลิปปินส์ และเริ่มมีการเคลื่อนไหวออกนอกพื้นที่ครั้งแรกในช่วงปี ค.ศ. 2000 โดยการลักพาตัวนักท่องเที่ยว จำนวน 21 คน ในหมู่เกาะสิพาดาน ที่ผ่านมาความเคลื่อนไหวของกลุ่มอาบูซายาฟจะเป็นการลักพาตัว การโจมตีโดยใช้อาวุธและการวางระเบิดในพื้นที่ต่างๆ ในฟิลิปปินส์ ในช่วงปี ค.ศ. 2002 - 2005 มีการลักพาตัวจำนวน 48 ครั้ง การใช้อาวุธปืนโจมตีหรือก่อเหตุจำนวน 90 ครั้ง และมีการวางระเบิดจำนวน 23 ครั้ง[22]

กลุ่มอาบูซายาฟเป็นกลุ่มอิสลามซุนนีที่มีวัตถุประสงค์ที่จะจัดตั้งรัฐอิสลาม ซึ่งคล้ายกับกลุ่มตาลิบันในอัฟกานิสถาน จึงมีความสัมพันธ์อันแนบแน่นกับกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะ (Al Qaeda) โดยมีการสร้างค่ายฝึกฝนสมาชิกในตอนใต้ของประเทศฟิลิปปินส์เลียนแบบกลุ่มอัลกออิดะ และมีจำนวนสมาชิกเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี ค.ศ. 2001 มีสมาชิกประมาณ 1,200 คน นอกจากนี้ยังพบว่ามีการติดต่อสัมพันธ์เป็นเครือข่ายกับกลุ่มก่อการร้ายอื่นในฟิลิปินส์ ได้แก่ กลุ่มโมโร และกลุ่มก่อการร้ายในอินโดนีเซีย คือ เจมาห์ อิสลามิยาห์ (Jemaah Isalamiyah) กลุ่มอาบูซายาฟ เป็นกลุ่มหัวรุนแรงที่มีการใช้อาวุธร้ายแรงในการปฏิบัติการ โดยอาศัยการลักพาตัวแลกค่าไถ่เป็นวิธีการในการหาเงินทุนสนับสนุนในการซื้ออาวุธเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติการจัดตั้งดินแดนรัฐอิสลาม

ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง ธันวาคม ค.ศ.2017 องค์การก่อการร้ายที่เติบโตในฟิลิปปินส์ประกาศตนสนับสนุนกลุ่มไอเอส (Islamic State of Iraq and Syria - ISIS) ซึ่งรวมถึงสมาชิกของกลุ่มอาบูซายาฟ (Abu Sayyaf Group - ASG) กลุ่มดาว์ลาห์ อิสลามิยาห์ ลานาว (Dawlah Islamiyah Lanao) หรือเรียกว่ากลุ่มเมาตา (Maute Group) และกลุ่มหัวรุนแรงสุดโต่งขนาดเล็กอื่นๆ ได้ยึดเมืองมาราวี ในภูมิภาคมินดาเนา การยึดครองพื้นที่ดังกล่าวของกลุ่มกบฏทำให้ประธานาธิบดีดูแตร์เต ประกาศกฎอัยการศึกเหนือพื้นที่ของภูมิภาคมินดาเนาทั้งหมด ซึ่งเป็นพื้นที่ครอบคลุมหนึ่งในสามของประเทศ กองกำลังด้านความมั่นคงได้เข้ากวาดล้างและกำจัดผู้นำของกลุ่มก่อการร้ายหลายคน [๒๓]

---

[22] Institute for the Study of Violent Groups, *Extremist groups: An international compilation of terrorist organizations, violent political groups, and issue-oriented militant movements*, Volume 3 (Huntsville, Texas: Office of International Criminal Justice and Institute for the Study of Violent Groups, 2006), pp. 335-340.

[23] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Philippines 2018 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23672 [2018, June 15]

เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 2017 ประธานาธิบดีดูแตร์เตประกาศปลดปล่อยเมืองมาราวี ระหว่างกล่าวปราศรัยต่อกำลังพลที่ประจำการในเมืองดังกล่าว โดยระบุว่า “สุภาพบุรุษและสุภาพสตรีทั้งหลาย ผมขอประกาศไว้ ณ ที่นี้ว่า เมืองมาราวีได้รับการปลดปล่อยจากกลุ่มก่อการร้ายแล้ว” อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่ายังคงมีการสู้รบในเมืองมาราวีอยู่ มีการยิงต่อสู้กับกลุ่มติดอาวุธประมาณ 30 คน ที่จับชาวบ้าน 20 คนไว้เป็นตัวประกัน และมีผู้ได้ยินเสียงปืนดังอยู่ในเมือง ทั้งนี้ เหตุโจมตีและบุกยึดเมืองมาราวีในครั้งนี้ทำให้หลายฝ่ายเริ่มตระหนักว่าอุดมการณ์อิสลามแบบสุดโต่งและขบวนการติดอาวุธ ได้แพร่ขยายไปบนเกาะมินดาเนาอย่างกว้างขวางและมีความรุนแรงมากกว่าที่เคยคาดการณ์กันไว้[24]

ภาพที่ 3.7.9 เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจปฏิบัติเข้ายึดพื้นที่เมืองมาราวีคืนจากกลุ่มกบฏ

ที่มา: BBC NEWS THAI, *ผู้นำฟิลิปปินส์ประกาศปลดปล่อยเมืองมาราวีจากกลุ่มติดอาวุธ, จาก* https://www.bbc.com/thai/international-41651007. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2018

1.3.5 อาชญากรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก

ผู้หญิงและเด็กเป็นกลุ่มประชากรที่มีความเปราะบาง การละเมิดที่กระทำต่อผู้หญิงและเด็กเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน รูปแบบอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือความรุนแรงทางเพศต่อผู้หญิง มีรายงานว่าการละเมิดโดยแฟนหรือบุคคลใกล้ชิด เช่น การข่มขืน ถือเป็นเรื่องธรรมดา มีผู้หญิงจำนวนน้อยมากที่เมื่อถูกข่มขืนแล้วจะแจ้งความต่อตำรวจ เมื่อการกระทำเช่นนี้ไม่ได้มีการดำเนินการตามกฎหมาย การล่วงละเมิดทางเพศและการกระทำในลักษณะเดียวกันมีแต่จะเพิ่มขึ้น จากสถิติยังพบว่าการล่วงละเมิดทางเพศโดยเฉพาะความผิดพยายามข่มขืนและอนาจาร มีแนวโน้มรุนแรงและกระทำต่อเด็กมากขึ้น ในขณะเดียวกันมีเด็กที่อยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดมากถึง

[24] BBC NEWS THAI, *ผู้นำฟิลิปปินส์ประกาศปลดปล่อยเมืองมาราวีจากกลุ่มติดอาวุธ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2018. จาก https://www.bbc.com/thai/international-41651007

2,900,000 คน เด็กเหล่านี้มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศ การค้าประเวณีเด็ก และการใช้แรงงาน และอาจตกเป็นเหยื่อในอาชญากรรมด้านอื่นๆ เช่น ถูกใช้ในการขายยาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักพาตัว[25]

รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ร่วมลงนามในการประชุมต่อต้านความรุนแรงต่อผู้หญิงของสหประชาชาติตั้งแต่ปี ค.ศ. 1986 แสดงออกถึงความพยายามอย่างแข็งขันและตั้งใจที่จะมีการส่งเสริมการแก้ปัญหาของผู้หญิง รวมทั้งความเสมอภาคทางเพศโดยเน้นนโยบายที่มีจุดมุ่งหมายที่จะขจัดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ นอกจากนี้ยังได้มีการปฏิรูปกฎหมาย จัดตั้งสถาบันและวางแผนที่จะดำเนินการป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก มีคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศ ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการบทบาทสตรีฟิลิปปินส์แห่งชาติ (National Commission on the Role of Filipino Women - NCRFW) เพื่อปกป้องสิทธิของผู้หญิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์อาชญากรรมที่มีอัตราสูง เช่น ผู้ต้องขังหญิง การค้ามนุษย์และการค้าประเวณี นอกจากนั้น ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ยังได้จัดตั้งแผนกสำหรับผู้หญิงและเด็กในสถานีตำรวจทั่วประเทศ เพื่อให้บริการพิเศษกับเหยื่อความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

ฟิลิปปินส์ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและผู้นำฝ่ายบริหาร แบ่งอำนาจการปกครองเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ฝ่ายบริหาร ประธานาธิบดีของฟิลิปปินส์มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 6 ปี และจำกัดให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียวเท่านั้น ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล บริหารราชการแผ่นดินโดยคณะรัฐมนตรี (Secretaries) ซึ่งคัดเลือกโดยคณะกรรมการเพื่อการแต่งตั้ง (Commission of Appointments) ประกอบด้วย วุฒิสมาชิก 12 คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลอีก 12 คน ประธานาธิบดีไม่มีอำนาจยุบสภา

2.1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ วุฒิสภา มีจำนวน 24 คน มาจากการเลือกตั้ง มีวาระ 6 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งได้ 2 วาระติดต่อกัน และสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวน 250 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงประมาณ 200 คน ที่เหลือเป็นสมาชิกระบบบัญชีรายชื่อของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ มีวาระ 3 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 3 วาระติดต่อกัน

---

[25] Celia V. Sanidad-Leones, *The Current Situation of Crime Associated with Urbanization: Problems Experienced and Countermeasures Initiated in the Philippines*, Op. cit., p. 137.

ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีหน้าที่พิจารณากฎหมายและข้อตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประเทศ เช่น สนธิสัญญาระหว่างประเทศ ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องกับประธานาธิบดี รวมถึงการปลดประธานาธิบดีออกจากตำแหน่งโดยรัฐสภามีอำนาจในการริเริ่มกระบวนการถอดถอน และวุฒิสมาชิกมีอำนาจสูงสุดด้วยมติ 2 ใน 3 ในการตัดสินคดีความ

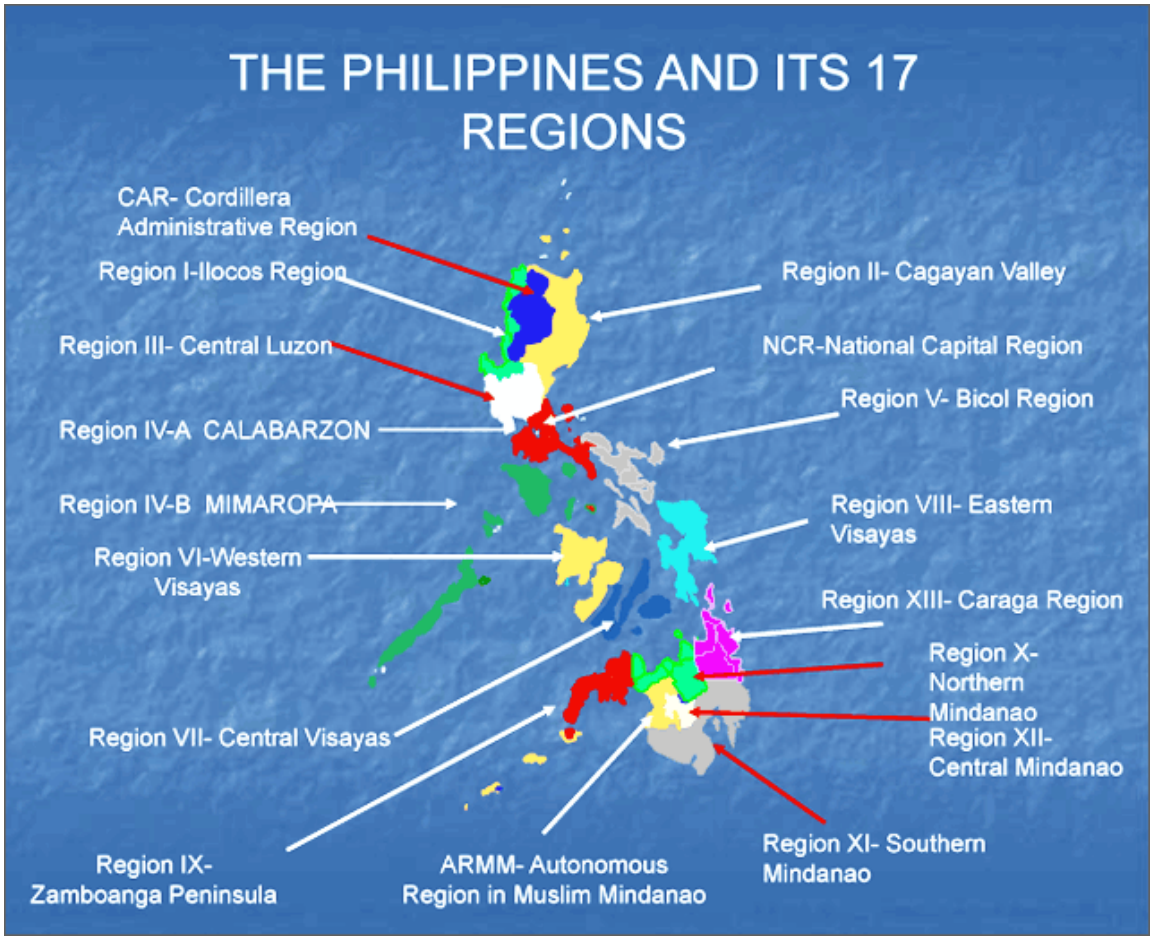
2.1.3 ฝ่ายตุลาการ มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายผ่านทางศาล ศาลของฟิลิปปินส์แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ศาลระดับท้องถิ่น ศาลระดับภูมิภาค ศาลระดับชาติ และศาลสูงสุดหรือเรียกว่า “ศาลสูง”

2.2 สถาบันทางการเมือง และหน่วยงานราชการ

ฟิลิปปินส์ มีภูมิประเทศเป็นเกาะทั้งหมด แบ่งเขตการปกครองออกเป็นเขต 17 เขต 80 จังหวัด และ 120 เมือง การปกครองในระดับท้องถิ่น มีการเลือกตั้งผู้ปกครองในทุกระดับชั้นตั้งแต่ประธานาธิบดีจนถึงผู้ปกครองท้องถิ่นในระดับบารังไก (Barangay) ซึ่งเป็นหน่วยปกครองเล็กที่สุด รัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดมีอิสระในการปกครองตนเองภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น[26] เขตการปกครอง 17 เขต ประกอบด้วย เขตนครหลวง (National Capital Region) และเขตปกครองอีก 16 เขต ตั้งอยู่ในหมู่เกาะลูซอน จำนวน 8 เขต อยู่ในหมู่เกาะวิซายาส (Visayas) จำนวน 3 เขต และหมู่เกาะมินดาเนา จำนวน 6 เขต

[26] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์*, อ้างแล้ว, หน้า 28-29.

ภาพที่ 3.7.10 แผนที่การแบ่งเขตการปกครองของฟิลิปปินส์ จำนวน 17 เขต

ที่มา : จาก http://www.asean-info.com/asean_members/philippines_politics.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2561

ประธานาธิบดีมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลท้องถิ่นและรัฐบาลท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งมีหลายระดับและเรียกชื่อหัวหน้าผู้ปกครองท้องถิ่น ดังนี้

- ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้บริหารจังหวัด (Provinces = Governors)
- นายกเทศมนตรีนคร เป็นผู้บริหารเมือง (Cities = Mayor)
- นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง เป็นผู้บริหารเทศบาล (Municipalities = Mayor)
- กัปตันบารังไกย์ เป็นผู้บริหารหมู่บ้าน (Barangay = Barangay Captains)

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และงานตำรวจในฟิลิปปินส์ ได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน ค.ศ. 1898 เมื่อมีการก่อตั้งกรมตำรวจและกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน (Department of Police and Internal Order) โดยรัฐธรรมนูญของคณะรัฐบาลปฏิวัติภายใต้ พลเอกเอมิลิโอ อากินัลโด (Emilio Aguinaldo) ต่อมางานตำรวจของฟิลิปปินส์ มีการจัดองค์กรในลักษณะเป็นกองกำลังพลตระเวนที่รับผิดชอบพื้นที่ในแต่ละท้องถิ่น (Insular Constabulary) ซึ่งก่อตั้งเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1901 มีกัปตันเฮนรี่ ที. อัลเลน (Capt. Henry T. Allen) เป็นหัวหน้าตำรวจคนแรก กองกำลังพลตะเวน ถือได้ว่าเป็นการจัดตั้งกองกำลังผู้บุกเบิกงานตำรวจแห่งชาติในฟิลิปปินส์ โดยเป็นการจัดระบบตำรวจแบบอเมริกา[27]

ภาพที่ 3.7.11 ตำรวจฟิลิปปินส์และกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

ที่ ม า : Center for Police Strategy Management, *Brief Background of the PNP* [Online]. Available from: https://cpsm.ph/pnp-history.xml [2015, November 2]

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1902 กรมตำรวจเปลี่ยนชื่อเป็นตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ตั้งแต่นั้นมาตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ได้ถูกปรับเปลี่ยนองค์กรอีกหลายครั้ง เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและความต้องการของประเทศ ในปี ค.ศ. 1950 ตำรวจฟิลิปปินส์กลายเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพฟิลิปปินส์ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งบริหารฉบับที่ 389 หลังจากนั้นมีการบูรณาการในการรักษาความสงบเรียบร้อย

[27] Center for Police Strategy Management, *Brief Background of the PNP* [Online]. Available from: https://cpsm.ph/pnp-history.xml [2015, November 2]

ภายในประเทศและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยรวมหน่วยตำรวจท้องถิ่นกับหน่วยงานบูรณาการตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรเดียวกัน คือ กองกำลังพลตระเวนแห่งฟิลิปปินส์บูรณาการตำรวจแห่งชาติ (Philippine Constabulary Integrated National Police) เรียกโดยย่อว่า PC/INP ตามคำสั่งประธานาธิบดีที่ 765 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1975[28] ถือเป็นกองกำลังตำรวจของประเทศที่รวมเป็นหนึ่งเดียว หน่วยงานตำรวจท้องถิ่นที่กระจัดกระจายได้รวมกันเข้ามาเป็นกองกำลังตำรวจแห่งชาติที่เป็นหนึ่งเดียวกัน โดยมีกองกำลังพลตระเวนแห่งฟิลิปปินส์ (Philippine Constabulary) เป็นศูนย์กลาง[29]

หลังจากที่มีการปฏิวัติโดยพลังของประชาชนในปี ค.ศ. 1986 รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ประกาศให้ดำเนินการจัดตั้งกองกำลังตำรวจซึ่งเป็น “กองกำลังระดับชาติในขอบข่ายและมีลักษณะเป็นพลเรือน” ต่อมามีการตรากฎหมายรัฐบัญญัติที่ 6975 มีชื่อว่า “การจัดตั้งตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ภายใต้กระทรวงมหาดไทยและการปกครองท้องถิ่นที่มีการปรับองค์กรใหม่” (An Act Establishing the Philippine National Police under a Reorganized Department of the Interior and Local government - DILG) โดยประกาศใช้เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1990 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1991 พร้อมทั้งยกเลิก PC/INP โดยมีการคัดเลือกบุคลากรจากหน่วยงานหลักของกองทัพของฟิลิปปินส์ (Armed Forces of the Philippines) เช่น หน่วยกำลังความมั่นคงทางอากาศฟิลิปปินส์ (Philippines Air Force Security Command) หน่วยป้องกันชายฝั่งฟิลิปปินส์ (Philippines Coast Guard) กองทัพเรือฟิลิปปินส์ (Philippines Navy) และกองทัพบกฟิลิปปินส์ (Philippines Army) เพื่อมาเป็นกองกำลังตำรวจแห่งชาติ

เพื่อทำให้ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์มีความเข้มแข็ง เป็นกองกำลังตำรวจที่มีประสิทธิภาพและมุ่งเน้นการบริการต่อชุมชน รวมทั้งสามารถรองรับนโยบายของรัฐบาลได้ดียิ่งขึ้น จึงมีการตรากฎหมายเรียกว่า “กฎหมายการปฏิรูปตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และปรับองค์กร ค.ศ. 1998” (PNP Reform and the Reorganization Act of 1998) เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 มีการปรับโครงสร้างองค์กรของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บังคับใช้กฎหมาย ป้องกันและควบคุมอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยภายในและสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของประชาชนโดยการสนับสนุนของชุมชน[30] การปฏิรูปตำรวจของฟิลิปปินส์ครั้งนี้ มีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญ คือ ทำให้ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ อยู่ภายใต้การควบคุมในด้านการบริหารและการกำกับดูแลด้านการปฏิบัติจากคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ (National Police Commission - NAPOLCOM) ซึ่งเป็นหน่วยงาน

---

[28] Center for Police Strategy Management, *Brief Background of the PNP* [Online]. Available from: https://cpsm.ph/pnp-history.xml [2015, November 2]

[29] *Philippine Constabulary* [Online]. Available from: http://www.officialgazette.gov.ph/featured/about-the-pnp/ [2015, November 2]

[30] Center for Police Strategy Management, *Brief Background of the PNP* [Online]. Available from: https://cpsm.ph/pnp-history.xml [2015, November 2]

ที่อยู่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ[31]

3.2 รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippines National Police - PNP) เป็นหน่วยงานที่ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น (Department of the Interior and Local Government) โดยมีคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ (National Police Commission - NAPOLCOM) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นประธานกรรมการ ทำหน้าที่บริหารและควบคุมกำกับดูแลตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

คณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ยังมีหน้าที่ในการบริหารการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Entrance Examinations) การสืบสวนสอบสวนกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจขาดคุณสมบัติ รวมทั้งการจัดการทดสอบสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น (PNP Promotional Examinations) และบทบาทหน้าที่ด้านการส่งเสริมให้เกิดความเห็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน[32]

ภาพที่ 3.7.12 ตราประจำตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

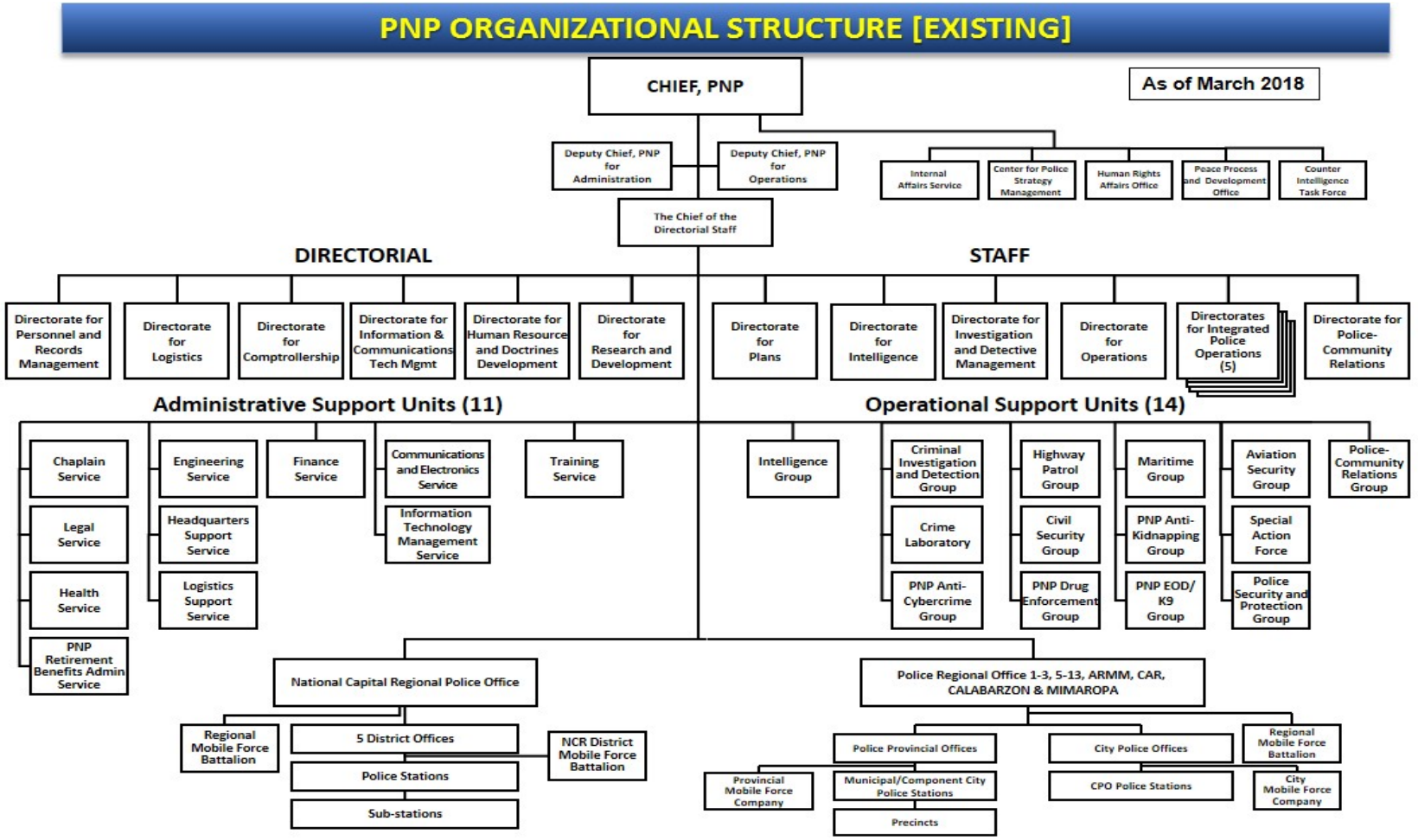

ที่มา: ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/philippine-national-police [2018, June 15]

[31] National Police Commission [Online]. Available from: http://www.officialgazette.gov.ph/featured/about-the-pnp/ [2018, June 15]

[32] National Police Commission [Online]. Available from: http://www.napolcom.gov.ph/index.php [2018, July 10]

แผนภูมิที่ 3.7.1 โครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

โครงสร้างองค์กรของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แบ่งหน่วยงานออกเป็นดังนี้

3.2.1 ส่วนบังคับบัญชาตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (The PNP Command Group) ขึ้นกับหัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Chief PNP) ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการและกำกับดูแลตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ส่วนบังคับบัญชาประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงรองจากหัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้แก่

1) รองหัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Deputy Chief PNP) ฝ่ายบริหารงาน จำนวน 1 นาย

2) รองหัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Deputy Chief PNP) ฝ่ายปฏิบัติการ จำนวน 1 นาย

3) หัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหารสูงสุด (The Chief of the Directorial Staff) ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ เป็นผู้ประสานงาน ตรวจสอบ กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายอำนวยการด้านต่างๆ และหัวหน้าหน่วยงานของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ

3.2.2 หน่วยงานที่ขึ้นตรงกับหัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้แก่

1) หน่วยบริการกิจการภายใน (The Internal Affairs Service - IAS) มีจเรตำรวจแห่งชาติ (Inspector General) หนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเหลือหัวหน้าตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้มั่นใจในความพร้อมต่อการปฏิบัติหน้าที่และสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์

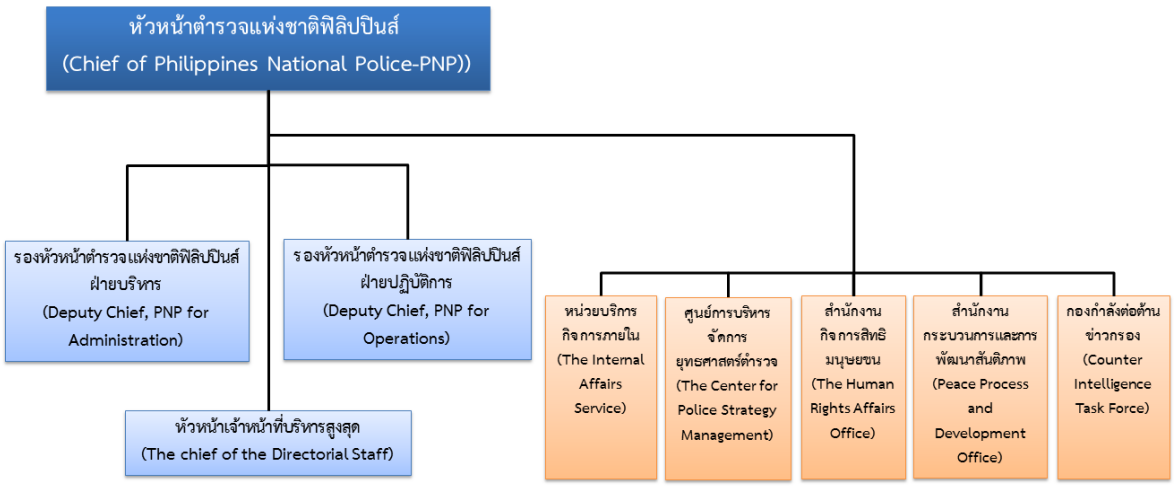
2) ศูนย์การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ตำรวจ (The Center for Police Strategy Management - CPSM) ทำหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยความสะดวกของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ในการปฏิบัติงานร่วมกันและการบูรณาการกระบวนการบริหารจัดการด้านยุทธศาสตร์ทั้งหมด สนับสนุนการดำเนินการด้านยุทธศาสตร์และการปลูกฝังวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นยุทธศาสตร์ในองค์กร

3) สำนักงานกิจการสิทธิมนุษยชน (The Human Rights Affairs Office - HRAO) มีเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรอาวุโสท่านหนึ่งเป็นหัวหน้า ทำหน้าหน้าที่เป็นผู้บริหารจัดการ กำกับดูแลการนำนโยบายหรือแนวทางเกี่ยวกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนไปสู่การปฏิบัติ

4) สำนักงานกระบวนการและการพัฒนาสันติภาพ (Peace Process and Development Office)

5) กองกำลังต่อต้านข่าวกรอง (Counter Intelligence Task Force)

แผนภูมิที่ 3.7.2 โครงสร้างองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ส่วนบังคับบัญชาและหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับหัวหน้าตำรวจแห่งชาติ

ที่มา: ปรับปรุงจาก Philippine National Police, *Organizational Structure* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/about-us/organizational-structure [2018, July 10]

3.2.3 ส่วนอำนวยการ (The Directorial Staff) ประกอบด้วย 16 หน่วย ในแต่ละหน่วยมีผู้อำนวยการ มีอำนาจหน้าที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่างๆ ดังนี้

1) หน่วยบริหารงานบุคคลและข้อมูล (The Directorate for Personnel and Records Management - DPRM) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคลากรพลเรือนของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

2) หน่วยส่งกำลังบำรุง (The Directorate for Logistics - DL) ทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งเป็นความต้องการในการปฏิบัติของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

3) หน่วยการควบคุม (The Directorate for Comptrollership - DC) ทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรด้านการเงิน

4) หน่วยบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (The Directorate for Information and Communications Technology Management - DICTM) ทำหน้าที่บูรณาการและสร้างมาตรฐานของระบบและทรัพยากรด้านข้อมูลสารสนเทศของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่อง

5) หน่วยทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาจิตใจ (The Directorate for Human Resource and Doctrine Development - DHRDD) ทำหน้าที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาด้านจิตใจ

6) หน่วยวิจัยและพัฒนา (The Directorate for Research and Development - DRD) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการทดสอบและประเมินโครงการ

7) หน่วยแผนงาน (The Directorate for Plans - DPL) ทำหน้าที่วางแผนและจัดทำโครงการการปฏิบัติของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ในเชิงยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่เป็นผู้แทนตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ในกิจการระหว่างประเทศและกับองค์กรระหว่างประเทศ เกี่ยวกับสันติภาพและความสงบเรียบร้อย

8) หน่วยการข่าว (The Directorate for Intelligence - DI) ทำหน้าที่บริหารจัดการในด้านการรวบรวม จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร โดยการบริหารจัดการด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกิจกรรมการต่อต้านข่าวกรองของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ประสานงานชาวต่างประเทศที่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับหัวหน้าตำรวจแห่งชาติ

9) หน่วยบริหารจัดการการสืบสวนสอบสวน (The Directorate for Investigation and Detective Management - DIDM) ทำหน้าที่ปฏิบัติงานร่วม ควบคุม กำกับดูแลกิจกรรมเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนทั้งหมด

10) หน่วยปฏิบัติการ (The Directorate for Operations - DO) ทำหน้าที่สั่งการ ควบคุม กำกับดูแล ประสานงานและตรวจตรากิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ เช่น การส่งกำลังไปปฏิบัติหน้าที่และการจ้างบุคลากร

11) หน่วยความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน (The Directorate for Police-Community Relations - DPCR) ทำหน้าที่กำหนดแนวทางและนำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรม แผนงาน โครงการด้านความสัมพันธ์กับชุมชน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่กำกับดูแลศูนย์ตำรวจซาลามของฟิลิปปินส์ (PNP Salaam Police Center) เพื่อดำเนินการเฝ้าติดตาม ทำงานร่วมเป็นเครือข่ายและประสานงานกับชุมชนชาวมุสลิม เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวการก่อการร้ายและความรุนแรงในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าชาวมุสลิมจะไม่ถูกเลือกปฏิบัติหรือถูกกดขี่

12) หน่วยปฏิบัติการตำรวจบูรณาการ (Directorates for Integrated Police Operations - DIPOs) จำนวน 5 หน่วยงาน ทำหน้าที่บูรณาการการปฏิบัติของหน่วยตำรวจในกลุ่มพื้นที่ต่างๆ ซึ่งมีปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจมีเอกภาพ โดยหน่วยปฏิบัติการตำรวจบูรณาการ 5 หน่วย ได้แก่

(1) มินดาเนาตะวันออก (Eastern Mindanao)

(2) มินดาเนาตะวันตก (Western Mindanao)

(3) วิซายาส (Visayas)

(4) ลูซอนใต้ (Southern Luzon)

(5) ลูซอนเหนือ (Northern Luzon)

แต่ละหน่วยได้รับมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบเพื่อกำกับ ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ในการต่อต้านอาชญากรรมอย่างบูรณาการ รักษาความมั่นคงภายใน ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย เสริมขีดความสามารถในการปฏิบัติร่วมกับกองทัพฟิลิปปินส์ และจัดให้มีระบบเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางสังคมเศรษฐกิจในภูมิภาค

3.2.4 หน่วยสนับสนุน มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ จำนวน 24 หน่วย โดย 11 หน่วย เป็นหน่วยสนับสนุนด้านบริหาร (Administration Support Unit) และเป็นหน่วยสนับสนุนด้านปฏิบัติการ (Operational Support Unit) จำนวน 14 หน่วย

หน่วยสนับสนุนด้านการบริหาร 11 หน่วย ได้แก่

1) หน่วยบริการสนับสนุนด้านส่งกำลังบำรุง (Logistics Support Service - LSS)

2) หน่วยบริการด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Management Service (ITMS)

3) หน่วยบริการด้านการเงิน (Finance Service - FS)

4) หน่วยบริการด้านสุขภาพ (Health Service - HS)

5) หน่วยบริการด้านการติดต่อสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์ (Communications and Electronics Service - CES)

6) หน่วยบริการอนุศาสนาจารย์ (Chaplain Service - CHS)

7) หน่วยบริการกฎหมาย (Legal Service - LS)

8) หน่วยบริการสนับสนุนกองบัญชาการ (Headquarters Support Service - HSS)

9) หน่วยบริการวิศวกรรม (Engineering Service - ES)

10) หน่วยบริการฝึกอบรม (Training Service - TS)

11) หน่วยบริการเกษียณและการบริหารผลประโยชน์ (PNP Retirement and Benefits Administration Service - PRBS)

หน่วยสนับสนุนด้านปฏิบัติการ จำนวน 14 หน่วย ได้แก่

1) กลุ่มงานการข่าว (Intelligence Group - IG) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานด้านการข่าวและปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

2) กลุ่มงานสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (Criminal Investigation and Detection Group - CIDG) ทำหน้าที่เฝ้าติดตาม สืบสวนสอบสวน ดำเนินคดีอาชญากรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมอื่นที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก และกระทำผิดโดยอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะและมีลักษณะเป็นองค์การ รวมทั้งการควบคุมอาชญากรรมองค์การ คดีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ผู้กระทำผิดกฎหมายพิเศษ เช่น การจี้เครื่องบิน การลักรถ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3) ห้องปฏิบัติการด้านอาชญากรรม (Crime Laboratory - CL) รับผิดชอบช่วยเหลือและสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์และเทคนิค สนับสนุนการสืบสวน แก่ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และหน่วยงานด้านการสืบสวนอื่นๆ นอกจากนี้ ยังจัดการทดสอบทางห้องปฏิบัติการ ประเมินและระบุถึงวัตถุพยานที่เก็บรวบรวมมาจากที่เกิดเหตุคดีอาชญากรรม โดยเน้นลักษณะทางการแพทย์ ชีววิทยาและทางกายภาพ

4) กลุ่มต่อต้านอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (PNP Anti-Cybercrime Group (PNP - ACG) รับผิดชอบนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ไปปฏิบัติและการรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

5) ตำรวจทางหลวง (Highway Patrol Group - HPG) ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับการจราจร ส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในทางหลวง ยกระดับความสำนึกด้านความปลอดภัยในการจราจรผ่านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิศวกรรมความปลอดภัยจราจร การให้การศึกษาด้านความปลอดภัยจราจร และหน้าที่การบังคับใช้กฎหมายจราจร การพัฒนาการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบนทางหลวงของประเทศ ซึ่งการกระทำผิดเกี่ยวข้องกับการใช้ยานพาหนะ

6) กลุ่มรักษาความปลอดภัยเอกชน (Civil Security Group - CSG) รับผิดชอบกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมของนักสืบเอกชน พนักงานรักษาความปลอดภัย หน่วยงาน/บริษัทจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่กำกับดูแลการอนุญาตและการจดทะเบียนอาวุธปืนและวัตถุระเบิด

7) กลุ่มบังคับใช้กฎหมายด้านยาเสพติด (Drug Enforcement Group - DEG)

8) กลุ่มงานตำรวจน้ำ (Maritime Group - MG) รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมดของตำรวจเหนือพื้นที่น่านน้ำ ทะเลสาบ และแม่น้ำในพื้นที่ชายฝั่งของฟิลิปปินส์ รวมทั้งท่าน้ำและท่าเรือและเกาะขนาดเล็ก

9) กลุ่มต่อต้านการลักพาตัว (PNP Anti-Kidnapping Group - PNP AKG) รับผิดชอบเป็นหน่วยงานของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ในการยกประเด็นปัญหาการลักพาตัวในประเทศและจัดการกับสถานการณ์จับตัวประกัน

10) กลุ่มเก็บกู้วัตถุระเบิดและสุนัขตำรวจ (EOD/K9 Group)

11) กลุ่มความมั่นคงการบิน (Aviation Security Group - AVEGROUP) ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยสนามบินทั่วประเทศ

12) กองกำลังปฏิบัติการพิเศษ (Special Action Force - SAF) เป็นกองกำลังปฏิบัติหน้าที่ต่อสู้เคลื่อนที่ หรือเป็นหน่วยสนับสนุนกองกำลังตำรวจภูมิภาค จังหวัด เทศบาลและเมือง เพื่อการควบคุมความไม่สงบเรียบร้อย ปฏิบัติการด้านความมั่นคงภายใน การปฏิบัติการช่วยเหลือตัวประกัน ค้นหาและช่วยชีวิตในภัยพิบัติธรรมชาติและสถานการณ์ฉุกเฉินของชาติ หรือปฏิบัติการพิเศษอื่นๆ เช่น การจี้เครื่องบิน การต่อต้านการก่อการร้าย เก็บกู้วัตถุระเบิด รวมทั้งหน่วยบินตำรวจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกองกำลังปฏิบัติการพิเศษ

13) กลุ่มงานความมั่นคงและการป้องกันของตำรวจ (Police Security and Protection Group - PSPG) ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญของทางราชการ บุคลากรของรัฐบาล และบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการรักษาความปลอดภัย

14) กลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน (Police Community Relations Group - PCRG) รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชนและกิจกรรมในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยของรัฐอื่นๆ ชุมชน และองค์กรอาสาสมัคร เพื่อการป้องกันอาชญากรรมและรักษาสภาวะแวดล้อมให้ปลอดภัยและสงบเรียบร้อย

3.2.5 หน่วยปฏิบัติการพื้นที่ แบ่งออกเป็น

1) สำนักงานตำรวจนครบาลแห่งชาติ (National Capital Regional Police - NCR) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่เมืองหลวงของประเทศ คือ กรุงมะนิลา สำนักงานตำรวจนครบาลแห่งชาติ มีหน่วยงานในสังกัดและแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ ดังนี้

- กองพันเคลื่อนที่ตำรวจนครบาล (Regional Mobile Force Battalion) เป็นกองกำลังที่ขึ้นตรงกับสำนักงานตำรวจนครบาลแห่งชาติ มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยภายใน โดยสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยระดับรอง

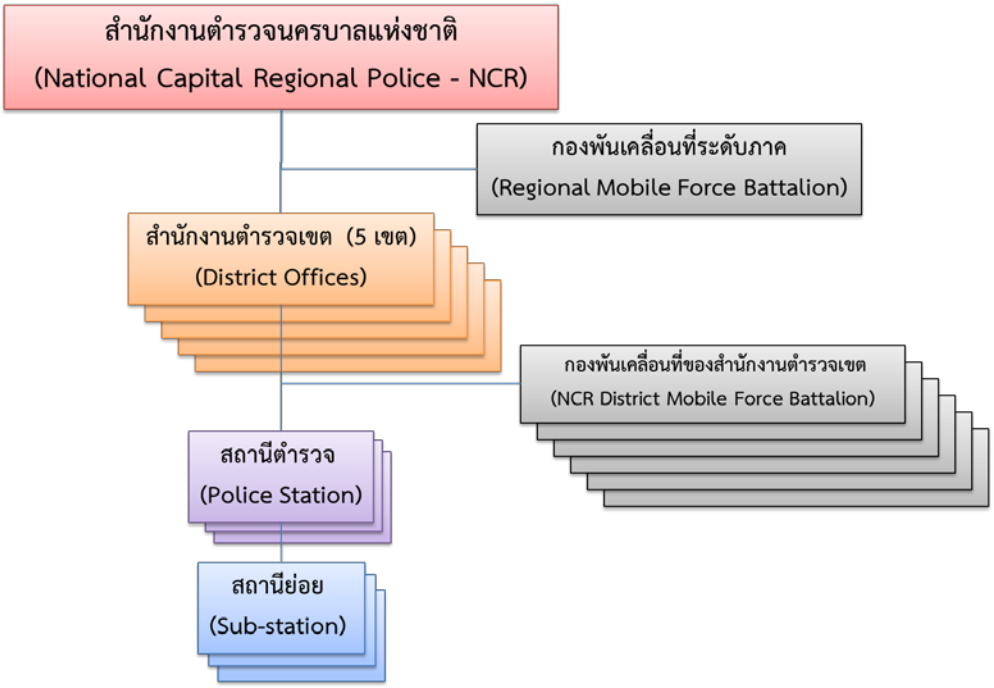
- สำนักงานตำรวจเขต (District Offices) เป็นหน่วยระดับรองลงมาจากสำนักงานตำรวจนครบาลแห่งชาติ ในกรุงมะนิลา มีจำนวน 5 สำนักงานตำรวจเขต ได้แก่ เขตตำรวจเหนือ (Northern Police District) เขตตำรวจตะวันออก (Eastern Police District) เขตตำรวจมะนิลา (Manila Police District) เขตตำรวจใต้ (Southern Police District) เขตตำรวจเมืองเกซอน (Quezon City Police District)

- กองพันเคลื่อนที่ของสำนักงานตำรวจเขต (NCR District Mobile Force Battalion) เป็นกองกำลังขึ้นตรงกับสำนักงานตำรวจเขตแต่ละแห่ง จำนวน 5 สำนักงานตำรวจเขต มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยภายใน โดยสนับสนุนการปฏิบัติของสถานีตำรวจในสังกัด

- สถานีตำรวจ (Police Station) เป็นหน่วยให้บริการประชาชนและป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่

- สถานีย่อย (Sub - station)

แผนภูมิที่ 3.7.3 โครงสร้างองค์กร สำนักงานตำรวจนครบาลแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่มา: ปรับปรุงจาก Philippine National Police, *Organizational Structure* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/about-us/organizational-structure [2018, July 10]

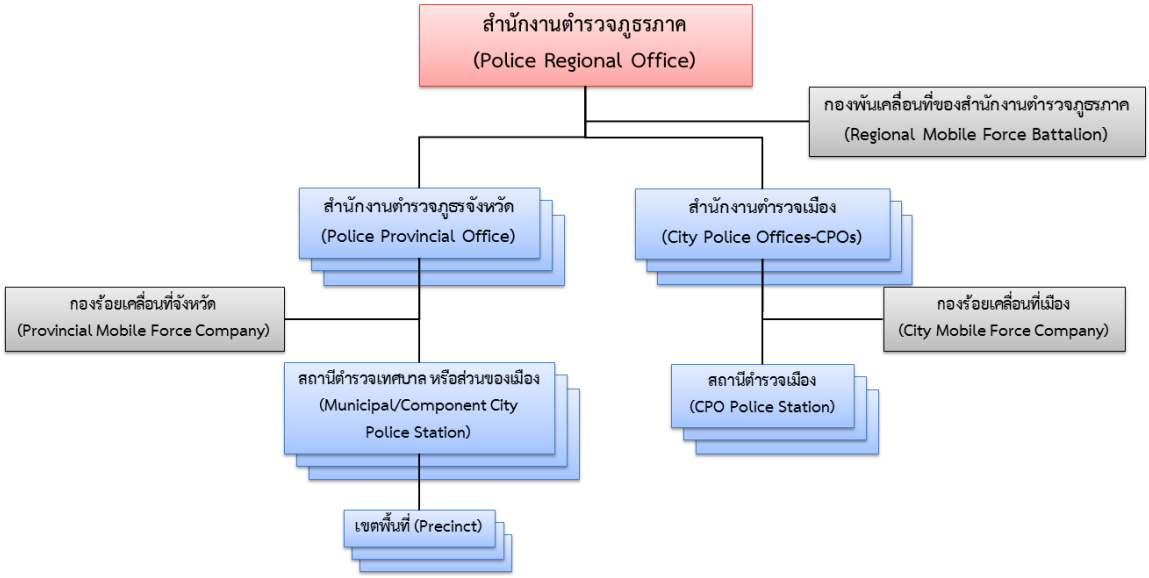
2) สำนักงานตำรวจภูธรภาค (Police Regional Office) รับผิดชอบพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่เมืองหลวง มีจำนวน 16 ภาค คือ สำนักงานตำรวจภูธรภาค 1 - 3, 5 - 13 เขตปกครองตนเองมินดาเนามุสลิม (Autonomous Region in Muslim Mindanao - ARMM) เขตบริหารคอร์ดิลเยรา (Cordillera Administrative Region - CAR) เขตคาลาบาร์โซน (CALABARZON) หรือชื่อเดิม เซาเทิร์นตากาล็อกเมนแลนด์ (เป็นเขตที่ 4 - A เดิม) เขตมีมาโรปา (MIMAROPA) หรือเซาเวสเทิร์นตากาล็อก (เป็นเขตที่ 4 - B เดิม) แต่ละสำนักงานตำรวจภูธรภาค มีหน่วยงานในสังกัดดังนี้

- กองพันเคลื่อนที่ของสำนักงานตำรวจภูธรภาค (Regional Mobile Force Battalion) ขึ้นอยู่กับแต่ละสำนักงานตำรวจภูธรภาค จำนวน 16 ภาค

- สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด (Police Provincial Office) จำนวน 80 จังหวัด ซึ่งมีหน่วยงานระดับรอง คือ กองร้อยเคลื่อนที่จังหวัด (Provincial Mobile Force Company) เป็นหน่วยที่ขึ้นกับสำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบและสนับสนุนการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ในสังกัดสำนักงานตำรวจภูธรจังหวัดมีสถานีตำรวจเทศบาลหรือเมือง (Municipal/Component City Police Station) ซึ่งแต่ละสถานีตำรวจ ก็แบ่งออกเป็นเขตพื้นที่รับผิดชอบ (Precinct)

- สำนักงานตำรวจเมือง (City Police Officer-CPOs) จำนวน 20 เมือง ซึ่งเป็นเมืองที่เป็นเอกเทศและมีความเจริญและมีฐานะเทียบเท่าสำนักงานตำรวจจังหวัด มีหน่วยงานระดับรอง คือ กองร้อยเคลื่อนที่เมือง (City Mobile Force Company) เป็นหน่วยที่ขึ้นกับสำนักงานตำรวจเมือง รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบและสนับสนุนการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจเมือง โดยจำนวนกำลังพลของหมวดต่างๆ ในสังกัดกองร้อยเคลื่อนที่เมือง ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ด้านความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัดแต่ละแห่ง และมีสถานีตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจเมือง (CPO Police Station) เป็นหน่วยให้บริการประชาชนในระดับพื้นที่

แผนภูมิที่ 3.7.4 โครงสร้างองค์กร สำนักงานตำรวจภูธรภาค ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่มา: ปรับปรุงจาก Philippine National Police, *Organizational Structure* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/about-us/organizational-structure [2018, July 10]

ทั่วประเทศฟิลิปปินส์ มีสถานีตำรวจ จำนวน 1,766 สถานี

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์มีปรัชญาในการทำงานคือ “บริการ เกียรติศักดิ์ และยุติธรรม” และค่านิยม คือ “เกรงกลัวต่อพระเจ้า ความรักชาติ ความเป็นมนุษย์ และความเป็นมิตร”[33]

[33] ข้อมูลจากการบรรยายสรุปหัวข้อ Organisational briefing, Philippine National Police เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559 ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

วิสัยทัศน์ของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ คือ “สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์จะต้องมีความสามารถสูง มีประสิทธิภาพ และมีความน่าเชื่อถือในการให้บริการ โดยจะต้องทำงานร่วมไปด้วยกันกับชุมชนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำให้ฟิลิปปินส์มีความปลอดภัยมากขึ้นในการอยู่อาศัย ทำงานและทำธุรกิจ”

พันธกิจของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ คือ บังคับใช้กฎหมาย สืบสวนสอบสวนและป้องกันอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อย และทำให้เกิดความปลอดภัยสาธารณะและความมั่นคงภายในพร้อมด้วยการสนับสนุนจากชุมชน

หน้าที่ของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีดังนี้

1) บังคับใช้กฎหมาย

2) รักษาความสงบเรียบร้อย

3) ป้องกันและสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม และนำตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

4) ใช้อำนาจตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของฟิลิปปินส์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5) ควบคุมตัวผู้ต้องหาได้ในระยะเวลาไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

6) ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาวุธปืนและวัตถุระเบิด

7) กำกับและควบคุมการฝึกอบรมและการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัยเอกชน

ภาพที่ 3.7.13 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปหัวข้อ Organisational briefing, Philippine National Police เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559 ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีกำลังพลทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 162,000 นาย และมีจำนวนเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ธุรการ (Non - Uniformed Personnel) อีกจำนวน 9,000 คน ซึ่งคิดเป็นอัตราจำนวนตำรวจต่อจำนวนประชากร ประมาณ 1:700 คน มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 ของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับความเท่าเทียมของสิทธิสตรี

ชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวน ชั้นยศใช้ระบบชื่อตำแหน่งคล้ายกับระบบของอังกฤษ

กลุ่มยศชั้นสัญญาบัตร แบ่งเป็น 9 ชั้นยศ และเทียบได้กับระบบชั้นยศแบบทหาร ดังนี้

1) อธิบดี (Director General) เทียบได้กับ พลเอก (General)
2) รองอธิบดี (Deputy Director General) เทียบได้กับ พลโท (Lieutenant General)
3) ผู้อำนวยการ (Director) เทียบได้กับ พลตรี (Major General)
4) ผู้กำกับการสูงสุด (Chief Superintendent) เทียบได้กับ พลจัตวา (Brigadier General)
5) ผู้กำกับการอาวุโส (Senior Superintendent) เทียบได้กับ พันเอก (Colonel)
6) ผู้กำกับการ (Superintendent) เทียบได้กับ พันโท (Lieutenant Colonel)
7) สารวัตรใหญ่ (Chief Inspector) เทียบได้กับ พันตรี (Major)
8) สารวัตรอาวุโส (Senior Inspector) เทียบได้กับ ร้อยเอก (Captain)
9) สารวัตร (Inspector) เทียบได้กับ ร้อยตรี/ร้อยโท (1st and 2nd Lieutenants)

ภาพที่ 3.7.14 เครื่องหมายยศชั้นสัญญาบัตรเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์เทียบกับชั้นยศแบบทหาร

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปหัวข้อ Organisational briefing, Philippine National Police เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559 ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

กลุ่มยศชั้นประทวน แบ่งเป็น 7 ชั้นยศ คือ

1) เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส 4 (Senior Police Officer IV) เทียบได้กับ จ่าสิบเอก (Master Sergeant)

2) เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส 3 (Senior Police Officer III) เทียบได้กับ จ่าสิบโท (Technical Sergeant)

3) เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส 2 (Senior Police Officer II) เทียบได้กับ จ่าสิบตรี (Staff Sergeant)

4) เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส 1 (Senior Police Officer I) เทียบได้กับ สิบเอก (Sergeant)

5) เจ้าหน้าที่ตำรวจ 3 (Police Officer III) เทียบได้กับ สิบโท (Corporal)

6) เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 (Police Officer II) เทียบได้กับ สิบตรี (Private First Class)

7) เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 (Police Officer I) เทียบได้กับ พลทหาร (Private)

ภาพที่ 3.7.15 เครื่องหมายยศชั้นประทวนเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์เทียบกับชั้นยศแบบทหาร

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปหัวข้อ Organisational briefing, Philippine National Police เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559 ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

เงินเดือนเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 2018 รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้อนุมัติให้เพิ่มเงินเดือนให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในทุกชั้นยศ โดยเริ่มมีผลใช้บังคับหลังจากประธานาธิบดีดูแตร์เต ได้ลงนามในมติร่วมหมายเลข 1 (Joint Resolution No. 1) เพื่อเพิ่มเงินเดือนให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในเครื่องแบบในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 (Police Officer 1 - PO1) ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ระดับล่างสุด อัตราเงินเดือนเดิม 14,834 เปโซ (ประมาณ 9,274 บาท) อัตราเงินเดือนใหม่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 100 คือ 29,668 เปโซ (ประมาณ 18,548 บาท) ส่วนหัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีชั้นยศคืออธิบดี (Director General) อัตราเงินเดือนเดิม 67,500 เปโซ (ประมาณ 42,200 บาท) อัตราเงินเดือนใหม่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 79 คือ 121,143 เปโซ (ประมาณ 75,740บาท) การเพิ่มขึ้นของเงินเดือน มิได้มีอัตราการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 100 ในทุกชั้นยศ และอัตราส่วนการเพิ่มขึ้นจะลดลงในชั้นยศที่สูงขึ้น เนื่องจากรัฐบาลได้จัดลำดับความสำคัญของการขึ้นเงินเดือนให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับล่างสุด ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนทุกชั้นยศ เฉลี่ยที่ร้อยละ 58.7[34]

นอกจากนี้ยังมีเงินค่าตอบแทนอื่นๆ สำหรับเจ้าหน้าที่ในเครื่องแบบซึ่งจะได้รับเพิ่มขึ้น เช่น ค่าตอบแทนอายุยืน ค่าตอบแทนการบิน ค่าตอบแทนปฏิบัติการในทะเล ค่าตอบแทนปฏิบัติหน้าที่วิทยากร เป็นต้น การขึ้นเงินเดือนและค่าตอบแทนเพื่อมุ่งหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ในเครื่องแบบต่างๆ จะมีค่าตอบแทนอย่างเพียงพอ และหวังว่าจะหยุดหรือลดปัญหาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับล่าง

ตารางที่ 3.7.4 อัตราเงินเดือนเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ ปรับใหม่เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 2018 เปรียบเทียบกับอัตราเงินเดือนเดิม

ชั้นยศ	ฐานเงินเดือนเดิม (เปโซ)	ฐานเงินเดือนใหม่ (เปโซ)	จำนวนเงินที่เพิ่ม (เปโซ)	ร้อยละที่เพิ่ม (เปโซ)
จนท.ตำรวจ 1 (PO1)	14,834	29,668	14,834	100
จนท.ตำรวจ 2 (PO2)	16,934	30,867	13,993	82
จนท.ตำรวจ 3 (PO3)	18,655	32,114	13,449	72
จนท.ตำรวจอาวุโส 1 (SPO1)	21,771	33,411	11,640	53
จนท.ตำรวจอาวุโส 2 (SPO2)	23,513	34,079	10,566	45
จนท.ตำรวจอาวุโส 3 (SPO3)	25,394	34,761	9,367	37
จนท.ตำรวจอาวุโส 4 (SPO4)	27,425	35,456	8,031	29
สารวัตร (PINSP)	32,341	43,685	11,344	35
สารวัตรอาวุโส (PSINSP)	35,312	49,801	14,489	41
สารวัตรใหญ่ (PCINSP)	37,313	54799	17486	47
ผู้กำกับการ (PSUPT)	40,298	61375	21077	52

[34] Maan Macapagal, ABS-CBN News, *Police officers to receive pay hike this month* [Online]. Available from: http://news.abs-cbn.com/news/01/11/18/police-officers-to-receive-pay-hike-this-month [2018, July 23]

ชั้นยศ	ฐานเงินเดือนเดิม (เปโซ)	ฐานเงินเดือนใหม่ (เปโซ)	จำนวนเงินที่เพิ่ม (เปโซ)	ร้อยละที่เพิ่ม (เปโซ)
ผู้กำกับการอาวุโส (PSSUPT)	43,521	68740	25219	58
ผู้กำกับการสูงสุด (PCSUPT)	47002	76989	29986	64
ผู้อำนวยการ (PDIR)	50763	86228	35464	70
รองอธิบดี (PDDG)	59210	108164	46953	79
อธิบดี (PDG)	67500	121143	53643	79

ที่มา: Pathricia Ann V. Roxas, Inquirer.net, Cops' Jan. 15 payroll to reflect up to 100% wage increase [Online]. Available from: http://newsinfo.inquirer.net/959278/cops-jan-15-payroll-to-reflect-up-to-100-wage-increase [2018, July 23]

ชุดเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์จะสวมเครื่องแบบ 3 ประเภท โดยแบ่งเป็นดังนี้

1) เครื่องแบบประเภทเอ (A) เป็นชุดสีกรมท่าทั้งเสื้อและกางเกงหรือกระโปรง โดยเสื้อจะเป็นเสื้อแขนสั้น เป็นเครื่องแบบเฉพาะตำรวจชั้นสัญญาบัตรเท่านั้น มีลักษณะเป็นทางการมากกว่าประเภทอื่น จึงมักจะใช้สำหรับเข้าร่วมประชุมหรือเข้าร่วมพิธีที่สำคัญ นอกจากนี้ผู้ที่สวมเครื่องแบบนี้เป็นประจำ มักจะเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่ด้านอำนวยการ

ภาพที่ 3.7.16 แสดงภาพชุดเครื่องแบบของตำรวจประเภทเอ (A) ในฟิลิปปินส์

ที่มา: Philippine National Police, *PNP Uniform* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/resources/pnp-uniform# [2018, July 13]

2) เครื่องแบบประเภทบี (B) กางเกงหรือกระโปรงจะเป็นสีกรมท่า ส่วนเสื้อจะเป็นเสื้อแขนสั้นสีฟ้าเทา ใช้ได้ทั้งตำรวจชั้นประทวนและชั้นสัญญาบัตร โดยนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรมักจะใส่ชุดนี้ในขณะที่ออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่

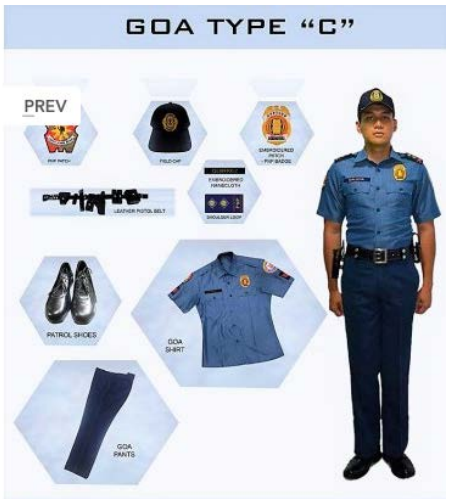
ภาพที่ 3.7.17 แสดงภาพชุดเครื่องแบบของตำรวจประเภทบี (B) ในฟิลิปปินส์

ที่มา: Philippine National Police, *PNP Uniform* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/resources/pnp-uniform# [2018, July 13]

3) เครื่องแบบประเภทซี (C) กางเกงหรือกระโปรงและเสื้อจะเป็นสีฟ้าเทาทั้งชุด และใช้ได้ทั้งตำรวจชั้นประทวนและชั้นสัญญาบัตร โดยเสื้อจะเป็นเสื้อแขนสั้น ใช้สำหรับการออกตรวจพื้นที่

ภาพที่ 3.7.18 แสดงภาพชุดเครื่องแบบของตำรวจประเภทซี (C) ในฟิลิปปินส์

ที่มา: Philippine National Police, *PNP Uniform* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/resources/pnp-uniform# [2018, July 13]

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

3.3.2.1 การสรรหาและคัดเลือกตำรวจ จำนวนการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นตำรวจ ในแต่ละปีจะขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละภูมิภาคที่จะเสนอความต้องการมาที่ส่วนกลางและงบประมาณที่มีในแต่ละปี ซึ่งการรับสมัครและคัดเลือกตำรวจทุกครั้ง จะต้องรับผู้หญิงในสัดส่วนร้อยละ 10 ของจำนวนทั้งหมด ในการคัดเลือกมีการกำหนดคุณสมบัติตามกฎหมายแห่งสาธารณรัฐ หมายเลข 6975 (Republic Act No. 6975) ดังนี้[35]

1) เป็นพลเมืองฟิลิปปินส์

2) มีพฤติกรรมและศีลธรรมอันดี

3) ผ่านการทดสอบด้านจิตวิทยา ทดสอบพละ ตรวจสุขภาพ ทันตกรรม และตรวจสารเสพติด ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานบริการสุขภาพและห้องปฏิบัติการอาชญากรรม ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ หรือโรงพยาบาลของรัฐที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการตรวจสุขภาพและจิตวิทยาสำหรับผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้ง ซึ่งคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติให้การรับรอง

4) มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

5) มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการตำรวจแห่งชาติกำหนด

6) ไม่เคยถูกปลดออกจากการรับราชการทหาร หรือขาดราชการหรือถูกให้ออกจากตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งหน้าที่ทางพลเรือนในหน่วยงานของรัฐบาล

7) ไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีอาญาในศาล รวมทั้งในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (Office of Ombudsman) หรือคดีทางปกครองในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่แล้ว

8) ไม่เคยถูกพิพากษาลงโทษถึงที่สุดในความผิดอาญา หรืออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอันเลวร้าย

9) เพศชายมีส่วนสูงอย่างน้อย 1.62 เมตร เพศหญิงมีส่วนสูงอย่างน้อย 1.57 เมตร

10) มีน้ำหนักไม่มากหรือน้อยกว่า 5 กิโลกรัม ตามเกณฑ์มาตรฐานตามเพศ อายุ และความสูง

11) มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี

การจัดการทดสอบและคัดเลือก ดำเนินการโดยคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการสรรหา การคัดเลือกและบรรจุเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ โดยปกติจะมีการเปิดรับสมัครและคัดเลือก ปีละ 1 ครั้ง ผู้ที่ต้องการรับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องสมัครสอบทางออนไลน์ การเข้ามาเป็นตำรวจจะเริ่มต้นเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 หรือ PO1 บุคคลที่ผ่านการสอบคัดเลือกแล้วต้องเข้ารับการฝึกอบรมระยะเวลา 1 ปี โดยแบ่งเป็นเรียนภาควิชาการระยะเวลา 6 เดือน และฝึกภาคสนามอีกระยะเวลา 6 เดือน

---

[35] National Police Commission Memorandum Circular No. 2007-009 [Online]. Available from: http://www.napolcom.gov.ph/images/pdf/mc%202007-009.pdf [2018, July 24]

รวมทั้งก่อนที่จะออกปฏิบัติงานจริง จะต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรหน่วยปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบ (Special Counter Insurgency Operation Unit Training - SCOUT) เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในภารกิจทางทหาร รวมทั้งกลยุทธ์สำหรับการปฏิบัติการในอนาคต ไม่ว่าจะในนามกองทัพหรือในสถานีตำรวจ และเมื่อจบการฝึกอบรมแล้วผู้อำนวยการตำรวจแต่ละภูมิภาคจะเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งสำหรับผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาค ส่วนผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนกลางของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ หัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ เป็นผู้แต่งตั้ง

สำหรับผู้ที่คุณวุฒิระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และต้องการเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ สามารถสมัครเข้ารับการคัดเลือกโดยจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด หากผ่านการคัดเลือกก็จะเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

3.3.2.2 ระบบการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจฟิลิปปินส์ ระบบการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ วิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะฟิลิปปินส์ (Philippine Public Safety College - PPSC) เป็นหน่วยงานที่ให้การศึกษาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ 3 หน่วยงาน ได้แก่ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย (Bureau of Fire Protection) และกองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑ์วิทยา (Bureau of Jail Management & Penology - BJMP)

ในส่วนของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีหน่วยงานภายในที่รับผิดชอบการฝึกอบรมระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ คือ หน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP Training Service - PNPTS)

โครงสร้างการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจฟิลิปปินส์ ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.7.5 โครงสร้างระบบการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจฟิลิปปินส์

ที่ ม า : Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

วิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะฟิลิปปินส์ มีสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมอยู่ในสังกัด 6 สถาบัน ซึ่งเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภายในกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1) สถาบันฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติ (National Police Training Institute - NPTI) ซึ่งมีศูนย์ฝึกอบรมภาค (Regional Training Centers - RTCs) อยู่ในสังกัด จำนวน 18 ศูนย์ ทำหน้าที่ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจให้แก่ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ผู้อำนวยการของสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3.7.5 หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติรับผิดชอบ

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา
1.	หลักสูตรพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่ (Police Basic Recruit Course - PBRC)	6 เดือน
2.	หลักสูตรผู้นำตำรวจขั้นต้น (Police Junior Leadership Course - PJLC)	4 ½ เดือน
3.	หลักสูตรผู้นำตำรวจอาวุโส (Police Senior Leadership Course - PSLC)	3 ½ เดือน
4.	หลักสูตรผู้สมัครเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Police Officers Candidate Course (POCC)	4 ½ เดือน

ที่ ม า : Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

2) โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine National Police Academy - PNPA) รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี วิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาความปลอดภัยสาธารณะ (Bachelor of Science in Public Safety - BSPS) โดยผลิตบุคลากรให้ 3 หน่วยงาน ได้แก่ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย และกองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา ผู้อำนวยการของสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3) วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติ (National Police College-NPC) รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับสูงหรือการฝึกอบรมหลักสูตรสำหรับนักบริหาร ให้แก่ 3 หน่วยงาน ได้แก่ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย และกองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา ผู้อำนวยการของสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ จัดการศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3.7.6 หลักสูตรที่วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติรับผิดชอบ

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา
1.	ปริญญาโทสาขาการบริหารความปลอดภัยสาธารณะ (Master in Public Safety Administration - MPSA)	1 ปี
2.	หลักสูตรผู้บริหารอาวุโสเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety Officers Senior Executive Course - PSOSEC)	8 เดือน
3.	หลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยสาธารณะก้าวหน้า (Public Safety Officers Advance Course - PSOAC)	3 เดือน 3 สัปดาห์
4.	หลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยสาธารณะพื้นฐาน (Public Safety Officers Basic Course - PSOBC)	3 เดือน 3 สัปดาห์

ที่ ม า : Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

4) สถาบันฝึกอบรมการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยาแห่งชาติ (National Jail Management and Penology Training Institute - NJMPTI) ผู้อำนวยการของสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่กองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา ในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3.7.7 หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยารับผิดชอบ

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา
1.	หลักสูตรเจ้าหน้าที่เรือนจำก้าวหน้า (Jail Officers Advance Course - JOAC)	3 เดือน
2.	หลักสูตรเจ้าหน้าที่เรือนจำพื้นฐาน (Jail Officers Basic Course - JOBC)	3 เดือน
3.	หลักสูตรปรับพื้นฐานเจ้าหน้าที่เรือนจำ (Jail Officer Orientation Course - JOOC)	1 เดือน
4.	หลักสูตรผู้สมัครเจ้าหน้าที่เรือนจำ Jail Officer Candidate Course - JOCC)	4 เดือน
5.	หลักสูตรผู้นำอาวุโสเจ้าหน้าที่เรือนจำ	2 เดือน

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา
	(Jail Senior Leadership Course - JSLC)	
6.	หลักสูตรผู้นำพื้นฐานเจ้าหน้าที่เรือนจำ (Jail Junior Leadership Course - JJLC)	2 เดือน
7.	หลักสูตรพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำใหม่ (Jail Basic Recruit Course - JBRC)	4 เดือน

ที่ ม า : Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

5) สถาบันฝึกอบรมอัคคีภัยแห่งชาติ (National Fire Training Institute - NFTI) ผู้อำนวยการของสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย ในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3.7.8 หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมอัคคีภัยแห่งชาติรับผิดชอบ

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา
1.	ปริญญาโท สาขาการบริหารเหตุวิกฤติและความเสี่ยงภัยพิบัติ (Master in Crisis & Disaster Risk Management - MCDRM)	1 ปี
2.	หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงก้าวหน้า (Fire Officers Advance Course - FOAC)	3 เดือน
3.	หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงพื้นฐาน (Fire Officers Basic Course - FOBC)	3 เดือน
4.	หลักสูตรผู้สมัครเจ้าหน้าที่ดับเพลิง (Fire Officers Candidate Course - FOCC)	6 เดือน

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา
5.	หลักสูตรผู้ควบคุมการป้องกันอัคคีภัย (Fire Protection Supervisor Course - FPSC)	2 เดือน
6.	หลักสูตรพื้นฐานการดับเพลิงสำหรับเจ้าหน้าที่ใหม่ (Fire Basic Recruit Course - FBRC)	4 เดือน

ที่ ม า : Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

6) สถาบันฝึกอบรมนิติวิทยาศาสตร์ (National Forensic Science Training Institute-NFSTI) รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ 3 หน่วยงาน ได้แก่ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย และกองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา ผู้อำนวยการของสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ จัดการศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3.7.9 หลักสูตรที่สถาบันฝึกอบรมนิติวิทยาศาสตร์รับผิดชอบ

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา
1.	หลักสูตรสืบสวนและสอบสวนความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety Investigation & Detection Course - PSIDC)	4 ½ เดือน
2.	หลักสูตรสอบสวนความปลอดภัยสาธารณะด้านยาเสพติด (Public Safety Narcotics Investigation Course - PSNIC)	4 ½ เดือน
3.	หลักสูตรสอบสวนความปลอดภัยสาธารณะด้านการจราจร (Public Safety Traffic Investigation Course - PSTIC)	4 ½ เดือน

ที่ ม า : Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

โครงสร้างองค์กรของวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะฟิลิปปินส์ ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.7.6 โครงสร้างองค์กรของวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะฟิลิปปินส์

ที่มา: ปรับปรุงจาก Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippines National Police Academy - PNPA)

โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ อยู่ภายใต้การดูแลของวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะ ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ. 1977 ทำหน้าที่ให้การศึกษาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานดับเพลิง ต่อมาในปี ค.ศ. 1978 รับนักเรียนนายร้อยจำนวน 50 คน และในปี ค.ศ. 1980 มีผู้จบการศึกษาและได้รับปริญญาตรีด้านความปลอดภัยสาธารณะ จำนวน 45 คน ถือว่าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่นแรก เรียกว่า รุ่นมาฮาร์ลิกา ปี ค.ศ. 1980 (Maharlika Class of 1980) โดยต่อมาในปี ค.ศ. 1990 ได้เปลี่ยนสังกัดจากภายใต้การดูแลของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มาอยู่ภายใต้สังกัดวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะ ทำหน้าที่ในการฝึกอบรมนักเรียนนายร้อยเพื่อเป็นบุคลากรในสังกัดตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย และกองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้รับนักเรียนนายร้อยหญิงครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1993 ตามกฎหมายแห่งสาธารณรัฐ

หมายเลข 7192 (RA 7192) มีที่ตั้งอยู่ที่แคมป์นายพลมาเรียโน เอ็น คาสทาเนดา (Camp General Mariano N. Castañeda) เขตเทศบาลสิลัง (Silang) จังหวัดคาวิเต (Cavite) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994

ภาพที่ 3.7.19 การแสดงการฝึกประกอบอาวุธและดนตรี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์

ที่ ม า : Presentation Philippines National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda Silang, Cavite, 26 June 2016.

โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีคำขวัญว่า “เรียนวันนี้ เพื่อเป็นผู้นำในวันหน้า” (To learn today, to lead tomorrow) และกำหนดค่านิยมว่า “ยุติธรรม (Justice) ซื่อสัตย์ (Integrity) บริการ (Service)” การปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ มีการปลูกฝังระบบเกียรติศักดิ์ (Cadet Honor Code) ซึ่งยึดหลักการว่า “พวกเรานักเรียนนายร้อยจะไม่โกหก หลอกลวง ขโมย และจะไม่ยอมให้ผู้อื่นทำเช่นนั้น”

หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์เป็นหลักสูตรเทียบเท่ามหาวิทยาลัย มีการเรียนการสอน 4 ปี โดยผู้ที่จบการศึกษาจะได้รับปริญญาตรีด้านความปลอดภัยสาธารณะ (Bachelor of Science in Public Safety - BSPS) และบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ใน 3 หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น หากเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจบรรจุในชั้นยศระดับสารวัตร (Inspector) หรือเทียบเท่านายตำรวจสัญญาบัตร คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีดังนี้

1) เป็นพลเมืองฟิลิปปินส์โดยกำเนิด

2) มีบุคลิกลักษณะทางศีลธรรมดี

3) เพศชายหรือหญิง โสดและไม่มีภาระการเงินกับครอบครัว

4) อายุ 18 - 22 ปี

5) เพศชาย มีส่วนสูงไม่น้อยกว่า 5 ฟุต 4 นิ้ว (162.5 เซนติเมตร) และเพศหญิงสูงไม่น้อยกว่า 5 ฟุต 2 นิ้ว (157.5 เซนติเมตร)

6) มีน้ำหนักตามเกณฑ์มาตรฐานสอดคล้องกับความสูง อายุและเพศ (Body Mass Index - BMI)

7) จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

8) มีสภาพร่างกายและจิตใจแข็งแรงพอสำหรับการฝึก

9) ไม่มีประวัติคดีอาชญากรรม คดีปกครองหรือคดีแพ่ง

10) ไม่เคยเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจมาก่อน

11) ผ่านการทดสอบ ดังนี้

11.1) การสอบข้อเขียน (PNPA Cadet Admission Test - PNPACAT)

11.2) การตรวจสภาวะทางจิต (Neuro - Psychiatric Examination)

11.3) การตรวจร่างกาย ตรวจทางการแพทย์และสุขภาพฟัน (Physical, Medical, Dental Examination - PMDE)

11.4) การทดสอบความคล่องแคล่วว่องไว (Agility tests)

11.5) การสัมภาษณ์

เมื่อผ่านเข้ามาศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ จะได้รับทุนการศึกษาจากรัฐทั้งสี่ปี โดยจะมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในระหว่างเรียนประมาณเดือนละ 29,000 เปโซ และค่าเสื้อผ้าในช่วงแรกเข้า 64,000 เปโซ ในปี ค.ศ. 2017 มีนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 848 คน จำแนกเป็นชั้นปีได้ดังนี้

ตารางที่ 3.7.10 จำนวนนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	ชาย	หญิง	รวม
ชั้นปี 4 Class 2017 (1st Class)	130	22	152
ชั้นปี 3 Class 2018 (2nd Class)	71	32	103
ชั้นปี 2 Class 2019 (3rd Class)	199	69	268
ชั้นปี 1 Class 2020 (4th Class)	242	83	325
รวม	**642**	**206**	**848**

ที่ ม า : Presentation Philippines National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda Silang, Cavite, 26 June 2016.

การให้การศึกษาและการเสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ ใน 4 ปีการศึกษา มีเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจในแต่ละชั้นปี ดังนี้

- นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 สร้างให้เป็นบุคลากรในลำดับชั้นที่ 4 คือ เป็นผู้นำตนเอง (Self Leaders)
- นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 สร้างให้เป็นบุคลากรในลำดับชั้นที่ 3 คือ เป็นผู้นำโดยตรง (Direct Leaders)
- นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 สร้างให้เป็นบุคลากรในลำดับชั้นที่ 2 คือ เป็นผู้นำได้ในทางอ้อม (Indirect Leaders)
- นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 สร้างให้เป็นบุคลากรในลำดับชั้นที่ 1 คือ ผู้นำเชิงบริหาร (Executive Leaders)

กิจวัตรประจำวันของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ มีดังนี้

ตารางที่ 3.7.11 กิจวัตรประจำวันของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์

เวลา	กิจกรรม
05.00-06.30 น.	ตื่นนอน ล้างหน้า ออกกำลังกาย ทำความสะอาดที่พัก/เตรียมรับประทานอาหารเช้า
06.30-07.30 น.	เวลาส่วนตัวและรับประทานอาหารเช้า
08.00-12.00 น.	เรียนรู้ทางวิชาการ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยงและเวลาส่วนตัว
13.00-17.00 น.	เรียนรู้ทางวิชาการ
17.00-18.30 น.	ทำความสะอาดที่พัก/เตรียมรับประทานอาหารเย็น
18.30-19.00 น.	เวลาส่วนตัวและรับประทานอาหารเย็น
19.00-21.30 น.	อ่านหนังสือทบทวนการเรียน
21.30-22.00 น.	เตรียมเครื่องแต่งกาย ขัดเครื่องหมาย รองเท้าสำหรับวันถัดไป
22.00-05.00 น.	นอนพักผ่อน

ที่ ม า : Presentation Philippines National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda Silang, Cavite, 26 June 2016.

หลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์จะเน้นพัฒนานักเรียนนายร้อยตำรวจ ให้มีคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ

1) ด้านความเป็นผู้นำ

2) ด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ

3) ด้านความพร้อมทางร่างกาย

4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณ

ภาพที่ 3.7.20 องค์ประกอบ 4 ด้านในการศึกษาและฝึกอบรมในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่ ม า : Presentation Philippines National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda Silang, Cavite, 26 June 2016.

สำหรับรายวิชาที่มีการเรียนการสอนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ประกอบด้วยวิชาพื้นฐาน ซึ่งเรียนในชั้นปีที่ 1 - 3 ดังนี้

1) กฎหมาย (18 units)

2) ภาษาและศิลปะ (18 units)

3) นิติวิทยาศาสตร์ (21 units)

4) มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (39 units)

5) คณิตศาสตร์ (9 units)

6) วิทยาศาสตร์ (9 units)

7) ความตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) (20 units)

8) ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ (10.5 units)

9) การพัฒนาบุคลิกภาพ (21 units)

ภาพที่ 3.7.21 การศึกษาด้านวิชาการในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่ ม า : Presentation, Philippine National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda, Silang, Cavite, 26 June 2016.

ในชั้นปีที่ 4 มีวิชาในกลุ่มการบริการด้านความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety Services) ซึ่งนักเรียนที่จะต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ จะต้องเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของตนเอง ดังนี้

1) ตำรวจศาสตร์ (Police Science) (42 units)

- การบริหารเหตุวิกฤติ (Crisis Management)
- การปฏิบัติการตำรวจระหว่างประเทศ (International Police Operations)
- การบริหารเหตุความไม่สงบเรียบร้อย (Civil Disturbance Management)
- ความสัมพันธ์ตำรวจกับชุมชน (Police-Community Relation)

2) ศาสตร์และเทคโนโลยีด้านอัคคีภัย (Fire Science & Technology) (18 units)

3) การบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา (Jail Management & Penology) (18 units)

นอกจากความรู้ด้านวิชาการแล้ว นักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ยังได้รับการฝึกด้านต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพให้พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ได้แก่

1) พลศึกษา

2) การป้องกันตัว

3) การฝึกทางทหาร

4) การตรวจสถานที่เกิดเหตุ

5) การฝึกทัศนคติสำหรับวิชาชีพ

ภาพที่ 3.7.22 การฝึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์

ที่ ม า : Presentation, Philippine National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda, Silang, Cavite, 26 June 2016.

หลักสูตรพิเศษที่นักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ต้องผ่านการฝึกอบรม ได้แก่

- การฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานีตำรวจ สถานีดับเพลิงและเรือนจำ
- การฝึกภาคฤดูร้อนในหลักสูตรต่างๆ ได้แก่ หลักสูตรหน่วยปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP - Special Counter Insurgency Operation Unit Training - PNP SCOUT) หลักสูตรหน่วยปฏิบัติการพิเศษภาคฤดูร้อน (SWAT Summer Training) หลักสูตรปฏิบัติการอากาศสู่พื้น (Air-to-Ground Operations - AGOS)

ภาพที่ 3.7.23 การฝึกหลักสูตรหน่วยปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP SCOUT)

ที่ ม า : Presentation, Philippine National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda, Silang, Cavite, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.24 การฝึกหลักสูตรหน่วยปฏิบัติการพิเศษภาคฤดูร้อน (SWAT Summer Training) ของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์

ที่ ม า Presentation, Philippine National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda, Silang, Cavite, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.25 การฝึกหลักสูตรปฏิบัติการอากาศสู่พื้น (Air-to-Ground Operations - AGOS) ของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์

ที่ ม า : Presentation, Philippine National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda, Silang, Cavite, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.26 การฝึกการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์

ที่ ม า : Presentation, Philippine National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda, Silang, Cavite, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.27 แถวกองเกียรติยศของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ ต้อนรับคณะวิจัย

ภาพที่ 3.7.28 การต้อนรับคณะวิจัยในการศึกษาข้อมูล ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ภาพที่ 3.7.29 การแสดงการฝึกประกอบอาวุธและดนตรีของนักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์

ภาพที่ 3.7.30 นักเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ ขณะรับประทานอาหารกลางวันและกิจกรรมประจำวัน

หน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippines National Police Training Service - PNPTS)

หน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ เป็นหน่วยงานในสังกัดตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ก่อตั้งขึ้นโดยคำสั่งคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ หมายเลข 2005 - 388 เมื่อปี ค.ศ. 2005 มีภารกิจในการจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ ในหลักสูตรการฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน ให้มีทักษะความสามารถและมีคุณธรรมเป็นที่ยอมรับ โดยมีหน้าที่ดังนี้ คือ

1) จัดการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค
2) จัดการฝึกอบรมตำรวจที่จะเป็นครูพี่เลี้ยงในการฝึกงานภาคสนามของนักเรียนนายสิบตำรวจ
3) ดูแลควบคุมการฝึกภาคสนามของนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกแต่ละภาค
4) จัดการฝึกอบรมร่วมกับต่างประเทศ เช่น หลักสูตรการต่อต้านการก่อการร้ายร่วมกับอังกฤษ ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา
5) จัดการฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ เช่น การฝึกหลักสูตรหน่วยปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP SCOUT) หลักสูตรการตอบสนองของตำรวจ (PRC) หลักสูตรตำรวจชุมชน หลักสูตรการพัฒนาครูฝึก เป็นต้น
6) จัดการฝึกอบรมด้านทักษะการกีฬาให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
7) จัดการฝึกอบรมหลักสูตรค่านิยมและความเป็นผู้นำ
8) จัดการฝึกอบรมพนักงานที่ไม่ใช้เครื่องแบบ (Non - Uniformed Personnel)
9) ฝึกอบรม พัฒนาครูฝึกให้มีความสามารถเพียงพอ
10) สร้างและดูแลรักษาสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกอบรม
11) สร้างความร่วมมือด้านการฝึกกับหน่วยงานราชการและสถาบันอื่น

แผนภูมิที่ 3.7.7 โครงสร้างหน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่มา: ปรับปรุงจาก Presentation, PNPTS Conference Rm, Center for Law Enforcement Studies Building Camp Crame, Quezon City, 22 June 2016.

หน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีนายตำรวจระดับผู้กำกับการสูงสุด (Chief Superintendent) หรือเทียบเท่าตำแหน่งรองผู้บังคับการของตำรวจไทยเป็นหัวหน้าหน่วยงาน มีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 218 คน การจัดการฝึกอบรมโดยส่วนใหญ่จะเชิญครูฝึกจากหน่วยงานที่เชี่ยวชาญโดยเฉพาะมาเป็นวิทยากรในการฝึกอบรม โดยจะมีศูนย์การฝึกอบรมตำรวจประจำแต่ละภูมิภาค จำนวน 18 ศูนย์ฝึก รับผิดชอบการฝึกอบรมภาคสนามของนักเรียนนายสิบตำรวจในพื้นที่ของตนเองเป็นระยะเวลา 6 เดือน โดยนักเรียนนายสิบตำรวจเหล่านี้จะได้รับการอบรมความรู้พื้นฐานมาก่อนแล้ว 6 เดือน จากสถาบันฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติ ในสังกัดวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะ

ภาพที่ 3.7.31 การฝึกอบรมที่ดำเนินการโดยหน่วยบริการการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่มา: Presentation, PNPTS Conference Rm, Center for Law Enforcement Studies Building Camp Crame, Quezon City, 22 June 2016.

3.3.4 การเกษียณอายุราชการ

เจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์เกษียณอายุราชการ ที่อายุ 56 ปี โดยวันที่เกษียณถือเอาวันที่อายุครบ 56 ปี โดยมิได้เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณหรือสิ้นปีปฏิทินแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ. 2017 ได้มีการเสนอร่างกฎหมาย แก้ไขการเกษียณอายุราชการสำหรับเจ้าหน้าที่ของกองทัพฟิลิปปินส์ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย และกองบัญชาการบริหารงานเรือนจำและทัณฑวิทยา และหน่วยรักษาชายฝั่งฟิลิปปินส์ จากอายุ 56 ปี เป็นอายุ 60 ปี การเสนอขอแก้ไขการเกษียณอายุราชการดังกล่าว มีเหตุผลว่าเนื่องจากรัฐได้ตระหนักว่าเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปกป้องประเทศและประชาชน รัฐบาลได้ลงทุนอย่างมากสำหรับการฝึกอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานดังกล่าว ในขณะที่ยุคปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ มีผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าอายุเฉลี่ยของคนเพิ่มมากขึ้น จำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนอายุเกษียณสำหรับเจ้าหน้าที่ดังกล่าว วุฒิสมาชิก อลัน ปีเตอร์ คาเยตาโน (Alan Peter Cayetano) ผู้ที่เสนอร่างกฎหมายดังกล่าว เห็นว่าการให้การศึกษา ฝึกอบรม และพัฒนาทางด้านวิชาชีพให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานดังกล่าว ได้รับการสนับสนุนจากรัฐจำนวนมาก คนส่วนใหญ่ที่มีอายุเกินกว่า 60 ปี ยังสามารถปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์และใช้ความเชี่ยวชาญให้เป็นประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการพัฒนาให้แก่คนรุ่นใหม่ต่อไป[36]

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติในพื้นที่

3.4.1 ยุทธศาสตร์ตำรวจ

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ได้กำหนดแผนแพทโทรล์ 2030 (PNP PATROL PLAN 2030) เพื่อเป็นยุทธศาสตร์สำหรับการปฏิบัติงานของทุกหน่วย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้[37]

- ยกระดับจุดเน้นและการปฏิบัติงานร่วมกันในหน้าที่และการปฏิบัติการของตำรวจ ผ่านนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายในของชาติ

- ปรับโครงสร้างใหม่ให้แก่ระบบตำรวจ เพื่อลดความผิดพลาด ปรับกลไกในเชิงสถาบันที่ทำลายเอกภาพในการบังคับบัญชาและอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการภายในของตำรวจแห่งชาติ ซึ่งอาจทำให้องค์กรมีความเปราะบางต่ออำนาจทางเมืองที่ไม่เหมาะสมและการคอร์รัปชัน

---

[36] DWDD, *SB NO. 1436 Adjusting the Compulsory Retirement Age of Uniformed Services* [Online]. Available from: https://dwdd.com.ph/2017/05/09/sb-no-1436-adjusting-the-compulsary-retirement-age-of-uniformed-services/ [2018, July 10]

[37] Philippine National Police, PNP PRATROL PLAN 2030 [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/about-us/pnp-patrol-plan-2030 [2018, July 10]

- เสริมสร้างความแข็งแกร่งในขีดความสามารถของสถาบันตำรวจแห่งชาติ โดยการปรับปรุงความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันทางปฏิบัติการและการบริหาร และเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานีตำรวจด้วยเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการบริการของตำรวจและความสัมพันธ์กับชุมชน

- ทำให้กลไกเชิงสถาบันและกระบวนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและคล่องตัว เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงความยุติธรรมและการปกป้องทางกฎหมายอย่างรวดเร็ว สร้างความมั่นใจถึงความเป็นกลางของตำรวจและการไม่เลือกปฏิบัติ เคารพสิทธิมนุษยชนและความแตกต่างทางเพศ

- สร้างความเข้มแข็งของกลไกเชิงสถาบัน เพื่อการสรรหา ฝึกอบรม และการรักษาขีดความสามารถ ค่าตอบแทนที่เพียงพอ และการสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจมืออาชีพให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบและมีเกียรติ

- สร้างความโปร่งใสและสร้างวัฒนธรรมความรับผิดชอบพร้อมตรวจสอบจากประชาชน (Public Accountability) ในตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และบุคลากรในสังกัด

แผนแพทโทรล์ 2030 ได้กำหนด 12 กลุ่มผลงานที่คาดหวัง (12 Key Result Areas) ไว้ดังต่อไปนี้[38]

1) การพัฒนาเชิงสถาบันและนโยบายแห่งชาติ (National Policy & Institutional Development) จัดทำและนำนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายในแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ปรับปรุงการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและสถาบันตำรวจ ตัดกลไกการปฏิบัติที่จะทำให้งานตำรวจเกี่ยวข้องกับการเมืองและทำลายเอกภาพในการบังคับบัญชา ทำให้คณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ มีความเข้มแข็ง สร้างกฎข้อบังคับและมาตรฐานในระบบงานตำรวจ ยอมรับกลไกเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและความมั่นคงเชิงสถาบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำตำรวจ และสร้างให้เกิดการบริหารงานที่มีความเป็นวิชาชีพของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

2) การปฏิบัติการของตำรวจ (Police Operations) ริเริ่มการปฏิรูปกฎและกระบวนการในการปฏิบัติงานของตำรวจ จัดหาเครื่องมือในการทำงานที่เหมาะสมให้แก่สถานีตำรวจ และสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยด้านอาชญากรรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้านอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities Development) เพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ให้ทันสมัย สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ รวมถึงการทำให้มาตรฐานด้านเครื่องมือของตำรวจทันสมัยและพัฒนาแผนการจัดหาและงบประมาณในระยะยาว พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องปฏิบัติการอาชญากรรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP Crime Laboratory) ตัวแบบโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีตำรวจและสถานีย่อย ส่วนที่สำคัญของโครงการคือการปรับปรุงขีดความสามารถเพื่อการบริหารจัดการและการป้องกันพยานหลักฐานของตำรวจ

---

[38] Ibid.

4) การบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources Management & Development) ริเริ่มการปฏิรูปเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์และปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการสรรหา การคัดเลือก การบริหารงานบุคคล การเลื่อนตำแหน่ง ค่าตอบแทน การศึกษาและฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน และวินัยตำรวจ โดยส่วนที่สำคัญของโครงการ คือ การปรับโครงสร้างใหม่ให้ระบบการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ และสร้างความเข้มแข็งด้านขีดความสามารถและองค์กรของวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะ บูรณาการกับการฝึกอบรมตำรวจทั้งหมด สร้างความเข้มแข็งให้แก่หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ และการจัดตั้งบริษัทบำเหน็จบำนาญและประกันภัยตำรวจแห่งชาติ (PNP Pension and Insurance Corporation)

5) การจัดการด้านการเงินและการบริหาร (Administrative & Financial Management) ปฏิรูปและสร้างความเข้มแข็งในขีดความสามารถของตำรวจแห่งชาติ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการด้านงบประมาณทั้งหมดโดยการใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ซึ่งทำให้เกิดการเชื่อมต่ออย่างเป็นระบบระหว่างแผนด้านยุทธศาสตร์กับด้านปฏิบัติการ จัดลำดับความสำคัญของการใช้งบประมาณ กระจายอำนาจการจัดการด้านงบประมาณและการบริหารไปยังหน่วยงานในพื้นที่อย่างเหมาะสม ในขณะเดียวกันก็สร้างระบบกำกับดูแลการจัดการด้านงบประมาณและการบริหารงาน

6) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และการบริหารผลการปฏิบัติงาน (Strategic Planning & Performance Management) ออกแบบและวางระบบการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ภายในตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ สร้างความเข้มแข็ง ความสามารถในการวางแผนของหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจสำคัญ พัฒนาระบบการกำกับติดตามและประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์ ซึ่งจะดำเนินการโดยองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ทั้งในระดับปฏิบัติและระดับการกำกับดูแล ส่วนประกอบสำคัญของโครงการนี้ คือ การกำหนดระบบตัวชี้วัดด้านอาชญากรรม (Crime Indicators System) ซึ่งจะสามารถบ่งชี้ชุดของตัวชี้วัดที่เหมาะสมซึ่งจะเป็นแนวทางในการกำกับติดตามและประเมินสถานการณ์อาชญากรรมของประเทศและผลการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับกระบวนการในการจัดเก็บและรายงานผลข้อมูล

7) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อบริหารจัดการอาชญากรรมอย่างบูรณาการของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP Integrated Crime Management Information System) หรือเรียกโดยย่อว่าระบบซีมิส (CMIS) เป็นระบบที่ออกแบบเพื่อให้ทำงานเป็นส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศยุติธรรมทางอาญาที่มีขอบข่ายกว้างขวางมากขึ้น ระบบซีมิสจะปฏิบัติการที่ระดับสถานีตำรวจ เพื่อให้มีกระบวนการส่งถ่ายข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูลอาชญากรรม ระบบการติดตามตรวจสอบที่สามารถระบุจุดที่เกิดเหตุอาชญากรรมและวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมได้ทั้งที่สถานีตำรวจและในระดับเหนือขึ้นไป

8) การแสดงถึงความยอดเยี่ยมผ่านการพัฒนาการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Demonstration of Excellence through development of Best Practices) เพื่อแสดงถึงความมีประสิทธิภาพของการปฏิรูปเชิงสถาบันและระบบขั้นพื้นฐาน โดยการผนวกรวมการปฏิรูปดังกล่าวกับการวางแผนและการบริหารจัดการด้านความสงบเรียบร้อยของท้องถิ่นหรือชุมชน ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอันหลากหลาย

9) ข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนจากประชาชน (Public Information and Advocacy) สนับสนุนโครงการด้านการเปลี่ยนผ่านไปสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น โดยจัดหาข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่กว้างขวาง โดยยุทธศาสตร์การให้การศึกษาและสนับสนุนซึ่งจะทำให้เกิดความประสานงานและสนับสนุน

10) ปฏิรูปการบริหารจัดการ (Reform Management) นำการดำเนินโครงการปฏิรูปในระยะกลาง โดยยกระดับกรอบแนวคิดเชิงสถาบันและปฏิบัติการกลไกของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ จัดเตรียมแผนและบริหารการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการปฏิรูป นำการบริหารจัดการไปสู่การปฏิบัติ

11) ต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti - Corruption) ป้องกันการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ซึ่งจะทำลายความซื่อสัตย์ของบุคลากรตำรวจ รวมทั้งการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตและคุณธรรมตำรวจในฐานะที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ

12) ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Promotion of Human Rights) สนับสนุนสิทธิมนุษยชนในฐานะเป็นค่านิยมพื้นที่ในการปฏิบัติงานและเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

แผนแพทโทรล์ 2030 เป็นแผนที่กำหนดวิสัยทัศน์ ต้องการให้ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ให้บริการงานตำรวจโดยมีขีดความสามารถสูง มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ โดยทำงานเป็นหุ้นส่วนกับชุมชนในการมุ่งบรรลุให้ชุมชนเป็นพื้นที่ปลอดภัยยิ่งขึ้นในการอยู่อาศัย ทำงาน และทำธุรกิจ โดยตั้งเป้าหมายให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าวในปี ค.ศ. 2030

เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ จึงกำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ดังนี้

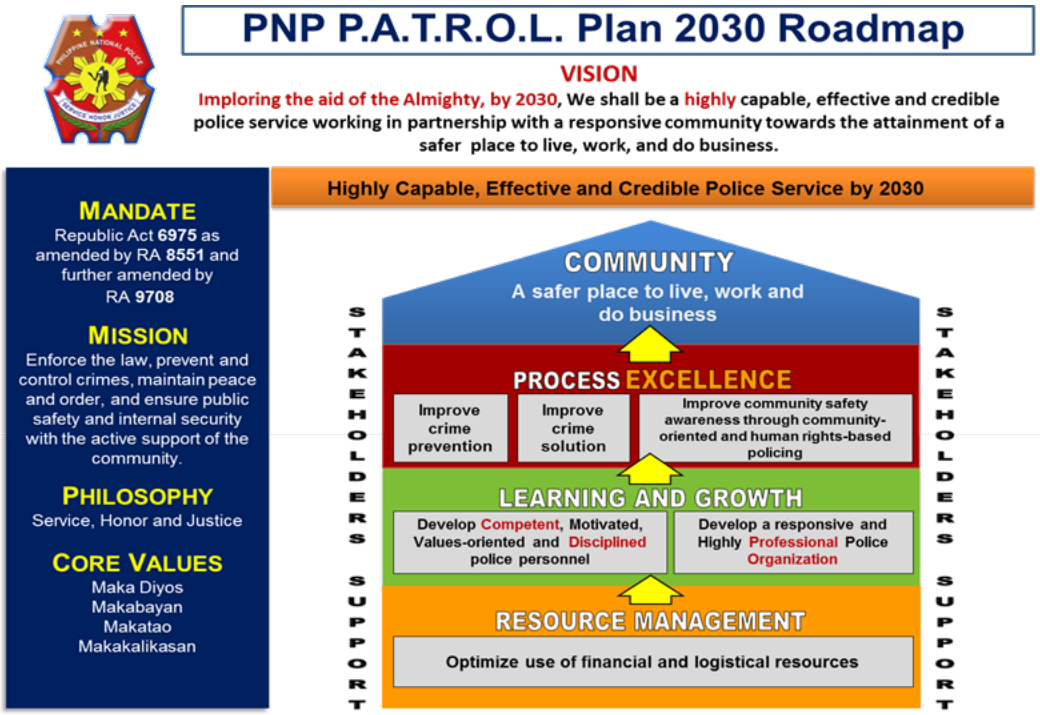
1) การบริหารจัดการทรัพยากร (Resource Management) ใช้ทรัพยากรด้านงบประมาณและการส่งกำลังบำรุงให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2) เรียนรู้และเติบโต (Learning and Growth) พัฒนาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สร้างแรงจูงใจ ค่านิยม และระเบียบวินัย พัฒนาองค์กรตำรวจให้มีความเป็นมืออาชีพสูงและสามารถตอบสนองความต้องการประชาชนได้

3) ความเป็นเลิศด้านกระบวนการ (Process Excellence) โดยการปรับปรุงการป้องกันอาชญากรรม ปรับปรุงการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปรับปรุงความตระหนักถึงความปลอดภัยของชุมชน ผ่านงานตำรวจที่เน้นอยู่บนฐานของชุมชนและสิทธิมนุษยชน

การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว จำเป็นต้องอยู่ภายใต้การสนับสนุนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

ภาพที่ 3.7.32 แสดงภาพยุทธศาสตร์ในพัฒนางานตำรวจ PNP P.A.T.R.O.L. Plan 2030 Roadmap

ที่มา Presentation, Philippines National Police, Organizational Briefing

3.4.2 การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

จากการที่คณะผู้วิจัยได้มีโอกาสเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาระบบงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจเมืองมาริกินา (Marikina City Police Station) พบว่า สถานีตำรวจเมืองมาริกินาอยู่ในการควบคุมดูแลของสำนักงานตำรวจภูมิภาคนครบาล (National Capital Regional Police Office) เมืองมาริกินาเป็นส่วนหนึ่งของเขตเมืองหลวงมะนิลา มีพื้นที่ในความรับผิดชอบทั้งหมด 2,150 เฮคเตอร์ แบ่งเป็น 2 เขต จำนวน 16 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรในพื้นที่ประมาณ 531,128 คน มีจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด 604 นาย มีจำนวนพนักงานไม่มียศจำนวน 15 คน อัตราจำนวนตำรวจต่อประชากรประมาณ 1:879 คน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจแบ่งออกเป็น 6 สถานีย่อยหรือเขตพื้นที่ชุมชน (Police Community Precinct) รับผิดชอบป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบริการประชาชนในพื้นที่ โดยมีอาสาสมัครดูแลเมือง (Bantay-Bayan/City Watch Volunteers) จำนวน 3,550 คน และอาสาสมัครดูแลชุมชน (Barangay Tanod/Community Watch) จำนวน 255 คน

สถานีตำรวจเมืองมาริกินามีนายตำรวจยศผู้กำกับการอาวุโส (Police Senior Superintendent) (เทียบเท่าพันตำรวจเอก) เป็นหัวหน้าสถานี มีรองหัวหน้าสถานีตำรวจเป็นนายตำรวจยศผู้กำกับการ (Police Superintendent) (เทียบเท่าพันตำรวจโท) จำนวน 1 นาย ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร และนายตำรวจชั้นยศสารวัตรใหญ่ (Police Chief Inspector) (เทียบเท่าพันตำรวจตรี) จำนวน 1 นาย ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ แบ่งลักษณะงานในสถานีตำรวจออกเป็น 6 กลุ่มงาน ประกอบด้วย

1) กลุ่มงานบริหาร
2) กลุ่มงานข่าวกรอง
3) กลุ่มงานปฏิบัติการ
4) กลุ่มงานส่งกำลังบำรุง
5) กลุ่มงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์
6) กลุ่มงานสืบสวนสอบสวน

แผนภูมิที่ 3.7.8 โครงสร้างองค์กรของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.33 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

กำลังพลในสถานีตำรวจทั้งหมด 619 นาย แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายอำนวยการ จำนวน 72 นาย ฝ่ายสนับสนุนหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 185 นาย และฝ่ายปฏิบัติการในพื้นที่ จำนวน 362 นาย ซึ่งแต่ละฝ่ายมีการจัดสรรกำลังพล ดังนี้

ตารางที่ 3.7.12 กำลังพลสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

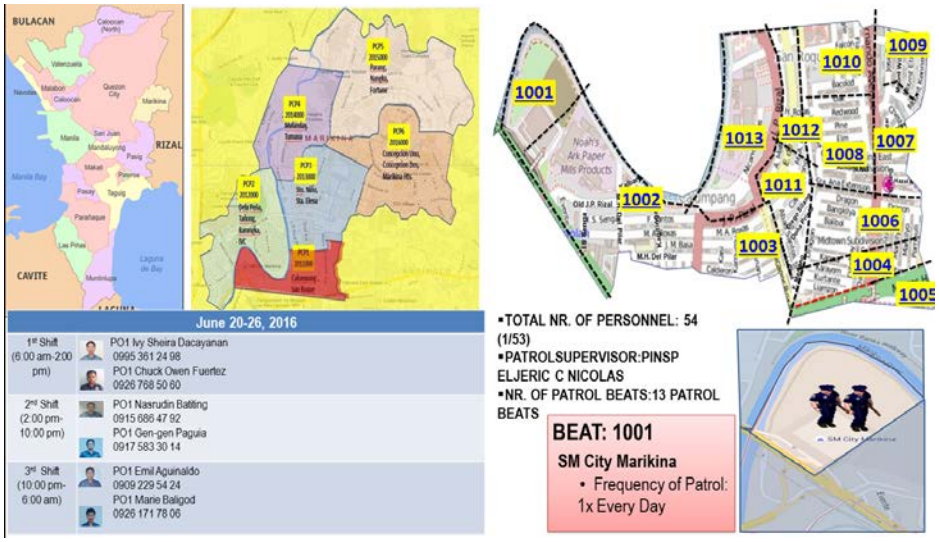
ฝ่ายในสถานีตำรวจ/ทำหน้าที่	สัญญาบัตร	ประทวน	ไม่มียศ	รวม
กำลังพลฝ่ายอำนวยการ				
หัวหน้าสถานี (Chief of Police - COP)	1	3	1	5
ผู้ช่วยหัวหน้าสถานีฝ่ายบริหาร (Assistant Chief of Police for Administration - ACOPA)	1	-	-	1
ผู้ช่วยหัวหน้าสถานีฝ่ายปฏิบัติการ (Assistant Chief of Police for Operations - ACOPO)	1	-	-	1
เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสบริหารสถานี (Station Executive Senior Police Officer - SESPO)	-	1	-	1
หน่วยบริหารยุทธศาสตร์ตำรวจ (Station Police Strategy Management Unit - SPSMU)	*1	-	-	*1
แผนกบริหาร (Admin Branch) (รับผิดชอบด้านทรัพยากรมนุษย์)	1	4	2	7
แผนกรอการบริหาร (Admin Holding) (บุคลากรที่ยังไม่แต่งตั้ง)	-	50	1	51
แผนกการเงิน (Finance Sec.)	-	1	2	3
ส่งกำลังบำรุง (Logistic)	-	3	-	3
รวม	**4**	**62**	**6**	**72**
กำลังพลฝ่ายสนับสนุนการปฏิบัติ				
สืบสวนสอบสวน (Investigation)	1	37	6	44
หมาย (Warrant)	-	3	2	5
ฝ่ายปกป้องสตรีและเด็ก (Women and Children Protection Desks-WCDPD)	-	6	-	6
กำลังปฏิบัติการพิเศษต่อต้านยาเสพติดของสถานีตำรวจ (Station Anti-Illegal Drugs Special Operation Task Force - SAID-SOTF)	1	11	-	12
หน่วยตอบโต้พิเศษ (Special Reaction Units - SRU)	-	34	-	34
หน่วยข่าวกรอง (Intel)	1	21	-	22
STMR	-	33	-	33
การปฏิบัติเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ (Strategic Program on Climate Resilience – SPCR)	1	5	-	6
แผนกสายตรวจ (Patrol Section)	2	6	-	8

ฝ่ายในสถานีตำรวจ/ทำหน้าที่	สัญญาบัตร	ประทวน	ไม่มียศ	รวม
แผนกปฏิบัติการ (Operation Branch)	1	5	-	6
ศูนย์ปฏิบัติการทางยุทธวิธีของสถานีตำรวจ (Station Tactical Operations Center - STOC)	1	7	1	9
รวม	**8**	**168**	**9**	**185**
กำลังพลฝ่ายปฏิบัติการในพื้นที่				
หน่วยต่อต้านการโจรกรรมรถ (Anti-Carnapping Unit (ANCAR / Traffic)	1	13	-	14
เขตพื้นที่ชุมชน 1 (Police Community Precinct -PCP 1)	1	53	-	54
เขตพื้นที่ชุมชน 2 (Police Community Precinct -PCP 2)	1	52	-	53
เขตพื้นที่ชุมชน 3 (Police Community Precinct -PCP 3)	2	59	-	61
เขตพื้นที่ชุมชน 4 (Police Community Precinct -PCP 4)	1	53	-	54
เขตพื้นที่ชุมชน 5 (Police Community Precinct -PCP 5)	1	62	-	63
เขตพื้นที่ชุมชน 6 (Police Community Precinct -PCP 6)	-	63	-	63
รวม	**7**	**355**	**0**	**362**
รวมทั้งสถานี	**19**	**585**	**15**	**619**

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

จะเห็นได้ว่าฝ่ายปฏิบัติการในพื้นที่ประกอบด้วยฝ่ายต่อต้านการโจรกรรมรถ (Anti-Carnapping - ANCAR) และมีสถานีย่อยที่รับผิดชอบตรวจตราป้องกันปราบปรามอาชญากรรมโดยแบ่งพื้นที่กันรับผิดชอบ เรียกว่าเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน (Police Community Precinct - PCP) ในเขตสถานีตำรวจมาริกินา มีเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน จำนวน 6 เขต โดยแต่ละเขตมีกำลังพลประมาณ 50-60 นาย ในแต่ละเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน จะแบ่งเขตตรวจออกประมาณ 8-13 เขตตรวจ (Beats) ในแต่ละเขตตรวจจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตราป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบ เขตตรวจละ 2 นาย/ผลัด จำนวน 3 ผลัด (ผลัดที่ 1 เวลา 06.00 - 14.00 น. ผลัดที่ 2 เวลา 14.00 - 22.00 น. และผลัดที่ 3 เวลา 22.00 - 06.00 น.) มีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ยศสารวัตร (Inspector) (เทียบเท่า ร้อยตำรวจตรี/ร้อยตำรวจโท) จำนวน 1 นาย ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจ

ภาพที่ 3.7.34 แผนที่พื้นที่รับผิดชอบเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน (Police Community Precinct - PCP) ที่ 1 ในสถานีตำรวจเมืองมาริกินา และการแบ่งเขตตรวจ จำนวน 13 เขตตรวจ

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

ในแต่ละพื้นที่จะมีป้อมตำรวจตามจุดสำคัญ และในเขตกรุงมะนิลาจะสามารถพบเห็นจุดแสดงกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือที่พักสายตรวจ บริเวณทางเท้ากระจายตัวอยู่ในชุมชน โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจในพื้นที่นั่งประจำอยู่ ทำหน้าที่คอยดูแลพื้นที่รับผิดชอบและให้บริการประชาชน การจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจประจำเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละกลุ่ม จะไม่มีการสลับเขตตรวจกันไปมา ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถทำความรู้จักคุ้นเคยกับตำรวจที่ประจำในเขตของตนเองได้ อันจะส่งผลดีในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการของตำรวจ

ภาพที่ 3.7.35 แสดงภาพป้อมตำรวจสายตรวจในพื้นที่กรุงมะนิลา

นอกจากมีป้อมตำรวจสายตรวจที่มีลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ยังมีการติดป้ายข้อมูลเบอร์โทรศัพท์สำหรับการแจ้งเหตุฉุกเฉินของแต่ละสถานีย่อยและหมายเลขฉุกเฉินตามที่สาธารณะต่างๆ

ภาพที่ 3.7.36 แผ่นป้ายแสดงหมายเลขฉุกเฉินสำหรับติดต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจบริเวณใต้สะพานลอย

ที่ตั้งของสถานีตำรวจเมืองมาริกินาเป็นตึก 5 ชั้นซึ่งรวมเอาหน่วยงานในกระบวนยุติธรรมทั้งหมดไว้ด้วยกัน โดยชั้นที่หนึ่งเป็นสถานีตำรวจ ชั้นที่สองเป็นสำนักงานอัยการ ชั้นที่สามเป็นที่ทำการศาลยุติธรรมและชั้นสี่และห้าเป็นคุกและเรือนจำ นอกจากนี้บริเวณด้านหน้าอาคารห้าชั้น จะมีอาคารสามชั้นซึ่งใช้เป็นสถานพินิจสำหรับเด็กที่กระทำความผิด (Marikina Youth Home)

ภาพที่ 3.7.37 อาคารที่ตั้งของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา และอาคาร 3 ชั้น ด้านซ้ายเป็นอาคารสถานพินิจสำหรับเด็กที่กระทำความผิด (Marikina Youth Home)

สำหรับด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำงานของตำรวจในสถานีตำรวจนั้น นอกจากจะได้รับการสนับสนุนจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิ่งที่ได้รับการสนับสนุน ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ อาวุธปืนสั้น - ยาว วิทยุสื่อสาร และเครื่องมือและอุปกรณ์การสืบสวนสอบสวน โดยเฉพาะอย่างยิ่งยานพาหนะ วิทยุสื่อสารและอุปกรณ์ต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาให้ มีจำนวนหลายรายการ

ตารางที่ 3.7.13 สถานภาพยานพาหนะของสถานีตำรวจมาริกินา เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2016 จำแนกตามประเภทยานพาหนะและแหล่งที่มา

สถานภาพยานพาหนะ (เดือนมิถุนายน 2016)									
รถยนต์ 4 ล้อ					รถจักรยานยนต์				
จัดหาโดยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	จัดหาโดยองค์กรปกครองท้องถิ่น	รวม	อัตราที่ควรมี	ขาด	จัดหาโดยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	จัดหาโดยองค์กรปกครองท้องถิ่น	รวม	อัตราที่ควรมี	ขาด
7	18	25	53	28	16	8	24	37	13

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.38 รายการอาวุธปืนที่ได้รับการสนับสนุนจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

สถานภาพอาวุธปืนสั้นและอาวุธปืนยาว (เดือนมิถุนายน 2016)									
อาวุธปืนสั้น					อาวุธปืนยาว				
จัดหาโดยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	จัดหาโดยองค์กรปกครองท้องถิ่น	รวม	อัตราที่ควรมี	ขาด	จัดหาโดยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	จัดหาโดยองค์กรปกครองท้องถิ่น	รวม	อัตราที่ควรมี	ขาด
546	0	546	604	58	70	0	70	241	171

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.39 รายการวิทยุสื่อสารที่ได้รับการสนับสนุนจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

ภาพที่ 3.7.40 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการสืบสวนสอบสวนที่ได้รับการสนับสนุนจากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

นอกจากนี้ในเมืองมาริกินายังมีการจัดตั้งศูนย์ควบคุมสั่งการและติดต่อสื่อสาร (Control, Command, and Communication Center - 4C) เป็นศูนย์กลางการสื่อสารและรับแจ้งเหตุจากประชาชนในเมือง ตรวจตราความปลอดภัยและความเรียบร้อยภายในเมืองผ่านกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นสถานที่ทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานด้านความปลอดภัยในเมือง เช่น ตำรวจ พนักงานรักษาความปลอดภัยสาธารณะ พนักงานดับเพลิง และอาสาสมัครวิทยุชุมชน

ภาพที่ 3.7.41 แสดงภาพศูนย์รับแจ้งเหตุของเมืองมาริกินา

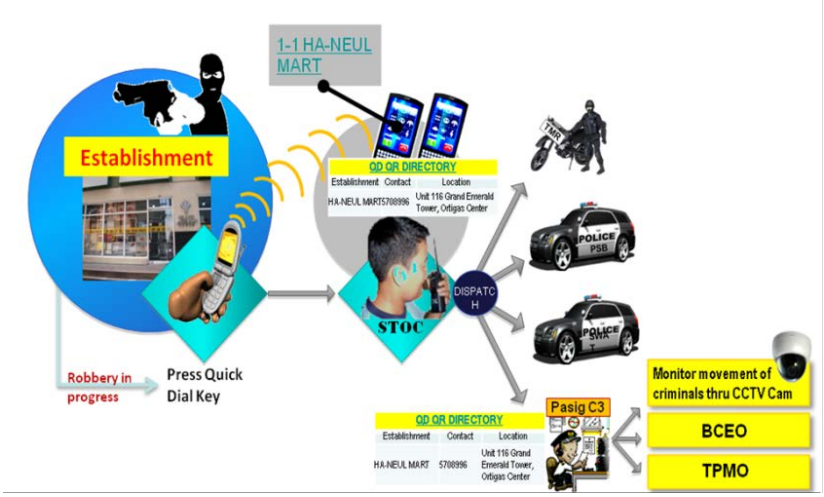

ที่มา: Presentation, Marikina City Police Station, by PSSUPT VINCENT S CALANOGA, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

การปฏิบัติงานของศูนย์ควบคุมสั่งการและติดต่อสื่อสาร ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเดินทางไประงับเหตุด่วนเหตุร้าย เมื่อมีประชาชนแจ้งเหตุเข้ามาที่สถานีตำรวจได้อย่างรวดเร็วและเป็นระบบ เนื่องจากมีการสร้างระบบการตอบสนองต่อเหตุการณ์ มีศูนย์รับแจ้งเหตุและกระจายข่าวสาร มีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการแจ้งเหตุ โดยเวลาทั่วไปในการไปถึงที่เกิดเหตุจะต้องไม่เกิน 5 นาที

สถานีตำรวจมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและการปฏิบัติในการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุได้อย่างรวดเร็วทางหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน หมายเลข 161

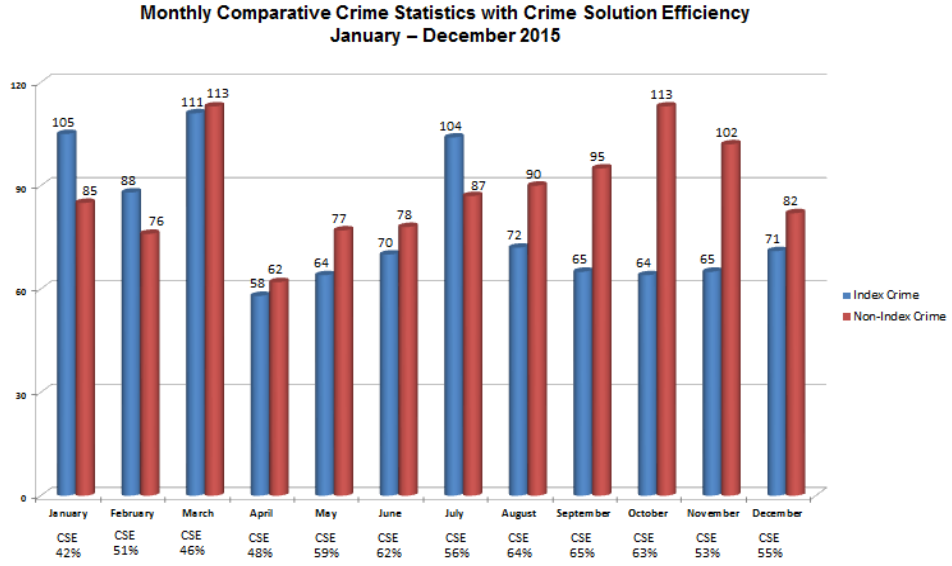
ภาพที่ 3.7.42 ขั้นตอนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุในศูนย์ควบคุมสั่งการและติดต่อสื่อสาร

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

สำหรับสถานการณ์อาชญากรรมในเมืองมาริกินานั้นไม่รุนแรงมากนัก โดยอาชญากรรมที่เป็นดัชนีบ่งชี้ (Index Crime) อยู่ระหว่าง 58 - 111 คดีต่อเดือนในปี ค.ศ. 2015 โดยส่วนใหญ่จะเป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ โจรกรรมรถจักรยานยนต์และรถยนต์ สำหรับคดีความผิดต่อร่างกายส่วนใหญ่จะเป็นการทำร้ายร่างกาย ข่มขืน และการฆาตกรรม ในส่วนอาชญากรรมที่ไม่เป็นดัชนีบ่งชี้ (Non - index Crime) อยู่ระหว่าง 62 - 118 คดีต่อเดือน

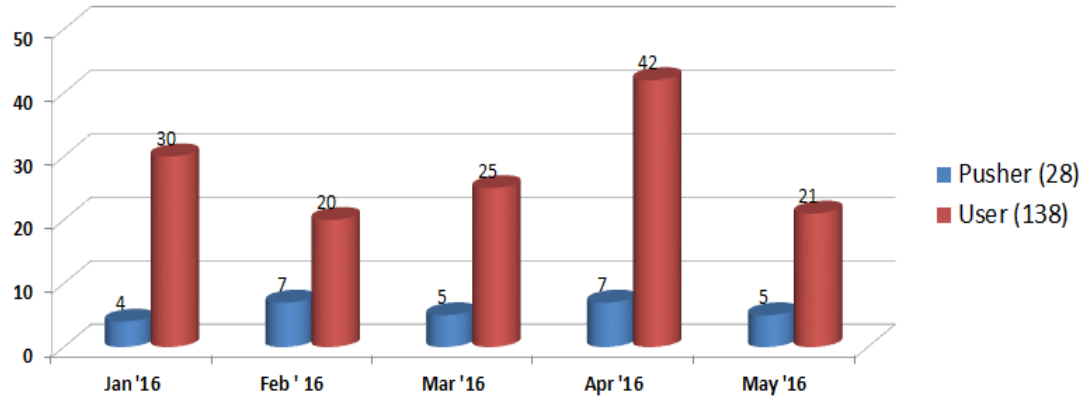
แผนภูมิที่ 3.7.9 แสดงสถิติอาชญากรรมในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

ในช่วงปี ค.ศ. 2016 ได้มีการให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติดตามนโยบายของประธานาธิบดีดูแตร์เต ซึ่งสถานีตำรวจเมืองมาริกินา มีหน่วยปฏิบัติการพิเศษต่อต้านยาเสพติดระดับสถานีตำรวจ (Station Anti-Illegal Drugs Special Operations Task Group - SAID-SOTG) โดยผู้กระทำผิดที่จับกุมได้ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้เสพยาเสพติด ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง พฤษภาคม ค.ศ. 2016 มีการจับกุมผู้เสพยาเสพติดประมาณ 20 - 40 รายต่อเดือน รายละเอียดตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.7.10 สถิติคดีการจับกุมคดียาเสพติดของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา ระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม ค.ศ. 2016

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีหน้าที่ให้บริการประชาชนทั่วไปในการตรวจสอบประวัติอาชญากร โดยประชาชนที่ต้องการเอกสารรับรองการตรวจสอบประวัติเพื่อนำไปเป็นหลักฐานดำเนินการเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ จะมายื่นเรื่องขอตรวจสอบประวัติที่สถานีตำรวจ ในแต่ละวันจะมีประชาชนมาใช้บริการจำนวนมาก ทั้งนี้ เนื่องจากชาวฟิลิปปินส์มีความต้องการที่จะเดินทางไปทำงานในต่างประเทศจำนวนมาก ลักษณะงานที่ชาวฟิลิปปินส์นิยมเดินทางไปทำในต่างประเทศ เช่น แม่บ้าน พนักงานรับโทรศัพท์ในศูนย์รับโทรศัพท์ (Call Centre) งานบริการที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ ครูสอนภาษาอังกฤษ นักร้อง นักดนตรี เป็นต้น การที่ชาวฟิลิปปินส์มีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี ในต่างประเทศหรือภาคธุรกิจต่างๆ จึงต้องการชาวฟิลิปปินส์ไปทำงาน และการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ จำเป็นจะต้องได้รับการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมก่อน ด้วยเหตุนี้ในสถานีตำรวจจึงมีประชาชนมารับบริการจำนวนมาก

ภาพที่ 3.7.43 ประชาชนเข้ารับบริการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมที่สถานีตำรวจเมืองมาริกินา

ภาพที่ 3.7.44 การให้บริการประชาชนที่มายื่นขอใบรับรองการตรวจสอบประวัติ ที่สถานีตำรวจมากาติ (Makati Police Station)

นอกจากนี้ กฎหมายของฟิลิปปินส์ อนุญาตให้ประชาชนสามารถครอบครองอาวุธปืนหรือพกพาได้ โดยจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานก่อน ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานทะเบียนอาวุธปืน ประชาชนที่ต้องการซื้ออาวุธปืนจะต้องมายื่นขอรับใบอนุญาตที่สถานีตำรวจ ซึ่งก็มีประชาชนมายื่นขอรับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนที่สถานีตำรวจจำนวนมากเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 3.7.45 เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจมากาติ (Makati Police Station) ในเขตพื้นที่ชุมชนที่ 8

ที่มา: Presentation Makati Police Station, 22 June 2016.

3.4.3 หน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Special Action Force - SAF)

บางพื้นที่ในฟิลิปปินส์ ยังมีปัญหาการก่อความไม่สงบ การก่ออาชญากรรมที่เชื่อมโยงกับการก่อการร้าย ได้แก่ พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ รวมทั้งพื้นที่อื่นๆ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์มีหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Special Action Force - SAF) ที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติการพิเศษ เป็นกองกำลังที่สามารถเคลื่อนที่ไปปฏิบัติภารกิจได้อย่างรวดเร็วในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ทั้งความไม่สงบเรียบร้อยภายในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือตัวประกัน การสู้รบในรูปแบบใหม่ที่ต้องใช้กำลังหน่วยคอมมานโด การค้นหาและกู้ภัยในสถานการณ์ภัยพิบัติต่างๆ การบริหารจัดการในสถานการณ์การก่อความไม่สงบและสถานการณ์ฉุกเฉินของชาติ และการปฏิบัติการพิเศษอื่นๆ [39]

ภาพที่ 3.7.46 คณะวิจัยศึกษาข้อมูล ดูงานการปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (SAF)

[39] Special Action Force [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/about-us [2018, July 10]

ภาพที่ 3.7.47 การสาธิตการฝึกเจ้าหน้าที่ตำรวจของตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (SAF)

หน่วยปฏิบัติการพิเศษ มีศูนย์ฝึกหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Special Action Force Training Branch) เป็นสถานที่สำหรับฝึกอบรมตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษในหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตรคอมมานโด (COMMANDO) หลักสูตรการต่อต้านการรบในเมือง (The Urban Counter-Revolutionary Warfare Course - UCRWC) หลักสูตรส่งกำลังทางอากาศพื้นฐาน (Basic Airborne Course) หลักสูตรพลซุ่มยิง (Sniper Course) หลักสูตรการฝึกผู้ฝึกสุนัขตำรวจ (Canine Handlers Trainer's Training Course) หลักสูตรปฏิบัติการยุทธวิธีทางน้ำ (Maritime Tactical Operation Course) ในแต่ละหลักสูตรมีรายละเอียดในการฝึกอบรม ดังนี้

หลักสูตรคอมมานโด (Commando) หน่วยปฏิบัติการพิเศษ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้ปรับปรุงหลักสูตรคอมมานโด ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้สามารถต่อต้านการก่อการร้าย และการก่อความไม่สงบภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรนี้ในครั้งแรกเรียกว่าหลักสูตรปฏิบัติการของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (SAF Operation Course) เริ่มมีการฝึกครั้งแรกในปี ค.ศ. 1995 การฝึกอบรมหลักสูตรคอมมานโดในปัจจุบัน รวมถึงการปฏิบัติการความมั่นคงภายใน การช่วยชีวิตทางน้ำ การปฏิบัติของตำรวจ การทดสอบการปฏิบัติการ และการฝึกปฏิบัติในภาคสนาม เป็นหลักสูตรที่ออกแบบให้กองกำลังมีขีดความสามารถปฏิบัติการได้ทั้งในพื้นที่เขตเมืองและชนบท เพื่อช่วยเหลือได้ในสถานการณ์วิกฤติ

และนอกจากจะมีการเสริมสร้างทักษะต่างๆ แล้ว กำลังพลยังได้รับการปลูกฝังด้านคุณธรรม โดยการพัฒนาบุคลิกภาพ การรักษาวินัย และการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเนื่องจากภัยคุกคามด้านต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงไป ทั้งอาชญากรรมและกลุ่มผู้ก่อการร้าย ทำให้การฝึกอบรมกองกำลังหน่วยปฏิบัติการพิเศษ จึงมุ่งเน้นการให้ความรู้ กลยุทธ์ และการเรียนรู้ในการประยุกต์และแก้ไขปัญหาที่มีความแตกต่างหลากหลายในระหว่างการปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาให้เป็นผู้นำ รู้จักแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด[40]

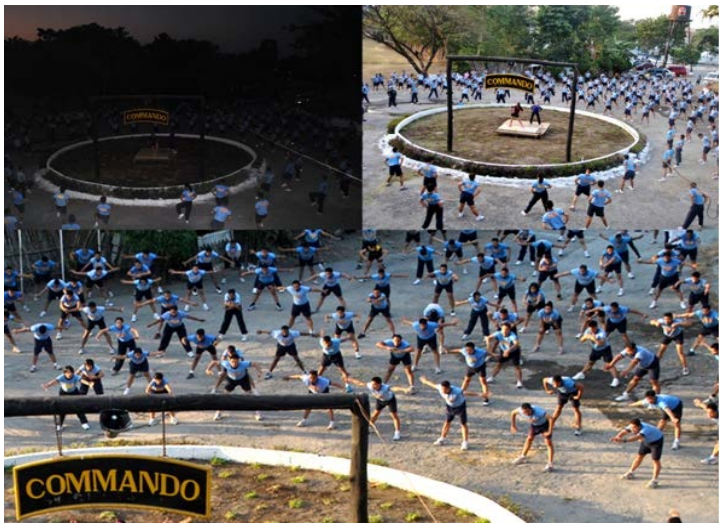
ภาพที่ 3.7.48 การฝึกหลักสูตรคอมมานโด ของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ

ที่มา: Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/commando [2018, July 13]

[40] Philippine National Police, [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/commando [2018, July 13]

ภาพที่ 3.7.49 แสดงภาพการออกกำลังตอนเช้าและตอนเย็นของนักเรียนตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ

ที่มา: Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/commando [2018, July 13]

หลักสูตรการต่อต้านการรบในเมือง (The Urban Counter Revolutionary Warfare Course - UCRWC) เป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่ดำเนินการฝึกอบรมโดยหน่วยปฏิบัติการพิเศษ เป็นหลักสูตรที่ออกแบบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถตอบสนองต่อเหตุวิกฤติและการก่อการร้ายที่มักเกิดขึ้นในเขตเมือง เจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้รับการฝึกวิธีการต่อต้านการก่อการร้ายสมัยใหม่ เช่น ปฏิบัติการช่วยเหลือตัวประกันทั้งในอากาศยาน และยานพาหนะที่กำลังเคลื่อนที่ การเข้าพื้นที่เป้าหมายจากที่สูง การทำให้ตัวประกันมีความปลอดภัย ทักษะการใช้อาวุธตอบโต้คนร้ายอย่างรวดเร็วและแม่นยำ การปฏิบัติที่อยู่ภายใต้สภาวะที่ยากลำบาก เต็มไปด้วยควัน ความมืด และใช้อาวุธและอุปกรณ์ต่างๆ การเข้าตรวจค้นอาคารอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติด้วยความเงียบ การใช้สัญญาณมือ เป็นต้น[41]

[41] Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/ucrwc [2018, July 13]

ภาพที่ 3.7.50 การฝึกหลักสูตรการต่อต้านการรบในเมือง (The Urban Counter - Revolutionary Warfare Course - UCRWC)

ที่มา: Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/ucrwc [2018, July 13]

หลักสูตรส่งกำลังทางอากาศพื้นฐาน (Basic Airborne Course) เป็นหลักสูตรหนึ่งซึ่งเป็นการทดสอบถึงกำลังใจและความแข็งแกร่งทางร่างกาย เป็นหลักสูตรที่มีความแตกต่างจากหลักสูตรอื่นๆ กำลังพลของหน่วยปฏิบัติการพิเศษจะต้องเผชิญกับความกลัวทางจิตใจและทางร่างกายอย่างมาก และจะต้องเอาชนะความกลัวเหล่านั้น ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องกระโดดออกจากเครื่องบินที่ความสูง 1,500 ฟุต เหนือระดับน้ำทะเล ระยะเวลาการฝึก 7 สัปดาห์ ในหลักสูตร 2 เดือน เป็นการฝึกให้เกิดความพร้อมทางร่างกายอย่างหนัก การฝึกทักษะต่างๆ เพื่อให้พร้อมสำหรับการตกลงจากที่สูง การติดอาวุธและอุปกรณ์ต่างๆ การซ่อนพราง และในสัปดาห์ที่ 8 เป็นการกระโดดจริงจากเครื่องบิน[42]

[42] Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/commando [2018, July 13]

หลักสูตรพลซุ่มยิง (Sniper Course) เป็นการฝึกเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นและความชำนาญในการใช้อาวุธปืนยาว และเพื่อวัดขีดความสามารถของบุคลากรในหน่วยปฏิบัติการพิเศษ ในการยิงอาวุธปืนยาวไปยังเป้าหมายระยะไกลให้ได้อย่างแม่นยำ การฝึกพลซุ่มยิง ต้องมีการพัฒนาทักษะพื้นฐานของบุคคลเพื่อเป็นทั้งนักแม่นปืน และผู้มีศิลปะที่จะทำให้การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากที่สุด มีความเสี่ยงน้อยที่สุดและสามารถเอาตัวรอดได้ในพื้นที่ปฏิบัติการ[43]

หลักสูตรการฝึกผู้ฝึกสุนัขตำรวจ (Canine Handlers Trainer's Training Course) เพื่อยกระดับความรู้และทักษะในการค้นหาวัตถุระเบิดในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย[44]

หลักสูตรปฏิบัติการยุทธวิธีทางน้ำ (Maritime Tactical Operation Course) เป็นการฝึกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรม รวมทั้งการต่อต้านการปฏิบัติของพวกมีความคิดสุดโต่ง หลักสูตรมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีศักยภาพในการปฏิบัติการเป็นทีมเพื่อแก้ปัญหากรณีเหตุระเบิด ลักพาตัว จับตัวประกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุที่เกิดในน่านน้ำสากล รวมทั้งเหตุอาชญากรรมในลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยการประยุกต์หลักการในการจัดองค์กร การเตรียมการ การสั่งการ และใช้กำลังให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินและเกิดความเสียหายน้อยที่สุด[45]

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

ระบบกฎหมายของฟิลิปปินส์ เป็นส่วนผสมระหว่างกฎธรรมเนียมประเพณี ระบบกฎหมายโรมัน (กฎหมายลายลักษณ์อักษร) และแองโกลอเมริกัน (กฎหมายจารีตประเพณี) และกฎหมายอิสลาม ระบบกฎหมายเป็นผลของการอพยพของชาวมาเลย์มุสลิมในช่วงศตวรรษที่ 14 และต่อเนื่องมาในยุคอาณานิคมของสเปนและสหรัฐอเมริกา กฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) ใช้ในเรื่องความสัมพันธ์ของครอบครัว ทรัพย์สิน ทายาท สัญญา และกฎหมายอาญา ขณะที่กฎหมายหรือหลักการของกฎหมายจารีตประเพณี

---

[43] Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/sniper-course [2018, July 13]

[44] Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/k9-training [2018, July 13]

[45] Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/mtoc [2018, July 13]

(Common Law) อยู่ในส่วนของกฎหมายรัฐธรรมนูญ วิธีพิจารณาความ กฎหมายบริษัท ภาษี ประกันภัย แรงงานสัมพันธ์ ธนาคารและการเงิน[46]

แหล่งกฎหมายหลักของกฎหมายฟิลิปปินส์ คือ[47]

- รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายพื้นฐานและสูงสุดของประเทศ

- รัฐบัญญัติ (Statutes) รวมถึง กฎหมายที่ออกโดยรัฐสภา (Acts of Congress) กฎบัตรจัดตั้งเทศบาล (Municipal Charters) กฎหมายของรัฐบาลท้องถิ่น (Municipal Legislation) คำสั่งของศาล กฎและคำสั่งทางปกครอง คำสั่งของฝ่ายนิติบัญญัติ คำสั่งของประธานาธิบดี

- สัญญาระหว่างประเทศ และอนุสัญญา

- คำวินิจฉัยของศาล มาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง ระบุว่าคำวินิจฉัยของศาลที่จะนำไปใช้หรือตีความกฎหมาย หรือรัฐธรรมนูญ จะใช้เป็นส่วนหนึ่งของระบบกฎหมายของฟิลิปปินส์ก็เพียงแต่คำวินิจฉัยของศาลสูงสุด (Supreme Court) เท่านั้น

4.1.1 กฎหมายทางอาญา

กฎหมายอาญาในฟิลิปปินส์ มีวิวัฒนาการเมื่ออาณานิคมสเปนได้เข้ามาปกครอง จึงมีการนำกฎหมายอาญาของสเปน (Spanish Codigo Penal) มาปรับใช้ และขยายเข้ามาเป็นกฎหมายของฟิลิปปินส์โดยพระราชกฤษฎีกาเมื่อปี ค.ศ. 1870 ต่อมาจึงมีการจัดทำประมวลกฎหมายอาญาฉบับเก่าโดยเจ้าอาณานิคมสเปน มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม ค.ศ. 1876 กฎหมายฉบับดังกล่าวได้ใช้มาจนกระทั่งอาณานิคมอเมริกาได้เข้ามาปกครองฟิลิปปินส์ และสหรัฐอเมริกาก็ได้ปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา โดยออกเป็นประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไข (Revised Penal Code) ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

กฎหมายอาญาในฟิลิปปินส์ ยึดถือตามหลักกฎหมายในภาษาลาตินว่า NULLUM CRIMEN , NULLA POENA SINE LEGE หมายความว่า จะไม่มีอาชญากรรมหากไม่มีกฎหมายที่มีโทษทางอาญากำหนดบทลงโทษต่อการกระทำนั้น ดังนั้น การกระทำหรือการละเว้นการกระทำใดที่จะต้องถูกลงโทษจะต้องมีกฎหมายห้าม และขณะเดียวกันกฎหมายก็จะต้องกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน แหล่งที่มาของกฎหมายอาญาในฟิลิปปินส์ คือ[48]

---

[46] The University of Melbourne, *Southeast Asian Legal Research Guide: Introduction to the Philippines & its Legal System* [Online]. Available from: http://unimelb.libguides.com/c.php?g=402982&p=5443355 [2018, July 13]

[47] Ibid.

[48] The Round Table, *Criminal Law in the Philippines* [Online]. Available from: https://attheroundtable.wordpress.com/tag/philippine-criminal-law/ [2018, July 13]

1) ประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไข กำหนดไว้โดยกฎหมายแห่งสาธารณรัฐหมายเลข 3815 (Republic Act 3815) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1932 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมอื่นๆ

2) กฎหมายแห่งสาธารณรัฐ (Republic Acts) กำหนดกฎหมายที่มีโทษทางอาญาพิเศษ เป็นกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาและประกาศใช้หลังรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1987 เริ่มบังคับใช้เมื่อการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ

3) กฤษฎีกาประธานาธิบดี (Presidential Decrees) เป็นกฎหมายที่ออกในระหว่างที่ฟิลิปปินส์ใช้กฎอัยการศึกษาในการปกครองประเทศ

4) กฎหมายทางอาญาพิเศษ (Special Penal Laws) อื่นๆ ที่ออกโดยคณะกรรมาธิการฟิลิปปินส์ (The Philippine Commission) ซึ่งทำหน้าที่เสมือนเป็นสภาสูง ในยุคที่ฟิลิปปินส์เป็นอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา สภาของฟิลิปปินส์ ฝ่ายนิติบัญญัติฟิลิปปินส์ สภาแห่งชาติ รัฐสภา

ในยุคปัจจุบัน กฎหมายของฟิลิปปินส์จัดทำขึ้นโดยรัฐสภา (Congress) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกทั้งสองประเภทมีอำนาจนิติบัญญัติ ภายใต้รัฐธรรมนูญ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำ แก้ไขปรับปรุงกฎหมาย อำนาจนิติบัญญัติ มีทั้งการใช้อำนาจร่วมจากรัฐสภาและกฎหมายท้องถิ่นซึ่งออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ คือ จังหวัด เมือง เทศบาล และหมู่บ้าน (Barangays) กฎหมายที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกว่า ข้อบัญญัติ (Ordinance) และมีผลบังคับใช้เฉพาะในเขตพื้นที่ปกครองที่รับผิดชอบเท่านั้น

การฝ่าฝืนประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไข บัญญัติให้เป็นความผิดอุกฉกรรจ์ (Felony) ส่วนการกระทำผิดฝ่าฝืนกฎหมายอาญาพิเศษและข้อบัญญัติ บัญญัติให้เป็นความผิดอาญา (Offense) ผู้ที่กระทำผิดทางอาญา อาจจะต้องรับผิดทางอาญา หรือทางแพ่ง หรือทางปกครอง หรือทั้งหมดดังกล่าว การรับผิดทางอาญา หมายถึงการรับโทษจำคุกในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การรับผิดทางแพ่ง คือ การต้องจ่ายค่าชดเชยสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นในรูปของเงิน การรับผิดทางปกครอง เป็นโทษที่ร่วมกับการลงโทษหลัก และมักจะใช้สำหรับผู้กระทำผิดที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐหรือลูกจ้างของรัฐ เช่น การพักงาน การลดตำแหน่ง หรือไล่ออก เป็นต้น

หลักการของกฎหมายอาญาฟิลิปปินส์ และข้อยกเว้นในการบังคับใช้ มีดังต่อไปนี้

- หลักการความเป็นทั่วไป (Principle of Generality) กฎหมายอาญาผูกพันใช้กับบุคคลทุกคนที่พักอาศัยหรืออยู่ในดินแดนของฟิลิปปินส์

ข้อยกเว้น กรณีที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายอาญาของฟิลิปปินส์ เป็นกรณีหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้กำหนดขึ้น ได้แก่ ประมุขของรัฐต่างประเทศ ทูต เป็นต้น

- หลักดินแดน (Principle of Territoriality) กฎหมายอาญา ใช้ลงโทษกับผู้กระทำผิดที่ได้กระทำลงภายในดินแดนของฟิลิปปินส์

ข้อยกเว้น บทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญาฉบับปรับปรุง จะบังคับใช้ในคดีที่เป็นการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ และเกิดขึ้นนอกดินแดนฟิลิปปินส์ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อผู้กระทำผิดกระทำขณะอยู่บนเรือหรืออากาศยานของฟิลิปปินส์ โดยเรือเดินสมุทรหรืออากาศยานจะต้องเป็นเรือหรืออากาศยานที่จดทะเบียนในหน่วยศุลกากรฟิลิปปินส์

(2) เมื่อผู้กระทำผิดปลอมแปลง หรือทำปลอมเหรียญ หรือเงินตราของฟิลิปปินส์ หรือเอกสารพันธสัญญาและหลักทรัพย์ ที่ออกโดยรัฐบาลฟิลิปปินส์

(3) เมื่อผู้กระทำผิดจะต้องรับผิดสำหรับการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการริเริ่มเข้าไปในพันธสัญญาและหลักทรัพย์ที่กล่าวถึงดังกล่าว

(4) เมื่อผู้กระทำผิด ขณะที่อยู่ในฐานะเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของรัฐ ได้กระทำผิดโดยใช้อำนาจหน้าที่ การกระทำผิดบางอย่างซึ่งอาจเป็นการกระทำผิดต่อหน้าที่ คือ การติดสินบน การติดสินบนโดยอ้อม การทุจริตเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ

(5) เมื่อผู้กระทำผิดได้กระทำผิดต่อความมั่นคงของชาติและกฎหมายแห่งชาติต่างๆ ได้แก่ การกบฏ การจารกรรม โจรสลัดและขัดขืนคำสั่งในน่านน้ำสากล

- หลักไม่มีผลย้อนหลัง (Principle of Prospectivity) กฎหมายอาญาไม่สามารถลงโทษต่อการกระทำซึ่งมิได้มีบทลงโทษในขณะที่การกระทำนั้นเกิดขึ้นได้ นอกจากว่ากฎหมายใหม่มีผลในทางบวกต่อผู้กระทำผิด

นอกจากความผิดอาญาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไขแล้ว ยังมีกฎหมายที่มีโทษทางอาญาฉบับอื่นอีกหลายฉบับ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการครอบครองและลักลอบจำหน่ายยาเสพติด กฎหมายการฟอกเงิน และการครอบครองอาวุธปืนโดยผิดกฎหมาย กฎหมายเหล่านี้เรียกว่า กฎหมายทางอาญาพิเศษ และเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายทางอาญาของฟิลิปปินส์ โดยความแตกต่างของความผิดที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไข กับกฎหมายที่มีโทษทางอาญาพิเศษ ก็คือ ความผิดที่อยู่ในประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไข เป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นความผิดในตัวเอง (Mala in Se) เป็นการกระทำที่เป็นสิ่งเลวร้ายหรือเป็นสิ่งที่เป็นความผิดโดยทั่วไป แต่สำหรับการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายทางอาญาพิเศษ เป็นความผิดที่รัฐบัญญัติให้เป็นความผิด (Mala Prohibita) เป็นความผิดเพราะกฎหมายห้ามมิให้กระทำ หากฝ่าฝืนก็มีบทลงโทษ การกระทำบางอย่างในบางประเทศเป็นความผิดตามกฎหมายของประเทศนั้น แต่ไม่เป็นความผิดในอีกประเทศหนึ่งก็ได้

การพิจารณาลงโทษผู้ที่กระทำผิดกฎหมายในสองลักษณะนี้ ก็มีความแตกต่างกัน สำหรับผู้ที่กระทำผิดและถูกลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไข จะต้องมีการพิจารณาถึงคุณลักษณะความรับผิดชอบชั่วดีของผู้กระทำผิด นี่คือเหตุผลว่าความรับผิดของผู้กระทำผิดเกิดขึ้นเมื่อมีเจตนาในการกระทำผิดหรือละเลยในการกระทำซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิด แต่สำหรับความผิดตามกฎหมายทางอาญาพิเศษไม่จำเป็นต้องนำคุณลักษณะความรับผิดชอบชั่วดีของผู้กระทำผิดมาพิจารณา เมื่อมีการกระทำที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิดโดยสมัครใจเกิดขึ้น ก็เพียงพอที่จะพิจารณาตัดสินลงโทษแล้ว[49]

---

[49] Philippine criminal law [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Philippine_criminal_law [2018, July 13]

4.1.2 กฎหมายที่มีโทษทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ค.ศ. 1987 ของประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้กำหนดถึงสิทธิพลเรือน, การจับกุม, การคุมขัง ต้องดำเนินการอยู่บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาค (1987 Philippine Constitution Article 2, Section 4 - 5) นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถชุมนุมในที่สาธารณะได้ตามบทบัญญัติของกฎหมายชุมนุมสาธารณะ โดยกำหนดให้การจัดชุมนุมสาธารณะในที่สาธารณะต้องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อสำนักงานเทศบาลในเขตพื้นที่จัดการชุมนุม ส่วนการชุมนุมสาธารณะในพื้นที่ที่เรียกว่า สวนเสรีภาพ (Freedom Park) การชุมนุมในสถานที่ส่วนตัว การชุมนุมในมหาวิทยาลัยของรัฐภายใต้กฎระเบียบของมหาวิทยาลัยนั้น และการประชุมทางการเมือง หรือการชุมนุมในระหว่างหาเสียงเลือกตั้ง ไม่ต้องขออนุญาต (มาตรา 4) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องของการขอใช้สถานที่มากกว่าจะเป็นเรื่องของการขออนุญาตชุมนุม และหากเจ้าหน้าที่ปฏิเสธหรือกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตผู้ขออนุญาตสามารถฟ้องศาลในพื้นที่เป็นผู้ชี้ขาดได้ภายใน 48 ชั่วโมง และศาลต้องตัดสินภายใน 24 ชั่วโมง (มาตรา 6)

การชุมนุมในประเทศฟิลิปปินส์ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่เข้าไปแทรกแซงการจัดการชุมนุมสาธารณะ แต่เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยสาธารณะ เจ้าหน้าที่ของรัฐภายใต้คำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบสามารถประจำการในระยะห่างจากการชุมนุมอย่างน้อย 100 เมตรจากพื้นที่ชุมนุมเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการชุมนุม (มาตรา 9) นอกจากนี้กฎหมายยังได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ไว้ดังนี้

1) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมต้องแต่งเครื่องแบบพร้อมทั้งติดป้ายชื่อและหน่วยงานต้นสังกัด

2) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่พกพาอาวุธปืน แต่อาจมีกระบอง หมวกกันกระแทก หน้ากากกันแก๊ส โล่ รองเท้าบูทหรือรองเท้าหุ้มข้อพร้อมสนับแข้งได้

3) ห้ามใช้แก๊สน้ำตา ระเบิดควัน ท่อฉีดน้ำ หรืออุปกรณ์ต่อต้านการจลาจลที่คล้ายกัน เว้นแต่การชุมนุมสาธารณะนั้นมีการใช้ความรุนแรง หรือเจตนาทำลายทรัพย์สิน (มาตรา 10)

กฎหมายการชุมนุมสาธารณะของประเทศฟิลิปปินส์ยังได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการสลายการชุมได้ (มาตรา 11) โดยกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการสลายการชุมนุมไว้ดังต่อไปนี้

1) หากเริ่มมีสัญญาณความรุนแรงให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายเรียกผู้นำการชุมนุมเพื่อหาแนวทางป้องกัน

2) หากความรุนแรงเริ่มเกิดขึ้นโดยมีการขว้างปาก้อนหินหรือวัตถุที่เป็นอันตรายอื่นๆ ใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้ร่วมชุมนุม หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินเสียหาย เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งต้องเตือนผู้เข้าร่วมชุมนุมว่า หากการชุมนุมยังคงวุ่นวายจะมีการสลายการชุมนุม

3) หากความรุนแรงหรือความวุ่นวายยังปรากฏเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งต้องเตือนผู้เข้าร่วมชุมนุม หลังจากนั้นจึงจะสลายการชุมนุมได้

4) บทลงโทษผู้ขัดขวางการใช้เสรีภาพในการชุมนุม - บทลงโทษผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุมที่กระทำผิดกฎหมายเป็นเรื่องที่มีอยู่ในกฎหมายการชุมนุมหรือในกฎหมายอาญา

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

4.2.1 ระบบศาลของฟิลิปปินส์ เป็นระบบที่ได้รับอิทธิพลจากทั้งสเปนและสหรัฐอเมริกา โดยฟิลิปปินส์แบ่งศาล ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

4.2.1.1 ศาลระดับท้องถิ่น เป็นศาลเทศบาล ศาลในเมืองขนาดใหญ่ และศาลเคลื่อนที่ (Municipal Circuit Trial Court) ซึ่งจะเวียนกันไปพิจารณาคดีในท้องที่ต่างๆ โดยรับพิจารณาเฉพาะคดีที่ไม่ร้ายแรงนัก

4.2.1.2 ศาลระดับภูมิภาค มีหน้าที่พิจารณาคดีที่ร้ายแรงกว่าศาลท้องถิ่นและคดีอุทธรณ์ โดยศาลระดับภูมิภาคมี 13 แห่ง ประจำใน 13 ภูมิภาคเท่านั้น

4.2.1.3 ศาลระดับชาติ เป็นศาลอุทธรณ์และศาลมุสลิม ส่วนมากรับพิจารณาคดีอุทธรณ์ด้านภาษี คดีข้าราชการ และคดีฉ้อราษฎร์บังหลวง รวมถึงคดีที่ต้องพิจารณาจากกฎหมายมุสลิม

4.2.1.4 ศาลสูงสุด หรือเรียกว่า “ศาลสูง” ประกอบด้วย ประธานและคณะผู้พิพากษาจำนวน 14 คน รับพิจารณาคดีการเมือง คดีอุทธรณ์ คดีฎีกา รวมถึงคดีที่มีความสำคัญระดับประเทศ เช่น การสั่งปลดประธานาธิบดี หรือระงับการประกาศใช้กฎอัยการศึก เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาศาลสูงสุด จะถูกคัดเลือกและเสนอชื่อโดยประธานาธิบดี โดยผ่านการลงมติของรัฐสภา[50]

4.2.2 อัยการ พนักงานอัยการมีฐานะเป็นทนายของรัฐ มีอำนาจหน้าที่ ได้แก่[51]

- ช่วยปลัดกระทรวงในการอุทธรณ์คดีต่อศาล
- ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และเป็นโจทก์ในคดีอาญาที่เกี่ย;ข้องกับความมั่นคงของชาติ รวมถึงงานที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ
- เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่ประชาชนในคดีที่เกี่ยวข้อง หรือเกิดขึ้นจากการร้องเรียนทางอาญาที่ถูกตรวจสอบโดยอัยการและอยู่ระหว่างรอเข้าสู่กระบวนการทางศาล
- ทำหน้าที่ในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายด้านการบริหารของอัยการ พนักงานดำเนินคดี และพนักงานอื่นๆ
- จัดทำความเห็นทางกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดบทบัญญัติทางกฎหมายอาญา และกฎหมายอาญาพิเศษ

---

[50] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์*, อ้างแล้ว, หน้า 44-45.

[51] กระทรวงยุติธรรม, *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 54-55

- ตรวจสอบคดีอาญาทั้งหมดที่ยื่นต่อสำนักงานอัยการสูงสุด โดยจัดเก็บเป็นข้อมูลสถานะของแต่ละคดีให้เป็นปัจจุบัน และนำมาใช้ในการตรวจสอบและจำหน่ายคดีด้วย

- ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดหรือได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวง

4.3 การดำเนินคดีอาญา

ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของตำรวจฟิลิปปินส์ มีดังนี้[52]

4.3.1 การจับกุม

การจับกุม คือ การที่จับคนมากักขังไว้เพื่อดำเนินการสอบสวนในขั้นตอนต่อไป หัวหน้าสำนักงานที่หมายจับถูกส่งมาให้ดำเนินการจับกุมนั้นจะต้องดำเนินการภายใน 10 วันนับจากวันที่ได้รับมอบหมายจับ และภายใน 10 วันนับจากวันที่หมายจับหมดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจับกุมจะต้องรายงานผลไปยังผู้พิพากษาที่ออกหมายจับด้วย และหากว่าไม่สามารถจับกุมได้สำเร็จ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบจะต้องบอกถึงเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จด้วย

สำหรับการจับกุมโดยไม่มีหมายจับ เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมตัวผู้ต้องหาและนำตัวผู้กระทำความผิดมาควบคุมที่ห้องควบคุมในสถานีตำรวจโดยทันที และจะต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบ แจ้งข้อหาในการจับกุม เว้นแต่ว่าไม่สามารถแจ้งข้อหาได้เนื่องจากผู้กระทำผิดพยายามหนี ขัดขืน หรือใช้กำลังต่อต้านการจับกุมก่อนที่จะได้แจ้งข้อหา

ระยะเวลาในการควบคุมตัวผู้ถูกจับ แบ่งระยะเวลาการควบคุมตัวตามระดับความรุนแรงของคดีที่ถูกกล่าวหา ดังนี้

1) การกระทำความผิดของผู้ต้องหาที่เป็นคดีที่ไม่ร้ายแรง สามารถควบคุมตัวในห้องควบคุมของสถานีตำรวจได้ 12 ชั่วโมง

2) หากเป็นคดีที่มีอัตราโทษสูงขึ้นหรือการกระทำความผิดที่รุนแรงขึ้น ก็สามารถควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ในห้องควบคุมของสถานีตำรวจได้ 18 ชั่วโมง

3) ในกรณีเป็นคดีร้ายแรง สามารถควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ในห้องควบคุมของสถานีตำรวจได้ 36 ชั่วโมง และขั้นตอนหลังจากนั้น ก็จะต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป

---

[52] รายงานการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน, หน้า 63-64.

4.3.2 การประกันตัวผู้ต้องหา

การประกันตัวเป็นมาตรการความปลอดภัยที่มีไว้เพื่อปล่อยตัวผู้ที่ถูกจับกุมตามกฎหมาย สามารถประกันตัวโดยตัวผู้ต้องหาเองหรือมีผู้อื่นมายื่นขอประกันตัวให้ เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ต้องหาจะกลับมาแสดงตนต่อศาลเมื่อถูกศาลสั่งในภายหลัง การประกันตนสามารถทำได้ในรูปของหลักประกันโดยหลักประกันของบริษัท ประกันด้วยหลักทรัพย์ ฝากเงินสด หรือโอนเงินประกัน

ผู้ถูกจับกุมทุกคนมีสิทธิที่จะถูกประกันตัวได้ด้วยหลักประกันที่เพียงพอ หรือถูกปล่อยตัวด้วยเงินประกันที่ระบุไว้ตามกฎหมาย ก่อนหรือหลังที่ถูกตัดสินว่ากระทำผิดโดยศาลระดับท้องถิ่น และก่อนจะถูกตัดสินว่ากระทำผิดโดยศาลภูมิภาคด้วยข้อหาที่จะต้องถูกลงโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

4.3.3 การค้นและการยึด

ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ปรับปรุง (The Revised Rules of Criminal Procedure) บัญญัติให้การตรวจค้นจะต้องมีหมายค้น ซึ่งเป็นคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรที่โดยในนามประชาชนชาวฟิลิปปินส์ ลงนามโดยผู้พิพากษา และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบเรียบร้อยดำเนินการตรวจค้นทรัพย์สินส่วนบุคคลและนำสิ่งของที่ตรวจค้นมาสู่ศาล หมายค้นออกเพื่อการตรวจค้นและยึดสิ่งของของบุคคล ดังต่อไปนี้

1) สิ่งของที่ได้มาโดยการกระทำผิด
2) สิ่งของที่ถูกขโมย หรือยักยอก หรือวิธีการอื่นๆ หรือเป็นผลมาจากการกระทำผิด หรือ
3) สิ่งของที่ใช้ หรือเจตนาใช้ เป็นเครื่องมือในการกระทำผิด[53]

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 การกำหนดนโยบายและกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

5.1.1 วิวัฒนาการของการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

วิวัฒนาการของการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในฟิลิปปินส์ อาจกล่าวได้ว่าเริ่มมีวิวัฒนาการตั้งแต่การจัดระบบตำรวจพร้อมกับการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอิทธิพลจากอาณานิคมสหรัฐอเมริกาในอดีต ซึ่งตำรวจมีความใกล้ชิดและทำงานร่วมกับรัฐบาลท้องถิ่น และรัฐบาลท้องถิ่นก็มีบทบาทมากในการบริหารงานตำรวจตั้งแต่ในอดีต

---

[53] The Revised Rules of Criminal Procedure [Online]. Available from: http://www.chanrobles.com/revisedrulesofcriminalprocedure.htm#RULE%20126 [2018, July 13]

อย่างไรก็ตาม ในยุคต่อมา ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ซึ่งมีโครงสร้างและการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ ในรูปแบบของงานตำรวจชุมชน (Community Policing) หรืองานตำรวจที่มุ่งเน้นที่ปัญหา (Problem - Oriented Policing) โดยได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของนักทฤษฎีด้านการตำรวจชุมชนในประเทศตะวันตก แนวคิดดังกล่าวได้เข้ามาแทนที่งานตำรวจแบบดั้งเดิม ที่มุ่งเน้นการรับแจ้งเหตุแล้วเข้าไปจัดการกับเหตุอาชญากรรมให้รวดเร็วที่สุดเพียงเท่านั้น แต่งานตำรวจในยุคใหม่ตำรวจจะต้องเข้าไปผูกพันกับชุมชนเพื่อร่วมกันป้องกันและลดอาชญากรรม

การประกาศนโยบายสำหรับตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ภายใต้มาตรา 2 ของกฎหมายแห่งสาธารณรัฐ หมายเลข 6975 เมื่อปี ค.ศ. 1990 กำหนดนโยบายให้ส่งเสริมความสงบเรียบร้อยในสังคม ทำให้เกิดความปลอดภัยแก่ประชาชน และทำให้รัฐบาลท้องถิ่นมีความเข้มแข็งในการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐจะต้องจัดระบบของการทำงานร่วมกัน และการประสานงานระหว่างประชาชน ผู้บริหารท้องถิ่น และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานความปลอดภัยสาธารณะที่บูรณาการกัน[54] จากนโยบายดังกล่าว ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทของทั้งตำรวจและสังคม และแนวโน้มงานตำรวจที่มีการสร้างนวัตกรรมและความก้าวหน้าในโลกปัจจุบัน ได้ทำให้แนวคิดเรื่องระบบตำรวจที่เน้นชุมชน (Community-oriented Policing System - COPS) มีความเป็นสถาบันในฐานะเป็นรูปแบบเชิงปฏิบัติการและบริหาร นำมาใช้ในองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ รวมทั้งการจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานของการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชน สำหรับหน่วยงานต่างๆ ไปดำเนินการเมื่อปี ค.ศ. 1995 การตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้เกิดขึ้นจากการประเมินผลด้านยุทธศาสตร์และการปฏิบัติของตำรวจอย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าความพยายามบางส่วนเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้ก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์เห็นว่าการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชน จะเป็นยุทธศาสตร์ที่เชื่อมต่อช่องว่างดังกล่าว พร้อมกับการเพิ่มประสิทธิภาพ ของตำรวจให้เข้มแข็ง ในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม [55]

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้กฎหมายแห่งสาธารณรัฐ หมายเลข 8551 (Republic Act No.8551) ปี ค.ศ. 1998 ซึ่งเป็นกฎหมายปฏิรูปตำรวจและปรับโครงสร้างตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ใหม่ กฎหมายดังกล่าวมีชื่อว่า “กฎหมายการจัดตั้งตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ภายใต้กระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับการปรับปรุงโครงสร้างใหม่ และเพื่อจุดมุ่งหมายอื่น” (An Act Establishing the Philippine National Police under a Reorganized Department of the Interior

---

[54] NAPOLCOM [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ExternalLink/framework.pdf [2018, July 18]

[55] COMMUNITY-ORIENTED POLICING SYSTEM [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/images/manualsandguides/DHRDD/COPS-Manual.pdf [2018, July 18]

and Local Government, and for Other Purposes) การประกาศนโยบายสำหรับตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ภายใต้มาตรา 2 ของกฎหมายดังกล่าว ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์จะต้องเป็นหน่วยงานที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการ รับผิดชอบรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน

โครงสร้างการบริหารงานตำรวจ ในการปฏิรูปตำรวจครั้งนี้ ได้จัดตั้งคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ (National Police Commission - NAPOLCOM) เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารงานตำรวจ และคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ก็ได้มีมติหมายเลข 2015 - 342 เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม ค.ศ. 2015 เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ โดยปรับปรุงระบบการตำรวจที่เน้นชุมชน (Community - oriented Policing System - COPS) เป็นระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการ (Community and Service Oriented Police System - CSOP) มติดังกล่าวต้องการเพิ่มอำนาจให้แก่ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์เพื่อให้เกิดการปฏิรูปตำรวจ ให้เป็นหน่วยงานที่เน้นชุมชนและการบริการประชาชน ซึ่งทำให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจ ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการ มีการผลักนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติของสถานีตำรวจในระดับท้องถิ่น โดยระบบดังกล่าวมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1) ประชาชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

2) ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ในฐานะเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย และให้บริการแก่ประชาชน

3) ผู้บริหารระดับท้องถิ่น สนับสนุนด้านทรัพยากร การบริการ และออกกฎระเบียบต่างๆ

ระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริหาร จะช่วยปรับปรุงการให้บริการของตำรวจให้ดีขึ้น ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจได้ และความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับชุมชนจะมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

5.1.2 การนำนโยบายการตำรวจที่เน้นชุมชนและการบริการไปสู่การปฏิบัติ

การตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการให้บริการ (Community and Service - Oriented Policing) คือ ปรัชญาของการตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานอย่างใกล้ชิดกับชุมชนและรัฐบาลท้องถิ่นโดยการพัฒนาการทำความเข้าใจลักษณะของพื้นที่ชุมชนโดยการติดต่อโดยปกติและไม่เป็นทางการกับประชาชนผู้พักอาศัยและสถาบันต่างๆ ในพื้นที่ ปรัชญาของการตำรวจลักษณะนี้ตั้งอยู่บนฐานความคิดว่าตำรวจควรจะทำงานร่วมกับชุมชนไม่เพียงแต่การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม แต่ยังต้องช่วยรัฐบาลท้องถิ่นในการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนและการปรับปรุงคุณภาพชีวิตอีกด้วย ตั้งอยู่บนหลักการของสิ่งที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ และสมาชิกของชุมชน[56]

---

[56] Implementing Guidelines for City/Municipal: Community and Service-Oriented Policing System (CSOP System) [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ExternalLink/Implementing%20Guidelines%20C.pdf [2018, July 20]

การทำให้นโยบายของการตำรวจที่เน้นชุมชนและการบริการไปสู่การปฏิบัติ ผู้ที่เป็นหุ้นส่วนทั้งตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในชุมชน จะต้องปรับบทบาทของแต่ละฝ่ายดังนี้ [57]

5.1.2.1 บทบาทของตำรวจ ปรับปรุงการให้บริการของตำรวจ โดยกำหนดบทบาทของตำรวจในระดับท้องถิ่น ได้แก่

1) ตำรวจจะเป็นผู้ริเริ่มการทำงานร่วมกับนายกเทศมนตรี (Mayor) และผู้บริหารท้องถิ่นอื่นๆ และสมาชิกของชุมชน โดยการดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เยี่ยมเยียนบ้าน จัดประชุมในชุมชนประจำสัปดาห์ เป็นต้น

2) ปรับแนวคิดนายกเทศมนตรี และผู้บริหารท้องถิ่นอื่นๆ และสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการและแสวงหาการสนับสนุนจากบุคคลดังกล่าว

3) ให้คำปรึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในการระบุถึงปัญหาภายในชุมชน

การแก้ไขปัญหาในชุมชนในแนวคิดของการตำรวจที่เน้นชุมชนและการบริการอาศัยตัวแบบซารา (SARA Model) ซึ่งเป็นตัวแบบที่นักวิชาการตำรวจในประเทศตะวันตกได้นำเสนอไว้ในระบบการตำรวจชุมชน โดยการแก้ไขปัญหาที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมเริ่มต้นด้วยการสำรวจถึงปัญหา (Scanning) เพื่อค้นหาว่าสิ่งใดเป็นปัญหา แล้วจึงวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว (Analysis) เพื่อค้นหาว่าปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุอย่างไร หลังจากนั้นจึงเป็นการแก้ไขปัญหา (Response) และการประเมิน (Assessment) เพื่อประเมินว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เกิดผลในการแก้ไขปัญหาได้จริงหรือไม่

5.1.2.2 บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่น ให้การสนับสนุน บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการมีดังนี้

1) ยอมรับกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อการสร้างความเป็นหุ้นส่วนที่ดีขึ้น

2) ช่วยเหลือและสนับสนุนแผนการรักษาความปลอดภัยสาธารณะของชุมชนหรือพื้นที่แบบบูรณาการ (The Integrated Area/Community Public Safety Plan - IA/CPSP)

3) กำหนดแผนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยสาธารณะ (Peace and Order Public Safety Plan - POPS Plan) ซึ่งเป็นแผนระยะ 3 ปี

4) กำหนดการประชุมสภาความสงบเรียบร้อย (Peace and Order Council - POC) เพื่อทบทวน ปรับปรุงและอนุมัติแผนการรักษาความปลอดภัยสาธารณะของชุมชนหรือพื้นที่แบบบูรณาการ (IA/CPSP)

---

[57] Crime Prevention and Coordination Service, National Police Commission, *The Community and Service-Oriented Policing (CSOP) System: Framework and Implementing Guidelines* [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ExternalLink/ framework.pdf [2018, July 20]

5) กำกับดูแลสภาความสงบเรียบร้อยเมือง/เทศบาล (POC) ให้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

6) สั่งการให้มีการประสานงานระหว่างหุ้นส่วนทั้งหมดอย่างเต็มที่

7) ให้ทุนสนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการของการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการไปสู่การปฏิบัติ

8) อำนวยความสะดวกในการขับเคลื่อนโครงการของการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริหารไปสู่การปฏิบัติ

9) แต่งตั้งบุคลากรที่จำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนโครงการ

10) กิจกรรมให้การศึกษาและการติดต่อสื่อสาร (Education and Communication - IEC)

11) การทำงานร่วมกับคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ

12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ภาพที่ 3.7.51 เจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ตรวจเยี่ยมชุมชน ตามระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการเพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับชุมชน

ที่ ม า : PNP Tagapag-ugnay, IEC Materials [Online]. Available from: https://pnptagapagugnay.wordpress.com/iec-materials/ [2018, July 20]

5.1.2.3 บทบาทของประชาชน

1) ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ตำรวจและผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาประเด็นข้อห่วงใยต่างๆ

2) ระดมคนและจัดเป็นอาสาสมัครในฐานะเป็นกองกำลังทวีคูณ

3) แบ่งปันทรัพยากรและความช่วยเหลือในการวางแผนและขับเคลื่อนแผนด้านการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการ

4) กำหนดโครงการพัฒนาชุมชนและขับเคลื่อนการปฏิบัติ

5) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน

6) แลกเปลี่ยนวิธีการป้องกันอาชญากรรมและข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะอื่นๆ

7) ริเริ่มการปฏิบัติในการประชุมร่วมกันหรือพูดคุยกันภายในชุมชนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

8) มอบหมายบุคคลเพื่อดำเนินการรายงาน เฝ้าติดตามกิจกรรมในระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการ

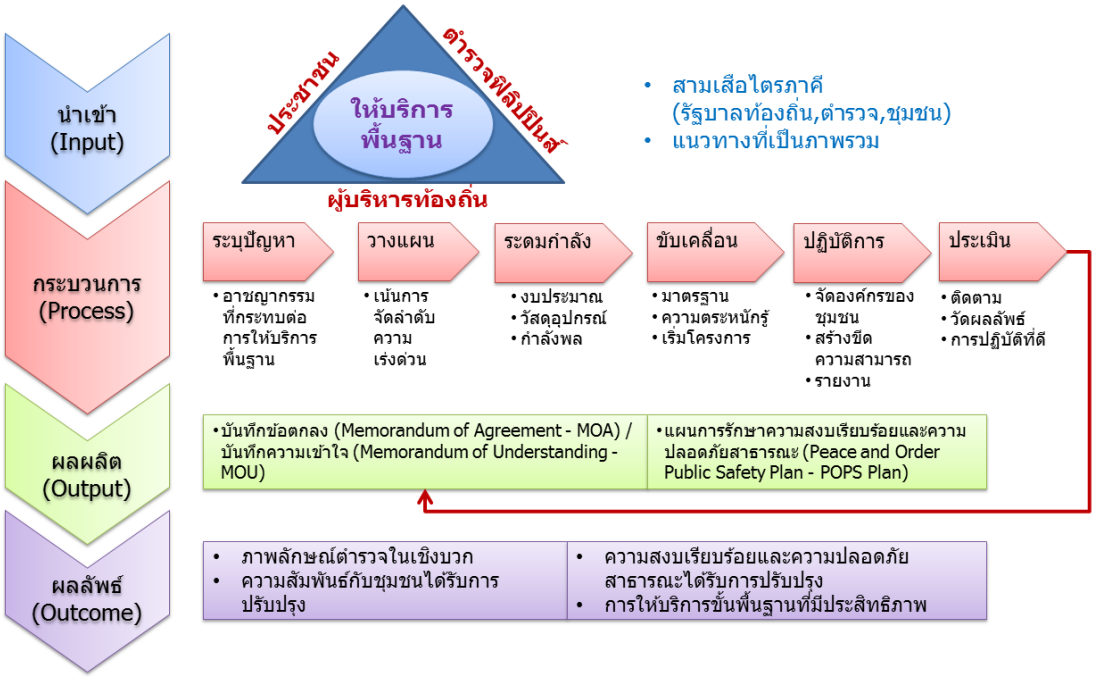
9) สนับสนุนและดำเนินการเกี่ยวกับจัดหาทุน

กรอบแนวคิดในการพัฒนาโครงการต่างๆ ในระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ได้กำหนดแนวทางเริ่มด้วยการกำหนดปัจจัยนำเข้า (Input) โดยการทำงานร่วมกันระหว่าง 3 ฝ่าย คือ ตำรวจ ผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน ในลักษณะเป็น “สามเสือไตรภาคี” ที่จำเป็นต้องมุ่งหาแนวทางการดำเนินการในภาพรวมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ขั้นต่อไปคือกระบวนการ (Process) เมื่อมีภาคีร่วมกันระหว่าง 3 ฝ่ายแล้ว จึงเริ่มกระบวนการด้วยการระบุถึงปัญหาอาชญากรรมที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยในชุมชนและการให้บริการขั้นพื้นฐาน วางแผนโดยเน้นที่การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การระดมทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็น ทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การส่งกำลังบำรุง ทรัพยากรบุคคล การนำไปสู่การปฏิบัติด้วยการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติ สร้างความตระหนักรับรู้ทั้งด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในชุมชนให้เห็นความสำคัญ แล้วจึงเริ่มต้นปฏิบัติการตามโครงการจัดองค์กรในชุมชน สร้างให้คนในชุมชนมีขีดความสามารถที่จำเป็น การรายงาน ส่วนขั้นตอนสุดท้าย คือ การประเมินผล

ผลผลิตของกระบวนการดังกล่าว คือการจัดทำบันทึกข้อตกลง หรือบันทึกความเข้าใจระหว่างตำรวจกับผู้บริหารท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในชุมชน และการผนวกโครงการ/แผนงานต่างๆ เข้าไปในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากท้องถิ่น

ส่วนผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น พิจารณาจากการที่ตำรวจมีภาพลักษณ์ที่ดี ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชนได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น ความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชุมชนดีขึ้น และการให้บริการขั้นพื้นฐานในพื้นที่ชุมชนมีประสิทธิภาพ รายละเอียดตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.7.11 กรอบแนวคิดในการพัฒนาโครงการ/แผนงาน ตามระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการให้บริการ (CSOP) ของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่มา: จัดทำโดยปรับปรุงจาก Crime Prevention and Coordination Service, National Police Commission, *The Community and Service-Oriented Policing (CSOP) System: Framework and Implementing Guidelines* [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ExternalLink/framework.pdf [2018, July 20]

5.2 การปฏิบัติด้านการสร้างหุ้นส่วนในระดับพื้นที่

กลไกสำคัญในการนำนโยบายระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการให้บริการ ไปสู่การปฏิบัติโดยหุ้นส่วนที่สำคัญของสถานีตำรวจ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน สถานีตำรวจได้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับชุมชนและการร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนนโยบาย

ภาพที่ 3.7.52 การทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่สถานีตำรวจมาราคินา (Marakina Police Station)

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ การออกให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม รับฟังความคิดเห็นและข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ชุมชนต่างๆ ในความรับผิดชอบ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน (Police Community Precinct) เป็นหน่วยงานระดับพื้นที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในชุมชน

ภาพที่ 3.7.53 กิจกรรมให้ความรู้ด้านอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่สถานีตำรวจมาริกินา

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

นอกจากการให้ความรู้แก่ภาคประชาชนแล้ว ยังมีการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับภาคเอกชน ในลักษณะการจัดกำลังปฏิบัติการร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับอาสาสมัครหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน เช่น พนักงานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

ภาพที่ 3.7.54 การปฏิบัติหน้าที่ร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับอาสาสมัครภาคเอกชน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจมาริกินา

ที่มา: Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

อาสาสมัครภาคประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม โดยในแต่ละสถานีตำรวจจะมีการให้ประชาชนลงทะเบียนเป็นอาสาสมัครชุมชนซึ่งมีประชาชนเข้าร่วมแตกต่างกันไปตามพื้นที่ ตัวอย่างเช่น สถานีตำรวจเมืองมาริกินามีอาสาสมัครดูแลเมือง (Bantay - Bayan/City Watch Volunteers) จำนวน 3,550 คนและอาสาสมัครชุมชน (Barangay Tanod) จำนวน 255 คน โดยอาสาสมัครเหล่านี้ จะทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละสถานีตำรวจโดยได้มีการแบ่งเป็นเขตพื้นที่ตำรวจชุมชน (Police Community Precinct) เพื่อดูแลความปลอดภัยในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง และบริการประชาชนในพื้นที่

5.3 บทบาทของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ (NAPOLCOM) ในความเป็นหุ้นส่วนเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยสาธารณะ

5.3.1 การขับเคลื่อนนโยบายการรักษาความสงบเรียบร้อย

คณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ มีบทบาทสำคัญในการบริหารองค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การออกกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับงานตำรวจ โดยผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด (Governor) และนายกเทศมนตรี (Mayor) จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ (NAPOLCOM) ในพื้นที่การปกครองของตน

และมีบทบาทที่สำคัญในพื้นที่ และในปี ค.ศ. 2015 คณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ได้เพิ่มอำนาจเกี่ยวกับงานตำรวจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายกเทศมนตรี ตามข้อตกลงหมายเลข 2015 - 003 (Memorandum Circular No. 2015 - 003) ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ. 2015 เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้บริหารสูงสุดของท้องถิ่น (Local Chief Executives - LCEs) ในฐานะเป็นผู้แทนของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเดิมผู้บริหารสูงสุดของท้องถิ่นได้รับมอบหมายให้กำหนดกลไกที่มีประสิทธิภาพสำหรับการปฏิบัติงานร่วมกัน ประสานงานและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารท้องถิ่น หน่วยงานด้านการบังคับใช้กฎหมายในการขับเคลื่อนการปฏิบัติระบบงานตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริการ (CSOP) โดยอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรีที่ได้รับเพิ่มเติมครั้งนี้ เป็นการมอบหมายให้จัดทำและดำเนินการแผนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยสาธารณะ เป็นระยะ 3 ปี ให้เป็นไปตามแนวทางและนโยบายที่กระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด แผนดังกล่าวจะถูกนำรวมไว้กับแผนพัฒนาที่ครอบคลุมของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น[58]

ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรี มีอำนาจในการเรียกประชุมสภาความสงบเรียบร้อย ทุก 3 เดือน หรือเมื่อมีความจำเป็น และรับรายงานผลการปฏิบัติของสภาความสงบเรียบร้อย โดยรายงานผลการปฏิบัติของสภาความสงบเรียบร้อยระดับเมือง/เทศบาล จะต้องเสนอต่อสภาความสงบเรียบร้อยระดับจังหวัด ขณะที่สภาความสงบเรียบร้อยระดับจังหวัดจะต้องเสนอรายงานผลการดำเนินการต่อสภาความสงบเรียบร้อยระดับภูมิภาค

การให้อำนาจหน้าที่แก่ผู้บริหารสูงสุดของท้องถิ่น เพื่อต้องการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่นโดยทำให้การทำงานร่วมกันระหว่าง 3 ส่วน คือ ผู้บริหารท้องถิ่น ตำรวจและชุมชน และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายกเทศมนตรี กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายกเทศมนตรี ล้มเหลวในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมให้ ถือว่าละเลยนโยบายด้านความสงบเรียบร้อยของชาติก็อาจได้รับการพิจารณาจำกัดอำนาจหน้าที่ หรือการพิจารณาจากคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ เพื่อยกเลิกหน้าที่ในการเป็นผู้แทนของคณะกรรมการฯ[59]

การดูแลความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทในการปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างมากในพื้นที่ต่างๆ นอกจากจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ยังมีพนักงานของรัฐบาลท้องถิ่นจะคอยช่วยกันดูแลความปลอดภัยและให้บริการประชาชนในพื้นที่ร่วมกับตำรวจ โดยอาจจะให้คำปรึกษาหรือให้ข้อมูลกับประชาชนบริเวณหน้าสถานีย่อยของตำรวจ หรือเดินตรวจตราและพบปะผู้คนที่สัญจรไปมาตามท้องถนน

---

[58] Mike Frialde, NAPOLCOM expands police powers of governors, mayors The Philippine Star) - December 18, 2015 [Online]. Available from: https://www.philstar.com/headlines/2015/12/18/1534106/napolcom-expands-police-powers-governors-mayors [2018, July 20]

[59] Ibid

ภาพที่ 3.7.55 แสดงภาพพนักงานรัฐบาลท้องถิ่นบริเวณหน้าที่ทำการเขตพื้นที่ตำรวจชุมชนที่ 3 (PCP 3) ของสถานีตำรวจเมืองมาริกินา

5.3.2 การแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจในแต่ละระดับ

เป็นอีกบทบาทหนึ่งของรัฐบาลท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมบริหารงานบุคคลของตำรวจ เพื่อประสิทธิภาพในการสร้างหุ้นส่วนความปลอดภัยสาธารณะหรือในอีกแง่มุมหนึ่ง ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรับฟังรัฐบาลท้องถิ่นมาจากประชาชนในพื้นที่ แม้ว่าตำรวจท้องถิ่นจะขึ้นอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แต่การแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานในแต่ละระดับ คือ สำนักงานตำรวจจังหวัด (Police Provincial Office) และระดับเมือง (City Police Office) ซึ่งเป็นอำนาจตามกฎหมายแห่งสาธารณรัฐหมายเลข 6975 ปี ค.ศ. 1990 (Republic Act No.6975 of 1990) และแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายแห่งสาธารณรัฐหมายเลข 8551 ปี ค.ศ. 1998 (Republic Act No.8551 of 1998) ที่กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นตัวแทนของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนตามภูมิภาคต่างๆ การแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจในระดับต่างๆ จึงดำเนินการโดยมีรายละเอียด ดังนี้

- หัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director) การเลือกเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด (Governor) ซึ่งจะเลือกจากบัญชีรายชื่อ จำนวน 3 รายชื่อ ที่จัดทำขึ้นโดยหัวหน้าตำรวจภาค (Police Regional Director) โดยจะต้องเป็นนายตำรวจอย่างน้อยชั้นยศ ผู้กำกับการอาวุโส (Senior Superintendent) (เทียบเท่ายศพันตำรวจเอก)

- หัวหน้าสถานีตำรวจเมือง นายกเทศมนตรีเมือง/เทศบาล (City/Municipal Mayor) จะเป็นผู้มีอำนาจในการเลือกหัวหน้าสถานีตำรวจเมือง โดยเลือกจากบัญชีรายชื่อ จำนวน 5 รายชื่อ จากตำรวจในเขตจังหวัดหรือเมืองเดียวกัน ที่จัดทำขึ้นโดย หัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director) โดยมีเวลาในการตัดสินใจเลือก 30 วัน หากพ้น 30 วัน การแต่งตั้งจะเป็นอำนาจของหัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director) โดยหัวหน้าสถานีตำรวจจะต้องเป็นนายตำรวจอย่างน้อยชั้นยศสารวัตรใหญ่ (Chief Inspector) (เท่าเท่ายศพันตำรวจตรี) ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ

คือ 2 ปี แต่หากมีความจำเป็นต้องโยกย้ายให้ออกจากตำแหน่งจะด้วยสาเหตุใดก็ตามสามารถทำได้ โดยผู้มีอำนาจในการโยกย้ายคือ นายกเทศมนตรี (Mayor) ซึ่งสามารถร้องขอให้ หัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director) ทำการโยกย้ายออกนอกพื้นที่ได้ (Section 63, Republic Act No.8551 of 1998)

นอกจากนี้นายกเทศมนตรีเมือง/เทศบาล สามารถที่จะร้องขอให้มีการแต่งตั้งตำรวจที่ผ่านการคัดเลือกและภูมิลำเนาอยู่ในเขตเมืองที่รับผิดชอบได้

ส่วนการแต่งตั้งในระดับตำรวจภาค จะเป็นอำนาจของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ที่จะเลือกสรรและแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจภาค (Police Regional Director) โดยจะเป็นนายตำรวจชั้นยศผู้กำกับการสูงสุด (Chief Superintendent) (เทียบเท่านายพลจัตวา)

การแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจแห่งชาติ เป็นอำนาจของประธานาธิบดี โดยเลือกจากนายตำรวจอาวุโสสูงสุดลงไปถึงนายตำรวจชั้นนายพลจัตวา (Chief Superintendent) สามารถดำรงตำแหน่งได้วาระละ 4 ปี และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งอื่นๆ มีดังนี้

ตารางที่ 3.7.14 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารในตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ตำแหน่ง	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งสูงสุด
หัวหน้าตำรวจแห่งชาติ	4 ปี
รองหัวหน้าตำรวจแห่งชาติ	4 ปี
ผู้อำนวยการหน่วยบริการอำนวยการ (Director of the Staff Services)	4 ปี
หัวหน้าตำรวจภาค (Regional Directors)	6 ปี
หัวหน้าตำรวจจังหวัด/เมือง (Provincial/City Directors)	9 ปี

ที่มา: มาตรา 25 ของกฎหมายแห่งสาธารณรัฐหมายเลข 8551 ปี ค.ศ.1998 (Section 25, Republic Act No.8551 of 1998)

ตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และกฎหมายแห่งสาธารณรัฐ หมายเลข 6975 (RA 6975) และฉบับแก้ไขกฎหมายแห่งสาธารณรัฐ หมายเลข 8551 (RA 8551) กำหนดให้รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจกำกับ ดูแล และตรวจสอบกิจกรรมต่างๆ ของตำรวจ และอนุญาตให้ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถวางกำลังตำรวจเพื่อดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นนั้นๆ ได้[60] ในด้านหนึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็ทำให้ระบบงานตำรวจในประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าตำรวจอยู่ภายใต้การควบคุมทางการเมืองในระบบอุปถัมภ์ การเมืองในระบบอุปถัมภ์ทำให้กลไกการทำงานภาครัฐอ่อนแอ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะได้รับความก้าวหน้าในการรับราชการจะต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคการเมืองหรือจากข้าราชการตำรวจระดับสูงของหน่วยงานตำรวจหรือทั้งสองส่วน[61] นอกจากนี้การเมืองในระดับท้องถิ่นยังคงมีอิทธิพลต่อการบริหารงานของตำรวจในพื้นที่ นักการเมืองท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และสถานีตำรวจต่างๆ ก็ยังคงต้องพึ่งพางบประมาณจากท้องถิ่นในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในสถานีตำรวจ

5.3.3 การสนับสนุนยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์จากท้องถิ่น

ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ ส่วนหนึ่งเป็นการจัดหาโดยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ อีกส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ไม่เพียงพอ รัฐบาลท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุน ช่วยเหลือตำรวจในพื้นที่เป็นอย่างมาก ยานพาหนะ อุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานที่ได้รับการสนับสนุน เช่น รถยนต์สายตรวจ รถจักรยานยนต์ วิทยุสื่อสาร โล่ เสื้อเกราะกันกระสุน อาวุธปืนสั้น อาวุธปืนยาว อุปกรณ์ตรวจสถานที่เกิดเหตุ อุปกรณ์ควบคุมฝูงชน และอุปกรณ์อื่นๆ เป็นต้น

---

[60] Glenn Varona, Politics and Policing in the Philippines: Challenges to Police Reform, fjhp, volume 26, 2010, pp. 108 -109.

[61] The political economy of the Philippine democratic transition, Fjhp, volume 26, 2010, p. 107

ภาพที่ 3.7.56 รถยนต์ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสถานีตำรวจมากาติ (Makati City Police Station)

ที่มา: Presentation Makati City Police Station, 22 June 2016

นอกจากนี้รัฐบาลท้องถิ่นยังมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การควบคุมสั่งการตำรวจพื้นที่ในการปฏิบัติการตรวจตราในพื้นที่หรือเข้มงวดกวดขันอาชญากรรมบางประเภท โดยเป็นอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมาย Republic Act No.6975 of 1990 มาตรา 51 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพากันระหว่างตำรวจกับรัฐบาลท้องถิ่น (Section 62, Republic Act No.8551 of 1998)

5.4 การมีส่วนร่วมในการจัดการจราจร

โดยทั่วไปการจัดการจราจรในฟิลิปปินส์จะเป็นพนักงานของรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากหลายประเทศในอาเซียนที่งานจัดการจราจรเป็นงานของตำรวจ ซึ่งพนักงานท้องถิ่นเหล่านี้มีอำนาจในการจับกุม ออกใบสั่งให้กับผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร แต่ในส่วนของอุบัติเหตุจราจรยังเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเข้าตรวจสถานที่เกิดเหตุและดำเนินคดีหากพบว่าเป็นความผิด

สำหรับงานจราจรในทางหลวงแผ่นดิน ยังมีหน่วยตำรวจสายตรวจทางหลวง (Highway Patrol Group) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ รับผิดชอบงานจราจร การบังคับใช้กฎหมายจราจรในทางหลวง การป้องกันปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิดบนทางหลวง และการป้องกันอุบัติเหตุจราจร โดยมีนโยบายในการแสวงหาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากประชาชนในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 3.7.57 เจ้าหน้าที่จราจรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.5 พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน

ฟิลิปปินส์เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน เพราะเป็นอีกฝ่ายหนึ่งที่จะเป็นหุ้นส่วนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน อำนาจหน้าที่ประการหนึ่งของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ที่กำหนดไว้ คือ กำกับและควบคุมการฝึกอบรมและการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัยเอกชน

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจเกี่ยวกับพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน คือ กลุ่มรักษาความปลอดภัยเอกชน (Civil Security Group - CSG) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมของพนักงานรักษาความปลอดภัย หน่วยงาน/บริษัทจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน จะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตจากรัฐแล้วเท่านั้น ในขณะที่หลายประเทศเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะต้องผ่านการฝึกอบรมโดยตำรวจ เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย เป็นต้น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสามารถพบเห็นได้ทั่วไปในตัวเมืองใหญ่ โดยเฉพาะในบริเวณตามห้างสรรพสินค้า โรงแรมที่พัก ธนาคาร ร้านขายยา สถานที่สำคัญ โดยลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในฟิลิปปินส์ คือ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสามารถมีอาวุธปืนประจำกายได้ทั้งปืนสั้นและปืนยาวในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนจึงเป็นหนึ่งในหุ้นส่วนที่สำคัญของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ต่างๆ

ภาพที่ 3.7.58 การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ภายในห้างสรรพสินค้าในกรุงมะนิลา

ภาพที่ 3.7.59 การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ในบริเวณสถานประกอบการ โดยพกพาอาวุธปืนขณะปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ

5.6 การเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์กับกองทัพฟิลิปปินส์

ในบางพื้นที่ของฟิลิปปินส์ ยังมีปัญหาการก่อความไม่สงบเกิดขึ้น มีกองกำลังติดอาวุธที่ต่อสู้กับรัฐ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ จึงมีความสัมพันธ์กับกองทัพฟิลิปปินส์ (The Armed Forces of the Philippines) ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และกองทัพฟิลิปปินส์ มีบทบาทหน้าที่ร่วมกันต่อต้านการก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ในการปราบปรามการก่อความไม่สงบและภัยคุกคามที่ร้ายแรงต่อความมั่นคงของชาติอื่นๆ และร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลาที่มีสถานการณ์ฉุกเฉินของชาติ

ตารางที่ 3.7.15 แนวทางการปฏิบัติโดยทั่วไปในความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และกองทัพฟิลิปปินส์

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์	กองทัพฟิลิปปินส์
บังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด	ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบเป็นหลักเกี่ยวกับการปราบปรามการก่อความไม่สงบและภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติที่ร้ายแรงอื่นๆ
รับผิดชอบบทบาทในการสนับสนุนให้กับกองทัพฟิลิปปินส์ ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อความไม่สงบ	รับผิดชอบเป็นหลัก สำหรับระบบการป้องกันดินแดนที่มีการบูรณาการร่วมกัน
ช่วยเหลือกองทัพฟิลิปปินส์ ในการจับกุมผู้ต้องสงสัยที่ก่อความไม่สงบ ที่มีหมายจับ และขับเคลื่อนโครงการด้านข่าวกรอง และปฏิบัติการต่อผู้นำและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามความมั่นคงของชาติ	หน่วยปฏิบัติการจะดำเนินการ ● เริ่มซักถามในทางกลยุทธต่อผู้ก่อความไม่สงบที่ถูกจับ หรือมอบตัว ● จัดเตรียมบันทึกการจับกุมและประกาศนียบัตรรับรองทางการแพทย์ และ ● ส่งมอบให้หน่วยงานของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ที่เกี่ยวข้อง ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับผู้ก่อความไม่สงบที่ถูกจับกุม รวมทั้งพยานหลักฐานต่างๆ
ธำรงรักษาการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการข่าวที่เกี่ยวข้องและการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการข่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุภารกิจและหน้าที่ของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และกองทัพฟิลิปปินส์	

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลจากการบรรยายสรุปหัวข้อ Organisational briefing, Philippine National Police เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559 ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับทหาร จึงเป็นส่วนสำคัญของการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศของฟิลิปปินส์ หน่วยงานตำรวจมีบทบาทในด้านการบังคับใช้กฎหมาย การจับกุม รวมถึงการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อนำตัวผู้ก่อความไม่สงบเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ในขณะที่ฝ่ายทหาร มีบทบาทสำคัญในด้านกลยุทธ์ เป็นหน่วยปฏิบัติการหลักในพื้นที่ มีการปฏิบัติงานร่วมกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการข่าว การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการส่งต่อผู้กระทำผิดเพื่อการดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรม

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing)

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ. 1956 กองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์กรตำรวจสากลฟิลิปปินส์ (The National Central Bureau (NCB) for the Philippines) มีความแตกต่างจากประเทศอื่นในอาเซียน เนื่องจากมิได้อยู่ภายใต้ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แต่เป็นส่วนขึ้นตรงกับสำนักงานประธานาธิบดี (The Office of the President) เป็นหน่วยงานที่ประสานงานหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายได้ทุกหน่วยงานในฟิลิปปินส์ การจัดโครงสร้างองค์กรให้กองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์กรตำรวจสากลฟิลิปปินส์ขึ้นตรงกับสำนักงานประธานาธิบดีทำให้สามารถเข้าถึงหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายได้ทั้งหมดในประเทศ

กองบัญชาการกลางแห่งชาติองค์กรตำรวจสากลในฟิลิปปินส์ หมายถึง คณะอนุกรรมการว่าด้วยการประสานงานการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ ในคณะกรรมการความร่วมมือการบังคับใช้กฎหมายแห่งชาติ (National Law Enforcement Coordinating Committee - Sub Committee on International Law Enforcement Cooperation – NALECC - SCILEC)

องค์การตำรวจสากลมะนิลา เป็นส่วนหนึ่งของศูนย์ว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติฟิลิปปินส์ (The Philippine Center on Transnational Crime - PCTC) ซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายแห่งชาติมีหน้าที่สืบสวนสอบสวนอาชญากรรมที่ข้ามพรมแดนของฟิลิปปินส์ อาชญากรรมที่มีลำดับความสำคัญเร่งด่วน ได้แก่ การลักลอบค้ายาเสพติดและสารกระตุ้นประสาท การฟอกเงิน การก่อการร้าย การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ โจรสลัด และอาชญากรรมที่กระทบต่อความมั่นคงของฟิลิปปินส์[62] โดยศูนย์ว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติฟิลิปปินส์ (PCTC) ร่วมปฏิบัติงานในปฏิบัติการอาชญากรรมข้ามชาติที่ดำเนินการ โดยหน่วยงานของรัฐอื่นๆ ทำหน้าที่จัดทำโครงการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ ศูนย์ว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติฟิลิปปินส์ (PCTC) ให้ข้อเสนอแนะถึงวิธีการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติและการสืบสวนจับกุมอาชญากรที่ทำผิดข้ามพรมแดน กิจกรรมต่างๆ ดำเนินการเกี่ยวกับฝึกอบรมที่มีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ ศูนย์ว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติฟิลิปปินส์ ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของชาติ 22 หน่วยงาน เช่น ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ หน่วยสืบสวนสอบสวนแห่งชาติ (National Bureau of Investigation) กระทรวงยุติธรรม (Department of Justice) สภาต่อต้านการฟอกเงิน (Ant i- Money Laundering Council) หน่วยศุลกากร (Bureau of Customs) หน่วยตรวจคนเข้าเมือง (Bureau of Immigration) กระทรวงการคลัง (Department of Finance) กระทรวงการต่างประเทศ (Department of Foreign Affairs) เป็นต้น

---

[62] INTERPOL [Online]. Available from: Philippines https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Philippines [2018, July 20]

ภารกิจขององค์การตำรวจสากลมะนิลา คือทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานและเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือกับตำรวจระหว่างประเทศ ในนามหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั้งหมดในฟิลิปปินส์ และหน้าที่หลักรวมถึงหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ติดตามและร่วมปฏิบัติงานด้านการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งกระทบต่อฟิลิปปินส์

- ปฏิบัติการและธำรงรักษาศูนย์ปฏิบัติการเพื่อทำหน้าที่เน้นเรื่องการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั้งหมดในฟิลิปปินส์

- ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นคณะอนุกรรมการ ของคณะกรรมการความร่วมมือการบังคับใช้กฎหมายแห่งชาติ (National Law Enforcement Coordinating Committee - NALECC) ในการติดตามอาชญากรรมและกิจกรรมต่างๆ ที่คุกคามต่อความมั่นคงของชาติและเศรษฐกิจ

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ โดยผ่านองค์การตำรวจสากลมะนิลา ได้มีความร่วมมือในกิจกรรมขององค์กรตำรวจสากลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ เช่นในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2018 ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมการปฏิบัติเพื่อการป้องกันขบวนการเคลื่อนไหวข้ามพรมแดนของผู้ทำวัตถุระเบิด และวัตถุสารเคมีที่อาจใช้ในการทำวัตถุระเบิด ซึ่งเป็นปฏิบัติการที่ประสานความร่วมมือโดยองค์การตำรวจสากล ในภูมิภาคอาเซียน มีปฏิบัติการวอท์ชเมคเกอร์ (Watchmaker) ดำเนินการเฝ้าระวังผู้โดยสารกว่า 35,000 คน และสัมภาระมากกว่า 270,000 ชิ้น คาร์โกและยานพาหนะที่ข้ามพรมแดนอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือในการปฏิบัติ และโดยมีการเชื่อมโยงระบบข้อมูล I-24/7 ขององค์การตำรวจสากล ไปยังท่าเรือแซมโบอันงา (Zamboanga) ในฟิลิปปินส์ ก่อนที่จะเริ่มการปฏิบัติการ ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายสามารถเข้าถึงข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้ และได้พบข้อมูลผู้ต้องสงสัยที่เดินทางโดยใช้หนังสือเดินทางปลอม ปฏิบัติการดังกล่าวได้ช่วยยกระดับขีดความสามารถ และลดช่องว่างของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้การปฏิบัติด้านความปลอดภัยเขตแดนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น [63]

---

[63] INTERPOL, *INTERPOL operation in Southeast Asia targets movement of bomb-makers* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2018/N2018-017 [2018, July 20]

ภาพที่ 3.7.60 ปฏิบัติการ Watchmaker ซึ่งเฝ้าระหว่างผู้โดยสารและสัมภาระต่างๆ ที่ข้ามพรมแดนอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

ที่ ม า : INTERPOL, [Online]. Available from : https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/News/2018/2018-017/fornat2 [2018, July 20]

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

ฟิลิปปินส์ เป็น 1 ใน 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ที่ร่วมก่อตั้ง “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ต่อมาในปี ค.ศ. 1981 ได้ร่วมการประชุมหัวหน้าตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (The Chiefs of ASEAN Police) อย่างเป็นทางการครั้งแรกที่กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์ โดยมี 5 ประเทศดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม[64]

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีบทบาทสำคัญในความร่วมมือในระดับภูมิภาคอาเซียนมาอย่างต่อเนื่อง และได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน ครั้งที่ 34 (The 34th ASEANAPOL Conference) ที่โรงแรมโซฟิเทลพลาซ่า กรุงมะนิลา ระหว่างวันที่ 12 - 16 พฤษภาคม ค.ศ. 2014 โดยมีหัวข้อการประชุมว่า “เราจะรักษาภูมิภาคนี้ให้ปลอดภัยไปด้วยกัน” (Together We Keep This Region Safe) การประชุมประสบความสำเร็จโดยหัวหน้าตำรวจจากประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ได้เข้าร่วมประชุม นอกจากนี้ยังมีประเทศคู่เจรจาของอาเซียนนาโพลเข้าร่วมประชุมด้วย ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ICPO – INTERPOL และผู้แทนเลขาธิการอาเซียน รัสเซียได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมสังเกตการณ์และได้รับการยกระดับเป็นประเทศคู่เจรจาในการประชุมครั้งนี้[65]

---

[64] ASEANAPOL [Online]. Available from : http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/chronology [2018, April 22]

[65] ASEANAPOL [Online]. Available from : http://www.aseanapol.org/display/2014/05/26/34th-aseanapol-conference-12th---16th-may-2014-in-manila-the-philippines [2018, July 20]

ภาพที่ 3.7.61 การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนครั้งที่ 34 ณ กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์

ที่มา: ASEANAPOL [Online]. Available from : http://www.aseanapol.org/display/2014/05/26/34th-aseanapol-conference-12th---16th-may-2014-in-manila-the-philippines [2018, July 20]

สำหรับประเด็นความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจในภูมิภาคอาเซียนนั้น ในการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน ครั้งที่ 36 ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมได้ให้ความสนใจในประเด็นเรื่องการก่อการร้าย การค้ามนุษย์เป็นวาระสำคัญ เนื่องจากเป็นเรื่องที่กระทบต่อภูมิภาคอาเซียนเป็นอย่างมาก ในช่วงปลายทศวรรษที่ 2010 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย คลาลิด อาบู บาการ์ (Inspector - General of Police Khalid Abu Bakar) ได้กล่าวในการประชุมว่าขอใช้โอกาสนี้เพื่อพูดคุยกับประเทศที่มีปัญหาคล้ายกัน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย เพื่อหาหนทางในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในภูมิภาค การแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าวและสารสนเทศระหว่างทั้งสามประเทศ นอกจากนี้ ยังอาจมีการพูดคุยกันเพิ่มเติมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ของมาเลเซีย อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ เพื่อให้มีการประสานงานในการรักษาความปลอดภัยในน่านน้ำทะเลซูลู (Sulu Sea) อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติการทางทหารมิได้เป็นจุดมุ่งเน้นเพียงเท่านั้น การประชุมอาเซียนนาโพลครั้งนี้ ยังมีการพูดคุยเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ การควบคุมอาวุธปืน และการค้าสัตว์ป่าอีกด้วย [66] ฟิลิปปินส์ เป็นประเทศหมู่เกาะที่มีอาณาเขตทางทะเลติดต่อกับอินโดนีเซีย และมาเลเซีย และพื้นที่ทางตอนใต้ของฟิลิปปินส์เป็นพื้นที่ที่ประชากรนับถือศาสนาอิสลามและยังมีปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาด้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมที่เชื่อมโยงกับ

[66] Sumisha Naidu, Terrorism, human trafficking high on agenda at ASEANAPOL conference, Chanel NewsAsia [Online]. Available from : https://www.channelnewsasia.com/news/asia/terrorism-human-trafficking-high-on-agenda-at-aseanapol-conferen-7910838 [2018, July 20]

การก่อการร้าย ได้แก่ การลักพาตัวเรียกค่าไถ่ โจรสลัดซึ่งเกิดขึ้นมากในน่านน้ำทะเลซูลู นอกจากนี้ กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ซึ่งเป็นกลุ่มมุสลิมสุดโต่งที่อาจมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มรัฐอิสลาม (IS) ทำให้ปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรงมากขึ้น ความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่มีปัญหาร่วมกันจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

สำนักงานการเดินเรือระหว่างประเทศ หรือไอเอ็มบีซึ่งตั้งอยู่ที่มาเลเซียระบุว่า ปีที่แล้วมีผู้ถูกลักพาตัวเรียกค่าไถ่ 62 คน เพิ่มขึ้นมากจาก 19 คนเมื่อปี พ.ศ. 2558 และ 9 คนเมื่อปี พ.ศ. 2557 ขณะที่การลักพาตัวลูกเรือจากเรือพาณิชย์ที่ล่องผ่านทะเลซูลู ซึ่งอยู่ระหว่างตะวันออกของมาเลเซียกับฟิลิปปินส์และส่งตัวต่อไปทางภาคใต้ของฟิลิปปินส์นั้น แสดงให้เห็นว่าเหตุโจมตีในทะเลเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด การก่อเหตุดังกล่าวอาจเป็นฝีมือของกลุ่ม “อาบูไซยาฟ” ในภาคใต้ฟิลิปปินส์ หรือกลุ่มที่เชื่อมโยงกัน[67]

5.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีกับองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ เพื่อร่วมมือกันในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งพัฒนาองค์กรตำรวจในด้านต่างๆ โดยประเด็นความร่วมมือมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของชาติและผลประโยชน์ต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน

ความร่วมมือระดับทวิภาคีของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กับองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ มีประเทศและประเด็นความร่วมมือ เช่น

1) สหรัฐอเมริกา ในภาพรวมของประเทศสหรัฐอเมริกา กับฟิลิปปินส์ ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ในส่วนขององค์กรตำรวจ เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีโครงสร้างองค์กรตำรวจแบบกระจายอำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตำรวจระหว่างสองประเทศจึงมีลักษณะเป็นความร่วมมือกันในด้านการบังคับใช้กฎหมายซึ่งมีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน อีกทั้งในด้านของประเทศฟิลิปปินส์เอง ก็มีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่หลากหลายเช่นเดียวกัน

ในด้านสหรัฐอเมริกา หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่มีการประสานความร่วมมือกับฟิลิปปินส์ เช่น หน่วยสอบสวนกลาง (Federal Bureau of Investigation - FBI) หน่วยปราบปรามยาเสพติด (Drug Enforcement Administration - DEA) ศุลกากร (Bureau of Customs - BC) กระทรวงความมั่นคงมาตุภูมิ (Department of Homeland Security - DHS) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศฟิลิปปินส์กับประเทศสหรัฐอเมริกาในสมัยนายโรดริโก ดูแตร์เต เป็นประธานาธิบดี ดูเหมือนจะเป็นไปในทิศทางที่ลดน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายการปราบปรามยาเสพติดใหม่ที่มุ่งเน้นการกวาดล้างยาเสพติดภายในประเทศด้วยความเด็ดขาด ทำให้มีผู้ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเสียชีวิตหลายคน ส่งผลให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ต่อนโยบายดังกล่าวว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

---

[67] กรุงเทพธุรกิจ, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561. จาก http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/735528

เมื่อปี ค.ศ. 2016 สหรัฐอเมริกาได้ประกาศจะให้ความช่วยเหลือแก่ฟิลิปปินส์คิดเป็นมูลค่า 32 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของประธานาธิบดีดูแตร์เต ในด้านการบังคับใช้กฎหมาย การสนับสนุนดังกล่าวเป็นประเด็นหนึ่งที่มีการพูดคุยกันระหว่างประธานาธิบดีดูแตร์เต ต้อนรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา นายจอห์น เคอร์รี่ (John Kerry) ในการเยือนฟิลิปปินส์[68] ความช่วยเหลือดังกล่าวเป็นการช่วยเหลือด้านการฝึกอบรมและการให้บริการประชาชน

แม้ว่าฟิลิปปินส์ในยุคประธานาธิบดีดูแตร์เต จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนจากนโยบายการปราบปรามยาเสพติดของรัฐ แต่สหรัฐอเมริกาก็ยังมีความสัมพันธ์และให้ความช่วยเหลือในด้านการบังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่อง เช่น ในปี ค.ศ. 2018 กระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (U.S. Department of Homeland Security) ก็สนับสนุนให้การฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจของฟิลิปปินส์ โดยจัดการฝึกอบรมที่สหรัฐอเมริกา โดยในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2018 หน่วยงานสืบสวนสอบสวนความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (U.S. Homeland Security Investigations - HSI) ได้จัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ จำนวน 22 นาย ในหน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมข้ามชาติในฟิลิปปินส์ (Philippine Transnational Criminal Investigative Unit - TCIU) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นใหม่ เป็นหลักสูตรสำหรับกองกำลังปฏิบัติงานระหว่างประเทศ ระยะเวลา 3 สัปดาห์ ที่ศูนย์การฝึกอบรมการบังคับใช้กฎหมายกลาง (Federal Law Enforcement Training Center - FLETC) ในเมืองบรันสวิก มลรัฐจอร์เจีย โดยมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับกลยุทธ์การเข้าและป้องกัน เทคนิคการสืบสวนสอบสวน การสัมภาษณ์และซักถาม การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน การสะกดรอย และการปฏิบัติการปกปิด

หน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมข้ามชาติที่ตั้งอยู่ในประเทศต่างๆ (TCIUs) จะเป็นหน่วยที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม ที่มีความเชื่อมโยงกับทั้งสหรัฐอเมริกาและประเทศที่มีหน่วยดังกล่าวตั้งอยู่ และจะเป็นหุ้นส่วนระหว่าง หน่วยงานสืบสวนสอบสวนความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (U.S. Homeland Security Investigations - HSI) กับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของท้องถิ่นในประเทศนั้นๆ ฟิลิปปินส์เป็นประเทศแรกในเอเชียที่เป็นที่ตั้งของหน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมข้ามชาติ (TCIU)[69] ความร่วมมือดังกล่าวจึงเป็นการร่วมกันปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติระหว่างสหรัฐอเมริกากับฟิลิปปินส์ หรือประเทศอื่นๆ ที่มีความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา และการที่หน่วยสืบสวนสอบสวน

---

68 Philstar, *US pledges $32M to Philippine law enforcement* [Online]. Available from : https://www.philstar.com/headlines/2016/07/27/1607298/us-pledges-32m-philippine-law-enforcement#q4CwT6rAkboiBCEv.99 [2018, July 23]

69 U. S. Embassy in the Philippines, *U.S. Homeland Security Investigations Trains Philippine National Police Officers in United States* [Online]. Available from : https://ph.usembassy.gov/us-homeland-security-investigations-trains-philippine-national-police-officers-united-states/ [2018, July 23]

อาชญากรรมข้ามชาติของประเทศในเอเชีย ตั้งที่ฟิลิปปินส์เป็นประเทศแรก ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันระหว่างฟิลิปปินส์กับสหรัฐอเมริกา

ในปี ค.ศ. 2018 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ. 2018 สหรัฐอเมริกาได้ประกาศจะให้ความช่วยเหลือแก่ฟิลิปปินส์คิดเป็นมูลค่า 26.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 1.418 ล้านล้านเปโซ ในช่วงเวลา 2 ปีข้างหน้า ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายให้แก่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของฟิลิปปินส์ ความช่วยเหลือดังกล่าวรวมถึงการฝึกอบรม เครื่องมือ และอื่นๆ ที่จะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการบังคับใช้กฎหมายที่ครอบคลุม ภายใต้กรอบแนวคิดของหลักนิติธรรม (Rule of Law) เพื่อปฏิเสธการปฏิบัติการก่อการร้าย การสนับสนุนเงินทุนและขบวนการที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการฟ้องร้องดำเนินคดีการก่อการร้าย และต่อต้านพวกหัวรุนแรงสุดโต่งในการก่อความรุนแรง[70]

ภาพที่ 3.7.62 หน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งผ่านการฝึกอบรม พร้อมด้วย ผู้กำกับการสุงสุด อีริค เซราฟิน เรยส์ (Chief Superintendent Eric Serafin Reyes) แห่งตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

ที่มา: U. S. Embassy in the Philippines, *U.S. Homeland Security Investigations Trains Philippine National Police Officers in United States* [Online]. Available from : https://ph.usembassy.gov/us-homeland-security-investigations-trains-philippine-national-police-officers-united-states/ [2018, July 23]

[70] U. S. Embassy in the Philippines, *Manila, July 19, 2018 - The United States will contribute $26.5 million (Php1.418 billion) over the next two years to boost counterterrorism support for Philippine law enforcement agencies* [Online]. Available from : https://ph.usembassy.gov/united-states-to-boost-counterterrorism-support-for-philippine-law-enforcement/?_ga=2.218512025.1492987591.1532252260-1635063542.1532252260 [2018, July 23]

2) ออสเตรเลีย หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของออสเตรเลียและฟิลิปปินส์มีความร่วมมือกันมาอย่างยาวนาน ตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย (Australian Federal Police - AFP) ได้เข้ามามีความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของฟิลิปปินส์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 มีการพัฒนาความร่วมมือตั้งแต่การต่อสู้กับการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบต่างๆ ไปจนถึงการฝึกอบรมและโครงการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ความร่วมมือของออสเตรเลียกับฟิลิปปินส์ถือว่าประสบความสำเร็จและยังคงมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดต่อไป ออสเตรเลียยังคงสร้างความสัมพันธ์กับฟิลิปปินส์ในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายเพื่อขัดขวางการกระทำผิดกฎหมายทั้งที่เกิดขึ้นในฟิลิปปินส์และอาชญากรรมที่ข้ามพรมแดนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สิ่งที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ระหว่างออสเตรเลียกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของฟิลิปปินส์ ในช่วง 30 ปี ได้แก่

- ตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในเหตุภัยพิบัติจากพายุไต้ฝุ่นโยลันดา (Typhoon Yolanda) เมื่อปี พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นไต้ฝุ่นที่มีความร้ายแรงและก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากต่อฟิลิปปินส์ มีการส่งเจ้าหน้าที่จากตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลียให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้ภายหลังเหตุการณ์ดังกล่าวตำรวจออสเตรเลียก็สนับสนุนการฝึกอบรมที่ออสเตรเลียให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์เกี่ยวกับการบริหารและควบคุมสั่งการในเหตุวิกฤติ และการสนับสนุนวิทยุสื่อสารสำหรับการติดต่อสื่อสารในสถานการณ์วิกฤติอีกด้วย

- การฝึกอบรมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย ทั้งในออสเตรเลียและในฟิลิปปินส์ มีเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายของฟิลิปปินส์มากกว่า 1,200 นาย จากหลากหลายหน่วยงานและหน้าที่ได้รับการฝึกอบรม ทั้งในด้านการบริหาร การข่าวกรอง การบริหารงานสืบสวนสอบสวน การสะกดรอยติดตาม การเจรจาในสถานการณ์จับตัวประกัน การต่อต้านการก่อการร้าย และการบริหารสถานการณ์วิกฤติ

- การสนับสนุนและให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนคดีแสวงหาประโยชน์จากเด็ก

- จัดตั้งห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับวัตถุระเบิดและศูนย์ข้อมูลเหตุระเบิด (Bomb Data Centres) ที่กองบัญชาการตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และสำนักงานข่าวกรองตำรวจพื้นที่มินดาเนา (Mindanao Area Police Intelligence Office)

- บริจาคโปรแกรมการตรวจภาพใบหน้าในระบบคอมพิวเตอร์ (Computerized Facial Imagery Recognition Software – CFIRS) ซึ่งจะทำให้สามารถสร้างภาพของผู้ต้องสงสัยได้รวดเร็วกว่าวิธีการแบบดั้งเดิมที่ต้องใช้การสเก็ตช์ภาพคนร้าย

- ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนทางด้านเทคนิคแก่กิจกรรมการบังคับใช้กฎหมายในหน่วยงานต่างๆ

- การให้ความช่วยเหลือต่างๆ นี้ ออสเตรเลียตระหนักได้ว่าอาชญากรรมข้ามชาติจะสามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพก็โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ข้ามพรมแดน สมาชิกของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั้งสองประเทศ จะได้รับประโยชน์จากการแบ่งปัน

ประสบการณ์ ความรู้ความเชี่ยวชาญ ความสำเร็จของการปฏิบัติการด้านการบังคับใช้กฎหมายของออสเตรเลียและฟิลิปปินส์ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่น การเคารพซึ่งกันและกันและผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน[71]

3) สวีเดน ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และการตำรวจสวีเดน (Swedish Police Authority) ได้มีการลงนามในข้อตกลงเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2018 มีการพูดคุยระหว่างสองประเทศเกี่ยวกับกลไกความร่วมมือเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ การหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กทางออนไลน์ การค้ามนุษย์ และการก่อการร้าย รวมถึงการค้ายาเสพติดและอาชญากรรมอื่นๆ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แสดงให้เห็นถึงความหวังที่จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างฟิลิปปินส์กับสวีเดนผ่านการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายระหว่างตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์กับการตำรวจสวีเดน[72]

4) เกาหลีใต้ ในปี ค.ศ. 2017 เกาหลีใต้จะให้การสนับสนุนในการยกระดับความสามารถด้านการสืบสวนสอบสวนของตำรวจฟิลิปปินส์ โดยหน่วยงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งเกาหลี (The Korea International Cooperation Agency - KOICA) ซึ่งเป็นหน่วยงานให้ความช่วยเหลือของเกาหลีใต้กล่าวว่า ตำรวจแห่งชาติเกาหลี จะใช้งบประมาณ 7.5 ล้านล้านวอน (6.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปีถัดไปเพื่อส่งมอบเทคนิคด้านการสืบสวนสอบสวนใน 17 ประเด็น ซึ่งรวมถึงนิติวิทยาศาสตร์ การวิเคราะห์หลักฐาน การบริหารข้อมูล และการติดตามผู้ต้องสงสัย ให้แก่ตำรวจฟิลิปปินส์

---

[71] Australian Embassy, *Australia, Philippines celebrate 30 years of law enforcement partnership* [Online]. Available from : http://philippines.embassy. gov.au/ mnla/ medrel 141009.html [2018, July 20]

[72] Manila Bulletin, PNP, *Swedish Police sign agreement on* [Online]. Available from : https://news.mb.com.ph/2018/02/03/pnp-swedish-police-sign-agreement-on-cooperation/ [2018, July 20]

ภาพที่ 3.7.63 นายคิม เจชิน (Kim Jae-shin) ทูตเกาหลีประจำฟิลิปปินส์ (คนกลาง) และเจ้าหน้าที่ฟิลิปปินส์ หลังจากลงนามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างตำรวจทั้งสองประเทศ ณ เมืองเกซอน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 2017

ที่ ม า : Philstar Global, *PNP, Indonesia police expand cooperation vs crime, terrorism* [Online]. Available from : https://www.philstar.com/headlines/2011/03/11/664723/pnp-indonesia-police-expand-cooperation-vs-crime-terrorism [2018, July 20]

นอกจากนี้ยังมีรถยนต์และรถจักรยานยนต์สายตรวจ 270 คัน ชุดเครื่องมือสืบสวนสอบสวน 120 ชุด จะถูกส่งมอบให้แก่ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ 150 นายจะเข้ารับการฝึกอบรมในเกาหลีใต้ ความร่วมมือสองฝ่ายนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อการยกระดับความปลอดภัยให้กับชาวเกาหลีใต้ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในฟิลิปปินส์ หรือพักอาศัยอยู่ในประเทศอาเซียน ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างตำรวจทั้งสองประเทศ ได้มีการลงนามเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 2017 ที่เมืองเกซอน (Quezon City) รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ดำเนินการต่อสู้เพื่อลดอาชญากรรม สำหรับชาวเกาหลีได้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมรุนแรงประมาณ 10 ราย ในช่วงระยะ 2 - 3 ปี ตามข้อมูลมีชาวเกาหลีใต้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในฟิลิปปินส์ 1.5 ล้านคนต่อปี และมีชาวเกาหลีประมาณ 90,000 คน พักอาศัยอยู่ในฟิลิปปินส์ ความร่วมระหว่างตำรวจสองประเทศ จะช่วยปกป้องนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีและผู้ที่เข้ามาพักอาศัยในฟิลิปปินส์ด้วย[73]

[73] Yonhap News Agency, *S. Korea to help Philippines fight crime* [Online]. Available from : http://m.yna.co.kr/mob2/en/contents_en.jsp?cid=AEN20170714005900315&site=0200000000&mobile [2018, July 20]

5) ไต้หวัน ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของไต้หวัน เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีความประสงค์จะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับกระทรวงยุติธรรมในหน่วยงานสืบสวนสอบสวน เพื่อต่อต้านอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การเรียกค่าไถ่ทางอินเทอร์เน็ต (Internet Ransomware) และการค้ามนุษย์[74]

6) อินโดนีเซีย ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesian National Police - INP) เป็นประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่มีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี เป็นความร่วมมือกันเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างองค์กรตำรวจของทั้งสองประเทศ เช่น เมื่อปี ค.ศ. 2011 มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding - MOU) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ทำความเข้าใจในเวทีระหว่างประเทศทั้งสองประเทศเพื่อให้เกิดข้อผูกพันระหว่างองค์กรตำรวจทั้งสองประเทศเพื่อยกระดับความเป็นหุ้นส่วนและการประสานงานระหว่างสองประเทศเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ได้ร่วมมือกับตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียในการพัฒนาธนาคารข้อมูลดีเอ็นเอ (DNA Databank) เพื่อจัดเก็บข้อมูลดีเอ็นเอสมาชิกของเครือข่ายของกลุ่มเจมาห์ อิลามิยาห์ (Jemaah Islamiyah - JI) ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายผู้ก่อการร้ายระดับโลกกลุ่มอัลเคดา (Al - Qaeda) และนอกเหนือจากความร่วมมือด้านการก่อการร้ายแล้วยังมีการปฏิบัติการร่วมกันระหว่างหน่วยงานตำรวจของทั้งสองประเทศ เพื่อการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งรวมถึงการค้ายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ โจรสลัด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การกระทำผิดเกี่ยวกับธนาคาร ปลอมบัตรเครดิต เอกสารเดินทางปลอมและรูปแบบอื่นของการปลอมแปลงทางการค้าและการเงิน[75] ตำรวจทั้งสองประเทศได้ร่วมกันกำหนดกระบวนการมาตรฐานในการปฏิบัติการของตำรวจร่วมกัน การฝึกอบรมร่วมเกี่ยวกับการประสานงานกระบวนการในการปฏิบัติการตามเขตแดนในน่านน้ำ และแนวทางในการส่งมอบตัวผู้ต้องสงสัย

7) มาเลเซีย เนื่องจากฟิลิปปินส์มีอาณาเขตทางทะเลติดต่อกับมาเลเซีย ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ จึงมีความสัมพันธ์เพื่อร่วมมือกับตำรวจมาเลเซียในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางทะเล ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2017 กองกำลังตำรวจน้ำมาเลเซีย (Malaysian Marine Police Force) และหน่วยงานตำรวจน้ำแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippines National Police Maritime Group) มีการประชุมร่วมสองฝ่ายเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างสองฝ่ายในขอบเขตของการรักษาความมั่นคงทางทะเล ซึ่งทั้งสองประเทศมีความท้าทายที่ต้องเผชิญจากปัญหาโจรสลัดและการก่อการร้าย การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุม

---

[74] Focus Taiwan, *Philippine National Police calls for greater cooperation with Taiwan* [Online]. Available from : http://m.focustaiwan.tw/news/aipl/201711070025.aspx [2018, July 20]

[75] Philstar Global, *PNP, Indonesia police expand cooperation vs crime, terrorism* [Online]. Available from : https://www.philstar.com/headlines/2011/03/11/664723/pnp-indonesia-police-expand-cooperation-vs-crime-terrorism [2018, July 20]

ระดับผู้ปฏิบัติซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากการประชุมหารือระหว่างผู้นำของทั้งสองประเทศ สำหรับระเบียบวาระการประชุมครั้งนี้ ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงซึ่งรวมถึงการประมงผิดกฎหมาย อาชญากรรมข้ามชาติ และการก่อการร้าย ประเด็นทั้งหมดดังกล่าวมีศูนย์กลางในสิทธิของทั้งสองประเทศภายใต้บริบทของความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่าย เช่น เกี่ยวกับการก่อการร้าย การรุกรานของกลุ่มไอเอส (Islamic State of Iraq and Syria - ISIS) ในช่วงเดือนนี้ซึ่งกำลังวางแผนที่จะใช้รัฐทางตะวันออกของซาบาห์ในจุดเพื่อส่งกำลังไปยังฟิลิปปินส์เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญซึ่งจำเป็นต้องมีความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายอย่างใกล้ชิด[76]

8) กัมพูชา เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม ค.ศ. 2016 รัฐบาลกัมพูชาและฟิลิปปินส์ ได้ลงนามในเอกสารความร่วมมือระหว่างสองประเทศ จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ ความร่วมมือด้านต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ การท่องเที่ยว การปกป้องแรงงาน และกีฬา ในระหว่างที่ประธานาธิบดี โรดริโก ดูแตร์เต (Rodrigo Duterte) เดินทางเยือนกัมพูชา ข้อตกลงดังกล่าวมีความสำคัญเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสองประเทศ โดยประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ ประกาศว่าจะให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาชาวกัมพูชาและเจ้าหน้าที่ เพื่อไปศึกษาในฟิลิปปินส์ในปี ค.ศ. 2017[77]

9) ไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีความร่วมมือในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการบังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามจับกุมตัวผู้ต้องหาที่กระทำผิดในฟิลิปปินส์แล้วหลบหนีมาประเทศไทย เช่น ปี พ.ศ. 2559 โรนัลด์ เดลา โรซา (Ronald dela Rosa) หัวหน้าตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ในขณะนั้นได้เข้าพบผู้บริหารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อขอบคุณตำรวจไทย ที่ช่วยจับกุมนายอเล็กซานเดอร์ แพนโกลิแนน อดีตเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ ที่เกี่ยวข้องกับแก๊งลักพาตัวเรียกค่าไถ่แล้วฆ่าเหยื่อที่ฟิลิปปินส์เมื่อปี พ.ศ. 2548 โดยจับกุมตัวได้ที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี[78] หรือการจับกุมผู้ต้องหารายหนึ่ง อายุ

---

[76] The Diplomat, *Philippines, Malaysia Eye Deeper Maritime Security Cooperation* [Online]. Available from : https://thediplomat.com/2017/01/philippines-malaysia-eye-deeper-maritime-security-cooperation/ [2018, July 20]

[77] Xinhuanet, *Cambodia, Philippines sign 4 bilateral cooperation pacts* [Online]. Available from : http://www.xinhuanet.com/english/2016-12/14/c_135905542.htm [2018, July 20]

[78] มิติชนออนไลน์, *ผบ.ตร.ฟิลิปปินส์ขอบคุณตำรวจไทย ช่วยรวบอดีตโปลิศปินส์ร่วมแก๊งฆ่าเรียกค่าไถ่* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561. จากhttps://www.matichon.co.th/local/crime/news_324066

47 ปี ที่เป็นหัวหน้าแก๊งลักพาตัวนักธุรกิจชาวฟิลิปปินส์ เชื้อสายจีน เรียกค่าไถ่เป็นเงินกว่า 100 ล้านบาท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 แล้วหลบหนีมาประเทศไทย พักอาศัยอยู่ในเขตร่มเกล้า กรุงเทพมหานคร [79]

ในด้านตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ก็ให้ความร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการสืบสวนและจับกุมผู้กระทำผิดแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ซึ่งเป็นคดีอาชญากรรมข้ามชาติที่ส่งผลกระทบต่อคนไทยจำนวนมาก เช่น กรณีเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2561 พลตำรวจตรีสุรเชษฐ์ หักพาล รองผู้บัญชาการตำรวจท่องเที่ยว หัวหน้าชุดปฏิบัติการ ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกงประชาชนผ่านระบบโทรศัพท์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ประสานงานเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายฟิลิปปินส์ เพื่อเข้าจับกุมผู้กระทำผิดแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ในกรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์ โดยสถานที่ดังกล่าวเป็นศูนย์คอลเซ็นเตอร์ที่กลุ่มคนร้าย ใช้เป็นสถานที่โทรศัพท์มาหลอกคนไทยในประเทศไทย มากกว่า 1 ปี การตรวจค้นพบคนไทย 16 คน ทำหน้าที่โทรศัพท์หลอกเหยื่อที่มีปลายทางในประเทศไทยเพื่อให้โอนเงินให้ และมีชายชาวไต้หวัน 3 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุม[80]

ภาพที่ 3.7.64 เจ้าหน้าที่ตำรวจไทย ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกงประชาชนผ่านระบบโทรศัพท์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฟิลิปปินส์ เข้าตรวจค้นและจับกุมผู้กระทำผิด พร้อมด้วยของกลางโทรศัพท์ และเอกสารบทสนทนาที่ใช้โทรมาหลอกลวงเหยื่อ

ที่มา: กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว, *ตำรวจท่องเที่ยวร่วมกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงยุติธรรมประเทศฟิลิปปินส์ บุกทลายแก๊งคอลเซ็นเตอร์ กลางกรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561. จาก https://touristpolice.go.th/2018/06/14/

---

[79] จส.100, *ตร. ไทย รวบ หน.แก๊งลักพาตัวชาวฟิลิปปินส์ได้หลังหนีกบดานในไทยนานกว่า 10 ปี,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561. จาก http://www.js100.com/th/site/news/view/26773

[80] โพสต์ทูเดย์, *ตร.ไทย-ฟิลิปปินส์บุกจับแก๊งคอลเซ็นเตอร์กลางกรุงมะนิลา พบโทรหลอกคนไทยนานกว่า 1 ปี,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561. จาก https://www.posttoday.com/social/general/554455

โดยสรุป ความร่วมมือระหว่างตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ รวมทั้งหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับประเทศต่างๆ ในระดับทวิภาคี มีความหลากหลายในหลายรูปแบบ ทั้งการประสานความร่วมมือในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การติดตามคนร้ายที่กระทำผิดในประเทศแล้วหลบหนีออกไปนอกประเทศ การให้การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมและด้านเทคนิคเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป ความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประเด็นที่เกี่ยวข้องและผลประโยชน์ต่างตอบแทนของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ

3.8 การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐสิงคโปร์

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore) หรือสิงคโปร์ มีพื้นที่ 709 ตารางกิโลเมตร เป็นประเทศที่มีพื้นที่เล็กที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเกาะอยู่ปลายสุดของคาบสมุทรมลายู ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของมาเลเซีย มีช่องแคบยะโฮร์เป็นทะเลกั้นระหว่างมาเลเซียกับสิงคโปร์ ทิศใต้เป็นช่องแคบสิงคโปร์ มีประชากร 5,607,280 คน[1] ใช้ภาษาอังกฤษ จีนกลาง มลายู และทมิฬ เป็นภาษาราชการ เช่นเดียวกับภาษาพูด โดยการติดต่องานและในชีวิตประจำวันใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 3.8.1 แผนที่สาธารณรัฐสิงคโปร์

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_singapore_6-154. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561

ขนาดพื้นที่ของสิงคโปร์ คาดว่าจะมีพื้นที่ใหญ่ขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มพื้นที่ของแผ่นดินให้มากขึ้นโดยใช้วิธีการถมทะเลออกไป ในปี ค.ศ.1961 สิงคโปร์มีพื้นที่ 670.0 ตารางกิโลเมตร ส่วนในปี ค.ศ.2016 มีพื้นที่ 709 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เพิ่มขึ้น 39 ตารางกิโลเมตรในระยะเวลา 55 ปี รัฐบาลสิงคโปร์มีเป้าหมายจะถมเพิ่มเติมให้ถึง 100 ตารางกิโลเมตร ภายใน ค.ศ.2030 สิงคโปร์ตั้งอยู่บริเวณ

[1] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL [2018, April 26]

ช่องแคบมะละกา ทำให้สิงคโปร์เป็นเมืองท่า เป็นประตูแห่งการคมนาคมทางทะเลที่เชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย มีท่าจอดเรือขนาดใหญ่ที่ทันสมัยและดีที่สุดในเอเชีย[2]

ภาพที่ 3.8.2 บริเวณท่าเรือที่มีเรือสินค้าขนาดใหญ่บริเวณอ่าวมารินา (Marina Bay) ในสิงคโปร์

สิงคโปร์มีประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ประกอบด้วย ชาวจีนร้อยละ 76 ชาวมาเลย์ร้อยละ 13.7 ชาวอินเดียร้อยละ 8.4 และอื่นๆ ร้อยละ 1.9 ไม่มีศาสนาประจำชาติ ให้เสรีภาพประชาชนเลือกนับถือศาสนาได้เอง ชาวสิงคโปร์นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 42.5 อิสลามร้อยละ 14.9 คริสต์ร้อยละ 14.6 เต๋าร้อยละ 8.5 ฮินดูร้อยละ 4 อื่นๆ ร้อยละ 0.7 และไม่นับถือศาสนาร้อยละ 14.5 ความหลากหลายทางเชื้อชาติและศาสนาส่งผลให้สิงคโปร์มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งด้านอาหาร การแต่งกาย ประเพณี และความเชื่อต่างๆ เช่น ชาวจีนบูชาเจ้าแม่กวนอิม กวนอู รวมถึงเทพเจ้าจีนองค์อื่นๆ ขณะที่ชาวฮินดูบูชาเทพเจ้าแห่งดวงอาทิตย์เป็นต้น[3]

ดินแดนที่เป็นประเทศสิงคโปร์ในปัจจุบัน มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ในคริสต์ศตวรรษที่ 11 ดินแดนดังกล่าวอยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของจักรวรรดิศรีวิชัย (Srivijaya) เป็นดินแดนที่มีชาวจีนเดินเรือเข้ามาค้าขาย ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 14 ในบริเวณนั้นมีอาณาจักรเล็กๆ ที่ขึ้นอยู่กับจักรวรรดิศรีวิชัยกระจายตัวอยู่ทั่วไป เมื่อศรีวิชัยหมดอำนาจลง อาณาจักรที่เคยขึ้นกับศรีวิชัยก็ตั้งตนเป็นอิสระ ส่วนดินแดนสิงคโปร์ในขณะนั้นต้องเผชิญกับการแข่งขันขยายอำนาจระหว่างอาณาจักรของชาวไทยกับจักรวรรดิมัชปาหิต

---

[2] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์* (นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558), หน้า 13-14.

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 22-23.

(Majapahit) ที่มีอำนาจในบริเวณดังกล่าวมาก่อน[4] หลังจากนั้นดินแดนสิงคโปร์ก็อยู่ภายใต้อำนาจของชาวมลายู ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่มะละกา (Melaka) จนกระทั่งโปรตุเกสเข้ายึดครองมะละกาในปี ค.ศ.1511

ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 ฮอลันดาได้ขยายอำนาจเข้ามาแทนที่โปรตุเกส โดยใช้บริษัทอินเดียตะวันออกของฮอลันดาหรือวีโอซี (Dutch East India Company; Vereenigde Oostindische Compagnie-VOC) เป็นกลไกสำคัญ ส่วนอังกฤษก็เป็นอีกชาติหนึ่งที่เข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาคนี้ มีการแข่งขันกันระหว่างอังกฤษและฮอลันดา ในช่วงปี ค.ศ.1819 การแข่งขันระหว่างอังกฤษกับฮอลันดาในภูมิภาคนี้ยังดำเนินต่อไป สิงคโปร์อยู่ในช่วงที่เศรษฐกิจซบเซาโดยมีผู้อยู่อาศัยประมาณ 1,000 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวมลายูและชาวจีนจำนวนไล่เลี่ยกัน มีชาวมลายูเป็นผู้คุมอำนาจทางการเมือง สิงคโปร์ขณะนั้นเป็นเพียงตลาดการค้าเล็กๆ ที่ชาวมลายูและชาวเรือมาค้าทาสและสิ่งของที่ปล้นมา นอกจากนั้นก็มีชาวจีนทำไร่อยู่ตามเชิงเขาในบริเวณใกล้เคียงในจำนวนไม่มากนัก ในปี ค.ศ.1824 มีการทำสนธิสัญญาแองโกล-ดัตช์ (Anglo-Dutch Treaty) เป็นการตกลงแบ่งเขตอิทธิพลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างอังกฤษกับฮอลันดา คือ ให้คาบสมุทรมลายูเป็นเขตอิทธิพลของอังกฤษ และหมู่เกาะอินเดียตะวันออกเป็นเขตอิทธิพลของฮอลันดา[5]

หลังจากนั้น อังกฤษได้รวมเมืองท่าสำคัญทั้งสามในบริเวณช่องแคบมะละกา คือ สิงคโปร์ ปีนัง และมะละกา เข้าเป็นหน่วยบริหารเดียวกัน เรียกว่า **สเตรทส์ เซ็ทเทิลเมนต์** (Strait Settlement) อยู่ภายใต้การบริหารของบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ ในระยะแรกมีศูนย์การบริหารที่ปีนัง ต่อมาในปี ค.ศ.1832 ก็ย้ายไปอยู่ที่สิงคโปร์[6] ดังนั้น ดินแดนสิงคโปร์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคที่อังกฤษได้เข้ามาปกครองบริเวณดังกล่าว เมื่อเกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา ญี่ปุ่นก็ได้บุกยึดครองสิงคโปร์เป็นเวลาประมาณ 3 ปี ญี่ปุ่นได้ปกครองอย่างเข้มงวดโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประชากรเชื้อสายจีน เนื่องจากญี่ปุ่นเชื่อว่าชาวจีนบางส่วนในสิงคโปร์ให้การสนับสนุนในการทำสงครามต่อต้านญี่ปุ่น หลังจากญี่ปุ่นแพ้สงครามอังกฤษจึงได้กลับเข้ามาปกครองภูมิภาคนี้อีกครั้งหนึ่ง แต่ผลจากสงครามทำให้โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ในสิงคโปร์ถูกทำลายเสียหาย ขาดแคลนอาหาร เกิดโรคระบาด รวมทั้งมีอาชญากรรมเกิดขึ้นมาก ความล้มเหลวในการปกครองสิงคโปร์ของอังกฤษทำให้กระทบต่อความเชื่อมั่นของชาวสิงคโปร์ เกิดการเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านอาณานิคมขยายตัวมากขึ้น ในขณะเดียวกันที่มีขบวนการคอมมิวนิสต์เกิดขึ้น อังกฤษก็พยายามสกัดกั้นการเคลื่อนไหวของกลุ่มคอมมิวนิสต์ในสิงคโปร์ มีการจัดการเลือกตั้งในสิงคโปร์ครั้งแรกในปี ค.ศ.1948 ในช่วงนี้ นายลี กวนยู ได้เข้ามามีบทบาทในการเมือง โดยร่วมก่อตั้งพรรคกิจประชา (People's Action Party-PAP) นายลี กวนยู และผู้นำพรรคกิจประชาเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้สิงคโปร์รวมกับสหพันธรัฐมลายา เพราะเห็นว่าดินแดน 2 ส่วนนี้มีความผูกพันใกล้ชิดทั้งในทางประวัติศาสตร์และในด้านเศรษฐกิจ จนกระทั่งปี ค.ศ.1961 นายกรัฐมนตรี ตนกู อับดุล เราะห์มาน

---

[4] นภดล ชาติประเสริฐ, "สาธารณรัฐสิงคโปร์," *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 294.

[5] เรื่องเดียวกัน, หน้า 296-297.

[6] เรื่องเดียวกัน, หน้า 297.

(Tanku Abdul Rahman) แห่งสหพันธรัฐมลายา เสนอความคิดจัดตั้งประเทศมาเลเซียที่ประกอบด้วย สหพันธรัฐมลายา สิงคโปร์ และดินแดนตอนเหนือของเกาะบอร์เนียวที่อังกฤษปกครองอยู่ในขณะนั้น คือ ซาบาห์ ซาราวัค และบรูไน ต่อมามีการออกเสียงประชามติ และสิงคโปร์ได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของมาเลเซียซึ่งจัดตั้งเป็นทางการ เมื่อวันที่ 16 กันยายน ค.ศ.1963 ส่วนบรูไนตัดสินใจไม่เข้าร่วมกับมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม ได้เกิดความขัดแย้งจากปัญหาต่างๆ ได้แก่ ความขัดแย้งของพรรคอัมโนกับพรรคกิจประชา ความขัดแย้งทางเชื้อชาติระหว่างชาวจีนกับชาวมลายูในสิงคโปร์ เนื่องจากชาวจีนในสิงคโปร์ไม่พอใจที่รัฐบาลมาเลเซียให้สิทธิแก่ชาวมลายูเป็นพิเศษกว่าชนเชื้อสายอื่น ความขัดแย้งสะสมมาจากกรณีต่างๆ จนมีเหตุจลาจลเกิดขึ้นในปี ค.ศ.1964 นอกจากนี้ก็มีปัญหาความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ ความขัดแย้งไม่สามารถยุติได้ด้วยการเจรจา จึงมีการตัดสินใจแยกสิงคโปร์มาจากมาเลเซีย ในวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ.1965 รัฐสภามาเลเซียลงมติ 126 ต่อ 0 ยอมรับการแยกสิงคโปร์ออกจากสหพันธรัฐ และรัฐสภาสิงคโปร์ก็ผ่านกฎหมายตั้งสิงคโปร์เป็นสาธารณรัฐที่มีอำนาจอธิปไตยของตนเอง มียูซอฟ บิน อิสฮาก (Yusof bin Ishak) เป็นประธานาธิบดีคนแรก และนายลี กวนยู เป็นนายกรัฐมนตรี[7]

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

สิงคโปร์ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 296,975.68 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 52,962.5 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ.2016 มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ร้อยละ 2.0[8] สิงคโปร์จึงเป็นประเทศที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวอยู่ในลำดับสูงที่สุดในอาเซียน แม้มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ และแรงงาน แต่สิงคโปร์สามารถปรับรูปแบบเศรษฐกิจจนกลายมาเป็นศูนย์กลางการค้า การเงิน และการขนส่งที่สำคัญของภูมิภาคในปัจจุบันได้ จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Global Competitiveness Index) ในปี ค.ศ.2017-2018 โดย World Economic Forum จัดอันดับสิงคโปร์อยู่ในลำดับที่ 3 จาก 137 ประเทศ[9]

รายได้หลักของสิงคโปร์ มาจากภาคการบริการกว่า 65% มีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศในปี พ.ศ.2555 รวมกว่า 974,363.3 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญเป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งพาความรู้

---

[7] เรื่องเดียวกัน, หน้า 302-305.

[8] The World Bank, World Bank Open Data [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG [2018, April 25]

[9] World Economic Forum, *Global Competitiveness Index 2017-2018* [Online]. Available from: http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/countryeconomy-profiles/#economy=SGP [2018, April 25]

ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ และวิศวกรรม เป็นต้น[10] สิงคโปร์ไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการทำเกษตรกรรม จึงเน้นในการพัฒนาด้านการค้า อุตสาหกรรม การคมนาคม มีท่าเรือน้ำลึกและเป็นท่าเรือปลอดภาษี จึงเหมาะแก่การจอดเรือรับ-ส่งสินค้าจากประเทศต่างๆ เพื่อส่งไปขายต่อยังประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังมีกิจการกลั่นน้ำมัน ซึ่งใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา และเป็นผู้สร้างแท่นขุดเจาะน้ำมันรายใหญ่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สิงคโปร์มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีและมั่นคง[11]

ภาพที่ 3.8.3 เศรษฐกิจของสิงคโปร์ถูกขับเคลื่อนไปได้ด้วยการเป็นเมืองท่าที่สำคัญของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ที่มา: กรุงเทพธุรกิจ I newspaper, *สิงคโปร์ ขึ้นแท่นที่ 1 เมืองท่าโลก*, จาก http://daily.bangkokbiznews.com/detail/294035. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศขนาดเล็กอย่างสิงคโปร์มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก เพราะสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยทุ่มงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาตามยุทธศาสตร์ 5 ปี (ค.ศ.2011-2015) คิดเป็นมูลค่าสูงถึง 4 แสนล้านบาท ซึ่งเพิ่มจากแผนฉบับก่อนหน้าถึง 20% หรือคิดเป็นสัดส่วนเกือบ 10% ของงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ เนื่องจากรัฐบาลเชื่อว่าการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) จะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไปสู่เป้าหมายการเป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความรู้ (Innovation-Driven Economy)

---

[10] องค์ความรู้ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (ASEAN Economic Community: AEC) [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2559. จาก http://www.thai-aec.com/160

[11] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์*, หน้า 22-23.

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

1.3.1 อาชญากรรมทั่วไป

สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำ ในปี ค.ศ.2017 นิตยสารเดอะอีโคโนมิสต์ (The Economist Intelligent Unit) ได้จัดอันดับเมืองที่ปลอดภัย เมืองต่างๆ ทั่วโลก จำนวน 60 เมือง สิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับความปลอดภัยในภาพรวม อยู่ในอันดับ 2 (89.64 คะแนน) โดยเมืองที่ได้รับอันดับ 1 คือ โตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (89.80 คะแนน) หากแยกเป็นการจัดอันดับความปลอดภัย 4 ด้าน สิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับความปลอดภัยเป็นอันดับ 1 ใน 2 ด้าน คือ ด้านความปลอดภัยในโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Security) 97.05 คะแนน ด้านความปลอดภัยส่วนบุคคล (Personal Security) 94.94 คะแนน สำหรับความปลอดภัยด้านไซเบอร์ (Cyber Security) สิงคโปร์ อยู่ในอันดับ 2 (86.84 คะแนน)[12]

อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสิงคโปร์ ส่วนใหญ่เป็นคดีไม่รุนแรง และไม่มีการเผชิญหน้ากับเหยื่อ ได้แก่ การโจรกรรมในที่พักอาศัย การประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่อาศัยช่องโอกาสในการกระทำผิด เช่น วิ่งราวทรัพย์ ล้วงกระเป๋า ลักทรัพย์ พื้นที่ที่เกิดเหตุอาชญากรรมบ่อย ได้แก่ บริเวณที่คนพลุกพล่าน รถประจำทาง ระบบขนส่งมวลชน ถนน ตลาด และสถานบริการเวลากลางคืน ส่วนคดีรุนแรงเกิดขึ้นน้อย หากมีอาวุธเข้ามาเกี่ยวข้องก็มักไม่ใช่อาวุธร้ายแรง มีเพียงอาวุธที่เป็นของมีคม (มีดหรือคัตเตอร์) สำหรับอาวุธปืนมีการควบคุมอย่างเข้มงวดโดยมีบทลงโทษที่รุนแรง[13]

ข้อมูลสถิติคดีอาญาในสิงคโปร์ ภาพรวมของอาชญากรรมในปี ค.ศ.2017 มีจำนวน 32,773 คดี ลดลงร้อยละ 1 จากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมีอาชญากรรม 33,099 คดี และหากเทียบกับจำนวนประชากรก็มีอัตราการเกิดอาชญากรรมลดลงเช่นกัน โดยปี ค.ศ.2017 มีอัตราอาชญากรรม 584 คดีต่อประชากร 100,000 คน ลดลงจากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมีอัตราอาชญากรรม 590 คดีต่อประชากร 100,000 คน คดีอาชญากรรมดังกล่าวจำแนกตามประเภทคดี ได้ดังนี้

---

[12] The Economist Intelligence Unit, *SAFE CITIES INDEX 2017 Security in a rapidly urbanising world: A report from The Economist Intelligence Unit* [Online]. 2017. Available from: https://dkf1ato8y5dsg.cloudfront.net/uploads/5/82/safe-cities-index-eng-web.pdf [2018, April 26]

[13] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Singapore 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/contentreportdetails.aspx?cid=21644 [2018, April 26]

ตารางที่ 3.8.1 สถิติคดีอาญาในสิงคโปร์ ปี ค.ศ.2016 - 2017

ลำดับ	ประเภทคดี	ปี 2016 (คดี)	ปี 2017 (คดี)	+เพิ่ม/-ลด (ร้อยละ)
1	คดีเกี่ยวกับทรัพย์ที่รุนแรง/ร้ายแรง	249	218	-12.4
2	คดีลักทรัพย์และอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง	14,122	13,495	-4.4
3	คดีอาชญากรรมเล็กน้อย	5,663	5,639	-0.4
4	คดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	8,411	8,566	1.8
5	คดีอาชญากรรมต่อบุคคล	4,354	4,527	4.0
6	คดีลักทรัพย์ในเคหสถานและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง	300	328	9.3
	รวม	**33,099**	**32,773**	**1.0**

ที่มา: Singapore Police Force, Police News Release, Annual Crime Brief 2017, [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/news-and-publications/statistics [2018, April 26]

ในช่วงปี ค.ศ.2017 คดีอาชญากรรมในสิงคโปร์ที่มีจำนวนลดลง เป็นอาชญากรรมคดีเกี่ยวกับทรัพย์ที่รุนแรง/ร้ายแรง โดยลดลงเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.4 คดีลักทรัพย์และอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง ลดลงร้อยละ 4.4 และคดีอาชญากรรมเล็กน้อย ลดลงร้อยละ 0.4 โดยอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น คือ คดีลักทรัพย์ในเคหสถานและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 9.3 คดีอาชญากรรมต่อบุคคล เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 และคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8

สิงคโปร์มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้คนสิงคโปร์รวมทั้งชาวต่างชาติที่พักอาศัยในสิงคโปร์มีระดับความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมอยู่ในระดับต่ำด้วย โดยลักษณะคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นคดีเล็กน้อย ได้แก่ คดีลักทรัพย์ในอาคารที่พักอาศัย ซึ่งเป็นห้องพักบนอาคารสูง ลักรถจักรยาน การให้กู้เงินโดยผิดกฎหมายและติดตามทวงหนี้โดยการข่มขู่ กระชากกระเป๋า ลักทรัพย์สินภายในรถยนต์ เป็นต้น

ภาพที่ 3.8.4 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนระมัดระวังและป้องกันตนเองจากเหตุลักทรัพย์ในเคหสถาน (ภาพซ้าย) การป้องกันรถจักรยานถูกขโมย (สองภาพขวา)

อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชาวสิงคโปร์สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต มีช่องทางการสื่อสารและการทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ปัจจัยดังกล่าวย่อมเป็นโอกาสของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่อาศัยการติดต่อสื่อสารอันทันสมัย ในสิงคโปร์มีเหตุเกี่ยวกับการหลอกลวงทางโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นจำนวนมาก และมีรูปแบบการกระทำผิดที่หลากหลาย รวมทั้งความผิดที่เกี่ยวกับการฉ้อโกงในลักษณะต่างๆ ได้แก่

- **กลโกงแอปเปิ้ล (Apple Scam)** ผู้ที่มีความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง ถูกคนร้ายใช้อุบายหลอกว่าคนรักกำลังมีเคราะห์ร้าย ซึ่งสามารถป้องกันได้ด้วยการทำพิธีกรรมโดยนำเงินหรือทรัพย์สินมีค่าใส่ไว้ในถุงพลาสติกวางไว้ระยะเวลาหนึ่ง และจะเปิดถุงออกได้เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว เมื่อเปิดถุงอีกครั้งเมื่อครบกำหนดเวลากลับไม่พบทรัพย์สิน แต่กลายเป็นสิ่งของอื่นๆ เช่น แอปเปิ้ล หนังสือพิมพ์ หรือก้อนน้ำตาล เป็นต้น
- **กลโกงรถเช่า (Car Rental Scam)** เป็นการโฆษณารถเช่าที่มีราคาถูกกว่าปกติ หากเหยื่อติดต่อเข้าไปเพื่อขอเช่า คนร้ายจะให้จ่ายเงินค่ามัดจำหรือค่าเช่าล่วงหน้า เมื่อจ่ายไปแล้วจะไม่สามารถติดต่อหรือไม่พบร้านหรือรถดังกล่าวแต่อย่างใด
- **กลโกงผู้ประกอบการสั่งซื้อสินค้า (Cold Call Supplier Scam)** คนร้ายหลอกว่าเป็นผู้จำหน่ายสินค้าจากต่างประเทศ เสนอสิทธิพิเศษในการเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าในสิงคโปร์ เมื่อสั่งซื้อสินค้าจำนวนมากและจ่ายค่าสินค้าไป โดยไม่ได้รับสินค้าและผู้ที่ติดต่อมาก็จะหายไป

- **กลโกงในเรื่องทางเพศ (Credit-For-Sex Scam)** มีคนแปลกหน้าพยายามเข้ามาตีสนิทผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หรือแอปพลิเคชันสนทนา เช่น WeChat แล้วพูดคุยเพื่อให้ซื้อการ์ดเงินสดให้โดยแลกกับการนัดมาพบเจอกัน หรือใช้เรื่องทางเพศมาหลอกล่อ
- **กลโกงข่มขู่เรียกเงิน (Cyber Extortion Scam)** คนร้ายเข้ามาหลอกล่อผ่านทางสื่อออนไลน์ให้เหยื่อแสดงภาพลามกอนาจารทางออนไลน์ แล้วคนร้ายจะบันทึกภาพไว้เพื่อขู่เรียกเงินภายหลัง
- **กลโกงให้เช่าห้อง/บ้าน (Home/Room Rental Scam)** เสนอให้เช่าที่พักโดยใช้กลอุบายกดดันให้มีการจ่ายค่าเช่าล่วงหน้า โดยคนร้ายไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่แท้จริงที่จะให้เช่าได้
- **กลโกงแอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ (Impersonation Scam)** มีลักษณะเหมือนแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทย กลโกงแอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ในสิงคโปร์ เหยื่อจะได้รับโทรศัพท์จากกลุ่มคนร้ายอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง หรือเจ้าหน้าที่ศาล หรืออีกกรณีที่พบคืออ้างว่าเป็นพนักงานหรือตัวแทนของธนาคารจีน หรือบริษัทขนส่ง โดยคนร้ายอ้างว่าชื่อของเหยื่อถูกนำไปใช้ในการส่งพัสดุซึ่งข้างในมีหนังสือเดินทางปลอม หรืออาวุธ หรือนำไปใช้สมัครบัตรเครดิตต่างประเทศ และส่งให้คุยกันเจ้าหน้าที่อีกคนหนึ่ง โดยอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่จีน แล้วจะมีการให้บอกรายละเอียดส่วนบุคคล บัญชีธนาคารและรหัสของอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง หรือรหัสที่ใช้โอนเงิน
- **กลโกงจดหมายรักทางอินเทอร์เน็ต (Internet Loves Scam)** คนร้ายแอบอ้างเป็นคนที่มีบุคลิกหน้าตาดี ส่วนใหญ่แอบอ้างเป็นชาวต่างชาติ โดยเล่าเรื่องราวต่างๆ และอ้างว่ากำลังมีปัญหา ยืนยันว่าเป็นเรื่องจริงแล้วใช้อุบายเพื่อให้เหยื่อโอนเงินให้
- **กลโกงซื้อของออนไลน์ (Online Purchase Scam)** การขายของทางอินเทอร์เน็ตที่มีราคาถูกกว่าปกติ เมื่อสั่งซื้อของและโอนเงินไปแต่ไม่ได้รับของ และผู้ขายก็หายไปจากระบบอินเทอร์เน็ต

ภาพที่ 3.8.5 แผ่นพับประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชนเกี่ยวกับคนร้ายที่ใช้กลโกงการขายของทางอินเทอร์เน็ต

คดีอาชญากรรมที่เป็นปัญหาในสิงคโปร์และมีแนวโน้มสูงขึ้น คือ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในลักษณะการใช้กลโกงต่างๆ โดยสถานการณ์ของคดีกลโกงในปี ค.ศ.2017 คดีกลโกงในเรื่องทางเพศ (Credit - For - Sex Scam) มี 418 คดี ลดลงร้อยละ 46.3 จากปี ค.ศ.2016 มี 778 คดี โดยมูลค่าความเสียหายประมาณ 1 ล้านเหรียญสิงคโปร์ ในปี ค.ศ.2017 ลดลงจากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมีมูลค่าความเสียหาย 1.7 ล้านเหรียญสิงคโปร์ และคดีกลโกงแอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่คนจีน (Impersonation Scam) มี 186 คดี ในปี ค.ศ.2017 ลดลงร้อยละ 62.9 จากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมี 501 คดี มูลค่าความเสียหายในปี ค.ศ.2017 จำนวน 12.5 ล้านเหรียญสิงคโปร์ ลดลงจากปี ค.ศ.2016 มูลค่าความเสียหาย 23.6 ล้านเหรียญสิงคโปร์

อย่างไรก็ตาม การหลองลวงในหลายลักษณะยังมีจำนวนและมูลค่าความเสียเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ กลโกงจดหมายรักทางอินเทอร์เน็ต (Internet Love Scam) ในปี ค.ศ.2017 มีจำนวน 825 คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.9 จากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมีจำนวน 635 คดี มูลค่าความเสียหายในปี ค.ศ.2017 จำนวน 37 ล้านเหรียญสิงคโปร์ เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 54.2 จากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมีมูลค่าความเสียหาย 24 ล้านเหรียญสิงคโปร์และมีมูลค่าความเสียหายในคดีเดียวมากเกือบ 6 ล้านเหรียญสิงคโปร์ ซึ่งคดีกลโกงจดหมายรักทางอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ชาวสิงคโปร์จำนวนมากยังเชื่อใจบุคคลแปลกหน้าที่พบกันทางอินเทอร์เน็ตและหลงเชื่อโอนเงินไปให้[14]

[14] Singapore Police Force, Police News Release, Annual Crime Brief 2017 [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/news-and-publications/statistics [2018, April 27]

กลโกงการค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce Scams) แม้ว่าคดีกลโกงการค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมจะมีจำนวนลดลงโดยในปี ค.ศ.2017 รับแจ้ง 1,961 คดี ลดลงร้อยละ 8.4 จากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมี 2,140 คดี แต่คดีดังกล่าวก็ยังน่าเป็นห่วง เนื่องจากยังมีปริมาณคดีที่รับแจ้งและมีมูลค่าความเสียหายจำนวนมาก ในปี ค.ศ.2017 มีมูลค่าความเสีย 1.4 ล้านเหรียญสิงคโปร์ ใกล้เคียงกับปี ค.ศ.2016 ที่มีมูลค่าความเสียหาย 1.5 ล้านเหรียญสิงคโปร์

1.3.2 สภาพการจราจร และปัญหาบนท้องถนน

ถนนในสิงคโปร์มีสภาพที่ดีในระดับโลก มีไฟส่องสว่างเพียงพอ ถนนทางด่วนมีขนาด 4-6 ช่องทางเดินรถ เจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อตรวจจับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจร รัฐบาลสิงคโปร์พยายามส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชน โดยชาวสิงคโปร์ส่วนใหญ่จะเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนที่ทันสมัย มีทั้งรถประจำทาง รถไฟใต้ดิน ทำให้มีปัญหาด้านการจราจรน้อย นอกจากนี้การมีรถยนต์ส่วนตัวของชาวสิงคโปร์ จะต้องมีการขอใบอนุญาตซื้อรถยนต์และมีค่าธรรมเนียมสูงมาก ทำให้รัฐสามารถควบคุมปริมาณรถมิให้มีจำนวนมากได้

ภาพที่ 3.8.6 สภาพถนนในสิงคโปร์

ที่มา: One shift, *Singapore Roads For Maximum Driving Pleasure* [Online]. Available from: http://www.oneshift.com/features/9777/4-singapore-roads-for-maximum-driving-pleasure [2018, April 26]

ด้านความปลอดภัยในการใช้ถนนในสิงคโปร์ ถือว่ามีความปลอดภัยมากโดยสถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรมีน้อยมาก สถานการณ์ความปลอดภัยบนถนนในปี ค.ศ.2017 ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ.2016 มีอุบัติเหตุลดลง สถิติอุบัติเหตุจราจรที่มีผู้เสียชีวิตลดลง ในปี ค.ศ.2017 มีจำนวน 118 คดี ลดลงจากปี ค.ศ.2016 มีจำนวน 140 คดี และคนที่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุลดลง ในปี ค.ศ.2017 มีจำนวน 122 คน

ลดลงจากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมีจำนวน 141 คน และเมื่อเปรียบเทียบอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรต่อประชากร 100,000 คน ในปี ค.ศ.2017 มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจร 2.17 คน ต่อประชากรแสนคน ซึ่งเป็นอัตราการเสียชีวิตที่ต่ำที่สุดตั้งแต่ปี ค.ศ.1981 อุบัติเหตุที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บในปี ค.ศ.2017 ก็ลดลงเช่นเดียวกัน โดยมีจำนวน 7,724 คดี ลดลงร้อยละ 7 จากปี ค.ศ.2016 ซึ่งมีจำนวน 8,304 คดี [15]

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ซึ่งมักจะใช้ความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และฝ่าสัญญาณไฟแดงบริเวณทางร่วมทางแยก เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พยายามแก้ไขปัญหาโดยการติดตั้งกล้องในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปราบปรามการกระทำผิด การติดตั้งกล้องจะเน้นให้ผู้ขับขี่รถรู้ว่ามีการติดตั้งกล้อง โดยกล้องที่มีการติดตั้งใหม่เป็นสีส้มเห็นได้ชัดเจน และติดตั้งป้ายเตือนที่เห็นได้ชัดเจนก่อนเข้าสู่เขตพื้นที่บังคับใช้ นอกจากนี้มีการประกาศจุดติดตั้งกล้องตรวจจับความเร็วเหล่านี้ไว้บนเว็บไซต์ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน[16] การขับรถขณะเมาสุราก็เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุเช่นกัน การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีการรณรงค์และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

นอกจากนี้กลุ่มบุคคลเป้าหมายที่เกิดอุบัติเหตุจราจร คือ ผู้เดินถนนที่สูงอายุโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินข้ามถนนอย่างผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุใช้ทางข้ามเมื่อต้องการข้ามถนนและระมัดระวังรถยนต์ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะข้ามถนนใหญ่ บริเวณที่จอดรถทางเข้า-ออกที่จอดรถ ชี้ให้เห็นถึงอันตรายในการข้ามถนนอย่างผิดกฎหมาย และยังเรียกร้องให้ผู้ขับขี่รถได้ชะลอความเร็วและระมัดระวังผู้เดินถนนที่สูงอายุ แม้ว่าผู้ขับขี่รถจะขับในเส้นทางที่ถูกต้องก็ตาม[17]

การป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจราจร เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรพยายามให้ความรู้แก่ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุจราจร และทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มความตระหนักให้เห็นความสำคัญของความปลอดภัยบนถนน

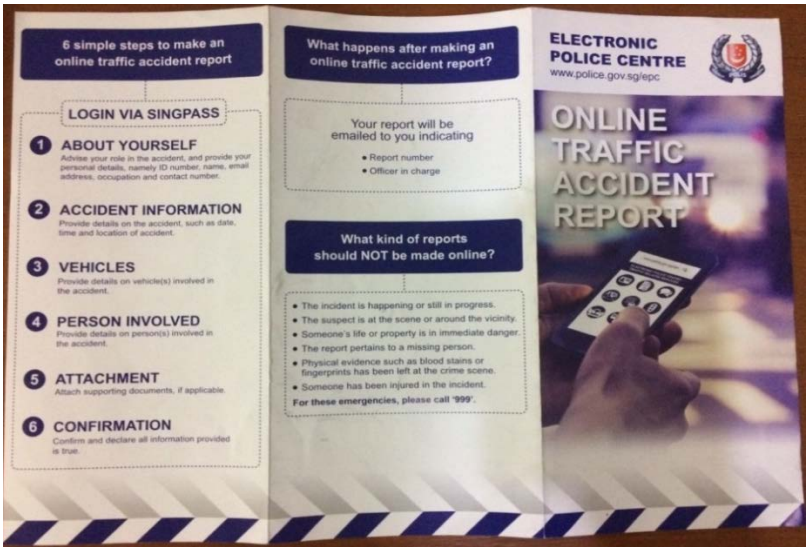
---

[15] Singapore Police Force, *News Release Annual Road Traffics Situation 2017* [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/~/media/20180206_stats_annual_road_traffic_situation_2017_stats2.pdf [2018, April 26]

[16] Ibid.

[17] Ibid.

ภาพที่ 3.8.7 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ของตำรวจสิงคโปร์เกี่ยวกับขั้นตอนการรายงานอุบัติเหตุจราจรผ่านระบบออนไลน์ และคำแนะนำการปฏิบัติตน

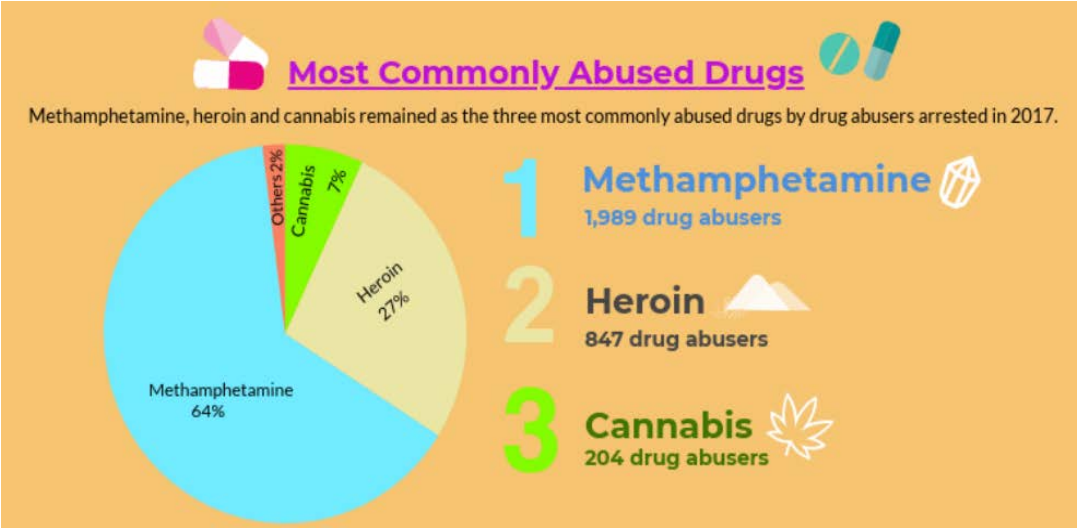
1.3.3 การค้ายาเสพติด สิ่งเสพติดให้โทษประเภทอื่นๆ

ถึงแม้บทลงโทษผู้กระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดจะรุนแรง มีโทษประหารชีวิตและจำคุกตลอดชีวิตแม้ว่าจะเป็นความผิดในการจำหน่ายยาเสพติดในปริมาณไม่มากก็ตาม แต่ยาเสพติดก็ยังคงมีการแพร่ระบาดในสิงคโปร์ สถานการณ์ยาเสพติดในปี ค.ศ.2017 อยู่ในระดับคงที่ โดยปัญหาที่ยังน่ากังวล คือ ประการแรก ผู้เสพยาเสพติดที่ถูกจับในปี ค.ศ.2017 สัดส่วนร้อยละ 40 เป็นผู้เสพรายใหม่ ประการที่สอง ผู้เสพรายใหม่ที่ถูกจับกุมเป็นบุคคลอายุต่ำกว่า 30 ปี สัดส่วนร้อยละ 64 สถานการณ์ที่ท้าทายสำหรับการแก้ไขปัญหายาเสพติดคือการผลิตและการค้ายาเสพติดข้ามชาติที่เป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีเครือข่ายกว้างขวางและมีผลประโยชน์ตอบแทนสูง[18]

ประเภทของยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากในสิงคโปร์ในปี ค.ศ.2017 อันดับหนึ่ง คือ เมทแอมเฟตามีนชนิดเกร็ด หรือไอซ์ พบผู้เสพ 1,989 ราย อันดับสอง คือ เฮโรอีน พบผู้เสพ 847 ราย และอันดับสาม คือ กัญชา พบผู้เสพ 204 ราย ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

[18] Central Narcotics Bureau, *Overview of Singapore's Drug Situation in 2017* [Online]. Available from: https://www.cnb.gov.sg/docs/default-source/drug-situation-report-documents/cnb-annual-stats-release-for-2017-(final).pdf [2018, April 28]

แผนภูมิที่ 3.8.1 สัดส่วนผู้ใช้ยาเสพติดประเภทที่มากที่สุดในสิงคโปร์ ปี ค.ศ.2017

ที่มา: Central Narcotics Bureau, *Overview of Singapore's Drug Situation in 2017* [Online]. Available from: https://www.cnb.gov.sg/docs/default-source/drug-situation-report-documents/cnb-annual-stats-release-for-2017-(final).pdf [2018, April 28]

ปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้ ในปี ค.ศ.2017 เปรียบเทียบกับปี ค.ศ.2016 แยกเป็นประเภทยาเสพติดปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.8.2 ปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้ในสิงคโปร์ ปี ค.ศ.2016 - 2017

ประเภทยาเสพติด	ปริมาณจับกุม ปี 2016	ปริมาณจับกุม ปี 2017	เพิ่ม+ ลด-
เฮโรอีนเบอร์ 3 (Heroin No.3)	52.41 กก.	36.79 กก.	- 29.80%
เมทแอมเฟตามีนชนิดเกร็ด หรือไอซ์ (Methamphetamine ('Ice'))	18.27 กก.	21.42 กก.	+ 17.24%
กัญชา (Cannabis)	54.01 กก.	43.88 กก.	- 18.76%
โคเคน (Cocaine)	2 กรัม	66.41 กรัม	+ 3,220.50%
เอคตาซี หรืออี (Ecstasy)	3,891 เม็ด + 97.94 กรัม	4,839.5 เม็ด + 11.43 กรัม	+ 24.38% (เม็ด) - 88.33% (น้ำหนัก)
ยาบ้า (Methamphetamine tablets)	242 เม็ด	827 เม็ด	+ 241.74%

ประเภทยาเสพติด	ปริมาณจับกุม ปี 2016	ปริมาณจับกุม ปี 2017	เพิ่ม+ ลด-
เคตามีน (Ketamine)	1.53 กก.	1 กก.	- 34.64%
ไนมีตาซีแพม (Nimetazepam)	19,550 เม็ด + 9.41กรัม	19,580 เม็ด	+ 0.15% (เม็ด) - 100.00% (น้ำหนัก)
สารกระตุ้นประสาทชนิดใหม่ (New Psychoactive Substances (NPS) e.g. synthetic cannabinoids, synthetic cathinones etc.)	1,769 เม็ด + 87.17 กรัม	527 เม็ด + 2,463.22 กรัม	- 70.21% (เม็ด) + 2,725.77% (น้ำหนัก)

ที่มา: Central Narcotics Bureau, *Overview of Singapore's Drug Situation in 2017* [Online]. Available from: https://www.cnb.gov.sg/docs/default-source/drug-situation-report-documents/cnb-annual-stats-release-for-2017-(final).pdf [2018, April 28]

1.3.4 การก่อการร้าย

ภัยการก่อการร้ายในสิงคโปร์ อยู่ในระดับต่ำ สิงคโปร์อาจไม่ใช่เป้าหมายการโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย แต่ก็อาจถูกใช้เป็นแหล่งซ่องสุมตระเตรียมการเพื่อไปก่อเหตุได้ เช่น ในกรณีเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2559 กระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ได้เปิดเผยว่ามีการจับกุมชายชาวบังกลาเทศ 27 คน ซึ่งเป็นคนงานก่อสร้างในสิงคโปร์ ถูกจับกุมตามกฎหมายความมั่นคงภายใน (ISA) ระหว่างวันที่ 16 พฤศจิกายน ถึง 1 ธันวาคม ปี ค.ศ.2015 ส่วนใหญ่ทำงานในสิงคโปร์มานาน 2-7 ปี ผู้ต้องหา 26 คน ถูกส่งกลับไปแล้ว โดยกลุ่มคนเหล่านี้ได้รวมตัวกันและวางแผนจะก่อการร้ายในหลายประเทศ และพยายามขยายขนาดของกลุ่ม[19] อย่างไรก็ตาม รัฐบาลสิงคโปร์ก็ให้ความสำคัญกับปัญหาการก่อการร้ายอย่างมาก โดยหน่วยงานของรัฐพยายามเฝ้าระวังทั้งพวกหัวรุนแรงสุดโต่งที่อยู่ในท้องถิ่น และชาวต่างประเทศที่เข้ามาและเดินทางกลับออกไป รวมทั้งคนจากประเทศเพื่อนบ้านที่สามารถเดินทางเข้าออกสิงคโปร์ได้ รัฐบาลสิงคโปร์ได้ออกกฎหมาย

[19] ไทยรัฐออนไลน์, สิงคโปร์รวบชาวบังกลาเทศ 27 คน ฐานวางแผนก่อการร้าย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/565729

ความมั่นคงภายใน (Internal Security Act (ISA)) โดยให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการจับกุมและกักตัวผู้ต้องสงสัยว่าจะมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายได้[20]

มาตรการในการรับมือกับปัญหาการก่อการร้ายในสิงคโปร์ค่อนข้างมีความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัยสถานที่ต่างๆ ดังจะเห็นได้จากตามสถานที่ราชการ องค์กรภาคธุรกิจเอกชน มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด การจัดพนักงานรักษาความปลอดภัย จัดระบบกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมต่างๆ อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังให้ความสำคัญกับการให้ความรู้แก่ประชาชน การร่วมมือระหว่างภาครัฐกับองค์กรภาคธุรกิจเอกชน สถานประกอบการต่างๆ ในการวางมาตรการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งการป้องกันและควบคุมการเข้าออกเมือง และซักซ้อมเตรียมความพร้อมหากเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

สิงคโปร์มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร ประธานาธิบดีมีวาระดำรงตำแหน่ง 6 ปี และคณะรัฐบาลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี โครงสร้างการปกครอง ประกอบด้วย 3 ฝ่ายที่คอยถ่วงดุลกัน ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ มีรายละเอียดดังนี้[21]

2.1.1 ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย ประธานาธิบดี และคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่บริหารผ่านกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานของรัฐ

2.1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ ระบบรัฐสภาของสิงคโปร์เป็นแบบสภาเดี่ยว (Unicameral Parliament) ที่ได้รับรูปแบบจากระบบเวสมินเตอร์ (The Westminster System) ของอังกฤษโดยสมาชิกรัฐสภาจะมาจากการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี สมาชิกรัฐสภา (Member of Parliament - MP) ของสิงคโปร์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) สมาชิกรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้ง (Member of Parliament - MP) ในปี พ.ศ.2555 มีจำนวน 87 คน มาจากการเลือกตั้งในระบบที่ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง (First - past - the post) ในแบบเขตเลือกตั้งเดี่ยว (Single Member Constituency - SMC) และสมาชิกรัฐสภาที่มาจากเขตเลือกตั้งกลุ่ม (Group Representation Constituency - GRC) ที่พรรคการเมืองจะส่ง

---

[20] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Singapore 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/contentreportdetails.aspx?cid=21644 [2018, April 28]

[21] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์, หน้า 22-23.

ผู้สมัครเป็นทีมๆ ละ 3 ถึง 6 คน เพื่อลงสมัคร โดยอย่างน้อยหนึ่งคนในทีมต้องมีตัวแทนของชนกลุ่มน้อย (Minority Race) เช่น ชาวมาเลย์ ชาวอินเดีย และอื่นๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะมีตัวแทนของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์เข้าเป็นตัวแทนในรัฐสภาที่นอกเหนือจากชาวจีน และป้องกันความแตกแยกทางการเมือง

พรรคการเมืองสำคัญมี 4 พรรค ได้แก่ People's Action Party (PAP) หรือพรรคกิจประชา ก่อตั้งในปี พ.ศ.2497 ซึ่งตั้งแต่ปี พ.ศ.2502 ที่เริ่มมีการเลือกตั้ง พรรค PAP ได้รับคะแนนเสียงข้างมากและจัดตั้งรัฐบาลปกครองประเทศมาตลอด พรรค Worker's Party (WP) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2500 พรรค Singapore Democratic Party (SDP) ก่อตั้งในปี พ.ศ.2523 และพรรค Singapore Democratic Alliance (SDA) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2544 จากการรวมพรรคเล็กหลายพรรคเข้าด้วยกัน[22]

2) สมาชิกรัฐสภาที่มาจากการแต่งตั้ง (Nominated Member of Parliament - NMP) มีจำนวน 9 คน โดยเริ่มขึ้นในปี ค.ศ.1990 เพื่อให้รัฐสภามีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ เข้าเป็นสมาชิก โดยเลือกมาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอาชีพต่างๆ และผู้มีชื่อเสียง ก่อนเสนอชื่อให้ประธานาธิบดีเลือก โดยสมาชิกแบบ NMP จะเป็นอิสระจากพรรคการเมือง

3) สมาชิกรัฐสภาที่มิได้เป็นตัวแทนจากเขตเลือกตั้งใด (Non Constituency Member of Parliament - NCMP) แต่งตั้งจากสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งเป็นผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งแต่ไม่ได้รับเลือกตั้งและไม่ได้เป็นฝ่ายรัฐบาล โดยสมาชิกแบบ NCMP มีสิทธิ์ในการออกความคิดเห็นต่อรัฐสภา และเป็นหลักประกันว่ารัฐสภา มิได้ถูกผูกขาดโดยสมาชิกรัฐสภาจากพรรคกิจประชา

หน้าที่หลักของรัฐสภา แบ่งได้ดังนี้[23]

- ไต่สวน หนึ่งชั่วโมงครึ่งก่อนการประชุมรัฐสภาทุกครั้ง จะเป็นเวลาสำหรับสมาชิกที่จะตั้งกระทู้ถามความรับผิดชอบต่างๆ ของรัฐมนตรีระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์ รวมทั้งตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม โดยสามารถเข้ารับฟังความคิดเห็นต่างๆ ได้

- ออกกฎหมาย เริ่มจากมีการส่งร่างกฎหมายโดยรัฐมนตรีตัวแทนรัฐบาล หรือหากเป็นจากสมาชิกรัฐสภาจะเรียกว่า ร่างกฎหมายของสมาชิก ทุกร่างกฎหมายต้องผ่านวาระการพิจารณาสามวาระในรัฐสภา และได้รับความเห็นชอบจากประธานาธิบดี

- ควบคุมการคลัง รัฐสภาจะเป็นผู้ตัดสินและกำหนดเรื่องงบประมาณประจำปีของรัฐบาล

2.1.3 ฝ่ายตุลาการ เป็นฝ่ายที่มีอำนาจอิสระ ถูกแทรกแซงได้ยาก ฝ่ายตุลาการ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ศาลชั้นต้น และศาลสูง

---

[22] สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI*), การเมืองการปกครองสิงคโปร์,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก http://www.boi.go.th/thai/asean/Singapore/capt1_p2n.html

[23] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์, หน้า 40.

2.2 สถาบันทางการเมือง และหน่วยงานราชการ

สิงคโปร์แบ่งเขตการปกครองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารอย่างสูงสุดเป็น 5 ภาค ดังนี้[24]

1) ภาคกลาง (Central Region) มีพื้นที่ 130.5 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย Central Area ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเงิน แบ่งออกเป็น 11 เขต

2) ภาคตะวันตก (West Region) มีประชากรมากกว่า 7.4 แสนคน มีพื้นที่ 201 ตารางกิโลเมตร ใหญ่ที่สุดใน 5 ภาค แบ่งเป็น 12 เขต เป็นพื้นที่กักเก็บน้ำขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่กว่า 1 ใน 3 ของภาค

3) ภาคเหนือ (North Region) มีประชากรกว่า 4 แสนคน มีพื้นที่ 97 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น 8 เขต เป็นพื้นที่กักเก็บน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคในตอนกลางของเกาะสิงคโปร์

4) ภาคตะวันออก (East Region) แบ่งเป็น 6 เขต โดยเขต Changi เป็นที่อยู่ของสนามบินนานาชาติแห่งสิงคโปร์ (Changi International Airport)

5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (North - East Region) แบ่งเป็น 7 เขต มีพื้นที่ครอบคลุมหมู่เกาะในเขตตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นที่ตั้งทางทหารของสิงคโปร์ เป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจสิงคโปร์ เริ่มต้นเมื่ออาณานิคมตะวันตกได้เข้ามาควบคุมอำนาจการปกครองในภูมิภาคนี้ ในลักษณะเดียวกับดินแดนอื่นในภูมิภาค กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (The Singapore Police Force - SPF) ก่อตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อปี ค.ศ.1820 ตำรวจเป็นองค์การของรัฐที่เก่าแก่ที่สุดองค์กรหนึ่งของสิงคโปร์ นายฟรานซิส เจมส์ เบอร์นาร์ด (Francis James Bernard) ทำหน้าที่กำกับดูแลหน่วยงานตำรวจขนาดเล็กแห่งแรกที่ตั้งขึ้นในสิงคโปร์ กองกำลังตำรวจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจยศ จ่าสิบตำรวจ (Sergeant) เสมียน 1 นาย ผู้ควบคุมห้องขัง 1 นาย และพลตำรวจ 8 นาย[25] โดยการปฏิบัติงานของกองกำลังขนาดเล็ก ใช้งบประมาณไม่มากและเน้นให้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้หลากหลาย ทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนเพื่อรักษาความสงบในพื้นที่ต่างๆ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชนนั้นๆ ความร่วมมือกันในชุมชนเป็นไปตามการดำเนินนโยบายของ เซอร์แสตมฟอร์ด ราฟเฟิล (Sir Stamford Raffles) ผู้บริหารอาณานิคมอังกฤษ ที่ต้องการให้อาณานิคมของสหราชอาณาจักรมีความเจริญภายใต้การนำของคนท้องถิ่นนั้นเอง

---

[24] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์*, อ้างแล้ว, หน้า 22-23.

[25] Singapore Police Force, Our Heritage, [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/about-us/our-heritage/our-heritage [2018, April 28]

และในช่วงเวลาดังกล่าว ก็มีผู้อพยพจากจีนเข้ามายังเกาะสิงคโปร์ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมเมือง ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมมากขึ้น

ภาพที่ 3.8.8 เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่งเครื่องแบบ สวมหมวกแขกซึ่งภาษามลายูเรียกว่า “ซอเกาะก์” (Songkok) สวมเสื้อปล่อยชายแขนยาว กางเกงขายาว สนับแข้ง รองเท้าสีดำ ในปี ค.ศ.1890

ที่มา: Cosmopolitan Life Singapore, *The History of Singapore Police Force* [Online]. Available from: https://www.cosmolife.sg/the-history-of-singapore-police-force/ [2018, April 28]

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็งขึ้นในปี ค.ศ.1826 เมื่อตำรวจสิงคโปร์ได้ร่วมกับตำรวจมะละกาและปีนัง เข้าไปอยู่กองกำลังตำรวจแห่งสเตรทส์ เซ็ทเทิลเมนต์ (The Straits Settlements Police) หรือตำรวจนิคมช่องแคบ ภายใต้การกำกับดูแลโดยการปกครองของอาณานิคมอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความไร้ระเบียบอยู่ในช่วงที่อาณานิคมเริ่มขยายเข้ามาในพื้นที่ดังกล่าว[26]

การแข่งขันกันเป็นใหญ่ในสิงคโปร์ก่อให้เกิดความวุ่นวาย นำไปสู่การฆาตกรรม จลาจล ลักพาตัว การวางเพลิง จนเหตุการณ์ความรุนแรงต่างๆ กลายเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นยาวนานต่อเนื่องถึง 4 ทศวรรษ หลังมีการจัดตั้งอาณานิคมสิงคโปร์ เหตุการณ์รุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ คือ การจลาจลปี ค.ศ.1846 (The Funeral Riot of 1846) มีผู้ชุมนุมกว่า 9,000 คน ในขณะนั้นตำรวจสิงคโปร์ไม่สามารถรับมือกับสถานการณ์ได้ ต้องร้องขอให้กำลังทหารเข้ามาช่วยในการปราบจลาจลในเหตุการณ์ดังกล่าว ความเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรตำรวจสิงคโปร์เกิดขึ้น เมื่อมีชาวยุโรป มาเลย์ และอินเดียเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติการ ส่วนชาวจีนมีเป็นส่วนน้อย ทำให้ตำรวจสิงคโปร์ถูกชุมชนชาวจีนรังเกียจ เกิดเป็นความขัดแย้งทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม

[26] Ibid.

เหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นอีกครั้งในปี ค.ศ.1851 จากความไม่พึงพอใจในลัทธิโรมันคาทอลิกของชาวจีน ทำให้เกิดการประทุขึ้นจนเกิดจลาจลที่ส่งผลให้มีชาวจีนเสียชีวิตถึง 500 คน กองทัพได้รับมอบหมายให้ระงับเหตุการณ์ความวุ่นวาย ต่อมาในปี ค.ศ.1854 ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในช่วงปีนี้ดำเนินติดต่อกันเป็นเวลากว่า 12 วัน เกิดจากกรณีพิพาทระหว่างกลุ่มฮกเกี้ยนกับกลุ่มเทาชิ้ว เหตุการณ์นี้ทำให้เกิดการสร้างกองกำลังทหารสิงคโปร์ยุคแรกในวันที่ 8 กรกฎาคม ค.ศ.1854 เหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้สิงคโปร์สามารถยับยั้งไม่ให้เกิดความรุนแรงในสังคมได้ คือ การออกกฎหมายควบคุมอาวุธปืนเมื่อปี ค.ศ.1823 และการควบคุมการใช้อาวุธกลายเป็นปัจจัยส่งเสริมให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพอย่างมาก

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1900 เมื่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้รับการพัฒนาโดยงานวิทยาการตำรวจ การบันทึกข้อมูลสถิติคดีอาญา การใช้ระบบลายพิมพ์นิ้วมือ และจัดตั้งกองบัญชาการตำรวจ ณ ถนนสะพานใต้ (South Bridge Road) กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 2,000 นาย และมีการจัดตั้งหน่วยงานตำรวจน้ำ ตำรวจจราจร หน่วยฝึกอบรมกองกำลังตำรวจและสถานีสื่อสาร การพัฒนาขององค์กรตำรวจทำให้สิงคโปร์เกิดความสงบเรียบร้อยและปลอดภัยกว่าในช่วงท้ายทศวรรษที่ 1800 [27]

ภาพที่ 3.8.9 กองบัญชาการตำรวจที่ถนนสะพานใต้ (South Bridge Road) ปี ค.ศ.1905 - 1954

ที่มา: Singapore Police Force, Our Heritage, [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/about-us/our-heritage/our-heritage [2018, April 28]

[27] Ibid

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตำรวจสิงคโปร์ได้ก่อตั้งกองกำลังอาสาสมัครพิเศษ (Volunteer Special Constabulary) ในปี ค.ศ.1946 และในปี ค.ศ.1948 กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ก็ได้ตั้งหน่วยงานวิทยุตำรวจ ที่ถนน อู ตอง เซ็น (Eu Tong Sen) และกำหนดให้มีหมายเลขโทรศัพท์สำหรับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย หมายเลข 999 ในช่วงทศวรรษที่ 1950 ถึง 1960 สิงคโปร์ได้ประสบปัญหาการจลาจลภายในประเทศ จึงได้มีการจัดตั้งหน่วยกำลังสำรอง (Reserve Unit) เพื่อรับมือกับเหตุการณ์ก่อความไม่สงบที่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ การเมืองและแรงงาน[28]

ภาพที่ 3.8.10 หน่วยงานวิทยุตำรวจ ที่ถนน อู ตอง เซ็น (Eu Tong Sen)

ที่มา: Singapore Police Force, Our Heritage [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/about-us/our-heritage/our-heritage [2018, April 28]

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงหลังจากสิงคโปร์ได้รับอำนาจการปกครองตนเอง และออกจากมาเลเซีย เมื่อปี ค.ศ.1965

[28] Ibid.

ภาพที่ 3.8.11 ตราตำรวจสิงคโปร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของสิงคโปร์ในอดีตจนปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันมีชื่อว่า Polis Repablik Singapura (Republic of Singapore Police)

ที่มา: Singapore Police Force, Our Heritage [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/about-us/our-heritage/our-heritage [2018, April 28]

ประเด็นสำคัญทางการเมืองซึ่งส่งผลต่อการปฏิรูปองค์กรตำรวจของประเทศสิงคโปร์ จนทำให้ตำรวจสิงคโปร์มีภาพลักษณ์อย่างในปัจจุบัน บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ นาย ลี กวน ยู ผู้ต่อสู้เพื่อเอกราช สร้างชาติและพัฒนาสิงคโปร์ให้มีความเจริญก้าวหน้า ในยุคก่อนที่นายลี กวน ยู เป็นผู้นำรัฐบาล สิงคโปร์ตั้งอยู่ในกรอบความคิดว่าสิงคโปร์จะพัฒนาเศรษฐกิจได้ก็โดยการพึ่งพิงทรัพยากรของประเทศอื่นๆ ประกอบกับในขณะที่สิงคโปร์ต้องแยกตัวออกจากสาธารณรัฐมลายูเพราะความขัดแย้งทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม และวิธีการปกครอง สิงคโปร์ไม่มีทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการบริโภค อุปโภค การประกาศถอนกำลังทหารของอังกฤษออกจากสิงคโปร์ในปี ค.ศ.1968 ทำให้ปัญหาการว่างงานสูงขึ้น การขาดแคลนทั้งทรัพยากรและความมั่นคงภายในและภายนอกประเทศ เป็นแรงผลักดันให้รัฐบาลของนาย ลี กวน ยู จำเป็นต้องสร้างพันธมิตรที่หลากหลาย และเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนา จากการผลิตสินค้าเพื่อทดแทนเป็นการผลิตเพื่อส่งออก ความยากลำบากต่างๆ ที่ต้องเผชิญ ทำให้ชาวสิงคโปร์ต้องสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อความอยู่รอด

ตำรวจสิงคโปร์จึงได้รับผลจากความพยายามของนักการเมืองในอดีตที่ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาและได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ในด้านงบประมาณจำนวนมาก Hoong Wee Teck ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสิงคโปร์ ได้ระบุไว้ในรายงานประจำปี ค.ศ.2015 ว่า “พวกเราตำรวจสิงคโปร์เป็นหนี้ประเทศชาติ และประชาชนชาวสิงคโปร์ ที่ทำให้มีกองกำลังตำรวจ ที่พร้อมจะเอาชนะความท้าทายเหล่านี้ นั่นคือเหตุผลว่ากุญแจสำคัญของผมในฐานะผู้บัญชาการ ก็คือ เตรียมกองกำลังของเราให้พร้อมสำหรับอนาคต”[29]

[29] SAFEGUARDING EVERY DAY – Singapore Police Force Annual 2015, Singapore Police Force. [Online]. Available from: http://www.police.gov.sg/html/spf/annual/index.html [2018, April 28]

3.2 รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (Singapore Police Force) เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัด กระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs) ซึ่งประกอบด้วย 7 หน่วยงานในสังกัด ได้แก่

1) กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (Singapore Police Force)
2) กองตรวจคนเข้าเมืองและจุดผ่านแดน (Immigration & Checkpoints Authority)
3) สถาบันฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy)
4) กรมความมั่นคงภายใน (Internal Security Department)
5) หน่วยบริการเรือนจำสิงคโปร์ (Singapore Prison Service)
6) กองกำลังป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนสิงคโปร์ (Singapore Civil Defense Force)
7) หน่วยยาเสพติดกลาง (Central Narcotics Bureau)

ภาพที่ 3.8.12 ตราของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (Singapore Police Force)

ที่มา: จาก https://sg.jobsdb.com/en-sg/articles/volunteer-police-officer-singapore-police-force. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2561

สิงคโปร์เป็นประเทศขนาดเล็ก การจัดองค์กรของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เป็นโครงสร้างแบบรวมศูนย์ (Centralised Organization) มีตำแหน่งผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้บัญชาการตำรวจ (Commissioner of Police) โดยมีตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจ (Deputy of Police) จำนวน 3 นาย รับผิดชอบงาน 3 ด้าน คือ ด้านนโยบาย ด้านปฏิบัติการ และด้านสืบสวนสอบสวนและการข่าว กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ แบ่งหน่วยงาน

ภายในออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มหน่วยงานอำนวยการ 2) กลุ่มหน่วยงานสนับสนุนเฉพาะทาง และ 3) กลุ่มหน่วยงานหลักและหน่วยงานเชี่ยวชาญเฉพาะทาง โดยแต่ละกลุ่มมีหน่วยงาน ดังนี้[30]

1) กลุ่มหน่วยงานอำนวยการ ทำหน้าที่ด้านอำนวยการและสนับสนุน ได้แก่

(1) หน่วยบริหารและการเงิน (Administration and Finance Department) รับผิดชอบงานด้านบริหาร การเงิน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่

(2) หน่วยหุ้นส่วนชุมชน (Community Partnership Department)

(3) สำนักงานตรวจสอบและกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Inspectorate and Compliance Office) รับผิดชอบการปรับปรุงการบริหารจัดการ การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลตรวจสอบภายใน

(4) สำนักงานกิจการภายใน (Internal Affairs Office) รับผิดชอบสืบสวนสอบสวนเจ้าหน้าที่ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ที่กระทำผิดกฎหมาย หรือกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

(5) หน่วยความร่วมมือระหว่างประเทศ (International Cooperation Department) รับผิดชอบการประสานงาน แสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกปัจจุบันเพื่อให้เกิดการร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศในการรับมือกับอาชญากรรม

(6) หน่วยงานกำลังพล (Manpower Department) รับผิดชอบงานด้านบุคลากร สวัสดิการ ควบคุมความประพฤติ ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์

(7) หน่วยปฏิบัติการ (Operations Department) รับผิดชอบการบริหารจัดการการปฏิบัติการในเหตุการณ์ขนาดใหญ่ เช่น งานมหกรรมที่ต้องระดมเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนมาก เป็นต้น

(8) หน่วยวางแผนและองค์การ (Planning and Organisation Department) รับผิดชอบการคิดและวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ รวมทั้งงานการจัดการความรู้ และส่งเสริมนวัตกรรมในกองกำลังตำรวจแห่งชาติสิงคโปร์

(9) หน่วยส่งกำลังบำรุงตำรวจ (Police Logistics Department) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้หน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ปกติ และงานกิจการพิเศษต่างๆ

(10) หน่วยบริการตำรวจแห่งชาติ (Police National Service Department) รับผิดชอบงานตำรวจบริการแห่งชาติ ซึ่งเป็นกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาจากชายสิงคโปร์ทุกคนต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ทหาร หรือตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัย ในลักษณะการเกณฑ์ทหาร

---

[30] Singapore Police Force*, Annual Report 2016* [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/html/spf/annual/2016/index.html [2018, April 28]

(11) หน่วยเทคโนโลยีตำรวจ (Police Technology Department) รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ เช่น กล้องโทรทัศน์วงจรปิด การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบ i-Witness ซึ่งเป็นระบบรับแจ้งข้อมูลอาชญากรรมจากประชาชนผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

(12) หน่วยกิจการสาธารณะ (Public Affairs Department) รับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์ การสร้างและรักษาภาพลักษณ์ขององค์กร สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน โดยเน้นการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ

(13) หน่วยการอนุญาตและควบคุมของตำรวจ (Police Licensing and Regulatory Department) รับผิดชอบเกี่ยวกับกฎระเบียบและการอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย เช่น การจัดการแสดงในที่สาธารณะ การจำหน่ายสุรา การตั้งร้านนวด การค้าของเก่า อาวุธและวัตถุระเบิด สลากกินแบ่งเอกชน อุตสาหกรรมความปลอดภัยเอกชน และกองกำลังตำรวจผู้ช่วย (Auxiliary Police Force)

(14) หน่วยงานให้บริการ (Service Delivery Department) รับผิดชอบการพัฒนามาตรฐานการให้บริการของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์

(15) กองกำลังพิเศษอาสาสมัคร (Volunteer Special Constabulary) รับผิดชอบบริหารจัดการอาสาสมัครตำรวจ ระบบการรับสมัคร ชั่วโมงการปฏิบัติงาน กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2) กลุ่มหน่วยงานสนับสนุนเฉพาะทาง เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติโดยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มี 4 หน่วยงาน ได้แก่

(1) หน่วยกิจการการค้า (Commercial Affairs Department) รับผิดชอบป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทางเศรษฐกิจ การค้า การฟอกเงิน

(2) หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (Criminal Investigation Department) รับผิดชอบการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยการปฏิบัติร่วมกับหน่วยต่างๆ เพื่อรับมือกับอาชญากรรมองค์กร

(3) หน่วยการข่าวตำรวจ (Police Intelligence Department) รับผิดชอบงานด้านการข่าวอาชญากรรม สอดส่องเฝ้าระวัง กิจกรรมและภัยที่เกิดจากอาชญากร สนับสนุนงานด้านการข่าวในการปฏิบัติการในเหตุการณ์สำคัญ และการต่อสู้กับอาชญากรรม

(4) สำนักงานระบบงานยุคใหม่ (Next Generation System Directorate) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านองค์กรในการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Big Data ระบบงานอัตโนมัติ (Automation) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) เป็นต้น มาใช้เพื่อพัฒนางานตำรวจสิงคโปร์ให้ก้าวไปสู่โลกยุคใหม่

3) กลุ่มหน่วยงานหลักและหน่วยงานเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งงานตำรวจท้องที่ด้วย ประกอบด้วยหน่วยงาน ดังนี้

(1) ตำรวจสนามบิน (Airport Police Division) รับผิดชอบรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สนามบินนานาชาติชางฮี (Singapore Changi Airport)

(2) โรงเรียนสืบสวนสอบสวนทีมมหาดไทย (Home Team School of Criminal Investigation) จัดการฝึกอบรมด้านการสืบสวนสอบสวน รวมทั้งหลักสูตรเฉพาะทางให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และหน่วยบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ของรัฐบาล โรงเรียนสืบสวนสอบสวนทีมมหาดไทย เป็นส่วนหนึ่งในสถาบันฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy)

(3) กองบังคับการความปลอดภัยขนส่งสาธารณะ (Public Transport Security Command) รับผิดชอบการรักษาความปลอดภัยในระบบขนส่งสาธารณะ เช่น รถไฟฟ้าใต้ดิน ตรวจค้น ป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ขนส่งสาธารณะ

(4) กองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ (Special Operations Command) รับผิดชอบเป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษ สุนัขตำรวจ การช่วยชีวิตและเทคนิคพิเศษ สนับสนุนการบรรเทาภัยพิบัติ

(5) กองบังคับการฝึกอบรม (Training Command) รับผิดชอบการฝึกอบรมหลักสูตรพื้นฐานให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่ ด้านยุทธวิธีตำรวจ การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เหมาะสมกับเหตุการณ์

(6) กองกำลังกูรข่า (Gurkha Contingent) เป็นกองกำลังที่จัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1949 เพื่อเป็นกำลังสำคัญภายในกองกำลังตำรวจเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและเป็นหน่วยรักษาความปลอดภัยที่มีความเชี่ยวชาญ รวมถึงการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ งานความมั่นคงและสนับสนุนการต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ และในบางช่วงรับผิดชอบเรือนจำด้วย กำลังพลส่วนใหญ่เป็นชาวกูรข่า (Gurkhas) หรือชาวเขาจากเนปาล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมทางร่างกาย มีความอดทน ในยุคปัจจุบันกองกำลังกูรข่า มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย เป็นหน่วยกำลังสำรอง สนับสนุนการปฏิบัติการของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์

(7) หน่วยป้องกันชายฝั่งตำรวจ (Police Coast Guard) รับผิดชอบการป้องกันเขตแดนทางน้ำ ป้องกันอาชญากรรม การก่อการร้าย

(8) กองบังคับการรักษาความปลอดภัย (Security Command) รับผิดชอบการรักษาความปลอดภัยประธานาธิบดี

(9) ตำรวจจราจร (Traffic Police) รับผิดชอบการอำนวยการจราจร การป้องกันอุบัติเหตุ โดยเน้นการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน ชุมชน การใช้เทคโนโลยี

(10) กองบังคับการความมั่นคงเชิงป้องกัน (Protective Security Command)

หน่วยงานตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ แบ่งออกเป็น 6 พื้นที่ คือ

(11) กองตำรวจพื้นที่อัง มอ เคียว (Ang Mo Kio Division)

(12) กองตำรวจพื้นที่เบด๊อก (Bedok Division)

(13) กองตำรวจพื้นที่กลาง (Central Division)

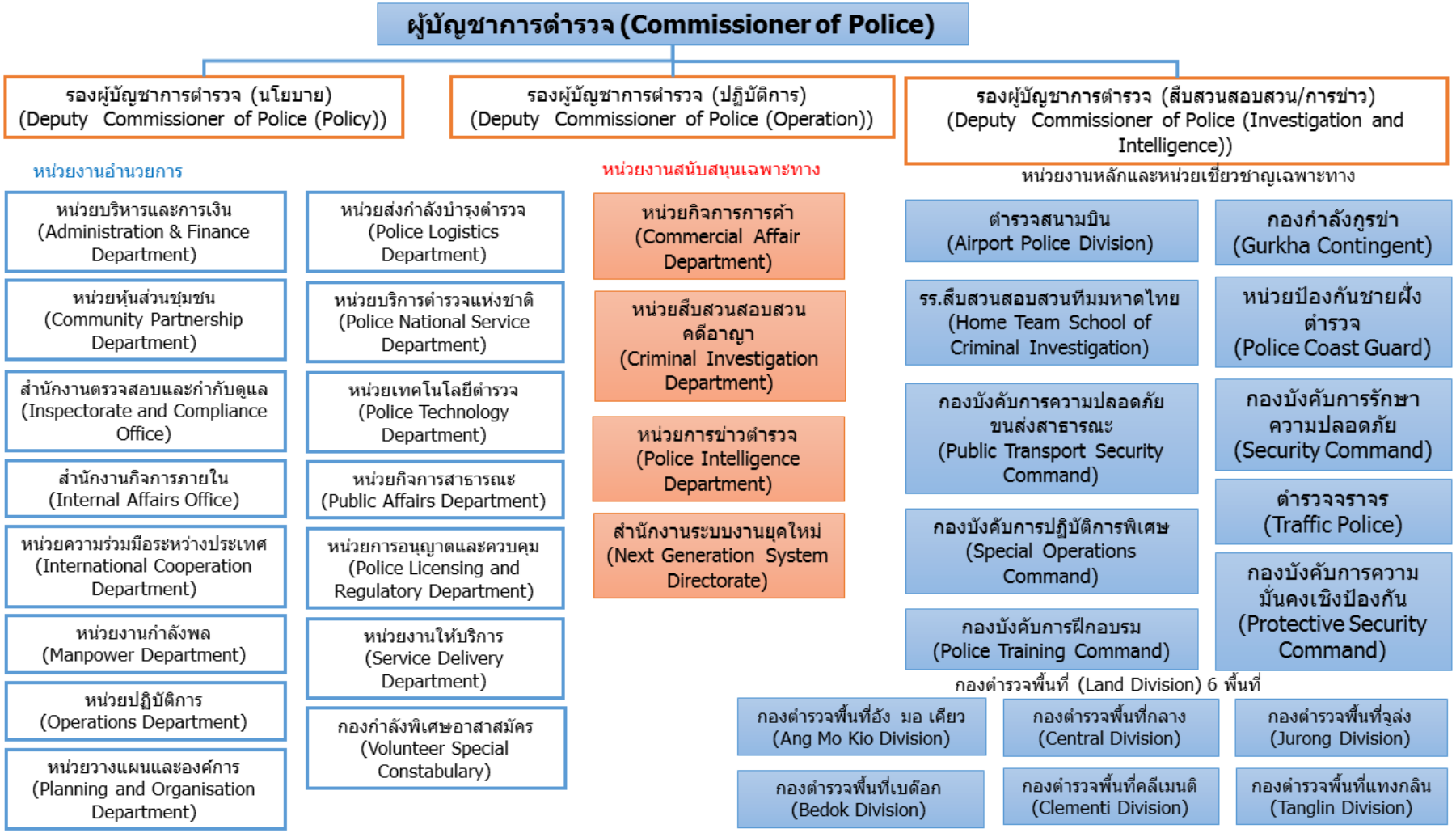
(14) กองตำรวจพื้นที่คลีเมนติ (Clementi Division)

(15) กองตำรวจพื้นที่จูล่ง (Jurong Division)

(16) กองตำรวจพื้นที่แทงกลิน (Tanglin Division)

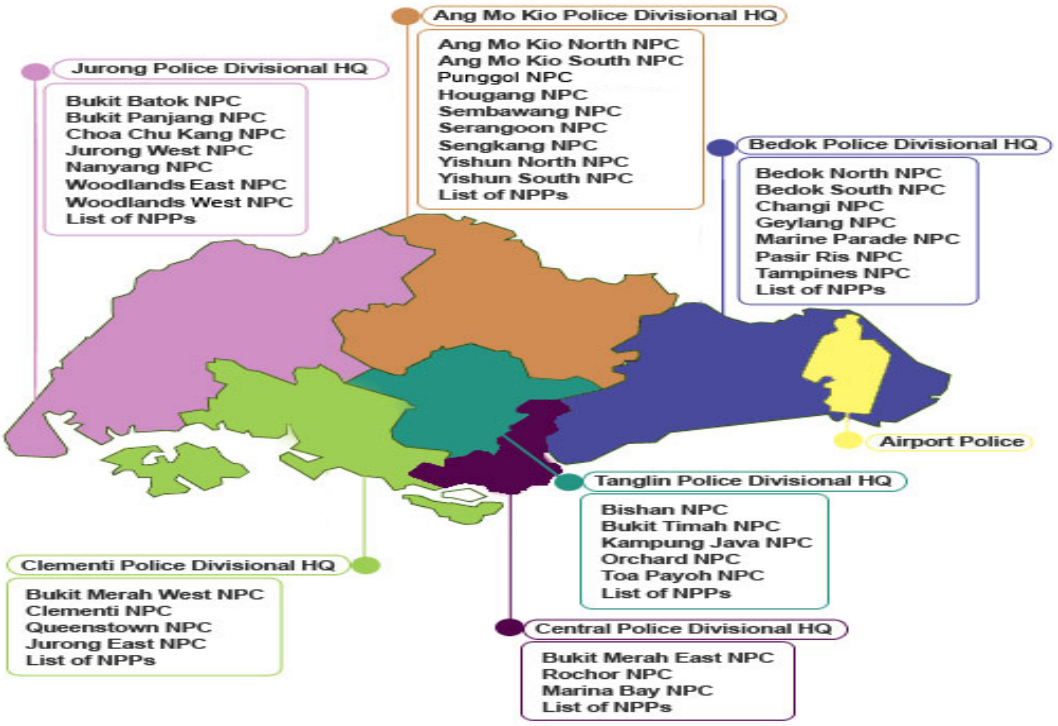
ปรากฏตามโครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.8.2 โครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์

โครงสร้างของหน่วยงานตำรวจระดับพื้นที่ สิงคโปร์แบ่งเขตพื้นที่การปกครองและความรับผิดชอบของตำรวจเป็น 6 พื้นที่ โดยมีกองตำรวจพื้นที่ 6 แห่ง รับผิดชอบแต่ละกองตำรวจพื้นที่มีหน่วยงานสถานีตำรวจ ที่เรียกว่า ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (Neighbourhood Police Centre) หรือเรียกโดยย่อว่า “NPC” รวมทั้งสิ้น 80 ศูนย์

ภาพที่ 3.8.13 แผนที่แสดงพื้นที่ความรับผิดชอบของกองตำรวจพื้นที่ 6 พื้นที่

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมมนาเรื่อง Community Policing Strategies evolving from the Koban System of Japan and the Neibourhood Police Centre System of Singapore by Japan-Singapore Partnership Programme for the 21st Century, Singapore, 2-6 December 2013

ภารกิจหลักของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ คือ การป้องกัน (Prevent) การป้องปราม (Deter) และการสืบสวน (Detect) โดยความหมายภารกิจด้านการป้องกันของตำรวจสิงคโปร์ มีความแตกต่างกับขอบเขตงานป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจไทย กล่าวคือ การป้องกันอาชญากรรมของตำรวจไทยโดยทั่วไปเน้นการใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม แต่ในลักษณะของภารกิจของตำรวจสิงคโปร์ การป้องกัน หมายถึง การป้องกันที่สาเหตุของการเกิดอาชญากรรม เช่น การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อไม่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุ การให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อป้องกันตนเอง การร่วมมือกับสถานประกอบการธุรกิจ เพื่อป้องกันตนเองจากอาชญากรรม เป็นต้น

การปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องปราม (Deter) คือ การใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตราป้องกันเหตุ

การสืบสวน (Detect) เป็นการดำเนินการเมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้ว ในการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อติดตามจับกุมผู้กระทำผิด

กองบัญชาการกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ตั้งอยู่ในพื้นที่เรียกว่า New Phoenix Park ในเขต Novena ขนาบล้อมด้วยกระทรวงมหาดไทย (The Ministry of Home Affairs) มีการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด และมีจุดตรวจที่ประกอบด้วยเครื่องตรวจโลหะ เครื่องเอกซเรย์ การผ่านเข้าออกเจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องติดบัตรประจำตัวตลอดเวลา

ภาพที่ 3.8.14 ภายในกองบัญชาการกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ บริเวณชั้น 1 อาคารกระทรวงมหาดไทย (The Ministry of Home Affairs)

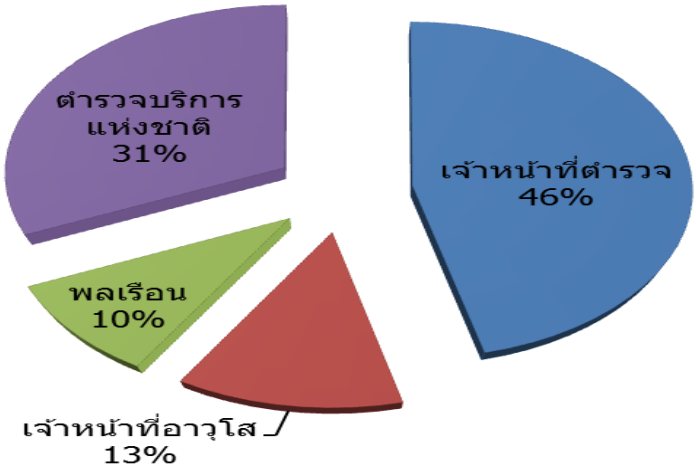
3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีกำลังพลประมาณ 16,500 นาย ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ 7,600 นาย คิดเป็นร้อยละ 46 เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโส 2,100 นาย คิดเป็นร้อยละ 13 เจ้าหน้าที่พลเรือน 1,600 คน คิดเป็นร้อยละ 10 เจ้าหน้าที่บริการแห่งชาติ 5,200 นาย คิดเป็นร้อยละ 30 นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครประมาณ 1,000 คน และกำลังพลสำรอง 27,000 นาย[31]

[31] ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560

แผนภูมิที่ 3.8.3 กราฟแสดงสัดส่วนประเภทกำลังพลของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์

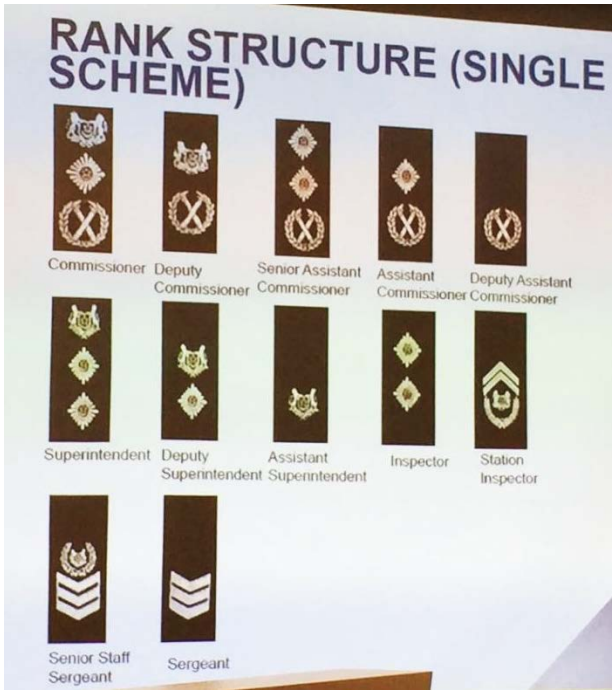

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลการบรรยายสรุปของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2560

ชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ เป็นระบบตำแหน่งในลักษณะเดียวกับตำรวจอังกฤษ แต่ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงโครงสร้างยศเป็นโครงสร้างยศกลุ่มเดียวเท่านั้น เรียงตามลำดับชั้นยศสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้

1) ผู้บัญชาการ (Commissioner)
2) รองผู้บัญชาการ (Deputy Commissioner)
3) ผู้ช่วยผู้บัญชาการอาวุโส (Senior Assistant Commissioner)
4) ผู้ช่วยผู้บัญชาการ (Assistant Commissioner)
5) รองผู้ช่วยผู้บัญชาการ (Deputy Assistant Commissioner)
6) ผู้กำกับการ (Superintendent)
7) รองผู้กำกับการ (Deputy Superintendent)
8) ผู้ช่วยผู้กำกับการ (Assistant Superintendent)
9) สารวัตร (Inspector)
10) สารวัตรสถานี (Station Inspector)
11) จ่าสิบตำรวจอาวุโส (Senior Staff Sergeant)
12) จ่าสิบตำรวจ (Sergeant)

ภาพที่ 3.8.15 เครื่องหมายยศเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำลังตำรวจสิงคโปร์

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

การเข้าเป็นบุคลากรของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มี 3 ช่องทาง คือ

1) เข้าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ (Sergeant) บุคคลที่จะสมัครเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ จะต้องมีคุณวุฒิอนุปริญญา (Diploma) หรือจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและผ่านการสอบ General Certificate of Education หรือ GCE ‘A’ Levels (ผู้ผ่านการสอบคือ ผู้ที่มีสิทธิเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย) หากมีคุณวุฒิดังกล่าว จะได้รับเงินเดือนระหว่าง 1,970-2,620 เหรียญสิงคโปร์

สำหรับผู้ที่คุณวุฒิจบการศึกษาระดับ Higher NITEC (National ITE Certificate) (ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผ่านการสอบ General Certificate of Education หรือ GCE ‘N’ Levels แล้วเรียนต่อตามหลักสูตรอีก 2-3 ปี) หรือผู้ที่ผ่านการสอบ GCE ‘O’ Levels จะได้รับเงินเดือนระหว่าง 1,820 - 2,170 เหรียญสิงคโปร์

ผู้ที่เริ่มต้นเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้รับเงินเดือนเท่าใด ขึ้นอยู่กับการประเมินคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานในหน่วยบริการแห่งชาติ เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร 6 เดือน ในสถาบันการฝึก Home Team Academy ภายใต้การดูแลของกองบังคับการฝึกอบรม (Police Training Command) ซึ่งหลักสูตรการฝึกอบรมมีการเรียนวิชากฎหมายอาญา การฝึกฝนร่างกาย การตำรวจชุมชน การพัฒนาภาวะผู้นำ เมื่อจบการฝึกอบรมแล้ว

เจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่จะได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (Neighbourhood Police Centre) ซึ่งเป็นหน่วยให้บริการระดับพื้นที่หรือสถานีตำรวจนั่นเอง เพื่อให้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และมีทักษะ หลังจากนั้นอาจได้รับการแต่งตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานอื่น ได้แก่ งานในพื้นที่ งานอำนวยการ งานสืบสวนสอบสวน งานการข่าว และหากมีขีดความสามารถหรือมีความเหมาะสม อาจไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยพิเศษเฉพาะ เช่น หน่วยป้องกันชายฝั่งตำรวจ กองบังคับการความปลอดภัย หรือตำรวจจราจร เป็นต้น

2) เข้าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจยศสารวัตร (Inspector) บุคคลที่จะสมัครเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตร จะต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรี โดยหากได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับ 1 (First Class Honours) เกียรตินิยมอันดับ 2 (ระดับบน) (Second (Upper) Class Honours) จะได้รับเงินเดือนระหว่าง 4,110 - 4,710 เหรียญสิงคโปร์ หากได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับ 2 (ระดับล่าง) เกียรตินิยมอันดับ 3 หรือเกณฑ์ผ่าน จะได้รับเงินเดือนระหว่าง 3,500 - 4,310 เหรียญสิงคโปร์

ผู้ที่เข้าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจยศสารวัตรจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร 9 เดือน ในสถาบันการฝึก Home Team Academy ภายใต้การดูแลของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (Police Training Command) โดยหลักสูตรการฝึกอบรมมีการเรียนวิชาต่างๆ ในลักษณะเดียวกับหลักสูตรจ่าสิบตำรวจ และเพิ่มเติมการเรียนเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และฝึกภาวะผู้นำเพิ่มเติมรวมทั้งด้านการต่างประเทศ หลังจบการฝึกอบรมแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งไปทำหน้าที่ต่างๆ ทั้งงานตำรวจในพื้นที่ในศูนย์ตำรวจพื้นที่ชุมชน งานสืบสวนสอบสวน การเป็นผู้บังคับบัญชา และงานอำนวยการและสนับสนุน[32]

3) เข้าเป็นเจ้าหน้าที่พลเรือน กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีเจ้าหน้าที่พลเรือนในตำแหน่งต่างๆ ปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามหน่วยงาน โดยบุคคลต่างๆ สามารถสมัครเพื่อรับการคัดเลือก ซึ่งจะมีคุณสมบัติด้านคุณวุฒิ และค่าตอบแทนที่แตกต่างกันออกไป

ระบบการศึกษาอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย

สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมตำรวจ มีสถาบันหลักในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ คือ The Home Team Academy เรียกโดยย่อว่า HTA รับผิดชอบให้การศึกษาอบรมเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายทุกประเภท เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และเจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affair)

---

[32] Singapore Police Force*, Career as a Police Officer* [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/join-us/police-officer [2018, April 28]

ภาพที่ 3.8.16 บริเวณลานฝึกภายใน The Home Team Academy

HTA ตั้งอยู่ที่เลขที่ 501 ถนน Old Choa Chu Kang งบประมาณในการสร้าง 266 ล้านเหรียญสิงคโปร์ เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 2 กันยายน ค.ศ.2006 การก่อตั้ง HTA มาจากความคิดริเริ่มสร้างสถานที่ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐขึ้นมาแทนที่โรงเรียนตำรวจแห่งเดิม ที่ตั้งอยู่บนถนน ธอมพ์สัน (Thompson) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อดึงเอาหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่เรือนจำ ตรวจคนเข้าเมือง หน่วยยาเสพติด เป็นต้น มาฝึกอบรมในสถาบันแห่งเดียวกัน โดยมีชื่อเริ่มต้นว่า Law Enforcement Academy of Singapore (LEAS) แต่ถูกเปลี่ยนในภายหลังเป็น Home Team Academy เพื่อแสดงให้เห็นถึงการรวบรวมเอาความหลากหลายไว้เป็นหนึ่งเดียวกัน

ภาพที่ 3.8.17 ตราประจำหน่วยของ Home Team Academy สถาบันหลักในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายของสิงคโปร์

ในวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ.2005 มีการเคลื่อนขบวนพาเหรดเพื่อย้ายสถานที่ฝึกอบรมเดิมไปยัง Home Team Academy ตำรวจฝึกหัดชุดที่ 121 เป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมรุ่นสุดท้ายที่ได้รับการฝึกอบรมที่สถาบันเดิม หลังจากการเดินขบวนอย่างเรียบง่าย เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมวิ่งมาราธอน 42 กิโลเมตรไปจนถึงเขต Choa Chu Kang เพื่อเป็นการแสดงการร่วมแรงร่วมใจและความเข้มแข็ง เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองการเปิดสถาบันการฝึกอบรมแห่งใหม่ และเริ่มการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดแรก คือ รุ่นที่ 123 รวมทั้งเจ้าหน้าที่เรือนจำ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ก็เข้ามาฝึกอบรมในสถาบัน HTA แห่งนี้แห่งเดียว

HTA รับผิดชอบเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ในลักษณะการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อฝึกอบรมบุคลากร หน่วยฝึกอบรมที่รวมกันเป็น HTA ได้แก่

1) กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (Police Training Command)

2) กองตรวจค้นเข้าเมืองและจุดผ่านแดน (Immigration & Checkpoints Authority Training School)

3) โรงเรียนฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เรือนจำ (Prison Staff Training School)

สถาบันทั้ง 3 สถาบันดังกล่าวข้างต้นมีที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณเดียวกันภายใน HTA

4) โรงเรียนหน่วยความมั่นคงภายใน (Internal Security Department School)

5) โรงเรียนฝึกอบรมหน่วยยาเสพติดกลาง (Central Narcotics Bureau Training School)

6) สถาบันป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (Civil Defense Academy)

สถาบัน 3 สถาบันนี้ มีที่ตั้งอยู่นอกสถาบัน HTA

แนวคิดของการจัดตั้งสถาบัน Home Team Academy เพื่อสร้างให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายมีความเข้มแข็งในลักษณะเป็นทีมร่วมกัน และเพื่อการใช้ประโยชน์จากสถาบันฝึกอบรมของแต่ละหน่วยงานภายในกระทรวงมหาดไทย ร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและประหยัดทรัพยากร

ภาพที่ 3.8.18 ตราสัญลักษณ์สถาบันการฝึกอบรมภายใน HTA และทำเนียบรายชื่อผู้บริหารของสถาบันแต่ละแห่ง

HTA เป็นศูนย์กลางที่ทำหน้าที่ดูแลการฝึกอบรมของหน่วยงานต่างๆ โดยจัดหลักสูตรที่สามารถฝึกอบรมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน (Cross - Cutting HT Course) ใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญ องค์ความรู้ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ระบบเครือข่ายการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย หรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันดังกล่าว มีข้อดีที่ทำให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายจากหน่วยงานอื่นๆ มีโอกาสมาเข้ารับการฝึกอบรมร่วมกัน ภายใต้สถาบันที่กำหนดมาตรฐานและหลักสูตรให้สอดคล้องกัน ประโยชน์ที่จะได้รับ คือ การทำให้แนวทางการปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถติดต่อประสานงานกันได้โดยง่าย

หน่วยงานที่เป็นหน่วยฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (Police Trainings Command) หรือเรียกโดยย่อว่า TRACOM มีหัวหน้าหน่วยงานยศผู้ช่วยผู้บัญชาการอาวุโส (Senior Assistant Commissioner - SAC) ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับการศูนย์ฝึกอบรม (Commander TRACOM) มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 437 นาย เป็นครูฝึก 242 นาย เจ้าหน้าที่ 102 นาย หน่วยดุริยางค์ 69 นาย และกลุ่มเยาวชนตำรวจ (NPCC) 24 นาย[33]

กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (Police Training Command-TRACOM)

กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ ในหน่วยงานในสังกัดกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ รับผิดชอบการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้บังคับใช้กฎหมายในเครือข่ายของ HTA จำนวนหลายหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรบังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ หลักสูตรพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่อาวุโส หลักสูตรนักเรียนตำรวจ หลักสูตรภาวะผู้นำทีมงานในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC) หลักสูตรพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ (เป็นหลักสูตรหลักที่ดำเนินการ)

การพัฒนาบุคลากรของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มิใช่อยู่ในความรับผิดชอบของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจเพียงหน่วยเดียว แต่หน่วยงานอื่นในสังกัดกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ก็รับผิดชอบการฝึกอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจระหว่างปฏิบัติหน้าที่ด้วย ในลักษณะเป็นชุมชนเครือข่ายการฝึกอบรม โดยกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ จะทำหน้าที่ประสานงานและบูรณาการในการฝึกอบรมและดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นในลักษณะเป็นเครือข่าย หน่วยงานดังกล่าวได้แก่

1) โรงเรียนฝึกอบรมเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialist Schools) ได้แก่ โรงเรียนฝึกอบรมหน่วยรักษาความปลอดภัยชายฝั่ง โรงเรียนสืบสวนสอบสวนคดีอาญา โรงเรียนฝึกอบรมงานการข่าว เป็นต้น

2) หน่วยฝึกอบรมของกองตำรวจพื้นที่ ซึ่งมี 6 หน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ต่างๆ ทั่วสิงคโปร์

พันธกิจของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ คือ เพื่อเปลี่ยนผู้ที่ผ่านการคัดเลือกให้เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม และเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดียิ่งขึ้น การฝึกอบรมถือเป็นภารกิจอันสำคัญยิ่ง ทั้งนี้ การจะทำให้ภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ต่างๆ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี จำเป็นต้องสร้างให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความสามารถในงานที่รับผิดชอบ มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเมื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ สำหรับการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีทั้งเนื้อหาการฝึกอบรมที่มีคุณภาพ และการจัดการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ

---

[33] ข้อมูลจากการบรรยายสรุป The Home Team Academy เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2561

หลักการสำคัญของการฝึกอบรม คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องได้รับการฝึกสำหรับงานที่จะได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ การฝึกกระทำได้ทุกเวลาและสถานที่ การฝึกอบรมไม่ใช่แค่ความรับผิดชอบขององค์กร แต่เป็นความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลเช่นกัน

โครงสร้างและกรอบการฝึกอบรม

การดำเนินการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ มีกระบวนการตั้งแต่การจัดการฝึกอบรม การประเมินและวัดผลการฝึกอบรม และการพัฒนาหลักสูตร ดำเนินการฝึกอบรมเป็นวงรอบ โดยพยายามใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเพื่อช่วยในการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพและได้ผลต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมยึดถือเสมอว่าจะต้องทำการฝึกในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานโดยมีจริยธรรมและค่านิยมที่เป็นพื้นฐานของการฝึก การปลูกฝังจริยธรรมและค่านิยมจะต้องดำเนินการไปตลอดเวลาของการฝึกอบรม ปัจจุบันการปรับปรุงหลักสูตรต้องคำนึงถึงสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การยกระดับเนื้อหาเกี่ยวกับภัยของการก่อการร้าย การสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ความรู้เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายที่ออกใหม่ รวมทั้งการปรับปรุงการฝึกยุทธวิธี การใช้อุปกรณ์ป้องกันตัวที่เหมาะสมกับสถานการณ์

การปรับปรุงหลักสูตร

ในการกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมและการปรับปรุงหลักสูตร จะมีการให้ความหมายและจัดมาตรฐานสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละหน้าที่ เพื่อเป็นกรอบและเป้าหมายในการกำหนดเนื้อหาของการฝึกอบรมให้ตรงกับภารกิจที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในตำแหน่งหน้าที่นั้นๆ จะต้องปฏิบัติ

ตัวอย่างเช่น มาตรฐานสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในศูนย์ตำรวจสละแวกพื้นที่ (NPC) มีการกำหนดสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ระดับผู้บริหารเป็นสมรรถนะด้านภาวะผู้นำทีม เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติเป็นสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในกองกำลังต่อสู้กับอาชญากรรม เจ้าหน้าที่หน่วยงานตำรวจชุมชนและเจ้าหน้าที่กองกำลังระงับเหตุเบื้องต้น ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.8.3 มาตรฐานสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC)

ภาวะผู้นำทีมของ NPC (NPC Team Leadership)		
บริหารเหตุการณ์ที่ซับซ้อน	พัฒนายุทธศาสตร์เพื่อควบคุมอาชญากรรม	กำหนดหลักการและการนำยุทธศาสตร์งานตำรวจแบบมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ไปปฏิบัติ
บริหารทีมงาน	บริหารยุทธศาสตร์เพื่อควบคุมอาชญากรรม	กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความผูกพันกับชุมชน เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรม
ดำเนินการฝึกให้แก่ทีมงาน	จัดลำดับและแนะนำการซักถามในกรณีเรื่องอาชญากรรมและเรื่องที่ไม่ใช่อาชญากรรม	

กองกำลังต่อสู้กับอาชญากรรม (Crime Strike Force)	**หน่วยงานตำรวจชุมชน (Community Policng Unit)**
จัดลำดับและแนะนำการซักถามในกรณีเรื่องอาชญากรรมและเรื่องที่ไม่ใช่อาชญากรรม	ปฏิบัติงานตรวจตราแบบมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชน
รวบรวมการข่าว	ผูกพันและเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ปฏิบัติการต่อสู้กับอาชญากรรม	

กองกำลังระงับเหตุเบื้องต้น (Ground Response Force)		
บริหารจัดการเหตุ	ปฏิบัติหน้าที่ต่อต้าน	ควบคุมการจราจรและปิดกั้นถนน

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุป The Home Team Academy เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2561

วิธีการฝึกอบรม

แนวทางการเรียนการสอนในหลักสูตรการฝึกอบรม นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนแล้ว มุ่งเน้นวิธีการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนตำรวจด้วยการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ ที่จะต้องเผชิญและการทำงานเป็นทีม โดยมีวิธีการฝึก ดังนี้

1) ฝึกในสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ โดยใช้การฝึกแบบสถานการณ์สมมติ (Scenario - Based Training) การฝึกขณะปฏิบัติหน้าที่ การฝึกจัดการกับอาชญากรรม

2) เรียนรู้การทำงานเป็นทีม (Team - Based Learning) การฝึกทำงานเป็นกลุ่มทีมงาน การทบทวนหลักการปฏิบัติ ทำโครงงาน

3) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Learning) การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ e-Learning แจกคอมพิวเตอร์พกพาให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ฝึกอบรมขณะปฏิบัติหน้าที่

ภาพที่ 3.8.19 การฝึกจัดการเหตุอาชญากรรมบริเวณสถานีรถไฟฟ้าจำลอง ภายในกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ

ภายในกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใน HTA ได้จัดทำสถานที่จำลองสำหรับการฝึกการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานการณ์ต่างๆ ไว้อย่างหลากหลาย เช่น สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินจำลอง เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ใช้การเดินทางด้วยรถไฟฟ้าใต้ดินเป็นหลัก อาจเกิดเหตุอาชญากรรมในสถานที่ดังกล่าว จึงมีการฝึกให้นักเรียนตำรวจได้รู้จักการจัดการเหตุกรณีดังกล่าว รวมทั้งสถานที่จำลองอื่นๆ เช่น สถานีตำรวจ ร้านค้า ร้านอาหาร เป็นต้น

ภาพที่ 3.8.20 สถานีรถไฟฟ้าจำลองสำหรับใช้ในการฝึก

ภาพที่ 3.8.21 การฝึกของนักเรียนตำรวจเพื่อเข้าระงับเหตุโดยมีครูฝึกควบคุมการฝึก บริเวณสถานที่จำลองการฝึก

ภาพที่ 3.8.22 การฝึกของนักเรียนตำรวจในการใช้อาวุธปืนเข้าระงับเหตุ บริเวณศูนย์การค้าจำลอง

ภาพที่ 3.8.23 ร้านค้าจำลองสำหรับการฝึก

ภาพที่ 3.8.24 สถานที่ตำรวจจำลองสำหรับการฝึก

ภาพที่ 3.8.25 ห้องควบคุมตัวชั่วคราวสำหรับการสอบสวนปากคำ

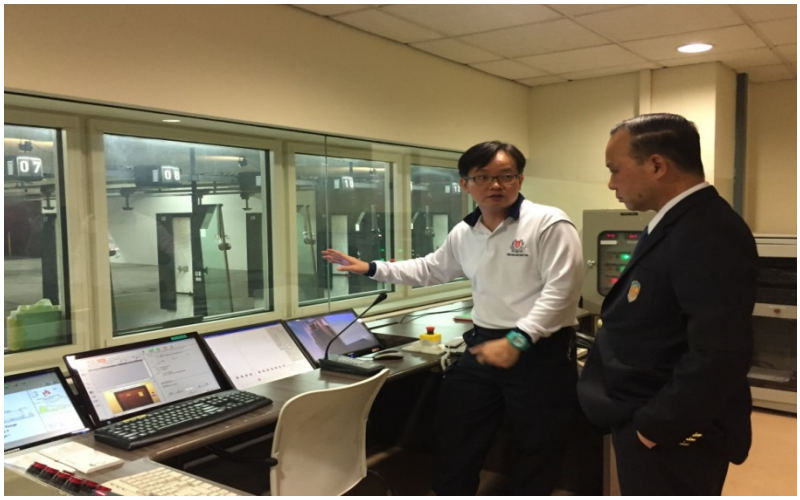
นอกจากนี้ยังมีการฝึกแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนรู้ ได้แก่ เครื่องจำลองสถานการณ์สำหรับการฝึกเสมือนจริง (Virtual Reality Training Simulation) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ช่วยฝึกในสถานการณ์ต่างๆ ให้นักเรียนตำรวจได้ฝึกการตอบสนองต่อเหตุการณ์ลักษณะต่างๆ การใช้อาวุธ การเผชิญเหตุกับคนร้าย การพัฒนา e-Learning แบบใหม่ที่ทันสมัยเป็นชุดการฝึกอบรมแล้วนำเข้าระบบคอมพิวเตอร์ของ HTA เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเข้าไปเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา การใช้ภาพเคลื่อนไหว (Animation) หรือวิดีโอ สำหรับการเรียนการสอนในกรณีศึกษา เป็นต้น

การฝึกยิงปืน

กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ ใน HTA มีสนามยิงปืนที่ทันสมัยสำหรับการฝึกยิงปืนให้แก่นักเรียนตำรวจ และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ที่เข้ารับการฝึกอบรม โดยเป็นสนามแบบปิดภายในอาคาร

มีช่องสำหรับการฝึกยิงปืน และมีห้องควบคุมช่องยิงด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยอยู่ด้านหลังช่องยิง สามารถควบคุมผู้เข้ารับการฝึกได้อย่างทั่วถึง

ภาพที่ 3.8.26 ภายในห้องควบคุมการฝึกยิงปืน ซึ่งควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์

อาวุธปืนประจำกายที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ใช้ เป็นอาวุธปืนแบบลูกโม่ ขนาด .38 และปืนไฟฟ้า (Taser Gun) โดยกองกำลังตำรวจสิงคโปร์มีแผนดำเนินการจัดหาอาวุธปืนแบบกึ่งอัตโนมัติ ขนาด 9 มม. เพื่อจะนำมาใช้ทดแทนอาวุธปืนลูกโม่ ขนาด .38 ต่อไป

ภาพที่ 3.8.27 อุปกรณ์ และอาวุธประจำกายของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์

ภาพที่ 3.8.28 ช่องสำหรับฝึกยิงปืนพกสั้นภายในสนามยิงปืน ควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์

นอกจากการฝึกยิงปืนพกขั้นพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทั่วไปแล้ว สนามยิงปืนของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ ยังมีสนามยิงปืนระยะไกลในร่มที่สามารถใช้เป็นสถานที่สำหรับการฝึกเจ้าหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ รวมทั้งการยิงปืนยาวที่ต้องใช้สนามยิงปืนระยะไกล รวมทั้งมีช่องสำหรับการฝึกเข้าที่กำบังได้อีกด้วย

ภาพที่ 3.8.29 การแต่งกายและการฝึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

ภาพที่ 3.8.30 ช่องใต้พื้นสำหรับใช้เข้าที่กำบังในสนามยิงปืนระยะไกล ของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ

การประเมินและการวัดผลการฝึกอบรม

ในระหว่างการฝึกอบรมในกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ จะมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนตำรวจได้ทำเพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ นอกจากนี้ก็มีการประเมินจากการฝึกในสถานการณ์สมมติ เพื่อประเมินว่านักเรียนตำรวจ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ออกมาสู่การปฏิบัติและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ รวมทั้งการทดสอบผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Test)

การพัฒนาครูฝึก

แผนการพัฒนาสมรรถนะของครูฝึก นอกเหนือจากการฝึกนักเรียนตำรวจแล้ว กองบังคับการฝึกตำรวจ ก็ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะของครูฝึก โดยแบ่งครูฝึกออกเป็นระดับต่างๆ และกำหนดคุณสมบัติของครูฝึกซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาและผ่านการรับรองมาตรฐานจากสถาบันกลางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

ตารางที่ 3.8.4 แผนการพัฒนาสมรรถนะครูฝึกของกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (TRACOM)

ระดับ	การพัฒนาครูฝึก
หัวหน้าครูฝึก	ประกาศนียบัตรขั้นสูงด้านการศึกษาของผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง ตามระบบรับรองมาตรฐานทักษะบุคคลแห่งชาติสิงคโปร์ (WSQ Diploma in Adult and Continuing Education)
ครูฝึกหลัก	ประกาศนียบัตรการฝึกและการประเมินขั้นสูง ตามระบบรับรองมาตรฐานทักษะบุคคลแห่งชาติสิงคโปร์ (WSQ Advanced Certificate in Training & Assessment)
ครูฝึกอาวุโส	โครงการเป็นครูฝึกในสถานที่ทำงาน ตามระบบรับรองมาตรฐานทักษะบุคคลแห่งชาติสิงคโปร์ (WSQ Workplace Trainer Programme)
ครูฝึก	วิธีการสอน

หมายเหตุ: WSQ คือ The Singapore Workforce Skills Qualifications เป็นระบบการรับรองความสามารถบุคคลแห่งชาติของสิงคโปร์

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุป The Home Team Academy เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2561

ความปลอดภัยในการฝึก

กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของผู้เข้ารับการฝึกเป็นอย่างยิ่ง โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของการบริหารหน่วยงาน ที่ครูฝึกจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและสุขภาพของผู้เข้ารับการฝึก โดยกำหนดเป็นนโยบายสำคัญ ดังนี้

1) ความปลอดภัยเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ทุกคน

2) การปฏิบัติงานตำรวจ เพื่อบรรลุภารกิจของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ในทุกขั้นตอนตามหน้าที่ความรับผิดชอบจะต้องป้องกันการเสียชีวิตและการบาดเจ็บ

3) จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและมาตรฐานเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

ความปลอดภัยประกอบด้วยความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ความปลอดภัยในการฝึกอบรม ความปลอดภัยในกิจกรรมที่จัดขึ้น ความปลอดภัยในการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย สำหรับระบบการรักษาความปลอดภัยมีการกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ได้แก่

1) มีและใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

2) การบริหารจัดการความเสี่ยง ต้องมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

3) การตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

4) การสืบสวนด้านความปลอดภัย หากเกิดเหตุอันมาจากความไม่ปลอดภัยจะต้องมีการสืบสวนหาสาเหตุ เพื่อนำไปป้องกันต่อไป

5) การให้ความรู้ด้านความปลอดภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้ตระหนักและถือปฏิบัติในมาตรการด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

ระหว่างการฝึกอบรมตำรวจจะต้องให้ความสำคัญกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ มีมาตรการที่ไม่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับอันตรายหรือเสียชีวิต เช่น การเฝ้าระวังเกี่ยวกับอุณหภูมิของร่างกายที่อาจเป็นอันตราย โดยในพื้นที่การฝึกจะติดตั้งป้ายให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสังเกตอาการที่ผิดปกติ และคำแนะนำการปฏิบัติเมื่อมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีอาการผิดปกติ

ภาพที่ 3.8.31 ข้อความที่ติดอยู่ตามเสาอาคารรอบสถานที่ฝึก เพื่อเตือนให้ระมัดระวังเกี่ยวกับอาการผิดปกติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างการฝึก

นอกจากนี้การบริหารจัดการภายในกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ และใน HTA เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะถูกปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับหน้าที่รับผิดชอบ รวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ และการแยกกำจัดขยะ เป็นการเสริมสร้างความร่วมมือกันและสร้างความสามัคคี ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันและการปฏิบัติงานเพื่อประชาชน

ข้อมูลจากรายงานประจำปี ค.ศ.2013 ของ Home Team Academy สรุปให้เห็นถึงจำนวนผู้เข้ารับการฝึกจากหน่วยงานต่างๆ และจำนวนหลักสูตรที่ทำการฝึกอบรมใน HTA ทั้งหมด ตั้งแต่เปิดทำการมา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ 9,157 คน เจ้าหน้าที่ควบคุมด่านและตรวจคนเข้าเมือง 10,278 คน

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 454 คน เจ้าหน้าที่ประสานงาน 1,626 คน เจ้าหน้าที่สืบสวน 1,064 คน และเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยพลเรือน 1,252 คน[34]

3.3.3 เส้นทางการเติบโตในหน้าที่การงาน (Career Path)

เอกลักษณ์ของเส้นทางอาชีพตำรวจสิงคโปร์เริ่มจากประเด็นในประโยค “It’s more than just a job” (ตำรวจเป็นมากกว่าแค่อาชีพหนึ่ง) กองกำลังตำรวจสิงคโปร์พยายามสร้างความเชื่อมั่นและความท้าทายให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาร่วมทำงานในสาขาอาชีพผู้บังคับใช้กฎหมายว่าจะได้รับประสบการณ์ที่มีแต่การเป็นตำรวจเท่านั้นที่จะให้ได้ อีกทั้งการสนับสนุนต่างๆ ที่จะได้รับไม่ว่าจะเข้ามาอยู่ในตำแหน่งใด โดยสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในภาพของการพัฒนาตนเอง การสนับสนุนจากกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ในการศึกษา การฝึก และการรองรับงานในอนาคต ที่สำคัญคือ ผู้สนใจสามารถเลือกได้ว่าอยากมีประสบการณ์แบบใด ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่หรือฝ่ายสนับสนุน ฝ่ายสืบสวน หรือฝ่ายวิเคราะห์นโยบาย ซึ่งเส้นทางการเจริญเติบโตในวิชาชีพถูกวางเอาไว้ให้สอดคล้องกับหน้าที่และความพยายามที่จะสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคมอย่างแท้จริง

เส้นทางการเจริญเติบโตของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์มีการปรับปรุงใหม่ในปี ค.ศ.2016 โดยรวมโครงสร้างยศซึ่งเดิมแยกเป็นยศเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการกับระดับอาวุโสให้เป็นโครงสร้างเดียวและต่อเนื่องกัน เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเติบโตในเส้นทางอาชีพได้โดยไม่มีการแบ่งกั้นและได้ปรับระดับชั้นยศให้น้อยลง โดยมีชั้นยศจำนวน 12 ชั้นดังกล่าวมาแล้ว

การแต่งตั้งสับเปลี่ยนหมุนเวียน เจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ จะมีการเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตามความรู้ความสามารถและทักษะของแต่ละคน มีการรักษาบุคลากรไว้กับองค์กรและสร้างแรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่โดยการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละคนได้เติบโตในสายอาชีพตามที่ถนัด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งและทักษะของตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง นอกจากนี้ยังจัดทางเลือกของเส้นทางสายอาชีพที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพได้

แนวทางการดำเนินงานในด้านการบริหารงานบุคคลของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) วิธีการในด้านของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ในการสร้างเส้นทางการเติบโตของเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ การยกระดับความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานกับการพัฒนาและรักษาความสามารถพิเศษของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Talent)

2) วิธีการในด้านของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีวิธีการคือ

- พัฒนาตนเองไปตามจุดแข็งและความถนัดของตนเอง
- สร้างโอกาสเพื่อการเพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

---

[34] Home Team Academy Annual Report 2012/2013 [Online]. Available from: https://www.mha.gov.sg /HTA/Pages/Publications.aspx [2015, December 15]

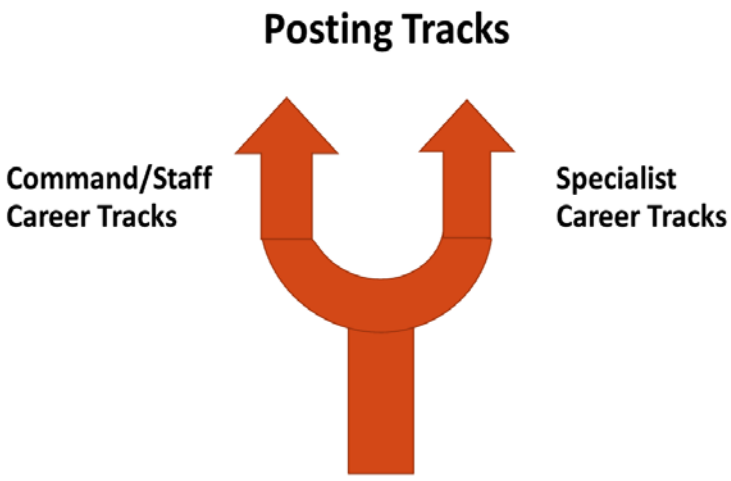
- สร้างโอกาสเพื่อดำเนินตามวิชาชีพที่เกิดประโยชน์ต่อพลังและทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจเองให้มากที่สุด

การเข้าสู่ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เริ่มต้นจากเมื่อจบการฝึกอบรมหลักสูตรขั้นพื้นฐานแล้วจะได้รับการแต่งตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC) ซึ่งเป็นตำแหน่งพื้นฐานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ระดับพื้นที่ หลังจากนั้นจะได้รับการพัฒนาไปตามความเชี่ยวชาญและสามารถเลือกเส้นทางการรับราชการ โดยแบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง คือ

1) เส้นทางสายอาชีพทั่วไป (Generalist Career) เป็นงานการบังคับบัญชา งานอำนวยการ หน่วยงานและตำแหน่งที่ปฏิบัติงานลักษณะนี้ ได้แก่ หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ สถานีตำรวจ ตำรวจสนามบิน ตำรวจจราจร หน่วยงานอำนวยการ เช่น หน่วยวางแผนและองค์การ หน่วยกำลังพล หน่วยส่งกำลังบำรุง เป็นต้น หน่วยที่รับผิดชอบงานด้านการฝึกอบรม เช่น กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ โรงเรียนสืบสวนสอบสวนคดีอาญา เป็นต้น

2) เส้นทางสายอาชีพเชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialist Career) เป็นงานที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ งานสืบสวนสอบสวน ในหน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และแผนกสืบสวนในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานการข่าว ในหน่วยงานการข่าวตำรวจ และแผนกข่าวกรองในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานปฏิบัติการพิเศษ งานตำรวจน้ำ หน่วยรักษาชายฝั่งตำรวจ เป็นต้น

แผนภูมิที่ 3.8.4 แผนภูมิเส้นทางสายอาชีพของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์

ที่มา: ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่เติบโตไปในสายงานของตนเองแล้ว ก็อาจได้รับการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายข้ามสายงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ความรู้ความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละนาย

การพิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ระบบการแต่งตั้งแบบปิด (Closed Posting Systems) หน่วยงานจะเป็นผู้พิจารณาผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อไปดำรงตำแหน่ง และระบบการแต่งตั้งแบบเปิด (Open Posting System) เป็นระบบที่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้สมัครเพื่อขอรับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งตามที่ตนเองต้องการ เพื่อการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปฏิบัติหน้าที่ตรงกับความสนใจ สามารถพัฒนาเส้นทางอาชีพของตนเองได้ โดยเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสได้ยื่นความสมัครใจปีละ 2 ครั้ง และเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการยื่นได้ปีละ 1 ครั้ง สำหรับการขอรับการแต่งตั้งไปอยู่หน่วยเชี่ยวชาญเฉพาะ

การบริหารงานบุคคลในการแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้เหมาะสมที่สุดสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความต้องการและสมรรถนะของตนเอง ในขณะเดียวกันในด้านขององค์กรก็เพื่อเป็นรักษาและเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ที่เชี่ยวชาญของข้าราชการตำรวจ รวมทั้งเป็นการเตรียมผู้สืบทอดตำแหน่งไว้ ให้พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อต้องได้รับการเลื่อนตำแหน่งไปรับผิดชอบงานในระดับสูงขึ้น

ระบบการพัฒนาวิชาชีพให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระหว่างปฏิบัติหน้าที่

มีระบบการพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

- การลาเพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development Leave - PDL) เพื่อเป็นการยกระดับการเรียนและการเติบโตสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ การลาเพื่อพัฒนาวิชาชีพเป็นแนวทางเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทำให้เกิดการพัฒนาคนในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสมัครขอลาพักงานโดยได้รับเงินเดือนเต็ม ระยะเวลาไม่เกิน 10 สัปดาห์ เพื่อไปเข้าร่วมโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมพัฒนาด้านวิชาชีพกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพัฒนาการด้านสังคมและครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัย เป็นต้น

- หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา (Developmental Course) มีหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนมากทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น การฝึกอบรมการบริหารจัดการโครงการบริหารจัดการขั้นก้าวหน้า โครงการพัฒนาผู้บริหาร โครงการบริหารจัดการสำหรับเจ้าหน้าที่อาวุโส โครงการบริหารและภาวะผู้นำ หลักสูตรการบังคับบัญชาและการอำนวยการของกระทรวงมหาดไทย หลักสูตรการบังคับบัญชาและการอำนวยการของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ หลักสูตรการบังคับบัญชาที่จัดโดยหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในต่างประเทศ เช่น ตำรวจฮ่องกง เอฟบีไอ ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ตำรวจออสเตรเลีย เป็นต้น

- โครงการการศึกษาต่อเนื่อง (Continuous Education Programme - CEP) เป็นการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททั้งการไปศึกษาเต็มเวลาหรือนอกเวลา กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ให้การสนับสนุนการพัฒนาด้านวิชาชีพและการยกระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยงานและสายงาน ภายใต้กรอบแนวทางที่กำหนด กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ได้ส่งเสริมโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการพัฒนาตนเอง โดยมีโครงการการศึกษาต่อในระดับสูง เช่น ทุนการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย แบบเต็มเวลา โดยศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ในสาขาต่างๆ เช่น อาชญาวิทยา ความปลอดภัย การสนับสนุนการศึกษาแบบเต็มเวลา หรือนอกเวลาสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อไปศึกษาระหว่างปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

แผนภูมิที่ 3.8.5 เส้นทางการพัฒนาของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลการบรรยายสรุปของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560

3.3.4 การเกษียณอายุราชการ

เดิมก่อนวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ.2013 เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโส เกษียณอายุราชการที่อายุ 55 ปี ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติ 50 ปี แต่สิงคโปร์ได้ปรับเปลี่ยนการเกษียณอายุราชการเป็นอายุ 55 ปี ทั้งเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสและระดับปฏิบัติ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติที่รับราชการก่อนวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ.2013 สามารถเลือกได้ว่าจะเกษียณอายุที่ 50 ปี หรือ 55 ปี แต่ผู้ที่รับราชการหลังวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ.2013 จะเกษียณอายุราชการที่อายุ 55 ปี ทุกนาย

ต่อมาได้มีการขยายการเกษียณอายุราชการทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโสและระดับปฏิบัติ จากอายุ 55 ปี เป็น 60 ปี ได้โดยมีเงื่อนไขขึ้นอยู่กับความต้องการขององค์กร ศักยภาพของบุคคล ผลการปฏิบัติงาน และสมรรถภาพทางร่างกาย[35]

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติในพื้นที่

3.4.1 ยุทธศาสตร์ตำรวจ

สิงคโปร์เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การปฏิบัติงานของตำรวจเน้นที่การป้องกันอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์ก็ยังต้องเผชิญกับสถานการณ์ด้านอาชญากรรมที่ยังมีอยู่เช่นเดียวกับสังคมอื่นๆ แต่อาชญากรรมในสิงคโปร์ก็มีลักษณะเฉพาะแตกต่างออกไป เช่น การให้กู้ยืมเงินที่ผิดกฎหมาย โดยกลุ่มผู้ให้กู้ยืมเงินนอกจากจะผิดกฎหมายเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินแล้ว ยังมีการทวงหนี้โดยการทำผิดกฎหมายด้วยการข่มขู่หรือทำร้าย อาชญากรรมองค์กรข้ามชาติ ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่คุกคามความปลอดภัยของทุกประเทศในยุคปัจจุบัน รวมทั้งสิงคโปร์ซึ่งเป็นประเทศที่มีการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมเดินทางเข้าออกประเทศจากคนทั่วโลก อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่ชาวสิงคโปร์ต้องเผชิญ คือ กลโกงต่างๆ ที่ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตหรือโทรศัพท์ เป็นช่องทางในการกระทำผิดที่หลากหลาย รวมทั้งอาชญากรรมที่เกิดผลกระทบต่อชุมชน (Volume Crime) อาชญากรรมที่เกิดบนถนนสาธารณะ ลักทรัพย์ในเคหสถาน ลักทรัพย์ในรถยนต์ เป็นต้น อาชญากรรมลักษณะดังกล่าวเป็นความท้าทายต่อความสามารถในการจัดการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อตำรวจ เป็นสิ่งท้าทายอีกประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจถูกตรวจสอบติดตามจากประชาชนมากขึ้น ชาวสิงคโปร์ต้องการความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างมาก

ภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายและความไม่สงบในภายใน แม้ว่าจะยังไม่มีเหตุก่อการร้ายที่รุนแรงเกิดขึ้นในสิงคโปร์ แต่ก็ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดเหตุขึ้นได้ สิงคโปร์มีศูนย์กลางทางการเงินการธนาคาร มีองค์กรภาคธุรกิจเอกชนทั้งของสิงคโปร์และต่างชาติ มีชาวต่างชาติเข้ามาทำงาน ติดต่อค้าขายจำนวนมาก การเดินทางเข้าออกประเทศของคนจำนวนมาก สังคมอันหลากหลายของสิงคโปร์ อาจเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดเหตุที่จำเป็นต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด

ความท้าทายภายในองค์กรเอง เป็นเรื่องของทรัพยากรมนุษย์ จากความท้าทายต่างๆ ทำให้กองกำลังตำรวจแห่งชาติสิงคโปร์ ต้องการบุคลากรที่มีแรงบันดาลใจ และมีความมุ่งมั่นเข้ามาร่วมงาน เพื่อทำให้ภารกิจในการทำให้สิงคโปร์เป็นเมืองปลอดภัยที่สุดในโลกประสบผลสำเร็จ รวมทั้งต้องการกำลังพล

---

[35] ASIA One, *Home Affairs' uniformed junior officers can retire at 55*, [Online]. Available from: http://www.asiaone.com/singapore/home-affairs-uniformed-junior-officers-can-retire-55 [2018, May 1]

ที่มีสมรรถนะเป็นผู้เชี่ยวชาญในเชิงลึก เพื่อตอบสนองการป้องกัน การป้องปราบและการสืบสวนสอบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ ดังนี้[36]

- วิสัยทัศน์: เป็นกองกำลังเพื่อชาติ ในการทำให้สิงคโปร์เป็นสถานที่ปลอดภัยที่สุดในโลก
- พันธกิจ: เพื่อป้องกัน (Prevent) ป้องปราม (Deter) และสืบสวน (Detect) อาชญากรรม

การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว แบ่งออกเป็น 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) การยอมรับแนวทางยึดถือชุมชนเป็นศูนย์กลาง

2) การเป็นกองกำลังที่นำสมัย (Smart) ที่อยู่ในชาติที่นำสมัย (Smart Nation)

3) การใช้ตัวแบบเป็นลำดับชั้นและทำให้มีความแตกต่างกัน ตัวแบบที่หน่วยงานต่างๆ ใช้แก้ไขปัญหาอาชญากรรม มีลำดับชั้นของตัวแบบที่ใช้กับหน่วยงานแต่ละระดับ และจะต้องมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ แต่ละหน่วยซึ่งมีสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน

4) สร้างศักยภาพให้แก่ประชาชนอย่างสูงสุด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การทำงานระหว่างตำรวจกับภาคประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมเกิดประสิทธิภาพ

5) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีเครื่องมือที่จำเป็นและทันสมัยเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย

การปฏิบัติงานของตำรวจสิงคโปร์นั้นอยู่บนพื้นฐานของการประนีประนอมระหว่างชาติพันธุ์ เนื่องมาจากประวัติศาสตร์ในอดีตที่ชาวมาเลย์และชาวจีนมีร่วมกัน จึงส่งผลต่อการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานของตำรวจที่ต้องการให้เกิดความร่วมมือและการประสานทางวัฒนธรรมเหนือความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนจะได้รับการปลูกฝังเสมอว่าภารกิจอยู่เหนือสิ่งอื่นใด ความขัดแย้งใดๆ ที่ส่งผลต่อภารกิจถือว่าเป็นความไม่เป็นมืออาชีพของตำรวจที่ห้ามกระทำโดยเด็ดขาด

3.4.2 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

สิงคโปร์ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กองกำลังตำรวจสิงคโปร์จึงอาศัยเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่างๆ ทั้งการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การให้บริการประชาชนในงานตำรวจมิติต่างๆ

ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ได้อาศัยกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเฝ้าตรวจและเป็นประโยชน์สำหรับการสืบสวนสอบสวนคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งกล้องที่ติดตั้งโดยกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ และกล้องจากภาคส่วนต่างๆ ในชุมชนสิงคโปร์ ระบบเครือข่ายกล้องวงจรปิดที่ใช้ในงานตำรวจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

[36] ข้อมูลจากการบรรยายสรุปของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560

กลุ่มที่ 1 กล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ติดตั้งอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ประกอบด้วย

- พื้นที่ที่ติดตั้งกล้องสาธารณะ (Public Camera Zone - PCZ) โดยส่วนใหญ่ติดตั้งในจุดที่เกิดอาชญากรรมบ่อย
- ระบบกล้องตำรวจ (PolCAM) เป็นระบบกล้องที่ติดตั้งบริเวณทางเข้า-ออกของอาคารที่พักอาศัยที่เป็นอาคารสูง (Public Housing)
- ระบบสังเกตการณ์ระยะไกลมุมสูง (Hawk Eye Remote Observation System - HEROS) เป็นกล้องที่ทำให้มองเห็นภาพในภาพรวมมุมสูง ระยะกว้าง

กลุ่มที่ 2 กล้องที่เคลื่อนที่ไปกับเจ้าหน้าที่

- กล้องเคลื่อนที่ไปกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Mobile Manpack - MMP)
- กล้องเคลื่อนที่ (Mobile Camera)
- กล้องติดประจำตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Body Worn Cameras - BWC)
- ระบบบันทึกภาพในรถยนต์ (In-Vehicle Video Recording System - IVVRS)

ภาพที่ 3.8.32 กล้องติดประจำตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ แบบ Reveal RS3-SX ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์นำมาใช้ในการช่วยบันทึกเหตุการณ์ขณะปฏิบัติหน้าที่

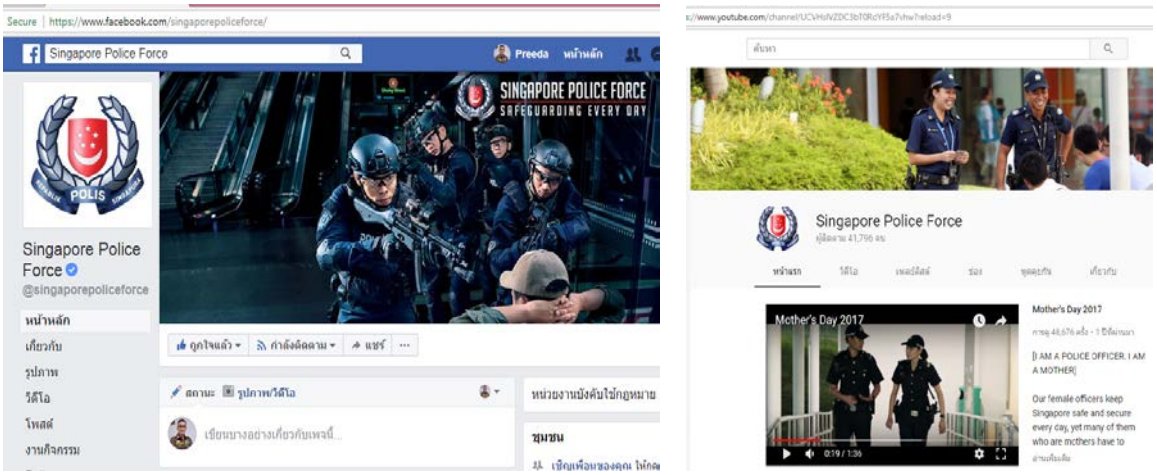
ที่มา: reveal [Online]. Available from: https://www.revealmedia.in/news/singapore-police-enjoy-their-reveal-body-cameras [2018, April 30]

สื่อสังคมออนไลน์

ในยุคที่คนส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ก็ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube Twitter Facebook เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากตำรวจไปยังประชาชน เพื่อให้รับรู้ถึงการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ สร้างความผูกพัน

ระหว่างตำรวจกับชุมชน การให้ความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชน รวมทั้งการรับแจ้งข้อมูลข่าวสารจากประชาชนผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย

ภาพที่ 3.8.33 Facebook และ Youtube ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์

ที่มา: จาก https://www.facebook.com/singaporepoliceforce/, https://www.youtube.com/channel/UCVHslVZDC3bT0RdYF5a7vhw?reload=9. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561

ศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ (Police Operations Command Centre - POCC)

การรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ต่างๆ ทั่วทั้งสิงคโปร์ มีศูนย์ปฏิบัติการที่ทำหน้าที่รับแจ้งเหตุจากหมายเลขโทรศัพท์ 999 ซึ่งเป็นหมายเลขฉุกเฉิน และควบคุมสั่งการเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่เพื่อไประงับเหตุ ศูนย์ดังกล่าวมีความทันสมัยในด้านเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการสั่งการของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีเจ้าหน้าที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน การบริหารงานของศูนย์แบ่งเจ้าหน้าที่เป็น 4 ชุดปฏิบัติงาน ทำงาน 12 ชั่วโมงต่อผลัด โดยมีหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ

1) รับแจ้งเหตุฉุกเฉินทางโทรศัพท์หมายเลข 999 และติดต่อสื่อสารไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่

2) เฝ้าระวังป้องกันเหตุการณ์

3) วิเคราะห์กระแสของสถานการณ์ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลด้านอาชญากรรมที่ได้รับแจ้งทั้งจากโทรศัพท์และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ

ภาพที่ 3.8.34 นายกรัฐมนตรี ลี เซียน ลุง เปิดศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ (POCC) แห่งใหม่ เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2015

ที่มา: Straits times, *Prime Minister Lee Hsien Loong launches new Police Operations Command Centre* [Online]. Available from: https://www.straitstimes.com/singapore/prime-minister-lee-hsien-loong-launches-new-police-operations-command-centre [2018, April 30]

ในแต่ละปีมีประชาชนโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเหตุในศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจเป็นจำนวนมาก โดยในปี ค.ศ.2015 มีผู้โทรศัพท์เข้ามาทั้งหมด 1,369,953 สาย เป็นเหตุการณ์จำนวน 369,680 เหตุ แบ่งเห็นเหตุเร่งด่วน 64,835 เหตุ และเป็นเหตุไม่เร่งด่วน 153,308 เหตุ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.8.5 จำนวนการรับแจ้งเหตุของศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ (POCC) ปี ค.ศ.2013 - 2015

ปี ค.ศ.	2013	2014	2015
จำนวนสายโทรเข้า 999 ทั้งหมด	**1,462,507**	**1,337,775**	**1,369,953**
จำนวนเหตุทั้งหมด	**399,466**	**405,101**	**369,680**
เหตุเร่งด่วน	**81,511**	**86,555**	**64,835**
เหตุไม่เร่งด่วน	**151,389**	**153,889**	**153,308**

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปของศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ วันที่ 16 มกราคม 2560

โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

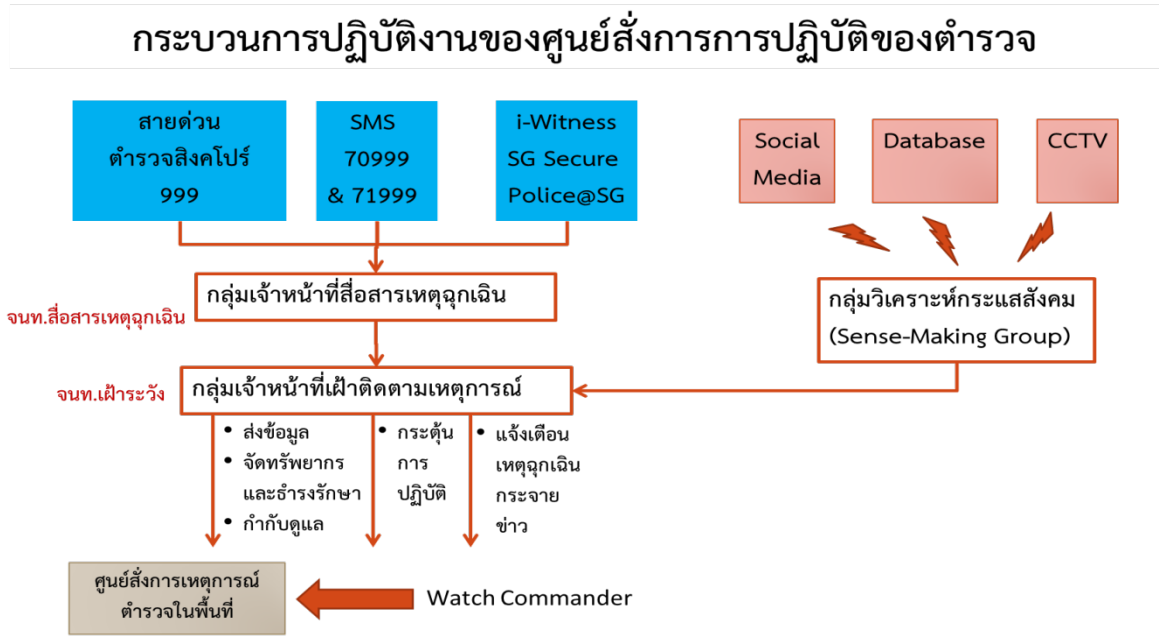
1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ติดต่อสื่อสารเหตุฉุกเฉิน (Emergency Communication Group) เป็นเจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุต่างๆ ทางโทรศัพท์หมายเลข 999 ทั้งการส่งข้อความสั้น (SMS) ทางระบบ i-Witness โดยมีหน้าที่ส่งต่อข้อมูลดังกล่าวไปยังเจ้าหน้าที่เฝ้าติดตามเหตุการณ์

2) กลุ่มเจ้าหน้าที่เฝ้าติดตามเหตุการณ์ (Incident Watch Group) เป็นเจ้าหน้าที่ที่จะส่งข้อมูลไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ บริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการจัดการเหตุ ติดตามเหตุการณ์ต่างๆ การตรวจสอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ แจ้งเตือนเหตุฉุกเฉินไปยังหน่วยต่างๆ

3) กลุ่มวิเคราะห์กระแสสังคม (Sense - Making Group) มีหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ สื่อสังคมออนไลน์ ภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อแจ้งเตือนไปยังเจ้าหน้าที่เฝ้าติดตามเหตุการณ์ เพื่อดำเนินการต่อไป

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ จะประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานตำรวจต่างๆ เช่น ห้องปฏิบัติการของกองบังคับการตำรวจพื้นที่ 6 เขต กองกำลังกูรข่า หน่วยกิจการสาธารณะ หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา หน่วยการข่าวตำรวจ

แผนภูมิที่ 3.8.6 กระบวนการปฏิบัติงานของศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ กองกำลังตำรวจสิงคโปร์

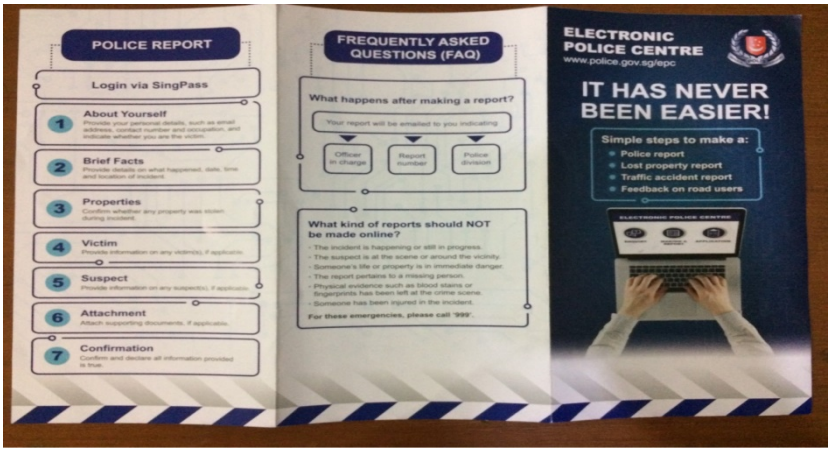
ที่มา: จัดทำจากข้อมูลการบรรยายสรุปของศูนย์สั่งการการปฏิบัติของตำรวจ กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ วันที่ 16 มกราคม 2560

การให้บริการผ่านออนไลน์ (E-Services)

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีการให้บริการต่างๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เรียกว่าระบบ E-Services เช่น การให้คะแนนการขับขี่รถ โดยหากขับขี่รถยนต์โดยไม่ถูกตัดคะแนนการขับขี่จะเข้าเกณฑ์ที่จะได้รับประกาศนียบัตรคุณธรรม ประชาชนที่ขับขี่รถโดยไม่เคยถูกตัดคะแนนในรอบ 3 ปี จะมีสิทธิได้รับส่วนลดสำหรับการทำประกันภัยรถ เป็นต้น ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบคุณสมบัติของตนเองได้ผ่านระบบออนไลน์[37]

ระบบ E-Services ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เป็นเวทีในการบูรณาการข้อมูลหมายจับร่วมกันและเป็นข้อมูลที่ทันสมัยตลอดเวลา โดยมีระบบให้หน่วยบังคับใช้กฎหมายต่างๆ นำเข้าข้อมูลหมายจับบุคคลเข้าสู่ระบบ ทำให้ทุกหน่วยงานสามารถร่วมกันใช้ข้อมูลอย่างเป็นปัจจุบันและครบถ้วน นอกจากนี้ยังสามารถตรวจสอบข้อมูลอื่นๆ เช่น การถูกหมายเรียกใบสั่งจราจร ข้อมูลสถานะของใบขับขี่รถยนต์ ข้อมูลทรัพย์สินสูญหายหรือถูกขโมย เป็นต้น

ภาพที่ 3.8.35 แผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแจ้งเหตุผ่านระบบออนไลน์

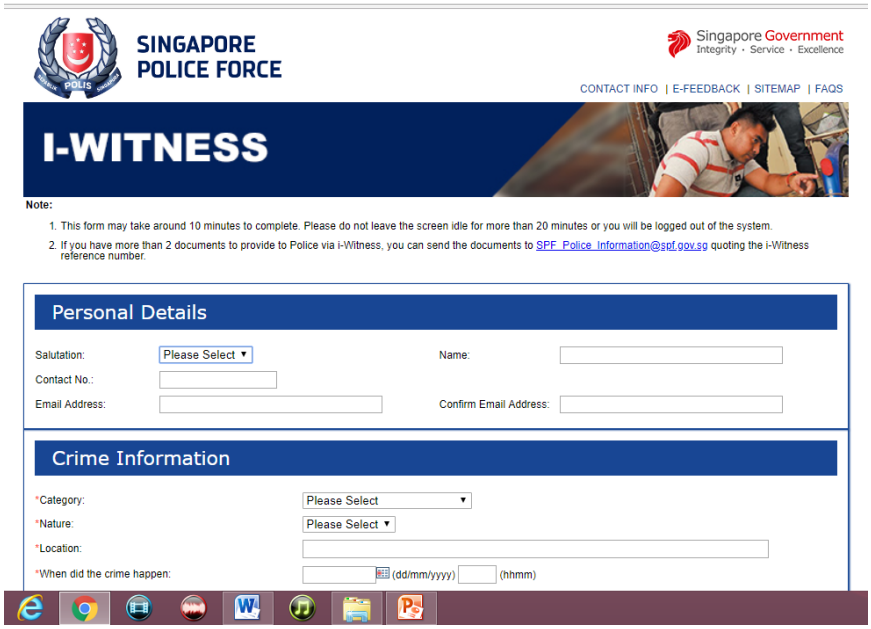
[37] Singapore Police Force, *E-Service* [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/e-services/find-out [2018, May 16]

ระบบการรับแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม i-Witness

ระบบ i-Witness เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมมายังตำรวจผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยสามารถเข้ามาให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนแจ้งจะนำไปใช้ในการสืบสวนต่อไป และจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับทราบข้อมูลอาชญากรรมในคดีที่ไม่ได้มีการแจ้งความร้องทุกข์ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะให้ความสำคัญกับทุกข้อมูล[38]

อย่างไรก็ตาม กรณีที่เป็นการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย หรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องการความช่วยเหลือทันที ประชาชนยังคงจะต้องแจ้งไปทางโทรศัพท์ หมายเลขฉุกเฉิน 999 ทันที หรือกรณีที่ผู้แจ้งต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการสอบสวนและทำรายงานการรับแจ้ง จำเป็นจะต้องมีการแจ้งไปยังศูนย์ตำรวจอิเล็กทรอนิกส์

ภาพที่ 3.8.36 หน้าจอเว็บไซต์รับแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม ระบบ i-Witness

ที่มา: จาก https://app.police.gov.sg/iwitness/iwitness.aspx?_ga=2.120808584.1485137894.1525173888-1815251461.1524784143 [2018, April 30]

3.4.3 การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

หน่วยงานตำรวจระดับพื้นที่ซึ่งให้บริการประชาชนในสิงคโปร์ แบ่งเป็นหน่วยงานระดับกองตำรวจเขตพื้นที่ (Land Division) จำนวน 6 พื้นที่ ได้แก่

---

[38] Singapore Police Force, *I Witness* [Online]. Available from: https://www.police.gov.siwitness [2018, May 16]

(1) กองตำรวจพื้นที่อัง มอ เคียว (Ang Mo Kio Division)

(2) กองตำรวจพื้นที่เบด๊อก (Bedok Division)

(3) กองตำรวจพื้นที่กลาง (Central Division)

(4) กองตำรวจพื้นที่คลีเมนติ (Clementi Division)

(5) กองตำรวจพื้นที่จูล่ง (Jurong Division)

(6) กองตำรวจพื้นที่แทงกลิน (Tanglin Division)

ในแต่ละพื้นที่มีหน่วยงานตำรวจ ที่เทียบได้กับสถานีตำรวจ เรียกว่า ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (Neighbourhood Police Centre) หรือ NPC เป็นหน่วยให้บริการประชาชน ในแต่ละกองตำรวจพื้นที่ มี NPC ประมาณ 4-9 ศูนย์ ในบางศูนย์อาจมีที่ทำการตำรวจละแวกพื้นที่ (Neighbourhood Police Post) หรือ NPP ตั้งอยู่เพื่อกระจายจุดให้บริการในพื้นที่ออกไป ในลักษณะคล้ายสถานีย่อย

กรณีศึกษา NPC แห่งหนึ่งของสิงคโปร์ คือ ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC) ซึ่งเป็น 1 ใน 7 NPC ในสังกัดกองตำรวจพื้นที่จูล่ง (Jurong Division) รับผิดชอบพื้นที่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของสิงคโปร์

ภาพที่ 3.8.37 อาคารที่ทำการศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC)

ที่ทำการของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก มีรูปแบบอาคารเช่นเดียวกับศูนย์อื่นๆ เป็นอาคารสูง 4 ชั้น พื้นที่สำหรับให้บริการประชาชนที่มาแจ้งความหรือขอรับเอกสารต่างๆ อยู่บริเวณชั้นล่างของอาคาร ส่วนชั้นบนเป็นพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายต่างๆ ห้องทำงานผู้บริหาร ห้องประชุม ห้องครัว และอื่นๆ

ภาพที่ 3.8.38 บริเวณพื้นที่รอบอาคารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC) เป็นพื้นที่โล่งใช้สำหรับรวมแถวเจ้าหน้าที่ หรือทำกิจกรรมต่างๆ

พื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก อยู่ด้านทิศเหนือของสิงคโปร์ ทิศเหนือของเขตพื้นที่รับผิดชอบติดกับรัฐยะโฮร์ของมาเลเซีย ในพื้นที่รับผิดชอบมีอาคารที่พักอาศัย โรงเรียน ย่านธุรกิจการค้า แต่ไม่หนาแน่นเท่ากับเขตพื้นที่ด้านใต้ สภาพปัญหาอาชญากรรมไม่มีอาชญากรรมที่รุนแรง ส่วนใหญ่เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น เทศกาลตรุษจีน อาจมีคดีเกิดขึ้นมากกว่าปกติ เช่น เหตุคนร้ายงัดแงะเข้าไปลักทรัพย์ในร้านค้า เหตุลักรถจักรยาน ลักทรัพย์ในร้านค้า ลักโทรศัพท์มือถือ รวมทั้งอาชญากรรมที่เกิดข้ามพรมแดนระหว่างสิงคโปร์กับมาเลเซีย เป็นต้น ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก มีมาตรการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั้งการออกตรวจตราป้องกันเหตุ และมาตรการตรวจตราเพื่อป้องกันเหตุในเชิงรุก (Proactive Patrol) โดยการให้ความรู้ แจ้งเตือนเจ้าของร้าน ผู้ปกครองอาคารต่างๆ ถึงอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของเจ้าของสถานที่ และกำหนดมาตรการให้มีการป้องกันพื้นที่ตนเองจากอาชญากรรม[39]

[39] ข้อมูลจากผู้บริหารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC) เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2560.

ภาพที่ 3.8.39 หัวหน้า (คนที่ 3 จากซ้าย) และคณะผู้บริหารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC)

การจัดโครงสร้างของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารศูนย์ ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์ (Commanding Officer) เจ้าหน้าที่ด้านบริหาร (Administration Officer) และเจ้าหน้าที่ด้านปฏิบัติ (Operations Officer) ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยของหัวหน้าศูนย์ในงานด้านการบริหารและด้านปฏิบัติตามลำดับ

2) เจ้าหน้าที่จัดการเหตุในพื้นที่ (Ground Response Force Officers - GRF) ทำหน้าที่ตรวจตราและระงับเหตุต่างๆ ในพื้นที่ แบ่งเป็นทีมปฏิบัติการจำนวน 4 ทีม เข้าเวรผลัดกันปฏิบัติหน้าที่ผลัดละ 12 ชั่วโมง โดยมีหัวหน้าทีม รองหัวหน้า และเจ้าหน้าที่จัดการเหตุ มีหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ให้บริการบนสถานีตำรวจ รับแจ้งเหตุจากประชาชน การบริหารจัดการเหตุ และการจัดสายตรวจป้องกันเหตุ

3) กองกำลังต่อสู้กับอาชญากรรม (Crime Strike Force - CSF) เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบการสืบสวนสอบสวนคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ ปฏิบัติการเพื่อต่อต้านอาชญากรรม โดยมีเจ้าหน้าที่พลเรือนทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์อาชญากรรม คดีที่กองกำลังต่อสู้กับอาชญากรรมของศูนย์จะรับผิดชอบดำเนินการเป็นคดีเล็กน้อย หากมีคดีที่มีความรุนแรง หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (CID) ซึ่งตั้งอยู่ในกองตำรวจพื้นที่จูล่ง (Jurong Division) จะมีหน้าที่ลงมาดำเนินการ หรือหากเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ หรือคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Crime) มีหน่วยงานในสังกัดหน่วยกิจการการค้า (Commercial Affair Department - CAD) ซึ่งตั้งอยู่ในกองตำรวจพื้นที่มารับผิดชอบเช่นกัน

4) หน่วยงานตำรวจชุมชน (Community Policing Unit - CPU) รับผิดชอบในการแสวงหาความร่วมมือ และการทำงานร่วมกับประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่ โดยแบ่งแผนกภายในออกเป็น แผนกประชาชนผู้พักอาศัย แผนกภาคธุรกิจเอกชน แผนกเยาวชน และแผนกตรวจตราเชิงรุก มีเจ้าหน้าที่ประมาณ 15-17 นาย บทบาทหน้าที่สำคัญของหน่วยงานตำรวจชุมชนคือการสร้างความผูกพันระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม มีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

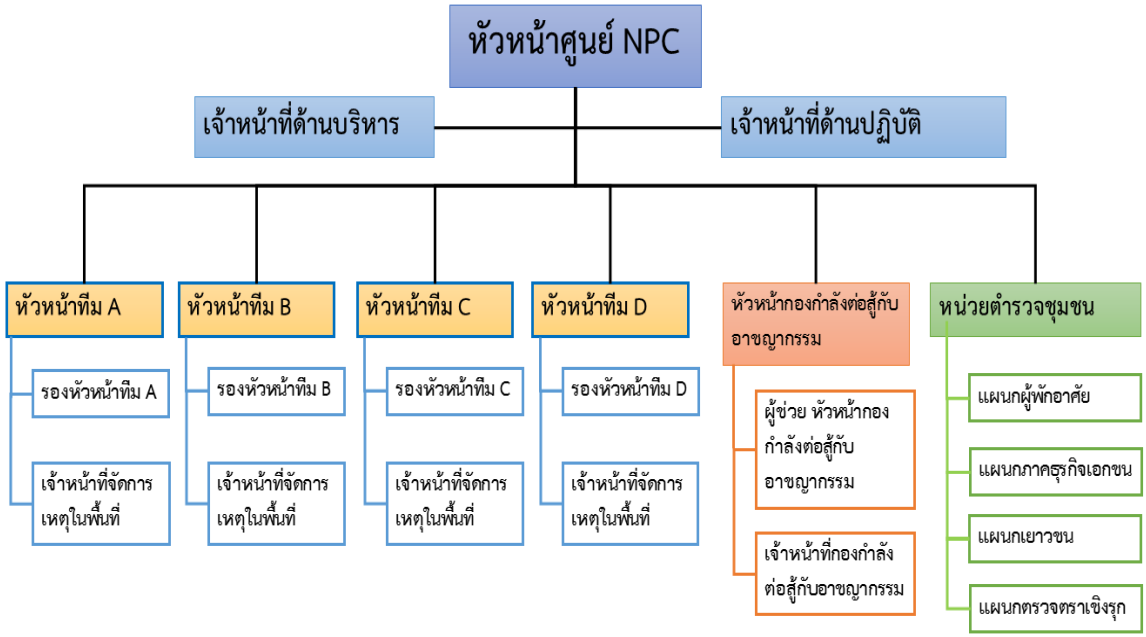
- การตรวจตราพื้นที่ชุมชนโดยการปฏิสัมพันธ์กับประชาชนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความเป็นมิตรกับประชาชนให้มากขึ้น มีการใช้รถจักรยานในการออกตรวจ

- สร้างความผูกพันกับผู้พักอาศัยในชุมชน รับเรื่องร้องเรียนต่างๆ จากประชาชนเพื่อเข้าไปแก้ไขปัญหา เช่น การส่งเสียงดัง ก่อความเดือดร้อนรำคาญ เป็นต้น

- สร้างความผูกพันกับภาคธุรกิจเอกชน หอพัก ห้างสรรพสินค้า เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน แนะนำ ร่วมกันกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยจากอาชญากรรม

- สร้างความผูกพันกับโรงเรียน มีโรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ จำนวน 19 โรงเรียน จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม ให้ความรู้ เตือนภัยให้แก่นักเรียน พูดคุย แนะนำวิธีการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจของศูนย์ มีประมาณ 95-120 นาย

แผนภูมิที่ 3.8.7 โครงสร้างองค์กรของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC)

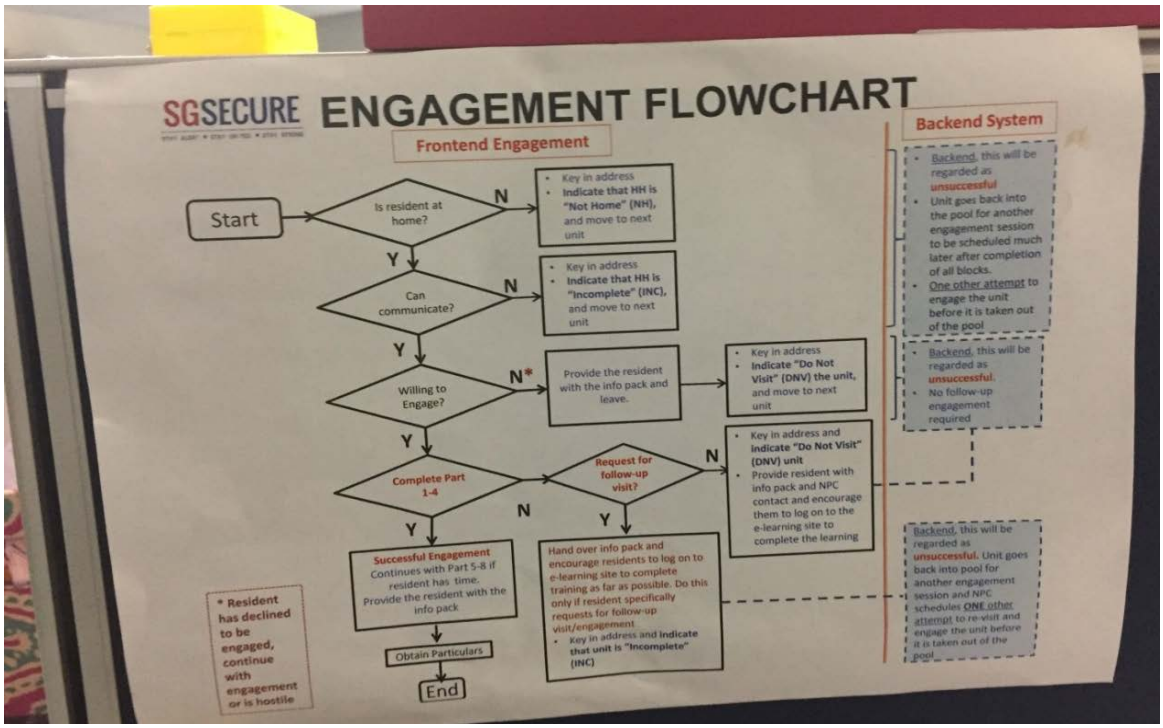

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลการบรรยายสรุปศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู้ดแลนด์ตะวันออก (Woodland East NPC) เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2560.

การดำเนินงานของหน่วยงานตำรวจชุมชน ในระดับพื้นที่จัดให้มีคณะกรรมการระดับรากหญ้า (Grass Root Committee) เพื่อเป็นช่องทางสำหรับการประสานงาน ปรึกษาหารือและแจ้งข้อมูล เสนอความคิดเห็นและความต้องการแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

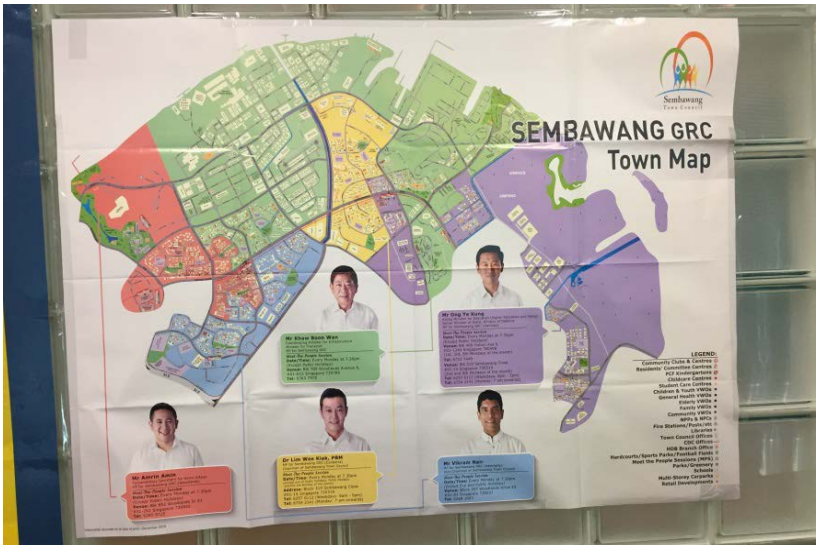
การปฏิบัติหน้าที่เพื่อสร้างความผูกพันระหว่างตำรวจกับประชาชนในพื้นที่ ได้มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในการเข้าไปติดต่อสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ชุมชนต่างๆ เช่น เมื่อไปถึงที่พักอาศัย พบประชาชนอยู่หรือไม่ จะดำเนินการอย่างไรต่อ หากพบผู้พักอาศัยสามารถติดต่อสื่อสารได้หรือไม่ มีความเต็มใจในการสร้างความผูกพันหรือไม่ หากเต็มใจมีแนวทางดำเนินการอย่างไร หากไม่เต็มใจจะดำเนินการอย่างไร เป็นต้น

แผนภูมิที่ 3.8.8 แผนภูมิแสดงขั้นตอนในการเข้าไปดำเนินการเพื่อสร้างความผูกพันกับประชาชนในชุมชน

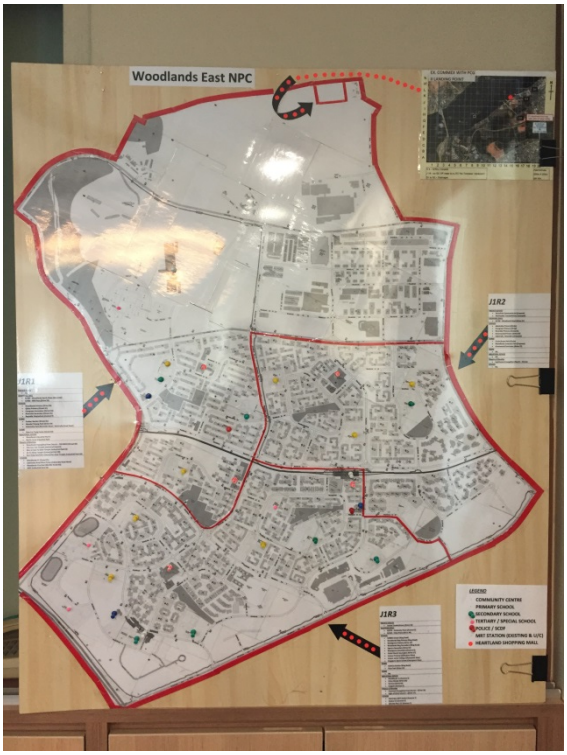

นอกจากนี้การดำเนินการป้องกันอาชญากรรมในระดับพื้นที่ มีการติดตั้ง CCTV เฝ้าระวังในพื้นที่อาคารสูง ทางเข้าออกที่จอดรถ ที่จอดรถจักรยาน และให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชน ซึ่งเป็นแนวทางที่กองกำลังตำรวจสิงคโปร์กำหนดเป็นกรอบยุทธศาสตร์หลัก และทุกหน่วยงานในสังกัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกัน รวมทั้งการประสานงานกับการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่

ภาพที่ 3.8.40 สมาชิกสภาเทศบาลเมือง ตามเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ภาพที่ 3.8.41 แผนที่แสดงความรับผิดชอบของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก

การให้บริการประชาชนบนศูนย์

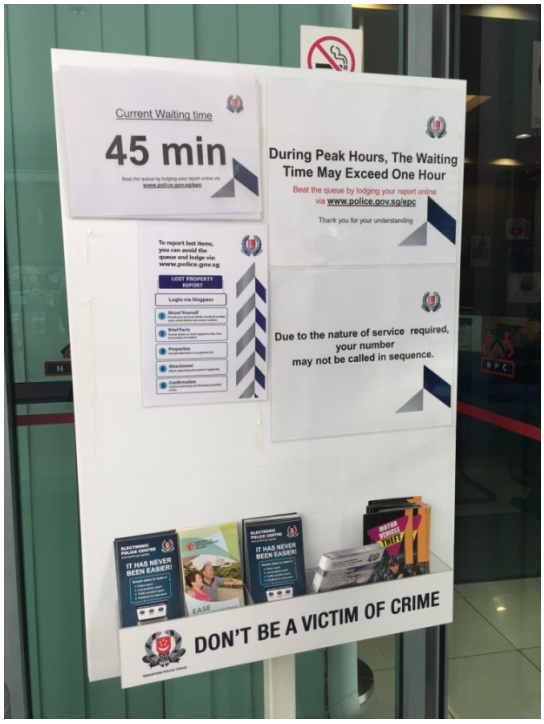
พื้นที่ให้บริการประชาชนอยู่บริเวณชั้นล่างของอาคาร มีการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้บริการประชาชนในเคาน์เตอร์ให้บริการ โดยมีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการบันทึกและตรวจสอบข้อมูลได้ทันที

ภาพที่ 3.8.42 บริเวณที่รับแจ้งเหตุประชาชน ชั้นล่างของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก

ในการให้บริการประชาชน มีพันธสัญญาหรือกรอบระยะเวลาการให้บริการประชาชน ติดประกาศให้ผู้ที่มาขอรับบริการทราบ รวมทั้งแผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมสำหรับแจกประชาชนที่มารับบริการบนศูนย์

ภาพที่ 3.8.43 ป้ายแสดงพันธสัญญากรอบระยะเวลาในการให้บริการและแผ่นพับแนะนำประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในสิงคโปร์

พื้นที่สำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภายในอาคารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออกชั้นสองขึ้นไป เป็นพื้นที่สำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายต่างๆ พื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่หวงห้ามเฉพาะ เช่น พื้นที่ปฏิบัติงานของหน่วยต่อสู้กับอาชญากรรม (Crime Strike Force) ซึ่งรับผิดชอบงานสืบสวนสอบสวน กำหนดเป็นพื้นที่หวงห้ามเฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ภาพที่ 3.8.44 บริเวณสำนักงานสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในศูนย์ บางพื้นที่กำหนดเป็นพื้นที่หวงห้าม

การสนับสนุนอาวุธ เครื่องมือสื่อสาร วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ มีห้องเก็บอาวุธปืน เครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีเจ้าหน้าที่ควบคุมการเบิกจ่ายรับผิดชอบดูแล

ภาพที่ 3.8.45 ห้องเก็บอาวุธปืนเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพที่ 3.8.46 ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ เช่น วิทยุสื่อสาร เสื้อเกราะ อุปกรณ์สำหรับการตรวจที่เกิดเหตุ เป็นต้น

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายเฉพาะในด้านความปลอดภัยภายในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ จึงจัดทำพื้นที่สำหรับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้บรรจุกระสุนปืน เมื่อเบิกอาวุธปืนและจะต้องนำออกไปปฏิบัติหน้าที่ และการนำกระสุนปืนออกจากรังเพลิงเมื่อกลับมาจากการปฏิบัติหน้าที่ก่อนที่จะส่งอาวุธปืนคืนให้แก่เจ้าหน้าที่คลังพัสดุเพื่อเก็บรักษา การบรรจุกระสุนและนำกระสุนปืนออกจากปืนเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องไปยืนดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าวและหันปืนไปทางพื้นที่ที่กำหนดเท่านั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

ภาพที่ 3.8.47 พื้นที่สำหรับให้เจ้าหน้าที่มายืนเพื่อบรรจุกระสุนปืน และนำกระสุนออกจากปืน

นอกจากนี้ก็มีพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการพักผ่อนรับประทานอาหารโดยจัดทำเป็นห้องประกอบอาหารขนาดเล็กสำหรับเครื่องดื่มหรือของว่าง เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจพักการปฏิบัติหน้าที่

ภาพที่ 3.8.48 ห้องครัวของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก

ภาพที่ 3.8.49 บริเวณชั้นล่างด้านนอกของอาคาร มีที่นั่งสำหรับประชาชน และบอร์ดประชาสัมพันธ์และแผ่นพับประชาสัมพันธ์ คำแนะนำการป้องกันอาชญากรรม

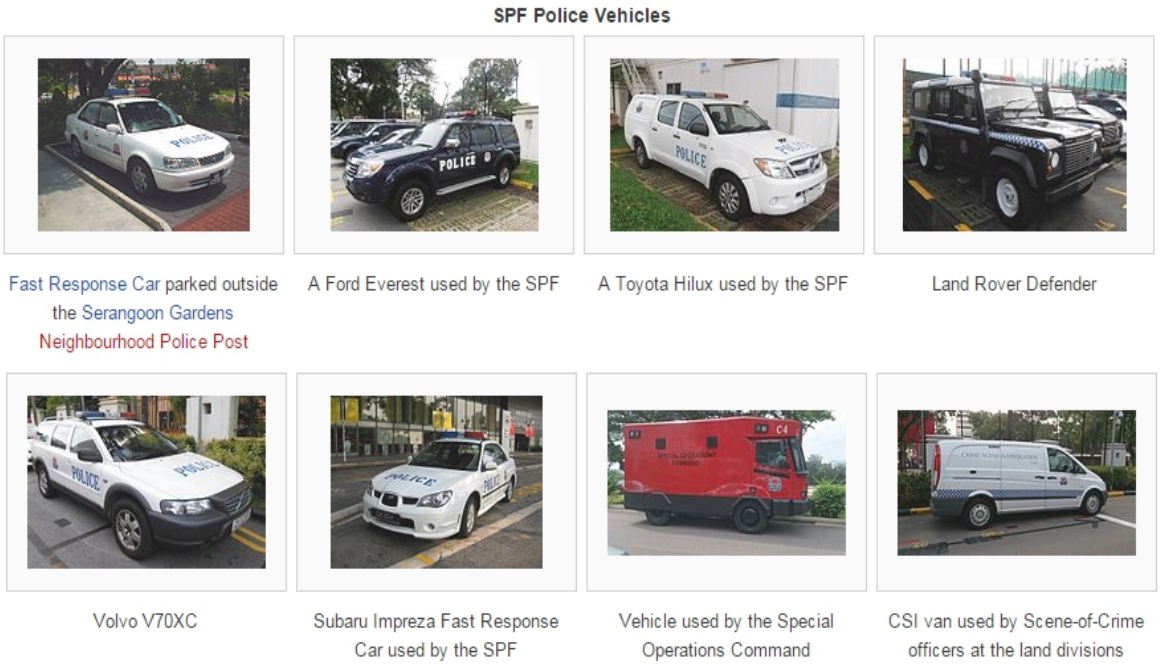

ภาพที่ 3.8.50 เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจสิงคโปร์พร้อมอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงานครบชุด

ที่มา: Safeguarding Every Day: Singapore Police Force Annual 2015, 2015

ภาพที่ 3.8.51 ภาพยานพาหนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์

ที่มา: จาก http://morethanjustajob.spf.sg/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559

ภาพที่ 3.8.52 คณะผู้วิจัยมอบของที่ระลึกให้แก่หัวหน้าศูนย์และคณะผู้บริหารศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

สิงคโปร์ใช้ระบบกฎหมายแบบอังกฤษ คือ ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) เป็นระบบศาลเดี่ยวที่นักกฎหมายมีแนวความคิดตามหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) มีทัศนะว่าบุคคลทุกคนมีความเสมอภาคกันตามกฎหมาย จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของหลักกฎหมายเดียวกัน และควรจะขึ้นศาลเดียวกัน ระบบกฎหมายจารีตประเพณีไม่เน้นความแตกต่างระหว่างฝ่ายเอกชนกับฝ่ายเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ โดยถือว่าทั้งสองฝ่ายอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ทางกฎหมายเดียวกัน[40]

กฎหมายอาญาของสิงคโปร์ คือ The Statutes of The Republic of Singapore Penal Code (Chapter 224) มีบทบัญญัติเกี่ยวกับบททั่วไป เช่น การลงโทษ ข้อยกเว้นความผิด การสมคบกันกระทำผิด เป็นต้น และมีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดลักษณะต่างๆ เช่น ความผิดต่อรัฐ ความผิดโจรสลัด การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ความผิดเกี่ยวกับกองทัพ ความผิดเกี่ยวกับการรวมตัวกันโดยผิดกฎหมาย ความผิดที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือน ความผิดเกี่ยวกับพยานหลักฐานและความผิดต่อกระบวนการยุติธรรม ความผิดเกี่ยวกับเหรียญและแสตมป์ของรัฐบาล ความผิดเกี่ยวกับชั่งน้ำหนักและมาตรวัด ความผิดที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน สุขภาพ ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย ความถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม ความผิดเกี่ยวกับศาสนาหรือเชื้อชาติ ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับ

---

[40] สำนักงาน ก.พ., *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์* (นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน), หน้า 32.

เอกสารหรือบันทึกทางอิเล็กทรอนิกส์ เงินตราและธนบัตร ความผิดเกี่ยวกับการแต่งงาน ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดเกี่ยวกับการข่มขู่ ดูหมิ่นและการก่อความรำคาญ การพยายามกระทำผิด เป็นต้น[41]

สิงคโปร์ ให้ความสำคัญกับการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในเมืองต่างๆ มีกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในที่สาธารณะที่เข้มงวด มีบทลงโทษที่รุนแรง เช่น การข้ามถนน ต้องข้ามสะพานลอย ทางข้ามใต้ดิน ทางม้าลาย หรือทางที่กำหนดไว้ให้เท่านั้น การข้ามทางม้าลายในขณะที่สัญญาณไฟจราจรยังมีสัญญาณห้ามข้ามถนน ถือเป็นความผิดเช่นกัน ห้ามทิ้งขยะในที่สาธารณะ ห้ามปัสสาวะ บ้วนน้ำลาย ห้ามนำเข้า ขาย และเคี้ยวหมากฝรั่ง โดยกฎหมายเรื่องหมากฝรั่งเริ่มบังคับใช้เมื่อ ค.ศ.1992 อันเนื่องจากมีปัญหาหมากฝรั่งติดอยู่ตามถนน รถสาธารณะ อาคารและสถานที่ต่างๆ ทำให้เป็นปัญหาตามมา นอกจากนี้ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพ เช่น การห้ามสูบบุหรี่ตามสถานที่ต่างๆ เช่น สวนสนุก ศูนย์อาหาร โรงภาพยนตร์ โรงพยาบาล ห้องสมุด โรงแรม โรงเรียน สนามบิน เป็นต้น การฝ่าฝืนมีโทษปรับเป็นเงินจำนวนมาก ตั้งแต่ 200 - 1,000 เหรียญสิงคโปร์[42]

ภาพที่ 3.8.53 ภาพเสื้อสกรีนลายเนื้อหาเกี่ยวกับการปรับในข้อหาทิ้งขยะหรือการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะมีอัตราโทษปรับที่สูงมาก

ที่มา: a short note on life in Singapore [Online]. Available from: https://eytanuliel.com/2012 [2016, September 20]

[41] THE STATUTES OF THE REPUBLIC OF SINGAPORE PENAL CODE (CHAPTER 224) [Online]. Available from: http://asean-law.senate.go.th/file/law/pdf/file-3159-37.pdf [2018, April 20]

[42] สำนักงาน ก.พ., *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์*, หน้า 180-184.

ความผิดด้านยาเสพติด ทั้งการครอบครอง การเสพ การผลิต การนำเข้า-ส่งออก การจำหน่ายยาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมายและมีบทลงโทษที่รุนแรง ตั้งแต่การเฆี่ยน จำคุก และประหารชีวิต

บทลงโทษทางอาญาตามกฎหมายของสิงคโปร์มีโทษที่รุนแรง มีการลงโทษทางกายโดยการเฆี่ยนตีสำหรับคดีข่มขืน คดีความรุนแรง ก่อจลาจล ใช้ยาเสพติด ทำลายทรัพย์สิน และข้อหาเกี่ยวกับการเข้าเมืองบางประเภท และมีการลงโทษประหารชีวิตในการกระทำความผิดในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา ลักลอบค้ายาเสพติด และข้อหาเกี่ยวกับอาวุธปืน

สิงคโปร์มีกฎหมายเพื่อการรักษาความมั่นคงภายใน เรียกว่า กฎหมายความมั่นคงภายใน (Internal Security Act - ISA) เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารสามารถควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยเพื่อการป้องกันเหตุป้องกันการล้มล้าง ปราบปรามความรุนแรงต่อบุคคลและทรัพย์สินที่มีลักษณะดำเนินการเป็นองค์การ และดำเนินการอื่นๆ เพื่อปกป้องความมั่นคงภายในของสิงคโปร์ กฎหมายดังกล่าวประกาศใช้โดยนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ในปี ค.ศ.1960 และใช้บังคับกับสิงคโปร์เมื่อปี ค.ศ.1963 ตั้งแต่สิงคโปร์ยังเป็นรัฐหนึ่งในมาเลเซีย กฎหมายดังกล่าวยังให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการห้ามจัดองค์กรในทางการเมืองและมีลักษณะกึ่งทหาร ห้ามการตีพิมพ์หรือเผยแพร่เอกสารที่มีลักษณะล้มล้างรัฐ ปิดสถานบันเทิงหรือการแสดงซึ่งมีลักษณะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ของชาติ และการปราบปรามความรุนแรงที่กระทำโดยองค์การโดยการประกาศให้พื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดเป็นพื้นที่สถานการณ์ฉุกเฉิน[43]

กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยอีกฉบับหนึ่ง คือ กฎหมายความเป็นระเบียบเรียบร้อยสาธารณะ (Public Order Act) ซึ่งตราขึ้นในปี ค.ศ.2009 และมีการปรับปรุงเมื่อปี ค.ศ.2012 กฎหมายฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชุมนุมและการเดินขบวนในที่สาธารณะ ให้อำนาจที่จำเป็นแก่เจ้าหน้าที่ในการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยสาธารณะและความปลอดภัยของประชาชน[44] สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ต้องการควบคุมการชุมนุมสาธารณะรวมทั้งการเดินขบวนของประชาชน โดยกำหนดให้ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนในที่สาธารณะจะต้องแจ้งให้ผู้บัญชาการตำรวจ (Commissioner of Police) ทราบล่วงหน้า (Notice of Intention) และได้รับอนุญาตให้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนจากผู้บัญชาการตำรวจ (มาตรา 5) การแจ้งการจัดการชุมนุมจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุมที่สำคัญ เช่น สถานที่ วันเวลาที่จัดการชุมนุมหรือเดินขบวน กรณีการจัดการเดินขบวนจะต้องแจ้งพื้นที่ เวลาการรวมตัว เส้นทาง ระยะเวลาที่จะเดินขบวนไปแต่ละที่ จำนวนประชาชนที่จะเข้าร่วม วัตถุประสงค์ของการชุมนุมหรือเดินขบวน ชื่อ ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวน (มาตรา 6) เป็นต้น

---

[43] Internal Security Act (Singapore) [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Internal_Security_Act_(Singapore) [2018, May 10]

[44] Singapore Statues Online, *PUBLIC ORDER ACT (CHAPTER 257A)* [Online]. Available from: https://sso.agc.gov.sg/Act/POA2009#pr34- [2018, May 13]

ผู้บัญชาการตำรวจ อาจไม่อนุญาตให้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนในกรณีต่างๆ เช่น การชุมนุมหรือเดินขบวนจะก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยสาธารณะ หรือทำลายทรัพย์สินสาธารณะหรือทรัพย์สินส่วนบุคคล ก่อให้เกิดความเดือนร้อนรำคาญแก่ประชาชน ส่งผลให้เกิดการกีดขวางถนนสาธารณะ ก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด ก่อให้เกิดความรู้เป็นศัตรู ความเกลียดชัง ไม่เป็นมิตร หรือความเป็นปรปักษ์ต่อกันระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันในสิงคโปร์ การยกย่องการกระทำหรือการเตรียมการ (ไม่ว่าในอดีต อนาคต หรือโดยทั่วไป) ของการก่อการร้ายหรือการกระทำผิดใดก็ตามที่มีผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อการสนับสนุนหรือชักจูงประชาชนให้กระทำผิด เตรียมการหรือ กระตุ้นการกระทำของการก่อการร้ายหรือความผิดในลักษณะดังกล่าว การชุมนุมหรือการเดินขบวนจัดขึ้นในพื้นที่หรือเข้าไปในพื้นที่ต้องห้ามหรือพื้นที่ซึ่งมีประกาศตามมาตรา 13 การชุมนุมที่มีจุดมุ่งหมายทางการเมืองและเป็นการจัดโดยบุคคลที่มิใช่ชาวสิงคโปร์ หรือเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมโดยบุคคลที่มิใช่ชาวสิงคโปร์[45]

รัฐมนตรีอาจประกาศให้พื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมหรือการเดินขบวนก็ได้ รวมทั้งการประกาศห้ามการชุมนุมที่จะเป็นการขัดต่อผลประโยชน์ของชาติ โดยจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ทราบโดยทั่วกัน (มาตรา 12 - 13)

การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุม เช่นในช่วงปี ค.ศ.2017 นักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนในสิงคโปร์ได้รวมตัวกันจัดกิจกรรมในขบวนรถไฟฟ้าโดยไม่มีการขออนุญาตจัดการชุมนุมต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงถูกรัฐบาลตั้งข้อหาจัดการชุมนุมประท้วงในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต ภายใต้กฎหมายที่เคร่งครัดว่าด้วยการชุมนุมในที่สาธารณะ ผู้ประท้วงในสิงคโปร์จะได้รับอนุญาตให้แสดงความคิดเห็นได้เฉพาะในสถานที่ที่กำหนดไว้ในย่านใจกลางเมืองซึ่งเรียกว่า มุมนักพูด (Speakers' Corner)[46]

---

[45] Ibid.

[46] TCIJ ASEAN, *รบ.สิงคโปร์ตั้งข้อหานักกิจกรรมหลังชุมนุมในที่สาธารณะ* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.tcijthai.com/news/2017/12/asean/7553

ภาพที่ 3.8.54 กลุ่มนักกิจกรรมประท้วงเงียบในขบวนรถไฟฟ้าใต้ดินในสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2017

ที่มา: `จาก https://www.hrw.org/news/2017/11/29/singapore-drop-case-against-peaceful-protester, สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

โครงสร้างพื้นฐานของศาลของสิงคโปร์ แบ่งศาลเป็น 2 ชั้น คือ[47]

4.2.1 ศาลชั้นต้น (Subordinate Court) แบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ

ก. ศาลประจำท้องถิ่น (District Courts) พิจารณาคดีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษสูงสุด จำคุกได้ไม่เกิน 10 ปี แต่สามารถลงโทษจำคุกได้ไม่เกิน 7 ปี ปรับไม่เกิน 10,000 เหรียญดอลลาร์สิงคโปร์ และลงโทษโบยได้ไม่เกิน 12 ครั้ง

ข. ศาลแขวง (Magistrate's Courts) พิจารณาคดีอาญาที่มีอัตราโทษขั้นสูงสุดให้จำคุก 3 ปี หรือโทษปรับสถานเดียว แต่ศาลจะลงโทษจำคุกได้ไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 2,000 เหรียญดอลลาร์สิงคโปร์ และโทษโบยได้ไม่เกิน 6 ครั้ง

ค. ศาลไต่สวนชันสูตรพลิกศพ (Coroner's Courts)

ง. ศาลเยาวชน (Juvenile Courts) พิจารณาคดีอาญาที่จำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชน (อายุต่ำกว่า 16 ปี)

จ. คณะกรรมการพิจารณาคดีที่เรียกค่าเสียหายเล็กน้อย (ไม่เกิน 2,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ และไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา)

---

[47] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, 2555, หน้า 129

นอกจากนี้ยังมีศาลชำนาญพิเศษ เป็นศาลที่จัดอยู่ในระดับล่าง (Subordinate Courts) แต่ทำหน้าที่พิจารณาคดีที่มีลักษณะความผิดโดยเฉพาะ คือ

ก. ศาลอาญา (Criminal Mention Courts)

ข. ศาลจราจร (Traffic Courts)

ค. ศาลครอบครัว (Family Courts) และ

ง. ศาลที่จะกำหนดโทษ (Sentencing Courts)

4.2.2 ศาลสูง (Supreme Court) แบ่งออกเป็น 2 ศาล คือ

ก. ศาลฎีกา (The Supreme Court) ทำหน้าที่ในฐานะศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ในคดีที่มีการอุทธรณ์มาจากศาลชั้นที่ต่ำกว่า (ในลักษณะศาลอุทธรณ์ของไทย)

ข. ศาลอุทธรณ์ถาวร (Permanent Court of Appeal) ทำหน้าที่เป็นศาลชั้นสูงสุด (ในลักษณะศาลฎีกาของไทย ซึ่งการใช้ชื่อภาษาอังกฤษของสิงคโปร์จะสลับกับการใช้ชื่อภาษาอังกฤษของศาลไทย)

4.2.3 อัยการ (Attorney)

ในสิงคโปร์ อัยการสูงสุด (Attorney General) คือ ผู้ฟ้องร้องดำเนินคดีของรัฐ (Public Prosecutor) มีอำนาจในการควบคุมดูแลการฟ้องดำเนินคดีอาญาทุกคดี อัยการสูงสุดได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี รัฐธรรมนูญให้อำนาจอัยการสูงสุดฟ้องดำเนินคดีหรือยุติการดำเนินคดีอาญาทุกประเภท อย่างไรก็ตาม มีความผิดอาญาบางประเภทที่อัยการสูงสุดไม่อาจดำเนินการได้ เช่น คดีที่ในอำนาจสำนักงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดกลาง สำนักงานศุลกากร ทั้งสองหน่วยสามารถฟ้องคดีเองได้ แต่ยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและให้คำแนะนำของคณะกรรมการอัยการสูงสุด (Attorney General's Chambers)

สำนักงานอัยการสูงสุด มีขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1) เสนอคำแนะนำทางด้านกฎหมายแก่กระทรวงและหน่วยงานของราชการในเรื่องต่างๆ ได้แก่ กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายปกครอง การคลังสาธารณะ วินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ การครอบครองที่ดิน การคุ้มครองเยาวชน สัญญา ละเมิด กฎหมายการแข่งขัน ความร่วมมือของหน่วยงานทางภาครัฐกับภาคเอกชน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น[48]

2) ร่างและจัดเตรียมสัญญา และเอกสารทางกฎหมาย เช่น เอกสารประกวดราคาสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาล สัญญาเช่าและใบอนุญาต สัญญาเงินกู้ สัญญาการลงทุน สัญญาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สัญญาทุน เป็นต้น

---

[48] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 153.

3) เป็นตัวแทนของรัฐบาลในการเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อกฎหมายภายใน เช่น คณะกรรมการของสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (The United Nations Commission on International Trade Law - UNCITRAL) คณะทำงานที่ดูแลและดำเนินการเรื่องที่อยู่ภายใต้ประชาคมอาเซียน เป็นต้น[49]

4) เป็นตัวแทนของรัฐบาลสิงคโปร์โดยมีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาลในศาลทั้งทางกฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชน

5) เป็นตัวแทนรัฐบาลของสิงคโปร์ในการสอบวินัยเจ้าหน้าที่รัฐ

6) ทำหน้าที่เป็นทนายอาสาเพื่อช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

สิงคโปร์มีการส่งเสริมการเข้าถึงระบบยุติธรรมของประชาชน ให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนผ่านการใช้เทคโนโลยี ศาลยุติธรรมใช้ระบบอินเทอร์เน็ตช่วยเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการบริหารของศาลต่อสาธารณะ ทั้งนำเสนอข้อมูลด้านบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายและการให้บริการฟรีโดยศาลและอาสาสมัคร ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารองค์การภาครัฐของประเทศสิงคโปร์อย่างจริงจัง โดยเฉพาะงานในกระบวนการยุติธรรม และงานบริการประชาชน การใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในหน่วยงาน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทำได้ง่ายขึ้น

เกือบทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมของประเทศสิงคโปร์ทำงานโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างกว้างขวางรวมถึงการติดตามความก้าวหน้าของงาน การอ่านเอกสารเวียนในหน่วยงาน การอ่านทวนเอกสารคดี การตรวจสอบบุคคลโดยใช้ข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลรหัสผ่าน และข้อมูลลายนิ้วมือ ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บนั้น ประกอบด้วย รูปถ่าย ลายพิมพ์นิ้วมือ และ DNA เป็นต้น ซึ่งหลายหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายเพื่อทำการสืบค้นประวัติบุคคล อีกทั้งโรงพยาบาลต่างๆ สามารถทำเรื่องแจ้งเกิด ตาย เข้าสู่ฐานข้อมูล และสามารถพิมพ์สูติบัตร และมรณบัตรได้จากระบบ[50] รวมทั้งหน่วยงานตำรวจในสิงคโปร์ได้นำระบบการแจ้งข้อหา ทำสำนวนคดี บันทึกคำให้การ และตรวจสอบประวัติบุคคลโดยใช้อิเล็กทรอนิกส์ผ่านทาง Tablet PC และ Wireless Network มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

---

[49] เรื่องเดียวกัน, หน้า 154.

[50] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า149.

4.3 การดำเนินคดีอาญา

4.3.1 การแจ้งเหตุของประชาชน

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีข้อแนะนำสำหรับประชาชนผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ คือ หากต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดเป็นการเฉพาะเจาะจง เจ้าหน้าที่ตำรวจแนะนำให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในพื้นที่หรือรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวเสียก่อน เพื่อความรวดเร็วและตรงกับความต้องการของผู้ที่ขอความช่วยเหลือ โดยในที่สาธารณะมีเจ้าหน้าที่ของรัฐหลายหน่วยงานนอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะคอยให้การช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่จราจร หรือตำรวจผู้ช่วย (Auxiliary Police) เป็นต้น ประชาชนสามารถแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจลงบันทึก (Police Report) ในกรณีต่างๆ[51] รวมทั้งเมื่อตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมหรือถูกกระทำละเมิด มีบุคคลสูญหาย (ญาติ เพื่อน พี่น้อง) มีทรัพย์สินสูญหายหรือพบทรัพย์สินของมีค่า (ต้องเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในบัญชีสิ่งของสามารถแจ้งลงบันทึกประจำวันได้ตามระเบียบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ) โดยมีช่องทางการลงบันทึกรายงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังนี้

1) การลงบันทึกประจำวันสามารถลงได้ที่ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (Neighborhood Police Centre (NPC)) หรือที่ทำการตำรวจตามจุดต่างๆ ที่พบ

2) จากการโทรแจ้งเข้าไปที่หมายเลข “999” หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินจะมีระบบทำการบันทึกเสียงการสนทนาไว้

3) ลงบันทึกผ่านเว็บไซต์ www.spf.gov.sg/epc. เพื่อยื่นแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ยังมีการรายงานอุบัติเหตุจราจร (Making a Traffic Accident Report) ซึ่งคดีจราจรที่เกิดขึ้นบางคดีไม่จำเป็นต้องลงบันทึกประจำวันหรือทำรายงานที่สถานีตำรวจ นอกจากมีผู้ได้รับบาดเจ็บ อุบัติเหตุจราจรที่มีเพียงยานพาหนะเสียหาย เจ้าหน้าที่ตำรวจแนะนำให้แจ้งกับบริษัทประกันภัย จะแจ้งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- เป็นยานพาหนะของราชการ
- อุบัติเหตุจราจรนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของราชการ
- ยานพาหนะต่างชาติ
- กรณีชนแล้วหนี
- กรณีมีผู้ได้รับบาดเจ็บและได้นำผู้บาดเจ็บนำส่งโรงพยาบาลแล้ว หรือพักรักษาตัวอยู่โรงพยาบาลเกิน 3 วันขึ้นไป

---

[51] Singapore Police Force, Information Booklet on Police Procedures.20 Dec 2015. หน้า 15.

4.3.2 การจับกุมตัวผู้กระทำผิด

การดำเนินคดีอาญาในสิงคโปร์ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ค.ศ.2010 (Criminal Procedure Code 2010) แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี ค.ศ.2012[52] กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินคดี เช่น การรับแจ้งเหตุ การสืบสวนสอบสวน การจับกุม การตรวจค้น การยึด การป้องกันให้เกิดความปลอดภัย การกล่าวหา การพิจารณาคดี เป็นต้น

เมื่อทราบว่าได้มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งทางโทรศัพท์หมายเลขฉุกเฉิน หรือผู้เสียหายเดินทางมาร้องทุกข์ด้วยตนเอง เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน การจับกุมผู้ต้องสงสัยสามารถดำเนินการได้ทั้งในกรณีที่มีหมายจับหรือไม่มีหมายจับ กรณีที่สามารถจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เช่น[53]

- ผู้ที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่สามารถจับกุมตัวได้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือกระทำต่อผู้ที่ได้แจ้งความร้องทุกข์โดยมีข้อมูลอันน่าเชื่อว่าได้กระทำผิด

- ครอบครองเครื่องมือที่ใช้ในการเข้าไปลักทรัพย์ในเคหสถานโดยไม่สามารถแสดงเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมายสำหรับการมีสิ่งของดังกล่าวไว้

- ครอบครองสิ่งใดก็ตามที่น่าเชื่อว่าถูกลักมาหรือเป็นทรัพย์ที่มาโดยการหลอกลวง และบุคคลนั้นมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิด

- ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือหลบหนีหรือพยายามหลบหนีจากการควบคุมโดยชอบด้วยกฎหมาย

การจับโดยมีหมาย ศาลจะเป็นผู้ออกหมายจับและส่งหมายจับไปยังผู้บัญชาการตำรวจ (Commissioner of Police) หรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ เพื่อดำเนินการจับกุม (มาตรา 69) หมายจับนั้นมักจะเป็นความผิดที่ค่อนข้างรุนแรง เช่น ฆ่า ข่มขืน ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกงทางเศรษฐกิจการเงิน (Criminal Breach of Trust) และอื่นๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนคดีที่เป็นความผิดที่สามารถจับได้ เช่น มีอำนาจในการตรวจค้น (มาตรา 125) และออกหมายเรียกให้พยานมาให้การ (มาตรา 121)[54] การจับกุมจะดำเนินการเมื่อสงสัยว่าบุคคลนั้นกระทำผิดร้ายแรงและต้องการควบคุมตัวบุคคลนั้น เพื่อสอบสวนหรือดำเนินคดีในชั้นศาล การกระทำความผิดร้ายแรงดังกล่าว เช่น การค้ามนุษย์ การครอบครองและการใช้

---

[52] Singapore Statues Online, [Online]. Available from: https://sso.agc.gov.sg/Act/CPC2010?TransactionDate=20121227235959#pr64-, https://data.worldbank.org/indicator/ [2018, May 13]

[53] Criminal Procedure Code 2010, article 64

[54] พัชรา สินลอยมา และคณะ, *รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*, หน้า 256.

ยาเสพติด การข่มขืน การขโมย การปล้น การละเมิดทางอาญา การก่อความไม่สงบ และการทำร้ายบาดเจ็บสาหัส เป็นต้น

ตำรวจจะจับกุมโดยแจ้งบุคคลนั้นว่าถูกจับ และโดยการสัมผัสหรือโดยจับตัวผู้กระทำความผิดไว้หากมีแนวโน้มที่จะพยายามหนี เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจใช้กุญแจมือ ผู้ถูกจับอาจจะสอบถามถึงหมายจับรวมทั้งการตรวจสอบหมายจับไปที่หมายเลข 999 ได้ ในขณะที่ถูกจับกุมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจค้นตัวผู้ถูกจับ การค้นผู้ถูกจับที่เป็นหญิงจะต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงเป็นผู้ตรวจค้น และพาไปที่สถานีตำรวจเพื่อสอบปากคำ ระหว่างการรอสอบปากคำผู้ถูกจับกุมอาจถูกควบคุมตัวในห้องควบคุม ผู้ถูกจับกุมจะต้องนำสิ่งของที่ติดตัวออกมาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจดู และเจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำบัญชีรายการสิ่งของดังกล่าวไว้ และให้ผู้ถูกจับยืนยันรายการสิ่งของเหล่านั้นก่อน และมอบสำเนารายการสิ่งของนั้นไว้ให้ผู้ถูกจับกุมฉบับหนึ่งด้วย[55]

4.3.3 การควบคุมตัวผู้ถูกจับ

ผู้ถูกจับอาจถูกกักตัวไว้มากที่สุด คือ 48 ชั่วโมง นับจากเวลาที่ถูกจับกุม หากเจ้าหน้าที่ต้องการที่จะกักตัวผู้ถูกจับกุมไว้นานเกินกว่า 48 ชั่วโมง จะต้องนำตัวผู้ถูกจับกุมไปศาล และแสดงเหตุผลความจำเป็นในการกักตัวผู้ถูกจับกุมไว้เกินกำหนดระยะเวลา ศาลจะพิจารณาเหตุผลความจำเป็น และมีคำสั่งว่าจะให้ควบคุมตัวต่อไปหรือไม่ แต่หากเจ้าหน้าที่ตำรวจจะปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมเมื่อครบกำหนดระยะเวลา 48 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ตำรวจจะให้ทำสัญญาหรือให้ประกันตัวออกไปได้

ในกรณีที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขัง ผู้ถูกจับสามารถขอโทรศัพท์เพื่อติดต่อครอบครัวหรือทนายเพื่อแจ้งเรื่องการถูกจับนั้น และอาจจะขอให้ครอบครัวหรือทนายเข้ามาพบได้ อย่างไรก็ตาม การร้องขอทั้งสองกรณี เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจปฏิเสธได้หากจะเป็นการแทรกแซงการสืบสวน

4.3.4 กระบวนการสอบสวนคดีอาญา

การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในสิงคโปร์ เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่วนที่ 4 การแจ้งข้อมูลข่าวสารแก่ตำรวจและอำนาจการสืบสวนสอบสวน (Part IV Information to Police and Powers of Investigation) โดยมีการกำหนดขั้นตอนการรับแจ้งเหตุจากประชาชนหรือการรับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเริ่มการสืบสวนสอบสวน กระบวนการสืบสวนสอบสวนจะเกิดขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการจะทราบถึงสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ทำการสืบสวนเพื่อค้นหาความจริงโดยรวบรวมพยานหลักฐาน โดยคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่จะทำการสืบสวนสอบสวนได้มีตั้งแต่คดีอาญา ความผิดเกี่ยวกับการกู้ยืม จนถึงความผิดตามกฎหมายการใช้คอมพิวเตอร์ในทางที่ผิด (Computer Misuse Act) เป็นต้น

---

[55] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 144-145.

กระบวนการสืบสวนสอบสวนอาจแยกออกเป็น 2 กรณี คือ กระบวนการสืบสวนสอบสวนในคดีที่ไม่สามารถจับกุมได้ (Non-Arrestable Cases) (เป็นคดีที่จะต้องมีหมายจับเท่านั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงจะสามารถจับกุมตัวได้) และคดีที่อาจจับกุมตัวได้ (Arrestable Cases) (คดีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ)

กระบวนการสืบสวนสอบคดีที่ไม่สามารถจับกุมได้ จะต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจมีคำสั่งส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคดีไปยังศาลแขวง หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจส่งคดีดังกล่าวไปยังผู้ไกล่เกลี่ยของศูนย์ไกล่เกลี่ยชุมชน (Community Mediation Centre) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายศูนย์ไกล่เกลี่ยชุมชน (Community Mediation Centres Act (Cap. 49A)) เพื่อการไกล่เกลี่ย การสืบสวนสอบสวนคดีนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยคำสั่งของพนักงานอัยการ หรือศาลแขวงอาจใช้อำนาจพิเศษของการสืบสวนสอบสวนภายใต้บทบัญญัติแห่งมาตรา 21, 22, 34, 39 และ 111 (อำนาจเกี่ยวกับการตรวจสอบพยาน การเข้าถึงพยานบุคคล การค้น การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์) เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งได้รับคำสั่งของพนักงานอัยการหรือศาลให้มีอำนาจพิเศษดังกล่าว อาจใช้อำนาจเช่นเดียวกันในการสืบสวนสอบสวนคดีที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีคำสั่งในคดีที่สามารถจับกุมตัว ยกเว้นอำนาจในการจับโดยไม่มีหมายจับ (มาตรา 16)

สำหรับคดีที่สามารถจับกุมได้ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องรีบไปที่เกิดเหตุเพื่อสืบสวนสอบสวน ตรวจสอบข้อเท็จจริง พยายามหาผู้กระทำผิด จับกุมและรายงานคดีต่อพนักงานอัยการ โดยกฎหมายก็ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าในกรณีมีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าจะไม่มีเหตุผลพื้นฐานเพียงพอสำหรับการดำเนินการต่อไปในคดีจะไม่ดำเนินการก็ได้ แต่จะต้องมีการบันทึกเหตุผลดังกล่าวไว้ในรายงานด้วย (มาตรา 17) เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจดำเนินการใช้อำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนของอำนาจพิเศษในการสืบสวนสอบสวน ภายใต้มาตรา 21, 22, 34, 39 และ 111 เมื่อดำเนินการสืบสวนคดีที่สามารถจับกุมตัวได้คดีใดก็ตาม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในแต่ละคดีจะมีอำนาจไม่เท่ากัน โดยหากเป็นคดีที่มีความร้ายแรงน้อยซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่อาจจับกุมตัวได้โดยไม่มีหมายจับจะต้องได้รับคำสั่งจากพนักงานอัยการจึงจะสามารถใช้อำนาจพิเศษในการสืบสวนสอบสวนได้ แต่หากเป็นคดีที่มีความร้ายแรงสามารถดำเนินการได้ทันที รวมทั้งมีกระบวนการไกล่เกลี่ยสำหรับคดีไม่ร้ายแรงดังกล่าวอีกด้วย ในกระบวนการสืบสวนสอบสวนพนักงานอัยการและผู้พิพากษาศาลแขวงมีอำนาจเข้ามาตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจพิเศษในการเข้าถึงพยานหลักฐานต่างๆ

4.3.5 การประกันตัว

การประกันตัว ผู้ถูกจับมีสิทธิยื่นประกันตัวจากการควบคุม ศาลหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจจะอนุญาตให้มีผู้ประกันมากกว่าหนึ่งคนสำหรับที่จะประกันตัว แต่อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีเจ้าหน้าที่มีสิทธิ์ที่จะไม่ให้ประกันตัวได้ จำนวนเงินที่ใช้เป็นหลักประกันขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของคดี ทั้งนี้ ผู้ที่มา

ประกันจะต้องถูกตรวจสอบความสามารถในการประกันตัว โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและจะต้องส่งรายงานไปยังศาลก่อนที่จะให้ประกันตัวได้ ผู้ประกันสามารถวางเงินสดหรือแสดงเอกสารรับรองเงินฝากประจำ สมุดบัญชีธนาคาร สมุดทะเบียนรถยนต์ โฉนดที่ดิน หรือสิ่งของมีค่าอื่นใด[56]

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 การกำหนดนโยบายและกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

5.1.1 วิวัฒนาการของการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในด้านการป้องกันอาชญากรรมของสิงคโปร์เป็นการรับแนวคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) มาใช้ในการป้องกันอาชญากรรม โดยได้ศึกษาและนำแนวทางการปฏิบัติงานที่ตำรวจทำงานร่วมกับชุมชนในแบบของตำรวจญี่ปุ่นมาปรับใช้ในสิงคโปร์ การสร้างหุ้นส่วนโดยใช้แนวคิดการตำรวจชุมชนในสิงคโปร์เริ่มต้นในช่วงต้นทศวรรษที่ 1980 โดยมีวิวัฒนาการเป็นระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ต้นทศวรรษที่ 1980 ยุคเริ่มต้นของการตำรวจชุมชนในสิงคโปร์ มีการจัดตั้งที่ทำการตำรวจในละแวกพื้นที่ หรือ Neighbourhood Police Post เรียกโดยย่อว่า NPP เป็นการทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชน ใกล้ชิดกับประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างๆ กำหนดให้มีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจเยี่ยมชุมชน จัดเจ้าหน้าที่สายตรวจเดินเท้า สายตรวจรถจักรยาน และเพื่อให้มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างตำรวจกับชุมชน จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการประสานงานของตำรวจชุมชน

[56] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม. รายงานการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน. กุมภาพันธ์ 2555.หน้า 151.

ภาพที่ 3.8.55 ที่ทำการตำรวจในละแวกชุมชนเวสต์โคสต์ (West Coast Neighbourhood Police Post) ตั้งอยู่ที่ 728 Clementi West Street 2

ที่มา : Our Friendly Building Environment Portal [Online]. Available from: http://www.bca.gov.sg/friendlybuilding/FindBuilding/Building.aspx?id=4478, [2018, May 16]

ระยะที่ 2 ปี ค.ศ.1997 เมื่อสภาพแวดล้อมทางสังคมของสิงคโปร์เปลี่ยนแปลงไป มีสิ่งท้าท้ายในช่วงทศวรรษที่ 1990 คือความซับซ้อนของปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ความคาดหวังของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น ความคาดหวังของการสรรหาเจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น ในปี ค.ศ.1996 ที่ทำการตำรวจในละแวกพื้นที่ หรือ NPP ได้รับการปรับปรุงใหม่ เพื่อยกระดับให้ที่ทำการตำรวจในละแวกพื้นที่ เป็น “ศูนย์บริการตำรวจแบบจุดเดียว” (One Stop Policing Centre) ในรูปแบบของศูนย์ตำรวจในละแวกพื้นที่ หรือ Neighbourhood Police Centre เรียกโดยย่อว่า NPC กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ได้จัดสรรทรัพยากรให้แก่ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อรับผิดชอบงานตำรวจชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ตำรวจกับชุมชนร่วมมือกันจัดการกับปัญหาความปลอดภัยในท้องถิ่นและชุมชน โดยมีการจัดทำโครงการความปลอดภัยและมั่นคงของชุมชน (Community Safety and Security Program - CSSP) ผู้นำชุมชน ประชาชนที่พักอาศัยในชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่างๆ จะทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อระบุถึงปัญหาและการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชุมชนของตนเอง

ภาพที่ 3.8.56 ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่วู๊ดแลนด์ตะวันออก (Woodlands East Neighbourhood Police Centre)

ระยะที่ 3 ปี ค.ศ.2012 งานตำรวจชุมชนของสิงคโปร์ก็มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น โดยในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ.2012 มีการปรับระบบ NPC ให้เป็นระบบการตำรวจชุมชน (Community Policing System) เรียกโดยย่อว่า COPS การปรับปรุงงานตำรวจชุมชนดังกล่าวมีการเพิ่มเติม 2 หน่วยงาน คือ การจัดตั้งกองกำลังต่อสู้อาชญากรรม (Crime Strike Force - CSF) และหน่วยงานการตำรวจชุมชน (Community Policing Unit - CPU) ในแต่ละ NPC เพื่อต่อสู้กับปัญหาอาชญากรรมและทำงานร่วมกับชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม เป็นการยกระดับการต่อสู้กับอาชญากรรมและส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับชุมชน มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อป้องกัน (Prevent) ป้องกันปราบปราม (Deter) และสืบสวน (Detect) อาชญากรรม โดยติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในพื้นที่อาคารที่พักอาศัยซึ่งเป็นอาคารสูง (HDB) และบริเวณที่จอดรถ กองกำลังต่อสู้อาชญากรรมประสบความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เช่น การขโมยรถจักรยาน คดีล้วงกระเป๋า การดำเนินงานของ Community Policing Unit – CPU ประสบความสำเร็จในการทำงานร่วมกับชุมชน โดยมีหลักคิดว่าชุมชนจะเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาอาชญากรรมและการแก้ไขปัญหาได้ดีที่สุด

มีการจัดตั้ง “เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน” (Community Policing Officers) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในระบบการตำรวจชุมชน หรือ COPS เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับชุมชน โดยมีการแต่งกายที่ดูเป็นมิตรและเข้าถึงประชาชนได้ง่าย สวมกางเกงขาสั้น เสื้อยืดแขนสั้นสีขาว และใช้รถจักรยานเป็นยานพาหนะในการออกปฏิบัติหน้าที่

ภาพที่ 3.8.57 เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน ในระบบการตำรวจชุมชน (COPS)

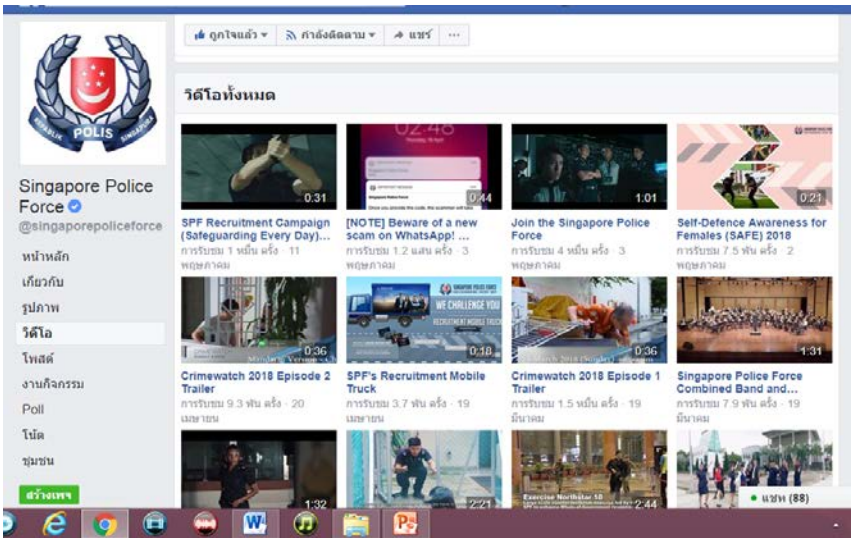
ที่มา: Singapore Police Force [Online]. Available from: https://www.facebook.com/singaporepoliceforce/photos/a.449307704407.236365.56706929407/10152556352499408 [2018, May 16]

นอกจากการทำงานร่วมกับชุมชนแล้ว งานตำรวจชุมชน ยังจะต้องร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชน เจ้าของกิจการ เพื่อทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการรักษาความปลอดภัย มีการจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Watch Group – SSWG) เป็นเวทีให้เจ้าของกิจการฝ่ายรักษาความปลอดภัยและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ทำงานร่วมกัน เรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) ใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหาอาชญากรรมและการก่อการร้าย ในพื้นที่ที่เป็นอาคารธุรกิจการค้า

เริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่ปี ค.ศ.2013 การจัดตั้งกลุ่มพื้นที่ของการเฝ้าระวังความปลอดภัยและความมั่นคง (SSWG cluster) ในพื้นที่ย่านธุรกิจการค้าจำนวนมาก ทั้งนี้ เพื่อยกระดับการรักษาความปลอดภัย

งานตำรวจชุมชนของสิงคโปร์ ไม่เพียงแต่ใช้การป้องกันอาชญากรรมทางกายภาพแล้ว ยังมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) เพื่อยกระดับขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันอาชญากรรม แก่ประชาชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook นอกจากนี้ยังใช้เพื่อสร้างความตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม เช่นเดียวกับการหาทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมด้วยวิธีการอื่นๆ การสร้างหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ในชุมชน ตำรวจจะต้องทำงานร่วมกับชุมชนในลักษณะความเป็นหุ้นส่วน เพื่อการป้องกันอาชญากรรมและรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชน ความเชื่อมั่นของประชาชนจะช่วยสนับสนุนการทำงานของตำรวจ

ภาพที่ 3.8.58 หน้า Facebook ของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ใช้ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร คำแนะนำการป้องกันอาชญากรรม การสรรหาบุคคลเพื่อสมัครเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

ที่มา: Singapore Police Force [Online]. Available from: https://www.facebook.com/pg/singaporepoliceforce/videos/ [2018, May 16]

5.1.2 การปฏิบัติการเพื่อสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะจากภัยอาชญากรรม โดยการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ในชุมชน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ โดยยุทธศาสตร์ขององค์กรตำรวจนอกจากการพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้เป็นองค์กรที่ทันสมัยแล้ว ยังใช้แนวทางยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง เพิ่มศักยภาพของประชาชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการป้องกันอาชญากรรมเป็นสำคัญ การดำเนินงานในระดับสถานีตำรวจหรือที่เรียกว่า ศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC) ใช้ระบบการตำรวจ

ชุมชน (COPS) เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับพื้นที่ โดยในแต่ละศูนย์ แบ่งงานภายในออกเป็น 3 งาน คือ กองกำลังตอบสนองเหตุในพื้นที่ (Ground Response Force) ทำหน้าที่เป็นสายตรวจรับแจ้งและไประงับเหตุ หน่วยการตำรวจชุมชน (Community Policing Unit) ทำหน้าที่ด้านงานตำรวจชุมชน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีแต่ก็สามารถบังคับใช้กฎหมาย ตรวจตราจับกุมผู้กระทำผิดได้ และกองกำลังต่อสู้อาชญากรรม (Crime Strike Force) เป็นหน่วยงานด้านการสืบสวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่

แผนภูมิที่ 3.8.9 ระบบการตำรวจชุมชน (COPS) ในการปฏิบัติงานของศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC)

การสร้างความเชื่อมั่นและหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับประชาชนในสิงคโปร์อาจแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1) การระดมกำลังในชุมชนเพื่อสนับสนุนงานตำรวจ (Community Mobilisers) ประชาชนมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติเพื่อการป้องกันอาชญากรรม เช่น เป็นอาสาสมัครร่วมตรวจตราป้องกันเหตุ เป็นตัวแทนกลุ่มคนงานต่างชาติเพื่อป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

2) การให้การสนับสนุนของชุมชน (Community Advocates) ประชาชนในชุมชนได้ร่วมให้การสนับสนุนเพื่อการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนในรูปแบบที่ชัดเจนและหลากหลายมากขึ้น เช่น กลุ่มยุวชนตำรวจแห่งชาติสิงคโปร์ (National Police Cadet Corps) กลุ่มคนในชุมชน กลุ่มประชาชนเฝ้าระวังในชุมชน เป็นต้น

3) การเพิ่มอำนาจให้แก่ชุมชน (Empowered Community) เป็นการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่ประชาชนหรือชุมชน ทำให้ประชาชนในชุมชนรู้จักการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม เช่น การจัดรายการโทรทัศน์เพื่อให้ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรม เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ความรู้ในโรงเรียน หรือการแสดงนิทรรศการในสถานที่ต่างๆ เป็นต้น

การสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความเป็นหุ้นส่วนดังกล่าว เป็นวิธีการแบบดั้งเดิมซึ่งก็ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการ อย่างไรก็ตาม ภายในสังคมยุคดิจิทัล ตำรวจสิงคโปร์ก็ได้พัฒนาวิธีการสร้างความเชื่อมั่นและความเป็นหุ้นส่วนด้วยวิธีการออนไลน์ เช่น การใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การดำเนินการผ่านกลุ่มผลประโยชน์ในสื่อสังคมออนไลน์ หรือให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจตราเฝ้าระวังการกระทำผิดทางสื่อสังคมออนไลน์

การทำงานร่วมกับชุมชนด้วยความเป็นหุ้นส่วนและการได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจบรรลุเป้าหมายในการป้องกันอาชญากรรม สิงคโปร์ ได้จัดช่องทางเพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนในหลายรูปแบบ ได้แก่

- กลุ่มเพื่อนบ้านเฝ้าระวัง (Neighbourhood Watch Groups - NWGs) และพื้นที่เพื่อนบ้านเฝ้าระวัง (Neighbourhood Watch Zones - NWZs) มีประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่ต่างๆ จำนวนมาก มีส่วนร่วมในพื้นที่เพื่อนบ้านเฝ้าระวัง ผู้พักอาศัยในพื้นที่ได้เป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการทำหน้าที่เป็นสายตรวจภาคประชาชน (Citizens on Patrol - COP) ออกตรวจตราโดยการเดินเท้าและขี่รถจักรยาน เพื่อรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนของตนเอง และแจ้งเตือนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อตรวจสอบเหตุที่มีความผิดปกติต่างๆ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นผู้สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรม รวมทั้งการจัดให้สายตรวจภาคประชาชนออกตรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- โครงการความปลอดภัยและความมั่นคงชุมชน (Community Safety and Security Programme - CSSP) เป็นแผนปฏิบัติการหนึ่งซึ่งจัดทำขึ้นโดยประชาชนผู้พักอาศัย ผู้นำชุมชน (Grassroots Leader) และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อหยิบยกปัญหาด้านความปลอดภัยหรือข้อกังวลด้านความมั่นคงขึ้นมาดำเนินการ นอกจากนี้ยังมีการเป็นหุ้นส่วนกับคนงานชาวต่างชาติ ซึ่งสิงคโปร์เป็นประเทศที่ชุมชนคนงานชาวต่างชาติจำนวนมาก จึงมีการแสวงหาความร่วมมือเพื่อป้องกันอาชญากรรมและให้คำแนะนำในการต่อต้านพฤติกรรมต่อต้านสังคมในพื้นที่พักอาศัยของคนงานดังกล่าว คนงานชาวต่างชาติ มีส่วนร่วมโดยการร่วมออกตรวจกับประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่ รวมทั้งการร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น มีการให้ความรู้ต่างๆ เช่น การป้องกันอาชญากรรม การปฐมพยาบาลและขั้นตอนการอพยพเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน การป้องกันโรคติดต่อ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้คนงานชาวต่างชาติ ได้เข้าใจกฎหมายและบรรทัดฐานทางสังคมของสิงคโปร์

5.2 บทบาทขององค์กรเอกชนในการป้องกันอาชญากรรม : สภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติ

นอกจากการมีส่วนร่วมโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่แล้ว การป้องกันอาชญากรรมยังได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชนที่จัดตั้งขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนักรู้และให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม เน้นการดำเนินงานโดยภาคเอกชน มิใช่การดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ องค์กรดังกล่าวเรียกว่า สภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติ (The National Crime Prevention Council)

ยุคใหม่ของการป้องกันอาชญากรรมในสิงคโปร์ เริ่มต้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม ค.ศ.1981 โดยการตั้งสภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ทุนในการดำเนินงานขององค์กรนี้มีที่มาจากการบริจาคทั้งหมด เป็นองค์กรที่จัดตั้งมาเพื่อต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชน ส่งเสริมให้ภาคเอกชน และประชาชน มีความรับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรม โดยการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ องค์กรธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้ความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม เสริมสร้างทักษะในการป้องกันตนเองของประชาชน และเป็นสะพานเชื่อมระหว่างตำรวจกับภาคเอกชนและประชาชน รวมทั้งเป็นเสียงสะท้อนของภาคเอกชนที่มีต่อองค์กรตำรวจ

สภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติสิงคโปร์ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ประสานงาน ทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อการยกระดับความตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม และยอมรับมาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ เป้าหมายของการดำเนินงานมี 4 ประการ ดังนี้[57]

1) ส่งเสริมความตระหนักของประชาชนและข้อกังวลเกี่ยวกับอาชญากรรม และเพื่อรณรงค์แนวคิดในการช่วยตัวเองในการป้องกันอาชญากรรม

2) ศึกษา พัฒนา และปรับปรุงมาตรการป้องกันอาชญากรรมที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนนำไปใช้

3) ให้ข้อเสนอแนะ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนยอมรับมาตรการป้องกันอาชญากรรม

4) พยายามทำงานร่วมกับองค์กรอื่นๆ

สมาชิกสภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติสิงคโปร์ ประกอบด้วย ผู้แทนที่มีอิทธิพลจากภาคการพาณิชย์ โรงงาน การก่อสร้าง และภาคส่วนประกันภัย อุตสาหกรรมความปลอดภัย ตำรวจ และกระทรวงมหาดไทย โดยโครงสร้างดังกล่าวได้นำรูปแบบมาจาก คณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม กระทรวงมหาดไทย ของอังกฤษ (The Home Office Standing Committee on Crime Prevention) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1967 เพื่อที่จะทำให้ผู้แทนของภาคการพาณิชย์และอุตสาหกรรม เกิดการพูดคุยปัญหาการป้องกันอาชญากรรม และเพื่อที่จะให้ข้อเสนอแนะ คณะกรรมการนี้ประสบความสำคัญในการเจรจาต่อรองกับอุตสาหกรรมรถยนต์เพื่อที่จะติดตั้งเครื่องมือป้องกันการถูกโจรกรรมในรถยนต์รุ่นใหม่และรถตู้ขนาดเล็กที่ได้เริ่มดำเนินการในปี ค.ศ.1970[58]

---

[57] Susan Sim, *Making Singapore Safe: Thirty Years of the National Crime Prevention Council* (Singapore: the National Crime Prevention Council, 2011), p.34.

[58] Ibid., p. 37.

สภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติ ทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างใกล้ชิด โดยจัดกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม เช่น การพบปะพูดคุย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม การจัดงานแสดง เพื่อให้ความรู้และความตระหนักแก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม การศึกษาวิจัย รวมทั้งการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรมตามมาตรการหรือโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานของสภาป้องกันอาชญากรรม มีการตั้งคณะกรรมการด้านต่างๆ เพื่อดำเนินการในแต่ละด้าน ได้แก่

1) คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของโรงแรม (Hotel Security Committee)

2) คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของพื้นที่ก่อสร้าง (Security at Construction Worksites Committee)

3) คณะกรรมการด้านเด็กและเยาวชน (Children & Youth Committee)

4) คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของสถานประกอบการค้า (Security at Commercial Premises Committee)

5) คณะกรรมการด้านความปลอดภัยในที่พักอาศัย (Security in Housing Committee)

6) คณะกรรมการด้านการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Committee)

การดำเนินงานของสภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติ ในช่วงแรก มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกับกลุ่มเฝ้าระวังอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัย การซื้ออุปกรณ์เครื่องมือล็อกเพื่อความปลอดภัยของบ้านพัก หรือยานพาหนะที่มีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการทำให้ภาคการค้าและอุตสาหกรรมเห็นว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าในการป้องกันอาชญากรรม[59]

[59] Ibid., p. 46.

ภาพที่ 3.8.59 แผ่นโปสเตอร์รณรงค์การป้องกันอาชญากรรมในสิงคโปร์ ยุคแรก (1985-1987)

ที่มา: Susan Sim, *Making Singapore Safe: Thirty Years of the National Crime Prevention Council* (Singapore: the National Crime Prevention Council, 2011)

การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการป้องกันอาชญากรรม จะอาศัยคำขวัญที่จดจำง่ายและการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแผ่นพับ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คำขวัญต่างๆ ที่อาจทำขึ้นเป็นช่วงเวลาหรือในเทศกาลต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ประเด็นหลักของการรณรงค์จะเกี่ยวข้องกับแนวความคิดว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นความรับผิดชอบของทุกคน นั่นคือ ชุมชนจะต้องเป็นผู้เผชิญกับอาชญากรรม (The Community Versus Crime) “พวกเราสามารถที่จะหยุดอาชญากรรมไปด้วยกัน” (Together We Can Stop Crime) หรือ “การป้องกันอาชญากรรม: ความรับผิดชอบร่วมกัน” (Crime Prevention: A Shares Responsibility)[60]

[60] Ibid., pp. 56-57.

ภาพที่ 3.8.60 แผ่นโปสเตอร์รณรงค์การป้องกันอาชญากรรม ปี ค.ศ.1998

ที่ม า: Susan Sim, *Making Singapore Safe: Thirty Years of the National Crime Prevention Council* (Singapore: the National Crime Prevention Council, 2011)

นอกเหนือจากการสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนว่าอาชญากรรม เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสังคมผ่านการสื่อสารด้วยวิธีการต่างๆ แล้ว สภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติสิงคโปร์ ยังมีการให้ความรู้และวิธีการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมประเภทต่างๆ แก่ประชาชนในสังคมสิงคโปร์

เมื่อถึงยุคที่อาชญากรรมเปลี่ยนแปลงรูปแบบไป อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เป็นภัยที่มาคุกคามความปลอดภัยในทรัพย์สินของประชาชน ก็มีการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งพบการดำเนินการมาตั้งแต่ประมาณปี ค.ศ.2000 เป็นต้นมา

ภาพที่ 3.8.61 โปสเตอร์การรณรงค์เพื่อป้องกันอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในช่วงปี ค.ศ.2000-2001

ที่ ม า : Susan Sim, *Making Singapore Safe: Thirty Years of the National Crime Prevention Council* (Singapore: the National Crime Prevention Council, 2011)

5.3 ค่านิยมความรู้สึกที่ประชาชนมีต่อตำรวจ

เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นที่ใดในโลกต่างมุ่งหวังสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นกับประชาชน และสังคม ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชน และความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อตำรวจเป็นประเด็นสำคัญที่เป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงแนวโน้มความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ ประชาชนให้ความเชื่อมั่นต่อตำรวจ ประชาชนรู้สึกอุ่นใจที่เจ้าหน้าที่ตำรวจคอยดูแลความสงบเรียบร้อยอยู่ แม้ไม่ได้ปรากฏตัวให้เห็นเด่นชัด ความสำเร็จที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งเพราะการประชาสัมพันธ์ที่ดีของตำรวจสิงคโปร์ที่พยายามนำเสนอข้อมูลความรู้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว ให้ตระหนักอยู่เสมอว่าตำรวจสิงคโปร์กำลังทำงานอยู่ตลอดเวลา สร้างพันธสัญญาที่สามารถทำได้จริง เช่น สัญญาว่าเมื่อเกิดเหตุจะใช้เวลาในการเดินทางไม่เกิน 5-10 นาที และทำให้เกิดขึ้นเห็นผลได้จริง เจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์จะหลีกเลี่ยงสิ่งที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ซึ่งเกี่ยวกับการคอรัปชั่นทุกประเภท เช่น การใส่เครื่องแบบเข้าไปรับประทานอาหารในร้านอาหาร เพราะอาจเกิดความเข้าใจผิดได้ว่าตำรวจมีส่วนในการค้าขายของร้านดังกล่าว หรือตำรวจสิงคโปร์ถูกปลูกฝังให้มีภาพลักษณ์ที่สะอาดเรียบร้อย ดูเป็นมิตรกับประชาชน

5.4 เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ

ในสิงคโปร์ นอกเหนือจากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยปกติแล้ว ประชาชนหรือองค์กรเอกชนสามารถเป็นหุ้นส่วนกับตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในสังคม ในช่องทางต่างๆ ได้แก่

5.4.1 หน่วยบริการสาธารณะแห่งชาติ (Police National Servicemen) เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1967 จากจุดเริ่มต้นที่สิงคโปร์ต้องการกองกำลังทหารของประเทศที่มีประสิทธิภาพการป้องกันตนเอง รวมทั้งการจัดการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศให้เพียงพอ ชายชาวสิงคโปร์อายุ 18 ปี ทุกคนจะต้องเข้ามารับราชการ ปฏิบัติหน้าที่ในกองทัพ กองกำลังตำรวจ และกองกำลังป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และเมื่อปฏิบัติหน้าที่ครบกำหนดเวลา จะปลดประจำการเป็นกองกำลังสำรองเตรียมพร้อม กำลังของหน่วยบริการสาธารณะจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชายชาวสิงคโปร์ทุกนาย ได้เข้ามาร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ยังมีส่วนสนับสนุนงานเมื่อปฏิบัติงานครบกำหนดออกไปแล้ว

5.4.2 ตำรวจอาสาสมัคร (Volunteers Special Constabulary) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1946 หน่วยงานตำรวจอาสาสมัคร (เรียกย่อว่า VSC) เป็นหน่วยงานที่สำคัญของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ซึ่งสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเป็นเวลายาวนานกว่า 50 ปี ประกอบด้วยประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งมีตั้งแต่นักธุรกิจจนถึงระดับผู้บริหาร แม้กระทั่งพนักงานขับรถสาธารณะ เพื่อเป็นการปลูกฝังความคิดในความเสียสละให้แก่ส่วนรวมและประโยชน์ของชาติ ตำรวจอาสาสมัครมีอำนาจเทียบเท่ากับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการบังคับใช้กฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ เจ้าหน้าที่ตำรวจอาสา (VSC Officers) ปฏิบัติงานเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจปกติ[61]

5.4.3 พนักงานรักษาความปลอดภัยขององค์กรเอกชน ในระดับนโยบาย กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานที่ต้องการแสวงหาการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมมาทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยเน้นที่การป้องกันอาชญากรรม ในกลไกของภาคเอกชน พนักงานรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่สำคัญในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยของประชาชนโดยทั่วไป พนักงานรักษาความปลอดภัยของภาคเอกชนมีบทบาททั้งการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานโดยทั่วไป และการป้องกันเหตุการณ์การก่อการร้ายในพื้นที่ต่างๆ

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing)

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ.1968 กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีหน่วยงานความร่วมมือระหว่างประเทศ (The International Cooperation Department - ICD) มีภารกิจเพื่อทำให้ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ทั่วโลก โดยวิธีการต่างซึ่งรวมถึงการส่งเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานตำรวจ (Police Attachés) การจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memoranda of Understanding - MOU)

[61] About - Volunteer Special Constabulary". Retrieved 17 September 2014.15 Dec 2015.

และการร่วมกิจกรรมการบังคับใช้กฎหมายในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ หน่วยงานความร่วมมือระหว่างประเทศ (ICD) เป็นที่ตั้งของกองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติของสิงคโปร์ โดยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานสำหรับความร่วมมือระหว่างตำรวจประเทศต่างๆ การสืบสวนสอบสวนและการปฏิบัติการ ถือเป็นช่องทางการบังคับใช้กฎหมายของสิงคโปร์สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างตำรวจข้ามพรมแดนและความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายในประเทศด้วย[62]

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เป็นองค์กรตำรวจหนึ่งในภูมิภาคอาเซียนที่แสดงให้เห็นถึงความเต็มใจที่จะช่วยเหลืองานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing) โดยการสนับสนุนส่งกำลังเพื่อไปร่วมเป็นกองกำลังรักษาสันติภาพขององค์การสหประชาชาติ (The United Nation Peacekeeping Force) ในนามิเบีย ในปี ค.ศ.1989 การร่วมภารกิจดังกล่าว เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและการเริ่มต้นของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ในการเข้าไปมีบทบาทในเวทีงานตำรวจระหว่างประเทศ นอกจากนี้กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ยังเกี่ยวข้องกับภารกิจอื่นอีกในเวลาต่อมา ได้แก่ แอฟริกาใต้ กัมพูชา และติมอร์ตะวันออก[63]

สิงคโปร์เป็นประเทศหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในเวทีความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับองค์การตำรวจสากล สิงคโปร์เป็นที่ตั้งของ “ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล” (The INTERPOL Global Complex for Innovation - IGCI) ศูนย์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งขององค์การตำรวจสากล ที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นเครื่องช่วยอำนวยความสะดวกในการวิจัยและพัฒนาที่ทันสมัยสำหรับการศึกษาลักษณะของอาชญากรรมและผู้กระทำผิด การฝึกอบรมรูปแบบใหม่ การสนับสนุนและเป็นหุ้นส่วนในการปฏิบัติการ ศูนย์ดังกล่าวตั้งขึ้นในประเทศสิงคโปร์และเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานเลขาธิการองค์การตำรวจสากล ในเมืองลียอง ประเทศฝรั่งเศส และยังเป็นการขยายเครือข่ายเข้ามาในภูมิภาคเอเชีย เหตุผลความเป็นมาและจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าว เนื่องมาจากตำรวจในประเทศต่างๆ ทั่วโลกกำลังเผชิญกับความท้าทายที่เพิ่มขึ้นในการปฏิบัติงานตำรวจ อาชญากรมีความได้เปรียบในทางเทคโนโลยี และการเดินทาง การประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ ดำเนินการได้อย่างง่ายดาย ปรากฏการณ์ของอาชญากรรมมีความก้าวร้าวและหลบหลีกการจับกุมได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศกับเด็ก โดยปกติเป็นเรื่องยากอยู่แล้วที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะก้าวไปเหนืออาชญากร ในโลกปัจจุบันสามารถทำได้เพียงแค่ก้าวให้ทันต่ออาชญากร หากว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างทันทีทันใด (Real Time) โดยไม่มีข้อจำกัดด้านพรมแดน โลกยุคดิจิทัล เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว การมีช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เข้าถึงข้อมูลอาชญากรรม นวัตกรรม (Innovation) จึงเป็นสิ่งจำเป็น

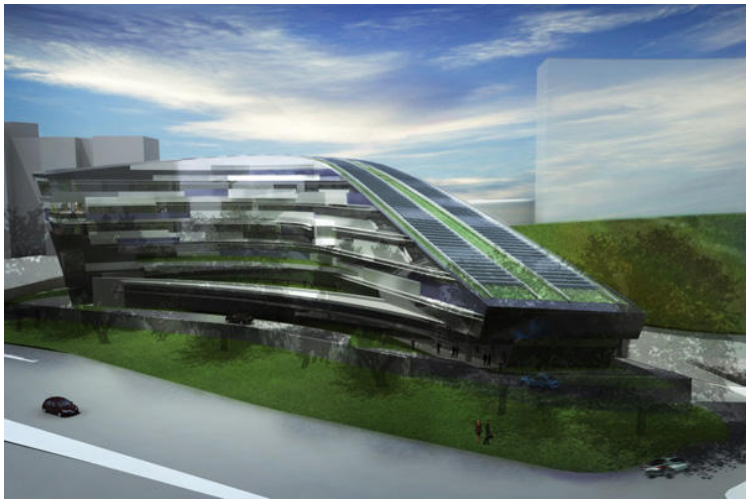
---

[62] INTERPOL, *Singapore*, [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Singapore [2018, May 16]

[63] ASEANAPOL, *Singapore Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/singapore-police-force [2018, May 16]

ในการแสวงหาวิธีการ กระบวนการทำงานแบบใหม่ เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมในยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงวิธีการทำผิดอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 3.8.62 ภาพจำลอง “ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล” ประเทศสิงคโปร์

ที่มา: จาก https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/About-INTERPOL/IGCI/Building/Building_design_6. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2561

“ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล” ก้าวข้ามตัวแบบการบังคับใช้กฎหมายแบบดั้งเดิมที่มีลักษณะเป็นการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเชิงตั้งรับ ศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในเชิงรุกเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกอบรมในรูปแบบและวิธีการใหม่ เป้าหมายเพื่อให้เครื่องมือและขีดความสามารถแก่ตำรวจทั่วโลกในการเผชิญกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมยุคใหม่ องค์ประกอบของศูนย์มี 3 ส่วน ได้แก่[64]

1) ความมั่นคงทางดิจิทัล (Digital Security) รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงทางไซเบอร์และการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อสนับสนุนการสืบสวนอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การวิจัยเพื่อทดลองวิธีการ เครื่องมือและการบริหาร และเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการโจมตีทางไซเบอร์ การพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการทำงานร่วมกับตำรวจ การวิจัยในห้องปฏิบัติการ สถาบันการศึกษา ภาคราชการและภาคเอกชน การบริหารจัดการความมั่นคงทางอินเทอร์เน็ต

2) การสร้างขีดความสามารถและการฝึกอบรม (Capacity Building and Training) การวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอบรมและระเบียบวิธีการศึกษา และแปลงผลการวิจัยเหล่านี้ไปเป็นกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ จัดการฝึกอบรมในห้องเรียน ภาคปฏิบัติ และออนไลน์

---

[64] NTERPOL, *The INTERPOL Global Complex for Innovation* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/About-INTERPOL/The-INTERPOL-Global-Complex-for-Innovation/Publications [2018, May 17]

3) การสนับสนุนการปฏิบัติการและการสืบสวนสอบสวน (Operational and Investigative support) ระบุการกระทำผิดและชี้ให้เห็นถึงภัยอาชญากรรมที่เกิดขึ้น เช่น อาชญากรรมองค์กรในอาเซียน และระบุตัวตนของเหยื่อภัยพิบัติ การสนับสนุนเหตุวิกฤติขนาดใหญ่ เป็นต้น

การจัดตั้ง “ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล”เริ่มตั้งเมื่อเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ.2010 เมื่อสิงคโปร์ ซึ่งเป็นประเทศศูนย์กลางเชื่อมต่อระดับนานาชาติ ได้รับเลือกจากคณะกรรมการบริหารองค์การตำรวจสากล ให้เป็นที่ตั้งของศูนย์ฯ และนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สามัญขององค์การตำรวจสากล ในการประชุมครั้งที่ 79 ในปีเดียวกัน มีการก่อสร้างอาคารที่ทำการจนเสร็จสิ้น แล้วมีพิธีส่งมอบกุญแจอาคารจากรัฐบาลสิงคโปร์ให้แก่องค์การตำรวจสากล ในเดือนกันยายน ค.ศ.2014 มีพิธีเปิดศูนย์อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ.2015 [65]

ภาพที่ 3.8.63 พิธีเริ่มต้นการก่อสร้างอาคาร “ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล” (IGCI) โดยประธานองค์การตำรวจสากล Khoo Boon Hui เลขาธิการองค์การตำรวจสากล (Secretary General) Ronald K. Noble รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ และรัฐมนตรีกฎหมาย นาย K. Shanmugam และผู้บัญชาการตำรวจสิงคโปร์ (Commissioner of Singapore Police) , Ng Joo Hee. (ภาพโดย Home Team News กระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ (Ministry of Home Affairs, Singapore) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.2011

ที่มา: INTERPOL, *Innovation* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/About-INTERPOL/IGCI/Milestones/Picture7 [2018, May 17]

[65] INTERPOL, *The INTERPOL Global Complex for Innovation* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/About-INTERPOL/The-INTERPOL-Global-Complex-for-Innovation/Implementation [2018, May 17]

สิงคโปร์ จึงเป็นศูนย์กลางของการดำเนินงานขององค์การตำรวจสากลที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คือ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบต่างๆ รวมทั้งบทบาทในการเพิ่มขีดความสามารถด้วยการวิจัยพัฒนา และการฝึกอบรม

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

สิงคโปร์ เป็น 1 ใน 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ที่ร่วมก่อตั้ง “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ต่อมาในปี ค.ศ.1981 ได้ร่วมการประชุมหัวหน้าตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (The Chiefs of ASEAN Police) อย่างเป็นทางการครั้งแรกที่กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์ โดยมี 5 ประเทศดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม[66]

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีบทบาทในเวทีความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจในอาเซียนมาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเป็นเจ้าภาพการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรืออาเซียนนาโพลที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยการประชุมประจำปี ค.ศ.2017 สิงคโปร์เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ประเด็นที่มีการหารือร่วมกัน คือ ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียน การที่ภูมิภาคอาเซียนมีความเสี่ยงเป็นเป้าหมายการก่อการร้ายของกลุ่มหัวรุนแรงที่เพิ่มมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างตำรวจในกลุ่มอาเซียน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นายทีโอ ชีฮีน รองนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ กล่าวในที่ประชุมประจำปีตำรวจอาเซียน หรืออาเซียนาโพล (ASEANAPOL: ASEAN National Police) ครั้งที่ 37 ซึ่งสิงคโปร์เป็นเจ้าภาพการประชุมว่า อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้ายเป็นภัยไร้พรมแดน ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนไม่สามารถต่อสู้เพียงลำพังได้ การป้องกันและเฝ้าระวังทรงประสิทธิภาพที่สุด คือความร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนข้อมูล แจ้งเตือนเบาะแสความเสี่ยงที่อาจจะมีการก่อเหตุร้ายขึ้น การให้คำแนะนำ และช่วยเหลือด้านปฏิบัติการระหว่างกัน[67]

พัฒนาการสำคัญประการหนึ่งที่เกิดขึ้นในการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ การปรับปรุงฐานข้อมูลออนไลน์ที่เรียกว่า “e-ADS” (Electronic ASEANAPOL Database System) ซึ่งเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน ตั้งแต่ปี ค.ศ.2006 สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพระดับหนึ่ง แต่เพื่อให้การใช้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาเซียนาโพลจึงได้พัฒนาระบบขึ้นใหม่ เรียกว่า e-ADS 2.0 โดยได้บริษัท ST Electronics แห่งสิงคโปร์ ซึ่งมีสาขาอยู่หลายประเทศรวมทั้งไทย ช่วยดำเนินการให้

---

[66] ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/chronology, [2018, April 22]

[67] โลกวันนี้, *อาเซียนป้องภัยด้วยไฮเทค* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.lokwannee.com/web2013/?p=282459

ภาพที่ 3.8.64 การสาธิตข้อมูลออนไลน์ “e-ADS” (Electronic ASEANAPOL Database System) ระหว่างการประชุมอาเซียนนาโพล ครั้งที่ 37 ที่สิงคโปร์

ที่มา: Home Team NEWS

5.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

สิงคโปร์เป็นประเทศเกาะ มีทะเลล้อมรอบโดยมีระยะทางใกล้กับมาเลเซียมากที่สุด กองกำลังตำรวจสิงคโปร์มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับมาเลเซีย ด้วยความคล้ายคลึงกันในด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม การใช้ภาษาซึ่งคนเชื้อชาติมาเลย์ในสิงคโปร์สามารถสื่อสารกับคนมาเลเซียได้ และประชาชนทั้งสองประเทศสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างดี ส่งผลให้มีคดีการหลอกลวงทางโทรศัพท์ (Scam) เกิดขึ้นในลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ ที่อาศัยประเทศหนึ่งกระทำผิด แล้วการกระทำผิดส่งผลต่อเหยื่อที่อยู่ในอีกประเทศหนึ่ง หน่วยกิจการการค้า (Commercial Affair Department – CAD) ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับคดีการหลอกลวงทางออนไลน์ หรือคดีหลอกลวงทางโทรศัพท์ มีการทำงานร่วมกับองค์กรตำรวจในต่างประเทศ เช่น หน่วยงานสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางการค้า แห่งตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Commercial Investigation Department of the Royal Malaysia Police) เพื่อปราบปรามผู้กระทำผิดที่อาศัยประเทศมาเลเซียเป็นฐานในการกระทำผิด โทรศัพท์เข้ามาหลอกเหยื่อในสิงคโปร์ ในลักษณะเป็นจดหมายรัก (Love Scam) มีการปฏิบัติการร่วมระหว่างตำรวจทั้งสองประเทศ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และกันยายน ค.ศ.2017 มีผู้ถูกจับกุมตัวได้ 38 คน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคดีต่างๆ อย่างน้อย 140 คดี ที่ได้รับแจ้งในสองประเทศ[68]

[68] Singapore Police Force, *Annual Crime Brief 2017*, Police News Release.

คดีลักษณะนี้ ยังมีผู้กระทำผิดที่เป็นชาวจีนและการตั้งศูนย์หลอกลวงอยู่ที่ประเทศจีนอีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากในสิงคโปร์มีคนจีนอาศัยอยู่ในสัดส่วนมากที่สุด เป็นโอกาสให้ผู้กระทำผิดที่เป็นชาวจีนสามารถสื่อสารกันได้ง่าย จึงใช้โทรศัพท์หลอกลวงคนสิงคโปร์เชื้อสายจีน กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ จึงได้มีความร่วมมือกับกระทรวงความมั่นคงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 3.8.65 เจ้าหน้าที่มาเลเซียและสิงคโปร์ ร่วมแถลงผลการจับกุมและยึดของกลางของแก๊งตุ๋นรักออนไลน์ (Roman Scam) ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย หลังปฏิบัติการร่วมกันจับกุมเมื่อวันที่ 7 - 8 กุมภาพันธ์ 2560

ที่มา: มติชนออนไลน์, *ระวังตุ๋นรักออนไลน์! 'มาเลย์-สิงคโปร์-ออสซี่' เตือนคนใจเปลี่ยวถูกหลอกเอาเงิน ชี้กลุ่มเป้าหมาย'วัย40อัพ', จาก https://www.matichon.co.th/foreign/news_462409. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่* 17 พฤษภาคม 2561

อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต หรืออาชญากรรมออนไลน์ กำลังเป็นปัญหาท้าทายสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในสิงคโปร์ เนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบอินเทอร์เน็ตที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย ย่อมเป็นช่องทางให้เกิดการกระทำผิดที่อาศัยสื่อออนไลน์หรือการติดต่อสื่อสารที่ทำได้ง่ายในการกระทำผิด คดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์หรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจการค้า มีแนวโน้มการเกิดคดีเพิ่มขึ้น ผู้กระทำผิดเป็นผู้ที่อยู่ในต่างประเทศยังคงหาช่องทางที่จะหลอกลวงเหยื่อในสิงคโปร์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การเป็นประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี อาศัยอยู่ในประเทศที่มีรายได้ต่อหัวประชากรสูงมาก กับการเข้าถึงเทคโนโลยีการสื่อสารได้ง่าย ประกอบกับความไม่ตระหนักรู้หรืออารมณ์ความรู้สึกของคน จึงทำให้คนสิงคโปร์จึงยังเป็นเป้าหมายที่ผู้กระทำผิดพยายามหาหนทางและอุบายใหม่เข้ามาหลอกลวงอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ไร้พรมแดนจากการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ต

ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจประเทศที่เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกองกำลังตำรวจสิงคโปร์

นอกจากความร่วมมือด้านอาชญากรรมกับประเทศที่มีปัญหาอาชญากรรมเกี่ยวข้องกันแล้ว ในด้านการพัฒนาบุคลากร สิงคโปร์กับบรูไน เป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ในงานตำรวจอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ซึ่งที่ผ่านมา บรูไนได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโส (หรือสัญญาบัตร) เข้ามาอบรมที่สถาบันอบรม Home Team Academy ในหลักสูตรระยะเวลา 9 เดือน หรือหลักสูตรอื่นๆ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจไทย และกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ก็มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจทั้งสองประเทศ ทั้งด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น ในกรณีเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2559 ก็ได้มีความร่วมมือระหว่างตำรวจไทยและสิงคโปร์ ในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดชาวแคเนเดียน ที่ก่อเหตุปล้นธนาคารที่สิงคโปร์เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2559 [69] รวมทั้งกรณีความร่วมมือกันเพื่อปราบปรามยาเสพติดระหว่างสองประเทศ นอกจากนี้สิงคโปร์ซึ่งมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและองค์ความรู้ต่างๆ ก็ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ แก่องค์กรตำรวจไทย มีการสนับสนุนด้านการฝึกอบรม ดูงานในหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์และความร่วมมือกันอย่างดี

[69] INTERPOL Thailand, *ตำรวจสิงคโปร์ขอบคุณตำรวจสากลไทย* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.facebook.com/interpol.thailand/posts/1745889785651162

การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ราชอาณาจักรไทย

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

ราชอาณาจักรไทย หรือไทย ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพรมแดนทิศเหนือติดเมียนมา ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดลาว ทิศตะวันออกติดกัมพูชา ทิศใต้ติดมาเลเซียและอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและเมียนมา ไทยมีพื้นที่ 510,890 ตารางกิโลเมตร ประชากร 68,863,510 คน[1]

ภาพที่ 3.9.1 แผนที่ราชอาณาจักรไทย

ที่มา: จาก https://www.welt-atlas.de/map_of_thailand_6-433. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2561

[1] The World Bank Open Data [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL [2018, June 1]

ลักษณะภูมิประเทศ ภาคเหนือของไทยมีภูเขาทอดผ่านเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ชายแดนเมียนมาผ่านคอคอดและคาบสมุทรมลายู ที่ราบตอนกลางเป็นพื้นที่ลุ่มซึ่งระบายน้ำโดยแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสายย่อย ทั้งนี้แม่น้ำเจ้าพระยาถือเป็นระบบแม่น้ำที่สำคัญของประเทศ โดยไหลผ่านไปสู่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำซึ่งอยู่ที่หัวอ่าวกรุงเทพฯ แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านพื้นที่กว่าหนึ่งในสามของประเทศ ในพื้นที่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศเป็นที่ราบสูง พื้นที่มีเนินลาดและทะเลสาบตื้นเขิน มีแม่น้ำมูลไหลไปรวมกันเป็นแม่น้ำโขงซึ่งไหลลงสู่ทะเลจีนใต้ แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำโขงถือได้ว่าค้ำจุนเศรษฐกิจ เกษตรกรรมของไทย โดยเป็นพื้นที่ปลูกข้าวและเป็นทางน้ำสำหรับขนส่งสินค้าและผู้คน ในทางกลับกันลักษณะทางธรรมชาติของคาบสมุทรในทางภาคใต้ คือ ชายฝั่งทะเลที่ยาว เกาะนอกฝั่ง และบึงป่าชายเลน[2]

คนไทย ประกอบด้วย คนเชื้อสายไทย ร้อยละ 75 ไทยเชื้อสายจีน ร้อยละ 14 ไทยเชื้อสายมลายู ร้อยละ 3 ประเทศไทยประสบปัญหาอัตราการเกิดต่ำกว่ามาตรฐาน ในปี พ.ศ.2551 อัตราการเกิดของประชากรร้อยละ 1.5 และมีแนวโน้มที่จะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 1.45 ในปี พ.ศ.2558 มีสาเหตุมาจากอัตราการคุมกำเนิดที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับอัตราการตายที่ลดลง ทำให้ประเทศไทยจะมีประชากรสูงวัยมากขึ้นในอนาคต ประเทศไทยถือได้ว่ามีความหลากหลายทางเชื้อชาติ โดยมีทั้งชาวไทย ชาวไทยเชื้อสายลาว ชาวไทยเชื้อสายมอญ ชาวไทยเชื้อสายเขมร รวมไปถึงกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยเชื้อสายมลายู ชาวชวา (แขกแพ) ชาวจาม (แขกจาม) ชาวเวียดนาม ชาวเมียนมา และชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ เช่น ชาวกะเหรี่ยง ลีซอ ชาวม้ง ส่วย เป็นต้น[3] นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากเข้ามาทำงานในประเทศ ได้แก่ ชาวเมียนมา กัมพูชา ลาว เวียดนาม ฟิลิปปินส์ รวมทั้งคนชาติอื่นๆ ที่เข้ามาทำงานในภาคเอกชน องค์กรต่างๆ จำนวนมาก

ในด้านศาสนา ประมาณร้อยละ 95 ของประชากรไทยนับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ซึ่งถือว่าเป็นศาสนาประจำชาติ แม้ว่ายังจะไม่มีการบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็ตาม ศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ 4 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไทยทางภาคใต้ตอนล่าง ศาสนาคริสต์และศาสนาอื่นประมาณร้อยละ 1

ภาษาไทยเป็นภาษาราชการและเป็นภาษาหลักที่ใช้ติดต่อสื่อสาร นอกเหนือจากภาษาไทยกลางแล้ว ภาษาไทยสำเนียงอื่นยังมีการใช้ในแต่ละภูมิภาค เช่น ภาษาไทยถิ่นเหนือในภาคเหนือ ภาษาไทยถิ่นใต้ในภาคใต้ และภาษาไทยถิ่นอีสานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกเหนือจากภาษาไทยแล้วยังมีการใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อย เช่น ภาษาจีนโดยเฉพาะสำเนียงแต้จิ๋ว ภาษาลาวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งบางครั้งนิยามว่า ภาษาลาวสำเนียงไทย ภาษามลายูปัตตานีทางภาคใต้

---

[2] วิทย์ บัณฑิกุล, *รู้จักประชาคมอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส, 2554), หน้า 57-62.

[3] สกลกาญจน์ วิเศษ, สาระอาเซียน (กรุงเทพฯ: ซี แอนด์ เอ็น บุ๊ก, 2555), หน้า 40-41.

ในด้านวัฒนธรรม ไทยรับเอาวัฒนธรรมอินเดีย จีน ขอม และดินแดนบางส่วนของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้ามาอย่างมาก พุทธศาสนานิกายเถรวาท เป็นศาสนาที่มีผู้นับถือมากที่สุดในประเทศไทย รวมเอาความเชื่อท้องถิ่นที่มาจากศาสนาฮินดู การนับถือผี และการบูชาบรรพบุรุษด้วย ชาวไทยมักจะมีความเป็นเจ้าบ้านและความกรุณาอย่างดี ซึ่งผู้อาวุโสต้องปกครองดูแลครอบครัวของตนตามธรรมเนียม[4]

พื้นที่ที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะชุมชนบนที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา มีวิวัฒนาการมาหลายศตวรรษก่อนหน้า มีความคล้ายคลึงกับสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ ภูมิประเทศเป็นป่าเขตร้อนชื้น ผู้คนตั้งรกรากเป็นกลุ่มๆ ตามเมืองใหญ่ที่มีเจ้าผู้ครอบครอง สิ่งที่ผูกพันคนเข้าด้วยกันคือความสัมพันธ์แบบนายกับบ่าว ช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 17 ถึงกลางพุทธศตวรรษที่ 21 (ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 12 ถึง 16) มีสงครามเกิดขึ้นบ่อย ระบอบกษัตริย์ที่มีอำนาจยิ่งใหญ่จึงก่อตัวขึ้น[5] อาณาจักรสุโขทัย สถาปนาขึ้นประมาณพุทธศตวรรษที่ 18 พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง ได้ร่วมกันสถาปนาเอกราชให้สุโขทัย และมีความเจริญรุ่งเรืองตามลำดับจนถึงสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช นอกจากนี้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว มีกลุ่มเมืองที่ก่อตัวขึ้นในเมืองท่าทางด้านล่างของแม่น้ำเจ้าพระยาและรอบๆ ชายทะเลด้านบนของอ่าวไทยซึ่งสถาปนาขึ้นภายใต้อิทธิพลของเขมร คือ เพชรบุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี และอยุธยา หลังจากที่ตระกูลผู้นำของเมืองเหล่านี้แย่งกันเป็นใหญ่ ผู้นำที่อยุธยาขึ้นมาเหนือตระกูลผู้นำของเมืองอื่นๆ จีนเรียกย่านนี้ว่า “เสียน” (Xian) ซึ่งโปรตุเกสเรียกเพี้ยนไปเป็นสยาม[6] หลังจากนั้น อาณาจักรสุโขทัย ก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา ในเวลาต่อมา และจากพุทธศตวรรษที่ 22 ทั้งภูมิภาคเริ่มสงบร่มเย็น การค้ากับต่างชาติขยายตัวขึ้น “อยุธยา” กลายเป็นเมืองท่าใหญ่ของเอเชียแห่งหนึ่ง โดยมีเครือข่ายที่กว้างขวางนับจากเปอร์เซียไปจรดเมืองจีน

อาณาจักรอยุธยามีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก สามารถครอบครองดินแดนทางด้านเหนือของคาบสมุทรซึ่งเป็นเส้นทางการค้าที่ติดต่อกับจีน และดินแดนทางด้านใต้บริเวณด้ามขวานทอง มีการค้าขายกับชาวต่างชาติ มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ช่วงเวลาร้อยปีสุดท้ายของแผ่นดินอยุธยา การขยายตัวของเศรษฐกิจพาณิชย์ส่งผลให้ชนชั้นสูงมีอำนาจทางเศรษฐกิจ และกระทบต่อพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์และอำนาจทางทหาร ชนชั้นสูงแสวงหาวิธีปกป้องความมั่นคั่ง คนธรรมดาต่อต้านการที่ต้องทำงานและสละชีวิตในการทำสงคราม พุทธศาสนาได้รับความนิยมสูงขึ้นน่าจะสะท้อนความต้องการมีชีวิตของตนเอง ความกระด้างกระเดื่องต่อระบบศักดินาเดิมส่งผลให้อยุธยาเปราะบางและแตกลงเมื่อถูกเมียนมาโจมตีเมื่อ พ.ศ.2310[7] หลังจากการเสียกรุงศรีอยุธยา กลุ่มก๊วนใหม่ๆ หลายกลุ่มก่อตัวขึ้น จนกระทั่ง

---

[4] เรื่องเดียวกัน, หน้า 50-55.

[5] คริส เบเคอร์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร, ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย (กรุงเทพฯ: มติชน, 2557), หน้า 25-27.

[6] เรื่องเดียวกัน, หน้า 34.

[7] เรื่องเดียวกัน, หน้า 56-57.

พระเจ้าตากสินได้เป็นผู้นำในการรวบรวมผู้คนแล้วตั้งเมืองหลวงใหม่ที่ธนบุรี ซึ่งเป็นบริเวณที่ล้อมรอบด้วยบึงแต่เหมาะสำหรับการป้องกันตัวจากศัตรู และอยู่ตรงกันข้ามกับชุมชนจีน ที่ทำการค้ามานานที่บางกอก เมื่อสิ้นสมัยของพระเจ้าตากสิน จึงได้มีการสถาปนาราชวงศ์จักรีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี

หลังการสถาปนาราชธานีแห่งใหม่ สังคมทหารที่ก่อตัวขึ้นใหม่ เริ่มแรกเป็นไปเพื่อปกป้องตนเอง แต่ผลที่ตามมา คือ กรุงเทพฯ แผ่ขยายอิทธิพลเหนือดินแดนอื่นๆ เป็นอาณาบริเวณกว้างไกลกว่าที่เคยเป็นมา ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก แผ่อิทธิพลไปถึงเชียงใหม่ เวียงจันทน์ กัมพูชา ทางด้านทิศใต้ พระเจ้าตากสินและพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ส่งกองทัพลงไป เจ้าเมืองใต้ให้การต้อนรับอย่างดี สยามจึงสถาปนาอิทธิพลเหนือเมืองต่างๆ ไปถึง “เคดาห์” (ไทรบุรี) และ “ตรังกานู”[8]

ในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ สยามมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติทั้งชาวจีนและชาวตะวันตก เศรษฐกิจการค้ามีการขยายตัวอย่างมากในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ลงไปทางแหลมมลายู ระบบสังคมเริ่มปรับเปลี่ยน ตระกูลเจ้าสัวใหญ่เพิ่มขึ้นมาเป็นชนชั้นนำของสังคม และชนชั้นสูงเดิมที่สมาชิกหลายคนเข้าทำกิจการค้าขาย วิธีคิดและการมองโลกจึงเปลี่ยนแปลงไปด้วย[9] ในด้านของชาวตะวันตกเมื่อเข้ามาก็นำความทันสมัยแบบตะวันตกเข้ามาด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 มีการรับความรู้ วิทยาการสมัยใหม่เข้ามาในประเทศ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ภายนอกประเทศกับความเปลี่ยนแปลงภายใน ทำให้สยามจำเป็นต้องมีการปฏิรูปประเทศเพื่อรับความเปลี่ยนแปลงและปกป้องตนเองจากอาณานิคมตะวันตก การปฏิรูปประเทศหลายประการจึงเกิดขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ระบบงานยุติธรรม การศึกษา การเศรษฐกิจ การทหาร สาธารณูปโภค เป็นต้น

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เศรษฐกิจโลกตกต่ำเป็นเวลานาน ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นอย่างมากและทำให้เกิดความไม่พอใจต่อมีผู้อำนาจปกครอง ในปี พ.ศ.2475 คณะบุคคลที่เรียกตัวเองว่า “คณะราษฎร” ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 โดยมุ่งหมายให้สยามได้ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อย่างไรก็ตาม เส้นทางสู่ประชาธิปไตยของไทยก็มีอุปสรรคต่างๆ นานา การปกครองของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลาเกิดการรัฐประหารยึดอำนาจหลายครั้ง

---

[8] เรื่องเดียวกัน, หน้า 61.

[9] เรื่องเดียวกัน, หน้า 87.

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

ไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 407,026.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 5,910.6 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ.2016 มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ร้อยละ 3.2[10]

พื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศไทย มีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่เมื่อเปรียบเทียบกับบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียน และประชากรมีรายได้ปานกลางระดับสูง อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ.2016 ข้อมูลจากธนาคารโลก ระบุว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของไทย เติบโตเพียงร้อยละ 3.2 ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน

ฐานเศรษฐกิจของไทย ได้เปลี่ยนจากฐานด้านการเกษตร มาเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่เข้มข้นตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ.2530 เป็นต้นมา และเริ่มเข้าสู่ฐานด้านการบริการสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับ จากฐานเศรษฐกิจที่ขยายเพิ่มขึ้นและรายได้ต่อหัวประชากรที่เพิ่มขึ้น ไทยได้เปลี่ยนสถานะจากประเทศด้อยพัฒนามาเป็นประเทศที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับบนมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 ฐานการผลิตและการบริการมีความหลากหลาย การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นมาก สามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง เช่น กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ[11]

เศรษฐกิจไทย เป็นระบบเศรษฐกิจแบบผสมผสาน โดยแยกเป็น[12]

1) เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมใหม่ มีการพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก สินค้าส่งออกที่สำคัญ คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน (9.3%) รถยนต์และชิ้นส่วน (7.9%) เครื่องใช้ไฟฟ้า (7.0%) ผลิตภัณฑ์โลหะพื้นฐาน (4.9%) ผลิตภัณฑ์พลาสติก (4.5%) ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (4.4%)

2) เศรษฐกิจภาคเกษตรกรรม ถือเป็นหลักสำคัญมาก สำหรับเศรษฐกิจของไทย ผลิตผลที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย เช่น มะพร้าว ข้าวโพด ยางพารา ถั่วเหลือง อ้อย มันสำปะหลัง และยังรวมไปถึงการทำปศุสัตว์ ทำนากุ้ง การทำประมง ฯลฯ นอกจากนี้ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลกและเป็นผู้ส่งออกกุ้งรายใหญ่

3) เศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวและบริการ การท่องเที่ยวทำรายได้ให้กับประเทศเป็นสัดส่วนสูงกว่าประเทศอื่นใดในทวีปเอเชีย ไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายเป็นที่สนใจของชาวต่างชาติในเอเชียและภูมิภาคอื่นทั่วโลก

---

[10] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD [2018, April 25]

[11] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 – 2564,* หน้า 7.

[12] วิทย์ บัณฑิตกุล, *รู้จักประชาคมอาเซียน*, หน้า 75.

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

1.3.1 อาชญากรรมทั่วไป

คดีอาญาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.2560 มีจำนวน 494,827 คดี จับกุมผู้ต้องหาได้ 459,425 คดี คิดเป็นร้อยละ 92.85 เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.2559 มีที่คดีรับแจ้งลดลง จำนวน 7,520 คดี ลดลงคิดเป็นร้อยละ 1.54 ตามตารางดังนี้

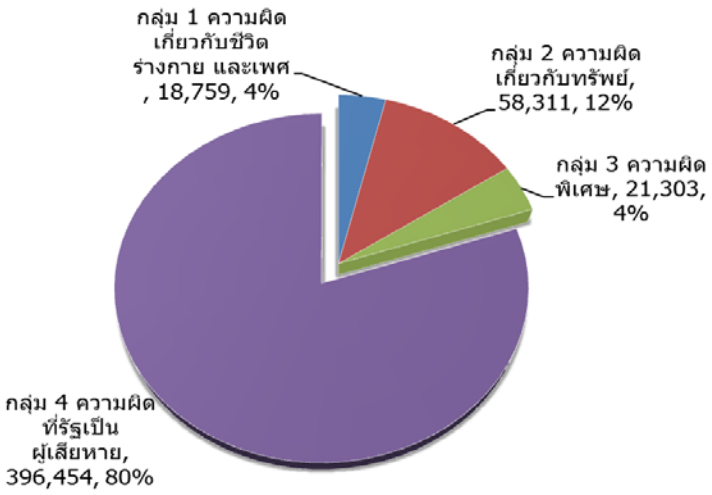
ตารางที่ 3.9.1 สถิติคดีอาญารับแจ้งและจับกุมได้ จำแนกตามกลุ่มประเภทคดี ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2560

กลุ่มประเภทคดี	ปีงบประมาณ พ.ศ.2559			ปีงบประมาณ พ.ศ.2560		
	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ
กลุ่ม 1 ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	22,230	16,726	75.24	18,759	14,832	79.07
กลุ่ม 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	64,915	36,134	55.66	58,311	36,032	61.79
กลุ่ม 3 ความผิดพิเศษ	20,970	11,052	52.70	21,303	12,107	56.83
กลุ่ม 4 ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	379,192	379,192	100	396,454	396,454	100
รวมทั้งสิ้น	**487,307**	**443,104**	**90.93**	**494,827**	**459,425**	**92.85**

ที่มา: กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คดีที่รับแจ้งส่วนใหญ่เป็นความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย มีจำนวนมากถึง 396,454 คดี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80 ของคดีที่รับแจ้งทั้งหมด รองลงมาคือคดีเกี่ยวกับทรัพย์ จำนวน 58,311 คดี คิดเป็นร้อยละ 12 และคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ จำนวน 18,759 คดี คิดเป็นร้อยละ 4 ส่วนคดีความผิดพิเศษมีจำนวน 21,303 คดี ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 4

แผนภูมิที่ 3.9.1 สัดส่วนของประเภทคดีอาญาที่รับแจ้งในปีงบประมาณ พ.ศ.2560

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลของกองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กลุ่มคดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ซึ่งเป็นกลุ่มคดีที่มีสัดส่วนมากที่สุด ประเภทคดีที่มีจำนวนมากที่สุด ก็คือ คดียาเสพติด โดยมีการรับแจ้งและจับกุมในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 จำนวน 270,065 คดี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68 ของกลุ่มคดีประเภทรัฐเป็นผู้เสียหาย สัดส่วนรองลงมา คือ การพนัน จำนวน 45,639 คดี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12 และคดีอาวุธปืนและวัตถุระเบิด จำนวน 26,057 คดี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7 รายละเอียดตามตารางดังนี้

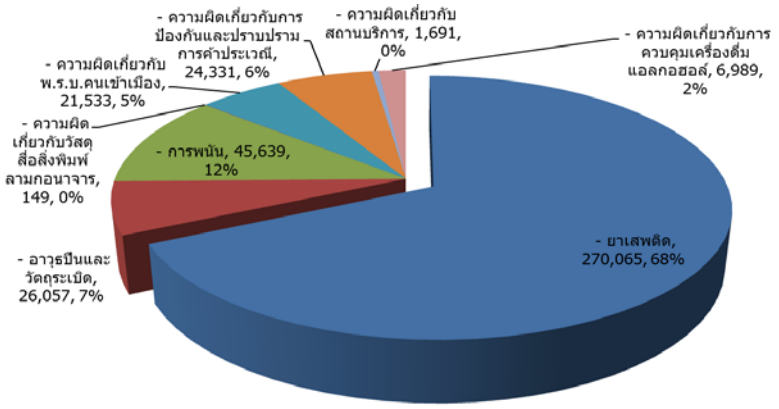
ตารางที่ 3.9.2 รายละเอียดสถิติคดี กลุ่ม 4 ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย

กลุ่มประเภทคดี	ปีงบประมาณ พ.ศ.2559			ปีงบประมาณ พ.ศ.2560		
	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ
กลุ่ม 4 ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย						
- ยาเสพติด	215,921	215,921	100	270,065	270,065	100
- อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	27,076	27,076	100	26,057	26,057	100
- การพนัน	62,524	62,524	100	45,639	45,639	100
- ความผิดเกี่ยวกับวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร	143	143	100	149	149	100

กลุ่มประเภทคดี	ปีงบประมาณ พ.ศ.2559			ปีงบประมาณ พ.ศ.2560		
	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ
- ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง	26,511	26,511	100	21,533	21,533	100
- ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี	37,346	37,346	100	24,331	24,331	100
- ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ	1,393	1,393	100	1,691	1,691	100
- ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	8,278	8,278	100	6,989	6,989	100
รวม	**379,192**	**379,192**	**100**	**396,454**	**396,454**	**100**

ที่มา: กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 3.9.2 สัดส่วนประเภทคดีในคดีกลุ่ม 4 ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลของกองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คดีที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยตรง คือ กลุ่มที่ 1 คดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ และกลุ่มที่ 2 คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ สำหรับคดีกลุ่มชีวิต ร่างกาย และเพศ ประเภทคดีที่เกิดขึ้นมากที่สุดในกลุ่มนี้ คือ คดีทำร้ายร่างกาย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ได้รับแจ้ง 10,444 คดี สัดส่วนรองลงมา คือ คดีข่มขืน ได้รับแจ้ง 2,347 คดี คดีพยายามฆ่า ได้รับแจ้ง 2,079 คดี และคดีฆ่าผู้อื่น ได้รับแจ้ง 1,860 คดี รายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.9.3 รายละเอียดสถิติคดี กลุ่ม 1 ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ

กลุ่มประเภทคดี	ปีงบประมาณ พ.ศ.2559			ปีงบประมาณ พ.ศ.2560		
	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ
กลุ่ม 1 ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ						
- ฆ่าผู้อื่น (คดีอุกฉกรรจ์)	2,231	1,601	71.76	1,860	1,380	74.19
- ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	517	428	82.79	466	398	85.41
- พยายามฆ่า	1,675	1,184	70.69	2,079	1,539	74.03
- ทำร้ายร่างกาย	13,874	10,571	76.19	10,444	8,480	81.19
- ข่มขืนกระทำชำเรา	2,446	1,825	74.61	2,347	1,829	77.93
- อื่นๆ	1,487	1,117	75.12	1,563	1,206	77.16
รวม	**22,230**	**16,726**	**75.24**	**18,759**	**14,832**	**79.07**

ที่มา: กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กลุ่มคดีเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดที่เกิดมากที่สุด คือ คดีลักทรัพย์ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ได้รับแจ้ง 29,495 คดี คดีลักทรัพย์ที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน การลักรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เป็นต้น คดีที่มีสัดส่วนรองลงมา คือ ฉ้อโกง ได้รับแจ้ง 8,628 คดี และยักยอกทรัพย์ ได้รับแจ้ง 8,315 คดี

ตารางที่ 3.9.4 รายละเอียดสถิติคดี กลุ่ม 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

กลุ่มประเภทคดี	ปีงบประมาณ พ.ศ.2559			ปีงบประมาณ พ.ศ.2560		
	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ
กลุ่ม 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์						
- ปล้นทรัพย์ (คดีอุกฉกรรจ์)	238	183	76.89	145	107	73.79
- ชิงทรัพย์	854	640	74.94	649	513	79.04
- วิ่งราวทรัพย์	1,542	1,048	67.96	1,192	902	75.67
- ลักทรัพย์	31,962	17,443	54.57	29,495	18,507	62.75
- กรรโชกทรัพย์	197	143	72.59	173	112	64.74

กลุ่มประเภทคดี	ปีงบประมาณ พ.ศ.2559			ปีงบประมาณ พ.ศ.2560		
	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ	รับแจ้ง (คดี)	จับกุม (คดี)	ร้อยละ
- ฉ้อโกง	9,046	4,226	46.72	8,628	4,182	48.47
- ยักยอกทรัพย์	6,265	3,178	50.73	8,315	4,745	57.07
- ทำให้เสียทรัพย์	3,556	2,526	71.03	2,825	2,117	74.94
- รับของโจร	224	185	82.59	254	218	85.83
- ลักพาเรียกค่าไถ	4	4	100.00	5	5	100.00
- วางเพลิง	301	199	66.11	293	226	77.13
- อื่นๆ	10,726	6,359	59.29	6,337	4,398	69.40
รวม	**64,915**	**36,134**	**55.66**	**58,311**	**36,032**	**61.79**

ที่มา: กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะของเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในที่สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร เมืองหลวงหรือในเมืองใหญ่อื่นๆ เป็นการกระทำผิดที่ผู้กระทำผิดไม่เผชิญหน้ากับเหยื่อและการกระทำผิดที่อาศัยช่องโอกาสในการกระทำผิด ได้แก่ การวิ่งราวทรัพย์โดยผู้กระทำผิดขับขี่รถจักรยานยนต์มากระชากกระเป๋า กระชากสร้อยคอทองคำ การล้วงกระเป๋า กรีดกระเป๋า ลักเล็กขโมยน้อย ใช้กลอุบายเพื่อลักทรัพย์ในร้านค้าทองและอัญมณี หลอกลวงนักท่องเที่ยว เป็นต้น[13] รวมทั้งการเข้าไปลักทรัพย์ในเคหสถาน ลักทรัพย์ในร้านค้า ห้างสรรพสินค้า

สำหรับกลุ่มความผิดพิเศษ เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลในการป้องกันปราบปรามความผิดตามนโยบาย ได้แก่ การป้องกันปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองเด็กและเยาวชน ความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าและการละเมิดลิขสิทธิ์ ความผิดศุลกากร และการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

ลักษณะอาชญากรรมพื้นฐานโดยทั่วไปในประเทศไทย มีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน คือ ส่วนใหญ่เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ การลักรถยนต์ รถจักรยานยนต์ การทำร้ายร่างกาย แต่มีลักษณะเฉพาะของการกระทำผิด เช่น การประทุษร้ายที่เกิดขึ้น นอกเหนือจากการลักทรัพย์ในเคหสถานที่เป็นปัญหาเช่นเดียวกันในทุกประเทศแล้ว ยังมีการวิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ในพื้นที่สาธารณะ

---

[13] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Thailand 2016 Crime & Safety Report: Bangkok* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19119 [2017, January 22]

ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ร้านค้าทอง ธนาคาร เป็นต้น และผู้กระทำผิดเป็นเด็กและเยาวชน มักใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการกระทำผิด

ภาพที่ 3.9.2 คนร้ายใช้อาวุธมีดชิงทรัพย์ในร้านสะดวกซื้อ (ซ้าย) และคนร้ายชิงทรัพย์ร้านค้าทอง (ขวา)

ที่มา: จาก http://talk.ict.in.th/40364 และ http://news.mthai.com/hot-news/general-news/60318.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2561

1.3.2 อาชญากรรมข้ามชาติและอาชญากรรมลักษณะพิเศษ

วิวัฒนาการของโลกยุคปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร สามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วไร้ขีดจำกัดทางด้านพรมแดน ทำให้ธุรกิจการค้าขยายตัวอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เช่นเดียวกับอาชญากรรมที่อาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร พัฒนารูปแบบการกระทำผิดเปลี่ยนแปลงรูปแบบจากการกระทำส่วนบุคคล เป็นการก่ออาชญากรรมแบบองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือที่เรียกว่า “อาชญากรรมองค์กรข้ามชาติ” (Transnational Organized Crime) มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย มีตัวบุคคลที่มีอำนาจอิทธิพลในวงการอาชญากรรมเป็นหัวหน้าและมีการสั่งการการประกอบธุรกิจนอกกฎหมายและการดำเนินอาชญากรรมกระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก[14]

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ระบุถึงองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่พบในประเทศไทย ได้แก่ อาชญากรรมข้ามชาติเกี่ยวกับการฟอกเงิน แก๊งคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) แก๊งค้ายาเสพติด แก๊งโจรกรรมรถ แก๊งโจรกรรมทรัพย์และฉ้อโกง แก๊งปลอมเอกสารและธนบัตร แก๊งค้าสัตว์ป่า แก๊งค้าอาวุธ แก๊งค้ามนุษย์[15] องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติในไทยมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากขึ้น

---

[14] ศูนย์ประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศปอช.ตร.) [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2558. จาก http://www.tccc.go.th/

[15] สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, *คู่มือป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2554)

โดยเฉพาะในเมืองท่องเที่ยวและเมืองใหญ่มีแก๊งองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งเป็นชาวต่างชาติมากระทำผิด เช่น เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เมืองภูเก็ต เป็นต้น การกระทำผิดรวมถึงการค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี การปลอมแปลงเอกสาร[16]

ภาพที่ 3.9.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวและตำรวจนครบาลร่วมกันจับกุมตัวผู้ต้องหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ชาวไต้หวัน จำนวน 3 ราย ที่ห้องพักซอยลาดพร้าว 130 กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ.2561

ที่มา: Rabbit Finance Magazine, *ตำรวจจับ สมาชิกแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ไต้หวัน 3 ราย (ภาพข่าวจากคมชัดลึก),* จาก https://rabbitfinance.com/blog/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561

ปัจจัยที่ทำให้องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งกรณีที่มีชาวต่างชาติเข้ามากระทำผิดในประเทศไทยหรือหลบหนีคดีมาจากประเทศอื่นๆ เนื่องจากไทยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมไปยังประเทศต่างๆ ในเอเชียและสถานที่ตั้งเหมาะสมกับการลำเลียงและลักลอบขนส่งสิ่งของผิดกฎหมาย มีภูมิประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและชายแดน มีอุปสรรคทางธรรมชาติ เช่น เทือกเขา ทะเล แม่น้ำ เป็นต้น ทำให้ยากต่อการควบคุมช่องทางเข้าออกประเทศ การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เด็ดขาด นอกจากนี้นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้ชาวต่างชาติสามารถเดินทางเข้าออกได้โดยง่าย และการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารอย่างรวดเร็ว สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างไร้พรมแดน[17]

---

[16] United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Thailand 2016 Crime & Safety Report: Bangkok* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19119 [2017, January 22]

[17] ก้องเกียรติ อภัยวงศ์, *ผลกระทบอาชญากรรมข้ามชาติในไทย* [ออนไลน์]. 2546. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2560. จาก http://elib.coj.go.th/managecourt/data/B6_2.pdf

ไทย มีเครือข่ายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุม ประชาชนสามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างกว้างขวาง ประกอบกับความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การติดต่อค้าขาย การทำธุรกรรมทางการเงิน จึงเกิดปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นตามมา ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 มีการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จำนวน 502 คดี และคดีเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ 144 คดี มีการจับกุมผู้กระทำผิดที่ใช้อุปกรณ์คัดลอกข้อมูลจากบัตรเบิกเงินสด ลักลอบติดตั้งกับเครื่องเบิกเงินสด (ATM) ของธนาคารต่างๆ จำนวนหลายคดี คดีใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์หลอกลวงหญิงจนเหยื่อหลงเชื่อและโอนเงินให้แก๊งคอลเซ็นเตอร์ (Call Centre) โทรศัพท์มาหลอกหลวงให้เหยื่อโอนเงินทางบัตรเบิกเงินสด (ATM) นอกจากนี้ยังพบแก๊งปลอมหนังสือเดินทาง (Passport) ที่เข้ามากระทำผิดในประเทศ

คดีฉ้อโกงบัตรเครดิต (Credit Card Fraud) รวมทั้งคดีที่เป็นการขโมยข้อมูลที่ระบุตัวตน (Identity Theft) เกิดขึ้นเป็นปกติในประเทศไทย มีคดีตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งมีฐานอยู่ในมาเลเซีย ยูเครน รัสเซีย และสถานที่อื่นๆ ได้เข้ามาแอบติดตั้งอุปกรณ์สกิมมิ่ง (Skimming Devices) เพื่อแอบขโมยข้อมูลจากผู้ถือบัตรจากเครื่องเบิกเงินสด (Automatic Teller Machine - ATM) เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็จะนำไปใช้ถอนเงินจากบัญชีของเหยื่อ[18]

ภาพที่ 3.9.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง จับกุมตัวชายชาวยูเครน แก๊งสกิมเมอร์บัตรเอทีเอ็ม พร้อมของกลางบัตรเอทีเอ็ม 40 ใบ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2559

ที่มา: ไทยรัฐออนไลน์, *รวบแก๊งสกิมเมอร์ชาวยูเครน ใช้บัตรปลอม ตระเวนกดเงินจากเอทีเอ็ม เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2559*, จาก www.thairath.co.th/content/576606. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2560

[18] Thailand 2016 Crime & Safety Report: Bangkok [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19119 [2017, January 22]

ไทย มีความเสี่ยงสูงจากปัญหาอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการคุกคามที่ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ ไทยเริ่มตกเป็นเป้าหมายในการโจมตีทางไซเบอร์บ่อยครั้งขึ้น โดยรายงานภัยคุกคามความมั่นคง ค.ศ.2013 (Security Threat Report 2013) ของ Sophos ในปี พ.ศ.2555 พบว่าประเทศไทยติดอันดับสามของประเทศที่มีความเสี่ยงสูงสุดด้านไซเบอร์และติดอันดับที่ 48 จาก 60 ประเทศ ซึ่งเป็นรองมาเลเซีย (อันดับ 9) สิงคโปร์ (อันดับ 13) และอินโดนีเซีย (อันดับ 46) โดยคอมพิวเตอร์ประมาณ 1 ใน 5 เครื่องในประเทศไทยประสบกับการถูกโจมตีของโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ (Threat Exposure Rate: TER) ทำให้การบริหารจัดการภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชนของไทยที่จะก้าวไปสู่การบริหารจัดการในรูปแบบดิจิทัลมีความเสี่ยงสูงในด้านความมั่นคงของระบบและอาชญากรรมที่มาพร้อมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล[19] ในปี ค.ศ.2017 เดอะอีโคโนมิสต์ อินเทลลิเจนซ์ยูนิต (The Economist Intelligence Unit) ได้จัดอันดับความปลอดภัยของเมืองใหญ่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก จำนวน 60 เมือง โดยกรุงเทพมหานคร ถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 49 (60.05 คะแนน) จาก 60 เมือง และมีการจำแนกความปลอดภัยด้านต่างๆ 4 ด้าน หนึ่งในสี่ด้าน คือ ความปลอดภัยด้านดิจิทัล (Digital Security) กรุงเทพมหานครถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 52 (44.44 คะแนน) [20] การจัดอันดับดังกล่าวเป็นสิ่งบ่งชี้ประการหนึ่งว่าไทยเป็นประเทศที่เสี่ยงต่อปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์อย่างมาก

1.3.3 การค้ายาเสพติด สิ่งเสพติดให้โทษประเภทอื่นๆ

ไทย เป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งแพร่ระบาดและเป็นเส้นทางลักลอบส่งต่อยาเสพติดไปยังประเทศอื่น ประเภทของยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมาก คือ ยาบ้า พืชกระท่อม ไอซ์ กัญชา เฮโรอีน เอคตาซี เคตามีน และอื่นๆ สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศจากบริเวณชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่อง ยาเสพติดในสัดส่วนร้อยละ 90 ที่แพร่ระบาดในประเทศมีที่มาจากแหล่งผลิตนอกประเทศในเขตรัฐฉาน ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลของกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธกลุ่มว้า (UWSA) กลุ่มโกก้าง (MNDAA) เป็นแหล่งผลิตยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน และปรากฏข่าวว่า มีแหล่งผลิตคีตามีนโดยใช้สารตั้งต้นหรือเคมีภัณฑ์ที่ลักลอบนำเข้าจากจีน รวมทั้งพื้นที่อิทธิพลของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยใหญ่และว้า มีการค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เป็นพื้นที่พักเก็บยาเสพติดที่ถูกลักลอบนำเข้าจากนอกประเทศ เพื่อรอการกระจายและรอการส่งออกไปประเทศที่สาม หรือส่งจำหน่ายตามพื้นที่ต่างๆ โดยยาบ้าเป็นตัวยาเสพติดหลักที่เป็นปัญหา นอกจากนี้มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของไอซ์ เคตามีน และเฮโรอีน ในพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เป็นพื้นที่

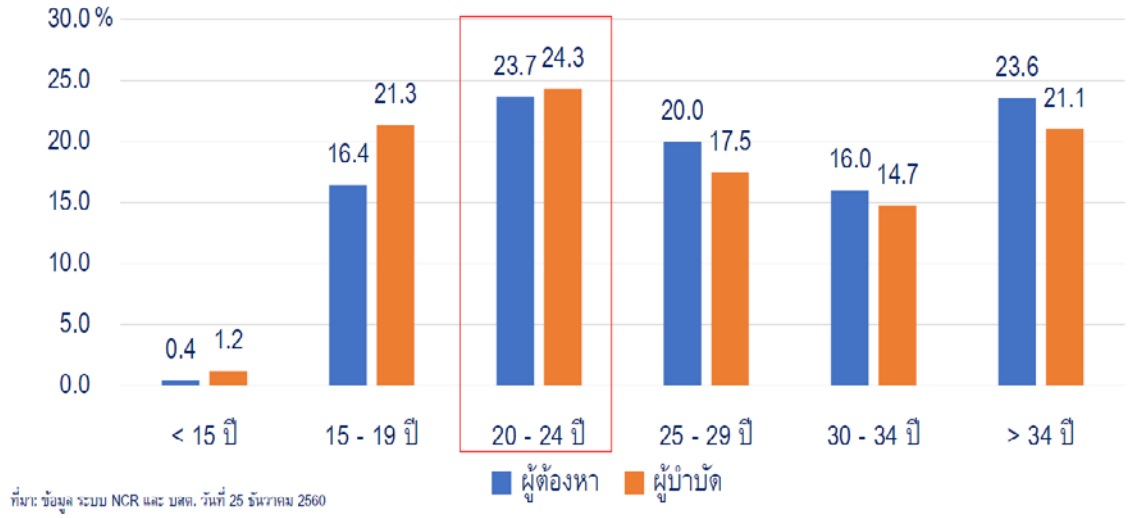
[19] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 - 2564,* หน้า 47-48.

[20] The Economist Intelligence Unit, *Safe Cities Index 2017 Security in a rapidly urbanising world*, A report from The Economist Intelligence Unit [Online]. Available from: https://dkf1ato8y5dsg.cloudfront.net/uploads/5/82/safe-cities-index-eng-web.pdf [2018, June 1]

แพร่ระบาดของยาเสพติด ส่วนใหญ่ของผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นผู้ที่มีอาชีพและรายได้ การจำหน่ายยาเสพติดมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมีการใช้สื่อออนไลน์และบริการรับ/ส่งพัสดุภัณฑ์เป็นช่องทางในการซื้อขายยาเสพติด[21]

กลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งผู้กระทำผิดที่ตกเป็นผู้ต้องหา และผู้เสพที่เข้ารับการบำบัด ร้อยละ 40 เป็นเด็กและเยาวชน (อายุไม่เกิน 24 ปี) โดยกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี เป็นกลุ่มประชากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหายาเสพติดที่ส่งผลต่อเด็กและเยาวชนในสังคมไทย ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.9.3 กลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ข้อมูลเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2556 - 2560)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.), *สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย*, จาก http://www.ppb.moi.go.th/midev03/upload/ONCB%20%204th% 20of% 2001FEB% 20Final.pdf. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561

1.3.4 การก่อการร้าย

ปัญหาการก่อการร้ายในประเทศไทย มีปัญหาเกี่ยวกับการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ 3 อำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 เหตุการณ์ความรุนแรงได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความขัดแย้งในพื้นที่ดังกล่าวมีความเกี่ยวเนื่องกับเรื่องเชื้อชาติและศาสนา พื้นที่ดังกล่าวประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

---

[21] สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, *สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก http://www.ppb.moi.go.th/midev03/upload/ONCB%20%204th%20of%2001FEB%20Final.pdf

มีเชื้อชาติมลายู และพูดภาษายาวี เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน[22] ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว นอกจากมีการลอบวางระเบิดในสถานที่สาธารณะแล้ว ยังมีการวางเพลิงโรงเรียนและอาคารสถานที่ที่เป็นของรัฐบาล การระเบิดในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ราชการ การลอบฆ่าเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่รัฐอื่นๆ ซึ่งรวมถึงพลเรือนที่สงสัยว่าร่วมมือกับทางราชการ การขโมยอาวุธและวัตถุระเบิด การโจมตียังมีเป้าหมายในพื้นที่การค้าที่อาจมีประชาชนและนักท่องเที่ยว[23] ยังไม่มีหลักฐานชัดเจนว่ากลุ่มก่อการร้ายในประเทศไทย โดยเฉพาะใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสัมพันธ์อย่างไรกับกลุ่มก่อการร้ายสากล และเมื่อขบวนการก่อการร้ายรัฐอิสลามแห่งอิรักและอัลชาม (Islamic State of Iraq and al - Sham - ISIS) หรือชื่อที่ขบวนการนี้เรียกตัวเองว่ารัฐอิสลาม (Islamic State - IS) เริ่มมีอิทธิพลในการปฏิบัติการก่อการร้ายในพื้นที่ต่างๆ รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับขบวนการก่อการร้ายในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ มีการตรวจพบว่าพลเมืองจากประเทศดังกล่าวเดินทางไปร่วมกับขบวนการดังกล่าวหรือร่วมปฏิบัติการในระดับบุคคล (Lone Wolf) ดังนั้น จึงมีความกังวลว่าขบวนการไอเอสจะเข้ามาสร้างอิทธิพลหรือมีเครือข่ายในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากหน่วยงานความมั่นคงของไทย นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศต่างระบุสอดคล้องกันว่ายังไม่พบความเชื่อมโยงกันระหว่างแนวร่วมกลุ่มไอเอสกับขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และ 3 อำเภอในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา เนื่องจากอุดมการณ์และแนวทางการต่อสู้แตกต่างกัน และขบวนการในภาคใต้ไม่ได้เห็นด้วยกับการโจมตีโดยไม่เลือกเป้าทำให้เสียการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่[24] แต่ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ถึงแม้ว่าขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้จะไม่มีความเชื่อมโยงโดยตรง แต่สิ่งที่น่ากังวลเป็นความเคลื่อนไหวในระดับบุคคล (Lone Wolf) หมายถึงผู้ก่อเหตุที่ตัดสินใจลงมือเพียงลำพังตามความเชื่อและอุดมการณ์ทางการต่อสู้ในระดับปัจเจก อาจเป็นวัยรุ่นที่มีแนวคิดคล้อยตามกลุ่มไอเอส และอาจจะลงมือทำอะไรบางอย่าง ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ ทำให้ป้องกันได้ลำบาก[25]

---

[22] ประภัสสร์ เทพชาตรี, *ประชาคมอาเซียน* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2554), หน้า 33.

[23] Thailand 2016 Crime & Safety Report: Bangkok [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19119 [2017, January 22]

[24] ข่าวจริง, *ไม่มีการเชื่อมโยงของกลุ่มแนวร่วมภาคใต้ไทย-กลุ่มรัฐอิสลาม: รายงานระบุ,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก https://www.benarnews.org/thai/news/ TH-ICG-study-11092017182447.html/

[25] VOICE, *เหตุก่อการร้ายในอินโดฯ สะท้อนอิทธิพล 'ไอเอส' ในอาเซียน กระทบไทยหรือไม่?* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก https://voicetv.co.th/read/ry7Zen5Rz

ภาพที่ 3.9.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบที่เกิดเหตุระเบิด ในเมืองสุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2561

ที่มา: ข่าวจริง, *คนร้ายวางระเบิด 4 จุดนราธิวาส-ปัตตานี เจ็บรวม 14 ราย*, จาก https://www.benarnews.org/ thai/news/TH-deepsouth-bombings-04092018151817.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561

สำหรับในพื้นที่อื่นของประเทศ เคยมีเหตุการณ์ก่อการร้ายเกิดขึ้นอยู่บ้าง เช่น ในกรณีเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 ได้เกิดเหตุระเบิดขึ้นในบ้านเช่า ในซอยปรีดีพนมยงค์ 31 - 42 ซ.สุขุมวิท 71 ท้องที่สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน ซึ่งต่อมามีการจับกุมผู้ต้องหาชาวอิหร่านได้

เหตุการณ์ก่อการร้ายที่มีความรุนแรงมากที่สุดในรอบหลายปีที่ผ่านมา คือ เหตุระเบิดเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2558 เวลาประมาณ 18.55 น. ที่บริเวณศาลพระพรหม สี่แยกราชประสงค์ เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตหลายราย และต่อมาในเวลาไม่นานได้เกิดระเบิดซ้ำอีกครั้ง โดยคนร้ายได้โยนระเบิดลงมาจากสะพานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แต่ระเบิดตกลงในน้ำ โดยไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บ[26] และการเกิดเหตุระเบิดจำนวนหลายจุดในจังหวัดภาคใต้ ได้แก่ ตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา ภูเก็ต ประจวบคีรีขันธ์ ในระหว่างวันที่ 11 - 12 สิงหาคม พ.ศ.2559[27] เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความหวาดกลัวของประชาชน และกระทบต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศเป็นอย่างมาก

---

[26] สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, *รายงานพิเศษ "สรุปเหตุการณ์ระเบิดแยกราชประสงค์"* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2560. จาก http://thainews.prd.go.th/website_th/news/news_detail/WNPOL5808220010009

[27] มติชนออนไลน์, *ใต้วุ่น ระเบิด-ไฟไหม้หลายจว. ทั้งตาย-เจ็บ ถกเครียดมุ่งปมการเมือง* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559. จาก http://www.matichon.co.th/news/247293

1.3.5 สภาพการจราจร และปัญหาบนท้องถนน

สภาพการจราจรในกรุงเทพมหานคร และเมืองใหญ่ มีปัญหาการจราจรติดขัด จากสภาพถนนที่มีจำกัดและปริมาณรถที่เพิ่มมากขึ้น มีรถหลายประเภท ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถบรรทุก รถประจำทาง และรถสามล้อ โดยประชาชนนิยมใช้รถจักรยานยนต์จำนวนมาก และมีปัญหาพฤติกรรมในการขับขี่ การฝ่าฝืนกฎจราจร เช่น เดินรถสวนช่องทาง ขับรถบนทางเท้า เป็นต้น[28] ระบบขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานคร นอกจากรถประจำทางแล้ว ยังมีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ได้แก่ รถไฟฟ้าบีทีเอส (Bangkok Mass Transit System - BTS) รถไฟฟ้ามหานคร (Metropolitan Rapid Transit - MRT) และรถไฟฟ้าเชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นระบบขนส่งมวลชนที่บรรเทาการใช้รถใช้ถนน อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่กรุงเทพมหานครก็ยังมีปัญหาการจราจรติดขัดตลอดเวลา

ภาพที่ 3.9.6 สภาพการจราจรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ที่มา: คมชัดลึก, *แก้วิกฤตจราจรกทม.-เมืองใหญ่ ต้องเป็นวาระแห่งชาติ, จาก* http://www.komchadluek.net/news/politic/240348. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561

[28] Thailand 2016 Crime & Safety Report: Bangkok [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19119 [2017, January 22]

ภาพที่ 3.9.7 ระบบขนส่งมวลชน รถไฟฟ้าบีทีเอส (BTS) และรถไฟฟ้ามหานคร (MRT) ในกรุงเทพมหานคร

ที่มา: จาก https://www.edtguide.com/lifestyle/457252/bts-10to15 และ https://www.matichon.co.th/economy/news_528839. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561

สำหรับการจราจรที่เชื่อมต่อระหว่างเมืองต่างๆ ทางหลวงส่วนใหญ่เป็นถนน 4 ช่องทาง ในพื้นที่ชนบทเป็นถนนสองเลน การใช้รถใช้ถนนในประเทศไทยยังมีปัญหาการเคารพกฎจราจร มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสารเสพติดแล้วขับขี่รถ การใช้ความเร็วเกินกฎหมายกำหนด ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุจราจรจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาลที่มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุจราจรมากกว่าช่วงเวลาปกติ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก[29] อุบัติเหตุจากการคมนาคมขนส่งทางบก เป็นสาเหตุการเสียชีวิตของประชากรไทย สูงเป็นอันดับ 5 ของการเสียชีวิตของคนไทย โดยมีอัตราส่วน 22.3 คน ต่อประชากร 100,000 คน ในปี พ.ศ.2558[30]

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ.2560 มาตรา 2 บัญญัติให้ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โครงสร้างการปกครอง ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ มีรายละเอียดดังนี้

---

[29] Ibid.

[30] HFocus เจาะลึกระบบสุขภาพ, *5 สาเหตุทำคนไทยเสียชีวิตมากที่สุด* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2561. จาก https://www.hfocus.org/content/2017/03/13590

2.1.1 ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 35 คน ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกัน นายกรัฐมนตรีต้องแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบจากบุคคลซึ่งเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง โดยพรรคการเมืองนั้นมีมติว่า จะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ไม่เกิน 3 รายชื่อ เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร[31] นายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งรวมกันแล้วเกิน 8 ปีมิได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่ แต่มิให้นับรวมระยะเวลาในระหว่างที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหลังพ้นจากตำแหน่ง[32]

2.1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ มีรัฐสภา ประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

2.1.2.1 สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 500 คน เป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 350 คน และสมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวน 150 คน[33]

2.1.2.2 วุฒิสภา ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 200 คน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่างๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้[34]

2.1.3 ฝ่ายตุลาการ ประกอบด้วย ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และศาลรัฐธรรมนูญ แต่ละศาลมีความเป็นอิสระในการพิจารณาคดี

2.1.4 องค์กรอิสระ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2561 ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรอัยการ

---

[31] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 88 และ 159

[32] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 158

[33] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 83

[34] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 107

2.2 สถาบันทางการเมืองและหน่วยงานราชการ

การบริหารราชการแผ่นดินและการแบ่งพื้นที่การปกครอง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 4 กำหนดให้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.2.1 ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ได้แก่

1) สำนักนายกรัฐมนตรี

2) กระทรวง หรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ได้แก่

ก. กระทรวงกลาโหม

ข. กระทรวงการคลัง

ค. กระทรวงการต่างประเทศ

ง. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จ. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ฉ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ช. กระทรวงคมนาคม

ซ. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฌ. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ญ. กระทรวงพลังงาน

ฎ. กระทรวงพาณิชย์

ฏ. กระทรวงมหาดไทย

ฐ. กระทรวงยุติธรรม

ฑ. กระทรวงแรงงาน

ฒ. กระทรวงวัฒนธรรม

ณ. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ด. กระทรวงศึกษาธิการ

ต. กระทรวงสาธารณสุข

ถ. กระทรวงอุตสาหกรรม

3) ทบวง ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง

4) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

2.2.2 ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่

1) จังหวัด ปัจจุบันประเทศไทยแบ่งพื้นที่การปกครองในส่วนภูมิภาค มีจำนวน 76 จังหวัด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ)

2) อำเภอ โดยแต่ละอำเภอแบ่งออกเป็นตำบล และหมู่บ้าน

2.2.3 ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่

1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

2) เทศบาล

3) สุขาภิบาล

4) ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด โดยมีการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีกฎหมายโดยเฉพาะ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

หน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายนอกเหนือจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอาญาโดยตรงแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย มีอำนาจในการสืบสวน สอบสวนและจับกุมผู้กระทำผิดทางอาญาอีก ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมป่าไม้ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น ในแต่ละหน่วยงานมีกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน ปราบปรามผู้กระทำผิดเฉพาะเรื่องที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติยังต้องปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงต่างๆ ได้แก่ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นต้น โดยมีการประชุมร่วมกับผู้นำเหล่าทัพและประสานการปฏิบัติงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และมีองค์กรด้านความมั่นคงอื่นๆ ได้แก่ กองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน (กอ.รมน.) สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) และสำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.) เป็นต้น

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

3.1.1 ตำรวจยุคก่อนจัดตั้งกองกำลังตำรวจ (ก่อน พ.ศ.2403)

การรักษาความสงบเรียบร้อยในหน้าที่ของตำรวจแบบปัจจุบัน ในยุคสมัยโบราณยังไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบหน้าที่ดังกล่าวโดยเฉพาะ การตัดสินคดีความในยุคสุโขทัยสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ให้ความยุติธรรมโดยเริ่มต้นเมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อนจะไปสั่นกระดิ่งที่ประตูวังแล้วพ่อขุนรามคำแหงจะมาสอบสวนและตัดสินคดีความ การที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจด้วยพระองค์เองนี้เป็นหลักปฏิบัติที่ใช้อยู่ที่ทั่วไปในแหลมอินโดจีนในขณะนั้น[35] การปราบปรามติดตามโจรผู้ร้ายถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสังคมว่าเมื่อมีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น ผู้ที่อยู่ภายในรัศมี 3 เส้น 15 วา นับจากจุดเกิดเหตุจะต้องช่วยเหลือเจ้าทรัพย์ โดยรีบติดตามจับกุมคนร้ายในทันที หากไม่ได้ตัวคนร้ายหรือไม่ได้ทรัพย์คืนจะต้องร่วมกันชดใช้ทรัพย์นั้นด้วย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชไม่มีหลักฐานยืนยันว่า

---

[35] สุวรรณ สุวรรณเวโช, พล.ต.ต., ประวัติและวิวัฒนาการของตำรวจไทย, เล่ม 1 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2539), หน้า 22.

มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รักษากฎหมายโดยเฉพาะหรือไม่ แต่ในสมัยพระเจ้าลิไทย พบว่ามีเจ้าหน้าที่รักษากฎหมาย เรียกว่า สุภาวดี และมีระเบียบปฏิบัติสำหรับเจ้าพนักงานผู้เกี่ยวข้องกับคดีไว้ในกฎหมาย[36]

สมัยกรุงศรีอยุธยาในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราระเบียบการปกครองบ้านเมืองเป็นจตุสดมภ์ แบ่งออกเป็น 4 เหล่า ได้แก่ เวียง วัง คลัง นา รวมทั้งได้มีการกล่าวถึงกิจการตำรวจในแผ่นดินนี้ด้วย กิจการตำรวจแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ตำรวจนครบาลและตำรวจภูธร สังกัดเวียง มีเจ้าพระยาจักรีศรีองครักษ์สมุหนายกอัครมหาเสนาบดีเป็นผู้บังคับบัญชา ส่วนตำรวจหลวง สังกัดวัง มีเจ้าพระยาธรรมาธิบดีศรีรัตนมณเฑียรบาลเป็นผู้บังคับบัญชา และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราศักดินาของตำรวจไว้เป็นบรรทัดฐานในบทพระอัยการระบุตำแหน่งนายพลเรือนเช่นเดียวกับข้าราชการฝ่ายอื่น ได้แก่ ตำรวจภูธร หลวงวาสุเทพ เจ้ากรมมหาดไทยตำรวจภูธร ศักดินา 1,000 ขุนพิศณุแสนปลัดขวา ศักดินา 600 หลวงเพชรฉลูเทพเจ้า กรมมหาดไทยตำรวจภูบาล ศักดินา 1,000 ขุนมหาพิชัย ปลัดขวา ศักดินา 600 ขุนแผลงสะท้านปลัดซ้าย ศักดินา 600 หลวงอินทราบดีศรีราชรองเมือง เจ้ากรมกองตระเวนขวา ศักดินา 1,000 ขุนเทพลู เจ้ากรมกองตระเวนซ้าย ศักดินา 1,000 เป็นต้น นอกจากนี้มีเอกสารหลายชิ้นที่แสดงว่าบุคคลที่จะเป็นตำรวจได้นั้นต้องคัดเลือกจากผู้ที่มีชาติกำเนิดสืบเชื้อสายมาจากตระกูลที่ได้ทำคุณความดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และต้องเป็นบุคคลที่ทรงวางพระราชหฤทัย การบังคับบัญชาตำรวจ ก็ต้องขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะแต่พระองค์เดียว กิจการตำรวจในยุคนี้จะจัดตั้งเพื่อให้ทำหน้าที่ในวงจำกัดและมิได้ขยายไปยังส่วนการปกครองทั่วประเทศ[37] การรักษาความสงบเรียบร้อยยังถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสังคมเป็นหลักเช่นเดียวกับสมัยสุโขทัย โดยมีระบบไพร่เป็นรากฐาน มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาช่วยเหลือ การรักษาความสงบเรียบร้อย จึงขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางสังคม 5 ประการ คือ ระบบไพร่ นครบาล กฎหมาย วิธีปฏิบัติในการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ และการถวายฎีกา[38]

3.1.2 การจัดตั้งกองกำลังตำรวจสมัยใหม่

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 มีกระแสความเจริญแบบตะวันตกเข้ามาในประเทศ มีชาวต่างชาติได้เดินทางเข้ามาค้าขายและตั้งบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การขยายตัวทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ปัญหาโจรผู้ร้ายที่เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับชาติตะวันตกได้แผ่อิทธิพลเข้ามาในประเทศ ในปี พ.ศ.2398 มีการทำสนธิสัญญาเบาว์ริ่งระหว่างไทยกับอังกฤษ ส่วนหนึ่งของสนธิสัญญา คือ การยอมให้อังกฤษมีสิทธิสภาพนอกอาณาเขตเหนือพลเมืองอังกฤษรวมทั้งคนในบังคับ ชาติตะวันตกต่างๆ ไม่ยอมรับกระบวนการยุติธรรมของไทย เหตุผลดังกล่าวจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สยามจำเป็นต้องมีการปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายภายใน และจัดตั้งกองกำลังตำรวจขึ้นมาทำหน้าที่ตรวจตราป้องกันเหตุอาชญากรรมและบังคับใช้กฎหมายโดยเฉพาะ

---

[36] เรื่องเดียวกัน, หน้า 22-23.

[37] ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *การบริหารงานตำรวจ* (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2530), หน้า 129 - 130.

[38] สุวรรณ สุวรรณเวโช, พล.ต.ต., *ประวัติและวิวัฒนาการของตำรวจไทย*, เล่ม 1 หน้า 81.

ในปี พ.ศ.2403 รัชกาลที่ 4 ทรงจ้างชาวต่างชาติ คือ กัปตัน แซมวล โจเซฟ เบิรด์ เอมส์ (Captain Samual Joseph Bird Aim) มาเป็นผู้พิจารณาวางโครงการจัดตั้งกองตำรวจสำหรับรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตนครหลวงตามแบบอย่างยุโรปขึ้นเป็นครั้งแรก เรียกว่า “กองโปลิสคอนสเตเบิ้ล” เป็นหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อย สังกัดกรมพระนครบาล ในระยะเริ่มแรกกองโปลิส ประกอบด้วยบุคลากรเชื้อสายมลายูและอินเดีย ซึ่งเคยเป็นตำรวจหรือทหารในบังคับของอังกฤษมาก่อน สถานที่ทำการแห่งแรกตั้งอยู่ในเขตสัมพันธวงศ์ในปัจจุบัน พื้นที่รับผิดชอบ คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณสำเพ็ง[39] ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จประพาสสิงคโปร์เมื่อ ร.ศ.109 (พ.ศ.2433) และทอดพระเนตรกิจการตำรวจของสิงคโปร์ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับมา ได้มีพระราชดำริแก่พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนเรศวรฤทธิ์ เมื่อยังทรงดำรงพระยศเป็นพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนเรศวรฤทธิ์ ซึ่งทรงว่าราชการกรมพระนครบาล ว่ามีพระราชประสงค์จะให้ปรับปรุงกิจการตำรวจให้เหมือนกับสิงคโปร์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนเรศวรฤทธิ์ จึงได้ทรงจัดระเบียบกรมกองตระเวนขึ้นใหม่ โดยจัดตั้งเป็นกรมกองตระเวน มีรูปแบบการจัดองค์กรแบบตำรวจอังกฤษ มีโรงพักทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 64 โรงพัก กรมกองตระเวน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่ กองไต่สวนโทษหลวง ทำหน้าที่ด้านการสืบสวนสอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีความที่เกิดขึ้น และกองรักษา ทำหน้าที่ตรวจตราป้องกันเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ต่างๆ ในลักษณะของงานสายตรวจในปัจจุบัน กรมกองตระเวน มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวน 3,390 นาย[40]

การปรับปรุงการตำรวจนอกจากได้ขยายงานตำรวจนครบาลแล้ว ยังได้จัดตั้งตำรวจภูธรขึ้นในรูปทหารโปลิศ เมื่อ พ.ศ.2420 ได้เปลี่ยนกองทหารโปลิศเป็นกรมกองตระเวนหัวเมือง จนถึง พ.ศ.2440 ได้ตั้งกรมตำรวจภูธรขึ้นแทนกรมกองตระเวนหัวเมือง โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ปรับปรุงกิจการตำรวจภูธร กิจการตำรวจในเขตพระนคร อาศัยรูปแบบของตำรวจอังกฤษ ซึ่งเน้นการจัดเจ้าหน้าที่ออกตรวจตราป้องกันเหตุ กำหนดตำแหน่งตามลำดับชั้น แต่สำหรับกิจการตำรวจในส่วนภูมิภาค อาศัยรูปแบบของฝรั่งเศส ซึ่งจัดเป็นกองกำลังกึ่งทหารมีความสามารถในการใช้อาวุธได้ เรียกว่า

---

[39] ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, *การบริหารงานตำรวจ*, หน้า 135.

[40] นเรศรวรฤทธิ์, หลวง, *การจัดกิจการตำรวจกรมกองตระเวนในรัชกาลที่ 5*, (พระนคร: กรมศิลปากร, 2509) หน้า 61-156 อ้างถึงใน ปรีดา สถาวร, “ตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย,” ใน “สถาบันการเมือง: “การออกแบบใหม่” ภายใต้กระแสความขัดแย้ง” รวมบทความจากชุดโครงการวิจัย “การออกแบบประเทศไทยใหม่”, ศิริพร วัชชวัลคุ, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานโครงการวิจัยเชิงนโยบาย (ด้านสถาบันการเมืองและนโยบายต่างประเทศ) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559), หน้า 126.

ยองดามส์ (Gendarmerie) ซึ่งนอกเหนือจากหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยภายในแล้ว ตำรวจยังทำหน้าที่เป็นกองกำลังรักษาความมั่นคงและเฝ้าระวังการรุกรานจากชาติตะวันตกในพื้นที่ชายแดนอีกด้วย[41]

ต่อมาเมื่อทหารได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร ตำรวจภูธรก็ได้ขออนุมัติใช้กฎหมายฉบับนี้เมื่อ พ.ศ.2448 เกณฑ์คนเข้าเป็นตำรวจด้วยเช่นเดียวกัน เมื่อได้จัดตั้งกรมตำรวจภูธรขึ้นแล้วก็ได้พยายามขยายการตำรวจไปยังหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคตามลำดับ เพื่อให้มีกำลังตำรวจสำหรับป้องกันปราบปรามโจรผู้ร้าย อำนวยความร่มเย็นเป็นสุขให้แก่ประชาชน

กิจการตำรวจในยุคนี้ขึ้นอยู่กับกระทรวง 2 กระทรวง คือ กรมพลตระเวน (ตำรวจนครบาล) ขึ้นอยู่กับกระทรวงนครบาล กรมตำรวจภูธรขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย ต่อมาเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2458 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมเป็นกรมเดียวกัน มี “อธิบดีกรมตำรวจภูธรและกรมพลตระเวน” เป็นผู้บังคับบัญชาอยู่ในกระทรวงนครบาล [42] จึงถือว่าวันที่ 13 ตุลาคมของทุกปี เป็นวันตำรวจ ต่อมาในวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2458 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายพลโท หม่อมเจ้าคำรบ ซึ่งเป็นอธิบดีกรมตำรวจภูธร ดำรงตำแหน่ง “อธิบดีกรมตำรวจภูธรและกรมพลตระเวน” และให้ “มหาอำมาตย์โท อิริกเซนต์ เย. ลอสัน อธิบดีกรมพลตระเวน และ มหาอำมาตย์ตรี อี ดับลยู ตรอตเตอร์ รองอธิบดี เป็นที่ปรึกษาราชการในกรมตำรวจภูธรแลกรมพลตระเวนตั้งแต่บัดนี้ไป”[43]

3.1.3 ตำรวจไทยยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475

ในปี พ.ศ.2475 คณะบุคคลที่เรียกตนเองว่า “คณะราษฎร” ได้ยึดอำนาจการปกครองและเปลี่ยนแปลงการปกครองให้เป็นระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ เพื่อทำให้ไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ภายหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การเปลี่ยนผ่านยังมีการต่อสู้ทางการเมืองที่ยังไม่ลงตัว ชนชั้นนำทางการเมืองใหม่ต้องการบทบาทจากชนชั้นนำเดิม เกิดการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างฝ่ายสนับสนุนอำนาจพระมหากษัตริย์กับฝ่ายคณะราษฎร และการต่อสู้ระหว่างกลุ่มภายในคณะราษฎรเอง สถานการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อสถาบันตำรวจ คณะราษฎรเข้าควบคุมกำลังตำรวจโดยเปลี่ยนแปลงผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ และอาศัยองค์กรตำรวจรักษาฐานอำนาจทางการเมือง ด้านโครงสร้างองค์กรมีลักษณะรวมศูนย์และจัดโครงสร้างให้สอดคล้องกับหน่วยงานทหาร รวมทั้งการโอนข้าราชการทหารเข้ามารับราชการตำรวจในตำแหน่งต่างๆ จำนวนมาก ระบบการศึกษาอบรมยังมีลักษณะ

---

[41] ปรีดา สถาวร, พ.ต.อ., “ตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย,” ใน *“สถาบันการเมือง: “การออกแบบใหม่” ภายใต้กระแสความขัดแย้ง” รวมบทความจากชุดโครงการวิจัย “การออกแบบประเทศไทยใหม่”*, ศิริพร วัชชวัลคุ, บรรณาธิการ, หน้า 126.

[42] ประกาศรวมกรมพลตระเวนกับกรมตำรวจภูธรเป็นกรมเดียวกัน ลงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2458, ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 32 หน้า 316 วันที่ 17 ตุลาคม 2458

[43] ประกาศตั้งอธิบดีกรมตำรวจภูธรและกรมพลตระเวน ประกาศ ณ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2458, ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 32 หน้า 350 วันที่ 31 ตุลาคม 2458

แบบทหาร รวมทั้งการยุบโรงเรียนนายตำรวจในช่วงปี พ.ศ.2476 - 2488 แล้วให้โรงเรียนนายร้อยทหารบกเป็นผู้ผลิตนายตำรวจในช่วงเวลาดังกล่าว[44] หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง บริบททางการเมืองที่ยังมีความขัดแย้ง ประกอบกับสถานการณ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ส่งผลให้ตำรวจมีบทบาทในด้านความมั่นคงของชาติ มีการขยายหน่วยงาน กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการต่อสู้กับลัทธิคอมมิวนิสต์

อย่างไรก็ตาม กรมตำรวจก็พยายามปรับปรุงองค์กรตำรวจให้มีความเป็นวิชาชีพตำรวจมากขึ้น ทั้งในการปรับปรุงด้านวิทยาการตำรวจ การฝึกอบรม การบริหารจัดการภายใน และงานด้านการบริหารงานบุคคล ในปี พ.ศ.2521 มีการออกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 จัดตั้งองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของกรมตำรวจเป็นครั้งแรก คือ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล สร้างตำรวจให้มีความเป็นวิชาชีพเฉพาะ ในปี พ.ศ.2530 กรมตำรวจได้จัดทำแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2530 - 2534) ยกระดับการบริหารงานภายใน โดยกำหนดแผนงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ กรอบงบประมาณที่จะใช้ปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้การบริหารงานมีเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน มีการพัฒนางานสอบสวนอำนวยความยุติธรรม รวมทั้งการนำแนวคิดเรื่องตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาดำเนินงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน[45]

3.1.4 ตำรวจไทยยุคปัจจุบัน

กรมตำรวจ เป็นหน่วยงานระดับกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาในปี พ.ศ.2541 มีการออกพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2541 เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างระดับบนขององค์กรครั้งสำคัญ โดยการโอนกรมตำรวจซึ่งเป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี ทำให้องค์กรตำรวจไม่อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทยอีกต่อไป เหตุผลที่ต้องการโอนก็เนื่องจากกรมตำรวจ มีลักษณะงานระบบการบริหารที่แตกต่างจากกรมอื่นในกระทรวงมหาดไทย มีปัญหาด้านงบประมาณที่ต้องใช้จำนวนมาก และต้องเกลี่ยไปใช้กับหน่วยอื่นๆ ภายในกระทรวง การบริหารกำลังพลซึ่งมีเป็นจำนวนมากและแตกต่างไปจากข้าราชการพลเรือนอื่นในกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งข้อขัดข้องในการประสานหน่วยงานด้านความมั่นคง วัตถุประสงค์ในการโอนกรมตำรวจไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นไปเพื่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและมีวัตถุประสงค์ ดังนี้[46]

---

[44] ปรีดา สถาวร, พ.ต.อ.,“ตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย,” ใน *“สถาบันการเมือง: “การออกแบบใหม่” ภายใต้กระแสความขัดแย้ง” รวมบทความจากชุดโครงการวิจัย “การออกแบบประเทศไทยใหม่”*, ศิริพร วัชชวัลคุ, บรรณาธิการ, หน้า 130.

[45] เรื่องเดียวกัน, หน้า 142-143.

[46] อาจิณ โชติวงศ์, พล.ต.ต., “จุดอ่อน จุดแข็ง ตลอดจนปัญหาข้อขัดข้องตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547” ในเอกสารประกอบการประชุมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบงานตำรวจ ณ ห้องฟอร์จูน ชั้น 3 โรงแรมแกนด์เมอร์เคียว ฟอร์จูน ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ วันที่ 25 ตุลาคม 2550.

1) ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการบริหารกิจการตำรวจในระดับต่างๆ

2) กระจายอำนาจการบริหารงานไปยังหน่วยงานพื้นที่อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและการบริการแก่ประชาชน

3) ตัดโอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและความยุติธรรมแก่ประชาชนไปให้ส่วนราชการอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง เช่น ตำรวจป่าไม้ ตำรวจรถไฟ เป็นต้น

ในช่วงเวลาที่การบริหารงานภาครัฐ ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) การบริหารงานตำรวจได้รับอิทธิพลจากแนวคิดดังกล่าวเช่นกัน โดยเห็นได้จากแนวทางการพัฒนาองค์กร การปรับปรุงกฎหมายและการบริหารจัดการภายใน มีการออกพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ซึ่งมีสาระสำคัญ ได้แก่[47]

- การปรับปรุงระบบการจัดโครงสร้างองค์กรให้มีความชัดเจน โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ได้แก่ สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกองบัญชาการ โดยการแบ่งส่วนราชการระดับต่างๆ เป็นกองบัญชาการ กองบังคับการ หรือส่วนราชการอย่างอื่นให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้การปรับปรุงโครงสร้างภายในเป็นไปอย่างคล่องตัว และการกระจายอำนาจการบริหารงานให้แก่หน่วยงานระดับรอง

- ปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคล หลักการสำคัญของการจัดทำพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 คือ รวบรวมและปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตำรวจ มีสาระสำคัญของการปรับปรุง เช่น คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) การกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลเรื่องการแต่งตั้งโยกย้าย การพิจารณาบำเหน็จความชอบ

- การพัฒนางานสืบสวนสอบสวน กำหนดให้มีตำแหน่งพนักงานสอบสวน แยกออกจากตำแหน่งทั่วไป กำหนดเส้นทางการเจริญเติบโต การจัดตั้งกองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา

- การส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อย ออกระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) เพื่อดำเนินการและจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ของหน่วยงานในพื้นที่แต่ละระดับ

แม้ว่าจะมีการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจไปหลายส่วน แต่ก็ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ เช่น การแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ปัญหาการบริหารงานบุคคล ปัญหาด้านงบประมาณทรัพยากรทางการบริหาร เป็นต้น จึงมีหลายฝ่ายต้องการให้มีการปฏิรูปตำรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง การปฏิรูปตำรวจถูกยกเป็นนโยบายสำคัญภายหลังการรัฐประหาร

---

[47] ปรีดา สถาวร, พ.ต.อ., ตำรวจกับการเป็นประชาธิปไตยของไทย, รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย, หน้า 218.

ปี พ.ศ.2549 นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 230/2549 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2549 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ มี พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร เป็นประธานกรรมการ ผลการศึกษาของคณะกรรมการมีข้อเสนอให้มีการปฏิรูปตำรวจ 10 ประเด็น ได้แก่[48]

1) เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารงานขององค์กรตำรวจ
2) การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลการบริหารงานตำรวจ
3) การสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจ
4) การถ่ายโอนภารกิจที่ไม่ใช่งานหลักของตำรวจ
5) การปรับปรุงพัฒนาระบบงานสอบสวนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
6) การปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน
7) การพัฒนากระบวนการในการสรรหา การผลิตและการพัฒนาบุคลากรตำรวจ
8) การปรับปรุงเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการของข้าราชการตำรวจให้มีฐานะเท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับพนักงานอัยการหรือศาล
9) การส่งเสริมความก้าวหน้าของตำรวจชั้นประทวน
10) การจัดตั้งหน่วยงานในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอการปฏิรูปดังกล่าวก็ยังไม่ได้มีการดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล

ข้อเสนอให้มีการปฏิรูปองค์กรตำรวจเกิดขึ้นอีกภายหลังการรัฐประหาร เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2557 มีข้อเสนอการปฏิรูปองค์กรตำรวจจากหลายฝ่าย ได้แก่ สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการปฏิรูปตำรวจไว้ในมาตรา 258 ง. (4) กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม เพื่อดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับตำรวจในเรื่องหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่เหมาะสมแก่ภารกิจและการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพ ภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนและมีขวัญกำลังใจในการทำงาน

---

[48] กิตติพงษ์ กิตยารักษ์, บรรณาธิการ, *เปิดประเด็นปฏิรูปตำรวจ: 10 ประเด็นพัฒนาระบบงานตำรวจและร่างกฎหมายที่ผ่านคณะรัฐมนตรี* (กรุงเทพฯ: มูลนิธิพัฒนากระบวนการยุติธรรม, 2550)

ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2560 แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 36 คน มี พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นประธานกรรมการ และเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน 6 คณะ ดังนี้

1) คณะอนุกรรมการด้านการบริหารงานบุคคล มี พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นประธานอนุกรรมการ

2) คณะอนุกรรมการด้านอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ มี นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร เป็นประธานอนุกรรมการ

3) คณะอนุกรรมการด้านการบังคับใช้กฎหมายและระบบการสอบสวนคดีอาญา มีนายธานิศ เกศวพิทักษ์ เป็นประธานอนุกรรมการ

4) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ มี ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภาษ เป็นประธานอนุกรรมการ

5) คณะอนุกรรมการด้านการรับฟังความคิดเห็น มี พลอากาศเอก อิทธพร ศุภวงศ์ เป็นประธานอนุกรรมการ

6) คณะอนุกรรมการด้านสื่อสารกับสังคม มีนายมานิจ สุขสมจิตร เป็นประธานอนุกรรมการ

ภาพที่ 3.9.8 อาคารที่ทำการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในปัจจุบัน

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ได้ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และส่งผลการพิจารณา ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนออื่นๆ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ต่อมาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ เพื่อแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมี นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน[49] เพื่อพิจารณาดำเนินการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

การปฏิรูปตำรวจไทย เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีการพิจารณามาตลอดในแต่ละยุคสมัย อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการภายในองค์กรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการไปตามบริบทของสังคมและสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

3.2 รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (Royal Thai Police - RTP) เป็นส่วนราชการอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี การจัดโครงสร้างองค์กรภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการออกเป็น 2 ส่วน คือ “สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” มีหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการและสนับสนุนการบริหารงานด้านต่างๆ และ “กองบัญชาการ” ซึ่งเป็นหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติการและสนับสนุนการปฏิบัติ

ภาพที่ 3.9.9 ตราประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

[49] ไทยรัฐออนไลน์, *ครม.ไฟเขียว ตั้ง 'มีชัย' นั่ง ปธ.พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ตำรวจ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/1246801

โครงสร้างองค์กรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แบ่งหน่วยงานออกเป็น 5 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยหน่วยงาน ดังนี้

1) ส่วนบังคับบัญชา เป็นหน่วยงานในส่วนของสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการ (หัวหน้าหน่วยงานยศพลตำรวจโท) จำนวน 8 หน่วย ได้แก่ สำนักงานส่งกำลังบำรุง สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานงบประมาณและการเงิน สำนักงานกำลังพล สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานจเรตำรวจ สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ หน่วยงานเทียบเท่ากองบังคับการ (หัวหน้าหน่วยงานยศพลตำรวจตรี) จำนวน 7 หน่วย ได้แก่ สำนักงานเลขานุการตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ กองวินัย กองสารนิเทศ กองบินตำรวจ กองการต่างประเทศ และสถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย (International Law Enforcement Academy - ILEA) รวมทั้งสิ้น 15 หน่วยงาน

2) ส่วนป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จำนวน 10 หน่วย ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค 1 - 9 (หัวหน้าหน่วยงานยศพลตำรวจโท)

3) ส่วนป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเฉพาะทาง จำนวน 8 หน่วย ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว (หัวหน้าหน่วยงานยศพลตำรวจโท)

4) ส่วนการศึกษา จำนวน 2 หน่วย ได้แก่ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และกองบัญชาการศึกษา (หัวหน้าหน่วยงานยศพลตำรวจโท)

5) ส่วนบริการ ได้แก่ โรงพยาบาลตำรวจ (หัวหน้าหน่วยงานยศพลตำรวจโท)

นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในระดับนโยบาย 2 คณะ ดังนี้

1) คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “ก.ต.ช.” มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจและกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบแบบแผน มติคณะรัฐมนตรีและกฎหมาย[50] และมีอำนาจที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

2) คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เรียกโดยย่อยว่า “ก.ตร.” มีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ เช่น กำหนดนโยบายและมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ และจัดระบบราชการตำรวจ รวมทั้งการอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจ ออกกฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศหรือมีมติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กำกับดูแลตรวจสอบ และแนะนำเพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบ

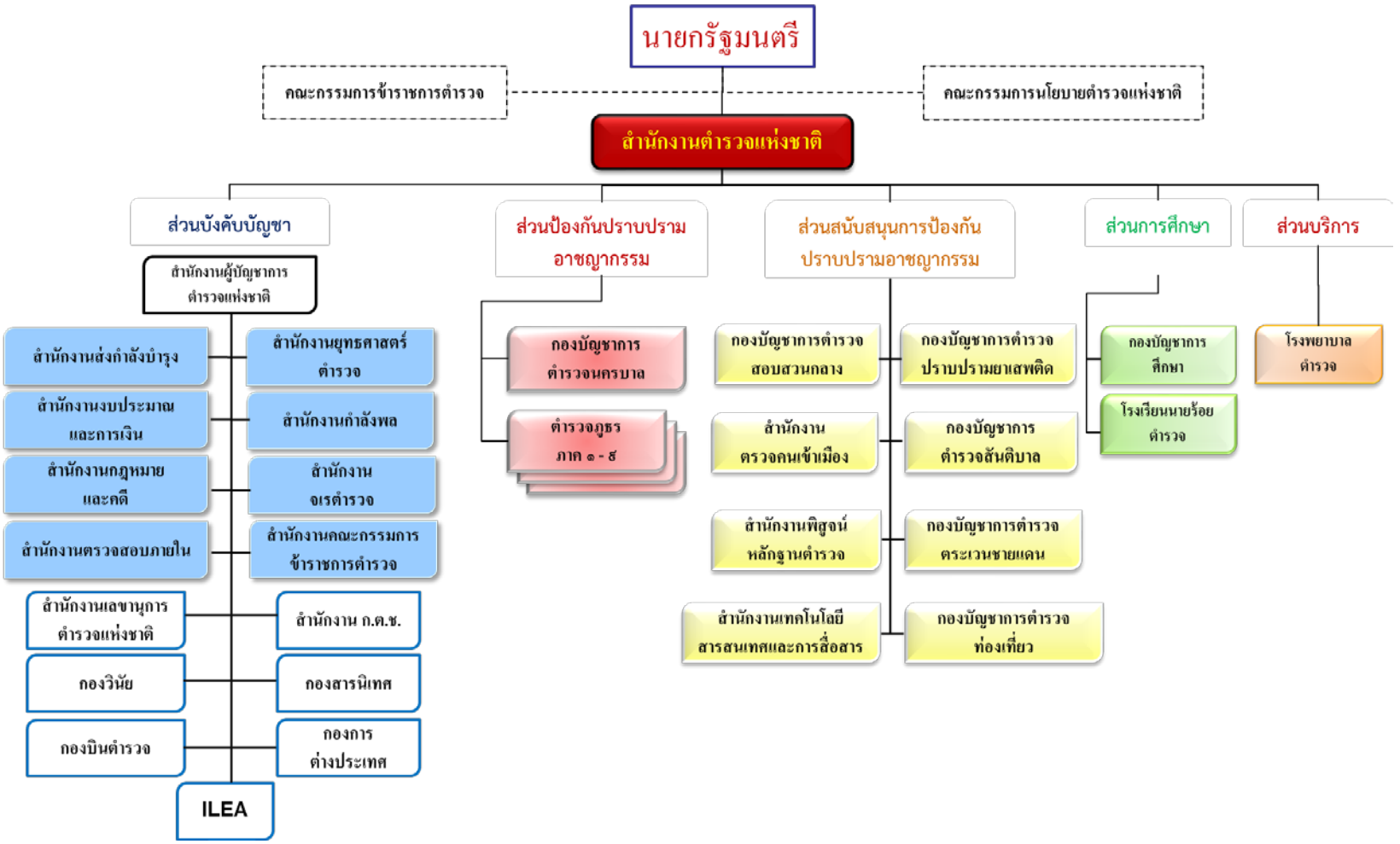
[50] พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 16

ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติรายงานเกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการและการปฏิบัติการอื่นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้ รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์ เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการตำรวจให้เหมาะสม เป็นต้น[51]

รายละเอียดโครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปรากฏตามแผนภูมิ ดังนี้

[51] พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 31

แผนภูมิที่ 3.9.4 โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่มา: จัดทำจากพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การจัดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แบ่งระดับหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค 1 - 9

2) กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 - 9 /ตำรวจภูธรจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด

3) สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร จำนวน 1,482 สถานี

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ดังนี้

1) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

2) ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

4) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

6) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

7) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม 1), 2), 3), 4) หรือ 5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบพื้นที่ทั่วประเทศ 513,120 ตารางกิโลเมตร ในพื้นที่ของ 76 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร มีสถานีตำรวจ จำนวน 1,482 สถานี อยู่ในความรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค 1 - 9 ในแต่ละหน่วยงานจะมีสถานีตำรวจอยู่ในสังกัดจำแนกตามระดับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.9.5 จำนวนสถานีตำรวจและระดับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ จำแนกตามหน่วยพื้นที่

หน่วย/ระดับตำแหน่งหัวหน้าสถานี	ผู้กำกับการ	สารวัตรใหญ่	สารวัตร	รวม
กองบัญชาการตำรวจนครบาล	88	-	-	88
ตำรวจภูธรภาค 1	113	4	17	134
ตำรวจภูธรภาค 2	107	3	7	117
ตำรวจภูธรภาค 3	193	18	25	236

หน่วย/ระดับตำแหน่งหัวหน้าสถานี	ผู้กำกับการ	สารวัตรใหญ่	สารวัตร	รวม
ตำรวจภูธรภาค 4	203	24	25	252
ตำรวจภูธรภาค 5	135	9	15	159
ตำรวจภูธรภาค 6	124	8	15	147
ตำรวจภูธรภาค 7	96	6	2	104
ตำรวจภูธรภาค 8	106	9	6	121
ตำรวจภูธรภาค 9	102	6	16	124
รวม	**1,267**	**87**	**128**	**1,482**

ที่มา: สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ธันวาคม 2559)

3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีกำลังพลจำนวน 214,459 นาย[52] แบ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร 52,254 นาย คิดเป็นร้อยละ 24 และข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จำนวน 162,205 นาย คิดเป็นร้อยละ 76 จำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย 198,670 นาย คิดเป็นร้อยละ 93 เพศหญิง 15,789 นาย คิดเป็นร้อยละ 7

ชั้นยศข้าราชการตำรวจ ใช้ยศคล้ายกับยศทหาร แบ่งออกเป็นดังนี้

1) ยศข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ประกอบด้วย

พลตำรวจเอก (Police General)

พลตำรวจโท (Police Lieutenant General)

พลตำรวจตรี (Police Major General)

พันตำรวจเอก (Police Colonel)

พันตำรวจโท (Police Lieutenant Colonel)

พันตำรวจตรี (Police Major)

ร้อยตำรวจเอก (Police Captain)

ร้อยตำรวจโท (Police Lieutenant)

ร้อยตำรวจตรี (Police Sub Lieutenant)

[52] ข้อมูลจากสำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อเดือนธันวาคม 2560

2) ยศข้าราชการตำรวจชั้นประทวน

ดาบตำรวจ (Police Senior Sergeant Major)

จ่าสิบตำรวจ (Police Sergeant Major)

สิบตำรวจเอก (Police Sergeant)

สิบตำรวจโท (Police Corporal)

สิบตำรวจตรี (Police Lance Corporal)

เครื่องหมายยศข้าราชการตำรวจชั้นยศต่างๆ เป็นดังนี้

ภาพที่ 3.9.10 ภาพเครื่องหมายยศข้าราชการตำรวจชั้นยศต่างๆ

ที่มา: จาก http://www.rakenglish.com/%E0%B8%A2%E0%B8%A8%E0%B8%95%E0%B9%8D%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%88%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A9%E0%B8%B2%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%A4%E0%B8%A9/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

ภาพที่ 3.9.11 เครื่องหมายยศข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (เรียงจากซ้ายไปขวา ดาบตำรวจ จ่าสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท สิบตำรวจ)

ที่มา: จาก https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A2%E0%B8%A8%E0%B8%97%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%95%E0%B8%B3%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%88%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

ตำแหน่งของข้าราชการตำรวจ แบ่งเป็นตำแหน่งดังนี้ [53]

1) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
2) จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
3) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
4) ผู้บัญชาการ
5) รองผู้บัญชาการ
6) ผู้บังคับการ
7) รองผู้บังคับการ
8) ผู้กำกับการ
9) รองผู้กำกับการ
10) สารวัตร
11) รองสารวัตร
12) ผู้บังคับหมู่
13) รองผู้บังคับหมู่

[53] พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 44

การกำหนดตำแหน่งให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยจะให้ส่วนราชการใดมีตำแหน่งข้าราชการตำรวจตำแหน่งใด จำนวนเท่าใด และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างใด คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) จะเป็นผู้กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน รวมทั้งความมีประสิทธิภาพและการประหยัด[54] ในปี พ.ศ.2561 มีการวิเคราะห์และกำหนดตำแหน่งข้าราชการตำรวจตามคุณภาพและปริมาณงานที่จำเป็นต้องมีข้าราชการตำรวจไว้จำนวน 296,299 ตำแหน่ง แต่มีคนครองหรือการบรรจุข้าราชการตำรวจได้จำนวน 214,707 นาย มีตำแหน่งว่าง 81,592 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 27.5 เนื่องจากข้อจำกัดของอัตราเงินเดือนที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับอย่างจำกัด ทำให้ไม่สามารถบรรจุบุคคลเข้าในตำแหน่งที่ว่างอยู่ได้ รายละเอียดของตำแหน่งและคนครอง ปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.9.6 จำนวนตำแหน่งและคนครองตำแหน่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ชั้นข้าราชการตำรวจ	ตำแหน่ง (ตำแหน่ง)	คนครอง (นาย)	ว่าง (ตำแหน่ง)	ร้อยละของตำแหน่งว่าง
สัญญาบัตร	66,796	57,331	9,465	14.2
ประทวน	229,503	157,376	72,127	31.4
รวม	296,299	214,707	81,592	27.5

ที่มา: กองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ข้อมูลเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2561

การแต่งตั้งให้ข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่งใด เป็นไปตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 51 - 57 ประกอบกับ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2561 มีสาระสำคัญ ได้แก่ การกำหนดวาระการแต่งตั้ง ในแต่ละปี แบ่งออกเป็น 2 วาระ คือ การแต่งตั้งวาระประจำปี ซึ่งเริ่มดำเนินการประมาณเดือนสิงหาคมของทุกปี และวาระเดือนเมษายน ซึ่งดำเนินการในเดือนเมษายนของทุกปี การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่มีสิทธิจะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น หลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งสับเปลี่ยนหมุนเวียนในระดับตำแหน่งเท่าเดิม วิธีปฏิบัติในการดำเนินการคัดเลือกหรือแต่งตั้ง การประสานงานเพื่อทำการตกลงในการพิจาณาแต่งตั้งระหว่างผู้บังคับบัญชาหน่วยต่างๆ เป็นต้น

[54] พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 45

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

กระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลภายนอกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจเป็นไปตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกหรือการสอบแข่งขันบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2547 วิธีการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับราชการตำรวจมี 2 วิธี คือ

1) วิธีการคัดเลือก ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือก โดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ ความประพฤติ และหรือบุคลิกภาพ ให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้ง ทั้งนี้ อาจดำเนินการโดยวิธีสัมภาษณ์ วิธีสอบข้อเขียน วิธีสอบปฏิบัติ หรือวิธีอื่นใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม

2) วิธีการสอบแข่งขัน กำหนดให้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันไม่น้อยกว่าสามคน โดยให้ตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันกำหนดวันเวลา สถานที่สอบและระเบียบเกี่ยวกับการสอบได้เท่าที่จำเป็น และไม่ขัดต่อหลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขันนี้แล้วให้ประธานกรรมการประกาศก่อนวันสอบไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน หลักสูตรการสอบแข่งขัน ประกอบด้วย 1) ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป 2) ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง และ 3) ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ในทางปฏิบัติของการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนและชั้นสัญญาบัตรแต่ละประเภทจะดำเนินการ ดังนี้

1) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร 3 ลักษณะ คือ

(1) บุคคลภายนอกที่มีวุฒิระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 สอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร หลักสูตร 2 ปี หรือบุคคลภายนอกเพศหญิงที่มีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หลักสูตร 4 ปี เมื่อจบการศึกษาจึงบรรจุให้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ได้รับการแต่งตั้งยศให้เป็นว่าที่ร้อยตำรวจตรี ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร

(2) บุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีสาขาต่างๆ สอบแข่งขันหรือคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร แล้วเข้ารับการอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมพื้นฐานสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ระยะเวลาประมาณ 4 - 7 เดือน

(3) ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ผู้มีคุณวุฒิปริญญาตรี หรือไม่มีคุณวุฒิปริญญาตรี สอบคัดเลือกเพื่อเข้ารับการอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมพื้นฐานสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ระยะเวลาประมาณ 4 - 7 เดือน เมื่อสำเร็จการฝึกอบรมจะได้รับการเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร

2) ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สรรหาและคัดเลือกจากบุคคล 2 ลักษณะ คือ

(1) บุคคลภายนอกผู้มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ (นสต.) ระยะเวลา 18 เดือน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ยศสิบตำรวจตรี ดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมู่ในสายงานปฏิบัติการป้องกันปราบปราม

(2) บุคคลภายนอกผู้มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ สอบแข่งขันหรือคัดเลือกเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนแล้วเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจและบุคคลที่บรรจุหรือโอนมาเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (กอป.) ข้าราชการตำรวจกลุ่มนี้จะได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งที่ทำหน้าที่ด้านอำนวยการ สนับสนุนและเทคนิค

หน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ให้การศึกษาและฝึกอบรมสำหรับบุคคลที่เข้าสู่วิชาชีพตำรวจ รวมทั้งการฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการตำรวจระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่

1) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยจัดการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการตำรวจ เป็นหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ให้การศึกษาแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งเพศหญิงและชาย นอกจากนี้ยังทำการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมพื้นฐานสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้แก่ผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรี รวมทั้งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ผ่านการคัดเลือก เพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร และการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ส่วนราชการอื่นๆ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น

ภาพที่ 3.9.12 นักเรียนนายร้อยตำรวจในเครื่องแบบชุดต่างๆ

ภาพที่ 3.9.13 นักเรียนนายร้อยตำรวจในการศึกษาภาควิชาการและการฝึก

2) ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบ การผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ (นสต.) ระยะเวลา 18 เดือน ให้แก่หน่วยงานส่วนกลาง ในหลักสูตรมีการเรียนภาควิชาการ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การฝึกปฏิบัติ และการฝึกงานในสถานีตำรวจ

ภาพที่ 3.9.14 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ

ภาพที่ 3.9.15 การฝึกอบรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ณ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง ศาลายา จ.นครปฐม

3) ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 - 9 รับผิดชอบการผลิตและฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวน หลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ ระยะเวลา 18 เดือน สำหรับตำรวจภูธรภาค 1 - 9

4) กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน รับผิดชอบการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวน หลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ สำหรับกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และหลักสูตรพิเศษต่างๆ สำหรับข้าราชการตำรวจ ได้แก่ หลักสูตรต่อต้านปราบปรามการก่อความไม่สงบ (ตปส.) หลักสูตรกระโดดร่ม หลักสูตรต่อต้านการก่อการร้าย (นเรศวร 261) เป็นต้น

5) วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา ทำหน้าที่พัฒนาข้าราชการตำรวจระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักสูตรหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่

- หลักสูตรสืบสวนคดีอาญา
- หลักสูตรสารวัตร (สว.)
- หลักสูตรฝ่ายอำนวยการตำรวจ (ฝอ.ตร.)
- หลักสูตรผู้กำกับการ (ผกก.)
- หลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง (บตส.)

ภาพที่ 3.9.16 การฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง (บตส.) ณ วิทยาลัยการตำรวจ

6) สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน สำนักงานกฎหมายและคดี รับผิดชอบหลักสูตรการฝึกอบรมด้านวิชาชีพการสอบสวนคดีอาญา

7) การพัฒนาบุคลากรระดับปฏิบัติการในสถานีตำรวจและหน่วยปฏิบัติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะจัดงบประมาณให้แก่หน่วยงานต่างๆ สำหรับโครงการฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการตำรวจในสังกัดตามเหตุผลความจำเป็นของหน่วยต่างๆ ในแต่ละปี

เนื่องจากสถานการณ์ด้านอาชญากรรมและปัญหาสังคมต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา บุคลากรที่จะต้องปฏิบัติงานในองค์กรตำรวจจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการตำรวจชั้นประทวน เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จำเป็นต้องจัดระบบการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเพิ่มอำนาจ (Empowerment) ให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งการพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับปัญหาด้านอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ในส่วนของผู้บริหารระดับสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งระดับผู้บังคับการขึ้นไป จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำและได้รับการพัฒนาศักยภาพการบริหารให้สามารถนำองค์กรก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ[55] สำนักงานตำรวจแห่งชาติมุ่งเน้นให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาโดยหน่วยงานต่างๆ ตามสภาพปัญหาและเหตุผลความจำเป็นของแต่ละหน่วย โดยมีการจัดงบประมาณสำหรับการฝึกอบรม อย่างไรก็ตาม สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ทำให้การฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจยังมีข้อจำกัดเช่นเดียวกัน

---

[55] สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, *ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2557 - 2566*, หน้า 7.

ภาพที่ 3.9.17 การเรียนการสอนในศูนย์ปฏิบัติการนิติวิทยาศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

3.3.3 การเกษียณอายุราชการ

ข้าราชการตำรวจเกษียณอายุราชการเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนทั่วไป คือ อายุ 60 ปี โดยหากเป็นข้าราชการตำรวจที่รับราชการอยู่ก่อนพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2539 มีผลใช้บังคับ จะได้รับการบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 แต่สำหรับข้าราชการตำรวจที่เข้ารับราชการหลังจาก พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2539 มีผลบังคับใช้ จะมีสถานะเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งสมาชิกที่เป็นข้าราชการตำรวจจะต้องส่งเงินสะสมเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนด (ร้อยละ 3 ของเงินเดือน) และให้ส่วนราชการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนให้สมาชิกในจำนวนที่เท่ากับอัตราเงินสะสม และเมื่อเกษียณอายุราชการหรือสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เงินสะสม เงินสมทบ รวมทั้งเงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทนจากเงินดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติในพื้นที่

3.4.1 ยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2555 - 2564 โดยกำหนดวิสัยทัศน์คือ “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน” การเป็นตำรวจมืออาชีพ คือ เป็นข้าราชการตำรวจที่มีความรู้ ความสามารถ รู้ลึก รู้รอบ รู้จริง ในงานที่ทำ ต้องเป็นคนดีมีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรง อดทน เสียสละ ต้องขยัน และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และตระหนักเสมอว่า เป้าหมายการทำงานของตำรวจ คือ ความผาสุกของประชาชน[56]

[56] สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2555 - 2564, หน้า 9.

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์แต่ละด้านไว้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร

ในการปฏิบัติงานประจำปี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี และกำหนดนโยบายเน้นหนักในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3.4.2 การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

หน่วยงานที่รับผิดชอบปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามและให้บริการประชาชน ในระดับพื้นที่ คือ สถานีตำรวจ จำนวน 1,482 สถานีตำรวจ ในแต่ละสถานีตำรวจ แบ่งออกเป็น 5 งาน ได้แก่ งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม งานสืบสวน งานสอบสวน และงานจราจร ในแต่ละงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้[57]

3.4.2.1 งานอำนวยการ เป็นเครื่องมือของหัวหน้าสถานีตำรวจในการอำนวยการบริหาร รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน สั่งการ ควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลงานที่เกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานสถานีตำรวจ งานการบริหารบุคลากร การศึกษาการฝึกอบรม งานวิชาการ สวัสดิการ การพัฒนา การบริหารจัดการ งบประมาณ การเงิน การพัสดุ การพลาธิการและสรรพาวุธ การส่งกำลังบำรุง รวมทั้งลักษณะงานที่เกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานในสถานีตำรวจ

3.4.2.2 งานป้องกันปราบปราม เป็นหัวใจสำคัญของภารกิจตำรวจ เป็นงานที่เน้นการปฏิบัติในการป้องกันเหตุอาชญากรรม โดยการจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจออกตรวจตราป้องกันเหตุ การให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อป้องกันตนเองจากอาชญากร การแสวงหาความร่วมมือกับภาคประชาชน ภาคเอกชนเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและหัวหน้างานป้องกันปราบปรามในสถานีตำรวจ มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน อำนวยการ สั่งการ ควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล ตลอดจนปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งงานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ

---

[57] คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 537/2555 ลงวันที่ 27 กันยายน 2555

ภาพที่ 3.9.18 เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจและจราจร รับฟังการชี้แจงก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่

ที่มา: ไทยรัฐออนไลน์, จาก https://www.thairath.co.th/content/601962. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2561

3.4.2.3 งานสืบสวน เป็นงานที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับงานป้องกันปราบปราม โดยนอกจากกระทำในเชิงรับ คือ เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้นก็ออกไปทำการสืบสวนรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งติดตามจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษ การสืบสวนยังต้องกระทำในเชิงรุกควบคู่ไปด้วย โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับบุคคลและพื้นที่ รวมทั้งสืบสวนหาข่าวจากแหล่งข่าวทั้งทั่วไปและแหล่งข่าวที่จัดตั้งขึ้นเพื่อหาทางระงับยับยั้งป้องกันเหตุมิให้เกิดขึ้น นอกจากนี้งานสืบสวนยังต้องมีการประสานสัมพันธ์อันดีและให้การสนับสนุนงานสอบสวน งานป้องกันปราบปราม ในการร่วมกันอำนวยความยุติธรรม ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่สืบสวน ได้แก่ รวบรวมสถิติ ข้อมูลข่าวสารอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับการสืบสวน นำวิทยาการต่างๆ มาใช้ในการสืบสวน ศึกษาวิเคราะห์วางแผนการสืบสวน ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีที่เกิดขึ้น ติดตามจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ เป็นต้น

3.4.2.4 งานสอบสวน เป็นงานอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญาให้กับประชาชนทั้งฝ่ายผู้เสียหายและฝ่ายผู้ต้องหา ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่สอบสวน เป็นพนักงานสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกับประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อระบบการอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญาของประเทศไทย เป็นระบบผสมผสานกันระหว่างระบบกล่าวหา (Accusatorial System) ซึ่งต้นแบบ คือ ประเทศอังกฤษ กับระบบไต่สวน (Inquisitorial System) ซึ่งมีหลักการว่า รัฐเท่านั้นที่จะมีสิทธิดำเนินคดีอาญาได้ (Public Prosecution) โดยใช้กันอยู่แพร่หลายในประเทศทวีปยุโรป ดังนั้น การพิจารณาคดีอาญา ศาลไทยจึงโน้มเอียงไปทางอังกฤษ คือ เป็นการนำเอาพยานหลักฐานมาต่อสู้กันระหว่างโจทก์กับจำเลย โดยศาลวางตนเป็นกลางและคอยควบคุมการนำเสนอพยานหลักฐานของทั้ง 2 ฝ่าย ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น พนักงานสอบสวนก็ควรจะต้องวางตนเป็นกลางในการแสวงหา

และรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา นอกจากนี้ยังจะต้องอำนวยความสะดวกแก่คู่กรณีรวมทั้งพยานด้วย

ภาพที่ 3.9.19 การปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งความของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ

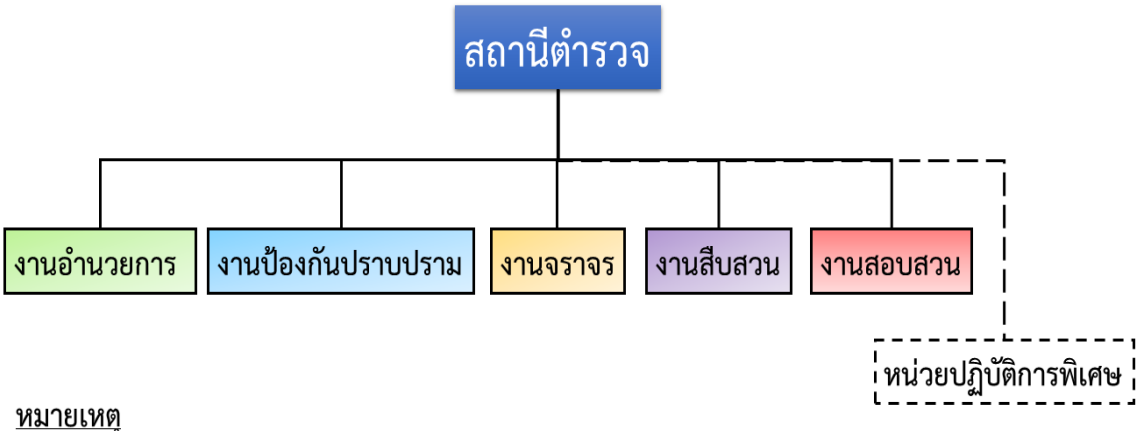
ที่มา: Online News Chiangmai, จาก http://onlinenewscm.com/?p=10575. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2560

3.4.2.5 งานจราจร ปัญหาการจราจร เป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญของประเทศ ซึ่งรวมทั้งปัญหาอุบัติเหตุการจราจรอันเป็นสาเหตุของผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ปัญหาการจราจรเกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดปริมณฑล รวมทั้งเมืองใหญ่ เช่น เชียงใหม่ นครสวรรค์ ภูเก็ต เป็นต้น หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ในงานจราจร ได้แก่ การวางแผนและจัดการจราจร การป้องกันอุบัติเหตุจราจร การอำนวยความสะดวกด้านการจราจรในทางสาธารณะ งานเทศกาลหรือการจัดงานต่างๆ การให้ข่าวสารข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการจราจรแก่ประชาชน การบังคับใช้กฎหมายจราจร จัดการเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุจราจร และประสานงานกับพนักงานสอบสวนและผู้ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนในการป้องกันปราบปราม ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สายตรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นในการระงับปราบปรามหรือจับกุมผู้กระทำผิด การก้าวสกัดจับคนร้าย[58]

[58] โสภณ ศรีวพจน์, *การบริหารงานสถานีตำรวจ* (นครปฐม : กลุ่มงานวิชาการบริหารงานตำรวจ กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2550), หน้า 1 - 2.

โครงสร้างงานในสถานีตำรวจปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.9.5 โครงสร้างงานของสถานีตำรวจ

หมายเหตุ
หน่วยปฏิบัติการพิเศษ จะกำหนดให้ตามสถานการณ์และความจำเป็น
ปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดตำแหน่งในหน่วยปฏิบัติการพิเศษของสถานีตำรวจ

ที่มา: จัดทำจากคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 537/2555 ลงวันที่ 27 กันยายน 2555

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

ระบบกฎหมายของไทยได้รับการปฏิรูปครั้งใหญ่ เมื่อมีการปฏิรูปประเทศให้ทันสมัยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยมีการปรับปรุงระบบกฎหมายให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดิน ตั้งกระทรวงยุติธรรม โรงเรียนกฎหมายและจัดให้มีการร่างประมวลกฎหมายขึ้นตามระบบกฎหมายของประเทศทางภาคพื้นยุโรป เป็นระบบกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร (Civil Law) เช่น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันในประเทศไทยก็ยังมีการผสมผสานใช้กฎหมายระบบจารีตประเพณี (Common Law) ควบคู่ไปด้วย[59]

4.1.1 ประมวลกฎหมายอาญา ประเทศไทยมีกฎหมายลักษณะอาญา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2451 ต่อมาได้มีการปรับปรุงและจัดทำเป็นประมวลกฎหมายอาญา ประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499 ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2499 และให้มีผล

---

[59] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรไทย (นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน), หน้า 25.

ใช้บังคับในวันถัดไป แต่ได้กำหนดให้ประมวลกฎหมายอาญาท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2500 เพื่อให้แทนกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ.2451 ประมวลกฎหมายอาญา แบ่งออกเป็น 3 ภาค ได้แก่

ภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป ประกอบด้วย บทบัญญัติทั่วไปซึ่งบัญญัติถึงหลักการของกฎหมายอาญา อันได้แก่ บทนิยาม การใช้กฎหมายอาญา โทษ ความรับผิดในทางอาญา เจตนาในกฎหมายอาญา ความสำคัญผิด ความไม่รู้กฎหมาย การกระทำความผิดโดยประมาท การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย การกระทำความผิดด้วยความจำเป็น การพยายามกระทำความผิด ตัวการ ผู้ใช้และสนับสนุน วิกลจริต บันดาลโทสะ การกระทำความผิดหลายบท หรือหลายกระทง การกระทำความผิดอีก อายุความ และบทบัญญัติที่ใช้เกี่ยวกับความผิดลหุโทษ ซึ่งบทบัญญัติทั่วไปเหล่านี้จะได้นำไปใช้กับความผิดอาญาที่เกิดขึ้นทั้งในประมวลกฎหมายอาญา และความผิดที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติอื่นๆ ด้วย

ภาค 2 ความผิด ได้บัญญัติถึงลักษณะความผิดเฉพาะเรื่องเฉพาะราวตามลักษณะการกระทำความเสียหายที่เกิดขึ้นอันมีผลกระทบต่อส่วนรวมหรือต่อบุคคลและกำหนดโทษ สำหรับความผิดนั้นๆ เช่น ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง การปกครอง ก่อภยันตราย ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงและทรัพย์สิน เป็นต้น

ภาค 3 ลหุโทษ ได้แก่ บทบัญญัติความผิดเล็กน้อยที่ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนและหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท[60]

4.1.2 กฎหมายที่มีโทษทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ

กฎหมายที่มีโทษทางอาญาอื่นๆ นอกเหนือจากประมวลกฎหมายอาญา ยังมีกฎหมายที่ระบุถึงความผิดในลักษณะต่างๆ ซึ่งรัฐจำเป็นต้องมีบทบัญญัติให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิด เพื่อใช้สำหรับการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ การรักษาความมั่นคงของรัฐ และมีบทบัญญัติความผิดให้ทันต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง กฎหมายดังกล่าวออกมาเป็นพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา ได้แก่

- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519
- พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2556
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551
- พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

---

[60] จักรพงษ์ วิวัฒน์วานิช, พ.ต.ท., คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ภาค 1 - 2) (กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร, 2545), หน้า 1 - 2.

- พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ.2557
- พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ.2558
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556 ฯลฯ

4.1.3 กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ.2539 และมีผลบังคับใช้วันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2540 ซึ่งมีสาระของสิทธิในส่วนที่เป็นสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มีการคุ้มครองเสรีภาพความคิด เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก และสิทธิที่จะรวมตัวกันชุมนุมอย่างสันติ การรวมกันเป็นสมาคม สิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน การจำกัดการใช้สิทธินี้จะกระทำมิได้นอกจากจะกำหนดโดยกฎหมายและเพียงเท่าที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแห่งชาติ หรือความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุขหรือศีลธรรมของประชาชน

ไทยได้ให้ความสำคัญกับสิทธิดังกล่าว โดยรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มีบทบัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิในการชุมนุมสาธารณะไว้ในมาตรา 44 ให้การรับรองเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของบุคคล การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

ในช่วงทศวรรษ 2550 ประเทศไทยประสบปัญหาจากการชุมนุมสาธารณะที่เกิดหลายครั้งเป็นการชุมนุมขนาดใหญ่ที่มีประชาชนมาร่วมชุมนุมจำนวนมาก และหลายครั้งเหตุการณ์ได้ลุกลามบานปลายเกิดเหตุรุนแรงขึ้นจนมีประชาชนรวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีกฎหมายเป็นเครื่องมือในการควบคุมสถานการณ์การชุมนุมโดยเฉพาะ มีแต่กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่สามารถใช้บังคับกับการชุมนุมสาธารณะได้โดยตรง จึงมีแนวความคิดให้มีกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะเพื่อเป็นการจัดระเบียบการชุมนุมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลโดยทั่วไปในสังคม จนกระทั่งในปี พ.ศ.2558 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ออกพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.2558 เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ตลอดจนสุขอนามัยของประชาชน หรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรี ความจำเป็นมนุษย์ของผู้อื่น โดยที่พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.2558 ได้กำหนดขอบเขตของการชุมนุมสาธารณะ สถานที่ห้ามการชุมนุม การแจ้งและวิธีการแจ้งการชุมนุม หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม การดูแลการชุมนุม และบทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน

4.1.4 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นบทบัญญัติกฎหมายวิธีสบัญญัติที่กล่าวถึงวิธีการดำเนินกระบวนขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อผู้กระทำผิดตามกฎหมายที่มีโทษทางอาญา โดยเริ่มตั้งแต่การสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง การพิจารณาและการพิพากษาคดี รวมทั้งการลงโทษผู้กระทำผิดตามที่กฎหมายอาญาหรือพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาได้บัญญัติไว้

บทบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นบทบัญญัติที่เรียกว่า “ระบบกล่าวหา” ซึ่งเป็นระบบวิธีพิจารณาที่ว่าด้วยการพิสูจน์ความจริง หรือการค้นหาความจริง โดยผู้กล่าวหาต้องเป็นผู้หาพยานหลักฐาน มาสืบแสดงต่อศาลให้เห็นว่า จำเลยเป็นผู้กระทำผิดโดยปราศจากข้อสงสัย เนื่องจากโดยหลักการแล้วกฎหมายได้ตั้งข้อสันนิษฐานไว้ว่าบุคคลทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้กระทำผิดจริงจึงจะพิพากษาลงโทษได้ หากมีข้อสงสัยว่าจำเลยเป็นผู้กระทำผิดจริงหรือไม่ ศาลต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย โดยผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยกฎหมายก็เปิดโอกาสให้สิทธิในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่[61]

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 ประกอบด้วย

ภาค 1 ข้อความเบื้องต้น เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักทั่วไป อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา หมายเรียกและหมายอาญา จับ ขัง จำคุก ปล่อยชั่วคราว

ภาค 2 สอบสวน เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักทั่วไป การสอบสวนสามัญ การชันสูตรพลิกศพ

ภาค 3 วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณา คำพิพากษาและคำสั่ง

ภาค 4 อุทธรณ์และฎีกา

ภาค 5 พยานหลักฐาน

ภาค 6 การบังคับตามคำพิพากษาและค่าธรรมเนียม

ภาค 7 อภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย มีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ ทนายความ คุมประพฤติ โดยเมื่อมีการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2540 บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญได้เปลี่ยนแปลงอำนาจของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมหลายประการ ได้แก่ มาตรา 237 กำหนดให้ในคดีอาญา การจับและคุมขังบุคคลใด จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมาย

---

[61] จักรพงษ์ วิวัฒน์วานิช, พ.ต.ท., คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ภาค 1 - 2), หน้า 1 - 2.

ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยผู้ถูกจับจะต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ โดยไม่ชักช้า และจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบในโอกาสแรก และผู้ถูกจับซึ่งยังถูกควบคุมอยู่ต้องถูกนำตัวไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เพื่อศาลพิจารณาว่ามีเหตุที่จะขังผู้ถูกจับไว้ตามกฎหมายหรือไม่ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

หลักการตรวจค้น มาตรา 238 บัญญัติว่าในคดีอาญา การค้นในที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ผลของการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ทำให้อำนาจการจับกุม และการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งเดิมเจ้าพนักงานตำรวจสามารถออกหมายจับหรือหมายค้นได้เอง โดยเป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ เปลี่ยนแปลงอำนาจการออกหมายจับหมายค้นจะต้องออกโดยศาล ซึ่งต่อมาได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ.2547 เพื่อแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและเป็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกจับผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว[62]

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

โครงสร้างของของระบบศาลและกระบวนการยุติธรรมของไทย มีดังนี้

4.2.1 ศาลยุติธรรม ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ.2543 ระบบศาลยุติธรรมแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา[63]

4.2.1.1 ศาลชั้นต้น แบ่งออกเป็น

1) ศาลชั้นต้นทั่วไป มี 2 ประเภท คือ (1) ศาลชั้นต้นทั่วไปสำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงธนบุรี ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงปทุมวัน และ (2) ศาลชั้นต้นทั่วไปสำหรับจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ศาลจังหวัด และศาลแขวงในส่วนภูมิภาค มีจำนวน 9 ภาค

2) ศาลพิเศษ และศาลชำนัญพิเศษ

ศาลพิเศษ ได้แก่ ศาลเยาวชนและครอบครัว

---

[62] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 79 ก. วันที่ 23 ธันวาคม 2547, หน้า 21.

[63] ศาลยุติธรรม, *เกี่ยวกับศาลยุติธรรม*, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก https://www.coj.go.th/home/syscoj.html

ศาลชำนัญพิเศษ ปัจจุบันมีอยู่ 4 ศาล คือ ศาลภาษีอากรกลาง ศาลล้มละลายกลาง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง และศาลแรงงาน ปัจจุบันศาลแรงงานมีศาลแรงงานกลางและศาลแรงงานภาค 1 - 9

ศาลพิเศษ และศาลชำนัญพิเศษเป็นศาลชั้นต้นที่ใช้วิธีพิจารณาพิเศษตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีของศาลนั้นๆ ซึ่งแตกต่างจากศาลชั้นต้นทั่วไป โดยผู้พิพากษาศาลพิเศษและศาลชำนัญพิเศษจะเป็นผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ โดยเฉพาะ

4.2.1.2 ศาลอุทธรณ์ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์ รวมทั้งมีอำนาจพิจารณาคำสั่งอื่นๆ เช่น มีคำสั่งเกี่ยวกับการขอประกันตัวในคดีอาญา และการขอทุเลาการบังคับในคดีแพ่ง เป็นต้น การพิจารณาของศาลอุทธรณ์มีลักษณะเป็นการตรวจสอบหรือทบทวนคำพิพากษาของศาลชั้นต้น มิใช่เป็นการพิจารณาคดีใหม่

4.2.1.3 ศาลฎีกา เป็นศาลสูงสุด มีประธานศาลฎีกาซึ่งเป็นประมุขของตุลาการศาลยุติธรรม เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้วแต่กรณีตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์ฎีกา

4.2.2 ศาลปกครอง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง

4.2.3 ศาลทหาร มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารและคดีอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

4.2.4 ศาลรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ และมีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

4.2.5 องค์กรอัยการ รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง และไม่ให้ถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง

4.3 การดำเนินคดีอาญา

4.3.1 การจับ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ จะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่

1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำผิดซึ่งหน้าตามที่มีบทบัญญัติลักษณะความผิดไว้

2) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

3) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามที่กฎหมายกำหนด แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

4) เป็นการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราว

4.3.2 การควบคุม กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น

กรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อการสอบสวนหรือฟ้องคดี ให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายจับผู้ต้องหานั้นไว้ ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกิน 7 วัน ความผิดโทษจำคุกเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่ถึง 10 ปี หรือปรับเกินกว่า 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้หลายครั้งติดๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกิน 12 วัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกิน 48 วัน ในกรณีความผิดทางอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติดๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกิน 12 วัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกิน 84 วัน[64]

4.3.3 การค้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 บัญญัติว่าห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีเมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น หรือเมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

4.3.4 การสืบสวนสอบสวน เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้น ผู้เสียหายสามารถร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวน เพื่อให้ทำการสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์ จะดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ

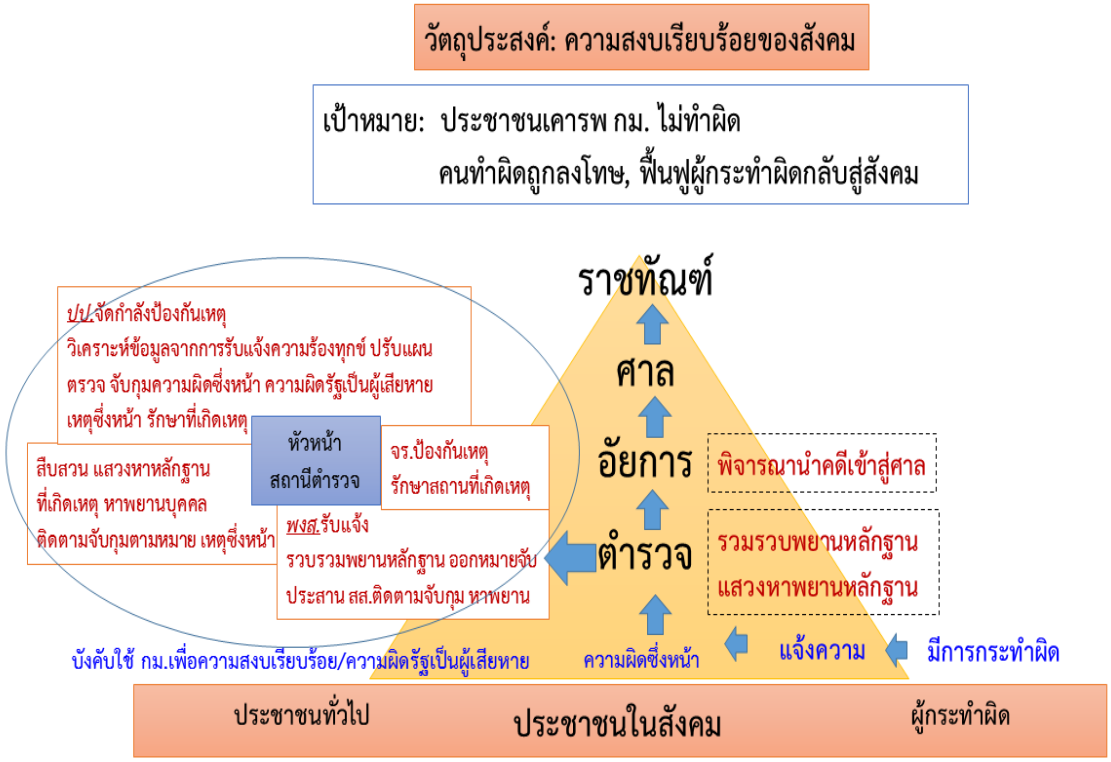
---

[64] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87

เมื่อพนักงานสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว หากยังไม่ได้ตัวผู้ต้องหามาดำเนินคดี จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ออกหมายจับ และเมื่อจับกุมตัวได้แล้วก็จะส่งตัวไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลต่อไป

สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายอื่นๆ ในสถานีตำรวจ มีบทบาทในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม โดยฝ่ายป้องกันปราบปรามจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ออกตรวจตราป้องกันเหตุ และหากพบการกระทำผิดซึ่งหน้าก็จะดำเนินการจับกุมตัวผู้กระทำผิดส่งพนักงานสอบสวน ฝ่ายสืบสวน จะสนับสนุนในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน และการติดตามตัวผู้ต้องหา เมื่อมีการออกหมายจับ รวมทั้งฝ่ายจราจร ซึ่งนอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมายจราจรแล้ว ยังสามารถจับกุมผู้กระทำผิดอาญาในกรณีความผิดซึ่งหน้าในขณะปฏิบัติหน้าที่ด้านการจราจรได้เช่นกัน โดยกระบวนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปตามแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.9.6 กระบวนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกระบวนการยุติธรรม

ที่มา: ปรีดา สถาวร, พ.ต.อ., ตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์, 2558, หน้า 270.

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 การกำหนดนโยบายและกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

5.1.1 งานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ในอดีตก่อนที่จะมีการจัดตั้งกองกำลังตำรวจขึ้นมาทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม โดยเฉพาะ บทบาทในการตรวจตารักษาความสงบเรียบร้อยและจับกุมผู้กระทำผิด โดยทั่วไปอยู่ในความรับผิดชอบของชุมชนท้องถิ่น จนกระทั่งเมื่อมีการจัดตั้งกองกำลังตำรวจขึ้นมาโดยเฉพาะ ให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตรวจตราป้องกันเหตุอาชญากรรมและจับกุมผู้กระทำผิด เป็นกองกำลังตำรวจที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา บทบาทและหน้าที่การรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จึงกลายเป็นบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะ

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่อาจแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและทำให้เกิดความปลอดภัยในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากอาชญากรรมเกิดขึ้นด้วยปัจจัยทางสังคมหลายด้าน ช่องโอกาสที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมสามารถป้องกันได้โดยความร่วมมือกันระหว่างตำรวจกับประชาชนและทุกภาคส่วนในสังคม

การพัฒนางานตำรวจในด้านการจัดองค์กร การพัฒนาข้าราชการตำรวจ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งด้านวิทยาการตำรวจ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สำหรับงานด้านการมีส่วนร่วมกับประชาชนและชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนที่เป็นรูปแบบอย่างชัดเจน เริ่มต้นขึ้นเมื่อมีการนำงานมวลชนสัมพันธ์เข้ามาใช้กับงานตำรวจในช่วงการต่อสู้กับลัทธิคอมมิวนิสต์ โดยหน่วยงานตำรวจตระเวนชายแดน งานมวลชนสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้กับลัทธิคอมมิวนิสต์ในอดีต เป็นวิธีการหนึ่งในการแย่งชิงมวลชนให้มาสนับสนุนการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2520 - 2523 ถือเป็นระยะต้นที่ตำรวจตระเวนชายแดน ได้เริ่มจัดงานมวลชนให้เป็นระบบและมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ชัดเจน[65] งานมวลชนของตำรวจตระเวนชายแดน ในขณะนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อความมั่นคงของชาติ มีการปฏิบัติการทางจิตวิทยา การฝึกอบรมปลูกฝังอุดมการณ์ การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนในรูปแบบต่างๆ ให้การศึกษา การรักษาพยาบาลในท้องถิ่นที่ห่างไกล

งานมวลชนสัมพันธ์ เป็นการดำเนินการของกลุ่มมวลชนอย่างครบวงจร ตั้งแต่การฝึกอบรม จัดตั้ง ควบคุม นำความเคลื่อนไหว เพื่อสนับสนุนการรักษาความมั่นคงของชาติ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีความแตกต่างกับ “งานชุมชนสัมพันธ์”

---

[65] มีชัย นุกูลกิจ, พล.ต.ต., *งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในภารกิจของกรมตำรวจ*, เอกสารวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 32 ประจำปีการศึกษา พ.ศ.2532-2533, หน้า 40.

งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีลักษณะทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหรือชุมชนต่างๆ เกิดการรวมตัวกัน มีความสัมพันธ์ผูกพันเกี่ยวข้องต่อกัน ร่วมมือประสานการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ ให้ตำรวจมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม

ในประมาณปี พ.ศ.2530 กรมตำรวจ จึงได้นำแนวคิดงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relation) มาผนวกกับงานมวลชนสัมพันธ์ โดยนโยบายงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในประเทศไทยกำหนดขึ้นตั้งแต่นโยบายระดับชาติ คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534) แผนเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม เน้นการป้องกันนำการปราบปราม การมีส่วนร่วมของประชาชน มุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นหลักและเสริมด้วยมาตรการปราบปรามควบคู่กันไป เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน และกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และแผนมหาดไทยแม่บท ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2530 - 2534) ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง นำเอาหลักตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม[66]

ในส่วนของกรมตำรวจ ได้จัดทำแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2530 - 2534) มีแผนสาขาจำนวน 5 แผน โดยมีแผนสาขาชุมชนและมวลชนสัมพันธ์โดยเฉพาะ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ ทัศนคติ ความศรัทธา ความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนและหน่วยราชการอื่น เพื่อให้ประชาชนสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของตำรวจ ทั้งในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และรักษาความมั่นคงของชาติ เพื่อส่งเสริมการศึกษาในท้องถิ่นที่ห่างไกลคมนาคม และการบริการของหน่วยอื่นยังไปไม่ถึง ในหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดน แผนสาขาดังกล่าวกำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์[67]

---

[66] กองแผนงาน ๒ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กรมตำรวจ, *คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์*, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2541), หน้า 15 - 23.

[67] เรื่องเดียวกัน, หน้า 20 - 22.

ภาพที่ 3.9.20 กิจกรรมของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรโนนแดง

ที่มา: สถานีตำรวจภูธรโนนแดง, จาก https://twitter.com/nondaengpolice/status/951080688115073024. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561

5.1.2 การตำรวจชุมชน (Community Policing) กับกิจการตำรวจไทย

การปฏิบัติงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่ง ในเชิงการปฏิบัติมีการจัดตั้งชุดตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในทุกสถานีตำรวจ เพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชนในพื้นที่ของสถานีตำรวจ โดยกรมตำรวจได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานของชุดตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ รวมทั้งให้การสนับสนุนและจูงใจในด้านต่างๆ แม้ว่าการปฏิบัติงานของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จะช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับชุมชน และเป็นช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารกับตำรวจได้ดีขึ้น แต่การปฏิบัติก็ยังจำกัดขอบเขตเฉพาะในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับชุมชนและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีเท่านั้น ส่วนการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในลักษณะการร่วมเสนอปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในพื้นที่ และการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ ยังไม่สามารถเห็นการขับเคลื่อนได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 3.9.21 การปฏิบัติงานของชุดตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ

งานตำรวจของไทยเริ่มให้ความสนใจกับแนวคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) โดยมีนักวิชาการตำรวจ ซึ่งจบการศึกษามาจากต่างประเทศ และนำแนวคิดดังกล่าวเข้ามาเผยแพร่ และในปี พ.ศ.2538 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้ส่งอาจารย์ไปศึกษาดูงานเรื่องการตำรวจชุมชน (Community Policing) ณ มหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตท ประเทศสหรัฐอเมริกา แต่การกระจายความรู้และการนำไปปฏิบัติก็ยังไม่แพร่หลายนัก จำกัดอยู่ในแวดวงนักวิชาการตำรวจ[68] แนวคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) ในส่วนที่ต้องการให้ตำรวจกับชุมชน มีความเป็นหุ้นส่วนกัน เพื่อทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจในระดับพื้นที่ เริ่มนำไปสู่การปฏิบัติเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 76 บัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ เป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งในการขอปรับเปลี่ยนเชิงโครงสร้างองค์กรของตำรวจ โดยการโอนกรมตำรวจ ซึ่งเดิมเป็นส่วนราชการระดับกรมสังกัดกระทรวงมหาดไทย มาเป็นส่วนราชการระดับกรม เรียกชื่อว่า “สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” ขึ้นการบังคับบัญชากับนายกรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2541 การบริหารงานในรูปแบบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามโครงสร้างใหม่ต้องการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างตำรวจกับประชาชนในลักษณะการเป็นหุ้นส่วนทำงานร่วมกัน และหลังจากนั้นได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2542 ตามระเบียบนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

---

[68] สุพิศาล ภักดีนฤนาท, พล.ต.ต., *ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน: ทฤษฎีสำหรับศตวรรษที่ 21* (กรุงเทพฯ: กองบังคับการปราบปราม กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง, 2555), หน้า 28.

(1) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.”

(2) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.กทม.” และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.จังหวัด”

คณะกรรมการดังกล่าว ประกอบด้วย กรรมการที่เป็นข้าราชการตำรวจ ภาคประชาชน และส่วนราชการอื่นในพื้นที่ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ นอกองค์กรตำรวจ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ การให้ข้อมูลข่าวสาร เสนอความต้องการ และร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ ต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงการบริหารงานตำรวจโดยการออกพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 กฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำรวจไว้ในมาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชน มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน การนำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ได้ออกระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2549 และจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ขึ้น

แนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบและบทบาทภารกิจของ กต.ตร. นั้น เจตนารมณ์ต้องการให้เป็นองค์กรที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในพื้นที่ เป็นแกนกลางในการดึงชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมสร้างสมดุลให้กับสังคม เป็นเวทีที่ทุกภาคส่วนของสังคมมีโอกาสร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชนและท้องถิ่นได้ กรอบแนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบและบทบาทภารกิจของ กต.ตร. ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3.9.7 แนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบและบทบาทภารกิจของ กต.ตร.

ที่มา: คู่มือคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร จังหวัด และสถานีตำรวจ (กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ กต.ตร.สน./สภ.), หน้า 2.

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ มีอยู่ในหน่วยงานแต่ละระดับ ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร (กต.ตร.กทม.) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด ... (กต.ตร.จังหวัด ...) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาล ... (กต.ตร.สน. ...) และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร ... (กต.ตร.สภ. ...)

องค์ประกอบของคณะกรรมการแต่ละระดับ มีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ได้แก่

1) ส่วนของข้าราชการตำรวจระดับบริหาร ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าสถานีตำรวจ และตัวแทนข้าราชการตำรวจในแต่ละงานของสถานีตำรวจ (งานป้องกันปราบปราม, งานสืบสวน, งานสอบสวน, งานจราจร) ตัวแทนข้าราชการตำรวจชั้นประทวน หรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในหน่วยงานตำรวจระดับจังหวัด หรือกองบัญชาการตำรวจนครบาล แล้วแต่กรณี

2) ส่วนราชการ หรือฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปลัดกรุงเทพมหานคร ในส่วนของ กต.ตร.กทม. ผู้อำนวยการเขต ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นต้น

3) ส่วนท้องถิ่น ชุมชน ประชาชน ซึ่งมีประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกมา

4) ภาคสังคมหรือธุรกิจ

อำนาจหน้าที่ของ กต.ตร. ในแต่ละระดับ ได้แก่

1) รับแนวทางและนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจจาก ก.ต.ช. ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามนโยบาย

2) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของ ก.ต.ช.

3) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจและการบริหารงานตำรวจ

4) ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามนโยบายของ ก.ต.ช.

5) รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยการรับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

6) ให้ข้อมูลข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่

7) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือสนับสนุนการประชาสัมพันธ์งานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8) เสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง กต.ตร. แต่ละระดับ กับข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่และประชาชนในพื้นที่

9) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กต.ตร. แต่ละระดับมอบหมาย

10) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ ก.ต.ช. ทราบ ตามที่ ก.ต.ช. กำหนด

11) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่ ก.ต.ช. มอบหมาย

ต่อมาเพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจในพื้นที่ต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของตำรวจ และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ จึงได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ.2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 7 โดยกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบาย งบประมาณและอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด การมีส่วนร่วมขององค์กรส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนนั้น และเพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน คณะกรรมการนโยบาย

ตำรวจแห่งชาติ ได้ออกระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัย ของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน พ.ศ.2559

ตามระเบียบดังกล่าวกำหนดว่าเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นไปโดยเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด หัวหน้าสถานีตำรวจ มีหน้าที่เชิญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชน มาร่วมให้ข้อคิดเห็นในเรื่องนโยบาย แผน หรือโครงการ ตามภารกิจ ในการจัดทำแผนหรือโครงการดังกล่าว อาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณ อาสาสมัคร วัสดุ ครุภัณฑ์ หรืออื่นๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรภาคเอกชนได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยเสนอแผนหรือโครงการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนที่จะขอรับการสนับสนุน[69]

ในเชิงยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน ในปี พ.ศ.2554 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดทำยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2555 - 2564 ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน โดยมียุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ มีการกำหนดเป้าประสงค์ประการหนึ่งของยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือ หน่วยงานและบุคลากรนำแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการประชาชน มีกลยุทธ์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของข้าราชการตำรวจและเป้าหมายการทำงานของหน่วยงาน ทุกระดับให้ยึดถือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำงานตามแนวคิดตำรวจชุมชน (Community Policing) ดังเช่นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาการปฏิบัติให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง เพื่อการป้องกันอาชญากรรมซึ่งเป็นการต่อยอดจาก “งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์” จากการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนมาสู่ “ความเป็นหุ้นส่วน” (Partnership) ระหว่างตำรวจกับประชาชน[70]

---

[69] ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน พ.ศ.2559 ข้อ 4 และ 5

[70] สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, คู่มือการป้องกันปราบปราม, หน้า 165.

ภาพที่ 3.9.22 การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) สถานีตำรวจภูธรสอง จังหวัดแพร่ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ.2560

ที่มา: จาก http://www.fourarmy.com/25536. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

5.2 การปฏิบัติในการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ในระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ แต่ละหน่วยงานกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ต้องการสร้างการมีส่วนร่วมกับประชาชน ซึ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ ได้แก่[71]

1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้าหาสภาพและสาเหตุของปัญหา ตลอดจนความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

2) การมีส่วนร่วมในการริเริ่มและตัดสินใจ กำหนดกิจกรรม เพื่อลดและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน

3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ/การสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติตามกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน

4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินกิจกรรม

5) การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและปรับปรุง โดยท้องถิ่นและชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ด้านการจราจร ด้านการดูแลสาธารณสมบัติ และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

---

[71] ระเบียบ ก.ต.ช.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ.2549

แนวคิดดังกล่าว ถูกนำมาจัดทำเป็นโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในระดับพื้นที่ ได้แก่ โครงการพื้นที่ปลอดภัย (Safety Zone) โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย การจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนเพื่อปฏิบัติงานในแต่ละชุมชน การประสานกับเจ้าของผู้ประกอบการร้านสะดวกซื้อ ธนาคาร ร้านค้าทอง ห้างสรรพสินค้า เพื่อจัดสภาพแวดล้อมในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม เป็นต้น

ภาพที่ 3.9.23 การสร้างความเป็นหุ้นส่วน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรมในที่พักอาคารสูง

การป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ต่างๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการประสานงานกับองค์กรภาคธุรกิจ เอกชน สถานประกอบการเพื่อจัดสภาพแวดล้อมลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรม เช่น ในอาคารสูงที่เป็นที่พักอาศัยแบบคอนโดมิเนียม อะพาร์ตเมนต์ พอพัก ให้มีการกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย กำหนดเส้นทางเข้า - ออก ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น

สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น ร้านสะดวกซื้อ ที่มีจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่และเป็นร้านที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีความเสี่ยงเป็นเป้าหมายของอาชญากร เจ้าของสถานประกอบการดังกล่าว จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันเหตุอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้น ด้วยการดำเนินการเพื่อให้เกิดความปลอดภัย เช่น การเก็บเงินสดในตู้นิรภัยในร้าน การติดตั้งสัญญาณเตือนภัย ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น หรือในกรณีของร้านค้าทองหรืออัญมณี เจ้าของร้านจะมีส่วนสำคัญในการป้องกันตนเองจากคนร้ายด้วยการจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การติดตั้งสัญญาณเตือนภัย จัดทำลูกกรงกั้นบริเวณเคาน์เตอร์โชว์สินค้า เป็นต้น

ภาพที่ 3.9.24 การกำหนดมาตรการเพื่อรักษาความปลอดภัยร้านสะดวกซื้อและร้านค้าทอง

สำหรับการมีส่วนร่วมเพื่อรักษาความปลอดภัยสถานที่ต่างๆ จากเหตุการณ์ก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานครอันเป็นเมืองหลวงของประเทศ เมืองสำคัญและแหล่งท่องเที่ยว ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายส่งผลให้ประเทศต่างๆ เกิดความตื่นตัวในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย โดยสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม การมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ต่างๆ เพื่อร่วมมือกันป้องกันการก่อการร้าย รวมทั้งความร่วมมือเพื่อสืบสวนติดตามผู้กระทำผิดเมื่อเหตุการณ์ได้เกิดขึ้นแล้ว แม้ว่าสถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศไทยจะไม่อยู่ในระดับสูง แต่หน่วยงานตำรวจก็ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันเหตุการณ์มิให้เกิดขึ้น และมีการประสานงานกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้มีมาตรการป้องกันตนเอง ด้วยการจัดระบบรักษาความปลอดภัย เช่น จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) การควบคุมพื้นที่ทางกายภาพ ตรวจสอบบุคคลเข้า - ออกสถานที่ เป็นต้น รวมทั้งการรับแจ้งข้อมูลข่าวสาร เบาะแสจากประชาชนโดยทั่วไป

ภาพที่ 3.9.25 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณสถานีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนกรุงเทพ (BTS)

ที่มา: กรุงเทพธุรกิจ, จาก http://daily.bangkokbiznews.com/gallery/20160221. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

5.3 อาสาสมัครตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดให้มีอาสาสมัครตำรวจ 2 รูปแบบ ดังนี้[72]

5.3.1 อาสาสมัครตำรวจบ้าน หมายถึงแนวร่วมประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ ลักษณะปฏิบัติการ เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

อาสาสมัครตำรวจบ้าน เป็นการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนให้เข้ามาร่วมปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติดและอุบัติภัยต่างๆ รวมทั้งการตรวจตราของตำรวจสายตรวจ ผู้ที่จะเป็นอาสาสมัครตำรวจบ้าน อาจเป็นประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจ ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น บุคคลต่างๆ ที่สมัครใจในการปฏิบัติหน้าที่และอุทิศเวลาให้กับชุมชนที่ตนพักอาศัย หรือสามารถช่วยเหลือทางราชการได้ตามสมควร บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาสาสมัครตำรวจบ้าน มีดังนี้

1) เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

2) เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อย การบริการและอำนวยความสะดวกด้านการจราจร

3) แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ข้อมูลอาชญากรรม เบาะแสคนร้าย คดีอาญาทั่วไปและคดียาเสพติด

---

[72] ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ.2551, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนพิเศษ 45 ง วันที่ 3 มีนาคม 2551

4) ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในพื้นที่

5) ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้นำชุมชนในหมู่บ้าน รวมทั้งเป็นเครือข่ายของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในพื้นที่

ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ.2551 กำหนดให้สถานีตำรวจจัดทำโครงการฝึกอบรมอาสาสมัครตำรวจบ้านให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจ และมีการจัดฝึกอบรมทบทวนในเชิงปฏิบัติแก่สมาชิกอาสาสมัครตำรวจบ้านปีละ 1 ครั้ง และซักซ้อมการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 3.9.26 การฝึกอบรมอาสาสมัครตำรวจบ้าน สถานีตำรวจภูธรชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2559

ที่มา: คนพันธุ์ข่าว, *ปิดการฝึกอบรมโครงการหลักสูตรอาสาสมัครตำรวจบ้าน (อส.ตร.), จาก* http://www.khonpankhao.com/3253. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

5.3.2 อาสาจราจร หมายถึงแนวร่วมประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจลักษณะปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการจัดการจราจร

รูปแบบการจัดแนวร่วมเชิงปฏิบัติการของอาสาจราจร เป็นการดำเนินการจัดกลุ่มเยาวชน ราษฎรอาสาสมัคร ผู้แทนชุมชน หน่วยงานเอกชน เป็นต้น โดยผ่านการฝึกอบรมอาสาจราจรให้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ด้านการจราจร ทักษะและการใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้อง เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาจราจร โดยให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

กลุ่มเป้าหมายที่จะมาเป็นอาสาจราจร ได้แก่ เยาวชนจากสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนของบริษัท ห้างร้านต่างๆ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน (อพปร.) หน่วยสารวัตรทหารในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ ผู้นำชุมชน หรือผู้นำ

ท้องถิ่น บุคคลที่สมัครใจในการปฏิบัติหน้าที่และอุทิศเวลาให้แก่ชุมชนที่ตนพักอาศัย หรือสามารถช่วยเหลือทางราชการได้ตามสมควร

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ เมื่อเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมและทดสอบความรู้ของหลักสูตรอาสาจราจรแล้ว จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาจราจร โดยให้หน่วยงานหรือสถานีตำรวจเป็นผู้จัดการฝึกอบรม จัดทำทะเบียนประวัติ กำหนดหมายเลขประจำตัว และทำหน้าที่ ดังนี้

1) การตรวจ ควบคุม และการจัดการจราจรบริเวณที่มีการจราจร ติดขัด คับคั่ง ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน หรือกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ เว้นแต่กรณีไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ อยู่ในที่นั้นก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยลำพัง

2) ดูแล การหยุดรถ จอดรถ การข้ามทาง ในบริเวณที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายจนการจราจรไม่สะดวก เพื่อให้การจราจรมีความสะดวก และปลอดภัย

3) ชี้แจง ตักเตือน แนะนำ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้รถใช้ถนนทราบถึงระเบียบวิธีการที่ถูกต้องและปฏิบัติตามวินัยจราจร

4) รายงานการกระทำผิดของผู้ขับรถ การชำรุดเสียหาย ข้อขัดข้องของเครื่องหมายและสัญญาณจราจรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

5) แจ้งอุบัติเหตุการจราจรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ โดยมิชักช้า

การดำเนินการเกี่ยวกับอาสาจราจร เป็นการร่วมดำเนินการระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อจัดให้มีอาสาจราจรในพื้นที่ ได้แก่ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบธุรกิจ ภาคเอกชน คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดและสถานีตำรวจ อำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เพื่อให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจเป็นผู้ฝึกอบรมอาสาจราจรและร่วมออกปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจรในพื้นที่

ภาพที่ 3.9.27 การฝึกอบรมทบทวนอาสาจราจร เทศบาลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น เมื่อปี พ.ศ.2558

ที่มา: เทศบาลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น, *ฝึกอบรมทบทวนอาสาสมัครจราจร พ.ศ.2558*, จาก http://www.mueangkao.go.th/www2/index.php?option=com_content&view=article&id=303:2558&catid=30:newsprcatsss&Itemid=186. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing)

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ.1956 [73] หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกับองค์การตำรวจสากล คือ กองบัญชาการกลางตำรวจสากลแห่งชาติของไทย (The INTERPOL National Central Bureau (NCB) For Thailand) ซึ่งมีกองการต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานตำรวจสากลของไทย

ตำรวจสากลของไทย มีภารกิจในการทำงานร่วมกับสำนักเลขาธิการองค์การตำรวจสากล ประเทศสมาชิกขององค์การตำรวจสากล สถานทูตในประเทศ รวมทั้งหน่วยราชการภายในประเทศ และหน่วยงานของรัฐประเทศต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรม สนับสนุนหน่วยงานปราบปรามอาชญากรรม ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ประสานงานกับกรมราชทัณฑ์เกี่ยวกับการส่งตัวนักโทษ ให้ความช่วยเหลือชาวต่างชาติในการเป็นผู้ประสานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ช่วยเหลือประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากลในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

---

[73] INTERPOL, *Royal Thai Police* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Thailand [2018, June 3]

การปฏิบัติงานร่วมกับองค์การตำรวจสากล มุ่งเน้นอาชญากรรมประเภทต่างๆ ได้แก่ การค้ามนุษย์ การแสวงหาประโยชน์จากเด็ก การค้ายาเสพติด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การก่อการร้าย การค้าอาวุธ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา[74]

ตำรวจสากลของไทย ได้มีการประสานงานกับตำรวจสากลของประเทศต่างๆ เกี่ยวกับการปราบปรามอาชญากรรมด้านต่างๆ มาโดยตรง มีความร่วมมือจนสามารถติดตามคนร้ายที่หลบหนีข้ามประเทศได้หลายราย เช่น กรณีเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ.2016 มีผู้เสียหายเป็นชาวฮ่องกงที่อยู่ในประเทศไทย ถูกเจาะข้อมูล (Hack) ในจดหมายอิเลกทรอนิกส์ (e-mail) และใช้อุบายหลอกลวงให้โอนเงินไปในบัญชีหนึ่งในฮ่องกง มีมูลค่าความเสียหายคิดเป็นเงินไทยกว่า 6 ล้านบาท ผู้เสียหายเข้าแจ้งความร้องทุกข์ที่กองบังคับการปราบปราม แต่เนื่องจากผู้ก่อเหตุได้อาศัยอยู่ที่ฮ่องกง กองบังคับการปราบปราม ได้ประสานงานมายังตำรวจสากลของไทย เพื่อทำการประสานข้อมูลกับตำรวจสากลฮ่องกง (INTERPOL Hong Kong) ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย จนสามารถดำเนินการอายัดเงินในบัญชีได้สำเร็จ และให้ผู้เสียหายกลับไปรับเงินคืนที่ฮ่องกงได้ในที่สุด[75]

ภาพที่ 3.9.28 การปฏิบัติงานของตำรวจสากลของไทย ในการประสานงานช่วยเหลือผู้เสียหายที่ถูกเจาะข้อมูลในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ที่มา: INTERPOL Thailand [Online Available from: https://www.facebook.com/interpol.thailand/posts/1890447257862080 [2018, June 3]

---

[74] Ibid.

[75] INTERPOL Thailand [Online Available from: https://www.facebook.com/interpol.thailand/posts/1890447257862080 [2018, June 3]

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีบทบาทในเวทีการตำรวจระหว่างประเทศ ในการสนับสนุนภารกิจขององค์การสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนในการวางระบบและการพัฒนางานตำรวจในประเทศต่างๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีส่วนร่วมในการจัดกำลังตำรวจเพื่อไปร่วมปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ (UN) การปฏิบัติภายใต้สภาความมั่นคงสหประชาชาติ (United Nations Security Council - UNSC) ในการกำหนดนโยบายและอนุมัติให้มีการส่งกองกำลังไปยังประเทศที่ต้องการความช่วยเหลือในลักษณะปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (Peacekeeping Operations) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมปฏิบัติงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 - 2557 จำนวน 285 นาย (ชาย 221 นาย หญิง 64 นาย) ปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ประเทศบอสเนีย - เฮอร์เซโกวิน่า ติมอร์ - เลสเต เฮติ ไลบีเรีย และซูดานใต้[76]

ในปี พ.ศ.2560 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ 10 นาย ไปร่วมปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพ ณ สาธารณรัฐซูดานใต้ ทวีปแอฟริกา เป็นระยะเวลา 1 ปี ระหว่างวันที่ 16 เมษายน พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2561 โดยมีภารกิจหลักคือ ป้องกันมิให้ประชาชนเกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากความขัดแย้งภายในประเทศระหว่างกลุ่มคนต่างเผ่าพันธุ์ ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และสนับสนุนการยกเลิกสงครามภายในประเทศ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไปร่วมปฏิบัติภารกิจมีหน้าที่ในการฝึกตำรวจท้องถิ่น ตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อย สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมหรืองานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ และร่วมเป็นคณะปฏิรูปตำรวจภายในประเทศ[77]

ภาพที่ 3.9.29 เจ้าหน้าที่ตำรวจไทย จำนวน 10 นาย ที่ไปร่วมปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพในซูดานใต้ ระหว่าง 16 เมษายน พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2561

ที่มา: มติชนออนไลน์, *10 ตำรวจไทยสวมเครื่องแบบยูเอ็น รักษาสันติภาพที่ "ซูดาน" ผบ.ตร.ฝากสร้างชื่อ ทำหน้าที่ตัวแทนประเทศ*, จาก https://www.matichon.co.th/local/news_525326. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

---

[76] ข้อมูลจากกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อเมษายน พ.ศ.2558

[77] มติชนออนไลน์, *10 ตำรวจไทยสวมเครื่องแบบยูเอ็น รักษาสันติภาพที่ "ซูดาน" ผบ.ตร.ฝากสร้างชื่อ ทำหน้าที่ตัวแทนประเทศ*, จาก https://www.matichon.co.th/local/news_525326. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561

การส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปร่วมปฏิบัติภารกิจในงานตำรวจระหว่างประเทศนี้ เป็นการไปทำหน้าที่เพื่อให้คำแนะนำ จัดวางระบบเกี่ยวกับงานตำรวจ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองกำลังตำรวจในประเทศที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูการรักษาความสงบเรียบร้อยและจัดระเบียบภายในประเทศ

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

ไทย เป็น 1 ใน 5 ประเทศที่ร่วมก่อตั้ง “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” หรืออาเซียน โดยร่วมลงนามใน "ปฏิญญากรุงเทพ" เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ.1967 ประเทศที่ร่วมก่อตั้งอาเซียน ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ต่อมาในปี ค.ศ.1981 ประเทศดังกล่าวได้จัดให้มีการประชุมหัวหน้าตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN NATIONAL POLICE - ASEANAPOL) หรืออาเซียนนาโพลอย่างเป็นทางการครั้งแรกที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีสมาชิก 5 ประเทศดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม[78] สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความสัมพันธ์กับองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียนมาอย่างต่อเนื่อง เป็นความร่วมมือในเวทีการประชุมที่จัดขึ้นเป็นประจำและการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการประชุมอาเซียนนาโพล

การประชุมหัวหน้าตำรวจแห่งชาติประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN NATIONAL POLICE) หรือเรียกโดยย่อว่า ASEANAPOL เป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจของประเทศอาเซียน 10 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในระดับภูมิภาค ความเป็นวิชาชีพในด้านการบังคับใช้กฎหมายและการรักษาความสงบเรียบร้อย การพัฒนาด้านการบริหารและจัดการงานตำรวจ และการบังคับใช้กฎหมาย และความร่วมมือกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยอาเซียนนาโพล ไม่ได้อยู่ภายใต้กลไกของอาเซียน ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน

บทบาทของตำรวจไทยในเวทีอาเซียนนาโพล มีการริเริ่มที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจของประเทศสมาชิก เช่นในการประชุมอาเซียนนาโพล ครั้งที่ 33 ระหว่างวันที่ 18 - 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม โดยจัดขึ้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการประชุมที่สำคัญคือ การสร้างกลไกความร่วมมือซึ่งกันและกัน การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันจะนำมาเป็นต้นแบบในการฝึกอบรม เพื่อเสริมศักยภาพของประเทศสมาชิก รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในด้านการสืบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน การจับกุม อาชญากรรมข้ามชาติประเภทต่างๆ และการยกระดับศูนย์ข้อมูลตำรวจอาเซียน (Electronic ASEANAPOL Database System) (E-ADS) เพื่ออำนวยความสะดวก และเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา อีกทั้งยังร่วมมือกันเพื่อบรรลุให้ 10 ประเทศอาเซียนปลอดยาเสพติดภายในปี พ.ศ.2558 นอกจากนี้ยังได้รับรองแผนปฏิบัติการในการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

---

[78] ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/chronology [2018, April 22]

ของตำรวจอาเซียน ตามข้อเสนอของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประเทศไทย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ วางแนวทางปฏิบัติ และติดตามข้อมูลข่าวสารแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศสมาชิก [79]

ในการประชุมอาเซียนนาโพลในแต่ละครั้ง ก็ได้มีการพัฒนาความร่วมมือในประเด็นต่างๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประชุมในครั้งที่ 36 เมื่อปี พ.ศ.2560 ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย นอกจากมีหัวหน้าตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศแล้ว ยังมีประเทศคู่เจรจาที่เข้าร่วมประชุมด้วย ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รัสเซีย ตุรกี สหราชอาณาจักร องค์การตำรวจสากล สำนักงานตำรวจภาคพื้นยุโรป และสำนักงานเลขาธิการอาเซียน[80] ฐานความผิดอาชญากรรมข้ามชาติที่มีการหารือกันในการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ การก่อการร้าย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบเข้าเมือง อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การฉ้อโกงข้ามชาติ การลักลอบค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชใกล้สูญพันธุ์ และอาชญากรรมที่กระทบต่อความมั่นคงทางทะเล รวมถึงความร่วมมือในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรร่วมกันในอนาคต รวมทั้งมีการลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียนต่อไป

ความร่วมมือกันในภูมิภาคอาเซียนระหว่างองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ มีประเด็นความร่วมมือที่พัฒนาปรับเปลี่ยนไปตามสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดในแต่ละช่วงเวลาและลักษณะที่มีความเฉพาะในแต่ละประเทศในภูมิภาค เช่น ประเด็นเรื่องอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การฉ้อโกงข้ามชาติที่อาศัยเทคโนโลยีและการสื่อสาร ซึ่งเป็นปัญหามากขึ้นในหลายประเทศ อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและความมั่นคงทางทะเล เป็นต้น นอกจากนี้มีการขยายความร่วมมือออกไปนอกภูมิภาคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและการพัฒนาองค์กรของตำรวจอาเซียน การประชุมในระยะหลังจึงมีการเชิญประเทศคู่เจรจาจากนอกภูมิภาค เข้ามาร่วมประชุมเพื่อขยายขอบข่ายความร่วมมือที่ไม่สามารถจำกัดแค่เพียงในภูมิภาคอาเซียนเท่านั้น

6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

เพื่อการประสานงานการปฏิบัติระหว่างประเทศในงานตำรวจ ทั้งในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ และการประสานงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เสนอต่อรัฐบาลเพื่อจัดให้มีผู้ช่วยทูตฝ่ายตำรวจ ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำในประเทศต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับ

---

[79] ปิดฉากประชุม หน.ตำรวจอาเซียน ตั้งเป้า 2 ปีปลอดยานรก! [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2558. จาก http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9560000022585

[80] เดลินิวส์ออนไลน์, ประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน รับมืออาชญากรรมข้ามชาติ, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก https://www.dailynews.co.th/crime/511667

งานตำรวจ ในปัจจุบันได้รับการอนุมัติให้มีผู้ช่วยทูตฝ่ายตำรวจ จำนวน 3 ประเทศ ได้แก่ เมียนมา กัมพูชา และสาธารณรัฐประชาชนจีน

ไทยมีพรมแดนที่ติดต่อกับเมียนมา ลาว กัมพูชา มาเลเซีย ความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีกับประเทศดังกล่าวจึงเกิดขึ้นเพื่อความร่วมมือในการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามพรมแดนระหว่างมาเลเซียกับประเทศดังกล่าว ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีในงานตำรวจกับประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันถือว่ามีการปฏิบัติงานร่วมกันและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยเป็นความร่วมมือในประเด็นที่ทั้งสองประเทศประสบปัญหาหรือเป็นประโยชน์ต่างตอบแทนกัน เช่น กรณีความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจไทยกับเมียนมาเนื่องจากปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องยาเสพติด และการค้ามนุษย์ ทั้งสองประเทศจึงมีความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามคดีดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

การป้องกันปราบปรามยาเสพติดของไทย มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นองค์กรในระดับนโยบาย โดยมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ได้มีความร่วมมือกันในระดับทวิภาคีระหว่างไทยกับเมียนมาเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีการจัดประชุมทวิภาคีไทย - เมียนมา เรื่อง ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด เป็นประจำทุกปี ในครั้งที่ 19 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2560 ณ กรุงเทพมหานคร โดย นายศิรินทร์ยา สิทธิชัย เลขาธิการ ป.ป.ส. ประเทศไทย เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และ พลตำรวจจัตวา อ่อง วิน อู (Pol. Brig. Gen. Aung Win Oo) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเมียนมา และ เลขาธิการ ป.ป.ส. เมียนมา เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเมียนมา ผลการประชุมที่สำคัญ ได้แก่

- ฝ่ายไทยร้องขอให้ฝ่ายเมียนมาสืบสวนและปราบปรามการค้ายาเสพติดเครือข่ายต่างๆ ที่ลักลอบส่งยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนของทั้งสองประเทศ
- สองฝ่าย จะสืบสวนจับกุมนักค้ายาเสพติดที่หลบหนีหมายจับ โดยฝ่ายไทยส่งหมายจับให้ฝ่ายเมียนมา จำนวน 18 หมาย และฝ่ายเมียนมาส่งหมายจับให้ฝ่ายไทย จำนวน 1 หมาย
- การร่วมมือดำเนินงานแผนปฏิบัติการปิดล้อมพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำภายใต้แผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย 6 ประเทศ ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2559 - 2561)
- การเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดกับข้อมูลการข่าว เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำ drug profiling เพื่อหาที่มาของแหล่งผลิตยาเสพติดที่ถูกยึดได้
- ฝ่ายไทยจะจัดการฝึกอบรมหลักสูตรการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด และการตรวจพิสูจน์สารเคมีและสารตั้งต้นให้กับเจ้าหน้าที่เมียนมา จำนวน 3 รุ่น รุ่นละ 60 คน
- ฝ่ายไทยขอความร่วมมือเมียนมาในการสืบสวนบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการบรรจุยาเสพติด

ประชุมทวิภาคีไทย - เมียนมา เรื่อง ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 20 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติด ติดตามผลการดำเนินการจากการประชุมครั้งที่ 19 หารือความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด และการบังคับใช้กฎหมายยาเสพติด การควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ การฝึกอบรม การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การพัฒนาทางเลือก รวมทั้งสรุปการหารือแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไข

ปัญหายาเสพติดตามแนวชายแดน[81] จะเห็นได้ว่าความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างไทยกับเมียนมา เป็นประเด็นสำคัญที่ทั้งสองประเทศให้ความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด

ปัญหาด้านการค้ามนุษย์เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่กระทบต่อไทยและเมียนมา โดยมีขบวนการค้ามนุษย์ข้ามชาติลักลอบนำหญิงหรือเด็กจากเมียนมาเข้ามาหาประโยชน์ในธุรกิจบันเทิงหรือสถานบริการในประเทศไทย รวมถึงการลักลอบค้าแรงงานข้ามชาติ ไทยกับเมียนมา จึงมีการประชุมทวิภาคีไทย-เมียนมา เพื่อทบทวนความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยและเมียนมา ว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กเช่นเดียวกัน [82]

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจไทย กัมพูชา และลาว ก็เป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกัน ในด้านปัญหายาเสพติด มีการลักลอบนำเข้าประเทศไทย โดยอาศัยเส้นทางผ่านจากประเทศลาวและกัมพูชา ในขณะเดียวกันก็มีขบวนการค้ามนุษย์ได้หลอกลวงชาวลาวและกัมพูชาเข้ามาในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีหรือเด็กเพื่อแสวงผลประโยชน์จากธุรกิจค้าบริการทางเพศ ตำรวจไทยจึงมีความร่วมมือกับประเทศดังกล่าวเพื่อประสานงานและปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและการค้ามนุษย์ในลักษณะเดียวกัน

ตำรวจมาเลเซีย เป็นอีกองค์กรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับตำรวจไทย และเป็นความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน มีการเยือนระหว่างหัวหน้าตำรวจทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดแข่งขันรักบี้ประเพณีตำรวจไทยและตำรวจมาเลเซีย ชิงถ้วยรุจิรวงศ์ เป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ไทยยังเป็นผู้สนับสนุนการป้องกันปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ข้ามชาติ โดยสามารถติดตามรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมจากมาเลเซียแล้วลักลอบขนส่งเข้ามาที่ไทยได้จำนวนมาก ในขณะที่มาเลเซียก็ให้การสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการปราบปรามอาชญากรรมข้ามพรมแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียเป็นอย่างดี

นอกจากนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการทำความตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ เพื่อความร่วมมือกันในประเด็นต่างๆ สรุปได้ดังนี้ [83]

1) ออสเตรเลีย บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับตำรวจออสเตรเลีย ว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและการพัฒนาความร่วมมือของตำรวจ (31 พฤษภาคม พ.ศ.2559) ข้อตกลงการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจร่วม (Joint Taskforce) ด้านปราบปรามยาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)

---

[81] กรุงเทพธุรกิจ, *ไทย-เมียนมา จับมือกวาดล้างยาเสพติดแนวชายแดน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2561. จาก http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/803735

[82] INTERPOL Thailand [Online]. Available from: https://www.facebook.com/interpol.thailand/posts/1760138997559574 [2018, June 9]

[83] กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, *ตารางความตกลง ตร.กับ ตร.ต่างประเทศ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2561. จาก http://fad.go.th/th/articles/108183

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และตำรวจแห่งชาติออสเตรเลีย หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และตำรวจแห่งชาติออสเตรเลีย (EOL) ว่าด้วยเครือข่ายประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (พ.ศ.2556)

2) สหรัฐอเมริกา บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานสืบสวนสอบสวนกลาง สหรัฐอเมริกา (FBI) ว่าด้วยเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย (International Law Enforcement Academy - ILEA) กรุงเทพฯ บันทึกความตั้งใจตามโครงการติดตั้งศูนย์ข้อมูลบุคคล (PISCES)

3) สาธารณรัฐเกาหลี ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติและตำรวจแห่งชาติเกาหลี (พ.ศ.2549)

4) แคนาดา หนังสือความเข้าใจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงการต่างประเทศและการค้าระหว่างประเทศแคนาดา (พ.ศ.2555)

5) สาธารณรัฐออสเตรีย บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทยออสเตรีย ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือทวิภาคีด้านความมั่นคงภายใน (พ.ศ.2555)

6.4 ความร่วมมือเพื่อพัฒนาองค์กรและบุคลากร

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้รับการสนับสนุนและมีความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ทั้งในภูมิภาคอาเซียน และประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ในการพัฒนาข้าราชการตำรวจ โดยการแลกเปลี่ยนการศึกษาอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจ ซึ่งรวมถึงการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไทย ไปร่วมฝึกอบรมในประเทศต่างๆ ได้แก่ หลักสูตร International Senior Police Officer Command Course ประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีการจัดเป็นประจำทุกปี โครงการฝึกอบรมในโปรแกรม Japan - Singapore Partnership Program for the 21st Century ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศสิงคโปร์กับญี่ปุ่น เพื่อให้ความรู้ด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความมั่นคงให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา การฝึกอบรมด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาและการก่อการร้ายในประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น รวมทั้งการรับเจ้าหน้าที่ตำรวจจากประเทศต่างๆ มาเข้ารับการฝึกอบรมในประเทศ ได้แก่ หลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง (บตส.) หลักสูตรผู้กำกับการ (ผกก.) และหลักสูตรสารวัตร (สว.) ซึ่งมีการจัดสรรที่นั่งให้ประเทศต่างๆ ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมฝึกอบรมตามสถานการณ์และความเหมาะสม

นอกจากนี้รัฐบาลไทยโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ทำความตกลงร่วมมือกับประเทศสหรัฐอเมริกา จัดตั้งสถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย (International Law Enforcement Academy) กรุงเทพฯ เรียกโดยย่อว่า ILEA Bangkok เพื่อจัดการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคใกล้เคียง โดยการสนับสนุนเงินงบประมาณจากประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ.1996 สถาบันดังกล่าวมุ่งเน้นการยกระดับ

ประสิทธิภาพความร่วมมือในระดับภูมิภาคต่ออาชญากรรมข้ามชาติที่คุกคามภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การลักลอบค้ายาเสพติด อาชญากรรมด้านการเงิน และการค้ามนุษย์ สถาบัน ILEA มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ภายในประเทศอาเซียน เพื่อให้สถาบันด้านยุติธรรมทางอาญาของแต่ละประเทศมีความเข้มแข็ง เพื่อที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานร่วมกันในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว[84]

ภาพที่ 3.9.30 ห้องฝึกอบรมสถาบัน ILEA Bangkok

ที่มา: จาก http://www.ileabangkok.com/__site/home. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2559

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความสัมพันธ์อันดีกับสถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย โดยได้รับการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ทั้งการส่งข้าราชการตำรวจไปฝึกอบรมในสหรัฐอเมริกา หรือการสนับสนุนวิทยากรเพื่อมาจัดการฝึกอบรมในประเทศไทย เช่น เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของสหรัฐอเมริกา เพื่อส่งวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ตามโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนให้มีประสิทธิภาพในระดับสากล (Royal Thai Police / United State of America Advanced Law Enforcement Training Seminar - ALETS) โดยได้เชิญวิทยากรจากสำนักงานสอบสวนกลางของสหรัฐอเมริกา (Federal Bureau of Investigation - FBI) สำนักงานตำรวจลับสหรัฐอเมริกา (U.S. Secret Service) และสำนักงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา (Drug Enforcement Administration - DEA) มาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้กำกับการที่ทำหน้าที่สืบสวนในประเทศไทย โดยจัดการฝึกอบรมที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

[84] International Law Enforcement Academy – Bangkok, “Back ground content,” [Online]. Available from: http://www.ileabangkok.com/__site/about_background [2018, June 9]

ระยะเวลา 7 สัปดาห์[85] รวมทั้งการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวในรุ่นที่ 2 ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2561 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตรสืบสวน ทั่วประเทศจำนวน 150 นาย

ในส่วนของสถาบันการศึกษาข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ ในด้านวิชาการ การฝึกอบรม และแลกเปลี่ยนการศึกษา โดยโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้ให้การสนับสนุนรับนักเรียนตำรวจจากต่างประเทศ มาเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ นักเรียนตำรวจจากเมียนมา เวียดนาม และกัมพูชา ปีละ 4 นาย/ประเทศ ซึ่งนักเรียนนายร้อยตำรวจจากเวียดนามและเมียนมา ได้จบการศึกษาไปแล้ว 1 รุ่นๆ ละ 4 นาย

ในปีการศึกษา พ.ศ.2561 มีนักเรียนนายร้อยตำรวจจากกัมพูชา เวียดนาม และเมียนมา ประเทศละ 4 นาย กำลังศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการตำรวจ ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 3.9.31 เจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม 4 นาย ที่เข้ารับการศึกษาหลักสูตร 4 ปี ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เริ่มศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ.2559

ที่มา: International Relations RPCA [Online]. Available from: http://ir.rpca.ac.th/index.php/exchange-cadets/vietnam/ [2018, June 9]

นอกจากนี้โรงเรียนนายร้อยตำรวจยังมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจประเทศต่างๆ ได้แก่ เกาหลีใต้ จีน (ยูนนาน) มัลดีฟส์ เวียดนาม กัมพูชา เมียนมา เยอรมนี สหรัฐอเมริกา เป็นต้น ในการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น และการศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรมด้านวิชาชีพตำรวจและการบังคับใช้กฎหมาย

---

[85] ไทยรัฐออนไลน์, *เบ้าหลอมนักสืบ, ชายแดน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/868640

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU) ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเพื่อก่อตั้งสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institutions in Asia - APTA) การจัดตั้งสมาคมดังกล่าวเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านการฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการระหว่างสถาบันการฝึกอบรมตำรวจในประเทศต่างๆ ที่ประชุมได้ลงมติเลือกให้นายบุม ซู ชู (Mr. Bum-soo Suh) อธิการบดีมหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี เป็นประธาน โดยมี พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และ นายโจเซ เออร์วิน วิลลาคอร์ท (Mr. Jose Erwin Villacorte) สถาบันฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippines National Police Training Institute - PNPTI) เป็นรองประธาน

ภาพที่ 3.9.32 การประชุมเพื่อก่อตั้งสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (The Association of Police Training Institutions in Asia - APTA) ณ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี (The Korean National Police University - KNPU) เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560

การแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการและการฝึกอบรมตำรวจ มีการแลกเปลี่ยนกับประเทศต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น กรณีความร่วมมือกับมูลนิธิฮันส์ ไซเดล (Hanns Seidel Foundation) สหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี มีความร่วมมือเพื่อพัฒนาด้านการฝึกอบรมตำรวจที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยมูลนิธิฮันส์ ไซเดล ได้สนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจไทยเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ ณ โรงเรียนตำรวจแห่งหน่วยงานตำรวจเตรียมพร้อมบาวาเรียนที่ 2 แห่งเมืองไอช์ซะเต็ด รัฐบาวาเรีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (Police Academy of the II Bavarian Standby Police in Eichstatt, Bavaria, Federal Republic of Germany) และส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจากเยอรมนี เดินทางมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยจัดการประชุมสัมมนาในประเทศไทย ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านการศึกษาและฝึกอบรมระหว่างตำรวจทั้งสองประเทศ มีวัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและฝึกอบรม ให้สามารถผลิตเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีทักษะความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้มาปฏิบัติหน้าที่ตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเหมาะสม โดยสถาบันตำรวจในเยอรมนี ถือเป็นหน่วยงานที่สามารถปฏิรูปตำรวจโดยการปรับปรุงระบบการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ จนสามารถผลิตเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นจากสังคม ซึ่งบทเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาตำรวจของไทย

ภาพที่ 3.9.33 ข้าราชการตำรวจจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้าร่วมการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการศึกษาฝึกอบรมตำรวจ ที่โรงเรียนตำรวจแห่ง (Police Academy of the Second Stand-by Police Academy in Eichstaett เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ.2560

ภาพที่ 3.9.34 นายฮูเบิร์ต มุลเลอร์ (Mr. Hubert Müller) ผู้อำนวยการโรงเรียนตำรวจแห่งหน่วยงานตำรวจเตรียมพร้อมบาวาเรียนที่ 2 แห่งเมืองไอช์ซะเต็ด รัฐบาวาเรีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (Police Academy of the II Bavarian Standby Police in Eichstatt, Bavaria, Federal Republic of Germany) พร้อมด้วยนายแอนเดส ดีเทล (Mr. Andes Dietl) อาจารย์ เดินทางมาเยี่ยมชมโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ เกี่ยวกับการฝึกอบรมตำรวจ เมื่อวันที่ 21-24 มิถุนายน พ.ศ.2560

การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศและสภาพสังคม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Socialist Republic of Vietnam) หรือเวียดนาม อยู่ทางด้านตะวันออกสุดของคาบสมุทรอินโดจีน พื้นที่มีรูปร่างเป็นรูปตัวเอส (S) ลักษณะเป็นแนวยาว เวียดนามมีพื้นที่ 330,967 ตารางกิโลเมตร[1] พรมแดนทางทิศเหนือติดกับจีนทั้งทางบกและทางทะเล พรมแดนทางทิศเหนือและตะวันตกติดกับ สปป.ลาว ทางบก และพรมแดนทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับกัมพูชาทั้งทางบกและทางทะเล สภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นภูเขาสูงกั้นระหว่างที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เป็นแนวยาว โดยมีความยาวจากเหนือจรดใต้ 1,650 กิโลเมตร ขนานไปตามแนวยาวของคาบสมุทรอินโดจีน และมีหมู่เกาะจำนวนมากเรียงรายตั้งแต่อ่าวตังเกี๋ยไปจนถึงอ่าวไทย นอกจากนี้ยังมีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดงอยู่ทางตอนเหนือและที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงอยู่ทางตอนใต้ และตอนเหนือของประเทศมีที่ราบสูง มีภูเขาฟาน ซีปัง (Phan Xi Pung) ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในอินโดจีน มีความสูงถึง 3,143 เมตร จึงได้รับสมญานามว่า “หลังคาอินโดจีน”[2]

เวียดนามอยู่ในเขตมรสุมฤดูร้อน ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกเปิดโล่งรับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านทะเลจีนใต้ ทำให้มีโอกาสรับลมมรสุมและพายุหมุนเขตร้อน ภูมิอากาศเวียดนามมีความหลากหลายและแตกต่างกันไปในแต่ละเขตเพราะตั้งอยู่ในละติจูดที่แตกต่างกันและพื้นที่มีความสูงต่ำแตกต่างกันอย่างมาก โดยทั่วไปเวียดนามมี 4 ฤดู ได้แก่ ฤดูใบไม้ผลิ ช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน มีฝนตกเล็กน้อยและความชื้นสูง อุณหภูมิประมาณ 17 - 23 องศาเซลเซียส ฤดูร้อน ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม อากาศร้อนและมีฝน อุณหภูมิประมาณ 30 - 39 องศาเซลเซียส เดือนมิถุนายนเป็นเดือนที่ร้อนที่สุด ฤดูใบไม้ร่วงตั้งแต่เดือนกันยายน ถึง พฤศจิกายน อุณหภูมิประมาณ 23 - 28 องศาเซลเซียส และฤดูหนาวตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ 7 - 20 องศาเซลเซียส บางปีอุณหภูมิอาจลดลงถึง 0 องศาเซลเซียส[3]

---

[1] The World Bank Open Data [Online]. 2017. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/AG.SRF.TOTL.K2 [2018, July 27]

[2] ธีระ นุชเปี่ยม, “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ฉบับราชบัณฑิตยสภา* (กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558), หน้า 326.

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 327.

ภาพที่ 3.10.1 แผนที่เขตการปกครองของเวียดนาม

ที่มา: จาก http://www.dpu.ac.th/backpack/team/4/blog/57. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2561

เวียดนาม มีประชากร 95,540,800 คน [4] ภาษาเวียดนามเป็นภาษาที่ใช้กันทั่วไปและเป็นภาษาราชการ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้กันมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีภาษาฝรั่งเศส จีน และภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เวียดนามมีกลุ่มชาติพันธุ์ถึง 54 กลุ่ม กลุ่มชาติพันธุ์หลัก ได้แก่ กิญ (Kinh) หรือเหวียต (Viet) ซึ่งจำนวนประมาณร้อยละ 86 ของประชากรทั้งหมด นอกนั้นเป็นกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 2 ได้แก่ เตย (Tay) ท้ายหรือไทย (Thai) เหมื่อง (Muong) ขแมร์ (Khmer) หนุ่ง (Nung) ม้ง (Hmong) และจีนหรือหว่า (Hoa)[5]

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีจำนวนผู้นับถือมากที่สุด (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50) ส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธนิกายมหายาน นอกจากนี้ ยังมีศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในจำนวนร้อยละ 8 - 10 โปรเตสแตนต์ร้อยละ 0.5 - 2 เกาได๋ (Cao Dai) ร้อยละ 1.5 - 3 หั่วหาว (Hoa Hao) ร้อยละ 1.5 - 4 มุสลิมร้อยละ 0.1 และอื่นๆ ส่วนผู้นับถือศาสนาพุทธเถรวาทมีอยู่บ้าง แต่อยู่ทางใต้ของประเทศ โดยเฉพาะบนที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงและจังหวัดที่ติดกับชายแดนเวียดนาม - กัมพูชา[6]

---

[4] The World Bank Open Data [Online]. 2017. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL [2018, July 27]

[5] ธีระ นุชเปี่ยม, “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ฉบับราชบัณฑิตยสภา*, หน้า 326.

[6] ธีระ นุชเปี่ยม และคนอื่นๆ, *เรียนรู้สู่อาเซียน* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2558), หน้า 365.

เวียดนามนับเป็นประเทศหนึ่งในแถบคาบสมุทรอินโดจีน ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน และยังคงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน โดยที่เวียดนามมีความสัมพันธ์กับจีนมาก่อนการปฏิวัติระบบการปกครอง จึงทำให้ความเชื่อ ศิลปะ วิถีการดำรงชีวิต ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ของจีนมีอิทธิพลต่อเวียดนามด้วย รวมทั้งลัทธิขงจื๊อที่ให้ความสำคัญต่อการนับถือเซ่นไหว้บรรพบุรุษ ลัทธิเต๋าที่สอนเรื่องความสมดุลของธรรมชาติ รวมไปถึงศาสนาพุทธนิกายมหายานที่สอนเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว ซึ่งแม้ว่ารัฐบาลคอมมิวนิสต์ของเวียดนามจะทำลายความเชื่อและศาสนาส่วนหนึ่งไปในช่วงปฏิวัติระบบการปกครอง แต่ปัจจุบันมีการผ่อนปรนมากขึ้น

ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ชาวเวียดนามเริ่มตั้งรกรากในเขตดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแดงในเวียดนามตอนเหนือ มีหลักฐานว่ามีการปลูกข้าวในเขตที่ราบน้ำท่วมถึงในบริเวณลุ่มแม่น้ำมา และแม่น้ำแดงตั้งแต่ประมาณ 1,200 ปีก่อนคริสต์ศักราช ราชวงศ์ห่งบัง (Hong Bang) ก่อตั้งอาณาจักรแรกของเวียดนาม คือ อาณาจักรวันลาง (Van Lang) ในช่วงปี 2879 - 258 ก่อนปีคริสต์ศักราช ซึ่งถูกพิชิตโดยอาณาจักรเอิวหลัก (Au Lac) ของชนเผ่าหลักเหวียต (Lac Viet) และเอิวเหวียต (Au Viet) ต่อมาในปี 207 ก่อนคริสต์ศักราช จีนได้เข้ามายึดครองอาณาจักรเอิวหลักและเปลี่ยนชื่อเป็น หนานเยว่ (Nan Yue) หรือหนานเหวียต (Nan Viet) ซึ่งถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิจีนสมัยราชวงศ์ฮั่น (Han Dynasty) เมื่อปี 111 ก่อนคริสต์ศักราช[7] เวียดนามตกอยู่ใต้อำนาจของจีนประมาณ 1,000 ปี โง เกวี่ยน (Ngo Quyen) ขุนพลของเวียดนามสามารถเอาชนะกองทัพเรือจีนของราชวงศ์ฮั่นใต้ ได้ที่แม่น้ำบัคดัง (Bacj Dang) ใกล้อ่าวฮาลอง (Ha Long Bay) ในเวียดนามตอนเหนือ สามารถปลดแอกจีนได้ในปี ค.ศ. 939 หลังได้รับเอกราช เวียดนามมีชื่อใหม่ว่า ไดเหวียต (Dai Viet หรือ Great Viet) พัฒนาระบบรัฐที่เข้มแข็งตามวัฒนธรรมและความคิดทางการเมืองของจีน หลังจากได้รับเอกราชจากจีนก็มีการขยายเขตแดนลงมาทางตอนใต้

ในช่วงศตวรรษที่ 18 ฝรั่งเศสได้พยายามเข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในดินแดนเวียดนาม แต่กษัตริย์เวียดนามในช่วงศตวรรษที่ 19 ทรงนิยมลัทธิขงจื๊อ (Confucianism) และต่อต้านการเผยแผ่ศาสนาคริสต์อย่างรุนแรง ทรงต่อต้านทั้งบาทหลวงและชาวเวียดนามที่เปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์ การกดขี่ชาวคาทอลิกในเวียดนามเป็นสาเหตุและข้ออ้างสำคัญของฝรั่งเศสในการใช้กำลังตอบโต้[8] กษัตริย์นโปเลียนที่ 3 ทรงมีความปรารถนาที่จะส่งเสริมบทบาทของฝรั่งเศสในต่างประเทศและใช้คริสต์จักรโรมันคาทอลิกในฝรั่งเศสเป็นฐานสนับสนุน จนกระทั่งมีการส่งกำลังโจมตีและยึดเมืองต่างๆ ในเวียดนาม ได้แก่ เมืองตูราน (Tourane หรือดานังในปัจจุบัน) ไซ่ง่อน และกดดันจนราชสำนักเวียดนามยก 3 จังหวัดในเขตดินแดนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง คือ เบียนหว่า (ซาดิ่ญ และดิ่ญเตือง ให้แก่ฝรั่งเศส และฝรั่งเศสได้ขยายการยึดดินแดนจนกระทั่งในปี ค.ศ. 1884 จึงยึดเวียดนามได้ทั้งหมด และรวมดินแดนที่ยึดได้ทั้งหมดจัดตั้งอินโดจีนของฝรั่งเศส (French Indochina) เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 1887 ดินแดนส่วนต่างๆ มีสถานะต่างกัน คือ โคชินไชนา

---

[7] ธีระ นุชเปี่ยม, “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม,” *สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ฉบับราชบัณฑิตยสภา*, หน้า 330.

[8] เรื่องเดียวกัน, หน้า 330.

หรือภาคใต้ของเวียดนามมีสถานะเป็นอาณานิคม ดินแดนอีก 2 ภาคของประเทศ คือ ภาคกลางหรืออันนัม และภาคเหนือหรือตังเกี๋ย และกัมพูชามีฐานะเป็นรัฐในอารักขา การขยายอำนาจของฝรั่งเศสในช่วงสุดท้ายถึงต้นคริสตวรรษที่ 20 ฝรั่งเศสผนวกดินแดนทั้งหมดของลาวและกัมพูชา เป็นส่วนหนึ่งของอินโดจีนฝรั่งเศสทั้งหมด[9] การปกครองอยู่ในความรับผิดชอบของข้าหลวงใหญ่ อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของรัฐมนตรีกระทรวงทหารเรือและอาณานิคม ในกรุงปารีส ฝรั่งเศสปกครองเวียดนาม โดยแบ่งเวียดนามออกเป็น 3 ส่วน เรียกเป็นส่วนๆ ว่าตังเกี๋ย อันนัม และโคชินไชนา ฝรั่งเศสเรียกชาวเวียดนามว่า “อันนามิต” (Annamite) แทนที่จะเรียกว่า “ชาวเวียดนาม” ฝรั่งเศสได้เลิกระบบกฎหมายของเวียดนาม แล้วนำระบบของฝรั่งเศสมาใช้แทน ชาวฝรั่งเศสเข้าไปทำหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ และมีการรวบอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง ในสมัยอาณานิคมสังคมเวียดนามเปลี่ยนไปอย่างมาก มีระบบการศึกษาตามแบบตะวันตก

ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เริ่มมีแนวคิดชาตินิยมสมัยใหม่ เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายใต้การปกครองของอาณานิคมและอิทธิพลจากภายนอก อิทธิพลของแนวคิดมากซ์ - เลนิน (Marxism - Leninism) นำไปสู่การก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีน ในปี ค.ศ. 1930 และมีบทบาทสำคัญในการต่อสู้เพื่อเอกราชของเวียดนามในเวลาต่อมา หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โฮจิมินห์ประกาศเอกราชของเวียดนาม ในกรุงฮานอย เมื่อวันที่ 2 กันยายน ค.ศ. 1945 รวมทั้งประกาศจัดตั้ง “สาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม” (Democratic Republic of Vietnam)[10] แต่เวียดนามก็ต้องเผชิญกับกองกำลังพันธมิตรที่เข้ามาปลดอาวุธทหารญี่ปุ่น รวมทั้งฝรั่งเศสที่ต้องการกลับมาปกครองอินโดจีน จึงเข้าสู่สงครามอินโดจีน ครั้งที่ 1 เป็นสงครามกับฝรั่งเศสและยุติลงด้วยข้อตกลงที่เจนีวา แบ่งเวียดนามออกเป็น 2 ส่วน คือ เวียดนามเหนือซึ่งปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ เวียดนามใต้ซึ่งมุ่งพัฒนาไปในแนวทางทุนนิยม หลังจากนั้นไม่นานเกิดสงครามอินโดจีนครั้งที่ 2 หรือสงครามเวียดนาม เวียดนามทั้ง 2 ประเทศทำสงครามกัน โดยมีมหาอำนาจหนุนหลัง ในปี ค.ศ. 1975 เวียดนามเหนือเป็นฝ่ายชนะ และเวียดนามรวมเป็นประเทศเดียวกัน

ในอดีตที่เวียดนามอยู่ภายใต้การปกครองของอาณานิคมฝรั่งเศส ทำให้เวียดนามได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากฝรั่งเศสและปรากฏให้เห็นจากการสร้างอาคารต่างๆ ที่ยังมีอาคารเก่าที่เป็นสถาปัตยกรรมของยุโรปเหลืออยู่จำนวนมาก ทางด้านสังคมความเป็นอยู่ของชาวเวียดนามในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ต่างๆ มีความหนาแน่น เป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ เช่น ในกรุงฮานอย ที่ดินมีราคาสูงมาก เริ่มมีการสร้างอาคารสูง คนเวียดนามนิยมใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะเดินทาง เนื่องจากรถยนต์มีราคาสูงมาก คนเวียดนามจึงไม่นิยมใช้รถยนต์ และเมื่อทำงานมีรายได้จะเก็บเงินเพื่อซื้อบ้านพักอาศัยก่อนเป็นลำดับแรก

---

[9] เรื่องเดียวกัน, หน้า 338.

[10] เรื่องเดียวกัน, หน้า 349.

1.2 สภาพเศรษฐกิจ

เวียดนาม มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) 223,863,996.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร (GDP Per capita) 2,343.1 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2017 มีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ร้อยละ 6.8[11] เวียดนาม เป็นประเทศที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวประชากรไม่มาก แต่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงมาก

ภายหลังรัฐบาลใช้นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ “โด่ย เหมย” (Doi Moi) เพื่อลดการผูกขาดและรวมศูนย์ที่รัฐบาลกลาง การปฏิรูประบบเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ทำให้เศรษฐกิจของเวียดนามมีความเจริญอย่างเห็นได้ชัดในช่วง 10 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - 2552 มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 7.0 ต่อปี และในปี พ.ศ. 2552 มีอัตราเพิ่มร้อยละ 5 จากความสำคัญของการลงทุนจากต่างประเทศ รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำการค้า โดยมีการปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งบริษัทธุรกิจ โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถจัดตั้งบริษัทจดทะเบียนเป็นเจ้าของได้ทั้งหมด เวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศที่นักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีค่าจ้างแรงงานไม่สูง การค้ากับต่างประเทศจึงมีมูลค่าสูงมากขึ้น สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าส่งออก เคมีภัณฑ์ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์พลาสติก กระดาษ กระดาษแข็ง น้ำมันดิบ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าเกษตรและอาหาร น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่นๆ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ เหล็กกล้า[12]

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2554 - 2563) มีเป้าหมายที่จะทำให้เวียดนามเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัย (Modern Industrialized Country) ภายในปี พ.ศ. 2563 โดยมีระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยม และในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2573 เวียดนามมีแนวทางยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการขยายตัวในการรักษาสิ่งแวดล้อมโลกเพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจ “สีเขียว” และช่วยยกระดับประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และลดปริมาณการปล่อยก๊าซที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกต่อโลก โดยสรุปแล้วทิศทางการพัฒนาของเวียดนามจะเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่เติบโตจากการพึ่งพิงเงินลงทุนจำนวนมาก ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลคุณภาพต่ำ ไปสู่เศรษฐกิจที่เติบโตอย่างมีคุณภาพที่อาศัยเทคโนโลยี ใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสูง และใช้ทักษะการจัดการที่ทันสมัย[13]

---

[11] The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=VN [2018, July 21]

[12] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม* (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 25.

[13] เรื่องเดียวกัน, หน้า 24-26.

ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามได้กำหนดเป้าหมายระยะสั้นในปีแรกของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาปี พ.ศ. 2554 - 2563 ดังนี้

1) สร้างเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาคและควบคุมเงินเฟ้อ
2) เริ่มต้นปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและเปลี่ยนแบบแผนการเติบโตทางเศรษฐกิจ
3) สร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการลงทุนในการผลิต พัฒนาธุรกิจ และขยายตลาด
4) เน้นการพัฒนาภาคสังคม เพื่อลดความยากจนและการสร้างงาน
5) กระตุ้นกลไกด้านการจัดการ ผสานภาคส่วนทางเศรษฐกิจต่างๆ เข้าด้วยกัน

ทบทวนแผนการกระจายอำนาจ เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารจัดการจากส่วนกลางในส่วนของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาต่างๆ นั้นเป็นไปอย่างเข้มแข็งเพียงพอ

รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศว่าจะแก้ไขปัญหาความยากจน โดยยกระดับเส้นแบ่งความยากจน (Poverty Line) ของประชากรในเขตเมืองจากเดือนละ 260,000 ด่อง (455 บาท) เป็น 500,000 ด่อง (875 บาท) และในพื้นที่อื่นๆ จากเดือนละ 200,000 ด่อง (350 บาท) เป็น 400,000 ด่อง (700 บาท) เพื่อให้การพัฒนาทางเศรษฐกิจสมดุลกับการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความเสมอภาค[14]

ภาพที่ 3.10.2 ย่านเศรษฐกิจในกรุงฮานอยในเวลากลางคืน

เวียดนาม ยังประสบปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ รัฐบาลเวียดนามได้พยายามวางแผนเพื่อรับมือกับปัญหาโดยเน้นการสร้างความอยู่ดีกินดี มีโครงการส่งเสริมการจ้างงานและจัดอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชน มีการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศอย่างเป็นระบบยิ่งขึ้น โดยมีไต้หวัน มาเลเซีย และเกาหลีใต้ เป็นตลาดแรงงานสำคัญ ให้ความสำคัญกับการลดระดับความยากจน ซึ่งได้ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ[15] นอกจากนี้ระบบการเงินการธนาคาร เวียดนามก็พยายามปฏิรูปให้มีความทันสมัย

[14] เรื่องเดียวกัน, หน้า 56-57.

[15] เรื่องเดียวกัน, หน้า 72.

เพื่อรองรับกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาระบบคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนา

1.3 สภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

1.3.1 อาชญากรรมทั่วไป

เวียดนามมีอาชญากรรมต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยทั่วไปคนเวียดนามเป็นผู้ที่เคารพกฎหมาย อาชญากรรมรุนแรงเกิดขึ้นน้อย แต่ก็ยังมีอาชญากรรมเล็กน้อยๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองใหญ่จะมีอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีเกี่ยวกับยาเสพติด การค้าประเวณี เกิดขึ้นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองโฮจิมินห์ ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติโดยทั่วไปจะไม่ได้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากนักในเวียดนาม ส่วนหนึ่งก็เนื่องจากผู้กระทำผิดต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะได้รับโทษที่รุนแรง[16]

คดีประทุษร้ายที่เกิดขึ้นมากในกรุงฮานอย เช่น ลักเล็กขโมยน้อย กระชากกระเป๋า ล้วงกระเป๋า เป็นต้น เป็นคดีที่เกิดขึ้นได้ในพื้นที่สาธารณะที่มีคนจำนวนมาก โดยเหตุกระชากกระเป๋า พฤติกรรมในการกระทำผิด คนร้ายมักมี 2 คน ใช้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในการกระทำผิดเพื่อกระชากกระเป๋าจากเหยื่อที่กำลังเดินหรือโดยสารรถจักรยานยนต์ นอกจากนี้ยังมีเหตุที่คนร้ายใช้มีดหรือของมีคมตัดสายกระเป๋าหรือเจาะรูเพื่อลักของในกระเป๋า ในปี ค.ศ. 2017 ก็มีคดีลักทรัพย์ในเคหสถานเกิดขึ้นหลายคดีที่ได้รับแจ้ง โดยเฉพาะในย่านที่พักอาศัย โดยคนร้ายได้ลักเอาเครื่องใช้ไฟฟ้าและเงินภายในบ้านไป โดยที่พักอาศัยอาคารสูงซึ่งมีระบบการรักษาความปลอดภัยจะมีอัตราการเกิดเหตุน้อยกว่า[17] อาชญากรรมที่มีความรุนแรง เช่น คดีฆ่า ปล้นทรัพย์โดยมีอาวุธ เรียกค่าไถ่ เกิดขึ้นน้อยมาก

คดีอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ฮานอย โดยเฉลี่ย 45,000 คดี/ปี ผู้ต้องหา 60,000 คน ส่งฟ้องคดี 80,000 คดี (รวมคดีเก่า) ผู้ต้องหาประมาณ 100,000 คน เป็นคดีผู้ต้องหาตามหมายจับ 6,700 คน คดีส่วนใหญ่เป็นอาชญากรรมแบบดั้งเดิม แต่มีแนวโน้มเกิดคดีอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น รวมทั้งคดียาเสพติดและค้ามนุษย์ โดยยาเสพติดที่แพร่ระบาด ได้แก่ เมทแอมเฟตามีนและเฮโรอีน คดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต คดีโจรสลัดมีเกิดขึ้น 2 คดีในปีที่ผ่านมา[18]

---

[16] Facts and Details, Crime in Vietnam [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Vietnam/sub5_9f/entry-3448.html [2018, July 31]

[17] Vietnam 2018 Crime & Safety Report: Hanoi [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=24498 [2018, July 31]

[18] สัมภาษณ์ พันตำรวจเอก พิเศษ Nguyen Duy Ngoc รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย, 10 มิถุนายน 2559.

สำหรับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในกรุงฮานอย ซึ่งเป็นเมืองหลวงที่เศรษฐกิจกำลังเติบโต มีแนวโน้มอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ระหว่างปี ค.ศ. 2009 - 2014 ในพื้นที่รับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย มีคดีที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว จำนวน 2,474 คดี (คิดเป็นร้อยละ 1.6 ของคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมดในกรุงฮานอย) จับกุมผู้ต้องหาได้ 3,380 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.9 ของผู้ต้องหาในคดีทั้งหมด) โดยอาชญากรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ (ร้อยละ 48) ชิงทรัพย์ (ร้อยละ 13.5) ทำร้ายร่างกาย (ร้อยละ 8.5) ปล้นทรัพย์ (ร้อยละ 7.4) วิ่งราวทรัพย์ (ร้อยละ 6.4) ก่อความไม่สงบในที่สาธารณะ (ร้อยละ 6.3) สถานที่เกิดอาชญากรรม เกิดขึ้นในที่สาธารณะ และงานเทศกาลต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวที่มีคนจำนวนมาก คนร้ายแฝงตัวเข้าไปลักทรัพย์ คนร้ายมาในรูปแบบหญิงขายบริการเพื่อขโมยสิ่งของในโรงแรม มีการทำเป็นขบวนการ รวมถึงการเอารัดเอาเปรียบขึ้นราคาสินค้าและบริการที่สูงกว่าปกติ[19]

เวียดนาม มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลจีนใต้เป็นแนวยาว และมีความเสี่ยงสูงจากกลุ่มโจรสลัด มีเหตุเรือบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ รวมถึงเรือประมง ถูกโจรสลัดเข้ายึดและเรียกค่าไถ่เกิดขึ้นหลายคดี เหตุกลุ่มโจรสลัดติดอาวุธโจมตีเรือประมงเกิดขึ้นมากในทะเลทางตะวันตกเฉียงใต้ของเวียดนาม ติดเขตแดนกัมพูชา พฤติกรรมการกระทำผิด กลุ่มโจรสลัดประมาณ 10 คน ใช้เรือยนต์เป็นพาหนะมาที่เรือของผู้เสียหาย แล้วขู่บังคับให้นำเรือไปยังเกาะบริเวณใกล้เคียง หลังจากนั้นจะมีการเรียกค่าไถ่ หรือหากไม่สามารถเรียกเงินค่าไถ่ได้ก็จะนำอุปกรณ์ในเรือหรือน้ำมันไปจำหน่าย หรือในบางคดีที่คนร้ายมีพฤติกรรมรุนแรงอาจทำร้ายหรือฆ่าเหยื่อ กลุ่มโจรสลัดที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมองค์กรมีอิทธิพลเหนือน่านน้ำในบางพื้นที่หลายกลุ่มมาจากกัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย

มีการเรียกร้องจากกลุ่มอุตสาหกรรมประมงให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาโจรสลัด เนื่องจากเป็นปัญหาที่กระทบต่ออุตสาหกรรมประมงของประเทศ และปัญหามีความรุนแรงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดในการแก้ไขปัญหา คือ เจ้าหน้าที่ขาดการฝึกอบรม อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานควบคุมและรักษาความปลอดภัยทางน้ำอยู่ในภาวะขาดแคลน และโจรสลัดมักจะก่อเหตุในเวลากลางคืนทำให้การติดตามจับกุมเป็นไปด้วยความยากลำบาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการปักปันเขตแดนระหว่างเวียดนามกับกัมพูชา ทั้งสองประเทศจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโจรสลัด เนื่องจากผู้กระทำผิดมักจะทำผิดในประเทศหนึ่งและหลบหนีไปในอีกประเทศหนึ่ง จำเป็นต้องทำให้เกิดพันธะความร่วมมือกันแก้ไขปัญหา โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การปฏิบัติการตรวจตราร่วมกัน [20]

---

[19] Ninh Khanh Duy, *แนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านอาชญากรรมให้แก่นักท่องเที่ยว กรณีศึกษา กองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม*, วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการความปลอดภัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2559, หน้า 49-50.

[20] Facts and Detailed, Crime in Vietnam [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Vietnam/sub5_9f/entry-3448.html [2018, September 2]

1.3.2 การค้ายาเสพติด

ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในเวียดนาม คือ เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) และยาเสพติดประเภทที่ฉีดเข้าเส้นเลือด ปัญหายาเสพติดในเวียดนามได้เพิ่มมากขึ้นและส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมอย่างมีนัยสำคัญ เวียดนามถือเป็นจุดส่งต่อยาเสพติดที่สำคัญ แต่ยาเสพติดก็มีการแพร่ระบาดและมีจำหน่ายในหลายพื้นที่ อาชญากรรมองค์กรในเวียดนามมีการกระทำผิดเชื่อมโยงกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมอื่นๆ เพื่อนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศหรือส่งต่อยาเสพติดลงไปในพื้นที่ อาชญากรรมที่รุนแรงซึ่งเกี่ยวพันกับการค้ายาเสพติดจำกัดการเกิดเหตุอยู่กับแก๊งที่เป็นคู่แข่งกัน อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ในระดับท้องถิ่นก็ยังระบุว่าการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีผลต่อประชาชนโดยทั่วไป[21]

ยาเสพติดที่วัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ เมทแอมเฟตามีน และไอซ์ ซึ่งแหล่งที่มาโดยส่วนมากจะมาจากประเทศจีน และสามเหลี่ยมทองคำ ในบางจังหวัดทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเวียดนามยังมีการปลูกพืชที่นำมาใช้ในการผลิตเป็นยาเสพติด คดียาเสพติดมีความซับซ้อนมากขึ้นโดยเฉพาะผู้ต้องหาเป็นชาวต่างชาติที่มาก่อคดียาเสพติดในประเทศเวียดนามมากยิ่งขึ้น ยาเสพติดได้ลักลอบจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศเวียดนาม และทำการขนส่งต่อไปยังประเทศต่างๆ ตามแนวชายแดนที่ติดกับประเทศลาวและประเทศจีน หรือโดยทางเครื่องบินขนส่งยาเสพติด ไปยังประเทศจีน ไต้หวัน ออสเตเรีย แอฟฟิกา เป็นต้น

รัฐบาลเวียดนาม มีนโยบายในการลงโทษผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างรุนแรง ดังจะเห็นได้จากเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2557 ได้ปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่า ศาลเวียดนามในจังหวัดกว้างนิงห์ของประเทศเวียดนาม ตัดสินลงโทษผู้ต้องหาคดียาเสพติดรวม 89 คน ซึ่งนับเป็นครั้งที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยในจำนวนนี้มี 30 คน ได้รับโทษประหารชีวิต ขณะที่ทางการก็ออกมาระบุว่า ปัจจุบันมีผู้ติดยาเสพติดในเวียดนามถึงเกือบ 2 แสนคน โดยศาลได้ตัดสินและแถลงคำพิพากษาภายในเต็นท์ที่จัดขึ้นภายในสถานกักกัน ไม่ใช่ในศาลตามธรรมเนียมปกติแต่อย่างใด[22]

---

[21] OSAC, *Vietnam 2018 Crime & Safety Report: Hanoi* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=24498 [2018, September 2]

[22] Voice TV, *เวียดนามประหาร 30 นักโทษคดียาเสพติด* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560. จาก http://news.voicetv.co.th/world/94732.html

ภาพที่ 3.10.3 รัฐบาลเวียดนามเผยแพร่ภาพข่าวการตัดสินลงโทษผู้กระทำผิดยาเสพติด

ที่มา: จาก VOICE TV สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ในกรุงฮานอย ปัญหายาเสพติดเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม เฉพาะในกรุงฮานอยมีผู้ติดยาเสพติดประมาณ 14,000 คน รัฐบาลมีนโยบายในการบำบัดให้แก่ผู้ติดยาเสพติด มีการเสพยาเสพติดมากประเภทไอซ์ ยาบ้า โดยคดียาเสพติดมีมากในแหล่งชุมชนแออัด ร้านอาหาร[23]

1.3.3 การค้ามนุษย์

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ถูกจัดอยู่ในรายงานการค้ามนุษย์ระดับ 2 และรัฐบาลได้แสดงให้เห็นความมุ่งมั่นด้านนโยบายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์ ซึ่งในปัจจุบันสถานการณ์อาชญากรรมค้ามนุษย์โดยทั่วไปเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีรูปแบบที่สลับซับซ้อน โดยเฉลี่ยในแต่ละปีเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมได้ประมาณ 200 - 300 คดี แต่จำนวนคดีที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงยังไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ และจำนวนคดีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมได้จะมีแนวโน้มมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ปี โดยจะไม่อาจหมายถึง อาชญากรรมค้ามนุษย์เกิดขึ้นอย่างสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่แสดงให้เห็นว่าทักษะและความสามารถในการสืบหาผู้ที่กระทำผิดของตำรวจพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้น อาชญากรรมค้ามนุษย์ที่ถูกจับได้นั้นก็จะมีชาวต่างชาติที่เกี่ยวพันกับคดีจำนวนมากพอสมควร รูปแบบการกระทำความผิดส่วนใหญ่จะเป็นการเอาเหยื่อที่เป็นชาวเวียดนามส่งไปขายที่ต่างประเทศ มีจำนวนน้อยที่ถูกส่งไปขายภายในประเทศ ลักษณะของการกระทำผิดโดยทั่วไปจะมีการจัดเป็นองค์กรและวางเป็นระบบเครือข่ายในหลายประเทศ เพื่อที่จะสะดวกในการติดต่อสื่อสารและร่วมมือกระทำผิด โดยผู้กระทำผิดก็จะมีหลากหลายสัญชาติ เช่น ไทย ลาว กัมพูชา และมีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่เกี่ยวพันกับความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งมีลักษณะเป็นตัวการตามกฎหมายให้ถือว่ากระทำความผิดและจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

---

[23] สัมภาษณ์ พันตำรวจเอก พิเศษ Nguyen Duy Ngoc รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย, 10 มิถุนายน 2559.

1.3.4 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์เป็นปัญหามากขึ้นในเวียดนาม และมีความซับซ้อนของการกระทำผิดมากขึ้น เวียดนามมีระดับของคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ติดไวรัสมากในระดับโลก และมีการใช้ซอฟท์แวร์ที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือหมดอายุอย่างแพร่หลาย เวียดนามยังอยู่ในประเทศที่ถูกโจมตีโดยไวรัสโทรจันส์ในระดับ 7 ของโลก อาชญากรทางคอมพิวเตอร์มิได้มุ่งโจมตีเพียงปัจเจกบุคคลเพื่อข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีเป้าหมายที่ภาคธุรกิจและหน่วยงานรัฐบาลต่างประเทศในเวียดนาม เพื่อเจาะเอาข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเมือง มีการโจมตีเจาะระบบเพื่อขโมยเงินในบัญชีธนาคาร[24]

ภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศและความมั่นคงทางไซเบอร์ในเวียดนามมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่แพร่หลายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการจัดลำดับความมั่นคงทางไซเบอร์ระดับโลกของสหพันธ์การติดต่อสื่อสารนานาชาติ (International Telecommunication Union’s Global Cyber Security Index) เวียดนามได้รับการจัดอยู่ในอันดับที่ 101 จากจำนวน 165 ประเทศ ที่มีความเปราะบางต่อการโจมตีทางไซเบอร์

เวียดนามจำเป็นต้องสร้างความตระหนักของความมั่นคงทางไซเบอร์ ในระดับผู้บริหารระดับสูง และเตรียมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญให้เพียงพอ และพร้อมสำหรับรองรับปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดเวลาและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการประเมินว่าประมาณร้อยละ 72 ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเวียดนามติดไวรัส แสดงให้เห็นถึงความตระหนักที่ยังต่ำ ปัญหาความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์แบบดั้งเดิม ยังคงเป็นปัญหาต่อไป เช่น ไว้รัสเรียกค่าไถ่ (Ransomware) มัลแวร์ และสแปม แต่ความมั่นคงทางไซเบอร์สำหรับเครื่องมืออินเทอร์เน็ตออฟทิงส์ (Internet of Things Devices) ระบบควบคุมอุตสาหกรรม และเมืองทันสมัย ควรได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นปัญหาด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ในยุคต่อไป[25]

1.3.5 การก่อการร้าย

เวียดนามเป็นประเทศที่มีความสงบ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการป้องกันการก่อการร้าย ปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับเชื้อชาติศาสนาไม่เคยเกิดขึ้น นโยบายของรัฐบาลจะไม่แสดงท่าทีที่จะเป็นการยั่วยุหรือเป็นปฏิปักษ์กับกลุ่มก่อการร้ายต่างๆ เพราะจะทำให้เป็นภัยต่อความมั่นคงของเวียดนาม

เวียดนามมีหน่วยงานที่ดูแลการก่อการร้ายและมีการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือดูแล เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยกันป้องกันมิให้เกิดเหตุร้ายขึ้น โดยหากประชาชนพบจะแจ้งข้อมูล

---

[24] OSAC, *Vietnam 2018 Crime & Safety Report: Hanoi* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=24498 [2018, September 2]

[25] Vietnam News, *VN among hardest-hit by cyber crime* [Online]. Available from: https://vietnamnews.vn/economy/418124/vn-among-hardest-hit-by-cyber-crime.html#7RwvZ7tQqaz7J1wr.97 [2018, September 2]

ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบตั้งแต่ในขั้นเตรียมการณ์และวางแผน ตำรวจมีหน้าที่ประการหนึ่ง คือ การใกล้ชิดกับประชาชน โดยถือว่างานทุกอย่างต้องเริ่มจากประชาชน ทำให้ตำรวจได้รับความร่วมมือ หากมีคนแปลกหน้าเข้ามาในหมู่บ้าน ชาวบ้านจะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที การก่อการร้ายในเวียดนาม จึงถูกจัดอันดับว่ามีอัตราการเกิดการก่อการร้ายอยู่ในระดับต่ำ เมื่อ 10 ปีที่ผ่านมามีกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะฮ์ (Al Qaeda) เข้ามาในประเทศ แฝงตัวเป็นนักธุรกิจจำนวน 10 ราย แต่ก็ไม่สามารถเข้ามาก่อการร้ายในประเทศเวียดนามได้[26]

1.3.6 สภาพการจราจร

การจราจรในเวียดนาม ยังมีความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุจราจร การจราจรในเขตชุมชนค่อนข้างหนาแน่นและสับสน รวมถึงปัญหาการเคารพกฎจราจร อุบัติเหตุจราจรที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงและมักมีผู้เสียชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่มีความเสี่ยงด้านการจราจร คือ การเดินข้ามถนนและการขับขี่ยานพาหนะในพื้นที่ที่การจราจรหนาแน่น[27]

อุบัติเหตุที่เกิดกับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เกิดขึ้นมากและมีความรุนแรง เนื่องจากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์โดยทั่วไปได้รับการฝึกน้อย ตามกฎหมายของเวียดนามผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์จะต้องสวมหมวกนิรภัย อย่างไรก็ตาม อุบัติเหตุจราจรในรอบ 11 เดือนของปี ค.ศ. 2017 ลดลงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน แต่อัตราการเกิดอุบัติเหตุก็ยังอยู่ในระดับสูง ในเดือนมกราคมถึงพฤศจิกายน ค.ศ. 2017 มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นทั่วประเทศ จำนวน 18,834 เหตุ ลดลงร้อยละ 5.4 ขณะที่มีผู้เสียชีวิต 7,604 คน ผู้ได้รับบาดเจ็บ 4,654 คน ลดลงร้อยละ 3.8 และ 14.5 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน[28]

สภาพการจราจรในกรุงฮานอย ค่อนข้างแออัด ตามทางแยกไม่ค่อยมีสัญญาณไฟจราจร แต่จะมีตำรวจจราจรยืนปฏิบัติหน้าที่บริเวณทางแยก โดยผู้ขับขี่ก็สามารถขับรถยนต์ได้ภายใต้การจราจรที่ค่อนข้างสับสนและหนาแน่นไปด้วยรถจักรยานยนต์ ประชาชนส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะในชีวิตประจำวันเนื่องจากราคาถูกกว่ารถยนต์มาก และมีความคล่องตัว

---

[26] สัมภาษณ์ พันตำรวจเอก พิเศษ Nguyen Duy Ngoc รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย, 10 มิถุนายน 2559.

[27] OSAC, *Vietnam 2018 Crime & Safety Report: Hanoi* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=24498 [2018, September 2]

[28] Ibid.

ภาพที่ 3.10.4 การใช้รถจักรยานยนต์สัญจรในกรุงฮานอย เวียดนาม

ภาพที่ 3.10.5 แสดงภาพตำรวจจราจรเวียดนามปฏิบัติหน้าที่บริเวณทางแยก

2. โครงสร้างการเมืองการปกครอง

2.1 รูปแบบการปกครอง

ประเทศเวียดนามปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม เวียดนามใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2535 ในการปกครองกำหนดให้พรรคคอมมิวนิสต์เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจสูงสุดเป็นผู้นำของประชาชนทุกชั้น และวางกรอบพื้นฐานให้กับหน่วยงานทั้ง 3 ของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ ดังนี้

2.1.1 ฝ่ายบริหาร

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รวมไปถึงตำแหน่งสำคัญในพรรคคอมมิวนิสต์ เช่น สมัชชาของพรรคคอมมิวนิสต์ มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารระดับสูง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดของพรรค คณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กรมการเมือง (Politburo) เป็นองค์กรบริหารสูงสุด เป็นศูนย์กลางอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ส่วนในด้านพิธีกรรมประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารและคณะรัฐบาล รัฐบาลแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอรายชื่อคณะรัฐมนตรีและรับรองโดยสภาแห่งชาติวาระ 5 ปี[29]

2.1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ

สภาแห่งชาติ (Quoc Hoi หรือ National Assembly) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกรวม 493 คน มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดนโยบายทั้งภายในและต่างประเทศทำหน้าที่บัญญัติและแก้ไขกฎหมาย รวมทั้งแต่งตั้งประธานาธิบดีตามที่พรรคคอมมิวนิสต์เสนอให้การรับรองหรือถอดถอนนายกรัฐมนตรีตามที่ประธานาธิบดีเสนอ ตลอดจนแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ อันเป็นระบบการบริหารแบบผู้นำร่วม สมาชิกสภาแห่งชาติจะมาจากการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี แม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์ แต่กฎหมายเวียดนามก็อนุญาตให้ผู้ที่มิได้เป็นสมาชิกของพรรคลงสมัครรับเลือกตั้งได้เช่นกัน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากแนวร่วม ปิตุภูมิแห่งชาติ อันเป็นองค์กรส่วนหนึ่งของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่ดูแลรักษาอุดมการณ์สังคมนิยม[30]

---

[29] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม*, หน้า 49.

[30] สำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงานและแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 126.

ภาพที่ 3.10.6 สภาแห่งชาติเวียดนาม

ที่มา: จาก https://my.dek-d.com/phanthip666/blog. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561

2.1.3 ฝ่ายตุลาการ

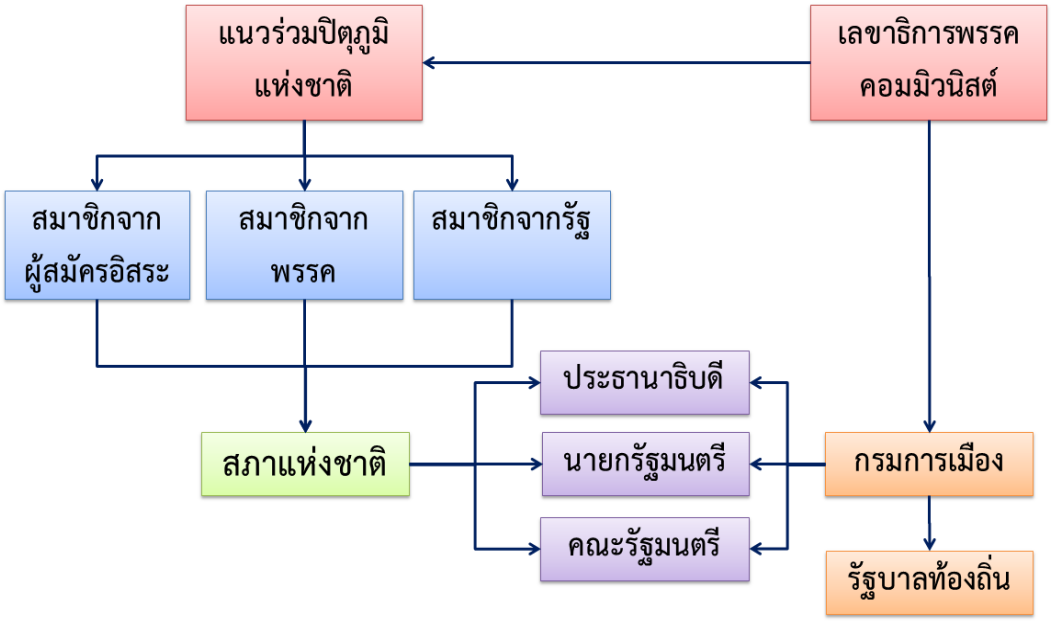
เป็นระบบศาลฎีกาประชาชน (Supreme People's Court) สภาแห่งชาติเป็นผู้เลือกหัวหน้าผู้พิพากษา โดยได้รับคำแนะนำจากประธานาธิบดี วาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี

การเมืองและการปกครองของเวียดนามนั้น ระบบกฎหมายและระบบการตัดสินข้อพิพาทของเวียดนาม นอกจากเป็นไปตามตัวบทกฎหมายแล้ว จะคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนภายในประเทศเป็นสำคัญ

แม้จะแยกการบริหารให้เห็นว่ามีอำนาจของสามฝ่าย แต่ทั้ง 3 อำนาจมิได้แยกออกจากกันหรือเป็นอิสระจากกันเหมือนระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ในทางปฏิบัตินั้นพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามมีอิทธิพลเหนือการควบคุมการบริหาร และดำเนินการผ่านคณะกรรมาธิการกลาง ซึ่งมีสมาชิก 150 คน เป็นผู้เลือกสมาชิกโปลิตบูโร จำนวน 15 คน ที่การประชุมสมัชชาพรรคแห่งชาติ ซึ่งจัดขึ้นทุก 5 ปี สมาชิกพรรคดำรงตำแหน่งอาวุโสในรัฐบาลทั้งหมด ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้[31]

[31] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม*, หน้า 50-51.

แผนภูมิที่ 3.10.1 โครงสร้างการปกครองของเวียดนาม

ที่มา: ฝ่ายวิจัย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อ้างถึง ใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม* (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 51

2.2 สถาบันทางการเมือง และหน่วยงานราชการ

พรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม (Communist Party of Vietnam: CPV) เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดเพียงพรรคการเมืองเดียวตามรัฐธรรมนูญ มีบทบาทในการกำหนดแนวทางการจัดการทุกด้าน ทำให้เสถียรภาพทางการเมืองมีเอกภาพสูง และเวียดนามมีการกระจายอำนาจไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแต่ละจังหวัดจะมีคณะกรรมการประชาชน (Provincial People's Committee) ทำหน้าที่บริหารงานภายในท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ นโยบาย และกฎระเบียบต่างๆ ที่บัญญัติโดยองค์กรของรัฐที่อยู่ในระดับสูงกว่า ระบบการบริหารราชการท้องถิ่นของเวียดนามแบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 8 ภาค ประกอบด้วย 59 จังหวัด (Tinh) 5 นคร (Thu Do) 600 อำเภอ/เทศบาล และตำบล/หมู่บ้าน ประมาณ 10,000 ตำบล/หมู่บ้านดังนี้[32]

1) ภาคเหนือฝั่งตะวันออก มี 4 จังหวัด มีชายแดนติดลาวและจีน

2) ภาคเหนือฝั่งตะวันตก มี 11 จังหวัด

3) เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง มี 9 จังหวัด และ 2 นคร คือ กรุงฮานอย ที่เป็นเมืองหลวง และนครไฮฟองที่เป็นเมืองท่า

---

[32] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม* (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 26-27.

4) เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางทางตอนเหนือ มี 6 จังหวัด ซึ่งทุกจังหวัดติดลาว

5) เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางตอนใต้ มี 5 จังหวัดและ 1 นคร คือ นครดานัง

6) เขตที่ราบสูงภาคกลาง มี 5 จังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตนี้

7) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มี 7 จังหวัด และ 1 นคร คือ นครโฮจิมินห์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าของประเทศ

8) ที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง มี 12 จังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และ 1 นคร คือ นครเกิ่นเทอ มีชายแดนติดกัมพูชา

ในแต่ละภาคยังแบ่งการบริหารออกเป็น 3 ระดับ คือ

(1) ระดับจังหวัดและเทียบเท่า มี 59 จังหวัด กับอีก 5 นคร คือ ฮานอย โฮจิมินห์ ไฮฟอง ดานัง และเกิ่นเทอ ซึ่งได้รับงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง รวมทั้งข้าราชการจะได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากส่วนกลาง จึงมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน แต่ละจังหวัดจะปกครองโดยสภาประชาชนซึ่งได้รับการคัดเลือกจากประชาชน สภาประชาชนจะแต่งตั้งคณะกรรมการประชาชนเพื่อทำหน้าที่บริหารงานภายในท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ นโยบาย และกฎระเบียบต่างๆ ที่บัญญัติโดยองค์กรของรัฐที่อยู่ในระดับสูงกว่า

(2) ระดับเทศบาลนครจะมีอิสระในการปกครองตนเองมากกว่า ได้รับงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง รวมทั้งข้าราชการจะได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากส่วนกลาง จึงมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน

(3) ระดับเมืองและเทศบาลมีประมาณ 600 หน่วย และระดับตำบลมีประมาณ 10,000 ตำบล[33]

3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ

3.1 วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ

วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจเวียดนาม มีความเป็นมาพร้อมกับการประวัติศาสตร์ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การปกครองประเทศ เวียดนามเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1884 ทำให้ระบบราชการรวมทั้งระบบงานตำรวจ งานตำรวจในแบบอาณานิคมได้เกิดขึ้นและมีความเปลี่ยนแปลงเมื่อประเทศต่างๆ ในคาบสมุทรอินโดจีน ได้กลายเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส

ในระหว่างที่เวียดนามตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของฝรั่งเศส ในช่วงหลังได้มีกลุ่มต่อต้านฝรั่งเศสเกิดขึ้น คือ กลุ่มของโฮจิมินห์ (กลุ่มเวียดมินห์ Viet Minh) ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้เข้ายึดอินโดจีนของฝรั่งเศส และได้ประกาศยกเลิกอำนาจการปกครองของฝรั่งเศสในปี พ.ศ. 2483 (ค.ศ. 1940) พร้อมกับได้มอบหมายให้จักรพรรดิเบ๋าได๋ของเวียดนาม ประกาศอิสรภาพ และจัดตั้งรัฐบาลเวียดนามขึ้น

---

[33] เรื่องเดียวกัน, หน้า 28.

ปกครองประเทศ เมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นแพ้สงคราม จักรพรรดิเบ๋าได๋ จึงโอนอำนาจการปกครองให้แก่โฮจิมินห์ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายที่ชนะสงคราม พยายามสนับสนุนให้ฝรั่งเศสกลับเข้ามามีอำนาจเหนือเวียดนามอีกครั้งหนึ่ง โฮจิมินห์ จึงประกาศต่อสู้ด้วยกำลัง และประกาศอิสรภาพอีกครั้ง ในปี ค.ศ. 1945 มีกรุงฮานอยเป็นเมืองหลวง และโฮจิมินห์ เป็นประธานาธิบดี

การจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม (The Communist Party of Viet Nam) เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1930 เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของประวัติศาสตร์การปฏิวัติของเวียดนาม พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านอาณานิคมฝรั่งเศส ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการจัดตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยแดง (Red Safeguard) โดยพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายและปราบปรามผู้ที่ทรยศต่อการปฏิวัติเพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 1945 คณะกรรมาธิการของพรรค ได้ก่อตั้งทีมต่อต้านความชั่วร้าย (The Team Against Evils) ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น ทีมเวียดมินห์ (Viet Minh Team) วันที่ 19 สิงหาคม ค.ศ. 1945 กองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม (The Viet Nam People's Police Force - PPF) ได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกหลังจากการปฏิวัติสำเร็จ มีการก่อตั้งหน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ หน่วยตำรวจลับ (The Secret Service) หน่วยบริการตำรวจในภาคเหนือ (The Police Service in the North) หน่วยบริการสอดส่องเฝ้าระวังในภาคกลาง (The Surveillance Service in the Center) หน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติในภาคใต้ (The National Safeguard Unit in the South) รวมทั้งหน่วยงานตำรวจในเกือบทุกจังหวัดของประเทศ หน่วยบริการด้านการข่าว (The Intelligence Services) และกองกำลังตำรวจ เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการปกป้องของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ ชาติ และประธานโฮจิมินห์ ในขณะเดินทางออกจากที่พักในพื้นที่ภาคเหนือของเวียดนาม ไปยังกรุงฮานอย นอกจากนี้ ก็ยังมีการร่วมปฏิบัติงานกับกองกำลังอื่นๆ ที่ทำให้เกิดความปลอดภัยสำหรับวันประกาศอิสรภาพของสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม เมื่อวันที่ 2 กันยายน ค.ศ. 1945[34]

เพื่อให้กองกำลังต่างๆ ของเวียดนามเป็นหนึ่งเดียวกัน เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1946 ประธานโฮจิมินห์ จึงได้ลงนามในคำสั่งที่ 23 เพื่อรวมหน่วยงานตำรวจทั้งหมดและหน่วยตำรวจลับเข้ามาอยู่ในหน่วยบริการความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม (The Viet Nam Public Security Service - VNPSS) การรวมหน่วยงานตำรวจเข้ามาอยู่ในหน่วยบริการความมั่นคงเป็นวิวัฒนาการสำคัญของการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และกองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม แม้ว่าในระยะนั้นจะประสบปัญหาด้านกำลังเจ้าหน้าที่ ขีดความสามารถและเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ แต่กองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม ก็แสดงให้เห็นถึงความภักดีต่อพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม ต่อแผ่นดินเกิด และต่อประชาชน กองกำลังตำรวจได้เอาชนะความยากลำบากทั้งหลายและแสดงให้เห็นถึงศักยภาพโดยได้รับชัยชนะ

---

[34] ASEANAPOL, *The General Department of Vietnam Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police [2018, August 4]

ที่สำคัญหลายครั้ง โดยครั้งที่สำคัญของหน่วยบริการความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม (รวมถึงกองกำลังเฝ้าระวังและตำรวจอาสาสมัคร) คือ เหตุการณ์เมื่อได้ต่อสู้กับกองบัญชาการของพรรคชาตินิยมเวียดนาม ที่เลขที่ 7 บนถนนนูฮอ ในกรุงฮานอย และทำให้แผนการที่จะทำให้เกิดจลาจลบนท้องถนนซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการล้มรัฐบาลต้องล้มเลิกไป

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1953 ประธานโฮจิมินห์ ได้ลงนามในคำสั่งที่ 141/เอสแอล เพื่อยกระดับหน่วยบริการความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ให้เป็นทบวงความมั่นคงสาธารณะ (Sub-Ministry of Public Security) มีรัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นหัวหน้า ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการในการปกป้องความมั่นคงของชาติรวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน คำสั่งนี้ได้กำหนดโครงสร้างองค์กรและรวมเอา 7 หน่วยงานเข้าไว้ด้วยกัน หนึ่งในหน่วยงานเหล่านี้คือ กรมบริหารความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยสาธารณะ (The Department of Security and Public Order Administration) ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นกองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม

ต่อมาในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1953 ทบวงความมั่นคงสาธารณะ ได้ยกระดับเป็นกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (The Ministry of Public Security) และผลจากสงครามทำให้กองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนามต้องประสบปัญหาการขาดแคลน มีความยากลำบากในการปฏิบัติงาน แต่ก็ยังสามารถบรรลุผลการปฏิบัติในการปกป้องรัฐบาลปฏิวัติได้ ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1956 คณะกรรมการกลาง (The Central Committee) แห่งพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม ได้ออกแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกองกำลังตำรวจประชาชน และนายกรัฐมนตรีได้ออกคำสั่งเพื่อจัดตั้งกรมตำรวจประชาชน (The People's Police Department) อยู่ภายใต้ กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม แนวทางการปฏิบัติดังกล่าวเพื่อช่วยในการต่อสู้กับอาชญากรและผู้ที่ทรยศต่อการปฏิบัติ รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมและเพื่อสนับสนุนการต่อสู้ในสมรภูมิทางภาคใต้

เมื่อตระหนักถึงการเติบโตของกองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม ค.ศ. 1962 ประธานโฮจิมินห์ จึงได้ลงนามในคำสั่งกฤษฎีกา ที่ 34/แอลซีที (Decree 34/LCT) เพื่อประกาศถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของกองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม (PPF) และกำหนดชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนในกองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม เป็นเหตุการณ์มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ของกองกำลังตำรวจเวียดนาม เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่น การเคารพยกย่อง ซึ่งกองกำลังตำรวจประชาชนได้รับจากพรรคคอมมิวนิสต์ รัฐบาล และประชาชน[35]

กิจการตำรวจในเวียดนามใต้

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ฝรั่งเศสพยายามเข้ามามีอำนาจในเวียดนามอีกครั้ง ในปี ค.ศ. 1949 ฝรั่งเศสได้ประกาศจัดตั้งสาธารณรัฐเวียดนามใต้ขึ้น ทำให้มีการสู้รบระหว่างเวียดมินห์กับฝรั่งเศส เมื่อฝรั่งเศสเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในสงครามที่เดียน เบียน ฟู (Dien Bien Pho) ในปี ค.ศ. 1954 (พ.ศ. 2497) ฝรั่งเศสได้ลงนามในสนธิสัญญาเจนีวา โดยฝรั่งเศสยอมรับความเป็นเอกราชของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนามเหนือ)

---

[35] Ibid

การจัดตั้งตำรวจแห่งชาติของสาธารณรัฐเวียดนาม (Republic of Vietnam) หรือเวียดนามใต้ เป็นการจัดองค์กรในลักษณะเดียวกับกองกำลังตำรวจฝรั่งเศส ซึ่งรับผิดชอบการรักษาความเป็นระเบียบของสังคม และการจับกุมผู้กระทำผิด หลังจากมีการทำสนธิสัญญาเจนีวาปี ค.ศ. 1954 (Geneva Accords) รัฐบาลของชาวเวียดนามใต้ ได้สร้างกองกำลังตำรวจของตนเอง และใช้ตัวแบบของฝรั่งเศสเป็นตำรวจแห่งชาติที่อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย หัวหน้าตำรวจอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี หรือเรียกว่า Gendarmerie รับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อยในเมืองหลักๆ และเมืองในต่างจังหวัด ในพื้นที่เมือง ตำรวจปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้ว่าเมือง[36]

นอกเหนือจากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยหรือ Gendarmerie กองกำลังตำรวจ ยังประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจทางอาญา (Criminal Police) เป็นผู้ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน และกองกำลังกึ่งทหารซึ่งมีกำลังอยู่ประมาณ 15,000 นาย รับผิดชอบการป้องกันปราบปรามจลาจล และรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในระหว่างเหตุการณ์ความไม่สงบ จัดเตรียมความพร้อมเป็นกำลังพล สำรองสำหรับกองทัพเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้กำลัง อย่างไรก็ตาม ระบบกองกำลังบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว มีความแตกต่างจากระบบของประเทศฝรั่งเศส เนื่องจากตำรวจแห่งชาติของเวียดนามใต้ ไม่ได้แยกการควบคุมระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงกลาโหมแบบกองกำลังตำรวจในฝรั่งเศส

ในปี ค.ศ. 1954 หลังการทำสนธิสัญญาเจนีวา จักรพรรดิบ๋าวได่ (Emperor Bao Dai) ในฐานะประมุขแห่งรัฐเวียดนาม ได้แต่งตั้ง โง ดิ่ญ เสี่ยม (Ngo Dinh Diem) เป็นนายกรัฐมนตรี ในช่วงเวลานั้น ตำรวจแห่งชาติ อยู่ภายใต้การควบคุมอย่างเบ็ดเสร็จโดยองค์กรอาชญากรรมบิ่ญ เซวียน (Binh Xuyen) ซึ่งนำโดย เลอ แวน เวียน (Le Van Vien) เสี่ยม ได้จัดให้มีกองพันความปลอดภัยประชาช จำนวนหลายกองพัน ควบคุมทางหลวงของประเทศจากไซ่งอนจนถึงวุง เตา (Vung Tau) ต่อมา โง ดิ่ญ เสี่ยม ได้เป็นประธานาธิบดีและได้มอบการควบคุมองค์กรตำรวจ ให้แก่น้องชาย คือ โง ดิ่ญ ญู (Ngo Dinh Nhu) ภายใต้การควบคุมของญู ลักษณะของตำรวจมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก มีการเพิ่มให้ตำรวจลับเฝ้าดูผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับฝ่ายรัฐบาล และสั่งการให้ตำรวจลับแทรกซึมเข้าไปในสหภาพแรงงานและองค์กรทางสังคม และสร้างเครือข่ายด้านข่าวสารเพื่อรายงานเรื่องราวเกี่ยวกับศัตรูโดยตรงต่อญู นอกจากนี้ ภรรยาของเขา ยังเข้ามาใช้อำนาจร่วมกับสามีในการควบคุมตำรวจ ตำรวจลับมีอำนาจในการจับกุมและสอบสวนบุคคลได้โดยไม่ต้องมีหมาย โดยได้เพิ่มจำนวนตำรวจจากประมาณ 20,000 นาย ในปี ค.ศ. 1960 เกือบถึงจำนวน 32,000 นาย ในปี ค.ศ. 1963 เครือข่ายครอบครัวของเขา เข้าไปพัวพันกับการเรียกรับสินบน และการคอร์รัปชันรูปแบบอื่นๆ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่ปกป้องธุรกิจที่ผิดกฎหมาย เช่น การค้าประเวณี ยาเสพติด การค้าอาวุธ

---

[36] Julius A. Menzoff, National Police, Republic of Vietnam, Encyclopedia [Online]. Available from: https://vpn.chula.ac.th/+CSCO+1h756767633A2F2F66726E6570752E7065727162657273726572617072 2E70627A++/content/entry/abcvw/vietnam_republic_of_national_police/0 [2018, August 4]

เมื่อมีการก่อความไม่สงบได้เกิดขึ้นในเวียดนามใต้อีกครั้งหนึ่ง ตำรวจแห่งชาติ จึงแสดงบทบาทในความเป็นทหารมากขึ้น ในขณะที่ขบวนการก่อความไม่สงบเติบโตขึ้น ระบบของเสี่ยมก็ใช้ตำรวจและทหารในการต่อสู้ ซึ่งไม่เฉพาะการต่อสู้กับลัทธิคอมมิวนิสต์เท่านั้น แต่ยังต่อสู้กับชาวพุทธ (เสี่ยม เป็นคริสต์ที่เคร่ง) และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกลุ่มอื่นๆ ในวันที่ 1 พฤศจิกายน ค.ศ. 1963 เกิดการปฏิวัติและโค่นล้มอำนาจของเสี่ยม พี่น้องทั้งสองคนถูกฆ่า กองกำลังตำรวจมีลักษณะเป็นกองกำลังกึ่งทหาร และมีบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ในแบบทหารในยุคดังกล่าว

ในปี ค.ศ. 1965 กองกำลังตำรวจแห่งชาติ สาธารณรัฐเวียดนามใต้ มีขยายกำลังพล จนถึงประมาณ 41,000 นาย ตำรวจแห่งชาติในฐานะส่วนหนึ่งของรัฐบาลพลเรือน ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของกองทัพเวียดนามใต้ ตำรวจแห่งชาติปฏิบัติภารกิจรวบรวมข่าวกรองพิเศษ และงานการต่อต้านข่าวกรอง ซึ่งมักจะมีความซ้ำซ้อนกับหน้าที่ของฝ่ายทหาร นอกจากนี้ ตำรวจแห่งชาติ ยังรับผิดชอบปกป้องเจ้าหน้าที่เวียดนามใต้และสถานที่ราชการ ซึ่งก็มีความซ้ำซ้อนกับภารกิจของกองกำลังสารวัตรทหารและหน่วยกำลังปฏิบัติการพิเศษ

กองกำลังภาคสนามตำรวจแห่งชาติ (The National Police Field Force - NPFF) ประกอบด้วยหน่วยกำลังขนาดกองร้อย ที่ตั้งอยู่ทั่วพื้นที่เวียดนามใต้ และมีการจัดองค์กรและฝึกอบรมแบบทหารราบโดยหน่วยความช่วยเหลือทางทหารของสหรัฐอเมริกา (U.S. Military Assistance Command, Vietnam) การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเหล่านี้มักจะไม่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย แต่มีภารกิจในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบ

ในช่วงปี ค.ศ. 1969 ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการถอนรากถอนโคนและทำลายลัทธิคอมมิวนิสต์ หน่วยลาดตระเวนจังหวัด (Provincial Reconnaissance Units - PRUs) หรือที่เรียกในตอนเริ่มต้นว่าเป็นทีมต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terror - CT) ได้โอนมาอยู่กับหน่วยงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานตำรวจแห่งชาติ ได้ร่วมกับหน่วยงานสนับสนุนการพัฒนาเพื่อการปฏิวัติและการปฏิบัติการทางพลเรือน (Civil Operations and Revolutionary Development Support - CORDS) และหน่วยข่าวกรองกลางของสหรัฐอเมริกา (Central Intelligence Agency - CIA) ดำเนินการควบคุมกองกำลังในโครงการฟินิกซ์ (Phoenix Program) หน่วยงานข่าวกรองตำรวจ ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของ CIA และ CORDS เพื่อรวบรวมข้อมูลในการพิสูจน์ทราบพวกเวียดกง และช่วยในการควบคุมอาชญากรรม

เจ้าหน้าที่ตำรวจแห่งชาติ สวมเครื่องแบบสีน้ำตาลเข้ม และหมวกยอดที่มีเครื่องหมาย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956 - 1965 เจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็ยังสวมเครื่องแบบสีขาวในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ ในการปฏิบัติหน้าที่ปกติประจำวัน เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้อาวุธปืนลูกโม่ขนาด .38 หรืออาจมีอาวุธปืนสงครามแบบ M - 1คาร์ไบน์ และปืนยาวแบบ M - 16 บทบาทของตำรวจในเวียดนาม จึงเป็นบทบาทในงานด้านความมั่นคงของประเทศที่ต้องร่วมกับกองทัพ ในเวียดนามใต้ กิจกรรมของตำรวจอาจจะไม่สามารถถอนรากถอนโค่น ทำลายโครงสร้างพื้นฐานของพวกเวียดกงได้ หากไม่มีกลยุทธ์และแผนการทางทหารในภาพรวมที่ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของตำรวจ[37]

---

[37] Frank E. Armbruster, *A Military and Police Security Program for South Vietnam*, (New York: Hudson Institute, 1967), p.2

งานที่มีความสำคัญมากที่สุดในประเทศนั้น ก็คือ การปฏิบัติการในแบบของตำรวจ งานของตำรวจในพื้นที่เป็นหัวใจของโครงการความมั่นคงในพื้นที่ชนบท หรือแม้กระทั่งในพื้นที่เมือง และอาจเป็นสิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของโครงการด้านความมั่นคงอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัฐที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศคอมมิวนิสต์หรือประเทศที่คอมมิวนิสต์ครอบครองอยู่ ในสถานการณ์ที่มีการต่อต้านจากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับฝ่ายอำนาจรัฐ โดยใช้วิธีการก่อความไม่สงบ สร้างความวุ่นวาย หวาดกลัว รวมทั้งใช้วิธีการลอบสังหารบุคคลสำคัญหรือผู้นำ เป็นสถานการณ์ที่สร้างความยากลำบากให้แก่ฝ่ายรัฐบาล การรับมือของฝ่ายรัฐบาลกับกลุ่มผู้ไม่เห็นด้วยที่ไม่มีความรับผิดชอบและเรียกร้องอย่างไม่รู้จักพอ จะต้องมีการปฏิรูปสังคม โดยมักจะต้องดำเนินการโดยใช้การปฏิบัติการของตำรวจ[38]

กองร้อยของกำลังภาคสนามตำรวจแห่งชาติ (The National Police Field Force - NPFF) สวมใส่เครื่องแบบที่มีลักษณะแตกต่างออกไปโดยเฉพาะ เป็นเครื่องแบบลายพรางที่เป็นจุดสีน้ำตาล ติดอาวุธเช่นเดียวกับทหารราบขนาดเล็ก คือปืนยาวแบบ M - 1 ปืนพกกึ่งอัตโนมัติ ปืนกลเบา และปืนครก ส่วนหน่วยลาดตระเวนจังหวัด ไม่มีเครื่องแบบเป็นมาตรฐานแต่มีอาวุธปืนขนาดเล็กที่หลากหลายเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติสาธารณรัฐเวียดนาม หรือเวียดนามใต้ ในยุคที่ต้องต่อสู้กับเวียมนามเหนือ โดยมีพวกเวียดกงเคลื่อนไหวอยู่ในพื้นที่ กิจการตำรวจได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกในหลายรูปแบบ

ภาพที่ 3.10.7 ผลความเสียหายจากเหตุระเบิด โดยการก่อความไม่สงบของพวกเวียดกง ในกรุงไซง่อน

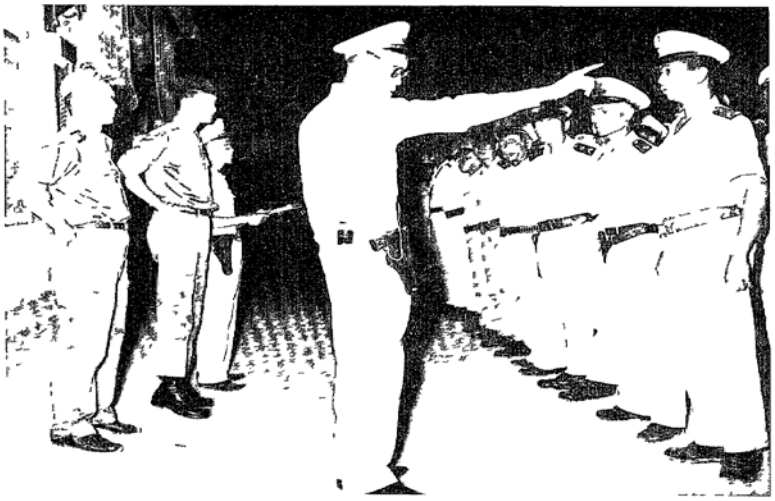

ที่มา: Charles A Mann and Robert C Lowe, *The Public Safety Program Vietnam* (Saigon, Vietnam: Office of Public Safety, US Agency for International Development, 1966), p. 13.

[38] Ibid., p. 37

สำนักงานความปลอดภัยสาธารณะของหน่วยงานสหรัฐอเมริกาเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (Office of Public Safety of the United State Agency for International Development - USAID) ให้การสนับสนุนเพื่อพัฒนาองค์กรตำรวจแห่งชาติ และองค์กรบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ในช่วงปี ค.ศ. 1966 ในสาธารณรัฐเวียดนาม หรือเวียดนามใต้ ก่อนปี ค.ศ. 1962 มีหน่วยงานตำรวจที่แยกกันอยู่เป็นจำนวนมาก ปฏิบัติหน้าที่อยู่ทั่วประเทศ โดยขาดการประสานงานกัน ขาดความเป็นเอกภาพในขณะที่มีภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งมาจากพวกเวียดกง และผู้ที่สนับสนุนจากต่างชาติ ในปี ค.ศ. 1962 เมื่อมีการออกข้อกำหนดโดยประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเวียดนาม จึงทำให้องค์กรตำรวจมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีการตั้งหน่วยงานตำรวจแห่งชาติ (Directorate General of National Police) เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน ค.ศ. 1962 ตำรวจในเวียดนามใต้ ไม่ได้เป็นตำรวจของท้องถิ่นในลักษณะของตำรวจอเมริกา มีตำแหน่งหัวหน้าตำรวจ คือ อธิบดี (Director General) โดยมีตำแหน่งรองอธิบดี 1 ตำแหน่ง และผู้ช่วยอธิบดี 7 ตำแหน่ง รับผิดชอบเกี่ยวกับงานบริหาร บุคลากรและการฝึกอบรม งานการข่าว การปฏิบัติ การควบคุมทรัพยากร กองกำลังพื้นที่ และตำรวจวิทยาการ[39] การสนับสนุนจาก USAID เป็นการสนับสนุนเพื่อผลประโยชน์ต่างตอบแทน มีการสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์และด้านเทคนิค

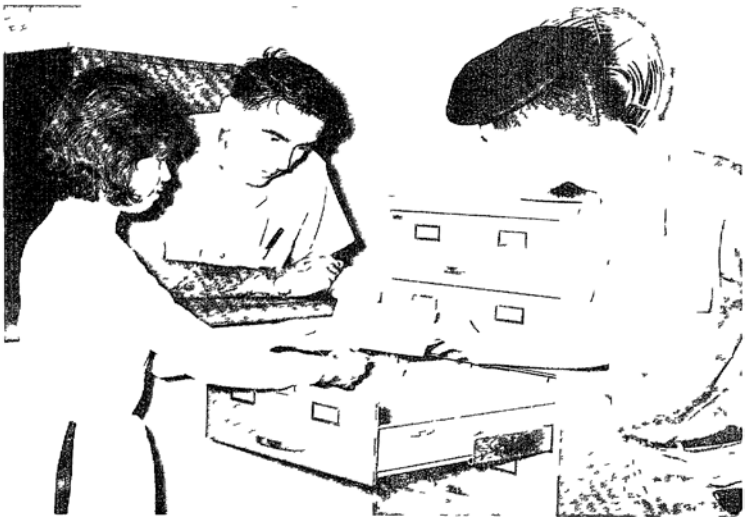
ภาพที่ 3.10.8 กำลังพลของตำรวจแห่งชาติ พื้นที่ 3 กำลังชี้แจงแผนการปฏิบัติในการสำรวจประชากรครัวเรือนชาวเวียดนามในเวลากลางคืน ณ กองบัญชาการเขตพื้นที่

ที่มา: Charles A Mann and Robert C Lowe, *The Public Safety Program Vietnam* (Saigon, Vietnam: Office of Public Safety, US Agency for International Development, 1966), p. 26.

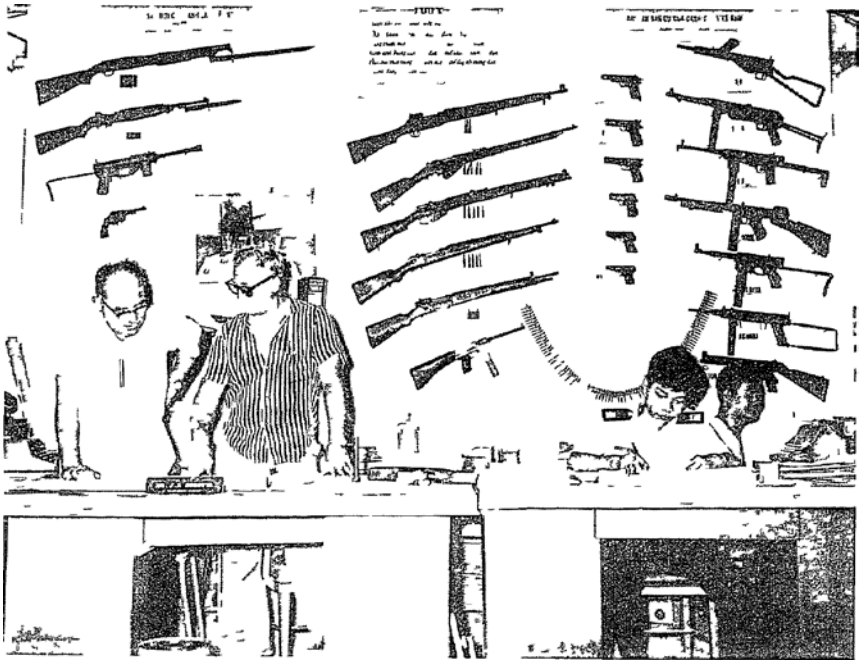
[39] Charles A Mann and Robert C Lowe, *The Public Safety Program Vietnam* (Saigon, Vietnam: Office of Public Safety, US Agency for International Development, 1966), p. 7.

ภาพที่ 3.10.9 วินเซนต์ อี ยัง (Vincent E Young) ให้การปรึกษาเจ้าหน้าที่ธุรการของตำรวจไซง่อนเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำดัชนีบันทึกของตำรวจให้เหมาะสม

ที่มา: Charles A Mann and Robert C Lowe, *The Public Safety Program Vietnam* (Saigon, Vietnam: Office of Public Safety, US Agency for International Development, 1966), p. 26.

ภาพที่ 3.10.10 การบำรุงรักษาอาวุธปืน โดย แอดม์ซอรส์ แซมวล พี เบเวอร์ลิน (Admsors Samuel P Beverlin) และ โจเซฟ เอ โซบอททา (Joseph A Sobotta) ณ สำนักงานที่ปรึกษาในกองบัญชาตำรวจแห่งชาติ กรุงไซง่อน

ที่มา: Charles A Mann and Robert C Lowe, *The Public Safety Program Vietnam* (Saigon, Vietnam: Office of Public Safety, US Agency for International Development, 1966), p. 21.

จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1975 เมื่อฝ่ายเวียดนามเหนือใช้กำลังทางทหารเข้ารุก ในขณะที่สหรัฐอเมริกาเริ่มถอนความช่วยเหลือแก่เวียดนามใต้ ฝ่ายเวียดนามเหนือสามารถยึดครองพื้นที่ได้ จนฝ่ายเวียดนามใต้ยอมจำนน และรวมเป็นประเทศเดียวกัน ภายใต้ชื่อประเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)

เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน ค.ศ. 1981 หลังจากเวียดนามเหนือได้รวมกับเวียดนามใต้แล้ว มีการพิจารณาเห็นว่า ประเทศมีความต้องการในรูปแบบใหม่ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในกฤษฎีกาที่ 250/ซีพี (Decree 250/CP) ซึ่งได้นิยามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย (ปัจจุบันคือกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ) รวมถึงกรมตำรวจ (General Department of Police - GDP) หลังจากนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ลงนามในคำสั่งที่ 12 - คิวดี/บีเอ็นวี (Decision 12 - QD/BNV) เพื่ออธิบายถึงหน้าที่ อำนาจ และโครงสร้างของกรมตำรวจ และ 12 หน่วยงานย่อยในสังกัด เพื่อให้ตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคของประเทศ กรมตำรวจจึงได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง 4 ครั้ง เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม การต่อสู้กับศัตรู รักษาความมั่นคงทางการเมือง เช่นเดียวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน[40] องค์กรตำรวจหลังจากรวมประเทศเวียดนามเหนือกับเวียดนามใต้จึงกลายเป็นองค์กรเดียวกัน

ในระยะต่อมาได้มีการจัดตั้งหน่วยงานตามอำนาจหน้าที่ขึ้นหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมการเมืองตำรวจ (The Department of Police Politics) กรมส่งกำลังบำรุง (The Departmentof Logistics) กรมจดหมายเหตุตำรวจ (The Department of Police Archives) ตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1987 สำนักงานตำรวจสากลเวียดนาม (The Viet Nam Interpol Office) ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1995 กรมสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมยาเสพติด (The Department of Drug Crime Investigation) ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1997 สำนักงานควบคุมยาเสพติด (The Standing Office on Drug Control) ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1998 กรมตำรวจสิ่งแวดล้อม (The Department of Environmental Police) ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2007 กรมสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีขั้นสูง (The Department of High-Tech Crime Investigation) ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2010 กรมติดตามคนร้ายหลบหนีข้ามแดน (The Department of Fugitive Pursuit ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2010 กรมบริหารข้อมูลประชากรแห่งชาติ (The Department of National Population Data Management) ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2012 และกรมต่อต้านการลักลอบหนีศุลกากร (The Department of Anti-Smuggling) ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2015[41]

กองกำลังตำรวจประชาชนเวียดนาม ได้นำนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม ไปปฏิบัติ รวมทั้งได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกฎหมายต่อกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ เพื่อให้มีการปรับปรุงและปฏิรูปงานตำรวจในหลายด้าน เพื่อให้เกิดความมั่นคงและความปลอดภัยของประชาชน การต่อสู้กับ

---

[40] ASEANAPOL, *The General Department of Vietnam Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police [2018, August 4]

[41] Ibid.

อาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชญากรรมองค์กร อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งกำลังเป็นปัญหาเพิ่มมากขึ้นในเวียดนาม[42]

3.2 รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ

กรมตำรวจเวียดนาม (General Department of Police – GDP) เห็นหน่วยงานอยู่ภายใต้กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม (Ministry of Public Security of Vietnam - MPS)

ภาพที่ 3.10.11 ตราประจำกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมมนาหลักสูตรเจ้าหน้าที่ตำรวจอาเซียนร่วม ครั้งที่ 25 (25th Joint ASEAN Police Officers Course - JASPOC) จัดโดยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesian National Police) ระหว่างวันที่ 5 - 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

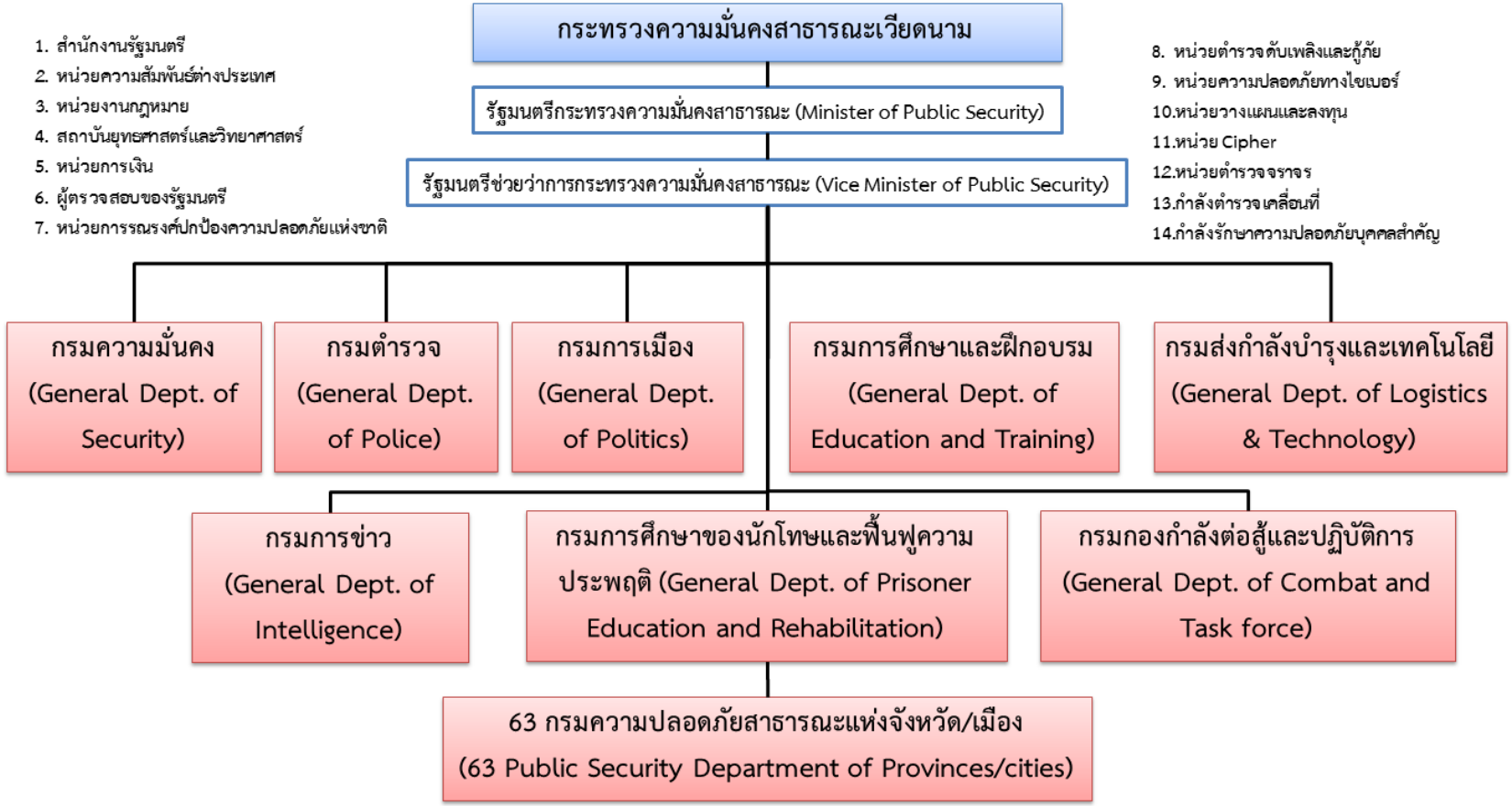
ในกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม มีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายภายในกระทรวง จำนวน 8 หน่วย ได้แก่ กรมความมั่นคง (General Department of Security) กรมตำรวจ (General Department of Police) กรมการเมือง (General Deapartment of Poliics) กรมการศึกษาและฝึกอบรม (General Department of Education and Training) กรมส่งกำลังบำรุงและเทคโนโลยี (General Department of Logistics and Technology) กรมการศึกษาของนักโทษและการฟื้นฟูความประพฤติ (General Department of Prisoner Education and Rehabilitation) และกรมการต่อสู้และกำลังปฏิบัติการ (General Department of Combat and and Task Force)

มีหน่วยงานเป็นระดับกรมย่อย ที่รับผิดชอบการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ จำนวน 63 กรม ความปลอดภัยสาธารณะแห่งจังหวัด/เมือง (63 Public Security Department of Provinces/cities) รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

---

[42] Ibid.

แผนภูมิที่ 3.10.2 โครงสร้างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม

ที่มา: จัดทำจาก http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561

งานบังคับใช้กฎหมายและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศของเวียดนาม จึงอยู่ภายใต้กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ซึ่งหน่วยงานภายในมีทั้งกรมตำรวจ ที่ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และกรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยังมีหน่วยงานที่รับผิดชอบความมั่นคงปลอดภัยภายในประเทศ คือ กรมความปลอดภัย และมีกรมการศึกษาและฝึกอบรม แยกออกจากกรมตำรวจ ทำหน้าที่ให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะ

ภาพที่ 3.10.12 ที่ทำการกระทรวงความมั่นคงสาธารณรัฐเวียดนาม

สำหรับ กรมตำรวจเวียดนาม ในอดีตสังกัดอยู่ในกระทรวงมหาดไทย แต่ได้แยกตัวออกมาและจัดตั้งเป็นกระทรวงความมั่นคงเวียดนามในภายหลัง ปัจจุบัน กรมตำรวจเวียดนามเป็นหน่วยงานหนึ่งภายในกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ซึ่งเป็นกระทรวงที่ใหญ่มาก มีขอบข่ายของภารกิจและอำนาจหน้าที่กว้างขวาง โดยรัฐมนตรีกระทรวงความมั่นคง มียศตำรวจที่สูงสุด คือ พลเอก เพียงคนเดียว

ภาพที่ 3.10.13 ตราประจำกรมตำรวจเวียดนาม

ที่ ม า : ASEANAPOL, The Geneal Department of Police [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police [2018, August 4]

กรมตำรวจเวียดนาม จัดแบ่งโครงสร้างองค์กรภายในออกเป็น 16 กรมย่อย ดังนี้

1) กรมตำรวจอำนวยการ (Staff Police Department)

2) กรมบริหารจัดการความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Department of Administrative Management on Public Order)

3) กรมทะเบียนราษฎร์และการจัดการ (Department of Residence Registration and Management)

4) สำนักงานตำรวจสืบสวนสอบสวน (Office of the Investigation Police Agency)

5) กรมตำรวจอาชญากรรม (Criminal Police Department)

6) กรมอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crime Department)

7) กรมสืบสวนอาชญากรรมยาเสพติด (Department of Drug Crime Investigation)

8) กรมอาชญากรรมสิ่งแวดล้อม (Department on Environment Crime)

9) กรมสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมเทคโนโลยี (Department of High-tech Crime Investigation)

10) กรมสืบสวนสอบสวนคนร้ายข้ามแดน (Department of Fugitive Investigation)

11) กรมต่อต้านการลักลอบสินค้าหนีภาษี (Department of Anti-smuggling)

12) กรมจดหมายเหตุตำรวจ (Department of Police Archives)

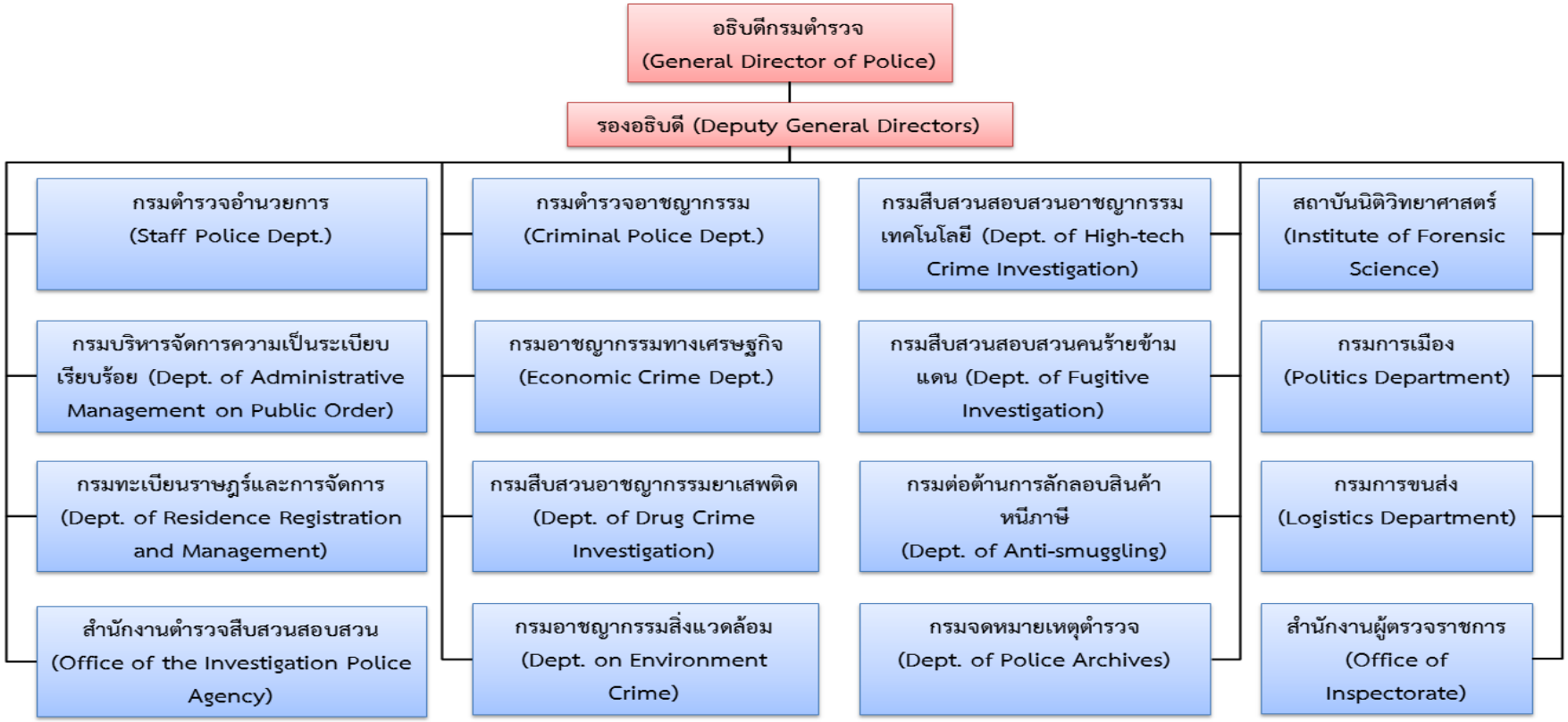
13) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ (Institute of Forensic Science)

14) กรมการเมือง (Politics Department)

15) กรมการขนส่ง (Logistics Department)

16) สำนักงานผู้ตรวจราชการ (Office of Inspectorate)

แผนภูมิที่ 3.10.3 โครงสร้างองค์กรกรมตำรวจเวียดนาม

ที่มา: จัดทำจาก http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2560

โครงสร้างองค์กรของหน่วยงานตำรวจในเวียดนาม แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1) กรมตำรวจเวียดนาม
2) ตำรวจจังหวัด
3) ตำรวจอำเภอ/เขต ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ดำเนินคดี
4) ตำรวจตำบล/แขวง ไม่มีอำนาจสอบสวน ทำหน้าที่ป้องกันเหตุและรับแจ้งเบื้องต้น เมื่อรับแจ้งแล้วจะต้องส่งให้ตำรวจอำเภอ/เขต ดำเนินการสอบสวน

3.3 การบริหารงานบุคคล

3.3.1 กำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กำลังพลตำรวจเวียดนามมีประมาณ 280,000 คน[43] เครื่องแบบตำรวจของเวียดนาม เนื่องจากมีภูมิอากาศที่แตกต่างกันระหว่างภาคเหนือกับภาคใต้ จึงมีทั้งเครื่องแบบแขนสั้นและแขนยาว เครื่องแบบแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ เครื่องแบบสำหรับพิธีการ เป็นสีขาว ลักษณะคล้ายกับชุดเครื่องแบบกากีคอแบะของตำรวจไทย กับเครื่องแบบปฏิบัติงานเป็นสีเขียวเข้ม และเครื่องแบบตำรวจจราจร สีครีม ไม่มีการติดอาร์มที่แขนเสื้อ หรือประดับเครื่องหมายอื่นใดที่เสื้อเครื่องแบบ เนื่องจากระเบียบไม่อนุญาตให้ประดับเครื่องหมายอื่น ส่วนเจ้าหน้าที่ทหาร เครื่องแบบคล้ายกันแต่สีเขียวค่อนข้างเข้ม[44]

ภาพที่ 3.10.14 เจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนามในเครื่องแบบสำหรับพิธีการ

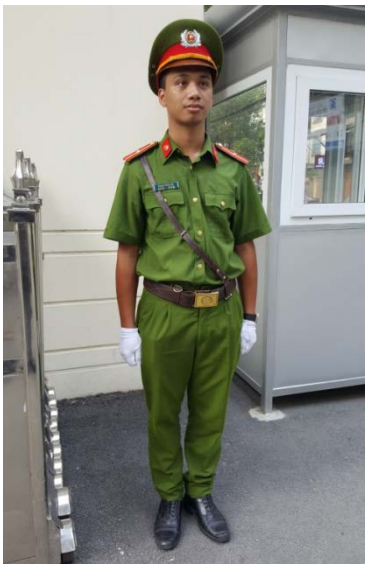
ที่มา: ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police [2017, August 1]

[43] ข้อมูลจากการสัมมนา 25th Joint ASEAN Police Officers Course (JASPOC) โดย Indonesian National Police ระหว่างวันที่ 5 - 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

[44] เรื่องเดียวกัน

ภาพที่ 3.10.15 แสดงภาพตำรวจเวียดนามในชุดเครื่องแบบแขนสั้นสีเขียว

ที่มา: จาก https://www.google.co.th/search?safe=strict&biw=1040&bih=615&tbm=isch&sa=1&q=. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561

ภาพที่ 3.10.16 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหญิงเวียดนาม

ที่มา: จาก http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9560000029666. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561

ระบบยศของตำรวจเวียดนามคล้ายกับตำรวจไทย ในระดับชั้นสัญญาบัตร แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ[45]

- ชั้นนายร้อย มีเครื่องหมายเป็นดาวสีเงิน ห้าแฉก และมีเส้นสีเหลือง 1 เส้นพาดตามยาวของอินธนู มี 4 ชั้นยศ ได้แก่

1) ร้อยตรี (Junior Lieutenant) มี 1 ดาว

2) ร้อยโท (Lieutenant) มี 2 ดาว (เป็นร้อยตรี มาแล้ว 2 ปี)

3) ร้อยโทอาวุโส (Senior Lieutenant) มี 3 ดาว (เป็นร้อยโท มาแล้ว 2 ปี)

4) ร้อยเอก (Captain) มี 4 ดาว (เป็นร้อยโทอาวุโส มาแล้ว 3 ปี)

- ชั้นนายพัน มีเครื่องหมายเป็นดาวสีทอง ห้าแฉก และมีเส้นมีเหลือง 2 เส้น พานตามยาวของอินธนูสีแดง มี 4 ชั้นยศ ได้แก่

1) พันตรี (Major) มี 1 ดาว (เป็นร้อยเอก มาแล้ว 4 ปี)

2) พันโท (Lieutenant Colonel) มี 2 ดาว

3) พันโทอาวุโส (Senior Lieutenant Colonel) มี 3 ดาว

4) พันเอก (Colonel) มี 4 ดาว

- ชั้นนายพล มีเครื่องหมายเป็นดาวสีทอง ห้าแฉก และอินธนูสีแดง มีเส้นมีเหลืองเป็นขอบอินธนู มี 4 ชั้นยศ ได้แก่

1) พลตรี (Major General) มี 1 ดาว

2) พลโท (Lieutenant General) มี 2 ดาว

3) พลโทอาวุโส (Senior Lieutenant General) มี 3 ดาว

4) พลเอก (Top ranking General) มี 4 ดาว

ความแตกต่างของเครื่องหมายยศตำรวจเวียดนาม ระหว่างชั้นนายพล และนายพัน คือ ตรงกลางของอินทนู มีเส้นสีที่แตกต่างกัน

---

[45] ข้อมูลจากการสัมมนาหลักสูตรเจ้าหน้าที่ตำรวจอาเซียนร่วม ครั้งที่ 25 (25th Joint ASEAN Police Officers Course - JASPOC) จัดโดยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesian National Police) ระหว่างวันที่ 5 - 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ภาพที่ 3.10.17 เครื่องหมายยศของตำรวจเวียดนาม

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมมนาหลักสูตรเจ้าหน้าที่ตำรวจอาเซียนร่วม ครั้งที่ 25 (25th Joint ASEAN Police Officers Course - JASPOC) จัดโดยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesian National Police) ระหว่างวันที่ 5 - 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

อาชีพตำรวจเป็นที่นิยมในประเทศเวียดนาม เนื่องจากเมื่อได้รับการคัดเลือกและบรรจุเป็นนักเรียนตำรวจ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา และรัฐมีเงินเดือนให้ 1,500 บาท/เดือน มีเครื่องแบบให้ มีสวัสดิการโดยทหารและตำรวจ จะได้รับเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการพลเรือน อัยการ รวมทั้งผู้พิพากษา แต่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนในอัตราที่น้อยมาก โดยอาจใช้เวลาถึง 3 - 4 ปี จึงจะได้รับการเลื่อนเงินเดือน และจำนวนเงินที่ได้เลื่อนมีจำนวนน้อย ทำให้ข้าราชการตำรวจระดับสูง มีเงินเดือนไม่มาก เช่น ข้าราชการตำรวจยศนายพลได้รับเงินเดือนคิดเป็นเงินบาท ประมาณ 30,000 บาท/เดือน

3.3.2 การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ระบบการผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของตำรวจเวียดนาม ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมหลัก คือ โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม (The People's Police Academy - PPA) เป็นสถาบันฝึกอบรมที่ใหญ่ที่สุด สถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 1968 มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับสูงในด้านการปกป้องความมั่นคงทางการเมืองและความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในสังคม โดยการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับกฎหมาย สังคมศาสตร์ วิชาการทหาร และการฝึกอบรมวิชาชีพด้านการสืบสวนคดีอาญา นอกเหนือจากการสอนทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติงานแล้ว ยังมีการวิจัยต่อเนื่องจากระดับพื้นฐานไปยังระดับยุทธศาสตร์และการประยุกต์ใช้ มุ่งเน้นที่การสร้างเครือข่าย

งานตำรวจและการสร้างประสิทธิภาพ สร้างระบบกฎหมายเพื่อการสืบสวนคดีอาญา พัฒนาส่งเสริมวิธีการเรียนการสอน[46]

สถาบันแห่งนี้ ต่อมาได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปี ค.ศ. 1992 มีการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ปริญญาโทและปริญญาเอก และเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม ค.ศ. 2001 ได้เปลี่ยนชื่อจาก มหาวิทยาลัยตำรวจประชาชน (The People's University of Police) เป็นโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม (The People's Police Academy - PPA)[47]

ภาพที่ 3.10.18 โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม

ที่มา: จาก https://www.google.co.th/search?q=THE+PEOPLE'S+POLICE+ACADEMY. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561

โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม มีข้าราชการตำรวจ ครูอาจารย์ ประมาณ 1,500 นาย มีนักเรียนตำรวจทั้งหมด ประมาณ 9,000 นาย โครงสร้างองค์การมีตำแหน่ง ผู้บัญชาการ 1 นาย และรองผู้บัญชาการ 5 นาย หลักสูตรการเรียนการสอน มีดังนี้

1. การศึกษาในระดับปริญญาตรี 4 ปี โดยการคัดเลือกมาจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายทั่วประเทศ ในแต่ละปีมีผู้สมัครสอบประมาณ 30,000 คน คัดเลือกเหลือ 1,000 นาย โดยผู้ที่สำเร็จการศึกษา จะได้รับปริญญาตรีด้านกฎหมาย (นิติศาสตร์บัณฑิต)

2. การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่มาแล้ว โดยมีการเรียนครึ่งปี ทำงานครึ่งปี

---

[46] สัมภาษณ์ Lieutenant Colonel Nguyen ThiBich Mo เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2559.

[47] The People's Police Academy, *History of the Vietnamese People's Police Academy* [Online]. Available from: http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Acedemy/About-PPA/91.aspx [2017, February 20]

3. การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นนายสิบ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร หลักสูตร 3 ปี

4. การฝึกอบรมบุคคลภายนอก ซึ่งมีวุฒิปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี

ภาพที่ 3.10.19 ห้องเรียนภายโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม

หลักสูตรปริญญาโท มีผู้เข้ารับการศึกษาและสำเร็จการศึกษาแล้วประมาณ 300 คน และอยู่ระหว่างการศึกษาประมาณ 600 คน

สำหรับหลักสูตรระยะสั้น มีจัดการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ

ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เช่น ทหาร อัยการ ศาล มีการส่งบุคลากรของแต่ละหน่วยงานมาเข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนามด้วยเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 3.10.20 การเรียนการสอนในโรงเรียนตำรวจแห่งประชาชนเวียดนาม

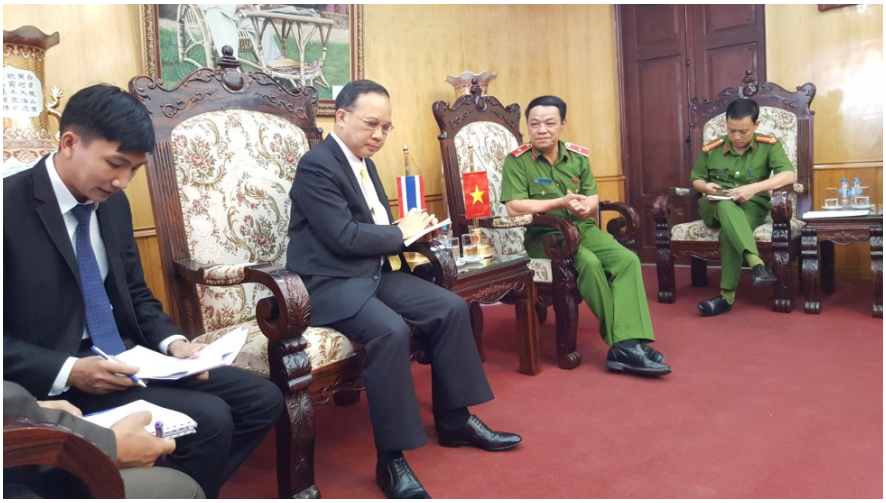
ที่มา: จาก http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Student/Study-Training/145/6213/Experience-to-improve-language-skills-for-PPAs-students.aspx. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561

บรรยากาศในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม เป็นอาคารห้องเรียน และมีหอพักนักเรียนสำหรับการพักอาศัยในโรงเรียน และมีพื้นที่กว้างขวางสามารถทำกิจกรรมได้ในบริเวณโดยรอบ

ภาพที่ 3.10.21 บริเวณภายในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม

ภาพที่ 3.10.22 Maj.Gen.DANG XUAN KHANG. Ph.D. Vice President พร้อมผู้บริหารของโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ให้การต้อนรับและให้ข้อมูลคณะวิจัย

โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม มีความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศในอาเซียนและประเทศอื่นๆ เช่น ให้การศึกษาอบรมกับตำรวจลาว และกัมพูชา มาเป็นเวลานานถึง 30 ปี ทั้งกัมพูชาและลาว ได้ส่งข้าราชการตำรวจเข้ามาศึกษาและฝึกอบรมในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

ภาพที่ 3.10.23 Major General, Assoc.Prof.Dr Dang Xuan Khang แสดงความยินดีกับนักเรียนตำรวจจากกัมพูชา ในโอกาสวันฉลองอิสรภาพของกัมพูชา

ที่มา : จาก http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Gallery/PPA-congratulates-Cambodian-students-on-occasion-of-Independence-Day-of-Cambodia/237.aspx. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561

นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อให้ร่วมกันเปิดการศึกษาในประเทศเวียดนาม เช่น มหาวิทยาลัยเมอร์รี่แลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เปิดหลักสูตรปริญญาโท มีข้าราชการตำรวจเข้ารับการศึกษา 38 คน รุ่นที่ 2 มีตำรวจเข้ารับการศึกษา 30 คน การเรียนใช้ภาษาอังกฤษ โดยมีอาจารย์เป็นชาวอเมริกัน ซึ่งเดินทางมาสอนด้วยตนเองในประเทศเวียดนาม หรือสอนทางอินเทอร์เน็ตในอนาคตจะมีการขยายความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ต่อไป

การมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศนี้ เป็นผลมาจากนโยบายของผู้บัญชาการโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ที่ให้ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศในการพัฒนาการศึกษาและวิชาการ ทั้งการส่งนักเรียนตำรวจไปศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างประเทศ รับนักเรียนจากต่างประเทศเข้ามาศึกษา และการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการตำรวจกับประเทศต่างๆ จำนวนมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเป้าหมายของการมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การวิจัย โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม พร้อมที่จะพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ มีความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ภายใต้การอำนวยการของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม มีการติดต่อประสานงานกับประเทศอาเซียน องค์การตำรวจสากล (INTERPOL) สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC) ออสเตรเลีย แคนาดา จีน เดนมาร์ก ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เกาหลี นอร์เวย์ รัสเซีย สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา เพื่อการแลกเปลี่ยนการข้อมูลข่าวสารและ

ประสบการณ์เกี่ยวกับการฝึกอบรม[48] โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากญี่ปุ่น เป็นการฝึกอบรมด้านการจราจร ส่วนเกาหลีใต้ให้การสนับสนุนในการสร้างห้องสมุด ซึ่งจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์ในสิ้นปี พ.ศ. 2559

สำหรับตำรวจไทยมีความสัมพันธ์กับตำรวจเวียดนามมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีการส่งนักเรียนนายร้อยตำรวจเวียดนามไปเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจไทย โดยมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551) โดยเวียดนามได้ส่งนักเรียนนายร้อยตำรวจปีละ 4 นายไปศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจไทย และผู้บริหารของ 2 โรงเรียนจะมีการไปเยี่ยมเยือนซึ่งกันและกันในทุกปี ต่อไปจะมีการขยายความร่วมมือในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น คือ การศึกษาระดับปริญญาโท และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทำวิจัยด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และเวียดนามก็มีความสัมพันธ์ในด้านการศึกษากับรัสเซีย โดยมีการส่งนักเรียนตำรวจเวียดนาม ไปเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรมที่รัสเซีย ประมาณ 20 นาย/ปี

ภาพที่ 3.10.24 คณะผู้บริหารและอาจารย์จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจของไทย เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการ กับผู้บริหารของโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ณ โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม

ที่มา: จาก http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Acedemy/International-Cooperation/167/6317/Highlevel-delegations-of-Royal-Thai-Police-Academy-worksatPPA.aspx. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561

โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ได้รับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีหน่วยงานควบคุมการตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา ตามข้อกำหนดของกระทรวง และโรงเรียนจะออกกฎในการควบคุม โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอน มีการปรับเปลี่ยนเป็นระบบหน่วยกิต มีการสอนทั้งภาคทฤษฎีและ

[48] ข้อมูลจากการสัมมนา 25th Joint ASEAN Police Officers Course (JASPOC) โดย Indonesian National Police ระหว่างวันที่ 5 - 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ภาคปฏิบัติ มีการออกไปฝึกปฏิบัตินอกสถานที่ และเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก หรือผู้บริหารเข้ามาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนตำรวจ

นอกจากการให้การศึกษาอบรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งตำรวจของเวียดนามและประเทศต่างๆ แล้ว ยังมีการจัดฝึกอบรมเยาวชน เพื่อปลูกฝังด้านระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมาย การจัดฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน มีเครื่องแบบตำรวจให้เด็กและเยาวชนได้สวมใส่ระหว่างการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนเกิดความรักในอาชีพตำรวจ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย การขี่จักรยาน การรักษากฎจราจร โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นพี่เลี้ยงในการฝึกอบรม

ภาพที่ 3.20.25 โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ให้การฝึกอบรมด้านการจราจรแก่เยาวชน

ภาพที่ 3.20.26 เยาวชนเวียดนาม ที่เข้ามารับการฝึกอบรมและทำกิจกรรมใน โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม และคณะผู้วิจัย

มีห้องสมุดของโรงเรียนและพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน มีการเก็บเอกสาร ภาพถ่ายประวัติศาสตร์ของโรงเรียน และเหตุการณ์สำคัญในอดีต โดยนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันจบการศึกษามาจากโรงเรียนตำรวจแห่งนี้ นอกจากนี้ยังมีห้องอาเซียน สำหรับเก็บหนังสือของประเทศสมาชิกอาเซียนและข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการจัดร้านกาแฟหนังสือ (Book Coffee) เป็นร้านเครื่องดื่ม สำหรับให้นักเรียนที่เป็นข้าราชการตำรวจได้นั่งพักผ่อนดื่มเครื่องดื่มและอ่านหนังสือในช่วงเวลาพัก

ภาพที่ 3.10.27 ห้องสมุดโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม

หลักสูตรที่จัดการศึกษาและคุณวุฒิที่ได้รับ ได้แก่ หลักสูตรปริญญาตรีสาขานิติศาสตร์ โดยเป็นหลักสูตรเรียนเต็มเวลา 4 ปี ให้การศึกษาก่อนบรรจุเข้ารับราชการ และหลักสูตรที่ใช้เวลามากกว่า 4 ปี สำหรับข้าราชการตำรวจเรียนนอกเวลา หลักสูตรปริญญาโท สาขาทัณฑวิทยาและอาชญาวิทยา ปริญญาโท สาขานิติศาสตร์ หลักสูตร 2 ปี สำหรับเรียนเต็มเวลา และหลักสูตร 3 ปี สำหรับการเรียนนอกเวลา และหลักสูตรปริญญาเอก หลักสูตรอย่างน้อย 3 ปี

โดยคณะที่มีการเปิดสอน มีจำนวนหลายคณะ ได้แก่

- การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาเพื่อติดตามร่องรอย (Criminal Investigation for Hot Traces)
- การสืบสวนสอบสวนเพื่อการดำเนินคดี (Criminal Investigation for Proceedings)
- การสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Anti - Economy Related Crime Investigation)
- การสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (Anti - Drug Related Crime Investigation)
- การสืบสวนสอบสวนที่เกิดเหตุอาชญากรรม (Crime Scene Investigation)

- การบริหารจัดการความเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม (Administration Management on Social Order - Safety)
- ตำรวจจราจร (Traffic Police)
- การศึกษาและการแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องโทษ (Prisoner Education and Rehabilitation)
- การฝึกอบรมระดับบัณฑิตศึกษา (Postgraduate Training)
- ตำรวจต่อสู้ (Combat Police)
- อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Cyber Crime)
- ภาษาต่างประเทศ (Foreign Languages) มีการเรียนภาษต่างๆ เช่น ฝรั่งเศส รัสเซีย จีน เป็นต้น

การเรียนวิชาพื้นฐานในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม เช่น วิชาทฤษฎีการเมือง (ลัทธิมากซ์ - เลนิน) สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา กฎหมาย การข้อมูลข่าวสาร ศิลปะการป้องกันตัวและการฝึกวิชาทหาร จิตวิทยาอาชญากรรม การเรียนวิชาชีพพื้นฐาน เป็นต้น

โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม มีหน่วยงานในสังกัด ได้แก่ หน่วยการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล ส่งกำลังบำรุง หน่วยการบริหารการฝึกอบรม การบริหารงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การบริหารนักศึกษา การจัดหาอาหาร การบริการจัดการองค์กร

มีศูนย์อยู่ในความรับผิดชอบ ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ห้องสมุดและทรัพยากรการศึกษา (Centre for Information, Library and Material Resources) ศูนย์การฝึกอบรมระหว่างหยุดภาคการศึกษา (Centre for Vocational Trainings) ศูนย์การฝึกอบรมรักษาความปลอดภัยและการใช้อุปกรณ์ (Driver and Guard Training Courses) และศูนย์อาชญาวิทยาและการป้องกันอาชญากรรม (Centre for Criminology and Crime Prevention)

3.3.3 การเกษียณอายุราชการ

การเกษียณอายุของเจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม ไม่เท่ากัน โดยแบ่งการเกษียณอายุราชการออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้[49]

1) ตำรวจทั่วไป ในระดับปฏิบัติการ หรือเทียบเท่ากับตำรวจไทย คือ ชั้นประทวน โดยผู้ชายเกษียณที่อายุ 55 ปี ผู้หญิงเกษียณที่อายุ 50 ปี

2) ผู้บริหารระดับกลาง หรือเทียบเท่ากับตำรวจไทย คือ ระดับรองสารวัตรถึงรองผู้บังคับการ ผู้ชายเกษียณที่อายุ 58 ปี ผู้หญิงเกษียณที่อายุ 53 ปี

3) ผู้บริหารสูงสุด หรือเทียบเท่ากับตำรวจไทย คือ ระดับผู้บังคับการหรือนายพลขึ้นไป ผู้ชายเกษียณที่อายุ 60 ปี ผู้หญิงเกษียณที่อายุ 55 ปี

---

[49] เรื่องเดียวกัน

3.4 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติในพื้นที่

3.4.1 นโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

นโยบายการบริหารจัดการด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ซึ่งได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานระดับต่างๆ และเป็นบทเรียนที่สำคัญของตำรวจเวียดนามที่ผ่านมา มีดังต่อไปนี้[50]

1) การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ก็ต่อเมื่อทุกภาคส่วนของสังคมและองค์กรทางการเมืองได้ดำเนินการร่วมกันภายใต้การบริหารจัดการของรัฐบาลในทุกระดับ และตำรวจจะต้องให้แนวทางและต่อสู้กับอาชญากรรมโดยตรง ในทำนองเดียวกัน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจะต้องดำเนินไปด้วยกัน โดยมุ่งเน้นที่สาเหตุของอาชญากรรม โดยมีการพูดคุยกันในระดับชุมชน การลดความยากจนและการว่างงาน ทำให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้ กำจัดอบายมุขและทำให้เครือข่ายสังคมมีความเข้มแข็ง

2) กรอบการทำงานด้านกฎหมาย เพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจะต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง สภาแห่งชาติ และรัฐบาลเวียดนาม ให้ความสำคัญในด้านนิติบัญญัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม และการปฏิรูปด้านตุลาการเพื่อให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม ความยุติธรรมของสังคมและประชาธิปไตย และให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

3) ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง โดยเวียดนามได้มีการขยายความร่วมมือ โดยมีข้อตกลงระหว่างประเทศจำนวนมาก และผลักดันให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ

4) การพัฒนาและทำให้ขีดความสามารถขององค์กรตำรวจมีความเข้มแข็ง การให้บริการประชาชนมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถจัดการกับอาชญากรรมองค์กร ยาเสพติด การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย การคอร์รัปชัน การติดตามจับกุมผู้ต้องหา และอื่นๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ทรัพยากร รัฐบาลเวียดนามเห็นว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นเป้าหมายสำคัญของชาติ จำเป็นต้องมีการจัดสรรทรัพยากรให้อย่างเพียงพอ เพื่อให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี สำหรับการปฏิบัติงานจัดการกับอาชญากรรมและยาเสพติด รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

---

[50] Lieutenant General Pham Quy Ngo, *Vice Minister of Public Security, Remarks, 80th INTERPOL General Assembly*, 31 October 2011, Hanoi, Vietnam [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/Events/2011/80th-INTERPOL-General-Assembly/80th-INTERPOL-General-Assembly [2018, August 10]

3.4.2 หน่วยงานตำรวจระดับพื้นที่

หน่วยงานตำรวจในเวียดนาม แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับกระทรวงและกรมตำรวจ ระดับเมือง ระดับเขต/อำเภอ และระดับแขวง/ตำบล โดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนมีถึงระดับเขต/อำเภอ โดยมีกรณีศึกษาหน่วยงานตำรวจระดับพื้นที่ในแต่ละระดับ ดังนี้

3.4.2.1 ตำรวจนครบาลฮานอย (Department of Public Security of Hanoi) หน่วยงานระดับเมืองซึ่งรับผิดชอบในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยสาธารณะในเขตเมืองหลวงของประเทศ คือ ตำรวจนครบาลฮานอย ในปี ค.ศ. 2017 ตำรวจนครบาลฮานอย มีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 18,289 นาย โดยแบ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจระดับเขต 8,140 นาย เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดอำเภอ 4,082 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สังกัดกองกำกับการขึ้นตรงกับกองบัญชาการ 6,067 นาย โดยตำรวจนครบาลฮานอย มีหน่วยงานในสังกัด ดังนี้[51]

-สถานีตำรวจเทศบาลเมืองเซินไต (Son Tay) จำนวน 1 สถานี

-สถานีตำรวจระดับเขต จำนวน 12 สถานี

-สถานีตำรวจระดับอำเภอ จำนวน 17 สถานี

-กองกำกับการขึ้นตรงกับตำรวจนครบาลฮานอย จำนวน 46 กองกำกับการ

ตำรวจนครบาลฮานอย มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้[52]

1) กำหนดนโยบายในการป้องกันประเทศ และแผนรักษาความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิบัติการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบ

2) ให้คำแนะนำและตรวจสอบหน่วยงานราชการ องค์กร และพลเมืองในพื้นที่รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความมั่นคงแห่งชาติ สร้างแผนงานส่งเสริมและรณรงค์ เผยแพร่กฎหมายให้แก่ประชาชนเพื่อทราบถึงปัญหาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

3) ร่างและตรวจสอบนโยบายระดับชาติ รวมไปถึงระดับภูมิภาคในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมในระดับท้องถิ่น

4) รักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้นำของพรรคการเมืองหรือคณะทูต และแขกรับเชิญของรัฐบาล เมื่อมีการประสานงานในพื้นที่รับผิดชอบ ป้องกันและดูแล รวมไปถึงรักษาความสงบ รักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญของรัฐบาล การจัดงาน การจัดประชุมหรือในงานเทศกาลที่สำคัญในพื้นที่รับผิดชอบ

5) ใช้กำลังจัดสายตรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบ

6) ประสานงานกับหน่วยราชการอื่นๆ ของพรรคการเมือง องค์กรของรัฐหรือเอกชน เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของชาติ รักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอาชญากรรม

---

[51] Ninh Khanh Duy, *แนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านอาชญากรรมให้แก่นักท่องเที่ยว กรณีศึกษา กองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม*, วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการความปลอดภัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2559, หน้า 44-45.

[52] เรื่องเดียวกัน, หน้า 45-46.

7) รับผิดชอบการปฏิบัติงานของหน่วยรักษาความปลอดภัยระดับตำบล เมื่อกำลังพลของตำบลในพื้นที่รับผิดชอบขาดแคลนบุคลากร ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยระดับตำบลหรือหน่วยงานรักษาความปลอดภัยของฝ่ายปกครอง บริษัทเอกชนตามที่กฎหมายกำหนดไว้

8) ทำหน้าที่บังคับคดีในท้องที่ที่รับผิดชอบ ดูแลจัดการในเรือนจำ หรือสถานที่ควบคุมตัวผู้ต้องหา ปฏิบัติงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น เพื่อรักษาความปลอดภัยในการบังคับคดี อายัดผู้ต้องหา พยานบุคคล นักโทษ หรือผู้ต้องสงสัย รวมถึงรักษาหลักฐานในคดีอาญา และรักษาความปลอดภัยให้แก่สถานที่ทำการของศาล ปฏิบัติการทางยุติธรรมในการประหารชีวิตนักโทษตามอำนาจของศาลที่เกี่ยวข้อง

9) เผยแพร่ความรู้ทางการทหาร และด้านความมั่นคง เข้าร่วมประชุมในระดับท้องถิ่นในส่วนการรักษาความมั่นคงของชาติ

อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ มีดังต่อไปนี้[53]

1) ดำเนินงานกรรมวิธีข่าวกรอง และงานวิเคราะห์ข่าว เพื่อป้องกันและปราบปรามการจารกรรมข้อมูลลับทางราชการ การก่อการร้าย และการก่ออาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบ

2) ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบของกระทรวงความมั่นคงกำหนดลักษณะเกี่ยวกับคดี

3) การรายงานข่าวเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม ความมั่นคง กิจการพิเศษและงานอื่นๆ

4) ดำเนินการตรวจสอบและรักษาความลับทางราชการอย่างเคร่งครัด รวมถึงการปกป้องผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความลับทางวิชาชีพตำรวจ หรือความลับทางราชการอื่นๆ

5) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมือง การพักอาศัยของบุคคลต่างด้าว และการเข้าออกเมืองของคนเวียดนามในเขตอำนาจการรับผิดชอบ

6) ดำเนินการและสนับสนุนช่วยเหลือสถานีตำรวจท้องที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การก่อความไม่สงบ การจลาจล การก่อการร้ายในรูปแบบต่างๆ รวมไปถึงการควบคุมฝูงชน และการเจรจาต่อรอง

7) ดำเนินการเกี่ยวกับแผนงานด้านการบรรเทาสาธารณภัย และกิจการพลเรือนมีอำนาจและรับผิดชอบในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งมีหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ งานกิจการพลเรือนประชาสัมพันธ์ ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ งานบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติตามที่กฎหมายกำหนด การจัดการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางรถไฟ บริหารจัดการเกี่ยวกับการออกทะเบียนยานพาหนะ ยกเว้นยานพาหนะของทางทหาร งานสัมมะโนประชากร งานทะเบียนราษฎร์ เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติคดีอาญา สำเนาหมายจับ ให้ความร่วมมือในการสืบสวนจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับที่หน่วยอื่นๆ ประสานขอความร่วมมือ และจัดทำประวัติบุคคลผู้กระทำผิดและผู้ต้องสงสัย งานสืบสวนคดียาเสพติด

---

[53] เรื่องเดียวกัน, หน้า 46-47.

หน่วยงานภายในสังกัดตำรวจนครบาลฮานอย ที่จะมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้น คือ หน่วยงานระดับเขต/อำเภอ เท่านั้น หน่วยงานระดับแขวง/ตำบล จะไม่มีอำนาจในการสอบสวน โดยหากได้รับแจ้งความหรือมีคดีที่เกิด จะต้องส่งให้หน่วยระดับเขต/อำเภอ ดำเนินการสอบสวน หน่วยงานระดับเขต/อำเภอ แบ่งหน่วยงานภายในออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่[54]

1) ฝ่ายสอบสวนกลาง (Synthetic Investigation Team)
2) ฝ่ายสอบสวนคดีทั่วไป (The Police Team Investigation Crime)
3) ฝ่ายสอบสวนคดีเศรษฐกิจ (The Police Team Investigation Economic Crime)
4) ฝ่ายสอบสวนคดียาเสพติด (The Police Team Investigation Crime on Drugs)

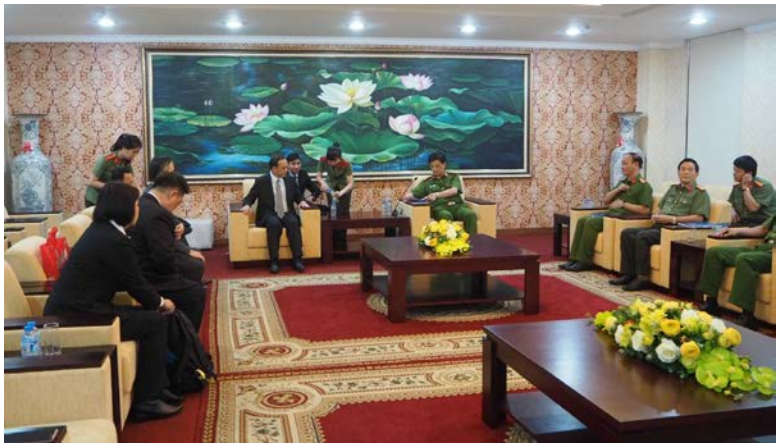
ในแต่ละเขตมีพนักงานสอบสวนของเขต ซึ่งจำนวนพนักงานสอบสวนแล้วแต่ปริมาณคดีในแต่ละเขต โดยมีหน้าที่ในการเข้าเวรรับแจ้งความจากประชาชน จัดแบ่งประเภทและส่งข้อมูลให้กับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รายงานความคืบหน้าของคดีให้ประชาชนทราบ แก้ไขปัญหาให้กับประชาชน สอบสวนคดีตามประมวลกฎหมายอาญา และนำประชาชนให้ปฏิบัติตามกฎหมาย คอยตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ ตำรวจนครฮานอยจะมีการประชุมในคดีใหญ่ๆ เพื่อหาข้อมูลหรือข้อผิดพลาดและแนวทางการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ยังมีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจเวียดนาม เจ้าหน้าที่ตำรวจนครฮานอยจะได้รับเชิญไปบรรยายให้ความรู้ในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม บางคนเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักเรียนด้วย รวมทั้งมีความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และมีการส่งคณะเจ้าหน้าที่ตำรวจไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ

ภาพที่ 3.10.28 ด้านหน้าอาคารที่ทำการตำรวจนครบาลฮานอย (Department of Public Security of Hanoi)

[54] พันตำรวจเอก พิเศษ Nguyen Duy Ngoc รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย, เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2559.

ภาพที่ 3.10.29 พันตำรวจเอก พิเศษ Nguyen Duy Ngoc รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย ให้การต้อนรับ พลตำรวจโท ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าโครงการและคณะวิจัย

ตำรวจนครบาลฮานอย มีการวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่และกำหนดมาตรการในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทำให้สามารถจับกุมคดีที่เกิดขึ้นได้ในอัตราที่สูง และสามารถกำหนดมาตรการป้องกันอย่างได้ผล เช่น คดีคนจีนนำอุปกรณ์มาติดที่ตู้ถอนเงินอัตโนมัติ (ATM) เพื่อคัดลอกข้อมูลแล้วไปทำบัตรปลอมเพื่อกดเงินออกจากบัญชีผู้เสียหาย ตำรวจนครฮานอยสามารถประสานงานกับธนาคารเพื่อแจ้งเตือนและขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังและป้องกันเหตุ ตำรวจนครบาลฮานอยประสบความสำเร็จในการดูแลให้ความปลอดภัยแก่ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวหรือทำธุรกิจ โดยช่วงที่ผ่านมามีการดำเนินการที่ได้ผล คือ

1) การรณรงค์ให้ประชาชนชาวเวียดนามเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

2) การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการของคนร้ายให้ประชาชนทราบ และการระมัดระวังป้องกันตนเอง

3) สรุปสถานการณ์อาชญากรรมในแต่ละช่วงเวลา เพื่อนำมาออกมาตรการป้องกันเหตุ เช่น กรณีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยคนร้ายจะโทรศัพท์ขู่ประชาชนให้โอนเงินให้ เป็นต้น ก็จะมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบวิธีการของคนร้าย นอกจากนี้ ยังมีมาตรการระดมกวาดล้าง มีการสนธิกำลังทุกฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวน ฝ่ายสอบสวน เพื่อปฏิบัติงานร่วมกันในการจับกุมอาชญากรรมที่มีอาวุธ การลักทรัพย์ การล้วงกระเป๋าบนรถประจำทาง และมีการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมมือกับคนขับรถ กระเป๋ารถเมล์ เพื่อป้องกันเหตุ ในการกำหนดมาตรการก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา

กรุงฮานอย มีรถยนต์ประมาณ 4,500,000 คัน ทำให้มีปัญหาด้านการจราจร ดังนั้น ตำรวจนครบาลฮานอย จึงมีภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งคือการแก้ไขปัญหาการจราจรในพื้นที่ในลักษณะเช่นเดียวกับการจราจรในเมืองหลวงในประเทศอื่น โดยมีตำรวจจราจร ซึ่งรับผิดชอบทั้งการควบคุมทะเบียนยานพาหนะ การจัดการจราจรและการบังคับใช้กฎหมายจราจร

3.4.2.2 ตำรวจระดับเขต (District Police)

หน่วยงานตำรวจในพื้นที่รองมาจากหน่วยงานระดับเมือง คือ ตำรวจเขต (District Police) ตัวอย่างเช่น ตำรวจเขต ไฮ บา ตรึง (Hai Ba Trung District Police) ซึ่งเป็นหน่วยงานตำรวจแห่งหนึ่งในสังกัดตำรวจนครบาลฮานอย ตำรวจเขตไฮ บา ตรึง ก่อตั้งเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม ค.ศ. 1961 มีพื้นที่รับผิดชอบ 9.96 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 295,000 คน เนื่องจากในพื้นที่รับผิดชอบ มีมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในพื้นที่ทำให้มีนักศึกษาประมาณ 80,000 คน[55]

เขต ไฮ บา ตรึง แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 20 แขวง ในแต่ละแขวงมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ 20 - 30 นาย สถานีตำรวจ ไฮ บา ตรึง มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงปฏิบัติหน้าที่ด้านธุรการและให้บริการประชาชนบนสถานีตำรวจ โดยมีตำรวจหญิงประมาณร้อยละ 15 - 20 โดยเมื่อมีเหตุเกิดขึ้นสามารถแจ้งความได้ทุกหน่วยที่ใกล้ที่เกิดเหตุ มีคดีเกิดขึ้นประมาณ 2,000 คดี/ปี โดยสามารถจับกุมคนร้ายได้ร้อยละ 78 และสามารถจับกุมสอบสวนคดีอุกฉกรรจ์ได้ร้อยละ 100 คดีที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ในเขต ไฮ บา ตรึง ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดียาเสพติด ทำร้ายร่างกาย คดีลักรถจักรยานยนต์ เป็นต้น

โครงสร้างองค์กรของตำรวจเขต ไฮ บา ตรึง ประกอบด้วย หัวหน้าสถานีตำรวจ มียศระดับ พันตำรวจเอก มีรองหัวหน้าสถานีตำรวจเขต ทำหน้าที่ทั่วไป 4 ตำแหน่ง เนื่องจากหัวหน้าสถานีตำรวจ จะทำหน้าที่เป็นหัวหน้าแผนกสืบสวนสอบสวนของพื้นที่ไฮ บา ตรึง จึงมีตำแหน่งรองหัวหน้าสถานีตำรวจเขต และเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นรองหัวหน้าแผนกตำรวจสืบสวนสอบสวน อีก 2 นาย ปรากฏรายละเอียดตามโครงสร้างในภาพดังนี้

[55] สัมภาษณ์ พันตำรวจเอก พิเศษ Dinh Huy Hoang. หัวหน้าตำรวจเขตไฮ บา ตรึง (Hai Ba Trung) , 9 มิถุนายน 2559

แผนภูมิที่ 3.10.4 โครงสร้างองค์กรของตำรวจเขต ไฮ บา ตรึง

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปของ ตำรวจเขต ไฮ บา ตรึง กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม, 9 มิถุนายน 2559

ในตำรวจแผนกสืบสวนสอบสวนของเขตพื้นที่ไฮ บา ตรึง แบ่งหน่วยงานออกเป็น 4 ทีมสืบสวนสอบสวน ได้แก่

1) ทีมสืบสวนสอบสวนคดีทั่วไป
2) ทีมสืบสวนสอบสวนคดีอุกฉกรรจ์
3) ทีมสืบสวนสอบสวนคดียาเสพติด
4) ทีมสืบสวนสอบสวนคดีทางเศรษฐกิจ

โดยผู้ที่ทำหน้าที่รองหัวหน้าแผนกตำรวจสืบสวนสอบสวน จะรับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลทีมสืบสวนสอบสวน คนละ 2 ทีม และมีกลุ่มงานป้องกันอาชญากรรม 20 หน่วย เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ และประสานงานเพื่อร่วมกันปฏิบัติงานกับแผนกสืบสวนสอบสวน รายละเอียดตามแผนภูมิในภาพดังนี้

แผนภูมิที่ 3.10.5 โครงสร้างองค์กรตำรวจในแผนกสืบสวนสอบสวน ตำรวจเขตไฮ บา ตรึง

ที่มา: ข้อมูลการบรรยายสรุปของ ตำรวจเขต ไฮ บา ตรึง กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม, 9 มิถุนายน 2559

นโยบายการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเวียดนาม ต้องการให้การทำงานของตำรวจเป็น “ตำรวจของประชาชน” (People’s Police) มุ่งเน้นการรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชน ให้บริการ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการทำงานของตำรวจ เช่น งานสายตรวจการป้องกันอาชญากรรม จัดให้มีอาสาสมัครตำรวจ มีค่าตอบแทนให้ รวมทั้งการรับแจ้งข้อมูลข่าวสารจากประชาชนในพื้นที่ ซึ่งประเทศเวียดนาม มีเครือข่ายของประชาชนในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร และติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐอย่างใกล้ชิด

การให้บริการประชาชน ในสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง ในชั้นล่างประกอบไปด้วยพื้นที่ 3 ส่วน ดังนี้

1) พื้นที่ห้องรับแจ้งความจากประชาชน มีเจ้าหน้าที่สำหรับรับแจ้งความทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงและชาย ทำหน้าที่ให้บริการประชาชนและซักถามรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ

ภาพที่ 3.10.30 บริเวณชั้นล่างของสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง สำหรับการรับแจ้งความจากประชาชน

2) พื้นที่สำหรับงานจราจร ทำหน้าที่ให้บริการรับจดทะเบียนรถ และให้บริการด้านการจราจร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประชาชนมารับบริการจำนวนมากในแต่ละวัน สถานีตำรวจเป็นหน่วยงานที่รับจดทะเบียนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการบริการและให้บริการประชาชน

ภาพที่ 3.10.31 ฝ่ายจราจรของสถานีตำรวจ เป็นส่วนให้บริการด้านทะเบียนรถ

3) พื้นที่สำหรับให้บริการทำบัตรประจำตัวประชาชน และงานทะเบียนราษฎร์ ซึ่งรับคำร้องในการทำบัตรประชาชน กล้องถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชน

ภาพที่ 3.10.32 ส่วนให้บริการทำบัตรประจำตัวประชาชนในสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง

ตำรวจเวียดนาม จะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานดับเพลิง และช่วยสนับสนุนในการบรรเทาสาธารณภัย โดยหากเป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่ มีคณะกรรมการบรรเทาสาธารณภัยระดับชาติ กำหนดนโยบาย และใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทหาร ซึ่งมีที่ตั้งหน่วยในทุกพื้นที่ เช่นเดียวกับตำรวจ เป็นกำลังพลปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือ

ภาพที่ 3.10.33 เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจเขตไฮ บา ตรึง

การพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ จะมีการฝึกหรือการสอนให้แก่ข้าราชการตำรวจในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ และมีการส่งบุคลากรไปศึกษาอบรมในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม หรือในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพ

การปฏิบัติงานของตำรวจเขตไฮ บา ตรึง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับอัยการและศาล อย่างไรก็ตาม หน่วยงานระดับรองลงไป คือ ตำรวจแขวง ซึ่งมีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่ไม่มีอำนาจสอบสวน เมื่อรับแจ้งเหตุแล้วจะต้องส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการสอบสวน

3.4.2.3 ตำรวจระดับแขวง/ตำบล (Police Station)

หน่วยงานตำรวจระดับรองลงมาจากตำรวจเขต คือ สถานีตำรวจแขวง/ตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยจากสถานีตำรวจเขต รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ให้แก่ประชาชน หน่วยตำรวจระดับแขวง/ตำบล จะมีหน้าที่ในการให้ความปลอดภัย ป้องกันระงับเหตุ แต่ไม่มีอำนาจในการสอบสวนเหมือนกับหน่วยงานระดับเขต/อำเภอ

หน่วยงานระดับแขวง/ตำบล แห่งหนึ่งในพื้นที่ฮานอย ได้แก่ สถานีตำรวจ เง้ียดเติ้ล (เง้ียด = ญี่ปุ่น หรือวัน (Day) / เติ้ล = ใหม่) อยู่ในเขตเต้ยโฮ ในกรุงฮานอย

ภาพที่ 3.10.34 ที่ทำการของสถานีตำรวจระดับแขวง/ตำบล (Police Station)

สำหรับงานด้านการประชาสัมพันธ์ของตำรวจเวียดนาม การแถลงการณ์ข่าวของตำรวจมักจะไม่ค่อยมีให้เห็น หากจะต้องมีการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน จะต้องเป็นคดีใหญ่ๆ เท่านั้น โดยอย่างน้อยต้องมีรัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นผู้แถลงข่าว

นอกจากนี้กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม มีสถานีโทรทัศน์ของตำรวจโดยเฉพาะ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ข่าวสารด้านการจราจร โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหญิงทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวประจำวันให้ข้อมูลข่าวสารโดยตลอด

ภาพที่ 3.10.35 สถานีโทรทัศน์ในเวียดนามที่จัดรายการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.1 ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป

ในอดีต เวียดนามตกอยู่ภายใต้การปกครองของจีนเป็นเวลานานกว่า 1,000 ปี กฎหมายเวียดนามจึงได้รับอิทธิพลจากกฎหมายจารีตของลัทธิขงจื๊อ และใช้บังคับต่อเนื่องแม้ว่าจะเป็นอิสระจากจีนมาแล้ว ตลอดเวลาที่เวียดนามถูกปกครองโดยจีน จักรพรรดิให้ความสำคัญกับหลักศีลธรรมโดยใช้กฎหมายส่งเสริมความประพฤติที่ดีในสังคม โดยทั้งหลักศีลธรรมและกฎหมายต่างมีบทบาทส่งเสริมอำนาจของรัฐ ระบบกฎหมายในขณะนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและเอกชน โดยไม่ได้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนแต่อย่างใด[56] ต่อมาเมื่อเวียดนาม อยู่ภายใต้การเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ระหว่าง ค.ศ. 1858 - 1945 เวียดนามมีระบบกฎหมายสองระบบคู่ขนานกัน คือ ระบบที่ใช้ในเวียดนามเหนือและเวียดนามกลาง และระบบที่ใช้ในเวียดนามใต้ ในรัฐอารักขาเวียดนามเหนือและเวียดนามกลางมีการบังคับใช้กฎหมายภายใต้ราชวงศ์ Nguyen (ค.ศ. 1802 - 1945) ซึ่งบังคับใช้กับชาวเวียดนามและชาวจีนเท่านั้น แต่ไม่บังคับใช้กับชาวฝรั่งเศสที่อยู่ใต้บังคับของกฎหมายฝรั่งเศส ส่วนในเวียดนามตอนใต้ ชาวเวียดนามมีสิทธิเลือกว่าต้องการอยู่ใต้บังคับกฎหมายฝรั่งเศสหรือไม่

ใน ค.ศ. 1959 รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม หรือเวียดนามเหนือได้วางโครงสร้างทางการเมืองและระบบกฎหมายแบบสังคมนิยม มีระบบกฎหมายแบบรวมศูนย์อำนาจที่สอดคล้องกับการควบคุมระบบเศรษฐกิจ ที่ดิน การเกษตรกรรมและการอุตสาหกรรมอยู่ภายใต้ระบบการควบคุมของรัฐหรือระบบการเป็นเจ้าของร่วมกัน ส่วนเวียดนามตอนใต้ในช่วง ค.ศ. 1945 - 1975 นั้น ถูกควบคุม

---

[56] คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, *รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ ข้อมูลกฎหมายของประเทศเวียดนามและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุนของประเทศเวียดนาม*, เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2559, หน้า 36

โดยรัฐบาลซึ่งได้รับการสนับสนุนจากฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม ระบบกฎหมายที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นภายใต้การปกครองของฝรั่งเศสยังคงมีผลบังคับใช้อย่างต่อเนื่องในเวียดนามใต้ตลอดช่วงปี ค.ศ. 1945 - 1975 หลังการรวมประเทศในปี ค.ศ. 1975 ระบบเศรษฐกิจแบบรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางและระบบกฎหมายแบบโซเวียตที่ได้บังคับใช้ในเวียดนามเหนือได้แผ่ขยายไปทั่วประเทศ[57] การที่ระบบกฎหมายของเวียดนามได้รับอิทธิพลจากฝรั่งเศสและปรับเป็นกฎหมายระบบสังคมนิยมในเวลาต่อมา ระบบกฎหมายของเวียดนามจึงเป็นระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law)

การบังคับใช้กฎหมายทางอาญาในเวียดนาม ได้รับอิทธิพลมาจากลัทธิขงจื๊อ (Napoleonic Code) ผสมผสานด้วยลัทธิมากซ์ - เลนิน คือ แนวคิดที่ว่าสังคมไม่ได้ถูกควบคุมโดยกฎหมาย แต่ควบคุมโดยคนที่มีคุณธรรม ดังนั้น การกระทำที่ขาดคุณธรรมซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งและแตกแยกถือเป็นอาชญากรรมทั้งสิ้น สิ่งสำคัญคือจริยธรรม ในลัทธิขงจื๊อไม่มีระบบหรือหลักการบริหารของศาลยุติธรรม ในจักรวรรดิจีนความยุติธรรมจะถูกตีความโดยจักรพรรดิและบรรดาเหล่าขุนนาง คำตัดสินของจักรพรรดิถือเป็นที่สุด เปรียบเสมือนเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครอง ส่วนอิทธิพลของลัทธิมากซ์ - เลนิน ก่อให้เกิดแนวความคิดว่าอาชญากรรมเกิดจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับ การรักษาสมดุลและการลดปัจจัยสาเหตุจะเป็นการฟื้นฟูและลดอาชญากรรมได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อระบบกฎหมายของฝรั่งเศส เข้ามามีบทบาทสำคัญ ระบบกฎหมายฝรั่งเศสถือว่าการพิจารณาพิพากษาคดีต้องเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมและมีการกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสม[58] กระบวนการบังคับใช้กฎหมายของเวียดนามใช้ระบบกล่าวหา การที่จะฟ้องคดีอาญาต่อศาลได้ จะต้องผ่านพนักงานอัยการเท่านั้น ประชาชนไม่สามารถฟ้องคดีด้วยตนเองได้

กฎหมายที่มีโทษทางอาญา นอกจากความผิดทางอาญาทั่วไปสำหรับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมแล้ว มีบทบัญญัติความผิดที่มีโทษทางอาญาอื่นๆ เช่น

1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นกฎหมายที่ครอบคลุมถึงการกระทำเกี่ยวกับยาเสพติด มีบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบของการกระทำผิด กำหนดบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน บทลงโทษในคดียาเสพติด คือ จำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 20 ปี จำคุกตลอดชีวิต และประหารชีวิต โดยอาจมีโทษเพิ่ม คือ ปรับตั้งแต่ 1 ล้านด่องถึง 500 ล้านด่อง ริบทรัพย์สินทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ห้ามประกอบอาชีพหรือประกอบอาชีพบางอย่างภายในเวลาตั้งแต่ 1 ปี ถึง 5 ปี ห้ามดำรงตำแหน่งจำกัดที่อยู่ คุมประพฤติ ถ้าการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นการกระทำดังต่อไปนี้ ผู้กระทำอาจต้องรับโทษประหารชีวิต ได้แก่

---

[57] เรื่องเดียวกัน, หน้า 36-38.

[58] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 112-113

- ความผิดฐานผลิตยาเสพติดโดยมิชอบ

ก. ยางฝิ่น ยางกัญชา หรือโคคา มีน้ำหนักตั้งแต่ห้ากิโลกรัมขึ้นไป

ข. เฮโรอินหรือโคคาอิน มีน้ำหนักตั้งแต่หนึ่งร้อยกรัมขึ้นไป

ค. ยาเสพติดประเภทอื่นที่เป็นของแข็งมีน้ำหนักตั้งแต่สามร้อยกรัมขึ้นไป

ง. ยาเสพติดประเภทอื่นที่เป็นของเหลวมีน้ำหนักตั้งแต่เจ็ดร้อยห้าสิบมิลลิลิตรขึ้นไป

จ. มียาเสพติดเกินกว่าสองประเภทและมีน้ำหนักรวมกันเท่ากับจำนวนยาเสพติด ดังบัญญัติไว้ในข้อ (ก) ถึง (ง)

- ความผิดฐานครอบครองขนส่งซื้อขายยาเสพติดโดยมิชอบหรือแย่งชิงครอบครองยาเสพติด

ก. ยางฝิ่น ยางกัญชา หรือโคคามีน้ำหนักตั้งแต่ห้ากิโลกรัมขึ้นไป

ข. เฮโรอินหรือโคคาอินมีน้ำหนักตั้งแต่หนึ่งร้อยกรัมขึ้นไป

ค. ใบ ดอก ผลต้นกัญชาหรือใบโคคา มีน้ำหนักตั้งแต่เจ็ดสิบห้ากิโลกรัมขึ้นไป

ง. ผลฝิ่นแห้ง มีน้ำหนักตั้งแต่หกร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

จ. ผลฝิ่นดิบ มีน้ำหนักตั้งแต่หนึ่งร้อยห้าสิบกิโลกรัมขึ้นไป

ฉ. ยาเสพติดประเภทอื่นที่เป็นของแข็งมีน้ำหนักตั้งแต่สามร้อยกรัมขึ้นไป

ช. ยาเสพติดประเภทอื่นที่เป็นของเหลวมีน้ำหนักตั้งแต่เจ็ดร้อยห้าสิบมิลลิลิตรขึ้นไป

ซ. มียาเสพติดเกินกว่าสองประเภทและมีน้ำหนักรวมกันเท่ากับจำนวนยาเสพติด ดังบัญญัติไว้ในข้อ (ก) ถึง (ซ)

การขออภัยโทษ ลดโทษสำหรับผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จะมีเงื่อนไขบางอย่างเข้มงวดมากกว่าความผิดฐานอื่นๆ หรือบางครั้งจะไม่อนุมัติให้อภัยโทษหรือลดโทษ ในทางตรงกันข้ามจะมีการให้รางวัลหรือลงโทษสถานเบาสำหรับบุคคลที่ให้ความร่วมมือหรือให้เบาะแสเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายอันเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2) กฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่ได้บัญญัติถึงฐานความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และกำหนดโทษไว้ ดังนี้

(1) ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการค้ามนุษย์ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 7 ปี

(2) ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำอันมีลักษณะดังต่อไปนี้ ผู้กระทำความผิดจะต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 20 ปี

ก. เพื่อการค้าประเวณี

ข. รวมกันกระทำผิดเป็นองค์กร

ค. เพื่อค้าอวัยวะในร่างกาย

ง. ส่งไปค้าที่ต่างประเทศ

(3) ผู้กระทำผิดอาจถูกปรับ ตั้งแต่ 5 ล้านด่องถึง 50 ล้านด่อง จำกัดที่อยู่หรือห้ามอาศัยอยู่ในพื้นที่ใดตั้งแต่ 1 ปี ถึง 5 ปี เมื่อมีการกระทำอันเป็นการค้ามนุษย์เกิดขึ้น ไม่ว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อได้รับรู้ว่าตนเป็นเหยื่อหรือไม่ และอาจยินยอมหรือไม่ก็ตาม ผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์ และหากกระทำต่อบุคคลที่เป็นเด็กจะมีความผิดตามมาตรา 120

ความผิดฐานค้า สลับตัว หรือ ลักพาตัวเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปีบริบูรณ์ มีโทษดังต่อไปนี้

(1) ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการค้า สลับตัว หรือ เบียดบังเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่า 16 ปี บริบูรณ์ไม่ว่าจะโดยวิธีใดๆ จะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 10 ปี

(2) ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำอันมีลักษณะดังต่อไปนี้ ผู้กระทำความผิดจะต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่10 ปี ถึง 20 ปี หรือ จำคุกตลอดชีวิต

ก. กระทำต่อเด็กหลายคน

ข. เพื่อเอาอวัยวะต่างๆในร่างกายเด็ก

ค. เพื่อค้าประเวณี

(3) ผู้กระทำอาจยังถูกปรับตั้งแต่ 5 ล้านด่อง ถึง 50 ล้านด่อง ห้ามดำรงตำแหน่ง ห้ามประกอบอาชีพบางอย่างตั้งแต่ 1 ปี ถึง 5 ปีหรือจำกัดที่อยู่ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 5 ปี

มาตรการในการป้องกันและปรามปราบการค้ามนุษย์ ยุทธศาสตร์ระยะยาวในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์ คือ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ทั้งในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ให้แก่ประชาชน เพื่อประชาชนจะได้สามารถป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยจะมอบหมายภารกิจและมีการกำหนดหน้าที่ให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างชัดเจน เช่น กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ในการเยียวยาและคอยให้ความช่วยเหลือดูแลเหยื่อจากการค้ามนุษย์ และกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ในการรักษาความยุติธรรมโดยการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในคดีการค้ามนุษย์ นอกจากนั้นยังมีคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์

3) กฎหมายควบคุมยาสูบ กฎหมายนี้ได้ยกร่างตามข้อกำหนดต่างๆ ภายใต้อนุสัญญาควบคุมยาสูบ องค์การอนามัยโลก เช่น การมีคำเตือนบนซองบุหรี่เป็นรูปภาพ การห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ การห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ การให้สุขศึกษาเรื่องพิษภัยบุหรี่ การช่วยเหลือผู้สูบบุหรี่ให้เลิก ห้ามบริษัทบุหรี่ทำกิจกรรมเพื่อสังคม ยกเว้นกรณีช่วยเหลือความอดอยาก

ความยากจน ช่วยเหลือภัยพิบัติ แต่ห้ามทำประชาสัมพันธ์การทำกิจกรรมเหล่านี้ การนำภาษียาสูบส่วนหนึ่งมาตั้งเป็นกองทุนสนับสนุนการควบคุมยาสูบ และมีเป้าหมายเพื่อเป็นกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพในอนาคต การกำหนดราคาขั้นต่ำของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และที่สำคัญคือการกำหนดให้ธุรกิจสอดคล้องกับนโยบายการควบคุมยาสูบของรัฐที่จะทำให้จำนวนคนสูบบุหรี่ลดลง รวมถึงมาตรการช่วยเหลือชาวไร่ยาสูบในการปลูกพืชทดแทน[59]

4) กฎหมายควบคุมสื่อออนไลน์ เวียดนามได้เริ่มบังคับใช้กฎหมายควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ต ที่ห้ามไม่ให้ผู้ใช้เว็บบล็อกหรือเว็บไซต์สังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก และทวิตเตอร์ เผยแพร่หรือพูดคุยเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลทั่วไป ยกเว้นข้อมูลส่วนตัว นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้บริษัทที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตจากต่างชาติ นำเซิร์ฟเวอร์เข้ามาตั้งไว้อยู่ภายในประเทศเวียดนามอีกด้วย[60]

5) กฎหมายการค้าประเวณี กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ออกกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงฉบับใหม่ที่ครอบคลุมถึงการป้องกันการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัวไปจนถึง “อุตสาหกรรมทางเพศ” ซึ่งมุ่งลงโทษ “ผู้ซื้อ” เป็นครั้งแรก โดยกำหนดโทษปรับตั้งแต่ 50,000 - 10,000,000 ด่อง ตามลักษณะการกระทำความผิดที่แตกต่างกันออกไป

บทลงโทษสำหรับผู้ซื้อบริการทางเพศ เช่น หากซื้อบริการทางเพศ เพื่อมีเพศสัมพันธ์กับชายหรือหญิงครั้งละหลายคน โทษปรับจะอยู่ระหว่าง 2 - 5 ล้านด่อง และหากมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่ถูกบังคับให้ขายบริการโดยมิได้มีความสมัครใจ โทษปรับก็จะกลายเป็นระหว่าง 5 - 10 ล้านด่อง

สำหรับการกระทำความผิดครั้งแรก โทษปรับสำหรับผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการจะเป็นระหว่าง 100,000 - 300,000 ด่อง ซึ่งเป็นการเตือน โทษปรับจะเพิ่มขึ้นเป็น 300,000 - 500,000 ด่อง สำหรับผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายหลายคนในคราวเดียวกัน และเป็น 500,000 - 1,000,000 ด่อง หากมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายที่ถูกบังคับให้ขายบริการ หากผู้กระทำผิดเป็นชาวต่างชาติยังอาจจะถูกเนรเทศออกจากเวียดนามอีกด้วย ขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานการณ์แวดล้อมของการกระทำผิด

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐรายใดที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ ทำการปิดบังซ่อนเร้นช่วยเหลือให้มีการค้าประเวณี รวมทั้งใช้กำลังขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการกวาดล้างการค้าประเวณี จะมีโทษปรับ 20 - 30 ล้านด่อง ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงการลงโทษทางวินัยถึงขั้นไล่ออกด้วย[61]

---

[59] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม* (นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์), หน้า 175.

[60] เรื่องเดียวกัน, หน้า 175-176.

[61] เรื่องเดียวกัน, หน้า 177.

6) กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน ตามกฎหมายเวียดนาม ไม่อนุญาตให้ประชาชนมีหรือครอบครองอาวุธปืน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะพกพาอาวุธปืนได้เฉพาะหน่วยที่มีหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเท่านั้น[62]

4.2 ระบบยุติธรรมในประเทศ

ระบบศาลยุติธรรมของเวียดนาม แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ [63]

1) ศาลฎีกา (Supreme People's Court)

2) ศาลท้องถิ่นระดับจังหวัด (The Provincial Municipal Court) ซึ่งขึ้นตรง และรายงานต่อศาลฎีกาในกรุงฮานอย

3) ศาลท้องถิ่น (Local Court) ระดับอำเภอ ซึ่งขึ้นตรงและรายงานต่อรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล

4) ศาลทหาร (Miritary Court)

นอกจากนี้ยังมีศาลพิเศษที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทโดยเฉพาะอีกด้วย ได้แก่ ศาลปกครอง (Administrative Courts) ศาลเศรษฐกิจ (Economic Courts) ศาลแรงงาน (Labor Courts) และศาลทหาร (Military Court)

4.3 การดำเนินคดีอาญา

4.3.1 การจับกุม

การจับเป็นวิธีเพื่อความปลอดภัยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องใช้ ได้แก่ การจับผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีเพื่อนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ โดยการจับจะแบ่งเป็น 3 กรณีได้แก่ การจับผู้ต้องหาหรือจำเลยเพื่อกักขังชั่วคราว การจับในกรณีเร่งด่วนและการจับผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าหรือบุคคลตามประกาศสืบจับ

การจับผู้ต้องหาหรือจำเลย กักขังชั่วคราว เป็นการจับบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด หรือศาลมีคำสั่งให้พิจารณาคดี เพื่อสะดวกในการสอบสวน ฟ้องคดีต่อศาลหรือลงโทษตามกฎหมาย[64]

---

[62] Police Lieutenant Phung Van Hung เจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม. เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2559.

[63] สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม, *รายงานการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*, หน้า 46-47.

[64] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 80

เหตุที่ออกหมายจับ ได้แก่

1) บุคคลถูกจับเป็นผู้ต้องหาในคดีอุกฉกรรจ์ที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป

2) ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้กระทำความผิด ซึ่งเป็นความผิดลหุโทษ และความผิดที่มีโทษจำคุกเกิน 2 ปี และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือไปยุ่งเหยิงการสอบสวน สืบสวนและการดำเนินคดี

ผู้ที่มีอำนาจออกหมายจับ ได้แก่

1) หัวหน้าและรองหัวหน้า สำนักงานอัยการประชาชน และสำนักงานอัยการทหาร

2) ประธาน รองประธานศาลประชาชนและศาลทหาร

3) ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

4) หัวหน้า รองหัวหน้าฝ่ายสืบสวนสอบสวนซึ่งในกรณีนี้ จะต้องมีคำสั่งอนุมัติจากสำนักงานอัยการ

การจับบุคคลที่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย จะทำได้ต่อเมื่อมีหมายจับเท่านั้น เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการจับจะต้องอ่าน อธิบายเกี่ยวกับหมายจับ และจะต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับกุมทราบ พร้อมทำบันทึกการจับกุม ในระหว่างการดำเนินการจับกุมจะต้องมีพยาน และตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลมาเป็นพยาน ห้ามมิให้จับในเวลากลางคืน นอกจากเป็นกรณีที่ได้บัญญัติไว้ใน มาตรา 81 หรือ 82 ซึ่งเวลากลางคืนในบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นับตั้งแต่ 06.00 น.ถึง 22.00 น.

การจับในกรณีเร่งด่วน เป็นการจับในกรณีที่มีหลักฐานตามสมควรเชื่อว่าบุคคลนั้นมีการตระเตรียมที่จะกระทำความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้โทษจำคุกอย่างต่ำเกินกว่า 7 ปีขึ้นไป หรือประหารชีวิต หรือหลังจากกระทำผิดบุคคลนั้นจะหลบหนี หรือไปยุ่งเหยิงหรือทำลายพยานหลักฐานในคดี[65] โดยผู้ที่มีอำนาจออกหมายจับได้แก่ หัวหน้า รองหัวหน้า ฝ่ายสืบสวนสอบสวน ผู้บังคับกองพันทหาร หัวหน้าทหารตระเวนชายแดน ผู้ควบคุมบนอากาศยานและเรือ เมื่ออากาศยานและเรือออกจาก ท่าอากาศยานหรือท่าเรือแล้ว การปฏิบัติในการจับกุม เช่นเดียวกันกับการจับผู้ต้องหาหรือจับเลย กักขังชั่วคราวดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เช่น อ่านและอธิบายหมายจับ ทำบันทึกการจับกุม แต่การจับกุมตามหมายจับในกรณีฉุกเฉินไม่ต้องได้รับการอนุมัติจากสำนักงานอัยการก่อนที่จะทำการจับกุม แต่ทุกครั้งที่มีการจับกุม ผู้ที่ออกหมายจับจะต้องรายงานให้สำนักงานอัยการทราบ ถ้าอัยการมีคำสั่งไม่อนุญาตให้มีการจับ เจ้าหน้าที่จับกุมจะต้องปล่อยบุคคลที่ถูกจับ การจับในกรณีฉุกเฉินสามารถทำได้ทั้งกลางวันและกลางคืน

การจับกุมบุคคลที่กระทำความผิดซึ่งหน้า และบุคคลตามประกาศสืบจับ[66] มีเงื่อนไขดังนี้

1) มีบุคคลเห็นในขณะตอนกำลังกระทำความผิด หรือ

2) มีบุคคลใดบุคคลหนึ่งพบเห็นแทบจะทันทีทันใดหลังจากกระทำผิดและมีสิ่งของที่ได้จากการกระทำผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธ วัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่า ได้ใช้ในการกระทำความผิด และถูกจับในตอนนั้น หรือ

---

[65] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 81

[66] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 82

3) เมื่อบุคคลถูกไล่จับดังผู้กระทำผิด

บุคคลที่มีอำนาจในการจับกุมเป็นผู้ใดก็ได้ และเมื่อจับกุมได้แล้วจะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปยังหน่วยงานตำรวจ สำนักงานอัยการ หรือที่ทำการของฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้ที่สุด หน่วยงานตำรวจ สำนักงานอัยการ และฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่นำผู้ต้องหาไปยังสถานีตำรวจอยู่ในเขตอำนาจ

สิ่งที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีการจับหรือได้รับมอบตัวผู้ถูกจับ ผู้ที่ออกหมายจับ หรือฝ่ายสอบสวนต้องแจ้งให้ญาติหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ผู้ถูกจับมีที่อยู่ เมื่อผู้ถูกจับในกรณีฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนหรือกระทำความผิดซึ่งหน้า พนักงานสอบสวนจะต้องรีบดำเนินทำการสอบปากคำ และภายใน 24 ชั่วโมง ต้องมีคำสั่งว่า จะปล่อยตัว หรือขังผู้ต้องถูกจับต่อไป

ในกรณีจับผู้ต้องหาได้ตามประกาศสืบจับ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบปากคำแล้วรีบรายงานไปที่หน่วยงานออกหมายจับบุคคลนั้นทราบ มารับตัวผู้ต้องถูกจับเพื่อถอนหมายจับ หลังจากนั้นให้หน่วยงานที่ออกหมายจับ ขอหมายขังจากอัยการและส่งตัวผู้ถูกจับไปยังฝ่ายสอบสวนที่มีอำนาจสอบสวนเพื่อกักขังและทำการสอบสวนต่อไป

การจับผู้เยาว์ บุคคลมีอายุครบ 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 16 ปี สามารถทำการจับกุมได้เมื่อบุคคลนั้นได้เจตนากระทำความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกเกิน 7 ปี ถึง 15 ปี หรือกระทำความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกเกิน 15 ปี และบุคคลที่มีอายุ 16 ปี บริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปี สามารถทำการจับกุมได้ในกรณีเจตนากระทำความผิดที่มีโทษตั้งแต่ 3 ปี ถึง 7 ปี รวมถึงได้กระทำความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป จำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

4.3.2 การตรวจค้น

การตรวจค้นจะต้องมีหมายค้น โดยผู้มีอำนาจออกหมายค้น ได้แก่[67]

1) หัวหน้า รองหัวหน้า สำนักงานอัยการประชาชน

2) ประธาน รองประธานศาล ผู้พิพากษา

ในกรณีเร่งด่วน หัวหน้า รองหัวหน้าฝ่ายสอบสวน มีอำนาจที่จะออกหมายค้นได้ แต่ต้องรายงานให้สำนักงานอัยการทราบ ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาทำการตรวจค้นเสร็จสิ้น

การค้น มี 2 กรณี ได้แก่ การตรวจค้นบุคคล และการตรวจค้นสถานที่

1) การตรวจค้นบุคคล การตรวจค้นบุคคลต้องมีหมายค้น ยกเว้นตรวจค้นในกรณีผู้ต้องหาถูกจับหรือมีเหตุสมควรอันเชื่อว่ามีสิ่งของผิดกฎหมายไว้ในครอบครอง [68]

2) การตรวจค้นสถานที่ [69] การตรวจค้นเคหสถาน จะต้องมีเจ้าของบ้านหรือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ ในครอบครัวหรือตระกูล รวมกับตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อนบ้าน

---

[67] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 141

[68] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 142

[69] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 143

เป็นพยานในการตรวจค้น บางกรณีมีเพียงตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบลและเพื่อนบ้าน 2 คน ก็สามารถค้นได้ แต่ห้ามตรวจค้นในเวลากลางคืน

4.3.3 การควบคุมตัวในกรณีถูกจับตามหมายจับ

1) ถ้าถูกจับในกรณีเร่งด่วนหรือกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือผู้ต้องหามอบตัวหรือถูกจับตามหมายจับ หัวหน้าและรองหัวหน้าฝ่ายสอบสวน มีอำนาจออกคำสั่งให้ควบคุมผู้ต้องหาต่อไป และภายในเวลา 12 ชั่งโมง จะต้องรายงานไปยังสำนักงานอัยการ เพื่อขอความอนุมัติและภายใน 12 ชั่วโมง นับตั้งแต่รับรายงาน อัยการจะต้องมีหนังสืออนุมัติหรือไม่

การควบคุมตัวไม่เกิน 3 วัน ในกรณีจำเป็น ผู้ที่ออกคำสั่งควบคุมตัวผู้ต้องหาต่อไปสามารถขยายเวลาเพิ่มอีก 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 วัน[70]

2) การควบคุมตัวผู้ถูกจับได้กระทำความผิดที่กฎหมายบัญญัติโทษจำคุกเกิน 7 ปี หรือความผิดที่มีโทษจำคุกเกิน 2 ปี และมีเหตุอันเชื่อว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี หรือไปขัดขวางการสอบสวน การดำเนินคดีฟ้องต่อศาล หรือการพิจารณาคดี หรือจะไปกระทำผิดซ้ำ[71]

4.3.4 การขังในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การลงโทษผู้กระทำตามคำพิพากษาของศาล ในเรือนจำมีผู้ควบคุมเป็นตำรวจ มีอำนาจและหน้าที่ในการดูแลเรือนจำ โดยการจำคุกจำกัดเวลาไม่ใช่จำคุกตลอดชีวิตอย่างต่ำ 3 เดือนสูงสุด 20 ปี และห้ามจำคุกตลอดชีวิตในกรณีที่ผู้กระทำผิดเป็นผู้เยาว์

กรณีงดการจำคุกชั่วคราว ได้แก่ นักโทษที่เป็นโรคร้ายแรงอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต นักโทษเป็นสตรีตั้งครรภ์อยู่ หรือกำลังเลี้ยงลูกมีอายุต่ำกว่า 36 เดือน นักโทษเป็นผู้เลี้ยงดูหลักของครอบครัวคนเดียว นอกจากความผิดมีโทษสูงสุดสูงกว่า 15 ปีหรือความผิดฐานความมั่นคงของประเทศ นักโทษถูกลงโทษความผิดฐานที่มีโทษสูงสุดไม่เกิน 3 ปี เพราะหน้าที่จำเป็นของหน่วยงาน สามารถของดจำคุกชั่วคราวถึง 1 ปี

4.3.5 การปล่อยชั่วคราวในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การที่จะอนุญาตประกันตัวหรือไม่ จะต้องคำนึงถึงระดับความรุนแรงของพฤติกรรมแห่งคดีและประวัติของผู้กระทำผิด โดยผู้ที่จะอนุญาตให้ประกันมักจะเป็นความผิดครั้งแรก หรือเป็นความผิดไม่ร้ายแรงนัก มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และป่วย การประกันตัวมี 2 วิธี ได้แก่ บุคคล หรือ องค์การเป็นผู้ประกันตัว

ในกรณีที่ผู้รับประกันเป็นบุคคล จะต้องเป็นญาติของผู้กระทำผิดอย่างน้อย 2 คน และบุคคลที่ประกันตัวจะต้องเป็นคนที่มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย และการที่สามารถประกันตัวได้จะต้องมีใบรับรองจากฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ประกันพักอาศัยอยู่

---

[70] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 87

[71] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 88

องค์การที่เป็นผู้รับประกัน ผู้กระทำผิดจะต้องเป็นสมาชิกของหน่วยงานนั้น และได้รับอนุญาตจากหัวหน้าองค์การ ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ประกัน ผู้ถูกประกันจะต้องพักอาศัยอยู่ในชุมชนนั้น

ผู้มีอำนาจให้ประกันตัวได้ได้แก่ [72]

1) หัวหน้า รองหัวหน้าสำนักงานอัยการประชาชน

2) ประธาน รองประธานศาล

3) คณะผู้พิพากษา

4) ผู้พิพากษาที่เป็นหัวหน้าในการพิจารณาคดีในชั้นศาล

5) หัวหน้า รองหัวหน้า ฝ่ายสืบสวนสอบสวน

4.3.6 การฟ้องคดีต่อศาลในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เมื่อศาลได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการ ศาลมีหน้าที่ต้องพิจารณาสำนวนคดีเพื่อออกคำสั่งดังต่อไปนี้ ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

1) ประทับฟ้อง

2) ส่งสำนวนการสอบสวนกลับเพื่อสอบสวนเพิ่มเติม

3) งดชั่วคราวหรือยกฟ้อง

คำสั่งดังกล่าวจะต้องออกภายในเวลา 30 วันสำหรับความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 3 ปี ภายใน 45 วันสำหรับความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 7 ปี ภายใน 2 เดือนสำหรับความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 15 ปี และภายใน 3 เดือนสำหรับความผิดโทษสูงสุดจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต โดยสามารถขยายเวลาเพื่อการเตรียมการพิพากษาได้แต่ไม่เกิน 15 วัน สำหรับความผิดโทษสูงสุดจำคุกไม่เกิน 7 ปี ไม่เกิน 30 วัน สำหรับความผิดโทษสูงสุดจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

ภายใน 15 วัน หลังจากตัดสินประทับฟ้อง ศาลจะต้องเปิดการพิพากษาคดีหรือมีเหตุผลจำเป็นต้องเปิดการพิพากษาภายใน 30 วัน

ในกรณีส่งคืนสำนวนการสอบสวนเมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมศาลจะต้องประทับฟ้องภายใน 15 วันหลังจากรับสำนวนการสอบสวนเพิ่มเติม

ศาลจะคืนสำนวนการสอบสวนให้แก่พนักงานสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนเพิ่มเติมในกรณีดังต่อไปนี้

1) เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งรวบรวมในชั้นศาลไม่ได้

2) มีหลักฐานว่าผู้ต้องหามีความผิดฐานอื่นหรือเป็นตัวการ

3 เมื่อมีการกระทำความผิดร้ายแรง

---

[72] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่ง มาตรา 92

5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1 แนวความคิดการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในเวียดนาม

การตกอยู่ภายใต้การปครองของจีนเป็นเวลานานกว่า 1,000 ปี ทำให้มรดกของลัทธิขงจื๊อยังส่งอิทธิพลต่อแนวคิดและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมเวียดนามในยุคปัจจุบันทั้งจีนและเวียดนาม ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ จึงมิได้เป็นไปตามแนวคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) แบบในประเทศประชาธิปไตยตะวันตก การทำความเข้าใจถึงการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยระหว่างตำรวจกับประชาชน ในประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ จำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างในบริบททางสังคมเศรษฐกิจและระบบการเมืองที่แตกต่างจากประเทศประชาธิปไตยตะวันตก

นักวิชาการด้านการตำรวจอาจจะมองการตำรวจชุมชนในประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบควบคุมสังคมมวลชน การตำรวจชุมชน ก็เช่นเดียวกันกระบวนการควบคุมทางสังคมอื่นๆ การตำรวจชุมชนเป็นสื่อกลางระหว่างหน่วยงานของท้องถิ่นและองค์การที่ไม่เป็นทางการ กลุ่มต่างๆ ที่สามารถเข้ามาเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยในชุมชน รวมถึงคณะกรรมการท้องถิ่น ครอบครัว กลุ่มอาสาสมัคร การมีส่วนร่วมของประชาชนคือการแสดงให้เห็นถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบและสิทธิ การตำรวจชุมชนในลักษณะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจต่อประชากรน้อยที่สุด โดยให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดในการควบคุมอาชญากรรม และอีกมุมมองหนึ่งของการตำรวจชุมชนในบริบทสังคมนิยม ก็คือยุทธศาสตร์การตำรวจชุมชนไม่เพียงแต่เป็นวิธีการควบคุมทางสังคมโดยการสร้างวินัยและให้การศึกษาแก่ประชาชนเท่านั้น แต่เป็นกลไกการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ[73] หน่วยพื้นฐานของการตำรวจชุมชนและการควบคุมทางสังคม คือ ครัวเรือน (Household) มิใช่พลเมืองในฐานะปัจเจกบุคคล ดังนั้น ในสังคมที่ปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์อย่างเช่นเวียดนาม เครื่องมือประการหนึ่งในการควบคุมทางสังคม คือ ระบบทะเบียนครัวเรือน (Household Registration) เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับรัฐในการควบคุม การวางแผนงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสอดส่องดูแลให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชน

แนวทางการปฏิบัติงานของตำรวจเวียดนาม ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดของชุมชนมากกว่าพลเมือง โดยปัจเจกบุคคล วิธีการปฏิบัติงานพื้นฐานของตำรวจในชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับการเฝ้าติดตามผ่านการทะเบียนครัวเรือน ทั่วทั้งเวียดนาม การจัดทำทะเบียนครัวเรือนใช้เป็นเครื่องมือเพื่อติดตามที่อยู่ของประชาชนหรือการจำกัดการเคลื่อนไหวของประชาชน จะต้องมีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจว่ามีใครอยู่ในพื้นที่บ้างและใครทำอะไร งานทะเบียนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการคนที่พักอาศัย

---

[73] Ms Helen McKernan and Inspector Dean McWhirter, *Policing communities in Vietnam: Intercultural lessons for community policing with Vietnamese Australians*, Pp.3-4 [Online]. Available from: https://tasa.org.au/wp-content/uploads/2015/03/McKernan-Helen.pdf [2018, August 4]

อยู่ถาวรในพื้นที่ หรือบุคคลที่เข้ามาพักอาศัยชั่วคราว หากบุคคลไม่ลงทะเบียนครัวเรือนจะเป็นการกระทำผิดกฎหมาย ไม่มีสิทธิที่จะมีบ้านของตนเอง หรือไม่สามารถทำงานหรือนำบุตรเข้าโรงเรียนได้[74]

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นหนึ่งในห้าประเทศที่ยังคงปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ เวียดนามประกอบด้วยเครือข่ายความมั่นคงของรัฐขนาดใหญ่ มีการประเมินกันว่าหน่วยงานด้านความมั่นคงของเวียดนามซึ่งมีจำนวนมาก มีกำลังคนอย่างน้อย 6.7 ล้านคน เครื่องมือในการรักษาความมั่นคงของรัฐที่มีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้ควบคุม มิใช่มีเพียงกองกำลังตำรวจและทหารเท่านั้น แต่ยังมีกองกำลังกึ่งทหาร กำลังในพื้นที่ชนบท รวมทั้งอาสาสมัครในพื้นที่ กองกำลังด้านความมั่นคงที่แตกต่างกันเหล่านี้อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงกลาโหมแห่งชาติ และกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ[75]

เวียดนาม มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำ อันเนื่องจากมีการควบคุมทางสังคมและการตรวจสอบจากรัฐอย่างเข้มงวด ฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองกับรัฐบาลเป็นสิ่งต้องห้าม และการบริหารงานยุติธรรมสามารถเป็นไปได้โดยพลการและรุนแรง มีแนวความคิดว่าการปฏิวัติจะต้องได้รับการปกป้อง การจับกุมบุคคลที่กล่าวต่อต้านรัฐบาลหรือความเชื่อและการปฏิบัติของรัฐเป็นสิ่งที่ชอบธรรม รัฐใช้ประโยชน์จากวิธีการอันหลากหลายในการเฝ้าติดตามพฤติกรรมของผู้ที่ไม่เชื่อฟังรัฐและบังคับใช้กฎหมายโดยทันที มุมมองในด้านของวัตถุประสงค์ระบบดังกล่าวนี้ถือเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีการตั้งคำถามถึงความยั่งยืนของระบบการควบคุมทางสังคมลักษณะนี้ในระยะยาว[76]

หลักการทำงานของตำรวจเวียดนาม สะท้อนจากการใช้ชื่อขององค์กรตำรวจ ที่ต้องการให้เป็น “ตำรวจของประชาชน” (People’s Police) หรือเช่นเดียวกับการตั้งชื่อโรงเรียนตำรวจว่า “โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม” (People’s Police Academy) ดังนั้น การร่วมมือกันของประชาชนในการรักษาความปลอดภัยในชุมชนจึงเป็นหลักการสำคัญของงานตำรวจเวียดนามเช่นกัน โดยมีรูปแบบอันแตกต่างจากประเทศประชาธิปไตย

5.2 การปฏิบัติในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

รัฐบาลได้นำนโยบายการป้องกันอาชญากรรมในสังคมไปปฏิบัติ โดยจัดทำเป็นโครงการด้านการให้ความรู้แก่ชุมชนในวงกว้าง ช่องทางในการสื่อสารข้อมูลให้แก่ประชาชนมักดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องถิ่น ใช้จดหมายหรือโทรศัพท์ เป้าหมายของโครงการมิใช่มีการสร้างความร่วมมือกับประชาชนเพียงเท่านั้น แต่เป็นการสร้างความร่วมมือกับองค์กรทางสังคมทั้งหมด โครงการต่างๆ ในระดับชาติถูกนำไปปฏิบัติผ่านเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ เช่น องค์กรสตรี ทหารผ่านศึก นักเรียน นักศึกษา

---

[74] Ibid., pp. 6-7.

[75] Megan Helwig, *Countries with Low Crime Rates: Comparing Vietnam and Japan* [Online]. Available from: http://www.crimcast.tv/crimcast/2014/03/27/countries-with-low-crime-rates-comparing-vietnam-and-japan [2018, August 8]

[76] Ibid.

ในมหาวิทยาลัย เป็นต้น ประชาชนเวียดนามมีความรับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงในพื้นที่ที่ตนเองพักอาศัยอยู่[77]

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยและความมั่นคงสาธารณะของเจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม โดยการมีส่วนร่วมจากประชาชน เกิดจากการที่ประชาชนได้สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยให้ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ต่างๆ ที่ประชาชนพักอาศัยอยู่ ช่วยเหลือในการจับกุมและสืบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจเข้าไปประชุมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ[78] การสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในเวียดนาม มิได้มีเป้าหมายเฉพาะความปลอดภัยจากอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยโดยทั่วไปเท่านั้น แต่มีขอบข่ายกว้างขวางถึงด้านความมั่นคงภายในประเทศ รวมทั้งภัยคุกคามจากภายนอกด้วย เวียดนาม ไม่มีปัญหาการก่อการร้าย เนื่องมาจากประเทศเวียดนาม มีนโยบายด้านการต่างประเทศที่ไม่มีความขัดแย้งกับคนกลุ่มใด ในด้านนโยบายความมั่นคงภายใน มีหน่วยงานที่ดูแลการก่อการร้าย และมีการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือป้องกันมิให้เกิดเหตุร้าย หากพบคนแปลกหน้าเข้ามาในพื้นที่ จะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบทันที[79]

กรณีการนำนโยบายด้านการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ ตามแนวคิดของการตำรวจชุมชนไปปฏิบัติในพื้นที่ของตำรวจนครบาลฮานอยนั้น ตำรวจนครบาลฮานอย นอกจากมีสถานีตำรวจรับผิดชอบการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่แล้ว ยังมีกองกำกับการที่ขึ้นตรงกับกองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวข้องกับการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนและองค์กรต่างๆ เช่น ฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่โครงการ “ประชาชนร่วมมือรักษาความมั่นคงของชาติ” ฝ่ายพรรคการเมืองและการตำรวจชุมชน ศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (กองสารนิเทศ) เป็นต้น[80] หน่วยงานเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในการนำนโยบายด้านการสร้างความเป็นหุ้นส่วนไปสู่การปฏิบัติ

การปฏิบัติงานของตำรวจนครบาลฮานอย ในการป้องกันอาชญากรรมประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดความปลอดภัยแก่ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว หรือทำธุรกิจ โดยช่วงที่ผ่านมามีการดำเนินการที่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ก็คือ การรณรงค์ให้ประชาชนชาวเวียดนาม เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม การประชาสัมพันธ์วิธีการของคนร้ายให้ประชาชนทราบ และให้ระมัดระวังป้องกันตนเองจากอาชญากรรม ตัวอย่างเช่น กรณีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โทรศัพท์ขู่ประชาชนให้โอนเงินให้ เป็นต้น

---

[77] Megan Helwig, *Countries with Low Crime Rates: Comparing Vietnam and Japan,* p.9 [Online]. Available from: http://www.crimcast.tv/crimcast/2014/03/27/countries-with-low-crime-rates-comparing-vietnam-and-japan [2018, August 8]

[78] Ibid.

[79] กระทรวงความมั่นคง

[80] Ninh Khanh Duy, *แนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านอาชญากรรมให้แก่นักท่องเที่ยว กรณีศึกษา กองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม*, หน้า 43-44

มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบวิธีการของคนร้าย[81] นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ของตำรวจนครบาลเวียดนามที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการปฏิบัติงานของหน่วยรักษาค;ามปลอดภัยระดับตำบล เมื่อกำลังพลของตำบลในพื้นที่รับผิดชอบขาดแคลนบุคลากร ทำการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยระดับตำบล หรือหน่วยงานรักษาความปลอดภัยของฝ่ายปกครอง บริษัทเอกชนตามที่กฎหมายกำหนด งานประชาสัมพันธ์ งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์[82]

ในด้านการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงฮานอย ตำรวจนครบาลฮานอยก็ได้กำหนดมาตรการตามแผนปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวและการจัดสายตรวจปราบปรามอาชญากรรมเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงฮานอย โดยมีมาตรการสำคัญประการหนึ่ง คือ การใช้หลักตำรวจชุมชน และตำรวจเป็นที่ปรึกษาให้แก่องค์การหรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องรณรงค์ให้ประชาชนรับรู้ถึงวิธีการและแผนประทุษกรรมของคนร้ายที่ก่อเหตุกับนักท่องเที่ยว เข้าไปพูดคุยทำความเข้าใจกับพนักงานโรงแรม ที่พัก เจ้าของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อให้ตระหนักถึงปัญหา และร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจป้องกันอาชญากรรมที่เกิดกับนักท่องเที่ยว[83]

สถาบันการศึกษาก็ให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิดการตำรวจชุมชน โดยมีการสอนวิชาดังกล่าวและผู้ที่สำเร็จการศึกษาก็อาจไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการตำรวจชุมชน ส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม นักเรียนตำรวจจะช่วยปฏิบัติงานในเทศกาลสำคัญหรืองานเฉลิมฉลองขนาดใหญ่ที่จัดขึ้นในที่สาธารณะ หรือหากมีประเด็นด้านการบังคับใช้กฎหมายที่ต้องการรณรงค์ให้ประชาชนรับทราบ เช่น การรณรงค์ให้ประชาชนสวมหมวกนิรภัย ก็จะมีการจัดโครงสร้างและทรัพยากรต่างๆ เพื่อสื่อสารไปถึงประชาชนกลุ่มต่างๆ ด้วยการใช้ใบปลิว หรือวิธีการอื่นๆ เป็นต้น

5.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็นอาสาสมัคร

ตำรวจเวียดนาม ให้ความสำคัญกับการแสวงหาความร่วมมือกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ มีการตรวจตราป้องกันเหตุ และมีการจัดอาสาสมัครตำรวจ เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีค่าตอบแทนให้สำหรับอาสาสมัครตำรวจ[84]

---

[81] ข้อมูลจากการลงพื้นที่ ศึกษาการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย เมื่อวันที่ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2559

[82] Ninh Khanh Duy, *แนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านอาชญากรรมให้แก่นักท่องเที่ยว กรณีศึกษา กองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม*, หน้า 46-47.

[83] เรื่องเดียวกัน, หน้า 52.

[84] ข้อมูลจากการลงพื้นที่และข้อมูลจากสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง เมื่อวันที่ 9 มิถุนาย 2559

ภาพที่ 3.10.36 อาสาสมัครตำรวจ ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในสถานีตำรวจไฮ บา ตรึง

นอกจากนี้ ยังมีกำลังเจ้าหน้าที่พลเรือน (Civil Defence) อาจเรียกว่าเป็นผู้รักษาความปลอดภัยในพื้นที่ต่างๆ เรียกโดยย่อว่า DP (Dân Phòng) เป็นบุคคลที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปตลอดเวลาในเวียดนาม แต่มิใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจตามกฎหมาย และไม่มีอำนาจหน้าที่ในลักษณะเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาสาสมัครมีบทบาทในการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องก็มิได้ระบุเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของบุคคลเหล่านี้อย่างชัดเจน ทำให้ยังมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ดังกล่าว โดยหลักการ DP ควรให้ความช่วยเหลือกองกำลังตำรวจของประเทศ โดยการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ช่วยเหลือโครงการของรัฐบาลในระดับพื้นที่ และปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน เช่น อำนวยความสะดวกด้านการจราจร เพื่อแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ในความเป็นจริง กำลังเจ้าหน้าที่พลเรือน ได้จัดตั้งขึ้นโดยยังมิได้มีการกำหนดหน้าที่ โครงสร้าง หรือแม้แต่อำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดความสับสน รวมทั้งอาจมีการใช้อำนาจโดยมิชอบอีกด้วย[85]

[85] ATEXPATS, *Types of Police in Vietnam* [Online]. Available from: http://www.atexpats.com/magazine/464-types-of-police-in-vietnam.html [2018, August 7]

ภาพที่ 3.10.37 กำลังเจ้าหน้าที่พลเรือน DP (Dân Phòng)

ที่มา: จาก http://www.atexpats.com/magazine/464-types-of-police-in-vietnam.html. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561

ในเขตเมืองที่มีอาชญากรรมเพิ่มขึ้น แม้ว่าอาชญากรรมที่มีความรุนแรงจะมีอัตราการเกิดต่ำ แต่ประชาชนก็ยังต้องเผชิญกับอาชญากรรมตามท้องถนน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ในที่สาธารณะที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเมื่อกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ อย่างเช่น เมืองโฮจิมินห์ ประชาชนจึงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในที่สาธารณะ

มีการเผยแพร่คลิปวิดีโอการไล่ล่าคนร้ายบนรถจักรยานยนต์ ซึ่งกลายเป็นกระแสในสื่อสังคมออนไลน์ของเวียดนาม โดยคลิปเหล่านี้มาจากกล้องติดหมวกกันน็อกของกลุ่มอาสาสมัครที่เรียกตัวเองว่า “อัศวินท้องถนน” ที่คอยตระเวนและขับจักรยานยนต์ไล่จับคนร้าย ลัดเลาะไปตามซอยต่างๆ ในเมืองที่มีประชากรมากที่สุดของเวียดนาม กลุ่มสิงห์มอเตอร์ไซค์เหล่านี้ เป็นอาสาสมัคร ไม่มีรายได้จากการไล่ล่าโจร โดยแต่งเครื่องยนต์ ติดสัญญาณฉุกเฉินแบบตำรวจ เพื่อออกล่าโจรโดยเฉพาะ[86]

[86] PPTV, *สิงห์มอเตอร์ไซค์"เวียดนามร่วมปราบอาชญากรรม* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2561 . จาก https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99/82441

ภาพที่ 3.10.38 การเผยแพร่คลิปวิดีโอการไล่ล่าคนร้ายบนรถจักรยานยนต์

ที่มา: PPTV, *สิงห์มอเตอร์ไซค์"เวียดนามร่วมปราบอาชญากรรม,* จาก https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99/82441. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2561

ผู้ที่อาสาสมัครขับขี่รถจักรยานยนต์เพื่อติดตามคนร้าย บางคนได้รับการฝึกอบรมเบื้องต้นกับตำรวจทั้งเรื่องข้อกฎหมายและศิลปะการป้องกันตัว เนื่องจากงานของพวกเขาต้องเผชิญกับอันตราย แต่ปัญหาโจรลักเล็กขโมยน้อยเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ในนครโฮจิมินห์ มีกลุ่มอาสาสมัครดังกล่าวอยู่ 30 คน ขณะที่ในจังหวัดบิ่ญเซือง (Binh Duong) ที่อยู่ติดกัน มีจำนวนถึง 1,500 คน[87]

โดยสรุป การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในเวียดนาม อยู่ภายใต้บริบทสังคมเศรษฐกิจและการเมืองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ประชาชนชาวเวียดนามได้มีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงของรัฐ ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ โดยการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม หรือเหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อความมั่นคงภายใน และร่วมเป็นอาสาสมัครในการตรวจตราป้องกันความสงบเรียบร้อย ในด้านของเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงซึ่งรวมถึงตำรวจ ทหาร และกองกำลังในหน่วยงานอื่นๆ ถือเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการสร้างความมั่นคงและปลอดภัยให้แก่ประชาชน ในมุมมองหนึ่ง กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการควบคุมทางสังคมสำหรับระบอบคอมมิวนิสต์ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นหรือการปฏิบัติที่ตรงข้ามกับนโยบายของรัฐเป็นสิ่งที่ประชาชนไม่สามารถทำได้ การสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในเวียดนามจึงมีความแตกต่างกับงานตำรวจชุมชนตามแนวคิดของประเทศประชาธิปไตยตะวันตก

[87] เรื่องเดียวกัน

6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International Policing)

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

ตำรวจเวียดนาม ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (Ministry of Public Security) ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (International Police Organization) หรือ INTERPOL ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน ค.ศ. 1991[88] หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกับองค์การตำรวจสากล คือ กองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (The INTERPOL National Central Bureau - NCB) เวียดนาม หรือตำรวจสากลเวียดนาม เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศให้แก่กระทรวงความมั่นคงสาธารณะแห่งเวียดนาม ตำรวจสากลเวียดนามทำหน้าที่ประสานงานในการสืบสวนสอบสวนของตำรวจเวียดนามที่จำเป็นต้องมีความร่วมมือกับประเทศต่างๆ กองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติเวียดนาม มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้[89]

- ปฏิบัติงานกับหุ้นส่วนระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค และภายในประเทศ ในการพัฒนากิจกรรมหรือโครงการเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการระบุถึงปัญหาและป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติ
- สนับสนุนด้านการข่าวให้แก่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศเมื่อการสืบสวนสอบสวนจำเป็นต้องขยายออกไปภายนอกประเทศ
- ประสานเพื่อจับกุมและส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากเวียดนามออกไปให้ประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล หรือจากประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากลกลับมาดำเนินคดีในเวียดนาม
- ปฏิบัติงานกับประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านกฎหมายซึ่งกันและกันเกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรมและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ตั้งแต่เวียดนามมีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ ที่เรียกว่า “โด่ยเหมย” (Doi Moi) ในปี ค.ศ. 1986 โดยปรับเปลี่ยนนโยบายเศรษฐกิจแบบกลไกตลาด ให้เสรีทางการค้าและการลงทุน มีการเปิดประเทศเพื่อติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจและการติดต่อกับต่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของเวียดนามในการรับมือกับผลกระทบที่มาพร้อมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเชื่อมต่อกับภายนอกประเทศ[90] หลังการปฏิรูปทางเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยง

---

[88] INTERPOL, *Vietnam* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Vietnam [2018, August 8]

[89] Ibid.

[90] Lieutenant General Pham Quy Ngo, *Vice Minister of Public Security, Remarks, 80th INTERPOL General Assembly*, 31 October 2011, Hanoi, Vietnam [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/Events/2011/80th-INTERPOL-General-Assembly/80th-INTERPOL-General-Assembly [2018, August 10]

ระหว่างประเทศมากขึ้น มีแนวโน้มของปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่เพิ่มมากขึ้น เวียดนามได้ตระหนักถึงผลกระทบที่มาจากการเปิดประเทศ และความจำเป็นในการร่วมมือกับองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ เพื่อรับมือกับปัญหาอาชญากรรม เวียดนามจึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล (INTERPOL) ในปี ค.ศ. 1991

ภาพที่ 3.10.39 กองบัญชาการตำรวจสากลแห่งชาติ (The INTERPOL National Central Bureau - NCB) เวียดนาม

ที่มา: INTERPOL, *Vietnam* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Vietnam [2018, August 8]

ความสัมพันธ์ระดับนานาชาติ ในด้านความมั่นคงและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เวียดนามได้มีการทำงานอย่างใกล้ชิดกับประเทศต่างๆ ในฐานะเป็นสมาชิกของเครือข่ายหรือองค์การระหว่างประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์การตำรวจสากล เวียดนามได้มีการลงนามในข้อตกลงระหว่างประเทศและการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ ในเรื่องเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การฉ้อโกง การติดตามบุคคลที่ต้องการตัวในระดับนานาชาติ การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และอาชญากรรมองค์กรอื่นๆ[91] เวียดนามอยู่ในภูมิภาคส่วนกลางของเอเชียและแปซิฟิก เวียดนามจึงได้รับผลกระทบโดยตรงจากอาชญากรรมที่มีความซับซ้อนซึ่งเกิดขึ้นจากประเทศอื่นในภูมิภาคและในโลก เวียดนามจึงตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจึงได้มีการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติทั้งในกรอบระดับทวิภาคี พหุภาคี รวมทั้งความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากล รัฐบาลเวียดนามได้

[91] Nguyen Xuan Phuc, Deputy Prime Minister, Remark in 80th INTERPOL General Assembly, 31 October 2011 Hanoi, Vietnam [Online]. Available from: https://www.interpol. int/News-and-media/Events/2011/80th-INTERPOL-General-Assembly/80th-INTERPOL-General-Assembly [2018, August 9]

ประสานงานและให้ความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากลอย่างต่อเนื่อง นำข้อตกลงที่เกิดขึ้นในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีขององค์การตำรวจสากลไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือตำรวจจากประเทศสมาชิกในการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติทั้งภายในและนอกประเทศ

ในปี ค.ศ. 2011 เวียดนามได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีขององค์การตำรวจสากล ครั้งที่ 80 ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2011 และในฐานะสมาชิกประเทศหนึ่งขององค์การตำรวจสากล เวียดนามจึงให้คำมั่นว่าจะทำให้ข้อตกลงบังเกิดผลสำเร็จ โดยใช้ช่องทางขององค์การตำรวจสากลเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ ระบุและสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม ต่อสู้กับการก่อการร้าย ยาเสพติดและการค้ามนุษย์ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์และการฟอกเงิน และการจับกุมคนร้ายข้ามแดนและอื่นๆ นอกจากนี้ จะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออาชญากรรมข้ามพรมแดนมีการหลั่งไหลจากประเทศที่พัฒนาแล้วมายังประเทศกำลังพัฒนาอย่างเช่นเวียดนาม อำนวยความสะดวกและจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ [92]

ภาพที่ 3.10.40 การประชุมใหญ่สามัญประจำปีองค์การตำรวจสากล ครั้งที่ 80 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม

ที่มา: INTERPOL, 80TH Sesssion of the INTERPOL General Assembly [Online]. Available from: https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Events/2011/80th-session-of-the-INTERPOL-General-Assembly/1 [2018, August 8]

[92] Lieutenant General Pham Quy Ngo, *Vice Minister of Public Security, Remarks, 80th INTERPOL General Assembly*, 31 October 2011, Hanoi, Vietnam [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/Events/2011/80th-INTERPOL-General-Assembly/80th-INTERPOL-General-Assembly [2018, August 10]

6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

เวียดนามได้เข้ามาเป็นสมาชิกของอาเซียน ในปี ค.ศ.1995 หลังจากนั้นในปี ค.ศ.1996 เวียดนามก็เข้าร่วมประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรือ ASEANAPOL เป็นครั้งแรก[93]

ในระดับภูมิภาคอาเซียน เวียดนามมีความร่วมมือผ่านข้อตกลงและการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ได้แก่ การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime - AMMTC) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Senior Official's Meeting on Transnation Crime - SOMTC) การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum - ARF) โดยเวียดนามได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงที่มีร่วมกันในการประชุมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ การบริหารจัดการชายแดน การต่อต้านยาเสพติด และในฐานะสมาชิกของอาเซียนนาโพล ตำรวจเวียดนามก็ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดกับองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ ในภูมิภาคในการสืบสวนสอบสวน จับกุม การส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามพรมแดน รวมทั้งด้านการฝึกอบรมเพื่อสร้างขีดความสามารถ[94]

ภูมิรัฐศาสตร์ของเวียดนาม เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เวียดนาม มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันในประเด็นด้านอาชญากรรม เช่นความร่วมมือระดับรัฐมนตรีระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Coordinated Mekong Ministerial Initiative Against Trafficking - COMMIT) เป็นกระบวนการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลหกประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง คือ กัมพูชา เมียนมา ลาว เวียดนาม และไทย เพื่อเสริมสร้างให้มีระบบและการบริหารจัดการที่เข้มแข็งในกระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศและในระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์สร้างระบบการแก้ไขปัญหาในระดับภูมิภาคอย่างเป็นองค์รวม

นอกจากนี้ 3 ประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่มีพรมแดนติดต่อกันโดยตรง ได้แก่ เวียดนาม ลาว และกัมพูชา มีความสัมพันธ์และความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกันอย่างใกล้ชิด มีข้อตกลงที่ได้บรรลุระหว่างกระทรวงมหาดไทยของกัมพูชา กระทรวงรักษาความมั่นคงของลาวและกระทรวงรักษาความมั่นคงทั่วไปเวียดนามในการประชุมระดับรัฐมนตรีเกี่ยวกับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ระหว่างกัมพูชา ลาว และเวียดนาม ครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

---

[93] ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol, [2018, August 10]

[94] Lieutenant General Pham Quy Ngo, Vice Minister of Public Security, Remarks, 80th INTERPOL General Assembly, 31 October 2011, Hanoi, Vietnam [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/Events/2011/80th-INTERPOL-General-Assembly/80th-INTERPOL-General-Assembly [2018, August 10]

ที่นครดาลัด จังหวัดเลิมด่ง[95] แนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจทั้ง 3 ประเทศในอนาคต เน้นมาตรการขยายการประสานงานในการแก้ปัญหาของชาวเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ที่อาศัยในประเทศเหล่านี้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การบริหารควบคุมการส่งออกนำเข้าในเขตชายแดน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อการรักษาความมั่นคงและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตชายแดนและเขตสามเหลี่ยมพัฒนาเวียดนาม ลาว และกัมพูชา

6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

ตำรวจเวียดนาม โดยกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในการประสานงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม ประเด็นความร่วมมือระดับทวิภาคีระหว่างตำรวจเวียดนามกับองค์กรตำรวจหรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศต่างๆ มีทั้งความร่วมมือในด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือในด้านการพัฒนาองค์กร

องค์กรตำรวจของประเทศที่มีความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีอย่างใกล้ชิดกับเวียดนาม คือ ประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน คือ ลาว และกัมพูชา ทั้งสองประเทศมีบริบททางการเมืองและประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมให้เกิดความใกล้ชิดกันอย่างต่อเนื่องและยาวนานจนถึงปัจจุบัน

เวียดนาม ลาว และกัมพูชา ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน ทั้ง 3 ประเทศ มีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุกเรื่อง ทั้ง 3 ประเทศได้ยืนเคียงข้างในการต่อสู้กับผู้รุกรานในช่วงปีแห่งการปฏิวัติของเวียดนาม จนกระทั่งปัจจุบัน ทั้ง 3 ประเทศ กำลังต่อสู้เพื่อสร้างความรุ่งเรืองเพื่อความสงบเรียบร้อยและการพัฒนา ด้วยความมุ่งมั่นของ 3 ประเทศนี้ได้ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในด้านต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม และอื่นๆ[96]

นอกจากความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกันในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแล้ว ความร่วมมือในด้านการศึกษาและฝึกอบรมระหว่าง 3 ประเทศดังกล่าว ก็มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องระยะเวลามากกว่า 50 ปี ของการสร้างและการพัฒนา โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนามได้ให้การฝึกอบรมนักเรียนตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้บังคับบัญชาจากลาว และกัมพูชา มากกว่า 1,000 นาย ในปี ค.ศ.2017 มีนักเรียนตำรวจลาว จำนวน 203 นาย อยู่ระหว่างการศึกษาในโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม เป็นผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 12 นาย ปริญญาโท จำนวน 10 นาย และระดับปริญญาตรี จำนวน 181 นาย และให้การศึกษาแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจกัมพูชาในระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร และการฝึกอบรม

---

[95] *เวียดนาม ลาว และกัมพูชากระชับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH

[96] People's Police Academy, Vietnam [Online]. Available from: http://ppa.edu.vn/home/news-events/ppa-news/art-exchanges-of-vietnam-laos-and-cambodia-6659 [2018, August 11]

หลักสูตรสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้บริหารของกระทรวงมหาดไทยกัมพูชา การดำเนินการส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กระทรวงป้องกันความสงบลาว และกระทรวงมหาดไทยกัมพูชา ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนามจำนวนมากได้ส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงของชาติ การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในลาวและกัมพูชา[97]

ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตำรวจเวียดนาม ลาว และกัมพูชา เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง ทั้งความสัมพันธ์ระดับชาติ ระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กระทรวงป้องกันความสงบ สปป.ลาว และกระทรวงมหาดไทยกัมพูชา และระหว่าง 3 ประเทศดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตำรวจในระดับพื้นที่ซึ่งมีพรมแดนติดต่อกันอย่างใกล้ชิดเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 3.10.41 การประชุมและการแสดง “มิตรภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน” ในโอกาสปีแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันและมิตรภาพของเวียดนาม ลาว และกัมพูชา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2017 ณ โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม กรุงฮานอย เวียดนาม

ที่มา: People’s Police Academy [Online]. Available from: http://ppa.edu.vn/home/news-events/ppa-news/art-exchanges-of-vietnam-laos-and-cambodia-6659 [2018, August 11]

รูปแบบและประเด็นความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับสถาบันตำรวจหรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศต่างๆ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1) ลาว

เวียดนามมีความร่วมมือแบบทวิภาคีกับลาว โดยตรง ทั้งด้านการสนับสนุนการศึกษาและฝึกอบรมดังที่กล่าวไปแล้ว และความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งทั้งสองประเทศมีเขตแดน

[97] Ibid.

ติดกันในระยะทางยาว มีการจัดการประชุมหารือร่วมกันเป็นประจำทุกปี เช่นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 2018 คณะผู้แทนของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ร่วมประชุมกับคณะผู้แทนของกรมตำรวจลาว เพื่อหารือเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจทั้งสองประเทศ ในด้านการป้องกันอาชญากรรม โดยเป็นการประชุมเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรม ครั้งที่ 9 (The 9th Conference on Cooperation on Crime Prevention and Fight)

ภาพที่ 3.10.42 การประชุมเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรม ครั้งที่ 9 (The 9th Conference on Cooperation on Crime Prevention and Fight)

ที่มา: Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Laos agree to promote ties in security and order* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-laos-agree-to-promote-ties-in-security-and-order-t5074.html [2018, August 11]

ในอดีตที่ผ่านมา ความร่วมมือในการป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรมระหว่างตำรวจของสองประเทศ มีผลการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยตลอดพรมแดนระหว่างเวียดนามกับลาว มีตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด มีการสืบสวนคดี จำนวน 4,206 คดี จับกุมผู้ต้องหาได้ถึง 5,554 ราย และยึดของกลางเป็นเฮโรอีน 423.399 กิโลกรัม ฝิ่น 116.873 กิโลกรัม กัญชา 94 กิโลกรัม เคตามีน 15.2 กิโลกรัม และยาเสพติดประเภทสังเคราะห์ 132.29 กิโลกรัม และ 539,159 เม็ด ในการประชุมครั้งนี้ ทั้งสองประเทศได้ตกลงร่วมกันที่จะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรม การประสานงานในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การยกระดับความร่วมมือในกลไกขององค์การตำรวจสากล และอาเซียนนาโพล นอกจากนี้ ยังเห็นถึงความจำเป็นในความร่วมมือในด้านการฝึกอบรมบุคลากร การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ข้อแนะนำทางเทคนิค และอื่นๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคง

และความสงบเรียบร้อยในทั้งสองประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน[98] เวียดนามและลาว ได้มีการประชุมระดับทวิภาคีและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการเป็นประจำทุกปี ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจทั้งสองประเทศเป็นไปอย่างใกล้ชิด

2) กัมพูชา เป็นอีกประเทศหนึ่งที่หน่วยงานตำรวจและหน่วยบังคับใช้กฎหมาย มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกระทรวงความมั่นคงสาธารณรัฐเวียดนาม นอกจากความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานระดับกระทรวงแล้ว ทั้งสองประเทศยังมีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในพื้นที่อีกด้วย เนื่องจากเวียดนามและกัมพูชามีเขตแดนติดต่อกันทั้งทางบกและทางทะเล จึงจำเป็นต้องมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจในพื้นที่ เพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ ดังเช่นความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจจังหวัดตราวินห์ (Tra Vinh) ของเวียดนาม และตำรวจจังหวัดตาแก้ว (Takeo) และจังหวัดกันดาล (Kandal) ของกัมพูชา เป็นหน่วยงานที่มีการประชุมหารือและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น กรณีการประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน ค.ศ. 2017 ณ จังหวัดตาแก้ว กัมพูชา เพื่อทบทวนผลของความร่วมมือในปี ค.ศ. 2017 และประกาศแผนความร่วมมือสำหรับครึ่งปีแรกของ ค.ศ. 2018[99]

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยพลตรี บุย ควง ไฮ (Bui Quang Hai) ผู้อำนวยการกรมความมั่นคงภาคตะวันตกเฉียงใต้ กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม พลตรี บุย บี ตู ผู้อำนวยการตำรวจจังหวัดแอน เกียง (An Giang) พลโท ซก สามนาง ผู้อำนวยการตำรวจจังหวัดตาแก้ว และพลโท อีฟ จำเริญ (Eav Chamroeun) ผู้อำนวยการตำรวจจังหวัดกันดาล ในปี ค.ศ. 2017 กองกำลังตำรวจทั้งสามจังหวัดได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นปกติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การระดมประชาชนจากทั้งสองประเทศเพื่อมีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย อำนวยความสะดวกทางด้านการเดินทางและการค้า นอกจากนี้กองกำลังตำรวจที่เกี่ยวข้องของทั้งสามจังหวัดดังกล่าว ยังมีการออกตรวจตราร่วมกันในจุดที่มีปัญหาอาชญากรรมหนาแน่นในบริเวณพื้นที่ชายแดน กองกำลังตำรวจทั้งสองฝ่ายได้ให้คำแนะนำต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งการบริหารจัดการเพื่อออกตรวจตราป้องกันชายแดนและป้องกันกำลังจากศัตรูที่อาจบ่อนทำลายความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ[100]

---

[98] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Laos agree to promote ties in security and order* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-laos-agree-to-promote-ties-in-security-and-order-t5074.html [2018, August 11]

[99] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam, Cambodia boost cooperation on border security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-cambodia-boost-cooperation-on-border-security-t4358.html [2018, August 11]

[100] Ibid.

ภาพที่ 3.10.43 การประชุมร่วมกันระหว่างตำรวจจังหวัดตราวินห์ (Tra Vinh) ของเวียดนาม และตำรวจจังหวัดตาแก้ว (Takeo) และจังหวัดกันดาล (Kandal) ของกัมพูชา เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน ค.ศ. 2017 ณ จังหวัดตาแก้ว กัมพูชา

ที่มา: Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam, Cambodia boost cooperation on border security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-cambodia-boost-cooperation-on-border-security-t4358.html [2018, August 11]

นอกจากความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานตำรวจของเวียดนามและกัมพูชาแล้ว ในกัมพูชายังมีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญ และมีความสัมพันธ์กับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม เช่นกัน คือ กองกำลังสารวัตรทหารแห่งชาติกัมพูชา (The Royal Cambodian Gendarmerie - RCG) เมื่อวันที่ 31 มกราคม ค.ศ. 2018 พลโทอาวุโส โต แลม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ต้อนรับคณะของกองกำลังสารวัตรทหารแห่งชาติกัมพูชา นำโดย ดีล สารัน (Diel Sa Run) รองหัวหน้าเจ้าหน้าที่กองกำลังสารวัตรทหารแห่งชาติกัมพูชา การพบปะระหว่างผู้แทนทั้งสองหน่วยงานครั้งนี้ นอกจากความคาดหวังเพื่อกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือในด้านความมั่นคงของทั้งสองประเทศโดยทั่วไปแล้ว ด้านกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม คาดหวังว่ากองกำลังที่ทำหน้าที่อารักขาและรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญของทั้งสองประเทศ จะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ให้คำแนะนำและข้อเสนอเกี่ยวกับแผนเพื่อรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยผู้นำของทั้งสองประเทศในการเข้าร่วมงานขนาดใหญ่ในเวียดนามหรือกัมพูชา[101]

[101] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Minister To Lam wants guard forces of Vietnam and Cambodia to promote cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/minister-to-lam-wants-guard-forces-of-vietnam-and-cambodia-to-promote-cooperation-t4499.html [2018, August 11]

ภาพที่ 3.10.44 พลโทอาวุโส โต แลม (To Lam) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากกองกำลังทหารสารวัตรแห่งชาติกัมพูชา (The Royal Cambodian Gendarmerie - RCG)

ที่มา: Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Minister To Lam wants guard forces of Vietnam and Cambodia to promote cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/minister-to-lam-wants-guard-forces-of-vietnam-and-cambodia-to-promote-cooperation-t4499.html [2018, August 11]

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม เชื่อว่าหน่วยอารักขารักษาความปลอดภัย (The High Command of Guard) ของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และกองกำลังสารวัตรทหารแห่งชาติกัมพูชา จะส่งเสริมความร่วมมือในอนาคต ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ

3) เมียนมา ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจเวียดนามและเมียนมา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดการเจรจาในระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการด้านความมั่นคงระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับกระทรวงมหาดไทยเมียนมา เป็นประจำทุกปี

ดังเช่นเมื่อวันที่ 2 - 4 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ได้มีการจัดเจรจาระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการด้านความมั่นคงครั้งที่ 6 ระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับกระทรวงมหาดไทยเมียนมา ซึ่งจัดขึ้นในกรุงเนปยีดอ เมียนมา คณะผู้แทนจากเวียดนาม นำโดยพลโทอาวุโส บุย แวน นาม (Bui Van Nam) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ โดยคณะเจ้าภาพเมียนมา นำโดย พลตรี ออง ซู (Aung Soe) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยเมียนมา ในการประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมได้ทบทวนการนำแผนจากการประชุมครั้งที่ผ่านมาซึ่งจัดขึ้นในกรุงฮานอย เมื่อปี ค.ศ. 2017 ไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีการพูดคุยและประเมินสถานการณ์ผลกระทบของสถานการณ์โลกและภูมิภาค รวมทั้งแนวโน้มของอาชญากรรมข้ามชาติ

ที่กระทบต่อทั้งสองประเทศ เวียดนามและเมียนมา ได้ยอมรับบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพในทุกมิติ[102]

ภาพที่ 3.10.45 ผู้เข้าร่วมประชุมระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการด้านความมั่นคงระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กับกระทรวงมหาดไทยเมียนมา ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ณ กรุงเนปยีดอ

ที่มา: Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam, Myanmar hold deputy ministerial-level security dialogue* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-myanmar-hold-deputy-ministerial-level-security-dialogue-t4919.html [2018, August 11]

4) ไทย กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทย มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความร่วมมือในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการพัฒนาองค์กร ดังเช่น เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม ค.ศ. 2018 พลโทอาวุโส เงี่ยน แวน ตันห์ (Nguyen Van Thanh) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ต้อนรับคณะผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำโดย พลตำรวจเอก วิระชัย ทรงเมตตา ซึ่งเดินทางไปเยือนเวียดนาม ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจของทั้งสองประเทศมีการพัฒนาในความเป็นหุ้นส่วนระหว่างกัน และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้บริหารทั้งสองหน่วยงาน ความร่วมมือด้านการฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยผู้แทนฝ่ายเวียดนาม หวังว่าทั้งสองประเทศจะคงความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องเพื่อปฏิเสธมิให้บุคคลหรือองค์กรใดใช้พื้นที่ของประเทศหนึ่งประเทศใด

[102] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam, Myanmar hold deputy ministerial-level security dialogue* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-myanmar-hold-deputy-ministerial-level-security-dialogue-t4919.html [2018, August 11]

ทำกิจกรรมต่อต้านผลประโยชน์ของอีกประเทศ การรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยให้แก่สำนักงานทางการทูต ภาคธุรกิจ ประชาชนที่พักอาศัยหรือศึกษาเล่าเรียน หรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในประเทศของตน[103] สำหรับความร่วมมือในด้านการพัฒนาองค์กร โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ได้มีความร่วมมือและแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ของไทย โดยส่งนักเรียนตำรวจจากเวียดนามมาเข้ารับการศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ครั้งละ 4 นาย ตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี และทั้งสองสถาบันก็มีการแลกเปลี่ยนการฝึกอบรมระยะสั้นและการเยี่ยมเยือนระหว่างผู้บริหารเป็นประจำทุกปี ทำให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างสองสถาบัน

ภาพที่ 3.10.46 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทย

ที่มา: Ministy of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Deputy Minister Nguyen Van Thanh receives delegation of Royal Thai Police* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/deputy-minister-nguyen-van-thanh-receives-delegation-of-royal-thai-police-t5042.html [2018, August 11]

นอกจากความสัมพันธ์ในการด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การติดตามจับกุมคนร้ายที่กระทำผิดในประเทศหนึ่งแล้วหลบหนีไปอีกประเทศหนึ่ง และการพัฒนาบุคลากรแล้ว เวียดนามกับไทยยังมีความสัมพันธ์เพื่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกด้วย โดยเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน ค.ศ. 2018 สำนักงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด (The Standing Office of Crime and Drug

[103] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Deputy Minister Nguyen Van Thanh receives delegation of Royal Thai Police* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/deputy-minister-nguyen-van-thanh-receives-delegation-of-royal-thai-police-t5042.html [2018, August 11]

Prevention and Fighting) โดยร่วมกับกรมตำรวจ (The General Department of Police) ได้รับมอบอุปกรณ์ต่างๆ เพื่องานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจากรัฐบาลไทย ภายใต้จดหมายข้อตกลงด้านการบังคับใช้กฎหมายและควบคุมยาเสพติด ซึ่งได้ลงนามกันเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม ค.ศ. 2015 ระหว่างกรมตำรวจเวียดนาม (The General Department of Police) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของไทย รัฐบาลไทย ได้มอบอุปกรณ์ต่างๆ ให้แก่กองกำลังป้องกันและควบคุมยาเสพติดเวียดนาม มูลค่า 10 พันล้านดอง (VND) การช่วยเหลือครั้งนี้นำไปใช้ใน 4 ลักษณะ คือ การจัดหาเครื่องมือยานพาหนะ อุปรณ์สำนักงาน และสนับสนุนด้านการเงิน แก่กองกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจยาเสพติดเวียดนามที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเวียดนาม ความช่วยเหลือนี้ แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของทั้งสองประเทศ ความร่วมมือ มิตรภาพและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ ในการต่อสู้กับอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นการทำให้เกิดความปลอดภัยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงต่อไป[104]

เวียดนามกับไทย มีความใกล้ชิดมาเป็นเวลานาน การประสานงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การจับกุมคนร้ายที่กระทำผิดแล้วหลบหนีไปในระหว่างสองประเทศ ได้รับความร่วมมือกันเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีประชาชนของทั้งสองประเทศ เดินทางไปมากันมากขึ้น คนไทยมาลงทุนในเวียดนามมากขึ้น การเดินทางเป็นอย่างสะดวกรวดเร็ว และมีแนวโน้มนักท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศที่มากขึ้น การเดินทางมาทำงานเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

5) สิงคโปร์ เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามมาเป็นเวลานานและต่อเนื่อง โดยทั้งสองประเทศมีการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์เป็นประจำทุกปี โดยในปี ค.ศ. 2018 เมื่อวันที่ 23 เมษายน ค.ศ. 2018 มีการประชุมทวิภาคีระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการ ครั้งที่ 10 ระหว่างกระทรวงความมั่งคงสาธารณะเวียดนามกับกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ ณ กรุงฮานอย เป็นการประชุมที่มีประธานร่วมโดยพลโทอาวุโส ลี กาย วุง (Le Quy Vuong) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และนายเปง คิน เกียง (Pang Kin Keong) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ ในการประชุมทั้งสองฝ่ายได้เห็นพ้องกันที่จะรักษาและส่งเสริมความร่วมมือที่ครอบคลุมด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งความมั่นคงและปลอดภัยทางไซเบอร์ และอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งสองฝ่ายยังคงมีความเห็นร่วมกันที่จะขยาย

---

[104] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam Police receive advanced drug-fighting equipmen* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-police-receive-advanced-drug-fighting-equipment-t4986.html [2018, August 11]

ความร่วมมือในการฝึกอบรมและพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายของทั้ง 2 ประเทศ การส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งมิตรภาพระหว่างสองประเทศเช่นเดียวกับระหว่างสองกระทรวง[105]

นอกจากการประชุมอย่างเป็นทางการแล้ว ทั้งสองประเทศยังมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน โดยการจัดการแลกเปลี่ยนด้านกีฬาระหว่างเจ้าหน้าที่ของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กับกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ ซึ่งในปี ค.ศ. 2018 เป็นการจัดครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 24 เมษายน ค.ศ. 2018 ภายหลังจากการประชุมระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการของสองฝ่าย กิจกรรมแลกเปลี่ยนด้านกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของการเยี่ยมเยือนจากคณะของกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ ระหว่าง 23 - 25 เมษายน ค.ศ. 2018[106]

ภาพที่ 3.10.47 กิจกรรมแลกเปลี่ยนด้านกีฬาระหว่างเจ้าหน้าที่ของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับกระทรวงมหาดไทยสิงคโปร์ ประจำปี ค.ศ. 2018 ณ กรุงฮานอย

ที่ ม า : Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Singapore promote cooperation in security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov. vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-singapore-promote-cooperation-in-security-t4901.html [2018, August 11]

---

[105] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Singapore promote cooperation in security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-singapore-promote-cooperation-in-security-t4901.html [2018, August 11]

[106] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam's MPS and Singapore's Ministry of Home Affairs hold 5th sport exchange* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnams-mps-and-singapores-ministry-of-home-affairs-hold-5th-sport-exchange-t4903.html [2018, August 11]

ในบรรยากาศอันเต็มไปด้วยมิตรภาพ ผู้นำ เจ้าหน้าที่ของทั้งสองกระทรวง ได้เข้าร่วมการแข่งขันในกีฬาประเภทต่างๆ ได้แก่ กอล์ฟ ยิงปืน และฟุตบอล กิจกรรมต่างๆ ได้ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ทั้งสองประเทศ

6) อินโดนีเซีย กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้สร้างความสัมพันธ์กับองค์กรตำรวจอินโดนีเซีย ในระดับผู้นำ จัดให้มีการเจรจาด้านความมั่นคงโดยผลัดกันเป็นเจ้าภาพระหว่างสองประเทศ การเจรจาด้านความมั่นครั้งที่ 2 ระหว่างรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย จัดขึ้นโดยมีตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย เป็นเจ้าภาพ ณ กรุงจาการ์ตา เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม ค.ศ. 2017[107]

คณะจากกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม นำโดย พลโท เหงี่ยน แวน ซัน (Nguyen Van Son) และคณะเจ้าภาพตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย นำโดยรองหัวหน้าตำรวจ พลเอก ซูยฟรุดดิน (Syafruddin) ทั้งสองประเทศมีการพูดคุยใน 6 ประเด็น ได้แก่ การทบทวนกิจกรรมความร่วมมือตั้งแต่การเจรจาในครั้งแรก ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การค้ามนุษย์และโจรสลัด การก่อการร้าย อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รวมทั้งประเด็นอื่นที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจ

ภาพที่ 3.10.48 คณะผู้เจรจาด้านความมั่นคงของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ประจำปี ค.ศ. 2018 ณ กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย

ที่ม า : Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Indonesia law enforcement agencies promote cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-indonesia-law-enforcement-agencies-promote-cooperation-t4418.html [2018, August 11]

---

[107] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Indonesia law enforcement agencies promote cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-indonesia-law-enforcement-agencies-promote-cooperation-t4418.html [2018, August 11]

ทั้งสองประเทศเห็นพ้องกันเกี่ยวกับกลไกความร่วมมือและกำหนดสำหรับการเจรจากันในครั้งต่อไป ซึ่งจะจัดขึ้นในเวียดนาม หลังจากการประชุมแล้วรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้มีโอกาสเข้าพบหัวหน้าตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย พลเอก ติโต คาร์นาเวียน (Tito Karnavian) โดยหัวหน้าตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ได้เห็นถึงความสำคัญอย่างมากของการเจรจาด้านความมั่นคงในครั้งที่ 2 ระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามและตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย มีการแลกเปลี่ยนทัศนะเกี่ยวกับสถานการณ์อาชญากรรมในปัจจุบันและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในอินโดนีเซีย และคาดหวังว่าความสัมพันธ์ระหว่างสองหน่วยงานจะมีความเข้มแข็งและพัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การฝึกอบรมและสร้างขีดความสามารถสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายของทั้งสองประเทศ[108]

ภาพที่ 3.10.49 หัวหน้าคณะผู้แทนกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย พลเอกติโต คาร์นาเวียน

ที่ ม า : Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Indonesia law enforcement agencies promote cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-indonesia-law-enforcement-agencies-promote-cooperation-t4418.html [2018, August 11]

7) ญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 เวียดนามและญี่ปุ่น ได้ผลัดกันเป็นเจ้าภาพการหารือระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการด้านความปลอดภัย เป็นการสร้างช่องทางที่มีประสิทธิภาพในการความร่วมมือด้านความมั่นคงระดับทวิภาคีระหว่างสองประเทศ และส่งเสริมให้ความสัมพันธ์เกิดความก้าวหน้า ในรอบหลายปีที่ผ่านมา กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม และคณะกรรมการความปลอดภัยสาธารณะแห่งชาติญี่ปุ่น (The National Public Safety Commission of Japan) ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ดูแลการบริหารงาน

[108] Ibid.

ตำรวจของญี่ปุ่น ได้ร่วมมือกันส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านความมั่นคงในภูมิภาค การสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมข้ามชาติ และการสร้างความปลอดภัยให้แก่พลเมืองของประเทศหนึ่งที่อยู่ในอีกประเทศหนึ่ง[109] ซึ่งเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 2018 พลโทอาวุโส โต แลม (To Lam) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ก็ได้ร่วมหารือกับนายฮาชิโร โอโคโนกิ (Hachiro Okonogi) ประธานกรรมการความปลอดภัยสาธารณะแห่งชาติญี่ปุ่น เพื่อสร้างความร่วมมือกันระหว่างสองประเทศ รวมทั้งการพบปะกับ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติญี่ปุ่น นาย ชูนิชิ ครัวยุ (Shunichi Kuryu) โดยมีการพูดคุยถึงโครงการฝึกอบรมร่วมกันระหว่างสองหน่วยงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถทั้งสองฝ่ายในด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ และการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันที่จะเพิ่มการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอนาคตอันใกล้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของทั้งสองประเทศ

8) เกาหลี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 คณะผู้แทนจากตำรวจแห่งชาติเกาหลี (National Police Agency) นำโดยนายมิน เกบ ยอง (Min Gab Ryong) ได้มาร่วมประชุมกับตำรวจจังหวัดกัง นินห์ (Quang Ninh Provincial Police) โดยพันเอกอาวุโส ไท ฮอง คอง (Thai Hong Cong) รองผู้อำนวยการตำรวจจังหวัด ได้นำเสนอเกี่ยวกับสถานการณ์การพัฒนาด้านสังคมเศรษฐกิจในท้องถิ่น รวมทั้งการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบในช่วงที่ผ่านมา

การประชุมระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการระหว่างเวียดนามและเกาหลี ว่าด้วยความร่วมมือของตำรวจจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกาหลี ความคาดหวังของความร่วมมือก็คือ ความร่วมมือเกี่ยวกับการต่อสู้กับอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด อาชญากรรมทางเทคโนโลยี ความร่วมมือด้านวิทยาการและเทคโนโลยีเกี่ยวกับอาชญากรรม การฝึกอบรมด้านอาชญากรรมและการสืบสวนสอบสวนสำหรับตำรวจกัง นินห์ ในการประชุมได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน การจัดการจราจรด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย[110]

---

[109] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam, Japan agree to promote security cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-japan-agree-to-promote-security-cooperation-t4976.html [2018, August 11]

[110] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *RoK National Police Agency visits Quang Ninh Police* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/rok-national-police-agency-visits-quang-ninh-police-t4967.html [2018, August 11]

ภาพที่ 3.10.50 คณะผู้แทนจากตำรวจแห่งชาติเกาหลี (National Police Agency) ร่วมประชุมกับตำรวจจังหวัดกัง นินห์ (Quang Ninh Provincial Police) เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ. 2018

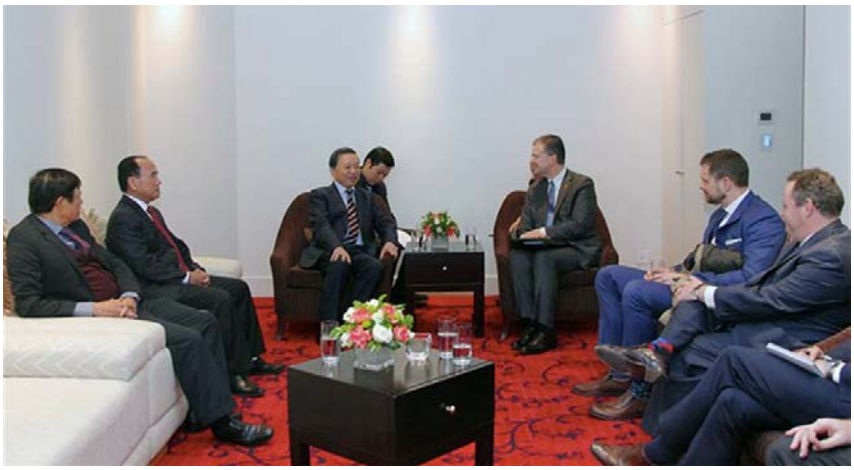
ที่ ม า : Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, RoK National Police Agency visits Quang Ninh Police [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/rok-national-police-agency-visits-quang-ninh-police-t4967.html [2018, August 11]

9) สหรัฐอเมริกา แม้ว่าจะไม่มีรูปแบบความสัมพันธ์อย่างชัดเจน แต่สหรัฐอเมริกากับเวียดนามก็พยายามสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมาย โดยเมื่อวันที่ 29 มกราคม ค.ศ. 2018 พลโทอาวุโส โต แลม (To Lam) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ต้อนรับเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม (Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary) สหรัฐอเมริกา ณ ประเทศเวียดนาม นายแดนเนียล คริเตนบริก (Daniel Kritenbrink) โดยพลโทอาวุโส โต แลม ได้แสดงความชื่นชมต่อผลลัพธ์อันดีของความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศในด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคมและความมั่นคง ผลลัพธ์ที่ดีของความร่วมมือ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืนในแต่ละประเทศ นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสหรัฐอเมริกา มีการพัฒนาในทางที่ดีและบรรลุผลที่สำคัญหลายประการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม หวังว่าเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา จะส่งเสริมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างสองประเทศและระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั้งสองประเทศอย่างต่อเนื่อง

นายแดนเนียล คริเตนบริก ได้ชื่นชมความสำเร็จของเวียดนามในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปก ค.ศ. 2017 ณ เมืองดานัง ซึ่งการจัดการประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดความปลอดภัยต่อผู้นำประเทศและผู้เข้าร่วมประชุม รวมถึงประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา นายโดนัลด์ ทรัมป์ ด้วย สหรัฐอเมริกายืนยันว่าจะคงความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับหน่วยงานด้าน

การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องของสหรัฐอเมริกา เพื่อส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงแห่งชาติของแต่ละประเทศ และเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนทั้งสองประเทศ[111]

ภาพที่ 3.10.51 พลโทอาวุโส โต แลม (To Lam) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ เวียดนาม ให้การต้อนรับเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม (Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary) สหรัฐอเมริกา ณ ประเทศเวียดนาม นายแดนเนียล คริเตนบริก (Daniel Kritenbrink) เมื่อวันที่ 29 มกราคม ค.ศ. 2018

ที่ ม า : Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam- US seek to strengthen security cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam--us-seek-to-strengthen-security-cooperation-t4497.html [2018, August 11]

10) นิวซีแลนด์ หน่วยงานตำรวจของนิวซีแลนด์มีความสัมพันธ์กับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ เวียดนาม อย่างเป็นทางการมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 โดยเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม ค.ศ. 2017 พลโท อาวุโส ลี กาย วุง (Le Quy Vuong) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ พร้อมคณะเป็นผู้แทนของกระทรวง

[111] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam- US seek to strengthen security cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam--us-seek-to-strengthen-security-cooperation-t4497.html [2018, August 11]

ความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ประชุมหารือกับคณะของตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police - NZP) นำโดยผู้บัญชาการตำรวจนิวซีแลนด์ ไมค์ บุช (Mike Bush)[112]

ภาพที่ 3.10.52 การประชุมร่วมกันระหว่างคณะของตำรวจนิวซีแลนด์ (New Zealand Police - NZP) กับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม

ที่ ม า : Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and New Zealand promote cooperation on crime prevention and fight,* 27 July 2018 [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-new-zealand-promote-cooperation-on-crime-prevention-and-fight-t5076.html [2018, August 11]

กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้แสดงความยินดีต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามกับตำรวจนิวซีแลนด์ ในกรอบข้อตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือตำรวจและการควบคุมอาชญากรรมข้ามชาติที่ได้มีการลงนามกันเมื่อปี ค.ศ. 2010 ทั้งสองประเทศได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การฟอกเงิน อาชญากรรมทางเทคโนโลยี การก่อการร้ายระหว่างประเทศ การค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยบรรลุผลเป็นอย่างดี นอกจากนี้กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนามยังได้ชื่นชมต่อการสนับสนุนจากตำรวจนิวซีแลนด์ในการดำเนินการตามที่มีการร้องขอเกี่ยวกับผู้กระทำผิดกฎหมายอาชญากรรมทางเทคโนโลยี การฟอกเงินและยาเสพติด และการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนามในด้านต่างๆ ที่กระทรวงความมั่งคงสาธารณะเวียดนามมีข้อเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งล่าสุดที่ได้จัดหลักสูตร

[112] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and New Zealand promote cooperation on crime prevention and fight,* 27 July 2018, [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-new-zealand-promote-cooperation-on-crime-prevention-and-fight-t5076.html [2018, August 11]

เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนการฟอกเงินระดับพื้นฐานและระดับก้าวหน้า[113] ซึ่งความร่วมมือระหว่างสองประเทศจะยังคงมีต่อเนื่องต่อไปในอนาคต

11) อิสราเอล กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ขยายความสัมพันธ์กับประเทศที่อยู่นอกภูมิภาค อาทิ อิสราเอล ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อวันที่ 3 กรฎาคม ค.ศ. 2018 กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ โดย พลโท อาวุโส ตู แลม (To Lam) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม ได้ให้การต้อนรับอธิบดีแห่งกระทรวงความมั่นคงสาธารณะอิสราเอล นายโมเช อีดริ (Moshe Edri) ซึ่งการเดินทางมาเยือนของคณะจากกระทรวงความมั่นคงสาธารณะอิสราเอล เป็นความสำคัญในฐานะที่ทั้งสองประเทศกำลังเตรียมการเพื่อการเฉลิมฉลองการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสองประเทศ (ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1993 - 2018) เช่นเดียวกับก้าวที่สำคัญเพื่อให้ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของทั้งสองประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรม เกิดผลในทางปฏิบัติ ซึ่งมีการลงนามข้อตกลงไว้ที่กรุงเยรูซาเล็ม เมื่อปี ค.ศ. 2016 โดยเวียดนามหวังว่าทั้งสองหน่วยงานจะส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ การยกระดับความร่วมมือเกี่ยวกับความมั่นคงทางไซเบอร์ การป้องกันและระงับอัคคีภัย การกู้ภัย การฝึกอบรม และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี[114]

---

[113] Ibid.

[114] Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Minister To Lam receives Israeli General Director of Public Security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/minister-to-lam-receives-israeli-general-director-of-public-security-t5024.html [2018, August 11]

ภาพที่ 3.10.53 คณะผู้แทนของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะอิสราเอล เข้าพบปะหารือกับคณะกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม เมื่อวันที่ 3 กรฎาคม ค.ศ. 2018

ที่มา: Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Minister To Lam receives Israeli General Director of Public Security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/minister-to-lam-receives-israeli-general-director-of-public-security-t5024.html [2018, August 11]

โดยสรุป งานตำรวจระหว่างประเทศของเวียดนาม เริ่มมีความสำคัญอย่างชัดเจนเมื่อเวียดนามได้ดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ “โด่ย เหมย” เมื่อปี ค.ศ. 1986 ทำให้มีการเปิดประเทศเพื่อติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้เกิดความท้าทายต่อปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เวียดนามจึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล และอาเซียนนาโพล และเริ่มมีบทบาทในเวทีการตำรวจระหว่างประเทศในเวลาต่อมา เวียดนามถือเป็นประเทศหนึ่งในอาเซียนที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับสถาบันตำรวจต่างประเทศเป็นอย่างมาก มีส่วนร่วมในกิจกรรมตำรวจระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่องในความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม มีความสัมพันธ์กับสถาบันตำรวจต่างประเทศ ทั้งในภูมิภาคอาเซียน และนอกภูมิภาค ประเด็นความร่วมมือมีทั้งความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ และความร่วมมือในด้านการพัฒนาองค์กร โดยมีทั้งเป็นฝ่ายรับความช่วยเหลือและเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถานะของประเทศที่มีความสัมพันธ์ด้วย เวียดนามจึงเป็นประเทศหนึ่งที่แสวงหาโอกาสและให้ความสำคัญต่องานตำรวจระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพของการบังคับใช้กฎหมายของตนเองเป็นอย่างมาก

บทที่ 4
การเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ได้พิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลในด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ รวมถึงข้อมูลพื้นฐานของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือกระทบต่อสภาพปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในสังคม การศึกษาเปรียบเทียบด้านโครงสร้างการเมืองการปกครองประเทศ ด้านรูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ ด้านการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ และด้านงานตำรวจระหว่างประเทศ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลหน่วยงานตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบได้ ดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศ สภาพสังคม เศรษฐกิจและสภาพอาชญากรรม

การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในอาเซียน แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อลักษณะอาชญากรรม ดังนี้

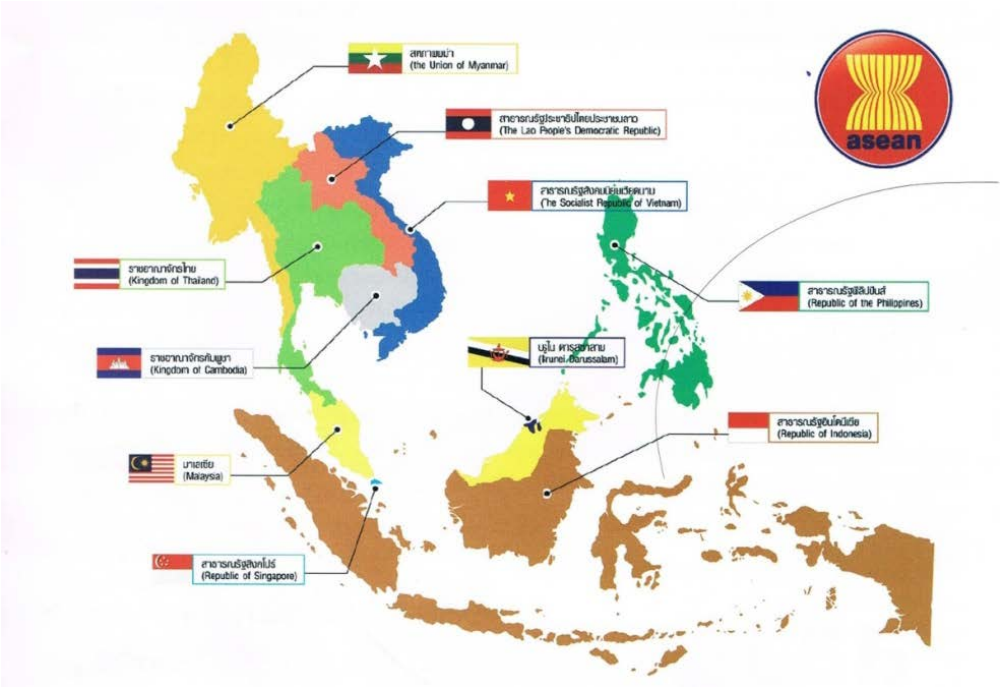
4.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์กับสภาพอาชญากรรม

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ 10 ประเทศในอาเซียน พื้นที่รวมของประเทศในอาเซียน เป็นพื้นที่กว้างถึง 4,458,737 ตารางกิโลเมตร ประเทศที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ที่สุด คือ อินโดนีเซีย มีพื้นที่ 1,910,931 ตารางกิโลเมตร และยังมีลักษณะเป็นหมู่เกาะจำนวนมากถึง 17,508 เกาะ ประเทศที่มีพื้นที่รองลงมาเป็นอันดับ 2 คือ เมียนมา 653,080 ตารางกิโลเมตร (1 ใน 3 ของอินโดนีเซีย) พื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 คือ ไทย 510,890 ตารางกิโลเมตร ส่วนประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุด คือ สิงคโปร์ มีพื้นที่ 709 ตารางกิโลเมตร (เปรียบเทียบสัดส่วนพื้นที่ประมาณ 1 ใน 2 ของกรุงเทพมหานคร) และบรูไนในลำดับรองลงมา มีพื้นที่ 5,765 ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม เป็นประเทศที่มีพื้นที่ขนาดกลาง พื้นที่โดยประมาณอยู่ระหว่าง 180,000 - 330,000 ตารางกิโลเมตร

หากจำแนกตามที่ตั้งของประเทศ มีจำนวน 6 ประเทศที่อยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน คือ เมียนมา ไทย สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย (ยกเว้นส่วนที่ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว) ส่วนประเทศที่มีลักษณะเป็นเกาะหรือหมู่เกาะ มี 4 ประเทศ คือ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน (รวมทั้งพื้นที่ของมาเลเซียที่ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว)

ขนาดพื้นที่ของประเทศและลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ มีผลต่อการบริหารจัดการงานตำรวจเพื่อดูแลความปลอดภัยสาธารณะ ประเทศที่มีขนาดเล็ก เช่น สิงคโปร์ และบรูไน ขนาดของพื้นที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สามารถบริหารจัดการดูแลความปลอดภัยสาธารณะได้ง่ายกว่าประเทศที่มีขนาดพื้นที่ขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีขนาดใหญ่และเป็นหมู่เกาะ เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เป็นต้น การบริหารจัดการงานตำรวจ ต้องการกลไกการบริหารและการจัดองค์กรที่มีการมอบอำนาจให้หน่วยงานส่วนภูมิภาคมีอำนาจการบริหารจัดการได้ และหน่วยงานตำรวจในภูมิภาคต่างๆ จำเป็นต้องมีองค์ประกอบของหน่วยงานและทรัพยากรต่างๆ ที่เพียงพอ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วนในพื้นที่รับผิดชอบ ส่วนประเทศที่มีพื้นที่กว้าง แต่การคมนาคมยังมีข้อจำกัด เช่น สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม เป็นต้น การดูแลความปลอดภัยสาธารณะในท้องถิ่นพื้นที่ห่างไกล ผู้นำท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชนท้องถิ่น

ภาพที่ 4.1 แผนที่แสดงที่ตั้งของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

ที่มา: จาก http://pitloknews.com/main/wp-content/uploads/2013/01/AEC01.jpg. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561

ลักษณะที่ตั้งของประเทศ ส่งผลต่อลักษณะของอาชญากรรมทั้งอาชญากรรมภายในประเทศและอาชญากรรมข้ามพรมแดน ในประเทศที่มีพรมแดนติดกัน ส่งผลให้มีการก่ออาชญากรรมข้ามพรมแดน เช่น การลักยานพาหนะและส่งไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อนบ้าน การลักลอบขนยาเสพติดข้ามพรมแดน ผู้กระทำผิดทางอาญาในประเทศหนึ่งหลบหนีข้ามพรมแดนเข้าไปในประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น เช่น กรณีเหตุระเบิดที่สี่แยกราชประสงค์ กรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ. 2558 ผู้ต้องสงสัยคนหนึ่งได้หลบหนี

เข้าไปในประเทศกัมพูชา ต่อมาได้มีการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจไทยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองของกัมพูชาจนสามารถนำตัวผู้ต้องสงสัยกลับมาดำเนินคดีได้[1] หรือคดีผู้ต้องหาชาวสเปนฆ่าหั่นศพทิ้งในแม่น้ำเจ้าพระยา กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2559 หลังจากนั้นผู้ต้องสงสัยได้หลบหนีเข้าไปในประเทศกัมพูชา และถูกจับกุมได้ที่สีหนุวิลล์ เมืองชายทะเลที่มีชื่อเสียงของกัมพูชา[2] เป็นต้น

จากตัวอย่างความสำเร็จในคดีดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีพรมแดนติดกัน ในการติดต่อประสานงานทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

สำหรับประเทศที่มีลักษณะเป็นเกาะจำนวนมาก มีพื้นที่ทางทะเล เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย (ในส่วนที่ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว) ประเทศในอาเซียน 10 ประเทศ มีเพียง สปป.ลาว ที่ไม่มีพรมแดนติดทะเล ส่วนที่เหลืออีก 9 ประเทศ มีชายฝั่งติดทะเล คิดเป็นระยะทางรวมกันประมาณ 110,000 กิโลเมตร ยาวกว่าเส้นรอบวงโลกเกือบ 3 เท่า (เส้นรอบวงโลกประมาณ 40,000 กิโลเมตร)[3] พื้นที่ทางทะเลในประเทศต่างๆ มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของโลก เช่น ช่องแคบสิงคโปร์ และช่องแคบมะละกา (Strait of Malacca) เป็นเส้นทางในการคมนาคมขนส่งทางการค้าระหว่างทะเลอันดามันกับทะเลจีนใต้ ช่องแคบลอมบอก (Lombok Strait) ซึ่งอยู่ทางปลายเกาะชวาด้านตะวันออกในอาณาเขตทางทะเลของประเทศอินโดนีเซีย เป็นเส้นทางเดินเรือสำรองที่สำคัญเพราะมีความปลอดภัยสูง ช่องแคบซุนดา (Sunda Strait) อยู่ระหว่างเกาะสุมาตรากับเกาะชวา มีกระแสน้ำแรงแต่มีความลึกไม่มากนัก มีเกาะแก่งจำนวนมากและค่อนข้างอันตราย เรือสินค้าใช้ช่องแคบนี้น้อยมาก[4] พื้นที่ทางทะเลจีนใต้ และทะเลซูลู ยังเป็นเส้นทางคมนาคมทางทะเลที่มีความสำคัญ ชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเวียดนามติดกับพรมแดนของกัมพูชา ซึ่งมีเกาะเล็กๆ อยู่ตามแนวชายฝั่งจำนวนมาก พื้นที่ทางทะเลลักษณะดังกล่าวเป็นช่องโอกาสให้เกิดเหตุโจรสลัดยึดเรือสินค้าแล้วเรียกค่าไถ่

---

[1] มติชนออนไลน์, *"ตม.กัมพูชา"เป็นฮีโร่ จับผู้ต้องสงสัยบึ้มราชประสงค์ได้ แฉ จ้าง"จ่า"2.5 พันพาข้ามแดน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559. จาก http://www.matichon.co.th/ news_ etail.php?newsid=1441157541

[2] เดลินิวส์, จนมุม!!'อาตูร์'มือฆ่าหั่นศพ ตร.เขมรจูโจม'ล็อกตัว'แล้ว [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559. จาก http://www.dailynews.co.th/crime/378201

[3] การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ATA Review, *อาเซียนมีทะเลยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560. จาก http://www.etatjournal.com/web/ menu-read-web-etatjournal/menu-2013/menu-2013-apr-jun/523-22556-sea-asean

[4] ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลในกรอบประชาคมอาเซียน, บทความทางวิชาการ, สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560. จาก http://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2559/hi2559-056.pdf

4.1.2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์และสังคม

จำนวนประชากรในประเทศสมาชิกอาเซียน รวมกันมีจำนวนมากถึง 641.5 ล้านคน จำนวนประชากรในแต่ละประเทศ ค่อนข้างมีความสอดคล้องกับขนาดของประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่มีพื้นที่มากที่สุด และยังมีประชากรมากที่สุดถึง 261.1 ล้านคน ในขณะที่ประเทศซึ่งมีพื้นที่ขนาดกลาง ได้แก่ มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม มีประชากรในช่วงประมาณ 30 - 100 ล้านคน สำหรับกัมพูชา และ สปป.ลาว เป็นประเทศที่มีพื้นที่ขนาดกลาง แต่ก็มีประชากรที่ค่อนข้างน้อย คือ 15.8 และ 6.8 ล้านคน ตามลำดับ ส่วนประเทศที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดในอาเซียน คือ บรูไน มีประชากรประมาณ 400,000 คน และสิงคโปร์ มีประชากร 5.6 ล้านคน

ประเทศในภูมิภาคอาเซียนมีความหลากหลายในด้านชาติพันธุ์และศาสนา โดยกลุ่มประเทศที่อยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน ได้แก่ พม่า ไทย สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม (ยกเว้นมาเลเซีย) รวมทั้งสิงคโปร์ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ หรือลัทธิต่างๆ ในขณะที่ประเทศหมู่เกาะ ได้แก่ อินโดนีเซีย บรูไน รวมทั้งมาเลเซียซึ่งมีดินแดนอยู่บนเกาะบอร์เนียวด้วย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้น ที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ แต่ก็มีประชากรส่วนหนึ่งนับถือศาสนาอิสลามอยู่พื้นที่ภาคใต้ของประเทศ

อนึ่ง สำหรับประเทศที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ศาสนาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานตำรวจ เนื่องจากหน่วยงานตำรวจจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงในสัดส่วนที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่บางครั้งจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้เสียหายที่เป็นหญิง อันเนื่องจากข้อจำกัดด้านหลักปฏิบัติทางศาสนาที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชายต่อประชาชนที่เป็นเพศหญิงมีข้อจำกัด

ตารางที่ 4.1 สรุปเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคมและอาชญากรรม

ประเทศ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (ล้านคน)	ศาสนา/ ภาษา	GDP (US$ millions)	GDP per capita (US$)	GDP เติบโต (ร้อยละ)
1.บรูไน	5,770	0.4	อิสลาม 67 % / บาฮาซา	11,400.27	26,938.5	-2.5 %
2.กัมพูชา	181,040	15.8	พุทธ 95 % / กัมพูชา	20,016.75	1,269.9	6.9 %
3.อินโดนีเซีย	1,910,931	261.1	อิสลาม 87 % / บาฮาซา	932,259.18	3,570.3	5.0 %
4.สปป.ลาว	236,800	6.8	พุทธ 75 % / สปป.ลาว	15,805.71	2,338.7	7.0 %
5.มาเลเซีย	328,550	31.2	อิสลาม 60 % / บาฮาซา	296,535.93	9,508.9	4.2 %
6.เมียนมา	653,080	52.9	พุทธ 89 %/ เมียนมา	63,225.10	1,195.5	5.9 %
7.ฟิลิปปินส์	300,000	103.3	คริสต์ 83 % / อังกฤษ	304,905.41	4,096.0	6.9 %
8.สิงคโปร์	709	5.6	พุทธ 42.5 % /อังกฤษ จีน มลายู	296,975.68	52,962.5	2.0 %
9.ไทย	510,890	68.9	พุทธ 95 % / ไทย	407,026.13	5,910.6	3.2 %
10.เวียดนาม	330,967	95.5	ลัทธิต่างๆ 80.8 % / เวียดนาม	223,864.00	2,343.1	6.8 %
รวม	**4,452,967**	**641.1**		**2,560,613.89**	**83,195.50**	

ที่มา: ข้อมูลพื้นที่, ประชากร, GDP (Gross Domestic Product) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (หน่วยเป็น ล้านดอลลาร์สหรัฐ), GDP per capita (Gross National Income per capita) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อต่อประชากร หน่วยเป็น USD และ GDP Growth (Gross Domestic Product Growth) อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (หน่วยร้อยละ ต่อปี) ใช้ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Development Indicators database, World bank) ปี ค.ศ.2016 [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561. จาก https://data.worldbank.org/indicator/

4.1.3 ลักษณะด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) มากที่สุด คือ อินโดนีเซีย (932,259.18 ล้านดอลลาร์) โดยกลุ่มประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดหลั่นกันลงมา ได้แก่ ไทย (407,026.13 ล้านดอลลาร์) ฟิลิปปินส์ (304,905.41 ล้านดอลลาร์) สิงคโปร์ (296,975.68 ล้านดอลลาร์)มาเลเซีย (296,535.93 ล้านดอลลาร์) เวียดนาม (223,864.00 ล้านดอลลาร์) ส่วนประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่ถึง 100 พันล้านดอลลาร์ ได้แก่ เมียนมา (63,225.10 ล้านดอลลาร์) กัมพูชา (20,016.75 ล้านดอลลาร์) สปป.ลาว (15,805.71 ล้านดอลลาร์) และบรูไน (11,400.27 ล้านดอลลาร์)

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของประเทศต่อหัวประชากร (GDP Per Capita) จะพบว่า ประเทศที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยสูงสุด คือ สิงคโปร์ (52,962.5 ดอลลาร์) และบรูไน (26,938.5 ดอลลาร์) ส่วนกลุ่มประเทศที่มีรายได้ต่อประชากรรองลงมาตามลำดับ คือ มาเลเซีย (9,508.9 ดอลลาร์) ไทย (5,910.6 ดอลลาร์) ฟิลิปปินส์ (4,096.0 ดอลลาร์) อินโดนีเซีย (3,570.3 ดอลลาร์) เวียดนาม (2,343.1 ดอลลาร์) สปป.ลาว (2,338.7 ดอลลาร์) กัมพูชา (1,269.9 ดอลลาร์) เมียนมา (1,195.5 ดอลลาร์)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และรายได้ของประเทศต่อประชากร (GDP Per Capita) ย่อมบ่งบอกถึงสภาพบ้านเมืองและความเป็นอยู่ของประชาชนภายในประเทศนั้นๆ อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะพบว่า ประเทศที่มีรายได้ต่อหัวประชากรอยู่ในระดับต่ำ เป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงมาก อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 2016 เรียงลำดับได้ ดังนี้ สปป.ลาว (7.0 %) กัมพูชาและฟิลิปปินส์ (6.9 %) เวียดนาม (6.8 %) เมียนมา (5.9 %) อินโดนีเซีย (5%) มาเลเซีย (4.2 %) ไทย (3.2 %) สิงคโปร์ (2 %) และบรูไน (-2.5%) ลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมในประเทศได้ เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หากไม่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ก่อให้เกิดการกระจุกตัวของความเจริญในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ส่งผลให้ประชากรเคลื่อนย้ายจากชนบทเข้ามาสู่เขตเมืองที่มีค่าครองชีพสูงในขณะที่รายได้เพิ่มขึ้นไม่สมดุลกับรายจ่าย เกิดความไร้ระเบียบของเมือง ปัญหาสังคม ชุมชนแออัด ปัญหาช่องว่างของรายได้ระหว่างคนจนกับคนรวย คนว่างงาน ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมและยาเสพติดมากขึ้น

4.1.4 สภาพอาชญากรรม .

4.1.4.1 อาชญากรรมโดยทั่วไป

อาชญากรรมโดยทั่วไป เป็นเหตุอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวในแต่ละประเทศ ประเภทคดีที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ เหตุชกชิงวิ่งราวทรัพย์ ล้วงกระเป๋า ที่เกิดเหตุในที่สาธารณะ คดีลักทรัพย์ในเคหสถาน การทำร้ายร่างกายในบางพื้นที่อาจมีและใช้อาวุธในการกระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ แหล่งท่องเที่ยวของแต่ละประเทศจะมีปัญหาอาชญากรรมมากกว่าพื้นที่อื่นๆ ในบางประเทศมีคดีที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากประเทศอื่น เช่น ไทย ซึ่งปัจจุบันมีการเติบโตของเมือง มีร้านสะดวกซื้อ ธนาคาร ร้านค้าทอง

สถานีบริการน้ำมันจำนวนมากในพื้นที่ต่างๆ จึงมีเหตุชิงทรัพย์ตามสถานที่ดังกล่าวเกิดขึ้นจำนวนมาก และผู้กระทำผิดเป็นกลุ่มวัยรุ่น ประเทศที่ประชาชนนิยมใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะ มีคดีลักรถจักรยานยนต์เกิดขึ้นมาก ได้แก่ ไทย เวียดนาม และมาเลเซีย ประเทศที่มีคดีโจรกรรมรถยนต์มาก ได้แก่ มาเลเซีย ไทย และบรูไน

อาวุธปืน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีความรุนแรง 2 ประเทศในอาเซียน คือ ไทย และฟิลิปปินส์ กฎหมายอนุญาตให้ประชาชนสามารถขออนุญาตครอบครองอาวุธปืนหรือและสามารถขออนุญาตพกพาอาวุธปืนไปในที่สาธารณะได้ คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบางครั้งจึงมีความรุนแรงโดยการใช้อาวุธปืน อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศแม้ว่ากฎหมายจะไม่อนุญาตให้ประชาชนครอบครองอาวุธปืนได้ แต่ก็มีอาวุธปืนที่ผิดกฎหมายหลงเหลืออยู่หลังประเทศอยู่ในสภาวะสงคราม หรือจากการลักลอบนำเข้ามาในประเทศโดยผิดกฎหมาย ก็เป็นปัจจัยให้เกิดเหตุอาชญากรรมที่รุนแรงได้เช่นกัน

ประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง มีแนวโน้มที่จะมีอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตอันใกล้ เช่น เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา เนื่องจากเมื่อเกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่หากไม่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงย่อมทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ในขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีรายได้ที่สูงขึ้นอย่างสมดุล การเติบโตของเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยว การย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองทำให้เกิดปัญหาความแออัด ปัญหาสังคมซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม

4.1.4.2 ลักษณะพิเศษของอาชญากรรมในบางประเทศ

จากลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ ส่งผลให้อาชญากรรมบางประเภทในบางประเทศมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น ในประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ หรือประชาชนสามารถเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุม เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวเป็นปัจจัยให้เกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คดีฉ้อโกงบัตรเครดิต คดีคัดลอก (skimming) บัตรกดเงินสดหรือบัตรเดรดิต เพื่อขโมยข้อมูลในบัตรเครดิตไปจัดทำบัตรเครดิตปลอมและนำไปใช้รูดซื้อสินค้า โดยกลุ่มคนร้ายอาจเป็นชาวต่างชาติที่เข้ามากระทำผิดในประเทศ แล้วมีการโอนเงินข้ามประเทศส่งไปยังผู้ร่วมกระทำผิดที่อยู่ต่างประเทศ

ในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประชาชนในประเทศมีกำลังซื้อและสามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างกว้างขวาง เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย เป็นต้น มีความผิดด้านอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เกิดมากขึ้น เช่น การหลอกลวงจำหน่ายสินค้าทางอินเทอร์เน็ต การส่งอีเมลหลอกเพื่อให้โอนเงินให้ หรือหลอกลวงเป็นจดหมายรัก (Romance Scam) เพื่อล่อลวงให้เหยื่อโอนเงินให้ หรือการหลอกลวงทางโทรศัพท์ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (Impersonate Scam) ซึ่งในประเทศไทย เรียกว่า แก๊งคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) เป็นต้น

ประเทศที่มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำมากและเป็นเมืองที่มีความปลอดภัยในระดับต้นของโลก คือ สิงคโปร์ แต่ก็ยังมีคดีอาชญากรรมที่ไม่รุนแรงแต่กระทบต่อสวัสดิภาพความปลอดภัยของประชาชน

เกิดขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น คดีลักทรัพย์ในห้องพักภายในอาคารสูง เนื่องจากประชาชนออกไปทำงานในเวลากลางวัน หรือผู้ที่พักอาศัยอยู่อาจเปิดประตูห้องทิ้งไว้ ในบางครั้งจึงเกิดเหตุลักทรัพย์ในเคหสถาน คดีลักรถจักรยาน คดีลักทรัพย์ในร้านค้า เป็นต้น

นอกจากนี้ในสิงคโปร์ยังมีปัญหาการให้กู้เงินผิดกฎหมาย และแก๊งทวงหนี้ซึ่งใช้วิธีการรุนแรง ดังนั้น ตำรวจสิงคโปร์จึงจำเป็นต้องให้คำแนะนำประชาชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของผู้ให้กู้เงินโดยผิดกฎหมาย ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอทางเลือกแหล่งการเงินกู้ให้แก่ประชาชน และป้องกันการถูกทวงหนี้ด้วยวิธีการรุนแรง

ในประเทศฟิลิปปินส์มีคดีลักพาตัวและเรียกค่าไถ่เกิดขึ้นมาก ซึ่งผู้กระทำผิดมีทั้งมูลเหตุจูงใจเพื่อประสงค์ต่อทรัพย์อย่างเดียว และกลุ่มก่อการร้ายที่ลักพาตัวและเรียกค่าไถ่เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้าย เช่น ในพื้นที่ของมินดาเนา เป็นต้น รวมทั้งประเทศที่เป็นหมู่เกาะหรือมีชายฝั่งทะเลที่ยาวและเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญ เช่น อินโดนีเซีย เวียดนาม และกัมพูชา ทำให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายการประมง และโจรสลัด

4.1.4.3 อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Cyber Crime)

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เป็นอาชญากรรมที่แตกต่างจากอาชญากรรมแบบดั้งเดิม เป็นปัญหามากขึ้นในแต่ละประเทศในอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว มีการติดต่อซื้อขายทางธุรกิจ การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอิเลคทรอนิกส์ เช่น สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เป็นต้น ลักษณะคดีที่เกิด มีทั้งการกระทำผิดทางอาญาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการกระทำผิด ได้แก่ การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตด้วยกลโกงต่างๆ การฉ้อโกงในการซื้อขายสินค้าออนไลน์ เป็นต้น การกระทำผิดโดยการเจาะระบบข้อมูลเพื่อกระทำผิด ได้แก่ การปลอมแปลงจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การเรียกค่าไถทางอิเล็กทรอนิกส์ (Ransomware)

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กำลังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยภัยคุกคามทางไซเบอร์ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ คือ

1) ความเจริญก้าวหน้าของโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างกว้างขวาง

2) ฐานะทางเศรษฐกิจของประชากรในแต่ละประเทศ ที่อาชญากรมีเป้าหมายในการประทุษร้ายต่อทรัพย์โดยใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร

3) ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ มีข้อมูลที่น่าสนใจจากการจัดอันดับเมืองปลอดภัยของโลก โดยการจัดอันดับของดิอีโคโนมิสต์ (The Economist) ในด้านความปลอดภัยของเมือง 60 เมือง ทั่วโลก และแยกเป็นความปลอดภัยด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ มี 7 เมือง ของประเทศในอาเซียนได้รับการจัดอันดับ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 การจัดอันดับความปลอดภัยของเมืองในอาเซียน ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

อันดับ (จาก 60 อันดับ)	เมือง/ประเทศ	คะแนน (เต็ม 100 คะแนน)
2	สิงคโปร์	86.84
30	กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย	66.17
52	กรุงเทพฯ ไทย	44.44
56	โฮจิมินห์ เวียดนาม	39.78
57	ย่างกุ้ง เมียนมา	39.07
59	มะนิลา ฟิลิปปินส์	36.61
60	จาการ์ตา อินโดนีเซีย	36.60

ที่มา: จัดทำจากข้อมูลใน SAFE CITIES INDEX 2017 Security in a rapidly urbanising world A report from The Economist Intelligence Unit, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2561. จาก https://dkf1ato8y5dsg.cloudfront.net/uploads/5/82/safe-cities-index-eng-web.pdf

4) ประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการแพร่ระบาดของอาชญากรรมทางไซเบอร์ และเป็นปัญหาขององค์กรตำรวจในประเทศอาเซียนที่ต้องเผชิญ เนื่องจากอาชญากรรมดังกล่าวมีความซับซ้อนและจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและเครื่องมืออันทันสมัยในการสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน ระบบกฎหมายและการดำเนินคดีทางอาญาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4.1.4.4 อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย

ในแผนการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ได้ระบุถึงอาชญากรรมข้ามชาติที่สำคัญ ได้แก่ การก่อการร้าย การลักพาตัวและการค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด การประมงผิดกฎหมาย การค้าอาวุธเถื่อนขนาดเล็ก อาชญากรรมทางไซเบอร์ และโจรสลัด อีกทั้งได้ลำดับความเร่งด่วนในการแก้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ในภูมิภาคอาเซียน คือ การค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด และปัญหาโจรสลัด[5]

อาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเผชิญ เช่น การขนส่งยาเสพติดข้ามชาติ การลักลอบค้ามนุษย์โดยการหลอกลวงส่งผู้หญิงไปค้าประเวณี การค้ามนุษย์ชาวโรฮีนจา การก่อการร้าย การหลอกลวงทางการเงินผ่านโทรศัพท์และทางออนไลน์ เป็นต้น อาชญากรรมข้ามชาติ มีแนวโน้มการไหล

[5] พนารัช ปรีดากรณ์, *ความร่วมมือของอาเซียนในการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ*, ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2561. จาก http://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/ewt_news.php?nid=3631&filename=index

จากประเทศที่มีการปราบปรามอย่างเข้มงวด และมีบทลงโทษที่รุนแรง ไปสู่ประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมายไม่ดีพอ หรือการไหลไปสู่ประเทศที่สามารถแสวงหาผลประโยชน์หรือมีแหล่งผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีกว่า

ประเทศที่มีพรมแดนติดกัน เช่น เมียนมา ไทย สปป.ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย มีคดีอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้น ได้แก่ การลักลอบขนยาเสพติดข้ามพรมแดน พื้นที่บางส่วนในเมียนมายังมีชนกลุ่มน้อยติดอาวุธได้ลักลอบปลูกฝิ่น ทำให้เมียนมาเป็นแหล่งปลูกฝิ่นอันดับ 2 ของโลก รองมาจากอัฟกานิสถาน และเป็นแหล่งผลิตยาบ้าและไอซ์ ชนกลุ่มชนน้อยตามชายแดนต้องการเงินทุนสำหรับการต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาล มีการลักลอบส่งออกยาเสพติดผ่านชายแดนไทย สปป.ลาว นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยและส่งไปยังประเทศอื่นต่อไป รวมทั้งประเทศอื่นในภูมิภาคอาเซียน ก็เป็นจุดผ่านส่งต่อยาเสพติดที่มาจากภูมิภาคอื่น เช่น แอฟริกา เพื่อนำมาจำหน่ายในประเทศภายในภูมิภาค และส่งต่อไปประเทศอื่นต่อไปทั้งในอาเซียนและนอกภูมิภาค ประเภทของยาเสพติดที่เป็นปัญหาในภูมิภาคอาเซียน คือ เมทแอมเฟตามีนหรือยาบ้า ไอซ์หรือในบางประเทศเรียกว่า ชาบู กัญชา เอ็กตาซี่หรือยาอี และเคตามีนหรือยาเค เฮโรอีน ซึ่งยังมีการแพร่ระบาดในอินโอนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม

นอกจากนี้ยังพบปัญหาการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ส่งไปจำหน่ายยังประเทศที่มีพรมแดนติดกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไทย เมียนมา กัมพูชา และมาเลเซีย ซึ่งการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อาจมีความเชื่อมโยงกับปัญหาก่อการร้าย เนื่องจากกลุ่มผู้ก่อการร้ายอาจนำรถยนต์ที่โจรกรรมมาซุกซ่อนระเบิดเพื่อก่อความไม่สงบ[6]

สถานการณ์ด้านการก่อการร้าย ตามรายงานด้านอาชญากรรมและความปลอดภัยของหน่วยงานด้านความมั่นคงทางการทูต กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Department of State, Bureau of Diplomatic Security) ได้ประเมินความเสี่ยงของภัยการก่อการร้ายที่อาจคุกคามต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ภายในเมืองต่างๆ ในประเทศอาเซียนไว้ โดยข้อมูลในปี ค.ศ. 2017 เมืองหลวงหรือประเทศที่มีความเสี่ยงในระดับสูง ได้แก่ อินโดนีเซีย (จาการ์ตา) และฟิลิปปินส์ (มะนิลา) ความเสี่ยงระดับปานกลาง ได้แก่ มาเลเซีย (กัวลาลัมเปอร์) เมียนมา (ย่างกุ้ง) และไทย (กรุงเทพฯ) และความเสี่ยงระดับต่ำ ได้แก่ บรูไน สิงคโปร์ กัมพูชา สปป.ลาว และเวียดนาม[7]

การก่อการร้ายเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับปัญหาอาชญากรรมอื่นๆ เนื่องจากกลุ่มก่อการร้ายจำเป็นต้องมีเงินทุนสนับสนุนจึงต้องก่ออาชญากรรมเพื่อให้มีเงินมาเคลื่อนไหวและปฏิบัติการ เช่น กลุ่มก่อการร้ายในฟิลิปปินส์ที่ก่อเหตุลักพาตัวเรียกค่าไถ่ กลุ่มก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย หรือภูมิภาคอื่นๆ อาจลักรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ไปก่อเหตุวางระเบิด (Car Bomb)

---

[6] 2nd INTERPOL Global Conference on Vehicle Crime, Bangkok Thailand 16-18 February 2016

[7] ข้อมูลจาก United States Department of State, Bureau of Diplomatic Security, Crime and Safety Report [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2561. จาก https://www.osac.gov/Pages/Home.aspxhttps://www.osac.gov/Pages/ContentReports.aspx?cid=2

ภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายในภูมิภาคอาเซียนที่สำคัญมาจากแหล่งเดียวกัน คือ กลุ่ม Jama ah Islamiyah หรือกลุ่ม JI รวมทั้งเครือข่าย กลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสถาปนารัฐอิสลาม (DAULAH ISLAMIYAH NUSANTARA) โดยมีเป้าหมายการสถาปนาแห่งแรกที่อินโดนีเซีย หลังจากนั้น คือ มาเลเซีย ไทย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ โดยผ่านความร่วมมือกับกลุ่มหัวรุนแรงอิสลามในแต่ละประเทศ[8] กลุ่ม JI มิใช่เป็นเพียงองค์การก่อการร้าย (Terrorist Organization) แต่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นกลุ่มที่ต้องการยึดอำนาจรัฐชาวอิสลาม (Islamist insurgency) ลักษณะของกลุ่มดังกล่าว คือ เป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวพันกับประวัติศาสตร์ของอินโดนีเซียที่ต่อต้านรัฐอินโดนีเซียในช่วงทศวรรษที่ 1950 และยังเป็นสาเหตุของความรู้สึกเกลียดชังในเชิงอุดมการณ์ต่อสิ่งที่เป็นการปกครองหลังยุคของซูฮาร์โต้ที่เป็นเผด็จการ อันเป็นผลจากความล้มเหลวของการสถาปนากฎหมายอิสลามของกลุ่มดังกล่าว[9]

หลังจากกลุ่มก่อการร้ายอัลเคดาห์ ได้ถูกโจมตีจากสหรัฐอเมริกาและชาติแนวร่วมกลุ่ม ISIS (Islamic State of Iraq and al Sham - ISIS) ได้เริ่มมีความเข้มแข็งขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ข้อมูลขององค์การสหประชาชาติ ระบุว่ามีคนประมาณ 25,000 คน จากประมาณ 100 ประเทศ ได้เข้าร่วมกับกลุ่ม ISIS เป้าหมายของกลุ่มนี้มีความแตกต่างจากกลุ่มอัลเคดาห์ (AL- QAEDA) กลุ่ม ISIS ต้องการที่จะสร้างรัฐอิสลามในโลกนี้ (Wold Islamic Caliphate) โดยมีการปฏิบัติการต่อเป้าหมายที่เป็นใครก็ตามที่ต่อต้านหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งรวมทั้งพวกมุสลิมด้วยกันเอง กลุ่ม ISIS นิยมใช้ความรุนแรงอย่างมาก และมีการโฆษณาชวนเชื่อโดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นกลุ่มที่ควบคุมภาคทางเศรษฐกิจไว้ได้ทำให้มีเงินทุนสนับสนุนจำนวนมาก มีการฆ่าและก่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ[10] การแพร่ของกลุ่ม ISIS ส่งผลกระทบต่อกลุ่มประเทศอาเซียน 2 ด้าน คือ การที่คนในบางประเทศจากอาเซียน เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ซึ่งมีกลุ่มมุสลิมโมโรอยู่ในภาคใต้ของประเทศ เป็นต้น ได้เข้าไปร่วมกับกลุ่ม ISIS นอกจากนี้ ประเทศอาเซียน ก็เป็นเป้าหมายของการปฏิบัติการของกลุ่ม ISIS ดังที่เกิดขึ้นในกรุงจาการ์ต้า ประเทศอินโดนีเซีย

กลุ่มก่อการร้าย ISIS ในขณะนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการในกลุ่มประเทศอาเซียน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการก่อการร้าย ก็ได้เตือนว่ากลุ่มดังกล่าวอาจจะกลายเป็นกลุ่มที่เข้มแข็งขึ้นได้ในภูมิภาคนี้ ด้วยการฝึกอบรมและมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพ[11]

---

[8] Faizal Thayeb, Head of Investigation of Special Detachment 88 at POLRI, *Counter Terrorism in Indonesia*, 25th JASPOC, JAKARTA, 5 OCTOBER 2015

[9] Muhammad Tito Karnavian, *Explaining Islamist Insurgencies: The Case of al-Jamaah al-Islamiyyah and the Radicalisation of the Poso* Conflict, 2000-2007 (London: Imperial College Press, 2015)

[10] Faizal Thayeb, Head of Investigation of Special Detachment 88 at POLRI, *Counter Terrorism in Indonesia*.

[11] Voice of America, http://learningenglish.voanews.com/a/is-threat-in-south-east-asia/3430287.html

โดยสรุป ประเทศต่างๆ ในอาเซียน มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน โดยอาจจำแนกออกเป็นประเทศที่ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน และประเทศที่เป็นเกาะหรือหมู่เกาะ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ กลุ่มชาติพันธุ์และศาสนา ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และระดับการเข้าถึงเทคโนโลยีของประชาชนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้สภาพอาชญากรรมภายในประเทศ และอาชญากรรมข้ามพรมแดนมีความแตกต่างกันออกไป

4.2 โครงสร้างการเมืองการปกครอง

4.2.1 ประวัติศาสตร์ทางการเมือง และระบอบการเมืองปัจจุบัน

ประเทศในอาเซียนโดยส่วนใหญ่ เคยเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตกเกือบทั้งหมด ยกเว้นประเทศไทย โดยประเทศทางด้านตะวันตกและใต้ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ เมียนมา มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ประเทศทางด้านตะวันออกของคาบสมุทรอินโดจีน ได้แก่ สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม เคยเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส อินโดนีเซีย เคยเป็นอาณานิคมของเนเธอร์แลนด์ ฟิลิปปินส์ เคยเป็นอาณานิคมของสเปนและสหรัฐอเมริกา การที่ประเทศต่างๆ เคยตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก มีผลกับวิวัฒนาการของระบอบการเมืองการปกครอง ระบบกฎหมาย รวมทั้งลักษณะของกิจการตำรวจในแต่ละประเทศ การจัดตั้งกองกำลังตำรวจให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ เกิดขึ้นในห้วงเวลาที่อยู่ใต้อาณานิคมโดยได้รับอิทธิพลจากระบบตำรวจของประเทศเจ้าอาณานิคม ในส่วนของประเทศไทยแม้ว่าจะไม่เคยตกเป็นอาณานิคมแต่ก็ได้รับอิทธิพลจากระบบตำรวจของอังกฤษและฝรั่งเศสเช่นกัน

หากจำแนกประเทศในอาเซียนตามประเภทของระบอบการเมืองการปกครองในปัจจุบัน กลุ่มแรกเป็นประเทศที่มีการปกครองระบอบกษัตริย์ คือ กัมพูชา มาเลเซีย และไทย เป็นการปกครองแบบกษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ มีนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มีฝ่ายนิติบัญญัติที่มาจากการเลือกตั้ง (ยกเว้นไทยที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านระบอบการปกครองระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2561) และฝ่ายตุลาการ โดยแบ่งแยกสถาบันในการใช้อำนาจการเมืองทั้ง 3 อำนาจออกจากกัน ส่วนบรูไนปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ องค์สุลต่านทรงเป็นประมุขแห่งรัฐและใช้พระราชอำนาจในการบริหารประเทศ

ประเทศที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร ได้แก่ อินโดนีเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

ประเทศที่มีการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ได้แก่ สปป.ลาว และเวียดนาม

อนึ่ง สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองที่สำคัญของประเทศในสมาชิกอาเซียนที่อาจมีผลต่อทิศทางการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจในอนาคตอันใกล้ คือ การเปลี่ยนแปลงในประเทศเมียนมา เนื่องจากในอดีตรัฐบาลทหารพม่าเป็นผู้มีอำนาจในการปกครองประเทศมาอย่างยาวนาน นโยบายปิดประเทศ งดการติดต่อกับประเทศต่างๆ ทำให้การพัฒนาด้านต่างๆ เป็นไปอย่างจำกัด ในปี ค.ศ. 2016

เมื่อมีการจัดเลือกตั้งทั่วไป จนมีการจัดตั้งรัฐบาลพลเรือนขึ้น โดยพรรคการเมืองของนางอองซานซูจี เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการพัฒนากิจการตำรวจในเมียนมาต่อไป

ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขหรือระบอบสาธารณรัฐที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร หรือแม้กระทั่งประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ โครงสร้างอำนาจการเมืองการปกครอง ก็แบ่งออกเป็น 3 อำนาจ คือ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ แต่สำหรับประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ คือ สปป.ลาวและเวียดนาม อำนาจทั้ง 3 อำนาจมิได้แยกออกจากกันในแบบประเทศประชาธิปไตย อำนาจทางการเมืองใน สปป.ลาว และเวียดนาม มีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจสูงสุดเหนือสถาบันอื่นทั้งหมด

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบประวัติการเมืองการปกครองในอดีต และระบอบการปกครองปัจจุบันของประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศ	อดีตอาณานิคม	ระบอบการปกครองปัจจุบัน	เขตพื้นที่การปกครอง
1. บรูไน	อังกฤษ	กษัตริย์ สมบูรณาญาสิทธิราชย์/มีอำนาจบริหาร	4 เขตการปกครอง และแบ่งเป็นตำบล หมู่บ้าน
2. กัมพูชา	ฝรั่งเศส	กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ/ประมุข	24 จังหวัด และ 1 ราชธานี
3. อินโดนีเซีย	เนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น	ประธานาธิบดี	32 ภูมิภาค 413 จังหวัด และ 98 เมืองใหญ่
4. สปป.ลาว	ฝรั่งเศส	สังคมนิยม	17 แขวง และ 1 เขตปกครองพิเศษ
5. มาเลเซีย	อังกฤษ	กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ/ประมุข	13 รัฐ 3 ดินแดน
6. เมียนมา	อังกฤษ	ประธานาธิบดี (สาธารณรัฐ)	7 รัฐ และ 7 เขตปกครอง และแบ่งเป็นอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน
7. ฟิลิปปินส์	สเปน สหรัฐอเมริกา	ประธานาธิบดี (สาธารณรัฐ)	31 เขตปกครอง 80 จังหวัด 120 เมือง
8. สิงคโปร์	อังกฤษ	ประธานาธิบดี (สาธารณรัฐ)	5 เขตการปกครอง และแบ่งเป็น 44 เขตการปกครอง
9. ไทย	-	กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ/	76 จังหวัด และ 1เขตปกครอง

ประเทศ	อดีตอาณานิคม	ระบอบการปกครองปัจจุบัน	เขตพื้นที่การปกครอง
		ประมุข	พิเศษ (กทม.)
10. เวียดนาม	ฝรั่งเศส	สังคมนิยม	8 ภาค 59 จังหวัด 5 นคร 600 อำเภอ

4.2.2 การแบ่งพื้นที่การปกครอง

เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียน มีขนาดพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันมาก ประเทศที่มีพื้นที่มากที่สุด คือ อินโดนีเซีย มีพื้นที่ 1.9 ล้านตารางกิโลเมตร ในขณะที่ประเทศที่มีขนาดพื้นที่เล็กที่สุด คือ สิงคโปร์ มีขนาดเพียง 709 ตารางกิโลเมตร ทำให้การแบ่งพื้นที่การปกครองมีความแตกต่างเช่นเดียวกัน

ประเทศที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่ จะแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ประเทศที่มีการแบ่งพื้นเป็นภาคหรือรัฐ ได้แก่ อินโดนีเซีย มี 32 ภาค เมียนมา มี 7 รัฐ 7 เขตปกครอง ฟิลิปปินส์ มี 31 เขตปกครอง มาเลเซีย มี 13 รัฐ 3 ดินแดน และเวียดนาม มี 8 ภาค

ประเทศที่มีขนาดพื้นที่ปานกลาง แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ได้แก่ กัมพูชา มี 24 จังหวัด 1 เขตราชธานี สปป.ลาว มี 17 แขวง 1 เขตปกครองพิเศษ ไทย มี 76 จังหวัด และ 1 เขตปกครองพิเศษ

ประเทศที่มีขนาดพื้นที่เล็ก คือ สิงคโปร์ และบรูไน จะแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับเขตพื้นที่ และตำบล บูรไน มี 4 เขตปกครอง และสิงคโปร์มี 5 เขตปกครอง

การแบ่งพื้นที่การปกครองในลักษณะดังกล่าว ส่งผลต่อการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานตำรวจในแต่ละระดับ โดยการแบ่งโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานตำรวจที่รับผิดชอบป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการให้บริการประชาชนในพื้นที่ จะแบ่งตามเขตพื้นที่การปกครองดังกล่าว หากมีการแบ่งเป็นระดับภาค และระดับจังหวัด หน่วยงานตำรวจก็จะแบ่งออกเป็นระดับภาค และจังหวัดด้วย

4.3 รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ

4.3.1 วิวัฒนาการองค์กรตำรวจ

ประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งกองกำลังตำรวจสมัยใหม่ของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้รับอิทธิพลจากการจัดตั้งกองกำลังตำรวจจากประเทศตะวันตก เนื่องจากประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่เคยเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจในประเทศอาเซียน อาจแบ่งกว้างๆ ออกได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) ระยะแรก เมื่อประเทศเจ้าอาณานิคมเข้ามาครอบครองดินแดนในคาบสมุทรอินโดจีน มีการนำรูปแบบการจัดองค์กรตำรวจจากตะวันตกเข้ามาใช้ในแต่ละประเทศ ช่วงเวลาดังกล่าวเริ่มตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 17 เป็นต้นมา ดังนี้

- ค.ศ. 1602 อินโดนีเซีย ภายใต้อาณานิคมดัตช์ พัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจแบบตะวันตก
- ค.ศ. 1807 มาเลเซีย ปรับปรุงงานยุติธรรม โดยอังกฤษก่อตั้งตำรวจอาณานิคมช่องแคบ (Strait Settlement Police)
- ค.ศ. 1820 สิงค์โปร์ จัดตั้งกองกำลังตำรวจครั้งแรกในเกาะสิงคโปร์
- ค.ศ. 1825 เมียนมา นำระบบตำรวจอังกฤษมาใช้ ก่อตั้งสถานีตำรวจแห่งแรกในรัฐอารากัน
- ค.ศ. 1860 ไทย จัดตั้งกองกำลังตำรวจครั้งแรก โดยนำรูปแบบจากตำรวจอังกฤษ
- ค.ศ. 1865 สปป.ลาว ภายใต้อาณานิคมฝรั่งเศสจัดตั้งกองกำลังตำรวจแบบตะวันตก
- ค.ศ. 1883 เวียดนามเมื่อเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส และรับอิทธิพลการจัดองค์กรตำรวจ
- ค.ศ. 1884 กัมพูชา เริ่มจัดงานตำรวจโดยฝรั่งเศส
- ค.ศ. 1898 ฟิลิปปินส์ จัดตั้งกรมตำรวจและกองกำลังรักษาความสงบภายใน
- ค.ศ. 1921 บรูไน ก่อตั้งกองกำลังตำรวจ

การจัดงานตำรวจของแต่ละประเทศ จึงรับรูปแบบของประเทศอาณานิคมตะวันตกในการตั้งกองกำลังตำรวจสมัยใหม่ ในยุคที่ประเทศตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2) ระยะที่สอง หลังจากประเทศต่างๆ ได้รับเอกราช และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและการเมือง ทำให้แต่ละประเทศมีการปรับเปลี่ยนหรือปฏิรูปองค์กรตำรวจ โดยส่วนใหญ่เป็นช่วงเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประมาณปี ค.ศ. 1945 โดยรับการถ่ายโอนการบริหารจัดการงานตำรวจจากประเทศอาณานิคม หรือการรวบรวมหน่วยงานตำรวจที่อยู่แยกจากกัน เข้ามาเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ เช่น การรวมงานตำรวจเวียดนามเหนือ และเวียดนามใต้ พร้อมกับการรวมประเทศ เมื่อปี ค.ศ. 1975 การรวมงานตำรวจภูธรกับตำรวจนครบาลของไทย เมื่อปี ค.ศ. 1915 การรวมหน่วยงานเป็นตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ในปี ค.ศ. 1963 การกำเนิดตำรวจแห่งชาติกัมพูชาในปี ค.ศ. 1945 การก่อตั้งหน่วยบริการตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ในปี ค.ศ. 1946 การจัดตั้งกองกำลังตำรวจประชาชนเมียนมา ในปี ค.ศ. 1964 เป็นต้น

3) ระยะที่สาม การปฏิรูปองค์กรตำรวจให้เป็นตำรวจแบบประชาธิปไตยหรือการปรับปรุงกองกำลังตำรวจให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เป็นช่วงระยะเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในบางประเทศ มีการปฏิรูปการจัดองค์กรตำรวจให้สอดรับกับหลักการประชาธิปไตย การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เช่น อินโดนีเซีย ได้แยกออกจากกองทัพและปฏิรูปงานตำรวจเมื่อปี ค.ศ. 2000 ฟิลิปปินส์ แยกตำรวจออกจากกองทัพ เมื่อปี ค.ศ. 1991 เมียนมา เริ่มปฏิรูปตำรวจ

เมื่อปี ค.ศ. 1995 ฟิลิปปินส์ มีกฎหมายปฏิรูปตำรวจ จัดตั้งคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ เมื่อปี ค.ศ. 1998 สิงคโปร์ นำแนวคิดการตำรวจชุมชนมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน เมื่อทศวรรษ 1980 ไทย ปรับปรุงการปฏิบัติงานตำรวจโดยออกพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 เป็นต้น

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจของประเทศในอาเซียน มีทั้งรูปแบบของอังกฤษ ฝรั่งเศส และรูปแบบของประเทศยุโรปอื่นที่เป็นเจ้าอาณานิคม ซึ่งจะสังเกตได้จากอิทธิพลของการนำระบบยศ เครื่องแบบ อุปกรณ์ประกอบเครื่องแบบ มาใช้กับตำรวจของแต่ละประเทศ ตัวอย่างเช่น ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ มักจะใช้เครื่องแบบสีน้ำเงิน และใช้ระบบชั้นยศเป็นชื่อตำแหน่ง ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน เป็นต้น

ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส การจัดกองกำลังตำรวจ นำรูปแบบการจัดกองกำลังตำรวจของฝรั่งเศสที่เรียกว่า Gendarmerie ซึ่งเป็นกองกำลังตำรวจกึ่งทหาร สามารถใช้อาวุธได้เช่นเดียวกับหน่วยทหารขนาดเล็ก มีบทบาททางด้านความมั่นคง เช่น กัมพูชา สปป.ลาว เวียดนาม รวมทั้งตำรวจภูธรของไทย ซึ่งมีประวัติจากการจัดกองกำลังในลักษณะดังกล่าว ทำให้ระบบการใช้ยศ และการแต่งเครื่องแบบมีลักษณะแบบทหาร

โดยในส่วนของกัมพูชาในปัจจุบัน มีการจัดกองกำลังกึ่งทหาร หรือ Gendarmerie เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอีกหน่วยหนึ่ง ขึ้นอยู่กับกระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจ และมีอำนาจมากกว่าในกรณีที่สามารถจับกุมทหารที่กระทำผิดได้ด้วย

วิวัฒนาการของระบอบการเมืองการปกครอง และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ได้ส่งผลต่อหลักการทำงานตำรวจไปด้วย เช่น อินโดนีเซีย ในอดีตที่กองกำลังตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ วัฒนธรรมของทหาร ส่งผลต่ออิทธิพลของตำรวจ จนกระทั่งเมื่อประเทศตกอยู่ภายใต้การปกครองเผด็จการทหาร ที่ประชาชนถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หลังจากการปฏิรูปองค์กรตำรวจในปี ค.ศ. 2000 องค์กรตำรวจได้แยกตัวออกมาจากกองทัพ[12] ภายใต้การปกครองประชาธิปไตย ที่เป็นพลเรือนเต็มตัว งานตำรวจจึงคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องสำคัญ รวมทั้งเมียนมา ที่กำลังเข้าสู่การปฏิรูปประเทศสู่ประชาธิปไตย องค์กรตำรวจก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีการปฏิรูปในช่วงที่ผ่านมา[13]

---

[12] S. Yuna nto (Coordinator), Moch. Nurhasim and Iskhak Fatonie, *Security Sector Reform in Indonesia A Collective Evaluation: Indonesian Armed Forces and Police Force*, (Jakarta: Friedrich-Ebert-Striftung (FES), 2005)

[13] Andrew Selth, “Police Reform in Myanmar Changes “in Essence and Appearance”,” *Debating Democratization in Myanmar*, Nick Cheesman, Nicholas Farrelly and Trevor Wilson, eds., (Singapore: Institution of Southeast Asian Studies, 2014)

จากประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองซึ่งประเทศต่างๆ ได้รับอิทธิพลจากการจัดระเบียบการบริหารงานและการปกครองโดยประเทศเจ้าอาณานิคมตะวันตกในอดีต และการปรับตัวของประเทศต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ตัวแบบของงานตำรวจในปัจจุบัน มีลักษณะแตกต่างกัน โดยอาจแบ่งเป็นตัวแบบงานตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ ดังนี้

1) ตัวแบบตำรวจแบบแองโกลประชาธิปไตย แบบพีล (Democratic Anglo-Peelian) ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ได้แก่ บรูไน มาเลเซีย เมียนมา สิงคโปร์ และอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา คือ ฟิลิปปินส์ ระบบงานตำรวจได้รับอิทธิพลตัวแบบตำรวจแบบแองโกล ประชาธิปไตย แบบพีล ซึ่งเป็นการจัดองค์กรแบบตำรวจอังกฤษโดยมีเซอร์ โรเบิร์ต พีล (Sir Robert Peel) ผู้ก่อตั้งตำรวจนครบาลลอนดอน เป็นต้นแบบการจัดงานตำรวจลักษณะนี้ ตัวแบบตำรวจลักษณะนี้มีระบบการบริหารงานบุคคล แบ่งชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นระดับตำแหน่ง บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มุ่งเน้นที่ประชาชนและการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยมีปรัชญาว่า ตำรวจ คือ ประชาชน และประชาชน คือ ตำรวจ อนึ่ง สำหรับตำรวจเมียนมา แม้ว่าจะได้รับอิทธิพลจากระบบตำรวจของอังกฤษ แต่ในระหว่างที่เมียนมาปกครองด้วยระบอบเผด็จการทหารเป็นระยะเวลานาน บทบาทของตำรวจที่มุ่งเน้นประชาชนในลักษณะตัวแบบนี้จึงขาดหายไป โดยในช่วงการเปลี่ยนผ่านการปกครองของเมียนมา จึงอยู่ระหว่างการปฏิรูปงานตำรวจตามตัวแบบนี้

2) ตัวแบบตำรวจภาคพื้นทวีปแบบประชาธิปไตย (Democratic Continental) ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของประเทศภาคพื้นยุโรป คือ ฝรั่งเศสและเนเธอร์แลนด์ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ได้รับอิทธิพลจากตัวแบบตำรวจภาคพื้นทวีปแบบประชาธิปไตย (Democratic Continental) ซึ่งตำรวจมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายของรัฐ ให้ความสำคัญกับความต้องการของประชาชนน้อยกว่าการจัดกองกำลังมีลักษณะแบบทหารมากกว่า

3) ตัวแบบอำนาจนิยมในรูปแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นองค์กรที่มีอำนาจเหนือสถาบันทางการเมืองทั้งหมด ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ คือ สปป.ลาว และเวียดนาม กองกำลังตำรวจจึงมีลักษณะแบบทหาร บทบาทและหน้าที่ของตำรวจที่สำคัญคือการรักษาความมั่นคงของรัฐเป็นสำคัญมากกว่าความต้องการของประชาชน ผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงจะต้องมาก่อนเรื่องของปัจเจกบุคคล

4) ตัวแบบผสมระหว่างแองโกลประชาธิปไตยแบบพีล กับตำรวจภาคพื้นทวีป กิจการตำรวจของไทย ได้รับอิทธิพลในการจัดตั้งองค์กรตำรวจทั้งแบบอังกฤษ และฝรั่งเศส โดยกิจการตำรวจในเขตเมืองหลวงเริ่มจัดตั้งตามแบบตำรวจอังกฤษ ส่วนกิจการตำรวจในส่วนภูมิภาค จัดองค์กรตำรวจแบบฝรั่งเศสและประเทศในภาคพื้นยุโรป ซึ่งรูปแบบการจัดองค์กรในอดีตยังส่งผลมาจนถึงปัจจุบัน บทบาทและหน้าที่ของตำรวจจึงมีทั้งการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและบทบาทในด้านการรักษาความมั่นคงภายในของประเทศไปในขณะเดียวกัน

4.3.2 การจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจ

โครงสร้างองค์กรตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจที่เป็นเอกภาพในแบบตำรวจแห่งชาติ (National Police) โดยแบ่งลักษณะโครงสร้างองค์กรตำรวจได้ดังนี้

1) องค์กรตำรวจที่ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงที่รับผิดชอบกิจการภายในของประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ เมียนมา ฟิลิปปินส์ และกัมพูชา อนึ่ง สำหรับโครงสร้างองค์กรตำรวจของกัมพูชา มีลักษณะพิเศษ ที่มีกรมอื่นๆ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งบุคลากรมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น กรมตรวจคนเข้าเมือง โรงเรียนตำรวจกัมพูชา โดยมีหัวหน้าหน่วยงานมียศและตำแหน่งเทียบเท่ากับกรมตำรวจ

2) องค์กรตำรวจที่ขึ้นตรงกับหัวหน้าฝ่ายบริหาร คือ ประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรี ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย และไทย

3) องค์กรตำรวจที่มีฐานะเป็นกระทรวงด้านความมั่นคง ได้แก่ สปป.ลาว และเวียดนาม

อนึ่ง สำหรับตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แม้จะมีลักษณะอำนาจรวมศูนย์ในลักษณะตำรวจแห่งชาติ แต่องค์กรตำรวจฟิลิปปินส์มีกลไกให้รัฐบาลกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้อำนาจเกี่ยวกับงานตำรวจร่วมกัน ผ่านการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์สนับสนุน และการใช้อำนาจร่วมพิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจในพื้นที่

แม้ว่าประเทศมาเลเซียมีรูปแบบการปกครองเป็นแบบสหพันธรัฐ โดยมีรัฐบาลกลาง และรัฐบาลของรัฐต่างๆ ที่สุลต่านเป็นผู้ดูแลงานบางด้านในท้องถิ่น แต่โครงสร้างองค์กรตำรวจมาเลเซีย ก็ยังเป็นแบบรวมศูนย์ในลักษณะตำรวจแห่งชาติ

การจัดหน่วยงานภายในของแต่ละประเทศ มีลักษณะคล้ายคลึงกันในแง่ที่การแบ่งโครงสร้างหน่วยงานภายในของตำรวจ มีหน่วยงานภายในที่สามารถจัดแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มหน่วยงานด้านอำนวยการและสนับสนุนด้านการบริหาร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการบริหารงานด้านต่างๆ เช่น ด้านบุคลากร การส่งกำลังบำรุง งบประมาณ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น

2) กลุ่มหน่วยงานด้านสนับสนุนการปฏิบัติการ เป็นหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและให้บริการประชาชนด้านต่างๆ เช่น งานนิติวิทยาศาสตร์ การปฏิบัติการพิเศษ งานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ เป็นต้น

3) กลุ่มหน่วยงานปฏิบัติการในพื้นที่ แบ่งออกเป็นระดับต่างๆ จนถึงหน่วยให้บริการประชาชนในระดับล่างสุด

กลุ่มหน่วยงานที่ปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ มีการแบ่งระดับหน่วยงานระดับรองจากหน่วยงานตำรวจระดับชาติ อาจแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มประเทศที่มีขนาดใหญ่ จัดแบ่งระดับหน่วยงานตำรวจภายในประเทศออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับสถานีย่อย (ตู้ยาม) หน่วยงาน

ตำรวจของประเทศที่จัดระดับแบบนี้ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และเมียนมา เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีพื้นที่มาก อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ พื้นที่เป็นหมู่เกาะ จึงให้ความสำคัญกับการจัดตั้งสถานีย่อยหรือตู้ยาม เพื่อกระจายการให้บริการลงไปในพื้นที่ให้มากที่สุด

2) กลุ่มประเทศที่มีขนาดกลาง จัดแบ่งระดับหน่วยงานตำรวจภายในประเทศออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับภาค จังหวัด และสถานีตำรวจ ประเทศที่จัดหน่วยงานลักษณะนี้ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย กัมพูชา และบรูไน

3) กลุ่มประเทศที่มีขนาดเล็ก จัดแบ่งระดับหน่วยงานตำรวจภายในประเทศออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับจังหวัด และสถานีตำรวจ ประเทศที่จัดหน่วยงานลักษณะนี้ ได้แก่ บรูไน สิงคโปร์ และ สปป.ลาว

การจัดหน่วยงานระดับเล็กกว่าสถานีตำรวจ เป็นสถานีย่อยหรือตู้ยาม มีประเทศที่ให้ความสำคัญกับสถานีย่อย ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน อาจด้วยเหตุผลที่ประเทศดังกล่าวมีพื้นที่กว้างใหญ่ จำเป็นต้องกระจายเจ้าหน้าที่ตำรวจไปให้บริการประชาชนในพื้นที่ให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบรูไน แต่ละตู้ยามมีตำรวจปฏิบัติหน้าที่เพียง 1 นาย เท่านั้น

4.3.3 การบริหารงานบุคคล

ด้านอัตรากำลังพล ประเทศที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจมาก 3 อันดับแรก คือ อินโดนีเซีย (407,222 นาย) รองลงมาคือ เวียดนาม (280,000 นาย) และไทย (214,459 นาย)

สำหรับอัตราส่วนตำรวจต่อประชากร ประเทศที่มีอัตราส่วนตำรวจต่อประชากรสูงที่สุด คือ ฟิลิปปินส์ (1: 637) รองลงมา คือ เมียนมา (1: 635) อินโดนีเซีย (1: 629) ประเทศที่มีสัดส่วนระดับปานกลาง คือ สิงคโปร์ (1: 340) เวียดนาม (1: 340) ไทย (1: 320) กัมพูชา (1:257) มาเลเซีย (1:227) และประเทศที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด คือ บรูไน (1: 96)

เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง ในแต่ละประเทศมีการรับสมัครและบรรจุเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ให้ความสำคัญต่อการมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องติดต่อกับประชาชนที่เป็นหญิง เนื่องจากข้อปฏิบัติในด้านศาสนา โดยมาเลเซียมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง สัดส่วน 18% ของกำลังพลทั้งหมด ในขณะที่ตำรวจไทย มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงร้อยละ 7 และเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงทั้งในมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ปฏิบัติหน้าที่ในงานต่างๆ เช่นเดียวกับตำรวจชาย โดยเฉพาะในมาเลเซีย จะพบเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงออกปฏิบัติหน้าที่เดินตรวจตราในพื้นที่และให้บริการประชาชนเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชาย

การเกษียณอายุราชการของข้าราชการตำรวจ มีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ดังนี้

1) ประเทศที่มีการเกษียณอายุราชการพร้อมกัน ได้แก่ ไทย (60 ปี) มาเลเซีย (60 ปี) เมียนมา (60 ปี) สิงคโปร์ (60 ปี) อินโดนีเซีย (58 ปี) ฟิลิปปินส์ (56 ปี) เป็นต้น

2) ประเทศที่มีการเกษียณอายุราชการของข้าราชการตำรวจแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน โดยในกลุ่มตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับล่างจะเกษียณอายุเร็วกว่า ได้แก่ เวียดนาม ข้าราชการตำรวจ

ทั่วไป ชาย 55 ปี หญิง 50 ปี ข้าราชการตำรวจตำแหน่งบริหารระดับกลาง ชาย 58 ปี หญิง 53 ปี และบริหารระดับสูง ชาย 60 ปี หญิง 55 ปี ประเทศกัมพูชา พันตำรวจเอก ขึ้นไป เกษียณ 60 ปี พันตำรวจโทลงมา 55 ปี เป็นต้น

3) ประเทศที่มีลักษณะเฉพาะ คือ บรูไน เกษียณอายุ 55 ปี ได้รับบำนาญ 2 ใน 3 ของอัตราเงินเดือนก่อนเกษียณ และเมื่ออายุครบ 70 ปี ได้รับบำนาญเท่าอัตราเงินเดือนก่อนเกษียณ

ในบางประเทศก็มีการเรียกร้องให้มีการขยายอายุเกษียณของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มากขึ้น เช่น ฟิลิปปินส์ ที่ขอขยายการเกษียณอายุราชการ จาก 56 ปี เป็น 60 ปี หรือในประเทศอินโดนีเซีย ที่ในบางหน้าที่อาจขยายเวลาต่อไปได้ถึง 60 ปี และก็มีกระแสเรียกร้องให้มีการขยายการเกษียณอายุออกไปเป็น 60 ปี เช่นกัน

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบด้านวิวัฒนาการขององค์กรตำรวจ การจัดโครงสร้าง และการบริหารงานบุคคล

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	วิวัฒนาการ	โครงสร้างปัจจุบัน	กำลังพล (นาย)	ตำรวจ: ประชากร	เกษียณอายุ
1	กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน (The Royal Brunei Police Force - RBPF)	- ค.ศ. 1905 บรูไนเป็นรัฐอารักขาของอังกฤษ วางรากฐานการปกครองและการบริหารงานแบบใหม่ - ค.ศ. 1921 ก่อตั้งกองกำลังตำรวจ - ค.ศ. 1965 กษัตริย์พระราชทาน Royal นำหน้าชื่อกองกำลังตำรวจ	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - สุลต่าน ดำรงตำแหน่ง Inspector General of Police - ผู้บัญชาการตำรวจ (Police Commissioner) เป็นผู้บริหารหน่วยงาน - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (เขต สถานีตำรวจ และตู้ยาม)	4,400	1: 96	- 55 ปี ได้รับบำนาญ 2 ใน 3 ของเงินเดือน อายุครบ 70 ปี ได้รับเต็ม
2	กรมตำรวจกัมพูชา (Cambodia General Department of Police)	- ค.ศ. 1884 -1945 จัดงานตำรวจโดยฝรั่งเศส - 1945 ได้รับเอกราชและกำเนิดตำรวจแห่งชาติกัมพูชา	- โครงสร้างรวมศูนย์ ตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย โดยมีกรมตำรวจอื่นๆ อยู่ในสังกัด เช่น ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง โรงเรียนตำรวจกัมพูชา เป็นต้น - มีกองกำลังกึ่งทหาร (Gendarmerie) มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย ขึ้นกับกระทรวงกลาโหม - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (จังหวัด อำเภอ สถานีตำรวจ)	56,000	1: 257	- พันตำรวจเอกขึ้นไป เกษียณอายุ 60 ปี - พันตำรวจโทลงมา เกษียณอายุ 55 ปี
3	ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (The Indonesian National Police - INP)	- ค.ศ. 1946 ก่อตั้งหน่วยงานบริการตำรวจแห่งชาติ - ค.ศ. 1966 ตำรวจอยู่ภายใต้กองทัพ - ค.ศ. 2000 แยกจากกองทัพ ปรับการปฏิบัติงานในวิชาชีพตำรวจใช้ตำแหน่งแบบตำรวจแทนยศแบบทหาร	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับประธานาธิบดี - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (ภาค จังหวัด สถานี สถานีย่อย หรือตู้ยาม)	407,222	1: 629	- 58 ปี

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	วิวัฒนาการ	โครงสร้างปัจจุบัน	กำลังพล (นาย)	ตำรวจ: ประชากร	เกษียณอายุ
4	หน่วยงานตำรวจแห่งชาติ สปป.ลาว (Lao General Department of Police)	- ค.ศ. 1865 ฝรั่งเศสเข้ามาปกครองลาวและจัดตั้งองค์กรตำรวจแบบตะวันตก - ค.ศ. 1961 ก่อตั้งกองกำลังตำรวจลาว	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงป้องกันความสงบ - แบ่งหน่วยงานตำรวจเป็น 2 ระดับ คือ แขวง หรือเทียบเท่าจังหวัด และเมือง หรือเทียบเท่าอำเภอ	N/A	N/A	N/A
5	ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (The Royal Malaysian Police - RMP)	- ค.ศ. 1807 ปรับปรุงงานยุติธรรมโดยอังกฤษ จัดตั้งตำรวจอาณานิคมช่องแคบ ตำรวจรัฐสหพันธ์มาเลย์ และตำรวจนอกรัฐสหพันธ์มาเลย์ - ค.ศ. 1963 รวมหน่วยงานตำรวจเป็นตำรวจแห่งชาติ	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (ภาค เขต สถานี)	137,227	1: 227	- 60 ปี
6	กองกำลังตำรวจเมียนมา (Myanmar Police Force)	- ค.ศ. 1825 นำระบบตำรวจอังกฤษมาใช้ตั้งสถานีตำรวจแห่งแรกในรัฐอารากัน - ค.ศ. 1964 จัดตั้งกองกำลังตำรวจของประชาชน - ค.ศ. 1995 ปฏิรูปตำรวจ	- โครงสร้างรวมศูนย์ ตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (รัฐ อำเภอ เมือง สถานีตำรวจ)	93,000	1: 635	- 60 ปี
7	ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine National Police - PNP)	- ค.ศ. 1898 ตั้งกรมตำรวจและกองกำลังรักษาความสงบภายใน - ค.ศ. 1901 องค์กรตำรวจแยกเป็นเอกเทศ รับผิดชอบแต่ละพื้นที่ - ค.ศ. 1950 ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ	- เป็นตำรวจแห่งชาติ แต่ท้องถิ่นใช้อำนาจร่วมกับส่วนกลางในการแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ - มีคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ สังกัดกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (ภาค จังหวัด สถานี เขต สถานีย่อย (precinct))	162,000	1: 637	- 56 ปี

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	วิวัฒนาการ	โครงสร้างปัจจุบัน	กำลังพล (นาย)	ตำรวจ: ประชากร	เกษียณอายุ
		- ค.ศ. 1991 ตำรวจแยกจากกองทัพ - ค.ศ. 1998 มีกฎหมายปฏิรูปตำรวจ ปรับโครงสร้าง มีคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ				
8	กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (The Singapore Police Force - SPF)	- ค.ศ. 1820 ตั้งกองกำลังตำรวจครั้งแรก - ค.ศ. 1826 เป็นส่วนหนึ่งของกองกำลังตำรวจนิคมช่องแคบ - ค.ศ. 1965 แยกตัวออกมาจากมาเลเซีย	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย - แบ่งหน่วยงานเป็น 2 ระดับ (กองบังคับการ และสถานีตำรวจชุมชน (NPC))	16,500	1: 340	- 60 ปี
9	สำนักงานตำรวจแห่งชาติไทย (Royal Thai Police - RTP)	- ค.ศ. 1860 (พ.ศ. 2403) ตั้งกองกำลังตำรวจ - ค.ศ. 1915 (พ.ศ. 2458) รวมหน่วยงานตำรวจ	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (ภาค จังหวัด และสถานี)	214,459	1: 320	- 60 ปี
10	กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม (Ministry of Public Security) กรมตำรวจ (General Department of Police)	- ค.ศ. 1883 อาณานิคมฝรั่งเศส ได้รับอิทธิพลตำรวจ - ค.ศ. 1945 เริ่มก่อตั้งกองกำลัง ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับตำรวจในยุค - ค.ศ. 1954 หลังสนธิสัญญาเจนีวา เวียดนามใต้ตั้ง Gendarmerie - ค.ศ. 1975 รวมเวียดนามเหนือ - ใต้	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ ซึ่งมีกรมอื่นๆ ในสังกัด - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (ภาค กองบังคับการ สถานี สถานีย่อย หรือตู้ยาม)	280,000	1: 340	- ทั่วไป ชาย 55 ปี หญิง 50 ปี - บริหารกลาง ชาย 58 ปี หญิง 53 ปี - บริหารสูง ชาย 60 ปี หญิง 55 ปี

ระบบชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ของประเทศอาเซียน อาจแบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

แบบที่ 1 ระบบชั้นยศเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับยศทางทหาร เช่น ระบบชั้นยศของเจ้าหน้าที่ตำรวจเวียดนาม กัมพูชา ไทย และเมียนมา เป็นต้น

แบบที่ 2 ระบบชั้นยศเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีลักษณะเป็นชื่อตำแหน่งแบบตำรวจอังกฤษหรือยุโรป เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย เป็นต้น

อนึ่ง สำหรับระบบชั้นยศเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงโครงสร้างยศเป็นโครงสร้างยศกลุ่มเดียวเท่านั้น เรียงตามลำดับชั้นยศสูงสุดไปต่ำสุด มีจำนวน 12 ชั้นยศ เพื่อให้การเติบโตในเส้นทางอาชีพมีความชัดเจน กระชับ สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกเหนือจากกำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจตามปกติแล้ว ในหลายประเทศได้แสวงหาการมีส่วนร่วมจากประชาชน หรือมีกำลังนอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยปกติ เพื่อเป็นส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านป้องกันอาชญากรรม ได้แก่

ตำรวจมาเลเซียมีกำลังที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ ในสองลักษณะ คือ ตำรวจผู้ช่วย (Auxiliary police) เป็นเสมือนเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่มีอำนาจหน้าที่เฉพาะภายในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรหรือหน่วยงานของตนเอง โดยองค์กรใดที่ประสงค์จะจัดกำลังตำรวจผู้ช่วยของตนเอง โดยรัฐเป็นผู้ควบคุมและกำหนดจำนวน องค์กรดังกล่าวจะเป็นผู้รับสมัครบุคคลและออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด โดยส่งมอบให้ตำรวจฝึกอบรมให้มีเครื่องแบบที่เหมือนตำรวจ แต่แตกต่างกันที่มีเครื่องหมายติดแขนเสื้อเพื่อบอกสังกัดและระบุว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วย เมื่อเปรียบเทียบจะคล้ายกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชน แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ช่วย ในมาเลเซียมีเครื่องแบบในลักษณะเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเฉพาะภายในเขตพื้นที่ขององค์กร และต้องผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตร จึงจะสามารถทำหน้าที่ได้

สิงคโปร์ เป็นประเทศหนึ่งที่มีกำลังพลทางเลือกในหลายลักษณะ ได้แก่ กองกำลังบริการแห่งชาติสิงคโปร์ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา (National Servicemen Full time - NSFs) โดยชายชาวสิงคโปร์ทุกคน จะต้องเข้ารับราชการรับใช้ชาติ เป็นเวลา 2 ปี โดยเข้ารับราชการในกองทัพ ตำรวจ และกำลังป้องกันพลเรือน ในส่วนของกำลังบริการแห่งชาติ ที่มาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีประมาณ 5,200 นาย คิดเป็นร้อยละ 30 ของกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเมื่อปฏิบัติหน้าที่ครบ 2 ปี จึงปลดเป็นกองกำลังเตรียมพร้อมสนับสนุนการปฏิบัติเมื่อจำเป็น (Operationally Ready National Serviceman - NSman) ซึ่งมีกองกำลังเตรียมพร้อมประมาณ 27,000 นาย

สิงคโปร์ยังมีอาสาสมัครที่มาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับตำรวจ ประมาณ 1,000 นาย โดยอาสาสมัครตำรวจของสิงคโปร์ มีความเป็นมาและได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วเป็นเวลานาน มากกว่า 50 ปี

นอกจากนี้ก็มีหลายประเทศจัดให้มีอาสาสมัครมาช่วยงานตำรวจเช่นกัน ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย ไทย และเวียดนาม เป็นต้น

งานด้านบริหารทรัพยากรบุคคลที่น่าสนใจ คือ การบริหารงานบุคคลของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ซึ่งค่อนข้างมีความเป็นเอกภาพในการบริหารงานบุคคลอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผน การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาบุคลากร โดยหน่วยงานระดับตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมและกำหนดนโยบายอย่างชัดเจน นอกจากนี้ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้นำแนวคิดการกำหนดสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการบริหารงานบุคคลขององค์กร โดยกำหนดเป็นตัวแบบสมรรถนะของตำรวจแห่งชาติ (RMP Competency Model) แบ่งสมรรถนะเจ้าหน้าที่ตำรวจออกเป็น 4 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะหลัก (core competency) สมรรถนะทั่วไป (Generic Competency) สมรรถนะงานตำรวจโดยทั่วไป (Policing Competency) และสมรรถนะในหน้าที่ (Functional Competency)

นอกจากนี้ในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส มีการกำหนดขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ ผ่านการพิจารณาข้อกำหนดเกี่ยวกับสมรรถนะของตำรวจและผ่านการฝึกอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลประวัติบุคคล (Bio Data) ผ่านการประเมินในระบบออนไลน์ (Online Assessment) ซึ่งประกอบด้วยการตอบแบบสอบถามประเมินตนเอง แบบฝึกหัดการบริหารในเวลาจำกัด (In-Basket Exercise) หรือการฝึกหัดกรณีตัวอย่างของการทำงาน การตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมและจรรยาบรรณ การสัมภาษณ์โดยองค์คณะแบบกำหนดโครงสร้าง ดำเนินการโดยคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ และการพิจารณาของคณะกรรมการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธาน กระบวนการบริหารงานบุคคล มีความมุ่งหมายเพื่อการเชื่อมโยงกระบวนด้านการบริหารงานบุคคล ให้ตอบสนองการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ที่ต้องการมุ่งสู่การเป็น “กองกำลังตำรวจที่มีมาตรฐานระดับโลก” (World Class Police Force) ในปี ค.ศ. 2020 และนำหลักสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการบริหารและพัฒนาบุคลากร

กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มีระบบการบริหารงานบุคคลที่มีเส้นทางการเจริญเติบโตอย่างชัดเจน มีการเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตามความรู้ความสามารถและทักษะของแต่ละคน เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละคนได้เติบโตในสายอาชีพตามที่ตนเองถนัด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งและทักษะของตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง แนวทางการดำเนินงานในด้านการบริหารงานบุคคล แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) ด้านของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ คือ การยกระดับความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาและรักษาความสามารถพิเศษของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Talent)

2) ด้านของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการพัฒนาตนเองไปตามจุดแข็งและความถนัดของตนเอง สร้างโอกาสเพื่อการเพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สร้างโอกาสเพื่อดำเนินตามวิชาชีพที่เกิดประโยชน์ต่อพลังและทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจเองให้มากที่สุด

การเข้าสู่ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เริ่มต้นจากเมื่อจบการฝึกอบรมหลักสูตรขั้นพื้นฐานแล้ว จะได้รับการแต่งตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ตำรวจละแวกพื้นที่ (NPC) ซึ่งเป็นตำแหน่งพื้นฐานเพื่อให้

เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ระดับพื้นที่ หลังจากนั้นจะได้รับการพัฒนาไปตามความเชี่ยวชาญและสามารถเลือกเส้นทางการรับราชการโดยแบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง คือ

1) เส้นทางสายอาชีพทั่วไป (Generalist Career) เป็นงานการบังคับบัญชา งานอำนวยการ หน่วยงานและตำแหน่งที่ปฏิบัติงานลักษณะนี้ ได้แก่ หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ สถานีตำรวจ ตำรวจสนามบิน ตำรวจจราจร หน่วยงานอำนวยการ เช่น หน่วยวางแผนและองค์การ หน่วยกำลังพล หน่วยส่งกำลังบำรุง เป็นต้น

2) เส้นทางสายอาชีพเชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialist Career) เป็นงานที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ งานสืบสวนสอบสวน ในหน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และแผนกสืบสวนในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานการข่าว ในหน่วยงานการข่าวตำรวจ และแผนกข่าวกรองในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานปฏิบัติการพิเศษ งานตำรวจน้ำ หน่วยรักษาชายฝั่งตำรวจ เป็นต้น

สำหรับประเทศที่เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้อำนาจร่วมกับผู้บริหารขององค์กรตำรวจ ในการบริหารงานบุคคลรวมถึงการร่วมบริหารจัดการงานตำรวจในระดับท้องถิ่น คือ ฟิลิปปินส์ แม้ว่าตำรวจในพื้นที่ต่างๆ จะขึ้นอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แต่การแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานในแต่ละระดับ กฎหมายกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นตัวแทนของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนตามภูมิภาคต่างๆ การแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจในระดับต่างๆ ได้แก่ หัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director) ผู้ว่าราชการจังหวัด (Governor) มีอำนาจเลือกจากบัญชีรายชื่อ จำนวน 3 รายชื่อ ที่จัดทำขึ้นโดยหัวหน้าตำรวจภาค (Police Regional Director) หัวหน้าสถานีตำรวจเมือง นายกเทศมนตรีเมือง/เทศบาล (City/Municipal Mayor) มีอำนาจเลือกหัวหน้าสถานีตำรวจเมือง โดยเลือกจากบัญชีรายชื่อ 5 รายชื่อ ที่จัดทำขึ้นโดย หัวหน้าตำรวจจังหวัด (Police Provincial Director)

ส่วนการแต่งตั้งในระดับตำรวจภาค จะเป็นอำนาจของคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติที่จะเลือกสรรและแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจภาค (Police Regional Director) การแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจแห่งชาติเป็นอำนาจของประธานาธิบดี

4.3.4 การผลิตและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การจัดการศึกษาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน ค่อนข้างมีความแตกต่างหลากหลายรูปแบบ โดยในแต่ละประเทศมีสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ ระบบการฝึกอบรมและหลักสูตรในลักษณะต่างๆ สรุปได้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4.5 สรุปสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ ระบบการฝึกอบรม

Countries	Police Education and Training Institute
1. Brunei	- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจในกาดอง (Police Training Centre in Gadong) ให้การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน (Non-Commissioned Police Officers) และผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี เพื่อบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร (Commissioned Police Officers) - ส่งไปฝึกอบรมต่อที่สถาบันฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy) ในสิงคโปร์ - รัฐบาลให้ทุนการศึกษาต่อในต่างประเทศ ในระดับปริญญาโท - เอก
2. Cambodia	- โรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy of Cambodia) เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย (Ministry of the Interior) (สถาบันการฝึกอบรมตำรวจไม่ได้อยู่ภายใต้กรมตำรวจ (General Department of Police)) รับเฉพาะข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (Non-Commissioned Police Officers) ที่มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายเข้ามาเรียนหลักสูตร 4 ปี ได้รับปริญญาตรี - โรงเรียนตำรวจกัมพูชา ฝึกอบรมให้พนักงานราชทัณฑ์ด้วย - มีโรงเรียนตำรวจภูมิภาค (Regional National Police School) จำนวน 5 โรงเรียน ทำหน้าที่ฝึกอบรมตำรวจชั้นประทวน (Non - Commissioned Police Officers) หลักสูตร 2 เดือน
3. Indonesia	- โรงเรียนตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesian National Police Academy - AKPOL) ฝึกอบรมนักเรียนนายร้อยตำรวจ หลักสูตร 4 ปี จบมาเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร (commissioned officer) มีระดับยศเป็นสารวัตร 2 (Inspector level 2) - วิทยาลัยตำรวจศาสตร์ (Police Science College - PTIK) ฝึกอบรมตำรวจระดับสูงในหลักสูตรประกาศนียบัตร ปริญญาโทและปริญญาเอก - โรงเรียนบังคับบัญชาและอำนวยการตำรวจ (The Police Command and Staff School - SESPIM) ทำหน้าที่ฝึกอบรมตำรวจชั้นประทวนที่สอบเลื่อนชั้นเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร อบรมผู้ที่จบมหาวิทยาลัยและผ่านสอบคัดเลือกมาเป็นตำรวจสัญญาบัตร อบรมนายตำรวจสัญญาบัตรในด้านการบริหารงานให้กับนายตำรวจที่จะเลื่อนตำแหน่งหรือไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยในหน่วยงานตำรวจภูมิภาคทั้งในระดับจังหวัด อำเภอและตำบล - ศูนย์ฝึกอบรมสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (Criminal Investigation Training Center/PUSDIK RESKRIM) ทำหน้าที่ฝึกอบรมเฉพาะทางด้านการสืบสวนสอบสวน - โรงเรียนตำรวจอินโดนีเซีย (Sekolah Polisi Indonesia or The Indonesian Police

Countries	Police Education and Training Institute
	School - SPN) ฝึกอบรมผู้ที่เป็นชั้นประทวนหรือพลตำรวจ มี 28 แห่ง - ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจหญิง (SEPOLWAN) หลักสูตร 7 เดือน เช่นเดียวกับพลตำรวจชาย
4. Laos	- โรงเรียนตำรวจประชาชน (People's Police Academy) มีหลักสูตรต่างๆ ได้แก่ 1) ปริญญาโท (Master Degree) หลักสูตร 2 ปี 2) ปริญญาตรี (Bachelor Degree) หลักสูตร 4 ปี 3) ปริญญาตรีภาษาอังกฤษ (English Bachelor) หลักสูตร 4 ปี 4) ประกาศนียบัตรชั้นสูงภาษาจีน (Chinese High Diploma) หลักสูตร 2 ปี 5) หลักสูตรยกระดับ (Upgrading) หลักสูตร 2 ปี
5. Malaysia	- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจมาเลเซีย (The Malaysian Police Training Centre (Pusat Latihan Polis, PULAPOL)) เป็นสถาบันการฝึกอบรมตำรวจขั้นพื้นฐาน มี 5 แห่ง ได้แก่ กัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur) จาลัน เสมารัง (Jalan Semarak) บูกิต เซนโตซา ราวัง (Bukit Sentosa, Rawang) อาเยอร์ ฮิตัม เนเกอรี เซมบิลัน (Ayer Hitam, Negeri Sembilan) เซกามัต ยะโฮว์ (Segamat, Johore) ลังกาวี เคดาห์ (Langkawi, Kedah) และซาราวัก (Sarawak) - วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย กัวลาลัมเปอร์ (The Kuala Lumpur Royal Malaysia Police College) เป็นสถาบันฝึกอบรมระดับผู้บริหาร จัดหลักสูตรระยะสั้น และมีหลักสูตรบริหารงานตำรวจชั้นสูงนานาชาติ (International Senior Police Officer Command Course - ISPOCC)
6. Myanmar	- สถาบันฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Police Officer Training Institute) รับบุคคลผู้มีวุฒิปริญญาตรี เข้ารับการฝึกอบรมด้านวิชาการ 1 ปี ฝึกปฏิบัติงาน 1 ปี และฝึกวิชาทหาร 1 ปี - มีนักเรียนตำรวจชาย 200 นาย หญิง 100 นาย ต่อรุ่น โดยในแต่ละปี รับนักเรียน 3 รุ่น เหลื่อมเวลากันใน 1 ปี - การฝึกอบรมตำรวจชั้นประทวน มีโรงเรียน 6 แห่ง หลักสูตรการฝึกอบรม 8 เดือน - ตำรวจชั้นประทวนที่อายุไม่เกิน 30 ปี สามารถสอบแข่งขันเพื่อเข้ารับการศึกษาในสถาบันฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจได้
7. Philippine	- โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippines National Police Academy - PNPA) อยู่ภายใต้การดูแลของวิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะ (Philippine Public Safety College) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น (Department of Interior and Local Government) - ปริญญาตรีศาสตร์ด้านความปลอดภัยสาธารณะ (Bachelor of Science in Public

Countries	Police Education and Training Institute
	Safety - BSPS) หลักสูตร 4 ปี - ให้การศึกษาทั้งเจ้าหน้าที่จากตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine National Police - PNP) กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย (Bureau of Fire Protection - BFP) กองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา (Bureau of Jail Management & Penology - BIMP) - ภายใต้วิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณะฟิลิปปินส์ (Philippine Public Safety College) นอกเหนือจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ยังมีสถาบันฝึกอบรมอื่นได้แก่ 1) สถาบันฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติ (National Police Training Institute-NPTI) ซึ่งมีศูนย์ฝึกอบรมภาค (Regional Training Centers – RTCs) อยู่ในสังกัด จำนวน 18 ศูนย์ ทำหน้าที่ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจให้แก่ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ 2) วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติ (National Police College-NPC) รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับสูงหรือการฝึกอบรมหลักสูตรสำหรับนักบริหาร ใ 3) สถาบันฝึกอบรมการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยาแห่งชาติ (National Jail Management and Penology Training Institute-NJMPTI) 4) สถาบันฝึกอบรมอัคคีภัยแห่งชาติ (National Fire Training Institute - NFTI) ผู้อำนวยการของสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย 5) สถาบันฝึกอบรมนิติวิทยาศาสตร์ (National Forensic Science Training Institute-NFSTI) รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กองบัญชาการป้องกันอัคคีภัย และกองบัญชาการบริหารเรือนจำและทัณฑวิทยา
8. Singapore	- สถาบันฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy - HTA) เป็นสถาบันฝึกอบรมสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affair) - แนวคิดของสถาบันฝึกอบรมทีมมหาดไทย คือ ต้องการสร้างให้แต่ละหน่วยงานในกระทรวงมหาดไทย มีความสำเร็จและเข้มแข็งร่วมกันเป็นทีม (Concept of HTA : Each Home Team Department is successful but stronger as a team, to harness and synergise each Home Team Department’s strengths) - เป็นศูนย์กลางในการกำกับดูแลการฝึกอบรมของหน่วยงานในกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ที่มีการสอนในบางวิชาร่วมกันข้ามหลักสูตร ใช้ทรัพยากร วิทยากรผู้เชี่ยวชาญร่วมกัน ระหว่างสถาบันฝึกอบรมในทีม (Maintains central oversight over HT training, runs cross-cutting HT crouse, facilitates cross sharing of expertise/knowledge across HTs, shares premises with

Countries	Police Education and Training Institute
	autonomous training schools) - หน่วยฝึกอบรมที่รวมกันเป็น HTA ได้แก่ 1) กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (Police Trainings Command) 2) กองตรวจค้นเข้าเมืองและจุดผ่านแดน (Immigration & Checkpoints Authority Training School) 3) โรงเรียนฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เรือนจำ (Prison Staff Training School) สถาบันทั้ง 3 สถาบันดังกล่าวข้างต้นมีที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณเดียวกันภายใน HTA 4) โรงเรียนหน่วยความมั่นคงภายใน (Internal Security Department School) 5) โรงเรียนฝึกอบรมหน่วยยาเสพติดกลาง (Central Narcotic Bureau Training School) 6) สถาบันป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (Civil Defense Academy) สถาบัน 3 สถาบันนี้ มีที่ตั้งอยู่นอกสถาบัน HTA - เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส (Senior Police Officer) เข้ารับการฝึกอบรมพื้นฐาน 9 เดือน ที่ HTA ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Police Officer) อบรม 6 เดือน - หน่วยงานที่เป็นหน่วยฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในกองกำลังตำรวจสิงคโปร์เอง คือ กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจ (Police Trainings Command - TRACOM)
9. Thailand	- โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (Royal Police Cadet Academy) รับผู้มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้ารับการศึกษาหลักสูตร 4 ปี เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร (Commissioned Police Officers) มีหลักสูตรปริญญาโท 3 หลักสูตร - โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (Royal Police Cadet Academy) รับผิดชอบฝึกอบรมหลักสูตรพื้นฐานให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่จะได้รับการเลื่อนชั้นเป็นชั้นสัญญาบัตร หรือผู้มีคุณวุฒิปริญญาตรี ที่ได้รับการบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ (หลักสูตรประมาณ 4 - 6 เดือน) - มีนักเรียนนายร้อยตำรวจชาย ประมาณ 210 นายต่อชั้นปี และนักเรียนนายร้อยตำรวจหญิง ประมาณ 70 นายต่อชั้นปี - ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง และศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 - 9 (Central Police Centre and Police Training Centre, Region 1 - 9) สังกัดกองบัญชาการศึกษา รับผู้มีคุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร 18 เดือน บรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน - วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา (Police College, Police Education Bureau) ทำหน้าที่ฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารงานตำรวจ ได้แก่ หลักสูตรสารวัตร (Inspector Course) หลักสูตรผู้กำกับการ (Superintendent Course) และหลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง (Senior Command Course)

Countries	Police Education and Training Institute
10. Vietnam	- โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม (The People's Police Academy - PPA) ตั้งอยู่ที่ฮานอย ให้การศึกษาและฝึกอบรมในภาคกลางและภาคเหนือ ในหลักสูตรที่หลากหลาย ได้แก่ ✓ การศึกษาในระดับปริญญาตรี 4 ปี และมีนักเรียนตำรวจจากลาว เข้ารับศึกษาด้วย ✓ การฝึกอบรมระดับผู้บริหารให้แก่ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานมาแล้ว (in service training) ✓ หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจกัมพูชา ✓ หลักสูตรให้ข้าราชการตำรวจเข้ารับการศึกษานอกเวลาราชการ ✓ หลักสูตรปริญญาตรีสำหรับบุคคลทั่วไป โดยไม่บรรจุเป็นตำรวจ ✓ มีความร่วมมือกับสถาบันฝึกอบรมตำรวจต่างประเทศ ✓ การฝึกอบรม ให้ความรู้แก่เยาวชนเวียดนาม - มหาวิทยาลัยตำรวจประชาชนเวียดนาม (The People's Police University) รับผิดชอบการศึกษาและฝึกอบรมในภาคใต้ ในลักษณะคล้ายคลึงกัน

การจัดระบบการผลิตและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจของประเทศอาเซียน มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ดังนี้

1) การผลิตและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำแนกออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

- มีสถาบันการศึกษาอบรมสำหรับผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้ารับการอบรมในหลักสูตร 4 ปี ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม และลาว เป็นต้น

- มีสถาบันการศึกษาอบรมสำหรับบุคคลที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี แล้วสมัครเข้าเป็นตำรวจ ได้แก่ เมียนมา มาเลเซีย บรูไน และสิงคโปร์ เป็นต้น

- สถาบันการศึกษาที่รับเฉพาะข้าราชการตำรวจชั้นประทวน เพื่อเข้ารับการศึกษาในหลักสูตร 4 ปี ได้แก่ กัมพูชา

2) สถาบันผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในประเทศที่มีพื้นที่กว้าง จะมีศูนย์ฝึกอบรมมากกว่า 1 แห่ง กระจายตามภูมิภาคต่างๆ

3) สถาบันการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อาวุโส หรือระดับบริหาร เช่น วิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysia Police College) วิทยาลัยการตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ของไทย (Police College of Royal Thai Police) วิทยาลัยตำรวจศาสตร์อินโดนีเซีย (Police Science College (PTIK) of National Indonesia Police) ซึ่งรับผิดชอบการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานตำรวจ รวมทั้งหลักสูตรในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก

4) สถาบันฝึกอบรมเฉพาะทาง (specialise) เช่น ศูนย์ฝึกเจ้าหน้าที่สืบสวนอินโดนีเซีย (CID Training Centre) เป็นต้น

ศูนย์ฝึกอบรมที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากประเทศอื่นๆ ได้แก่ สิงคโปร์ มีสถาบันการฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy) รับผิดชอบเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ได้แก่ ตำรวจ ตรวจคนเข้าเมือง การบริหารเรือนจำและทัณฑ์วิทยา (มีที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณเดียวกัน) หน่วยความมั่นคงภายใน หน่วยปราบปรามยาเสพติด หน่วยดับเพลิง (มีที่ตั้งอยู่นอกสถาบันการฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy) เป็นศูนย์กลางที่ทำหน้าที่ดูแลการฝึกอบรมของหน่วยงานต่างๆ โดยจัดหลักสูตรที่สามารถฝึกอบรมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน (cross-cutting HT course) ใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญ องค์ความรู้ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

ระบบการฝึกอบรมดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายจากหน่วยงานอื่นๆ มีโอกาสมาเข้ารับการฝึกอบรมร่วมกัน ภายใต้สถาบันที่กำหนดมาตรฐานและหลักสูตรให้สอดคล้องกัน ประโยชน์ที่จะได้รับ คือ การทำให้แนวทางการปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถติดต่อประสานงานกันได้โดยง่าย

นอกจากนี้ ในประเทศอินโดนีเซีย มีการจัดศูนย์ฝึกอบรมสำหรับตำรวจหญิง (SEPOLWAN) ไว้โดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการดูแล และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง

4.3.5 นโยบายการบริหารงานตำรวจ

ในด้านนโยบายการบริหารงานตำรวจ มีองค์กรตำรวจในบางประเทศที่มีการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการงานตำรวจในระยะยาว และกำหนดวิสัยทัศน์ให้หน่วยงานภายในสังกัดได้ใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงาน ได้แก่

- บรูไน กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ค.ศ. 2007 - 2016 (Strategic Planning Corporate Map of the Royal Brunei Police Force 2007 - 2016) เพื่อเป็นการเริ่มต้นการปฏิรูปองค์กรให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนามีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน แม้ว่าอาชญากรรมทั่วไปในบรูไนจะอยู่ในระดับต่ำ แต่ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ก็เป็นสิ่งท้าทายของกองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน ดังนั้น จึงมีการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านงานตำรวจที่มีผลการปฏิบัติงานสูง (High Performance Policing) เพื่อจัดการให้บริการประชาชนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างสูงสุด พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ ยุทธศาสตร์หุ้นส่วนที่มีความเชื่อมั่น (A Trusted Partner) ยุทธศาสตร์ด้านกองกำลังที่มุ่งดูแลประชาชน (A Caring Force) และยุทธศาสตร์เพื่อจัดการกับอาชญากรรมที่มีความสำคัญและภัยคุกคามรูปแบบใหม่

- มาเลเซีย รัฐบาลมาเลเซีย ได้กำหนดวิสัยของประเทศไว้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1991 โดยมี ดร.มหาเธร์ มูหัมมัด เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศวิสัยทัศน์ ค.ศ. 2020 (Wawasan 2020) โดยมีเป้าหมายทำให้มาเลเซียเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่พัฒนาแล้วภายในปี ค.ศ. 2020 หลังจากนั้นในทุกรัฐบาลก็กำหนดนโยบายการบริหารงานและเร่งรัดเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว และในปี ค.ศ. 2010 รัฐบาล

ของ นายนาจิบ ราซัค นายกรัฐมนตรีได้ประกาศนโยบาย “มาเลเซียหนึ่งเดียว” (1 Malaysia) หรือภาษามาเลย์ คือ Satu Malaysia เพื่อเร่งรัดการมุ่งสู่วิสัยทัศน์ในปี ค.ศ. 2020 ประเด็นสำคัญ คือ หนึ่งในการดำเนินตามนโยบายคือการลดอาชญากรรม ซึ่งตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ก็นำนโยบายดังกล่าวมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของตำรวจ และได้จัดสรรทรัพยากรต่างๆ เพื่อปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวที่มุ่งเน้นการลดอาชญากรรมในมาเลเซียลง ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งอันสำคัญในนโยบายด้านดังกล่าวในด้านความปลอดภัยในสังคม ตำรวจมุ่งสู่ Modern Policing

- ฟิลิปปินส์ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ได้กำหนดแผนแพทโทรล์ ค.ศ. 2030 (PNP PATROL PLAN 2030) เพื่อเป็นยุทธศาสตร์สำหรับการปฏิบัติงานของทุกหน่วย โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่ ยกระดับจุดเน้นและการปฏิบัติงานร่วมกันในหน้าที่และการปฏิบัติการของตำรวจ ผ่านนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายในของชาติ ปรับโครงสร้างใหม่ให้แก่ระบบตำรวจ เพื่อลดความผิดพลาดและสร้างความเอกภาพและลดการแทรกแซงจากการเมือง เสริมสร้างความแข็งแกร่งในขีดความสามารถของสถาบันตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

- สิงคโปร์ เป็นประเทศในอาเซียนที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของกองกำลังตำรวจอันท้าทาย คือ การให้สิงคโปร์เป็นสถานที่ปลอดภัยที่สุดในโลก กองกำลังตำรวจสิงคโปร์มีนโยบายที่มุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นลำดับแรก และเป็นการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนของสังคม กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ ได้แก่ การยอมรับแนวทางยึดถือชุมชนเป็นศูนย์กลาง การเป็นกองกำลังที่นำสมัย (Smart) ที่อยู่ในชาติที่นำสมัย (Smart Nation) การใช้ตัวแบบเป็นลำดับชั้นและทำให้มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยงานระดับต่างๆ และในแต่ละพื้นที่ สร้างศักยภาพให้แก่ประชาชนอย่างสูงสุด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การทำงานระหว่างตำรวจกับภาคประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมเกิดประสิทธิภาพ และทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีเครื่องมือที่จำเป็นและทันสมัยเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย

การปฏิบัติงานของตำรวจสิงคโปร์นั้นอยู่บนพื้นฐานของการประนีประนอมระหว่างชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มีความแตกต่างหลากหลายในสิงคโปร์ นโยบายการปฏิบัติงานของตำรวจที่ต้องการให้เกิดความร่วมมือและการประสานทางวัฒนธรรมเหนือความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนจะได้รับการปลูกฝังเสมอว่าภารกิจอยู่เหนือสิ่งอื่นใด

- อินโดนีเซีย ในการปฏิรูปประเทศหลังจากรัฐบาลเผด็จการทหารครองอำนาจมาเป็นเวลายาวนาน ตำรวจได้มีการปรับตัวเพื่อมุ่งการปฏิบัติงานที่ให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ซึ่งผลของการปฏิรูปงานตำรวจ ทำให้อาชีพตำรวจเป็นที่น่าเชื่อถือสำหรับประชาชนชาวอินโดนีเซียมากขึ้นกว่าในอดีต

- ไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2564 โดยกำหนดวิสัยทัศน์คือ “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน” เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์แต่ละด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ยกระดับขีดความสามารถ

ในการปฏิบัติภารกิจหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร

4.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ

4.4.1 ระบบกฎหมาย

ประเทศในอาเซียน เมื่อเคยตกเป็นอาณานิคมของตะวันตก ระบบกฎหมายก็ได้รับอิทธิพลจากประเทศเจ้าอาณานิคมเช่นเดียวกับอิทธิพลจากระบบงานตำรวจ ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสจะได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) เช่น สปป.ลาว เวียดนาม และกัมพูชา เป็นต้น และผสมผสานระบบกฎหมายของระบอบสังคมนิยมในประเทศที่ปกครองระบอบสังคมนิยม คือ สปป.ลาว และเวียดนาม

ส่วนประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ก็จะได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) คืออาศัยหลักในการพิจารณาและตัดสินคดีในคดีก่อนๆ ได้แก่ เมียนมา มาเลเซีย บรูไน และสิงคโปร์

อย่างไรก็ตาม ระบบกฎหมายในแต่ละประเทศก็จะมีการผสมผสานขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีของแต่ละประเทศ และสำหรับประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ คือ สปป.ลาว และเวียดนาม เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ ระบบกฎหมายเดิมจะถูกทำลายไป และสร้างระบบกฎหมายใหม่ขึ้นมา แต่ก็ยังคงระบบเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่มีตัวบทกฎหมายในระบอบการปกครองใหม่ขึ้นมาแทนระบบกฎหมายเดิม

นอกเหนือจากประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ในแต่ละประเทศก็มีกฎหมายที่มีโทษทางอาญาอื่นๆ สำหรับความผิดใดความผิดหนึ่งโดยเฉพาะ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี เป็นต้น ในบางประเทศจะมีกฎหมายความผิดบางประเภทที่เข้มงวดรวมทั้งบทลงโทษที่รุนแรง เช่น การควบคุมอาวุธปืนและยาเสพติดในสิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน บทบัญญัติความผิดที่แตกต่างกัน เช่น ในเวียดนาม การซื้อประเวณีเป็นความผิดตามกฎหมายและมีการจับกุมผู้ซื้อประเวณี นอกจากนี้ในประเทศบรูไนได้มีการประกาศใช้กฎหมายอาญาทางศาสนา (Sharia Penal Code)

ประเทศที่ห้ามประชาชนครอบครองอาวุธปืน ได้แก่ สิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย และเวียดนาม เป็นต้น สำหรับประเทศที่ให้ประชาชนสามารถยื่นขออนุญาตให้มีอาวุธปืนได้ ได้แก่ ไทย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนดังกล่าว ส่งผลต่อลักษณะความรุนแรงของอาชญากรรม

4.4.2 ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา

การรับแจ้งความร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจ ในบางประเทศ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม มีการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจสำหรับรับแจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจ และหน่วยงานตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่ครั้งละ

ประมาณ 2 - 3 นาย มีทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงและชาย โดยผู้รับแจ้งความจะทำหน้าที่สอบถามและคัดกรองประเภทของเหตุที่รับแจ้ง หากเป็นคดีอาญา ก็จะส่งต่อไปยังฝ่ายสืบสวนสอบสวน แผนกที่รับผิดชอบคดีดังกล่าว เป็นผู้ทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวน ติดตามจับกุมคนร้าย รวมทั้งการจัดทำเอกสารเพื่อส่งให้พนักงานอัยการต่อไป กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ที่ทำหน้าที่สืบสวนแสวงหาพยานหลักฐาน และผู้ที่รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด ไม่ได้แยกออกจากกัน และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งจะไม่ต้องออกไปยังสถานที่เกิดเหตุ

อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศ เจ้าหน้าที่สืบสวน (Detective) กับพนักงานสอบสวน (investigation) เป็นคนละคนกัน เช่น สิงคโปร์ โดยพนักงานสอบสวนจะทำหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐาน จัดทำเอกสารเป็นสำนวนการสอบสวนเพื่อส่งพนักงานอัยการ

บทบาทของสถานีตำรวจ ที่มีความแตกต่างจากบทบาทของสถานีตำรวจในประเทศอื่น คือ ตำรวจกัมพูชา เนื่องจากตำรวจมีหน้าที่ในการรับทำบัตรประจำตัวประชาชน จากประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยประชาชนชาวกัมพูชาที่อายุครบ 18 ปี จะต้องมายื่นขอทำบัตรประชาชน รวมทั้งผู้ที่บัตรหมดอายุหรือบัตรหายด้วย

การควบคุมตัวผู้ต้องหา โดยส่วนใหญ่เมื่อจับกุมผู้ต้องหามาแล้ว จะควบคุมตัวในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ 24 - 48 ชั่วโมง หลังจากนั้นจะต้องส่งตัวไปยังพนักงานอัยการหรือศาล เพื่อดำเนินการต่อไป โดยมีระยะเวลาการควบคุมตัวหลังจากนี้ แตกต่างกันออกไป

สำหรับกระบวนการฟ้องคดีต่อศาล อำนาจของพนักงานอัยการแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน โดยมีประเทศที่กล่าวได้ว่า พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่มาก เช่น กัมพูชา สปป.ลาว ซึ่งมีบทบาทในการสั่งให้พนักงานสอบสวนตำรวจ ทำการสอบสวน รวมทั้งมีอำนาจในการปล่อยตัวผู้ต้องหาหากไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ

ในด้านการบังคับใช้กฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยภายใน ประเทศต่างๆ ได้บัญญัติให้มีกฎหมายควบคุมการชุมนุมในที่สาธารณะ เพื่อบังคับใช้กับการชุมนุม ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และกัมพูชา โดยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว มีข้อกำหนดให้การจัดชุมนุมในที่สาธารณะจะต้องยื่นขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อนการชุมนุม ระยะเวลาแตกต่างกันไป เช่น 3 วัน 7 วัน เป็นต้น ในบางประเทศกำหนดพื้นที่จัดการชุมนุมไว้โดยเฉพาะ เช่น กัมพูชา กำหนดให้การจะเดินขบวนออกไปนอกพื้นที่จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อน โดยแจ้งจุดมุ่งหมายของการชุมนุม เส้นทางที่จะใช้เดินขบวน จำนวนผู้เดินขบวน หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดปัญหาและกระทบต่อสิทธิของผู้อื่น อาจมีคำสั่งไม่อนุญาต

4.5 การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลของแนวความคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) มาเป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ในสังคม แต่สำหรับการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ก็มีความแตกต่างกันออกไป โดยลักษณะของการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในประเทศต่างๆ มีลักษณะดังต่อไปนี้

4.5.1 การใช้การตำรวจชุมชนและการสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปตำรวจ ในบางประเทศที่ตำรวจมีบทบาทในงานด้านความมั่นคง หรือมีลักษณะการปฏิบัติงานในแบบกึ่งทหารมากกว่าการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นประชาชนในชุมชน ได้แก่ เมียนมา อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ในการปฏิรูปตำรวจของประเทศเหล่านี้ ต้องการให้องค์กรตำรวจเน้นการปฏิบัติที่มีประชาชนเป็นหลัก จึงนำแนวคิดการตำรวจชุมชนมาใช้ในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การปฏิบัติของตำรวจเมียนมา แม้จะมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการงานตำรวจ แต่ในปี ค.ศ. 1994 คณะกรรมการเพื่อปฏิรูประบบการบริหารจัดการกองกำลังตำรวจประชาชน (Committee for Reform of the People's Police Force Management System – CRPPFMS) ของเมียนมาก็พยายามที่จะปฏิรูปการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตำรวจ การดำเนินการทางวินัย รวมถึงพยายามนำแนวคิดการตำรวจชุมชนมาใช้ ต่อมาในปี ค.ศ. 2014 เมียนมาและสหภาพยุโรป (European Union - EU) มีความร่วมมือสองฝ่ายเกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชน การตำรวจชุมชน และการปฏิรูปตำรวจ เพื่อทำให้งานตำรวจของเมียนมาเข้าสู่มาตรฐานระหว่างประเทศ มีการฝึกอบรมและทำโครงการนำร่องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนให้มีต่อตำรวจ

สำหรับตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ตั้งแต่การปฏิรูปตำรวจในปี ค.ศ. 2000 โดยแยกตัวออกจากกองทัพ และปรับปรุงการบริหารจัดการงานตำรวจ พยายามให้มีความเป็นพลเรือนและมุ่งเน้นประชาชนมากขึ้น ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ได้พัฒนาหลักการตำรวจชุมชน นำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อความเป็นวิชาชีพตำรวจและการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและการบังคับใช้กฎหมาย งานตำรวจชุมชนของอินโดนีเซีย จะใช้วิธีการให้ประชาชนเป็นจุดศูนย์กลาง มุ่งเน้นการเคารพสิทธิมนุษยชนและการสร้างความเป็นหุ้นส่วนของชุมชน นอกจากนี้ หลังจากที่อินโดนีเซียประสบเหตุการณ์ก่อการร้ายที่เกาะบาหลีเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2545 รัฐบาลอินโดนีเซียและตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย ก็มีความตื่นตัวในการป้องกันการก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่เป้าหมายย่านธุรกิจการค้า บริเวณที่มีชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวหรือพักอาศัย เจ้าของสถานประกอบการภาคธุรกิจเอกชน ได้จัดมาตรการป้องกันตนเองอย่างเข้มงวด ทั้งการจัดพื้นที่ให้มีช่องทางเข้าออกจำกัด ประตูตรวจโลหะ ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ใช้สุนัขดมกลิ่น (K - 9) มาอยู่ประจำสถานที่ จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบบุคคลและสิ่งของที่เข้า - ออกสถานที่ ตลอด 24 ชั่วโมง การปฏิบัติงานของตำรวจ

ก็ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชนซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ตำรวจจำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้จัดการด้านความปลอดภัยของภาคเอกชน

สิงคโปร์ ในช่วงที่แยกตัวออกจากมาเลเซีย การวางระบบงานตำรวจของประเทศ เริ่มต้นโดยนำแนวคิดด้านการตำรวจชุมชน ซึ่งใช้บทเรียนจากงานตำรวจของญี่ปุ่นมาเป็นแบบในการวางรากฐานงานตำรวจของประเทศ ในทศวรรษที่ 1980 สิงคโปร์ เริ่มต้นใช้ระบบที่ทำการตำรวจในพื้นที่บ้านเรือนประชาชน (Neighbourhood Police Post - NPP) เพื่อให้ตำรวจเข้าใกล้ชิดกับประชาชน ระบบดังกล่าวได้รับการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน เป็นระบบการตำรวจชุมชน (Community Policing System - COPS) ทำให้ตำรวจทำงานร่วมกับชุมชน และภาคธุรกิจเอกชนในการป้องกันอาชญากรรมอย่างได้ผล

การป้องกันอาชญากรรมในสิงคโปร์ มีกลไกที่สำคัญประการหนึ่งคือ สภาป้องกันอาชญากรรม (National Crime Prevention Council - NCPC) สมาชิกของสภาป้องกันอาชญากรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย สมาคมประกันภัยแห่งสิงคโปร์ สถาบันสถาปัตยกรรมสิงคโปร์ สมาคมโรงแรมสิงคโปร์ สมาคมผู้ค้าปลีก สมาคมธนาคาร สมาคมโรงงาน สมาคมร้านค้าทองและอัญมณี กระทรวงมหาดไทย กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ เป็นต้น[14] สภาป้องกันอาชญากรรม เป็นองค์กรอิสระแต่ทำงานร่วมกับตำรวจในการให้ความรู้การป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนป้องกันอาชญากรรม ดังนั้นงานด้านการป้องกันอาชญากรรมในสิงคโปร์จึงเป็นการร่วมทำงานระหว่างตำรวจกับทุกภาคส่วนของสังคม

4.5.2 การใช้การตำรวจชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

มาเลเซีย เมื่อรัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศ เพื่อพัฒนามาเลเซียให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์เพื่อนำมาเลเซียให้บรรลุวิสัยทัศน์ คือ การลดอาชญากรรมเพื่อทำให้สังคมมาเลเซียมีความปลอดภัยจากอาชญากรรม ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย จึงมีนโยบายปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม พยายามมุ่งเน้นการลดอาชญากรรมและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม การจัดตั้งหน่วยป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Crime Prevention & Community Safety) เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นใหม่ รับผิดชอบงานป้องกันอาชญากรรมทั้งระบบ มีรถยนต์สายตรวจ รถจักรยานยนต์ การตำรวจชุมชน (Community Policing) การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ

สำหรับกรมตำรวจ (ในอดีต) หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ของไทย มีวิวัฒนาการด้านการสร้างความเป็นหุ้นส่วน โดยเริ่มต้นจากการนำแนวคิดด้านการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ (Public - Police Relations) มาปฏิบัติและพัฒนา ต่อมาได้นำแนวคิดการตำรวจชุมชนมาใช้ในกิจการตำรวจอย่างเป็นทางการ โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) เป็นคณะกรรมการที่เปิดให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ นอกเหนือจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้ว เช่น การเป็น

[14] Susan Sim, Making Singapore Safe, (Singapore: National Crime Council, 2011), P. 39

อาสาสมัครตำรวจบ้าน การแจ้งข้อมูลข่าวสาร การร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน เป็นต้น รวมทั้งในปี พ.ศ. 2557 ที่กำหนดบทบัญญัติในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 เพิ่มเติมให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานีตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง

บรูไน เป็นประเทศขนาดเล็ก และมีอาชญากรรมในระดับต่ำก็ได้ใช้งานตำรวจชุมชน โดยสร้างความเป็นหุ้นส่วนระดับตำรวจกับชุมชน ซึ่งมีผู้นำชุมชนเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การเป็นอาสาสมัคร การสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะของบรูไน จึงมีการดำเนินการในระดับชุมชนหรือหมู่บ้านที่ได้ผลอย่างดี

4.5.3 การสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะในประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ สำหรับ สปป.ลาว และเวียดนาม ซึ่งปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ การสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน หรือภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม จึงมีความแตกต่างจากประเทศอื่นในอาเซียน การมีส่วนร่วมของประชาชนมีวัตถุประสงค์สำคัญที่ต้องการสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติเป็นลำดับแรก การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเป็นส่วนสำคัญในนโยบายการควบคุมทางสังคม โดยมีงานทะเบียนครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมประชากรในพื้นที่ นอกจากนี้ประชาชนมีส่วนสำคัญในการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ทางราชการ และร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยในชุมชนและประเทศ สำหรับใน สปป.ลาว ผู้นำชุมชนในท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห่างไกล

4.6 งานตำรวจระหว่างประเทศ

4.6.1 ความสัมพันธ์ระดับนานาชาติและองค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

หน่วยงานตำรวจของทุกประเทศในอาเซียน เป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ตำรวจทั้งโลกนี้ ทำงานร่วมกันเพื่อทำให้เกิดความปลอดภัยบนโลกแห่งนี้ ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้การสนับสนุนด้านเทคนิคการปฏิบัติการ เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรม[15] โดยมีลำดับการเป็นสมาชิกดังนี้

- ค.ศ. 1984 บรูไน
- ค.ศ. 1952 อินโดนีเซีย
- ค.ศ. 1956 กัมพูชา เมียนมา ฟิลิปปินส์ และไทย
- ค.ศ. 1957 สปป.ลาว
- ค.ศ. 1961 มาเลเซีย

[15] INTERPOL [Online]. Available from: http://www.interpol.int/About-INTERPOL/Overview [2018, August 10]

- ค.ศ. 1968 สิงคโปร์
- ค.ศ. 1991 เวียดนาม

แต่ละประเทศก็มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล ทั้งการประชุมสัมมนา การฝึกอบรมและการร่วมปฏิบัติการในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประเทศในภูมิภาคซึ่งจะมีการกำหนดขึ้นเป็นคราวๆ ไป เช่น การเฝ้าระวังบุคคล ยานพาหนะ ตู้สินค้า ข้ามพรมแดน การลักลอบขนส่งยาเสพติด การค้ามนุษย์ เป็นต้น ความร่วมมือในฐานะประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากลในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การติดตามบุคคลที่ต้องการตัว โดยมีกองบัญชาการกลางตำรวจสากลแห่งชาติ (INTERPOL National Central Bureau - NCB) ในประเทศต่างๆ เป็นช่องทางและกลไกสำคัญในการประสานงาน โดยส่วนใหญ่โครงสร้างองค์กรของกองบัญชาการกลางตำรวจสากลแห่งชาติ จะอยู่ภายใต้หน่วยงานตำรวจในส่วนงานที่รับผิดชอบงานด้านต่างประเทศ เช่น บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว เมียนมา สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม

สำหรับมาเลเซีย หน่วยงานที่รับผิดชอบงานองค์การตำรวจสากลเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม (CID) ที่ต้องรับผิดชอบอาชญากรรมข้ามชาติ

ฟิลิปปินส์ หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นกองบัญชาการกลางตำรวจสากลแห่งชาติ มิได้อยู่ภายใต้องค์กรตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ แต่เป็นส่วนขึ้นตรงกับสำนักงานประธานาธิบดี (The Office of the President) เป็นหน่วยงานที่ประสานงานหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายได้ทุกหน่วยงานในฟิลิปปินส์

บทบาทในงานตำรวจระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนภารกิจการรักษาสันติภาพและความสงบเรียบร้อยในภูมิภาคอื่นๆ ภายใต้ภารกิจการสนับสนุนองค์การสหประชาชาติ ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีบทบาท เช่น อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ไทย เป็นต้น เป็นการสนับสนุนส่งกำลังเพื่อไปร่วมเป็นกองกำลังรักษาสันติภาพขององค์การสหประชาชาติ (the United Nations Peacekeeping Force) เฉพาะในส่วนของตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย มีการส่งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหน่วยกองกำลังไปร่วมปฏิบัติ (Formed Police Unit - FPU) ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ดาฟูร์ (Darfur) ปีละประมาณ 140 นาย

สิงคโปร์ เป็นประเทศในภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญในองค์การตำรวจสากล เนื่องจากปัจจุบันสิงคโปร์เป็นที่ตั้งของ “ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล” (The INTERPOL Global Complex for Innovation - IGCI) ศูนย์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งขององค์การตำรวจสากล ที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นเครื่องช่วยอำนวยความสะดวกในการวิจัยและพัฒนาที่ทันสมัยสำหรับการศึกษาลักษณะของอาชญากรรมและผู้กระทำผิด การฝึกอบรมรูปแบบใหม่ การสนับสนุนและเป็นหุ้นส่วนในการปฏิบัติการ ศูนย์ดังกล่าวตั้งขึ้นในประเทศสิงคโปร์และเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานเลขาธิการองค์การตำรวจสากล ในเมืองลียองประเทศฝรั่งเศส และทำหน้าที่เป็นการขยายเครือข่ายเข้ามาในภูมิภาคเอเชีย

4.6.2 ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและองค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEANAPOL)

กลไกที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจในอาเซียน คือ ASEANAPOL ซึ่งย่อมาจาก “ASEAN National Police” เป็นการรวมตัวของตำรวจในประเทศอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ อาเซียนนาโพล ไม่ได้อยู่ภายใต้กลไกของ ASEAN ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของ ASEAN แต่อย่างใด

ประวัติความเป็นมาของอาเซียนนาโพล เริ่มต้นเมื่อวันที่ 21 - 23 ตุลาคม ค.ศ. 1981 ในกรุงมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ มีการประชุมหัวหน้าตำรวจของประเทศอาเซียนอย่างเป็นทางการครั้งแรก โดย 5 ประเทศสมาชิก ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และสิงคโปร์ หลังจากนั้นก็มีการประชุมกันในแต่ละปี จนกระทั่งในการประชุมครั้งที่ 20 เมื่อปี ค.ศ. 2000 ที่เมียนมา มีการประชุมสมาชิกครบ 10 ประเทศ และในการประชุมครั้งที่ 25 เมื่อปี ค.ศ. 2005 ที่เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย จึงมีการตั้งคณะทำงานเพื่อที่จะจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล เป็นการถาวร โดยก่อนปี ค.ศ. 2009 ประเทศที่เป็นเจ้าภาพการประชุมจะทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล[16]

วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2010 จึงมีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวรอาเซียนนาโพล ที่กองบัญชาการตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยรัฐบาลมาเลเซีย ในฐานะเจ้าภาพให้การสนับสนุนในการจัดตั้งและการดำเนินงานในปีแรก และโดยความเห็นชอบร่วมกันของ 10 ประเทศสมาชิก ได้ร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในจำนวนเท่ากัน เพื่อใช้ดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการ ในแต่ละปีของตำแหน่งผู้อำนวยการหลัก 3 ตำแหน่ง (อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และมาเลเซีย) จ่ายค่าตอบแทนโดยประเทศที่ส่งมาปฏิบัติหน้าที่ โดยการปฏิบัติงานของเลขาธิการเริ่มต้นตาม (Term of Reference - TOR) ของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนนาโพล ซึ่งได้ลงนามกันโดยหัวหน้าตำรวจประเทศอาเซียน ระหว่างการประชุมครั้งที่ 29 ในปี ค.ศ. 2009 ที่กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม

วัตถุประสงค์ของอาเซียนนาโพล

1. เพื่อให้การนำนโยบายการแก้ไขปัญหาของอาเซียนนาโพล ไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ปฏิบัติงานเป็นกลไกการประสานงานและติดต่อสื่อสาร
3. เร่งรัดความช่วยเหลือและการปฏิบัติงานร่วมกันในระหว่างประเทศสมาชิก
4. เพื่อเพิ่มระดับการปฏิบัติงานร่วมกันในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

หน้าที่ของอาเซียนนาโพล

1. เตรียมแผนการทำงานเพื่อที่จะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาของอาเซียนนาโพลไปสู่การปฏิบัติ
2. เพื่อดำเนินงานด้านข่าวกรองและข้อมูลข่าวสารร่วมกัน

---

[16] ข้อมูลจาก Police Senior Superintendent DESY ANDRIANI, “Overview of ASEANAPOL”, The 25TH Joint ASEAN Senior Police Officers’ Course

3. เพื่อดำเนินงานในการปฏิบัติการร่วมประสานงานการสืบสวนคดีอาญาและการบริหารจัดการระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic ASEANAPOL Database System - e-ADS)

4. ให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือที่จำเป็นในการจัดประชุม ASEANAPOL และโครงการฝึกอบรม

5. รับรายงานรายไตรมาสว่าด้วยแผนและกิจกรรมต่างๆ

6. เตรียมรายงานประจำปีว่าด้วยกิจกรรมและค่าใช้จ่ายต่างๆ

7. เก็บรักษาเอกสารและบันทึกต่างๆ ของอาเซียนนาโพล

อาเซียนนาโพล ได้กำหนด 13 หัวข้อของผลประโยชน์ของประเทศสมาชิก ได้แก่

1. การค้ายาเสพติด
2. การก่อการร้าย
3. การลักลอบนำเข้าอาวุธ
4. การค้ามนุษย์
5. อาชญากรรมเกี่ยวกับสัตว์ป่า
6. Maritime Fraud
7. อาชญากรรมทางการค้า การกระทำผิดเกี่ยวกับธนาคารและการฉ้อโกงบัตรเครดิต
8. อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
9. การฉ้อโกงเอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
10. การฉ้อโกงข้ามชาติ
11. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอาเซียนนาโพล (Electronic ASEANAPOL Database System - e-ADS)
12. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องอาชญากรรม
13. การแลกเปลี่ยนโครงการการฝึกอบรมและบุคลากร ระหว่างกองกำลังตำรวจอาเซียน

อาเซียนนาโพล เมื่อเปรียบเทียบกับ INTERPOL และ EUROPOL มีความแตกต่างกันในแง่จำนวนประเทศที่เป็นสมาชิก จำนวนเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเลขาธิการ ซึ่งอาเซียนนาโพลมีจำนวนน้อยกว่ามาก และระยะเวลาการจัดตั้ง เกิดขึ้นมาไม่นาน ในขณะที่ทั้งสององค์กรดังกล่าว มีความเป็นมาที่ยาวนานกว่า

จะเห็นได้ว่าความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจของประเทศอาเซียน ได้เริ่มมาเป็นเวลานานแล้ว ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1981 (พ.ศ. 2534) และก่อตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวร เมื่อปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) สังเกตได้ว่าบทบาทของอาเซียนนาโพล ได้มีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใกล้จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในโลกยุคเทคโนโลยีและการสื่อสาร ทำให้อาชญากรรมสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเขตแดน ดังนั้น หน่วยงานตำรวจในประเทศอาเซียนจึงตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกัน การประสานงานเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมดังกล่าว และดังที่ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลอินโดนีเซียได้กล่าวถึงความสำคัญของความร่วมมือของหน่วยงานตำรวจ เมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนว่า การประสานงานแบบไม่เป็น

ทางการระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศอาเซียน มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าความสัมพันธ์แบบเป็นทางการ เพราะจะทำให้สามารถติดต่อสื่อสารและร่วมมือกันได้อย่างรวดเร็วและทันเวลา[17]

ในการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน ครั้งที่ 35 ระหว่างวันที่ 3 - 7 สิงหาคม พ.ศ. 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ประกอบไปด้วยการประชุมฝ่ายบริหาร การประชุมหัวหน้าคณะและหัวหน้าคณะกับประเทศคู่เจรจา การประชุมคณะย่อยอาชญากรรมข้ามชาติ และการประชุมแผนการดำเนินการตามผลการประชุม สาระสำคัญสำหรับการประชุมในครั้งนี้ มุ่งเน้นเรื่องความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ตลอดจนความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะช่องทางในการติดต่อประสายงานที่รวดเร็ว การขยายขอบเขตการเชื่อมต่อระบบฐานข้อมูลตำรวจอาเซียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสืบสวนและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งในและนอกภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ยังมีประเด็นความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก โดยที่ประชุมเห็นพ้องร่วมกันถึงประโยชน์ของการมีเจ้าหน้าที่ตำรวจประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน[18]

4.6.3 ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

องค์กรตำรวจของประเทศต่างๆ ในอาเซียน มีความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีระหว่างประเทศในอาเซียนด้วยกัน และกับประเทศนอกภูมิภาค โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจของแต่ละประเทศ ได้แก่

- ประวัติศาสตร์ การที่ประเทศต่างๆ ในอาเซียนต้องเผชิญกับอาณานิคมตะวันตกในอดีตต่อเนื่องด้วยภาวะสงครามโลก ครั้งที่ 2 และสิ้นสุดที่ความขัดแย้งในยุคสงครามเย็น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในช่วงเวลาของความขัดแย้งและการต่อสู้เพื่อเอกราช รวมถึงปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์ เป็นมรดกตกทอดที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนาม สปป.ลาว และกัมพูชา ที่นอกจากปัจจัยด้านประวัติศาสตร์แล้ว ด้านภูมิศาสตร์ที่มีพรมแดนติดต่อกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตำรวจทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ ซึ่งมีความใกล้ชิดกันมาก

- ภูมิศาสตร์ การมีพรมแดนติดต่อกันทำให้ปัญหาอาชญากรรมสามารถเชื่อมต่อกันได้ด้วย ความตระหนักของประเทศในอาเซียนที่มีพรมแดนติดต่อกันทั้งทางบกและทางทะเล จึงมีความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามพรมแดน เช่น ไทย เมียนมา กัมพูชา สปป.ลาว และมาเลเซีย ซึ่งมีความร่วมมือต่อต้านอาชญากรรมข้ามพรมแดน การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การโจรกรรมรถข้ามพรมแดน เป็นต้น กรณีประเทศที่เป็นหมู่เกาะ หรือมีพื้นที่ทางทะเลติดต่อกัน เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน รวมทั้งเวียดนามกับกัมพูชาที่มีเขตแดนทางทะเลติดต่อกันก็ตระหนักถึง

---

[17] สัมภาษณ์ Police Inspector General M. Tito Karnavian, Ph. D. ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559

[18] หนังสือ กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0002.2/6494 ลงวันที่ 25 กันยายน 2558 เรื่อง รายงานผลการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน ครั้งที่ 35 ระหว่างวันที่ 3-7 สิงหาคม 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย (35th ASEANAPOL Conference)

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจ ที่จำเป็นต้องร่วมกันป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางทะเล โจรสลัดและการเรียกค่าไถ่

- ผลประโยชน์ของชาติ ประเด็นความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของชาติและผลประโยชน์ที่จะมีการต่างตอบแทน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดความร่วมมือกันในระดับทวิภาคี

ความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาค ในลักษณะเดียวกันที่ปัญหาอาชญากรรมอาจเกี่ยวเนื่องกับประเทศต่างๆ นอกภูมิภาคอาเซียน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศดังกล่าวกับประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ออสเตรเลีย เกาหลี จีน และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

4.6.4 ความร่วมมือด้านการพัฒนาองค์กร

สำหรับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจในประเทศอาเซียนด้านอื่นๆ คือ การพัฒนาองค์กรตำรวจ มีโครงการความร่วมมือในด้านการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ โครงการความร่วมมือระหว่างสิงคโปร์กับญี่ปุ่น ซึ่งจัดหลักสูตรการฝึกอบรมพัฒนาการปฏิบัติของตำรวจในด้านต่างๆ ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา หรือการจัดการฝึกอบรมโดยสถาบันบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ (International Law Enforcement Academy - ILEA) ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการจัดการฝึกอบรมในสถาบันการฝึกอบรมของประเทศอินโดนีเซีย (CID Training Centre) เป็นต้น

เวียดนาม ลาว กัมพูชา เมียนมา และไทย เป็นกลุ่มประเทศในคาบสมุทรอินโดจีน ที่มีความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคี ด้านการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนนายร้อยตำรวจของไทยมีความร่วมมือทางวิชาการกับโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม โรงเรียนตำรวจกัมพูชา และโรงเรียนตำรวจเมียนมา เพื่อแลกเปลี่ยนด้านการศึกษาและฝึกอบรม โดยโรงเรียนนายร้อยตำรวจของไทยรับนักเรียนตำรวจจากประเทศดังกล่าว มาศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หลักสูตร 4 ปี และมีการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์ ผู้บริหารและนักเรียน ในการเยือนสถาบันการศึกษาและการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นซึ่งกันและกัน

โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม ได้รับนักเรียนตำรวจ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ จากกัมพูชา และ สปป.ลาว เพื่อให้การศึกษาและฝึกอบรมจำนวนหลายนายในแต่ละปี

สถาบันการฝึกอบรมตำรวจทีมมหาดไทย (Home Team Academy) ของสิงคโปร์ ก็มีความร่วมมือในการให้การฝึกอบรมตำรวจ โดยบรูไนก็มีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเข้ารับการฝึกอบรมที่สถาบันดังกล่าว รวมทั้งจากประเทศอื่นๆ

โดยสรุป งานตำรวจระหว่างประเทศ ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างก็มีบทบาทในเวทีงานตำรวจระหว่างประเทศ มีองค์การตำรวจสากล (INTERPOL) เป็นเครือข่ายระดับนานาชาติที่สำคัญ เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การร่วมปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนในการติดตามบุคคลที่ต้องการตัวตามหมายจับ การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมสัมมนา โดยมีกองบัญชาการกลางองค์การตำรวจสากลแห่งชาติที่ตั้งอยู่ในแต่ละประเทศ เป็นช่องทางในการติดต่อประสานงานระหว่างประเทศสมาชิก และกับสำนักงาน

เลขาธิการองค์การตำรวจสากล ในด้านความร่วมมือภายในภูมิภาค มีเครือข่ายการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรืออาเซียนนาโพล เป็นช่องทางสำคัญในการร่วมมือ และความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคี ในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนก็มีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความร่วมมือกัน ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และผลประโยชน์ของชาติ

งานตำรวจระหว่างประเทศ ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 มีความจำเป็นเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณ เนื่องจากการเปลี่ยนของโลกที่เกิดจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การคมนาคมขนส่งที่เชื่อมต่อพื้นที่ต่างๆ ในภูมิภาคและนอกภูมิภาคอาเซียนได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้อาชญากรรมสามารถหลั่งไหลข้ามประเทศได้โดยไม่มีพรมแดน ความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่หรือระหว่างหน่วยงานโดยตรง เป็นเครื่องมือสำคัญในการรับมือกับอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในยุคนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
1) บรูไน **- กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน (The Royal Brunei Police Force - RBPF)**	- พื้นที่ 5,770 ตร.กม. - ประชากร 423,200 คน - ตั้งบนเกาะบอร์เนียว - ภาษาบาฮาซามาเลเซีย - นับถืออิสลาม 67% พุทธ 13% คริสต์ 10% อื่นๆ 10% - เชื้อชาติมาเลย์ 67% จีน 15% และอื่นๆ 18% - ค.ศ. 1888 เป็นอาณานิคมของอังกฤษ - 1984 ได้รับเอกราช - GDP 11,400 million USD - GDP per capita 26,938.5 $ - GDP Growth -2.5% - รายได้หลักจากน้ำมัน ก๊าซ - อาชญากรรมไม่รุนแรง คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ - ไม่มีปัญหาการก่อการร้าย - การจราจรไม่แออัด - ไม่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่	- มีพื้นฐานการปกครองโดยสุลต่านมาลายูอิสลาม - ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์สุลต่านมีอำนาจบริหาร - รัฐเดี่ยว รวมศูนย์อำนาจ ไม่มีการกระจายอำนาจ แบ่งเป็น 4 เขตการปกครอง (District) และเทศบาล จากนั้นเป็นตำบลและหมู่บ้าน	- ค.ศ. 1905 บรูไนเป็นรัฐอารักขาของอังกฤษ วางรากฐานการปกครองและการบริหารงานแบบใหม่ - ค.ศ. 1921 ก่อตั้งกองกำลังตำรวจ - ค.ศ. 1965 คำว่า Royal ใช้ในชื่อองค์กรตำรวจ โดยสุลต่าน สำหรับการมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบแห่งชาติ - ค.ศ. 1975 แต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจบรูไนคนแรก - ภารกิจครอบคลุมงานป้องกัน ปราบปราม สืบสวนสอบสวน งานดับเพลิง การอารักขา ทะเบียนยานพาหนะ งานจราจร ยามชายฝั่ง งานควบคุมฝูงชน ปราบจลาจล - โครงสร้าง ส่วนกลางมีหน่วยบริหารและการเงิน, ส่งกำลังบำรุง, การข่าวอาชญากรรม, หน่วยปฏิบัติการ, หน่วยสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม, หน่วยควบคุมและสืบสวนการจราจร, เลขานุการ - หน่วยปฏิบัติการพื้นที่แบ่งเป็น 4 พื้นที่ตามเขตการปกครอง และศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ - ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ (Police Training Centre) in Gadong ผลิตเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และเปิดหลักสูตรให้ความรู้แก่เยาวชน - ตำรวจ 4,400 นาย ใช้ยศคล้ายระบบตำรวจอังกฤษ ตำรวจ: ประชากร 1: 99 - เกษียณอายุ 55 ปี /- แจ้งเหตุฉุกเฉิน 993 - กำหนดยุทธศาสตร์รับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีนโยบายด้านเด็กและเยาวชน	- ระบบกฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษ และกฎหมายทางศาสนาอิสลาม - ศาลยุติธรรมประกอบด้วย ศาลอุทธรณ์ (เป็นศาลสูงสุด) ศาลสูง ศาลชั้นกลาง และศาลชั้นต้น - ศาลชารีอะห์ รับผิดชอบคดีเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวมุสลิม คดีแพ่งและอาญาที่กำหนด - การเดินขบวนต้องได้รับอนุญาตจากรัฐและมีการควบคุมอย่างเข้มงวด - กฎหมายยาเสพติด มีโทษรุนแรง - ค.ศ. 2013 ใช้กฎหมายอาญาทางศาสนา (Sharia Penal Code) - ห้ามครอบครองอาวุธปืน วัตถุระเบิด - การพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย	- รับแนวคิดการตำรวจชุมชน (Community Policing) และนำเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ - “เพื่อนบ้านระวังภัย” (Neighbourhood Watch) เพื่อสร้างความผูกพันของประชาชนกับชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อป้องกันอาชญากรรม ปกป้องทรัพย์สิน - การพัฒนาวิเคราะห์จุดเกิดอาชญากรรมบ่อย เพิ่มศักยภาพสมาชิกเพื่อนบ้านระวังภัย สร้างความผูกพัน - ให้ความรู้แก่ประชาชน - ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการดูแลและประสานกับตำรวจ	- ค.ศ. 1984 เป็นสมาชิก INTERPOL - ใช้เครื่องมือขององค์การตำรวจสากลในการต่อต้านการก่อการร้าย - ค.ศ. 1984 ร่วมประชุม ASEANAPOL - มีความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ใกล้ชิดกับประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากเป็นประเทศขนาดเล็กเช่นเดียวกัน - บรูไน ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปรับการฝึกอบรม และศึกษาในสถาบันการศึกษา (Home Team Academy)

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
2) กัมพูชา -กรมตำรวจกัมพูชา (General Department of Police)	- พื้นที่ 181,040 ตร.กม. - ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน - ประชากร 15.8 ล้านคน - ภาษากัมพูชา - นับถือพุทธ 95% อิสลาม 3% คริสต์ 1.7% พราหมณ์ - ฮินดู 0.3% - อาชีพหลักเกษตรกร กัมพูชาเป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ - GDP 20,016.75 million USD - GDP per capita 1,269.9 $ - GDP growth 6.9% - เศรษฐกิจจากภาคการเกษตร ทรัพยากรสมบูรณ์ การท่องเที่ยว บ่อนคาสิโน - ประเพณีวัฒนธรรมสอดคล้องกับไทย - อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์ ล้วงกระเป๋า วิ่งราว ลักรถจักรยานยนต์ - มีความรุนแรงใช้อาวุธ ทำร้าย มีแก๊งเยาวชนทะเลาะวิวาท - การก่อการร้าย ต่ำ	- ค.ศ. 1863 - 1883 อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส - ค.ศ. 1954 ได้รับเอกราช - ประชาธิปไตยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร - รัฐเดี่ยว - แบ่งพื้นที่การปกครอง 24 จังหวัด และ 1 เมืองหลวง	- ค.ศ. 1884 - 1945 จัดงานตำรวจ โดยฝรั่งเศส - ค.ศ. 1945 กำเนิด “ตำรวจแห่งชาติกัมพูชา” - ค.ศ. 1953 ฝรั่งเศสส่งต่อสถาบันตำรวจให้รัฐบาลแห่งชาติกัมพูชา ก่อนได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์ - ตำรวจแห่งชาติกัมพูชา ขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีหน่วยอื่น ได้แก่ ตรวจคนเข้าเมือง โรงเรียนตำรวจ ฯลฯ แต่ละหน่วยมียศเช่นเดียวกับตำรวจ - มีหน่วย Gendarmerie มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจ สืบสวนสอบสวน จับกุม การควบคุมฝูงชน - โครงสร้างองค์กรประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ 1) เสนาธิการ 2) ชายแดน 3) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย 4) มัชฌิม 5) ตำรวจยุติธรรม 6) รักษาความปลอดภัย - กองตำรวจจังหวัดและพนมเปญ 25 หน่วย - สถานีตำรวจแขวง 193 แห่ง - สถานีตำรวจ 1,621 สถานี - ตำรวจรับผิดชอบงานทะเบียนราษฎร์ - ตำรวจใช้ยศในลักษณะเดียวกับยศทหาร - ตำรวจ 56,000 นาย (ตำรวจต่อประชากร 1:257 เป็นหญิงประมาณ 5.68 % (ทำงานในสำนักงาน) - เกษียณ ระดับพันตำรวจเอกขึ้นไป เกษียณ 60 ปี พันตำรวจโทลงมา 55 ปี - รับสมัครมัธยมศึกษาตอนปลาย อบรม 3 เดือน บรรจุเป็นตำรวจ - หมายเลขฉุกเฉิน 119	- ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร - เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจยุติธรรม ปฏิบัติหน้าที่ตามผู้บังคับบัญชา หรืออัยการ หรือผู้พิพากษา ทนายความ - อัยการ สังกัดกระทรวงยุติธรรม พิจารณาข้อกล่าวหา ออกหมายค้น/จับ มีอำนาจตรวจค้นและจับกุมเช่นเดียวกัน ยื่นฟ้องคดี - ศาล มีศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา และศาลทหาร - กรมราชทัณฑ์ สังกัด มท. - ควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ 48 ชั่วโมง คดีสำคัญหรือกรณีพิเศษควบคุมได้ 72 ชั่วโมง จากนั้นส่งให้อัยการ - ทนายความจะพบผู้ถูกจับได้เมื่อผ่านไปแล้ว 24 ชั่วโมง - อัยการ พิจารณาการตั้งข้อหา พยานหลักฐาน การควบคุมตัว ปล่อยตัวชั่วคราว อัยการมีอำนาจปล่อยตัว - อัยการจะส่งเรื่องให้ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงด้วยตนเอง หากพยานหลักฐานเพียงพอส่งให้ศาลชั้นต้น - พ.ศ. 2534 มีกฎหมายชุมนุม	- การร่วมมือระหว่างตำรวจกับหน่วยงานด้านความมั่นคง เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย - บริษัท ห้างร้าน ตลาดที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก จัดพนักงานรักษาความปลอดภัย - ทำงานร่วมกับหน่วยราชการท้องถิ่น แก้ไขปัญหายาเสพติด	- ค.ศ. 1956 เป็นสมาชิก INTERPOL - ค.ศ. 2000 ร่วม ASEANAPOL - ความร่วมมือระหว่างกัมพูชา - ไทย ในจุดผ่านแดนจุดผ่อนปรน เพื่ออำนวยความสะดวกและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร - ความร่วมมือในการปราบปรามส่งมอบวัตถุโบราณ - ความสัมพันธ์กับเวียดนามและลาว ซึ่งมีพรมแดนติดกัน

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
3) อินโดนีเซีย -ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (The Indonesian National Police - INP)	- พื้นที่ 1,910,931 ตร.กม. - หมู่เกาะ 17,508 เกาะ - ประชากร 261.1 ล้านคน - ภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย - นับถืออิสลาม 87.2 % คริสต์นิกายโปรเตสแตนท์ 7% คาทอลิก 2.9% ฮินดู 1.7% อื่นๆ 1.2% - GDP 932,259.18 million USD - GDP per capita 3,570.3 $ - GDP Growth 5.0% - อาชญากรรมพื้นฐาน โดยเฉพาะในเมืองหลวง เมืองใหญ่ ทรัพย์ เครดิตการ์ดประมง - อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การหลอกลวงทางอินเตอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น - ยาเสพติด เมทแอมเฟตามีน เฮโรอีน สารสังเคราะห์ (ecstasy, Ketamine) - มีกลุ่มก่อการร้ายมุสลิมหัวรุนแรง มีจุดมุ่งหมายสร้างรัฐอิสลามในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต่อมามีความเชื่อมโยงกับ IS - มีปัญหาการจราจรติดขัดในเมืองจาการ์ตา	- อดีตเป็นอาณานิคมของเนเธอร์แลนด์ - ค.ศ. 1942 ญี่ปุ่นบุก ขับไล่เนเธอร์แลนด์ออกไป - ค.ศ. 1949 สถาปนาสาธารณรัฐอินโดนีเซีย - ประชาธิปไตย ประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร - แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 32 ภาค 413 จังหวัด และ 98 เมืองใหญ่	- ค.ศ. 1602 ภายใต้อาณานิคมของดัทช์ งานตำรวจได้รับการพัฒนาแบบตะวันตก - ค.ศ. 1946 ก่อตั้งหน่วยบริการตำรวจแห่งชาติ - ค.ศ. 1966 อยู่ใต้กองทัพ - ค.ศ. 2000 ปฏิรูปแยกตัวจากกองทัพ ปรับการทำงานให้เป็นพลเรือน เปลี่ยนใช้ตำแหน่งตำรวจแทนยศแบบทหาร - โครงสร้างรวมศูนย์ ขึ้นตรงกับประธานาธิบดี - แบ่งโครงสร้าง 4 ระดับ คือ ระดับภาค (POLDA) 32 ภาค, จังหวัด (POLRES) สถานี (POLSEK) และสถานีย่อย (POLSUBSEK) - โครงสร้างแต่ละระดับมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน - ตำรวจ 407,222 นาย (ตำรวจต่อประชากร 1: 629) - เกษียณ 58 ปี (ขยายได้ถึง 60 ปี) - รับผิดชอบงาน ปป. สส. และ จร. - มีสถาบันฝึกอบรมระดับสูง, รร.นรต., วิทยาลัยตำรวจศาสตร์, รร.พลตำรวจ, รร.ตำรวจหญิง, ศูนย์ฝึก CID, หลักสูตรเฉพาะทาง และมีศูนย์ฝึกตำรวจ 28 แห่ง - หมายเลขฉุกเฉิน 110 และ 112	- ได้รับอิทธิพลจากดัตช์ และมี ป.อาญา ปี ค.ศ. 1918 มีกฎหมายที่มีโทษทางอาญาต่างๆ - สถานีตำรวจรับแจ้งความร้องทุกข์ - CID รับผิดชอบการสืบสวนสอบสวน รวมรวมหลักฐานส่งให้อัยการ - ควบคุมตัวได้ 24 ชั่วโมง - มีกฎหมายควบคุมฝูงชน มีการขออนุญาต ก่อน 3 วัน ต้องอยู่ใต้หลักปัญจศีล (PANCASILA) - ยาเสพติดมีโทษรุนแรง	- หลังการปฏิรูปตำรวจปี ค.ศ. 2000 ปรับการทำงานกับประชาชน พัฒนาหลักการตำรวจชุมชน เคารพสิทธิมนุษยชน - มีหน่วยงานรับผิดชอบงานการตำรวจชุมชน เพื่อจัดทำนโยบาย แผนงาน กำกับดูแลการปฏิบัติของหน่วยพื้นที่ - งานตำรวจชุมชนช่วยลดอาชญากรรม - ตู้ยามตำรวจ มีอาสาสมัครร่วมปฏิบัติงาน - ภาคธุรกิจเอกชน มีส่วนร่วมในการป้องกันตนเองจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม จัดสภาพแวดล้อมพื้นที่ จัด จนท.รปภ. - บริหารกระแสสื่อมวลชน โดยมีศูนย์อยู่ในกองบัญชาการตำรวจแห่งชาติ	- ค.ศ. 1952 เป็นสมาชิก INTERPOL - ส่ง จนท.ตำรวจร่วมปฏิบัติกับ UN - ร่วมก่อตั้ง ASEANAPOL ในปี ค.ศ. 1981 - มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับไทย พ.ศ. 2522 - มีความร่วมมือกับ AFP ด้านต่อต้านการก่อการร้าย ยาเสพติด การฝึกอบรม ฯลฯ - ความร่วมมือกับ US ได้แก่ U.S. Government International Criminal Justice Investigative Training Assistance Program (ICITAP), ATA, ILEA

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
4) สปป.ลาว -หน่วยตำรวจแห่งชาติลาว (Lao General Department of Police)	- พื้นที่ 236,800 ตร.กม. - ไม่มีทางออกทะเล เป็นภูเขาและที่ราบสูง - ประชากร 6,758,350 คน - ภาษาลาว - นับถือศาสนาพุทธ 75% นับถือผี 17% นอกนั้นเป็นคริสต์และอิสลาม - GDP 15,805.71 billion USD - GDP per capita 2,338.7 $ - GDP Growth 7.0% - พื้นที่การเกษตร เขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้า - อาชญากรรมรุนแรงมีน้อย คดีทั่วไปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากการเติบโตทางเศรษฐกิจ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เกิดมาก ยาเสพติดเพิ่ม - มีปัญหาการค้ามนุษย์ - พื้นที่ชายแดนมีการลักลอบขนยาเสพติด โจรกรรม สิ่งผิดกฎหมาย - การก่อการร้าย ต่ำ - การตอบสนองของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อเหตุอาชญากรรมจำกัด	- อาณานิคมฝรั่งเศส - สาธารณรัฐสังคมนิยมคอมมิวนิสต์/ประชาธิปไตยรวมศูนย์ - รูปแบบรัฐเดี่ยว มีประธานประเทศเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร วาระ 5 ปี - นายกรัฐมนตรี เป็นหัวหน้ารัฐบาล วาระ 5 ปี ได้รับการแต่งตั้งจากประธานประเทศ - พรรคประชาชนปฏิวัติลาว เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจสูงสุด - แบ่งพื้นที่เป็น 17 แขวง และ 1 เขตปกครองพิเศษ	- ค.ศ. 1865 ฝรั่งเศสเข้ามาปกครองลาว และจัดตั้งองค์กรตำรวจแบบตะวันตก - ค.ศ. 1961 ก่อตั้งกองกำลังตำรวจลาว เป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงป้องกันความสงบ มีภารกิจทำให้เกิดความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยในสังคม การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา - ค.ศ. 1975 ลาวปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ กรมตำรวจลาว อยู่ภายใต้กระทรวงป้องกันความสงบ - โครงสร้างองค์กรประกอบด้วย ตำรวจสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ตำรวจอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ตำรวจอาชญากรรมสิ่งแวดล้อม ตำรวจการค้ามนุษย์ หน่วยดับเพลิง ตำรวจนิติวิทยาศาสตร์ หน่วยประสานงานกลางตำรวจสากลแห่งชาติ คณะกรรมการตำรวจ หน่วยสุนัขตำรวจ สำนักงานกำลังพลตำรวจ หน่วยป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำรวจจราจร - หน่วยงานตำรวจระดับพื้นที่ แบ่งเป็นระดับ 1) แขวง (จังหวัด) 17 แขวง และเขตปกครองพิเศษ 2) เมือง (อำเภอ) (มีกำลังพลประมาณ 100 นาย) 3) กลุ่มหมู่บ้าน (ตำบล) 4) หมู่บ้าน - หมายเลขฉุกเฉิน เพลิงไหม้ 190, ตำรวจจราจร 191, รถพยาบาล 195	- ค.ศ. 1893 เป็นอาณานิคมฝรั่งเศส กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีต้นแบบจากฝรั่งเศส - ค.ศ. 1990 ใช้ประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายว่าด้วยการดำเนินคดีอาญา - ใช้ระบบผสม คือ ไต่สวนกับกล่าวหา หนักไปในทางไต่ส่วน องค์กรอัยการมีอำนาจมาก ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติขององค์กรต่างๆ ในสังคม - การสืบสวน สอบสวนฟ้องร้อง เป็นกระบวนการเดียวกัน ตำรวจช่วยเหลือและปฏิบัติตามคำสั่งอัยการ - อัยการหรือศาล เป็นผู้ออกหมาย - กักตัวผู้ต้องหาได้ 48 ชม. ควบคุมตัวเพื่อการสอบสวนได้ไม่เกิน 3 วัน (72 ชั่วโมง) ขยายได้ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน รวมไม่เกิน 1 ปี - รวบรวมพยานหลักฐานให้แน่ชัดก่อนมีการจับ - การจับต้องมีคำสั่งจากอัยการหรือศาล ยกเว้นความผิดซึ่งหน้าหรือมีเหตุเร่งด่วน	- ผู้นำในชุมชน มีบทบาทสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ โดยในกลุ่มบ้านจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2-3 นาย รับผิดชอบดูแล โดยมีตำรวจบ้าน ซึ่งเป็นราษฎรอาสาสมัครในหมู่บ้านเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน - ตำรวจบ้านสามารถพกพาอาวุธปืนของทางราชการระหว่างออกตรวจตราได้ ส่งคืนเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ - หากมีคดีหรือข้อพิพาทเกิดขึ้น จะแจ้งเหตุต่อนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) หรือตำรวจบ้าน เพื่อให้เข้ามาช่วยไกล่เกลี่ย หากตกลงกันไม่ได้จึงส่งไปยังสถานีตำรวจ - มีสื่อสิ่งพิมพ์ รายการโทรทัศน์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์งานตำรวจให้ประชาชนทราบ - ประชาชนมีส่วนในการแจ้งข้อมูลข่าวสารในพื้นที่	- ค.ศ. 1957 เป็นสมาชิก INTERPOL - มีการประสานขอความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ (UNDP หรือ UNICEF) ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ - มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเวียดนาม และกัมพูชา - ส่งนักเรียนตำรวจไปศึกษาในเวียดนาม

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
5) มาเลเซีย -ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (The Royal Malaysian Police - RMP)	- พื้นที่ 328,550 ตร.กม. - ตั้งอยู่บนคาบสมุทรมลายู และบนเกาะบอร์เนียว - ประชากร 31,187,260 คน - ภาษาบาฮาซามาเลเซีย - นับถืออิสลาม 60 % ลัทธิเต๋าและพุทธ 32% ฮินดู 8% - GDP 296,535.93 million USD - GDP per capita 9,508.93 $ - GDP Growth 4.2 % - มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ มลายู จีน อินเดีย - มีอาชญากรรมสูงในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ลักทรัพย์ วิ่งราวลักพาตัวและค้ามนุษย์ - อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่พบ การฉ้อโกงบัตรเครดิต จดหมายรักหลอก - ยาเสพติดเฮโรอีน กัญชา เมทแอมเฟตามีน มีโทษสูง - มีปัญหาการก่อการร้ายจากกลุ่ม JI, Abu Sayyaf Group (ASG), IS - โครงสร้างการคมนาคมดี	- ค.ศ. 1786 เป็นอาณานิคมของอังกฤษ - ค.ศ. 1957 ได้รับเอกราช - สหพันธรัฐ ประชาธิปไตย มีกษัตริย์เป็นประมุข นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร - แบ่งการปกครองเป็น 13 รัฐ และ 3 ดินแดนสหพันธ์ แต่ละรัฐมีสุลต่าน - การปกครองแบ่งเป็น อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน	- ค.ศ. 1807 ปรับปรุงงานยุติธรรมโดยอังกฤษ มีตำรวจอาณานิคมช่องแคบ ตำรวจรัฐสหพันธ์มาเลย์ ตำรวจนอกรัฐสหพันธ์มาเลย์ - ค.ศ. 1946 Malayan Union Police - ค.ศ. 1963 จึงรวมหน่วยงานตำรวจส่วนกลาง บอร์เนียวเหนือ และซาราวัก เป็นตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysia Police) - โครงสร้างรวมศูนย์ อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย (The Ministry of Home Affairs) - โครงสร้างหน่วยงาน 3 ระดับ คือ ระดับภูมิภาค (Contingents) จำนวน 14 ภูมิภาค ระดับเขต (Police districts) จำนวน 155 เขต และระดับสถานีตำรวจ (Police stations) จำนวน 788 สถานี และมีป้อมตำรวจ 569 แห่ง - ตำรวจ 137,227 นาย จนท.พลเรือน 14,729 คน มีตำรวจหญิง 18 % (ตำรวจต่อประชากร 1: 227) - กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ตำรวจมาเลเซีย สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์ของชาติ (ค.ศ. 2015 - 2020) มุ่งสู่การเป็นตำรวจทันสมัย (Modern Policing) - ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจพื้นฐาน 8 แห่ง - การเลื่อนตำแหน่งมีขั้นตอนประเมิน - เกษียณอายุ 60 ปี - มีกำลังสนับสนุนงานตำรวจ ได้แก่ พลตำรวจพิเศษ (Extra Police Constables) อาสาสมัครตำรวจ (Police Volunteer Reserves) ผู้ช่วยตำรวจ (Auxiliary Police)/ หมายเลขฉุกเฉิน 999	- ระบบกฎหมายจารีตประเพณี มีรากฐานจากระบบกฎหมายอังกฤษ - กระบวนการทางอาญาใช้ระบบลูกขุน - ระบบยุติธรรม มีศาลชั้นสูง (ศาลฎีกา ศาลไฮคอร์ต) และศาลชั้นต้น - หน่วยงาน CID รับผิดชอบงานสืบสวนสอบสวน โดยมีโครงสร้างอยู่ในหน่วยงานถึงระดับ District - บทบาทป้องกันภัยคุกคาม จากอาชญากรรม งานการข่าวอาชญากรรม จับกุมรวบรวมพยานหลักฐาน บังคับใช้กฎหมาย - ระบบศาลเดี่ยว (Unified Court) มีอำนาจพิจารณาคดีทุกประเภทแพ่ง อาญา ปกครอง	- การลดอาชญากรรม เป็นนโยบายของรัฐบาล - ค.ศ. 2014 จัดตั้งหน่วยป้องกันอาชญากรรมและความปลอดภัยชุมชน (Crime Prevention & Community Safety Department) กำหนดยุทธศาสตร์ นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อลดอาชญากรรมและปรับปรุงการรับรู้ด้านความปลอดภัย - แนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ การแสดงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ, สร้างความผูกพันกับชุมชน ใช้สตรี (AMANITA) เป็นหุ้นส่วนกับภาคธุรกิจ ทำงานร่วมกับภาครัฐ ส่วนราชการอื่น อาสาสมัคร - จัดสรรทรัพยากรเพื่อลดอาชญากรรม - ยุทธศาสตร์มหาสมุทรสีคราม แห่งชาติ (National Blue Ocean Strategy) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเพื่อลดอาชญากรรม	- ค.ศ. 1961 เป็นสมาชิก INTERPOL - ค.ศ. 1967 ร่วมก่อตั้งอาเซียน - ค.ศ. 1981 ร่วมประชุมอาเซียนนาโพล - ทำงานร่วมกับประเทศที่มีพรหมแดนติดต่อกัน ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ บรูไน อินโดนีเซีย - เป็นที่ตั้งสำนักงาน ASEANAPOL

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
6) เมียนมาร์ -กองกำลังตำรวจเมียนมา (Myanmar Police Force)	-พื้นที่ 653,080 ตร.กม. -ลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นเทือกเขา ป่าไม้ -ประชากร 52,885,220 คน - ภาษาเมียนมา -นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท 89% คริสต์ 4% อิสลาม 4% นับถือผี 1% -135 กลุ่มชาติพันธุ์ -GDP 63,225.10 million USD -GDP per capita 1,195.5 $ -GDP Growth 5.9 % -ความยากจน การเปิดประเทศทำให้เศรษฐกิจขยายตัว ค่าครองชีพที่สูงอย่างฉับพลัน ค่าตอบแทนคงที่ การท่องเที่ยวขยายตัว อาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น -คดีเกี่ยวกับทรัพย์ การฉ้อโกงเพิ่มมากขึ้น ปัญหาการค้ามนุษย์ -แหล่งปลูกฝิ่นอันดับ 2 ของโลก ผลิตยาบ้า ตามแนวชายแดนของกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อย -มีปัญหาความไม่สงบภายในปัญหาระหว่างพุทธกับมุสลิม	- ค.ศ. 1886 เป็นอาณานิคมอังกฤษ - ค.ศ. 1948 ได้รับเอกราช - ระบอบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้า ฝ่ายบริหาร - รัฐสภา ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีสมาชิกที่แต่งตั้งโดยกองทัพ - แบ่งการปกครองเป็น 7 รัฐ และ 7 เขต - โครงสร้างการปกครองในแต่ละรัฐ/เขต แบ่งเป็น อำเภอ, ตำบล และหมู่บ้าน - ค.ศ. 2016 เปลี่ยนผ่านโดยการเลือกตั้ง และจัดตั้งรัฐบาลพลเรือนครั้งแรก	- ยุคพระมหากษัตริย์ ตำรวจภูธรจัดตั้งขึ้นภายใต้กำกับของเจ้าเมืองและผู้ใหญ่บ้าน - ค.ศ. 1825 ตั้งสถานีตำรวจแห่งแรก ในรัฐอาระกัน - ค.ศ. 1861 มี พ.ร.บ.ตำรวจ - ค.ศ. 1964 จัดตั้งกองกำลังตำรวจประชาชน - ค.ศ. 1995 เป็นกองกำลังตำรวจ สังกัดกระทรวงมหาดไทย เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูป - 14 รัฐ/เขตการปกครอง มีกองกำลังตำรวจของตนเองแต่ยังขึ้นกับส่วนกลาง - หัวหน้าตำรวจมียศ พลตำรวจตรี - โครงสร้าง มี สง.ใหญ่ กองกำลังตำรวจรัฐและเขต การปกครอง หน่วยกิจการพิเศษ ศูนย์ฝึกอบรม, หน่วยระวังป้องกัน, หน่วยปฏิบัติการพิเศษ ฯลฯ - กำลังพลประมาณ 93,000 นาย (ตำรวจต่อประชากร 1: 635) ใช้ระบบยศแบบทหาร - กองกำลังตำรวจรัฐ/เขต 14 หน่วย และ 3 กองกำลังตำรวจรัฐพิเศษ แต่ละกองแบ่งเป็น 4 ส่วน ตำรวจรัฐ/เขต, ตำรวจอำเภอ, ตำรวจเมือง, สถานีตำรวจ - สถาบันฝึกอบรมกลาง 1 แห่ง (ฝึกนายตำรวจ) และศูนย์ฝึกตำรวจ 2 แห่ง (ฝึกประทวนและพลตำรวจ) หน่วยตำรวจสันติบาล จัดการฝึก 4 หลักสูตร หน่วยสืบสวนสอบสวน จัดการฝึก 2 หลักสูตร - ตำรวจรับผิดชอบงานจราจร - การปฏิรูปตำรวจได้รับการสนับสนุนจาก ตปท. - เกษียณ 60 ปี / -หมายเลขแจ้งเหตุฉุกเฉิน 199	- ระบบกฎหมายผสมผสานระหว่างจารีตประเพณีในกฎหมายครอบครัว ระบบอังกฤษ และกฎหมายของพม่า - ค.ศ. 1861 ใช้กฎหมายอาญา - กฎหมายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ ฯ ค.ศ. 1993 เป็นกฎหมายสำคัญในการควบคุม ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด - ระเบียบเกี่ยวกับยาเสพติด ค.ศ. 1995 กำหนดวิธีการจับกุม ตรวจค้น ยึด ฟื้นฟู ให้อำนาจประชาชนจับ ตรวจยึดกรณีพบเห็นการกระทำผิดคดียาเสพติด - ป.วิ.อาญา ให้อำนาจจับกุมโดยไม่มีหมาย เช่น ทำผิดร้ายแรง ฯลฯ ประชาชนมีอำนาจจับความผิดร้ายแรงซึ่งหน้า ควบคุมตัว 24 ชม. ฝากขังไม่เกิน 30 วัน โทษไม่น้อยกว่า 7 ปี กรณีน้อยกว่า 7 ปี ขังได้ไม่เกิน 15 วัน - หมายจับ,ค้น ออกโดยศาล -มีกฎหมายการชุมนุมในที่สาธารณะ (The Peaceful Assembly Act) ให้ผู้พิพากษาหรือ ร.ต.ต.ขึ้นไป สั่งให้สลาย หากไม่สลายให้ใช้กำลังได้ หากยังไม่ยอมสลาย ผู้พิพากษาสามารถร้องขอให้ใช้กองกำลังทหาร	- งานด้านการมีส่วนร่วมกับประชาชน มีลักษณะการแจ้งข้อมูลข่าวสาร เบาะแสจากประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบการข่าวประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งข่าวสารด้านอาชญากรรมและด้านความมั่นคง - การสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับประชาชน เป็นส่วนหนึ่งของโครงการปฏิรูปตำรวจเมียนมา - สหภาพยุโรป (EU) ให้การสนับสนุนด้านการตำรวจชุมชน ผ่านโครงการ MYPOL	- ค.ศ. 1956 เป็นสมาชิก INTERPOL - ค.ศ. 1998 เข้าร่วมประชุมอาเซียนนาโพล - ไม่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับไทย - อาชญากรรมข้ามชาติที่ให้ความสำคัญ คือ การลักลอบค้ายาเสพติด การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ และการก่อการร้าย - มีความสัมพันธ์กับไทย และ รร.นรต.ด้านการศึกษา
7) ฟิลิปปินส์	- พื้นที่ 300,000 ตร.กม.	-เป็นอาณานิคมของสเปน	- ค.ศ. 1898 ตั้งกรมตำรวจและกองกำลังรักษา	- ระบบผสมระหว่าธรรมเนียมประเพณี	-มีวิวัฒนาการตำรวจทำงานคู่	- ค.ศ. 1956 เป็น

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
-ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine National Police - PNP)	- ประกอบด้วย 7,107 เกาะ - ประชากร 103,320,220 คน - ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ - คริสต์ศาสนาโรมันคาทอลิก 83 % - GDP 304,905.41 million USD - GDP per capita 4,096 $ - GDP Growth 6.9% - วัฒนธรรมหลากหลาย มีแรงงานไปทำงานภาคบริการต่างประเทศมาก เนื่องจากใช้ภาษาอังกฤษได้ - ย้ายถิ่นสู่เมือง ชุมชนแออัด - ประชาชนครอบครองอาวุธปืนได้ มีแหล่งผลิตอาวุธปืนในประเทศ - อาชญากรรมสูงในเมืองใหญ่ ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ปล้น ล้วงกระเป๋า ฉ้อโกงบัตรเครดิต - ลักพาตัวเรียกค่าไถ่ เชื่อมโยงการก่อการร้าย - ยาเสพติด เมทแอมเฟตามีน กัญชา อี และโคเคน เป็นจุดผ่านจากแอฟริกาสู่ ASEAN - การจราจรแออัด - การก่อการร้ายกลุ่มคอมมิวนิสต์ (NPA), โมโร (MILF), อาบูซายาฟ (ASG)	และอเมริกา -ประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ -ประธานาธิบดีเป็นประมุขและผู้นำฝ่ายบริหาร ได้รับเลือกตั้งโดยตรง วาระ 6 ปี -แบ่งเป็นฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ -แบ่งเขตการปกครอง 31 เขต 80 จังหวัด 120 เมือง -มีการเลือกตั้งท้องถิ่น	ความสงบเรียบร้อยภายใน - ค.ศ. 1901 องค์การตำรวจรับผิดชอบแต่ละพื้นที่ มีกัปตันเฮนรี่ ที อัลเลน (Henry T. Allen) เป็นหัวหน้าตำรวจคนแรก จัดระบบตำรวจแบบอเมริกา - ค.ศ. 1950 ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ - ค.ศ. 1998 มีกฎหมายปฏิรูปตำรวจ ปรับโครงสร้าง มีคณะกรรมการตำรวจ - โครงสร้างมีหน่วยงานด้านอำนวยการ ด้านสนับสนุนการบริหาร ด้านสนับสนุนการปฏิบัติ - โครงสร้างหน่วยพื้นที่แบ่งเป็น ระดับภาค ระดับจังหวัด สถานีตำรวจ และเขตสถานีย่อย (Precinct) - มีตำรวจทางหลวง (Highway) จัดการจราจรและการบังคับใช้กฎหมายจราจร - กำลังพล 162,000 นาย - ใช้ระบบชั้นยศเป็นตำแหน่งคล้ายระบบอังกฤษ - ชั้นประทวนจบปริญญาตรี อบรม 1 ปี และผ่านการฝึกหลักสูตรต่อต้านการก่อความไม่สงบ - ชั้นสัญญาบัตร จบ รร.นรต. หลักสูตร 4 ปี - หมายเลขแจ้งเหตุฉุกเฉิน 117 - ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นตัวแทนของคณะกรรมการตำรวจ มีอำนาจเลือกหัวหน้าตำรวจ เช่น หัวหน้าตำรวจจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดเลือกจากบัญชีที่หัวหน้าตำรวจภาคจัดทำ 3 ชื่อ หัวหน้าสถานีตำรวจเมือง นายกเทศมนตรี เลือกจากบัญชีที่หัวหน้าตำรวจจังหวัดจัดทำ 5 ชื่อ -	กฎหมายลายลักษณ์อักษร - วิวัฒนาการกฎหมายอาญาจากสเปน เมื่อ ค.ศ. 1870 และมีฉบับแก้ไขที่ใช้จนถึงปัจจุบัน - ตำรวจมีอำนาจควบคุม กำกับ ใบอนุญาตและการฝึกอบรม: การครอบครองอาวุธปืนและวัตถุระเบิด เอกชนที่เกี่ยวข้องความมั่นคง รปภ.นับสืบเอกชน ฝึกอบรมด้านบังคับใช้ กม. - การชุมนุมสาธารณะต้องขออนุญาตจากสำนักงานเทศบาล - การชุมนุมใน freedom park สถานที่ส่วนบุคคล ในมหาวิทยาลัย การประชุมทางการเมือง ระหว่างหาเสียง ไม่ต้องขออนุญาต - สถานีตำรวจ มีฝ่ายสืบสวนสอบสวน (investigation) ซึ่งมีแผนกที่รับผิดชอบคดีเด็กและสตรีโดยเฉพาะ และมีเจ้าหน้าที่สืบสวน (detective) อยู่ในฝ่ายสืบสวนสอบสวน - สถานีตำรวจ มีแผนกตรวจสอบประวัติของประชาชน ที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งมีประชาชนมาใช้บริการมาก - หมายจับออกโดยศาล เท่านั้น	กับท้องถิ่น -ค.ศ. 1990 มีนโยบายให้รัฐบาลท้องถิ่น ตำรวจ และประชาชน ทำงานร่วมกันในพื้นที่ -ค.ศ. 1998 ปฏิรูปตำรวจ ปรับปรุงระบบการตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชนและการบริหาร (CSOP) เป็นปรัชญาการปฏิบัติงาน -ในท้องถิ่นมีแผนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยสาธารณะ (POPS) ระยะ 3 ปี มีสภาความสงบเรียบร้อย เป็นช่องทางในการทำงานร่วมกัน -พนักงาน รปภ.เอกชนพกปืนในเขตพื้นที่ของตนเองได้ -ในสถานีตำรวจ มีแผนกความสัมพันธ์กับชุมชน (Police Community relations) - อปท.สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสาร ให้แก่สถานีตำรวจ -มีหุ้นส่วนกับกองทัพในงานรักษาความสงบ	สมาชิก INTERPOL - กองบัญชาการกลางแห่งชาติ องค์กรตำรวจสากล (NCB) ฟิลิปปินส์ เป็นส่วนขึ้นตรงกับสำนักงานประธานาธิบดี และเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์ว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติฟิลิปปินส์ (ไม่อยู่ภายใต้ตำรวจแห่งชาติ) - ฟิลิปปินส์ร่วมก่อตั้งอาเซียน และร่วมอาเซียนนาโพลในปี ค.ศ.1981 - ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีกับสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เกาหลี อินโดนีเซีย มาเลเซีย กัมพูชา ไทย ฯลฯ

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
8) สิงคโปร์ -กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (The Singapore Police Force - SPF)	-พื้นที่ 709 ตร.กม. -ตั้งอยู่ปลายคาบสมุทรมลายู -ประชากร 5,607,280 คน -ภาษาอังกฤษ จีนกลาง มลายู และทมิฬ เป็นภาษาราชการ -นับถือพุทธ 42.5 % อิสลาม 14.9 % คริสต์ 14.6 % เต๋า 8.5 % ฮินดู 4% และอื่นๆ 0.7 % -เชื้อชาติจีน 76 % มาเลย์ 13.7 % อินเดีย8.4 % และอื่นๆ 1.9 % - GDP 296,975.68 billion USD -GDP per capita 52,962.5 $ -GDP Growth 2.0 % -เศรษฐกิจจากการค้า อุตสาหกรรม ท่าเรือ -อาชญากรรมต่ำไม่รุนแรง มีคดีเกี่ยวกับทรัพย์ หลอกลวง (Scam) -อาวุธ ยาเสพติด มีโทษรุนแรง - อาชญากรรมองค์กรเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ยาเสพติด เงินกู้นอกระบบ -การก่อการร้าย ต่ำ -ไม่มีปัญหาการจราจร มีนโยบายจำกัดจำนวนรถยนต์ -ได้รับการจัดอันดับเป็นเมืองปลอดภัยของโลก	-ศตวรรษที่ 16 อาณานิคมโปรตุเกส และศตวรรษที่ 17 ฮอลันดา -ค.ศ. 1867 เป็นอาณานิคมอังกฤษ จนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่ 2 อยู่ภายใต้ญี่ปุ่น -ค.ศ. 1965 เป็นเอกราชตั้งเป็นสาธารณรัฐสิงคโปร์ -ประชาธิปไตย แบบสาธารณรัฐ -ประธานาธิบดีเป็นประมุข วาระ 6 ปี นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร วาระ 5 ปี -ระบบสภาเดี่ยว วาระ 5 ปี -แบ่งพื้นที่ออกเป็น 5 ภาค 44 เขตการปกครอง	- ค.ศ. 1820 ก่อตั้งกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ มี 11 นาย เน้นการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชน - ค.ศ. 1826 รวมกับตำรวจมะละกาและปีนัง เป็นกองกำลังตำรวจนิคมช่องแคบ (The Straits Settlements Police) - การเติบโตและการแข่งขันนำไปสู่ความขัดแย้งของกลุ่มต่างๆ จนเกิดเป็นการจลาจลในปี ค.ศ. 1846 - ค.ศ. 1965 แยกตัวออกจากมาเลเซีย - อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs) - โครงสร้างประกอบด้วย หน่วยอำนวยการ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ และหน่วยปฏิบัติการพื้นที่ - วิสัยทัศน์ สิงคโปร์เป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่สุดในโลก - กำลังพลรวม 16,500 นาย เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ 7,600 นาย เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส 2,100 นาย พลเรือน (Civilian) 1,600 นาย และเจ้าหน้าที่บริการแห่งชาติ (Full-time National Service Officers) 5,200 นาย - อัตราส่วนตำรวจต่อประชากร 1: 340 - สถาบัน Home Team Academy ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอื่นๆ - เจ้าหน้าที่อาวุโส อบรม 9 เดือน, จนท.ทั่วไป 6 เดือน - ตำรวจเป็นมืออาชีพ มีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และเน้นการป้องกันอาชญากรรม การให้บริการทางอิเลคทรอนิกส์ (E-Services) - หมายเลขแจ้งเหตุฉุกเฉิน 999	- ระบบกฎหมายจารีตประเพณี - กฎหมายอาญา มีอัตราโทษรุนแรง มีข้อบัญญัติเกี่ยวกับความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม ความสะอาด - ค.ศ. 1823 มีกฎหมายควบคุมอาวุธปืน เพื่อความสงบจากการก่อจลาจล - กฎหมายควบคุมอาวุธปืน วัตถุระเบิด ยาเสพติด มีโทษรุนแรง - ควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ 48 ชั่วโมง - มีพนักงานสอบสวน (Investigation) ทำหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐาน ทำสำนวนการสอบสวน - มีเจ้าหน้าที่สืบสวน (Detective) อยู่ในหน่วยงานสืบสวน	-ใช้แนวคิดการตำรวจชุมชนโดยประยุกต์ระบบ KOBAN -ค.ศ. 1980 เริ่มต้นใช้ระบบ Neighborhood Police Post - NPP ทำให้ใกล้ชิดชุมชน ตรวจเยี่ยม สายตรวจเดินเท้า มีคณะกรรมการประสานงานชุมชน -ค.ศ.1997 ปรับเป็นศูนย์บริการตำรวจแบบจุดเดียว ในรูปแบบ Neighborhood Police Centre - NPC จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ ตำรวจกับชุมชนร่วมมือกันจัดการกับปัญหาความปลอดภัยในท้องถิ่น ผ่าน Community Safety and Security Program - CSSP -ผู้นำชุมชน ประชาชน ตำรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำงานร่วมกับตำรวจ เพื่อระบุปัญหาแก้ไขปัญหาอาชญากรรม -ค.ศ.2012 ปรับเป็น Community Policing System - COPS ใช้เทคโนโลยี ทำงานร่วมกับภาคธุรกิจ ใช้ Social Media	- ค.ศ. 1968 สมาชิก INTERPOL - เป็นที่ตั้งของศูนย์นวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล (IGCI) - เป็น 1 ใน 5 ประเทศร่วมก่อตั้งอาเซียนและร่วมประชุมอาเซียนนาโพล - มีโครงการความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น ให้ความช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาในการพัฒนาบุคคลกร Japan-Singapore Partnership Programme for the 21st Century - ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย ฯลฯ

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
9) ไทย **สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (Royal Thai Police - RTP)**	-พื้นที่ 510,890 ตร.กม. -ที่ตั้ง คาบสมุทรอินโดจีน -ประชากร 68,863,510 คน -ภาษาไทยเป็นภาษาราชการ -เชื้อชาติไทยเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งจีน มลายู มอญ เขมร -นับถือศาสนาพุทธ 95 % อิสลาม 4% คริสต์และอื่นๆ 1% -GDP 407,026.13 million USD -GDP per capita 5,910.6 $ -GDP Growth 3.2 % -เศรษฐกิจเปลี่ยนจากด้านเกษตรกรรม เป็นอุตสาหกรรมและการบริการ -อาชญากรรม คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมข้ามชาติ -ยาเสพติด ยาบ้า ไอซ์ -มีปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ -ปัญหาการจราจรในเมืองหลวงเมืองใหญ่	-พ.ศ. 2475 เปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นแบบ ประชาธิปไตยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข -นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร -สภานิติบัญญัติประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร -ฝ่ายตุลาการ และองค์กรอิสระ -แบ่งพื้นที่การปกครอง 76 จังหวัด 1 เขตปกครองพิเศษ (กทม.)	- พ.ศ. 2403 จัดตั้งกองกำลังตำรวจครั้งแรก โดย ร.4 - พ.ศ. 2458 รวมกิจการตำรวจเป็นหน่วยงานเดียวกัน - พ.ศ. 2522 มี พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2547 มี พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับกรม ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีโครงสร้างหน่วยงาน 1) ระดับกองบัญชาการ/ตำรวจภูธรภาค 2) ระดับกองบังคับการ/ตำรวจภูธรจังหวัด 3) ระดับกองกำกับการ/สถานีตำรวจ 4) ระดับแผนก/งาน - หน่วยปฏิบัติการพื้นที่ 11 หน่วย 76 จังหวัด และ กทม. - หน่วยสนับสนุนการป้องกันปราบปราม ได้แก่ ยาเสพติด สอบสวนกลาง ตรวจคนเข้าเมือง สันติบาล พิสูจน์หลักฐาน ตำรวจตระเวนชายแดน เทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ - หน่วยงานอำนวยการและสนับสนุน - สถานีตำรวจ 1,482 แห่ง - เจ้าหน้าที่ตำรวจ 214,459 นาย - ตำรวจต่อประชากร 1: 320 / เกษียณอายุ 60 ปี - รร.นรต. ผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร - ศูนย์ฝึกอบรม 9 แห่ง ผลิตชั้นประทวน - วิทยาลัยการตำรวจ ฝึกอบรมหลักสูตรบริหาร (สารวัตร ผู้กำกับการ การบริหารงานตำรวจชั้นสูง) หลักสูตรสืบสวนคดีอาญา - หมายเลขแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191	- พ.ศ. 2451 ใช้กฎหมายลักษณะอาญา - พ.ศ. 2477 ใช้ พ.ร.บ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477 - พ.ศ. 2499 ใช้ พ.ร.บ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 - การจับต้องมีหมายศาล ยกเว้นความผิดซึ่งหน้าฯลฯ - การค้นต้องมีหมายศาล - ตำรวจควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ไม่เกิน 48 ชั่วโมง - คดีเด็กและเยาวชนเป็นผู้ต้องหามีกระบวนการแตกต่าง - ตำรวจทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน มีความเห็นส่งอัยการ - มี พ.ร.บ.ที่มีโทษทางอาญาสำหรับความผิดอื่นๆ เช่น ยาเสพติด การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ ทรัพย์สินทางปัญญา ฯลฯ - พ.ร.บ.ควบคุมการชุมนุมในที่สาธารณะ กำหนดให้การชุมนุมต้องแจ้งตำรวจท้องที่ทราบก่อน 24 ชั่วโมง	-พ.ศ. 2530 กรมตำรวจนำหลักการตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาใช้อย่างเป็นทางการ โดยกำหนดแผนสาขาชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 1 -พ.ศ. 2540 เริ่มนำแนวคิดตำรวจชุมชน (Community Policing) มาสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับชุมชน -พ.ศ. 2542 มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) - พ.ศ. 2547 บรรจุงานด้านการมีส่วนร่วมไว้ใน พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 -พ.ศ. 2557 แก้ไขบทบัญญัติให้ท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปราม -พ.ร.บ.ธุรกิจรักษาความปลอดภัย -อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจร	- ค.ศ. 1956 เป็นสมาชิก INTERPOL - ประสานงาน มีความร่วมมือกับประเทศต่างๆ จัดกองกำลังตำรวจร่วมภารกิจ UN - ค.ศ. 1967 ไทยร่วมก่อตั้งอาเซียน - ค.ศ. 1981 ร่วมประชุมอาเซียนนาโพล - ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีประเทศที่พรมแดนติดกัน เช่น เมียนมา ลาว กัมพูชา มาเลเซีย และอื่นๆ ในประเด็นอาชญากรรมข้ามชาติและการพัฒนาองค์กร - กรุงเทพฯ เป็นที่ตั้ง ILEA โดยความร่วมมือของสหรัฐอเมริกา

ประเทศ หน่วยตำรวจ	สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	โครงสร้างการเมืองการปกครอง	รูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	งานตำรวจระหว่างประเทศ
10) เวียดนาม -กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม (Ministry of Public Security) -กรมตำรวจ (General Department of Police)	-พื้นที่ 330,967 ตร.กม. -ที่ตั้ง คาบสมุทรอินโดจีนด้านตะวันออก เป็นแนวยาว -ประชากร 95,540,800 คน -ภาษาเวียดนามเป็นภาษาราชการ -เชื้อชาติขิ่นหรือเวียต 86% -นับถือลัทธิต่างๆ 80.8% พุทธมหายาน 9.3% คริสต์โรมันคาทอลิก 6.7% -ขนบธรรมเนียมเก่าแก่ สืบทอดมาถึงปัจจุบัน -GDP 223,863,996.35 million USD -GDP per capita 2,343.1 $ -GDP Growth 6.8 % -มีการลงทุนจากต่างชาติมาก มีทรัพยากรมาก -อาชญากรรมรุนแรงเกิดน้อย มีคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ มีปัญหาโจรสลัดด้านตะวันตกเฉียงใต้ -ยาเสพติดประเภทยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน มีปัญหามากขึ้น -ปัญหาการค้ามนุษย์ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ -อุบัติเหตุจราจรมาก -ไม่มีปัญหาก่อการร้าย	-อาณานิคมฝรั่งเศส -ระบอบสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์มีอำนาจสูงสุด -มีเสถียรภาพทางการเมือง -แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 8 ภาค 59 จังหวัด 5 นคร 600 อำเภอ -ฝ่ายบริหารมี ประธานาธิบดี เป็นประมุขรัฐ นายกรัฐมนตรี หัวหน้าฝ่ายบริหาร คณะรัฐมนตรีวาระ 5 ปี	- ภายใต้อาณานิคมฝรั่งเศส รับรูปแบบตำรวจฝรั่งเศส - ในอดีตตำรวจมีบทบาทด้านความมั่นคง - ขณะที่แบ่งเป็นเวียดนามเหนือ - ใต้ กิจการตำรวจแยกกัน และรวมกันเมื่อมีการรวมประเทศในปี ค.ศ. 1975 - งานตำรวจอยู่ภายใต้กระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม (Ministry of Public Security of Vietnam- MPS) ซึ่งมีหน่วยงานในสังกัด 8 กรม และมีกรมความปลอดภัยสาธารณะจังหวัด/เมือง 63 กรม - กำลังพล 280,000 นาย (ตำรวจต่อประชากร 1: 340) ใช้ระบบยศแบบยศทหาร - มีสถาบันผลิตตำรวจคือ โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และมีความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศหลายประเทศ - หน่วยงานตำรวจรับผิดชอบการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การจราจร งานทะเบียนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ งานทะเบียนราษฎร์ - การเกษียณอายุ เจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วไป ชาย 55 ปี หญิง 50 ปี - ผู้บริหารระดับกลาง ชาย 58 ปี หญิง 53 ปี ผู้บริหารระดับสูง ชาย 60 ปี หญิง 55 ปี - หมายเลขแจ้งเหตุฉุกเฉิน 113	- ระบบกฎหมายได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื๊อ ต่อมารับระบบกฎหมายฝรั่งเศส และปรับเป็นระบบกฎหมายสังคมนิยม - ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร - กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด มีตำรวจยาเสพติด และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด - กฎหมายค้ามนุษย์ ฉ้อโกง คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง - การค้าประเวณี ลงโทษผู้ซื้อ - การจับมี 3 กรณี คือ การจับเพื่อกักขังชั่วคราว การจับกรณีเร่งด่วน การจับผู้กระทำผิดซึ่งหน้า - การจับต้องมีหมายจับ - ภายใน 24 ชั่วโมง ต้องมีคำสั่งจะปล่อยหรือขัง - รัฐบาลควบคุมการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะผู้ไม่เห็นด้วย	- การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อประสิทธิภาพการรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงและการควบคุมทางสังคม - งานทะเบียนราษฎร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมความสงบเรียบร้อย - ประชาชนมีส่วนร่วมเข้ามาช่วยเหลือดูแล ป้องกันมิให้เกิดเหตุร้ายขึ้น - ตำรวจมีหน้าที่ประการหนึ่งในการใกล้ชิดกับประชาชน งานทุกอย่างต้องเริ่มจากประชาชน - มีอาสาสมัคร ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่รัฐ - ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังผู้กระทำผิด - การประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรม มักดำเนินการในภาพรวม	- ค.ศ. 1991 เป็นสมาชิก INTERPOL - หลังการปฏิรูปเศรษฐกิจ ค.ศ.1986 ให้ความสำคัญกับงานตำรวจระหว่างประเทศมากขึ้น - ค.ศ. 2011 เป็นเจ้าภาพจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีองค์การตำรวจสากล ครั้งที่ 80 - ค.ศ. 1996 ร่วมประชุมอาเซียนนาโพล - มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลาว และกัมพูชา - ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี เช่น เมียนมา ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ เป็นต้น

ที่มาของข้อมูลทางเศรษฐกิจ:

-GDP = Gross Domestic Product หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (หน่วยเป็น ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

-GDP per capita = Gross Domestic Product per capita หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร หน่วยเป็น ดอลลาร์สหรัฐ

-GDP Growth = Gross Domestic Product Growth หมายถึง อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (หน่วยร้อยละ ต่อปี)

ใช้ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Development Indicators database, World bank) ปี ค.ศ.2016 จาก http://data.worldbank.org/

บทที่ 5
สรุปบทเรียนที่สำคัญจากการศึกษาเปรียบเทียบและข้อเสนอแนะ

5.1 บทเรียนที่สำคัญจากการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียน

จากการศึกษาบริบทของการบริหารจัดการงานตำรวจ พบว่าสภาพสังคมและเศรษฐกิจ และโครงสร้างทางการเมืองการปกครอง รวมทั้งประวัติศาสตร์ของประเทศต่างๆ ได้ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งรวมถึงรูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ และงานตำรวจระหว่างประเทศ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ของประเทศสมาชิกอาเซียน พบบทเรียนที่สำคัญจากการศึกษา ดังนี้

5.1.1 ด้านการจัดโครงสร้างองค์กรและบทบาทหน้าที่ของตำรวจ

5.1.1.1 การเปลี่ยนผ่านและการปรับตัวขององค์กรตำรวจประเทศสมาชิกอาเซียนจากอดีตสู่ความเป็นองค์กรสมัยใหม่ ได้รับอิทธิพลจากภายนอกประเทศ คือ การเข้ามามีอิทธิพลของชาติตะวันตกในยุคอาณานิคม ต่อมาเมื่อประเทศต่างๆ ได้รับเอกราชและปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานภายใน การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสภาพภายในประเทศ ก็ส่งผลสำคัญต่อการเปลี่ยนผ่านขององค์กรตำรวจ เกิดพัฒนาการที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ เช่น ในสภาวะที่ประเทศต้องแก้ปัญหาด้านความมั่นคงภายในประเทศ ตำรวจก็มีบทบาทสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน แต่เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป องค์กรตำรวจก็จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อทำหน้าที่ตำรวจที่มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนและปฏิบัติงานในวิชาชีพตำรวจ ดังเช่นการปฏิรูปองค์กรตำรวจของอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ที่แยกตัวออกจากกองทัพ และพยายามทำให้งานตำรวจมีความเป็นวิชาชีพมากขึ้น ลดความเป็นทหารลงไป การปรับตัวของกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ไปพร้อมกับการปฏิรูปประเทศ การแก้ไขปัญหาทุจริตคอรัปชั่นในอดีต และทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน

5.1.1.2 การจัดโครงสร้างองค์กรสอดคล้องกันและเป็นเอกภาพ การจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจ สำหรับประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย มีความสอดคล้องระหว่างหน่วยงานระดับชาติ ระดับภาค และระดับจังหวัด ทำให้งานตามนโยบายจากระดับบน สามารถถ่ายทอดลงไปสู่พื้นที่ได้อย่างคล่องตัว มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานลักษณะเดียวกัน ในทุกระดับหน่วยงาน ในทางกลับกัน งานของหน่วยระดับพื้นที่ ก็มีหน่วยงานระดับบน ให้การสนับสนุนสอดรับกันไปจนถึงหน่วยงานตำรวจระดับชาติ โดยหน่วยงานตำรวจระดับจังหวัดหรือระดับเขต มีส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการดูแลความปลอดภัยประชาชนในพื้นที่ การสืบสวนสอบสวน ที่ครบองค์ประกอบ สามารถให้บริการได้ค่อนข้างเบ็ดเสร็จในพื้นที่

5.1.1.3 การกระจายการให้บริการในพื้นที่ต่างๆ ในบางประเทศที่มีพื้นที่กว้างมาก และยังเป็นหมู่เกาะจำนวนมาก เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งตู้ยามตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยให้บริการขนาดเล็กลงไปจากสถานีตำรวจ ใช้กำลังพลจำนวนไม่มากเพื่อให้บริการด้านความปลอดภัยแก่ประชาชนในพื้นที่

5.1.1.4 งานจราจร อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการจัดและควบคุมการจราจร รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายจราจร ในอินโดนีเซีย ซึ่งมีปัญหาด้านการจราจร และยังเป็นประเทศที่มีพื้นที่ใหญ่ ให้ความสำคัญกับการจราจร และมีศูนย์บริหารจัดการจราจรที่ทันสมัย มีบทบาททั้งการจัดการจราจร การบังคับใช้กฎหมายและการป้องกันแก้ไขอุบัติเหตุจราจร ประเทศที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เช่น กัมพูชา เวียดนาม มีปัญหาการจราจรมากขึ้น เป็นนโยบายที่สำคัญของตำรวจ ในการเข้าไปแก้ไขปัญหาจราจร ในเวียดนาม เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานทะเบียนรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ประเทศในอาเซียน มีเฉพาะฟิลิปปินส์ เท่านั้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและจัดการจราจรในท้องถิ่น และมีตำรวจทางหลวง ซึ่งอยู่ภายใต้ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ เป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย อำนวยความสะดวกด้านการจราจร และการป้องกันอุบัติเหตุในพื้นที่ทางหลวงของประเทศ

5.1.1.5 งานตรวจคนเข้าเมือง โดยส่วนใหญ่ เป็นความรับผิดชอบของตำรวจ ยกเว้นประเทศบรูไน มาเลเซีย และสิงคโปร์ การพิจารณาว่างานตำรวจคนเข้าเมือง ควรจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด มีปัจจัยสำคัญที่จะต้องพิจารณาคือการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ กับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ในการตรวจสอบบุคคล การสืบสวนติดตามจับกุมบุคคลที่เข้าเมืองในช่องทางต่างๆ ทั้งมิติด้านความมั่นคงในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ และการก่อการร้าย

5.1.1.6 บทบาทของตำรวจในประเทศสมาชิกอาเซียน มีความหลากหลาย ทั้งด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม งานด้านความมั่นคงภายในประเทศ และการช่วยเหลือประชาชนจากภัยพิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มักประสบภัยทางธรรมชาติ เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เป็นต้น

5.1.1.7 บทบาทอำนาจหน้าที่ของสถานีตำรวจ นอกจากงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมแล้ว สถานีตำรวจในบางประเทศยังมีภารกิจการให้บริการประชาชนที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่

- งานด้านการทะเบียน โดยในประเทศกัมพูชา และเวียดนาม ตำรวจมีบทบาทในงานด้านทะเบียนราษฎร การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งมีจุดเด่นคือทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล สามารถควบคุมคนในพื้นที่ ทำให้งานด้านการข่าวมีประสิทธิภาพ

- งานทะเบียนรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ในเวียดนาม สถานีตำรวจมีหน้าที่รับผิดชอบรับจดทะเบียนรถยนต์ และรถจักรยานยนต์

- งานทะเบียนอาวุธปืน ในประเทศฟิลิปปินส์ กฎหมายเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถครอบครองอาวุธปืนได้ โดยมายื่นขอรับการอนุญาตที่สถานีตำรวจ และหน่วยงานตำรวจเป็นพิจารณาออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนและการพกพาอาวุธ

- งานตรวจสอบประวัติบุคคลเพื่อเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ ในฟิลิปปินส์เนื่องจากมีชาวฟิลิปปินส์ต้องการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศจำนวนมาก จึงมีประชาชนจำนวนมากไปขอรับใบตรวจสอบประวัติบุคคล ที่สถานีตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยให้บริการตรวจสอบและรับรองประวัติ

5.1.1.8 หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายนอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ กัมพูชา มีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ กองกำลังกึ่งทหาร (Gendarmerie) เป็นการจัดองค์กรในลักษณะคล้ายคลึงกับกองกำลังตำรวจฝรั่งเศส แต่กองกำลังกึ่งทหารของกัมพูชา มิได้แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบแยกจากกองกำลังตำรวจในลักษณะเดียวกับฝรั่งเศส โดยมีหน่วยกองกำลังกึ่งทหาร กระจายอยู่ในพื้นที่ เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น การควบคุมฝูงชน การปิดล้อมจับกุมคนร้าย การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นต้น

5.1.2 นโยบายการบริหารงานตำรวจและการปฏิบัติที่สำคัญ

5.1.2.1 การกำหนดยุทธศาสตร์ระยะยาวที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของชาติ ในมาเลเซีย รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศ ที่ต้องการพัฒนาให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีรายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง และแนวทางที่จะมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว ประการหนึ่ง คือ การลดอาชญากรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองตามยุทธศาสตร์ของชาติ ในการลดอาชญากรรม โดยมีการจัดสรรทรัพยากร การจัดตั้งหน่วยงานป้องกันอาชญากรรม

5.1.2.2 การตอบสนองต่อปัญหาการก่อการร้าย เนื่องจา อินโดนีเซีย และมาเลเซีย เป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอินโดนีเซีย ได้เคยเกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายครั้งใหญ่ที่เกาะบาหลี ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประเทศ ดังนั้น ในปัจจุบัน อินโดนีเซียจึงให้ความสำคัญ มีการพัฒนาหน่วยงาน ระบบข้อมูลข่าวสาร การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดแนวทางเพื่อป้องกันและตอบสนองต่อเหตุการณ์การก่อการร้าย ที่มีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับผู้ประกอบการธุรกิจในกรุงจาการ์ต้า ที่จัดสภาพแวดล้อม กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด

5.1.2.3 ทัศนคติของประชาชน ในหลายประเทศในอาเซียน อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมจากประชาชนมากกว่าอาชีพอื่น ประชาชนต้องการเป็นตำรวจ เนื่องจากมีสวัสดิการที่ดีกว่าอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่ได้รับการนับถือในสังคม แต่บางประเทศก็อาจไม่ได้รับความนิยม เช่น เมียนมา เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาทหารมีบทบาทสูงในทางการเมืองการปกครองและสังคมของเมียนมา ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ในบางประเทศประชาชนก็ยังมีทัศนคติในทางลบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อตำรวจจราจร

5.1.2.4 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี บทเรียนจากกองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย แสดงให้เห็นถึงการนำเทคโนโลยีด้านต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ระบบศูนย์ควบคุมสั่งการ การให้บริการประชาชนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (e-Service) การใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านอาชญากรรมเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดอาชญากรรม การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการในพื้นที่ ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Back Office Technology) และการใช้เทคโนโลยีเพื่อวิธีการทำงานที่ดีที่สุด เป็นต้น

5.1.2.5 ความพร้อมรับมือกับอาชญากรรมรูปใหม่ และอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียน พบว่ามีช่องว่างระหว่างประเทศสมาชิกเกี่ยวกับความพร้อมในการรับมือกับอาชญากรรมรูปใหม่ เนื่องจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรทางการบริหาร งบประมาณ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ อุปกรณ์ที่ทันสมัย

5.1.3 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

5.1.3.1 การบริหารงานบุคคลในด้านการแต่งตั้งโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง บทเรียนที่สำคัญของการบริหารงานบุคคล ได้แก่ กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ ซึ่งมีระบบการบริหารงานบุคคลที่มีเส้นทางการเจริญเติบโตอย่างชัดเจน มีการเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตามความรู้ความสามารถและทักษะของแต่ละคน เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละคนได้เติบโตในสายอาชีพตามที่ตนเองถนัด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งและทักษะของตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง เส้นทางการเจริญเติบโตของตำรวจสิงคโปร์ แบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง คือ 1) เส้นทางสายอาชีพทั่วไป (Generalist Career) และ 2) เส้นทางสายอาชีพเชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialist Career) เป็นงานที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ งานสืบสวนสอบสวน ในหน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และแผนกสืบสวนในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานการข่าวในหน่วยงานการข่าวตำรวจ และแผนกข่าวกรองในหน่วยงานตำรวจพื้นที่ งานปฏิบัติการพิเศษ งานตำรวจน้ำ หน่วยรักษาชายฝั่งตำรวจ เป็นต้น

การเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอาวุโส ของตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย จะต้องมีการประเมินจากคณะกรรมการ มีขั้นตอนการทดสอบ และประเมินในด้านต่างๆ ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานตำรวจในพื้นที่ มีการถ่วงดุลและใช้อำนาจร่วมกันระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น

5.1.3.2 งานด้านการข่าวและการควบคุมพลเมือง โดยงานทะเบียนราษฎร ในกัมพูชา เวียดนาม และ สปป.ลาว เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่ในงานด้านทะเบียน การทำบัตรประจำตัวประชาชน มีข้อดีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีข้อมูลภายในท้องถิ่นและชุมชน สามารถรู้ความเคลื่อนไหวของประชากรในพื้นที่รับผิดชอบ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานการข่าว

5.1.3.3 การศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ มีบทเรียนที่สำคัญ ดังนี้

1) การจัดการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ เป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปตำรวจ ดังเช่นตัวอย่างการปฏิรูปตำรวจในอินโดนีเซีย ซึ่งมีทั้งการปฏิรูปด้านโครงสร้าง เครื่องมือในการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิรูปด้านวัฒนธรรม โดยการปฏิรูปการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติในด้านวัฒนธรรม เพื่อเปลี่ยนผ่านจากวัฒนธรรมแบบทหาร (Military Culture) ให้เป็นตำรวจอาชีพ (Professional Police) การเปลี่ยนผ่านในด้านต่างๆ ได้ดำเนินการโดยตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย โดยการปฏิรูประบบการศึกษา การปฏิรูปตำรวจมีความคาดหวัง คือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำให้ประเทศมีความเป็นประชาธิปไตยและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย จึงได้ผนวกค่านิยมเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ไว้ในหลักสูตรการฝึกอบรมตำรวจทั้งในทุกระดับ

2) สถาบันการศึกษาและฝึกอบรมร่วมกันของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ดังเช่นตัวอย่างใน สิงคโปร์ มีสถาบันฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy - HTA) รับผิดชอบเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ในลักษณะการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อฝึกอบรมบุคลากร ในลักษณะคล้ายคลึงกัน สถาบันการศึกษาและฝึกอบรมของฟิลิปปินส์ ภายใต้ วิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณฟิลิปปินส์ (Philippine Public Safety College - PPSC) ที่ควบคุมกำกับดูแลหน่วยงานด้านการศึกษาและฝึกอบรมทั้งตำรวจ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยดับเพลิง ราชทัณฑ์ หน่วยนิติวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ระบบเครือข่ายการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย หรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันดังกล่าว มีข้อดีที่ทำให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายจากหน่วยงานอื่นๆ มีโอกาสมาเข้ารับการฝึกอบรมร่วมกัน ภายใต้สถาบันที่กำหนดมาตรฐานและหลักสูตรให้สอดคล้องกัน ประโยชน์ที่จะได้รับคือ การทำให้แนวทางการปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถติดต่อประสานงานกันได้โดยง่าย

3) โครงสร้างของหน่วยงานด้านศึกษาและฝึกอบรม ที่เป็นอิสระแยกจากหน่วยงานตำรวจ มีหลายประเทศที่มีโครงสร้างหน่วยงานด้านการศึกษาและฝึกอบรม ไม่ได้ขึ้นการบังคับบัญชาอยู่กับหน่วยงานตำรวจแห่งชาติ หรือกรมตำรวจ เช่น โรงเรียนตำรวจกัมพูชา (Police Academy of Cambodia) ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงกับกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Interior) โดยมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดยศ พลตำรวจเอก เทียบเท่าอธิบดีกรมตำรวจ วิทยาลัยความปลอดภัยสาธารณฟิลิปปินส์ (Philippine Public Safety College) ซึ่งขึ้นตรงกับกระทรวงมหาดไทยและการปกครองส่วนท้องถิ่น (Department of the Interior and Local Government - DILG) และโรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม (The People’s Police Academy - PPA) ซึ่งขึ้นตรงกับกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเวียดนาม (Ministry of Public Security)

ลักษณะโครงสร้างดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการศึกษาและฝึกอบรม การจัดโครงสร้างที่ทำให้เกิดเอกภาพในการให้การศึกษาและฝึกอบรมตำรวจ ง่ายต่อการกำหนดมาตรฐานและควบคุมนโยบายการพัฒนาตำรวจในภาพรวม และการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยราชการด้านการบังคับใช้กฎหมายในประเทศ

4) ความเป็นเอกภาพในการเป็นสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมในภาพรวม และมีการจัดหลักสูตรที่หลากหลาย เช่น โรงเรียนตำรวจประชาชนเวียดนาม (The People's Police Academy - PPA) มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลาย ทั้งหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สำหรับผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ทั้งภายในเวียดนามและต่างประเทศ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เปิดรับนักเรียนตำรวจจากประเทศเพื่อนบ้าน หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับผู้บริหาร และหลักสูตรสำหรับบุคคลทั่วไป รวมทั้งมีเครือข่ายทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศที่กว้างขวาง

5) สถาบันฝึกอบรมตำรวจหญิงโดยเฉพาะ ในประเทศอินโดนีเซีย มีการจัดศูนย์ฝึกอบรมสำหรับตำรวจหญิง (SEPOLWAN) ไว้โดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการดูแล และฝึกอบรม และตอบสนองความต้องการเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงในประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจชายมีข้อจำกัดในการปฏิบัติต่อประชาชนเพศหญิง

6) การฝึกอบรมที่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติ ดังตัวอย่างในสถาบันฝึกอบรมทีมมหาดไทย (Home Team Academy - HTA) ในสิงคโปร์ ที่มุ่งเน้นการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนและการจัดสถานที่ฝึกจำลอง และระบบการฝึกโดยข้าราชการตำรวจครูฝึกที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่จริงหมุนเวียนเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

5.1.4 ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม

5.1.4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่ กฎหมายควบคุมอาวุธปืน กฎทางศาสนา ส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม ประเทศที่ห้ามประชาชนครอบครองอาวุธปืน ทำให้อาชญากรรมรุนแรงภายในประเทศอยู่ระดับจำกัดในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม การห้ามพลเมืองมุสลิมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้คดีทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายเนื่องจากการเมาสุรา มีน้อย

5.1.4.2 มาตรการควบคุมรถจักรยานยนต์เพื่อลดอาชญากรรม ในประเทศเมียนมาในบางพื้นที่เช่น เมืองย่างกุ้ง ห้ามรถจักรยานยนต์วิ่งเข้าในเขตพื้นที่ ทำให้ไม่เกิดอาชญากรรมประเภทวิ่งราวทรัพย์ชิงทรัพย์โดยใช้รถจักรยานยนต์

5.1.5 การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ

5.1.5.1 การสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อาชญากรรมลดลง ความก้าวหน้าในงานด้านการควบคุมอาชญากรรมโดยใช้แนวทางการเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับประชาชน และองค์กรภาคเอกชน ทำให้สิงคโปร์ ได้รับการจัดอันดับเมืองที่ความปลอดภัยในระดับต้นของโลก

5.1.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสร้างความปลอดภัยสาธารณะ เช่น ตำรวจฟิลิปปินส์ ซึ่งมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์และมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจในพื้นที่ สำหรับ สปป.ลาว มีการจัดให้มีอาสาสมัครตำรวจบ้านเพื่อทำหน้าที่ร่วมกับหัวหน้าชุมชนหมู่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่ในการระงับข้อพิพาทเบื้องต้น

5.1.6. งานตำรวจระหว่างประเทศ

5.1.6.1 บทบาทในงานตำรวจระหว่างประเทศ ประเทศที่ค่อนข้างมีบทบาทนำในองค์กรระหว่างประเทศ คือ อินโดนีเซีย เนื่องจากมีการจัดกองกำลังไปปฏิบัติหน้าที่รักษาสันติภาพ กับองค์การสหประชาชาติ ในลักษณะเป็นกองกำลัง ส่วนประเทศอื่นๆ เช่น ไทย สิงคโปร์ มีส่วนร่วมในลักษณะเจ้าหน้าที่เป็นรายบุคคล ซึ่งการมีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพขององค์กรตำรวจและศักยภาพของประเทศ

5.1.6.2 องค์การตำรวจสากล เป็นช่องทางที่สำคัญสำหรับการปฏิบัติงานตำรวจในโลกยุคศตวรรษที่ 21 รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจในระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคี เนื่องจากอาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เป็นภัยคุกคามความปลอดภัยสาธารณะ และมีปริมาณของคดีและความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นมากในช่วงเวลาไม่นาน

5.1.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจขึ้นอยู่กับผลประโยชน์แห่งชาติของแต่ละประเทศ และมีความหลากหลายในประเด็นความร่วมมือด้านต่างๆ ซึ่งครอบคลุมถึงความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรและการพัฒนาบุคลากร การเสริมสร้างความสัมพันธ์ทั้งในแบบทางการและไม่เป็นทางการ กับประเทศต่างๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่างตอบแทนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จะส่งผลต่อการประสานงานและร่วมมือกันรับมือกับอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.7 ความพร้อมรองรับสถานการณ์ในการเป็นประชาคมอาเซียน

ในปี ค.ศ. 2017 - 2018 รายงานความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (The Global Competitiveness Report 2017 - 2018) โดยเวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรั่น (World Economic Forum) ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลก จำนวน 137 ประเทศ มีตัวชี้วัดหนึ่งในกลุ่มตัวชี้วัดด้านสถาบัน คือ ตัวชี้วัดที่ 1.16 ความน่าเชื่อถือของการบริการของตำรวจ (Reliability of police services) ประเทศต่างๆ ในอาเซียน ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของการบริการของตำรวจ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 5.1 การจัดลำดับความน่าเชื่อถือของการบริการของตำรวจ จากการจัดลำดับขีดความสามารถของการแข่งขันระดับโลก (The Global Competitiveness Index 2017 - 2018 Rankings)

ลำดับ	ประเทศ	การจัดลำดับความน่าเชื่อถือ งานตำรวจ (จาก 137 ประเทศ)	คะแนน (เต็ม 7 คะแนน)
1.	บรูไน	47	4.9
2.	กัมพูชา	122	3.0
3.	อินโดนีเซีย	77	4.3
4.	สปป.ลาว	78	4.3
5.	มาเลเซีย	36	5.5
6.	เมียนมา	N/A	N/A
7.	ฟิลิปปินส์	112	3.4
8.	สิงคโปร์	3	6.5
9.	ไทย	91	4.1
10.	เวียดนาม	74	4.3

ที่มา: World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2017 - 2018 [Online]. Available from: http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05 FullReport/ TheGlobal CompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf [2018, August 20]

กระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบอินเทอร์เน็ตที่ก้าวหน้าและสามารถเชื่อมต่อประชากรโลกได้อย่างรวดเร็วและไร้ขีดจำกัด ทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียน กำลังเผชิญกับความท้าทายจากอาชญากรรมภายในประเทศที่ซับซ้อนมากขึ้น อาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และภัยคุกคามความปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่าหลายประเทศได้พยายามปรับปรุงองค์กรตำรวจ มีการปฏิรูปตำรวจเพื่อประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การบังคับใช้กฎหมาย การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน แต่ก็ยังอาจไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของอาชญากรรมและความปลอดภัยของประชาชน ดังนั้น นอกเหนือจากความพยายามภายในประเทศแล้ว ความร่วมมือในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ และร่วมมือแลกเปลี่ยนเพื่อการพัฒนาองค์กรตำรวจจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในนามของอาเซียน สามารถเป็นภูมิภาคที่มีความปลอดภัยร่วมกันได้

5.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจไทย

ผู้วิจัยได้นำบทเรียนที่สำคัญจากการศึกษาการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนมาพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทเรียนที่เป็นการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) การศึกษาเทียบเคียงกับการปฏิบัติของประเทศต่างๆ จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการงานตำรวจของไทย ดังนี้

5.2.1 การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5.2.1.1 ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการปฏิบัติในระยะยาวอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาประเทศ รวมทั้งแนวโน้มของปัญหาอาชญากรรมในอนาคตที่มีอาชญากรรมและภัยคุกคามต่อความปลอดภัยสาธารณะของประชาชนรูปแบบใหม่เกิดขึ้น เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย อาชญากรรมทางไซเบอร์ (Cybercrime) การยักยอกหรือฉ้อโกงที่มีกลอุบายที่ซับซ้อน มีเทคโนโลยีและธุรกิจการลงทุน การทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นต้น และมุ่งเน้นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน และการปฏิบัติที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน

5.2.1.2 มุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรม จากบทเรียนในประเทศที่ได้รับการจัดอันดับความปลอดภัยของเมืองในระดับต้นของโลก คือ สิงคโปร์ การกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการปฏิบัติงานตำรวจ ที่เน้นการป้องกันอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้น โดยมีมาตรการป้องกันที่สาเหตุของอาชญากรรม

5.2.2 การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรตำรวจ

การพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างองค์กรตำรวจ ควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

5.2.2.1 ปัญหาอาชญากรรมและภารกิจที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การกำหนดหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบภารกิจใหม่หรือภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น หรือการปรับปรุงหน่วยงานที่มีอยู่เดิมให้สามารถรองรับภารกิจได้ เช่น การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางไซเบอร์ ภารกิจการประสานงานตำรวจระหว่างประเทศ การแสวงหาการมีส่วนร่วมจากประชาชน การสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม เป็นต้น

5.2.2.2 การพิจารณาความสอดคล้องของโครงสร้างหน่วยงานระดับบน ระดับกลาง และระดับล่าง เพื่อให้การปฏิบัติในการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติจากระดับบนสู่ระดับล่าง หรือการนำเสนอนโยบายจากระดับล่างสู่ระดับบน มีสายงานที่ชัดเจน

5.2.2.3 การกระจายการบริการลงไปในพื้นที่ต่างๆ ให้ครอบคลุม ให้มีสถานีย่อยหรือจุดบริการประชาชนในพื้นที่อย่างเพียงพอ

5.2.3 การบริหารงานบุคคล

5.2.3.1 ปรับปรุงระบบเส้นทางการเติบโตในสายอาชีพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยสร้างระบบที่เชื่อมโยงระหว่างกระบวนการสรรหาคัดเลือก การพัฒนา และการแต่งตั้งโยกย้าย ที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละคนได้เติบโตในสายงานที่ตนเองถนัด โดยแบ่งสายงานให้ชัดเจนระหว่างเส้นทางสายงานทั่วไป และสายงานที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะ และกำหนดหลักเกณฑ์การบรรจุ แต่งตั้งโยกย้ายและเลื่อนตำแหน่งที่ชัดเจน สามารถสร้างความเชี่ยวชาญให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละสายงานได้

5.2.3.2 ปรับปรุงระบบการแต่งตั้งโยกย้าย ที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้วยการกำหนดกระบวนการพิจารณากลั่นกรองจากผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับ มีการประเมินหรือทดสอบด้านความรู้ ความสามารถ สมรรถนะทางร่างกาย และอื่นๆ ประกอบการพิจารณา รวมทั้งมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือข้อมูลลักษณะอื่นๆ จากภาคประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเพื่อประกอบการพิจารณา

5.2.3.3 พิจารณาทบทวนความเหมาะสมของเงินเดือน และค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้ปฏิบัติ ให้มีความเหมาะสม สามารถดำรงชีพได้อย่างมีศักดิ์ศรี

5.2.3.4 เพิ่มสัดส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชน หรือพนักงานสอบสวนหญิงในคดีเกี่ยวกับเพศหรือคดีเด็กและเยาวชน

5.2.4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

5.2.4.1 ส่งเสริมให้ระบบการศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปตำรวจ ในด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม และอุดมการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจที่เป็นวิชาชีพ และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน การปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน คุ้มครองสิทธิมนุษยชน

5.2.4.2 สร้างเครือข่ายการฝึกอบรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในแต่ละระดับ รวมทั้งแลกเปลี่ยนด้านวิชาการกับหน่วยงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศ และหน่วยงานในต่างประเทศ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

5.2.4.3 ปรับรูปแบบการฝึกอบรมโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีสมรรถนะด้านการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการจัดสถานที่ อุปกรณ์ประกอบการฝึกอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่จะต้องออกไปปฏิบัติหลังจากจบการฝึกอบรมตามหลักสูตร

5.2.4.4 จัดระบบพัฒนาครู อาจารย์ วิทยากร ได้แก่ การสร้างระบบและแรงจูงใจให้ข้าราชการตำรวจที่มีประสบการณ์ในหน่วยปฏิบัติเข้ามาเป็นครู อาจารย์ หรือวิทยากร สับเปลี่ยนหมุนเวียนการพัฒนาทักษะ ศักยภาพของข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่วิทยากรของหน่วยฝึกอบรมต่างๆ

5.2.5 การพัฒนาระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.2.5.1 พัฒนากฎหมายให้ครอบคลุมความผิดใหม่ การกระทำผิดรูปใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี การฉ้อฉลหลอกลวงเพื่อเอาทรัพย์สิน

5.2.5.2 การพิจารณาพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายในเชิงการป้องกัน เช่น การควบคุมการขับขี่รถจักรยานยนต์ การกำหนดกฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อป้องกันหรือสืบสวนคดีการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

5.2.5.3 การพิจารณาทบทวนกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐาน การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน การรับฟังพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีชั้นศาล เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถบังคับใช้กฎหมายกับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ความผิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

5.2.6 การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5.2.6.1 ยกระดับการให้บริการประชาชนผ่านระบบการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Service) เพื่อลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจ

5.2.6.3 พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในทุกหน้าที่ และมีความสอดประสานเชื่อมโยงกัน เช่น ระบบข้อมูลคดีอาชญากรรม ที่สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ยานพาหนะ อาวุธปืน ใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน ใบอนุญาตขับขี่รถ เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากบทเรียนในหลายประเทศที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีข้อมูลดังกล่าวและเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

5.2.6.2 เตรียมความพร้อมในการงานนิติวิทยาศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์กำลังเป็นภัยคุกคามต่อความปลอดภัยสาธารณะอย่างมาก บทเรียนจากหลายประเทศได้ตื่นตัวและพยายามพัฒนาระบบการสืบสวน การสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานทางดิจิทัลเพื่อการบังคับใช้กฎหมายในคดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงควรมีการเพิ่มศักยภาพในงานนิติวิทยาศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ และขยายหน่วยงานรับผิดชอบกระจายไปในระดับภูมิภาค

5.2.7 การมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ชุมชนท้องถิ่น

5.2.7.1 สร้างกลไกให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัยสาธารณะในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ทำให้การปฏิบัติของสถานีตำรวจในพื้นที่ มีความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่น เช่น การร่วมกันทำแผนงาน/โครงการ โดยมีงบประมาณหรือกำลังเจ้าหน้าที่จากภาคส่วนต่างๆ ร่วมปฏิบัติและสนับสนุนอย่างชัดเจน

5.2.7.2 การผลักดันในระดับนโยบาย เพื่อมุ่งเน้นการให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม รวมทั้งการสร้างความตระหนักให้แก่สังคมเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

5.2.7.3 กลไก เครือข่ายการมีส่วนร่วมระหว่างตำรวจกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อร่วมกันรับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรมในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การป้องกันคดีอาชญากรรมการประทุษร้ายต่อทรัพย์ การฉ้อฉลหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต การโจรกรรมในเคหสถาน ที่พักอาศัยประเภทต่างๆ เป็นต้น โดยการร่วมมือกับสถาบันทางการเงินการธนาคาร สมาคมธนาคาร ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจร้านค้าปลีก เป็นต้น

5.2.8 การพัฒนางานตำรวจระหว่างประเทศ

5.2.8.1 ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานที่เชื่อมต่องานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไปสู่การปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.2.8.2 พัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจประเทศต่างๆ ในอาเซียน โดยระบุถึงประเด็นปัญหาด้านอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยภายใน ที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจต่างประเทศ และยกระดับความร่วมมือในระดับทวิภาคี

5.2.8.3 เพิ่มศักยภาพในการติดต่อประสานงานระหว่างประเทศ ให้กับหน่วยงานที่จำเป็นต้องมีการประสานงานระหว่างประเทศ เช่น หน่วยงานที่รับผิดชอบงานอาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยต่อไป

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ มีวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษาในภาพกว้าง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเรียนรู้ถึงการบริหารจัดการงานตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสำคัญ และการเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างหรือความเหมือนขององค์กรตำรวจในประเทศต่างๆ

การศึกษาครั้งนี้ มีข้อจำกัดในด้านระยะเวลาในการศึกษา การเข้าถึงข้อมูลการบริหารจัดการงานตำรวจของแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกัน อุปสรรคด้านภาษา ทำให้ไม่สามารถเจาะลึกในทุกประเด็นตามกรอบแนวความคิดการวิจัยที่กำหนด อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยก็ได้พยายามค้นหาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตโดยมีการสอบทานความถูกต้องของข้อมูลจากหลายแหล่ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละประเทศ ดังนั้น ข้อเสนอในการศึกษาต่อไป เห็นควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นเจาะลึกเพื่อวิเคราะห์แนวทางพัฒนาให้เป็นรูปธรรม โดยการศึกษาเปรียบเทียบประเด็นที่เป็นปัญหาในการบริหารจัดการงานตำรวจของไทย ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กรภายใน การบริหารงานบุคคล ระบบการให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจในพื้นที่ การใช้เทคโนโลยีในงานตำรวจ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบระหว่างประเทศบางประเทศ หรือการเปรียบเทียบกับประเทศนอกภูมิภาคอาเซียนที่มีความเหมาะสมต่อไป

รายการอ้างอิง

<u>ภาษาไทย</u>

AEC 10NEWS, *เมียนมาจับยาเสพติดสูงสุดปีที่แล้ว* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.aec10news.com/

ASTV ผู้จัดการออนไลน์, *ประเทศแรกใน ASEAN "บรูไน" ประกาศ "กม.ชะรีอะห์" "คบชู้ปาด้วยหินจนตาย-ขโมยของตัดอวัยวะทิ้ง" บังคับใช้ระดับชาติ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9560000132749

BBC NEWS THAI, *เพิ่มเติม: ยอดตายพุ่งแตะ 71 ราย เหตุกลุ่มติดอาวุธมุสลิมโจมตีตำรวจรัฐยะไข่* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.bbc.com/thai/international-41049650

BBC NEWS THAI, *ผู้นำฟิลิปปินส์ประกาศปลดปล่อยเมืองมาราวีจากกลุ่มติดอาวุธ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2018. จาก https://www.bbc.com/thai/international-41651007

BBC NEWS ไทย, *กลุ่มติดอาวุธโรฮิงญา "อาร์ซา" ประกาศเดินหน้าสู้รบต่อไป* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.bbc.com/thai/international-42600460

HFocus เจาะลึกระบบสุขภาพ, *5 สาเหตุทำคนไทยเสียชีวิตมากที่สุด* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2561. จาก https://www.hfocus.org/content/2017/03/13590

INTERPOL Thailand, *ตำรวจสิงคโปร์ขอบคุณตำรวจสากลไทย* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม2561. จาก https://www.facebook.com/interpol.thailand/posts/ 1745889785651162

MGR Online, *"เต็งเส่ง" เซ็นแล้ว พม่าประท้วงถูกกฎหมายเป็นครั้งแรก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561. จาก https://mgronline.com/indochina/detail/9540000154485

MGR Online, *เกิดเหตุระเบิดในเมืองใหญ่ของรัฐฉาน ทำชาวพม่าดับ 2 เจ็บกว่า 20* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://mgronline.com/indochina/detail/9610000018097

MGR Online, *กัมพูชาเตือนตำรวจงดพกปืนนอกเวลางานฝ่าฝืนปลด-จำคุก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2559. จากhttp://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews.aspx?NewsID=9590000001691

MGR Online, *ตำรวจใหญ่ออกโรงแถลง ลาวจับยาเสพติดรายใหญ่.. ใหญ่กว่า "ไซซะนะ" ซุ่มเงียบกวาด 5 แก๊งทั่วประเทศ*, 16 กุมภาพันธ์ 2560 [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561. จาก http://www.manager.co.th/Cyberbiz/ViewNews.aspx? NewsID=9600000016157

MGR Online, *พม่ายึดยาเสพติดฝังใต้ดินมูลค่ากว่า $7.3 ล้าน ในสามเหลี่ยมทองคำ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ วันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://mgronline.com/indochina/detail/9570000092170.

Ninh Khanh Duy, *แนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านอาชญากรรมให้แก่นักท่องเที่ยว กรณีศึกษากองบัญชาการตำรวจนครบาลฮานอย กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม*, วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการความปลอดภัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2559.

Online News Chiangmai, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2560. จาก http://onlinenewscm.com/?p=10575

PPTV HD36, ฟิลิปปินส์ยึดยาไอซ์กว่าครึ่งตัน, จาก https://www.pptvhd36.com/news/. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2561

PPTV, *สิงห์มอเตอร์ไซค์"เวียดนามร่วมปราบอาชญากรรม* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2561. จาก https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99/82441

Rabbit Finance Magazine, *ตำรวจจับ สมาชิกแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ได้หวัน 3 ราย (ภาพข่าวจากคมชัดลึก)* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก https://rabbitfinance.com/blog/

Rank Insignia - Police & Security, 2016.

RYT9, *อินโดนีเซียตั้งชุดเฉพาะกิจกู้ระบบคอมพิวเตอร์หากถูกโจมตีจากมัลแวร์ WannaCry* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก http://www.ryt9.com/s/iq38/2648405

TCIJ ASEAN, *รบ.สิงคโปร์ตั้งข้อหานักกิจกรรมหลังชุมนุมในที่สาธารณะ* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.tcijthai.com/news/2017/12/asean/7553

Thai PBS News, *อินโดนีเซีย : "สื่อสังคมออนไลน์" ช่องทางสื่อสารของเยาวชนอาเซียน*[ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก http://news.thaipbs.or.th/content/7083

TODAY [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก https://www. todayonline.com/world/taste-luxury-turning-cops-corrupt-malaysias-dpm-says

VOA, *หญิงสาวต่างชาติโดนหลอกนำตัวมาขายเป็นเจ้าสาวให้กับชายจีนตามบ้านนอก,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.voathai.com/a/chinas-trafficked-brides-voathai-06jul10-js-98276879/923864.html

Voice TV, *เวียดนามประหาร 30 นักโทษคดียาเสพติด* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560. จาก http://news.voicetv.co.th/world/94732.html

VOICE, *เหตุก่อการร้ายในอินโดฯ สะท้อนอิทธิพล 'ไอเอส' ในอาเซียน กระทบไทยหรือไม่?* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก https://voicetv.co.th/read/ry7Zen5Rz

VOICE, *พม่าโละทิ้ง 'กฎหมายห้ามชุมนุม'* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.voicetv.co.th/read/61769

เจ้าหน้าที่ตำรวจลาว ตรวจที่เกิดเหตุคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก http://jclao.com/spate-crimes-expats-among-targets-vientiane/.

เดลินิวส์. *จนมุม!!'อาตูร์'มือฆ่าหั่นศพ ตร.เขมรจูโจม'ล็อกตัว'แล้ว* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559. จาก http://www.dailynews.co.th/crime/378201

เดลินิวส์ออนไลน์. *ประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน รับมืออาชญากรรมข้ามชาติ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก https://www.dailynews.co.th/crime/511667

เดลินิวส์ออนไลน์. *ระเบิดธนาคารในเมียนมา ตาย 2 เจ็บ 11* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.dailynews.co.th/foreign/628642

เทศบาลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น. *ฝึกอบรมทบทวนอาสาสมัครจราจร พ.ศ.2558* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก http://www.mueangkao.go.th/www2/ index.php?option=com_content&view=article&id=303:2558&catid=30:newsprcatsss&Itemid=186

เรียนรู้สู่อาเซียน, *ราชอาณาจักรกัมพูชา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2557.

เวียดนาม ลาว และกัมพูชากระชับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH

เศรษฐกิจของบรูไน [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2558. จาก http://61.47.41.107/w/content/95

เอลชา ไชนุดิน. *ประวัติศาสตร์อินโดนีเซีย*, เพ็ชรี สุมิตร, แปล. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2557.

แพรภัทร ยอดแก้ว. *บทบาทของประเทศบรูไนกับอาเซียน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2559. จาก https://www.gotoknow.org/posts/503324#_ftnref2

โดนัลด์ อี เวเธอร์บี (Donald E. Weatherbee). *อาเซียน: ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*. เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์, แปล. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2558.

โพสต์ทูเดย์. *ตร.ไทย-ฟิลิปปินส์บุกจับแก๊งคอลเซ็นเตอร์กลางกรุงมะนิลา พบโทรหลอกคนไทยนานกว่า 1 ปี* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561. จาก https://www.posttoday.com/social/general/554455

โพสต์ทูเดย์ออนไลน์. *เมียนมาร์ระทึก! บึ้ม 3 ครั้งติด เมืองเอกรัฐยะไข่* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูล เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.posttoday.com/world/541692

โพสต์ทูเดย์ออนไลน์. *กลุ่มชาติพันธุ์ในเมียนมาก่อเหตุสังหารใกล้ชายแดนจีน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.posttoday.com/world/551025

โลกวันนี้, *อาเซียนป้องภัยด้วยไฮเทค* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.lokwannee.com/web2013/?p=282459

โสภณ ศรีวพจน์. *การบริหารงานสถานีตำรวจ*. นครปฐม : กลุ่มงานวิชาการบริหารงานตำรวจ กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2550.

ไทยพับลิกา. *"บ่อนกาสิโน" จากเพื่อนบ้านถึงไทย (ตอนที่ 1) – ผุดล้อมไทย ชูโปรโมชั่นเรียกแขก แลกเงินฟรี ห้องพัก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://thaipublica.org/2015/08/casino-1/

ไทยรัฐออนไลน์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/650619

ไทยรัฐออนไลน์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/601962

ไทยรัฐออนไลน์. *เบ้าหลอมนักสืบ, ชายแดน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/868640

ไทยรัฐออนไลน์. *คนไทยเจ็บ 1 ! บึมสนั่นย่านช็อปปิ้งกัวลาลัมเปอร์ เจ็บกว่า 14 คน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/455630

ไทยรัฐออนไลน์. *ครม.ไฟเขียว ตั้ง 'มีชัย' นั่ง ปธ.พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ตำรวจ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/1246801

ไทยรัฐออนไลน์. *ตร.ไทย-ลาวประชุมพร้อมรับมืออาชญากรรมข้ามชาติ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/650619

ไทยรัฐออนไลน์. *ฝึกร่วม ตม. ไทย-เขมร รับเข้าAEC ลุยต่อต้าน ก่อการร้าย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2560. จาก https://www.thairath.co.th/content/585356

ไทยรัฐออนไลน์. *ยธ.ผนึกกำลังประเทศลุ่มน้ำโขงแก้ปัญหายาเสพติด* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/624572

ไทยรัฐออนไลน์. *ระเบิดรัฐฉานดับ 1 ศพ เจ็บอื้อ เร่งสอบสาเหตุ*, (17 ตุลาคม 2556) [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/376861

ไทยรัฐออนไลน์. *สิงคโปร์รวบชาวบังกลาเทศ 27 คน ฐานวางแผนก่อการร้าย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2561. จาก https://www.thairath.co.th/content/565729

กรมประชาสัมพันธ์. *ระบบศาลในอาเซียน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก http://pr.prd.go.th/chaiyaphum/ewt_news.php?nid=7871

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. *ASEAN Mini Book*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: Page Make Co.,Ltd., 2556.

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. *ผลการประชุมอาเซียนครั้งที่ 21 ณ กรุงพนมเปญ* ประเทศกัมพูชา [Online]. Available from: http://www.mfa.go.th/asean/th/news/2352/29842 [2018, January 4]

กรมอาเซียน. กระทรวงการต่างประเทศ. *อาเซียน 2025: มุ่งหน้าไปด้วยกัน (ASEAN 2025: Forging Ahead Together) วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2016 - 2525*, คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ. กรุงเทพฯ: กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2559.

กระทรวงป้องกันความสงบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. รายการโทรทัศน์สถานีป้องกันความสงบ, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.

กระทรวงยุติธรรม. *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน*.

กรุงเทพธุรกิจ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561. จาก http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/735528

กรุงเทพธุรกิจ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก http://daily.bangkokbiznews.com/gallery/20160221

กรุงเทพธุรกิจ I newspaper. *สิงคโปร์ ขึ้นแท่นที่ 1 เมืองท่าโลก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561. จาก http://daily.bangkokbiznews. com/detail/294035

กรุงเทพธุรกิจ. *ไทย-เมียนมา จับมือกวาดล้างยาเสพติดแนวชายแดน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูล เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2561. จาก http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/803735

กรุงเทพธุรกิจ. ระเบิดรัฐฉานเสียชีวิต 1 ราย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/537159

ก้องเกียรติ อภัยวงศ์. *ผลกระทบอาชญากรรมข้ามชาติในไทย* [ออนไลน์]. 2546. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2560. จาก http://elib.coj.go.th/managecourt/data/B6_2.pdf

กองแผนงาน ๒ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กรมตำรวจ. *คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2541.

กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. *ตารางความตกลง ตร.กับ ตร.ต่างประเทศ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2561. จาก http://fad.go.th/th/articles/108183

กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ส่งมอบรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมคืนให้กับประเทศมาเลเซีย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก http://www.fad.go.th/th/news/32674

กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. หนังสือที่ 0002.2/6494 ลงวันที่ 25 กันยายน 2558 เรื่อง รายงานผลการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน ครั้งที่ 35 ระหว่างวันที่ 3 - 7 สิงหาคม 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย (35th ASEANAPOL Conference)

กองกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจอินโดนีเซียปฏิบัติการรักษาสันติภาพร่วมกับองค์การสหประชาชาติ ในลักษณะ FPU [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก http://smc.sd/en/2017/01/indonesia-to-send-140-personnel-for-peacekeeping-mission-in-sudan/

กองกำลังตำรวจเมียนมา [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Myanmar_Police_Force

การกำกับดูแลภาคความมั่นคงโดยรัฐสภา : หลักการ กลไก และแนวปฏิบัติ (คู่มือสำหรับสมาชิกรัฐสภา หมายเลข 5 - 2003, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces, Inter-Parliamentary Union) แปลและเรียบเรียงโดย ดร.ปราณี ทิพย์รัตน์. กรุงเทพฯ: บริษัท พี เพรส จำกัด, 2556.

การดำเนินคดีอาญาในบรูไน [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก https://www.slideserve.com/ryanadan/criminal-justice-system-in-brunei-darussalam

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ATA Reviewใ *อาเซียนมีทะเลยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560. จาก http://www.etatjournal.com/web/ menu-read-web-etatjournal/menu-2013/menu-2013-apr-jun/523-22556-sea-asean

การสำรวจความเชื่อมั่นต่อตำรวจ จัดทำโดย World Value Survey 2005 [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 .จาก http://www.worldvaluessurvey.org/WVSO nline.jsp

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์, บรรณาธิการ. *เปิดประเด็นปฏิรูปตำรวจ: 10 ประเด็นพัฒนาระบบงานตำรวจและร่างกฎหมายที่ผ่านคณะรัฐมนตรี.* กรุงเทพฯ: มูลนิธิพัฒนากระบวนการยุติธรรม, 2550.

ข่าวจริง. *ไม่มีการเชื่อมโยงของกลุ่มแนวร่วมภาคใต้ไทย-กลุ่มรัฐอิสลาม: รายงานระบุ,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก https://www.benarnews.org/thai/news/TH-ICG-study-11092017182447.html/

ข่าวสดออนไลน์. *ชาวเมียนมานับ 1,000 คน เดินขบวนทั่วนครย่างกุ้งต่อต้านรัฐสภาเตรียมแก้กฎหมายการชุมนุมประท้วง (6 มีนาคม 2018),* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561. จาก http://www.khaochad.com/171309?r=1&width=1366

คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ. *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตำรวจต่างประเทศ*. นนทบุรี: คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ, 2550.

คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของพนักงานอัยการในการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน,* กันยายน 2559.

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ ข้อมูลกฎหมายของประเทศเวียดนามและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุนของประเทศเวียดนาม*, เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2559.

คนพันธุ์ข่าว. *ปิดการฝึกอบรมโครงการหลักสูตรอาสาสมัครตำรวจบ้าน (อส.ตร.)* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก http://www.khonpankhao.com/3253

คนร้ายวางระเบิด 4 จุดนราธิวาส-ปัตตานี เจ็บรวม 14 ราย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก https://www.benarnews.org/thai/news/TH-deepsouth-bombings04092018151817.html

คมชัดลึก ออนไลน์. *เฮียโต้ง และคดีอาชญากรรมในลาว.* โดยแคน สาลิกา.[ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2558. จาก http://www.komchadluek.net/news/scoop/202845

คมชัดลึก. *10 คาสิโนหรูเขมรบิ๊กฝั่งไทยร่วมหุ้น* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560. จาก http://www.komchadluek.net/news/crime/108750

คมชัดลึก. *แก้วิกฤตจราจรกทม.-เมืองใหญ่ ต้องเป็นวาระแห่งชาติ,* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก http://www.komchadluek.net/ news/politic/240348

คมชัดลึก. *บรูไน: อีกหนึ่งประเทศภายใต้ชารีอะห์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://www.komchadluek.net/news/politic/171763

คมชัดลึกออนไลน์. *ลุยแล้ว! ตำรวจลาว ล้างเครือข่าย "ไซซะนะ"*, จาก http://www.komchadluek.net/news/regional/260459 7 มีนาคม 2561. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561

คริส เบเคอร์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร. *ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: มติชน, 2557.

ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลในกรอบประชาคมอาเซียน. บทความทางวิชาการ. สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560. จาก http://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2559/hi2559-056.pdf

จส.100, *ตร. ไทย รวบ หน.แก๊งลักพาตัวชาวฟิลิปปินส์ได้หลังหนีกบดานในไทยนานกว่า 10 ปี* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561. จาก http://www.js100.com/th/site/news/view/26773

จักรพงษ์ วิวัฒน์วานิช, พ.ต.ท.. *คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ภาค 1 - 2)*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร, 2545.

ดลมนรรจน์ บากา และชัยวัฒน์ มีสัณฐาน. *ประวัติศาสตร์บรูไน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2557.

ตำรวจกัมพูชา บุกสลายชุมนุมที่สวนสาธารณะใน'พนมเปญ', ไทยรัฐออนไลน์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก http://www.thairath.co.th/content/393738)

ตำรวจกัมพูชาจับยาบ้า-เฮโรอีนล็อตใหญ่สุดในรอบหลายปี มูลค่า $3 ล้าน ASTV ผู้จัดการ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก http://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews. aspx?NewsID=9580000070194

ทักษิณา ข่ายแก้ว วีโอเอภาคภาษาไทยกรุงวอชิงตัน. *ยูเอ็นเร่งเร้า 'ลาว' เพิ่มความช่วยเหลือแก่เหยื่อการลักลอบค้ามนุษย์* [ออนไลน์]. 2560. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561. จาก https://www.voathai.com/a/laos-child-trafficking-tk/4168078.html

ธีระ นุชเปี่ยม และคนอื่นๆ. *เรียนรู้สู่อาเซียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2558.

นภดล ชาติประเสริฐ. *"สาธารณรัฐสิงคโปร์," สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน.* กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558.

บรูไนประกาศใช้กฎหมายชารีอะห์แล้ว ทั่วโลกวิจารณ์ไม่เห็นด้วย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://aseanwatch.org/2014/05/06/

ประกาศตั้งอธิบดีกรมตำรวจภูธรและกรมพลตระเวน ประกาศ ณ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2458, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 32 หน้า 350 วันที่ 31 ตุลาคม 2458

ประกาศรวมกรมพลตระเวนกับกรมตำรวจภูธรเป็นกรมเดียวกัน ลงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2458, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 32 หน้า 316 วันที่ 17 ตุลาคม 2458

ประชาไท. *เสรีภาพราคาแพงในมาเลเซีย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก https://prachatai.com/journal/2015/05/59084

ประชาไท. *สุลต่านบรูไนเตรียมใช้กฎหมายชารีอะห์เป็นกฎหมายอาญา* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก https://prachatai.com/journal/2013/10/49388, เผยแพร่เมื่อ 2013-10-24

ประภัสสร์ เทพชาตรี. *ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2554.

ปรีดา สถาวร, พ.ต.อ. *"ตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย,"* ใน *"สถาบันการเมือง: "การออกแบบใหม่ ภายใต้กระแสความขัดแย้ง"* รวมบทความจากชุดโครงการวิจัย *"การออกแบบประเทศไทยใหม่"*, ศิริพร วัชชวัลคุ. บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานโครงการวิจัยเชิงนโยบาย (ด้านสถาบันการเมืองและนโยบายต่างประเทศ)คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559.

ปรีดา สถาวร, พ.ต.อ. *ตำรวจกับการเป็นประชาธิปไตยของไทย*, รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2559.

ปัญหาค้ามนุษย์จากกัมพูชา - ลาว - เมียนมา สู่ไทย - "หนี้สิน" แรงผลักแรงงานย้ายถิ่นผิดกฎหมาย [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561. จาก https://thaipublica.org/2017/08/trafficking-in-persons-clmv-unodc-tij/

ปิดฉากประชุม หน.ตำรวจอาเซียน ตั้งเป้า 2 ปีปลอดยานรก! [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2558. จาก http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9560000022585

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. *การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2526.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. *การบริหารงานตำรวจ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2530.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. *อาชญาวิทยา: สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม*. นครปฐม: โครงการตำรา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2531.

ผู้จัดการออนไลน์. *10 ประเทศผสานความร่วมมือแก้ไขปัญหายาเสพติดสามเหลี่ยมทองคำ ตามโครงการโขงปลอดภัย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2551. จาก http://www.manager.co.th/Crime/Viewnews.aspx?NewsID=9600000004284

ผู้จัดการออนไลน์. *กระทรวงตำรวจลาว มีนายพลตรีครั้งแรกในรอบ 10 ปี* [ออนไลน์] สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2561. จาก http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9580000134554

ผู้บริหารระดับสูงของกองบัญชาการตำรวจนครบาลพนมเปญ, สัมภาษณ์, วันที่ 3 มีนาคม 2559.

พนมพัทธ์ สมิตานนท์. “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว,” *เรียนรู้สู่อาเซียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์: 2558.

พนารัช ปรีดากรณ์. *ความร่วมมือของอาเซียนในการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ*. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2561. จาก http://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/ewt_news.php?nid=3631&filename=index

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2552

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547

พัชรา สินลอยมา และคณะ. *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. นครปฐม: โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2555.

มติชนออนไลน์. *"ตม.กัมพูชา"เป็นฮีโร่ จับผู้ต้องสงสัยบึ้มราชประสงค์ได้ แฉ จ้าง"จ่า"2.5 พัน พาข้ามแดน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559. จาก http://www.matichon.co.th/news_etail.php?newsid=1441157541

มติชนออนไลน์. *‘จักรทิพย์’นำไทย ถกเวทีตำรวจอาเซียน ร่วมต้านก่อการร้าย-ค้ามนุษย์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก https://www.matichon.co.th/news/225535

มติชนออนไลน์. *10 ตำรวจไทยสวมเครื่องแบบยูเอ็น รักษาสันติภาพที่ “ซูดาน” ผบ.ตร.ฝากสร้างชื่อ ทำหน้าที่ตัวแทนประเทศ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก https://www.matichon.co.th/local/news_525326

มติชนออนไลน์. *ใต้วุ่น ระเบิด-ไฟไหม้หลายจว. ทั้งตาย-เจ็บ ถกเครียดมุ่งปมการเมือง* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559. จาก http://www.matichon.co.th/news/247293

มติชนออนไลน์. *ผบ.ตร.ฟิลิปปินส์ขอบคุณตำรวจไทย ช่วยรวบอดีตโปลิศปินส์ร่วมแก๊งฆ่าเรียกค่าไถ่* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561. จาก https://www.matichon.co.th/local/ crime/news_324066

มติชนออนไลน์. *อินโดฯ จ่อประหาร 14 นักโทษค้ายาเสพติด 'ยูเอ็น-อียู' จี้ยุติกระบวนการทันที*[ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก https://www.matichon.co.th/news/228190

มติชนออนไลน์ *อินโดฯจ่อประหาร 14 นักโทษค้ายาเสพติด 'ยูเอ็น-อียู' จี้ยุติกระบวนการทันที* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2561. จาก https://www. matichon.co.th/news/228190

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. *ASEAN* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559. จาก http://61.47.41.107/w/content/96/เศรษฐกิจของอินโดนีเซีย

มาเลเซีย - ข้อมูลทางเศรษฐกิจ [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561. จาก http://www.aseaninfo.com/asean_members/malaysia_economics.html

มีชัย นุกูลกิจ, พล.ต.ต.. *งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในภารกิจของกรมตำรวจ.* เอกสารวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 32 ประจำปีการศึกษา พ.ศ.2532-2533.

รวบแก๊งสกิมเมอร์ชาวยูเครน ใช้บัตรปลอม ตระเวนกดเงินจากเอทีเอ็ม เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2559, [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2560. จาก www.thairath.co.th/content/576606

ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน พ.ศ.2559

ระเบียบ ก.ต.ช.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ.2549

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กร มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ.2551, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนพิเศษ 45 ง วันที่ 3 มีนาคม 2551

ระวังตุ๋นรักออนไลน์! 'มาเลย์-สิงคโปร์-ออสซี่' เตือนคนใจเปลี่ยวถูกหลอกเอาเงิน ชี้กลุ่มเป้าหมาย'วัย 40 อัพ', [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2561. *จาก https://www.matichon.co.th/foreign/ news_462409*

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560

วิทย์ บัณฑิตกุล. *มาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์, 2555.

วิทย์ บัณฑิตกุล. *รู้จักประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์, 2554.

วิลาวัลย์ วัชรศักดิ์เวช. *อินโดนีเซียเรียกร้องอาเซียนร่วมต่อต้านประมงผิดกฎหมาย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก https://www.benarnews.org/thai/news/TH-Fishing-ASEAN-09142017173727.html/

วีโอเอ. *ยูเอ็นเร่งเร้า 'ลาว' เพิ่มความช่วยเหลือแก่เหยื่อการลักลอบค้ามนุษย์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก https://www.voathai.com/a/laos-child-trafficking-tk/4168078.html

ศาลยุติธรรม. *เกี่ยวกับศาลยุติธรรม* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2561. จาก https://www.coj.go.th/home/syscoj.html

ศูนย์เพื่อนวัตกรรมระดับโลกขององค์การตำรวจสากล, ประเทศสิงคโปร์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2561. จาก https://www.interpol.int/layout/set/ gallery/MediImages/About-INTERPOL/IGCI/Building/Building_design_6

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมประชาสัมพันธ์ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2561. จาก http://www.aseanthai.net/mobile_detail.php?cid=4&nid=3084

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. *ข้อมูลการเมืองการปกครองมาเลเซีย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559. จาก http://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/ewt_news.php?nid=4373&filename=index

ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์ โดยสำนักงาน ก.พ., *ระบบกฎหมายกัมพูชา* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2561 จาก http://www.aseanthai.net/ewt_news.php?nid=3674&filename=index

ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. *กรอบความร่วมมือเศรษฐกิจระหว่างประเทศ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 10 ธันวาคม 2559. จาก http://www.mfa.go.th/business/th/cooperation/245/16231-ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี---เจ้าพระยา.html

ศูนย์ประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ. *ความหมายของอาชญากรรมข้ามชาติ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จากhttp://www.tccc.go.th/index.php?lite=article&qid=521930

ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. *ข้อมูลพื้นฐานสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. (พิมพ์ครั้งที่ 2), หน้า 28-29.

สกลกาญจน์ วิเศษ. *สาระอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ซี แอนด์ เอ็น บุ๊ก, 2555.

สถานีตำรวจภูธรโนนแดง [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก https://twitter.com/nondaengpolice/status/95108068811 5073024

สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559. จาก http://vovworld.vn/th-th

สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ. *เปิดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH

สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ. *เวียดนาม ลาว และกัมพูชากระชับความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH

สถานีวิทยุเวียดนาม ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศแห่งชาติ. *ความร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจ มหาดไทย และความมั่นคงเวียดนาม กัมพูชา และลาว* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก http://vovworld.vn/th-TH/

สถาบันพระปกเกล้า. *การประชุมสุดยอดอาเซียน* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560. จาก http://wiki.kpi.ac.th/index.php

สถาบันพัฒนาข้าราชการ สำนักงาน ก.พ., *ระบบบริหารราชการของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ตามโครงการสื่อการเรียนรู้ “อาเซียน กูรู” (Learning Package).*

สมเกียรติ อัศวิษณุ. *ตำรวจของประชาชน เป็นไปได้หรือ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธุรกิจบัณฑิตย์, 2557.

สวพ.เอฟเอ็ม 91, *ผบ.ตร. "จักรทิพย์" ต้อนรับ คณะ ผบ.ตร.มาเลเซีย เยือนไทย - แข่งขัน รักบี้ฟุตบอลประเพณี ตร.ไทย - มาเลย์ ครั้งที่ 32 วันนี้ 2 มีนาคม พ.ศ. 2561* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก http://www.fm91bkk.com/

สัมภาษณ์คนไทยท่านหนึ่งของปิดนาม ที่เคยอาศัยและไปทำธุรกิจในสาธารณะประชาชนลาว เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

สารานุกรมประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558.

สำนักแรงงานประเทศบรูไน. *สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2559. จาก http://brunei.mol.go.th/node/313

สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. *รายงานพิเศษ "สรุปเหตุการณ์ระเบิดแยกราชประสงค์"* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2560. จาก http://thainews.prd.go.th/website_th/news/news_detail/WNPOL5808220010009

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย*. นนทบุรี: กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของเนการา บรูไน ดารุสซาลาม*. นนทบุรี: กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรกัมพูชา*. นนทบุรี: กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของราชอาณาจักรไทย*. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของสหพันธรัฐมาเลเซีย*. นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์.* นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.* นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์.* นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสิงคโปร์.* นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม* นนทบุรี : กรกนกการพิมพ์, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.). *สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2561. จาก http://www.ppb.moi.go.th/midev03/upload/ONCB%20%204th% 20of% 2001FEB% 20Final.pdf

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 – 2564.*

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI*). การเมืองการปกครองสิงคโปร์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2561. จาก http://www.boi.go.th/thai/asean/Singapore/capt1_p2n.html

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง. *คู่มือป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2554.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คำสั่งที่ 537/2555 ลงวันที่ 27 กันยายน 2555

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. *คู่มือคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร จังหวัด และสถานีตำรวจ (กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ กต.ตร.สน./สภ.).* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (สง.ก.ต.ช.), 2550.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. *ยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2558.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. *ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2557 - 2566.*

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. *ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2555 – 2564.*

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. *การเมืองเมียนมากับทิศทางความสัมพันธ์ไทย-เมียนมา* (เอกสารวิชาการ). กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559.

สีดา สอนศรี และคณะ. *เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หนึ่งทศวรรษก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.

สุพิศาล ภักดีนฤนาท, พล.ต.ต., *ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน: ทฤษฎีสำหรับศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: กองบังคับการปราบปราม กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง, 2555.

สุภาสิทธิ รอวันชัย. *"กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบไทย-ลาว : ขั้นตอนก่อนการพิจารณาของศาล", วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

สุริชัย หวันแก้ว และคณะ. *อาเซียน: สิ่งท้าทายใหม่และการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2548.

สุวรรณ สุวรรณเวโช, พล.ต.ต.. *ประวัติและวิวัฒนาการของตำรวจไทย*, เล่ม 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2539.

สุวิทย์ ธีรศาศวัต. *ประวัติศาสตร์ลาว.* กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์สร้างสรรค์จำกัด, 2543.

หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันศุกร์ที่ 16 ธันวาคม 2559. ปีที่ 26. ฉบับที่ 9515. คอลัมน์อาเซียน Asean. *ความเชื่อชาวลาว (1).* หน้า 20.

หนังสือพิมพ์ความสงบ ของกระทรวงป้องกันความสงบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559

องค์ความรู้ "ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน" (ASEAN Economic Community: AEC) [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2559. จาก http://www.thai-aec.com/160

อาเซียน : ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์แสงดาว จำกัด, 2558.

อาเซียนประเทศลาว [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561. จาก http://www.uasean.com/kerobow01/51

อาจิณ โชติวงศ์, พล.ต.ต.. "*จุดอ่อน จุดแข็ง ตลอดจนปัญหาข้อขัดข้องตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547*" ในเอกสารประกอบการประชุมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบงานตำรวจ ณ ห้องฟอร์จูน ชั้น 3 โรงแรมแกนด์เมอร์เคียว ฟอร์จูน ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ วันที่ 25 ตุลาคม 2550.

อาร์วายทีไนน์. *ตำรวจมาเลเซียทำลายแผนระเบิดมัสยิด 2 แห่งในปีนัง-สลังงอร์* [ออนไลน์]. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก http://www.ryt9.com/s/iq02/922654

ภาษาอังกฤษ

2nd INTERPOL Global Conference on Vehicle Crime, Bangkok Thailand 16-18 February 2016

A short note on life in Singapore [Online]. Available from: https://eytanuliel.com/2012 [2016, September 20]

ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, Presentation, 21 January 2016

ACP Mohammad Irwan Bin Haji Hambali, *Capacity Building Challenges and Strategies Royal Brunei Police Force*, Country paper presented at 39th International Senior Police Officer's Command Course (39th ISPOCC) Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, Cheras Selangor, 2013.

Act 593 Criminal Procedure Code As at 1 November 2012, Published by The Commissioner of Law revision, Malaysia Under the Authority of the Revision of Laws Act 1968 [Online]. Available from: http://www.agc.gov.my/agcportal/uploads/files/Publications/LOM/EN/Act%20593%20-%20Criminal%20Procedure%20Code.pdf [2016, December 20]

Alfret Jacob Tilukay, An Introduction: *The Role of the Profession and Security Division in Handling the Violations that Conduct by Personnel of the Indonesian National Police in order to realize the Clean Professional and Modern Police*.

Andrew Selth, "Police Reform and the 'Civilianisation' of Security in Myanmar," in *Law, Society and Transition in Myanmar*, Melissa Crouch and Tim Lindsey, editors. Oxford: Hart, 2014.

Andrew Selth, *Police Reform in Burma (Myanmar): Aims, Obstacles and Outcomes*. Griffith Asia Institute Regional Outlook Paper: No. 44, 2013.

Andrew Selth, Police Reform in Myanmar Changes "in Essence and Appearance", *Debating Democratization in Myanmar*, Nick Cheesman, Nicholas Farrelly and Trevor Wilson, eds., Singapore: Institution of Southeast Asian Studies, 2014.

Anthony J. Balzer, *International Police Cooperation: Opportunities and Obstacles, College of Police and Security Studies, Slovenia* [Online]. 1 9 9 6 . Available from: https://www.ncjrs.gov/policing/int63.htm [2016, June 25]

ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/permanent-secretariat [2018, January 4]

ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/display/2014/05/26/34th-aseanapol-conference-12th---16th-may-2014-in-manila-the-philippines [2018, July 20]

ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/philippine-national-police [2018, June 15]

ASEANAPOL [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police [2017, August 1]

ASEANAPOL Chronology [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/chronology [2018, April 22]

ASEANAPOL, *CAMBODIA NATIONAL POLICE* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/cambodia-national-police [2016, December 20]

ASEANAPOL, Governance [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol/governance [2018, April 22]

ASEANAPOL, *Introduction* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/about-aseanapol [2015, December 12]

ASEANAPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/myanmar-police-force [2018, May 26]

ASEANAPOL, *Singapore Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/singapore-police-force [2018, May 16]

ASEANAPOL. *The General Department of Vietnam Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police [2018, August 4]

ASEANAPOL. *The Royal Brunei Police Force* [Online]. Available from: http://www.aseanapol.org/information/the-royal-brunei-police-force [2017, December 9]

ASEANPOL, Myanmar Police Force [Online]. Available from : http://www. aseanapol.org/information/myanmar-police-force [2018, May 26]

ASEANPOL, Vietnam Police [Online]. Available from : http://www.aseanapol.org/information/general-department-of-vietnam-police [2818, August 1]

Asia One, *Home Affairs' uniformed junior officers can retire at 55*, [Online]. Available from: http://www.asiaone.com/singapore/home-affairs-uniformed-junior-officers-can-retire-55 [2018, May 1]

Asia One. *Brunei named most improved economy in the world* [Online]. 2017 Available from: http://www.asiaone.com/asia/brunei-named-most-improved-economy-world [2017, December 9]

Association of Southeast Asia Nation, Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II) [Online]. Available from: http://asean.org/?static_post=declaration-of-asean-concord-ii-bali-concord-ii [2016, December 20]

ATEXPATS, *Types of Police in Vietnam* [Online]. Available from: http://www.atexpats. com/magazine/464-types-of-police-in-vietnam.html [2018, August 7]

Australia Federal Police, *Commissioner signs policing pact with Myanmar* [Online]. Available from: https://www.afp.gov.au/news-media/media-releases/ commissioner-signs-policing-pact-myanmar [2018, May 28]

Australian Embassy Indonesia [Online]. Available from: http://indonesia.embassy.gov.au/ jakt/MR15_020.html [2015, December 12]

Australian Embassy, *Australia, Philippines celebrate 30 years of law enforcement partnership* [Online]. Available from: http://philippines.embassy. gov.au/ mnla/ medrel141009. html [2018, July 20]

Auxiliary police [Online]. Available from: http://www.tv3.com.my/beritatv3/ berita_ terkini/ PDRM_ Cadang_Polis_Bantuan_Dinaik_Taraf.html in https://en.wikipedia.org/wiki/ Auxiliary_police#cite_note-2 [2018, April 20]

Badan Pusat Statistik [Online]. Available from: http://www.bps.go.id/linkTabelStatis/ view/id/1572 [2015, November 16]

Basic Laws Regulation the LAOS Justice System, Law on Criminal Procedure, Article 62 Arrest, in *Justice System and National Police Handbook Volume 1 Strategic Information and Regulations*. USA: International Business Publication, 2014.

Bayley (1994: 102-104) cited in Michael J. Palmiotto, *Community policing: a police-citizen partnership.* New York: Routledge, 2011.

Benjamin Nelson Reames, "Neofeudal Aspect of Brazil's Public Security," in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization.*

Benoit Dupont, "The French Police System: Caught Between a Rock and a Hard Place- The Tension of Serving Both the State and the Public," in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization.*

BOI, Investment Information, *Country Report, Indonesia* [Online]. Available from: http:// www. boi.go.th/thai/asean/Indonesia/capt1_p1n.html [2017, December 20]

Borneo Post Online, '*Our community, our responsibility'* [Online]. Available from: http:// www.theborneopost.com/2015/05/17/our-community-our-responsibility/ [2018, April 20]

Borneo Post Online, *Personal approach to rally women as crime fighters*, [Online]. Available from: http://www.theborneopost.com/2016/06/26/personal-approach-to-rally-women-as-crime-fighters/ [2018, April 20]

Briefing Presentation by PCSUPT Jose Erwin T. Villacorte, OIC, Office of the Vice President for Administration, PPSC Director, National Police Training Institute, PPSC in Inaugural Meeting of the Association of Police Training Institutions in ASIA (APTA) at the Korean National Police University (KNPU), The Republic of Korea from 21 to 23 February 2017

Brunei Country Report in the 25th Joint ASEAN Senior Police Officers' Course (JASPOC) 4 - 10 October 2015 in Jakarta, Indonesia.

Brunei Darussalam: Constitution and politics [Online]. Available from: http://thecommonwealth. org/our-member-countries/brunei-darussalam/constitution-politics [2016, August 10]

Brunei Muara Police District, Royal Brunei Police, Presentation, September 19, 2016.

Caterina Gouvis Roman, *Schools as Generator of Crime: Routine Activities and the Sociology of Place*, Dissertation in partial fulfillment of the requirement for the Degree of Doctor of Philosophy in Sociology, American University, Washington D. C. 2002, p. 11

Celia V. Sanidad-Leones, *The Current Situation of Crime Associated with Urbanization: Problems Experienced and Countermeasures Initiated in The Philippines*, Resource Material Series No.68, 129th International Senior Seminar Visiting Experts' Papers, pp. 133 - 135, [Online]. Available from: http://www.unafei.or.jp/english/pdf/RS_No68/ No68_ 13VE_Leones1.pdf [2018, May 30]

Center for Police Strategy Management, *Brief Background of the PNP* [Online]. Available from: https://cpsm.ph/pnp-history.xml [2015, November 2]

Central Intelligent Agency (CIA).*The world factbook* [Online]. 2016. Available from: https:// www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/bx.html [2016, July 27]

Central Narcotics Bureau, *Overview of Singapore's Drug Situation in 2017* [Online]. Available from: https://www.cnb.gov.sg/docs/default-source/drug-situation-report-documents/cnb-annual-stats-release-for-2017-(final).pdf [2018, April 28]

Chan Kok Leong and Sophie Brown, *Malaysian police officer killed, another kidnapped at Borneo resort*, CNN (July 14, 2014) [Online]. Available from: https://edition.cnn.com/ 2014/07/14/world/asia/malaysia-police-kidnapped/index.html [2018, April 13]

Channel News Asia, *Kidnap threat at Philippine tourist hotspots* [Online]. Available from: https://www.channelnewsasia.com/news/asia/kidnap-threat-at-philippine-tourist-hotspots-8834642 [2018, June 15]

Charles A Mann and Robert C Lowe, *The Public Safety Program Vietnam* (Saigon, Vietnam: Office of Public Safety, US Agency for International Development, 1966), p. 13.

Cheras Police Division, Royal Malaysia Police, Presentation, January 21, 2016.

CHUON SOVANN, General, Deputy General Commissioner of Phnom Penh Municipal Police, Interview, 2 March 2016.

CNN Philippines, *Metro Manila has 'worst traffic on Earth,' longest commute - Waze*, [Online]. Available from: http://cnnphilippines.com/metro/2015/10/01/Metro-Manila-Philippines-worst-trafficlongest-commute-Waze-survey.html [2018, July 15]

Commercial Crime Investigation Department (CCID) [Online]. Available from: http://ccid.my/en/be_smart/ [2018, April 22]

Community Oriented Policing Service-COPS, *Community Policing Defined.* Washington DC: COPS, 2012.

Community Oriented Policing Services, U.S. Department of Justice, *Future trends in policing*. D.C.: Office of Community Oriented Policing Services, 2014.

Community Policing in Negara Brunei Darussalam - Neighborhood Watch. Presentation at RBPF Headquarter, 19 September 2016

Community Policing Malaysia, *Program Kepolisan Komuniti Malaysia* [Online]. Available from: http://www.cops.org.my/index.php [2018, April 20]

Community Policing Strategies evolving from the Koban System of Japan and the Neibourhood Police Centre System of Singapore by Japan-Singapore Partnership Programme for the 21st Century, Singapore, 2-6 December 2013

Community-oriented Policing System [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/images/manualsandguides/DHRDD/COPS-Manual.pdf [2018, July 18]

Cosmopolitan Life Singapore, *The History of Singapore Police Force* [Online]. Available from: https://www.cosmolife.sg/the-history-of-singapore-police-force/ [2018, April 28]

Crime Prevention and Coordination Service, National Police Commission, *The Community and Service-Oriented Policing (CSOP) System: Framework and Implementing Guidelines* [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ExternalLink/framework.pdf [2018, July 20]

Crime Prevention and Coordination Service, National Police Commission, *The Community and Service-Oriented Policing (CSOP) System: Framework and Implementing Guidelines* [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ ExternalLink/framework.pdf [2018, July 20]

Desy Andriani, Police Senior Superintendent, "Overview of ASEANAPOL", The 25TH Joint ASEAN Senior Police Officers' Course.

Drug and Alcohol Rehab in Thailand, *Drug Addiction in Malaysia*, [Online]. Available from: http://alcoholrehab.com/drug-addiction/drug-addiction-in-malaysia/ [2018, April 13]

DWDD, *SB NO. 1436 Adjusting the Compulsory Retirement Age of Uniformed Services* [Online]. Available from: https://dwdd.com.ph/2017/05/09/sb-no-1436-adjusting-the-compulsary-retirement-age-of-uniformed-services/ [2018, July 10]

EBO Myanmar, Burmese public no confidence in authorities: survey [Online]. Available from: http://www.euro-burma.eu/news/show/7625/ [2015, December 27]

European Union External Action, *Data* [Online]. Available from: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/42186/eu-experts-train-myanmar-police-counter-cybercrime_en [2018, May 28]

Facebook Julius Choo Chon Kai [Online]. Available from: https://prachatai.com/ journal/ 2015/05/59084. [2018, April 20]

Fact and Detail, *Crime in Philippines* [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Philippines/sub5_6f/entry-3908.html [2018, June 15]

Facts and Details, Crime in Vietnam [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Vietnam/sub5_9f/entry-3448.html [2018, July 31]

Facts and Details, *Justice System, Police and Crime in Laos* [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Laos/sub5 _3 d/entry-2 9 7 9 . html [2015, December 20]

Faizal Thayeb, Head of Investigation of Special Detachment 88 at POLRI, *Counter Terrorism in Indonesia*, 25th JASPOC, Jakarta, 5 October 2015.

Farhana Syed Nokman, New Strait Times, *More than 130,000 drug addicts in Malaysia to date, figures show* [Online]. 2016 . Available from: https://www.nst.com.my/news/2016/04/140154/more-130000-drug-addicts-malaysia-date-figures-show [2018, April 13]

Focus Taiwan, *Philippine National Police calls for greater cooperation with Taiwan* [Online]. Available from: http://m.focustaiwan.tw/news/aipl/201711070025.aspx [2018, July 20]

Frank E. Armbruster, *A Military and Police Security Program for South Vietnam.* New York: Hudson Institute, 1967.

Frederic Lemieux, "The nature and structure of international police cooperation: an introduction," in Frederic Lemieux. *International Police Cooperation: Emerging Issues, Theory and Practice.* Routledge, 2013.

Frontier Myanmar, *Building a better police force* [Online]. Available from: http://www.moi.gov.mm/moi:eng/?q=news/ 17/05/2016/id-6990 [2016, June 13]

Glenn Varona, *Politics and Policing in the Philippines: Challenges to Police Reform*, fjhp, volume 26, 2010.

Global Investment Center, *Indonesia: Justice system and national police handbook*, Volume 1 Strategic information and regulations. Washington, DC: International Business Publication, 2014.

Global Investment Center, *Myanmar : Justice system and national police handbook*. Washington, DC: International Business Publication, 2014.

Hai Ba Trung District Police, Hanoi City Police, Presentation, June 10, 2016.

Harry R. Dammer and Jay S. Albanese, Comparative Criminal Justice Systems. CA: Wadsworth, 2014.

Herman Goldstein (1997) cited in John Dempsey and Linda Forst, *An Introduction to Policing. US: Delmar,* 2009.

Home Team Academy Annual Report 2012/2013 [Online]. Available from: https:// www.mha.gov.sg /HTA/Pages/Publications.aspx [2015, December 15]

Home Team NEWS

http://avax.news/fact/Vientiane_this_ Week.html

http://christopherteh.com/blog/wp-content/uploads/2013/08/smash-and-grab.jpg.

http://gclub-game.blogspot.com/2012/04/blog-post_800.html

http://jclao.com/police-must-work-harder-to-tackle-thefts-and-burglaries-in-vientiane/

http://morethanjustajob.spf.sg/

http://news.asiaone.com/News/AsiaOne+News/Crime/Story/A1Story20111014-304912.html.

http://news.mthai.com/hot-news/general-news/ 60318.html

http://pitloknews.com/main/wp-content/uploads/2013/01/AEC01.jpg.

http://talk.ict.in.th/40364

http://thai.rti.org.tw/news/? recordId=66719

http://transbordernews.in.th/home/?p=2672

http://vovworld.vn/th-TH.

http://vovworld.vn/th-th/

http://www.abc.net.au/news/2007-09-26/saffron-revolution-monks-sit-in-protest-before-a/1159480

http://www.aseaninfo.com/asean_members/philippines_politics.html.

http://www.atexpats.com/magazine/464-types-of-police-in-vietnam.html

http://www.dmc.tv/images/00-iimage/570705-aec2.jpg.

http://www.dpu.ac.th/backpack/team/4/blog/57.

http://www.fourarmy.com/25536

http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Acedemy/International-Cooperation/167/6317/Highlevel-delegations-of-Royal-Thai-Police-Academy-worksatPPA.aspx.

http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Gallery/PPA-congratulates-Cambodian-students-on-occasion-of-Independence-Day-of-Cambodia/237.aspx

http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Student/Study-Training/145/6213/Experience-to-improve-language-skills-for-PPAs-students.aspx

http://www.ileabangkok.com/__site/home

http://www.interpol.int/content/download/11964/82613/version/1/file/organisational%20chart.pdf

http://www.jakartaobserver.com/ 2016/08/mantan-kapolri-pertama-diusulkan-jadi.html

http://www.ladyinter.com/forum_posts.asp?TID=48900

http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9560000029666

http://www.manager.co.th/Indochina/ViewNews.aspx?NewsID =9580000096353.

http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9590000022302

http://www.mypol.eu/first-community-policing-training/.

http://www.mypol.eu/second-crowd-management-training/

http://www.rakenglish.com/%E0%B8%A2%E0%B8%A8%E0%B8%95%E0%B9%8D%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%88%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A9%E0%B8%B2%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%A4%E0%B8%A9/

http://www.santijehannanda.com/images/2014/09/img_20140916_0003.jpg

http://www.thairath.co.th/ content/393738

http://www.thierrycoulon.com/travel/cambodia/cambodia

https://app.police.gov.sg/iwitness/iwitness.aspx?_ga=2.120808584.1485137894.1525173888-1815251461.1524784143

https://en.wikipedia.org/wiki/Myanmar_Police_Force

https://hype.my/2016/107329/malaysia-uttering-the-word-bomb-at-klia-or-klia2-could-land-you-in-jail/.

https://my.dek-d.com/phanthip666/blog.

https://sg.jobsdb.com/en-sg/articles/volunteer-police-officer-singapore-police-force

https://th.wikipedia.org/wiki/

https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A2%E0%B8%A8%E0%B8%97%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%95%E0%B8%B3%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%88%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2

https://touristpolice.go.th/2018/06/14/

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/Rmp-squirrel.jpg

https://www.edtguide.com/lifestyle/457252/bts-10to15

https://www.facebook.com/photo.php?fbid=628027210558425&set=a.624188150942331.1073741831.100000534550634&type=3&theater

https://www.facebook.com/singaporepoliceforce/,

https://www.flickr.com/photos/26423305@N00/15462789378

https://www.google.co.th/search?q=THE+PEOPLE'S+POLICE+ACADEMY

https://www.google.co.th/search?q=ตำรวจลาว&safe=strict&tbm=isch&imgil.

https://www.google.co.th/search?safe=strict&biw=1040&bih=615&tbm=isch&sa=1&q=

https://www.google.co.th/search?safe=strict&tbm=isch&sa=1&q

https://www.hrw.org/news/2017/11/29/singapore-drop-case-against-peaceful-protester,

https://www.interpol.int/.../2/.../ INP%20Organization%20Structure.pdf

https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/ Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Cambodia/Cambodia/NCB-Officers-take-both-local-and-international-calls [2016, December 20]

https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Laos/Laos/5

https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar/Myanmar/INTERPOL-Yangon-staff-at-work

https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/News/2016/2016-114/114

https://www.matichon.co.th/ economy/news_528839

https://www.polri.go.id/tentang-struktur.php

https://www.voanews.com/a/myanmar-police-and-reuters-journalists-case/4370393.html

https://www.welt-atlas.de/map_ of_myanmar_%28burma%29_6-787

https://www.weltatlas.de/map_of_brunei_6-661.

https://www.welt-atlas.de/map_of_cambodia_6-474

https://www.welt-atlas.de/map_of_indonesia_6-639

https://www.welt-atlas.de/map_of_laos_6-415

https://www.welt-atlas.de/map_of_malaysia_6-161.

https://www.welt-atlas.de/map_of_philippines_6-163

https://www.welt-atlas.de/map_of_singapore_6-154

https://www.welt-atlas.de/map_of_thailand_6-433

https://www.youtube.com/ channel/UCVHslVZDC3bT0RdYF5a7vhw?reload=9

https://www.youtube.com/watch?time_continue=97&v=r-EUIvbk_28

Implementing Guidelines for City/Municipal: Community and Service-Oriented Policing System (CSOP System) [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ExternalLink/Implementing%20Guidelines%20C.pdf [2018, July 20]

IMPOWR, *Current Legal Framework: Prostitution in Myanmar (Burma)* [Online]. Available from: http://www.impowr.org/content/current-legal-framework-prostitution-myanmar-burma>. [2015, November 27]

Indonesia Country Paper 2015, presented in The 25th Joint ASEAN Senior Police Officers Course (25th JASPOC) at Jakarta Indonesia, 5 October 2015.

Indonesia overtakes China as top source of cyberattack traffic [Online]. Available from: http://www.abc.net.au/news/2013-10-18/an-indonesia-overtakes-china-as-top-source-of-cyber-attack-traf/5032428 [2018, January 13]

Institute for the Study of Violent Groups, *Extremist groups: An international compilation of terrorist organizations, violent political groups, and issue-oriented militant movements*, Volume 3 (Huntsville, Texas: Office of International Criminal Justice and Institute for the Study of Violent Groups, 2006), pp. 343-345.

Internal Security Act (Singapore) [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Internal_ Security_Act_(Singapore) [2018, May 10]

International Law Enforcement Academy – Bangkok, "Back ground content," [Online]. Available from: http://www.ileabangkok.com/__site/about_background [2018, June 9]

International Relations RPCA [Online]. Available from: http://ir.rpca.ac.th/index. php exchange-cadets/vietnam/ [2018, June 9]

INTERPOL [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries Asia-South-Pacific/Brunei [2016, December 20]

INTERPOL [Online]. Available from: http://www.interpol.int/About-INTERPOL/Overview [2018, August 10]

INTERPOL [Online]. Available from: https://www.interpol.int/layout/set/gallery/MediImage Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar/Myanmar/INTERPOL-NCB-Nay-Pyi-Taw-Building-Myanmar [2018, May 28]

INTERPOL [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/ 2016/ N2016-142 [2016, December 20]

INTERPOL [Online]. Available from: Philippines https://www.interpol.int/Member-countries/ Asia-South-Pacific/Philippines [2018, July 20]

INTERPOL Thailand [Online]. Available from: https://www.facebook.com/interpol. thailand/ post1890447257862080 [2018, June 3]

INTERPOL Thailand [Online]. Available from: https://www.facebook.com/interpol. thailand/ posts/1760138997559574 [2018, June 9]

INTERPOL, [Online]. Available from: https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/ Images/News/2018/2018-017/fornat2 [2018, July 20]

INTERPOL, 80TH Session of the INTERPOL General Assembly [Online]. Available from: https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/Events/2011/80th-session-of-the-INTERPOL-General-Assembly/1 [2018, August 8]

INTERPOL, *Fake document detection focus of INTERPOL training* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2016/N2016-142 [2018, January 1]

INTERPOL, *Indonesia* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Indonesia [2017, December 20]

INTERPOL, *Innovation* [Online]. Available from:https://www.interpol.int/layout/set/gallery/Media/Images/About-INTERPOL/IGCI/ Milestones/ Picture7 [2018, May 17]

INTERPOL, *Internationally wanted paedophile behind bars thanks to swift police action by Cambodia and Belgium via INTERPOL* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/News/N201605 [2018, January 1]

INTERPOL, *INTERPOL operation in Southeast Asia targets movement of bomb-makers* [Online]. Available from: https://www.interpol. int/News-and-media/News/ 2018/N2018-017 [2018, April 20]

INTERPOL, *INTERPOL training aims to strengthen investigative capacity of maritime agencies in Southeast Asia* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2017/N2017-164 [2018, January 20]

INTERPOL, *Laos* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/ Asia-South-Pacific/Laos [2018, Fabuary 25]

INTERPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: https://www. interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar [2018, May 22]

INTERPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar [2018, May 28]

INTERPOL, *Myanmar Police Force* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/ layout/set/gallery/Media/Images/Member-countries/Asia-South-Pacific/Myanmar/Myanmar/INTERPOL-Yangon-staff-at-work [2018, May 28]

INTERPOL, *New drug trafficking routes and smuggling methods identified in INTERPOL-led operation* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2017/N2017-071 [2018, April 21]

INTERPOL, *Regional border security focus of INTERPOL training in Brunei* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/News/2016/N2016-104 [2017, December 20]

INTERPOL, Royal Brunei Police Force Descriptions [Online]. Available from: http://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Brunei [2015, December 20]

INTERPOL, *Royal Thai Police* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/ Member-countries/Asia-South-Pacific/Thailand [2018, June 3]

INTERPOL, *Singapore*, [Online]. Available from: https://www.interpol.int/ Member-countries/Asia-South-Pacific/Singapore [2018, May 16]

INTERPOL, *The INTERPOL Global Complex for Innovation* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/About-INTERPOL/The-INTERPOL-Global-Complex-for-Innovation/Publications [2018, May 17]

INTERPOL, *Vietnam* [Online]. Available from: https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Vietnam [2018, August 8]

IOM Indonesia, *Community Policing*. Jakarta: Indonesia, 2013.

J&C Services, *Burglary Number One Crime During Pi Mai Lao* [Online]. 2015. Available from: http://jclao.com/burglary-number-one-crime-during-pi-mai-lao/ [2018, Febuary 22]

J&C Services, *Police Must Work Harder To Tackle Thefts And Burglaries In Vientiane*, Vientiane Times [Online]. Available from: http://jclao.com/police-must-work-harder-to-tackle-thefts-and-burglaries-in-vientiane/ [2018, February 22]

J&C Services, *Spate Of Crimes, Expats Among Targets: Vientiane*, Vientiane Times, [Online]. 2014. Available from: http://jclao.com/spate-crimes-expats-among-targets-vientiane/ [2018, February 22]

Jakarta Center for Law Enforcement Cooperation, *Foudation* [Online]. Available from: https://www.jclec.org/foundation-goal [2017, December 20]

Jakartarpost, *Police, military to get raises* [Online]. Available from: http://www.thejakartapost.com/news/2013/05/08/police-military-get-raises.html [2015, November 27]

Julius A. Menzoff, National Police, Republic of Vietnam, Encyclopedia [Online]. Available from: https://vpn.chula.ac.th/+CSCO+1h756767633A2F2F66726E6570752E7065727162657273726572617072 2E70627A++/content/entry/abcvw/vietnam_republic_of_national_police/0 [2018, August 4]

KG Ayer Police Station, Royal Brunei Police, Presentation, September 19, 2017.

Lalita Hingkanonta Hanwong, *Policing in Colonial Burma*. Chiang Mai: Center for ASEAN Studies, Chiang Mai University, Thailand, 2013.

Library of Congress, *Global Legal Monitor* [Online]. Available from: http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/indonesia-law-on-mass-organizations/ [2015, November 26]

Lieutenant General Pham Quy Ngo, *Vice Minister of Public Security, Remarks, 80th INTERPOL General Assembly*, 31 October 2011, Hanoi, Vietnam [Online]. Available from: https://www.interpol.int/News-and-media/Events/2011/80th-INTERPOL-General-Assembly/ 80th-INTERPOL-General-Assembly [2018, August 10]

Lieutenant General SVAY Chanda, Vice President of Police Academy of Cambodia, 3 March 2016.

M. R. Haberfeld, , and Ibrahim Cerrah. *Comparative policing: The struggle for democratization.* LA: Sage, 2008.

Maan Macapagal, ABS-CBN News, *Police officers to receive pay hike this month* [Online]. Available from: http://news.abs-cbn.com/news/01/11/18/police-officers-to-receive-pay-hike-this-month [2018, July 23]

Malay Mail, *DPM: Combination of modern and community policing needed to check crime* [Online]. Available from: https://www.malaymail.com/s/1 5 9 9 0 6 5 / dpm-combination-of-modern-and-community-policing-needed-to-check-crime [2 0 1 8 , April 20]

Malaysia: Uttering The Word "Bomb" At KLIA or KLIA2 Could land you in Jail [Online]. Available from: https://hype.my/2016/107329/malaysia-uttering-the-word-bomb-at-klia-or-klia2-could-land-you-in-jail/ [2018, December 5]

Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016

Manila Bulletin, PNP, *Swedish Police sign agreement* [Online]. Available from: https://newmb.com.ph/2018/02/03/pnp-swedish-police-sign-agreement-on-cooperation/ [2018, July 20]

Marikina City Police Station, Presentation by PSSUPT Vincent S Calanoga, Acting Chief of Police, 26 June 2016.

Martin Jelsma; Ernstien Jensema; Nang Pann Ei Kham; Tom Kramer; Gloria Lai; and Tripti Tandon, *Towards A Healthier Legal Environment: A Review of Myanmar's Drug Laws*, (Amsterdam: Transnational Institute, February 2015), p. 3.

Matt Long and Stuart Cullen, "United Kingdom: Democratic Policing – Global Change from a Comparative Perspective," in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* p. 278.

Megan Helwig, *Countries with Low Crime Rates: Comparing Vietnam and Japan,* p.9 [Online]. Available from: http://www.crimcast.tv/crimcast/2014/03/27/countries-with-low-crime-rates-comparing-vietnam-and-japan [2018, August 8]

Michael J. Palmiotto, *Community policing: a police-citizen partnership* (New York: Routledge Palmiotto, 2011), p. 27.

Mike Frialde, NAPOLCOM expands police powers of governors, mayors The Philippine Star) - December 18, 2015 [Online]. Available from: https://www.philstar.com/headlines/2015/12/18/1534106/napolcom-expands-police-powers-governors-mayors [2018, July 20]

Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation, Kingdom of Cambodia [Online]. Available from: https://www.mfaic.gov.kh/cambodia-asean/cambodias-membership [2018, January 4]

Ministry of Information, *UNODC to help Myanmar upgrade police training curriculum* [Online]. Available from: http://www.moi.gov.mm/moi:eng/?q=news/ 17/05/2016/id-6990 [2016 , May 18]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Minister To Lam wants guard forces of Vietnam and Cambodia to promote cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/minister-to-lam-wants-guard-forces-of-vietnam-and-cambodia-to-promote-cooperation-t4499.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *RoK National Police Agency visits Quang Ninh Police* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/rok-national-police-agency-visits-quang-ninh-police-t4967.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Laos agree to promote ties in security and order* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-laos-agree-to-promote-ties-in-security-and-order-t5074.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam, Cambodia boost cooperation on border security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-cambodia-boost-cooperation-on-border-security-t4358.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam Police receive advanced drug-fighting equipmen* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-police-receive-advanced-drug-fighting-equipment-t4986.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Singapore promote cooperation in security* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/ international-relations-cooperation/vietnam-and-singapore-promote-cooperation-in-security-t4901.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam's MPS and Singapore's Ministry of Home Affairs hold 5th sport exchange* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnams-mps-and-singapores-ministry-of-home-affairs-hold-5th-sport-exchange-t4903.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and Indonesia law enforcement agencies promote cooperation* [Online]. Available from: http:// en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-indonesia-law-enforcement-agencies-promote-cooperation-t4418.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam, Japan agree to promote security cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov. vn/international-relations-cooperation/vietnam-japan-agree-to-promote-security-cooperation-t4976.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam- US seek to strengthen security cooperation* [Online]. Available from: http://en.bocongan. gov.vn/ international-relations-cooperation/vietnam--us-seek-to-strengthen-security-cooperation-t4497.html [2018, August 11]

Ministry of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Vietnam and New Zealand promote cooperation on crime prevention and fight,* 27 July 2018 [Online]. Available from: http://en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/vietnam-and-new-zealand-promote-cooperation-on-crime-prevention-and-fight-t5 0 7 6 . html [2018, August 11]

Ministy of Public Security of Socialist Republic of Vietnam, *Deputy Minister Nguyen Van Thanh receives delegation of Royal Thai Police* [Online]. Available from: http://

en.bocongan.gov.vn/international-relations-cooperation/deputy-minister-nguyen-van-thanh-receives-delegation-of-royal-thai-police-t5042.html [2018, August 11]

Ms Helen McKernan and Inspector Dean McWhirter, *Policing communities in Vietnam: Intercultural lessons for community policing with Vietnamese Australians*, Pp.3-4 [Online]. Available from: https://tasa.org.au/wp-content/uploads/2015/03/McKernan-Helen.pdf [2018, August 4]

Muhammad Tito Karnavian, *Explaining Islamist Insurgencies: The Case of al-Jamaah al-Islamiyyah and the Radicalisation of the Poso* Conflict, 2000-2007 (London: Imperial College Press, 2015)

Myanmar Times, *Community policing program aims to gain the trust of the public* [Online]. Available from: https://www.mmtimes.com/national-news/12189-community-policing-program-aims-to-gain-the-trust-of-the-public.html [2018, May 28]

MYPOL [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/about-us/ [2018, May 28]

MYPOL [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/category/community-policing/ [2018, May 28]

MYPOL, *MYPOL conducts first Community Policing Training* [Online]. Available from: http://www.mypol.eu/first-community-policing-training/ [2018, May 28]

NAPOLCOM [Online]. Available from: https://www.napolcom.gov.ph/ExternalLink/framework.pdf [2018, July 18]

National Police Commission [Online]. Available from: http://www.napolcom.gov.ph/index.php [2018, July 10]

National Police Commission [Online]. Available from: http://www.officialgazette.gov.ph/featured/about-the-pnp/ [2018, June 15]

National Police Commission Memorandum Circular No. 2007-009 [Online]. Available from: http://www.napolcom.gov.ph/images/pdf/mc%202007-009.pdf [2018, July 24]

NCB INTERPOL Indonesia, *Official Visit Chife of Malaysia Police to INP Headquaters* [Online]. Available from: http://www.interpol.go.id/en/news/614-kunjungan-kepala-kepolisian-malaysia-ke-mabes-polri [2018, April 22]

Nguyen Xuan Phuc, Deputy Prime Minister, Remark in 80th INTERPOL General Assembly, 31 October 2011 Hanoi, Vietnam [Online]. Available from: https://www.interpol.int/

News-and-media/Events/2011/80th-INTERPOL-General-Assembly/80th-INTERPOL-General-Assembly [2018, August 9]

One shift, *Singapore Roads for Maximum Driving Pleasure* [Online]. Available from: http://www.oneshift.com/features/9777/4-singapore-roads-for-maximum-driving-pleasure [2018, April 26]

OSAC [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19608 [2016, August 16]

OSAC, *Indonesia 2017 Crime & Safety Report: Jakarta* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportPDF.aspx?cid=21979 [2018, January 14]

OSAC, Laos 2017 Crime & Safety Report [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21344 [2018, Febuary 22]

OSAC, Vietnam 2018 Crime & Safety Report: Hanoi [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=24498 [2018, September 2]

Our Friendly Building Environment Portal [Online]. Available from: http://www.bca.gov.sg/friendlybuilding/FindBuilding/Building.aspx?id=4478, [2018, May 16]

Overseas Security Advisory Council in JUSTICE SYSTEM, *POLICE AND CRIME IN LAOS* [Online]. Available from: http://factsanddetails.com/southeastasia/Laos/sub5_3d/entry-2979.html#chapter-5 [2018, Fabuary 25]

Pathricia Ann V. Roxas, Inquirer.net, Cops' Jan. 15 payroll to reflect up to 100% wage increase [Online]. Available from: http://newsinfo.inquirer.net/959278/cops-jan-15-payroll-to-reflect-up-to-100-wage-increase [2018, July 23]

People's Police Academy Portal [Online]. Available from: http://ppa.edu.vn/photo/ ppa-congratulates-anniversary-of-cambodian-national-day-209 4 [2018, January 2]

People's Police Academy Protal, Graduation Ceremony for students of course D38, D25 Laos and D2 Cambodia, [Online]. Available from: http://ppa.edu.vn/photo/graduation-ceremony-for-students-of-course-d3 8 -d2 5 -laos-and-d2 -cambodia-2 5 4 [2018, March 30]

People's Police Academy, Vietnam [Online]. Available from: http://ppa.edu.vn/home/news-events/ppa-news/art-exchanges-of-vietnam-laos-and-cambodia-6659 [2018, August 11]

Pg Rostaina Pg Duraman, Chief Registrar, Supreme Court Brunei : *The Framework of the Judicial Cooperation in ASEAN in Case Management The Brunei Darussalam Experience* [Online]. Available from: www.aseanlawassociation.org/11GAdocs/ workshop2-brunei.pdf [2018], June 6] pp. 5-8

Philippine Constabulary [Online]. Available from: http://www.officialgazette.gov.ph/featured/about-the-pnp/ [2015, November 2]

Philippine criminal law [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Philippine_criminal_law [2018, July 13]

Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/ucrwc [2018, July 13]

Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/sniper-course [2018, July 13]

Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/k9-training [2018, July 13]

Philippine National Police [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/mtoc [2018, July 13]

Philippine National Police, [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/trainings/commando [2018, July 13]

Philippine National Police, Organisational briefing, Presentation, June 26, 2016.

Philippine National Police, *Organizational Structure* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/about-us/organizational-structure [2018, July 10]

Philippine National Police, PNP PRATROL PLAN 2030 [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/about-us/pnp-patrol-plan-2030 [2018, July 10]

Philippine National Police, *PNP Uniform* [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/resources/pnp-uniform# [2018, July 13]

Philippines National Police [Online]. Available from: http://www.pnp.gov.ph/images/transparency_seal/2018/crimestats/cs_may2018.pdf [2018, June 15]

Philstar Global, *Myanmar, EU cooperate in human rights, community policing, police reform* [Online]. Available from: https://www.philstar.com/world/2014/06/01/1329877/myanmaeu-cooperate-human-rights-community-policing-police-reform#6JQqg 5d SZS5qFMjZ.99 [2018, May 28]

Philstar Global, *PNP, Indonesia police expand cooperation vs crime, terrorism* [Online]. Available from: https://www.philstar.com/headlines/2011/03/11/664723/pnp-indonesia-police-expand-cooperation-vs-crime-terrorism [2018, July 20]

Philstar, *US pledges $32M to Philippine law enforcement* [Online]. Available from : https:// www.philstar.com/headlines/2016/07/27/1607298/us-pledges-32m-philippine-law-enforcement#q4CwT6rAkboiBCEv.99 [2018, July 23]

PNP Tagapag-ugnay, IEC Materials [Online]. Available from: https://pnptagapagugnay. wordpress.com/iec-materials/ [2018, July 20]

Pocket News, *Road Closure For US President Visit In Malaysia* [Online]. Available from: https://www.pocketnews.com.my/2 0 1 5 / 1 1 / 2 0 / road-closure-for-us-president-visit-in-malaysia/ [2018, April 13]

Police Operations Command Centre – POCC, Singapore Police Force, Presentation, January 16, 2017.

Police Science College of Indonesian National Police, *Police Science.* The INP 69th Anniversary Edition 2015. Jakarta Indonesia: PTIK Press, 2015.

Police Volunteer Reserve Corp (Malaysia) [Online]. Available from: http://dictionnaire. sensagent.leparisien.fr/Police%20Volunteer%20Reserve%20Corp%20(Malaysia)/en-en/ [2018, April 20]

Politik Rakyat Online, *Prostitution in Indonesia and Its Contradictions* [Online]. Available from: http://politikrakyat.com/2014/01/21/prostitution-in-indonesia-and-its-contradictions/ [2015, November 27]

Prashanth Parameswaran, *The Diplomat, Malaysia, Indonesia Boost Counterterrorism Cooperation* [Online]. Available from: https://thediplomat.com/2015/09/ malaysia-indonesia-boost-counterterrorism-cooperation/ [2018, April 22]

Presentation by ACP KASUAHDI ALI, Assitant Director of Establishment (Audit), Management Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2016.

Presentation by DSP Ricky Tey Mah Long, Crime Prevention and Community Safety Department, Royal Malaysia Police, 21 January 2106

Presentation Makati City Police Station, 22 June 2016

Presentation Philippines National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda Silang, Cavite, 26 June 2016.

Presentation, PNPTS Conference Rm, Center for Law Enforcement Studies Building Camp Crame, Quezon City, 22 June 2016.

Presentation, PNPTS Conference Rm, Center for Law Enforcement Studies Building Camp Crame, Quezon City, 22 June 2016.

Principal Assistant Director (Secretariat) Criminal Investigation Department, Royal Malaysia

Rappler, *Crimes, except homicide, in the Philippines down by 21.8% in 2017* [Online]. Available from: https://www.rappler.com/nation/191747-philippines-crime-statistics-2017- all-crimes-drop-except-homicide-pnp-yearend-2017 [2018, June 15]

Rappler, *Metro Manila has 3rd worst traffic in Southeast Asia – study* [Online]. Available from: https://www.rappler.com/business/190016-metro-manila-traffic-southeast-asia-study-bcg-uber [2018, June 15]

Ratno Eddy Sophian Hj Zaidi Legal Officer, Public Officers' Law Seminar : Understanding the Law 26th and 27th October 2016, [Online]. Available from: http://www.agc.gov. bn/SiteAssets/SitePages/Presentation%20Slides/Criminal%20Justice%20System%20in%20Brunei%20Darussalam.pdf [2016, December 20]

Ratno Eddy Sophian Hj Zaidi, *Criminal Justice System in Negara Brunei Darussalam, Public Officers' Law Seminar: Understanding the Law*, 26th and 27th October 2016.

Reksodiputo, Mardjono, *The state of crime in Indonesia: A preliminary overview*.

Research and Information Support Center, *Malaysia 2015 Crime and Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/Pages/Home.aspx [2015, December]

Reveal [Online]. Available from: https://www.revealmedia.in/news/singapore-police-enjoy-their-reveal-body-cameras [2018, April 30]

Richard N. Holden, *Modern Police Management*. NJ: Prentice Hall Career and Technology Englewood, 1994.

Rob Swartbol [Online]. Available from: https://twitter.com/robswartbol/status/849189701349031936 [2018, January 20]

Robert R. Friedmann, *Community Policing: Comparative perspectives and prospects.* New York: Harvester Wheatsheaf, 1992.

Robert Trojanowicz and Bonnie Bucqueroux, *Community policing: a contemporary perspective*. Ohio: Anderson, 1990.

Royal Brunei Police Force, Brunei Darussalam Country Paper (Youth), 38th International Senior Police Officer's Command Course Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, Cheras Selangor 24th September - 17th October 2012

Royal Brunei Police Force, *Organization Structure*, [Online]. Available from: http://www.police.gov.bn/ aboutus/pages/organisation-chart.aspx [2818, August 1]

Royal Brunei Police Force, Our Mission, [Online]. Available from: http://www.police.gov.bn/ aboutus/pages/our-mission.aspx [2017, December 9]

Royal Brunei Police Force, *Strategic Planning Corporate Map of the Royal Brunei Police Force 2007-2016*, P. v.

Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur [Online]. Available from: http://rmpckl.rmp.gov.my/English/History.aspx [2018, April 22]

Royal Malaysia Police College Kuala Lumpur, *Alumni Section* [Online]. Available from: http://rmpckl.rmp.gov.my/English/AlumniCourseList.aspx [2018, April 22]

Royal Thai Police in ASEAN Community [Online]. Available from: http://www. aseancommunity.police.go.th/aseanapol.html [2018, May 28]

S. Yuna nto (Coordinator), Moch. Nurhasim and Iskhak Fatonie, *Security Sector Reform in Indonesia A Collective Evaluation: Indonesian Armed Forces and Police Force.* Jakarta: Friedrich-Ebert-Striftung (FES), 2005.

Safe Cities Index 2017 Security in a rapidly urbanising world A report from The Economist Intelligence Unit [Online]. Available from: https://dkf1 ato8 y5 dsg.cloudfront.net/ uploads/5/82/safe-cities-index-eng-web.pdf [2018, August 18]

Safeguarding Everyday – Singapore Police Force Annual 2015, Singapore Police Force. [Online]. Available from: http://www.police.gov.sg/html/spf/annual/index.html [2018, April 28]

Salary Survey in Brunei [Online]. Available from: http://www.salaryexplorer.com/salary-survey.php?&loctype=1&loc=32 [2016, January 14]

Singapore Police Force [Online]. Available from: https://www.facebook.com/singaporepoliceforce/photos/a.449307704407.236365.56706929407/10152556352499408 [2018, May 16]

Singapore Police Force [Online]. Available from: https://www.facebook.com/pg/ singaporepoliceforce/videos/ [2018, May 16]

Singapore Police Force, *Annual Crime Brief 2017*, Police News Release.

Singapore Police Force*, Annual Report 2016* [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/html/spf/annual/2016/index.html [2018, April 28]

Singapore Police Force*, Career as a Police Officer* [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/join-us/police-officer [2018, April 28]

Singapore Police Force, *E-Service* [Online]. Available from: https://www.police. gov.sg/e-services/find-out [2018, May 16]

Singapore Police Force, *I Witness* [Online]. Available from: https://www.police.gov.siwitness [2018, May 16]

Singapore Police Force, Information Booklet on Police Procedures.20 Dec 2015.หน้า 15.

Singapore Police Force, *News Release Annual Road Traffics Situation 2017* [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/~/media/20180206_stats_annual_road_traffic_situation_2017_stats2.pdf [2018, April 26]

Singapore Police Force, Our Heritage, [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/about-us/our-heritage/our-heritage [2018, April 28]

Singapore Police Force, Police News Release, Annual Crime Brief 2017 [Online]. Available from: https://www.police.gov.sg/news-and-publications/statistics [2018, April 27]

Singapore Police Force, Presentation, January 16, 2017

Singapore Statues Online, *PUBLIC ORDER ACT (CHAPTER 257A)* [Online]. Available from: https://sso.agc.gov.sg/Act/POA2009#pr34- [2018, May 13]

Special Action Force [Online]. Available from: https://pnp-saf.org.ph/index.php/about-us [2018, July 10]

Straits times, *Prime Minister Lee Hsien Loong launches new Police Operations Command Centre* [Online]. Available from: https://www.straitstimes.com/singapore/ prime-minister-lee-hsien-loong-launches-new-police-operations-command-centre [2018, April 30]

Sumisha Naidu, Terrorism, human trafficking high on agenda at ASEANAPOL conference, Chanel NewsAsia [Online]. Available from : https://www.channelnewsasia.com/ news/ asia/terrorism-human-trafficking-high-on-agenda-at-aseanapol-conferen-7910838 [2018, July 20]

Susan Sim, *Making Singapore Safe: Thirty Years of the National Crime Prevention Council* (Singapore: the National Crime Prevention Council, 2011), p.34.

SUSU Tatnm, Project Director, UNIAP, WW/Furevieui/organ/text/FMR/25/10.doc.

Tang Chhin Sothy [Online]. Available from: http://www.manager.co.th/aspbin/viewgallery.aspx?newsid=9560000120278&imageid=2821631 [2017, December 20]

The Asia Foundation, *Community Policing in Indonesia* [Online]. Available from: https://asiafoundation.org/resources/pdfs/indocommpolicingeng.pdf [2018, January 20]

The Diplomat, *Philippines, Malaysia Eye Deeper Maritime Security Cooperation* [Online]. Available from: https://thediplomat.com/2017/01/philippines-malaysia-eye-deeper-maritime-security-cooperation/ [2018, July 20]

The Economist Intelligence Unit, *SAFE CITIES INDEX 2017 Security in a rapidly urbanising world: A report from The Economist Intelligence Unit* [Online]. 2017 . Available from: https://dkf1ato8y5dsg.cloudfront.net/uploads/5/82/safe-cities-index-eng-web.pdf [2018, April 26]

The Home Team Academy, Singapore Police Force, Presentation, January 17, 2017.

The National Report of the Lao People's Democratic Republic under the Universal Periodic Review Prepared and Drafted in Accordance with the General Guidelines Stipulated in Resolution 5/1 of 18 June 2007 and Decision 6/102 of 27 September 2007 of the Human Rights Council.

The People's Police Academy, *History of the Vietnamese People's Police Academy* [Online]. Available from: http://www.hvcsnd.edu.vn/en/Acedemy/About-PPA/91.aspx [2017, February 20]

The Police Act 1967 Section 3(3), BREIFING FOR ROYAL THAI POLICE VISIT, 21 JAN 2016

The political economy of the Philippine democratic transition, Fjhp, volume 26, 2010, p. 107

The Revised Rules of Criminal Procedure [Online]. Available from: http://www. chanrobles.com/revisedrulesofcriminalprocedure.htm#RULE%20126 [2018, July 13]

The Round Table, *Criminal Law in the Philippines* [Online]. Available from: https://attheroundtable.wordpress.com/tag/philippine-criminal-law/ [2018, July 13]

The Star Online, *Community Policing members have multiple roles to play* [Online]. Available from: https://www.thestar.com.my/metro/community/2017/05/17/community-policing-members-have-multiple-roles-to-play/#ig Wij6v L8S8e49Ms.99 [2018, April 20]

The Star Online, *Crime-fighting starts with the people* [Online]. Available from: https://www.thestar.com.my/metro/community/2016/01/16/crimefighting-starts-with-the-people-community-policing-is-a-must-to-beef-up-security-in-our-neighbo/ [2018, April 20]

The Star Online, Cybercrime surge in Malaysia [Online]. Available from: https://www.thestar.com.my/business/businessnews/2017/05/20/rates-of-cyber-crime-higher-now/ [2018, April 22]

THE STATUTES OF THE REPUBLIC OF SINGAPORE PENAL CODE (CHAPTER 224) [Online]. Available from: http://asean-law.senate.go.th/file/law/pdf/file-3 1 5 9 -3 7 .pdf [2018 , April 20]

The Strait Times, *172 stolen cars in 6 years: Car-smuggling'mastermind'lands behind bars* [Online]. Available from: http://www.straitstimes.com/singapore/courts-crime/ 172-stolen-cars-in-6-years-car-smuggling-mastermind-lands-behind-bars [2018, April 20]

The University of Melbourne, *Southeast Asian Legal Research Guide: Introduction to the Philippines & its Legal System* [Online]. Available from: http://unimelb.libguides.com/c.php?g=402982&p=5443355 [2018, July 13]

The World Bank Open Data [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/AG.LND.TOTL.K2 [2018, April 10]

The World Bank Open Data [Online]. 2016 Available from: https://data.worldbanorg/ indicator/SP.POP.TOTL [2017, May 30]

The World Bank Open Data [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/ [2018, January 19]

The World Bank Open Data [Online]. 2017. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/AG.SRF.TOTL.K2 [2018, July 27]

The World Bank, *World Bank Open Data* [Online. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD [2018, April 25]

The World Bank, World Bank Open Data [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG [2018, April 10]

The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. 2016. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL [2018, May 20]

The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG [2018, May 21]

The World Bank, *World Bank Open Data* [Online]. Available from: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=VN [2018, July 21]

Thomas Barker, Ronald D. Hunter and Jeffery P. Rush, *Police Systems and Practices: An Introduction*. NJ: Prentice Hall Career & Technology, 1994.

TOE WAI AUNG, *Crime rises in Yangon in 2017*, Myanmar Times [Online]. Available from: https://www.mmtimes.com/news/crime-rises-yangon-2017.html [2018, May 22]

U. S. Department of State. "*Trafficking in Persons Report June 2017*" [Online]. Available from: https://www.state.gov/documents/organization/271339.pdf [2018, March 25]

U. S. Embassy in the Philippines, *Manila, July 19, 2018 - The United States will contribute $26.5 million (Php1.418 billion) over the next two years to boost counterterrorism support for Philippine law enforcement agencies* [Online]. Available from : https:// ph.usembassy.gov/ united-states-to-boost-counterterrorism-support-for-philippine-law-enforcement/?_ga=2.218512025.1492987591.1532252260-1635063542.1532252260 [2018, July 23]

U. S. Embassy in the Philippines, *U.S. Homeland Security Investigations Trains Philippine National Police Officers in United States* [Online]. Available from : https://ph. usembassy.gov/us-homeland-security-investigations-trains-philippine-national-police-officers-united-states/ [2018, July 23]

United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). *Trafficking in persons from Cambodia. Lao PDR and Myanmar to Thailand.* Bangkok: UNODC, 2017.

United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Burma (Myanmar) 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ Content ReportDetails.aspx?cid=21412 [2018, May 22]

United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Malaysia 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ \ContentReport Details.aspx?cid=21370 [2018, April 10]

United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Philippines 2018 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReport Details.aspx?cid=23672 [2018, June 15]

United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Singapore 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/contentreportdetails. aspx?cid=21644 [2018, April 26]

United State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Thailand 2016 Crime & Safety Report: Bangkok* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ ContentReportDetails.aspx?cid=19119 [2017, January 22]

United States Department of State, Bureau of Diplomatic Security, Crime and Safety Report [Online]. Available form https://www.osac.gov/Pages/Home.aspxhttps: //www.osac.gov/Pages/ContentReports.aspx?cid=2 [18 August 2018]

Unites State Department of State Bureau of Diplomatic Security, *Malaysia 2017 Crime & Safety Report* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/Content Report Details.aspx?cid=21370 [2018, April 13]

UNODC and TIJ, *Trafficking in persons from Cambodia,Lao PDR and Myanmar to Thailand*. Bangkok: UNODC, 2017.

Vientiane Times, *Economic Pressures Causing Crime To Rise In Vientiane* [Online]. Available from: http://jclao.com/economic-pressures-causing-crime-to-rise-in-vientiane/ [2018, Febuary 22]

Vietnam 2018 Crime & Safety Report: *Hanoi* [Online]. Available from: https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=24498 [2018, July 31]

Vietnam News, *VN among hardest-hit by cybercrime* [Online]. Available from: https://vietnamnews.vn/economy/418124/vn-among-hardest-hit-by-cyber-crime.html#7RwvZ7tQqaz7J1wr.97 [2018, September 2]

VOA, *EU Defends Training of Myanmar Police After Alleged Entrapment of Journalists* [Online]. Available from: https://www.voanews.com/a/myanmar-police-and-reuters-journalists-case/4370393.html [2018, May 26]

Voice of America, http://learningenglish.voanews.com/a/is-threat-in-south-east-asia/ 3430287. html

Wikipedia [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Indonesian_ National_ Police [2015, November 16]

wikipedia.org, *Royal Lao Police* [Online]. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Royal_Lao_Police [2018, March4]

World Development Indicators database, World bank, 2016 [Online]. Available from: http://data.worldbank.org [2015, December 15]

World Economic Forum, *Global Competitiveness Index 2017-2018* [Online]. Available from: http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/ countryeconomy-profiles/#economy=SGP [2018, April 25]

World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report 2017–2018* [Online]. Available from: http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf [2018, August 20]

Xinhuanet, *Cambodia, Philippines sign 4 bilateral cooperation pacts* [Online]. Available from : http://www.xinhuanet.com/english/2016-12/14/c_135905542.htm [2018, July 20]

Yahoo News, Cross-border Internet love scam syndicate busted by Singapore and Malaysian police [Online]. Available from: https://sg.news.yahoo.com/cross-border-internet-love-scam-syndicate-busted-singapore-malaysian-police-023115989.html [2018, April 22]

Yonhap News Agency, S. Korea to help Philippines fight crime [Online]. Available from: http://m.yna.co.kr/mob2/en/contents_en.jsp?cid=AEN20170714005900315&site=0200000000&mobile [2018, July 20]

Yue Ma, "The Chinese Police," in Haberfeld, M. R., and Cerrah, Ibrahim. *Comparative policing: The struggle for democratization,* pp. 51-52.

ภาคผนวก

ประเด็นการเก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศอาเซียน
(เป็นไปตามเอกสารสัญญาโครงการฯ)

---

1. สถานที่สังเกตการณ์ปฏิบัติงานและเก็บข้อมูล

1.1 สถานีตำรวจ หน่วยงานให้บริการประชาชน

1.2 หน่วยงานบริหารงาน

ฯลฯ

2. กรณีตัวอย่างคดีอาชญากรรมที่สำคัญในประเทศอาเซียน

2.1 คดีอาชญากรรมพื้นฐาน (street crime) ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยสาธารณะ การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน เช่น คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์

2.2 คดีอาชญากรรมที่คาดว่าน่าจะเกิดมากขึ้นเมื่อเข้าเป็นประชาคมอาเซียน เช่น อาชญากรรมองค์กรข้ามชาติ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

ฯลฯ

3. สัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ และระดับบริหาร <u>ประเทศละ ๕ คน</u>

(ขอรายชื่อใช้ในการอ้างอิง)

4. ประเด็นที่ต้องสอบถาม/สัมภาษณ์/ขอข้อมูล

กรอบแนวคิด	คำถาม / ข้อมูลที่ขอ
1.โครงสร้างการเมืองการปกครอง	- รูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจ มีลักษณะสอดคล้องกับการจัดโครงสร้างการปกครอง หรือไม่ อย่างไร - มีการจัดระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งให้อำนาจประชาชนเลือกตั้งผู้บริหารในระดับใด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกองกำลังตำรวจของตนเองหรือไม่ - การเมืองทั้งระดับชาติ และการเมืองท้องถิ่น มีอิทธิพลต่องานตำรวจอย่างไร ฯลฯ
๒.สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	- ในประเทศของท่านมีปัญหาทางสังคมหรือเศรษฐกิจด้านใด ที่ส่งผลต่อปัญหาอาชญากรรม มากที่สุด (เช่น ชุมชนแออัด คนว่างงาน คนย้ายถิ่น ฯลฯ) - อาชญากรรมประเภทใด ที่เป็นปัญหาและส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยภายในมากที่สุด - ลักษณะของปัญหายาเสพติดในประเทศของท่าน เป็นอย่างไร - แนวโน้มอาชญากรรมและปัญหาความปลอดภัยสาธารณะที่คาดว่าจะเกิดมากขึ้นหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หรืออาชญากรรมที่มีลักษณะเฉพาะเกิดขึ้นในประเทศอาเซียน เป็นต้น -ประชาชนมีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจอย่างไรบ้าง

กรอบแนวคิด	คำถาม / ข้อมูลที่ขอ
	- ในทัศนคติของประชาชน ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่ควรแก้ไขมากที่สุดคืออะไร - มีปัญหาการก่อการร้าย การแบ่งแยกดินแดน หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ
3. รูปแบบโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานตำรวจ	- การจัดองค์กรตำรวจที่มีกองกำลังตำรวจโดยเฉพาะ เกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร - ในปัจจุบัน บทบาทหน้าที่ และภารกิจของตำรวจ ในทางปฏิบัติมีขอบข่ายกว้างขวางอย่างไร (เช่น การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การจัดระเบียบสังคม การรักษาความมั่นคง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยฯลฯ) - การจัดโครงสร้างองค์กร เป็นอย่างไร (ขอเอกสาร Organization Chart) - มีสถานีตำรวจ หรือหน่วยงานให้บริการระดับพื้นฐาน จำนวนเท่าไร -องค์กรตำรวจ อยู่ภายใต้สถาบันใด (นายกรัฐมนตรี ประธานาธิบดี รมต. มหาดไทย ฯลฯ) - หน่วยงานตำรวจ มีความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไร - จำนวนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ (แยกสัญญาบัตร ประทวน, แยกชาย-หญิง, มีตำรวจไม่มียศหรือไม่ มีตำรวจประจำการ (conscript / national service) หรือกำลังส่วนอื่นๆ เช่น อาสาสมัครหรือไม่ จำนวนเท่าไร) - ระบบตำแหน่ง / ยศ เป็นอย่างไร - เครื่องแบบตำรวจ มีกี่ประเภท (ถ่ายภาพประกอบ) - ระบบการสรรหา คัดเลือก การศึกษาอบรมเข้าสู่ระบบ เป็นอย่างไร - ระบบการฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างไร - วิธีการการแต่งตั้งโยกย้ายเป็นอย่างไร -เส้นทางการเติบโต (Careerpath) ในการรับราชการตำรวจเป็นอย่างไร - การเกษียณอายุราชการ อายุเท่าไร -เงินเดือนค่าตอบแทน(ขอบัญชีอัตราเงินเดือน) - งานในสถานีตำรวจ แบ่งออกเป็นกี่ฝ่าย ประสานงานกันอย่างไร - มีระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการปฏิบัติงานในสถานีตำรวจอย่างไรบ้าง -ปัญหาสำคัญในกระบวนการบริหารงานบุคคลคืออะไร มีแนวทางแก้ไขอย่างไร ฯลฯ

กรอบแนวคิด	คำถาม / ข้อมูลที่ขอ
4. การบังคับใช้กฎหมาย	- อำนาจการจับกุมตัวเป็นอย่างไร (กรณีต้องมีหมายจับ จับโดยไม่มีหมายจับ) - อำนาจการควบคุมตัวชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีระยะเวลาเท่าไร อย่างไร - ใครเป็นผู้รวบรวมพยานหลักฐาน (สอบสวน) เพื่อส่งให้พนักงานอัยการ ฟ้องคดี - มีเจ้าพนักงานอื่นๆ มีอำนาจในการจับกุมสืบสวนสอบสวน ด้วยหรือไม่ - ข้อขัดข้องในการสอบสวนรวมรวบพยานหลักฐาน การฟ้องคดี -การควบคุมการชุมนุมสาธารณะและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ
5. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ	- หน่วยงานตำรวจ มีการทำงานร่วมหรือสร้างความร่วมมือ กับหน่วยงานราชอื่นๆ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรบ้าง - หน่วยงานตำรวจ มีการทำงานร่วมกับองค์กรภาคธุรกิจเอกชน ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสาธารณะ อย่างไรบ้าง - มีกฎหมายเกี่ยวกับพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนหรือไม่ อย่างไร ฯลฯ
6. งานตำรวจระหว่างประเทศ (International policing)	- มีกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมภายใน อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้ายอย่างไรบ้าง - องค์กรที่รับผิดชอบประสานงานระหว่างประเทศ ช่องทางการประสานงาน การสนับสนุนหรือรับการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆ เป็นอย่างไร - มีการจัดส่งกองกำลังตำรวจไปสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศ อย่างไรบ้าง

4. ประเด็นที่ต้องสอบถาม/สัมภาษณ์/สังเกตในพื้นที่ทั่วไป

-ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่สาธารณะ เช่น การจัดสายตรวจเดินเท้า การจอดรถสังเกตการณ์ของเจ้าหน้าที่สายตรวจ สายตรวจรถยนต์ รถจักรยานยนต์ การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจร เป็นต้น

- จุดตรวจ สถานีย่อยรับแจ้งเหตุในพื้นที่ หรือจุดให้บริการรูปแบบต่างๆ
- สอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น
  - เจ้าหน้าที่ตำรวจมาตรวจบ่อยหรือไม่
  - เมื่อตำรวจมาตรวจแล้วพูดคุยอย่างไร
  -การแจ้งเหตุฉุกเฉินทำอย่างไร เมื่อแจ้งเหตุแล้วมีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุรวดเร็วหรือไม่ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจประเภทใด
  - อยากให้บุตรหลานเป็นตำรวจหรือไม่ เพราะอะไร
  - เคยถูกตำรวจเรียกรับสินบนหรือไม่

ฯลฯ

5.ขอเอกสารที่เป็นประโยชน์สำหรับประเด็นตามข้อ 1-4 เอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยงานต่างๆ เช่น รายงานประจำปี เอกสารบรรยายสรุปของหน่วยงาน Power Point ประกอบการนำเสนอ เป็นต้น

6. ถ่ายภาพ เน้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยงานตำรวจ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ตำรวจในขณะปฏิบัติหน้าที่ สายตรวจ จราจร สืบสวน
- การแต่งเครื่องแบบตำรวจ ลักษณะต่างๆ
- ที่ทำการสถานีตำรวจ หน่วยบริการประชาชน
- วัสดุอุปกรณ์ อาวุธปืน ยานพาหนะ รถยนต์สายตรวจ รถจักรยานยนต์
- ภาพกิจกรรมการพบปะกับคณะเจ้าหน้าที่ตำรวจ ของคณะผู้วิจัย การสัมภาษณ์ การร่วมกิจกรรม ดูงาน ฯลฯ

---

1. Questions about Structure of Political Institution and Government

- How the Police Organization model accordant with the administrative Organization?
- Have any police force or constabulary in the local Administrative Organization (local police)?

2. Questions about Structure of Social and Economic

- What social and economic problems are related to crime,in your country? (unemployment/immigration/slums etc.)
- What kind of crimes have the most impact on the public at large?
- How was the drug problems in your country? (How to solve the problem ?)
- How have people's attitudes towards police?
- In people's attitude ,what is the most important problem with the police services that need to be solved?
- Does your country have a terrorism problem or problem of secession?

3. Question about Structure of Police Organization and Police Administration

- Could you tell me about history of Cambodia National Police (CNP)?
- What are the principle role and functions of police in modern society? (Ex. Crime Suppression, Social Organization, National security)
- How are police organizations managed? (CNP Organization chart)
- How many police station in Indonesia?
- What is the hierarchy of police department in CNP? (to be under priminister or president or ministry of Interior)
- How is the relationship between police department and Provincial Administrative Organization?
- How many police officers are there in the CNP? (by sex /ranking/conscript/national service)

  Information about ;

    - police ranks and positions.
    - CNP formal Uniform (Picture)
    - Strategies for police Recruitment of CNP.
    - In service training for police.
    - Policy for the promotion and appointment of CNP.

- Career path of CNP.
- Mandatory retirement in the police service.

(Police Retirement age/ Police Pension)

- Salary and Conditions of CNP (Salary Schedule and compensation plan)
- Police Department Organizational Structure in Police station.

(How to cooperate with each others)

- Technology in police Station.
- Problems in Police Personnel Administration.

4. Questions about Law System and Law Enforcement

- What are the rules for performing a citizen's arrest on a police officer.
  (arrest with warrant and without warrant)
  How long police can detain without arrest ?
  How long police can held people in custody ?
- What has duty to preserve and collect evidences in order to be prosecuted a case?
- Are there any authority can use arresting power?
- Problem of investigation and collection of evidence and prosecution?
- Public Assembly Act in your country.

5. Questions about Public-Private Partnerships for Public Security

- How to cooperate between CNP and PAO (Provincial Administrative Organization) or any government sector or private organization for public safety?
- The Private Security Regulation Authority Act.

6. Questions about International Policing

- International cooperation in criminal matters crime suppression/transnational Organized crime/Terrorism

-International Police Association Transit Police Association

Transit Police Department

-Does your country have deployed police to international peace operation? (Ex.UN Mission)

ข้อมูลจากงานวิจัย
ที่นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

(ข้อมูลจาก โครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ” โดย พล.ต.ท.ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าโครงการฯ และคณะ ได้รับการสนับสนุนจาก กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.))

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	ระบอบการปกครอง/ โครสร้างการบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างองค์กร	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	เกษียณอายุ
1	กองกำลังตำรวจแห่งชาติบรูไน (The Royal Brunei Police Force - RBPF)	- กษัตริย์ แบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์/ มีอำนาจบริหาร - 4 เขตการปกครอง และแบ่งเป็นตำบล หมู่บ้าน	- ค.ศ. 1921 (พ.ศ. 2464) ก่อตั้งกองกำลังตำรวจ - ค.ศ. 1965 (พ.ศ. 2508) กษัตริย์พระราชทาน Royal เป็นชื่อองค์กรตำรวจ	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - สุลต่าน ดำรงตำแหน่ง Inspector General of Police มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (Police Commissioner) เป็นผู้บริหาร - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (เขต สถานีตำรวจ และตู้ยาม)	- ระบบของอังกฤษ และกฎหมายทางศาสนาอิสลาม - การเดินขบวนต้องได้รับอนุญาตจากรัฐ - ยาเสพติด มีโทษรุนแรง - ค.ศ. 2013 ใช้กฎหมายอาญาทางศาสนา (Sharia Penal Code) - ห้ามครอบครองอาวุธปืน	- 55 ปี ได้รับบำนาญ 2 ใน 3 ของเงินเดือน อายุครบ 70 ปี ได้รับเต็ม
2	ตำรวจแห่งชาติกัมพูชา (Cambodia National Police - CNP)	- กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ/ประมุข - นายกรัฐมนตรี ใช้อำนาจบริหาร - 23 จังหวัด และ 1 ราชธานี	- ค.ศ. 1884 (พ.ศ. 2427) - ค.ศ. 1945 (พ.ศ. 2488) จัดงานตำรวจโดยฝรั่งเศส - ค.ศ.1945 (พ.ศ.2488) กำเนิดตำรวจแห่งชาติ	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย โดยมีกรมตำรวจอื่นๆ อยู่ในสังกัด - มีกองกำลังกึ่งทหาร (Gendarmerie) มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (จังหวัด อำเภอ สถานีตำรวจ)	- ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร - เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจยุติธรรม ปฏิบัติหน้าที่ตามผู้บังคับบัญชา หรืออัยการ หรือผู้พิพากษาทนายความ - อัยการ สังกัดกระทรวงยุติธรรม พิจารณาข้อกล่าวหา ออกหมายค้น/จับ มีอำนาจตรวจค้นและจับกุมเช่นเดียวกัน ยื่นฟ้องคดี - ควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ 48 ชม. คดีสำคัญหรือกรณีพิเศษควบคุมได้ 72 ชม. จากนั้นส่งให้อัยการ - อัยการ พิจารณาการตั้งข้อหา พยานหลักฐาน การควบคุมตัว ปล่อยตัวชั่วคราว อัยการมีอำนาจปล่อยตัว	- พ.ต.อ.ขึ้นไป เกษียณ 60 ปี - พ.ต.ท.ลงมา 55 ปี

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	ระบอบการปกครอง/โครสร้างการบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างองค์กร	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	เกษียณอายุ
					- อัยการจะส่งเรื่องให้ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงด้วยตนเอง หากพยานหลักฐานเพียงพอ ส่งให้ศาลชั้นต้น	
3	ตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (The Indonesian National Police - INP)	- ประธานาธิบดี เป็นประมุขและใช้อำนาจบริหาร - 32 ภูมิภาค 413 จังหวัด และ 98 เมืองใหญ่	- ค.ศ. 1946 (พ.ศ. 2489) ก่อตั้งกองตำรวจ - ค.ศ. 2000 แยกจากกองทัพ ปรับการทำงานใช้ตำแหน่งแบบตำรวจแทนยศแบบทหาร	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับประธานาธิบดี - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (ภาค บก. สถานี สถานีย่อย หรือตู้ยาม)	- ได้รับอิทธิพลจากดัตช์ มี ป.อาญา ปี ค.ศ. 1918 มีกฎหมายที่มีโทษทางอาญาต่างๆ - สถานีตำรวจรับแจ้งความร้องทุกข์ - CID รับผิดชอบการสืบสวนสอบสวน รวมรวมหลักฐานส่งให้อัยการ - ควบคุมตัวได้ 24 ชม.	- 58 ปี
4	หน่วยงานตำรวจแห่งชาติลาว (Lao General Department of Police)	- สังคมนิยมคอมมิวนิสต์ - 16 แขวง และ 1 เขตปกครองพิเศษ	- ค.ศ. 1961 ก่อตั้งกองกำลังตำรวจลาว	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงป้องกันความสงบ - แบ่งหน่วยงานตำรวจเป็น 2 ระดับ (แขวง (จว.) เมือง (อำเภอ))	- กระบวนการยุติธรรมมีต้นแบบจากฝรั่งเศส - ใช้ระบบผสม คือ ไต่สวนกับกล่าวหา หนักไปในทางไต่ส่วน องค์กรอัยการมีอำนาจมากติดตามตรวจสอบการปฏิบัติขององค์กรต่างๆ ในสังคม - การสืบสวน สอบสวนฟ้องร้อง เป็นกระบวนการเดียวกัน ตำรวจช่วยเหลือและปฏิบัติตามคำสั่งอัยการ - อัยการหรือศาล เป็นผู้ออกหมาย - กักตัวผู้ต้องหาได้ 48 ชม. ควบคุมตัวเพื่อการสอบสวนได้ไม่เกิน 3 วัน (72 ชม.) ขยายได้ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน รวมไม่เกิน 1 ปี - การจับต้องมีคำสั่งจากอัยการหรือศาล ยกเว้นความผิดซึ่งหน้าหรือมีเหตุ	

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	ระบอบการปกครอง/โครสร้างการบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างองค์กร	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	เกษียณอายุ
5	ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (The Royal Malaysian Police - RMP)	-กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ/ประมุข -13 รัฐ 3 ดินแดน	-ค.ศ. 1807 (พ.ศ. 2350) ปรับปรุงงานยุติธรรมโดยอังกฤษ -ค.ศ. 1946 ตั้งตำรวจมาลายัน -ค.ศ. 1963 รวมหน่วยงานตำรวจเป็นตำรวจแห่งชาติ	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (ภาค เขต สถานี)	-หน่วยงาน CID รับผิดชอบงานสืบสวนสอบสวน โดยมีโครงสร้างอยู่ในหน่วยงานถึงระดับ District -ระบบศาลเดี่ยว (Unified Court) มีอำนาจพิจารณาคดีทุกประเภท แพ่ง อาญา ปกครอง -ระบบกฎหมายมีรากฐานจาก Common Law ของประเทศอังกฤษ	-60 ปี
6	กองกำลังตำรวจเมียนมาร์ (Myanmar Police Force)	-ประธานาธิบดี (สาธารณรัฐ) -7 รัฐ และ 7 เขต ปกครอง	-ค.ศ. 1885 (พ.ศ. 2428) นำระบบตำรวจอังกฤษมาใช้ -ค.ศ. 1964 จัดตั้งกองกำลังตำรวจของประชาชน	- โครงสร้างรวมศูนย์ ตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (รัฐ อำเภอ เมือง สถานีตำรวจ)	-ระบบกฎหมายผสมผสานระหว่างจารีตประเพณีในกฎหมายครอบครัว ระบบอังกฤษและกฎหมายใหม่ของพม่า -ป.วิ.อาญา ให้อำนาจจับกุมโดยไม่มีหมาย เช่น ทำผิดร้ายแรง ฯลฯ ประชาชนมีอำนาจจับความผิดร้ายแรงซึ่งหน้า ควบคุมตัว 24 ชม. ฝากขังไม่เกิน 30 วัน โทษไม่น้อยกว่า 7 ปี กรณีน้อยกว่า 7 ปี ขังได้ไม่เกิน 15 วัน -หมายจับ,ค้น ออกโดยศาล	-60 ปี
7	ตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine National Police - PNP)	-ประธานาธิบดี (สาธารณรัฐ) -31 เขตปกครอง 80 จังหวัด 120 เมือง	-ค.ศ. 1898 (พ.ศ. 2441) ตั้งองค์การตำรวจและกองกำลังรักษาความสงบภายใน -ค.ศ. 1901 (พ.ศ. 2444) องค์กรตำรวจแยกเป็นเอกเทศ	- โครงสร้างแบบผสม เป็นตำรวจแห่งชาติ แต่ท้องถิ่นใช้อำนาจร่วมกับส่วนกลางในการแต่งตั้งหัวหน้าตำรวจ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (ภาค จังหวัด สถานี เขตสถานีย่อย	-ตำรวจมีควบคุม กับกำใบอนุญาตและการฝึกอบรมพนักงาน รปภ. -สถานีตำรวจ มีฝ่ายสืบสวนสอบสวน (investigation) มีแผนกที่รับผิดชอบคดีเด็กและสตรีโดยเฉพาะ และมีเจ้าหน้าที่สืบสวน (detective) อยู่ในฝ่ายสืบสวนสอบสวน -สถานีตำรวจ มีแผนกตรวจสอบประวัติของ	

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	ระบอบการปกครอง/โครสร้างการบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างองค์กร	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	เกษียณอายุ
			- ค.ศ. 1950 (พ.ศ. 2493) ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ - ค.ศ. 1991 (พ.ศ. 2534) ตำรวจแยกจากกองทัพ	(precient))	ประชาชน ที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศ - ตำรวจรับผิดชอบเฉพาะทางหลวง (Highway) การจัดการจราจรและการบังคับใช้กฎหมาย จร. หน่วยงานท้องถิ่น Public safety รับผิดชอบ - หมายจับออกโดยศาล	
8	กองกำลังตำรวจสิงคโปร์ (The Singapore Police Force - SPF)	- ประธานาธิบดี (สาธารณรัฐ) - 5 เขตการปกครองและแบ่งเป็น 44 เขต	- ค.ศ. 1819 (พ.ศ. 2362) ตั้งกองกำลังตำรวจครั้งแรก	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย - แบ่งหน่วยงานเป็น 2 ระดับ (กองบังคับการ และสถานีตำรวจชุมชน (NPC)	- กฎหมายอาญาโทษรุนแรง มีข้อบัญญัติเกี่ยวกับความเป็นระเบียบเรียบร้อย - ค.ศ. 1823 มีกฎหมายควบคุมอาวุธปืน เพื่อความสงบจากการก่อจลาจล - กฎหมายควบคุมอาวุธปืน วัตถุระเบิด ยาเสพติด มีโทษรุนแรง - ควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ 48 ชม. - มีพนักงานสอบสวน (Investigation) ทำหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐาน ทำสำนวนการสอบสวน - มีเจ้าหน้าที่สืบสวน (Detective) อยู่ในหน่วยงานสืบสวน	- 62 ปี ยืดระยะเวลาได้ถึง 65 ปี
9	สำนักงานตำรวจแห่งชาติไทย (Royal Thai Police - RTP)	- กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ/ประมุข - 76 จังหวัด และ 1 เขตปกครองพิเศษ (กทม.)	- ค.ศ. 1860 (พ.ศ. 2403) ตั้งกองกำลังตำรวจ - ค.ศ. 1915 (พ.ศ. 2458) รวมหน่วยงานตำรวจ	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี - แบ่งหน่วยงานเป็น 3 ระดับ (ภาค บก./จว. สถานี)	- การจับ ต้องมีหมายศาล ยกเว้นความผิดซึ่งหน้า - การค้นต้องมีหมายศาล - ตำรวจควบคุมตัวผู้ถูกจับได้ไม่เกิน 48 ชม. - คดีเด็กและเยาวชนเป็นผู้ต้องหามีกระบวนการแตกต่าง - ตำรวจทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน มีความเห็นส่งอัยการ	- 60 ปี

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	ระบอบการปกครอง/โครสร้างการบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างองค์กร	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย	เกษียณอายุ
10	กองกำลังตำรวจแห่งประชาชนเวียดนาม (Vietnam People's Police Force)	-สังคมนิยมคอมมิวนิสต์ -8 ภาค 59 จังหวัด 600 อำเภอ	-ค.ศ. 1883 อาณานิคมฝรั่งเศส ได้รับอิทธิพลตำรวจ -ค.ศ. 1945 เริ่มก่อตั้งกองกำลัง ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับตำรวจในยุค -ค.ศ. 1954 หลังสนธิสัญญาเจนีวา เวียดนามใต้ตั้ง Gendarmerie -ค.ศ. 1975 (พ.ศ. 2518) รวมเวียดนามเหนือ-ใต้	- โครงสร้างรวมศูนย์ เป็นตำรวจแห่งชาติ - ขึ้นกับกระทรวงความปลอดภัยสาธารณะ ซึ่งมีกรมอื่นๆ ในสังกัด - แบ่งหน่วยงานเป็น 4 ระดับ (ภาค บก. สถานี สถานีย่อย หรือตู้ยาม)	-การจับมี 3 กรณี คือ การจับเพื่อกักขังชั่วคราว การจับกรณีเร่งด่วน การจับผู้กระทำผิดซึ่งหน้า -การจับต้องมีหมายจับ -ภายใน 24 ชม.ต้องมีคำสั่งจะปล่อยหรือขัง -รัฐบาลควบคุมการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะผู้ไม่เห็นด้วย	-ทั่วไป ชาย 55 ปี หญิง 50 ปี -บริหารกลาง ชาย 58 ปี หญิง 53 ปี -บริหารสูง ชาย 60 ปี หญิง 55 ปี

ตารางสรุปข้อมูลองค์กรตำรวจของประเทศต่างๆ

ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	การปกครอง/การบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างปัจจุบัน	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย
1	อังกฤษ (อังกฤษและเวลส์)	- กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ/ประมุข - นายกรัฐมนตรีใช้อำนาจบริหาร	- ค.ศ. 899 กษัตริย์อัฟเฟรดมหาราชจัดตั้งระบบการดูแลคนในชุมชนเรียกว่า Frank-Pledge ให้ชุมชนดูแลกันเอง - ค.ศ. 1326 พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 2 (Edward II) ตั้งเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย (Justice of the Peace) - ค.ศ. 1829 เซอร์โรเบิร์ต พีล (Sir Robert Peel) ตั้งกองกำลังตำรวจรูปแบบใหม่ในนครบาลลอนดอน - ค.ศ. 2002 มีกฎหมายปฏิรูปตำรวจ เพิ่มอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับงานตำรวจ	-ตำรวจขึ้นกับ Home Secretary เป็นตำแหน่งทางการเมือง อยู่ในคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบตำรวจทั่วประเทศ ซึ่งมีหน้าที่กำหนดมาตรฐานและให้งบประมาณส่วนใหญ่สำหรับตำรวจ -ส่วนปกครองท้องถิ่น มีสิทธิจ้างตำรวจและให้งบประมาณสำหรับตำรวจท้องถิ่น -มี 44 หน่วยงานตำรวจ มี 41 หน่วยตำรวจภูธร ซึ่งรับงบประมาณ 50% จากท้องถิ่น อีก 50% จากรัฐบาล และหน่วยงานตำรวจพิเศษอื่นๆ เช่น รปภ.รถไฟ รถไฟใต้ดิน เป็นต้น -การแต่งตั้งตำรวจ มีคณะกรรมการตำรวจ -มีคณะกรรมการอิสระพิจารณาข้อร้องเรียนตำรวจ (Independence Police Complaints Commission - IPCC)	- ระบบกฎหมาย Common Law ส่งผลต่อการกำหนดอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย มิใช่กฎหมายฉบับหนึ่งฉบับใด - ใช้ระบบกล่าวหา (Adversary) ขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดีมีหลักเกณฑ์การรวบรวมพยานหลักฐานที่เข้มงวด - ตำรวจมีอำนาจสอบสวน เมื่อมีการแจ้งความตำรวจทำการสืบสวน หากมีจะดำเนินการจับกุมและสอบสวน - แต่ละหน่วยงานมี แผนกสืบสวนคดีอาญา (Criminal Investigation Department) - หน่วยงานอัยการ (Crown Prosecutor Service) มีหน้าที่ดำเนินคดีอาญา ทั้งคดีที่มาจากตำรวจหรือหน่วยงานอื่นๆ มีหลักเกณฑ์พิจารณาสำนวนการสอบสวนของตำรวจ - การสอบสวนคดีของตำรวจ และการฟ้องคดีของอัยการอังกฤษ แยกออกจากกันเด็ดขาด อัยการอังกฤษไม่มีอำนาจควบคุม หรือกำกับการสอบสวน และไม่มีอำนาจให้ตำรวจสอบสวนเพิ่มเติม

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	การปกครอง/การบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างปัจจุบัน	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย
2	สหรัฐอเมริกา	- สหพันธรัฐประธานาธิบดี	- ยุคการเมือง (Political Era)ค.ศ. 1840 - 1900 ตำรวจมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการเมือง ภารกิจครอบคลุมงานด้านสังคมอื่นๆ บูรณาการกับท้องถิ่น เป็นคนท้องถิ่น มีปัญหาคอรัปชั่น การเลือกปฏิบัติกับชนกลุ่มน้อยในท้องถิ่น - ยุคปฏิรูป (Reformation Era) หรือยุควิชาชีพตำรวจ (Professional) ค.ศ. 1900 - 1970 ทำให้ตำรวจเป็นอิสระจากนักการเมือง มุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมาย มากกว่าการให้บริการสังคม เอกภาพการบังคับบัญชา แบ่งงานกันทำตามหน้าที่ มีมาตรฐานการปฏิบัติงานชัดเจน ยึดหลักการให้ตำรวจมีความเป็นวิชาชีพสามารถควบคุมอาชญากรรมได้ เกิดระยะห่างระหว่างตำรวจกับประชาชน - ยุคตำรวจที่มุ่งเน้นชุมชน (Community - oriented policing) ค.ศ. 1970 - ปัจจุบัน) ตำรวจฝ่ายเดียวแก้ไขปัญหาอาชญากรรมไม่ได้ ตำรวจมีบทบาทเชิงรุกเข้าไปแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและความสงบเรียบร้อยในชุมชน ตำรวจเป็นหุ้นส่วนกับชุมชน ทำงานร่วมกับชุมชน	-กระจายอำนาจเต็มรูปแบบ -โครงสร้างตำรวจและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย แบ่งออกเป็น 3 โครงสร้างหลัก 1) ตำรวจรัฐบาลกลาง (Federal Police) มีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ FBI DEA Secret Service ตรวจคนเข้าเมือง หน่วยชายฝั่ง ศุลกากร 2) ตำรวจรัฐ (State Police) ได้แก่ หน่วยงานตำรวจรัฐ ทางหลวง สอบสวนคดีพิเศษ 3) ตำรวจท้องถิ่น (Local Police) มี 2 ลักษณะคือ ตำรวจเคาท์ตี้ (Sheriff/County police) ตำรวจเมืองหรือเทศบาล (city police/municipal police) ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ของตนเอง	- การสืบสวนสอบสวน (investigation) ไม่ได้แยกออกจากกัน อยู่ในหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่น - อัยการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและทำงานร่วมกันในคดีอาญาที่ร้ายแรง - มีมาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การดำเนินคดีที่เป็นธรรม - การสืบสวนสอบสวน เป็นไปตามหลักการกระบวนการกฎหมาย (Due Process of Law) การจับ การค้นต้องมีหมายศาล - หน่วยงานกลางที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวน ในคดีอาชญากรรมเครือข่าย ความผิดข้ามรัฐ หรือความผิดเฉพาะด้าน ได้แก่ FBI DEA เป็นต้น

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	การปกครอง/การบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างปัจจุบัน	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย
3	เยอรมนี	- สหพันธ์สาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข - นายกรัฐมนตรี (Chancellor) เป็นหัวหน้ารัฐบาล - แบ่งการปกครองออกเป็น 16 รัฐ	-ต้นศตวรรษที่ 19 ราชอาณาจักรเยอรมันจำนวนมาก รับรูปแบบกองกำลังตำรวจที่เป็นองค์กร ในรูปแบบของนโปเลียนในฝรั่งเศส -รัชสมัย Otto von Bismarck ทศวรรษ 1870 มีการปกครองรวมศูนย์มากขึ้น ระบบราชการที่เข้มแข็ง ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ -ค.ศ. 1933 - 1945 เมื่ออยู่ใต้การปกครองของฮิตเลอร์และพรรคสังคมนิยมแห่งชาติ กองกำลังตำรวจเพิ่มจาก 200,000 คน เป็น 1.5 ล้านคน - หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตำรวจอยู่ภายใต้การกำกับของพันธมิตร 1949 รัฐ 11 รัฐ ในเยอรมันตะวันตก มีอำนาจตั้งกองกำลังตำรวจของตนเอง -เยอรมันตะวันออก (German Democratic Republic- GDR) ภายในใต้รัฐบาลโซเวียต ตั้งกองกำลังตำรวจส่วนกลางแห่งเดียว -ค.ศ. 1990 รวมเยอรมันตะวันตกและตะวันออก มี 16 รัฐ ตำรวจเยอรมันตะวันออก ยุบรวมกับเยอรมันตะวันตก	-โครงสร้างตำรวจ เป็นแบบกระจาย ให้อำนาจ 16 รัฐรับผิดชอบบริหารจัดการงานตำรวจภายใน โดยอยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทยของแต่ละรัฐ โดยมิได้กระจายอำนาจลงไปถึงระดับเมืองหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่น -แต่ละรัฐมีกฎหมายตำรวจ (police law) ของตนเอง -ระบบตำรวจเยอรมัน มีระดับการกระอำนาจระดับกลางระหว่างระบบแบบรวมศูนย์อย่างมากแบบฝรั่งเศส และกระจายอำนาจเป็นส่วนๆ แบบสหรัฐอเมริกา -ระดับสหพันธรัฐ (Federal State) มีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย 2 หน่วย คือ 1) ตำรวจสหพันธรัฐ (Federal State) มีกำลังพลประมาณ 40,000 นาย มีอำนาจหน้าที่เช่น ป้องกันชายแดน ตำรวจรถไฟ รปภ.ทางเรือและอากาศยาน อาชญากรรมองค์กรและการก่อการร้าย 2) สำนักงานตำรวจทางอาญา (Federal Criminal Police Office) หรือมีชื่อย่อในภาษาเยอรมัน BKA เป็นหน่วยสืบสวนสอบสวนกลาง มีหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างสหพันธรัฐ และ 16 รัฐ ในการสืบสวนสอบสวนคดี ปราบปรามคดีสำคัญๆ มีกำลังประมาณ 5,500 นาย	- กฎหมายตำรวจของแต่ละรัฐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของตำรวจ ขั้นตอนการดำเนินคดี - กฎหมายให้อำนาจตำรวจใช้กำลังในการบังคับใช้กฎหมายได้ แต่ต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน การใช้กำลังต้องอยู่ภายใต้หลักความได้สัดส่วน (proportionality) - เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีอำนาจสืบสวนสอบสวน และเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติ (สายตรวจ) ได้รับอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นในคดีที่ไม่ร้ายแรง ดำเนินการจัดทำรายงานและสอบสวนจนเสร็จเพื่อส่งพยานหลักฐานให้อัยการ - ในคดีที่รุนแรง มีโทษสูง ส่งต่อให้หน่วยงานสืบสวนสอบสวน (CID) ดำเนินการ - คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ พนักงานอัยการจะมาร่วมสอบสวนคดีตั้งแต่ต้น และอัยการมีอำนาจยุติคดี ระบุตัวผู้ต้องสงสัยได้

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	การปกครอง/การบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างปัจจุบัน	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย
4	ฝรั่งเศส	- สาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข - นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล - แบ่งเป็น 13 แคว้น 96 จังหวัด	-ค.ศ. 580 เป็นระบบการเฝ้าตรวจเวลากลางคืน -ค.ศ. 1306 กษัตริย์ Phillip le Bel ตั้งหน่วยงานสืบสวนสอบสวนคดีอาญาขึ้นเป็นครั้งแรก และช่วยดังกล่าวตั้งกองกำลังตำรวจทหารม้า (mounted military police) หรือ *marechaussee* ระหว่างสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 (ค.ศ. 1697 - 1699) กองกำลังนี้เป็นกองกำลังบังคับใช้กฎหมายที่เป็นทางการของประเทศ -ค.ศ. 1789 นโปเลียน ปรับให้มีความเป็นทหาร และในปี ค.ศ. 1791 เปลี่ยนเป็น Gendarmerie ปี ค.ศ. 1903 ตั้งเป็นกำลังทหารท้องถิ่น	-โครงสร้างอำนาจรวมศูนย์ แต่มีหน่วยงานตำรวจแยกกัน 2 หน่วย คือ 1) Gendarmerie Nationale (GN) เป็นกองกำลังอยู่ภายใต้กระทรวงกลาโหม รับผิดชอบเมืองเล็ก และพื้นที่ชนบทห่างไกล ประชากรน้อยกว่า 10,000 คน มีพื้นที่รับผิดชอบ 10 ภาค กำลังพลประมาณ 105,000 นาย การปฏิบัติหน้าที่ การฝึกอบรมคล้ายทหาร พักอาศัยอยู่ในค่าย จึงเป็นกองกำลังที่มีวินัยมากกว่า ให้การสนับสนุนการรักษาความสงบ น่านน้ำ รปภ. สนามบิน ขนส่ง รถไฟ 2) Police Nationale (PN) เป็นหน่วยงานอยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบพื้นที่เมืองปารีส เมืองหลวงของประเทศ และพื้นที่เมืองใหญ่อื่นๆ มีกำลังพลประมาณ 150,000 นาย แบ่งเป็น 9 หน่วย กฎหมายปัจจุบันอนุญาตให้หน่วยงานท้องถิ่นจ้างตำรวจได้เอง เรียกว่า Police Municipal มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรีและสภาเมือง เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของประชาชน ความปลอดภัย มีประมาณ 18,000 นาย แต่ยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย สองหน่วย อำนาจรวมศูนย์ที่ส่วนกลาง มีการสรรหาคัดเลือกเจ้าหน้าที่แยกออกจากกัน	-การสอบสวนคดีอาญา อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจ ภายใต้การควบคุมของอัยการ หรือผู้พิพากษาสอบสวน -เจ้าหน้าที่ตำรวจและอัยการ สืบสวนสอบสวน ในคดีความผิดไม่ร้ายแรง และความผิดลหุโทษ (minor crimes and misdemeanours) -คดีอาชญากรรมที่มีโทษสูง (Felony) ดำเนินการโดยอัยการ และผู้พิพากษาสอบสวน (juge d' instruction) -ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร และมีระบบดำเนินคดีแบบไต่สวน (Inquisitorial and popular) -การสอบสวน ดำเนินการโดยตำรวจสอบสวน ของหน่วยงานต่างๆ เช่น ตำรวจแห่งชาติ ตำรวจภูธร (gendarmerie) หากเป็นคดียุ่งยาก ตำรวจสอบสวนในสำนักงานภูมิภาคให้ความช่วยเหลือ

ลำดับ	องค์กรตำรวจ	การปกครอง/การบริหาร	วิวัฒนาการตำรวจ	โครงสร้างปัจจุบัน	ระบบการบังคับใช้กฎหมาย
5	ญี่ปุ่น	- กษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ / ประมุข - นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล - แบ่งพื้นที่เป็น 47 จังหวัด	-หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อแพ้สงคราม สหรัฐอเมริกา มีบทบาทเปลี่ยนแปลงตำรวจของญี่ปุ่น กระจายอำนาจตำรวจออกไปสู่ท้องถิ่น จัดโครงสร้างเป็นตำรวจแห่งชาติ และตำรวจท้องถิ่น (municipal police) เป็นกองกำลังย่อยๆ จำนวนมาก ควบคู่กับตำรวจในชนบทซึ่งเป็นตำรวจส่วนกลาง (National Rural Police) ระบบดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาความไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติของกองกำลังตำรวจ ความไม่มีประสิทธิภาพจากแบ่งหน่วยงานตำรวจออกเป็นหน่วยย่อยตามพื้นที่ภูมิศาสตร์ และความไม่ชัดเจนในความรับผิดชอบระหว่างกองกำลังตำรวจท้องถิ่น กับความรับผิดชอบของรัฐบาลกลางในส่วนของการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน -ค.ศ. 1954 (พ.ศ. 2497) แก้ไขกฎหมายตำรวจ เป็นการจัดรูปแบบองค์กรตำรวจญี่ปุ่นในปัจจุบัน	-มีตำรวจจังหวัด 47 จังหวัด มีอิสระในการบริหาร โดยมีตำรวจแห่งชาติ(National Police Agency) -ระบบตำรวจญี่ปุ่น มีลักษณะแบบผสม (Integrated systems) ระหว่างแบบรวมศูนย์อำนาจ (Centralized systems) กับแบบกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (Decentralized systems) -จัดโครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารงาน มีการคานอำนาจ และใช้อำนาจร่วมกันระหว่างรัฐบาล กับท้องถิ่น มีคณะกรรมการที่เป็นหลักประกันความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรตำรวจ คือ คณะกรรมการความปลอดภัยสาธารณะแห่งชาติ (The National Public Safety Commission - NPSC) -หน่วยงานระดับสถานีตำรวจ มีตู้ตำรวจ หรือ KOBAN หรือ CHUZAISHO เป็นกลไกให้บริการประชาชนในพื้นที่ ตำรวจท้องถิ่น ได้รับงบประมาณจาก 1) รัฐบาล ได้แก่ เงินเดือนและค่าตอบแทนตำแหน่งตั้งแต่ Assistant Commissioners ขึ้นไป ค่าใช้จ่ายการฝึกอบรมในโรงเรียน การติดต่อสื่อสาร อุปกรณ์ยานพาหนะ เรือ เฮลิคอปเตอร์ เป็นต้น 2) จังหวัด ได้แก่ เงินเดือนและค่าตอบแทนของ Superintendent ลงมา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น เครื่องแบบ การป้องกันฯ การสืบสวน งานจราจร เป็นต้น	-เดิมระบบกฎหมาย ได้รับอิทธิพลจากเยอรมันและฝรั่งเศส ต่อมาหลัง WW II ระบบกฎหมายอังกฤษและสหรัฐอเมริกา เข้ามามีอิทธิพล -ใช้ระบบกล่าวหา โจทก์และจำเลยมีฐานะเท่าเทียมกัน -ตำรวจทำหน้าที่สอบสวน และคดีอาญาส่วนใหญ่สอบสวนโดยตำรวจ ในขณะเดียวกันกฎหมายก็ให้อัยการมีอำนาจหน้าที่โดยอิสระที่จะสอบสวนได้เอง -เมื่อตำรวจส่งสำนวนให้อัยการ อัยการมีอำนาจสั่งให้ตำรวจสอบสวนเพิ่มเติม หรืออัยการสอบสวนเอง -ก่อนสั่งคดี อัยการมักจะสอบปากคำพยานหรือผู้ต้องหาเองเสมอ -คดีคอรัปชั่นที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลทางการเมืองหรือนักการเมือง คดีเศรษฐกิจ ภาษี อัยการมักเริ่มสอบสวนเอง -อัยการมีอำนาจผูกขาดฟ้องคดีฝ่ายเดียว ไม่มีระบบการฟ้องคดีโดยราษฎรเป็นโจทก์ -ยกระดับการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ได้แก่การช่วยเหลือเยียวยาให้แก่เหยื่อหรือครอบครัว โดยรัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินชดเชยให้ การให้คำปรึกษา ความปลอดภัย ประสานองค์กรเอกชน เป็นต้น

บทความเรื่อง Police Education and Training Development by Royal Police Cadet Academy, Thailand: A Lesson Learned from a Comparative Study of Police Organizations in ASEAN Countries

เสนอในการสัมมนาวิชาการนานาชาติ มหาวิทยาลัยตำรวจแห่งชาติเกาหลี ครั้งที่ 7 ปี ค.ศ. 2017 (2017 The 7th KNPU International Academic Seminar)

Police Education and Training Development by Royal Police Cadet Academy, Thailand: A Lesson Learned from a Comparative Study of Police Organizations in ASEAN Countries[1]

Pol. Lt. Gen. Piya Uthayo, Ph. D.
Commissioner of Royal Police Cadet Academy, Royal Thai Police

Pol. Col. Preeda Sataworn, Ph. D.
Deputy Commander of Education Service Centre, Royal Police Cadet Academy, Royal Thai Police

Introduction

Thailand is a member state of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). The other nine ASEAN member states consist of Brunei, Cambodia, Indonesia, Laos, Malaysia, Myanmar, the Philippines, Singapore, and Vietnam. In 2015, the ASEAN member states jointly launched the Declaration of ASEAN Concord II, which stipulated that the ASEAN Community shall have three main pillars – the ASEAN Political and Security Community (APSC), the ASEAN Political-Security Community (AEC), and the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC). This aimed to provide closer integration of the member states and citizens of each country and to promote security, safety and peace within the region.[2]

Integration of the ten member states as the ASEAN Community was aimed at providing convenience and rapidity for communication and transportation and establishing international connectivity within and outside of this region. However, this can facilitate criminal acts among perpetrators. In the globalization era, one thing that affects safety of the general public is general crimes in local communities or countries, as well as crimes that happen outside of the countries, e.g. transnational crimes, cybercrimes, and terrorism. However, the ASEAN Community has provided opportunities for its member states to cooperate more closely to enhance security and safety against crimes, develop police organizations, as well as exchange knowledge and experience in various fields.

The objective of this paper was to extract the lessons learned from the research entitled "A Comparative Study of Police Administration and Laws in the ASEAN Countries for Public Safety" in relation to police education and training. This involved analyzing the social, economic, and criminal environment, as well as police education and training models in these ASEAN member states. This aimed to assist with the analysis of the approaches to the improvement of police education and training by Royal Police Cadet Academy in Thailand.

---

[1] This is part of the research "A Comparative Study of Police Administration and Laws in the ASEAN Countries for Public Safety," which was funded by the Thailand Research Fund (TRF).

[2] Association of Southeast Asia Nation, Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II), retrieved from http://asean.org/?static_post=declaration-of-asean-concord-ii-bali-concord-ii on 20 December 2016.

Geographical, socio-economic, and criminal conditions in ASEAN

Geographically, the ten ASEAN member states can be divided into two groups. The first group covers six countries, which are situated on the Indochinese Peninsula, namely Myanmar, Thailand, Laos, Cambodia, Vietnam and Malaysia. The latter group consists of archipelagic countries, comprising Singapore, Indonesia, the Philippines, and Brunei, including some parts of Malaysia.

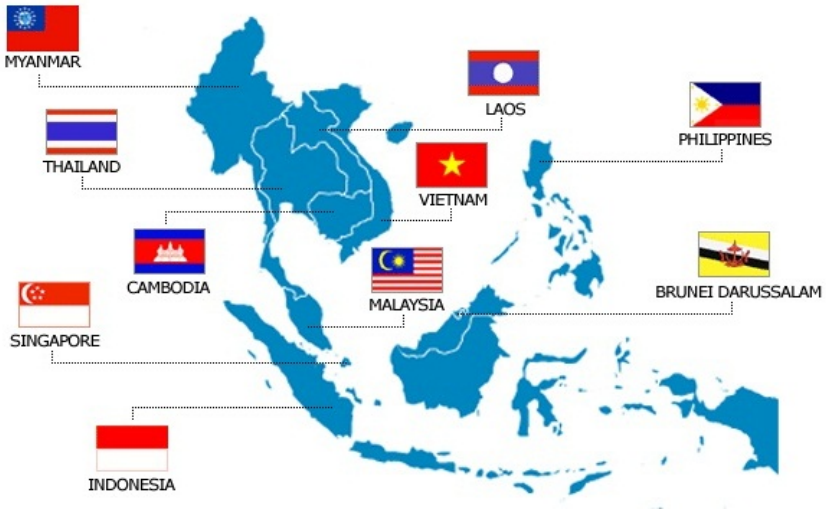

Figure 1: Map of ASEAN Member States
(https://sites.google.com/site/aseannaru123/phaenthi-praca-chati)

The population of each member state is pretty well in line with the size of each of the countries. The population in Indonesia, the largest member state (1,904,569 km^2), is 258.7 million. As for medium-sized member states, i.e. Malaysia, Myanmar, the Philippines, Thailand, and Vietnam, their population ranges from 30-100 million. However, despite having a medium size, Cambodia and Laos are relatively low populated countries, with a population of 15.8 and 7.2, respectively. Singapore has a population of 5.6 million. The least populated ASEAN member state is Brunei, with a population of approximately 400,000.

ASEAN countries are characterized by ethnic and religious diversity. In Indochinese countries, including Myanmar, Thailand, Laos, Cambodia, and Vietnam (excluding Malaysia), as well as Singapore, the mainstream faiths are Buddhism and sects. In archipelagic countries, i.e. Indonesia, Brunei, and Malaysia, with territories situated both on the Sumatra Peninsula and the Borneo Islands, the majority of their people are Muslims. However, in the Philippines, which is also an archipelagic country, Christianity is the dominant faith; however, its southern part is dominated by Islam. In Thailand, Buddhism dominates the country, but its deep southern part is dominated by Islam.

Economically, Indonesia has the highest gross domestic product (GDP) (932.4 billion US dollars), followed by Thailand (406.9 billion US dollars), the Philippines (304.9 billion US dollars), Singapore (297.0 billion US dollars), Malaysia (296.4 billion US dollars), and Vietnam (201.3 billion US dollars).

Considering GDP per capita, the countries with the highest GDP per capita are Singapore (52,960.7 US dollars) and Brunei (26,424.4 US dollars). However, they both have the lowest GDP growth rates. The GDP growth rate of Brunei is -2.5% and that of Singapore is 2.0%. The member state with the highest GDP growth rate is Laos (7.0%), followed by Cambodia (6.9%), the Philippines (6.9%), Myanmar (6.5%), and Vietnam (6.2%). The details are depicted in the table below.

Table 1: Summary of Basic Socio-economic and Criminal Data

Country	Area (km^2)	Population (Million)	Religion/ language	GDP (US$ billions)	GDP per capita (US$)	GDP growth	Global Competitive-ness Index
1. Brunei	5,765	0.4	Islam/Bahasa	11.2	26,424.4	-2.5 %	46
2. Cambodia	181,035	15.8	Buddhism 95%/ Khmer	19.4	1,229.6	6.9 %	94
3. Indonesia	1,904,569	258.7	Islam 88% / Bahasa	932.4	3,604.3	5 %	36
4. Laos	236,800	7.2	Buddhism/Lao	13.8	1,925.2	7.0 %	98
5. Malaysia	329,847	31.7	Islam 60%/ Bahasa	296.4	9,360.5	4.2 %	23
6. Myanmar	676,578	59.1	Buddhism/Burmese	67.4	1420.5	6.5 %	
7. Philippines	300,000	104.2	Christianity 83% /English	304.9	2,924.3	6.9 %	56
8. Singapore	718.3	5.6	Buddhism 42.5% /English, Chinese, and Malay	297.0	52,960.7	2.0 %	3
9. Thailand	513,115	69.0	Buddhism 95% / Thai	406.9	5,899.4	3.2 %	32
10. Vietnam	329,247	92.6	Sects 80.8%/Vietnamese	201.3	2,173.3	6.2 %	55
Total	**4,477,674**	**644.3**		**2,550.7**			

Remarks: - The data on GDP, GDP per capita, and Global Competitiveness Index is derived from The Global Competitiveness Report, 2017-2018, by the World Economic Forum (http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/).

- The data on GDP growth comes from the World Development Indicators Database, World Bank, 2016 (http://data.worldbank.org/).

Geographical locations have an impact on cross-border crimes encountered by these ASEAN member states. Cross-border crime cases exist within the ASEAN region and between the ASEAN region and outside of the region. These cases include transnational drug smuggling, illegal immigration, human trafficking in the form of labor trafficking or prostitution, car and motorcycle stealing and cross-border smuggling, and escape of perpetrators into another country via land immigration channels.

In archipelagic nations, perpetrators are dependent on marine routes to commit different crimes, e.g. illegal fisheries, piracy, marine labor migration or human trafficking, as well as drug and illegal goods smuggling.

In addition to physical cross-border crimes, one type of transnational crimes that has no boundary constraints is cybercrime. There is a high prevalence of cybercrime cases in this region, e.g. financial fraud via phone and online media. Transnational crimes are tending to move from countries with severe suppression and penalties to countries with poor law enforcement or countries where perpetrators can be more exploitative.

The crimes that make up the greatest proportion in these countries are crimes against personal property, including purse snatching and pickpocketing, which occur in public areas, home burglaries, and in conjunction with physical assaults, especially in capital cities or other big cities, and areas with tourist attractions suffer from criminal issues more than any other area. In some areas, weapons are involved in committing offenses. Criminal cases in some countries have distinctive characteristics. For instance, in Thailand, due to urban expansion, there are a lot of convenience stores, banks, gold shops, and gas stations, so there is a high prevalence of robberies and most of the robbery perpetrators are teenagers. Ransom kidnapping has occurred in some areas of the Philippines. The crime rate in Singapore is low, but it suffers from a high prevalence of some unique criminal cases, such as bicycle stealing, illegal money loaning, thefts in high-rise accommodations, and Internet fraud.

ASEAN member states with a large economic scale, including Indonesia, Thailand, the Philippines, Singapore, and Malaysia, have expanding information and communication technologies, as well as financial and banking systems. As such, they serve as the hub for booming trade and investment. This has resulted in an increase in economic and technological crimes, e.g. copying data linked to ATM cards or credit cards, frauds through selling goods on the Internet, sending scam emails requesting funds transfers, and call center gangs. In countries with fast-paced economic growth rates, the absence of thorough or balanced income distribution may cause an influx of rural population into big cities and higher urban costs of living, while most people have unbalanced incomes. This may lead to urban congestion and social issues, which lead to higher crime rates.

Geographical and socio-economic conditions are factors that affect the characteristics of crimes in ASEAN member states and transnational crimes. These factors are the environment for police organizations, which has an impact on police work management. The trends of these crimes are a challenge in the administration of police organizations, as well as the production of, and provision of education and training for police officers to ensure adequate competencies for coping with rapidly changing crimes. It is crucial for police organizations to undertake continual preparation for long-term gains against crime.

The evolution of police organizations in ASEAN member states

The history of the establishment of modern police forces among ASEAN member states was influenced by western countries. Most of the member states were colonies of western countries. Some of them adopted western police administration models and integrated these imported models with their distinctive characteristics or cultural aspects. The evolution of ASEAN police organizations can be divided into three periods.

1) Setting up modern police organizations by adopting western models – When the colonizers occupied the Indochina Peninsula, they introduced western police organization administration models to their colonies. This period started in the early 19th century, after 1800, for example:

- 1807: The modern police organization in Malaysia started after the Charter of Justice in Penang was granted.
- 1819: Singapore set up its first police force as the time of establishment as a trading post of the British East India Company
- 1860: Thailand set up its first police force based on the British police model.
- 1883: Vietnam became a French colony and its police organization was influence by France.
- 1884-1945: Cambodia's police work was organized by France.
- 1885: The British policing system was introduced when the Union of Myanmar became a British Colony.
- 1898: The Philippines established its police organization and internal peacekeeping force.
- 1917: The Brunei Police Force was founded under G McAfee who also continued as Chief Police Officer for Labuan.

As shown above, the establishment of modern police forces of the respective countries was influenced by models of the western colonizers.

2) Reorganizing police organizations for unity – After these countries gained independence from their colonies, they experienced socio-political changes. In particular, after World War II, in 1945, police administration from the colonizers was transferred to the local countries, or separate police agencies were unified. For example, police work from North Vietnam to South Vietnam was combined, in conjunction with the integration of the two parts of Vietnam in 1975. In 1915, provincial police and metropolitan police in Thailand were unified. In 1963, police departments in Malaysia were unified into the Malaysian National Police. The Cambodian National Police was established in 1945.

3) Reforming to the police profession – Police organizations were democratized and professionalized. During this period, there were political changes in some countries; thus, police organizations were reformed in accordance with democratic principles and human rights principles. For example, the Indonesian police force was under the Commander of ABRI (*Angkatan Bersenjata Republik Indonesia)*, referred to Indonesian Armed Forces (TNI) and Indonesian National Police (POLRI). Military culture influenced police practices until 1999, when its laws were amended to reform police organizations. The Indonesian National Police (POLRI) was officially declared to be separated from the TNI on 1 January 2001 and since then it has been under the direct control of the President under democratic rule and has been entirely civilian in its makeup.[3] Thus, police work mainly took human rights into account. In the era of Indonesian police reform for professionalization, police education and

[3] S. Yunanto (Coordinator), Moch. Nurhasim and Iskhak Fatonie, *Security Sector Reform in Indonesia A Collective Evaluation: Indonesian Armed Forces and Police Force* (Jakarta: Friedrich-Ebert-Striftung (FES), 2005), p. 43.

training play a vital role. The professional capacity building of the INP officials is administered through knowledge development via education and training.[4] In Thailand, there have been efforts to reform the Thai police, as witnessed through the application of the National Police Act, B.E. 2547 (2004). In Myanmar, which is on the pathway to a democracy, its police organizations have been reformed.[5]

The evolution of police organizations has impacted the patterns of police work, as well as police education and training systems. Police organization models from the colonizers are a legacy to the ASEAN region. The analysis of police work models based on the model developed by Harry R. Dammer and Jay S. Albanese[6] revealed that police work in ASEAN countries can be divided into different groups, as follows:

1) *Democratic Anglo-Peelian* – This means the police are citizen-focused, and service and welfare of the community are as important as crime control and prevention.[7] This concept influenced personnel administration systems and the hierarchy of police officers. The ASEAN countries influenced by this concept were British colonies, i.e. Brunei, Malaysia, Myanmar, and Singapore. As for the Philippines, a Spanish and American colony, it also gained this influence as a result of the fact that the British police model influenced the American police model as well.

2) *Democratic continental* – This means police are focused on a legalistic approach that is government and law-based, are less concerned with pleasing the public, and tend to be more militaristic in dealing with citizens.[8] The focus of this concept is internal security and safety. ASEAN countries influenced by the concept, namely Cambodia, Vietnam, Laos and Indonesia were colonies of European continental countries, i.e. France and the Netherlands.

As for Vietnam and Laos, after gaining independence, their governmental regime was socialist communism, so they adhered to the socialist legal traditions.

3) Integrated police organization – Thai police administration has been influenced by Britain and the European continental countries, such as Denmark and France. However, it is more likely to have democratic continental characteristics.

After becoming independent and nation states, these ASEAN member states improved their criminal justice system and law enforcement processes in line with their governmental regime. The police work has evolved in line with the social, political and cultural contexts of each nation.

---

[4] Police Science College of Indonesian National Police, *Police Science* (Jakarta: PTIK Press, 2015), p. 13.

[5] See Andrew Selth, "Police Reform in Myanmar Changes" in *Essence and Appearance: Debating Democratization in Myanmar*, Nick Cheesman, Nicholas Farrelly and Trevor Wilson, eds., (Singapore: Institution of Southeast Asian Studies, 2014).

[6] Harry R. Dammer and Jay S. Albanese, *Comparative criminal justice systems*, fifth edition, (Belmont CA: Wadsworth, 2014), p. 100.

[7] Ibid.

[8] Ibid.

Police education and training models

Police education and training programs among ASEAN member states are really diverse. They have different police education and training institutes, training systems, and courses, as outlined below.

Table 2: Police Education and Training Institutes and Training Systems

Countries	Police educational and training institutes
1. Brunei	- The Police Training Centre in Gadong, which trains non-commissioned police officers and people with a bachelor's degree to become commissioned police officers. - These cadets are sent out for further training at the Home Team Academy, Singapore. - The Brunei government provides scholarships for masters and doctoral programs overseas.
2. Cambodia	- The Police Academy of Cambodia, which is directly affiliated with the Ministry of the Interior (Police training institutes are not under the General Department of Police). Their program, which is a 4-year undergraduate program, is open for non-commissioned police officers with a senior high school degree. - The Police Academy of Cambodia, which also provides training for correctional officers. - The Regional National Police School 1-5, which provides a two-month program for non-commissioned police officers.
3. Indonesia	- The Indonesian National Police Academy (AKPOL), which provides a 4-year training program for police cadets to become commissioned officers in the Rank Inspector, Level 2. - The Police Science College (PTIK), which provides certificate, masters and doctoral programs for high-rank police officers. - The Police Command and Staff School (SESPIM), which provides training programs for non-commissioned police officers who are promoted to be commissioned officers by taking exams; people with a bachelor's degree who pass the exam to become commissioned police officers; and commissioned police officers who are promoted to be the head of regional police units at the provincial, district and sub-district levels. - The Criminal Investigation Training Center (PUSDIK RESKRIM), which provides investigative training courses. - The Sekolah Polisi Indonesia or the Indonesian Police School (SPN), which trains non-commissioned police officers (28 schools). - The Women's Police School (SEPOLWAN), which provides a 7-month training program as well as policemen program.

Countries	Police educational and training institutes

4. Laos	- The People's Police Academy, which provides the following programs:
	  - Master's Degree Program (2 years)
	  - Bachelor's Degree Program (4 years)
	  - English Bachelor's Program (4 years)
	  - Chinese High Diploma Program (3 years)
	  - Upgrading Program (2 years)

5. Malaysia	- The Malaysian Police Training Centre (Pusat Latihan Polis or PULAPOL), which provides basic police courses. It includes five locations – PULAPOL Kuala Lumpur, Jalan Semarak, PULAPOL Bukit Sentosa, Rawang, PULAPOL Ayer Hitam, Negeri Sembilan, PULAPOL Segamat, Johore, PULAPOL Langkawi, Kedah, and PULAPOL Sarawak. - The Kuala Lumpur Royal Malaysia Police College, which trains management through short courses and the International Senior Police Officer Command Course (ISPOCC).
6. Myanmar	- The Police Officer Training Institute, which provides persons with a bachelor's degree with a 1-year academic training program, a 1-year practical program, and a 1-year military program. - Each batch consists of 200 male police cadets and 1 0 0 female police cadets. Each year, three batches of students are admitted, with a 1-year lapse. - Six schools which provide non-commissioned police officers with an 8-month training program. - The Police Officer Training Institute, which provides exams for non-commissioned police officers aged 30 years or younger.
7. The Philippines	- The Philippines National Police Academy-PNPA, under the supervision of the Philippine Public Safety College, which is affiliated with the Department of Interior and Local Government. - Bachelor of Science in Public Safety (BSPS), which is a 4-year program. - Providing education for officers from the Philippine National Police (PNP), the Bureau of Fire Protection (BFP), and the Bureau of Jail Management & Penology (BIMP). - Under the Philippine Public Safety College, there are other training institutes which provide short course training, i.e. the National Police Training Institute, National Police College (short programs and master's programs) , the National Fire Training Institute, the National Jail Management & Penology Training Institute, and the National Forensic Science Training Institute.
8. Singapore	- The Home Team Academy, which is a training institute for law enforcement agencies affiliated with the Ministry of Home Affairs. - The Concept of HTA: Each Home Team Department is successful but stronger as a team, to harness and synergise each Home Team Department's strengths. - Maintains central oversight over HT training, runs cross-cutting HT course, facilitates cross sharing of expertise/knowledge across HTs, and

Countries	Police educational and training institutes
	shares premises with autonomous training schools. - HTA consists of the Police Training Command, the Immigration & Checkpoints Authority Training School, the Prison Staff Training School, the Internal Security Department School, the Central Narcotic Bureau Training School, and the Civil Defense Academy. - Senior police officers have to attend a 9-month basic training program at the HTA and lower rank police officers have to attend a 6-month training program.
9. Thailand	- Royal Police Cadet Academy, which provides a 4-year program for people who have completed secondary education to become commissioned police officers and provides three master's programs. Each batch consists of 210 male police cadets and 70 female police cadets. - Royal Police Cadet Academy is also responsible for training people with a bachelor's degree to become commissioned police officers (4-6 months). - The Central Police Training Division, under the Police Education Bureau and Region Police Training Centre 1-9, which provides a 1-year program for people who have completed high-secondary education to become non-commissioned police officers. - The Police College, under the Police Education Bureau, is responsible for providing police administration courses, including the Inspector Course, the Superintendent Course, and the Senior Command Course.
10. Vietnam	- The People's Police Academy (PPA), located in Hanoi, which provides education and training in the central and northern regions of Vietnam through various programs, as follows: ▪ Four-year bachelor's degree program, which also admits police cadets from Laos. ▪ Police in-service training course for management. ▪ Short-course training program for Cambodian police officers. ▪ Educational program for police officers (outside office hours). ▪ Bachelor's degree program for the general public. ▪ Cooperation with overseas police training institutes. ▪ Training for youth in Vietnam. - The People's Police University, which is responsible for providing education and training in the southern region of Vietnam. Its courses are similar to those offered the People's Police Academy.

There are different models of police recruit training and in-service training in ASEAN, as follows:

1) Institutes for police recruit training commissioned police officers

- There are educational institutions providing 4-year programs for persons who have completed upper secondary education, which are in Indonesia, the Philippines, Thailand, Vietnam, and Laos.

- There are education institutions providing programs for persons with a bachelor's degree, which are in Myanmar, Malaysia, Brunei, and Singapore.

- There are educational institutions providing 4-year programs for non-commissioned police officers, which are in Cambodia.

2) Institutes for recruit training non-commissioned police officers. In larger countries, there is more than one training center scattered around different regions.

3) Institutes for training senior officers or management, e.g. the Royal Malaysia Police College, the Police College of Royal Thai Police, and the Police Science College (PTIK) of National Indonesia Police. They are in charge of providing police administration courses, masters programs, or doctoral programs.

4) Specialized training institutes, such as the CID Training Center, in Indonesia.

The lessons learned from the study of the structures and management of police educational and training institutes of ASEAN member states are outlined below.

1) Police education and training are a key mechanism of police reform – For example, the police reform in Indonesia includes the reform of structural, instrumental and cultural aspects. Educational reform is part of the reform of cultural aspects, which aims to shift from military culture to professional police. Transformations of these aspects are done by POLRI through reforming its educational systems that have been adjusted to the national educational system, heading towards a one door entry level.[9] Police reform aims to change attitudes towards democratization and human rights. In order to achieve this, the Indonesian National Police has integrated human right values into training programs for non-commissioned officers and commissioned officers.

2) Joint educational and training institutes of law enforcement agencies – For example, in Singapore, the Home Team Academy serves as the training center for law enforcement agencies, which share resources to train their personnel. The training units under the Home Team Academy include:

- The Police Training Command, the Immigration & Checkpoints Authority School, the Prison Staff Training School (sharing the same location).

- The Internal Security Department School, the Central Narcotic Bureau Training School, and the Civil Defense Academy (located outside of the Home Team Academy).

The Home Team Academy is the central body in charge of supervising training provided by different agencies. It has developed cross-cutting HT courses, in which expertise and knowledge are shared among agencies.

Similarly, the Philippines Public Safety College is responsible for regulating institutes involved in education and training for police officers and other relevant officers, such as from the fire-fighting unit, correctional unit, and forensic science unit.

One advantage of the law enforcement training network system or resource sharing is the opportunity for law enforcement officers from other agencies to be trained together under institutes that have aligned standards and curriculums. Its benefits consist of the alignment of their practices and easy coordination of work.

---

[9] S. Yunanto (Coordinator), Moch. Nurhasim and Iskhak Fatonie, *Security Sector Reform in Indonesia A Collective Evaluation: Indonesian Armed Forces and Police Force*, p. 47.

3) Educational and training institute structure which is independent from police organizations – There are several countries in which the structure of educational and training institutes is independent from the National Police or the Police Department. For example, the Police Academy of Cambodia is under the Ministry of Interior, whereby the supreme commander is Police General, which is equivalent to the Police Department's Director General. The Philippine Public Safety College is affiliated with the Department of the Interior and Local Government (DILG). Similarly, Vietnam's PNP and the People's Police Academy (PPA) is affiliated with the Ministry of Public Security.

Figure 2: Philippine National Police Academy, Camp General Mariano N. Castañeda Silang, Cavite

4) Unity of the educational and training institutes and diversity of programs – The People's Police Academy (PPA) in Vietnam offers a variety of programs. Its 4 -year Bachelor's Degree Program aims to produce commissioned police officers. It's also open for police cadets from neighboring countries. PPA provides the Graduate Program for police officers and the general public. Additional, there are some short programs which are designed for all level of police administrators. It has an extensive academic network with international educational institutes.

Figure 3: The People's Police Academy (PPA), Vietnam

5) Female police training institute – Indonesia's Women's Police School (SEPOLWAN) is designed for female police officers to facilitate control and training.

Figure 4: Female police trainees in Indonesia's Women's Police School (SEPOLWAN)

6) Focus on practical training – For example, the Home Team Academy focuses on practical training and scenarios and a training system which involves a rotation of experienced police trainers.

Figure 5: Police tactical training in Training Village, Home Team Academy, Singapore

Police education development of Royal Police Cadet Academy (RPCA):
A lesson learned from ASEAN

Based on the comparative study of police educational and training systems in ASEAN member countries and other countries, the roadmap of RPCA development has been defined, as follows:

1) Establishment of aims related to the output, which is commissioned police officers, in line with the development direction of Royal Thai Police and government policies – to develop law enforcement officers trusted by society and to adjust attitudes in line with international standards, democratic principles, and human right principles.

2) Development of RPCA curriculums in line with Thai police reform by setting the targets of production of commissioned police officers in relation to five competencies of professional police, as outlined below:

2.1) Legal knowledge – Legal knowledge required for law enforcement and knowledge of new laws required for responding to crimes.

2.2) Police science knowledge – Police science knowledge required for the police profession.

2.3) Police tactics – Skills in applying knowledge during daily operations and tactical skills which ensure safety in operations and efficiency in crime prevention and suppression.

2.4) Morality and ethics – To act as law enforcement officers, police officers need to be equipped with morality and ethics to ensure integrity and sense of responsibility for their duties and citizens.

2.5) Physical fitness – Without physical fitness, police officers will not be able to efficiently perform, so it is necessary to cultivate health consciousness among them by enhancing their knowledge about sports science and health care principles.

Figure 6: Competencies of Professional Police

3) Improving subject contents in response to changes of crimes and peace keeping in the future – The study of the social, economic, and criminal environment in the ASEAN region reveals rapid changes in crimes. Cybercrimes, economic crimes, organized crimes, and terrorism are more likely to increase, which will have an impact on the performance of police officers in each country and the region. Thus, it is necessary to improve curriculums and subject contents in line with the potential situations linked to the problems.

Figure 7: Thai police cadets in Royal Police Cadet Academy, Thailand

4) De-militarization – The police professionalization should be increased by developing police cadets' skills in problem-solving and effective communication with the general public.

5) Development of scenario-based instruction to train police cadets to integrate and apply theoretical knowledge guided by robust ethics and morality.

6) Improvement of skills and knowledge of female police cadets in line with their assignments as inquiry officers in case involving children, juveniles and woman to enable them to work efficiently in compliance with international rules and create trust among the general public.

7) Physical development – The RPCA has to be physically developed to ensure the environment conducive to learning and living for police cadets and police officers and for proper instruction.

Figure 8: Thai police cadets in all kinds of uniforms at RPCA.

The RPCA should be prepared to produce commissioned police officers in all programs, in addition to police cadet programs. In addition, it should provide services for other law enforcement agencies, such as the Department of Special Investigation, the Election Commission, the Customs Department, and the Excise Department, etc., to establish a network of law enforcement agencies. Furthermore, it should serve as a source of law enforcement knowledge for Thailand and ASEAN.

Bibliography

Armbruster, Frank E. *A Military and Police Security Program for South Vietnam*. New York : Hudson Institute, 1967.

Association of Southeast Asia Nation, Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II), retrieved from http://asean.org/?static_post=declaration-of-asean-concord-ii-bali-concord-ii on 20 December 2016.

Cambodia National Police, retrieved from http://www.aseanapol.org/information/cambodia-national-police on 20 December 2016.

Dammer, Harry R. and Albanese, Jay S. *Comparative criminal justice systems*, fifth edition. Belmont CA: Wadsworth, 2014.

Mann, Charles A. and Lowe, Robert C. The Public Safety Program Vietnam. Saigon, Vietnam: Office of Public Safety, US Agency for International Development, 1966.

Myanmar Police Force, retrieved from http://www.aseanapol.org/information/myanmar-police-force on 20 December 2016.

Philippine National Police, retrieved from http://www.aseanapol.org/information/philippine-national-police on 20 December 2016.

Philippines National Police Academy, Alumni Association Incorporated through PNPA Corps Publication. *36 BUTTONS*. Quezon City: PNPA Corps Publication.

Police Science College of Indonesian National Police, *Police Science*. Jakarta: PTIK Press, 2015.

Selth, Andrew "Police Reform in Myanmar Changes" in *Essence and Appearance: Debating Democratization in Myanmar*, Nick Cheesman, Nicholas Farrelly and Trevor Wilson, eds. Singapore: Institution of Southeast Asian Studies, 2014.

Singapore Police Force, retrieved from http://www.aseanapol.org/information/singapore-police-force on 20 December 2016.

The Royal Brunei Police Force, retrieved from http://www.aseanapol.org/information/the-royal-brunei-police-force on 20 December 2016.

World Bank. *World Development Indicators Database* 2016 retrieved from http://data.worldbank.org/ on 20 October 2017.

World Economic Forum. *The Global Competitiveness Report, 2017-2018*, retrieved from http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/ on 20 October 2017.

Yunanto, S. (Coordinator), Nurhasim, Moch. and Fatonie, Iskhak. *Security Sector Reform in Indonesia A Collective Evaluation: Indonesian Armed Forces and Police Force*. Jakarta: Friedrich-Ebert-Striftung (FES), 2005.

Police Education and Training Development by Royal Police Cadet Academy, Thailand:

A Lesson Learned from a Comparative Study of Police Organizations in ASEAN Countries

Pol. Lt. Gen. Piya Uthayo, Ph. D.
Commissioner of Royal Police Cadet Academy, Royal Thai Police
Pol. Col. Preeda Sataworn, Ph. D.
Deputy Commander of Education Service Centre, Royal Police Cadet Academy

Association of Southeast Asian Nations-ASEAN

1967
ASEAN was born

2015

ASEAN Community

- Convenience for communication and transportation and establishing international connectivity
- Convenience for criminal and establish transnational organized crime

- Opportunities for member states to cooperate more closely to enhance security and safety against crimes,
- Develop police organizations,
- Exchange knowledge and experience

"A Comparative Study of Police Administration and Laws in the ASEAN Countries for Public Safety"

Which was funded by the Thailand Research Fund (TRF)

The objective of the paper

1. To extract the lessons learned from the research entitled "A Comparative Study of Police Administration and Laws in the ASEAN Countries for Public Safety" in relation to police education and training.
2. To analyze the social, economic, and criminal environment, as well as police education and training models in ASEAN member states
3. To do guideline for improvement of police education and training of Royal Police Cadet Academy, Thailand

Geographical, socio-economic, and criminal conditions in ASEAN

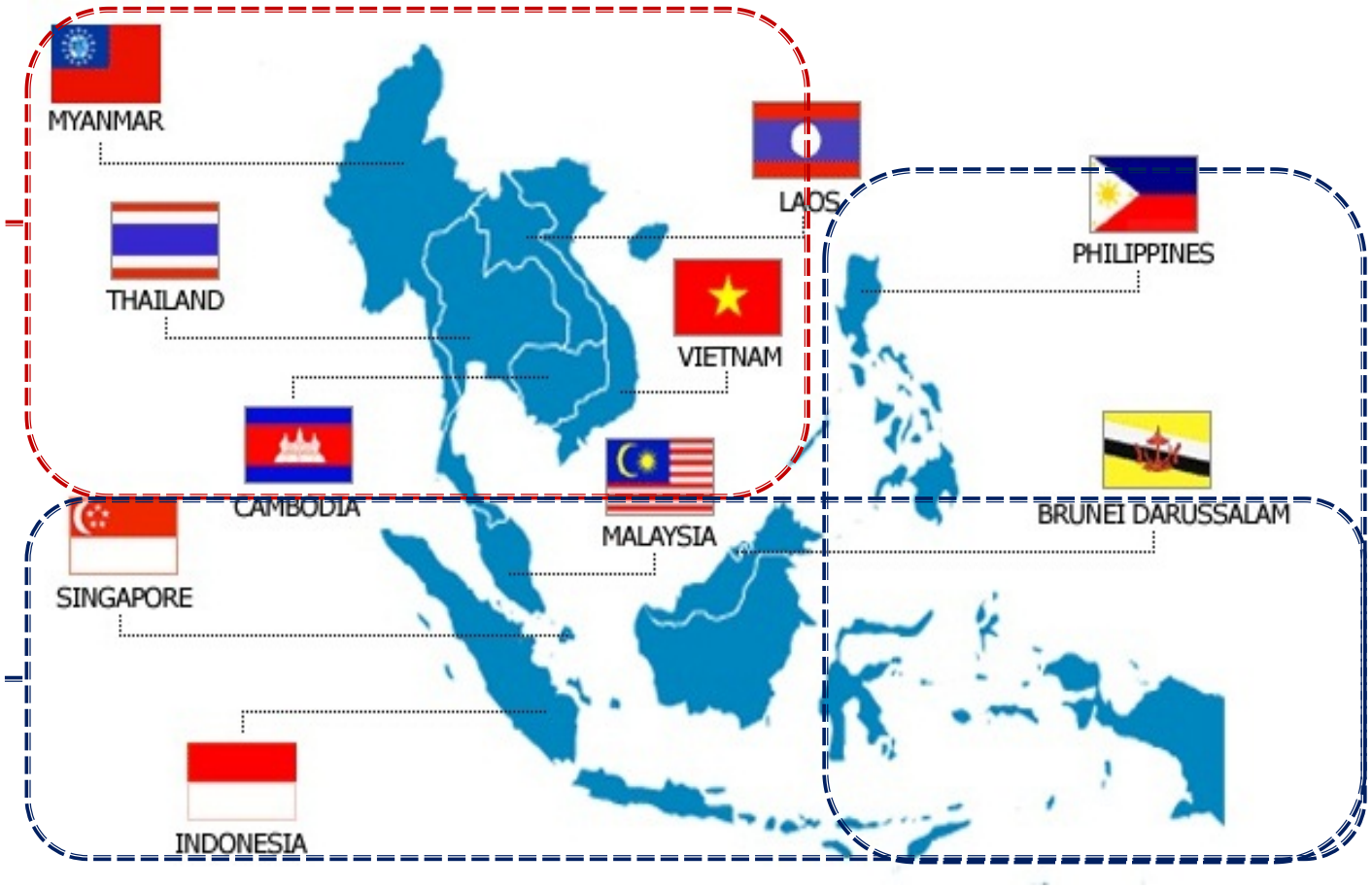
Geographically

Indochinese Peninsula

- cross-border crimes
- drug smuggling
- illegal immigration
- human trafficking
- car and motorcycle stealing and cross-border smuggling etc.

archipelagic countries

- illegal fisheries, piracy,
- marine labor migration or human trafficking,
- drug and illegal goods smuggling, kidnaping

Basic Socio-economic Data

Country	Area (km^2)	Population (Million)	Religion/ language	GDP (US$ billions)	GDP per capita (US$)	GDP growth	Global Competitive-ness Index	Police officer	Police Officer to Population
1. Brunei	5,765	0.4	Islam / Bahasa	11.2	26,424.4	-2.5 %	46	4,000	1: 99
2. Cambodia	181,035	15.8	Buddhism 95% / Khmer	19.4	1,229.6	6.9 %	94	56,000	1: 257
3. Indonesia	1,904,569	258.7	Islam 88% / Bahasa	932.4	3,604.3	5 %	36	407,222	1: 629
4. Laos	236,800	7.2	Buddhism / Lao	13.8	1,925.2	7.0 %	98	NA	NA
5. Malaysia	329,847	31.7	Islam 60% / Bahasa	296.4	9,360.5	4.2 %	23	127,120	1: 236
6. Myanmar	676,578	59.1	Buddhism / Burmese	67.4	1420.5	6.5 %		93,000	1: 635
7. Philippines	300,000	104.2	Christianity 83% / English	304.9	2,924.3	6.9 %	56	162,000	1: 700
8. Singapore	718.3	5.6	Buddhism 42.5% / English, Chinese, and Malay	297.0	52,960.7	2.0 %	3	15,284	1: 364
9. Thailand	513,115	69.0	Buddhism 95% / Thai	406.9	5,899.4	3.2 %	32	220,692	1: 294
10. Vietnam	329,247	92.6	Sects 80.8% / Vietnamese	201.3	2,173.3	6.2 %	55	280,000	1: 334
Total	4,477,674	644.3		2,550.7					

Crimes situation in ASEAN Countries

- Crimes against personal property is the greatest proportion.
- Criminal cases in some countries have distinctive characteristics.

- Large economic countries
- Information and communication technologies advance
- Hub of financial and banking systems

- Economic Crime
- Cyber crime
- Transnational Crime

- Skimming, copying data linked to ATM cards or credit cards
- Frauds through selling goods on the Internet
- Sending scam emails requesting funds transfers
- Call center gangs

Crimes situation in ASEAN Countries

Ransomware

Dark Web

The evolution of police organizations in ASEAN member states

Reforming to the police profession

Reorganizing police organizations for unity

Police education and training play a vital role in police reform.

Setting up modern police organizations by adopting western models

19th century, after 1800

After World War II, in 1945

After 2000

Police education and training models

1. Institutes for police recruit training commissioned police officers

- **4-year programs** for persons who have completed upper secondary education : Indonesia, the Philippines, Thailand, Vietnam, and Laos.
- **Short period programs** for persons with a bachelor's degree: Myanmar, Malaysia, Brunei, and Singapore.
- 4-year programs for non-commissioned police officers: Cambodia.

Police education and training models (continue)

2. Institutes for recruit training non-commissioned police officers.

- There is more than one training center scattered around different regions.

3. Institutes for training senior officers or management

- e.g. the Royal Malaysia Police College, the Police College of Royal Thai Police, and the Police Science College (PTIK) of National Indonesia Police.

Police education and training models (continue)

4. Specialized training institutes,

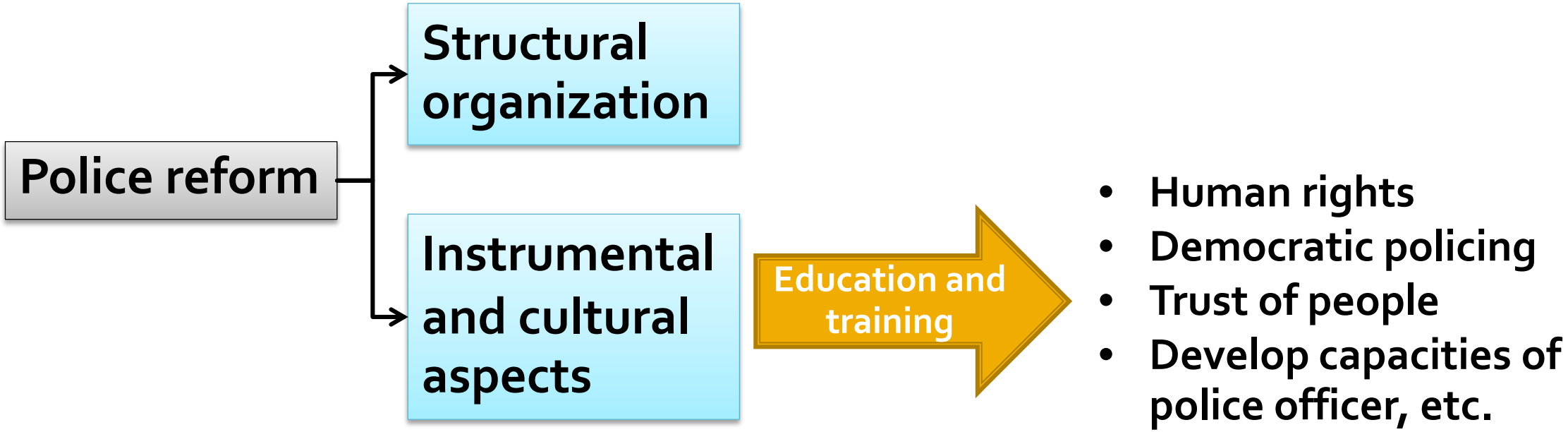
- e.g. the CID Training Center, in Indonesia.

The lessons learned from the study of ASEAN's Police education and training

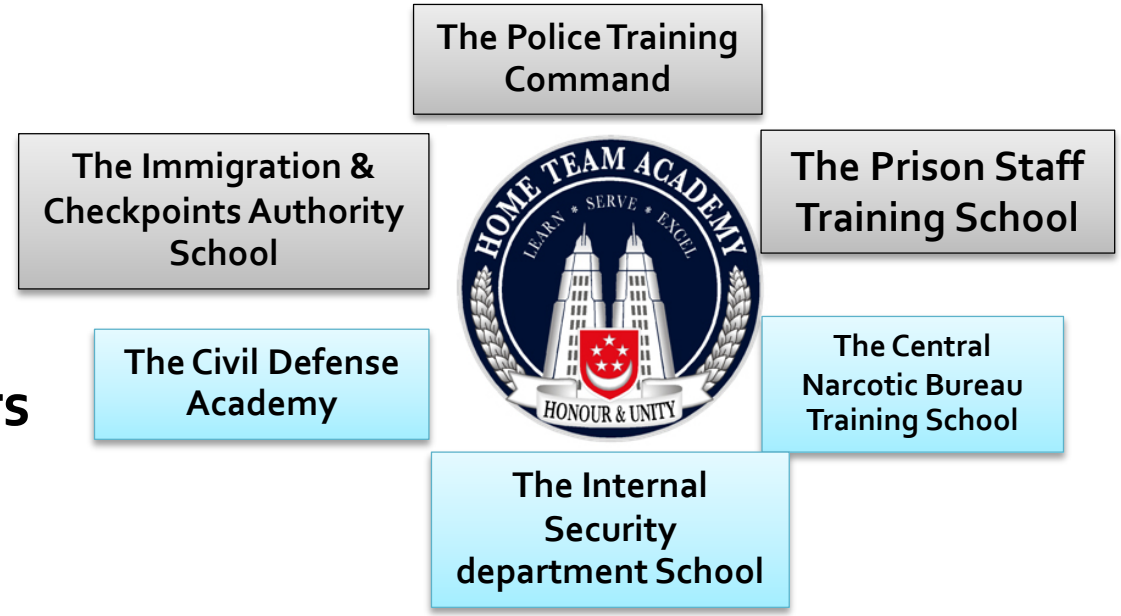
1. Police education and training are a key mechanism of police reform

2. Joint educational and training institutes of law enforcement agencies

- **Training center for law enforcement agencies, which share resources to train their personnel.**

- **The opportunity for law enforcement officers from other agencies to be trained together**
- **Alignment of standards and curriculums**
- **Coordination between law enforcement official**

3. Educational and training institute structure which is independent from police organizations or National police

- **Police Academy of Cambodia**
- **The Philippine Public Safety College**
- **People's Police Academy (PPA), Vietnam**

- Independent to administrate

4. Unity of the educational and training institutes and diversity of programs

The People's Police Academy (PPA), Vietnam

- The Four-year bachelor's degree program
- Police in-service training course for management.
- Short-course training program for Cambodian police officers
- Educational program for police officers (outside office hours).
- Bachelor's degree program for the general public
- Cooperation with overseas police training institutes
- Training for youth in Vietnam

5. Female police training institute

6. Focus on practical training

Police education development of Royal Police Cadet Academy (RPCA): A lesson learned from ASEAN

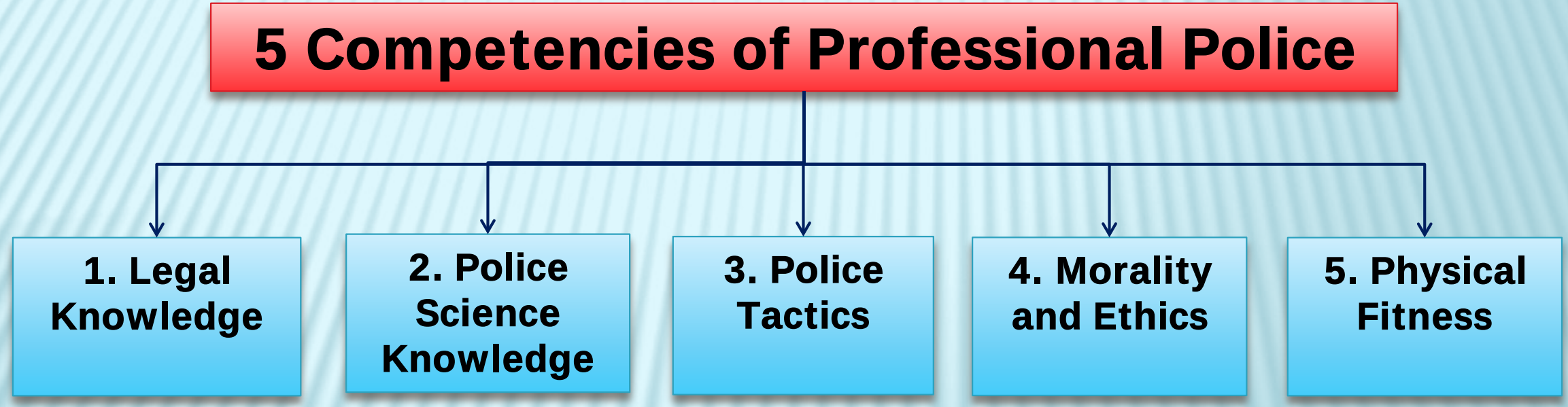
1. Product commissioned police officers

The development direction of Royal Thai Police and government policies

1. Effective law enforcement officers trusted by society
2. international standards
3. Human rights and democratic principles

2. Development of RPCA curriculums in line with Thai police reform by setting the targets of production of commissioned police officers in relation to five competencies of professional police.

3. Improving subject contents in response to changes of crimes and peace keeping in the future

- Cyber crime
- Digital forensic
- Transnational crime etc.

4. **De-militarization**
   - The police professionalization should be increased by developing police cadets' skills in problem-solving and effective communication with the general public.

5. Development of scenario-based instruction to train police cadets to integrate and apply theoretical knowledge guided by robust ethics and morality.

6. Improvement of skills and knowledge of female police cadets

- as inquiry officers in case involving children, juveniles and woman
- International rules and create trust among the general public

7. Physical development

- physically developed to ensure the environment conducive to learning and living for police cadets and police officers and for proper instruction.

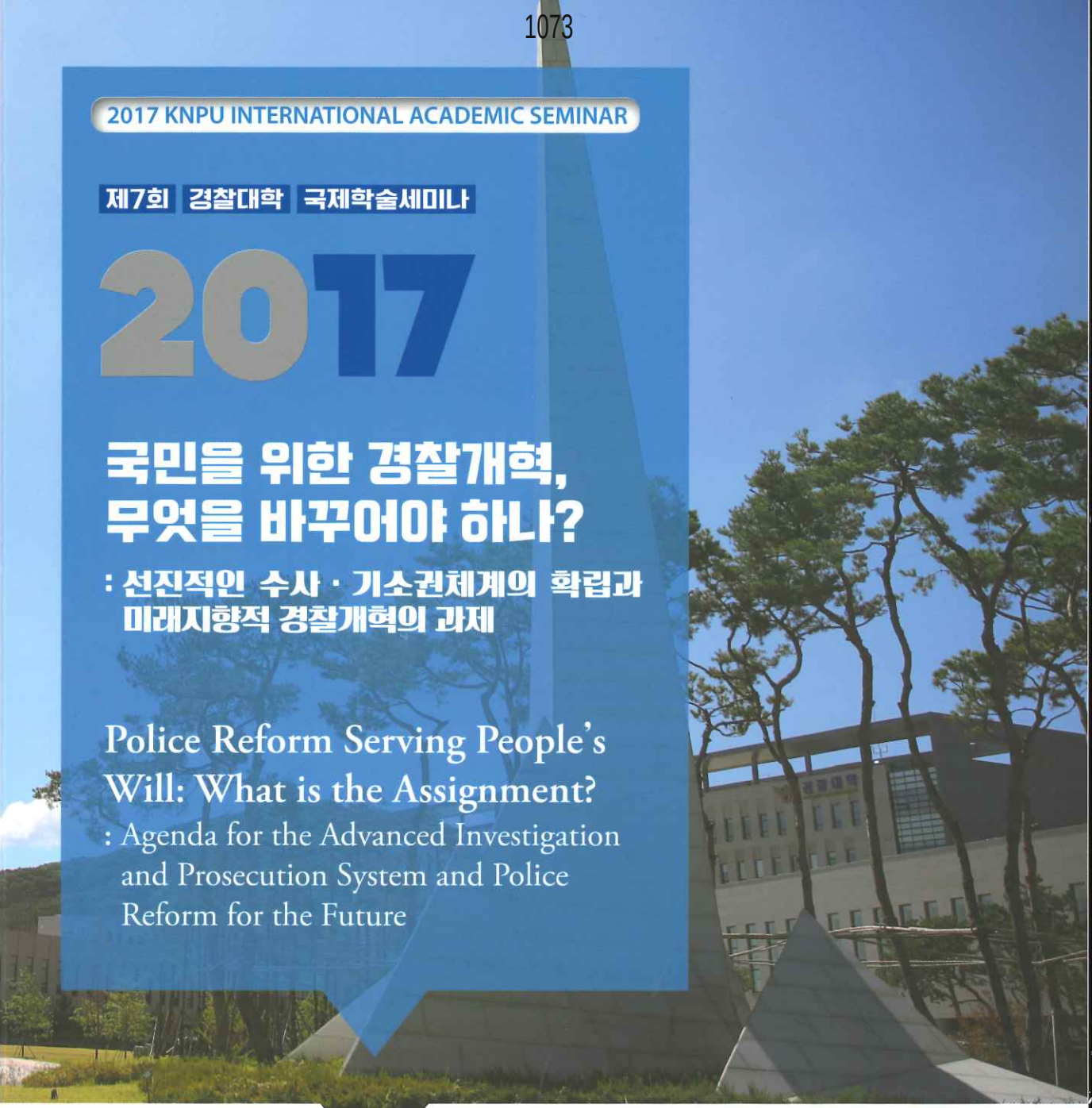
Conclusion

- Difference between geographical, social and economic environment lead to difference crime situation in each country in ASEAN
- Difference crime and social order problem need proper competency of police officer
- Police education and training must play a vital role to reform police and fight crime in the future
- Police education have to product police officer who can solve problem and be trusted by people

Thank You

2017 KNPU INTERNATIONAL ACADEMIC SEMINAR

제7회 경찰대학 국제학술세미나

2017

국민을 위한 경찰개혁, 무엇을 바꾸어야 하나?

: 선진적인 수사 · 기소권체계의 확립과 미래지향적 경찰개혁의 과제

Police Reform Serving People's Will: What is the Assignment?

: Agenda for the Advanced Investigation and Prosecution System and Police Reform for the Future

경찰대학
KOREAN NATIONAL POLICE UNIVERSITY

일시 ▌2017년 10월 27일 금요일
장소 ▌경찰공제회관 5층 행복실

2017 The 7th KNPU International Academic Seminar

Police Reform Serving People's Will: What is the Assignment? :Agenda for the Advanced Investigation and Prosecution System and Police Reform for the Future

2017.10.27. Friday *@Iruum* Wedding Convention(Police Mutual Aid Association Building) 5th Floor *Haengbok*-Hall(Mapo, Seoul)

SCHEDULE

Time	Theme	Participants
09:30~10:00	Registration	
Special Session 10:00~11:50	[APTA Seminar] Lessons Learned and Best Practice in Police Training and Education	Presentation Speakers · Preeda Sataworn (Deputy Commander, Royal Police Cadet Academy, Thailand) · Norbani Mohamed Nazeri (Professor, University of Malaya, Malaysia) · Principal Somnath Shidojirao Gharge (Principal, Police Training Center in Mumbai, India)
12:00~13:00	**Lunch**	
Opening Ceremony 10:00~11:50	PIntroduction: KIM, Gibum(Professor, KNPU) Opening Remarks: Presiden of Korean National Police University	
1st Session 13:40~14:30	Going Local: An Analysis of the new Structure of Police Governance and its Impact on Police Service Delivery in England and Wales	Presenter: Barry Loveday(Reader, Portsmouth University, UK) Discussants · PARK, Hyeonho(Professor, Yongin Univ.), · SHIN, Sung Gwon(Caseworker, Anti-Corruption and Civil Rights Commission of Korea) Moderator: KANG, Wook(Professor, KNPU)
2nd Session 14:40~15:30	Japan's Trajectory and Implication on Provincial Police System as a Model for Decentralization	Presenter: Counsellor NAMBA, Masaki (Embassy of Japan) Discussants · CHOI, Cheon-geun(Professor, Hansung Univ.), · LIM, Suhng-bin(Professor/Chairperson, Myongji Univ./ Korean Association for Local Government Studies) Moderator: LEE, Song Ho(Professor, KNPU)
15:30~15:50	**Break Time**	
3nd Session 15:50~16:40	Structures of the German Police Services	Presenter: Lars Wagner(Detective Chief Superintendent, German Police University) Discussants · PARK, Ro Seop(Professor, Hallym Univ.), · CHOI, Junyoung(Senior Superintendent, Investigation System Reform T/F of KNPA) Moderator: SUH, Jung Bum(Professor, KNPU)
4th Session 16:50~18:10	2017 Police Reform for the People: What to Change?	Presenter: SUH, Bo Hack(Professor, KyungHee University/Member of the Committee of Police Reform) Discussants · PARK, Chan-un(Professor of Law/Attorney, Hanyang Univ./Member of the Committee of Police Reform) · SEO, Yeon Sik(Senior Superintendent, Police Reform T/F, KNPA) · KIM, Duckjin(Secretary General, Catholic Human Rights Committee) · YANG, Sun Hee(Editorial Writer, Korea Joong Ang Daily) Moderator: LEE, Dong-hee(Professor, KNPU) ※ Floor discussion after the panel discussion

ไทยรัฐ
Thai Rath
Circulation: 1,000,000
Ad Rate: 1,600

Section: First Section/-
วันที่: อังคาร 31 ตุลาคม 2560
ปีที่: 68 ฉบับที่: 21833 หน้า: 6(บนขวา)
Col.Inch: 32.02 Ad Value: 51,232 PRValue (x3): 153,696 Clip: Black/White
คอลัมน์: ส่อง...ตำรวจ: พระราชาผู้ยิ่งใหญ่

พระราชาผู้ยิ่งใหญ่

วาระสำคัญในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ 9

เป็นห้วงเวลาที่พสกนิกรชาวไทยทั่วโลกพร้อมใจกันแสดงความอาลัยด้วยความจงรักภักดี สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงงานหนักมาตลอด 70 ปีการครองราชย์

สำหรับ **พ.ต.อ.ปรีดา สถาวร** รอง ผบก.ศูนย์บริการทางการศึกษา รร.นรต. ไม่มีโอกาสร่วมปฏิบัติหน้าที่ในพระราชพิธีสำคัญ เนื่องจากได้รับมอบหมายจาก **พล.ต.ท.ปิยะ อุทาโย** ผบช.รร.นรต.เป็นตัวแทนเดินทางไปราชการที่สาธารณรัฐเกาหลี

ประชุมสามัญประจำปี 2017 ของสมาคมสถาบันฝึกอบรมตำรวจในเอเชีย (Association of Police Training Institutes in Asia-APTA) และสัมมนาทางวิชาการนำเสนอผลงานทางวิชาการเรื่อง **การพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรมตำรวจของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ: บทเรียนจากการศึกษาเปรียบเทียบองค์กรตำรวจในประเทศอาเซียน** ที่เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจาก สกว.

ถึงกระนั้นคณะของเขาได้หาทางร่วมพิธีถวายดอกไม้จันทน์ ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโซล พร้อมกับคนไทย คนเกาหลี และคนชาติอื่นๆนับพันชีวิต ท่ามกลางบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความโศกเศร้า

พ.ต.อ.ปรีดาเล่าว่า ก่อนเข้าหน้าที่สถานทูตได้รับการลงทะเบียนจะมีผู้มาร่วมพิธีประมาณ 400 คน แต่พอถึงเวลาจริงมีผู้มาร่วมไม่ต่ำกว่า 1,200 คน แน่นทุกตารางฟุตในสถานเอกอัครราชทูต และคงเป็นโอกาสเดียวที่คนโดยทั่วไปได้มีโอกาสเดินเข้าไปในพื้นที่ที่ต้องรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดในสถานทูต

จิตอาสาที่เป็นนักเรียน นักศึกษาไทยในเกาหลีใต้และเจ้าหน้าที่สถานทูต ปฏิบัติหน้าที่อย่างแข็งขัน ต้อนรับ จัดระเบียบเป็นอย่างดี

พิธีดำเนินไปพร้อมกับพระราชพิธีในประเทศไทยผ่านการถ่ายทอดสดทางทีวี

ช่วงเวลาอันสำคัญที่สุด เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 10 เสด็จขึ้นถวายพระเพลิงบนพระเมรุมาศ พลแตรเป่าแตรนอน ทหารมหาดเล็กยิงปืนเล็ก และปืนใหญ่ยิงสลุต ทุกคนในห้องประกอบพิธีต้องดวงตาอันแดงก่ำไปที่จอทีวีหลายท่านกลั้นน้ำตาไม่อยู่" พ.ต.อ.ปรีดาบรรยายความรู้สึก

หนังสือพิมพ์ของเกาหลีใต้นำภาพพระราชพิธีสำคัญในเมืองไทยไปตีพิมพ์เป็นข่าวหน้า 1 วันรุ่งขึ้น

แสดงภาพความยิ่งใหญ่เหนือกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในโลก.

สหบาท

iQNewsAlert
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด | 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
02-253-5000, 02-651-4700 02-253-5001, 02-651-4701 help@iqnewsalert.com

บทความเรื่อง “อาเซียน 2025 มุ่งหน้าไปด้วยกัน รับมือกับอาชญากรรม”

ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ อาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์

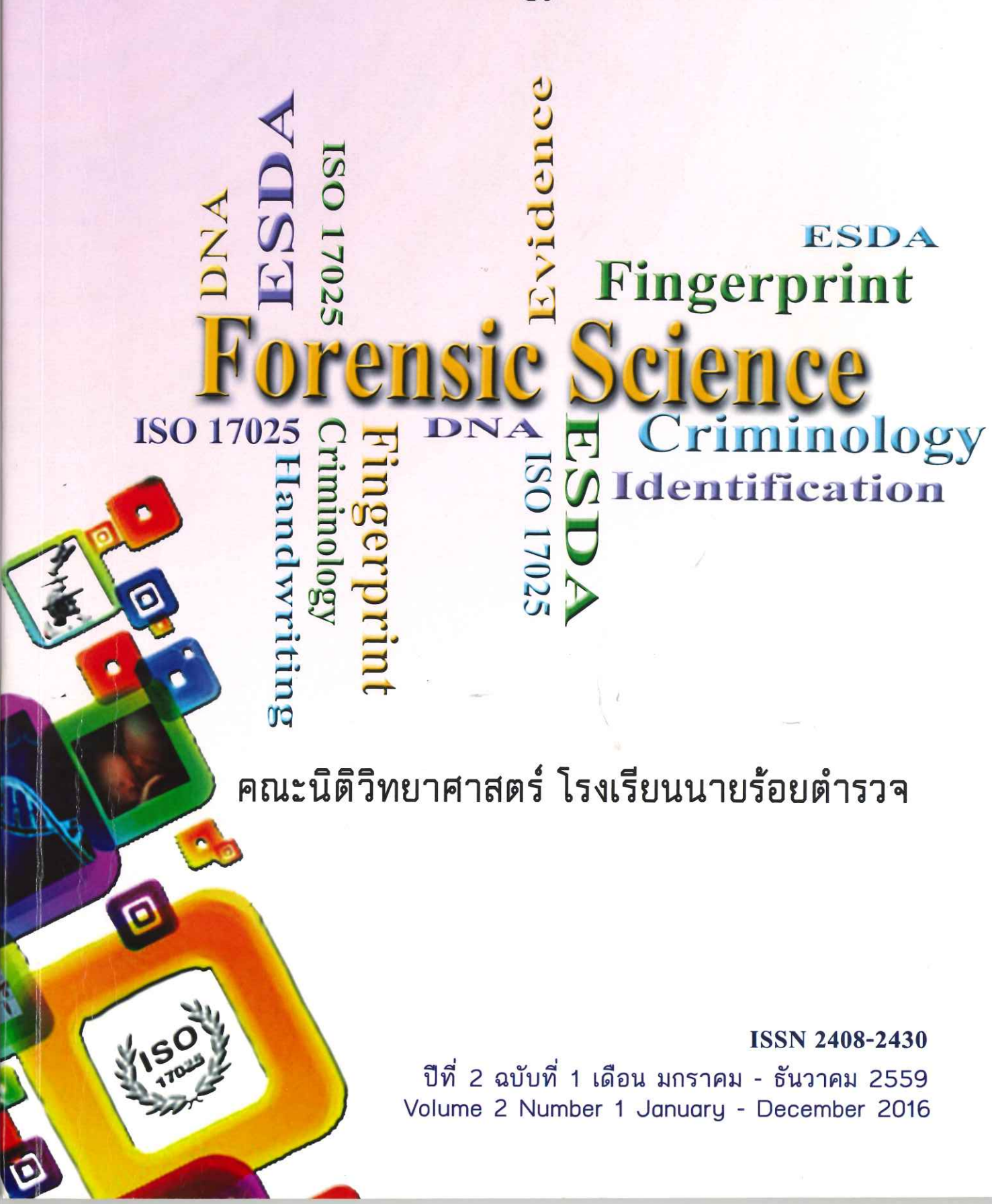
คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1

เดือน มกราคม - ธันวาคม 2559

วารสารวิชาการ

อาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์

Journal of Criminology and Forensic Science

คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ISSN 2408-2430

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - ธันวาคม 2559

Volume 2 Number 1 January - December 2016

อาเซียน 2025 มุ่งหน้าไปด้วยกัน รับมือกับอาชญากรรม[1]

*พล.ต.ท.ดร.ปิยะ อุทาโย**
*พ.ต.อ.ดร.ปรีดา สถาวร***

กล่าวนำ

หลังจากการตั้งประชาคมอาเซียน ค.ศ.2015 อันประกอบด้วยประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประเทศไทยในฐานะหนึ่งในสมาชิกอาเซียน ก็ได้ลงนามรับรอง "ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ ว่าด้วยอาเซียน 2015 : มุ่งหน้าไปด้วยกัน" เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ.2015 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย ปฏิญญานี้ได้รับรองวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงาน 3 ด้าน คือ แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2025 แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน 2025[2] การรับรองปฏิญญาดังกล่าวของ 10 ประเทศอาเซียน เป็นการแสดงเจตนารมณ์ที่จะร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้เกิดความมั่นคง ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและอยู่ร่วมกันภายใต้วัฒนธรรมอันหลากหลายอย่างสันติ

ในวิสัยทัศน์ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เราจะต้องดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งประชาคมที่ส่งเสริมความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติที่พัฒนาศักยภาพในการรับมือกับความท้าทายประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามพรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที โดยกำหนดแผนงานให้มีการเสริมสร้างความร่วมมือในการแก้ไขและต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ เพิ่มพูนความร่วมมือและการประสานงานระหว่างองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนที่มีอยู่ในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

---

*รักษาราชการแทนผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
*รองผู้บังคับการกองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

[1] ส่วนหนึ่งจากโครงการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ" ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) พ.ศ.2559 (พล.ต.ท.ดร.ปิยะ อุทาโย หัวหน้าโครงการฯ และ พ.ต.อ.ดร.ปรีดา สถาวร รองหัวหน้าโครงการฯ)

[2]กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, อาเซียน 2025: มุ่งหน้าไปด้วยกัน วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2016-2025 (กรุงเทพฯ: กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2559), หน้า 8.

รวมถึงผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล การแบ่งปันประสบการณ์การฝึกร่วม ส่งเสริมความร่วมมือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรอง การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นต้น[3]

การจัดตั้งประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี ค.ศ.2015 อาจส่งผลกระทบต่องานตำรวจในสองด้าน กล่าวคือ ด้านหนึ่งการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ เกิดเสรีทางการค้ามากขึ้น อาจส่งผลให้อาชญากรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นตามมา แต่ในอีกด้านหนึ่ง การรวมเป็นประชาคมอาเซียน เป็นโอกาสให้ประเทศสมาชิกเกิดความร่วมมือกันในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ สังคมและเศรษฐกิจที่ส่งผลต่ออาชญากรรม และลักษณะของอาชญากรรมของแต่ละประเทศในภูมิภาคอาเซียน และลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อเป็นพื้นฐานในการรับมือกับอาชญากรรมภายใต้วิสัยทัศน์อาเซียน 2025 ต่อไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่ออาชญากรรมของประเทศในภูมิภาคอาเซียน

ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนมีความแตกต่างหลากหลายทั้งในเชิงสังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครองและเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ความแตกต่างดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสถานภาพของอาชญากรรมทั้งอาชญากรรมภายใน และอาชญากรรมข้ามชาติ จากการวิเคราะห์ในระดับมหภาค พบว่าปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่ออาชญากรรมของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ดังนี้

ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

ประเทศสมาชิก 10 ประเทศในอาเซียน ประเทศที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่ที่สุด คือ อินโดนีเซีย 1,904,569 ตร.กม.ประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุด คือ สิงคโปร์ มีพื้นที่ 718.3 ตร.กม. และบูรไน มีพื้นที่ 5,765 ตร.กม. นอกเหนือจากนี้ เป็นประเทศที่มีขนาดกลาง มีพื้นที่ระหว่าง 180,000-670,000 ตร.กม. หากจำแนกตามที่ตั้งของประเทศ มี 6 ประเทศที่อยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน คือ เมียนมา ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย ส่วนประเทศที่มีลักษณะเป็นเกาะหรือหมู่เกาะ มี 4 ประเทศ คือ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน ลักษณะที่ตั้งของประเทศส่งผลต่อลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ตั้งอยู่บนคาบสมุทรและมีพรมแดนติดกัน มีการกระทำผิดข้ามพรมแดนในหลายลักษณะ ได้แก่

- การลักรถยนต์ รถจักรยานยนต์จากประเทศหนึ่ง ส่งไปจำหน่ายในประเทศเพื่อนบ้าน
- การผลิตยาเสพติดในประเทศหนึ่งและลักลอบขนไปจำหน่ายในอีกประเทศหนึ่งหรือส่งต่อไปยังประเทศอื่น

---

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 64-66.

- ผู้กระทำผิดจากประเทศหนึ่งเข้ามากระทำผิดแล้วหลบหนีออกไป เช่น แก๊งล้วงกระเป๋า แก๊งสกิมมิ่ง เป็นต้น

- ขบวนการค้ามนุษย์ มีการขนเหยื่อข้ามพรมแดนจากประเทศหนึ่ง ส่งต่อไปในอีกประเทศหนึ่ง

สำหรับประเทศที่มีลักษณะเป็นเกาะจำนวนมาก มีพื้นที่ทางทะเลกว้างขวาง เช่น อินโดนีเซีย มีการกระทำผิดด้านประมง แรงงานผิดกฎหมายในธุรกิจประมง เป็นต้น นอกจากนี้ ในน่านน้ำทะเลบางแห่ง มีเหตุโจรสลัดเรียกค่าไถ่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

ในด้านจำนวนประชากร มีความสอดคล้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศ อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดถึง 256 ล้านคน ในขณะที่ประเทศขนาดกลาง ได้แก่ เมียนมา ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ มีประชากรในช่วงประมาณ 6 - 98 ล้านคน โดยสิงคโปร์และบรูไน มีประชากรน้อยที่สุด ประเทศในภูมิภาคอาเซียน มีความหลากหลายในด้านชาติพันธุ์และศาสนา โดยกลุ่มประเทศที่อยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน ได้แก่ พม่า ไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม (ยกเว้นมาเลเซีย) รวมทั้งสิงคโปร์ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ หรือลัทธิต่างๆ ในขณะที่ประเทศหมู่เกาะ ได้แก่ อินโดนีเซีย บรูไน รวมทั้งมาเลเซีย ซึ่งมีดินแดนอยู่ทั้งคาบสมุทรสุมาตราและบนเกาะบอร์เนียว ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีเพียงประเทศฟิลิปปินส์เท่านั้นที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ แต่ก็มีประชากรส่วนหนึ่งนับถือศาสนาอิสลามอยู่พื้นที่ภาคใต้ของประเทศ ในลักษณะเดียวกับประเทศไทย ซึ่งในภาคใต้มีพื้นที่ที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) มากที่สุด คือ อินโดนีเซีย (888.5 พันล้านดอลลาร์) โดยกลุ่มประเทศที่มี GDP ลดหลั่นกันลงมา ได้แก่ ไทย (404.8 พันล้านดอลลาร์) มาเลเซีย (338.1 พันล้านดอลลาร์) สิงคโปร์ (307.9 พันล้านดอลลาร์) ฟิลิปปินส์ (284.8 พันล้านดอลลาร์) เวียดนาม (186.2 พันล้านดอลลาร์) ส่วนประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่ถึง 100 พันล้านดอลลาร์ ได้แก่ เมียนมา (64.3 พันล้านดอลลาร์) บรูไน (17.1 พันล้านดอลลาร์) กัมพูชา (16.8 พันล้านดอลลาร์) และลาว (12.0 พันล้านดอลลาร์)

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของประเทศต่อหัวประชากร (Gross National Income per capita -GNI Per Capita) จะพบว่าประเทศที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยสูงสุด คือ สิงคโปร์ (56,284) และบรูไน (40,979.6) ส่วนกลุ่มประเทศที่มีรายได้ต่อประชากรปานกลาง (ประมาณ 10,000 - 24,000) ได้แก่ มาเลเซีย (24,770) ไทย (14,870) และอินโดนีเซีย (10,190) กลุ่มที่มีรายได้ต่อประชากรไม่ถึง 10,000 ดอลลาร์ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (8,450) เวียดนาม (5,350) ลาว (5,060) กัมพูชา (3,080) และเมียนมา (1,270)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะพบว่า ประเทศที่มีรายได้ต่อหัวประชากรอยู่ในระดับต่ำ เป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงมาก เรียงตามลำดับ คือ เมียนมา (8.5%) ลาว (7.5%) กัมพูชา (7.1%) ฟิลิปปินส์ (6.1%) มาเลเซีย (6%) เวียดนาม (6%) อินโดนีเซีย (5%) สิงคโปร์ (2.9%) ไทย (0.9%) และบรูไน (-2.3%)[4] ลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมภายในประเทศได้ กล่าวคือ ประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงมาก มีแนวโน้มที่จะมีอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตอันใกล้ อาทิ เมียนมา ลาว และกัมพูชา เนื่องจากเมื่อเกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ ประชากรหลั่งไหลจากเขตชนบทสู่เขตเมือง หากไม่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ย่อมทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ในขณะที่ประชากรส่วนใหญ่ยังไม่มีรายได้ที่สูงขึ้นอย่างสมดุล การเติบโตของเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยว การย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองทำให้เกิดปัญหาความแออัดและปัญหาสังคมซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมตามมา

ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เมื่อประชาชนในประเทศมีกำลังซื้อสินค้าและบริการ และสามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเตอร์เน็ตได้อย่างกว้างขวาง ย่อมเป็นช่องโอกาสให้อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เกิดขึ้นได้มาก อาทิ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย เป็นประเทศที่มีอัตราการเกิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์มากขึ้น มีคดีการหลอกลวงจำหน่ายสินค้าทางอินเตอร์เน็ต การส่งอีเมล์หลอกเพื่อให้โอนเงินให้ หรือการหลอกลวงทางโทรศัพท์ และประเทศดังกล่าวก็มีความตื่นตัวในการป้องกันปราบปรามคดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ดังจะเห็นได้ว่ามีการตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ขึ้นมา โดยเฉพาะการพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ เช่น การจัดตั้งห้องแล็บทางนิติวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ในประเทศอินโดนีเซีย (Computer Forensic Sub-Department of Indonesian Police Forensic Lab Centre) เมื่อปี ค.ศ.2011 เป็นต้น[5]

---

[4]ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product- GDP) หน่วยเป็น พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ส่วนรายได้ของประเทศต่อหัวประชากร (Gross National Income per capita -GNI per capita) โดยวิธีการคำนวณอำนาจการใช้จ่าย (Purchasing Power Parity) หน่วยเป็น International dollars และอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Gross Domestic Product Growth - GDP Growth) หน่วยร้อยละต่อปีใช้ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Development Indicators database, World bank) ปี ค.ศ.2014 สืบค้นจาก http://data.worldbank.org/

[5]ข้อมูลจาก 25th Joint ASEAN Police Officers Course (JASPOC) โดย Indonesian National Police ระหว่างวันที่ 5 - 9 ตุลาคม 2558 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

สถานการณ์อาชญากรรมของประเทศในภูมิภาคอาเซียน

อาชญากรรมของแต่ละประเทศในภูมิภาคอาเซียน ส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์มีสัดส่วนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คดีลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ล้วงกระเป๋า มีทั้งคดีที่เกิดเหตุในที่สาธารณะ และคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน นอกจากนี้ ก็มีคดีประทุษร้ายต่อร่างกาย ในบางพื้นที่อาจมีและใช้อาวุธในการกระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ แหล่งท่องเที่ยว ของแต่ละประเทศจะมีปัญหาอาชญากรรมมากกว่าพื้นที่อื่นๆ

ในปี ค.ศ.2515 กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (Department of State) โดยหน่วยงาน ความปลอดภัยด้านการทูต (Bureau of Diplomatic Security) ได้ประเมินสภาพอาชญากรรม ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน และมีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของงานตำรวจในประเทศอาเซียน จากรายงานความสามารถในการแข่งขัน โดย World Economic Forum สรุปได้ดังนี้

ระดับอาชญากรรม*	ประเทศ (อันดับความน่าเชื่อถือของงานตำรวจ**)
ต่ำ	สิงคโปร์ (8) บรูไน (-) และเมียนมา (126)
ปานกลาง	ไทย (113)
สูง	อินโดนีเซีย (67) มาเลเซีย (35) ฟิลิปปินส์ (101) ลาว (64) และ เวียดนาม (99)
สูงมาก	กัมพูชา (123)

ที่มา : *การประเมินระดับอาชญากรรม จัดโดยกระทรวงการต่างประเทศ ของสหรัฐอเมริกา (United State, Department of State) โดยหน่วยงานความปลอดภัยด้านการทูต (Bureau of Diplomatic Security) ในปี ค.ศ.2015 สรุปการจัดระดับจาก Crime and Safety Report สืบค้นจาก https://www.osac.gov/pages/ContentReports.aspx?cid=2

** อันดับความน่าเชื่อถือของงานตำรวจ รวบรวมจากรายงานความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในโลก ฉบับปี ค.ศ.2014-2015 (The Global Competitiveness Report 2014–2015) โดย Klaus Schwab, World Economic Forum (ไม่มีการจัดลำดับของตำรวจประเทศบรูไน)

ในแต่ละประเทศมีรูปแบบลักษณะคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแตกต่างกันไปตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ลักษณะของอาชญากรรมในแต่ละประเทศสรุปได้ ดังนี้

1) **บรูไน** เป็นประเทศขนาดเล็ก รายได้ต่อหัวประชากรสูง ที่มีกฎหมายเข้มงวด ห้ามจำหน่ายสุราและบุหรี่ มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำ คดีส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์ เช่น ลักทรัพย์ในเคหสถาน ลักของในร้านค้า เป็นต้น รวมทั้งคดีทำร้ายร่างกาย อาชญากรรมข้ามพรมแดน มีการลักรถยนต์ส่งออกไปที่มาเลเซีย อินโดนีเซีย ปัญหาคนเข้าเมือง ขนสินค้าผิดกฎหมายและการลักลอบเล่นการพนัน ซึ่งถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย การพนันที่ลักลอบเล่นกันมาก คือ ไฮโลว์ ปัจจุบันเริ่มมีการพนันออนไลน์แพร่ระบาดมากขึ้น ยาเสพติดประเภทไอซ์ หรือเรียกว่า ชาบูและยาอี (ectacy) นำเข้าจากภายนอก แม้ว่ากฎหมายกำหนดโทษสูงแต่ก็ยังพบการกระทำผิด

2) **กัมพูชา** จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมสูงมาก เหตุที่เกิดขึ้นเป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ผู้กระทำผิดก่อเหตุเมื่อสบโอกาสและได้รับผลตอบแทนสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ศูนย์การขนส่ง ตลาด พื้นที่จัดงานเทศกาล การเดินทางโดยรถโดยสารไปยังจังหวัดต่างๆ เป็นเป้าหมายของแก๊งลักทรัพย์ล้วงกระเป๋า คดีวิ่งราว การก่อเหตุต่อผู้โดยสารรถสามล้อ รวมทั้งอาชญากรรมที่รุนแรงจากการใช้อาวุธ การลักรถจักรยานยนต์มีการกระทำผิดเกิดขึ้นกับชาวต่างชาติ ชาวตะวันตก โดยผู้กระทำผิดเป็นกลุ่มเยาวชน[6]

จากสภาพเศรษฐกิจที่มีอัตราการเติบโตที่สูงมาก (7.1% ในปี 2015) ทำให้มีการขยายตัวของเมือง มีการก่อสร้างอาคารสูงในย่านธุรกิจ ส่งผลให้ที่ดินในกรุงพนมเปญมีราคาสูงมาก มีการสร้างรั้วคอนกรีตล้อมรอบที่ดินว่างเปล่าจำนวนมาก บางครั้งจึงเกิดกรณีพิพาทเกี่ยวกับปัญหาเรื่องที่ดิน

ในปี พ.ศ. 2558 จากสถิติคดีอาญาทั่วประเทศ ผู้กระทำผิดกฎหมายที่มีโทษระดับสูงถึงปานกลางประมาณ 60% เป็นผู้ใช้ยาเสพติด ผู้เสพยาเสพติด มี 2 ลักษณะ คือ เป็นผู้ที่มีประวัติความประพฤติไม่ดี เด็กและเยาวชนที่ไม่เรียนหนังสือ ประชาชนที่ไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ และเป็นผู้ที่เคยกระทำผิดมาแล้ว ผลกระทบจากปัญหายาเสพติดทำให้ผู้กระทำผิดอาญามีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ในครอบครัวที่มีผู้ใช้ยาเสพติดก่อเหตุทำลายทรัพย์สิน ทำร้ายร่างกายบิดามารดา เป็นต้น การแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการนำตัวผู้ติดยาเสพติด เข้าศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด ให้ความรู้แก่บิดามารดา ครอบครัว หากมีบุตรหลานติดยาเสพติด ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินการส่งไปศูนย์บำบัด[7]

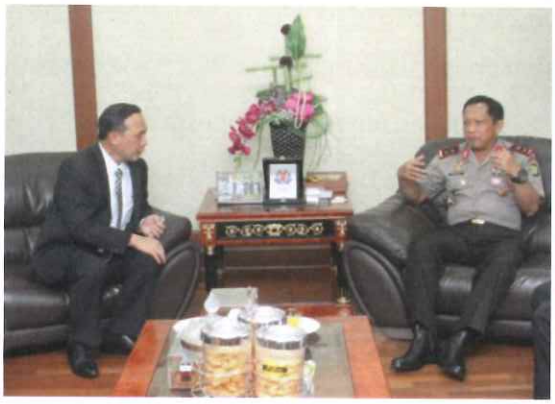
---

[6]Cambodia 2015 Crime and Safety ReportAvailable from https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=17372

[7] สัมภาษณ์ Gen.Chuon Aovann ตำแหน่ง Deputy General Commissioner and Commissioner of Phnom Penh Municipal Police (Ministry of Interior, Commissariat General of National Police) เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2559

ตำรวจกัมพูชา มีมาตรการควบคุมอาชญากรรม ทั้งการควบคุมประชากร ควบคุมยานพาหนะ ควบคุมอาวุธปืน ควบคุมอบายมุข การพนัน ควบคุมผู้ใช้ยาเสพติด และการจัดกำลังตั้งจุดตรวจค้น ตรวจตราพื้นที่ต่างๆ เพื่อมุ่งเน้นการป้องกันปัญหาอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้น[8]

3) อินโดนีเซีย จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมสูง อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีกฎหมายเข้มงวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับพลเมืองอินโดนีเซียและการควบคุมอาวุธปืน อาชญากรรมเกิดขึ้นมากในพื้นที่เมืองหลวง เมืองใหญ่และแหล่งท่องเที่ยว เป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เครดิตการ์ด ความผิดด้านการประมง ในประเทศอินโดนีเซียมีอัตราการใช้โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ประชาชนเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่าย ทำให้มีคดีหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาด คือ เมทแอมเฟตามีน เฮโรอีน สารสังเคราะห์ เช่น ยาอี (ecstasy) ยาเค (Ketamine) การรับมืออาชญากรรมของตำรวจอินโดนีเซีย มีการปรับตัวจากในอดีต การปฏิรูปตำรวจเกิดขึ้นในปี ค.ศ.2000 โดยตำรวจได้แยกตัวออกจากกองทัพ และมีการปรับปรุงงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสืบสวนสอบสวน งานนิติวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันการปฏิบัติงานของตำรวจอินโดนีเซีย ได้รับการยอมรับจากประชาชนมากขึ้นกว่าในอดีต[9]

4) ลาว จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมสูง แต่อาชญากรรมที่มีความรุนแรงมีน้อย อย่างไรก็ตาม ลาวเป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงมาก (7.5%) จึงมีแนวโน้มอาชญากรรมที่อาจเพิ่มมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับชาวต่างชาติ มักเป็นอาชญากรรมที่เกิดแบบไม่เผชิญหน้ากัน เช่น ลักทรัพย์ ล้วงกระเป๋า มีการกระทำผิดโดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะ มีเหตุเกิดขึ้นบ่อยในย่านคมนาคมขนส่ง ย่านการค้า มีคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน คดีที่เกี่ยวข้องกับการ

---

[8] เรื่องเดียวกัน

[9] สัมภาษณ์ พลตำรวจตรี ติโต คาร์นาเวียน (Tito Karnavian) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559

ให้เช่ารถจักรยานยนต์แก่นักท่องเที่ยว แล้วมีคนร้ายมาลักรถจักรยานยนต์ดังกล่าว โดยเจ้าของร้านให้เช่าจะเข้ามาเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เช่า เป็นต้น[10]

5) มาเลเซีย อยู่ในกลุ่มอาชญากรรมสูงในช่วงปี ค.ศ.2014 อาชญากรรมในเมืองกัวลาลัมเปอร์มีอัตราเพิ่มขึ้น มีรายงานเกี่ยวกับคดีทำร้ายร่างกาย ปล้นทรัพย์ ซึ่งบางครั้งมีการใช้อาวุธในการกระทำผิด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ยังคงเป็นคดีวิ่งราวทรัพย์กระเป๋าถือ โทรศัพท์มือถือ โดยผู้กระทำผิดใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะ ลักทรัพย์ในเคหสถาน คดีที่ไม่มีความรุนแรง ได้แก่ การฉ้อโกงบัตรเครดิต โดยการลักลอบคัดลอกข้อมูลบัตรเครดิตนำไปทำบัตรปลอมเพื่อใช้จ่าย คดีลักรถยนต์ เป็นต้น สำหรับปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในมาเลเซีย ได้แก่ เมทแอมเฟตามีน เฮโรอีน กัญชา แม้ว่ากฎหมายของมาเลเซียจะมีโทษในความผิดยาเสพติดที่สูง แต่ก็ยังพบการกระทำผิด[11]

6) เมียนมา จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมต่ำ พื้นฐานทางเศรษฐกิจของเมียนมา ประชากรส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน ในขณะที่เศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว (8.5%) ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างฉับพลัน มีคนต่างชาติที่เข้ามาทำงาน และการท่องเที่ยวขยายตัวมาก ทำให้อาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

อาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นอาชญากรรมพื้นฐาน เช่น คดีทะเลาะวิวาท คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เมียนมามีอาชญากรรมอยู่ในระดับต่ำ อาจเนื่องจากกฎหมายไม่อนุญาตให้ประชาชนทั่วไปครอบครองอาวุธปืน หรืออาจเนื่องจากการปิดประเทศในช่วงที่ผ่านมาทำให้ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงหรือยังไม่มีการจัดเก็บสถิติคดีที่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่และสัมภาษณ์ประชาชน พบว่าคดีอาชญากรรมที่รุนแรง เช่น คดีฆาตกรรมเกิดขึ้นน้อยมาก แต่เมื่อเกิดคดีร้ายแรงจะเป็นข่าวใหญ่มาก ในเขตเมือง เช่น ย่างกุ้ง ไม่อนุญาตให้รถจักรยานยนต์ขับเข้ามาในพื้นที่ที่กำหนด ซึ่งช่วยลดอาชญากรรมได้ส่วนหนึ่ง เนื่องจากผู้กระทำผิดไม่สามารถใช้รถจักรยานยนต์หลบหนีได้ในเมียนมา ส่วนยาเสพติดที่แพร่ระบาด คือ ยาบ้า กัญชา[12]

7) ฟิลิปปินส์ จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเมืองหลวง หรือเมืองใหญ่ คดีที่เกิดขึ้น ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ปล้น ล้วงกระเป๋า ฉ้อโกงบัตรเครดิต ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมาก คือ เมทแอมเฟตามีน กัญชา ยาอี และโคเคน พื้นที่ประเทศฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นหมู่เกาะ เป็นจุดผ่านในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากทวีปแอฟริกา สู่ภูมิภาคอาเซียน ฟิลิปปินส์

---

[10]Laos 2015 Crime and Safety Report, Available from https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=17130

[11]Malaysia 2015 Crime and Safety ReportAvailable from https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=17215

[12]สัมภาษณ์ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการในเมืองย่างกุ้ง เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559

เป็นประเทศที่อนุญาตให้ประชาชนมีอาวุธปืนได้ค่อนข้างเสรี โดยประชาชนสามารถยื่นขออนุญาตได้ที่สถานีตำรวจ อาชญากรรมที่มีลักษณะเฉพาะของฟิลิปปินส์ คือ การลักพาตัวเรียกค่าไถ่ มีทั้งคดีอาชญากรรมธรรมดาและคดีที่เชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายที่ลักพาตัวและเรียกค่าไถ่เพื่อนำเงินไปใช้ปฏิบัติการก่อการร้ายในพื้นที่เมืองมินดาเนา[13]

8) สิงคโปร์ จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมต่ำ มีกฎหมายห้ามครอบครองอาวุธปืน อาชญากรรมโดยส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกี่ยวกับทรัพย์ เช่น คดีลักทรัพย์ในที่พักอาศัยซึ่งเป็นอาคารสูง เกิดขึ้นในเวลากลางวันเมื่อประชาชนออกไปทำงาน หรือขณะเปิดประตูทิ้งไว้ คดีลักรถจักรยานซึ่งชาวสิงคโปร์ใช้เป็นยานพาหนะเดินทางระหว่างที่พักกับสถานีรถไฟฟ้า เป็นต้น สำหรับอาชญากรรมในลักษณะองค์กรอาชญากรรมในสิงคโปร์เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ยาเสพติด เงินกู้นอกระบบ มีแก๊งปล่อยให้กู้เงินโดยผิดกฎหมาย และมีปัญหาแก๊งทวงหนี้ซึ่งใช้วิธีการรุนแรง ดังนั้น ตำรวจสิงคโปร์จึงมีแนวทางในการป้องกันเหตุ ด้วยการให้คำแนะนำประชาชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมประเภทต่างๆ[14]

9) ไทย จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมปานกลาง คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่คือคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเมืองที่มีความหนาแน่น มีพื้นที่เป้าหมายของคนร้าย ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ ธนาคาร ร้านค้าทอง สถานีบริการน้ำมัน เป็นต้น สถานที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่กึ่งสาธารณะที่คนร้ายใช้รถจักรยานยนต์เข้าไปก่อเหตุแล้วหลบหนี มีการใช้อาวุธในการกระทำผิด ผู้กระทำผิดมีลักษณะเป็นกลุ่มแก๊งเยาวชน และมีปัญหายาเสพติดเป็นปัจจัยเร่งให้เกิดอาชญากรรมมากขึ้น ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมากในประเทศไทย คือ ยาบ้า ไอซ์ กัญชา ยาเสพติดที่ใช้ในสถานบริการ (Club Drug) เช่น ยาอี เคตามีน เป็นต้น

---

[13]สัมภาษณ์ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการในกรุงมะนิลา เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559

[14]ข้อมูลจากการสัมมนา Community Policing Strategies evolving from the Koban System of Japan and the Neibourhood Police Centre System of Singapore by Japan-Singapore Partnership Programme for the 21st Century ณ ประเทศสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 2-6 ธันวาคม 2556

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ได้แก่ แก๊งคอลเซ็นเตอร์ ที่ใช้โทรศัพท์ลอกลวงผู้เสียหายให้โอนเงินให้ แก๊งสกิมมิ่ง ลักลอบคัดลอกข้อมูลจากบัตรเอทีเอ็ม หรือบัตรเครดิต เป็นต้น

10) เวียดนาม จัดอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมสูงและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น คดีส่วนใหญ่เป็นอาชญากรรมแบบดั้งเดิม คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ล้วงกระเป๋าบนรถประจำทาง ลักรถจักรยานยนต์ มีแนวโน้มเกิดคดีอาชญากรรมข้ามชาติเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งคดียาเสพติดและค้ามนุษย์ โดยยาเสพติดที่แพร่ระบาด ได้แก่ เมทแอมเฟตามีน และเฮโรอีน มีการแพร่ระบาดมากในแหล่งชุมชนแออัด ร้านอาหาร คดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยการหลอกลวงทางอินเตอร์เน็ต คดีโจรสลัด มีเกิดขึ้น 2 คดีในปีที่ผ่านมา ได้ดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ผู้เกี่ยวข้องในมาเลเซีย และอินโดนีเซีย[15]

ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ (transnational crime) ในภูมิภาคอาเซียน

ในแผนการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ได้ระบุถึงอาชญากรรมข้ามชาติที่สำคัญ ได้แก่ การก่อการร้าย การลักพาตัวและการค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด การประมงผิดกฎหมาย การค้าอาวุธเถื่อนขนาดเล็ก อาชญากรรมทางไซเบอร์ และโจรสลัด อีกทั้งได้ลำดับความเร่งด่วนในการแก้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ในภูมิภาคอาเซียน คือ การค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด และปัญหาโจรสลัด[16] อาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเผชิญ อาทิ การขนส่งยาเสพติดข้ามชาติ การลักลอบจัดส่งหญิงไปค้าประเวณี การค้ามนุษย์ชาวโรฮีนจา การก่อการร้าย การหลอกลวงทางการเงินผ่านสื่อโทรศัพท์และทางออนไลน์ เป็นต้น คดีดังกล่าว มีแนวโน้มการไหลจากประเทศที่มีการปราบปรามอย่างเข้มงวด และมีบทลงโทษที่รุนแรง ไปสู่ประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมายไม่ดีพอหรือการไหลไปสู่ประเทศที่สามารถแสวงหาผลประโยชน์หรือมีแหล่งผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีกว่า

สำหรับประเทศที่มีพรมแดนติดกัน เช่น เมียนมา ไทย ลาว กัมพูชา มาเลเซีย มีคดีอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้น ได้แก่ การลักลอบขนยาเสพติดข้ามพรมแดน ซึ่งเมียนมาเป็นแหล่งปลูกฝิ่นเป็นอันดับ 2 ของโลก รองมาจากอัฟกานิสถาน เป็นแหล่งผลิตยาบ้าและยาไอซ์ ผู้ผลิตเป็นชนกลุ่มชนน้อยตามชายแดนที่ต้องการเงินทุนสำหรับการต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาล มีการลักลอบส่งออกยาเสพติดผ่านชายแดนไทย - ลาว

---

[15]สัมภาษณ์ พันเอก เหงียน ดือ หง็อก (Police Colonel Nguyen Duy Ngoc) รองผู้บัญชาการตำรวจเมืองฮานอย (Deputy Head of Hanoi Metropolitan Public Security Department) เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559

[16]พนารัช ปรีดากรณ์, ความร่วมมือของอาเซียนในการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ, ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์, สืบค้นจาก http://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/ewt_news.php?nid=3631&filename=index

เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยและส่งไปยังประเทศอื่นต่อไป หรือกรณีฟิลิปปินส์ ที่เป็นจุดผ่านยาเสพติดมาจากภูมิภาคอื่น เช่น แอฟริกา เพื่อนำมาจำหน่ายภายในประเทศและส่งต่อไปประเทศอื่นต่อไป ทั้งในอาเซียนและนอกภูมิภาค ประเภทของยาเสพติดที่เป็นปัญหาในภูมิภาคอาเซียน คือ เมทแอมเฟตามีน หรือที่เรียกว่ายาบ้า ในประเทศไทย ไอซ์ ซึ่งในบางประเทศเรียกว่า ชาบู กัญชา เอ็กตาซี่หรือยาอี และเคตามีนหรือยาเค ในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม ยังมีการแพร่ระบาดของเฮโรอีนอยู่ นอกเหนือจากประเทศเมียนมาที่เป็นแหล่งผลิตยาบ้าแล้ว ในประเทศมาเลเซียก็มีแหล่งผลิตยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีนเช่นกัน

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ส่งไปจำหน่ายยังประเทศที่มีพรมแดนติดกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งไทย เมียนมา กัมพูชา และมาเลเซีย ซึ่งการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อาจมีความเชื่อมโยงกับปัญหาก่อการร้าย เนื่องจากกลุ่มผู้ก่อการร้ายอาจนำรถยนต์ที่โจรกรรมมาซุกซ่อนระเบิดเพื่อก่อความไม่สงบ[17] โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย

ประเทศที่มีเขตแดนทางทะเล ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และเวียดนาม ปัญหาโจรสลัดเป็นภัยคุกคามระหว่างประเทศที่สำคัญ เช่น ในทะเลซูลู (Sulu sea) ตอนใต้ของฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นพื้นที่ทางทะเลระหว่างประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ทะเลซูลูเป็นเส้นทางหลักทางทะเล สำหรับผู้ส่งออกถ่านหินระดับต้นของโลก ในพื้นที่ดังกล่าวมักเกิดเหตุโจรสลัดลักพาตัวลูกเรือชาวอินโดนีเซียและมาเลเซีย ซึ่งผู้ก่อเหตุคาดว่ามีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเครือข่ายของกองกำลังกบฏอาบูซายาฟ (Abu Sayyaf) ในฟิลิปปินส์ ผู้กระทำผิดมักมีเป้าหมายต่อลูกเรือชาวต่างชาติที่เป็นเรือลากจูงเคลื่อนที่ได้ช้า เนื่องจากไม่สามารถเจาะเข้าไปในเมืองชายฝั่งในรัฐซาบาห์ของมาเลเซียได้ จากการเพิ่มเติมมาตรการรักษาความปลอดภัยของมาเลเซีย โจรสลัดทางทะเลที่เพิ่มขึ้น ทำให้ทางการของอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย เห็นพ้องกันในประมาณเดือนพฤษภาคม 2559 เพื่อร่วมมือกันลาดตระเวนทางทะเล เพื่อความปลอดภัยในพื้นที่ทางทะเลที่มีการจราจรหนาแน่น[18]

บทสรุปและการรับมือกับอาชญากรรมในอาเซียน

ประเทศในภูมิภาคอาเซียน มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ คุณลักษณะของประชากร และวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย ส่งผลต่อความแตกต่างของลักษณะการเกิดอาชญากรรมและความไม่ปลอดภัยในพื้นที่ การเรียนรู้ปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมในแต่ละประเทศ

---

[17] 2nd INTERPOL Global Conference on Vehicle Crime, Bangkok Thailand 16-18 February 2016

[18] "7 Indonesian sailors seized in Sulu waters," Manila Bulletin, vol. 522 No. 25 (June 25, 2016), p.2

ลักษณะอาชญากรรมภายในของแต่ละประเทศ และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ จะช่วยให้แต่ละประเทศเข้าถึงปัญหาและนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ การประสานงานและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เป็นปัจจัยของความสำเร็จที่สำคัญในการติดตามจับกุมคนร้าย ในปัจจุบันมีกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เช่น องค์การตำรวจสากล (INTERPOL) เป็นกลไกระดับโลกที่ทำให้เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงานตำรวจ มีการพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้กระทำผิด กลไกของตำรวจในภูมิภาคอาเซียน คือ ASEANAPOL ซึ่งย่อมาจาก “ASEAN National Police” เป็นการรวมตัวขององค์กรตำรวจในประเทศอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ

นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจในประเทศอาเซียนด้านต่างๆ ทั้งการพัฒนาด้านการฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในระดับทวิภาคี เพื่อร่วมมือกันติดตามจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2025 ในการมุ่งหน้าไปด้วยกันรับมือกับอาชญากรรมในภูมิภาค จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการความร่วมมือในระดับชาติและความร่วมมือในระดับหน่วยงาน ในลักษณะเครือข่ายที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การรับมือทันต่อสถานการณ์ด้านอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว